

Беседи на Учителя Петър Дънов 1928 година

1928 Съдържание:

[Фев](#) [Мар](#) [Апр](#) [Май](#) [Юни](#) [Юли](#) [Авг](#) [Сеп](#) [Окт](#) [Ное](#) [Дек](#)

1928 Януари

- [1928 01 01 Отворените очи](#)
- [1928 01 01 Разумното в човека](#)
- [1928 01 01 В образ Божии](#)
- [1928 01 04 Форми на съзнанието](#)
- [1928 01 06 Пътят на героите](#)
- [1928 01 08 Разумно ограничение](#)
- [1928 01 08 Жлебът](#)
- [1928 01 11 Нови възгледи и методи](#)
- [1928 01 15 Заветът](#)
- [1928 01 18 Малки и големи придобивки](#)
- [1928 01 22 Никодим](#)
- [1928 01 22 Животът във формите](#)
- [1928 01 25 Равнодействие на силите](#)
- [1928 01 29 Синове на възкресението](#)

1928 Февруари

- [1928 02 02 Състояния на материята](#)
- [1928 02 09 Озлобяване, мъка, скръб](#)
- [1928 02 15 Къси и дълги линии](#)
- [1928 02 22 Възкресение](#)

[1928_02_29 Първата причина](#)

[1928 Март](#)

[1928_03_04 Изново](#)

[1928_03_07 Двете точки](#)

[1928_03_11 Баща си и майка си](#)

[1928_03_14 Живата наука](#)

[1928_03_18 Помаза ме](#)

[1928_03_22 Изгревите на слънцето](#)

[1928_03_25 По пътя на природата](#)

[1928_03_25 Остани с нас!](#)

[1928_03_28 Полюси на съзнанието](#)

[1928 Април](#)

[1928_04_01 Практически правила](#)

[1928_04_04 Служба на уравненията](#)

[1928_04_08 Ще хвърля мрежата](#)

[1928_04_11 Самовъзпитание на удове](#)

[1928_04_15 По-драгоценен](#)

[1928_04_18 Доброта и разумност](#)

[1928_04_20 Будният ден](#)

[1928_04_22 За съдба дойдох](#)

[1928_04_25 Ще бъдат предупреждени](#)

[1928_04_27 Смирението](#)

[1928_04_29 Който се отмята](#)

[1928 Май](#)

[1928_05_02 Добри и лоши условия](#)

[1928_05_04 Двете посоки](#)

[1928_05_06 Глас от града](#)

[1928_05_09 Създаване на нови органи](#)

[1928_05_11 Методи за хранене](#)

1928 05 13 Работникът и неговата прехрана

1928 05 16 Разумни отношения

1928 05 18 Растене и развитие

1928 05 20 Той дойде при Пилат

1928 05 23 Плащане и прощаване

1928 05 25 Правилно дъвчене

1928 05 27 Бог е Дух

1928 05 30 Придобиване на щастие

1928 Юни

1928 06 01 Втичане и изтичане

1928 06 03 Вечно веселие

1928 06 06 Божествена светлина

1928 06 08 Тънкият конец и дебелото въже

1928 06 10 Кога ражда

1928 06 15 Търпение и безстрашие

1928 06 20 Задна стража

1928 06 22 Основна идея

1928 06 27 Елипса и парабола

1928 06 29 Закони на красотата

1928 Юли

1928 07 04 Началото на добродетелта

1928 07 08 Роден от Бога

1928 07 09 Без окови!

1928 07 10 Към свобода!

1928 07 13 Връзване и развързване

1928 07 14 Чрез Него стана

1928 07 25 Единство на съзнанието

1928 07 29 Закони на красотата

1928 Август

[1928_08_01 Правилно хранене](#)

[1928_08_22 Ключът на живота](#)

[1928_08_24 Дейност и почивка](#)

[1928_08_29 Ограничаване и освобождаване](#)

[1928_08_31 Гордост и ревност](#)

1928 Септември

[1928_09_05 Планински върхове](#)

[1928_09_07 Мъртвата точка](#)

[1928_09_12 Много знания](#)

[1928_09_14 Външни и вътрешни влияния](#)

[1928_09_19 Разумни наредби](#)

[1928_09_21 Всичко е възможно](#)

[1928_09_26 Акустика на съзнанието](#)

[1928_09_28 Правилна обхода къмъ себе си и къмъ природата](#)

1928 Октомври

[1928_10_03 Без прегради](#)

[1928_10_05 Творческата линия на битието](#)

[1928_10_10 Какво са разбрали](#)

[1928_10_12 Закон за постижение](#)

[1928_10_17 Възприемане и предаване](#)

[1928_10_24 Връзки на сърцето и на ума](#)

[1928_10_26 Единият. Основната идея на живота](#)

[1928_10_31 Накъде](#)

1928 Ноември

[1928_11_02 Най-високото място](#)

[1928_11_07 Дадено по нещо](#)

[1928_11_09 Главният фактор](#)

[1928_11_14 Смени в природата](#)

[1928_11_21 Постоянни и непостоянни величини](#)

[1928_11_23 Не противи се на злото](#)

[1928_11_28 Насока на живота](#)

[1928_11_30 Деятелностъ и замисълъ на природата](#)

1928 Декември

[1928_12_05 Смени на състоянията](#)

[1928_12_07 Хигиена на живота](#)

[1928_12_12 Разбиране на живота](#)

[1928_12_14 Учение и прилагане. Господаръ и слуга](#)

[1928_12_19 Израз на живота](#)

[1928_12_21 Методи за наблюдения. Обикновени и научни](#)

[1928_12_26 Направление на истинския живот](#)

[1928_12_28 Пречупване на светлината](#)

1928_01_01 Отворените очи

извънредна беседа

ОТВОРЕНИТЕ ОЧИ

Имайте предвид, че изтеклата 1927 г. беше сляпа по отношение вас и вашите постъпки, но настъпващата 1928 г. има две очи. А всяка година, която има две очи, тя зорко бди върху делата на хората. Следователно тази година може да ви донесе много радости, но ако сте невнимателни, тя може да ви донесе и много страдания. Ако турите осморката в хоризонтално положение, тя представлява човешките очи. Общият сбор на цифрите в 1928 г. дава числото две: $1 + 9 + 2 + 8 = 20 = 2$. Числото 2 представлява Божествената съкровищница - богатствата, които Бог раздава. Но там, където има богатства, всякога има и спорове.

И така, ако очите ви са отворени, вие ще използвате разумно богатствата, които Бог ще ви изпрати през новата година. Ходите ли обаче по ума, който сте имали през изтеклата 1927 г., богатствата ще минат и заминат покрай вас, без да ги използвате разумно. Ето защо бъдете внимателни през тази година, защото Господ ще гледа през две очи. Щом е тъй, и вашите очи трябва да бъдат отворени. На когото очите са отворени, и Божието благословение ще дойде върху него. На когото очите са затворени, Божието благословение ще мине покрай него и ще го отмине, и той всеки ден ще остава със своята празна торба.

Та казвам: Използвайте разумно всеки ден от годината, защото не се знае колко ще живеем на земята. Другите неща, които имате в живота си - грижи, смущения, противоречия и тем подобни - не могат да се разрешат, ако нямате онази вътрешна интензивна връзка, която човек трябва да има с Първото начало на живота. Аз употребявам думата "Първо начало на живота" вместо думата Бог, защото от дълго употребление хората са я изопачили. Често хората мислят за Бога като за нещо физическо, всъщност Бог е Първото начало, което осмисля живота. Няма по-красив момент за човека от този да почувства за една минута поне присъствието на това Първо начало в себе си. То внася мир, радост и светлина в душата на човека и тогава той разрешава правилно всички въпроси в живота си, при което в него се заражда едно възходящо чувство и сила за работа, без да се спъва от своите външни и вътрешни изпитания.

Та казвам: Божията Любов е Любов, която преодолява всички мъчнотии. Само Божията Любов няма дефекти. Любов, която се помрачава, не е любов; любов, която се размътва, не е любов; любов, която отслабва, не е

любов. Това са само афекти, чувства. Това, което остава едно и също при всички условия в живота на човека, бил той богат или сиромаш, силен или слаб, здрав или болен, е Божествена Любов. Божествената Любов никога не се мени - тя винаги остава една и съща и по смисъл, и по съдържание. Божествената Любов има качеството да се разширява, т.е. да изменя своята форма. Като не разбират качеството на Божията Любов, хората казват, че тя се изменя, всъщност в тази Любов има вътрешно разширение. Вследствие на това, когато очите на хората са отворени, Божията Любов внася в тях мир и радост, а когато очите им са затворени, тя внася в тях смущения и скръб.

През тази година гледайте вашите врати и прозорци да бъдат отворени, та като мине Божествената торба с богатствата покрай вас, да си поискате от Божествените вестители. Който иска, той винаги получава. Законът е такъв. Някой казва: "Господ знае от какво имам нужда и ще ми даде нужното." Не, дава се само на този, който иска. Никой Учител в света не се натрапва на ученика си, но ученикът сам трябва да похлопа на вратата на Учителя си. Тогава Учителят ще отвори Божествената съкровищница и ще му даде от богатствата, които са в нея. Кога получава детето храна? - След като плаче дълго време пред майка си. Тогава майката му дава. Кога получава петелът храна? - Когато кукурига известно време пред вратата на господаря си. Тогава сърцето на господаря му се отваря и му дава храна. Някой казва: "Човек не трябва да иска." - Не, едно от качествата на великия живот, към който се стреми човек, е искането. Значи човек трябва да иска. Аз не говоря за просията. Да проси човек, това е нахалство. Да искаш, значи душата ти да е пълна с желание да учиш. Ти можеш да искаш само от приятели, ти можеш да искаш само от баща си и от майка си. От неприятеля си можеш да искаш само ако си изпаднал в плен, да ти подари живота. Затова казва Христос: "Хлопайте, и ще ви се отвори, търсете, и ще намерите; искайте, и ще ви се даде!" Това изисква разумният начин на живеене. Вие трябва да разбирате правилно какво значи да се молиш и какво да искаш. Сега Бог ви изпитва дали ще искате, или ще се молите Кой се моли? - Грешникът. - Защо? - Защото греши. Щом се молите, вие сте в положението на грешниците. Тогава не можете да искате.

И тъй, първата фаза в живота на хората, докато са грешници, е да се молят. Щом отношенията на хората към Бог станат правилни, те са вече праведни, влизат във втората фаза на живота и тогава те ще искат. За тия хора Господ казва: "Преди вие да искате, Аз ще отговоря на всички ваши желания."

Аз ви желая да завършите с първата фаза на вашия живот - с молитвата, с моленето и да започнете втората фаза - да искате. Докато човек греши, молитвата е необходима за него като средство за лекуване. Когато говоря

за лекуването, подразбирам, че човешката душа трябва да се изчисти от онези наслоявания, утайки на греха и като се изчисти от него, минава във втората фаза.

Та сега вие ще искате, а като завършите с искането, ще дойде нещо по-хубаво. Какво ще бъде това нещо? Идната година като видя дали очите ви са отворени или не, ще ви кажа какво ще бъде това нещо, което е по-хубаво от искането. През тази година искам от вас три неща: да хлопате, да търсите и да искате. Не искам нито един от вас само да се моли.

И тъй, желая всички Божии благости да ви посетят тази година и да внесат мир и радост в душите ви!

Беседа, държана от Учителя на
31.XII.1927 г., 24.00 ч., по случай
посрещането на Новата 1928 година в София

РАЗУМНОТО В ЧОВЕКА

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

Размишление

(Чете се кратък реферат върху Достоевски.)

Коя е причината за различието между хората? Всички души са излезли от Бога с еднакви потенциални възможности, но по време и пространство всички не са излезли изведнъж. Тази е една от причините за различието, което съществува между хората. Като четете съчиненията на Достоевски, виждате, че неговите герои преживяват големи борби. Те всякога се борят между две чувства, поради което преживяват големи страдания. Явява се въпросът: Всъщност, имат ли хората страдания и радости? От философско гледище, ако страданието и радостта са нещо реално, защо така лесно се загубват и заличават?

Запример, един търговец милионер има красива жена, красиви дъщери и синове. Всички му се радват, посрещат го и го изпращат любовно, и той се радва на щастлив семеен живот. По едно време той изгубва богатството си и дохожда до положението на краен сиромас. Жена му не му се радва вече, децата – също. Той преживява голямо страдание, чувства се изоставен от всички. Кое от двете положения е било реално: когато бил богат и се радвал на щастлив живот, или когато изгубил богатството си от една страна, жена си, синовете и дъщерите си – от друга, които започнали да роптаят против него и да го изоставят. Ако придобие отново богатството си, с него заедно ще се върне любовта на жена му и на децата му. Сега и вие, като млади, гледайте да не изгубите милионите. Ако ги изгубите, стремете се по някакъв начин да ги придобиете пак, но в по-голям размер, с няколко милиона повече. Как може да спечели човек няколко милиона повече, не е важно. Това не може сега да се обясни. То си остава необяснен, затворен въпрос.

Помнете: Красотата в живота се заключава в неразбраните неща. Кои неща са неразбрани? – Великите. Запример, има велики радости и скърби, които са неразбрани. Те произвеждат обратни резултати. Голямата радост причинява голяма скръб; голямата скръб причинява радост. Ако на земята слезе един ангел в своята красота и величие, много хора ще се влюбят в него и ще страдат, че не са красиви като него. Ако срещнат грозен човек,

ще се зарадват. Грозният страда, че не е красив, а красивият се радва, че му се дава възможност да изпъкне с красотата си. Това са прояви, свойствени на човешката личност, а не на човешката душа. Когато душата се проявява, човек се радва на красивото и скърби заедно със страдащия. Оттук вадим заключението: Злото действа в личността, а доброто – в душата. С други думи казано: Злото се ражда, когато човек се отделя от Бога. Щом иска да бъде свободен, да прави, каквото иска, без да бъде отговорен за делата си, човек се отделя от Първата Причина и веднага започва да греши. Понеже човек носи законите на злото в себе си, той трябва да бъде буден, да не му се поддава. Това се постига само чрез съзнателна и разумна връзка с Бога. Само така човек е в състояние да изправи погрешките си и да оживее. Докато греши, човек е мъртъв. Щом изправи погрешките си, той оживява и възкръсва. Това значи придобиване на вечния живот. Ако животът не е в състояние да изправи погрешките на хората, да превърне злото в добро и въглена в диамант, сам по себе си той няма смисъл. Вечният живот носи светлина, топлина и сила за човешките души. Като знаете това, стремете се към онзи живот, който внася светлина в ума, топлина в сърцето и сила в тялото. Само при това положение кармата ще се превърне в дихарма, въгленът – в диамант, злото – в добро. При това положение човек няма да остане в ада. Вратата на ада ще се отвори и той ще излезе вън, на свобода и простор. Само така човек съзнава, че е дошъл на земята да изпълни Божията воля, в кръга на своите възможности и знания.

Много хора четат Достоевски, възхищават се от него, искат да бъдат като него. Това е невъзможно. Един е Достоевски, един е Толстой, един е Христос. Нещата не се повтарят. Следователно, ако великите хора са носители на светлина за човешките улове, стремете се всеки от вас да бъде поне малка свещ, да осветява своя път. Щом можете да осветявате своя път, ще помогнете и на ближния си. Радвайте се, че сте малка свещ, която носи светлина в света. Малките свещи, събрани на едно място, дават силна светлина, която разпръсва големия мрак. Да бъдеш велик, това значи да минаваш през големи страдания и да се учиш от тях. Великите писатели описват своя живот, своите борби и страдания. Вие плачете над техните герои, искате да станете велики, но забравяте, че трябва да минете през големи страдания, да създадете своите герои. Иначе нищо не можете да напишете. Бъдете доволни на всичко, което ви е дадено. Ролята ви може да е малка, но ако я изиграте добре, вие ще се прочуете като добър актьор.

Ще кажете, че искате да играете първата, най-важната роля. Къде ще я играете? Ако играете вашата собствена драма, имате право да играете първата роля, но ако играете чужда драма, може да вземете и последната роля. Ето защо, дръжте в ума си мисълта, че в своята драма ще играете първата роля. Като запазвате първото място за себе си, ще отдавате

правото и на другите. В своята драма всеки ще заеме първо място. Следователно, докато не сте влезли в новия живот, не питайте защо нещата не стават, както трябва. Ще дойде ден, когато тъмнината ще отстъпи мястото си на светлината, и тогава всички ще виждат ясно. За това време апостол Павел казва: „Сега виждаме мрачно, а тогава ще виждаме лице с лице“.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

Лекция от Учителя, държана на
1 януари 1928 г., София.

В ОБРАЗ БОЖИ

Беседа от Учителя, държана на
1 януари 1928 г., София. – Изгрев.

„Който, в образ Божи като бе, не го помисли похищение, да е равен Богу.“
(Филипяном 2:6.)

„Който, в образ Божи като бе“. Това изречение има външен и вътрешен смисъл. Мнозина са разглеждали този стих, но са се спирали върху външната му страна, защото, изобщо, външното най-много апелира на хората. Аз ще разгледам вътрешната страна на този стих. Думите „в образ Божи“ подразбират вътрешните условия, вътрешните възможности, дадени на човека. В това отношение, само царският син има външни и вътрешни благоприятни условия да учи, да се развива. Той може да си избере, каквито другари иска; той има възможност да си вземе, каквито професори иска. Под думата „царски син“ разбирам онзи, в жилите на когото тече царска кръв. Всеки друг, който не е царски син, няма тези благоприятни условия, следствие на което той трябва да се бори с сиромашията, да преодолява мъчнотиите и лишенията.

Сега, като се спирате върху живота, при дадените условия, вие разглеждате временните блага, които той носи, без да се спирате върху факта, че временните блага създават големи нещастия на хората. Ако проследите историята на човешкото развитие, както и това на целия органически свят, ще видите, че този факт е верен. Няколко зрънца, дадени на една птичка, могат да костват живота ѝ. Тази птичка е гладна, търси някъде храна, но в това време няколко немирни деца ѝ устройват капан. Те я примамват с няколко житни зрънца, които отнемат живота ѝ. Тя иска да задоволи глада си, но едновременно с това животът ѝ се отнема. За да изкара плод от земята, земеделецът работи месеци наред, изразходва енергия, материални блага, докато най-после получи едно временно благо. Младата мома изразходва време, енергия, средства, да се облича хубаво, да се гизди, за да се хареса на някой момък. Най-после тя се домогва до това благо, но цял живот носи последствията на това благо. С ред страдания и мъчнотии тя изкупува придобитото благо.

Мнозина запитват: Трябва ли да учим? Според мене, този въпрос съвсем не е на мястото си. Да се задава такъв въпрос, то е все едно да се пита, трябва ли да гледаме, трябва ли да слушаме, трябва ли да ходим, да ядем, да пием, да спим и т.н. На живия човек такива въпроси не могат да се задават. Всички тия действия – гледане, слушане, ядене, ходене – са присъщи на един велик, разумен живот. Когато този живот престане да се

изявява, тогава, само по себе си, и тези действия ще изгубят смисъл. Умрелите спят ли? Ще кажете, че умрелите почиват. Може да почиват, но те не спят. Умрелите ядат ли? – Не ядат. – Умрелите виждат ли? – Не виждат. – Умрелите чуват ли? – Не чуват. Вие можете да плачете на гроба на умрелия, колкото искате, но той нищо не чува. За него вашият плач е безпредметен. Слушал съм, как някоя жена плаче на гроба на умрелия си мъж и казвам: Колкото да плачеш, той няма да те чуе. Какъв смисъл има тогава този плач? При това положение, трябва ли майката да плаче на гроба на умрялото си дете? Има смисъл майката да плаче за живото си дете, но да плаче за умрялото си дете, няма никакъв смисъл. Да четеш някаква книга пред един разумен човек, има смисъл в това; но да четеш една книга пред някой глупав човек, или пред някое животно, в това няма никакъв смисъл.

Религиозните хора, както и хората на новите идеи, на новите течения, имат амбиция да докажат на хората, че тяхното учение, техните идеи са прави и на сила искат да ги убедят в това. Казвам: убедете себе си, а не другите. Който носи в себе си новите идеи, той трябва да бъде толкова пластичен, че каквото да му се случи в живота, на каквато мъчнотия да се натъкне, да е готов да се справи. Дайте най-мъчното музикално парче на някой виден музикант, той ще го погледне оттук-оттам, и веднага ще се справи с него, ще го изсвири отлично, Дайте същото парче на някой посредствен музикант, той ще го свири цели месеци и години и, в края на краищата, ще направи ред погрешки. Като го слушате да свири, казвате: Мъчи се човекът да свири. Не е лесно да изсвириш нещо от Бетховен. – Не е лесно за посредствения музикант, но за опитния музикант не е мъчно. Щом става въпрос за мъчение, казвам: мъчение има в ада; трагедия има в ада. Следователно, мъчението е за ада; драмата – за човешкия живот; поезията – за рая. Човешкият живот не е трагичен, но драматичен. Ако питате, какво има вън от ада, казвам: вън от ада е раят. Значи, дето свършват трагедията и драмата, там поетът туря начало на своята поезия. Обаче, само онзи поет може да пише истинска поезия, който е минал през фазите на трагедията и драмата. Какво нещо е трагедията, знаете вече; какво нещо е драмата, пак знаете. Отсега нататък трябва да изучавате поезията. Тя отскоро е започнала да се изучава. Следователно, поезията е нова наука. Първият човек, който е писал поезия, е Адам. Обаче, поезията на Адам остана недовършена, защото го изпъдиха от рая. Господ му даде най-хубавата жена, каквато светът познава. Адам толкова се възхити от своята жена, че се вдъхнови и започна да пише. Той мислеше да напише нещо особено хубаво, което да остане за вечни времена, но и той, както някой си турчин, казал: „Отиде нашата дуня“. Един турчин слушал, как български съдия решавал едно дело, и като чул решението на това дело, казал: „Отиде нашата дуня!“ И сегашните хора, като този турчин, казват: Дойде грехът, и всичко изгубихме. – Не е достатъчно само да се констатира това,

но човек трябва да потърси причините за греха и начините, как да се освободи от него. Ако грехът днес е дошъл, и утре има възможност да дойде. Грехът не е нещо случайно. Той представя накопления на желания, които всеки момент могат да се изявят и да спънат човека в неговото развитие. Тези желания имат далечен произход.

Сега, аз искам да насоча мисълта ви към един велик закон, който организира идеите. И в този смисъл, казвам: няма сила в света, която може да противодейства на идеите. Идеята, сама по себе си, е мощна, Един от пророците казва за Бога: „Няма оръжие в света, което може да Ти противостои“. Който разбира този закон, той може да избегне много нещастия. Колкото малка да е една Божествена мисъл, тя е мощна. Кога ще се реализира, не е важно, но тя непременно ще даде своите добри резултати. Ако доброволно не приемете една Божествена идея, тя ще влезе в подсъзнанието ви, дето сама ще се организира. Как ще се организира? Тя постепенно ще привлича към себе си подобни на нея идеи, и един ден, когато види, че съзнанието ви е най-слабо, тя ще ви се наложи и ще изнесе това, което крие в себе си. Божественото не държи на времето: могат да минат месеци, години, но в края на краищата, Божественото пак ще се прояви. По този закон може да се обясни, защо някои идеи са материалистични, а други – идеалистични. Това се дължи на широтата на човешкото съзнание, на кръговете, които се образуват в него. Въпросът за кръговото организиране на идеите е философски и изисква съответен ум за разбирането му. Да допуснем, че някой човек живее в идеалистичен век, и по едно време през ума му минава мисълта, че трябва да поправи някои свои погрешки или някои погрешки в обществото. Обаче, той отхвърля тази мисъл от ума си, счита, че е ненавременна. Мисълта влиза в подсъзнанието му и работи там, организира се, чака времето, да се прояви. Като се отказват от идеите с широките кръгове, хората дават предимство на своите мисли, т. е. на мислите с тесни кръгове, докато постепенно стеснят кръга на своето съзнание и създадат ново течение в света, обратно на идеалистичното, а именно, материалистично. По този начин хората казват: Всичко в света е материя. Значи, когато хората се отказват да изправят погрешките си, наставка в света ново течение – материализъм. Освен материята, материалистите не признават нищо друго. Когато се натъкват на големи противоречия и страдания, хората започват да търсят някакъв изход от положението, в което се намират, докато неусетно се домогнат до идеята за Бога. Това показва, че Божествените идеи са се организирали вече, и от подсъзнанието слизат в съзнанието на човека. Така се създава в света идеалистично течение, и хората започват да възприемат Божествените идеи. Следователно, когато хората не искат да изправят погрешките си, ражда се материализмът. Когато в тях се яви готовност да възприемат Божествените идеи, ражда се идеализмът. Обаче, нито материализмът, нито идеализмът са в сила да изправят живота на хората.

Който не иска да стане материалист, той трябва да разбира закона, по който може да изправи погрешките си. Който иска да стане идеалист, той трябва да възприема Божествените идеи. Когато хората станат идеалисти, тогава ще дойде истинската поезия.

„Който, в образ Божии като бе“. Този стих показва, че апостол Павел е предвиждал не само тогавашните възможности на живота, но и бъдещите. Които не разбират тия неща, те искат в един ден да преживеят всичко, но това е невъзможно. Някой иска слава. От кого иска тази слава? Кой може да му я даде? Ако вие сте музикант, искате мнението на някой виден музикант, той да ви похвали, това разбирам. Мнението на този музикант е ценно за вас. Обаче, ако вие искате мнението на някой човек, който седи по-долу от вас, като музикант, в това няма никакъв смисъл. Затова, именно, Христос казва: „Не търсете слава от хората, но от Бога“. По-нататък аз казвам: Не търсете знание от хората, но от Бога. Хората могат да бъдат носители на знанието, но извори не могат да бъдат. Божественото създава идеите, а не човешкото. Божественото е носител на всички възвишени идеи и мисли, които вълнуват човешката душа. Днес хората говорят за нови идеи, за ново учение, но в същност, схващанията им са съвършено различни. И българите казват „ново учение“, и американците казват „ново учение“, но и едните, и другите разбират различни неща. Под думата „ново учение“ американците разбират нов начин на лекуване. Онези, които поддържат този начин на лекуване, казват, че никакви болести не съществуват, защото те отричат материята, а признават само духа. Това е едностранчиво разбиране. Защо? Защото човек не може да отрича това, което не съществува. Може да се отрича само това, което съществува, но не и това, което не съществува. Ако отричате съществуването на материята, това показва, че тя съществува. Щом отричате съществуването на духа, това показва, че той съществува. Човек може да отрича само тия неща, за които има известни понятия и с енергията на които става известна промяна. Запример, денят и нощта се обясняват с промени, които стават със слънчевата енергия. Значи, денят се определя от изгряването на слънцето. Дето има слънце, там има ден; дете няма слънце, там има нощ. Когато казваме Божествен ден, разбираме присъствието на Бога в човешкото съзнание, като изгряващо слънце, което го озарява и внася в него светли, велики мисли. Нощта в съзнанието пък подразбира залязване на това слънце.

Казвате; какво нещо е любовта? – Изгрев, – Какво представя отсъствието на любовта? – Залез. – Какво нещо е мъдростта? – Изгрев. – Какво Нещо е глупостта? – Залез. – Какво нещо е истината? – Изгрев. – Какво нещо е лъжата? – Залез. – Какво нещо правдата? – Изгрев. – Какво нещо е безправиято? – Залез. – Какво нещо е милосърдието? – Изгрев. – Какво нещо е жестокосърдечиято? – Залез. Това са две категории състояния. Всеки човек трябва да определи, в даден момент, в кое от тия две състояния

се намира, без да се стреми да доказва, защо е така. При залез слънце човек усеща в себе си дълбока скръб, като че е изгубил нещо ценно. При изгрев слънце човек усеща едно повдигане на духа, и тогава той лесно изправя погрешките си. Казвате: каква погрешка може да се изправи при изгряването на слънцето? Представете си, че сте имали един приятел, който ви е обичал, и който е бил готов на всякакви жертви за вас, но вие не сте преценили неговата любов. Така се случва, че този човек умира, и вие оставате натъжен, скръбен, че нищо не сте направили за него. Как ще изправите тази погрешка? Такава е грешката на цялото човечество по отношение на Христа, Който искаше да повдигне еврейския народ, да даде светлина на цялото човечество. Той искаше да събере всички народи под крилете си, както квачка събира пиленцата си. И как постъпиха с Него? Разпнаха Го на кръст. Но, ето, две хиляди години вече, как евреите носят последствията на своята грешка. Те и до днес не могат да се изправят. Защо? Защото Христос не е между тях. Знаете ли, колко скъпо плащат евреите за своята грешка? Няма друг народ в света, който тъй скъпо да изкупува своята грешка. Казвате: Ако Христос дойде днес между нас, ние няма да постъпим като евреите. – Не е въпросът, как днес ще постъпите. Сега вие се чудите, как са могли евреите да постъпят така с Христа! – Всеки човек може да постъпи като евреите. Ако разпне своята велика идея, както евреите разпнаха Христа, не прави ли и той същата грешка? Но тази грешка носи след себе си голяма катастрофа.

Някой казва: Аз не мога да се откажа от удоволствията в живота; не искам да живея като отшелник. Питам: какво удоволствие има в това, да прекара човек цяла нощ в едно кабаре? Какво удоволствие има в това, да седиш цяла нощ в кабарето и да дишаш прахен, нечист въздух? Кое е за предпочитане: да дишаш отровния въздух по кабаретата, или да дишаш свежия въздух на Рила, или на друга някоя планина? Казвате: Как живеят хората в кабаретата? – Живеят те, но в себе си носят отровата на тамошната атмосфера. Те са заразени хора.

В първите времена на християнството, във времето на Нерон, един виден римски патриций се влюбил в една християнка и пожелал да я целуне. Тогава жената е заемала ниско положение, а не като сегашната, затова този патриций мислил, че може да постигне всичко, каквото пожелае. Тогавашните нрави били много разпуснати. Обаче, християнката се противопоставила на желанието на този патриций. Той се почудил на смелостта на тази християнка и казал: Аз искам да те целуна. – Не само ти трябва да искаш, но и аз трябва да искам това. Още повече, трябва да зная, защо искаш да ме целунеш. – Аз не мога да живея без тебе. Животът ми без, тебе е свършено безсмислен. – Щом е тъй, аз искам да те поставя на изпит, да проверя, дали говориш истината. – Готов съм на всякакъв изпит. – Тогава, ще те пратя при една моя приятелка да я целунеш. Като се върнеш оттам, тогава ще ти позволя да ме целунеш. Обаче, ще донесеш

едно писмо от моята приятелка, от което да се уверя, че, наистина, си я целунал. Той много се зарадвал за този изпит, и веднага тръгнал да изпълни дадената му задача, без да знае, че приятелката на неговата възлюбена била прокажена. След три дена той се върнал от приятелката на своята възлюбена, но вече заразен; на устата си имал струпеи, които му причинявали големи болки. Като го видяла, младата християнка му казала: Сега вече можеш да ме целунеш. – Не е време за целуване. Аз имам големи болки на устата си, първо трябва да се излекувам. – Тогава аз да те целуна. – Не, още не може. Когато изчистя устата си от проказата, тогава ще ме целунеш. Отишъл той при лекар в Рим да се лекува; минавали ден, два, три, месеци, но щастливият ден за целувката още не настъпил. Сега, ще обясня значението на целувката. Целувката подразбира красивото, възвишеното, което човек търси в живота си. Аз не разглеждам целувката в нейната външна, физическа страна, но имам пред вид нейния вътрешен смисъл. При допирането на устните, всякога взимат участие известен род сили. Например, горната устна представя извор, от който изтичат струи на Божествената Мъдрост. Ако погледнете на човека с разбиранията на ангела, ще забележите, че от горната му устна изтичат някакви струи, като от извор, а долната му устна представя коритце, в което тия струи се изливат. Следователно, ако от устата на някой човек изтича нектар на живота, тази целувка има смисъл; обаче, ако от устата му изтича отрова, тази целувка е нещастие. Целувка от такава уста е целувка на прокажен човек. Тъй щото, не е безразлично, кого ще целуващ. Има ли смисъл да целувате умрели хора? Докато човек е жив, вие го хокате, карате се с него, но като умре, казвате: Хайде да го целунем, да загладим работата. – Ако искате да целунете някой човек, целунете го, докато е жив, а не след като умре.

„Който, в образ Божии като бе." Христос дойде между хората в образ Божии, да им покаже начин, как да приложат Божиата Любов и Мъдрост в света. Силата на знанието се заключава в приложението. Казват за някого: Този човек се държи като слепец за тояга в своите вярвания, в своите възгледи. Питам: кой математик не се държи като слепец за тояга в числата от 1–10? Той носи тия числа с себе си, те представят за него мерки, без които не може. Ако някой го накара да се откаже от тия числа и букви, той ще му отговори, че тези числа представят за него пътища, чрез които възприема и предава математическите истини. Следователно, всяко число е метод, чрез който може да се предаде една математическа идея. Всяка буква е метод, чрез който може да се оформи дадена математическа идея. Като говорим за Божиата Любов, трябва да знаем едно от главните й качества. Първото качество на тази Любов седи в желанието на човека да постави своя любим на същото положение, на което той сам се намира. Следователно, когато казваме, че Бог ни люби, подразбираме, че Той иска да ни приравни със себе си. Ако горделивият почувства тази любов, той

казва: Ти знаеш ли, кой съм аз? Обаче, с тази гордост човек си създава големи страдания и неусетно пада от положението, в което Бог го е поставил. Любовта на Бога към нас има пред вид да ни издигне, да ни даде добри условия за развиване. Ето защо, тази Любов трябва да смири човека, а не да го възвеличи. Да любиш някого, това не значи да слезеш по-долу от него, или на неговото положение, но да го поставиш наред със себе си, за да го разбереш. Както се стремите към Божествените мисли и чувства, така трябва да зачитате мислите и чувствата на онзи, когото обичате. Който има прави отношения към Бога, към своя ближен, той разбира смисъла на числата и буквите и може да ги прилага в новия живот. Днес всеки човек се стреми към наука, всеки иска да бъде учен. Този стремеж е на място. Всеки трябва да се стреми към наука, но към Божествената наука.

Казвате: Съвременната медицина Божествена наука ли е? – Всяка наука, която е резултат на Духа, е Божествена, но хората, които се занимават с нея, не са още Божествени. Запример, дойде лекарят при болния, постави го на операционната маса, извади червата му, чисти, прави, струва, зашие ги и казва: Платете сега десет хиляди лева! Срещне ви някой апаш в гората, посочи ви револвера си и казва: Дайте парите си! Както виждате, и единият иска пари, и другият иска пари. Значи, и лекарят, който си служи с Божествена наука, иска пари, както и апашът, който не си служи с никаква Божествена наука. Казвате: Може ли да се лекува човек без пари? – Може. – Как? – Ако лекарят излекува болния, както трябва, и по този начин го избави от страдания, болният ще даде не само десет хиляди лева, но и сто хиляди. Какво по-приятно за лекаря, да знае, че е помогнал на някой страдащ, без да иска никакво възнаграждение за това? От друга страна пък, така излекуваният болен, по никой начин не може да не се чувства задължен, да благодари на лекаря. При най-оскъдните средства даже той ще търси начин да изкаже своята благодарност, доброволно, а не по външно задължение. При това положение, между лекаря и болния се създават красиви отношения. Иначе, в очите на болния, лекарят ще бъде като търговец. Дето има търговски сделки, там няма трайни отношения. Светът се нуждае от разумни лекари, които да лекуват хората по нов начин. Такъв лекар ще лекува болния според законите на любовта, и болният ще му плати според законите на любовта. Тогава и лекарят ще бъде доволен, и болният ще бъде доволен. Бъдещите лекари ще лекуват не само физическите, но и психическите болести. В съвременния човек има една страшна вътрешна проказа, която го разяжда. Погледнете някой човек, изглежда здрав, но сърцето му се гърчи от болките на тия вътрешни струпеи. Погледнете мозъка му, също така е под влиянието на струпеите в неговите мисли.

И тъй, човечеството се нуждае от медицина, която да освободи човешкия ум и човешкото сърце от проказата, която ги разрушава и разяжда. Съвременната медицина изучава свойствата и състава на цветята и на

разни треви и ги използва като лечебни средства. И Божествената медицина извлича от цветята на Божествения свят лечебни вещества, с които лекува психическата проказа, която съвременните лекари не могат да лекуват. Добре е да се направи опит с Божествената медицина и с човешката и да се видят резултатите от едната и от другата. Запример, при един сериозно болен, почти на смъртно легло, викат двама лекари: единият лекува по обикновен начин, а другият – по Божествен. Първият предписва някакви лекарства на болния, но минава ден, два, три, положението не се подобрява. Вторият лекар взима една чиста хартия и написва на нея една дума. След това изгаря книжката, събира пепелта, туря я във вода да се разтвори, дава от този разтвор на болния да пие по няколко лъжички на ден. Не се минават ден или два, положението на болния се подобрява. Казвате: Това са илюзии. Не, в света илюзии не съществуват. Драми и трагедии също не съществуват. Хората сами си създават илюзиите. Те сами създават драмите и трагедиите. Как? Мъж бие жена си – ето една драма. Мъж убива жена си – ето една трагедия. Бог никого не бие. Той никого не убива. Вината не е само в онзи, който предизвиква. Някой писател написал една пиеса и наредил там да бият един от героите. И гледате, излизат актьорите на сцената, така се предизвикват едни други, че се създава повод да бият един от героите. Също така и в живота се създават поводи между хората да се бият. Някой казал на някого една обидна дума. Последният казва: Аз ще му дам да разбере! Той се заканва да го бие. Тази мисъл влиза в подсъзнанието му, дето се организира, и след известно време се проявява на физическия свят; той набива този човек. Обаче, след два-три месеца най-много, ще се намери друг човек, който пък него ще набие. Никой не може да избегне закона на възмездие. Казано е в Писанието: „С каквато мярка мериш, с такава ще ти се отмери“. Този закон работи и с положителните, и с отрицателните мисли и чувства в човека. Следователно, дойде ли в ума ви някаква добра идея, колкото малка да е, не я отблъсвайте. Тя ще влезе в подсъзнанието ви, дето ще се организира, и един ден ще даде плод. Вложете тази мисъл като подкрепа в живота си! Вие сте художник; дойде в ума ви една малка идея, да нарисувате нещо, но казвате: На мене ли остана да направя тази работа? – Реализирайте тази идея и не мислете повече. Вие сте музикант; дойде в ума ви идеята да изсвирите нещо. Казвате: До мене ли остана да изпълня този номер? – Изпълнете този номер и не мислете. Ако вложите в ума си идеята да станете милосърдни, ще станете. Тази идея работи в подсъзнанието, дето се организира, и незабелязано се проявява и на физическия свет. Приложете този метод при самовъзпитанието си. Каквато добра мисъл мине през ума ви, приеете я. Тя ще влезе в подсъзнанието ви, и там ще работи. Един ден ще даде своите плодове на физическия свят. Защо съвременните хора не успяват с този метод? Защото те, или не вярват в него, или наполовина вярват. В

заклучение, всеки ще получи толкова, колкото е вложил.

Сега, като се ползвам от опитностите на цялото човечество, аз вадя следния закон: който иска да успява в работите си, той трябва да бъде абсолютно чист! Великите работи растат само при абсолютна чистота. Ако искате да станете виден човек, ако искате да станете учен човек, ако искате да станете силен човек, да създадете нещо, вие трябва да бъдете абсолютно чисти! Когато човек добие тази чистота, той схваща своето предназначение, като душа, като носител на велика Божествена идея.

Сега ще приведа един пример из живота на християните, във времето на Нерон. Един от римските благородници приел християнството, но като християнин, бил подложен на големи гонения, заради което се принудил да напусне Рим и да отиде в Африка. Там той се скитал из горите и се криел в една пещера. По едно време той видял, че един лъв се приближил към пещерата. Като видял вътре човек, лъвът спрял спокойно пред входа на пещерата и вдигнал лапата си нагоре. В първо време християнинът помислил, че лъвът ще го разкъса, но като видял спокойствието му, разбрал, че друга никаква причина го заставила да спре пред пещерата. Той се загледал в лапата на лъва и забелязал в нея един голям трън.

Приближил към лъва, извадил тръна, превързал го внимателно и го оставил да си отиде. Лъвът се отдалечил, а римлянинът започнал да си мисли: Каква полза, че съм направил едно добро на лъва? Извадих тръна му, и нищо повече. След известно време този римлянин се върнал в Рим, когато християните отново били подложени на преследвания. Като християнин, и той бил уловен и осъден на смърт, да бъде разкъсан от лъвовете. Когато го извели на арената и пуснали срещу него един лъв, всички останали поразени, като видели, че този лъв не се хвърлил върху него да го разкъса, но коленичил и започнал да лиже нозете му. Цялата публика се изказала в полза на този римлянин, да бъде помилван, защото такова нещо може да се случи само с Бога, но не и с човека. Този лъв бил същият, на когото римлянинът извадил тръна от лапата.

Оттук вадим следния закон: доброто, което човек прави, се връща към него. Велико, мощно е доброто! Съвременните хора трябва да се занимават с доброто. Те разглеждат външната страна на живота и спорят върху въпросите: Има ли Бог, или не; съществува ли друг свят, освен физическия; що е душа, що е дух; какво нещо е материализъм, и какво – идеализъм. И това е добро. Тези разисквания развиват ума, но не разрешават въпросите на живота. Всяка идея е мощна в приложението си. Запример, срещате един човек, който ви обижда, каже ви някаква обидна дума. Ако се подадете на влиянието на тази дума, тя ще влезе в подсъзнанието ви, и там ще почне да се организира, докато един ден даде своите лоши резултати. Ако искате да се освободите от обидата, не бързайте да се подавате на нейното влияние, но спрете се за малко и потърсете някоя Божествена мисъл или Божествено чувство, с които да ѝ се противопоставите. Кажете

си: Ако Христос беше на моето място, как щеше да постъпи? Божествената мисъл е последното средство, което може да ви помогне. В един разказ за Христа се разправя следното: Детето на една бедна вдовица било зле болно, и тя решила да го занесе при Христа, Той да му помогне. По пътя още то издъхнало в ръцете ѝ. Обаче, с мъртвия труп на детето, тя продължила пътя си, да търси Христа. Най-после ѝ казали, че Христос е разпнат вече, не може да ѝ помогне. Въпреки това, тя отишла на Лобното място, сама да види Христа, да Го помоли да съживи детето ѝ. Като видяла Христа на кръста, тя започнала отчаяно да плаче, че единствената ѝ надежда е изгубена. Христос помолил един от войниците да извади гвоздеа от дясната му ръка, да помогне на тази нещастна вдовица, и след това отново да го закове. Войникът изпълнил желанието на Христа. Тогава Христос положил ръката си върху мъртвото дете, и то оживяло. И тъй, вземете пример от Христа. Що се отнася до правене на добро, и на кръста да сте, помолете да отковат ръката ви само за момент, да направите последното добро. Това е геройство! Ако искате да бъдете такива герои, идеята за доброто трябва да стане във вас плът и кръв. Такива трябва да бъдат младите хора! Ако младото поколение стане образец на такова геройство, между младите ще има и учени, и гении, и свети хора. Едно се изисква от човека: и при добрите, и при лошите условия на живота да е готов, като Христа, да направи последното добро. Христос каза на войниците: „Освободете дясната ми ръка от гвоздеите, да помогна на тази жена. После пак я заковете“. Така е предадена идеята в разказа, но аз казвам: Христос не се обърна към войниците с молба, те да извадят гвоздеите от ръката му, но Той сам ги извади. По какъв начин? Той силно съсредоточи мисълта си към Бога, и гвоздеите сами паднаха от ръката Му. Щом имаше сила да възкреси умрялото дете на вдовицата, още по-лесно беше за Христа, с мисълта си, да извади гвоздеите от ръката си. По този начин Христос даде добър урок на човечеството, като каза: „Според законите на римското право, вие можете да ме разпнете, но аз ще ви покажа един метод, чрез който можете правилно да разрешавате всички спорове в света.

Питам: кое беше по-добро, да пострада Христос, или да не пострада? Страданието обезслави Христа на земята, но на небето, пред Бога, Той доби слава. Той изгуби своята слава, но възвеличи Божията. Ако Христос не беше се обезславил пред хората, човечеството щеше да бъде изложено на големи страдания. Христос каза: „По-добре аз да пострадам, отколкото цялото човечество“. Следователно, по-добре е да пострада физическият човек, отколкото неговите идеи. Идеите в човека представят цялото човечество. Имаме ли идеи, ние сме човеци; нямаме ли идеи, ние не сме човеци. Какви идеи трябва да има човек? Благородни и възвишени идеи, благородни и възвишени желания. Без такива идеи и желания, човекът е мъртвец, той не живее.

Казвате: Дано дойде Христос на земята! Ако дойде Христос на земята, хората пак ще Го разпнат, не по стария, но по нов някакъв начин. Защо? Защото Христос люби Бога. Много кръстове е имало и ще има за ония, които любят Бога. Ако някой набръчка малко лицето си и запита Господа, защо му дава толкова страдания, Господ ще каже: „Изпъдете този навън! Той не е за сегашните времена, нека остане за бъдещите дни и години"! За онзи, който е готов, Бог ще каже: „Заковете този"! Той ще изпита голяма радост, че са го удостоили с такива страдания. Той ще благодари за привилегията, с която се ползва. Който е готов да служи на Бога, той гледа на страданията, като на велико благо, на велика привилегия. Мнозина запитват, защо са страданията в света. Казвам: страданията идат, за да научат хората да правят добро. Днес хората поддържат мисълта, че с доброто не може да се живее, с истината не може да се живее. – Как ще се живее тогава? Ако с доброто и с истината не може да се живее, още по-невъзможно е да се живее със злото и с лъжата. – Тъй, поне малко да се изкриви истината. Не, никакво изкривяване на истината! Животът на съвременните хора е пълен с изкривявания, вследствие на което идват нещастията и страданията. В личния, в семейния, в обществения, в религиозния живот на хората има изкривявания, които трябва да се изправят. В начините, по които хората днес се лекуват, пак има изкривявания. Когато заболее някой, първата му работа трябва да седи в това, да се обърне към Бога, с молба да му даде някакъв правилен метод за лекуване, да му изпрати човек, определен за него. Като намери този човек, той ще му каже: Братко, моля ти да ми помогнеш. Аз ще ти платя, според колкото разполагам, но ще те моля и ти да останеш доволен. Ако разполагам, ще ти дам и сто хиляди лева, да изкажа своята благодарност. Ще има ли нужда този лекар да ходи от къща в къща, да лекува болни? „Който, в образ Божии като бе". Възможно ли е човек да бъде образ и подобие Божии? При сегашното положение на човека, с този ум и с това сърце, които днес има, той не може да бъде образ и подобие Божии, но един ден, когато умът и сърцето му се изменят, това е възможно. Нова епоха иде, с нови хора, с нови постижения, когато всички ще имат опитността, какво значи Божествен живот. Новата епоха ще разполага с нова наука, с нови изкуства, с нови начини за живеене, за лекуване. Казвате: Защо тия неща не дойдат сега? – За всяко нещо има определено време. Например, човек не може да изучава философията или поезията кога и да е – има определено време за това. Поезия се пише на млади години, а философия – на стари години. Когато стане на 15 годишна възраст, човек започва да пише и да чете поезия; на 21 годишна възраст се занимава с музика; на 33 годишна възраст – с художество. Стане ли на 120 години, той вече трябва да се занимава с философия. Само 120-годишният може да изказва здрави, положителни мисли, чрез които да поучава младите, как трябва да живеят. А на каква възраст човек може да стане духовен? Човек

трябва да се е родил духовен, отпосле той не може да стане такъв. Човек става поет, музикант, художник, философ на земята, а религиозен и духовен става преди още да се е родил. За в бъдеще, когато някое дете се готви да се роди в някой дом, майката ще го пита: Имаш ли свидетелство за духовност и за религиозност? – Нямам. – Щом нямаш, търси друго място; аз не мога да те приема в моя пансион. Аз взимам думата религиозен или духовен човек във висок смисъл. От такъв човек всичко може да стане. Той може да стане и поет, и музикант, и художник, и философ. Който не е духовен, никакъв не може да стане. Истински духовен човек е онзи, който може да се пожертва за човечеството. Под думата жертва, в прав смисъл, разбирам такава, каквато Христос е направил за човечеството. Той даде живота си за човечеството, и този живот послужи за подква са на новия живот, който днес иде в света. Идеята, която Христос внесе в света, и до днес още продължава да работи в подсъзнанието на хората. Христос не е въвн от нас. И досега още Неговите идеи продължават да се организират. Няма да мине много време, и тия идеи ще се проявят. Явяването на тези идеи представя новата епоха. Когато дойде тази епоха, учените ще почнат да се занимават с въпроси, които днес всички отхвърлят. По същия начин учените от миналите векове отхвърлиха спиритизма, който много от съвременните учени вече приемат. Ще кажете, че спиритизмът не може да се докаже научно. Това е друг въпрос. Факт е, че духовен свят съществува. Като дойде времето, и това ще се докаже. Факт е, че слънцето, звездите изгряват и залязват. Защо е така, как се доказва това изгряване и залязване, то е друг въпрос. Има ред факти, ред явления в природата, които ние трябва да приемем, а доказването им ще дойде на своето време, при специални за тях условия. Запримтер, всяка истина съдържа известно число факти, но тия факти могат да бъдат достъпни за човешкия ум само при светлината на слънцето. Казвам: за да се добере до ония истини, които днес се отричат, човек трябва да изучава окултните науки. Сегашните хора гледат на окултизма като на нещо мистериозно, като на магия. Бъдещето е на окултната наука. И сегашната наука е окултна. Нима химията не е окултна наука? Нима философията не е окултна наука? Тия и много науки още се занимават с отвлечени въпроси. И окултните науки се занимават с такива въпроси, които ние наричаме не отвлечени, но велики въпроси, велики загадки за бъдещето на човечеството. Окултната наука ще ни покаже правия път за разрешаване въпросите на живота. Дохожда един от тия учени и започва да измерва пръстите на двама души. Първият пръст, показалецът, на единия е дълъг 9 см.; вторият, т.е. средният пръст е дълъг 10,5 см.; безименният – 9,5 см.; малкият – 6 см. После измерва пръстите на втория и намира, че показалецът му е дълъг 10 см.; средният – 12 см.; безименният – 10 см.; малкият – 8 см.. След това той сравнява тия данни и казва, че първият човек е слънчев тип. Той обича музиката, изкуството; обича

красивото, великото, но е колеблив, нерешителен. Той седи на плета и казва: Да скоча, или не? Да направя това нещо, или не? Бутнете ли го веднъж, той тръгва вече, но всичко е, докато го бутнете. И радостите, и скърбите приема еднакво. На всичко в Живота се радва. Това се вижда от отношението, което съществува между показалеца и безименния. По същия начин може да се определят качествата и способностите и на втория човек. Ще кажете: Как може да се знае това? Аз пък питам: отде знаят учените, че разстоянието от слънцето до земята е 92 милиона мили? Ще кажете, че учени, авторитети са доказали това. И аз ще кажа, че учени хора са определили характера и способностите на човека по дължината на неговите пръсти. Това е наука, която е съществувала още в древността. Вторият човек, според дължината на пръстите си, показва човек с високо мнение за себе си. Той не е нито поет, нито музикант, но държавник, който обича да заповядва. Ако е мъж, обича да намери всичко готово в дома си, а жена му да стои пред него като войник. Той обича да се облича хубаво, да има пари, слуги на разположение и като дръпне звънеца, всички да са на услугите му. Който познава окултните науки, той ще се ползва от тях, но ще помага и на другите. Първо, човек трябва да се справи със своите мисли, чувства и желания. Същевременно, той трябва да знае, какви сили се крият в него. Щом знае това за себе си, той ще го знае и за другите и ще може да им помага. Има някои баби, които познават науката за ръцете и си служат с нея за лекуване. Като отиде някой болен при една от тези баби, тя измерва пръстите му, написва числата на чиста, бяла хартия, която после изгаря. Пепелта от тази хартия разтваря във вода и дава на болния да пие. След това болният оздравява. Други баби измерват главата на болния и го лекуват по същия начин, както при измерването на пръстите. Ще кажете, че това са суеверия. Суеверия в света не съществуват. „Който, в образ Божии като бе“. Значи, има възможност човек да бъде образ и подобие Божие. Запример, какво по-красиво нещо има от човешкото лице? Каква светлина се крие в човешките очи! По светлината на очите се съди за милосърдието, за любовта, за истинолюбие и за ред още добродетели в човека. Тази светлина показва, че Божественото работи в него. Някой иска да развие добродетелта в себе си. Какво трябва да направи? Той трябва да намери човек, в когото добродетелта е силно развита и да спре вниманието си върху него така, че да отпечата този образ в своя ум, в своето сърце, в своята душа. Нова наука е нужна на съвременните хора.

Новата наука трябва да се приложи, както при самовъзпитанието на човека, така и при възпитанието на бъдещето поколение. Бъдещите учители няма да проповядват на децата, нито ще ги морализират, но ще ги нареждат по такъв начин, че взаимно да си въздействат: ако някое дете върви по женска линия, до него ще се постави друго, което върви по мъжка линия, у което е развито чувството на справедливост, на съвест.

Първото дете е колебливо, а второто – смело, положително. Обаче, ако наредите едно до друго две деца, които имат еднакви черти, те ще се спънат. Два петли на едно бунище не пеят. Един петел и една кокошка лесно се спогаждат. Когато намери една кокошка, петелът цял ден пее. Той казва: Дайте ми една другарка, да видите, какъв певец съм! Когато един петел запее, и другите петли се провикват, но той се спуща към тях и казва: Как смаете да пеете с мене заедно?

И тъй, всичко, каквото виждаме в природата, представя някакви идеи, но те още не съставят наука. Тия идеи, тия факти трябва да се обобщят. Запример, ако разглеждате петела и кокошката, като форми само, те много не могат да ви ползват. Тези форми трябва да се осмислят. За вас не е важно, че петелът кукурига, но трябва да знаете, какво означава това кукуригане. Някои са забелязали, че когато петелът кукурига пред вратата на господаря си, това показва, че гост ще дойде. Отде знае петелът това? Има ли някакви факти, или това е някакво съвпадение? Обаче, 10-15 минути след кукуригането на петела, гостът пристига. Това не значи, че петелът е причина за идването на госта, но той предвижда нещата. Значи, има известни факти, известни явления в природата, които често се случват, и на нас предстои да ги обобщим, да извадим разумната страна от тях. „Който, в образ Божи като бе“. За да дойде човек до положение; да възстанови своя първичен образ, той трябва да използва Божественото, което е вложено в него. За тази цел той трябва да се домогне до онази свещена наука, която е в него. Тази наука отвън не се преподава, тя се изучава отвътре. Според мене, и науката за пръстите е свещена. Природата е създала човека по строго определени математически и геометрически отношения. При отклонението му от правия път, стават отклонения и в тия числа. Ако разгледате научно добрия и лошия човек, ще видите, че те коренно се различават: главата, лицето, ръцете, даже и космите на главата на добрия човек отговарят на съвършено особени числа в математическо и в геометрическо отношение от тия на лошия човек. Ако вземете косъм от престъпник и го прекарате между пръстите си, по цялата му дължина, ще забележите, че той не е гладък, но има много възли. Ако вземете косъм от главата на един добър, благороден човек, ще забележите, че по цялата си дължина той е гладък и приятен на пипане. Защо съществува това различие? Защото мислите на човека се отразяват върху космите му: добрите мисли правят космите меки, гладки, тънки. Лошите мисли ги правят корави, неравни и дебели. Ако пипнете космите на престъпник, който е убил няколко души, ще изпитате много неприятни чувства, от които с месеци не ще можете да се освободите. Ако попаднете в някоя област, дето са убити много хора, вие ще изпитате ужас, страх, отвращение – чувства, които са изпитвали убитите в момента на отнемане живота им. Ще кажете, че тези места са описани. Не, на тези места са убити хора, които не могат да се примирят с положението си. Като дойдете до тези

места, нещо отвътре ви казва: Не минавайте оттук! Вие трябва да послушате този глас и да се върнете назад. Ако не послушате, ще се натъкнете на лошите чувства на убитите и можете да заболее. Всяко място носи свои специфични мисли и чувства, според това, за какво е служило. Ако минавате покрай някоя черква, ще изпитате мислите и чувствата на богомолците от тази черква. Ако минавате покрай някоя скотобойна, ще изпитате тежки чувства, като че нещо ви стяга, притиска душата ви.

Казвам: чисти мисли, благородни чувства и възвишени постъпки се изискват от съвременните хора. Какво виждаме днес? Тъкмо обратното. Четете вестниците и виждате, че те са пълни с неверни факти. За този ще пишат нещо, за онзи ще пишат нещо, да настроят хората. Каква полза от това? Какво ще спечели българският народ, или друг някой народ, като четете тия новини? Христос казва: „Всяко царство, разделено против себе си, не може да устои“. Значи, за да устои едно царство, изисква се сплотеност, единство между всички негови членове. За тази цел, между всички хора, между всички народи трябва да се внесе любовта, мъдростта, истината, като елементи за спояване, за съграждане на новото, на великото. Само при това положение можете да гледате на всеки човек, като на Божие създание. Ще кажете, че в Писанието се говори, че всяка власт е дадена от Бога. Да, всяка справедлива власт е дадена от Бога, но не и несправедливата. Всяка несправедлива власт ще бъде съдена. Всеки дом, всеки народ, които постъпват несправедливо, ще бъдат съдени от Бога, като личности. Учените доказват това чрез закона за наследствеността. Много примери из живота потвърждават този закон. Такива примери има в Америка: един мъж, от билата раса, имал отношения с една негърка. В първите три поколения се раждали черни деца, което показва, че майката имала надмощие, затова децата били черни. В четвъртото поколение, обаче, се родило едно бяло дете. Всички се чудили, отде е дошло това бяло дете между черните. И обратно: една бяла жена имала отношения с един негр. В първите три поколения се раждали бели деца, но в четвъртото поколение се родило едно черно дете. Всички останали учудени, как е възможно, от почтени, добри родители, да се роди черно дете. Значи, природата е безпристрастна, тя всичко хроника. Няма престъпление, последствията на което да не се проявят поне в четвъртото поколение. И днес, когато се проповядва на хората добър живот, това има за цел да ги освободи от бъдещето зло. Строг е Великият закон на живота! Никой не може да избегне този закон. Няма защо да съжалявате, че сте под този закон, но трябва да знаете, че ви предстои да изправите погрешките си, т.е. да се избавите от материализма. Като изправите погрешките си, вие ще станете идеалисти, ще можете да възприемете Божественото. Някой казва: Материализмът трябва да се премахне. Да, но нито с думи, нито с аргументи можете да го премахнете. За да се

освободите от материализма, трябва да изправите всички погрешки, които сте направили. А за да придобиете идеализма, трябва да възприемете Божествените идеи. Докато не се изправят грешките на материализма, той винаги ще съществува; докато не се възприемат Божествените идеи, идеализмът няма да дойде.

Поздравлявам ви сега с новата година, която наричам година на двете отворени очи. Тази година е богата, тя носи пълен чувал със злато и със скъпоценни камъни. Като мине покрай умните, тя ще им остави големи богатства. Като мине покрай глупавите, нищо няма да им остави.

Глупавият ще се намери в положението на онзи българин, който срещу Юрданов ден пъхнал главата си през прозореца, но не могъл да я извади. Между българите съществува едно предание, според което, ако някой пъхне главата си през някой прозорец, срещу Юрданов ден, когато се отваря небето, и в този момент пожелае нещо от Господа, всичко ще му се даде. Един българин решил да направи този опит. Една вечер, срещу Юрданов ден, той пъхнал главата си през железата на един от прозорците и чакал до 12 ч., когато небето се отваря, да поиска от Бога една крина злато. Като видял, че небето се отваря, в бързината, вместо да поиска една крина, пълна със злато, той казал: Господи, дай ми глава, голяма като крина! Каквото пожелал, това станало: главата му се увеличила, станала голяма като крина, но не могла да излезе през решетката.

Казвам: голямата глава представя човешката лакомия – лакомия за богатства, за знания, за слава. Сега, и вие се обърнете към Господа и пожелайте от Него да ви даде за новата година от изобилието на своята Любов и Мъдрост. Пожелайте от Бога да прогледате тази година, да виждате света през очите на Великата Любов и на Великата Мъдрост; сърцата ви да бъдат винаги радостни и весели, а умовете ви – чисти и свободни, да носите и на другите хора от своята радост, от своята чистота и свобода.

Беседа от Учителя, държана на
1 януари 1928 г., София. – Изгрев.

ФОРМИ НА СЪЗНАНИЕТО

"Верен, истинен, чист и благ всякога бъди! И Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини."

Размишление.

В природата съществуват ред процеси, някои от които са съзнателни, имат отношение към разумния живот, а някои са несъзнателни. Запример вижте какво прави простият каменар. Дават му задача да издяла един камък, да му предаде четириъгълна форма или да издяла от него някакъв корниз за къщата на някой човек. Всичко това той прави по някакъв образец, но ако го запитате какво е работил днес, той ще ви каже: "Зная, че дялах един камък, изработих от него нещо, но де ще се тури този предмет – не зная." – Това е един от несъзнателните процеси. Какво ще постигне този каменар, ако през целия си живот дяла само камъни или прави корнизи на хората? Този каменар ще постигне изкуството да дяла камъни, от които хората ще се ползват.

Често съвременните хора, съвременните учени се занимават с такива маловажни мисли като тези, да дялат камъни, да правят от тях корнизи, без да знаят де могат да се употребят тези мисли. Това показва, че в живота на хората всички неща не могат да бъдат еднакво важни: ония, които са далеч от сърцето ни, считаме маловажни, а тези, които са близо до сърцето ни, считаме важни. Ето защо мнозина считат като важна, велика, Божествена идея тази – да обичаме цялото човечество. Съзнателна идея е тази, но човек не може да обхване в себе си цялото човечество. Да обичате ближния си, това е възможно, но при съзнанието, в което се намирате, по никой начин не можете да обичате цялото човечество. Под ближен разбирам някой ваш приятел или приятелка, ваша сестра, някой ваш съученик, някой верен ваш слуга и т. н.

Питам: какъв трябва да бъде вашият морал като ученици? Ще кажете, че моралът на света е известен вече, а вие като ученици се стремите към нов, възвишен морал, а не към сегашния, който съществува от осем хиляди години насам. Той е създаден от хората, но такъв, какъвто е днес, крачка напред не може да отиде. Сегашният морал е остарял, той е вече на изграждане. Всичко в света остарява: религия, наука, философия, изкуства. Всяко нещо, което има форма, остарява. В съвременния свят от паметивека

съществуват четири вида религии, на които хората и до днес още се кланят. Тези четири форми религии са били известни от най-стари времена на всички стари народи. Първата форма на религията наричаме клерикализъм, т. е. обрядна форма: палене на свещи, на кандила, кланяне на икони, зачитане на разни образи като триъгълник, кръг с точка в средата, пентограм, шестограм, на някакви муски като парченца от дрехата на някой светия и т. н. Към тази религия и до днес още принадлежат маса хора.

Втората форма религия наричаме милитаризъм – религия на ножа, на револвера, на насилието. Когато срещнете от тази религия, той ще ви каже: "Този свят със сила само може да се оправи."

Третият вид религия е капитализмът. Тази религия е мека, нежна, прилича на жена, която, дете ходи, навсякъде се обръща. В нея няма никакъв морал. Тя си служи с всички видове далавери.

Четвъртият вид религия е социализмът. Първите три форми религии представят семейството: клерикализмът е майката, милитаризмът е бащата, капитализмът – децата, социализмът представя слугите на това семейство. Слугите работят за своите права пред господарите си.

Като проследите развитието на цялото човечество, всички тия религии ще намерите във всеки човек отделно. Наблюдавайте себе си, наблюдавайте и хората, ще видите отличителните черти на всяка форма, на всеки вид религия. Всеки ден човек може да бъде или клерикал, или милитарист, или капиталист, или социалист. Ставаш сутрин и започваш с молитва, с обряди. Вървиш така до едно време и после кавзаш: "Не може само с молитва. Трябва да се приложи грубата сила." След това казваш: "И туй не помага. Човек трябва да разполага с пари." Най-после, като видиш, че и това не помага, казваш: "Ние, слабите, трябва да се обединим, да станем силни, да устояваме на трудните условия. Трябва да образуваме братство, да опитаме силата си." В това отношение всички форми на религиите имат свои богове, на които се кланят. Всички форми, всички обряди на тия религии са външни заблуждения, в които човечеството е попаднало. Обаче това са форми, наложени от черната ложа, от тъй наречените "тъмни сили". Всяка от тия четири форми на религията съответства на една от проявите на истинските религии. Клерикализмът съответства на любовта, милитаризмът – на мъдростта, капитализмът – на истината, а социализмът – на правдата. Клерикалите имат грехове, молят се на Бога, палят свещи и кандила. Те се занимават с въздуха. Милитаристите палат огън навсякъде, стрелят, те се занимават с огъня. Капиталистите се занимават с водата, а социалистите – с почвата, със земята. Обаче светът

няма да се изправи нито по един от тези начини. Следователно, религията е изопачена форма на любовта; военщината е изопачена форма на мъдростта; капитализмът, който представя кръвообращението в човека, е изопачена форма на истината; социализмът е изопачена форма на правдата. Всички тия форми на религията искат свобода, а въпреки това си служат със закона на насилието. И клерикалът ще те обеси; и милитаристът ще те обеси; и капиталистът ще те обеси; и социалистът ще те обеси. Защо? – Защото всички са деца на една майка. Те си приличат, понеже една майка ги е родила. И след всичко това един ще се хвали, че е клерикал, друг – милитарист, трети – капиталист, четвърти – социалист. Това са учения, които не могат да оправят света. Убийството, насилието трябва да се изхвърли вече навън. То е външна, а не вътрешна идея. Има закон, който може да оправи света, но хората още не са дошли до този закон. Тези учения трябва да се заместят с единствения велик закон в живота – любовта, която е в сила да оправи света. Този закон трябва да се приложи в живота. Следователно, новият морал в света трябва да бъде морал на любовта.

Сега аз засягам въпроса принципно. Когато човек е вървял през някоя гора и се е спирал пред някои извори, в пътуването си той е направил доста пакости. Обаче ако съзнанието му е будно, той ще се обърне към Бога с думите: "Господи, прости прегрешенията ми. Като минавах през гората, изплаших много птички, изпочупих доста клончета, изкалях водата на малките изворчета. Трябваше да бъда внимателен, да не причинявам никаква пакост. Нека птичките, дърветата, цветята и изворите знаят, че човек минава край тях. Такова трябва да бъде съзнанието на всички ония, които живеят според новия морал. Който живее по новия морал, той не може да направи пакост нито на растенията, нито на животните, нито на своите ближни. Вие искате сега да изправите живота си, но докато не дойдете до онова високо съзнание в себе си, да чувствувате Бога, да се свържете с Него, никога няма да постигнете това. Не само вие искате да изправите живота си; всички хора имат същото желание, но будно съзнание се изисква за това. Вие се молите на Бога и казвате: "Дали ни слуша Господ?" В това отношение вие положително трябва да знаете, слуша ли ви Господ, или не ви слуша. За да ви слуша Господ, вие трябва да заемете положението на едно разумно дете, което е готово да се учи. Какво правят съвременните религиозни хора? Те се изправят пред Господа, изпъчат се и започват да се молят, като че кой знае какво са направили. Какво са направили? С какво ще се похвалят? Ако е въпрос да се похвалят с главата си, слонът има по-голяма глава от тях. По тегло слонът има повече мозък от човека. Съвременните учени се стремят да намерят ония съществени черти, които отличават човека от животното.

За следния път и вие пишете върху темата: "Отличителните черти на човека и животните". Някои окултисти казват, че човек се отличава от животните по светлината. Човек има повече светлина от животните. Обаче това различие се отнася главно по отношение на неговото съзнание. Какви са отличителните качества на човешкото съзнание и какви – на животинското? Мислете върху този въпрос.

И тъй, като разсъждавате върху четирите форми на религията, ще ги разглеждате като учения, като школи, като фази на живота, през които човечеството е минало. Обаче с тези вярвания човек не може да влезе в Царството Божие. Всички тези възгледи, тези вярвания трябва да се изменят. Ако един набожен човек може да те обеси, че не споделяш неговите възгледи, каква набожност е тази? Ако един милитарист може да те обеси само за това, че не поддържаш неговите възгледи, какъв милитаризъм е това? В Америка в 1905 година двама американски милиардери взели участие в една борсова игра: единият купувал, другият продавал, а всички останали около тях страдали. Хиляди хора се опропастили материално, хиляди полудели и т. н. Питам: коя е формата, по която съвременните хора трябва да живеят? Всички тия учения дадоха ли образец, по който хората да живеят в хармония помежду си? Никой не пожертва нещо от себе си, с което да внесе мир в света. Кой господар днес ще бъде доволен, ако види, че слугите му го управляват? Като

погледне на слугата си, господарят казва: "Слуга е това!" Тъй щото, ако и за в бъдеще продължават да се прилагат четирите вида учения, в света ще продължава да съществува кастовата система, която не допринася никаква свобода, никакъв простор между хората.

Учениците на новото учение трябва да имат определена форма, определен начин на живеене. Човек сам създава формите. Запример клерикализмът, милитаризмът, капитализмът и социализмът са човешки учения. Тези учения не са създадени от Бога, но от хората. В природата не съществува никакъв клерикализъм, никакъв милитаризъм, никакъв капитализъм, никакъв социализъм. Ако влезете в разумния живот, който е зад сцената, на която хората живеят, ще видите, че там никакви форми не съществуват. Често разумните същества напуцат своя живот и слизат на земята, за да си създадат едно забавление само за няколко часа. Те могат да вземат формата на някое низше същество и да изиграят известна роля. Те разполагат със знания, които могат да приложат, когато и както пожелаят. Докато гледате с очите на вашето съзнание, вие нищо не можете да видите. В очите на едно млекопитаещо, на един вол, вие можете да видите голяма красота – това зависи от вас. Ако търсите красиви очи, вгледайте се в тия на вола. Волът има по-красиви очи и от човека. Очите му

са дълбоки и изразителни. Като гледа как господарят му се отнася с него, волът казва: "Няма нищо, един ден и ние ще се освободим от това бремене." Понеже ходи на два крака като човек, господарят ни мисли, че ние нищо не разбираме. И ние разбираме живота, макар и не като нашия господар. Волът върви спокоен, невъзмутим; в него има тишина, спокойствие. Той не знае, какво е злоба. Като гледа, че господарят му бърза, волът казва: "Защо толкова бърза господарят ми? Не знае ли, че за всяко нещо има определено време?" После обърне поглед към господаря си и продължава работата си. Понякога господарят мине покрай вола, потупа го по гърба и казва: "Вол е това, нищо повече!" – Не, под тази козина на вола се крие разумна, непроявена още душа. Тази душа може да се прозрے само в очите му. Който познава добре хиромантията, френологията, по особени белези в животните, той ще разбере тяхната съдба, принципите, към които спадат и т. н. И те като хората се различават едни от други. Някой кон запример обича да хапе, да рита, а друг не върши това.

Тези учения, за които ви говоря, са допринесли нещо за развитието на човечеството. Те са помагала в човешкия живот. Наистина, когато постъпва по човешки, човек ще се прояви или като клерикал, или като милитарист, или като капиталист, или като социалист. Обаче като постъпва по Божествения закон, човек не може да бъде клерикал, той ще бъде човек на любовта и ще говори или за живота, или за любовта; той не може да бъде милитарист, но ще бъде човек на мъдростта, ще говори за знанието, за силата; той не може да бъде капиталист, но ще бъде човек на истината и ще говори за свободата, за простора: той няма да търси само материалното богатство, което не строи, не създава нищо, но ще търси онова богатство на истината, което строи, което създава нещата; и най-после, който постъпва по Божествения закон, той не може да бъде социалист, но ще бъде човек на правдата. Истинският човек трябва да бъде човек на любовта, която ражда живота; на мъдростта, която ражда знанието; на истината, която ражда свободата и определя посоката, към която първите два принципа се движат. И най-после, истинският човек трябва да бъде човек на правдата, която показва какво може да се реализира на физическия свят. Правдата показва крайния предел на това, което можем да реализираме.

Следователно, всеки ден човек може да минава през едно от тия четири състояния. Някой казва: "Без пари в живота не може." Този човек е капиталист. Друг казва: "Човек не може сам да живее, все трябва да има един другар." Този човек е социалист. Домът е първата фаза на социализма. В дома бащата представя милитаризма и казва: "Хайде, деца, всички на крак!" Трябва да знаете, че закон съществува в света. Майката представя клерикализма. Тя казва: "Деца, трябва да се молите, да се

подчинявате на Бога, на Великия закон." Какво представят децата? Те са импулсът на родителите. Те са капиталът, който движи и домовете, и обществата, и държавите. В дома децата движат ума и сърцето на родителите. Докато децата са при родителите си, домът е богат, майката и бащата имат импулс да работят. Щом изгубят капиталите си, т. е. синовете и дъщерите си, бащата и майката казват: "Какво ще се прави сега?" Най-после те се примиряват с положението си и казват: "Да са живи слугите!" Така беше и с Адама. Той първо беше сам, но пожела да има другар. Бог му каза: "Ще родиш син." Най-после Адам роди своя пръв син – Ева. Сега от всички се изисква установен морал. Когато ви питат нещо за учението, което ви се преподава в Школата, вие трябва да имате определено понятие. Това учение не е учение на любовта, нито е учение на мъдростта, на истината, на правдата или на добродетелта. То се стреми към тях, но още не ги е достигнало. Това учение се нуждае от нови форми, които още не е изработило. Не трябва да се говори само за морал или че трябва да се обичаме. Когато обичате някого, не трябва да имате абсолютно никакво съмнение, никакво подозрение. Щом дойдете до любовта, новото учение изключва абсолютно всякакво съмнение. Щом дойде в дома ви някой човек вие трябва да имате пълно доверие към него, да можете тихо и спокойно да спите, да не мислите, че той може да ви обере. Какви трябва да бъдат отношенията между учители и ученици в новото учение? – Те трябва да почиват на пълно доверие, на взаимна любов. Съмнението неизбежно ще дойде, но човек трябва да се справи с него. За това се изисква съзнателна работа. Обаче има цял свят за съмнението; също така има цял свят за малодушието, за безверието и т. н. За да се въздейства на тия отрицателни прояви в човека, преди всичко самият човек трябва да се познава.

Астролозите познават кой човек е страхлив или кой е подозрителен. Сатурновите типове са подозрителни. Каквото да им се говори, те казват: "Тази работа не ни радва, тя няма да се нареди добре." Защо работите на българите не се уреждат добре? – Понеже Сатурн ги управлява. Каквата работа да започне българинът, в края на краищата той ще фалира. Българинът започва добре, но като дойде до едно място, казва: "Тази работа не върви напред, няма да се нареди както трябва." Той обича да разсъждава, да философира. Българинът е енергичен, малко марсианец, но щом дойде Сатурн, всичките му работи се развалят. От астрологическо гледище е интересно да се знае кога ще дойде времето, когато България ще се управлява от друга някоя планета освен Сатурн. Днес всички се запитват кога Сатурн е взел надмощие над българите? Кога са изпаднали българите под влиянието на Сатурн, това е метафизически въпрос, върху който няма да се спирам. Едно нещо, което може да повдигне българите, е да дойдат под влиянието на Венера. Сатурн има особена слабост към Венера. Щом я види, сърцето му веднага започва да

тупти и той се съживява. Сатурн, Венера, както и останалите планети, съществуват като реалности и оказват въздействие както върху отделния човек, така и върху отделните народи.

Не само планетите влияят върху човека. В невидимия свят съществуват цели йерархии от напреднали, разумни същества, ангели, които влияят, помагат на цялото човечество. Тези същества са отражение на любовта. Аз разглеждам Венера като напреднало същество, като отражение на любовта, от чието влияние българите са лишени. Сега те трябва да направят връзка с този принцип. Не само българите, но всички хора, след грехопадането още, са изгубили връзката си с любовта, с този велик принцип, и днес трябва да я възстановят. Всеки човек може да бъде българин, в смисъл сатурнов тип. Българинът е повече замислен, обича да философства. Като седне някъде, той веднага започва да мисли, да разсъждава и да мълчи. За да се развесели, той трябва да пийне поне половин или едно кило винце. Тогава Венера дохожда при него. Той хвърля калпака си настрана и започва да пее: "Заплакала е гората, гората и планината" Или "Стоян мами думаше".

Сега аз ви навеждам на тия въпроси, за да се заинтересувате от тях, да почнете да ги изучавате. Вие трябва да изучавате християнството от ново гледище. Когато дойдете до характера на Христа, трябва да го разглеждате като проява на Божията Любов. Така ще дойдете до реалността на нещата, до онази положителна наука, която трябва да се подложи на опит. По този начин вие ще придобиете поне микроскопически резултати. Който има това положително знание в себе си, той трябва да бъде в състояние да стисне тебешира и да го превърне в злато. Този човек може да каже: "Знаеш ли кой съм аз?" Той има вяра в себе си, в своите знания. Ще ви поиска едно обикновено камъче и веднага ще го превърне в злато. В златото се крие истинското изкуство на живота, изкуството да се трансформират нещата. Ако нямате в себе си изкуството да трансформирате нещата, ако нямате любов, вие не можете да разберете посоката на вашите идеи. Идеите могат да се трансформират, да се облагородят или да се превърнат в мощна сила в живота само ако имате влиянието на възвишените същества. За да се убедите дали съществуват тези възвишени същества, вие трябва да направите опит. Ако не можете да направите никакъв опит, трябва да приемете това твърдение като аксиома. В духовния свят не е позволено да се говорят неща, които не са опитани и проверени. За всяко нещо трябва да направите опит и ако опитът излезе несполучлив, трябва да намерите един учител, който ще ви каже защо не сте успели в опита си. Всяко нещо, което е опитано и проверено, е всякога вярно и истинно.

Ако вземете един квадрат, ще знаете, че двете му страни са положителни, а другите две – отрицателни. Тези четири страни могат да бъдат положителни низходящи и отрицателни низходящи, както и положителни възходящи и отрицателни възходящи. Като познавате законите и силите, които действат в квадрата, вие можете да се ползвате от тях за трансформиране на своите мисли и чувства. Докато са в зародиш, идеите са положителни, кинетически; те са впрегнати на работа. Щом се оплодят, те стават отрицателни, т. е. с отрицателна енергия. Когато дойде някаква идея в ума ви, гледайте дали тя е възходяща или низходяща. Според идеята и вие ще вземате съответна посока. С други думи казано: всяка идея има своя посока на движение – или към центъра на земята, или към центъра на слънцето. Ако дадена идея има посока към центъра на земята, вие трябва да вземете мерки, за да не попаднете под нейното влияние. Докато минавате през центъра на земята, никога не трябва да се ползвате от нейните плодове. Следователно, не вземайте нищо назаем от съществата, които живеят на земята. Ако вземате от техните плодове, ще изпаднете в низходящо състояние. Обаче когато пътувате към центъра на слънцето, към възвишените принципи, с които вашата душа е в съгласие, всичко, каквото те имат, ще бъде във ваша услуга, на ваше разположение. Това показва, че не може и не трябва да приемате всичко като храна за вашия организъм. Запример, можете ли да употребите дребните камъчета или пръстта за храна? – Не можете. Следователно, пазете се от всяка храна, която не е полезна за вас. Тази храна ще ви причини ред болезнени състояния. Обаче можете да се ползвате само от плодове, които вземат соковете си от дълбоко.

Много научни въпроси, които могат да ви ползват, са обяснени в моите беседи, но вие не ги изучавате както трябва. В беседите са дадени важни, специфични правила и методи, от които, ако се приложат, и слепите биха прогледали. Ако се заемете сериозно да изучавате беседите, вие щяхте да имате по четири очи: две отпред и две отзад. Като имате четири очи, всичко ще виждате. Ако проучите беседите от първа серия, ще придобиете много нещо. В беседата "Житно зърно" запример се вижда начинът, по който човек може да расте. Ако житното зърно може да пренесе толкова много страдания и да храни целия свят, колко повече човек може да направи това. Кажете: "Каквото житното зърно може да направи, и аз мога да направя." Англичанинът казва: "Каквото хората могат да направят, и аз мога да направя. Каквото растенията могат да направят, и аз мога да направя." Наистина, в някои отношения растенията са по-добри химици от най-добрите химици в света. В своите лаборатории те изработват това, което хората химици не могат да постигнат. Ще кажете: "Нима хората трябва да се учат от растенията?" – Да, от растенията ще се учат. Те владеят изкуството да боядисват така, което хората не могат да постигнат. Те

трябва да изучават това изкуство от растенията.

И тъй, вие трябва да се ползвате от живата, от разумната природа. Като работите съзнателно върху себе си, ще видите, че Божественият принцип един ден ще ви докосне. Често този велик принцип минава и заминава покрай вас, но в това време вие сте някъде замислени и пропускате случая да се възползвате от Неговото добро въздействие. Когато Бог се приближава към една душа, веднага около нея се натрупват много същества, с разумни съзнания, които искат да ѝ влияят, и по този начин ѝ причиняват ред страдания. Следователно, когато имате страдания, знайте, че Бог се е приближил към вас. В този момент около вас се трупат не едно – две, но хиляди същества. Щом усетите това натискане, вие трябва да излезете над тази гъла и да ѝ кажете, че разбирате повече от нея. И Христос разреши въпроса по същия начин. – Как? – С любов. Когато се запитвате защо страдате, ще знаете, че страданията носят велики блага за вас. Зад всяко страдание се крие едно велико благо. Казвате: "Защо страдам?" – За да станеш богат. – "Защо страдам?" – За да станеш учен. – "Защо страдам?" – За да станеш умен. – "Защо страдам?" – За да станеш силен. – "Защо страдам?" – За да станеш добър, да познаваш живота. Това са отговори на въпроса: Защо страдам? След като разрешите тези въпроси, още има да отговаряте на въпроса: Защо страдам? Един ден, като отидете на небето, ще прегръщате, ще целувате страданието и ще му благодарите за доброто, което ви е причинило. Ако не беше страданието, вие никога не бихте могли да влезете в небето. Вие ще искате извинение от страданието за лошите работи, които сте говорили за него. Кой от вас не е казал поне една лоша дума за страданието? Като ви дойде някое страдание, казвате: "Да не дава Господ никому такова страдание!" Като не можете да разрешите въпроса за страданията, търсите смисъла на живота, дано се домогнете до някакво обяснение на страданията. Едно трябва да знаете: Степента на съзнанието, до което днес сте достигнали, не може да помогне за разрешаване смисъла на живота.

Сега вие трябва да се наблюдавате, да видите колко бързо се сменят състоянията у вас. Ставате сутрин, клерикал сте. После вземате ножа и с него се разправяте – милитарист ставате. Не се минава много, ставате капиталист. Скоро след това минавате в друго състояние, ставате социалист. Обаче вие трябва да дойдете до положение да ви доизменят тия състояния. Това може да се постигне само чрез закона на любовта. На клерикала може да се въздейства главно с любовта; на милитариста – с мъдростта; на капиталиста – с истината, а на социалиста – с правдата. Следователно, който има любов в себе си, той ще бъде богат; който има мъдрост в себе си, той ще бъде силен; който има истината в себе си, той ще бъде свободен; той ще бъде господар и слуга на себе си, а не на другите

хора.

В Америка един милионер срещнал един метач и му казал: "Ти ми се харесваш. Искам да те направя свой наследник. Имам седем милиона долара; искаш ли да ги завеща на тебе?" – "Не ми трябват пари, не зная какво да ги правя. Аз имам много хубава работа, за нищо не я сменявам с друга някаква." – "Вземи парите и ги употреби както знаеш" – казал милионерът. Метачът взел парите, раздал ги на бедни, а за себе си задържал метлата, с която и по-рано мел улиците. В лицето на метача милионерът видял един добър, справедлив човек, една събудена душа, затова дал милионите си на него и казал: "Вземи тези пари и ги употреби както знаеш." Нека по този начин Бог благослови и тебе, и мене. Ще кажете: "Глупав човек бил този метач. Да не задържи парите за себе си, а да ги раздаде на бедните! – Не е лошо човек да задържи и за себе си една част от парите, но с тези пари той трябва да изпълни Божия закон.

Обратен на Божия закон е човешкият. Отивате в една банка да вземете пари. Обаче отишли сте много рано и намирите гишетата затворени. Какво ще правите? Ще чакате да се отворят гишетата. Всички гишета ли ви интересуват или само едно от тях? В дадения случай ви интересува само едно гише, и то това, което може да посребри вашия чек. Спирате пред гишето, вземате парите и си излизате. Ако вървите по човешкия закон, вие ще се интересувате от всички гишета. Колкото да се интересувате от всички гишета; вие няма да получите това, което те съдържат. Ако вървите в Божествения живот, едно гише ви интересува; то ще ви даде поне част от това, което съдържа в себе си.

Като ученици вие искате да знаете целия смисъл на живота. Не, нужно ви е само едно гише, на което да размените чека си. Не ви са нужни всички гишета, не ви е нужна цялата банка. Следователно, когато искате да разберете изцяло смисъла на живота, това значи, че искате да разгледате цялата банка. Едно гише ви трябва. Ще вземете чека си, ще се представите пред касиера на банката ще кажете: "Заповядайте, имам един чек, ще ви моля да ми услугите. Според Божествения закон, като отивате при някой човек за известна услуга, първо ще го поздравите, после ще се ръкувате с него и ще кажете: "Радвам се, че случаят ми даде възможност да ви видя." Той ще ви запита: "Какво обичате? Приятно ми е, че мога да ви служа. Заповядайте и втори път."

Всеки от вас трябва да има поне една основна идея, около която всички останали да се централизират: една основна идея на любовта, около която всички други да се централизират; една основна идея на мъдростта, около която всички други да се централизират; една основна идея на истината,

около която всички други да се централизират. Като живеете по този начин, ще имате резултати, ще бъдете свободни. Само умният човек е свободен да живее, както иска. Той не може да прави погрешки. Какъвто метод да избере в работата си, той всякога ще го осмисля. Хиляди начини има за работа, но един от тях е най-близък до истината, най-близък до идеала. Колкото по-умен е човек, толкова по-близък път ще избере той; колкото е по-малко интелигентен, толкова по-далечен път ще избере в работата си, но това ни най-малко не спъва желанието му да свърши работата си.

Сега, като разглеждам живота, съзнателно поставям някои неща пред вас да събудят вашия песимизъм. Казвам, запример, че едн-коя си работа не може да се постигне. Вие вземате буквално въпроса и сте готови да се обезсърчите. Казвам: Който не разбира живота, той ще страда; който не разбира любовта, той ще страда; който не се учи, той ще страда; който не дружи с хората, той ще страда. Следователно човек трябва да бъде в съприкосновение с всички души, със своите близки. Изобщо кой за каквото е роден, трябва да го извърши. Като ученици на живота, на Божественото учение, вие ще кажете в себе си: "Каквато работа ми се даде, веднага ще я започна без отлагане." Мнозина отлагат работите си за друго някое прераждане. В следното прераждане работите ще бъдат толкова сложни, че няма да остане време да завършите изоставените работи от сегашния си живот. Който отлага работите си за следното прераждане, той мяза на онзи ученик от първи клас, който казва: "Сега аз няма да уча, ще отложa уроците си за догодина. Тогава добре ще изуча този материал." Той не знае, че във втори клас ще има по-трудни уроци, за изучаването на които трябва да владее материала от първи клас. Такова нещо представя въпросът за следните прераждания.

Когато ученикът минава от клас в клас, като започне от първи клас и дойде до осми, той завършва най-после гимназия. За ученика от великата окултна школа гимназията се състои от 12 класа. Университетският курс се състои пак от 12 курса с четири кардинални специалности. Тъй щото, за да свърши гимназия и университет, на ученика са потребни цели 24 години. Всяка година пък се състои от 25 000 години. Сметнете колко години са нужни на окултния ученик, за да свърши гимназия и университет вън от четирите отделения. Това не трябва да ви обезсърчава. Като ви говоря за продължителността на времето, аз повече ви насърчавам, отколкото обезсърчавам. Представете си, че някой човек е осъден на смърт. Разглежда се делото му и се издава присъда още утре да бъде обесен. По някаква щастлива случайност изпълнението на присъдата се отлага за една година. Докато сърцето на този човек туптеше от ужас, от страх, сега вече започва радостно да тупти – животът му е продължен с една година. Щом дойде

определеният ден за присъдата, изпълнението ѝ се отлага за две години още. После за още четири, пет, шест години, докато най-после престъпникът се амнистира. Той излиза от затвора, доволен, щастлив, радва се на живота. Какво лошо има в това продължаване на времето? С продължаване на времето този човек продължава живота си.

Тъй щото, когато се говори за продължаване на времето, ние подразбираме дълъг процес на изкупление. Щом кажем, че времето е дълго, това е идея, която осмисля живота. В този дълъг период от време, ако пътувате с бързината на светлината, изискват се хиляди години, за да извървите вашия път. Ако трябва да минете един къс период от време на земята и се движите с бързината на светлината, де ще отидете? За осем минути вие ще стигнете на слънцето. Бързината на движението, броят на годините, това са въпроси, които се определят от съзнанието. За същества, на които съзнанието е развито, 25 000 години представят 25 деня. Казва се в Писанието, че пред Бога хиляда години са като една година; значи, 25 000 години се равняват на 25 години. Като разглеждате нещата по този начин, вие ще влезете в особена зодия, дето изчисленията са съвсем други. Бъдещият живот, в който ще влезете, астрологически коренно ще се различава от сегашния. В този живот вече вие ще намерите смисъла на нещата. Това, което сега се говори, ще ви бъде като подарено. Много от идеите, които сега не ви са понятни, тогава ще станат понятни. Тогава ще разберете, че животът е непреривен.

И тъй, впрегнете тази година ума си на работа, да не допускате никаква тъжна мисъл да вземе надмощие над вас. Ако Бог ви е дал един спасителен пояс, дръжте го, даже и да сте добри плувци. При положението, в което се намирате сега, за предпочитане е да имате спасителен пояс, отколкото да нямате. Така само ще можете да преодолеете мъчнотиите, които имате.

"Верен, истинен, чист и благ всякога бъди! И Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини."

11. Лекция от Учителя, държана на
4 януари, 1928 г., София.

ПЪТЯТ НА ГЕРОИТЕ

По отъпканите пътища лесно се ходи, но по пътя, който сега се проправя, само герои ходят. Оттук можете да разберете колко време е употребил Бог, докато създаде Вселената, докато нагласи времето и момента за дохождането на всички хора по лицето на земята, да ги постави в техните съответни гами. Каква велика хармония и музика има в това! Хиляди и милиони хора да изразят своя живот – всеки на своя час и на своята определена минута! Животът, сам по себе си, е най-хубавата песен. Когато хората на земята страдат, пъшкат и изпитват най-големи горчивини, ангелите на небето се радват и изпитват най-голямата приятност. Защо ангелите се радват? Те разбират дълбокия смисъл на страданието, знаят, че в него се крие благото на човечеството. Това съчетание между скръбта и радостта съставя вътрешния смисъл на една музикална пиеса. В скръбта има голяма дълбочина. Великите идеи се раждат след големи скърби. Радостта е външен израз на живота, а скръбта – вътрешен. Радостта може да се уподоби на млада мома, а скръбта – на майка с деца. Радостта отива при баща си натруфена, облечена по всички правила на модата. Докато е у дома си, тя е радост и за себе си, и за окръжаващите, и всички я обичат. Щом се ожени и излезе вън от къщи, тя е скръб и за себе си, и за близките. Това е вярно и по отношение на нашия живот. Докато сме в рая, ние сме радост и за себе си, и за всички около нас; щом излезем от рая, ние сме скръб и за себе си, и за окръжаващите. Наблюдавайте колко минути през деня сте радостни и колко минути през деня имате мрачни мисли, съмнения и неразположения. Това не е само с вас, но с всички хора. Аз често наблюдавам проявите на една от нашите котки на „Изгрева“. Тя влезе някой път в стаята ми, пообиколи, намести се добре около печката и заспи. Както спи, изведнъж се стряска, скача, оглежда се наоколо и пак заспива. Защо се стряска? – Някакво видение има: или някаква мишка изскача насреща ѝ и не може да я хване, или някаква птичка подскача пред нея, или някой я гони и т.н. Тази котка сънува. Всеки може да се запита: „Какво представят сънищата? Защо човек не може да спи спокойно?“ Често хората казват: „Земният живот не е сън“. Действително обикновеният живот на хората не е нищо друго, освен продължителен сън, но има разлика между спящия живот на хората и краткия сън, който прекарват вечер.

Та казвам: При сегашните условия на живот, ние сме дошли на земята да се учим. В това състояние на развитие, в което се намират съвременните хора, те не са още готови да се върнат на небето. Хората трябва да се

приготвят за това и пак да се върнат, отдето са излезли. Във вечността нещата не се повтарят. Няма два еднакви момента в природата. Ти не можеш да се върнеш на старото място, от което си излязъл, докато не придобиеш нещо. Непременно трябва да има някаква разлика между първото положение, при което си излязъл, и второто, при което се връщаш. Ако при сегашните условия някой иска да се върне на небето такъв, какъвто е излязъл, той ще бъде нещастен. По същия закон, ако някой болен излезе всред природата, колкото красиво да е там; колкото слънцето да грее приятно, колкото птичките да пеят весело и хубаво; колкото изворите да шуртят весело, той ще бъде недоволен – има нещо, което го смущава. Този човек, за да разбере красотата и величието на природата, трябва да се освободи от своето болезнено състояние. Значи, за да може човек да проникне в духовния живот, той трябва да бъде здрав, защото този живот е интензивен. Под думата „здраве“ се разбира „светост“. Само светият човек е напълно здрав.

Грешният човек пък губи своята енергия безразборно, вследствие на което той е лишен и от здраве. Следователно думата „здраве“ може да се замени със „светост“.

Вие питате: Защо хората губят своята енергия, а оттам и своето здраве? – Защото не разрешават правилно задачите на своя живот. Например, когато се намерят в известни изпитания, те не трябва да питат защо е дошло това изпитание, но трябва да мислят как да излязат от това изпитание, какво се изисква от тях в дадения случай. Според мене да разрешавате защо ви е дошло известно изпитание, това е една от трудните задачи на живота. Не се спирайте върху разрешаването на трудните въпроси. Това ще бъде една от вашите последни задачи. Да допуснем, че вие по погрешка сте хванали кривия път. Какво трябва да правите сега? Най-първо, ще търсите начин как да излезете от този път, а след това ще питате кой е правият път. Има ли смисъл, след като сте влезли в кривия път, да питате за какво и защо сте попаднали в него? Когато сте влизали, не сте мислили, а сега, след като сте дошли до края, казвате: „Не е този пътът“. Не е време да питате, защо сте попаднали в кривия път. Първият и важен въпрос за вас е да намерите краткия път към небето, който ще ви изведе на правия път.

Мнозина питат, защо са дошли на земята. Казвам: Ти си дошъл вече, няма какво да питаш. Трябва да решиш следния въпрос: как да прекараш живота си на земята, как да се справиш с доброто и злото. Можеш ли да прекараш живота си тъй, както Бог изисква? Тази е главната мисъл, която трябва да ви занимава и трябва да приложите тази година в живота си. Разрешите ли този въпрос правилно, вие ще заякнете. Да живеете

правилно и в съгласие със законите на разумната природа в това седи вътрешната философия на живота.

Често вие не различавате известни ваши състояния, вследствие на което страдате. Аз наричам някои от тия състояния „лукави изкушения“.

Например нещо вътре в тебе те дразни и ти казва: „Не стой като овца, махни с ръка, тропни с крак, повдигни тона на гласа си, закажи се, че ще направиш това-онова“. Друго нещо в тебе тихо, спокойно ти казва: „Остави това настрана, не се смущавай!“ Питам: Отде идат тия две състояния у човека? Нито едното, нито другото състояние са твои. Питам ви: На какво се дължи напорът и напрежението на парата, която се намира под капака на парния котел? Огънят ли е причината за това, или самата пара?

Истинската причина за напрежението на водните пари лежи в човека. В дадения случай водата и огънят са наблизо един до друг, но те не се спогаждат. Водата не търпи огъня близо до себе си, тя не го иска. Огънят се влюбил в нея, иска да я хване, да я застави да го обикне, но тя му казва: „Не те искам!“ Тя търси път да излезе навън, да се освободи от него, но той ѝ казва: „Докато си тук, аз ще ти дам един урок, ще те заставя да свършиш една работа“.

Също така някои от вас се намират в положението на водата. Какво трябва да правите? – Ще завъртите крана на колелото, ще излезете навън и след това ще кажете: „Втори път не влизам в този котел“. Мислите ли, че положението на огъня е приятно? Като изгори, той казва: „Всичко се свърши с мене, дадох всичката си енергия, загаснах и на пепел станах“. Положението на водата е по-добро: тя се превръща в пара и отива в пространството. Огънят казва: „Да се влюбиш, това значи да изгубиш силата си, да се превърнеш на пепел и да те изхвърлят навън“. Казвам: Да, това е любов на пепелта. Огънят и водата са вещества от две различни категории. Огън, от който се получава пепел, стои по-ниско от водата; обаче огън, който не се превръща в пепел, стои по-високо от водата.

И тъй има много категории огън. Това, което хората наричат страсти, то е огън, от който остава пепел. Когато говорим за Божията Любов, ние разбираме огън, при който не остава никаква пепел. В проявите на тази Любов има абсолютна хармония. Когато водата се намира под действието на този огън, тя не излиза навън и котелът не се пръска. В този случай водата е носителка на живота. За тази вода именно Христос казва, че тя е живият извор. Тази вода извира само под влиянието на Божествената топлина. Топлината е носителка на Божествената Любов, даже и в най-малък размер. Ето защо, когато човек се приближава при един извор и гледа как блика, той изпитва приятно чувство. Водата, която извира от дълбочината на земята, събужда в човека красиво, възвишено чувство.

Казвам: Мисълта на човека трябва да бъде извор – непрекъснато да блика. Тя не трябва да потъва в земята, а винаги да извира. У човека има мисли, които потъват в земята, а има и такива, които отиват нагоре, бликат като водата на чистия извор. Добре е нашите мисли да извират и постоянно да отиват нагоре. Първото необходимо нещо за всинца ни е да вкусим, да опитаме сами плода на нашите мисли и чувства. Като се убедим, че те са първокачествени, да ги предложим и на другите, и те да вкусат от тях. Те са Божественото благо у нас. Ти пръв опитай хубавото в себе си, което Бог ти дава, задръж част от това изобилие за себе си, а останалото изпрати във в света. Много от нашите мисли са плод от мисълта на по-висши същества. Когато някоя семка от тия плодове попадне в ума, в сърцето, в душата ни, тя вече сама по себе си се организира. Това са Божествени идеи, които проникват в нас. Те са голямо богатство. Ако всеки ден във вашата душа прониква по една от тия малки скъпоценни мисли, в продължение на десет години вашият живот коренно ще се измени.

Сега, в този живот, всички хора – и религиозни, и светски – търсят външни блага. Трябва да знаете обаче, че благата ще дойдат само след завършването на живота. Щастието, което търсите, е материалната страна на живота, то подразбира материални блага на земята. Щастието не може да съществува без материални блага. Значи човек може да бъде щастлив само след като завърши своя живот. Затова не търсете щастието на земята, но търсете блаженството. То подразбира един велик процес на усъвършенстване. Блажен е онзи човек, който постоянно се усъвършенства, защото той никога не остарява. Блаженството е процес на душата, която постоянно расте. В него се крие вечната младост. Щастието може всеки момент да се изгуби и отново човек да бъде нещастен. Затова се казва, че на земята човек не може да бъде щастлив. Щастието на земята е постижимо относително, когато блаженството е напълно постижимо. Всеки вярващ човек всеки момент трябва да се стреми към блаженство. То е благо на живота. Христос казва: „Блажени вярващите, блажени милосърдните, блажени кротките“. Де ще проявите кротостта? Срецу кротостта трябва да се яви нещо противоположно на нея, от друго естество. И любовта, и доброто имат своя противоположност. Трябва да знаете, че светът е построен върху противоположности. Бог едновременно е създал и рая, и ада. Той е създал жителите на небето и жителите на ада. И едните, и другите действат свободно, по избор, но техните мисли, чувства и действия се контролират, хармонизират, като се използва разумно и едната, и другата страна. Ако ме разбирате правилно, ще разберете и смисъла на стиха от Писанието: „Всичко съдейства за доброто на онези, които любят Господа“. Не се плашете от лошото, което ви сполетява в живота. Случват ли ви се страдания, за ваше добро са; изгубите ли вярата си, за ваше добро е; разгневите ли се, за ваше добро е. Всичко това са временни състояния, от

които ще научите нещо. Това, че сте изгубили вярата си, е едно лъжливо чувство. Всичко, което човек изгуби, може да го намери, но допусне ли в себе си мисълта, че изгубеното не може да се намери, той е на крив път. Например някой казва: „Изгубих живота си“. Не, животът не може да се изгуби. Той е излязъл от Бога и при Бога ще се върне. Всичко хубаво ще се върне към Бога. При това вие трябва да знаете, че сте обиколени от много разумни същества, които следят за всички. Те са свидетели на всичко, което се върши в света. Питам: Мислите ли, че тия същества, които ви любят, спят? Мислите ли, че майката, която обича своето дете, ще спи, когато то е в някаква нужда? Не, тя постоянно бди върху него. По същия начин върху вас бдят всички същества, които ви любят. Ако ние заграждаме с плет, със стени нашите къщи, мислите ли, че онези, които ни обичат, няма да турят такава ограда около нас? Трябва да държите положителна мисъл в ума си. Често вие прекъсвате връзката с невидимия свят, с онези същества, които ви любят, и по този начин се разколебавате в живота си. В своите наблюдения аз съм виждал силни натури, с убеждение, които обаче, като дойдат до големи изпитания, се разколебават. Казвам: Когато човек започне да се хлъзга, да пада, нека се остави да падне до дъното, а не само до половината. По-надолу от дъното той не може да отиде. Ако правиш опит, направи го докрай. Ще кажете: „Това е страшно“. Не, когато съзнанието на човека е будно, при такъв опит той ще научи много нещо. И това вече не е падане, но слизане. Затова казвам: Ако слизаш, слез до дъното. Първата мисъл, която постоянно трябва да държите в ума си, е, че Божествената ръка, Божествената сила крепи всяка душа. Тя е свързана посредством една нишка с невидимия свят, затова никога не може да избяга от Божия промисъл. Някога вие казвате: „Аз ще напусна живота на земята“. Аз зная де ще отидете. Напуснете ли земята, вие ще отидете в ада. Адът е голям град с много улици. Там хлябът се продава много скъпо, а водата мъчно се доставя. След като си жадувал два-три месеца, трябва да раздадеш всичкото си богатство, за да се намери някой да ти донесе поне една чаша вода. Адът е за богати хора, а не за сиромаси. Който иска да живее в ада, трябва да има много пари. А сиромашът трябва да живее на небето. Небето е място за сиромаси – там се отива без пари; там може да се живее на кредит. Който е богат и пожелае да слезе в ада, нямам нищо против, нека отиде там; сиромашът обаче да не прави този опит. Като спечели много пари, ако иска да слезе в ада, може да направи този опит.

Как ще разберете мисълта на Христа, изказана в следния стих: „По-лесно камила ще мине през иглени уши, отколкото богатият да влезе в Царството Божие“. В този стих не се говори за слизане в ада. Аз ви казах, в ада може да слезе само богатият. Там са нужни пари за ядене, за пиене – навсякъде скъпо се плаща. Вследствие на това и най-богатият човек, след като поживее няколко години в ада, започва да обеднява и страдалец става.

Като ги оберат там, гледат по някакъв начин да ги изпратят на земята. За тази цел съществуват специални комисии, които гледат да оплитат хората на земята; заставят ги да се женят, за да се преродят чрез тях сиромасите от ада. Те идват на земята, да забогатеят отново. Сиромасите, които идат от ада, са опасни хора – да ви пази Господ от тях! Те са били някога богати, но днес по-лоши хора от тях няма. Затова и в Писанието се казва: „Пазете се, когато лошите хора на земята се увеличават“. Тези хора могат да влязат в тялото ви, а именно, могат да се промъкнат в ума ви като мисъл, и в сърцето ви като чувство. По този начин те всяват раздори, противоречия, съмнения и ви обръщат с главата надолу. Аз наблюдавам някоя сестра: днес се намира на третото небе, вдъхновена и радостна е, но след един месец я виждам посърнала и обезсърчена. Какво има? – „Изгубена съм!“ Аз си мисля: При тази сестра е дошъл някой сиромас от ада. И всичкото си имане да дадеш на този сиромас, не си в сила да го направиш щастлив – той е все недоволен. Това е опитност, през която всички ще минете. Затова ви е нужен Учител в света, Той да ви води в пътя, който трябва да минете. Значи изисква се разбиране на Божествения живот.

И тъй използвайте изобилието, което ви носи новата година! Знайте, че всичко, което става в света, не е произволно. Страданията, мъчнотиите, нещастията се явяват като естествени последствия от стремлението ви да търсите лесния път. Вие искате да бъдете самостоятелни, търсите начин да живеете вън от Бога. Искайте да бъдете самостоятелни, независими от другите хора, но никога не искайте да бъдете независими от Бога. Спазвайте следния закон: Всеки, който иска да се усъвършенства, трябва да има връзка с Цялото, с Бога. Влезе ли във вас мисълта, че можете да живеете без Него, върху вас ще дойде най-голямото нещастие. Мислите ли така, ще скъсате връзката си с Цялото. Каквото и да става в света, дръжте тази връзка! Богат ли си или сиромас, учен или прост, каквото положение да заемаш, дръж връзката с Великия Център на живота и не се бой!

През тази година желая на всинца ви да дръжите връзката си с Бога! Тази година искам да се роди във вас новата мисъл, да се свържете не с богатите на ада, но със сиромасите на небето. На небето те са сиромаси, но дойдат ли на земята, те носят пълни торби. Богатите от ада, като дойдат на земята, носят празни торби. На нас не ни трябва просяци с празни торби. Ние искаме хора с пълни торби. Ние искаме крушата да бъде пълна с плодове. Кой от вас би искал крушата да бъде безплодна? Кой от вас би искал лозата да бъде безплодна? Кой от вас би искал кесията му да бъде празна? Кой от вас би искал главата му да бъде празна? Кой от вас би искал стомахът му да бъде празен? На нас не ни са нужни празни торби. Някои от вас казват, че животът е празен. Не, животът има пълнота в себе си, но тази пълнота се придобива само във връзката с Цялото. Имате ли тази

връзка, вие ще влезете в новия живот.

Като говоря за живота, аз не разбирам само външната му страна, но и вътрешната. Схващате ли така живота, вие ще знаете, че при каквито условия и да попаднете, Бог всякога може да ви помогне. Величието на Бога седи в това именно, че и при най-трудните условия Той може да ти помогне, да те извади от тия условия и да ти даде знание и мъдрост. Ако уповаваш на Бога, дете и да си, Той ще превърне и най-лошите условия в добри и ще ти съдейства за добро. Като излезеш от лошите условия, ти ще Му благодариш. Аз желая и най-лошите ви условия да се превърнат в добри. Но казвам: Имайте вяра, че Бог ще изведе всинца ви на правия път. Той няма да остави нито една душа в тъмнина. В Откровението се казва: „Чух цялото създание да славя Бога“. В края на краищата, когато Бог примири всички хора помежду им, когато ги извади от лошите условия, те ще славят Бога. Вие ще имате страдания, но след страданията ще дойдат радости и ще изпитате Божиата Любов, Мъдрост, Истина, Правда, Божието милосърдие. Той ще ви даде всичко, каквото има, ще ви помага във всички предприятия. Той е единственият, Който може да ви извади от трудните условия и да ви ръководи в новия път.

Сега задръжте тази хубава мисъл – връзка с Бога, та като се срещнете, да знаете, че всички имате тази връзка. Тя ще ви помогне да трансформирате всички състояния. Ако понякога сте лоши, то е по причина на това, че сте бедни. Беднотията е празна торба, невежеството е празна торба; всички недъзи, всички отрицателни качества са празни торби; болестите са празни торби; съмнението е празна торба; безнадежността е празна торба; безлюбието е празна торба. Щом сърцето ви се изпълни с Любов, то е пълна торба. Затова сърцето на човека трябва да бъде всякога пълно с Любов. Някой казва: „Сърцето ми е грешно“. – Щом сърцето ти е грешно, изхвърли греха навън и на празното място постави Любовта.

Ще ви прочета второ Послание Петрово, 2 глава от 13 до 20 стих. То се отнася до жителите на ада. Апостол Петър описва влиянието на жителите на ада. Те влизат в умовете на хората и постоянно им говорят; те развращават хората и мнозина падат. Често човек дохожда в стълкновение с тия жители на ада.

Ще ви прочета и от второто Послание на Йоана, 2 глава. Той пише за жителите на небето, описва какви са те. Силният трябва да побеждава. През тази година гледайте да познавате тия състояния, да изучавате теченията, както и мислите, които постоянно проникват във вас. И най-после, използвайте вашата опитност. Често ние казваме: „Аз мога“. При това виждаме, че не можем. Когато една работа може да се свърши от

трима души, а само единият от тях казва, че може да я свърши, той се намира в лъжливо положение. Ето защо, когато се намирате в трудно положение, употребете следната ценна формула: „Господи, Ти всичко можеш! Твоят Дух, Който си изпратил да ме ръководи, чрез Тебе всичко може. И аз, чрез Твоя Дух, всичко мога“. Така е: когато Бог всичко може, и Духът, който изтича от Него, всичко може, и аз, чрез Духа, който ме ръководи, всичко мога. Кажеш ли, че всичко можеш, без да имаш предвид Бога или Неговия Дух, ти си на крив път. Моисей само веднъж си позволи да каже: „Аз не мога ли да изкарам вода от тази канара?“ – и не можа да влезе в Ханаанската земя. Моисей беше велик пророк, но само заради тези думи, които отправи към евреите и не прослави Бога, отдели се от Цялото и не можа да влезе в Ханаанската земя. Казвам: Щом Моисей се подхлъзна и не можа да влезе в Ханаанската земя, колко повече един обикновен човек! Затова пред каквото положение да се намериш, ще кажеш: „Господи, ти всичко можеш! И Твоят Дух, Който излиза от Тебе, всичко може. И аз, чрез Духа, Който ме ръководи и упътва, всичко мога!“

Ще ме запитате: Кога да произнасяме тази формула? Когато се намерите в най-трудно положение. Произнесете тази формула един, два или три пъти, докато победите. Приятно е човек да побеждава. Лошо е, когато той изгуби присъствието на духа; когато изгуби смисъла на живота; когато отслабне. Тогава всичко наоколо му се вижда опако: хората – лоши, и той търси начин как да избяга. С бягане работа не става. Ако бягаш, в ада ще отидеш. Ако се качваш нагоре, на небето ще отидеш. Турците имат една поговорка: „Бягането на котката е до плевника“. И наистина, като подгониш една котка, тя хуква да бяга из къщата, из двора и като погледнеш – скрила се в плевника. По същия начин и вие казвате: „Да бягаме!“ С бягане въпросите не се разрешават. Де ще бягате? Да отидете при Бога, разбирам. Оставете бягането, но кажете в себе си: „Колкото и да е трудна тази работа, аз ще я свърша с Бога и с Духа, който ме ръководи“.

И тъй, при всички трудни условия на живота си, употребявайте тази формула.

Беседа на Учителя, държана на Бъдни вечер,
6 януари 1928 г. в София, „Изгрев“

РАЗУМНО ОГРАНИЧЕНИЕ

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

Размишление

(Чете се темата: „Причини на ограничението“.)

Отде произлиза думата „ограничение“? – От граница. Всъщност, не всяка граница е ограничение. Реката има два бряга, които определят посоката на нейното движение. Значи бреговете са граници, без да я ограничават. И обратно: не всяка свобода е истинска. Да мисли, да чувства и да постъпва човек, както иска, както намери за добре, това не подразбира свобода. Свободата е разумен, съзнателен акт. От гледище на свободата, всяка мисъл, всяко чувство, всяка постъпка трябва да има определена граница, т.е. определена форма. Като говорим за ограниченията, добре е човек да се наблюдава, да види на какви външни и вътрешни ограничения се натъква. Когато мислите на човека имат земен характер, той навежда главата си повече надолу, към земята. Колкото по-тежки стават мислите му, толкова повече натежнява главата. Тази е причината, дето понякога човек подпира главата си с ръце. Когато главата натежнее, това показва, че човек се движи в гъста материя. Направлението на човешката мисъл към центъра на земята или към центъра на слънцето дава свобода на човешките действия, или ги ограничава.

Като говорим за ограниченията, имаме предвид разумния човек, който лесно се справя с тях. Той разбира смисъла и важността на нещата и знае кога трябва сам да се ограничава и кога – не. Запример, един разумен студент се нуждае от учебник и получава от баща си пари, колкото му трябва, за излишни работи няма. Отива да купи книгата, но вижда по магазините хубава баница. Очите, стомахът му силно желаят баницата. Ако си хапне баница, част от парите за учебника ще отиде. Като разумен, той веднага съобразява, че учебникът е по-необходим и доброволно ограничава желанието си да яде баница. Закон е: Първо посей житото, а после яж баница. Астрологически погледнато, този студент е работил върху себе си, справил се е със света на временните желания и различава същественото от несъщественото. Който не разбира астрологията, ще се чуди какво влияние може да окаже тя върху човешкия живот. Преди всичко, човек трябва да знае, че астрологическите знаци не са само вън от него, те се намират и в човешкия мозък. В мозъка на човека има едно

слънце, около което се движат всички планети. Значи, каквото виждаме на небето, същото го има и в мозъка. Това, което наричаме движение на сили, на силови центрове в мозъка, не е нищо друго, освен влиянието на външните планети върху човешкия мозък. Значи човек носи астрологическите знаци в мозъка си. Защо се интересува човек от слънцето? Защото е в неговата глава. Ако слънцето в човека изгасне, той е загубен. Ако една от планетите в неговата глава се разруши, той преживява голям катаклизъм.

За да не стават катаклизми и пертурбации в човешкия живот, на всички хора се препоръчва съзнателна, разумна работа върху себе си. Въпреки това, човек се гневи, не може да се владее и току грабне ножа, иска да си отмъсти на някого. Какво е станало с него? Коя е причината за гнева му? Марс е дошъл близо до него, влияе му. Но в този момент други планети се намесват, той хвърля ножа и бяга – уплашил се. Значи Сатурн е въздействал на Марс. От голям страх човек може да се разболе. Като утихне гнева, като мине страха и болестта, човек започва да мисли, да търси причината на своето състояние и по този начин сам си въздейства. При втори случай той не се подава на влиянието на Марс, справя се лесно с гнева си. Това наричаме работа върху себе си. Ето защо, когато се натъква на известни състояния, на известни мисли и чувства, човек трябва да търси причините им, защо идат, отде идат и т.н. Така той придобива знания и опитности, от които се ползва в живота си. Когато планетите дохождат близо до слънцето, те оказват благотворно влияние върху човека. С това се обяснява защо човек мисли върху някои неща, а те не се сбъдват, докато не ги почувства в слънчевия възел. Щом нещо трепне под лъжичката му, т.е. в слънчевия възел, това, което мисли, ще се реализира. Не трепне ли, мислите му не се реализират. Колкото по-далеч са планетите от слънцето на човешкия мозък, толкова по-мъчно се реализират неговите мисли. Години ще минат, докато се реализират. Крайният предел за реализиране на една човешка мисъл на физическия свят е 22 години. Ако през този период не се реализира, тя остава нереализирана.

И тъй, всеки трябва да работи върху себе си, да развива интуицията си, т.е. Божественото чувство. Чрез интуицията той ще знае как ще свърши гимназия или университет, дали ще успее в предприятията си и т.н. Интуицията е вътрешният пътеводител. Тя води човека в правия път, посочва му какво да работи, какви връзки да прави с хората и т.н. Чрез интуицията човек изучава вътрешната астрология, т.е. астрологията на своя мозък. Щом научи нея, той може да изучава и външната, обширна, космическа астрология. Ако разбере вътрешната, ще разбере и външната. Без познаване на вътрешната астрология, външната не може много да ви ползва. Като изучава себе си, човек може да си даде отчет за всички свои

движения, да разбере, произволни ли са те, или не са произволни. Той ще разбере, че много от неговите движения са под влиянието на низши същества и ще прави опити да се владее. Човек не трябва да се поддава на чужди влияния и внушения, на хипнотични състояния. Чрез възпитанието и самовъзпитанието вие можете да си помагате, да не се поддавате на външни влияния, или поне да ги разбирате и да знаете как да си въздействате. И най-силният, и най-ученият човек не може да се освободи от влияния. Малко или много, всеки човек се намира под чужди влияния и внушения.

Опасно е, когато влиянието иде от низши същества и светове. Ако влиянието е от възвишения свят, човек се ползва. Ще възразите: „Защо Бог е допуснал влиянието?“ Много подобни въпроси могат да се зададат. Запример, може да се запита защо паякът лови мухите, защо соколът граби малките птички, защо сомът гълта малките риби, защо змията гълта жабите, защо жабата гълта мухите? Какъвто отговор и да дадете на тези въпроси, не можете да ги разрешите. Едно трябва да знаете: Всичко, което става в природата, във външния свят, същото става и в човека. В животинското царство съществува велика борба, която не може да се избегне. Тя се дължи на различието, което съществува в съзнанията. Всяко същество живее така, както съзнанието му го ръководи. Не е въпрос, да се постави хармония в съзнанието на другите същества, но всеки да помисли за своето съзнание. Какво трябва да прави човек, за да не нарушава хармонията на съзнанието си? Първо, човек трябва да се ограда от влиянието на дисхармоничните съзнания вън от себе си. Това значи да ограничи, да затвори съзнанието си за външни, низши влияния. В този смисъл ограничението е не само на място, но даже е благо. Представете си, че кесията ви е пълна със златни монети и вие трябва да минете през гората, дето ви очакват разбойници. Горският стражар ви среща и казва: „Дайте кесията си!“ – „Не я давам.“ – „Върнете се тогава у дома си, да я изпразните.“ Вие се възмущавате от ограничението, което ви прави стражарят. Не се възмущавайте, послушайте го: върнете се у дома си, да изпразните кесията, или я оставете при него. Като се върнете, той ще ви я даде. Не се ли ограничите, ще платите с живота си.

Ще кажете, че не е морално да ви ограничават или да взимат богатството ви. Тук не става въпрос за морал, но за спасяване на живота. Ако вълкът попадне в капан, той предпочита да прегризе задния си крак, за който е хванат, отколкото да остане в капана и да одерат кожата му. За предпочитане е да живее, макар и с три крака, отколкото да разчита на случайността. Щом се е хванал в капана, няма спасение. Друг е въпросът, ако е попаднал в капана с предния крак. За нищо на света той не може да прегризе предния си крак. В този случай той е готов да се моли на онзи, който го е хванал, но крака си няма да прегризе. Тъй щото, ако кесията ви

представя задния крак, с който сте попаднали в капана, прегризете го, т.е. оставете кесията на стражара, откажете се от нея. Обаче ако кесията ви е предният крак, ще разчитате на Провидението. Значи, ако е хванат задният ти крак, ти сам ще разрешиш въпроса; ако е хванат предният крак, Бог ще разреши въпроса. Ако краката ти са хванати, ръцете могат да те освободят; ако ръцете ти са хванати, краката не могат да те освободят. В случая ръцете представят човешкия ум, а краката – човешкото сърце. Ето защо, като се намерите пред известно ограничение, стремете се да разбирате не само себе си, своя личен живот, но и силите, които действат в самата природа. За това се изисква непрестанна работа. Никога не оставайте празни, без работа. Каквито състояния да минавате, положителни или отрицателни, изучавайте ги, за да се ползвате от тях.

Разправят за английския държавник Гладстон, че никога не оставал без работа, поради което се справял с мъчнотиите си. Когато се натъквал на трудни въпроси, на тежки състояния, той отивал да реже дърва. По този начин трансформирал състоянията си и отново пристъпвал към разрешаване на мъчните задачи. Какво представят лошите и мрачни състояния? Те са мисли на живи същества от ниска култура. Щом ви нападне такова същество, впрегнете го на работа. Дайте му един добър урок, втори път да не ви посещава. Ще кажете, че причината се крие във вас, че вие сте лош човек, затова имате лоши състояния. И това е възможно, но питам: Как така, един и същ човек днес е добър, на другия ден – лош? Човек е или добър, или лош; всъщност, човек не е нито добър, нито лош. Като дойде доброто при вас, приемоте го, то работи във ваша полза; като дойде злото, впрегнете го на работа. Не го ли заставите насила да работи за вас, то ще ви застави да работите за него. Някои мислят, че Бог и природата ще оправят работите им, ще помогнат да се освободят от мъчнотиите си. И това е вярно, но първо вие ще работите, да трансформирате състоянията си. Бог помага на онези, които работят, които проявяват доброто.

Представете си, че намерите на пътя кесия с 500 златни монети. Виждате, че един човек се навежда, търси нещо по земята. Кесията е негова. Той отивал при някои бедни, да им помогне. Щом разберете, че кесията е негова, вие му я давате. Доволен от постъпката ви, той взима вашия адрес, иска да ви посети. Вие разправяте за случката на вашия приятел, но той ви нарича будала, глупец. Защо сте будала? – Защото не сте задържали кесията с парите за себе си. Трябва ли да се обиждате от приятеля си? Какво лошо има в постъпката ви? Богатият човек дохожда в къщата ви, разговаря се с вас и ви обещава, че ще ви поддържа да свършите университет. За вашата честност, разумният свят ви отпуска кредит чрез богатия човек, да свършите образованието си. След всяко добро, което

правите, разумният свят увеличава кредита ви. Които ви обичат, са готови на всякакви жертви за вас, защото вървите в правия път. Добре е от време на време да получава човек някакъв подарък от онези, които го обичат.

Като знаете това, стремете се да проявявате доброто, справедливостта, любовта, да се свързвате с разумните и напреднали същества, които са завършили развитието си на земята. За най-малкото добро, което виждат в човека, те са готови да го възнаградят материално и морално. Това не е подкуп, а поощрение. За да върви напред, човек се нуждае от одобряването на някое възвишено същество. Човек иска да знае как е издържал изпита си. Приятно е да чуеш мнението на разумния и учен човек. Какво ще каже за вас онзи, който не разбира нещата, това да не ви смущава, нито да ви обижда. Започнете с малки опити и упражнения да калите волята си. Запример, ръцете трябва да имат приятна топлина, да не бъдат нито горещи, нито студени. Челото трябва да бъде хладно, а не топло или горещо. Ако ръцете са горещи или студени, а челото и предната, горна част на главата – топли, трябва да приложите волята си, да урегулируете кръвообръщението си. В предната част на мозъка действа електричество, а в задната – магнетизъм. Така, именно, се уравновесяват силите в човешкия организъм и той мисли право, радва се на добро здраве. Организмът, с който човек разполага, е неговият инструмент. За да си служи с него, той трябва да го държи в изправност. Който не разбира нещата, бърза, иска по-скоро да свърши работата си.

Бързането не помага. Разумният човек прави всяко нещо навреме. Той не губи времето си, затова работите му се нареждат добре. Като бърза, човек сам се спъва: тук се изгорил, там се ударил и т.н. Ще кажете, че трябва да се мъчите, да се трудите, за да свършите работите си навреме. Защо ще се мъчите? Мъчението е за ада, трудът – за земята, а работата, творчеството – за рая. Следователно, щом се намерите пред мъчности, не се мъчете, но излезте от лошите условия на живота и започнете да мислите. Чрез мисълта си човек се повдига в по-висок свят, дето лесно решава задачите си.

И тъй, трябва да работите върху характера си, да развивате самообладание. Чрез самообладанието си вие можете да владеее силите на своя организъм, да владеее своите низши желания. Това не значи да ги подпушвате, да се борите с тях, но да ги изучавате и възпитавате. Като влезе едно низше желание в сърцето ви, или една низша мисъл в ума ви, започнете да се разговаряте с тях. Като им обърнете внимание, те се смекчават и постепенно утихват, докато излязат вън от вас. Опасността не е в сърцето, нито в предната и горна част на главата, но в задния мозък. Дойдат ли желанията там, човек мъчно може да си помогне. Затова казват,

че човек се спъва от задния си ум. Когато силата му е в задния ум, той минава през големи мъчности и страдания, но в края на краищата ще се освободи, ще излезе от този ум и ще влезе в предната и горна част на своя мозък.

Желая ви да бъдете силни в предния си ум, а не в задния. Последният нека бъде в запас; ако потрябва някога, ще се обърнете към него за услуга.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

Лекция от Учителя, държана на
8 януари 1928 г., София.

1928_01_08 Жлебът

неделна беседа

ЖЛЕБЪТ

Беседа от Учителя, държана на
8 януари, 1928 г., София. – Изгрев.

„Аз сам изтърках жлеба; и никой от народите не бе с мене." (Исайя 63:3)

Езикът, на който са писали древните, библейски хора, или, както някои ги наричат, мъдреците, не се дължи на тяхното външно знание. Техният език е особен, повече в символи, в образи. Ако го сравните със западноевропейския, той би представлял буквално предаване на фактите. Предаването на нещата по буква губи своя дълбок вътрешен смисъл. Кой не знае, какво нещо е стъпкването на жлеба? Каква е целта на лозаря, когато обира гроздето? Той има предвид да стъпче гроздето, да извади от него виното и да го продаде. Има ли нещо лошо в стъпкването на гроздето? Какво представят зрънцата на гроздето? Те представят сили в природата, които трябва да се трансформират.

Съвременните хора живеят в свят, подобен на този, в който живеят лозените пръчки. В първо време лозените пръчки се радват, че растат; радват се, че господарят им е разумен, благороден човек, който по три пъти на ден чете молитви, ходи на църква, пали свещи, но един ден дохожда при тях, с нож в ръка, и ги изрязва по всички правила на модерното лозарство, като оставя чуканите им голи. Питам: ако лозата има съзнание, какво ще помисли за своя господар? И лозата има съзнание, но не като човешкото. Тя ще си каже: Неразумен бил моят господар! Не, разумен е този лозар, той иска да направи нещо хубаво от тази лоза, затова ѝ оставя само по едно или по две очи. Колкото очи да остави на лозата, тя все плаче. Добре е да събирате този сок от лозите и да го употребявате против очеболие. След рязането, лозата започва отново да расте, и радостта ѝ се възвръща. Тя се радва, че ще цъфне, ще върже и плод ще даде. Не се минава много време, господарят ѝ пак дохожда при нея с нож в ръка и започва да реже един след друг гроздовете и, докато наново се окастри, оголее. Ако бяхте вие на положението на тази лоза, и ред години имате същата опитност, какво разбиране ще придобиете за живота? Ще кажете, че сте културни хора, че не сте в положението на лозата. Наистина, вие не сте като лозата, но не сте и на по-безопасно положение от нея. И вас всяка година ви режат, на общо основание, взимат плодовете ви, докато ви окастрият. Следователно, и на човека предстои, като на лозата, година след година да расте, да цъфти, да връзва, да дава плод.

Всички хора си задават въпроса за смисъла на живота. Когато задават този въпрос, това ни най-малко още не значи, че те ще го разрешат, но поне ще се домогнат до някой конкретен въпрос, който, в дадения случай, ги интересува. Всеки иска да знае своята задача, като разумно същество във вселената, за да се нагласи в хармония с нея, да свърши дадената му работа и да вземе дял от общото благо на тази вселена. Какво ще ви ползва богатството на някой милионер, ако вие нямате пет пари в джоба си и гладувате? Какво ще ви ползват стотиците хлябове на някой фурнаджия, ако вие нямате пари да си купите парче хляб и гладувате? Богатствата и благата в света интересуват човека дотолкова, доколкото той може да вземе участие в тях. Благата на живота се осмислят за човека дотолкова, доколкото той може да се ползва от тях. Вие можете да получите само една ябълка или круша, само един грозд, или само една монета, но поне сте получили нещо. Иначе, всички блага остават за вас безсмислени, безпредметни.

Като четете 63. глава от Исая, виждате, че той се намира в някакво противоречие и казва, че Бог сам създава противоречията, Той сам реже с ножа си, но разумно реже. В един от стиховете на Исая се казва: „Защо си ни допуснал, Господи, да се отклоняваме от пътищата си, да ожесточаваме сърцето си, да Ти се не боим? Върни се заради рабите си, племената на Твоето наследство." (–17 ст.). Значи, когато дойде при лозата, истинският лозар я погледне оттук-оттам и казва: Ти имаш 20 пръчки, а трябва ти само една-две. Той взима ножа, изрязва всички пръчки на лозата, като оставя само ония, които ѝ са нужни. Като погледне сълзите ѝ, той казва: Сега можеш да плачеш, колкото искаш, но след време ще видиш доброто, което съм ти направил. Добрият, разумният лозар е свързан с лозената пръчка. Значи, между лозаря и пръчката има вътрешна връзка, Това показва, че между всички явления в природата има тясна, неразривна връзка. Това се обуславя от великия закон на Любовта. Когато Любовта срещне човека, тя му казва: Качи се на гърба ми да те нося! – Не, аз не искам да те измъчвам. Човекът се показва учтив, внимателен. Тогава Любовта му казва: Щом не искаш да те нося, не искаш да ме измъчваш, аз ще се кача на гърба ти. Тъй щото, или ти трябва да се качиш на гърба ми, или аз трябва да се кача на твоя гръб. Друго положение не съществува. Или аз нося, или мене носят. Аз не обичам да ме придружават.

Сега аз питам съвременните хора: какво предпочитате – любовта да ви носи на гърба си, или вие да я носите? Както виждам, сегашните хора са много деликатни. Те ще кажат на любовта, че не искат да я измъчват, не искат тя да ги носи на гърба си. Тогава, не остава друго, освен любовта да се качи на гърба им, и те да я носят. Качи ли се любовта на гърба им, те ще

имат големи мъчности и страдания. Много естествено е това! Колкото лека да е любовта, все има някаква тежест. Кой човек на земята не е бил наскърбен от любовта? Кое същество в света не е останало огорчено от любовта? Следователно, ако питате, защо човек скърби, казвам: човек скърби, защото е отказал на любовта да го носи, а се наел той да я носи. Закон е: Силният трябва да носи слабия, а не слабият да носи силния. Правилно е силният да носи слабия на гърба си. Тогава ще има щастие на земята. Става ли обратното, идат нещастия и страдания в живота на човека. Качи ли се веднъж любовта на гърба на човека, тя вече не слиза. Това е велик закон, който всеки трябва да знае, за да се справи с трудностите в живота. Тъй щото, който не иска да бъде носен от любовта, той ще я носи на гърба си. Той ще я носи, а тя ще го учи. Като слезе от гърба на човека, тя казва: Благодаря ти, задето ме носи. Ти си отличен човек. – Ти си благодарна, но аз не съм благодарен. – Щом не си благодарен от това положение, аз съм готова да изправа всичко. Сега ще направим обратното: ти ще се качиш на мене, и по този начин ще придобиеш всичко, каквото имам. Моето знание, моето богатство, моето щастие ще бъдат и твои. Тогава ти ще разбираш живота, както аз го разбирам.

Съвременните хора страдат, вследствие неразбиране на живота. Това неразбиране се дължи главно на недостатъчното светлина на ума. Тази светлина пък е в зависимост от тяхното умствено развитие. Много майки се радват, че децата им се развиват добре, че се интересуват от въпроса за слънцето, за звездите и от много още велики въпроси. Казвам: тия ваши синове и дъщери, които се интересуват от велики въпроси и загадки в живота, един ден ще носят любовта на гърба си, вследствие на което много ще страдат. Истинската философия на живота седи в това, да не се занимава човек с разрешаване на великите въпроси. Оставете любовта да ви качи на гърба си, и тя да се занимава с великите въпроси, а вие – с малките въпроси. Който е придобил безсмъртието, само той може да се занимава с разрешаване на велики въпроси, а обикновеният, простосмъртният човек може да се занимава с малки, дребни въпроси. Той е силен в науката на страданията, в науката на разрушенията. Вземете, например, колко хубаво е описан адът от Данте. Колкото по-нагоре се качва той, описанието бледнее. Човек не може да описва нещо, което не е видял и опитал. Това е достъпно само за истински гениални хора.

„Аз сам изтъпках жлеба". Като изтъпкал жлеба, той пръснал и боядисал дрехата си червено. Следователно, всички хора, на които лицата са малко червени, са здрави. Защо? Защото, който тъпче, той яде. Да тъпчеш нещо, това подразбира да владееш нещата, да излезеш от пасивното си положение. Да бъдеш пасивен, това значи, да седиш на едно място и да

решаваш въпросите, защо съществува грехът, защо едни хора са богати, а други – бедни. Ние се нуждаем и от богати, и от бедни хора; ние се нуждаем и от пълни, и от празни торби. За условията, при които сега живеем на земята, ние се нуждаем от планини и от долини, от гори и от пустини, от реки и от морета. Според вас, какъв трябва да бъде животът на земята? Представете си, че при сегашните условия нямаше страдания между хората. Знаете ли, какъв щеше да бъде животът? Не, живот без страдания не може. Страданията са необходимо благо за живота на земята. Чрез страданията хората изкупват прегрешенията си. Страданията са необходими още и като условия за повдигане и развиване на човечеството. Докато е на земята, човек трябва да развива всички свои центрове и способности, вследствие на което той трябва да мине през разни положения и изпитания: той трябва да бъде и богат, и беден; и учен, и прост и красив, и грозен. Човек трябва да мине през всички положения на живота, за да достигне пълно усъвършенстване. Като богат, човек развива само един център в себе си – стремеж за събиране, за трупане на богатства. Този център не е никак развит в кокошката. Оставете една крина жито пред кокошката и вижте, какво ще прави. Тя ще се качи на крината, ще хапне няколко зрънца жито, и останалото ще разпръска с краката си. Защо? Защото кокошката не мисли за утрешния ден.

В това отношение, много хора мязат на кокошката; те ядът и пият, не мислят за утрешния ден. Като се свърши крината, те казват: Лоши времена настанаха. Да, настанали са лоши времена, но само за тези хора, а не и за целия свят. Дайте повечко орехи на някоя катеричка, и гледайте, как тя ще постъпи. Катеричката ще хапне, колкото трябва, а останалите орехи ще скрие някъде, за бъдещето. Защо кокошката постъпва по един начин, а катеричката – по съвсем друг начин? Кокошката произлиза от висок род, тя има царско произхождение. Баща ѝ бил цар. Тя яла и пила, живяла в изобилие, и за утрешния ден никога не е мислила. Катеричката, обаче, произлиза от бедно семейство; тя е живяла в оскъдни условия, в големи лишения, вследствие на което всякога имала грижа за утрешния ден. Като говоря така, богатият ще каже: Аз кокошка ли съм? – Кокошката и катерицата са символи, но вие не трябва да разглеждате нещата, буквално, да не изпаднете в противоречие. Бог се обръща към Яков с думите: „О, червей, Якове!“ Това не значи, че Яков е червей, но червеят се взима за символ. В червея няма никаква злоба, никаква омраза. В това отношение, червеят е в елементарно състояние. По характер кокошката е щедра. Като дойде някой при нея, тя веднага го поканва на ядене, като казва: Хайде, днес да ядем и да пием. Като свършим, Бог ще даде още една крина. Казвате: Може ли да се живее с такава вяра? – Не е въпросът там, но важно е, кой е на правия път – кокошката, или катеричката. Ако питате бедните, те ще кажат, че кокошката е на прав път, защото е щедра и обича да дава и

на бедните. Ако питате богатите, те ще кажат, че катеричката е на прав път, защото мисли за утрешния ден. Кокошката може да жертва. Тя жертва не само крината си, но и животът си дава за другите.

„Аз сам изтърпках жлеба." Когато се ражда човек, всеки се интересува, каква ще бъде неговата съдба. И българите се интересуват от съдбата на своите деца, или от онова занятие, на което те ще се предадат. По тази причина те имат обичай, когато малкото дете проходи, да му мътят питка, а заедно с това да поставят на една малка маса ножче, перо, монета и рало и гледат, към кое от тези четири неща детето ще пристъпи. Ако детето посегне към ножчето, военен ще стане; ако вземе перото, писател ще стане; ако вземе монетата, търговец ще стане; ако вземе ралото, земеделец ще стане. И в действителност, този закон е верен. Щом се роди човек, той е хванал вече нещо. Докато не хване нещо, човек не може да се роди. Щом хване нещо, той вече се ражда. Ако наблюдавате развитието на детето в утробата на майката, ще видите, как постепенно се сформират костите, мускулите, кръвоносната система, пищеварителната, докато най-после се сформира и дихателната система. Щом се образува дихателната система, детето излиза вече от утробата на майка си, т.е. от бащиния си дом. Тогава майката казва на детето си: Понеже ти бутна едно свещено място, което не трябваше да пипаш, затова ще излезеш вън. Това бутане е съгрешаване, заради което детето излиза от утробата на майка си. Щом се роди, детето започва да плаче, че трябва да напусне рая. Майката казва: Няма защо да плачеш. Като живееш по Бога, ти пак ще се върнеш в рая.

Мнозина питат: Защо човек плаче? Казвам: човек плаче, защото е пипнал едно свещено място. Той е пипнал без позволение едно свещено място от „дървото за познаване на доброто и злото." Затова, именно, майката казва на детето си: Докато си в утробата ми, само аз имам право да дишам. Ти ще дишаш чрез мене. Щом искаш да дишаш самостоятелно, ти си бутнал вече свещеното място на „дървото за познаване на доброто и злото," и трябва да излезеш вън от рая. Такъв е законът. Този закон има приложение и в цялата природа. Само Бог има право да диша. Ние ще дишаме чрез Него. Обаче, недоволни от това положение, ние искаме да станем като Бога, вследствие на което се докосваме до „дървото за познаване на доброто и злото," за което излизаме от рая.

– Не сме ли свободни да правим, каквото искаме? – Който иска да бъде свободен, да прави всичко по свой ум, той трябва да напусне рая, да излезе в широкия свят. Като излезете от рая, вие ще се намерите на онзи жлеб, дето Бог тъпче хората. Защо ги тъпче? За да извади от тях онези сокове, които са необходими за поддържане на великия живот. Изтърпканият жлеб представя народите, които са минали под Божията нога. Кой са тия

народи? Всички ония, които не са живели в съгласие с Божиите закони. И съвременните народи са поставени в този жлеб да се тъпчат. Ето защо, всички сегашни държави, общества, управници, учени, философи, свещеници се замислят по този въпрос и се запитват: Какво трябва да се направи, за да се подобри положението на човечеството? Каква трябва да бъде новата култура, която ще донесе мир и разбирателство между народите? От хиляди години насам са съществували безброй култури, но в края на краищата, всички са изчезнали. Де остана египетската култура и цивилизация? И тази култура изчезна. На какво се дължи това? В Египет дохождаха хора от различни народности – асирийци, вавилоняни, гърци, с цел да се запознаят с египетските тайни, но злоупотребиха с тях. По този начин, те внесоха едно разслабване в египетската култура.

Следователно, човек е в правия път само тогава, когато изучава великите Божии закони и върви съобразно с тях. Човек е на прав път само тогава, когато изучава небето, слънцето, звездите, планетите, планините, реките, изворите, растенията, както и устройството на земята. Щом се откаже от тази наука и пожелае да си поживее малко, той вече е на крив път. Египтяните не требваше да издават тайните си. Те продадоха своите тайни. При тогавашните жреци идваха ученици от разни школи, които по различни начини ги подкупваха, за да издадат тайните си. И днес много англичани отиват в Индия, с цел да се домогнат до знанията на индусите, но те, срещу никакви подкупи и заплашвания, не издават знанията си. Те знаят законите и строго ги пазят. Онези англичани, които искрено търсеха знанието, требваше да се откажат от своите традиции, да влязат като ученици в тези тайни общества, за да придобият най-малкото знание. Индусите не изнасят своите знания навън. Един англичанин станал член на един индуски орден, който го заставил да прави такива неща, които били против английските традиции. За тази цел англичаните в Индия го затваряли три пъти, при строга охрана от десет души стражари, да не избяга, но като влизали в затвора, не го намирали там. Как ставало това, и те не могли да разберат, но предполагали, че индусите му помагали по някакъв начин. За да се освободят от всякакво подозрение, те го завели в Лондон, дето го затворили, но и там се повторила същата история. Тогавата този англичанин казал на своите съотечественици: „Моля ви се, престанете да ме затваряте. Мене затвор не ме хваща. Оставете ме свободен да свърша работата, за която съм изпратен.“ Това може да изглежда като приказка от 1001 нощ, но фактът е на лице.

Казвам: едва сега хората са се докоснали до великите мистерии в света. Животът на цялото човечество представя област, която трябва да се изучава. Вие трябва да изучавате законите, на които почива животът, както и ония, които го управляват. За да бъде човек беден или богат, има ред

причини; за да бъде човек учен или невежа, пак има причини; за да бъде човек силен или слаб, за да бъде философ, поет или художник, и за това има причини. Нищо в света не е произволно. Следователно, ако човек е нещастен, нека пази душата си от огорчения, да не мисли, че съдбата му е виновна. Съдбата на всеки човек е такава, каквато той си я създал. Човек сам кове съдбата си. За да бъде някой поет, музикант или художник, това се дължи на факта, че мнозина го обичат. Този човек е любимец на много хора, които с любовта си му помагат да се издигне. За да бъде човек учен, пак същото положение. Учен човек, в прав смисъл на думата, е онзи, който разбира живота и знае, как да приложи своята наука. Значи, щастието на човека зависи от това – да бъде той обичан. Щом изгуби тази любов, той е вече нещастен. И наистина, най-голямото нещастие за човека се заключава в това, когато той престава да обича, и когато другите не го обичат. Когато някой се оплаква, че никой не го обича, казвам: щом никой не те обича, ти ще обичаш. Едно от двете положения: или тебе ще обичат, или ти ще обичаш. – Защо никой не ме обича? – Защото ти носиш любовта на гърба си. – Защо хората ме обичат? – Защото любовта те носи на гърба си, – Защо страдам? – Защото ти, слабият човек, искаш да носиш любовта на гърба си. – Какво да направя, за да се освободя от страданията? – Като дойдеш до последния възел, ще свалиш любовта от гърба си и ще й кажеш: Аз съм доволен, че те носих дотук. Сега, обаче, искам да ме поносиш ти; не ми се ходи вече пеш. – На драго сърце ще сторя това. И аз искам малко да те понося на гърба си.

И тъй, ако разбирате великите закони на живота, вие ще придобиете онова знание, което ще ви помогне да се справите с мъчнотиите в живота. Много от вашите мъчнотии ви спъват да вървите напред. И въпросът за храненето представя понякога спънка в живота ви. Чрез храната човек може да трансформира енергиите си, но тъй, както днес се храни, той може само да се спъне. Например, преследват някой човек за идеите му, затварят го и му казват: Ако не се откажеш от идеите си, ще те оставим да умреш гладен. Силният, който разбира дълбокия смисъл на яденето, ще каже: Гладен ще умра, но от идеите си не се отказвам. И наистина, този човек издържа пред глада. С 80-дневен пост един ирландец направи това, което Гладстон с волята си не можа да направи. След 80-дневния пост на този ирландец, Англия се изпълни с ангели, със светли и разумни същества, които издъно разклатиха умовете на англичаните, като им казаха: „Или ще дадете свобода на ирландците, или ще понесете последствията на вашето упорство." Англичаните са умни хора. Като разбраха този закон, те веднага отстъпиха и дадоха свобода на Ирландия. Който не разбира тия неща, той ги обяснява по свой начин, обаче, това показва, че разумни закони действат в света. Животът се управлява от ред закони, които човек трябва да спазва, за да може да извърви своя определен път.

Един руснак разправяше една своя интересна опитност. Една вечер, срещу Рождество, няколко души се събрали на гости в едно семейство, да си хапнат и пийнат. След яденето, попели, поразговорили се малко, но пропуснали определения час за прибиране по домовете си. Според тогавашните наредби, всеки закъснял пътник трябвало да пролежи останалото време от нощта в полицията, и на сутринта го пуцали да отиде дома си. Това положение не се харесвало на закъснелите пътници и те били готови да дадат някаква сума на стражарите, само да могат да се върнат по домовете си. Това лесно им се отдало, защото стражарите имали малки заплати и срещу известна сума, те оставяли пътниците свободно да си вървят. Като закъснял, този господин бил готов да даде на стражаря 10–15 рубли, за да продължи пътя за дома си. На първия стражар той дал десетина рубли и могъл да продължи пътя си, но за да не стане нужда да дава и на другите стражари, които могли да го срещнат, първият стражар му казал: Колкото стражари срещнеш по-нататък, на всички ще кажеш думата „кукуригу.“ Тя означава, че ти си платил веднъж и можеш свободно да се движиш по улиците. В случая, думата „кукуригу“ е символ, който служи като пропуск в живота на човека. При слизането си на земята, невидимият свят е дал на всеки човек по един пропуск, с който да може свободно да пътува. Ако забрави своя пропуск, той е осъден на големи мъчности и страдания. Казвате: Не сме толкова прости хора, че да употребяваме думата „кукуригу.“ – Като показвате личната си карта на този и на онзи стражар, тя не е ли същото това кукуригу? Ако на пет-шест места ви спрат, да искат личната ви карта, вие ще изгубите много време. А тъй, ще кажете „кукуригу“ и ще си заминете. С едно кукуригу лесно ще свършите работата си. Който разбира смисъла на това „кукуригу“, той разбира и вътрешния смисъл на живота. Вътрешният смисъл на живота се заключава в любовта, в нейното приложение, като пропуск, като динамическа сила.

„Аз сам изтъпках жлеба.“ Само онзи може да тъпче вашия жлеб, който ви обича. Значи, който ви обича, само той може да тъпче. Няма по-страшен и по-велик човек от този, който ви обича. Защо? Защото той всичко тъпче. Любящият вади нож и излиза на среща ви. Всички работи в света стават все от любов. Зад всичко в света седи великата, мощната сила – Любовта. Бог тъпче всички хора, за да ги освободи. Българите разбират смисъла на тъпченето и често го практикуват. Когато някой човек страда дълго време от треска, накарат го да легне на земята и оставят мечка да го тъпче. Мечката е много магнетична, и като потъпче малко човека, с това тя му придава от своята магнетична сила. Не само болни хора оздравяват от мечка, но тя се отразява благоприятно и върху лоши, своенравни хора. Една благородна дама отишла с мъжа си на курорт в някое планинско

място, но понеже не живеели добре, постоянно се карали, нищо не разбрали от почивката си. Един ден се спречкали толкова лошо, че жената казала: Дотегна ми вече този живот! Предпочитам да отида в гората, там да живея, отколкото да остана при тебе! Една вечер тя напуснала дома си и избягала в гората. На пътя ѝ се изпречила една мечка и започнала да я плюе: Ти не знаеш ли, че аз имам малки мечета, които грижливо пазя, та си тръгнала по това време да ги плашиш? Тя се уплашила от мечката и се върнала при мъжа си. – Защо се върна? – Мечка срещнах в гората. Значи, и мъжът е лош, но има нещо по-страшно от него. Тази жена казвала: Пази, Боже, мечка да те плюе! С плюенето си, мечката искала да ѝ каже: Защо бягаши от дома си? Защо напущаш мъжа си? Вземи урок от мене. Виж, как аз се грижа за своите малки! Върни се дома при своя мъж, и се грижи за него, както аз се грижа за малките си. Жената се върнала у дома си с един велик урок от мечката и си казала: Сега разбрах смисъла на живота. При това положение, и аз мога да живея добре със своя мъж.

Следователно, да ви срещне мечка и да ви плюе, значи да ви постигне някое нещастие. И тогава, не бягайте от нещастията, но вземете урок от него. То непременно ще ви научи нещо. Нещастията носят добри уроци за хората. Зад мечката, зад нещастията се крие велика наука. Те представят Свещената книга на живота, която всеки сам трябва да чете. Зад тази книга пък седят миналите поколения, хиляди разумни същества, които са взели участие в написването ѝ. Когато обикновен човек я чете, тази книга е обикновена, проста форма. Когато просветен, разумен човек я чете, тази книга буди съзнанието му, и той се свързва със съзнанията на всички разумни същества, които са живеели преди него. Силата на книгата се крие в онези същества, които са я писали. Те и до днес са живи. Съвременните хора не признават това, и както да им се обяснява, те казват: Духове не съществуват. – Духове не съществуват, но съзнания съществуват. Ако влезете в духовния свят, ще видите, че съзнанията на хората от физическия и духовния свят са така преплетени, както се преплитат дърветата на физическия свят. Ако тия съзнания са хармонично преплетени, хората живеят добре; ако съзнанията не са хармонично преплетени, хората не живеят добре. Съзнанията на хората са преплетени както нишките на чорапите. Следователно, от тях зависи, как тия съзнания ще се оплетат, и как ще се разплетат.

„Аз сам изтъпках жлеба; и никой от народите не бе с мене." Това значи, че всички хора, които не са разбрали този закон, не са били с Господа. Следователно, вие можете да разчитате на любовта на ония велики души, които всякога са с Господа. Те ви обичат и взимат участие във вашия живот. Тези велики души ще срещнете из целия свят: и в Англия, и в Америка, и в Германия, и във Франция, и в Япония и Китай – навсякъде. Те

са истинските човеци, и от тях светът се нуждае. Велик е онзи човек, който взима участие в страданията на своите ближни и желае да им помогне. Връзката между хората се дължи на Божия Дух и на Божественото съзнание, които работят върху ума, сърцето и волята на човека, с цел да го пробудят, да вземе участие, както в радостите, така и в страданията на ближните си. Участието седи в помощта, а помощта се изразява даже и в една блага дума. Ако ученикът отиде при учителя си, и последният му каже, че от него нищо няма да излезе, тази дума може да спре развитието му. Обаче, една блага дума от страна на учителя, може да повдигне духа на ученика. Учителят може да каже на силния ученик, че от него нищо няма да излезе, за да провери, доколко силно е желанието му да учи. Обаче, на слабия ученик той ще каже, че от него може да стане нещо. Ако при учителя дойде някой богат ученик, натоварен с много теории, с много знания, той ще вземе чука и ще почне да изглажда, да шлифува знанията му. Тогава той ще му каже: Натоварени камили в училището не се приемат. Ти ще оставиш навън всичките си теории, всичкото ненужно богатство и ще влезеш в школата празен, за да възприемеш новото, което се преподава. Като излезеш от училището, пак можеш да се натовариш със своите знания и да отидеш с тях в света. За света тия знания са необходими, но за школата са излишен товар. Когато влиза в добре организиран свят, пълен с храна, с облекло, с всички необходими пособия за поддържане на живота, богатият непременно трябва да се разтовари. Засега ние носим вода, защото няма кой да ни носи; ние носим храна и си готвим, защото няма кой да върши тази работа. Но ако влезем в един добре организиран свят, в който има всичко необходимо за живота, трябва ли да водим своите натоварени камили? Този свят не се нуждае от нашите багажи, от нашите криворазбрани теории. Когато казвате, че човек трябва да се роди, а после да умре, ето, какво разбирам: да се роди човек, това значи да стане богат. Смисълът на раждането се заключава в забогатяването. Да умре човек, това значи да осиромашее, т.е. да раздаде богатството си на бедните. Смисълът на умирането се заключава в осиромашаването. Раждане и смърт представят две смени в живота на човека. Следователно, в даден случай, при дадени условия, едни хора ще бъдат богати, а други – сиромаси. Който разбира този закон, той правилно ще се развива. Който не го разбира, той ще разглежда богатството отделно от сиромашията, или сиромашията отделно от богатството, и по този начин ще води ненормален живот. Ако някой е богат, без да е бил сиромас, това е само една идея; или, ако е сиромас, без да е бил богат, това е друга идея. Обаче, с една идея само човек не може да съществува. За да съществува, той непременно трябва да има две идеи. Двойствеността се среща навсякъде в природата. Например, човек има две очи, две уши, две ноздри, два крака, две ръце и т.н. Казвате за някого, че е оглушал. – Това е друг въпрос вече. Това е аномално положение за човека. Вие ще познаете

човека по това, как слуша той. Ако е добър, умен човек, той насочва дясното си ухо напред, с него слуша. Ако не е добър, не е умен, той слуша с лявото си ухо.

Питам: защо сегашните хора се поздравяват с дясната, а не с лявата ръка? В лявата ръка, в лявата страна на човека е скрито всичкото му богатство, всичкият му капитал, който трябва да се пази. В такъв случай, дясната ръка на човека служи за охрана на това богатство. Тя го пази. Затова, именно, дясната ръка излиза на лице, а лявата се крие. С дясната ръка се поздравяват грешните хора, а с лявата – праведните. С десницата си Бог хваща грешните хора. Един ден, когато човек стане праведен, с лявата ли ръка ще хваща, ще поздравява? Човек подава едната си ръка, само когато иска да спаси някого. Разбойникът също тъй хваща с една ръка. Когато приятелят хване едната ти ръка, и това има своите причини. Как ще се поздравяват хората в бъдеще? В бъдеще, умът, сърцето и душата на човека трябва да взимат участие в поздравленията на хората. Следователно, правилно поздравление е това, в което умът, сърцето и душата на човека взимат участие. Вън от него, всяко поздравление е временно и подлежи на промяна. Значи, в бъдеще хората няма да се поздравяват с ръкуване. Защо? Защото любовта изключва всякакво докосване, всякакво пипане. Да се усмихнеш на любовта – позволено е; да говориш на любовта – позволено е. Дойде ли, обаче, да я пипнеш, това тя не позволява. Защо? Защото невъзможно е да пипате любовта. Когато някой пожелае да пипне любовта, с това той нарушава чистотата и красотата на любовните отношения. Любовните отношения между хората се развалят, вследствие тяхната невъздържаност. Няма нищо лошо в пипането, но съвременните хора не са готови още да пипат любовта. За да пипне някой любовта, ръцете му трябва да бъдат абсолютно чисти, да не остане нещо от тях върху нейната дреха. Обикнеш ли някой човек, не го пипай. Обикнеш ли някой човек, кажи му онази истина, която да му донесе светлина и да го направи свободен! Дай му парче от онзи хляб, който може да го нахрани. По-нататък нищо не му говори. Това подразбира истинска свобода. А тъй, да нахраним само човека и да го заставим да мисли като нас, това не е обич. Да обичаш човека, това не значи, че той трябва да има ум, сърце и душа като твоите и да мисли като тебе. Няма два еднакви момента в природата; няма двама еднакви хора в света, които да мислят, чувстват и действат по един и същ начин. Ако два еднакви момента се срещнат в природата, те непременно ще нарушат нейната хармония. Този, когото обичаш, по характер трябва да бъде противоположен на тебе, за да се допълват взаимно. В това седи свободата на хората.

Що е свобода, и какво изисква свободата? Свободата подразбира, всеки човек да се проявява така, както се подтиква отвътре. И при този вътрешен

подтик, свободата изисква от човека придобиване на любовта, мъдростта и истината. Няма по-голямо нещастие за човека от това, за момент само да зърне любовта и после да я изгуби. Няма по-голямо нещастие за човека от това, да срещне онзи, който го обича, и той да отвори за момент само очите си пред него, да пролее няколко сълзи, и след това отново да ги затвори. Какъв смисъл има в затворените очи? Щастието на грешните хора седи в затворените очи, а на праведните – в отворените. В живота очите ни всякога трябва да бъдат отворени. Великото в живота седи в отворените очи. Само онзи човек може да върши волята Божия, очите на когото са отворени. Значи, задачата на човека не седи в това, да бъде той добър, или да бъде праведен, но да върши волята Божия, да изразява Неговата Любов. – Ама не можем да не правим грешки. – Това е друг въпрос. Ако някой подаде ръка на брата си, да го спаси, може да направи някаква грешка в това; важно е, обаче, доброто желание, което го подтиква да помогне на по-слабия от себе си. Човекът е в това, как схваща и изживява нещата в даден случай, и какво е неговото разположение: има ли единство между мислите, чувствата и постъпките му. В този смисъл, праведен, добър човек е онзи, в когото всички най-разнообразни енергии се хармонизират. Докато енергиите на човека не са в единство помежду си, той не може да се нарече праведен.

Сега, като засягам различни въпроси, без да искам, някои се обиждат. Например, за кабаретата аз имам особено мнение, а не както мнозина мислят. Аз зная, че там влизат хора, които работят, по цели нощи свирят, за което им плащат. Благодарение на тяхната музика, много убийства, много скандали, спорове и недоразумения се избягват. Но има хора, които прекарват там времето си леко, безгрижно. Не е ли същото и в живота? Едни хора работят, а други се веселят, удоволствуват се. Тъй щото, ако си беден, влез в кабаре да свириш и да спасяваш хората. Ако си богат, излез вън от кабаре, отвори кесията си и започни да раздаваш. Около тебе моментално ще се съберат безброй хора, между които и бедни музиканти, които ще свирят, ще те веселят. Дай едно богато угощение на тия хора, да те помнят за вечни времена. Какво по-голямо кабаре от това? – Може ли светът да се спаси по този начин? Може, разбира се. Добрата воля, доброто разположение на хората един към друг е в сила да им помогне. Страданията на хората са на място, и трябва да се носят. Който е поканил веднъж любовта да се качи на гърба му, той трябва да я занесе до края на нейния път. Колкото и да тъжи, не правете опити да я хвърлите от гърба си, защото тя ще ви създаде по-голямо нещастие. Ще я носите, ще почивате, пак ще я носите, докато най-после тя сама слезе от гърба ви. Докато краката ви държат, ще я носите. Щом свършено изнемогнете, тя сама ще ви освободи. Любовта ви разбира, тя влиза в положението ви и никога няма да остави да паднете под нейната тежест. Един ден, когато тя

ви тури на гърба си, ще ви изнесе, докрай без никакво недоволство и роптание. Любовта никога няма да ви хвърли от гърба си. Тъй щото, ако сте направили една погрешка, да турите любовта на гърба си, не правете втора погрешка – да я хвърлите от гърба си. Издръжте до край.

Това е една отвлечена теория, която трябва да се приложи. Щом я приложите, животът ви ще се подобри. Не я ли приложите, никой не може да ви помогне. Любовта е най-важният въпрос в живота. Разрешите ли него, ще разрешите всички останали въпроси, от какъвто характер и да са те – личен, семеен, обществен или общочовешки. С разрешаването на този въпрос, човек ще намери и своето място в природата. Значи, човек първо ще разреши своите лични въпроси, а след това ще дойде до семейните, обществените и общочовешките. Според мене, геройство се изисква от човека, който се наема с разрешаването на въпроси от семеен, обществен и общочовешки характер. Този човек трябва да бъде един от най-учените, най-чистите и най-богатите хора в света. Човечеството се нуждае, именно, от такива хора. Слабият пък, за да уякне, да се засили, първо трябва да се занимава с въпроси от личен, индивидуален, душевен и Божествен характер. Само по този начин той няма да влезе в стълкновение с никого.

Казвам: когато някой се оплаква, че е нещастен, причината за това е, че той носи любовта на гърба си и ще я носи дотогава, докато тя желае. Когато се умори, изгуби съзнание, изгуби надежда в живота и мисли, че всичко с него е свършено, любовта ще слезе от гърба му, ще му направи превръзка, ще му даде от нектара на живота и ще каже: Достатъчно вече! Видях твоята добра воля, но толкова можеш да ме носиш. Качи се ти сега на моя гръб, аз да те понося! Той ще се качи на гърба на любовта, сърцето му ще се отвори, а душата му ще се разцъфти, като роза, която никога не вехне. Това наричат индусите „лотос.“ Лотосът цъфти само на гърба на любовта. Всеки човек трябва да се качи на гърба на любовта, за да цъфне. Любовта е едно от най-великите и светли същества. Тя познава дълбочините на душата, разбира стремежите на духа. Каквото пожелаете в нейно име, ще придобиете. Тя казва: Аз ще ви дам всичко, каквото умът, сърцето и волята ви желаят. В това, именно, се заключава животът. Не е въпросът да се откаже човек от живота, но той трябва да живее правилно, да има прави разбираня.

Следователно, съществуват две категории хора. Първата категория хора се занимава с въпроси от личен, индивидуален, обществен и Божествен характер. Втората категория се занимава с въпроси от семеен, обществен и общочовешки характер. Повечето хора се намират в последната фаза на първата категория. Божественият живот ще ги свърже с втората категория.

Време е вече да влязат в тази категория. Ако пропуснат това време, много още има да чакат. Някои ще кажат, че не се интересуват нито от обществени, нито от религиозни въпроси. Не е въпросът клерикали да стават, но те трябва да носят любовта в душата си. Друг ще каже, че не иска да бъде военен. Той може да не бъде военен, но непременно трябва да носи светлината в ума си. – Ама не искам да цъкам с пушка. – Ако не искаш да цъкаш с пушка, ще цъкаш с огнивото си, да запалиш огъня. И това е военщина. Който цъка огнивото, да запали огъня си, той е военен; който пали свещ, той е военен; хирургът който прави операции, пак е военен. – Аз не съм военен. – Как да не си военен? Толкова хора промуши със сабята си. Вие трябва да бъдете такива военни, че като замахнете с ножа си срещу човека, нищо да не засегнете в него: нито един кръвоносен съд, нито една артерия, нито един капилярен съд да не прережете. Военният трябва да прави операциите си, както природата ги прави. За всеки хирург, който разкъсва кръвоносни съдове при операциите си, казваме, че е новак в своята област. Ние трябва да бъдем носители на любовта и пак да сме военни. Когато трябва да правим операции, майсторски ще ги правим. Някой казва: Аз направих една погрешка, но искам да я изправам. Това значи: имам един абцес в себе си, който искам да пробия; всичката нечистотия от него да излезе вън от тялото ми. И наистина, всяка направена погрешка не е нищо друго, освен абцес в организма на човека. За да изправа погрешната си, той трябва да вземе нож, да направи една хирургическа операция, да изхвърли всички нечистотии вън от тялото си. Правете операции, но не като онзи хирург, който извадил сърцето на един болен и с това го уморил.

„Сам изтъпках жлеба си". Когато любовта дойде в човека, тя сама ще стъпче жлеба. Всичко егоистично, всичко користолюбивно, което е създавало нещастията и страданията в съвременната култура, трябва да излезе навън! По този начин хората не могат да влязат в Царството Божие. Този егоизъм, това користолюбие създава противоречията в живота. За да се освободят хората от тия противоречия, любовта тъпче днес всички народи, да излязат соковете им навън. По този начин всички хора трябва да отслабнат, за да може любовта да ги поеме на ръцете си и да ги тури на гърба си. Този е начинът, по който светът може да се оправи. Иначе, докато хората носят любовта на гърба си, в света всякога ще има противоречия: едни ще бъдат богати, други – бедни; едни ще бъдат учени, други – прости. Когато любовта тури на гърба си, той се намира вече в хармонични условия на живота.

„Аз сам изтъпках жлеба." Тъпкането подразбира страдания. Страданията в живота могат да се разрешат само чрез закона на любовта, а той е най-разумният начин за разрешаването им. От хиляди години насам хората

разрешават въпроса за страданията, но и до днес още не са го разрешили. Защо? Защото те още носят любовта на гърба си. Вследствие на това цялата земя е покрита с гробища. Гробищата говорят за неразрешените въпроси в живота. Някой човек е богат, но неговото богатство става причина да го убиват на бойното поле. Някой е учен, но като прави опити със задушливи газове, става жертва на тия газове. Някой е виден архитект, гради къщи на хората, но като не спази един от законите на архитектурата, една от тия къщи се събаря, и той пада под нейните развалини. Добре е да се градят големи къщи, но да не се събарят. Добре е човек да бъде богат, но богатството му не трябва да се губи. Богатството представя артериалната кръв на човека. Всички клетки на организма трябва да се ползват от тази кръв. Следователно, всички хора трябва да се ползват от богатството. Що се отнася до сиромашията, тя представя едно от приятните състояния в живота на човека. Сиромашията е почивка. От сиромаша нищо не се иска; той няма никакви задължения, спокоен е, и затова седи и почива. Като почине добре, той казва: Господи, досега бях в почивка. Можеш вече да ме натовариш с нещо. Казвате: По-добре е човек да бъде богат, отколкото сиромаш; по-добре е да бъде учен, отколкото прост. Така е, но трябва да знаете, че скръбта предшества радостта. Да ореш, да сееш, това е скръб; да събираш житото от полето и да го туряш в хамбара, това е радост. Две скърби предшестват една радост.

И тъй, човек първо трябва да разбере индивидуалния живот, за да не се спъва. Казвате: Ние сме правили много усилия. – Усилията, които човек е правил и прави, допринасят нещо за него. Всичко, каквото е изработил, е негова придобивка. Богатството, знанието, силата, които човек е придобил, остават за него. Излишъкът, който не може да прибере, не може да обработи да реализира, е Божествен капитал, който ще му се вземе. Следователно, за да се справи с положението, до което е достигнал, човек трябва да се стреми към вътрешното разбиране на живота. Хората искат да се освободят от заблужденията си, но те не знаят, че при дадени условия тия заблуждения са благо за тях. Например, добре е никога човек да не знае, че е изгубил богатството си; добре е някога да не знае, че е болен. Защо? Защото той няма знания, с които да изправи положението си. Обаче, разумният човек трябва да има правилни разбирания за живота. Той трябва да разбира моментите и условията, в които живее.

Сега, аз ви оставям на последната спирка, дето любовта ще дойде, ще ви вземе на ръце, ще ви прегърне в обятията си, както майка прегръща детето си, и ще ви тури на гърба си, да ви носи. Оставете любовта да ви носи, и ще видите, колко лесно ще се разрешат всички злободневни въпроси, които ви смущават. Посейте семето и го оставете само да расте. Помогнете на извора да си пробие път и го оставете свободен. По-нататък той сам ще

проправи пътя си. Следователно, оставете Божественото във вас само да се развива. Не пречете на развитието му. По този начин вие ще добиете свободата, която търсите.

Беседа от Учителя, държана на
8 януари, 1928 г., София. – Изгрев.

НОВИ ВЪЗГЛЕДИ И МЕТОДИ

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди! И Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.“

Размишление.

Чете се темата: „Разлика между човека и животните.“

Съвременните хора са дошли до една фаза на знанието, в която теорията е почти завършена. Сега иде нова фаза на знанието, в която теорията се свързва с практическото приложение на принципите, които са известни. Запример, ако паякът направи своята мрежа по-тънка, отколкото трябва, тя непременно ще се скъса. Ако и вие направите вашата мисъл по-тънка, отколкото трябва, и тя непременно ще се скъса. Какво ще разберете от сравнението, което правя между паяжината и човешката мисъл? Ако напиша на дъската цялата азбука или числата от едно до десет какво ще разберете? Какъв смисъл имат тези букви и числа за вас? Те имат смисъл за разумния, но не и за неразумния човек. За онези от вас, които знаете да пишете и да смятате, буквите и числата имат смисъл. Обаче за онези, които се занимават с висшата математика, нужни са вече други елементи. Те боравят с елементите на живота, а не само с обикновените числа и букви. Тези, които се занимават с висшата математика, могат точно да изчислят какво ще се случи на човека и кога ще му се случи това. Тези, които се занимават с обикновената математика, не са в състояние да направят това. Следователно всеки, който се занимава с висшата, с положителната наука, може да разбере аналогията, която се прави между паяжината и човешката мисъл.

Казвам: Голяма е разликата между нещата на физическия свят и тези от Божествения. Запример, човек може да вярва, но неговата вяра се отнася само до една от областите на физическия свят: до сърцето, до ума и до волята на човека. Вярата на човека може да се отнася и до причинния свят. Най-после вярата на човека може да се отнася до абсолютния свят. Оттук виждаме, че има физическа, сърдечна, умствена, причинна и абсолютна вяра. Това са термини, които трябва да се разбират. Учениците решават ред задачи и намират, че $x = 0$. Какво означава това, те не разбират, обаче ученият, математикът вижда цяла вселена в нулата. Нулата представя колело в движение, т. е. път, по който енергията се движи. Да разбереш

нулата, това значи да намериш пътя, по който енергията се движи. Който намери този път, той намира вече начин да впрегне енергията на работа. Щом впрегне енергията на работа, човек вече придобива знания. Този човек има колело, което може да върти. Това значи да успява човек.

Като ученици вие трябва да работите, да придобивате знания, богатства, сила. Трябва ли ученикът да очаква майка си, баща си, дядо си и баба си час по-скоро да умрат, че да му оставят наследство? Ако ученикът очаква на дядо си и на баба си, ако поставя своя успех и знание върху труда на другите, той е на крив път. За тази негова мисъл той ще бъде изпъден от училището. Докато е във училището, ученикът може да мисли каквото иска; щом влезе в училището и очаква на този, на онзи, в скоро време той ще се намери във училището. Само онзи може да бъде ученик, който има обич към знанието, обич към своите учители. Какво ще стане с училището, ако един ученик, който е недоволен за пример от учителя си по математика, пожелае да махнат този учител? След време този ученик ще бъде недоволен от друг учител, ще пожелае и него да махнат. Втори ученик пък ще бъде недоволен от друг някой учител и ще иска неговото отстраняване. – Не, това не е ученичество. Всякога ще има нещо, от което ученикът ще бъде недоволен, но не е този пътът, по който трябва да се задоволи. Какво учение, какво училище е това, в което учениците и учителите умират и се отстраняват? Смърт може да има, но във училището. В училището има само учение. Там се изучават уроците на живота в пълния смисъл на думата.

Друго положение, до което човек може да се домогне, е да се научи да рисува. Казвате, че изкуството действа възпитателно. Право е това, но не трябва да очаквате само на великите художници. Всеки човек трябва да се учи да рисува. За пример гледате една картина, която представя изгряващото слънце. На същата картина са представени земята, която се движи около слънцето, и луната, която се движи около земята. Всички сте виждали как изгрява и залязва слънцето; виждали сте как изгрява и залязва луната, но не сте виждали въртенето на земята. Защо? – Защото и вие се въртите заедно със земята, вследствие на което ви се вижда, че земята стои на едно място. Оттук ние вадим следния закон: ако се движите с един човек в една и съща посока, вие ще мислите като него. Когато обикне света, човек започва да се върти заедно с него. Този човек казва: „Каквото светът върши, това е идеал за мене. Някой се увлече в театъра и казва: „Каквото театърът върши, всичко е добро, заслужава да се подражава. Каквото и когато обикне човек, в него се явява желание да му подражава.

Всички говорят за изкуството, но въпрос е как може да се приложи това изкуство в живота. Изкуството е положителна, кинетическа сила в природата, която трябва да се приложи. Да мислите, че художниците само трябва да рисуват, това е неразбиране на нещата. Рисуването започва с геометрията. Не може да бъде художник онзи, който не разбира математика и геометрия. Геометрията е основа на художеството. Който работи върху себе си, който рисува, пее, учи, той по-лесно носи страданията.

Мнозина се оплакват от страданията, чувствуват се тъжни, самотни, нещастни, неразположени духом. Причината за тяхното неразположение се дължи на обстоятелството, че те се намират в някоя пуста област, било на физическия, било в астралния, било в умствения свят. Значи в положението, в което се намират, те са лишени от нещо, липсва им нещо. И тогава ние казваме, че когато е лишен от нещо човек всякога страда. Защо страда бедният? – Защото няма пари. – Защо страда малокръвният? – Защото няма достатъчно кръв. – Защо страда невежият? – Защото няма знания. – Защо страда болният? – Защото няма здраве, няма достатъчно жизнени сили в себе си. Животът е течение, ток от сили, които трябва да се вливат във всеки човек. За да не страда, човек трябва да работи, да върви напред. Когато умният остане без работа, той непременно ще стане художник. Художеството е един от добрите методи за трансформиране на енергиите. Щом сте неразположени, вземете рисувателен лист, молив и започнете да рисувате за себе си. Не е нужно да излагате картините си на показ. Правете изложба за себе си. Когато ви е скучно, нарикувайте един висок планински връх, покрит с дебел сняг, който на места само се топи и образува потоци, извори, реки. После нарикувайте една долина, опъстрена с различни цветя. На друга картина нарикувайте голяма река, покрай която са насадени плодни дървета. Част от речната вода е отбита и полива хубава цветна градина. Освен тази картина, можете да отидете някой ден край морето и да нарикувате морето с параходите, които пътуват по него. Ако не можете да нарикувате тия картини в действителност, нарикувайте ги мислено. Представете си, че се качвате по един планински връх, че слизате в долина, че садите дървета, цветя, които отглеждате. Представете си още, че мислено отивате край морето, возите се с лодка, с параход и после пак се връщате назад. Като нарикувате с въображението си, по този начин ще трансформирате състоянието си и ще станете весел, радостен.

Някой се оплаква, че нямал приятели. От него зависи да си създаде приятели. Колко струва на човека да си направи една градина? Ще купи семена, ще ги насади, ще ги полива и няма да забележи как семената ще изникнат, ще цъфнат и ще разнесат своите благоухания надалеч. Тяхното благоухание ще привлече светли същества от невидимия свят, които ще му

оставят своето благословение. Тъкмо се замислил, впрегнал се в някаква работа и току виж някое светло същество от невидимия свят посети неговата градина, благослови работата му. Друг път някой ваш близък дойде от невидимия свят и се поразходи из вашата градина. Вие сте готови да го нахраните, да го облечете. Ще кажете може би че това е забавление. Когато майката роди дете и мечтае как ще порасне детето ѝ, какво ще излезе от него, това не е ли забавление? Умът на човека се забавлява, но и в това забавление има красота. Детето расте, пораста, но един ден заминава за другия свят и майката остава пак сама. Де е детето ѝ? Няма го. Във въображението си майката е рисувала ред картини, които за другите хора изчезват, но за нея все остава нещо от рисунките ѝ.

Питам: де е реалното в живота? Реалността седи в творчеството. Умът пък твори. Следователно това, което умът твори, е реално. Реалността има свойство да расте. Това, че нещата изчезват и отново се появяват, не говори, че не са реални. Всяко нещо, което обичаме, става ясно за нас; всяко нещо, което не обичаме, остава тъмно. Това, което обичаме, иде при нас, приближава се; това, което не обичаме, се отдалечава, изчезва от нас. В който момент имате неприязнена мисъл към нещо, то веднага изчезва, отдалечава се от вас. Някой се оплаква, че нямал знания, че не бил учен. Ако обичаш знанието, науката с всичкото си естество, те непременно ще дойдат при тебе. Обаче това не значи, че науката ще дойде при тебе така, както парите могат да дойдат в джоба ти. Такъв закон не съществува.

Знание, наука се придобиват чрез усилие, чрез работа и приложение. Учениците очакват от учителя си повече, отколкото трябва. Учителят може да даде много знания на учениците си, но след това ще ги изпитва. Ако са научили уроците си добре, той ще им предаде нови лекции, нови уроци; ако не са научили уроците си, никакво знание повече няма да им даде. Следователно от ученика се изисква приложение, но не евангелско приложение, нито православно, нито окултно приложение.

Сега да се върнем към изкуството като възпитателно средство в живота. Чрез изкуството човек възпитава и своя дом. Като говоря за изкуството като възпитателен метод, разбирам не само рисуването, но изкуството в най-широк смисъл на думата. Само рисуването не помага за възпитанието на ученика. Към него трябва да се прибавят ред още изкуства: музика, пеене, поезия и т. н. Като дойдете до художеството, прибавете към него и музиката. При картината, която сте създали – своята градина, започнете да свирите и пеете. Ако не можете да свирите и пеете, започнете да поетизирате, да декламирайте. Ще декламирайте на цветята, на дърветата. По-добри слушатели от дърветата и цветята няма. Те ще слушат, без да ви критикуват. Свят, в който съществува критика, е аномален. Да критикува

човек и да разсъждава, това са две различни неща. Човек всякога трябва да мисли, да разсъждава, а не само когато се намира в мъчнотии. Турците казват, че умът на гяурина работи само когато бяга, когато го гони някой. Това може да се каже и за животните. Умът на животните работи, когато ги гонят, когато се намират в опасност. Не е достатъчно само да се разсъждава, но окултният ученик трябва да прилага. Каквото знание придобие, той трябва да го приложи. От ученика се изисква не обикновено приложение, но приложение, в което има творчество, гениалност, изобретателност. В приложението на нещата всеки трябва да прояви своя талант. Без това приложение нещата остават за него чужди, неразработени.

Като се говори за изкуството, направете опит да напишете буквите на азбуката, но да ги поставите в такъв ред, че да образувате от тях нещо цяло, завършено. Изкуство е наистина човек да напише буквите в такъв ред, че да образува от тях срички; от сричките – думи; от думите – изречения; от изреченията – цяла реч, която да представя нещо добре изразено, логически и граматически. Изкуство има в нареждане на буквите, изкуство има в нареждане на тоновете при музиката и пеенето, изкуство има и в говоренето. Хората могат да ви слушат, като говорите, свирите и пеете само ако видят някакво изкуство у вас, което може да ги задоволи. Как ще се задоволи един учител, ако учениците му не учат и не го разбират? Как ще се задоволят учениците, ако учителят им не може да преподава или няма знания? Как и с какво ще задоволите един ангел, който е слязъл от небето и дошъл при вас? Вие искате Духът да дойде при вас да ви ръководи. За да дойде Духът при вас, вие трябва да сте готови да изпълните всичко, каквото Той ви каже. Ако не Го разбирате, вие ще Го критикувате и няма да се ползвате от Неговото знание.

Един европейски княз поканил на гости един селянин. Князът заповядал на слугите си да наготвят най-добри ястия, да сложат трапезата красиво, изящно; той искал да приеме селянина като скъп, велик гост. Като седнал да се храни, селянинът погледнал към лъжиците, вилиците и ножовете, сложени на трапезата, но отчупил хляба с ръката си и започнал да топи хапките в яденето направо с пръстите си. Князът веднага заповядал на слугите си да махнат вилиците и лъжиците от трапезата и сам той почнал да топи в яденето хапките си, да яде без вилица, както направил селянинът. С това той искал да изкаже уважението си към своя гост.

Следователно, когато ангел дойде на гости у вас, вие трябва да топите хапките си, както той топи. Закон е това. Ако вие не топите хапките си като ангела, или ако не топите като мене, работата ви е свършена. Ако аз съм на гости у вас, вие ще топите като мене; ако вие сте на гости у мене, аз

ще топя като вас. Това са елементарни правила и закони, които трябва да се приложат в новата етика. В живота има хубави, красиви неща, но зависи как гледа човек на нещата. Който гледа на красивата страна на живота, в погрешките на хората той ще вижда техни бъдещи добродетели. Защо? – Защото ние не знаем още кои са истински погрешки. Вашият морал е неустановен, вследствие на което за вас нещата не са още абсолютни. Не мислете, че вашият морал е единствен, абсолютен и установен. Природата си служи със съвсем други правила и закони, с друг морал, свършено различен от този, според който вие живеете. И методите, с които природата работи, са различни от вашите. Методите, правилата и законите в човешкия живот не са абсолютни, вследствие на което хората се колебаят, съмняват се едни в други. При това положение те се отегчават от живота, не искат да живеят. Когато някой не иска да живее, това показва, че той е нарисувал вече своята къртина.

Тази вечер четохте темие си върху: „Отличителните черти на човека и на животните“. Казвате, че човек се отличава от животните по мисълта си. Човек е мислещо същество. По-право е да се сравнява човек с човек, а не човек с животно и да се търсят отличителните им черти. Защо не може да се сравнява човек с животно? Представете си, че имате сто незапалени свещи и една запалена. Можете ли да сравните незапалените свещи със запалената? Сравнение може да става само между две запалени свещи, но не и между запалена и незапалена свещ. Следователно да сравняваме човека с животното, това значи да сравняваме запалената свещ с незапалената. Животното не съдържа в себе си този огън, този пламък, тази светлина, каквато човек съдържа. Как ще ги сравнявате тогава? Човек има мисъл, а животното няма. Животното има материала на свещ-та, но този материал не гори, не дава светлина. Тъй щото, запалената и незапалената свещ можете да сравнявате по чистота на веществото, от което са направени, по големината на фитила, но по никой начин по светлината. Когато сравнявате хората, имайте предвид техните добродетели: сравнявайте любовта на един човек с любовта на друг; разумността на едного с разумността на другото и т. н. Значи могат да се сравняват, да се съпоставят само очевидни и еднородни неща.

Казвате: „Еди-кой си е добър човек.“ За добрината на човека не се говори, тя се изпитва. Някой проповядва, че трябва да си помагаме. Обаче близо до него живеят десет бедняци. Дойде един при него, иска да му помогне. С колко трябва да му се помогне. Да се осигури животът му за един ден само, защото земята се завъртва в денонощие един път около себе си. Ако някой иска сто лева, ще го заведете на едно въртящо колело и ще му кажете, че ще му дадете сто лева, но ще го накарате да се завърти един път с колелото. Ако иска хиляда лева, ще го накарате да се завърти десет пъти с колелото.

Това значи да подпишеш полица. Като се завъртиш с колелото, ще се благословиш. Някой дойде, иска пари, а не иска да се завърти с колелото. Такъв закон не съществува в природата. Наистина, който е готов да се качи на колелото и да се завърти с него, той всякога ще има пари; който не е готов да направи това, той никога няма да има пари. Следователно докато колелото се върти около оста си, пари ще има; щом спре това движение, пари няма да има. Това не е само фигура, нито образ на речта, но действителност.

Като ученици вие трябва да изучавате съществените неща в живота, за да различавате постоянното, непреходното, от непостоянното, от преходното. Като се домогнете до това различаване, вие ще измените начина на живота си. Животните, растенията живеят по свой начин, но учениците, които са влезли в новия, в Божествения живот, не могат да живеят по своему; те трябва да живеят по нов начин, по Божествения закон. В този живот законите са съвършено различни от тия в обикновения живот. Докато е у дома си, при майка си детето може да живее както иска; щом влезе в училището, детето трябва да се подчинява на законите, които там съществуват. Такъв е редът и порядъкът и в живата природа. Който иска да прогресира, да бъде здрав, той трябва да изпълнява, да се подчинява на законите, които регулират разумния живот. При това положение всичко може да се постигне – няма непостижими неща. Кой не може да нарисова една картина или един портрет? Всеки може да бъде художник. Ще вземе апарата, ще го тури пред лицето и след това ще промие плочата. В няколко минути само портретът ще бъде готов. Какво по-голямо изкуство от това, да нарисувате човека такъв, какъвто е, без никакво ретуширане, без никакво заглаждане? Нарисувайте работника на нивата такъв, какъвто е: черен, изгорял от слънцето, мускулист. Нарисувайте аристократа такъв, какъвто е: бял, изнежен. От първия портрет ще познаете, че човекът е работник на нивата. От втория пък ще познаете, че този човек е живял охолно, свободно. Това значи да рисува човек нещата такива, каквито са в действителност. Когато рисувате нещата във въображението си, свободно можете да рисувате каквото и както пожелаете. Обаче копирате ли нещата, там се изисква точност. Който иска да стане талантилив, гениален художник, той трябва да обръща внимание на много неща, той трябва да се справя с най-малките подробности. От всички се изисква работа, учение и приложение. Каквото научите, прилагайте. Правете опити, ако искате да имате резултати. Иначе знанието ви ще се вкисне. Знанието, идеите имат определено тегло. Ако не ги приложите в живота си, те ще започнат да натежават върху нервната система, вследствие на което организмът ще заболяе. Всяко знание, всяка идея трябва да се превърне в кинетическа енергия.

Казвате, че човек трябва да бъде добър и може да бъде добър. Като твърдите това, правили ли сте опити да видите доколко това е вярно? Щом казвате, че човек може да се поправи, направете опит да видите доколко вашата мисъл е силна и може да повлияе на другите. Влизате в една кръчма и на една от масите виждате ваш познат, който пие вино. Вие сядате на стол при него и казвате на кръчмаря: „Моля, можете ли да ми донесете един чай?“ – „Може.“ Веднага ви донасят чай и вие започвате да пиете. В това време мислено се разговаряте с вашия познат, като му казвате и той да си заръча чай да пиете заедно. По едно време забелязвате, че вашият познат туря настрана чашата с вино и тропа на масата, вика келнера да донесе и на него чаша чай. Щом започнете и двамата да пиете чай, между вас се създава по-тясна връзка. Това показва, че мисълта ви е дала резултат. След това вие продължавате мислено да се разговаряте с него. Казвате му, че той трябва да се грижи за семейството си, да не се разсипва материално и т. н. Обаче ако започнете устно да му говорите, че не трябва да пие, не трябва да се разсипва материално, той ще се противопостави на думите ви и ще каже: „Ти проповедник ли ще ставаш? Не искам да слушам съветите ти. Ще пия, ще пия средствата си както искам – това не е твоя работа.“

Това са два различни метода, с които човек може да си служи. Първият метод е новият, вторият – старият. Тези методи коренно се различават един от друг. При първия метод вие ще си спечелите приятел, който всякога ще ви благодари, ще остане доволен от вас и ще ви следва в живота. При втория метод вие можете даже да изгубите приятеля си. Вие трябва само да прилагате. Като прилагате, ще придобивате все повече и повече знания. Сега вие имате много знания, но ако не ги прилагате, ще дойдете до положение да опитате отрицателната страна на вашето знание. И тогава ще придобиете опитности, но с повече мъчности и страдания. При това положение у вас ще се яви съмнение, ще загубите правата посока на движение. Не е лошо, че сте изпаднали в съмнение, но трябва да правите научни изследвания, да видите доколко това съмнение е вярно.

Като се изучавате, ще видите колко често се менят състоянията ви: сега сте весели, радостни и след половин или един час ставате скръбни. Тези промени в състоянието ви не са произволни. Често промените в състоянията се дължат на натрупване на излишно количество желязо в кръвта на човека. Някога в кръвта на човека се натрупва излишно количество фосфор, мед, сребро или други някои елементи, които не могат да се асимилират от организма и създават особени психически състояния или някакви болезнени състояния. Как ще се освободите от излишното желязо в кръвта? Когато се натрупа излишък от захар в кръвта, човек заболява от захарна болест. За тази болест препоръчват на

болния да яде прясно масло по 200–300 грама на ден, но да избягва употребата на белтъчни вещества, хляб и др. Ако в кръвта има излишък злато, човек става експанзивен, жизнен, разширява се, харчи много енергия, но същевременно в него се развива гордост и тщеславие. Освен тези елементи има и други, които влизат в кръвта на човека. Те са също така от физически характер. Обаче има елементи, които влизат направо в живота и го видоизменят. Ако попаднете в някоя област на живота, дето тия елементи са проникнали, вие ще изпитате голям страх. Защо ? – Защото не разбирате характера им, не можете да се справите с тях.

Един офицер чел едно спиритическо списание, в което се разправяло за тези особени прояви в живота, за тъй наречените „тайнствени страни на живота" и толкова се изплашил, че се страхувал вечер сам да излиза вън. Казвал на жена си: „Ако е нещо, което се отнася до физическия свят, не ме е страх. Имам сабя, имам пушка, с всичко мога да се разправа. Но с невидимите неща не зная как да се разправам.”

Какво показва това ? Това показва, че в живота има мъчни задачи, които трябва обаче правилно да се разрешат. Мъчнотията седи в това, че тези задачи не са на физическия свят, но в по-висок свят, дето условията са по-трудни. За това се изисква наука, а не критика. И критиката има смисъл, но да бъде на място. Всичко, каквото вършите, трябва да бъде на- време и намясто.

Сега всички искате да ви се каже нещо ново. Какво ще направите, ако ви кажа още тази вечер всички да тръгнете в 12 часа в полунощ от „Изгрев" за Витоша? Вие веднага ще се уплашите какво ли ще стане с вас, ако веднага изпълните задачата ? Всички сте облечени с тънки, с леки дрехи, затова ще се уплашите, да не би да се простудите. За да не се уплашите, пръв аз ще направя опита : ще отида на Витоша с тънки дрехи, с тънки чорапи. Това ще направя, за да ви покажа, че в природата съществуват ред сили, с които човек може да оперира. Той всякога може да използва тези сили, щом това се отнася за благото на цялото човечество, както и за неговото лично благо.

Едно се изисква от вас: да се пазите от съмнението. То е наука, която трябва да изучавате. Ако съмнението обхване цялостта ви мозък, ще изпаднете в аномално състояние. То ще усили дейтелността на чувствата ви и ще събуди страха у вас. Чувството на страх е силно развито в животните.

Когато сгряхът се събуди в човека, в съответния мозъчен център се развива много топлина, вследствие на което в организма настанва известна аномалия. Това показва, че се е нарушило равновесието между силите,

които протичат в човешкия организъм. За да се възстанови нормалното състояние на силите в човешкия организъм, през едното полушарие на мозъка трябва да текат топли течения, а през другото – студени.

Като говоря за анормални, за болезнени състояния на организма, вие се плашите, защото не сте готови, нямате онова положително знание в себе си, което може да трансформира вашите сили. Някой се оплаква от главоболие и се страхува, че мозъкът му заболял. – Не, мозъкът никога не заболява. Причината за главоболието се крие другаде, не в заболяването на мозъка. Мозъкът е много устойчив. На десет хиляди болни, едва един случай може да се яви от заболяване на мозъка. При това, може да заболее задната част на мозъка и в редки случаи предната. Заболяването на задната част на мозъка се дължи на някакво сблъскване между ума и сърцето на човека. Когато заболее задната част на мозъка, всякога се констатира повишаване на температурата. Ако това повишаване на температурата се премахне, болният оздравява. Ако не се премахне, тогава се явява усложнение. Щом заболяването на задната част на мозъка за светския човек е толкова рядко, за ученика е още по-рядко. Понякога ученикът се оплаква от силно напрежение на мозъка и казва, че мозъкът му ще се пръсне. – Не, мозъкът не може да се пръсне. Невидимият свят създава тия напрежения, за да предизвика в съзнанието на ученика известно разтърсване. Това разтърсване има предвид пробуждане на неговото съзнание. Мозъкът се нуждае от разтърсвания. Такива разтърсвания са ставали и стават с всички велики, с всички талантиливи и гениални хора, вследствие на което мисълта им всякога е раждала нещо ново, нещо възвишено и красиво. Четете историята на великите хора, да видите, през какви страдания и изпитания са минали, докато родят нещо ново. Щом е така, не мислете, че вие ще избегнете страданията. И вие ще минете през страдания и изпитания, съответни на вашето развитие. Като знаете това, не трябва да се смущавате. Бъдете герои да понесете всичко, каквото ви е определено от Провидението.

„Верен, истинен , чист и благ всякога бъди! И Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.”

12. Лекция от Учителя, държана на
11 януари, 1928 г, София

ЗАВЕТЪТ

Беседа от Учителя, държана на
15 януари, 1928 г., София – Изгрев.

„Господ Бог ваш направи завет с нас в Хорив." *)

Петата глава от Второзаконието представя един скъпоценен камък, заровен дълбоко някъде в земята. Всичко, което е писано в Стария Завет, не е валидно за всички времена и епохи; обаче, в него има истини, които са надживели времето си, вследствие на което, когато и да се четат или казват, те имат своята цена и своето значение. Те са валидни за всички времена и епохи, за всички хора и народи.

„Господ Бог ваш направи завет с нас в Хорив." Няма по-велик акт в света от този, да се направи завет, договор между две разумни същества. Това, което осмисля живота, което внася радост и мир в човешката душа, са разумните отношения между всички живи същества. Аз взимам думата разумност в широк смисъл. Разумният човек е свършен в постъпките си. И ако понякога се забелязва някакво несвършенство в него, това се дължи на материалите, с които работи. Когато вещицят писар пише, и дойде някой отвън, бутне ръката му, той направи някаква погрешка; но вината не е в него. Причината за погрешката е външна. Някое неразумно същество е бутнало ръката му. Обаче, този вещ писар, е в състояние сам да изправи погрешката си. Следователно, разумният човек всякога изправя нещата, а глупавият – разваля. Каквото и да дадете на глупавия човек, в края на краищата, той все ще го развали: и най-хубавата дреха да му дадете, той ще я развали; и най-доброто управление да му дадете, той ще го развали; и най-разумната религия да му дадете, той ще я развали; и най-добрата наука да му дадете, той ще я развали. И обратно: каквото дадете на разумния човек, той ще го запази и усвършенства.

„Господ Бог ваш направи завет с нас в Хорив." От времето на Мойсея, до днес, са се изминали повече от три хиляди години. Какво представят тия три хиляди години? Те са три Божествени дни. Значи, от времето на Мойсея, до днес, са се изминали три Божествени дни. Тъй щото, за Бога хиляда години са като един ден, но колко интензивен трябва да бъде този ден, в който може да се внесе опитността на тия хиляда години! Това показва, че пътят на човешкото развитие е дълъг.

Питам: какво се разбира в съвременната наука под думата "развитие" или

"еволюция"? Под думата "еволюция" се разбира – изминаване на дълъг път, с цел, да се придобие нещо. Обаче, от придобивка до придобивка има разлика. Ако някой човек, в своя еволюционен път, е успял да развие едно грамадно тяло, като това, на предпотопните животни, де ще се ползва от тази придобивка? Или, ако в своя еволюционен път, човек успее да намали тялото си толкова, че да се превърне в микроб, който, съвременната наука едва с микроскоп може да разглежда, какво се ползва от тази придобивка? Какво ще се ползва човек, ако има грамадно, или пък, ако има малко тяло? Ако тялото на някое животно е грамадно, но същевременно е разумно, това, разбирам. При това положение, то ще принесе голяма полза на човечеството. Обаче, ако тялото на някое животно е микроскопическо, но същевременно неразумно, то ще принесе голяма вреда на човечеството. Вземете, например, бубоническата чума. Микробът на тази болест е много малък, но причинява големи пакости и вреди на хората. Това микроскопическо същество е в състояние да вдигне на крак цяла култура, като съвременната: всички лекари, всички учени, всички религиозни хора се въоръжават – навсякъде поставят карантина. Де се крие силата на това малко същество? И след всичката тази тревога, хората ще се примирят и ще кажат, че болестите били за тях. Не, болестите не са за всички хора, но само за онези, които се отклоняват от Божия път. В този смисъл, лекарите са необходими само за грешните хора, но не и за праведните. Праведният е лекар сам на себе си, а грешният се нуждае от много лекари около себе си, и то, все специалисти. Ще кажете: Когато хората станат праведни, няма да има вече нужда от медицина, от никакви лекари. Не, и тогава ще има лекари, и тогава ще съществува медицина, но за праведните, за добрите хора.

Наскоро, дохожда при мене един наш приятел, който ме запитва: Какво да правя, за да сполуча в живота си? – Ако искаш да сполучиш, не ставай нито нож – да те точат, нито точило – ти да точиш другите, нито пък, да носиш голям чук в ръцете си. Защо? Ако си нож или точило, от дългото употребление, един ден съвсем ще се изхабиш, нищо няма да остане от тебе. Ако носиш голям чук в ръцете си и не можеш да си служиш с него, както трябва, този чук ще стане причина, един ден да те пребият с него. Какво ще спечелиш от тези положения? Нищо няма да спечелиш. Аз наричам съвременната култура – „култура на ножа, на точилото и на големия чук." Казвате: Точилото трябва да се върти, ножът трябва да се точи, а чукът трябва да се вдига и слага. Точилото се върти, но се изхабява; ножът се точи, но се изтрива; чукът се вдига и слага, но и пакости върши. И човешкият живот се върти като точило, но със своите мисли и чувства, човек изхабява мозъка и сърцето си, и като достигне 80 годишна възраст, казва: Остарях вече, свърши се моят живот, но не разбрах смисъла му. Какво разбираме под думата "старост"? Тъй както хората разбират

старостта, тя е резултат на напразно изразходване на Божествената енергия в човека. Който пилее тази енергия безразборно, той преждевременно остарява. Какво остава на този човек? Не му остава нищо друго, освен да излезе от тялото си, т.е. да съблезче старата си дреха и да облече нова, както змията съблича старата си кожа и се облича в нова. Щом се види гол, съблечен, този човек ще каже: Всичко се свърши с мене! – Да, с грешника всичко се свършва.

И тъй, съвременните хора трябва да се домогнат до правата философия на живота. Само тази философия ще им даде истински разбирания за живота и за смъртта. Когато водата в някоя река замръзне и се превърне в лед, тази река може да каже: Свърши се моят живот! До кога? – Докато дойде пролетта. Щом пролетта дойде, и слънцето започне по-силно да пече, животът на реката отново дохожда. Тогава пък ледът ще каже: Всичко е свършено с мене! До кога? – Докато дойде зимата. Значи, при специални условия, водата има свойството да замръзва при студ, при ниска температура; и от лед, да се превръща в течност, при слънчевата топлина, или при висока температура. Какво лошо има в това, че водата може да замръзва, да се превръща в лед, ледът пък да се разтопява, да се превръща в течност, и после течността да се превръща в пара? Когато тези процеси са физически и стават само с материята на телата, те са добри, никой не се оплаква от тях. Обаче, когато тези процеси стават в психиката на човека, тогава не е добре. Тези промени причиняват известни болки на човека. Причината за тези болки се дължи на външните енергии, които нахлуват в организма, но срещат известно вътрешно съпротивление. Това съпротивление, именно, причинява болезнено състояние в организма. Когато външните енергии влизат свободно в човешкия организъм, без никакво вътрешно съпротивление, човек изпитва в себе си пълна хармония. При това положение, никакви болки не съществуват.

„Господ Бог ваш направи завет.“ Значи, най-важното в живота на човека е договорот, заветът с Бога. Този договор не е нещо като 14-те точки на Уйлсона. Когато Уйлсон излезе пред света със своите 14 точки, всички казаха: Ето една сигурна работа! – Колко сигурна излезе тази работа? Колко от тия точки се приложиха? И германският император даде някакви обещания на българите, но колко от тия обещания се изпълниха? Какво показва това? Това показва, че договорите, които двама души си дават на земята, не са нищо друго, освен сапунени мехури. Колкото сапуненият мехур може да живее, толкова и обещанията на тия хора ще се реализират. Аз бих желал да зная, откак светът съществува, колко от договорите между разните държави са оцеляли. Египет е правил договори, Асирия е правила договори, но де са тези държави днес? Не само договорите им са изчезнали, но и самите държави вече не съществуват. Не

само Египет и Асирия, но и държавите в новите времена са правили и правят договори, които също така не са оцеляли. Обаче, установи ли се договор между Бога и човека, той непременно оцелява. Силата на еврейския народ се дължи на договора, който Бог е направил с тях в миналото. Този договор лежи дълбоко някъде в неговото подсъзнание. И ако може да се почерпи един добър пример от еврейския народ, той се заключава в това, че основата, ядката на еврейския живот се опира здраво върху принципите, които Мойсей им е дал. Тази е една от добрите черти на еврейския народ. Колкото лошо да се говори за еврейския народ, статистиката, обаче, показва, че развратът между този народ е само 5%. От друга страна, при каквито климатически условия да го поставят, той издържа. Евреите не са много напредничави, но са много издръжливи. Издръжливостта им се дължи на това, че спазват всичко онова, което Мойсей им е оставил. В това, именно, седи тяхната сила. Докато човек остава верен на идеала на своята душа, дотогава той ще запази своята издръжливост. Щом измени на този идеал, с него заедно ще изгуби и своята издръжливост. Следователно, ако еврейският народ изгуби някога своите вярвания, той ще изгуби и своята издръжливост.

Въз основа на това, казвам: всеки човек трябва да има известни възгледи, известни убеждения, на които никога да не изменя. Какви ще бъдат тези възгледи, какви имена ще носят, не е важно. За човека е важно, неговите убеждения да го повдигат, да му дават сила, правилно да расте и да се развива. Запример: ще срещнете в живота разбойници – материалисти и религиозни хора – също материалисти. И едните обират и крадат, и другите обират и крадат. Каква полза от това, че първите не вярват в Бога, а вторите вярват? Ще срещнете безверници, които колят говедата, овцете и ги ядат; ще срещнете и вярващи, които правят същото. Ще кажете, че по-добре е за вола, да го заколи и изяде вярващ човек, отколкото безверник. Вие казвате това, но я запитайте вола, какво е неговото мнение по този въпрос. Волът ще отговори: Аз бих желал никой да не пипа кожата ми – нито религиозните, нито материалистите. Нека и едните, и другите, да ме оставят на свобода и да уважат моите идеи. Казвате за някой човек, че е материалист. Питам: вие какви сте? – Ние сме религиозни, набожни, вярваме в Бога. – Вярвате в Бога, но колите вола по същия начин, както и материалистите, които не вярват в Бога. При това, религиозните знаят, че Бог е казал: „Не убивай!“ Който коли вол, прави същото, както онзи, който убива човек. Съвременните християни, които от преди две хиляди години са тръгнали след Христа, а от преди три хиляди години знаят заповедите Божии, казват за вола: Вол е той, животно е, не чувства нещата като човека. С тези думи те се успокояват и продължават да колят воловете. Не е само това. Днес, хората са дошли до положение, да се убиват едни други като мухи и после казват: Няма нищо, избиха се много хора, но други ще

се родят. – Значи, нека майките раждат и отглеждат деца, а другите да ги убиват. Не, това не е правата философия на живота.

Едно трябва да се знае: има един вътрешен закон, който държи отговорни всички народи, общества и хора за техните постъпки. Има един вътрешен договор, сключен в живота, за неизпълнението на който всеки човек ще бъде съден. Един ден, когато човек напусне земята, ще дава отчет за всички свои дела. Невидимият свят е определил два вида ангели, които да посрещат хората от земята. Едните ангели са светли, а другите – тъмни, черни. Делата на човека определят, кои ангели да го посрещнат. Светлите ангели водят човека в двореца, при царя, дето му дават богато угощение. Тъмните ангели го водят в обществената безопасност. И в обществената безопасност угощават човека, но само след като го прострат на земята, с лицето надолу. Като стане от земята, той казва: Втори път, не искам да помисля за такова угощение. При всички престъпления, хората пак ще намерят нещо, с което да се оправдават. Те казват: Такава е културата! – Не, това не е култура, нито цивилизация. Това е греховно състояние, в което хората са изпаднали и от което малцина могат да излязат. Ако е въпрос за култура, хиляди години преди падането на човечеството, е съществувала такава, но тя е била култура на радост и веселие. Всички живи същества са се къпели в радост и веселие, всички ангели са пеели и хвалели Господа.

Коя е причината, че тази култура днес не съществува? В тези времена е станала някаква вътрешна катастрофа, вследствие на което, всички планети в слънчевата система са изменили своята ос. И земята е изменила оста си, наклонила се е на 23° . Числото 23 е символ на размирие. Значи, земята е място на размирие. В никоя друга планета не съществува такова размирие, каквото в нашата земя. Когато същества от други планети искат да разберат, какво нещо е размирието, те слизат на земята. Който иска да научи тия специфични разбирания, нека дойде на земята, да прекара един четиригодишен курс по правните науки. Само на земята може да се изучи размирието, във всичките му подробности и вариации. Съвременните учени констатира само, че земята е наклонила оста си на 23° , но повече нищо не казват. Как се е отразило това наклонение на земната ос върху живота на хората, по това нищо не говорят. Обаче, между наклонението на земната ос към нейната еклиптика и моралния живот на хората, съществува известна зависимост. Това наклонение на земната ос е създавало един упадък в моралния живот на хората. На какво се дължи този упадък? Той се дължи на обстоятелството, че при това отклонение на земната ос, земята се намира в такова положение, че чрез особена събирателна леща привлича само отрицателните космически енергии от пространството, а отблъсква положителните. Според наклона на своята ос, земята днес няма възможност да привлече положителните, възходящите космически

енергии. Тази е причината, поради която, хората днес са повече лоши, отколкото добри. Един ден, когато земната ос се изправи, земята ще има друга събирателна леща, чрез която ще привлича положителните енергии на космоса.

Сега, ако разглеждате лицето на вълка и това на овцата, ще видите, че ъглите на лицата им са съвършено различни. Вълкът е груб, жесток, защото ъглите на неговото лице събират отрицателните сили в природата. Ъглите по лицето на овцата пък са такива, че събират главно положителните сили в природата, затова тя е кротка. Казвате: Бог създаде вълка и овцата; следователно, те не са виновни за ъглите на своите лица. Това не е вярно. За сегашното устройство на главите на вълка и на овцата има ред вторични причини, които са във връзка с развитието на битието. Като се разглеждат тия неща, ще се разбере, защо вълкът е станал вълк, и овцата – овца. Вълкът и овцата впоследствие са станали такива, каквито днес ги срещаме. Когато искат да кажат нещо лошо за някой човек, казват: Той е цял вълк. Значи, в овълчаването има нещо разумно, което е работило в противоположност на Божествените закони. Когато казват, че някой човек е цяла овца, това показва, че и в овчедушието има нещо разумно. Казвате: Човек не трябва да бъде овца. Да, не трябва да бъде овца, но още повече не трябва да бъде вълк. Ако имате общества само от вълци, каква култура ще бъде тяхната? Тези вълци трябва да се хранят с нещо, но с какво? Те не обичат трева, месо обичат, и то, главно овче. Какво ще правят тия вълци, ако няма достатъчно овце за всички?

Съвременните хора са дошли до една дилема, до един кръстопът и нито напред вървят, нито назад се връщат. Евангелистите казват: „Повярвайте в Господа Исуса Христа, и ще бъдете спасени.“ Питам: какво се ползва вълкът от своята вяра, че, за да измени характера си, трябва да се храни с овце? Тази вяра не може да го спаси, не може да го видоизмени. За да не бъде вълк, лицето му трябва коренно да се измени. Ако срещу някой човек насочите една пушка, той непременно ще пострада от нейните куршуми. Дали знае действието на пушката, или не, тя не се интересува от това. Веднъж направена, нейната задача е да убива. И вълкът е построен така, че дето срещне овце, напада. Тъй щото, ако в дадено общество се проповядват известни принципи, които подтикват хората към правене на пушки, на разни огнестрелни оръдия, за това има ред причини. Пушката крие в себе си известна динамическа сила, която всеки момент може да се изяви навън, както бомбата – при най-малкото сътресение може да експлодира. Също такава динамическа сила се крие и в човека. Тази сила е гневът. По-разрушителна сила в човека от гнева няма. Гневът е неестествена сила, която руши. Гняв и негодувание не са едно и също нещо. Негодуванието е естествена сила, която не руши, но изправя работите. Обаче, като се

разгневи, човек моментално кипва и е готов да разруши всичко, което се изпречи на пътя му. Ако някой човек е причина за неговия гняв, той казва: Аз ще ти дам да разбереш, кой съм! – Какво ще направи? На кого ще напакости? На себе си. В самият него се предизвиква пожар, експлозия, след която, със седмици не може да дойде на себе си. Питам: защо тази сила, гневът – не се впрегне на работа, да извърши нещо полезно? Ако човек се гневи по един път през годината, както и да е, но ако се гневи по десет пъти на ден, този гняв не е на мястото си. Съвременните хора са станали неврастеници поради това, че често се гневят. И след всичко това, те търсят лек против неврастенията. Лекарите препоръчват инжекции и разни лекарства против неврастенията, но в края на краищата, нищо не помага. Казвам: ако искате да излекувате неврастенията си, престанете да се гневите! – Как? – Ще приложите волята си. – Не можем с воля да преодолеем себе си. – Думата „не мога“ е илюзорна. В разумния свят тя не съществува. Казвам някому: преплувай тази река и мини на срещния бряг. – Не мога да я преплувам. – Ще видиш, че можеш. По едно време се образува хайка срещу този човек и десетина души започват да го преследват. Той хуква да бяга, дохожда до същата река, хвърля се във водата, преплува я и веднага се намира на другия бряг. Значи, това, което в първия случай беше невъзможно, във втория случай стана възможно.

И тъй, понеже Господ вижда, че доброволно хората няма да влязат в Царството Божие, затова е турил разбойници, да ги гонят, да ги заставят насила да влязат в Царството Божие. Днес и праведният служи на Бога, не толкова от голяма любов към Него, но защото разбойници го гонят. Като премине реката, той казва: Слава Богу, че можах да мина на другия бряг на реката. Бог ме спаси от тия разбойници. Според мене, праведният преплува реката, благодарение на разбойниците, които го гониха. Той повярва в тяхната сила и можа да преплува реката. Казвате: Без страдания, не може ли да се служи на Бога? – Без страдания не можете да преплувате реката. Страданията правят хората смели и решителни. В първо време, страданията ги правят малодушни, но като пострадат повече, те уякват и стават герои. Такъв пример имаме в борбата на нашата лоза с филоксерата. В първо време, филоксерата изсушаваше лозата, но в 12 годишната ѝ борба със своя неприятел – филоксерата, лозата придоби имунитет, уякна и днес вече не се подава на нейното действие. Дълго време нашата лоза се бори с филоксерата на научна почва, докато най-после си изработи серум против нея. При това положение, филоксерата се отказа да преследва лозата. Българите направиха грешка, като замениха нашата лоза с американската. Те трябваше да почакаат 12 години, докато лозата мине през процеса на страданията, през което време, тя щеше да уякне и да се приспособи към трудните условия на живота. Обаче, те прибързаха, заместиха я с американска лоза, която, наистина, много грозде дава, но и

много труд и работа изисква.

Съвременните културни хора се намират в положението на американската лоза, присадена на българска почва; но щастието, блаженството и здравето, по този начин не могат да дойдат. И като не могат да постигнат това, което желаят, те казват: Като отидем в другия свят, там ще придобием всичко, каквото ни трябва. – Кой е другият свят? И този, и другият свят са все Божествени светове. Щом тук не можете да придобиеете това, което търсите, и на другия свят не ще можете. Веднъж сте дошли на земята, вие трябва да направите опит, да видите, можете ли да живеете добре на земята, в този грешен свят. Ако на земята живеете добре, и на онзи свят ще живеете добре. За да живеете на другия свят, вие трябва да имате органи, съответни за онзи свят. Ако влезете в този щастлив свят, без съответните за него органи, вие непременно ще умрете. За изяснение на мисълта си, ще приведа следната аналогия. Наблюдавате живота на рибите и казвате: Страшен е животът на рибите във водата! Те са изложени на самоунищожение, на пълно безправие, на отсъствие на всякакъв духовен живот. Те нямат никаква писменост, никаква книжнина. И най-после, решавате да извадите една от тия риби, извън водата, да я поставите при условия, при които човек живее. Какво ще стане с рибата? При щастието, което ѝ давате, тя непременно ще умре. Защо? Тя няма органи, с които да използва новите условия. Следователно, ако влезете неподготвени в другия свят, както рибата – в човешкия, вие непременно ще умрете в своето щастие.

Първото нещо: ако искате да влезете в новите условия и да се ползвате от тях, вие трябва да разполагате с органи, съответни на тези условия. Тъй щото, като говорите и се стремите към един свят, по-висок от физическия, вие трябва да сте го опитали, да знаете, какво ви е нужно за този свят. Не е достатъчно само да вярвате, че там по-добре се живее, но трябва да знаете, какво се изисква от вас, за да влезете в този свят и да се ползвате от него. Ще кажете, че баба ви и дядо ви са вярвали. Не, това не е достатъчно. Щом отивате в този свят, вие предварително трябва да сте го изпитали и проверили. – Там ще ни ръководят. – И това не е достатъчно. Опити се изискват. Следователно, онзи свят, или задгробният живот, както мнозина го наричат, е живот на опити. Щом е опитал нещата, човек може вече да вярва. Без опити никаква вяра не може да съществува. Щом е опитал нещата, човек може да вярва и на хора с по-големи опитности от своите.

Мнозина поддържат мисълта, че в света живеят същества, по-напреднали, по-културни от хората на земята. Че това е така, виждаме от ред примери в живота. Запример: за да се води разумна политика, на първо място е необходима висшата математика. А ние срещаме в живота видни, добри

политици. В това отношение, хората не подозират даже, какво голямо значение играе математиката в политическия живот. Ако не е така, как ще си обясните, защо сполуката, победата във войните се движи ту към една, ту към друга страна? Вземете, например, Наполеон. Защо той, който във военно отношение беше гениален политик, изгуби своето главно сражение? Той изгуби, защото не издържа на обещанията, които беше дал пред невидимия свят. Те го изпратиха на заточение на остров Св.Елена, там да размишлява, да намери погрешката си. В този случай, англичаните бяха само изпълнителната власт, а невидимият свят – законодателната. Невидимият свят издаде закон, по силата на който, Наполеон трябваше да отиде на остров Св.Елена. Невидимият свят заповяда на англичаните, да определят такова място на Наполеона, дето той да размишлява върху неизпълненото обещание. Мислите ли, че ако дадете някакво обещание пред невидимия свят и не го изпълните, няма да се намерите на остров Св.Елена? Наполеон имаше познания за съществуването на невидимия свят и за отговорността за делата си пред него, и затова казваше: „Само прадедите ми могат да ме съдят за постъпките ми, дали правилно съм постъпил, или не." Казвате: Гениален беше Наполеон! Наполеон беше гениален, преди да отиде в Русия, но след това, той изгуби своята гениалност, след което настана голям обрат в действията. Кой човек не храни в себе си идеята, да отиде в Русия, да побеждава. Защо отиде Наполеон в Русия? Той искаше да победи цяла Европа и да застави руския цар да му се поклони. Такива и ред още неща станаха причина, войната да вземе нежелателен край. Наполеон искаше да покаже на руския цар, кой е той, и какво може да направи. Руският цар не се поклони на Наполеона, заради което последният навлезе в Русия. По този начин, Наполеон научи следния закон: когато военачалникът се отдели от базата на прехраната си, неизбежно го очаква катастрофа.

Питам: ако и ние се отделим от Бога, какво ни очаква? Катастрофа. Някой казва: Аз не вярвам в Бога. – Каква нужда има Бог от твоята вяра? Дали вярваш, или не, това е за тебе; ти или ще се ползваш, или ще губиш. Друг казва: Аз не искам да ям. – Твоя работа, ти ще губиш от това. Обаче, като изгладнееш, щещ не щещ, ще ядеш. Като влязоха в обществената безопасност, дето ги биха на общо основание, много материалисти, безверници, станаха вярващи. Как станаха вярващи? Като ги биха толкова много, те се обърнаха към тия хора, с молба, да ги не бият, но никой не ги послуша. Обаче, като не можаха повече да издържат боя, те се обърнаха към Бога, с молба, да заповяда на тия хора, да ги не бият. За тях, това щеше да бъде доказателство, че Бог, наистина, съществува. Те се обърнаха тогава към онези, които ги биеха, помолиха да ги не бият повече, и този път молбата им беше чута. Така повярваха те в Бога и се обърнаха към Него. Който вярва в Бога, и в обществената безопасност да попадне, и там няма

да го бият. През последните години, в Русия имаме един такъв силен пример. За някаква измяна, болшевиците осъдили 250 офицери на смърт. Като дошъл определеният ден за изпълнение на присъдата, всички тия офицери, един след друг, излезли пред ексекютивната комисия, която ги застреляла. Като дошъл ред на последния, той излязъл пред комисията, прекръстил се и казал: „В името на Господа Исуса Христа"...Те му казали: Ти ли единствен се намери да вярваш в Бога? Щом имаш такава вяра и упование в Бога, ние не можем да дигнем ръка върху тебе. Бъди свободен! Този офицер е запазил своя договор с Бога. Който пази договора си с Бога и не го нарушава, при каквито изпитания да се намери, той благословен ще бъде. Вярата в Бога не е достояние само за богати и учени, но и за сиромаси и прости. Всички хора могат да вярват в Бога. Както слънцето еднакво грее за богати и за бедни, за учени и за прости, така и Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина са еднакво достъпни за всички.

Много религиозни хора изпадат в лековерие и казват: Наистина, за нас ли изгрява слънцето? И като изгрява, мисли ли за нас? – Не, слънцето ни най-малко не изгрява специално за вас, но като изгрява, то ще даде и на вас, и на всички същества толкова, колкото искате и колкото можете да възприемете. Като изгрява и залязва, слънцето има предвид – да изпълни своята длъжност. Покрай това, то казва на всички: Който е слаб, скръбен, недоволен, нека дойде при мене; аз ще му дам, колкото иска. Да се запитвате, дали Слънцето ви обича, то е все едно, да питате, дали Бог ви обича. Като се обърнете към Него, дали ви обича Той, или не, не е важно. Той ще ви даде толкова, колкото ви е нужно. Слънцето дава еднакво и на овцата, и на вълка. Тъй щото, не е важно, дали Бог мисли за вас, но дали вие мислите за Него. Бог е съвършен, важно е, дали вие сте съвършени. И религиозните, и светските хора се съмняват. Донякъде вярват добре, но после се сепнат, спрат се и казват: Дали сме в правия път? След това, започват да разискват върху въпроса за създаването на света. Казвам: този въпрос е второстепенен. Ако мислите първо да разрешите този въпрос, а после да повярвате в Бога, нито в едното ще успеете, нито в другото. Вие искате първо да разрешите този въпрос, а после да повярвате в Бога. Това е невъзможно. То е все едно, първо да вземете от приятеля си пари назаем, а после да повярвате в него. Не, ще вярвате в приятеля си, преди още да сте взели от него пари назаем. Защо? – Защото, като вземете пари от него, вие вече сте пред свършен факт, няма какво повече да вярвате. Впрочем, един факт, една постъпка, добра или лоша, не определят още човека. Някой може да ви даде пари назаем, а след това, да ви обере. В какво ще вярвате тогава?

Сега, ще приведа един случай из действителния живот, който е станал

някъде в Европа. Един първокласен апаш обрал няколко банки и избягал. Тайната полиция влязла в следите му, тъкмо когато той се готвел да обере друга банка. Преди да дойде до касата на тази банка, тайната полиция решила да му устрои една примка: тя турила на всички банкноти в касата някакви особени белези, по които да го уловят. Като напипал парите, апашът веднага забелязал знаците по тях и затова, като излязъл на улицата, започнал да раздава парите на бедни хора, без да задържи нещо за себе си. Като гледали, как щедро раздава пари, тия хора си казвали: Чудно нещо, колко щедър човек! Да, но не след много време, всички тия хора били разкарвани от полицията, да дадат сметка, отде имат тия пари. Казвам: и вие можете да се натъкнете на такъв благодетел, който да ви даде пари, да си направите къща, но когато полицията види, че тези пари са белязани, ще ви разкарва по участъците, да пита, отде сте ги взели. Както виждате, съвременните хора лесно се лъжат. Обаче, апашът бил умен човек. Като забелязал знаци по банкнотите, той щедро ги раздал на бедни хора, и по този начин, лесно се изплъзнал от ръцете на полицията. Той избягал от нея, както заекът бяга от хрътката.

Мнозина искат да знаят, какво ще стане със заека, като достигне по-високо развитие. Най-високата форма, до която заекът може да достигне, е магарешката. Между магарето и заека има известна прилика. Забележителното в заека е, че може да бяга много, а в магарето – способността му да реве. Във времето на Христа, магарето беше на почит. Христос изказа почитта си към магарето, заради хулите, обидите и оскърбленията, които светът му създава. Той му каза: Аз ще ти покажа смисъла на страданията, за да се домогнеш до великата истина, че обезчестеният от света, ще се благослови от Бога. – Господи, всички ми се смеят. – Няма нищо, дерзай, напред върви! Аз ще докажа на света, че и от тебе може да излезе нещо. Моите бъдещи проповедници ще проповядват като тебе: и навреме, и без време. – Това са тълкувания, но може да е така, може и да не е така. Факт е, обаче, че хората предпочитат едни животни пред други. Магарето има една лоша черта – упоритост, но то има и добри черти в себе си. Първата буква от името на магарето – "М" означава – закон на жертва. С качването си на магаре, Христос искаше да каже на света, че трябва да се даде някаква жертва. Буквата "А" показва, че тази жертва трябва да бъде разумна. Буквата "Г" означава – закон на вечността, по който се сменят, т.е. трансформират силите. Като спазва този закон, човек ще преодолее всички страдания. Когато магарето стигне крайния предел на своето развитие, всички гонения, всички преследвания срещу него ще престанат. При каквито условия да го поставите, магарето винаги ще намери пътя си. Затова, именно то води и овцете, и камилите. Ако искате да знаете, где има хубава вода, оставете магарето да води. То винаги пие чиста вода. Покрай упоритостта си, заради която черта е станало за

посмешище, магарето крие в себе си известни добродетели.

И тъй, който иска да се повдигне в живота, той непременно трябва да има завет с Бога. Този завет е връзка на човека с Бога. Той е тил в живота му. Българската поговорка казва; „С какъвто дружиш, такъв ще станеш." Значи, ако искаме с Бога да дружим, непременно трябва да направим завет с Него. За да направим този завет, трябва да бъдем разумни.

Сега, ще приведа една случка из живота, станала пак в Европа някъде, в последно време. Един княз поканил един селянин на гости, като му дал богато угощение. Като седнал пред трапезата, селянинът, като всички свои братя селяни, турил настрана вилицата и ножа и започнал да си служи с трите пръста, според техния обичай. Като видял това, князът веднага заповядал на слугите си, да вдигнат от масата всички вилици и ножове и започнал да яде като селянина, с трите си пръста. Защо? Благоразумието изисквало това. Князът може да каже на селянина: Слушай, братко, ти си поканен в моя дом, на гости и трябва да се подчиниш на реда в моята къща. Обаче, това щеше да бъде съблазън, изобличение за селянина. Затова, князът си казал: Ние ще ядем по правилата и обичаите на нашия гост, защото пръстите предшестват вилицата и ножа.

Питам: трябва ли да употребявате вилици и ножове, или не? Нещастията на съвременните хора се дължат на това, че те режат хляба с нож. Здравият човек не трябва да реже хляба с нож. Защо? – Когато човек реже хляба с нож, желязото, от което е направен ножа, пък и самият нож, предизвикват в него желание да клъцне, да пореже някого. Той казва: Както мога да режа хляба с нож, така мога да мушна някого с този нож. Значи, вилиците и ножовете не оказват възпитателно въздействие върху здравите хора.

Тъй щото, когато дойдете до положение, да служите на Бога, вие трябва да изберете разумен метод, който да съответства на това служене.

Следователно, ако трябва да си служите с ножове и вилици, те трябва да бъдат златни, а не железни. Чиниите, в които ядете, трябва да бъдат от най-фин порцелан, а тенджерите, в които готвите – от чисто злато.

Калайдисаните съдове, в които днес се готви, не са за препоръчване.

Калаят е допринесъл големи злини на човечеството. Хората от новата култура ще си служат със златни, или поне със сребърни тенджери, вилици, лъжици и ножове. Желязото ще бъде заместено със злато или със сребро. Само ралата ще бъдат железни. Кога ще дойде това време? Когато хората направят завет с Господа. Не е въпросът, че вилиците и ножовете трябва да бъдат златни, но това подразбира, че в човека трябва да се внесат нови чувства, които да имат устойчивостта на златото и на среброто.

Устойчив човек е онзи, който, при най-големите страдания, изпитания и

мъчнотии, не губи присъствието на духа си. Представете си, че някой е внесъл 500 000 лева в Банка Гирдап и както се храни, съобщават му, че тази банка е фалирала. Ако запази присъствието на духа си, благодари на Бога за станалото и продължи да яде, като че нищо не е било, той е устойчив характер – човек с велик морал.

Казвам: в света има науки, едни от които издигат хората, а други ги снисхват. Също така има и числа, положителни и отрицателни: едни от тях издигат хората, а други ги убиват. Запример: някой човек изгуби голяма сума, отчае се, иска да се самоубие. Среща го един негов приятел и го запитва: Де отиваш? Защо си толкова отпаднал духом? – Остави се, изгубих всичкото си богатство, дошъл съм до самоубийство. – Чакай, не бързай! Ето, вземи тази торба, в нея има две хиляди златни монети, оправи работата си с тях! Той взима торбата с парите и веднага се отказва от намерението си да се убива. Значи, в първия случай, едно число поставя човека в положение – да се убива. Във втория случай, числото две, с три нули накрая – го спасява от смърт. Това показва, че числата имат смисъл; те играят важна роля в живота на човека. Ако едно число е в низходяща степен, може да убие човека. Ако е във възходяща степен, същото число, може да съживи човека. Също така, една дума може да убие човека, може и да го възкреси. Ако някой каже, че ви обича, че е готов на всякакви жертви заради вас, вие ще си въздъхнете спокойно, ще се зарадвате и ще кажете: Значи, има човек в света, който ме обича. Срещате друг човек, който казва, че ви мрази, и вие веднага се наскърбите. Защо трябва да скърбите? Какво лошо има в това, че някой произнесе буквите "м", "р", "з"...? Дали някой казва, че ви обича, или че ви мрази, вие трябва еднакво, с едно и също разположение, да приемете и едното, и другото. Благодарете на Бога и когато ви обичат, и когато ви мразят. Ако и при двете положения благодарите на Бога, вие сте здрави хора. Докато правите разлика между омразата и любовта, вие сте между точилото и ножа, и пред вас стои един голям чук, с който всеки момент могат да ви ударят. Устойчив човек е този, който еднакво приема и омразата, и любовта. В някои отношения, омразата ражда любов, а любовта ражда омраза. Омразата към одного ражда любов към друго; любовта към одного ражда омраза към друго. Следователно, ако някой ви мрази, кажете си: Омразата към мене ражда любов към друг някой човек. Когато пък някой ви обича, ще знаете, че тази любов произвежда омраза към друго. Значи, когато вие страдате, други се радват; когато вие се радвате, други скърбят. Страданието на одного е радост на друго; радостта на одного е страдание на друго. Това е Божествен закон, който всеки ще опита.

Следователно, като разсъждавате по този начин, вие ще се домогнете до новата, до положителната наука, която ще ви покаже нов начин за

създаване на общества; тя ще ви донесе нова религия, без форми, без външни обреди. Всичко ново може да се опита. – Как ще се справим със старото? – Както дърветата през есента се справят с изсъхналите листа, така и вие ще се справите със старото. Старите, изсъхналите листа окапват и остават около корените на дърветата като тор, а напролет излизат нови, млади листа. Значи, старите идеи ще турите около корените, за тор, а новите ще поставите на дървото на живота, като листа, чрез които ще дишате. Всичко старо в света трябва да се замести с ново! Следователно, старата любов ще турим при корените, на мястото на окапалите листа, а новата любов – на дървото, на мястото на новите, млади листа. Това показва, че има стара любов, има и нова любов; има стара мъдрост, има и нова мъдрост; има стара истина, има и нова истина. Ние не вярваме вече в старата любов, в старата мъдрост и в старата истина, но вярваме в новата любов, в новата мъдрост и в новата истина. Любовта, мъдростта и истината на миналото не са за нашия век. Вярванията на миналото не са вярвания и за нашия век. Нима учението на вълците може да бъде учение на хората? Нима учението на вълците може да бъде учение на растенията? Ние трябва да знаем, как да посаждаме растенията. Нови начини се изискват за посаждане, за култивиране на растенията. Смешно е, да дойде днес човек, да ви учи да живеете като овцете! Вие сте надрасли живота на овцете, няма защо да се връщате назад. Няма защо да се оставяте да стрижат вълната ви и да доят млякото ви. Веднъж сте влезпи в човешкия живот, нов път ви чака – път с нови методи, за ново разбиране и прилагане.

Сега, от всички хора се изисква будно съзнание, да разберат, че омразата и любовта са две сили, с които Бог еднакво си служи. Бога можете да опитате и в омразата, и в любовта, но по съвършено различни пътища. Нима хирургът, който туря болния на операционната маса и тегли ножа по тялото му, го мрази? Не, той не мрази болния, но като му причинява страдания, мисли неговото добро. В случая, страданията ще спасят болния. Това не е ли любов? Любов е, защото спасява живота на човека. Срещате на улицата човек, който е тръгнал да убива някого, да му отмъсти за нещо. Удряте този човек с бастона си през крака му и го счупвате. Лошо ли направихте на този човек? Вие му дадохте добър урок, да знае, какво значи да убива. Ако той жали за своя счупен крак, колко повече трябва да жали за живота на един човек! Ако беше извършил убийството, той щеше да изгуби не само единия си крак, но и живота си; той щеше да погуби не само живота си, но и душата си.

И тъй, ако разглеждате нещата по този начин, ще разберете, че всичко, което става в света, е разумно. Нямате ли това разбиране, ще мислите, че животът върви назад. Когато някой казва, че работите му не вървят добре, той не разбира нещата право. Само той мисли така, всъщност, животът му

върви напред. Както мисли, така излиза. За доказателство на това, че ни върви напред, служи факта, че всички ядем и растем. Казвате: Как ще познаем, че Бог съществува? Когато умрелите започнат да гният, това показва, че Бог съществува. На водата казвам: когато се размразиш, от лед се превърнеш във вода и започнеш да течеш, ще познаеш, че Бог съществува. На растенията казвам: когато започнете да растете, това показва, че Бог съществува. На животните казвам: когато живеете и не умираете, това показва, че Бог съществува. Най-после и на човека казвам: когато мислиш право, това показва, че Бог съществува. Да мислиш право! – Ето истинското верую в света. Да мислиш право и да прилагаш своята мисъл право – ето новата наука, новата философия, новата религия в света! Новото, във всички области, във всички направления, осмисля живота. Старата култура трябва да падне при корените на дървото и да изгние. Същото това дърво трябва да изсмуче соковете на окапалите листа, да ги преработи и напролет да се накичи с нови листа, с нови цветове, с нови плодове, по-сладки и по-красиви.

Време е вече, всички да възприемем новото, което иде отгоре! Жалко ще бъде, ако чувате някой да казва, че новото разрушава. Старото разрушава, а не новото. Малките деца разрушават ли живота? Малките деца съграждат живота. Реките, които текат и прииждат, съграждат живота. Старият живот, старият човек е пресъхнала река. Новият живот, новороденото дете е река, която постоянно приижда и носи със себе си Божествената енергия, Божиите блага. Затова Христос казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие.“ Съвременните хора и досега още не могат да разберат смисъла, който Христос е вложил в този стих. Детето представя новия живот, новия човек, който носи в себе си Божествените елементи. Вие трябва да имате такова понятие за Бога, каквото детето има за своите майка и баща. Ако така се свържете с Бога, тогава можете да очаквате и Неговото благословение. Божието благословение ще дойде и без да искате. Кога? Когато се свържете с Бога. Това подразбира стиха: „Идете да повикате всички слепи, куци, хроми, да насядат на царската трапеза.“ Ще дойде ден, когато куци, слепи, хроми ще насядат на царската трапеза и ще се благословят. Канените ще се откажат, а неканените ще насядат, заедно с Бога, около Божествената трапеза.

И тъй, всички трябва да направите тази нова връзка, този нов съюз, нов договор, нов завет с Бога!

Новият завет с Бога ще бъде „Заветът на Божията Любов.“ Тази Любов ще обедини всички хора в едно общо братство.

Беседа от Учителя, държана на
15 януари, 1928 г., София – Изгрев.

МАЛКИ И ГОЛЕМИ ПРИДОБИВКИ

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.“

Размишление.

Чете се резюме на темата: „Разлика между човека и животните.“

За следния път пишете върху темата: „Придобивки от знанието.“

Като наблюдавате себе си, както и другите хора около вас, ще видите, че всички носят в себе си известни придобивки не само от сегашния си живот, но и от своето далечно минало. Учен или прост, всеки човек носи в себе си придобивките на своето минало, с които днес свободно разполага като със свой капитал. Има придобивки, които са благо за човека. Има придобивки, които носят неговото нещастие. Представете си, че сте работили при един господар, който туря в ръката ви огън като заплата на вашата работа. В това време дохожда някой при вас и взема огъня от ръката ви. Какво изпитвате в този момент? – Радост. Следователно има блага, придобивки, които в даден случай носят нещастие за човека. Отнемането на тия блага носи щастие за човека. Наистина, какво по-голямо благо за човека от това да дойде някой при него и да отнеме от ръката му насипания огън?

Оттук можем да извадим следното заключение: малкото благо е дадено от човека; голямото благо – от дявола, а където няма никакво благо, там пък Бог взема участие. Щом всичките блага на човека се отнемат, там Бог е взел участие. Когато някой се оплаква, че няма никакви блага, той се лъже. Всъщност няма човек без блага в света. Какво по-голямо благо от живота? Бог живее и се проявява в общия, в целокупния живот. В този живот и хората живеят. Затова е казано в Писанието: „Ние живеем и се движим в Бога.“ Обаче в който момент човек започне да мисли, че животът е само негово благо и търси начин как по-рационално да го използва за себе си, той е създал вече своето нещастие. Защо? – Защото никой няма право и не може да използва живота за свое лично благо. Да се мисли другояче, то е все едно някой човек да купи грамадни пространства земя и да се заеме сам да ги пази. Ще ги пази ден, два, три, на четвъртия ден ще усети голям глад и ще напусне поста си. Това е неразбиране на живота. Какъв е изходът

от това положение? За да разбере добре живота на земята и да знае как да устрои своя живот, човек трябва да спре вниманието си върху Божествения живот. Като разбере Божествения живот, по аналогия на него той ще разбере и живота на земята.

В сегашния живот вие носите последствията на ред минали животи, добри и лоши, и не можете да се избавите от тях, докато не разберете законите, които управляват целокупния живот. Който доброволно не иска да научи тия закони, той пак ще ги научи, но вече по отрицателен път, чрез насилие. Засега каквото и да правят, хората не могат да се освободят от последствията. Нещастията неизбежно ще вървят подир тях, докато решат най-после да поемат пътя нагоре, към възлизане. Пътят на слизване трябва да се превърне в път на възлизане. Човек може да се освободи от страданията само след като се върне там, отдето е излязъл. Как ще стане това? Ще кажете, че като живее съобразно Божиите закони, човек може лесно да се справи с мъчнотиите и страданията. – Да, лесно се говори това, но какъв е методът за този живот? Кой човек има такъв дълбок мир в себе си, че при всички условия на живота си да е готов да живее освен за себе си, още и за своя ближен? И такива хора има на земята, но те са малцина. Обаче ученикът трябва усилено да работи върху себе си, да придобие този вътрешен мир.

Сега като говоря на хората за любовта, мнозина от тях не я разбират. Казвам, че едно от качествата на любовта е да ограничава. Те се чудят как е възможно любовта да ограничава и да прави човека нещастен. Вие мислите, че когато любовта дойде, веднага ще ви направи щастливи. – Не, това е невъзможно. Казано е, че любовта ражда живота. Следователно за да се прояви животът, човек трябва да се ограничи, да мине от безграничния в граничния свят. Който очаква щастие от любовта, той е на крив път. Любовта не носи щастие, нито блаженство. Тя носи нещо по-велико – целокупния живот. Това не значи, че любовта прави хората нещастни, но като не я разбират, те влизат в стълкновение с нея и стават нещастни. Тази е причината, поради която днес всички хора са недоволни: богати и сиромаси, господари и слуги, учени и прости. Богатите са недоволни, искат повече, отколкото им е дадено. Сиромасите са недоволни, защото нямат достатъчно средства за живеене. Господарите са недоволни от слугите; слугите – от господарите и т.н. Ако оставите две деца да ядат на една трапеза, те непременно ще се скарат. Едното дете ще погледне в чинията на другото и ще намери, че на него е дадено по-малко. Не само децата, но и възрастните хора спорят помежду си.

Спорът между хората може да бъде от материален, от сърдечен или от умствен характер. Двама души спорят кой от тях е по-учен, кой седи по-

високо в умствено отношение. Да има човек много знания, които не е обработил и приложил, това е все едно да се товари с повече багаж, отколкото му трябва. Имате две магарета: едното носи на гърба си сто килограма товар, а другото – 50 килограма. По какво се отличава едното магаре от другото? Ще кажете, че едното магаре е по-голямо и по-силно. Какво особено има в това различие? Имате две шишета: едното събира един килограм вода, а другото – два килограма от същата вода. Разликата между двете шишета е само в количеството на водата, но количеството още не разрешава въпросите. Ние не поддържаме идеята, че хората трябва да бъдат равни, еднакви. Ние не сме за равенството. Такъв закон в природата не съществува. Животът е неравенство. Когато обичаш някого, или ти трябва да му дадеш, или той трябва да ти даде. В любовта трябва да има обмяна, но същевременно и безкористие. Децата обичат баща си, радват му се, защото е богат, има какво да им даде. Щом осиромашее и остарее, те вече не могат да го търпят и чакат по-скоро да си замине за онзи свят, да не седи около тях като стражар, да следи как живеят, колко харчат и т. н. Ако бащата е богат, и стар да е, синовете обикалят около него с почитание, очакват да им даде нещо. Какъв морал има в тази любов? Любовта с пари нито се предава, нито се продава. И знанието с пари не се предава. Мъдростта, истината, както и всички добродетели изобщо, с пари не се предават. Добродетелите нито се предават, нито се придобиват с пари.

Казват, че всяка добродетел може да се придобие. Това е самоизлъгване. Любовта е свободна в своите прояви. Тя не зависи от никого. Щом иска да помогне на някой грешник, тя слиза в ада, хваща грешника за ръка и го изнася вън, като минава и заминава покрай светията, без да обръща внимание на последния. Светията се обърне, погледне към любовта, но не може да я спре, оставя я свободно да се проявява. Любовта погледне грешника, позасмее му се, позабавлява се с неговите страдания и го пусне. Ще кажете, че хората на любовта имат меки сърца. И това е възможно, обаче защо любовта обича грешния? Защо майката обича детето си? – Защото плаче. Като плаче, като вика, детето се налага на майка си, иска тя да го обича, да му обърне внимание. Следователно всички хора, които искат да бъдат обичани, се налагат. Това не е правилно разбиране. Любовта не се изисква. Който иска да учи закона на любовта, той трябва да мисли за нея, но не да я изисква. Това не значи, че човек не се нуждае от любовта. Всеки се нуждае от любовта, но начините, по които я търси и по които постъпва, не са правилни.

На фиг. 1. имате десет концентрични кръга. С помощта на тия кръгове ще обясня причината за страданията и нещастията на съвременните хора. Представете си, че тия десет кръга са сита с различна гъстота: външните са по-едри, а колкото по-навътре се влиза, от десетото до първото, стават все

по-ситни, по-гъсти. Тези сита, които имат форма на плоскости, са насочени към земята. На тях отговарят други десет концентрични кръга, десет сита, т. е. десет плоскости с посока към небето. Ми-сълта на човека минава през различно гъсти сита, независимо от това, дали тя е възходяща, или низходяща. Когато мисълта е възходяща, т. е. когато тръгва от земята и върви към небето, тя минава постепенно от по-редки в по-гъсти сита. Последното сито е толкова дребно, че почти не пропуска мисълта на човека. За да мине една човешка мисъл през последното сито, изисква се голяма чистота, вътрешна и външна. И обратно: когато мисълта на човека е низходяща, т. е. тръгва от небето към земята, първите сита са по-гъсти и колкото по-надолу слиза, те стават все по-едри. Последното сито е толкова едро, че през него минават цели планини.

Значи нещастията на хората се дължат на факта, че без да съзнават, те се стремят към центъра на земята, в гъстата материя, в плоскости, в сита, през които минават нечистотиите на всички хора. Това значи хората да ви обичат. Щом искате хората да ви обичат, те непременно ще ви заведат в гъстата материя, при редките, при едрите сита, през които минават и хубавите, и лошите им работи. Мишката е направила следния договор с котката: „Ти ще ме ядеш, но ще знаеш, че заедно с това ще вземеш и хубавото, и лошото, което имам в себе си.” Мишката причинява много болести на котката, а често и смърт. Следователно докато се привлича от обичта, от любовта на хората, човек слиза към центъра на земята и започва да се товари с нечистотии. Вместо да се изкачва с мисълта си нагоре, към гъстите сита и да се освобождава от нечистотиите, от лошото в себе си, човек слиза надолу, в гъстата материя, дето ситните дупчици на ситата се запушват и остават само едрите, през които минават най-големите нечистотии. По този начин човек се все повече и повече товари. Това показва, че той е сбъркал пътя на своето движение. Какво трябва да направи? – Да обърне ситните сита нагоре, а едрите – надолу, т. е. да измени посоката на своята мисъл.

Казвате: „Как ще прекараме живота си? Какво ни чака в бъдеще?” Това са въпроси, които само Бог разрешава. Това са въпроси, които не се разрешават при движението на човека към центъра на земята. Ако при това движение искате да знаете как ще живеете, казвам ви, че на парчета ще ви направят и нищо няма да излезе от вас. Обаче ако отивате нагоре, ще растете, ще се увеличавате, ще се превърнете в цял свят, в цяла система и ще получите Божието благословение. – Ама какъв ще бъде нашият живот? – Това не е твоя работа. Това е задача, която само Бог може да реши, а ти ще се радваш на това решение и ще живееш. Радвай се, че не можеш да разрешиш тази задача. И богат да си, и силен да си, ти пак не можеш да я разрешиш. – Ще стана ли учен човек? – Този въпрос се решава

на небето, а не на земята. – Ще стана ли добър човек? – И този въпрос се решава на небето. Това са висши проблеми, които искате да решите на земята, за да се осигурите, но вместо да станете учени, добри хора, вие получавате обратни резултати.

Много такива примери има в живота. Майката е добра, разумна жена; бащата е учен, виден човек. Те искат да им се роди добро, умно дете, да прилича на тях. Наистина, ражда им се дете, което външно прилича на тях, но по качества се различава и от майката, и от бащата. Детето е упорито, своенравно, не слуша нито майка си, нито баща си, не иска да учи, да работи. Защо е така? Има дълбоки причини за това. Тогава и вие можете да се запитате, защо не мязате на Бога, от Когото сте излезли, а сте толкова упорити и своенравни? Ще кажете, че сте сгрешили, излъгала ви е змията и сте изгубили Божествения си произход. Други пък ще кажат, че са получили тия лоши качества по наследство от своите деди и баби, от своите майки и бащи. – Не, да се извинявате с грехопадането на първите човеци, с наследствените си черти, това не е философия за живота. Това са залъгалки. Някой казва, че е наследил голямо богатство от дядо си и от баба си. Значи каквото представя богатството, което наследявате от дядо си, например, такова нещо представят наследствените черти от дядо ви и от баба ви. В някой дом дядото има четири внуци обаче той оставя наследството си само на един от тях. Защо? – Защото дядото обича този внук най-много и желае чрез него да се прероди. Той си приготвя условия за новото идване на земята. Така също се предават и наследствените черти: един от внуците наследява една черта от дядо си, или от баба си, вторият внук – друга някоя черта. Когато само един от внуците получи наследство от дядо си, останалите се сърдят, завиждат на брата си. Те не знаят, че с осиновяването на един от внуците, дядото си приготвя условия за идването на земята. Той оставя внука си като слуга на парите му, че като дойде пак на земята, да си ги вземе.

Като слушате тия неща, вие се запитвате, вярно ли е това, или не. Задавали ли сте си въпроса, колко от вашите мисли и чувства са верни? Колко от вашите опитности са верни? Това не е за обезсърчение, но вие трябва да дойдете до положение да проверявате истинността на всички факти и да гледате на тях с еднаква сериозност. Не е въпрос да делите нещата на важни и маловажни. Не делете и хората на красиви и грозни. Красота и грозата са относителни неща. В един случай можете да кажете, че някой човек е красив, а друг – грозен, но в друг случай, грозният е сянка на красивия, а красивият е обект на грозния. Грозният е толкова необходим за красивия, колкото красивият – за грозния. Те не могат един без друг. Грозотата е необходима, за да изпъкне красотата; красотата е необходима, за да изпъкне грозотата.

Сега онези, които не разбират закона, са недоволни защо да бъдат грозни, а да не бъдат красиви. – За всички хора има възможност красиви да бъдат, но има възможност и грозни да бъдат. Каквато възможност има за човека да бъде красив, такава възможност има да бъде и грозен. Това са неизбежни неща. Каквато възможност има за човека да бъде светия, такава възможност има да бъде и най-големият грешник. Понеже човек сам е създал условия за тия неща, затова те са неизбежни за него. Човек сам може да създаде своята святост, сам може да създаде и своята греховност. Той сам е творец на съдбата си. Представете си, че някой човек влезе в къщата си, затвори кепенците на всичките си прозорци и след това усилено се моли на Господа да изпрати слънчевата светлина в къщата му. Цял ден да се молите за това, молитвата ви няма да бъде чута. Слънчевата светлина няма да влезе в къщата ви. Молитвата ви ще бъде приета, но за други хора. Докато сте се молили, много хора са отворили прозорците си и слънчевата светлина е озарила техните къщи. Като сте се молили, забравили сте да отворите кепенците на вашите прозорци. Значи светлината е влязла в къщите на всички хора с изключение на вашата. Какво трябва да направите, за да влезе светлината и във вашата къща? – Преди да изгрее слънцето, вие трябва да отворите кепенците на вашите прозорци. Щом слънчевата светлина огрее къщата ви, това показва, че молитвата ви е приета. Някога светлината може да влезе в къщата на човека и без молитва, при условие прозорците да са отворени и къщата да е изложена на изток. Какъв извод можете да направите за себе си от това положение?

Мнозина от вас ще се обезсърчат, че при толкова молитви, които са направили, не са придобили това, което желаят. За да обясня коя е причината на вашите неуспехи или незначителни придобивки, ще приведа следния пример. Имате една голяма бъчва, която искате да напълните с вода. Наблизо има чешма. Започвате да наливате вода в бъчвата с малък съд. Като се напълни бъчвата, изливате водата със същия съд. Това коства време, усилие, без да имате големи резултати, защото става прекъсване на работата. Същото може да се постигне при следното положение. Туряте бъчвата под крана на чешмата и започвате да я пълните. В скоро време бъчвата се напълва. Когато пожелаете да излеете водата от бъчвата, за да я напълните отново с чиста вода, веднага отваряте крана и пущате водата да тече. Първото пълнене и празнене на бъчвата представя човешкия живот, в който нещата се прекъсват, застояват и забавят. Второто пълнене и празнене на бъчвата представя Божествения живот, в който нещата се извършват непрерывно, бързо и резултатно.

Следователно има хора, които са добри по човешки; има хора, които са

добри по Божествено. Добротата на първите ту се губи, ту отново се придобива. Добротата на вторите непреривно се излива и непреривно се втича. Същото може да се каже и за знанието. Който разполага с човешкото знание, той лесно го изразходва и губи, но и лесно може да го придобие. Що се отнася до Божественото знание, то е неизчерпаемо – постоянно се влива и излива от човешката душа. Като се натъкват на изпитания, хората веднага се запитват защо това изпитание е дошло до главата им. – Много просто! Всяко изпитание на човека е дадено с цел да се изпита колко килограма вода има в бъчвата си. Колкото по-малко е водата в бъчвата на някой човек, толкова по-лесно се обезсърчава. При най-малкото изпитание той губи смисъла на живота и започва да роптае против съдбата си, против Бога, против всичко, което се изпречва на пътя му.

Съвременните хора се намират в същото положение: Бога не са видели, но са недоволни от Него. Каквито блага да им да-ват, те все протестират, роптаят, че малко им е дадено или че не им е дадено това, което очакват, вследствие на което постоянно се съмняват. Съмнението неизбежно ще дойде в човека, но той не трябва да го държи дълго време в себе си. Щом го държи малко, то ще мине и замине като пътник. Защо трябва да се съмнявате в човека? – Ама този човек е лош. – Не е лош човекът, но е сянка на нещо. – На какво е сянка? – На добрия човек. Значи зад лошия се крие добър човек. Зад добрия пък се крие лош човек. Какво лошо има в това? Такъв е редът на нещата. Защо съществуват добри и лоши хора, за това не трябва да питате. Защо някой ви обича, а друг не ви обича, и за това не трябва да питате. Тези въпроси седят извън възможностите за разрешаване, с които човек разполага. Ако някой ви обича, все има за какво: или че сте красив, или че сте богат, или че сте добър, или че сте учен. Той още не обича душата ви. Щом изгубите качеството, за което ви обича, и любовта му ще изчезне. Такова нещо представя любовта на хората. Като знаете това, не се стремете да разрешавате тия въпроси.

Сегашните хора са навлезли в областта на неразрешените въпроси. Такъв е въпросът за старостта и за младостта. Старостта настъпва, когато приходите на човека намаляват. Тогава настава тъй наречената финансова криза: дюкяни имаш, няма на кого да ги дадеш под наем; стока за продаван имаш, няма кой да я купи; дъщеря и син имаш за женене, не можеш да ги ожениш. Чудиш се какво да правиш. Хванеш се за главата, търсиш изход отнякъде. Какво ще правиш? – Не се грижи за работи, които не влизат в кръга на твоите възможности. Не е твоя работа да жениш дъщеря си и сина си. Хората се женят, а Бог съчетава душите. Следователно щом Бог е изпратил дъщеря ти и син ти на земята, Той има грижа за тях. Не се меси в Божиите работи. Не се наемай да правиш хората щастливи, преди ти сам

да си щастлив. Ти сам си нещастен, а искаш другите да направиш щастливи. Това е невъзможно. Как е възможно една нещастна мома да направи момъка щастлив или един нещастен момък да направи момата щастлива? Как е възможно един нещастен момък и една нещастна мома да се оженят и да бъдат щастливи? Това не трябва да ви обезсърчава, но радвайте се, че знаете истината по този въпрос. Не мислете, че знанието, което придобивате сега, ще ви направи щастливи. Напротив, колкото повече знание придобивате, толкова по-нещастни ставате. Знанието не носи щастие. То е условие за развитие на човека. А в процеса на развитието си, човек непременно ще мине през страдания. Който може да използва това условие, той ще придобие мъдростта. Щом има мъдростта, той има и любовта в себе си.

Какво представя знанието? Какво представя мъдростта? Казано е, че мъдростта носи знание и светлина. Без мъдростта вие ще се намерите в положението на човек, който има огнище, на което е турил дърва, въглища, но липсва му запалка, кибрит, с който да запали огъня. Той иска да си сготви нещо за ядене. Всичко си е приготвил, само огънят му не гори. Любовта е запалката, а мъдростта ще научи човека как да употреби тази запалка. Значи любовта без мъдростта не може. Щом любовта дойде, огънят ще се запали, дърветата ще изгорят, а човек ще се стопли и ще си сготви нещо за ядене. В такъв случай за предпочитане е човек да живее, отколкото дърветата да останат неизгорели. Любовта взема, но стократно дава. Щом подложи дърветата на изгаряне, тя е готова да им даде нов живот, по-добри условия от тия, които е отнела. Тя казва на дърветата: „Вашите форми са стари, от миналите култури. Вие станяхте жертва за човека, но аз ще ви дам нови форми, нови тела, ще ви приготвя за нов живот.“ Любовта има право да взема живота на дърветата, защото тя го задържа в себе си и при случай го връща, но вече подновен, възроден. Значи човек е огнище без запалка. Любовта носи запалката. Това е противоречие за вас. Вие се чудите как е възможно да нямате любов в себе си. Вие имате любов, т. е. имате живот, но между вас и дърветата няма отношение. За да се създаде това отношение, Божията Любов трябва да дойде като запалка. Без тази любов въпросът за огъня на огнището може да има само едно обикновено разрешение: днес ще се разреши, утре да бъде пак неразрешен.

Много въпроси не са разрешени: за яденето, за дишането, за богатството и сиромашията, за знанието и т. н. Казвате, че Бог ще разреши тези въпроси. Той отдавна ги е разрешил, но всеки сам трябва да тури искрицата, т. е. запалката, с която да подкладе своя собствен огън. Какво правят хората днес? Като нямат запалка, с която да наклаждат огъня на своето огнище, търсят от съсед на съсед да искат малко огън назаем. Обаче съседите му казват:

„Нашият огън гори, но ние не даваме огън назаем. Най-много, с което можем да ви услужим, е да ви дадем възможност да сготвите яденето си на нашето огнище. Донесете тенджерите си тук и почакайте, докато яденето ви се сготви.“ И това е хубаво, но за предпочитане е човек да има свое огнище, свой огън, отколкото да ходи по чужди огнища. Защо? – Като ходи с тенджерката си от огнище на огнище, някъде могат да му кажат да махне тенджерката си от огъня, защото огнището им е нужно. В това отношение вие трябва да бъдете будни, да не чакате даже да ви казват да свалите тенджерката си, защото огънят трябва да е. Както виждате, това е нова обстановка на познанието, която трябва да имате предвид.

Съвременните хора, както и учениците на окултизма, търсят неща, които не могат да намерят. Като не ги намират, те се отчайват и обезсърчават. Някой ги намират външно и мислят, че нищо повече не им трябва. Други пък не ги намират и бързо се отчайват. И едните, и другите са на крив път. Защо не ги намират още? – Защото не знаят как да ги използват. Те трябва да бъдат вътрешно готови, че като ги намерят, да ги използват разумно, да се посветят в служене на Бога. Тогава те ще разширят кръга на своята дейтелност и ще влязат в общение с разумните същества. При това положение те ще изпитат радост, а не затруднение. Представете си, че тази вечер се даде на всеки от вас по един свободен билет от първа класа на трена или на парахода да обиколите с него целия свят. Какво повече можете да желаете на земята? Такова нещо представя за човека служенето на Бога. Пред него се отваря голям простор. Той се запознава с хора, с местности, придобива опитности и знания.

Представете си, че ви дават такъв билет за небето. Какво ще спечелите от този билет? Ще кажете, че това са фантазии. Колкото се отнася до земята, всичко е възможно, но дойде ли до небето, въпросът е поставен другояче. Много неща могат да се реализират на земята, но ако същите неща искаме да реализираме на небето, намираме се пред невъзможност. Тези неща са невъзможни за болшинството, но са възможни за малцинството. Само Учителите и мъдреците имат привилегия да пътуват извън земята. Обикновените хора, добрите и праведните хора са лишени от тази привилегия. И те имат желание да излязат извън земята, но не са достигнали още до това положение. Един ден и те ще постигнат това, което възвишените духове са придобили. Мислете и вие по този начин, за да можете лесно да се справяте с мъчнотиите на своя живот. Тогава ще гледате с еднакво уважение на всички неща. Няма да казвате, че едно е важно, а друго е маловажно. Всички букви от азбуката са еднакво важни и свещени. Всички числа от едно до десет са еднакво важни и свещени. Като наблюдавате великите сили в природата и тяхното действие, ще видите, че те са съставени от елементарни енергии, които не се виждат, нито се

чувстват. Нито една от тия елементарни енергии сама не е в сила да произведе най-малкото действие. Обаче много от тия енергии, събрани на едно място, представят велика сила.

Нашата земя е съставена от милиарди елементарни енергии, които представят малки телца. Тези телца са в непрекъснато движение и на известно разстояние едно от друго. Малките телца се наричат монади. Една от тия монади е наречена централна, защото тя приема първия тласък от невидимия свят. Този тласък, тази енергия се предава постепенно на всички останали монади по права линия. Движението на енергията постоянно се усилва, докато мине през всички монади и после се върне пак към центъра, към централната монада. Движението на тази енергия минава през няколко фази: първо върви по права линия; после – по плоскости с две измерения и най-после се движи в посоките на куба – в три измерения. Движението на телцата, на монадите е причина за движението на земята около нейната ос. Първоначално земята се е движила много бързо около своята ос, вследствие на което част от енергията ѝ станала излишна. Излишната енергия именно е дала подтик на земята да се движи около слънцето. Енергията в малките монади, която постепенно се усилва, е причина за движението в космоса. Невъзможно е да влезе Божествена енергия в човека и да не му даде някакъв тласък. Щом този тласък влезе в човека, той не може вече да остане в това положение, в което е бил първоначално. Най-малката Божествена енергия е в състояние да събуди човека, да го оживи и възкреси. Силата е в малкото, а не в многото. Всеки трябва да знае, че малкото, което има в себе си, е в състояние да го спаси. Малкото всеки може да има, а голямото е достояние за малцина.

Мнозина от вас боледуват и се страхуват да не им се случи нещо лошо. Няма защо да се страхувате. Болестите са задачи за разрешаване. Доброто, злото, сиромашията, богатството, това са задачи за разрешаване. Животът е пълен със задачи. Когато решите една задача правилно, изпитвате радост; когато решите задачата неправилно, изпитвате скръб. Вие сте постигнали известни знания, които трябва да приложите в живота си. При разрешаване на всяка задача е нужно знание. Знанието е капитал, който трябва да вложите в обращение. Знаете ли колко капитал е нужен на всеки от вас? Рокфелер, който разполага с милиарди, още работи. Това показва, че той е недоволен от това, което има. Ако Рокфелер е недоволен от своите капитали, можете ли вие да бъдете доволни от малките капитали, с които днес разполагате? Можете ли да бъдете доволни от вашата малка опитност? Само светията, само ученикът може да бъде доволен от положението си. Вие още не сте нито светии, нито ученици. Как можете да бъдете доволни от положението си? Какво знание имате, че трябва да сте

доволни? Ще кажете, че знаете да пеете, да свирите. И децата знаят да пеят и да свирят като вас. Това не е пеене още. Добрият певец влага нещо от себе си, от душата си. За него се казва, че пее с душа. Има певци, които не влагат нищо от себе си. Това пеене е мъртво. То умъртвява, приспива човека. Такова пеене действа хипнотично върху човека. Доброто пеене съживява, ободрява. Някой пее любовна песен и унася човека. Защо? – Защото събужда образи, които го упояват, и той забравя песента. Истинското пеене събужда мисъл. Който веднъж чуе такава песен, той никога не я забравя.

Каквото е истинското пеене, такова нещо представя и истинската любов. Който не познава тази любов, той казва, че обича някого, че е готов да умре за него. Днес се кълне в любов, готов е да умре за любимия човек и след две години не иска да го види. Това не е любов. Любовта не е играчка. Ако е Божествена, любовта всякога остава една и съща, тя не може да се мени. Ако е човешка, любовта всякога си остава човешка, тя не може да приеме качествата на възвишената любов. Божественото е всякога Божествено, човешкото всякога човешко, дяволското всякога дяволско. Защо ще се сърдите? Дяволът е търговец, и човекът е търговец – въпрос е кой от двамата ще надхитри, кой повече ще вземе.

Един светия имал една хубава стомна, в която всякога си наливал чиста, прясна вода. Един дявол често влизал в стомната с цел, като пие светията вода, да го приеме в себе си. Светията забелязал това и винаги преглеждал стомната, да не би дяволът да е влязъл вътре. Като го виждал вътре, казвал му: „Слушай, ти трябва да излезеш от моята стомна. Ето, толкова хора има по света, иди малко и на друго място.“ Дяволът не слушал, постоянно влизал в стомната. Един ден светията запечатал добре стомната, затворил дявола вътре и му казал: „Сега можеш да ме водиш по целия свят. Аз съм готов да вървя с тебе.“ Дяволът тръгнал със светията, обиколил света и най-после му казал: „Моля ти се, пусни ме на свобода.“ – „Ще влизаш ли пак в стомната ми?“ – „Не, повече няма да влизам.“ Следователно ако искате да се освободите от дявола, накарайте го да работи. Той пак ще ви посещава, но всякога по различни начини.

Какво представя дяволът? Дяволът символизира същество, което има за цел да спъва хората в развитието им. Такова е неговото разбиране. Не само дяволът се различава от хората по своите разбирания, но и хората се различават помежду си по разбиранията си. Срещате двама учени: и единият, и другият изучават небето, звездите, но единият разбира едно, другият – друго. Единият се разговаря със звездите, а другият само ги наблюдава и описва. Защо първият учен се разговаря със звездите? – Той знае по какъв начин може да влезе във връзка с тях. Срещате един човек,

махнете му с ръка и той веднага ви отговаря – разбира ви. Друг някой махне с ръка на същия човек, той не му отговаря – не го разбира. Много хора се разговарят с движения, предават си цели телеграми – разбират се. Какво показва това? – Че светът, в който живеем, е пълен с разумни същества, които знаят причините и последствията на явленията в живота и в природата. Добре е да разбирате тия същества, но ако не ги разбирате, ще се учите. Голямо благо е за онзи, който ги разбира. Който не ги разбира, той се чувства изолиран от света, като че е попаднал в чужда държава и не знае езика, на който говорят нейните поданици.

Съвременните хора искат да влязат във връзка с разумните същества, но те не знаят по какъв начин могат да постигнат това. Едно се иска от всички хора: да бъдат снизходителни, да прощават грешките на своите ближни. Как ще постигнат това? – Като си служат с едри сита за грешките на другите хора. Когато отивате към центъра на земята, носете със себе си сита с едри дупки. Със ситно сито приятелство не се прави. Щом съжалявате хората, че страдат, че грешат, не ги съдете, но им помагайте. Само така хората могат да се оправят. Когато отивате на небето, при ангелите, ще носите със себе си ситните сита. При хората ще отивате с едри сита и с широки сърца, а при ангелите – със ситни сита и с възвишени сърца.

Днес всички хора страдат, всички плачат, но с плач светът не се оправя. И майки, и бащи, и братя, и сестри са плакали, но грехът си е останал, сълзите не са го измили. Велики Учители са слизали между хората, пророци и апостоли са идвали между тях, държавници са чертали нови програми, проповедници са проповядвали, но светът все още не се е изправил. Висшият свят е свършен, няма какво повече да се усъвършенства, но човешкият свят трябва да се изправи. Той е сянка на висшия свят. В сравнение с възвишения свят, човешкият свят е грозен, изопачен, той трябва да се изправи. Всички говорят за изправяне на света. Всички го оправят и все неоправен остава. Роди се дете в някой дом. Всички се заемат да го възпитават, учен човек да излезе от него. В това седи първата погрешка. Турете детето в правия път и ще видите, че всичко, каквото е вложено в него, ще се прояви. За развитието си човек се нуждае от вътрешна свобода. Детето познава слабостите на родителите си и щом забележи, че искат да му се наложат, в него веднага се явява обратна реакция и то започва да им се противопоставя. Когато детето порасне, стане голяма дъщеря или голям син, то започва да критикува родителите си. Дъщерята казва на майка си: „Добър е баща ми, но възгледите му не са прави.“ Щом дъщерята разбере това, бащата не може вече да ѝ влияе. И да е прав бащата, всичко е свършено вече. Сега остава животът да влияе на тази дъщеря. По какъв начин? Чрез изпитания и страдания. Когато дойдат

големите бури и изпитания в живота ѝ, тя ще разбере истината, ще разбере баща си, ще види, че той е бил прав в своите възгледи. Прав е бил той във възгледите си, но методите на възпитанието, с които си е служил, не са били прави. Докато не мине през опитности, дъщерята не е в състояние да разбере съветите на своя добър баща. И без страдания дъщерята може да се вслуша в съветите на баща си, но само ако тя желае това. Ако не желае, никой не може да я отклони от пътя ѝ. Тази е причината, задето всички хора се пристрастяват към известни свои стремежи и желания, с риск да счупят главите си. – Не, пристрастието е стар метод. С него нищо не се постига. Някой се пристрастява към поста, иска да придобие някакви дарби. Този човек е на крив път. Постът не помага за развиване на дарби. Чрез пост човек може да намали малко от своите мазнини, но не и да развива дарби. Постът усилва волята, донякъде развива търпението на човека, докато най-после той се увери, че и с малко ядене може да живее. Изобщо постът е метод за борба с лошите наследствени черти в човека. Някой обича да яде много, да си угажда. Като пости от време на време, той започва постепенно да се задоволява с малко ядене.

Значи чрез пост човек може да смекчи донякъде неблагоприятните условия, при които е роден. Знанието пък ще му покаже как по-разумно да използва тия условия. Щом има известни придобивки, мъдростта ще дойде в човека, ще донесе запалката на живота – любовта, която ще запали огъня на неговото огнище. Когато огънят в огнището ви е запален, вие ще опечете хляба и като дойдат децата на вашите приятели, ще ги нагостите. Тогава всички ще бъдат весели и доволни. Ако не запалите огъня, кой как дойде, ще ви пита защо не сте опекали хляба, защо не сте сготвили и ще остане недоволен от вас. Дом, в огнището на който огънят не гори, е изложен на вътрешни разногласия и недоразумения. Може ли хляб да се пече без пещ? Може ли огнище без дърва? Дърва се изискват за огнището. Който разполага с повече средства, той лесно може да си достави дърва. Който не разполага с много средства, той трябва да прави голяма икономия на дървата.

Аз вземам думата икономия в най-широк смисъл: икономия на ума, на сърцето, на волята – изобщо икономия на силите в целия организъм. Природата не обича разточителност. Тя наказва и скържавите, и разточителните. Към онези, които разумно приемат и раздават, тя е добре разположена. Следователно и от вас се изисква да не бъдете нито скържави, нито разточителни, но разумно да се справяте с вашите енергии.

От всички се изисква съзнателна работа, да четете лекциите и беседите, да

вадите от тях най-ценното и да прилагате. Иначе вие ще се намерите в положението на хора, които са изпаднали в неблагоприятни условия и не знаят как да си помогнат. Преди години бях в Търново и се разхождах из лозето с един млад брат. Спряхме се пред един орех, клоните на който бяха увиснали надолу. Питам брата: „Защо клоните на този орех са увиснали надолу? Той казва, че навярно породата на ореха е такава. – Не, причината за навеждане на клоните надолу не е в породата на ореха. Причината за това е, че под корените на този орех има канара, вследствие на което клоните увисват надолу като ръце, на които дървото се подпира. Когато човек падне на земята, по същия начин и той се подпира на ръцете си. Орехът спуща клоните си надолу, за да преодолее лошите условия. Същото може да се каже и за човека. Когато човек се наведе надолу, това показва, че условията, при които живее, са неблагоприятни. Когато се изправи, условията му са благоприятни. Следователно когато сърцето и умът на човека са свободни, той се намира при добри условия на живота. Когато изпитва притеснение в ума и в сърцето си, човек не е свободен. Когато условията ви са лоши, ще се заемете да изкъртите канарата под вашето дърво на живота.

Казвате, че Господ ще оправи всичко. Това е формула, която хората употребяват от осем хиляди години насам и от която главите им са побелели. Господ всичко е направил, но ние какво ще направим в този век? Този въпрос е принципен, а не личен. Който иска да придобие повече от това, което е постигнал, той трябва да учи, а не да чака Господ да оправи работите му. Работете върху следните четири неща: любов, светлина, радост и мир. Това са четири елемента, необходими за всяка душа. Първото нещо, с което трябва да започнете, е мирът. Поставете мира за основа на своя живот; любовта и светлината – отдясно на себе си, а радостта – наляво. Когато между мислите, чувствата и постъпките на човека се възстанови пълно единство, той разполага вече с дълбок вътрешен мир. Мирът представя психическа сила в човека, при която спокойно могат да се развиват неговите способности. Когато се развие една способност, тя ще предизвика втора, трета, докато се събудят всички умствени способности в човека. Това подразбира правилно растене и развиване.

И тъй, ако искате правилно да се развивате, спазвайте закона: Когато слизате надолу, към центъра на земята, служете си с широки сита. Това значи: бъдете снизходителни към погрешките на хората. Когато се качвате нагоре, в небето, към центъра на слънцето, служете си с ситни сита. Това значи: бъдете строги, вискателни към своите погрешки. Когато отивате нагоре, трябва да знаете докъде сте достигнали и какво още има да постигате. Човек не трябва да си прави илюзии, да мисли, че Бог му

говори, или че ангелите му говорят. И това е възможно, но за да бъде така, много се изисква от човека. Добре е да помислите малко върху въпроса по какво се отличава човек, на когото Бог говори, от този, на когото ангелите и светиите говорят. Такъв човек коренно се отличава от другите.

Изпейте песента: „В начало бе Словото“.

Сега някой от вас гледат по-скоро да си отидат вкъщи. Какво ще спечелят, като си отидат по домовете? – Нищо особено. Ще кажете, че сте закъснели доста. – Колко е часът? – Девет. – Какво означава деветият час вечер? – Той означава закон на равновесие. – А средата? – Ден на знание. Деветият час показва, че от невидимия свят искат равностметка, докде сте достигнали в знанието. В областта на знание вие трябва да бъдете тъй пластични, тъй гъвкави и подвижни, каквито са акробатите, които ходят по въже. Най-малкото отклонение ще ви свали от висотата, затова трябва да пазите равновесие със своята върлина.

Мнозина питат какво изучавате в окултната школа? Ще кажете, че в школата изучавате изкуството да вървите по въже, на височина 10 – 15 метра с най-голямо спокойствие. Ще ходите по въжето тихо и спокойно и ще пазите пълно равновесие. Това значи окултизъм. Вие сте слуги, изпратени в чужда страна, при строги господари. И сега бързате да се върнете по домовете си; причината за това е, че господарите ви чакат да свършите определената за деня работа. Ще се върнете при господарите си, но кесията ви трябва да бъде пълна с пари. Без пари работата ви няма да върви. Ако слугата се върне от лозето с пълна кошница грозде, господарят ще бъде доволен от него.

Мислете върху положението си като слуги, изпратени на гурбет на земята. Мислете и върху това какво трябва да занесете на небето от вашия гурбет. Мислете, че отново трябва да се явите пред баща си като блудния син и да кажете: „Татко, сгреших пред небето и пред тебе. Приеми ме като един от последните ти слуги.“ В едно старо предание се казва, че блудният син се явил пред баща си със скъсана торба, която обаче била много ценна. Следователно всеки, който се върне на небето, все трябва да занесе нещо от своя гурбет. В притчата за блудния син не се предава подробно разговора на сина с бащата. Блудният син казал на баща си: „Татко, докато бях при тебе, ядох и пих, измъчвах слугите. Откак се отделих, изгубих тези условия, но се научих да работя, да слугувам. Днес съм готов да изправа погрешките си.“ Тази е причината, задето бащата заповядал на слугите си да заколят най-гълъстото теле за изгубения си син. Той сам турил пръстен на ръката на сина си и го целунал. Блудният син казал на баща си, че се връща в неговия дом не като син, който знае да заповядва на слугите си, но като син, който е

готов да слугува, да даде пример и на другите как да работят.

Следователно всеки син, който отива на гурбет и се връща при баща си, непременно трябва да носи нещо ново, ценно в своята скъсана торбичка. Скъсаната торбичка говори за мъчнотиите, през които синът е минал в чужбина. Един ден, когато и вие се върнете на небето при своя Баща, трябва да сте се научили вече да слугувате. Ако през време на вашия гурбет на земята се научите да слугувате, задачите ви са добре решени. Няма по-велико и по-красиво нещо от това, да знае човек как да слугува!

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!"

13. Лекция от Учителя, държана на
18 януари, 1928 г., София.

1928_01_22 Никодим

неделна беседа

НИКОДИМ

"Беседа от Учителя, държана на
22 януари, [[1928]] г., София. – Изгрев."

„Имаше някой човек от фарисеите, на име Никодим, началник юдейски. Той дойде през нощ при Исуса." (Йоана 3:1,2.)

Съвременната наука, специално съвременната философия, разглежда условията, при които известни мисли могат да се развиват, т.е. да се изясняват. Значи, за изясняване на известни мисли, за различните хора се изискват различни условия, защото всички хора не се намират на еднакво умствено и духовно развитие. В цитирания стих, например, се казва, че Никодим отишъл вечер при Христа, вследствие на което не могъл да разбере това, което Той му говорил. Никодим сам се чуди, защо не може да разбере Христовите думи. Ако беше отишъл при Христа през деня, той непременно щеше да разбере, какво му говори Христос.

Мнозина запитват: Що е добро, и що е зло? Що е светлина, и що е тъмнина? – Всяко нещо, което дава условия за растене, е добро; всяко нещо, което спъва растенето в живота, е зло. Всяко нещо, което разкрива доброто, е светлина; всяко нещо, което разкрива злото, е тъмнина. Следователно, всеки трябва да избира такива условия, при които да има ясни схващания за живота. Всички нещастия в миналия, както и в сегашния живот на хората се дължат на факта, че те искат да живеят добре, да придобиват блага, без да знаят начина, по който могат да постигнат тия свои желания. Умните светски хора, като по-практични от религиозните и духовните, казват: Човек трябва да се мъчи, да се труди, да приложи волята си, за да постигне своите желания. Питам: какво особено са придобили светските хора при своите големи усилия и труд? Каквито усилия да правят в края на краищата, те ще се намерят в положението на онези англичани - лодкари, които цяла нощ гребали с веслата си, и на сутринта видели, че не са се мръднали от брега. Защо? През деня тези млади англичани посетили един египетски град, а през това време вързали лодката си на брега, та като се върнат, да продължат пътуването си. Като влезли в града, те пийнали повечко от всеки друг път и закъснели малко. В бързината си, те забравили да развържат лодката си, влезли в нея и започнали усилено да гребат, да стигнат на време за парахода. Какво било учудването им, когато се видели сутринта пак на същото място! Коя е причината за тяхното закъсняване? Тъмнината. В тази тъмна нощ те не

забелязали, че лодката им била вързана за брега. Ако пътуваха през деня, на светло, те щяха да видят, че лодката им е вързана, щяха да я развържат и да стигнат навреме за парахода.

И тъй, когато някой казва, че воля е нужна на съвременните хора, питам: тия лодкари нямаха ли воля? Те имаха воля, но лодката им беше вързана на брега. Освен това, те пътуваха вечер, в тъмнина, и не знаеха условията, при които се движат. Религиозните хора пък казват: Господ ще ни даде всичко, Той ще оправи работите. – Вярно е, ние сме съгласни с първото положение, че хората трябва да правят усилия, да се трудят, да приложат волята си; съгласни сме и с второто положение, че Господ ще даде всичко. Обаче, ако отидете в някоя банка, когато тя е затворена, какво ще вземете от нея? Или, ако, зимно време влезете в плодна градина, когато всички плодове са обрани, какво ще намерите там? Значи, човек трябва да вземе предвид времето, когато ще предприеме някаква работа. Когато религиозният, или светският човек не постъпва съобразно законите на природата, това показва, че той е неразумен човек, има високо мнение за себе си и казва: Ще се наредят работите! Няма защо да се безпокоим, добър е Господ! Да, работите се нареждат, но как? Направиш една къща, без да предвидиш, доколко средствата ти ще стигнат; объркаш сметките си и се виждаш принуден да я продадеш. След това казваш: Нареди се работата! – Нареди се работата, но след като хората взеха къщата ти. Качваш се на една кола, която сред пътя се счупва; ти оставаш на половината път и казваш: Нареди се работата. Тръгваш на път, но разбойници те хващат и обират. – Нареди се работата. Обаче, има и друг начин за нареждане на работите. Имаш да даваш никому голяма сума. Дойде при тебе приятелят ти, отвори кесията, плати дълга ти вместо тебе – нареди се работата. Значи, работите могат да се наредят по два начина. Ти си слаб, отиваш при лекар. Той ти препоръчва да се храниш добре. Ти изпълняваш съветите на лекаря, но затлъстяваш. Хване те някоя болест, държи те четири-пет месеца, докато се освободиш от излишъците и после казваш: Нареди се работата. Тази болест е дошла да те научи, как да спазваш законите на природата. Щом не спазваш нейните закони, тя дохожда, като бирник, взима половината тегло на тялото ти и олекваш, ставаш като дете.

„Имаше някой човек от фарисеите, на име Никодим." На времето си, Никодим беше един от учените хора, началник Юдейски; и днес да беше жив, пак щеше да бъде учен човек, като Кант, като Лайбниц, или поне като някой от сегашните учени естественици. Той познаваше естествените науки, знаеше закона за странствуването на душите, но запитваше Христа: „Може ли човек да се роди изново?" Човек само един път се ражда и умира. През това време той расте и се развива. Когато някой умре, хората

казват: Всичко се свърши с този човек! Да се говори, че със смъртта на човека всичко се свършва, това подразбира, че след като е учил, например, десет години в някое училище, той свършва това училище. Дали се е учил зле, или добре, той излиза от това училище. Разликата седи в това, че ако е учил добре, получава диплом; ако е учил зле, никакъв диплом не получава. И двамата ще имат познания, но техните познания ще се различават. В това отношение, животът е училище. Хората могат да свършат това училище по два начина: първият начин седи в получаване на диплом и докторат. Той се отнася до добрите ученици. Вторият начин седи в излизане от училището без диплом и докторат. Този начин се отнася до слабите ученици. Като не учат, професорите им казват: Достатъчно толкова. Сега можете вече да излезете в света, там да учите. Значи, който е дошъл на земята да живее, той трябва да знае условията на този живот. Някой казва : Аз искам да живея – нищо повече! – Право е това. Този е най-важният въпрос. Да живееш, това значи да учиш. Питам тогава: уверен ли си, че ако следваш философия, например, всичките ти работи ще вървят добре? Ако философията обърка ума ти, не ти даде подтик да вървиш напред, учи тогава естествените науки. Ако естествените науки не просветят ума ти, изучавай правните науки и дипломация. Ако и те не могат да ти помогнат при разрешаване въпросите в живота, стани земеделец. Ако и като земеделец не можеш да успееш, стани слуга. Ако и при това положение не научиш нищо, влез в някоя болница, при най-видните лекари, и пожелай да те лекуват. За тази цел, обаче, трябва да приготвиш пълна кесия със злато. Така лекуват лекарите, които са завършили с диплом и с докторат. Могат да те лекуват и лекари без диплом и докторат, но главата ти ще види и ще пати.

„Той дойде през нощ при Исуса." Много от съвременните хора се намират в положението на Никодима: търсят Истината вечер, в тъмнината. Щом се намерят в голямо затруднение, те започват да търсят смисъла на живота. Да се търси смисъла на живота, това е последната фаза, последното стъпало. Първо човек трябва да мисли върху почвата на живота; после – върху формата на живота; след това – върху съдържанието на живота и най-после – върху смисъла на живота. Преди да дойдете до смисъла на живота, вие трябва да знаете формата и съдържанието на живота. Защо? Защото животът без форма и съдържание няма никакъв смисъл. Същото нещо ще забележите и при писането и говоренето. Когато някой пише нещо, той първо трябва да познава елементите, с които ще си служи. Тези елементи са буквите. След това той трябва да знае, как да съпостави тия букви, да знае, как да ги нареди. Това зависи от любовта, която съществува между буквите. Той не може да ги нареди една след друга, по войнишки, а, б, в, г . . . – така и децата постъпват. С а, б, в, нищо не става. Това не е наука. Който пише, той непременно трябва да познава законите, по които

буквите се съчетават. Основният закон, който ги съчетава, е законът на любовта. Според този закон, те се съединяват две по две. Следователно, човек трябва да знае, кои букви се съединяват помежду си и така да ги нарежда. Съгласните или меките букви, наречени още женски букви, показват, че жената има преобладаващо влияние в писмената реч. Гласните букви пък са наречени мъжки. Най-добро съчетание между буквите е, когато съгласни се съединяват с гласни. Това показва, че те имат помежду си по-голяма любов, отколкото, когато се съединяват две съгласни, или две гласни. Когато между две букви има любов, те започват да си пишат писма, да се разговарят, а това създава условия за тяхното растене и развиване. Като резултат на растенето е образуването на слоговете, на думите, на изреченията, а най-после и на цялата реч. Достатъчно е две думи да се наредят правилно, по един вътрешен закон, за да образуват мисъл. Мнозина мислят, че за да говорят правилно, трябва да изучават граматика. И граматиката е нужна, но съществува и природна, естествена граматика. Ако човек спазва законите на тази граматика, мислите му ще се нареждат правилно и хармонично. В това отношение, ще срещнете много учени хора в света, които не се ръководят от правилата на обикновените граматики, но пишат и говорят правилно. Те нареждат мислите си според законите и правилата на природата, които са неизменни. Какво виждаме в граматиките на човешките езици? Там постоянно стават промени. В български език, на-пример, често се сменя правописът: днес една дума се пише с "ъ", утре – с "е".

Сега, ние не се спираме върху формата на буквите, но казваме, че буквите, т.е. звуковете представят скрити сили в природата. Тъй щото, за нас не е важна само външната форма на буквата, например, буквата а, или друга някоя буква, но имаме предвид още и вътрешното усилие, което се прави, за да се произнесе дадена буква. Това вътрешно усилие пък говори за съдържанието на буквата, което иска да се прояви навън. Това усилие крие в себе си известно течение на сили. И ако в даден случай не може да произнесе известна гласна или съгласна буква, човек ще си създаде някакво нещастие. И ако не знае, как да съчетава буквите в думи и в изречения, той пак ще си създаде някакво нещастие. Ако някой човек отиде в участъка и се изповяда пред властта, че е откраднал някаква сума, ще го похвалят ли за тази му изповед? Според мене, изповядват се само гениалните, а не глупавите хора. Някой казва, че не обича да се изповядва. — Като дойде време за изповед, и без да обича, ще се изповяда. Тогава на сила ще го накарат да се изповяда. Да се изповядва човек, това подразбира да съзнае той в себе си, че не е постъпил според законите на природата. Защо трябва да отива по участъците, да се изповядва, че обрал някого, когато може да срещне този човек и да му каже: Приятелю, аз откраднах от тебе еди каква си сума. Съзнавам погрешната си и съм готов да върна парите ти заедно с

лихвата. След това ще имаш ли нещо против мене? Някой казва, че не вярва в Бога, а друг казва, че вярва. Каква нужда има да се изповядваш пред хората, че вярваш, или че не вярваш в Бога? Да вярвам в Бога, това значи да запаля свещта си и да отида с нея между хора, които се намират в голяма опасност, да им помагам. Това не значи, че ще нося тия хора на гърба си, но ще осветявам пътя им.

Често съвременните хора говорят за жертвата и казват: Човек трябва да се жертвува! Какво разбират те под думата жертва? Двама приятели вървят по един и същ път, но единият от тях, по невнимание, пада в кладенеца. Трябва ли и другият да се пожертвува за него, като се хвърли в кладенеца? Не, вторият трябва да каже на приятеля си: Слушай, аз ще притърча до близкото село, да взема едно здраво въже да те извадя от кладенеца. През това време ти се позанимавай малко, изследвай дъното на кладенеца, виж, дали няма някакво богатство заровено в него. Аз скоро ще се върна. Питам: има ли смисъл и вторият да се хвърли в кладенеца? Какво ще се постигне с тази неразумна жертва? Ако и той се хвърли в кладенеца, трябва да се чака дълго време, да мине някой човек, да донесе въже и да извади и двамата. Никой плаче и казва на приятеля си: Ти не ми съчувствуващ, не плачеш с мене заедно. Единият страда от крак и плаче. Този плач има смисъл за него, но какво ще се ползват, ако и двамата започнат да плачат? С плача си вторият няма да помогне на болния крак на своя приятел. Плачът на втория е подобен на услугата, която един минавач предложил на един турски кафеджия, но нито той спечелил нещо, нито кафеджията.

Един турчин излязъл пред дюкяна си, който бил близо до джамията, да чука кафе. Турците имат обичай да чукат кафето си с дървен чук, в големи, специални камъни; като вдигал и слагал чука, той се задъхвал и, при всяко слагане на чука в камъка, издавал някакъв особен слог „ха“. В това време покрай дюкяна минал един познат на турчина, спрял се пред него и му казал: Слушай, приятелю, хайде да разделим работата си. Ти вдигай и слагай чука, пък аз ще казвам „ха“. Турчинът се съгласил: вдигал и слагал чука, а другият казвал само „ха“. Като правил кафета на клиентите си, най-после съдружникът му казал: Сега ние трябва да разделим печалбата си. Нали и аз ти помагах? Турчинът отговорил: Слушай, аз ще взимам парите за кафетата, ще ги турям в тенекиена кутия. Като падне парата в кутията и чуеш звука „дзън“, това ще бъде твоята заплата. За твоето „ха“ достатъчно ти е това „дзън“.

Много от съвременните хора постъпват, като този случаен минавач, искат лесно да прекарат живота си. Като кажат „ха“, те искат всичко да се нареди добре. Не, ще вдигате и слагате този чук по всички правила на изкуството и ще чукате кафето, както природата изисква. Ако не изпълните

природните закони доброволно, животът на сила ще ви застави да ги изпълните.

„Той дойде сред нощ при Исуса." Разговорът между Христа и Никодима е бил един от кратките разговори. Обаче, Никодим не е разбрал думите на Христа, понеже не е избрал благоприятен момент за посещение. Той е отишъл сред нощ при Христа, Който му казал: „Ако не разбирате земните, материалните работи, как ще разберете духовните?" Никодим вътрешно разбрал Христа, но бил заинтересуван от нещо лично, материално, та не искал да даде вид, че го разбрал. Преди години, един евангелски проповедник попаднал в едно общество на младежи, които разисквали върху въпроси от новите течения. Проповедникът казал: Аз не вярвам в идеите на новите течения. Между младежите имало един от неговите слушатели. Като се разотишли всички, проповедникът се обърнал към своя познат и казал: Аз вярвам в новите идеи, но не мога гласно да се изкажа пред това общество, да не би моето началство да чуе отнякъде и да ме уволни от служба. Следователно, когато човек не иска да изкаже своето вътрешно убеждение пред хората, от страх да не изгуби положението си, или доброто мнение на обществото, той се отнася към категорията на Никодимовците. Всеки, който върви по пътя на Никодима, а същевременно иска да разбере живота, той непременно ще фалира. Не е достатъчно само да кажете, че имате добри условия в живота, но вие трябва да знаете, че в света съществува велик закон, който регулира всички неща. Не мислете, че великите хора на земята са велики и на небето. Колко от великите писатели и поети на земята са последни на небето! Много от нашите велики поети не са приети в невидимия свят, даже и в първи клас на гимназията. На колцина видни философи на земята ще срещнете името записано между философите в невидимия свят? Там никой не познава философията на тия учени хора от земята. Колко светии, признати от хората за такива, пред лицето на Бога не минават за никакви светии! Другояче гледа Бог на работите. Ще кажете, че някой човек е благодетелен, защото пожертвувал 20 милиона лева за бедни. – Бог гледа другояче на тази работа. Този човек одрал кожата на хиляди животни, събрал на готово житото на десетки и стотици земеделци, ползува се от техния труд, а след това ще прави добрини с чужди пари. „С чужда пита помен не се прави."

Ще приведа един пример за подобни благодеяния, които правил един милионер американец. Един ден този американец умрял и, като се видял в онзи свят, първата му работа била да потърси рая. Посочили му рая, и той започнал да търси вратата, която води в райската градина. Намерил вратата и се запътил направо за там. Пред вратата на рая стоял свети Петър, който го спрял, като му казал: Не можеш да влезеш в райската

градина. – Как да не мога? В един американски град съградих една църква. – Записано ли е името ти за това благодеяние? – Записано е. – Щом е така, платено ти е вече. – В еди-кой си град построих голямо училище за сирачета. – Записано ли е името ти там? – Записано е. – И за това ти е платено. Помисли си, направил ли си някакво добро дело, за което никой да не знае, нито пък името ти да е записано в книгата на добродетелните хора на земята. Иначе, ще бъдем заставени да те върнем в ада. Той се почесал по врата, позамислил се и по едно време се сетил, че един ден, като отивал за бърза работа в града, срещнала го една бедна вдовица, спряла го и започнала да му разправя положението си, че имала няколко деца, слаби, гладни и боси, и няма кой да ѝ помогне. Понеже бързах за работата си, аз се обърнах към нея с молба, да не ме спира в пътя ми, но тя вървеше след мене и настояваше да ѝ помогна, защото децата ѝ умирали от глад. Най-после, за да се освободя от нея, бръкнах в джоба си, извадих един долар и ѝ го подхвърлих. Този е единственият случай на малко благодеяние, за което никой вестник не е писал. – Тази работа е малко по-особена, не зная, как да я реша, затова ще отидем и двамата при Господа, да видим, какво Той ще каже. Само Бог може да разреши правилно този случай. Свети Петър разказал всичко това на Господа, Който му отговорил: Дайте два долара на този човек и го пуснете да си върви. Той още не е готов за рая.

Казвам: условията, при които живеете днес, представят нещо велико за вас. И ако не схванете тези условия този момент на живота и не ги използвате разумно, много нещо ще изгубите. На всяка стъпка в живота си, вие ще срещнете философи, учени, религиозни, които залъгват хората, както лекарят залъгва болния. Лекарят дойде до леглото на болния, прегледа го, предпише лекарства и си излезе. Близките на болния задържат лекаря и го питат за положението му. Той казва, че болният ще оздравее, благополучно ще мине кризата. Но като излезе вън, лекарят си казва: Я оздравее, я не. Викат втори, трети лекар – всички казват едно и също нещо, но положението на болния не се подобрява. Какво трябва да се прави? Лекарят трябва да каже на болния истината. Той трябва да му каже: Слушай, приятелю, ако в продължение на 24 часа не изправиш своите мисли и чувства, ти непременно ще заминеш за онзи свят. Само Истината ще освободи човека от ограничителните условия в живота. Какво по-голямо ограничение от смъртта?

Ще приведа един пример, да видите, как действува истината върху човека. Една богата американка заболяла сериозно, и всички лекари се произнесли, че болестта ѝ е неизцерима. Някои от лекарите, които я лекували, били по-смели и направо ѝ казали да се готви за другия свят. Тя извикала мъжа си да се прости с него и почнала да плаче, да го милва, да

го целува. Най-после се обърнала към него с думите: Слушай, какво ще ти кажа. Досега съм те обичала много, живяла съм добре с тебе и сега искам само едно обещание, Готов ли си да ми дадеш това обещание? Мъжът отговорил: Докато не чуя, какво искаш от мене, нищо не мога да ти обещаю. Ако е нещо, което влиза в кръга на моите възможности, обещавам ти, че ще го изпълня; ако не е в кръга на възможностите ми, никакво обещание не мога да ти дам. – Слушай тогава, какво обещание искам от тебе: дай ми честната си дума, че след смъртта ми ти няма да се ожениш за друга. – Виж, такова обещание не мога да ти дам. Ти знаеш, че аз обичам истината и затова казвам: След твоята смърт аз ще се ожена. Болната била много ревнива. Като чула думите на мъжа си, събрала последните си сили, скочила от леглото си и казала: Тъй ли? Да знаеш тогава, че аз няма да умра! В този момент в организма ѝ станала някаква вътрешна реакция, един подем на силите, и в продължение на 24 ч. тя се почувствувала по-добре. След една седмица била напълно здрава и се движила из стаите, изпълнявала задълженията си. Идея имала тази жена! Тя не позволявала друга жена да влезе в нейния дом, макар и след смъртта ѝ. Понякога една негативна мисъл може да спаси човека.

Съвременните хора казват, че истината не трябва да се говори. Има една истина, която не трябва да се говори, но тя не е Божествената Истина. Божествената Истина спасява, освобождава човека. Тя носи светлина за човешката душа. Следователно, от тази истина човек не трябва да се плаши. Божествената Истина оживява, възкресява човека. Тя е нещо велико, следователно, и непостижимо. В живота си, човек трябва да се домогне до онзи метод, който ще го доведе до тази велика Истина. Само онзи може да дойде до тази Истина, в душата на когото цари Любовта. Любовта е огнената колесница, с която може да се достигне света на великата Истина. Значи, без Любовта и без Мъдростта не можете да приблизите до царството на Истината. Само по този начин човек ще разбере отношенията между всички живи същества.

„Ако се не роди някой изново, не може да види Царството Божие." И аз поддържам мисълта, че човек може да се роди изново. Това зависи от неговите мисли и чувства. Всяка мисъл, която се ражда в ума на човека, може да бъде положителна или отрицателна, вследствие на което води след себе си известно течение на сили, положително или отрицателно. Ако е отрицателно, то може да бъде толкова гъсто, толкова отровно, че да поквари кръвта на целия организъм. Няма да минат пет-шест месеца, и тази мисъл ще окаже своето вредно влияние върху организма. Ако мисълта е положителна, по същия начин тя ще окаже благотворно влияние върху организма. Всяка светла, положителна мисъл може да се отрази благотворно даже и върху туберкулозен човек. Тя е в сила да го

спаси. Като знае това, човек трябва да се пази от отрицателните мисли и чувства. Той трябва да се пази и от религиозните вярвания. Защо? Защото религиозните вярвания са подобни на стари, скъсани дрехи, които непременно трябва да се сменят с нови.

Сега, аз говоря за истини, които могат да се приложат. Запример, говоря за любовта, за доброто, за братството. При какви случаи двама души могат да бъдат братя? За да се нарекат двама души братя, първото условие е да имат една и съща кръв. Второто условие е да бъдат родени от един баща. Значи, те могат да бъдат родени от една или от две майки, но непременно от един баща. Тъй щото, най-важното условие, което определя братството между двама души, е кръвта да бъде еднаква и чиста. Щом кръвта на двама души е еднакво чиста, това показва, че тя е произлязла от един извор; това условие вече определя братството между тия двама души. Ако кръвта им не е еднакво чиста, това показва, че е произлязла от два различни извора, вследствие на което тия двама души не могат да се разбират помежду си като братя. Нечистата кръв носи нечисти мисли. Разгледайте кръвта на някой престъпник, да видите, колко отрови се съдържат в нея. Лицето му е деформирано, представя неправилна геометрическа фигура. Обикновено лицата на престъпниците са широки. Лицето не трябва да бъде нито много широко, нито много тясно. Що се отнася до лицето, природата е определила една нормална мярка, която всички трябва да имат предвид. Същото нещо може да се каже и за очите, и за носа на човека. Дали очите на човека са по-далеч или по-близо до носа, това показва живот, поставен по два различни начина. Широко отворените очи на някой човек показват, че той се е родил през нощта, вследствие на което възприема много впечатления. Затова, именно, умът на този човек се разсейва. Той е зает с много неща, с много мисли. Въпреки това, обаче, всички тия мисли, всички тия идеи не могат да се реализират.

Христос каза на Никодима: „Ако се не роди човек изново, не може да влезе в Царството Божие." Новораждането подразбира второ раждане, т.е. раждане по дух. Когато се роди по първия начин, т.е. по плът, човек не познава майка си и баща си и ги търси; когато изново се роди, по дух, той познава вече своята майка и своя баща и по име ги зове. При първото раждане и майката, и бащата, и сестрите, и братята умират. При новораждането никой не умира. Там и майката, и бащата, и сестрите, и братята на човека вечно живеят. Това се разбира от стиха, който Христос е казал: „Роденото от плътта, плът е; роденото от Духа, дух е."

„Никодим дойде през нощ при Исуса." Питам: Кога трябва да отиде човек при Христа? Много християни отиват вечер при Христа. Казвам: по този начин Истината не може да се намери. Като наблюдавам небето вечер, не

виждам никакъв трен за пътуване, не се продават никакви билети, няма отворени дюкяни. Изобщо, навсякъде ще намерите затворени врати. Който попадне по това време там, той ще се намери в чудо, няма да знае, какво да прави, де да отиде. Обаче, ако денем влезе в небето, и то не в празник, а делник той ще разбере и научи много неща. Казвате: Дотук всичко беше добро, но защо трябва да се говори за онзи свят? Вие не знаете, че онзи свят е пак около вас, и затова се плашите. Когато съзнанията на поети, художници, музиканти, учени, писатели се съединят в едно и влияят върху съзнанието на хората, не е ли това пак онзи свят? Онзи свят представя красивия, великия свят около нас. Физическият свят е свят на формите, а духовният – свят на съдържанието. Кое е по-важно: формата, или съдържанието? Съдържанието е по-важно, но де ще се постави това съдържание, ако няма форма? Значи, за физическия свят формата е толкова необходима, колкото е необходимо съдържанието за духовния свят. Не е лошо, че формите съществуват, но всяка форма трябва да бъде толкова голяма, колкото е нужно, ни по-голяма, ни по-малка от определената ѝ мярка за даден случай. Запример, тялото на човека не трябва да расте много, защото ще погълне силите на ума. Човек трябва да бъде здрав, силен, но тялото му по никой начин не трябва да поглъща енергиите на ума. Такъв човек прекарва повече растителен, отколкото умствен живот. Какво печели този човек? Той ще се мъчи повече. Като дойде смъртта при него, той ще се превива, ще охка, ще плаче, не може да предаде душата си на Бога. И той ще се измъчи, и близките наоколо му ще се измъчат, и смъртта ще се измъчи с него. Обаче, когато смъртта дойде при някой слаб човек, ще го мушне с ножа си на две-три места и ще го отнесе със себе си.

Човек с голямо тяло е голям сом; човек с малко тяло е малка рибка. Обаче, и големият сом, и малката рибка излизат от житейското море и отиват в друг, непознат за тях свят. Съществата, които са над нас, си служат с въдици и ни вадят от морето на физическия свят по същия начин, както ние ловим рибите. Понякога е опасно човек да се разхожда покрай бреговете на духовното море, да не го уловят преждевременно и да не може да се върне на земята. Като ходеше край морето, апостол Петър хвърли няколко пъти мрежата във водата, но не можа да улови нито една риба. Христос му каза: „Хвърли още веднъж мрежата си!“ Той хвърли мрежата във водата и улови много риби. Питате: Защо трябва да се ловят рибите? Трябва ли хората да ги ядат? Мнозина казват, че рибите, които Петър уловил, били определени да станат в бъдеще хора. Ако това е вярно, не струва ли днес една риба да се пожертвува, за да стане някога човек? Истината се заключава в това, че и като хора, и като риби, всички са осъдени на изяждане. Обаче, има начин, по който човек може да се освободи, да не бъде изяден. Тогава се явява въпроса за месоядството:

трябва ли човек да се храни с месо, или не трябва? Въпросът за месоядството не е само за земята. Този въпрос съществува и в духовния свят, дето има напреднали същества, ангели, които някога са паднали, и днес, като месоядци, изсмукват соковете на хората. Когато някой от тия ангели хване детето ви, той ще изсмуче кръвта му и ще си замине. Казвате: Защо Бог позволява на тия същества да уморяват хората? Ако е позволено на комара да забива хобота си в телата на хората и да смуче кръвта им, защо да не е позволено същото и на падналите ангели? Днес един ангел ще смуче от кръвта ви, но утре, когато сте на смъртно легло и се обърнете към Бога, ще дойде друг ангел, който ще ви даде от своя чист и светъл живот, и няма да забележите, как ще преминете кризата и ще влезете от смърт в живот.

Днес всеки човек живее на земята, но животът му още не е правилен. Защо? Защото не е дал място на любовта в живота си. Запример, някой е вегетарианец, но същевременно дава пари с лихви. Наистина, той не трови кръвта си, както месоядецът, но затова пък трови душата си. Истинският вегетарианец трябва да се храни, освен с чиста храна, още и с чисти мисли, чувства и постъпки. Едно трябва да знае месоядецът: каквото и да напише, като поет или писател, или каквото предприеме, като общественик или държавник, всичко ще бъде нещо обикновено. Той не може да даде на света нещо гениално, нещо безсмъртно. Всички велики хора, имената на които са написани на небето, са се хранили само с плодове. В нектара на плодовете се крие великото, красивото и възвишеното. Като говоря за плодната храна, аз нямам предвид начина по който съвременните хора се хранят. Да опечете една ябълка, това още не е плодна храна. Начинът, по който я печете, не е толкова препоръчителен, защото хранителните й сокове излетяват. Преди всичко, вие не знаете, как са живели, как са се хранили великите хора. За Канта, например, се казва, че в действията, в проявите си той е бил точен, като часовник: всеки ден излизал и се връщал по едно и също време. Обаче, как се е хранил, не се знае. Едно е вярно; всички поети, писатели, учени, които са създали нещо велико, са били хора на Божествената Любов. Физическа храна те са възприемали малко, понеже са владеели един особен закон, според който са приемали храна, чрез порите си, направо от въздуха. Като не владеят този закон, да се хранят чрез порите си, съвременните хора употребяват много храна, вследствие на което и много се трудят и работят. Много от страданията и мъчнотиите на хората днес се дължат все на липса на ядене. Всички работят, трудят се и се мъчат все за яденето. Ето защо, ония хора, които искат да напредват и да се развиват правилно, трябва сериозно да се заемат с изучаване на разумния живот.

Съвременната наука върви по един правилен път, но много бавно. Двама

учени американци се заели да претеглят земята, защото, според тях, в първоначалното число, което било дадено за земята, имало малка погрешка. Според изчисленията на учените, земята тежи шест хиляди трилиона тона, или шест квадрилона килограма. Представете си, че земята трябва да се пренесе от едно място на друго. За колко време ще се пренесе? От изчисленията, които са направени, намерено е, че тя може да се пренесе след четири хиляди милиони години. При това, ако за пренасянето на материалите, от които е направена земята, се впрегнат всички тренове по света, и всеки трен да е съставен от сто вагона, които да работят непрекъснато цели сто години, едва ли щеше да се пренесе земята от едно място на друго. Това показва, че земята е тежка, голяма, не се подава на местене. Оттук може да се види, какви са били тия същества, които са взели участие при създаването на земята. Те имали ум, имали мисъл, имали воля и мощен дух. Тия разумни, гениални същества работили под ръководството на Бога. Ние наричаме тия същества ангели, архангели, и всички заедно съставят космичния човек. Тъй щото, когато човек се ръководи от някаква амбиция в живота, нека тази амбиция не се отнася до постигането на някой министерски пост, но да дойде човек до положение да взима участие в създаване на вселената. В това само ще се види великата слава Божия. Какво по-красиво желание от това, да види човек славата Божия! А тъй, да се стреми човек да стане пръв министър в своята държава, и няколко години след това да бъде оплют и подигран, то е равносилно на игра с кукли. Какъв смисъл има това желание? И след всичко това казват, че религиозните хора не били умни. Колкото са умни светските хора, толкова са умни и религиозните. Разликата между едните и другите седи в това, че религиозните хора искат да спасят душите си, а светските – искат да спасят телата си. Душата няма нужда от спасение, тя е безсмъртна. Ако се оставите на душата си свободно, тя ще ви ръководи. Що се отнася до тялото, то е направено от такъв материал, който, в края на краищата, ще се разруши. Следователно, не мислете, че можете да задържите тялото си на земята повече, отколкото има възможност да издържа. Вие ще живеете в тялото си като в курортна къща, за четири-пет месеца само. Щом дойде зимата, ще напуснете тази къща и ще отидете да живеете на друго място. Значи, смъртта не е нищо друго, освен зимата в живота.

Когато Никодим запита Христа за смисъла на живота, Той му отговори: „Докато не се роди изново, човек не може да разбере смисъла на живота. "Следователно, докато не се роди изново, човек не може да разбере великия идеал, който трябва да следва в живота. Мнозина си поставят за идеал в живота желанието да влязат в рая и да слушат там песента и музиката на ангелите. И това е хубаво, но не е висок идеал. То е все едно да слушате някой велик музикант, на когото липсва нещо. Казват за някой

музикант. че имал техника и добро изпълнение, но дълбочина нямал. Така е, на земята моретата са плитки, нямат голяма дълбочина. За да бъде някой истински музикант, от него се изискват особени органи, особени инструменти; душа се изисква от музиканта, за да разбира и чувства музиката в нейната пълнота. Докато музикантът свири за хората, той още не е истински музикант. Истински музикант е онзи, който свири идейно, за Божественото в себе си. Който не е музикант, той не може да влезе в небето. Щом отидете в рая, там непременно ще ви накарат да изпеете никаква песен. Ако не можете да я изпеете, както трябва, няма да ви приемат. Като българи, ще ви накарат да изпеете, „цвете мило, цвете красно“, или някаква народна песен. Ако искате да бъдете приети в рая, вие трябва да бъдете готови, да изпеете някаква идейна песен, и то добре, по всички правила на музиката. Българските народни песни крият известна идея в себе си. Дали разбирате това, или не, то е друг въпрос. Запример, каква е идеята в песента „Стоян, мама си, думаше“? Когато синът се разговаря с майка си, това показва, че той иска да сподели нещо с нея. Синът се е влюбил в някоя мома и я описва на майка си, като я пита, харесва ли я за снаха. Майката отговаря: „Стояне, синко, Стояне, понеже вечер си харесал момата, не е, синко, булка за тебе. Ти трябва денем да видиш своята избраница, да видиш, как вода носи, как хляб меси, как лозе копае и как се с майка и с татка обхожда. Твоята избраница, синко, от род знатен и богат трябва да бъде.“ Такъв е бил разговорът между майката и сина. Следователно, първоначално народните песни са били идейни, одухотворени, но след като са слезли на физическия свят, те са изгубили своята духовност. Първоначално хората са живели в пълен мир и съгласие помежду си, но станала е някаква голяма катастрофа между тях, вследствие на което те са се отклонили от истинския живот. И днес навсякъде, от най-малките до най-големите същества, виждаме само войни и изстребления.

Питам: как ще се разреши тази война? Тъй както военните разрешават този въпрос, те са се отклонили от правия път. Тъй както духовенството изпълнява своята служба, и то се е отклонило от правия път. Тъй както учените разбират науката и ѝ служат, и те са се отклонили от правия път. Тъй както поетите пишат, и те са се отклонили от правия път. Днес всички хора са се отклонили от правия път, Защо? Защото оста на нашата земя се е отклонила на 23°. Не е малко това отклонение! При това отклонение на земната ос е станало голямо бълникане, голямо раздвижване. И всеки, който се е отклонил на 23° от правия път на своя живот, изпитва също такава бълникане в себе си. Числото 23 е число на размирие. Числото две и три, взети по отделно, са добри числа, но едно до друго, като число 23, това е число на бълникане, на раздвижване, на размирие.

И тъй, не е въпросът, как започваме нещата, но какъв е техният краен резултат. Значи, важен е резултатът, който ще стабилизира положението на нашето тяло, на нашите кръвоносна и нервна системи. Всичко това дава условия за засилване на нашия ум, за облагородяване на нашето сърце, за развиване на нашата душа и за укрепване на нашия дух. Всеки трябва да носи тази идея в себе си! За да реализира тази идея, човек се нуждае от знания. В това отношение, хората могат взаимно да си помагат. За тази цел съвременната наука трябва да се постави на друга база: тя не трябва да се занимава с недъзите, с отрицателните страни на живота и на хората, но като им посочва отклоненията от правия път, да ги напъти към онези сили, закони и принципи, чрез които те могат да се изправят и да се върнат към първоначалния си живот. Запример, някой човек се е родил там, дето не е трябвало, или се е родил 23 деня по-рано, или по-късно. Такова раждане не може да изведе човека на добър край. Той е трябвало да се роди точно в момента, който природата му е определила. При това положение, той трябва да намери в науката такъв метод, който да му покаже, как да изправи това нарушение на законите. Не изправи ли това нарушение, той е осъден на смърт. Същият закон се отнася и до идеите. Ако някоя идея се роди 23 деня по-рано, или по-късно от определеното за нея време, тя ще донесе нещастие за човека; обаче, ако една идея се роди точно на време, тя ще внесе в ума и в съзнанието на човека нова светлина, от която той ще разбере, че се е родил изново, т.е. точно на определеното за него време. Това подразбира силен човек, с характер, подобен на Христовия. Той ще носи кръста си само до едно място, после ще го захвърли и ще каже: Не искам повече да нося този кръст!

Сега, като говоря за страданията, не мислете, че съм за тях. Аз поддържам страданията дотолкова, доколкото човек може да прояви чрез тях своето геройство. На кого дават страдания? На кого дават кръст? – На героя. На малодушния не дават никакви страдания, него оставят спокоен, докато се засили. Щом се засили, и той минава през страданията. Когато Христос дигна кръста си, 500 милиона хора Го последваха. Голямо влияние е упражнил Христос върху човечеството! Питам: колко души днес могат да носят този кръст? Лесно се носят кръстове по вратовете, но мъчно се носи кръста на страданието. Това не е за обида, но човек трябва да разбере вътрешния смисъл на кръста, както и вътрешния смисъл на страданието. Христос казва: „Който не вдигне кръста си и не ме последва, той не може да наследи Вечния Живот.“ Аз взимам кръста като символ, като буква от азбуката на великия живот. Всеки трябва да знае, де е този кръст в неговия живот и как да го носи. Една баба казала на един млад човек: Синко, ако искаш, нека ти бая, като те срещне мечка, да не се плашиш. Ще ти кажа, как да направиш кръст срещу нея, да не те напада. Младият човек казал: Бабо по-добре ми бай, да ме не среща мечка, а не да ме не напада. Аз не

съм герой, да устоя на такава среща. Не искам нито кръст да правя, нито мечка да ме среща. Какво показва това? Това показва, че вие искате да бъдете здрави, силни богати, щастливи, и всичко това да постигнете по лесен начин, без мъчнотии и страдания. Това е незаконно желание. Само законните желания могат да се постигнат. Ако законните желания не се постигнат, животът на човека е изгубен.

Христос казва: „Ако се не родите изново, не можете да влезете в Царството Божие.“ „Ако се не родите изново,“ подразбира „ако се не родите от Дух и вода.“ Никодим не разбра Христовите думи, защото си служи с отрицателния, а не с положителния метод. От друга страна, той отиде при Христа вечер, а не през деня. Следователно, при събирането и изваждането, две отрицателни величини не дават една положителна. Или, два отрицателни метода не дават един положителен. И да измените знака в положителен, методът не е положителен.

Казвам: вярванията на съвременните религиозни и светски хора трябва да се изменят. Вярата на хората в науката също трябва да се измени. Аз нямам нищо против религията, нито против науката, по те не са в сила да помогнат на хората. Защо? Защото един ден, когато отидете при Бога, в невидимия свят, вие ще бъдете съвсем сами. Всички ония хора, в които сте вярвали до това време, няма да дойдат с вас. Всички теории, в които сте вярвали, ще останат на земята. Какво ще правите тогава? Затова, именно, Христос е казал: „Който се отрече от мене, и аз ще се отрека от него. Който ме последва, аз ще бъда с него до скончанието на века.“ Ето защо, следвайте Христа за да не бъдете сами нито в този, нито в онзи свят. И след всичко това, хората ще говорят за гонение на сектантите. Гонение ли? Дайте светлина на хората, и тази светлина сама ще прогони това, от което се плашите. Трябва ли да се плашите от вълка? Трябва ли да го стреляте? Щом видите вълка, светнете му, и той ще избяга. Вълкът бяга от светлината. Нищо друго не е в състояние да го прогони. Нямате ли светлина, плашите ли се от него, той ще ви нападне. Каквото човек мисли, това става: той мисли, че вълк ще го изяде, и наистина вълк го изяжда; той мисли, че сиромаш ще стане, и става сиромаш; той мисли, че ще се разболее, и се разболява; той мисли, че не може да свърши училище, и не свършва. Обаче, ако разумно вярва, Бог ще благослови всичко, в което вярва, и то ще стане. Всички живи същества имат свой идеал, който те преследват. Ако вярват в своя идеал, те ще го постигнат. Ако Бог украсява дърветата, които са временни, с красиви цветове и плодове, колко повече би украсил и благословил хубавото, благородното и възвишеното в човека!

Като говоря по този начин, аз искам само да ви осветля, без да очаквам нещо от вас. Казвам ви, че в пътят, по който вървите, ще ви натъкне на

известни мъчности, на хора, с които ще изживеете ред неприятности и т.н. Вие трябва да знаете всичко това, за да избегнете ония неща, които ще ви спънат в живота. Ако срещнете един хиромантик, или физиогномист, той ще ви каже всичко, каквото ще ви се случи в живота, от най-малките до най-големите неща. Трябва ли да съжбявате за това? По линиите на ръцете и по чертите на лицето, те ще ви кажат, че еди-кой си ден, час и минута, като минавате покрай някое здание, ще падне някоя гредя от него и ще ви нарани силно. Или, еди-коя си година, като пътувате с трен, ще стане дерайлиране на трена, и ако вие не слезете на някоя по-предна гара, ще пострадате. Лошо ли е да знаете всичко това предварително? Ако сте разумни и държите връзка с Бога, всичко това може да се избегне.

Ще приведа един пример на такова предсказване. Преди години, в околността на Бургас, във водите на Черно море потъна един параход. Същият ден един каракачанин, придружаван от кучето си, отивал на пристанището да си купи билет за пътуване с този параход. Обаче, кучето му го хванало за дрехата и започнало усилено да го тегли. Той погледнал към кучето си, позамислил се, но направил няколко крачки към гишето и си купил билет. Кучето пак започнало да го тегли за дрехата. Най-после той си казал: Ще послушам кучето, може би чрез него ме предупреждават. Възможно е да ми се случи някакво нещастие. Той отложил пътуването си за друг ден. И наистина, същият този параход потъна. Каракачанинът и кучето му избегнаха катастрофата, която сполетя парахода и неговия екипаж. В дадения случай кучето беше астролог. То казваше на господаря си: Господарю, послушай ме, аз съм ясновидец. Виждам, че този параход ще потъне. Ако влезем в него, и ти, и аз ще потънем. Вярвай в моята астрология! Не се срамувай от формата ми! Каракачанинът послуша кучето си, но после постоянно казваше: Моето куче спаси живота ми.

Казвам: ние трябва да слушаме всеки, който може да ни спаси, независимо това, дали той ще бъде човек, или някое животно. И като ни спаси, ние трябва да му благодарим, че имал добро желание да ни помогне. Сега и аз казвам : не се качвайте на този параход, защото ще потъне, а заедно с него и вие ще потънете. Не се качвайте на този параход, защото той ще потъне толкова навътре и далеч от брега, че никой не ще може да ви помогне. Отложете пътуването си за друг ден, за следния параход, който се нарича параход на Божията Любов. Капитанът на този параход се нарича капитан на Божията Мъдрост. Качете се на този параход, ако искате да преминете океана и да отидете в своето отечество. С този параход косъм няма да падне от главата ви. Мислете върху тези въпроси, за да си изясните всичко онова, което става в живота. При най-малкото свободно време, мислете върху Божията Любов, върху Божията Мъдрост и върху Божията Истина. Мислете върху отношенията, които съществуват между всички живи

същества. Всеки трябва да знае, че Бог го е пратил на земята, и затова всеки ден трябва да прави по едно малко добро, от никого невидяно и незабелязано. Всички добрини, които не се виждат, се отбелязват в невидимия свет. Те се отбелязват не само в невидимия свят, но и върху човешкото лице, както и на очите, и на устата на човека. Не мислете, че това добро не се вижда и не се отпечатва. Всичко е отбелязано на човека: на главата, на лицето, на ръцете, на краката, на цялото му тяло, както и в движенията му. Това е наука, която трябва да се изучава.

Казвам: който иска да изучава живота, той трябва първо да изучава себе си, а едновременно с това и хората, техните движения, техните прояви. Има учени, които изучават хората по лицето, по ръцете, по краката, по движенията им. Запример, апашите, разбойниците се познават по това, как се обличат и събличат, как турят и свалят шапката си, как обуват и събуват обувката си и т.н. По тези неща вие ще различите апаша от благодетелния човек. Учени хора са посветили десетки години от живота си, за да изучават хората по техните външни движения и са се добрали до ценни данни из тази област. В това отношение, съвременните хора имат по-голяма светлина от тази на миналите поколения. Бъдещите хора пък ще разполагат с още по-голяма светлина от сегашните, докато дойде ден, в който няма да има скрито-покрито. Хората на бъдещето няма да вършат престъпления. Защо? Преди да извършат престъплението, ще дойдат при тях добри хора, които ще виждат мисълта им, и ще кажат: Това, което сте намислили да правите, не е добро. Трябва да се откажете от мисълта, която храните, защото ще носите нейните тежки последствия. Следователно, за всяко зло дело човек ще бъде предупреден. За всеки човек е определено, какво трябва да направи и кога трябва да го направи. Например, когато някоя мома стане за женене, започват да се явяват кандидати за нея. Дойде един момък, работата не става; дойде втори, трети, пети – пак не се нарежда работата. Изредят се десетина момци, докато най-после момата се съгласи да се ожени за един от тях. Родителите ѝ се чудят, какво става, че не се нарежда работата. Казвам: не е дошъл още онзи момък, който е определен за момата. Той няколко пъти е минал покрай нея, но тя не е обърнала внимание на него, защото е чакала друг някой. Тъй щото, който иска да се жени, той ще чака деня и часа, да дойде онзи, който му е определен. Който иска да вземе министерски пост, той ще чака деня и часа, който му е определен за това. Доколкото зная, нито един от българските министри не е дошъл на своя определен ден и час. Всеки министър е заел поста си 23 деня по-рано, или по-късно. Като се проследи живота на България, в политическо отношение, виждаме, че тук, както в никоя друга държава, са избити много от нейните държавници. Също така, нито един свещеник, нито един учител не е дошъл на своя определен ден и час. И след всичко това ще християнизират младежта. Не, не е този

пътят, по който трябва да се работи върху младото поколение. С това аз не нападам религията. Преди всичко, религията не е нито българска, нито на който и да е народ. Религията е Божествено нещо. Следователно, да нападам религията, значи, да не я считам Божествена. Обаче, когато видя, че нещо не е нито Божествено, нито човешко, аз го изнасям на разглеждане.

И тъй, помнете следното нещо: човек дава малко, дяволът – много, а Бог – нищо, или всичко. Като даде много, дяволът сменя и двете кожи от гърба на човека, а след това го заробва за три-четири поколения. Бог или нищо няма да му даде, или всичко, но го оставя свободен, като царски син. И затова, казвам: не се заблуждавайте от малкото, което човек дава! Не се подкупвайте от многото, което дяволът дава! Дръжте се за нищото, или за всичко, което Бог дава! Това са правила, които трябва да спазвате в живота си. Освен тях, пазете и следните правила: Не ставайте точно! Не ставайте нож! Не ставайте и голям чук в живота си! Направете си по едно малко чукче и по едно малко ножче, с което да режете хляба си, и го носете в левия си джоб, а не в десния. Носите ли го в десния, може да се разгневите някога и да мушнете с него някой човек. Като го носите в левия джоб, вие сте вън от тази опасност, защото лявата страна представя мекия, женския принцип. Едно време жените носеха на шапките си големи игли. Те трябваше да ги носят на лявата си страна, да не мушкат хората с тях.

„Той дойде през нощ при Исуса.“ Какъв урок трябва да вземем от посещението на Христа от Никодима? На онзи, който отива при Христа, душата трябва да е изпълнена с единственото желание – да се учи. И Никодим трябваше да отиде при Христа, като ученик, и да каже: Учителю, аз съм учил нещо, но идвам при Тебе за нова светлина, за ново знание. Каквото ми кажеш, ще приложа в живота си. Обаче, Никодим отиде при Христа, като голедец, и започна да му задава философски въпроси. На всички негови въпроси, Христос отговори: „Ако не се родите изново, няма да влезете в Царството Божие.“ И вие понякога отивате при Христа, като Никодима, и казвате: Господи, не знаеш ли, че аз страдам? – Когато страдате, отивате при Христа да се оплаквате. Когато благувате, не отивате при Христа да споделите благата си. Благоденствието на човека изисква да отива при Христа и в единия, и в другия случай. При това, страданията на хората още не са много големи. Един ден отивам на Витоша и правя наблюдения върху всичко, което се изпречва на пътя ми. Достигна ме един селянин, препасан с пушка през рамо; върви и мисли нещо. Както вървеше, спъна се в нещо, падна на земята, охлузи единия си крак. В този момент той съзря някъде в шубраците заек; скочи веднага, прицели се и го рани в двата крака. Казвам: и той пострада, и заекът пострада, но не е право да се убиват зайците. Ще възразите, че заекът е животно, не чувства като човека. Ако направите едно статистическо изчисление, ще

видите, че никой стрелец, или ловджия не е придобил никакво благо със своята пушка. Който умишлено ступи крака на заек, или на друго животно, той ще получи своето възмездие до четвърто поколение. Нито едно престъпление не е останало безнаказано. Това е доказано с ред примери из живота.

Едно дете, от габровските села, видяло пет малки лястовички в едно гнездо и решило да си поиграе с тях. Качило се на дървото, взело лястовичките в ръцете си и слязло на земята. После му дошло на ум да отреже езичетата им. Извадило ножчето си и извършило, каквото намислило. Като се върнало дома си, детето разправило на майка си, какво направило с лястовичките. Майката се засмяла и нищо не казала. Като видяла една от комшийките си, тя казала: Знаеш ли, какво направи днес моят Иванчо? Намерил пет малки лястовички в едно гнездо и на всички отрязал езичетата. Отде му дойде на ум да направи това нещо? Майката разправила този случай на съседката си и се засмяла на геройството, което нейното дете проявило. Обаче, това дете расло, порасло, станало то голям момък. Един ден този момък се оженил и му се родили пет деца. Каква била изненадата и отчаянието на този баща, когато всичките му деца се родили неми! Ще кажете: Защо са неми тези деца? Защото преди години техният баща отрязал езичетата на пет малки лястовички. Това показва, че съществува един велик закон, велик морал, който регулира всички явления в живота и в природата.

Един кръчмар, от село Чатма, разправяше следната случка. На една от гредите в кръчмата му, две лястовички си правили гнезда. Едната от тях, в продължение на две недели, ходела да събира кал, сламки, да направи гнездото си. Отивала, връщала се, но забелязвала, че материалът ѝ все недостигал. Какво ставало, кой взимал материала от гнездото ѝ, не могла да разбере – все продължавала да събира и да пренася калчица за гнездото си. Обаче, другата лястовичка дебнала, когато първата отивала да търси материал за гнездото си, и в това време се отправяла към гнездото ѝ, взимала от готовия материал и го занасяла в своето гнездо. Един ден, като се върнала първата лястовичка, със сламки в устата си, заварила другата лястовичка в нейното гнездо, че краде от нейния материал. Едва сега тя разбрала, кой бил крадецът. Хвърлила се върху нея и се започнала борба. В тази борба двете лястовички паднали на земята. Като видяла това нещо, котката на кръчмаря се спуснала към лястовичките и задушила едната от тях. Кръчмарят следил цялата история, и какво било неговото учудване, когато видял, че задушената лястовичка била онази, именно, която на готово взимала калчица и сламки от другата лястовичка.

Следователно, законът на Великата Правда следи за всичко, което става в

света и, според делата, въздава всекому заслуженото. Никой няма право да си играе с този Божествен закон! Никой няма право да реже езичетата на лястовичките! Нито лястовичката има право да краде материала, който друга лястовичка събира за гнездото си. Какво ще кажете тогава за онези, които крадат не калчица и сламки, но много по-големи неща? Ново възпитание трябва да се даде на младото поколение! Само новата мисъл, новата светлина може да направи човека здрав, да събуди в него великото, идеалното, което е вложено в душата му. – Как ще постигнем това? – Към старото прилагайте новото и, както растенията, превръщайте мъртвата материя в жива. бъдете творители на бъдещите форми. Ние сме творители в света; ние градим, ние създаваме великото, красивото в света. Докато ние сме в България и работим, българите могат да бъдат сигурни за своето съществуване и благоденствие. В който ден ние напуснем България, от нея нищо няма да остане. България ще се превърне в пустиня. Това всички трябва да знаят! Нека се напишат тия мои думи в Божествената книга. Всички трябва да знаят, че това дело е Божие. Ако българите не изпълнят волята Божия, те ще изпитат на гърба си закона на непослушанието. Мнозина искат да докажа това. Няма какво да доказвам. Вие ще бъдете свидетели на това време, ще видите, какво ще стане, и тогава ще си спомните, че моите думи са били верни. Тогава всички ще разберат, че Божиите закони не се изменят. Всеки трябва да служи на висок идеал! Като служи на този идеал, той ще приложи закона на любовта и към своя народ. При това положение, всеки може да бъде патриот, всеки може да бъде министър, или какъв и да е, но като човек с власт, той няма да убива, няма да беси, няма да затваря хората в „Обществената безопасност“, няма да изнасилва никого. Който още продължава да върши тия неща, той сам ще носи последствията им. Никой да не се лъже с мисълта, че както някога Христос понесе греховете на хората, така и днес ще бъде. Не, сега законът е друг. Днес всеки сам ще понесе последствията на своите грехове и престъпления. За тази цел ще му се дадат условия да изкупи своите грехове и престъпления. – Как? – Като възприеме Божията Любов. Това значи: само Божията Любов е в сила да заличи греховете и престъпленията на човека, но при условие, че в душата му е станал преврат, и той бъде готов в името на тази Любов да се прости и примири с всички хора. В името на Божията Любов всички хора – мъже, жени, деца, учители, свещеници, държавници – трябва да си подадат ръка. Тогава всички хора ще бъдат здрави; на земята ще настане плодородие, и заемът ще дойде. И сега може да се направи заем, но как? Америка ще даде заема на Англия, която ще задържи известна комисионна. Англия ще го даде на България, която също ще задържи известна комисионна. Кое е по-добре за България: да получи заема направо от Америка, или посредствено? Следователно, между Бога и човешката душа не трябва да застава никакъв човек, никакъв посредник. Това значи свобода. Обаче, ако някой пожелае, да вземе със

себе си даден човек, той трябва да го постави или наляво, или надясно от себе си, но по никой начин пред себе си. При това, ако е жена, трябва да я постави от лявата си страна; ако е мъж – от дясната си страна.

Едно трябва да знаете: вие сте дошли на земята да вършите волята Божия. Който върши волята Божия, той може да разчита на помощта на всички добри и разумни същества. Който не върши волята Божия, той не може да разчита на ничия помощ. Това не значи, че никой не иска да му помага, но стомахът на този човек е слаб и не може да носи. Ако му дадете да пренесе няколко килограма жито, той не може сам да ги пренесе, ще търси или човек, или кола, или някое товарно животно. Не, всеки трябва да върши това, което е по силите му. В света съществува един вътрешен, велик морал, който всеки трябва да спазва в живота си. Запример, впрягам коня си и излизам на разходка. Като дойда до някаква височина, слизам от коня си и тръгвам пеш. Не е Божествено да измъчвам коня си да ме носи по височините. Като дойда на равно място, аз пак се качвам на коня и продължавам пътя си. Като ме заведе до определеното място, слизам от коня, потупвам го и му благодаря за услугата, която ми е направил. Казвам: ако трябва да благодарим на коня, на вола за сторената ни от тях услуга, колко повече всеки момент трябва да благодарим в душата си и за най-малкото добро, което някой човек ни е направил! А колко повече трябва да благодарим на Бога за всичко, което ни е дал и направил за нас! Който възприеме Божията Любов, той ще оправи всичките си работи – лични семейни, материални; той ще има помощта на добрите хора не само в България, но и от невидимия свят. Божията Любов изключва всички недоразумения, всички обиди, всички огорчения. Трябва ли да нападате хората? Ама някой казал нещо лошо за вас. Какво от това? Когато говорят за мене лоши работи, казвам: това са комари, които кацат върху носа ми. Ще махна с ръка и ще се освободя от тях. Вървя из улиците и насреща ми иде един вол, който маха опашката си наляво-надясно. Какво трябва да направя? Ще се отбия от пътя си. Животно е той, ще му сторя път да мине.

Разумният човек не трябва да си служи с метода на Никодима, на този горделив дух.

„Той дойде през нощ при Исуса.“ Значи, не трябва да се отива при Христа вечер, както Никодим направи. Идете при Христа през деня и не Му разправяйте страданията си, но помолете Го да ви помогне. Обърнете се към Христа като към някой богат и добър човек, с молба да ви помогне. Следователно, не разправяйте на хората за своите страдания, но помолете се, ако могат, да ви помогнат. – Ама ще могат ли да ни помогнат? – Оставете съмнението настрана, то няма да ви помогне. В много хора съмнението е пуснало дълбоки корени; те нека сами се разправят със

съмнението си. Въпросът е до онези хора, които имат жива вяра. Те са младите хора, за които е дошло вече време да се повдигнат. Под думата „млад“ аз разбирам всеки човек, бил той млад или стар, който мисли по новия начин, и на когото сърцето е пълно с топлина, умът – със светлина, а волята – с живот. Днес времето тече бързо, а с него заедно и мисълта. Според новите разбирания на хората, Бог не живее вън, на небето някъде, както едно време са мислили, но Той живее в сърцата, в умовете, в душите и в духа на хората. Един е Той! Философите казват: Не търсете Бога на небето! Той не е там. Не Го търсете и на звездите. И там не е. Не Го търсете в силните и в учените хора! И там не е. Не Го търсете и във физическите сърца на хората, които постоянно се променят! И там не е. Търсете Го, обаче в онова сърце и в онзи ум, които се намират в човешката душа! Там е Той. И когато ви проговори само една дума, тя е толкова мощна, толкова велика, че ще бъде в сила да ви възкреси.

И сега, на онези хора, които са наскърбени, които са изгубили смисъла на живота, казвам: Направете един малък опит с Божията Любов, да видите, какви резултати ще имате. Ще срещнете хора отчаяни, които отиват да се давят, да се бесят, да вършат престъпления. Спрете ги и се разговорете с тях. Запитайте ги, защо искат да се самоубият. Един ще ви каже, че има да дължи някому и не може да изплати дълга си. Друг ще ви каже, че жена му го напуснала. Спрете се при единия и му помогнете, както и с каквото можете. Спрете се при другия, поговорете му малко, кажете му да се помоли.

Най-после помогнете му и вие с нещо. Ще видите, че тия хора ще се насърчат, ще се откажат от мисълта за самоубийство. По този начин вие печелите приятели, създавате красиви връзки помежду си. Това изисква новото учение. Този е Божественият път. Обаче, никой не трябва да знае, какво сте направили. Досега аз съм имал само един подобен случай в живота си. Срещнах одного, който отиваше в гората да се беси. Спрях го и го запитах: Де отиваш? – Остави се, много ми е тежко, дошъл съм до пълно отчаяние, решил съм да туря край на живота си. – Защо? – Жена ми избяга от мене и ме напусна. – Не бой се! Ти си добър човек; искаш да направиш нещо много силно, да се обесиш от любов към жена си. Не се безпокой, тя ще се върне. Тя се е пошегувала с тебе. Аз разбирам тази работа, и знам, че ще се нареди добре. След това срещнах жена му и я посъветвах да се върне при мъжа си, при децата си, да гледа къщата си.

Днес Божествената Любов ви среща и казва: О, Израилю, хора на 20 век, върнете се от кривите си пътища! Каквото пожелаете в името Божие, ще ви се даде. Откажете се от кривите си мисли и чувства, от неправилните желания да се самоубияте! Откажете се от стария си навик да се одумвате!

Дайте място на Божията Любов в душите си, и ще приемете Божието благословение!

"Беседа от Учителя, държана на
22 януари, 1928 г., София. – Изгрев."

ЖИВОТЪТ ВЪВ ФОРМИТЕ

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

Размишление

От следната седмица влизаме в съзвездieto Водолей, което продължава до девети март. Съществуват два водолея: малък и голям. През това време ще изучавате лекциите, ще размишлявате върху тях и ще прилагате това, което може още сега да се приложи. Мисленето, като процес, не е нищо друго, освен тъкачество. Досега вие сте прели, отсега нататък ще тъчете, да изработите нещо. За тази цел ви са нужни стан, бърдо; после, ще насновете преждата и ще започнете да тъчете. По какъв начин ще тъчете? – По методите на природата. Търсите ли философски системи при тъкането, нищо няма да постигнете. Защо? – Много философи тъкат, но само в своята област. Излязат ли въвн от нея, философията им пропада. Тя е нагодена само за една среда, както рибите – за водата, птиците – за въздуха. Истинският учен, философ живее във всички среди. Той лесно трансформира състоянията си и минава от въздухообразна среда в течна, от течна в твърда и обратно: от твърда в течна и въздухообразна.

Като се говори за постиженията на човешкия ум и на човешкото сърце, дохождаме до гениите, светиите и адептите. Щом съществуват такива постижения, и обикновеният човек може да върви по пътя на съвършените, да постигне съвършенство. Това не се постига изведнъж, но постепенно. Важно е още днес човек да постави добра основа на живота си и да гради върху нея. Приемете ли една Божествена идея, не я чоплете. Посейте я, тя сама ще се организира. Ще кажете, че трябва много да мислите върху нея. Много мислене не помага – нужна ви е светлина. За обикновения човек е достатъчна светлината на философския ум, но за онзи, на когото умът е организиран вече, друга светлина е нужна – мека, бяла светлина, наречена духовна. Тази светлина се отнася към втората гама на дъгата. Всъщност, дъгата се състои не от 7, а от 10 краски: първите три са основни, четирите – производни, а останалите три – принципиални. Който попадне в последните три краски на дъгата, ще възприеме в ума си меката, бяла светлина, която ще внесе мекота и разположение в сърцето. Без тази светлина сърцето остава кораво и сухо.

Какво трябва да прави човек, за да понася мъчнотиите в живота? – Да прилага Любовта. Без Любов задачите не се разрешават. За да запази

равновесието си, човек трябва да обича и лошите хора, с които е поставен на везните. Може ли да обичаш лошите хора? – Ако обичаш себе си, ще обичаш и лошите хора. Представете си, че вие сте поставени на едното блюдо на везните, а на другото – един лош човек, към когото нямате разположение. Лош човек е, наистина, но само с него се уравновесяват везните. Пожелаете ли той да слезе долу, да се освободите от него, равновесието се нарушава и вие падате на земята. Докато сте на везните, и вие ще го обичате, и той ще ви обича. Без него вие ще се намерите на земята; без вас и той ще падне на земята. Обикновено Провидението поставя в блюдата на житейските везни един добър и един лош човек, взаимно да се уравновесяват. В редки случаи поставят на двете блюда добри хора.

Ще кажете, че хората се теглят. Теглят се, без да знаят това. И на земята ги теглят, и в онзи свят ги теглят. Тегленето има за цел да уравновесява величините, с които природата си служи. Това подразбира стиха от Евангелието: „Не противи се на злото“. Ние казваме: „Не се бори със злото“. Българите пък казват: „Ела зло, че без тебе по-зло“. Не може да се изхвърли злото от живота, нито от природата. То е велика, космическа сила, която работи заедно с доброто. Злото и доброто съществуват и в самия човек. Каквито усилия и да прави, човек не може да се освободи от злото. Да се освободиш от него, това значи да напуснеш земята. Изкуство е не да бяга човек от лошото си естество, но да го уравни с доброто. Щом постигне това, те стават приятели. Най-малкото нарушаване на равновесието внася противоречия в човека. Той се чуди какво е станало с него, че е толкова лош. Сам се пита: „Аз ли съм това, или не съм?“ За да не нарушава равновесието си, човек трябва да знае от какво може да се освободи и от какво не може. Освобождавайте се от всичко човешко, но не и от Божественото. На Божественото ще се подчинявате, а човешкото ще възпитавате. Дойдете ли до желанията си, правете наблюдения, изучавания, да различавате човешките от Божествените. Не е въпрос да се самоосъждате, но да анализирате нещата. Критиката е опасна, но и без критика е опасно. Човек трябва да бъде разумен, да знае кога и как да критикува.

Защо не трябва човек да критикува? – Защото всяко нещо е в процес на развитие. Как ще критикуваш пъпката, че не е цъфнала? Тя чака момента на своето разпукване. Как ще критикуваш плода, че не е узрял? Той не е достатъчно огряван от слънцето. Когато слънцето го грее определено време, плодът узрява. Следователно не критикувайте художника, че не рисува добре. Той не е завършил още учението си. Не критикувайте музиканта, че не свири добре. Той не е завършил още развитието си. Радвайте се и на слабите, незавършили още поети, писатели, музиканти и

художници, защото пред тях се открива велико бъдеще. Важно е човек да работи, един ден ще излезе нещо от него. Светът, в който живеете, е велико училище, от което ще научите много уроци. Дали сте материалист или идеалист, не е важно. И материалистът се учи, както и идеалистът. Разликата е в това, че идеалистът е весел, с добро разположение на духа и вярва в успеха на работата, която започва.

Човек трябва да се изучава, да знае какви линии носи в себе си. Ако линията на раменете е права и широка, човек е пригоден за физическия свят. Той върви по мъжка линия. Правите линии, с които природата си служи, показват енергия. Когато линията на раменете е крива, заоблена надолу, човек върви по женска линия. Кривите линии показват пластичност. Такъв човек работи повече с мисълта си. Като наблюдавате човешкото лице, виждате, че то представя два триъгълника с обща основа и с върхове в противоположни посоки. Колкото повече се засилва долният триъгълник, т.е. колкото повече енергия се складира в брадата, човек става по-голям материалист. Колкото повече се засилва горният триъгълник, челото и горната част на главата, човек става по-голям идеалист. Той се интересува от възвишени работи и дава условия за проявяване на Божественото в него. За да развива ума или сърцето си, човек трябва да си създава красиви образи за нещата. Запример, ако искате да имате високо чело, ще мислите за хора с високи чела, ще изучавате пътя, по който те са изработили своето чело. Ако искате да развиете някоя добродетел, мислете за хора, които носят тази добродетел в себе си. Ако искате да станете атлет, мислете за хора, които са развили голяма физическа сила. Затова е казано: „За каквото мисли човек, това става“. Или: „С какъвто дружиш, такъв ставаш“. Невъзможно е външната обстановка да не повлияе на човека. Като знае това, той трябва да се движи в среда, която да му влияе благотворно. Както благоуханието на цветята се разнася надалеч и влияе на хората, така добрите и лошите хора оказват влияние на окръжаващите. Светът е пълен с красиви и изопачени форми на мисълта, но човек трябва да бъде господар на себе си, да знае кои да възприеме и кои да отхвърли. Затова е казано в Писанието, че духовете трябва да се подчиняват на праведния и на пророка, а не пророкът на духовете. Под думата „духове“ разбираме онези същества, които помагат на човешкия ум и на човешкото сърце. Обаче заедно с човека те трябва да се подчиняват на неговата разумна воля, т.е. на неговата разумна природа. Няма по-велико нещо за човека от това, да бъде господар на своите мисли и чувства, да ги различава и да знае кои да приеме, кои да остави вън от себе си. Учете се да си избирате добри приятели и приятелки, добри книги и добри занятия. Има занаяти, професии, които развиват долната част на лицето – брадата, челюстите, скулите на лицето – и правят човека материалист. Има и такива занаяти и професии, които развиват горната част на лицето и

правят човека идеалист.

Работете върху себе си съзнателно, да подобрите своите форми и черти на лицето, на главата, на ръцете, да извадете красив образ, т.е. да се усъвършенствате. Правете различни опити и наблюдения върху себе си, да знаете по какъв начин да възприемате светлината и да се ползвате от нея, както за лекуване, така и за повдигане и растене на ума. Като излизате вън да се печете на слънце, не е безразлично под какъв ъгъл ще възприемете слънчевите лъчи. Обръщайте ту дясната, ту лявата страна или гърба си към слънцето и следете как ви се отразяват слънчевите лъчи. При различно положение ще имате различни резултати. Ако сте на планината, и там правете същите опити, но обръщайте внимание на мястото, дето седите. В природата има тъй наречени „живи места, живи фокуси“, които предават на човека живи, разумни енергии. Едно такова място може да предаде на човека една светла, възвишена мисъл, която да го подтикне към нещо добро и красиво. В това отношение земята е склад на енергии, които трябва да се използват за доброто на цялото човечество.

Който иска да се развива правилно, трябва да бъде внимателен, да използва нещата разумно. Ако четеш през деня или вечер, първо ще се нагодиш така, че светлината да пада добре върху книгата, да не разваляш очите си. Заемеш ли добро положение, и състоянието ти ще бъде добро. Който не внимава и бърза, всякога ще страда. Затова е казано: „Покритото мляко котка го не лочи“. Покривайте съда, в който сте турили ценно съдържание, за да не страдате. Какво по-ценно може да има човек от живота си?

Работете с цветовете, с различните краски, като методи за лекуване и за набавяне на онези енергии, които липсват в организма ви. Всички хора не се нуждаят от един и същ род енергии, затова, именно, всички не обичат един и същ цвят. Ако нямате предмети, които да ви свързват с различните цветове, работете мислено, като изговаряте такива думи, които ще събудят у вас съответни цветове. Запример, ако кажете думата „син“, веднага си представяте или тъмно син, или ясно син цвят. Първият е цвят на долина, затова ви сваля ниско, в долината на живота. Яносиният цвят ви напомня небе, височина, затова издига мисълта ви високо, на някой планински връх. Също така и другите цветове произвеждат различни състояния в човешката мисъл.

От днес до 9 март остават още осем седмици. През това време ще изберете осем лекции от по-важните и всеки ще вземе една от тях, да я проучи добре. Ще извадите основната мисъл, както и тези мисли, които имат практическо приложение. Ще видите какво може да направите за себе си. Всеки ще работи за себе си, без никакво възнаграждение – даром. Кога

работи човек даром? – Когато работи за душата си. Този закон наричаме „благият закон“. Старите българи, които живели на Балканския полуостров, служили на благия Бог, затова се нарекли „българи“. Това е духовното тълкуване на думата „българин“. Някои казват, че българите носят името си от реката Волга, отдето дошли, преминали Дунава и се заселили на Балканския полуостров, дето имало вече българи. Старите българи се различавали от новите, които преминали Дунава. Първите са благи, служат на благия Бог, а вторите се отклонили малко от пътя си, заради което изгубили религиозното си чувство. Обаче и едните, и другите са на везните, взаимно си помагат.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

Лекция от Учителя, държана на
22 януари 1928 г., София.

РАВНОДЕЙСТВАЩА СИЛА

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!”

Размишление.

Чете се темата: „Придобивки на познанието”.

За следния път пишете върху темата: „Най-голямата скръб в света”.
Пишете свободно върху темата. Всеки да изкаже мнението си, без да се влияе от мнението на другите. Най-голямата скръб за едно не е най-голяма скръб за всички. Най-голямата дължина за мравката не е най-голяма дължина и за човека. Когато листът на дървото, разлюляван от вятъра, се движи по всички посоки, той прави безброй движения, но тия движения нямат нищо общо с цялото дърво. Ако допуснем като абсолютно правило положението, че зад всяко движение седи една разумна причина, трябва да приемем, че и зад движението на листата се крие също така някаква разумна причина. В случая разумната причина е вятърът, а зад вятъра се крие друга разумна причина. Някои ще извадят заключение, че щом зад всяко движение се крие разумна сила, тогава всички движения на човека са разумни. Човек прави движения, но разумни ли са всичките му движения? Ако един капелмайстор излезе на сцената да дирижира една симфония, написана от самия него, всичките му движения ще бъдат смислени и разумни. Най-малкото му движение ще изразява съзнателна мисъл. Той познава всеки тон, всяка пауза, разбира техния говор. Ако същата симфония се дирижира от капелмайстор, който не разбира много от музика, неговите движения ще бъдат неразумни. Това не са движения, но ръкомахания, които нищо не изразяват. Всяко разумно движение е музика, хармония. Следователно всяко разумно движение на листата на дървото представя пеене, музикален говор. В този смисъл ние можем да кажем, че растенията се разговарят помежду си музикално. Тяхната реч е като тази на поета. Най-хубавите опери се изпълняват от растенията.

Като ученици вие трябва да разсъждавате по нов, а не по стар начин. Досега хората са разсъждавали все по стар начин, но нищо особено не са придобили. Защо трябва и днес още да се занимават с въпросите: кога са се родили и кога ще умрат, колко момчета и колко момичета са родени,

кога ще се оженят и как ще живеят, какви служби ще заемат и с какви заплати и т. н. Тези въпроси са разрешени, няма защо повече да се повдигат. За какво трябва да мисли човек?—Човек трябва да мисли върху онова, което не може и не трябва да се коригира. То е Божествено. Докато нещата се коригират, те още не са Божествени. Има писатели, които постоянно четат, препрочитат своите произведения и ги коригират. Има писатели, които не коригират произведенията си, считат ги за Божествени, т. е. придобити чрез вдъхновение. Дали произведенията им са съвършени, това е въпрос още, но важно е, че засега и гениалните хора даже по няколко пъти четат и препрочитат произведенията си и правят корекции в тях. Има някои гениални писатели, които никога не коригират произведенията си, но те са гении от първа величина. Вие сте от тия писатели, които коригират произведенията си. Дойде някоя мисъл в ума ви, вие веднага я спирате и започвате да я анализирате. Каква ще бъде тази мисъл? Или положителна, или отрицателна. Някой иска да напише нещо гениално, с което да учуди света. Той взема перото в ръка и започва да пише роман. Избере действащите лица, отдели от тях главните герои и започва да мисли от каква смърт ще умрат. Докато намери по какъв начин да умрат, и той се мъчи. Защо? Не може произволно да се наложи наказание на някой човек. После пък мисли какви добродетели да вложи в характера на своите герои. И в единия, и в другия случай, при наказанията и при възнагражденията на героите си, авторът мисли, че може да ги наказва и възнаграждава произволно. Всичко трябва да почива на законите на великата правда.

В живота си човек трябва да знае следното правило: Каквото мисли, каквото желае, той непременно сам ще го преживее. Следователно каквото писателят, романи-стът пише, рано или късно, и той ще го преживее. Не само той, но целият му дом ще преживее романа, който е написан вече. Ако това не стане в този живот, ще стане в един от бъдещите животи. Като знаете това, трябва да бъдете внимателни в писането. Щом напишете нещо, след време ще ви по-ставят при такива условия, да преживеете написаното от вас. Щом го преживеете, вие сами ще си дадете най-добра критика и рецензия. Това се налага от великата справед-ливост в света. Ако съдията отсъжда несправедливо, и него ще поставят при условия да преживее същото нещо. Каквото човек направи, добро или зло, всичко ще изпита на гърба си. В Бога няма лицеприятие. И доброто, и злото, което човек прави, в края на краищата, ще се върнат при източника, от който са излезли.

Как може да се избегне този закон? Никой не може да избегне закона на възмездието. Едно се изисква от човека: всеки сам да изправя, да коригира погрешките си. Никой не може да изправя живота на другите хора. Всеки

сам ще изправи своя живот. Да изправят живота на другите, това значи да минете през техния живот. Как можете да изправите живота на другите, когато не сте влезли в тяхното положение? Най-мъчното нещо е да коригирате другите хора. Някой взема перото и започва да дава съвети на някого какво трябва да направи, за да коригира живота си. Откъде знае този човек как може да се коригира животът на другите? Той ще каже може би че има опитност и знае как трябва да се постъпи в дадения случай. Според мене опитността на писателя и опитността на неговия герой коренно се различават. Един ден, когато писателят мине през същата опитност, тогава може напълно да разбере героя си, но днес те могат да имат само няколко допирни точки. Това още не е достатъчно, за да може някой да изправя живота на своя ближен.

В живота се говори за допирни точки между хората, но и в геометрията се говори за допирни точки между силите. Правите линии

А и В (фиг. 1) имат една допирна точка. Намерено е, че когато две сили имат една допирна точка, те образуват равнодействаща сила. Правата С

е равнодействащата сила, която определя посоката на движението на силите А и В. Следователно за да знаете какви са отношенията ви към дадено лице, първо трябва да видите, имате ли поне една допирна точка с него. Щом намерите допирната точка, ще прекарате равнодействаща между вас и дадения човек. Коя е първата допирна точка в живота геометрия? – Любовта. Щом между две същества има отношения, първата допирна точка е вече налице. Допирната точка определя посоката на движението между двете сили.

Сега аз говоря за любовта като първо условие за създаване на отношения между две същества. Без любов никакво отношение не може да съществува. Това е нов начин на разбиране на отношенията. Достатъчно е човек да има само една допирна точка в отношенията си с хората, за да не може да измени направлението си в живота. Веднъж влязъл в правия път съзнателно, човек не може да измени отношенията си към хората. Това, което любовта прави, не може да се определи с друга дума, освен с думата отношение. Дето любовта е допирна точка между хората, там всякога съществува хармония. Същият закон срещаме и в музиката. Два тона могат да бъдат хармонични, ако между тях има поне една допирна точка.

Ще обясня този закон със следния при-мер. Седят трима души пред една маса, смеят се и се разговарят весело. Като се вслушате в разговора им, виждате, че нищо сериозно не ги свързва. Те водят разсеян, разхвърлян разговор, не могат да се съсредоточат помежду си. По едно време единият

напуска компанията, остават двамата. Веднага обстановката между тях се сменя. Те стават сериозни, замислени. Единият се приближава към другия и тихо му пошепва: „Кога ще платиш дълга си? Нали знаеш, че имаш да ми даваш десет хиляди лева?“ – „Зная, но сега нямам пари. Вчера изплатих една полица, затова ще те моля да отложаш дълга си към тебе за известно време.“ Тези хора са сериозни, имат отношение помежду си, имат една допирна точка – полицата, т. е. дълг от десет хиляди лева. Следователно, когато двама души се съберат на едно място, единият от тях е кредитор, а другият – длъжник. При това положение на нещата, между тях непременно ще се създадат известни отношения. В дадения случай единият представя положителна величина, а другият – отрицателна.

Освен полицата допирната точка между тия двама души може да бъде любовта. Тогава отношенията между тях ще бъдат правилни. Обаче двама банкери, които представят две положителни величини, не могат да се съберат на едно място. Между тях непременно ще произлезе сблъскване. Защо? – Те са две бомби, които при докосване една друга, избухват. Следователно, между две положителни величини не може да съществува допирна точка. Щом тези величини се докоснат, те веднага ще се ударят една в друга и ще се отдалечат. На същото основание в един и същ момент, на едно и също място в ума си човек не може да постави две положителни мисли, нито в сърцето си две положителни чувства, нито във волята си две положителни действия. Тъй щото, за да има равнодействаща сила между мислите, чувствата и постъпките на човека, те непременно трябва да бъдат противоположни едни на други. Този е пътът, по който можете да създадете в себе си права мисъл, която помага за съграждане на здраво тяло, а също и за регулиране на силите в организма. Докато човек спазва Божиите закони, всяка клетка в неговия организъм е подложена на обновяване. Щом престане да спазва тия закони, клетките му започват постепенно да се рушат. Всяка отрицателна мисъл, всяко отрицателно чувство предизвикват особени сътресения, особени експлозии в клетките на човешкия организъм. Тези сътресения се отразяват болезнено върху неговия организъм. Човек може да внесе такава отрицателна мисъл в ума си, която след известно време ще експлодира. Тогава той се чуди откъде дойде тази експлозия, коя е причината за това. Тази мисъл е работила с години в него, копала е, докато най-после е намерила път да излезе навън. С излизането си обаче тя е предизвикала разкъсване на някой нерв или на някой кръвоносен съд. Като не знае силата на отрицателните мисли, човек не си задава въпрос на какво се дължат болестите. Причината на всички болести се крие в човешката крива и отрицателна мисъл. Като знаете това, не значи, че трябва да се страхувате. Страхът не изправя работите. Страхът е аномално състояние в човека. Когато греши, когато върши престъпления, човек всякога се страхува. Трябвало е той да бъде

предпазлив, внимателен преди да е съгрешил. Предпазливостта трябва да предшества страха. Благоразумието трябва да предшества предпазливостта. Благочестието пък трябва да предшества благоразумието.

Следователно, за да не се подаде на страха, човек трябва да се ръководи първо от благочестието, после от благоразумието и

най-после от предпазливостта. Ако се отклони от благочестието, ще спре на стъпалото на благоразумието. Ако се отклони от благоразумието, ще спре на стъпалото на предпазливостта. Ако се отклони от предпазливостта, ще се намери пред страха. И тогава не му остава нищо друго, освен да проточи задните си крака и да бяга, както заекът прави. Копоят ще подуши заека и ще започне да го гони. Привидно копоят и заекът си играят, но зад сцената, на която се разиграва тази игра, седи господарят на копия, въоръжен с пушка, и чака момента да улучи заека. В дадения случай копоят е прокурор, а ловджията – съдия, които решават смъртната присада на заека. Прокуро-рът произнася смъртната присада, а съдията я туря в изпълнение. Ако прокурорът се оми-лостиви и се откаже да преследва обвиняемия, и съдията се отказва да стреля. Щом заекът се отдалечи от прокурора с няколко километра, последният казва: „Делото трябва да се прекрати.“ С мисълта си човек може да въздейства върху копия, да прекъсне връзката между него и заека и да го застави да не гони заека. Копоят гони заека не по свое собствено желание, но по желанието на своя господар. Копоят действа по внушение. Той се заразява от желанието и стремежа на господаря си да гони заека. Ако господарят му няма такова желание, копоят не би гонил заека.

Сега да се върнем към мисълта за равнодействащата на две прави. Две сили, които имат една допирна точка помежду си, имат и една равнодействаща. Следователно щом се намерите пред някакво противоречие, първо помислете за силите на вашия ум и на вашето сърце. После помислете за тяхната допирна точка – любовта. Най-после помислете за равнодействащата на двете сили – умът и сърцето, които работят в две противоположни посоки. Когато двама души работят в две противоположни посоки, при една допирна точка–любовта – те всякога ще имат успех. Най-малкото съмнение в този закон показва, че силите нямат за допирна точка любовта. Щом любовта не е допирна точка между тях, те веднага се отблъскват. За да се възстанови равновесие между двете сили, едната трябва да стане положителна, а другата отрицателна. Значи тук трябва да действа вярата. Тя ще превърне силите в противоположна посока една на друга. Кои са двете сили?–Това са умът и сърцето на човека. Допирната точка на ума и сърцето е любовта, а равнодействащата между

тези две сили е Бог. Щом Бог е равнодействаща сила между ума и сърцето на човека, резултатите на всички негови работи ще бъдат добри. За да има тия резултати, човек трябва да приложи живата геометрия в своя живот, никога да не се отклонява от равнодействащата сила на ума и сърцето си. Тази резултантна е канара, на която човек може да се опре при най-големите бури в живота си. Тази канара е Божественото начало, на което всякога може да се разчита. Божественото е виделина за човешкото съзнание.

Съвременните хора говорят за онзи свят като за нещо далечно. Колко е далеч онзи свят от този? – Колкото оттук до Витоша–всичко четири часа. Четири часа отиване до Витоша и три часа връщане, всичко седем часа. Значи за седем часа вие ще отидете на онзи свят и ще се върнете. Аз правя аналогия между времето, нужно за отиване до Витоша, и времето, нужно за отиване до онзи свят, по следната причина. Вчера бяхме на Витоша, дето прекарахме отлично. През целия ден беше тихо, спокойно, никакво движение на въздуха. Небето беше чисто, ясно, никакво облаче нямаше. Температурата беше около 18–19°. Мнозина правеха слънчеви бани. В това време, докато ние се радвахме на великолепен ден, в града имало голяма, непрогледна мъгла. Слънцето се явило само за един–два часа и веднага се скрило. Каква по-вярна аналогия може да се даде за този и онзи свят? Всички, които останаха в града, бяха в този свят. Онези, които отидоха на Витоша, влязоха в онзи свят. За да отидат до Витоша, до онзи свят, те употребиха само четири часа. За да се върнат назад, в този свят, употребиха три часа. Тъй щото когато човек се намери пред мъчнотиите на физическия свят, в гъстата материя, не му остава нищо друго, освен да се качи на една височина от 500–600 м., да отиде временно на онзи свят, дето няма ветрове, няма облаци и бури, дето слънцето грее ясно, силно и там да разреши задачата си. Щом разреши задачата си, нека се върне в града, в този свят – в света на мъглата и гъстата материя. Следователно всяка мъчнотия, всяка трудна задача може да се разреши в продължение на седем часа.

Сега да се върнем към съществената мисъл. Казахме, че две сили, които имат една допирна точка, имат една равнодействаща помежду си. Следователно всяка сила, която излиза от вас и среща на пътя си друга, с която има една допирна точка, непременно ще има равнодействаща. Силите, които излизат от вас, могат да вървят и в успоредна посока. По този начин с равнодействащите между тях сили, ще се образува стълба–на човешки език казано. Оттук вадим заключението: когато двама души имат общ идеал, общ стремеж, те вървят успоредно един на друг. Само при това движение те са в състояние да превръщат динамическите сили на своя организъм в прави мисли и в благородни, възвишени чувства. При това

положение на нещата човек може да напише нещо ново, различно от това, което досега са писали поети и писатели, учени и философи. От това гледище каква е задачата на философията? – Да внесе чистота в ума. – Каква е задачата на музиката? – Да внесе тишина, спокойствие в сърцето. Музиката трябва да успокои бурите в морето, да направи морската повърхност тиха, гладка. Музиката трябва така да успокои морето, че по него да се виждат само леки, приятни вълнения, присъщи на живота. – Каква е задачата на природния ум? – Да внесе в човека условия за придобиване на знания. Истински знания може да придобива онзи, който знае какво нещо е права линия, плоскост и тяло. Щом разбира тези неща, той ще знае какви трябва да бъдат отношенията между разумните същества.

Като говоря за изучаване на отношенията между разумните същества, това не значи, че вие нищо не познавате от науката за отношенията. Много неща знаете, дълго време сте градили, но този градеж не е дал богатата, които сте очаквали. Че е така, виждаме в Стария и в Новия Завет, в книгите на учени и философи, дето пророци, учители и апостоли са се обръщали към хората с желание да им дадат начини как да живеят, как да градят правилно. Не е достатъчно само човек да бъде учен, да изобрети нещо, но неговото изобретение трябва да бъде за благо на цялото човечество. Какво благо се крие в направата на една бомба, която ще убие десетки хора? Който е изнамерил бомбата и нейното приложение за убиване на хората, той цял живот ще носи последствията на тези експлозии: всяка негова работа, всяка негова мисъл и всяко негово чувство ще бъдат придружени с експлозия. След това той ще се чуди защо животът му е толкова нещастен. – Много просто. Нещастията в живота му се дължат на експлозивите, които открил и приложил в бомби за убиване на хора. – Няма ли право човек да изобретява, да прави открития? – За всичко има право човек: и бомби да прави, и поезия да пише, и философия да създава и т. н. Той трябва да знае обаче, че ще носи последствията на своите изобретения. Някой написал една драма. Лоша или добра, няма да се мине много време и той ще преживее тази драма. Провидението ще го постави при такива условия, че той сам да изиграе ролята на своя главен герой. – Няма ли право човек да мисли? – Има право да мисли, но той не трябва да мисли като обикновен човек; той трябва да мисли като праведен човек, като гений, като светия, като ангел и най-после – като Бога. Човек трябва постепенно да се изкачва в мисълта си като по стълба и когато дойде в положението на гений или на светия, тогава да напише онова, което е преживял.

Сега, като ученици задачата ви е да дойдете до положението на гения, на светията, на ангела. Ученикът е кандидат за ангел. Когато стигне това

положение, дава му се висока служба, да участва в създаване на някаква слънчева система. Различни служби се дават на ангелите. Някои ангели управляват теченията на въздуха; други управляват движенията на водата; трети управляват силите на огъня; четвърти уреждат обществения живот; пети устройват женитбите, като правят ред изчисления, изучават характера на хората, кой за кого може да се ожени, колко и какви деца ще има и т. н. Като знаете това, вие можете да изпратите молбата си до един от ангелите, които се занимават с женитбите на хората, и да го помолите да ви отговори, трябва ли да се жените или не. Понеже този ангел ви познава от хиляди години, веднага ще ви направи хороскоп и ще каже, че в сегашния ви живот нямате благоприятни условия за женитба. Сега трябва да пригответе добри условия за бъдещия си живот. Ако не го послушате и се ожените, нещастията ще ви следват едно подир друго: жена ви ще се разболее и ще умре; децата ви ще боледуват, вие ще боледувате и т. н. Най- после ще видите, че сте направили грешка и ще съжелявате, че не сте послушали съветите на вашия ангел. Има случаи, когато този ангел ще ви посъветва да се ожените, защото трябва да родите деца, които да възпитате в духа на новите идеи. Тогава пък у вас няма да има желание да се жените и ще се противопоставите на съветите на ангела. Не се ли ожените, ще сгрешите. Каквото е писано на човека, това трябва да се изпълни. Ако искате да станете учител или да заемете друга някаква служба, вие пак можете да се обърнете за съвет към някой ангел. Щом молбата ви е искрена, непременно ще получите отговор, който ще бъде точен, съгласен с това, което е определено за вас. Тъй както разумният живот се извява на земята, той е строго определен в своите главни точки.

Едно се изисква от вас: да работите съзнателно, с любов и без никакъв страх за утрешния ден. Мнозина искат изведнъж да се освободят от стария живот и да го заместят с нов. Знаят ли те какво именно трябва да изхвърлят от стария живот? Ще кажете, че първото нещо, което новият живот изисква, е да живеете по закона на любовта. Знаете ли какъв е този закон и какво изисква от вас? Някои се хвалят със своята опитност в любовта. Къде е опитността им днес? Изгубили са я. Каква е тази опитност, която се придобива и губи? Каква е тази свещ, която се пали и загасва, която свети и изгаря? Какъв е този огън, този пламък, който ту се запалва, ту загасва? Ние говорим за онзи огън, който веднъж запален, никога не загасва. Ние говорим за Божественото, което е постоянно, вечно начало.

Какво правят съвременните хора? – Те запалват своята свещ, но сами стават причина тя да изгасне. Че имат опитност от любовта, че я познават, те са прави, но не я задържат дълго време в себе си. Като дойде в дома им човек, когото обичат, те запалват свещта си, вземат даже няколко свещи от съседите си и не мислят да ги гасят. Щом дойде в дома им човек, когото не

обичат, даже своята свещ не запалват, но вземат една малка вощеница, запалват я временно и скоро я загасват. По този начин те искат да заставят този човек по-скоро да си отиде. Това са хора, които познават любовта, които са я опитали, но не искат да я прилагат. Тази е причината, задето, като разбират новия живот, хората живеят пак стария. Такъв човек няма допирна точка в себе си. Защо? – Защото не служи на любовта. Това значи човек на настроения. Дето има настроения, там състоянията често се менят.

Добре е човек да мени състоянията си, но той трябва да знае причините за тези промени. Добре е човек да мени състоянията си, но когато минава от по-ниско в по-високо състояние. Обаче ако от по-високо състояние минава в по-ниско, тази смяна не е на място. Следователно ученикът трябва да знае положително какво е състоянието му в даден момент, какви мисли и чувства го занимават във всеки даден случай. – Нали трябва да живеем? – Да живее човек, това е цяла наука. Важно е как трябва да живее.

— Ще живеем, както Бог е определил.

—

— Това именно всеки трябва да знае. В това седи новото учение, което се отнася едновременно и за хората, и за ангелите. Новото учение е това, което сега, в дадения момент излиза от Бога. То не може да се даде изведнъж, защото всеки момент излиза от своя Източник и се влива във всяко живо същество. Новата мисъл не може да се приеме от човека, докато той не се освободи от всичко старо, докато не свали човешкото от себе си, както змията съблича своята кожа. Няма по-велико нещо за човека от това да се докосне до новата мисъл. Най-лекото ѝ докосване е в състояние да произведе цял преврат в човека. Такъв човек е готов вече на всички жертви. Той е готов да учи, да помага на ближните си, да служи на Бога, да раздаде всичкото си имане. Това значи да се докосне Божествената мисъл до човека.

—

Сега желая на всички ви да бъдете верни на Божествената мисъл, да се преобразите вътрешно. – Дали ще постигнем това?

– Работете, учете и не се съмнявайте. Знайте, че докато сте ученици, вие ще учите и ще ви изпитват. Вие сте дошли на земята да учите. Дадени ви са задачи, които непременно трябва да решите. Ще решавате и ще ви изпитват. Животът на земята е красив, докато има изпити. Без изпитания животът няма смисъл. Да ви изпитват, това значи да се интересуват от вас.

Двама приятели се срещат. И двамата са богати. Единият запитва другия: „Моля ти се, можеш ли да ми дадеш 30 000 лв. назаем?“ – „Защо ти са? Ти

нали имаш пари?" – „Имам, но ми трябва още. Впрочем благодаря ти, ще се справя по някакъв начин с това, което имам." Този приятел не се нуждае от 30 000 лв., но той изпитва приятеля си би ли му услужил, когато се намери в нужда. Той разбира, че приятелят му не е готов на услуги. Щом запитва защо ти са тия пари, нали имаш свои, това значи, че тук отсъства всякаква готовност за услуга. Така и Господ ви изпитва чрез хората. Дойде някой, поиска от вас пари или друга някаква услуга, вие му отказвате под предлог, че нямате пари или че нямате свободно време да му услужите. Не, по този начин не може да се живее. Това не значи, че на всички хора и във всички случаи трябва да се услужва по един и същ начин. Задачите в живота не се решават с една мярка. Философията на мравките не е философия на хората; философията на хората не е философия на ангелите; философията на ангелите не е философия на боговете. Една мярка не разрешава задачите, но ученикът трябва да знае къде каква мярка да приложи. Сложни са отношенията между хората, но вие трябва да ги изучавате. Затова именно ви се дава светлина, правилно да ги разрешавате.

Божествената светлина влиза първо в умовете на ангелите, дето претърпява едно пречупване и после – в умовете на хората, дето претърпява второ пречупване. Тази светлина слиза и надолу, но това не се отнася до вас. За вас е важно какво става над човешкия свят. Какво става под човешкия свят, това не ви интересува. Всяко пречупване на светлината се отразява във вас като сътресение. Колкото по-голямо и по-неправилно е пречупването, толкова по-голямо е сътресението. Какво значи пречупване на светлината? Това подразбира да се пречупи светлината, без да се счупи. Да се пречупи светлината, значи да се поляризира, да се даде ход на Божественото в човека. Да се счупи светлината, значи да се подпуши. Който е пречупвал светлината в себе си, без да я счупвал, той е вървял в правия път, в пътя на възлизане. Който е счупвал светлината в себе си, той е вървял в кривия път, в пътя на слизане. Значи едни хора пречупват светлината в себе си, а други я счупват. Първите отварят пътя на Божествения живот в себе си, а вторите затварят пътя на Божествения живот, вследствие на което сами се подпушват и се натъкват на големи противоречия.

Красиво е това, което ви говорих, но важно е за вас да знаете, че две сили, които имат една допирна точка, имат една равно-действаща. За вас е важна допирната точка — любовта. Без любовта животът не може да се разбере. Тази е причината, поради която хората не разбират живота и всякога остават недоволни. Ако имат малко, недоволни са; ако имат много, пак са недоволни. Ако са грозни, недоволни са; ако са красиви, пак са недоволни. Някоя мома е грозна, недоволна е, че никой не я обича, никой не я поглежда. Ако е красива, пак е недоволна, че много момци я обикалят.

Следователно и грозотата е лошо нещо, и красотата е лошо нещо. Кога? – Когато са неразбрани, когато човек не знае как да ги използва. Според вас красотата е най-малкото зло, грозотата е най-голямото зло. Богатството е най-малкото зло, сиромашията е най-голямото зло. Според нас по-вярно е обратното: красотата е най-голямото зло, грозотата е най-малкото зло. Богатството е най-голямото зло, сиромашията е най-малкото зло. Защо? – Защото сиромашът никой не може да обере, никой не мисли да го убива, да го трови. Богатият обаче е в очите на всички. Апашът дебне да го обере; престъпникът замисля да го убие. Ако богатият си направи къща, всички казват: „Ще си направи къща, разбира се. Колко бедни, колко нещастни хора е изнудил!“ Ако се облече хубаво, ако облече децата си добре, кой как ги види, казва: „Лесно е да се облече човек на чужд гръб. И ние искаме да се облечем, да поживеем добре, но от такива като него, за нас ред не дохожда.“ Така мисли всеки, който няма допирна точка в живота си. Който има допирна точка в живота си, той правилно разбира нещата. За него сиромашията е най-голямото добро, а богатството – най-голямото зло. Кое от двете положения е за предпочитане? – Най-голямото добро.

Аз не говоря за сиромаси, които просят по улиците, но имам предвид онези сиромаси, които вътрешно са богати, а външно сиромаси. Тяхното богатство е скрито, никой го не вижда, освен ако те сами по-желаят да го открият на някого. Влиза един такъв сиромаш в богат дом и като поседи малко, казва на домакиня: „Вие имате цигулка. Можете ли да я дадете малко да я опитам?“ – „Знаеш ли да свириш?“ – „Малко.“ – „Ние имаме една цигулка, от години седи на тавана, никой не я пипа.“ Сва-лят цигулката от тавана и я дават на този прост, беден човек. Всички гледат какво ще прави. Сиромашът взема цигулката, изчиства я от прах, туря нови струни, нагласява я и започва да свири. Всички слушат като замаяни. Чудят се на изкуството на този прост човек. Те го задържат у дома си, водят го по роднини, приятели, не го пущат да си отиде. Той им говори за музиката, разкрива им какво богатство се крие в тяхната стара цигулка и ги поощрява към работа. Децата започват да учат, да свирят. След това сиромашът напуска този дом и отива да посети друг някой дом, пак така привидно богат, а вътрешно сиромаш.

Изпейте сега упражненията: „Изгрява слънцето“ и „Сила жива, изворна, текуща“.

Сега като пеете хорово, песента излиза добре. Обаче ако един само пее, песента няма да излезе добре. От кого зависи това? – Освен от певеца, още и от слушателите. Ако публиката не е музикално настроена, и най-добрият певец или музикант няма да изпълни програмата си добре. С ума, с мисълта си слушателите трябва да подкрепват музиканта. Те трябва да

вземат такова участие, че мислено да придружават певеца или музиканта. Като слушат музиканта, всеки за себе си да чувства, като че хор пее. Мислите на всички трябва да се отправят към певеца и да го придружават. Мисъл се изисква и от певеца, и от слушателите. Не само философът трябва да мисли, но и музикантът. Не е музикант този, който не мисли, но и философ не е този, който не пее. Гениален музикант е онзи, който едновременно пее и мисли.

Живот без музика не е живот. Музиката въздейства на човека във всяко направление. С музиката аз изучавам света, изучавам хората, гадая с нея. С музиката изследвам мисълта на човека. Когато правя тия изследвания, аз свиря тихо, никой не чува. Като се свързва с великия свят, създаден от Бога, свиренето ми има отзвук. Ако някой слуша, няма да чуе една цигулка, но множество цигулки. Тоновете на тия цигулки се сливат с моята в един величествен акорд. Това показва, че Божият свят е хармония и музика.

Следователно когато мислите на хората са хармонични, те се сливат в общ акорд. Работите на хората вървят добре и те се чувстват разположени. Тогава и песента им е хармонична, и свиренето им е хармонично – всичко излиза вдъхновено. Когато умовете на хората са в съгласие с Божествения живот, всичко е хармонично. Това значи да има човек допирна точка с любовта. При това положение всяка идея, която се роди в ума на един човек, получава отглас в умовете на всички хора. Те казват: „Заслужава да живее човек за Бога“. Това значи силна мисъл. Силната мисъл е творческа. Тя премахва всички препятствия, които хората са поставили на пътя си.

Сега от всички се изисква съзнателна, разумна работа. Мнозина се спъват от мисълта, че хората от нашето общество не работили, както трябва. Кое е нашето общество и колко души го съставят? Едно общество се състои първо от двама души, после от четирима, след това от осмина, от шестнадесетина и т. н. Кой е първият в нашето общество? – Първият е този, който носи двамата. Кои са двамата? – Които но-сят всички останали. Двамата носят дънера на дървото, което има много клони и клончета. Дойде някой да ме пита може ли да влезе в нашето общество. Казвам му: В нашето общество може да влезе всеки, който е в състояние да носи. Щом може да носи, той може да бъде един от двамата. Защо този човек иска да влезе в нашето общество? – Да стане добър. – Това е стара философия. Бъди добър като поет да напишеш нещо ново, което да повдигне умовете на хората, да изчисти сърцата им, коренно да ги преобрази. Бъди добър като музикант, че като изспириш или запееш нещо, да събудиш Божественото в хората. Тази е азбуката на нашето учение. Такива трябва да бъдат поетите и музикантите. Много от съвременните музиканти и поети работят за пари, някой ще даде концерт, ще определи цени на местата от

40–200 лв. Ако някой посети наш концерт, и с 200 000 лева няма да го пуснем да влезе. Най-многого е да го пуснем в салона да стои прав. И това е голяма привилегия за него. Който веднъж само присъства на Божествен концерт, той никога няма да го забрави. Той ще се преобрази, ще разбере какво нещо представя човешката душа, човешкият дух, човешкият ум и човешкото сърце. И неговата душа ще се отвори, ще затрепти в унисон с Цялото, с Великото в света. Не струва ли човек да даде за такъв концерт всичкото си имане, целия си живот?

Стремете се всички да бъдете добри, нови певци, нови музиканти! И стари, и млади – всички да пеят, да разработват гласовете си. Вложете нова идея, нов подтик, нов импулс в пеенето. Старите желания, старите подтици оставете настрана. Когато един свири или пее, всички вземайте участие, подкрепвайте го с мисълта си. И тогава, който пее, ще пее вдъхновено; който слуша, и той ще бъде вдъхновен. Това значи музикално общество, това значи общество от хора, които имат велик идеал, които имат за допирна точка в живота си любовта.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!“

14. Лекция от Учителя, държана на
25 януари, 1928 г., София.–Изгрев.

1928_01_29 Синове на възкресението

неделна беседа

Синове на възкресението, X серия, III том (1928)

СИНОВЕ НА ВЪЗКРЕСЕНИЕТО

21-ва Беседа от Учителя, държана на

29 януари, 1928 г., София – Изгрев.

„Защото не могат вече ни да умрат, понеже са равноангели; и като са синове на възкресението, синове Божии са.“ (Лука, 20:36)

Животът на съвременните хора е пълен с ред противоречия, големи и малки. Големите противоречия се дължат на специфичното разглеждане, което хората имат за отделните области на живота. И наистина, ако проникнете дълбоко в живота на хората, ще видите, че те разглеждат специфично всеки лист, всяко клонче, всеки цвят и плод на дървото, както и живота на всеки човек и казват: Защо един човек е щастлив, а друг – нещастен; защо един е учен, а друг – прост, невежа; защо един е богат, а друг – сиромаш? Не, по този начин животът не може да се разглежда. Въпреки това, и най-видните учени и философи на миналото и днес са разглеждали и продължават да разглеждат живота по същия начин. Малцина са онези, които са търсили и са намерили вътрешна връзка между всички явления и прояви на живота. Ако изучавате строежа на някоя пирамида от древността, или на някое от съвременните здания и запитате, защо едни от гредите, които влизат в постройката са тънки, а други – дебели, ще ви отговорят, че има ред причини за това. Ако запитате, за ай едни от железата са дебели, а други – тънки, защо едни от стените са отворени, а други – затворени, и за това има ред причини. Инженерите, архитектите и техниците, които предприемат строежа, знаят причините, защо материалите при строежа не са еднакво дебели. Едно е важно при строежа: и тънките, и дебелите греди да бъдат тясно свързани помежду си. Следователно, ако се разглежда от друго становище, животът би могъл да се уподоби на грандиозно здание. В това здание, богатият човек би представлял дебела греда, поставена на своето място. Сиромашът би представлял тънка греда, също тъй поставена на своето място. Тънката греда може да бъде поставена на някой прозорец, и там да извърши своята работа, Службата не се заключава в големината на удовете. Някой уд може да е голям, но извършва малка служба. И обратно: някой уд може да е малък, но извършва голяма служба.

При всички тия положения, съвременните хора отделят човека от цялата природа. За пример, те не помислят даже върху въпроса, че между човека

и растенията, от една страна, както и между човека и животните, от друга страна, има тясна връзка. Те поставят себе си като център на вселената. Като погледнат към слънцето, към звездите, те намират, че всичко е създадено само за тях. Ако наистина, всичко е създадено за хората, тогава нека се запитат, те за кого са създадени. Обаче, като се натъкнат на този въпрос, хората казват, че по-високи същества от човека няма. Те считат човека като божество, над което нищо друго не съществува. Това твърдение е залегнало дълбоко в умовете на учените и на философите. Като четете и най-отвлечените философии, ще видите, че и там, като се говори за Бога, пак човека разбират. Като се молят на Бога, съвременните хора пак себе си разбират. Те се молят за знание, за богатство, за сила и казват: Господи, ако ни дадеш повече сили, повече знание и богатство, ще видиш, как можем да преустроим света. Това показва, че хората правят ред опити за преустройството на света, а после се питат, защо светът е толкова разбъркан. Светът е разбъркан, понеже хората правят опити сами, без да се допитват и подчиняват на великите Божии закони. И, след като направят ред погрешки в това направление, те се запитват, защо Господ не оправи света. Този е единственият въпрос, на който не може да се отговори. Запитали един негърски проповедник: Какво е правил Господ преди създаването на света. Проповедникът отговорил: Преди създаването на света, Господ сякъл пръти, с които да бие неразумните деца. Кои са неразумните деца? Те са хората, които, като не разбират живота, правят опити с експлозивни вещества. За тези деца, именно, Бог е сякъл пръти. Обаче, това обяснение още не разрешава въпросите на живота.

В прочетената глава от Евангелието на Лука се засягат много въпроси, между които и този за женитбата. Женитбата на съвременните хора представя преходна фаза, край на нещо. Докато хората се женят и за мъж отиват, те всякога ще умират. Който се жени, той трябва да знае, че ще умре. Ако безсмъртният се ожени, и той ще умре. В романа „Занони“ се говори за безсмъртния Занони, който, като се оженил, заедно с жена си били осъдени, в времето на френската революция, да бъдат гилотинирани. Занони е бил член на Бялото Братство, но за отклонението, което направил в живота си, трябвало да умре, заедно с жена си. Отклонението на хората от правия път се заключава в тяхното погрешно разбиране на женитбата. Те мислят, че като се оженят, ще бъдат щастливи. Обаче, работата не излиза така. С женитбата, именно, започват най-големите изпитания на хората. Като засягам този въпрос, мнозина ще възразят, че бракът е свещен акт, установен от Бога и от самата природа. Ако бракът, наистина, е установен от Бога, какъв е бил първичният брак? Ако бракът е установен от Бога, защо хората се развеждат? Щом хората се развеждат, щом се разлюбват, това показва, че бракът не е институт, установен от Бога. Днес хората само се влюбват и разлюбват, женят и развеждат. Значи, това са

човешки, а не Божествени работи. За оправдание на всичко това, хората турят на своите постъпки по един Божествен етикет, за по-голям авторитет, но и това не ги спасява. Тук, именно, е тяхната грешка. Те трябва да знаят, че женитбата е последната фаза на земния живот. Когато свърши всичките си работи и стане философ, най-после човек се оженва и с това завършва учението си на земята. В това отношение, женитбата е диплом, с който хората отиват на гилотината. Това става не само с мъжа в дома, но и с жена му, и с децата му.

Сега ще приведа един разказ, чийто дълбок смисъл трябва да се разбере от всички. Един от индийските богове се отегчил да живее на небето, между боговете, и пожелал да слезе на земята, да види, как живеят хората. Като решил да дойде на земята, предложили му да си избере, каквато форма хареса, и в нея да се въплъти. Той започнал да наблюдава многобройните форми, в които животът на земята се проявява, и най-после се спрял върху тази на свинята. Слязъл на земята и започнал да живее като свиня: ходил от гора в гора, лягал, ставал, ял, каквото намирал из горите, радвал се на свободата си, докато един ден се сдружил с една другарка и се оженил за нея. Наскоро му се родили малки прасенца, и той се почувствувал доволен, щастлив от положението си като баща и съпруг. Година след година минавали, но той не помислял да се върне обратно на небето. Другарите му се затъжили за него и пратили посланици да го викат. Те му казали: Слушай, приятелю, твоята шега се продължи повече, отколкото трябва. Ти реши да слезеш за малко време на земята, а ето, толкова години вече изминаха и не мислиш да се връщаш. Мястото ти на небето е свободно, всички те очакваме с нетърпение, да ни разправиш, какво си научил на земята. – Не ме безпокойте, мене ми е добре тук. Ходя свободно из горите, живея, както разбирам. Другарите му започнали да мислят, какво да направят, да го свестят, да излезе от тази форма и да се върне на небето, дето го чакала работа. Най-после намислили да умъртвят прасенцата му. Каквото намислили, това направили: отнели прасенцата му. Той поплакал малко, потъгувал за тях, но скоро се утешил. Като видели, че и това не помага, приятелите му решили да отнемат и другарката му. Той видял, че и другарката му умряла, и пак поплакал, но и това не го опомнило, не искал да се върне на небето; толкова бил увлечен от земния живот. Тогава другарите му решили и него да вземат на онзи свят, да се върне в първото си положение. Като се събудил от дълбокия сън и се видял на небето, между своите приятели, той се засмял и казал: В какво голямо невежество бях изпаднал! Благодаря, че ми помогнахте да се освободя от своето голямо заблуждение.

Сега и аз казвам на съвременните хора: докато живеете в тези ограничени форми, не мислете, че ще разрешите въпросите на живота по-добре от

индийския бог. Под формата на свинята се разбира грубия материален живот, животът на материята, на плътта, а не на душата и духа. Следователно, само материята се жени, т. е. свързва, а душата и духът не се женят. За материята, женитбата, свързването е необходим закон, но временен. Затова именно, Христос казва: „Които се сподобят с Вечния живот, с живота на възкресението, те нито се женят, нито за мъж отиват". За такива хора е казано: „Те не могат вече да умрат, защото са равноангели; и като са синове на възкресението, синове Божии са". Като засягат въпроса за женитбата, окултистите казват, че женят се само онези, на които липсва нещо. Следователно, който се жени, той непременно ще мине през изпитания, които водят към смъртта. Това е първата фаза на живота. След нея се влиза в втората фаза. Това не значи, че брак съществува само в смъртния живот. Бракът постепенно минава в по-високи форми, докато дойде най-после до фазата на възкресението. Значи, бракът в смъртния живот се замества с възкресението във Вечния живот. Условието, при което ще живеят хората на възкресението, ще бъдат ангелите, ангелският свят. Великото, с което ще се занимават, ще бъдат Синове Божии. Обаче, това положение не се отнася за хората от сегашния век.

Като се говори за женитбата, мнозина казват, че не искат да се женят. Докато се намира в първата фаза на живота, човек непременно ще се жени; той не може да бъде свободен от този закон. Докато в сърцето на човека се ражда съмнение, безверие и ревност, той, ще не ще, се жени. Всички противоречия, които съществуват и между растенията, и между животните, и между хората, се дължат на мъжете и на жените. Мъжете и жените са причина за всички противоречия, които съществуват, както в живота, така и в цялата природа. Значи, Адам и Ева, първите човеци, създадоха противоречията. За да се освободят от противоречия, хората трябва да живеят в закона на Любовта. Но понеже криво разбраха този закон, те изоставиха любовта. Днес обект на човешкия живот не е любовта, но силата, знанието и богатството. Днес всички хора се стремят към сила, знание и богатство. Днес всички хора се стремят към външното, към това, което мами, привлича очите. Затова Христос казва: „Не търсете слава от човеците, но търсете слава от Бога!" На земята славата е временно, преходно нещо. Тя е толкова постоянна, колкото е постоянно царското положение, което заема актьорът на сцената. Щом слезе от сцената, той става пак обикновен човек. Каквото положение да заема човек в света, по отношение на Вечния живот, то трае толкова колкото живота на едnodневката.

Сега, като засягам този въпрос, ни най-малко нямам пред вид да ви обезсърчавам, но искам да ви покажа правата посока на живота, която води от смъртта към безсмъртието. Смъртта служи като звено на

безсмъртието. Тя представя окапалия лист от дървото. Сегашният живот на хората, в сравнение с Вечния, или с Божия живот, е живият лист на дървото, който, ако не днес, утре ще окапе. Следователно, докато са листа, хората непременно ще изживяват първата фаза, т. е. фазата на смъртта. По-напредналите същества представят клончета от дървото, а най-напредналите, Синове Божии, представят плодовете на дървото. Христос казва, че за онези, които се сподобят с възкресението, се изисква велика наука. Хората на възкресението са смели, решителни. Смел човек е онзи, който влиза в парахода и преминава океана в най-голямата буря. Отвън вълните удрят парахода, но вътре е тихо и спокойно. Смелият човек се приближава към равновесието на живота. В такова положение беше апостол Павел, когато пътуваше с параход по морето. Параходът се разрушаваше, а той даваше храна на пътниците, като ги заставяше да си хапнат, да подкрепят силите си, защото ще стигнат до брега. И вие трябва да вярвате, че параходът, с който пътувате по Божествения океан, ще стигне благополучно до брега. Всички ще бъдете спасени, а параходът само ще стане жертва. Кой е този параход? Човешкото тяло. Следователно, каквото и да правите, само тялото ви ще стане жертва. Каквито учени капацитети да дойдат, каквито теории да измислят, нищо не могат да направят. Тялото трябва да се пожертвува за повдигане на човешката душа.

И тъй, бъдещият обект, към който хората ще се стремят, е възкресението. Ако всички мъже и жени се стремят към възкресението, те ще се свържат с вечната любов, а с тази любов мъчнотиите в живота се разрешават поне 50% по-лесно, отколкото без нея. С любов всичко се върши по-лесно, отколкото без любов. Ако се вгледате в семейния живот на сегашните хора, ще забележите, че жената почти не взима участие в работите на мъжа. Дали трябва да бъде така, или не, това е друг въпрос, но фактът е такъв. В някои случаи е добре жената да не взима участие в живота на мъжа, но има случаи, когато жената непременно трябва да участва в живота на мъжа. Ако мъжът е кръчмар, по-добре е жената да не взима участие в неговите работи, за да не деградира. Често и мъжът не взима участие в живота и работите на жената. Това показва, че мъжът и жената са чужди един за друг. Казвате: Ние не се разбираме помежду си. Вие се разбирате дотогава, докато сте здрави, докато можете да си дадете нещо, но щом заболеете, щом изгубите красотата, силата и богатството си, вие преставате вече да се разбирате, не се интересувате едни от други. Болният отделяте от вашата среда, поставяте го в особени институти, в особени учреждения и почти го забравяте. Сиромашът изолирвате, не го посещавате, защото нищо не можете да получите от него. Болният предоставяте на учените хора, те да го лекуват, да правят опити с него. Сиромашът предоставяте на грижите на богатите, или на милосърдието на минавачите. Той ще

простира ръка пред един, или пред друг минавач и ще си мисли, че Бог е наредил живота така, едни да бъдат бедни, а други – богати. Днес просят не само стари, но и млади хора, които могат да работят. Какъв смисъл има такъв живот? Да живееш с просия, това значи, да гледаш на живота като на нещо временно и да живееш ден за ден. Този живот не носи щастие. Той само отделя човека от общия, от целокупния живот. Който разбере смисъла на целокупния живот, той ще се свърже с души, по-напреднали от него, между които ще има учени, богати, силни хора. Подобното подобно привлича: ако обичаш, ще те обичат; ако учиш, ще те учат, но първото условие за това е любовта. Ти трябва да обичаш учителя си, за да учиш, и той да те учи. Днес ученикът иска само да получи знание от учителя си, и с това мисли, че всичко е свършил. Като получи известно знание, той престава да се интересува от учителя си, престава да го почита и уважава. Питам: какво знание може да има един уд? Ако отсечете ръката на един човек, можете ли отново да я създадете? Вие можете само изкуствена ръка да му направите, но тази ръка не може да му служи. Нито пък отсечената ръка може да служи на господаря си. Всеки уд може да се учи, да възприема, докато е свързан с цялото, с целия организъм. Ученикът може да учи, докато е свързан с учителя си.

Следователно, целта на всеки човек, който следва Божествения път, е да разбере смисъла на целокупния живот, смисъла на възкресението и към него да се стреми. В това се заключава новата наука, която ще хвърли светлина в умовете на хората. Който тръгне в Божествения път и пожелае да се ожени, той непременно ще се спъне. Защо? Защото и жена му, и децата му ще го заставят да се грижи първо за тях, да ги осигури, а после да мисли за нещо велико. Ако мъжът тръгне в Божествения път, жена му ще го ограничава. Който изпадне в такова положение, бил мъж или жена, той непременно ще се натъкне на ред вътрешни противоречия. Вътрешните противоречия могат да се избегнат само тогава, когато човек се свърже с същества, по-напреднали от него. Кои са по-напреднали същества от хората? Ангелите. Те са същества от по-висока култура и еволюция от тази на хората; те са живели при по-благоприятни условия от тях и са ги използвали разумно. Ето защо, ангелите могат да бъдат в услуга на човечеството. В свободното си време, ангелите слизат на земята да помагат на хората, понеже считат, че те са удове, които взимат участие в целокупния живот. Щастие е за ангела, ако може да обърне една душа към Бога. Казано е в Писанието: „Голяма е радостта между ангелите на небето, когато един грешник се обърне към Бога“. Сега, каквото и да говорим за ангелите, те са щастливи; важно е, как могат хората да изменят живота си, и те да станат щастливи. Какво е нужно на болния, на невежия, на обезсиления, на сиромаша? Болният се нуждае от здраве, той трябва да се освободи от болестта си; невежият се нуждае от знание, той трябва да се

освободи от невежеството си; който е изгубил силата си, той се нуждае от сила; сиромахът пък се нуждае от богатство.

Питам: ако богатството е цел в живота на човека, как може той да го придобие, без да накърни с нещо живота на другите хора? Всеки човек може да бъде богат. Как? Като разработи, като развие своите таланти. Ако успее да разработи само един от своите таланти, той ще може да подобри живота си. Ако някой може да развие в себе си дарбата да познава лечебните свойства на растенията, и по този начин да лекува хората, той би станал виден лекар в света. В природата има много лечебни растения, които, употребени на място, освобождават човека от всякакви болести. Ако пръста на някой човек започне да бере, достатъчно е да се употреби едно от тия растения, за да отвори на това място естествена дупка, през която всички нечистотии да излязат навън. Пред силата на тия лечебни растения, всякакъв хирургически нож пада. Тези растения правят най-добри операции. Човек може да развие в себе си таланта, да познава, кои храни са най-добри. Всеки организъм се нуждае от специфична храна, която, ако човек познава, може да помогне за развитието си, не само физически, но и умствено, сърдечно и духовно. Това показва, че не е достатъчно човек само да яде, за да задоволи глада си, но от голямо значение за него е, каква храна ще употребява. Здравето, както и правилното развитие на човека, не седи само в неговата дебелина. Казват за някой човек, че бил много поправен, надебелял. Често такива надебелявания носят нещастия за хората. Надебеляването е процес на натрупване, а не растене. Когато камъните се натрупват един върху друг, това не е растене. Растенето се отличава по следните три признака: тялото се развива симетрично; чувствата – хармонично, а мисълта става светла и обхваща всички области на живота. Такъв човек всякога постъпва разумно. Каква е разликата между разумния и неразумния човек? И двамата са поставени при еднакви условия на живота, но единият постъпва разумно, а другият – неразумно. Значи, причината за да постъпват и двамата по два различни начина, е вътрешна, а не външна. Може ли времето отвън да се измени за праведния? Праведният и грешникът пътуват при едно и също време, но праведният знае законите, чрез които да акумулира топлината и студа, вследствие на което не усеща студа, нито пък се измъчва от горещината. Този акумулатор е в мисълта му. Неговата мисъл е положителна. Също така той лесно се справя и с вятъра. Чрез мисълта си, той може да спре вятъра. Ако пък му е приятно вятърът да го вее, той се оставя на неговите вълни. Когато Христос беше с учениците си по морето, излезе вятър, който започна да люлее лодката. Този вятър беше приятен на Христа, и Той се остави да го полюлее малко, но учениците Му се уплашиха, събудиха Го и казаха: „Учителю, ще потънем“! И заповяда Христос на вятъра да престане.

Съвременните учени се интересуват, как е могъл вятърът да престане. Вятърът не е нищо друго, освен въздушно течение, което може да се усилюва и отслабва, както железарят, чрез меха, усилюва или отслабва огъня, на който ще топи желязото. Значи, разумни същества, със своите мехове, усилюват или намаляват движението на въздуха, т. е. теченията на ветровете. Докато тия разумни същества натискат меха, има вятър, има и горение; щом те престанат да натискат меха, и вятърът престава, и горението престава. Всяко по-разумно същество от тях може да спре тия въздушни течения. Обаче, това обяснение за ветровете и за спирането им, не е научно, то не може да задоволи умовете на учените хора. Ако е въпрос за научно обяснение, днес всички знаят, че причината за образуване на ветровете е различната температура на въздушните слоеве; вследствие на това, когато се срещнат два въздушни пласта с различна температура, те се стремят да уравновесят гъстотите си, и между тях започва движение, което наричаме вятър. И това обяснение е вярно, но всеки духовен човек, който се стреми към възкресението, сам може да провери тия неща. Той може, например, да излезе вън, в най-големия студ, и да не замръзне. Защо? Невидимият свят е снизходителен към праведния човек и му помага. Как му помага? Големи и много са възможностите, с които той си служи. Забелязано е, че в ония места, дето пътуват праведни хора, се образуват топли течения. И обратно; в места, през които минават грешни хора, се образуват студени течения. Дето стъпи добър човек, всичко тръгва на добре. Тъй щото, когато казват за някои хора, че са щастливи, това показва, че те са по-близо до Божиите закони. Това са хора, които живеят според законите на великата природа и никога не ги нарушават. Слушате някой да говори за тия закони, за волята Божия, но щом се натъкне на известна мъчнотия, казва: Човек може понякога да бръкне и в чужда каса, няма какво да чака всичко да се нарежда по честен начин. Не, краденото и на Великден се взема. С кражби не може да се живее. Съвременните хора живеят повече с кражби, затова и животът им е пълен с нещастия и страдания. Кражби има и в храненето. Някой заколи един вол, или една овца и ги изяде – това е кражба. Лесно е да се заколи едно животно, но тежко се плаща за него. Имало е случаи, когато за заколването на един вол човек плаща с живота на някой от своите близки, с една от своите дъщери, или с един от синовете си. Разумно ли е тогава да си позволи човек такъв разкош, за парче волско или агнешко месо, да плати с живота на своята дъщеря? Днес вече не се позволява да се колят животни и месото им да се яде. В това отношение се прилага Мойсеевия закон: „Око за око; зъб за зъб“. Или, „с каквато мярка мерещ, с такава ще ти се отмери“.

И тъй, за онези, които влизат в новия живот, в новите разбирания, не е достатъчно само да разбират волята Божия, но те трябва да я изпълняват. Трябва ли тия хора именно, да казват, че Господ е създал животните, за да

ги колят хората и ядат? Бог създаде животните по съвсем други причини, като им определи служба, да бъдат в услуга на човека, да помагат в работата му, но не да се колят и ядат от него. Много от растенията, като жито, царевица, ръж и др., Той определи да служат за храна на човека. А това, че хората ядат месото на много от млекопитаещите и птиците, е случайно явление, вмъкнало се в живота след грехопадането. За да се освободи от тия вметнати явления в живота си, човек трябва да бъде умен, силен, да разполага с знания. За пример, някой се оплаква от сърцебиене. Като няма знания, той ще извика един лекар, ще се остави на него да го лекува. Лекарят ще му направи няколко инжекции, но сърцебиенето не престава. Който има знания, той ще разбере, че причината за сърцебиенето се крие другаде, вследствие на което не може да се лекува с инжекции. Причините за сърцебиенето са психически. Следователно, тези причини са образували ред отрови, които са влезли в кръвта на неговия организъм. А природата не търпи никакви нечистотии, никакви отрови, никакви чужди вещества. Тези чужди елементи са полуорганически вещества, и непременно трябва да излязат вън от човешкия организъм. Значи, сърцебиенето се дължи на ред противоположни мисли, чувства и желания, които са непотребни за ума и за сърцето на човека. За да се лекува, т. е. за да се освободи от тия чужди вещества, съществуват различни методи. За пример, един от новите начини за лекуване на хората е музиката. Има болни, които се лекуват като им се свири на цигулка; други – като им се свири на китара; трети – на флейта и т. н. Различните инструменти указват специфично влияние върху отделните хора. Ако болният обича да слуша цигулка, ще му посвирите нещо, но с възходящи вибрации, а не миньорни песни. Сърцебиенето например, се лекува с песни, които започват с тона „до“, обаче, не тона „до“ взет по камертон, но естествения тон „до.“

Малцина от съвременните музиканти вземат вярно основния тон „до“. Ако вземете този тон вярно, веднага ще почувствувате в себе си успокояване, малка радост, като че сте придобили нещо. Колкото малка да е тази радост, тя внася в душата ви светлина, проблясък, като че слънце е изгряло. Основният тон „до“ е ключ за живота. Всеки може да прави опити в това отношение, да провери тази истина. За българина тези опити не са мъчни, понеже той е музикален. Всеки тон има определено число вибрации по сила и по височина. Когато иска да пее, човек предварително трябва да се настрои, за да попадне в естествения тон, в естествения ключ. Той ще се изправи, ще постои спокоен 10 – 15 минути, докато се освободи от всички мъчнотии и противоречия, които съществуват в ума му, ще помисли за разумността в живота и ще запее. Това значи, че този човек е успял да завърти правилно един от музикалните ключове, който му е даден. Това значи още да изгрее слънцето в него и разумната енергия да

потече в организма му. От него се изисква да знае, как да използва тази енергия. Ако тонът „до“ е правилно взет, човек може да възприеме животворната енергия от слънцето и да я предаде на всички удове в своя организъм. При това положение, той може и цял ден да пее вдъхновено и без умора. Когато болният пее, той има условия в себе си да се лекува и да оздравее; когато не пее, той е сериозно болен, лишен от условия да се лекува. Ето защо, когато сте духом неразположени, или болни, помъчете се да възпроизведете истинския тон „до“. Как ще познаете, че сте взели истинския тон „до“? Ако сте взели вярно тона „до“, но сте болни, веднага ще станете от леглото си и ще направите малка разходка из стаята си. На другия ден ще излезете вън от стаята си. Така ще продължавате ден след ден, докато в продължение на една седмица най-много ще можете да правите разходки вън от къщата си, на разстояние един-два километра най-малко. За това се изисква воля, а не усилие. Сегашните хора се лекуват по пътя на науката. И този път е добър, само че науката си служи с миньорната, а не с мажорната гама. Горчивите хапове, с които медицината си служи, са миньорните гами в музиката. Който не приема мажорната гама – гамата на живота, той ще дойде до миньорната гама – гамата на болните хора; ако не иска да приеме и миньорната гама, той ще се натъкне на друга гама – гама на умиращия човек, т. е. гама на смъртта. Миньорната гама е гама на сърцето. Тя има две степени: низходяща и възходяща. И мажорната гама има такива степени. Низходящата степен ограничава, а възходящата – освобождава, разширява.

Казвам: музиката е необходима в живота, като метод за растене, за развиване, за лекуване. Като четете живота на великите хора, ще видите, че всички са били музикални. Давид знаеше да свири. Същевременно той пееше. От него има много псалми – псалмопевец беше. Саул не знаеше да свири, но когато го нападаха лоши духове, той викаше Давида да му свири, и по този начин ги укротяваше. Тъй щото, и вие се нуждаете от музика. Вие трябва да знаете поне най-елементарните правила на музиката. Който пее, той всякога ще бъде здрав. Който пее и свири за себе си, без да мисли за окръжаващите, той ще може да въздействува добре върху тялото, върху чувствата и мислите си. Това значи здрав човек. Да пееш за себе си, това не подразбира да те чува цял град. Това не е пеене, то е шум, вик. Бученето на вятъра още не е пеене. Истинското пеене съдържа в себе си мекота. Такова пеене е в състояние да спре всеки минуващ, да го застави да слуша. Преди години във Варна живееше една туркиня, която пееше толкова хубаво, с такъв мек и проникателен глас, че всички хора, които минаваха по улицата, спираха се да я слушат. Хората от съседните къщи отваряха прозорците си да слушат. И вие трябва да изливате душите си така, че ангелите от небето да отворят прозорците си, да слушат, кой пее полкова хубаво. Кога пеят хората? Когато са млади. Тогава те пеят най-хубаво.

Когато очаква своя избраник, младата мома пее; щом го срещне, тя престава вече да пее. Там е погрешката. Това е користолюбие, това е материализъм. Хората се интересуват от живота, от богатството, от силата, от знанието, докато ги придобият. Щом ги придобият, те престават да се интересуват от тях. Какво им остава тогава?

И тъй, възкресението, безсмъртието трябва да бъдат цел в живота на човека. Всеки трябва да си зададе въпроса, може ли да възкръсне, и при какви условия може да стане това. Казват някои, че са немили – недраги, че нямат дом на земята. И аз съм съгласен с вас, че по-хубаво нещо в света от дома няма; по-хубаво нещо в света от майката и бащата няма; по-хубаво нещо от брата и сестрата няма. И наистина, братството и сестринството е идеал за човешката душа. На земята, обаче, братството и сестринството още не съществува. Брат или сестра са онези, които са готови всякога от тях да заминат, а не от другите. Брат е онзи, който е готов да се жертвува за другите, както за себе си. Сега всички говорят за братство, за сестринство, за дом, но разбиранията им по тези въпроси са, както тия на светските хора. И религиозните хора говорят за любов към Бога, но не са готови да се жертвуват за Него. Те живеят за себе си само. Това не е никаква любов, никаква обич. Понеже Бог е Любов, Той жертвува всичко за хората, но те не са готови да дадат косъм от главата си за Него, макар че говорят за любов. Това е човешка религия, човешко разбиране, според което съвременните хора водят живот, не-съвместим с Божиата Любов. По тази причина, именно, днес всички хора страдат.

Първото правило: човек трябва да пее. За кого? За брата си и за сестра си. За кого пее майката? За сина или за дъщеря си. Има майки, които пеят много хубаво. Те пеят от любов към своите деца. Христос казва: „Които се сподобят с възкресението и се свържат с ангелите, те са Синове Божии“. Да възкръсне човек, това значи да се върне дома си, да разбере, какво нещо е братство и сестринство, какво нещо е музиката. Да възкръсне човек, значи да се свърже с Бога. Тази връзка се очаква от всички хора. Тя не може да стане изведнъж. Без нея, обаче, не може да се влезе в Вечния живот. Които са завършили своето развитие, те са направили вече тази връзка. Те имат свобода, или да се върнат отново на земята, или да останат да живеят в дома си. Един ден, когато хората разберат този закон, те ще влязат да живеят при Бога и ще бъдат щастливи. Днес хората са нещастни по причина на това, че са далеч от своя дом. Затова именно, те се съмняват в Бога и се запитват, обича ли ги Бог, или не. Щом се съмняват в Първата Причина, те се съмняват и в своите ближни. Те казват: Ако еди-кой си ни обичаше, той нямаше да постъпи с нас така. Прави са те, но същевременно са и криви. Когато нещо се отнася до тях, те много добре разбират, много добре разсъждават. Щом дойде нещо до другите хора, там вече те не

разбират и започват криво да разсъждават. Как трябва да ги обичат другите, те разбират; как те трябва да обичат, нищо не разбират. Тази е погрешката в хората. Колко от съвременните хора, като градят къщи, ще предвидят една стая с едно или с две легла за някой свой брат, или за някоя своя сестра, бедни странници? Това предвиждат само хотелджиите. Единствените хора, които мислят за своите братя и сестри, са хотелджиите. В това отношение, те са добри хора. Като влезе някой в техния дом, те го приемат любезно, свалят шапката, палтото му, завеждат го в добре мебелирана стая, но на другия ден, като рече да си отива, те го спират пред вратата и му казват: Да видим сега сметката! И ако е някой беден, този гост се вижда в чудо. Хотелджиите са научили добре закона за влизането, но не и закона на излизането. Лесно се влиза при тях, но мъчно се излиза. Като влезе някой при тях, те му казват: „Добре дошъл"! Щом излезе, те му казват да плати. Така постъпват всички хора помежду си: като дойде някой в дома им, те му казват „добре дошъл", а като си отиде, казват му да плати. Какво щастие може да се очаква при такова разбиране на хората? Значи, влезеш ли в един дом, ще си платиш честно и почтено. Ако не можеш да платиш, помежду им ще се създадат горчиви чувства. Горчивите чувства са дисонансът в живота. Следователно, дисонансът в живота на хората се дължи на това, че те не могат да плащат своите задължения. Този дисонанс съществува не само външно между хората, но и в самия човек; той постепенно го разяжда.

Днес всеки се бори в себе си. Защо се бори? Защо се съмнява? Защо се омъчнява? Защо е недоволен? Писано е, че всичко е създадено за човека. Щом е така, защо човек е недоволен? Дъщерята е недоволна от майка си, че я ограничава. Майката е недоволна от дъщеря си, че не я слуша. Едно трябва да знаете: човек е дошъл на земята не като баща или майка, нито като син или дъщеря, но като брат или сестра. Само че някои братя и сестри са съзнателни, а някои не са съзнателни. На земята бащи и майки не съществуват. Христос казва: „Един е вашият Отец". Един Баща съществува, и всички останали трябва да бъдат в единство с Него. Тази мисъл трябва да свърже всички хора в едно цяло. Така ли е в същност? Бедните искат богатите да им помагат. Богатите намират, че са работили, спечелили са си богатства, и сега трябва да си поживеят свободно, от никого не ограничавани. Ако искат да бъдат щастливи, и богати и сиромаси трябва да живеят по новия начин. Ако живеят по стария начин, никой не може да бъде щастлив. Смисълът на живота не е в многото ядене, но в благодарността, която сърцето изказва за това, което е получило. Не е беден онзи, който, като повдигне очите си към небето, благодари за всичко, което му е дадено, за живота, който Бог му е дал. Такъв човек разбира смисъла на звездите, на слънцето, на растенията, на животните, на цялата природа около себе си и благодари за всичко, което му се случва.

Той е щастлив човек, защото разбира целокупният живот. Който е недоволен, нека започне да рисува. Нека започне от най-малкото, от някое цветенце и постепенно да върви нагоре. Всеки ден отделяйте по половин час за рисуване. Това е един добър метод за възпитание.

Сегашното възпитание на човечеството трябва коренно да се измени. И възпитателите на човечеството трябва основно да се преобразят. За да се създаде ново поколение, възпитателите трябва да знаят, какво да внесат в умовете и в сърцата на хората. Понеже невидимият свят се интересува от хората, затова, чрез сънища той им показва, какво трябва да правят. Някой едва се събудил от сън и започва да разправя: Снощи сънувах, че се качих на една висока планина и оттам хвъркнах. Защо се качвал на планината, защо хвъркал, и той не знае, но трябва да мисли. Друг разправя, че сънувал някакво голямо угощение. Трети разправя, че яздил на бял кон, със знаме в едната ръка и със сабя в другата. Сънищата са символи, които показват на човека, какво трябва да прави в будния си живот. Качването на планината символизира Високото място – Бога. Значи, човек трябва да мисли за Бога. После ще мисли за коня. Конят символизира практическия ум на човека. Сабята означава Словото Божие. Ако сънуваш, че си офицер, това не значи, че офицер трябва да станеш, но да възседнеш практическия ум, да се препашеш с Словото Божие и да започнеш да Го прилагаш в живота си. Щом започнете да мислите по този начин, ще видите, че светът е разумно създаден. Тогава ще видите, че не сте сами. Около вас стоят вашите деди и прадеди, вашите близки. Ще кажете, че това са халюцинации. Според мене, неразбраните неща са халюцинации, а разбраните – реалност. Всяка идея, която внася в ума на човека светлина, а в душата му – любов, радост и мир, тя е реална. Всяка идея, която няма тези качества, тя е халюцинация. Първата идея помага на човека в борбите му, а втората го спъва. Докато тези две идеи се борят помежду си, човек не може да се справи с положението си. Щом се присъедини към една от тях, той или ще падне, или ще се издигне. Всякога давайте ухо на светлите идеи в себе си.

Съвременното човечество е дошло до положение, дето ангелите и напредналите същества му посочват пътя, по който трябва да върви. На него не остава друго, освен да ги послуша, а с това и да се благослови. Това показва, че никой в света не е сам. Вашите близки, които са заминали за онзи свят, са живи. Всички, които ви обичат, не са далеч от вас. Вие трябва да се стремите към същества по-напреднали от вас, които са завършили развитието си. Те са ангелите, светиите, гениите. Щом се свържете с тях, вие ставате Синове Божии. А като Синове Божии, вие разполагате вече с Божията Любов. Да бъдете Синове Божии, значи всички съзнателни същества да ви услужат, да имате богатство, знание, сила. Дето отивате всички ще ви приемат с радост и ще казват „Добре дошли!“

„Като са Синове Божии, Синове на възкресението са". Тази е първата задача на човека – да бъде Син Божи. Да бъдеш Син Божи, това значи още, при най-големите бури в живота си да запазиш мекотата на чувствата си. Отвън морето може да се вълнува, но вътрешно, в съзнанието си, човек трябва да остане тих и спокоен, да не загасва светлината на своето кандилце, за да може всякога на нея да чете. Докато човек мисли за Бога, и Той ще мисли за него. Докато обича Бога, и Той ще го обича. Казано е в Писанието: „Понеже вие се отказате от мене, сега ще носите лошите последствия на този отказ". На друго място е казано: „Обърни се към мене, о, Израилю"! Обръщането към Бога подразбира възприемане на Божията Любов и възстановяване на прави отношения между човека и Бога, отношения на син към баща. Това обръщане към Бога води към възкресение. За стария живот не трябва да се съжاليا. Новият живот иде сега, и вие трябва да го приемете. Всички ще минете през океана, но щом излезете на другия бряг, в новия живот, в новата култура, ще срещнете ония, към които се стремите. Кракът на много от съвременните хора няма да стъпи на другия бряг на океана. Ако влязат в новата култура, те ще бъдат по-нещастни, отколкото са сега. Те ще влязат в новия живот в бъдеще, когато земята се реформира. При новите условия могат да живеят само ония, които са готови да изпълняват волята Божия. Между тези хора ще владее пълен мир, пълно разбиране и съгласие.

За сега важният въпрос е, че всеки трябва да се стреми към възкресение. Не е достатъчно само да се стремите към възкресението, но трябва правилно да го разбирате. Първо трябва да сте равноангели; и като сте синове на възкресението, да бъдете Синове Божии. Значи, първо човек трябва да се освободи от клещите на смъртта; после, да бъде равен на ангелите, и най-после да има велик идеал, да стане Син Божи. Първо, освобождаване от смъртта; второ, връзка с ангелите и трето, създаване на правилни отношения с Бога. Това е красивото в живота. Този е смисълът в живота – придобиване на безсмъртието, т.е. на възкресението; после, връзка с ангелите и най-после да станете Синове Божии

21-ва Беседа от Учителя, държана на
29 януари, 1928 г., София – Изгрев.

Книги: Синове на възкресението (Сила и Живот. Десета серия (1927–1928). Том III. София, 1934) 8 беседи от 29 януари 1928 г. до 15 април 1928 г.

Начало: 10:00

СЪСТОЯНИЯ НА МАТЕРИЯТА

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!"

Размишление.

Чете се темата: „Най-голямата скръб". Няма да четем всичките теми,
защото скръб-та е заразителна, има опасност да се поддадете на влиянието
й.

За следния път пишете върху темата: „Цяр за най-голямата скръб".

Цяр има за всяко нещо, но затова се изисква търпение. С търпение всичко
се постига. За случая българите си служат с пословицата: „Капка по капка
море става." За да приложи търпението, човек трябва да се ръководи от
един основен закон, върху който да постави живота си. От гледището на
този основен закон той ще си обяснява всички неща. Например какво ще
отговорите на въпроса за отношението на ума и на сърцето към човека?
Различни отговори могат да се дадат на този въпрос, но важно е първо
умът и сърцето да се впрегнат на работа и тогава да се види какво е тяхното
отношение към човека. Да се впрегнат на работа, това не значи, че трябва
да им се заповядва. Само умният човек може да заповядва, но не и
глупавият. Отговаря се на молитвите на умния човек, но не и на молитвите
на глупавия. Последният може да се моли цял ден, но ни глас, ни
услишание на неговите молитви. Служителите на Ваала се молиха цял ден,
но никакъв отговор не получиха. Когато Илия повдигна ума си нагоре и се
помоли, веднага получи отговор.

Разумност, права мисъл се иска от хората, а не празни думи. Без да мислят,
мнозина казват: „Животът е борба, животът е течение, което завлича
човека." Като кажат така, те сами се поставят в безизходно положение.
Според тях животът е течение, което завлича човека, без да може да му се
противопостави.–Не, когато умният попадне в условията на въздуха, той
става птица; когато попадне в условията на водата, той става риба; когато
попадне при условията на земята, на твърдата почва, той започва да ходи
на два крака като човек. Въздухът представя човешкия ум; водата –
човешкото сърце, а твърдата материя – човешката душа. Следователно
който иска да развива ума си, той трябва да изучава свойствата на въздуха;

който иска да развива сърцето си, той трябва да изучава свойствата на водата, който иска да намери душата си, той трябва да живее на сушата, да изучава свойствата на твърдата материя.

И тъй, човек трябва да изучава законите и свойствата на разните видове материя, за да може да се справя с нея. Ако в него се събере въздух повече, отколкото трябва, той ще изпита вътрешни напрежения, големи течения, големи бури. Тия бури, като минават през областта на ума, ще образуват големи вълни. Вълните пък правят пакости на човека. В края на краищата най-безопасно за човека е на сушата, на почвата. Почвата, твърдата материя представя човешката душа, върху която растат ябълки, круши, грозде. Водата и въздухът са потребни като условия за развиване на човешката душа. По нея среща-ме чисти извори, кристални води. Душата заповядва и на ума, и на сърцето. Тя познава техните свойства и може да ги управлява, без да ги вади от условията, в които те се развиват. Умът не може да живее вън от въздуха. Сърцето не може да живее вън от водата. И душата не може да живее вън от твърдата почва. Думите „не могат да живеят“ подразбират, че не могат да се проявят.

Съвременните хора се раждат и умират, търсят щастие, но не го намират. Докато го намерят, ще ги извикат за онзи свят. Има случаи, когато човек може да бъде щастлив, но временно само. Например вървиш по улиците, никъде не намираш вода, а голяма жажда те мъчи. Срещаш един човек, който носи в ръката си шише с вода. Той те погледне, схване положението ти и ти предлага да пиеш вода от шишето му. Ти се напиеш добре с вода и си щастлив, че си задоволил жаждата си. Друг ден вървиш по полето, но си гладен. Срещаш една крава, която спира пред тебе и ти предлага от млякото си. Ти издоиш малко мляко и си щастлив, че си задоволил глада си. Друг път пътуваш в планината и усещаш голяма жажда. По едно време чуваш, че близо някъде клоkochи извор. Приближаваш се при него, гребваш с шепата си няколко пъти от неговата чиста, освежителна вода и си щастлив, че можа да задоволиш жаждата си. Както виждате, три случая в живота ви носят щастие. Обаче кой от трите случая носи най-голямо щастие? Истинско щастие е онова, което е постоянно. И в трите случая щастieto не е постоянно. Защо? – Защото всеки ден не можете да срещате човек, който да ви дава вода от шишето си. Всеки ден не можете да срещате крава, която да ви предлага от млякото си. Всеки ден не можете да намирате такъв чист планински извор, който да уталожва жаждата ви. От няколко случая вие не можете да вадите заключение, че нещата всякога ще стават по един и същ начин. В природата нещата не се повтарят. От един и същ човек не можеш да пиеш два пъти наред вода. От едно и също дърво не можеш да ядеш два пъти наред плодове. Закон е това.

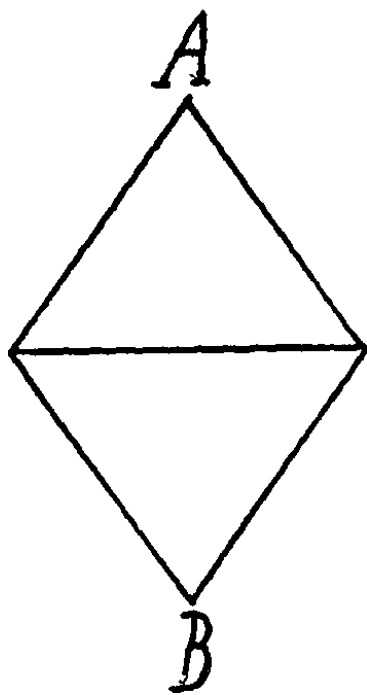

Казвате : „Докажи този закон. “ – И да се докаже този закон, пак ще знаете толкова, колкото преди доказването му. Ако отидете на театър да гледате някаква драма, какво ще научите ? Ще видите, че героите страдат, мъчат се. Ако са млади, в края на краищата, ще им турят венец на главите, ще им направят къща и ще ги оставят да живеят заедно. Още на другия ден ще видите, че тази къща, този нов дом започва да дими. Народната пословица казва: „Къща без дим не може.“ Тази пословица е вярна не само по отношение на външната къща, но и по отношение на самия човек. И външно, и вътрешно човек дими. Защо? – Защото по естество той е двойно същество: едното същество е жител на ада, а другото – жител на рая. Тези същества са така свързани помежду си, че през целия си живот човек не може да се освободи от тях. Дето отиде светлото същество, там ще бъде и черното. То навсякъде го следва неотклонно. Апостол Павел, велик апостол, много плака и се моли на Господа да го освободи от тъмното същество в него, но Господ му каза, че засега това същество му е нужно. Ще дойде ден, когато той сам ще се освободи. Апостол Павел казва, че е намерил начин как да се справи с това същество, но не казва, че абсолютно се е освободил от него. Нито Христос е бил свободен от това тъмно същество. Духът на Христа беше свързан с плътта, с тъмното същество, което понесе греховете на човечеството. Щом Христос не можа да се освободи от това тъмно същество в себе си, за вас още повече няма да се направи изключение. В живота изключения не съществуват. Обаче Христос дава методи как може човек да се справи с това същество, да го направи слуга на Божественото в себе си.

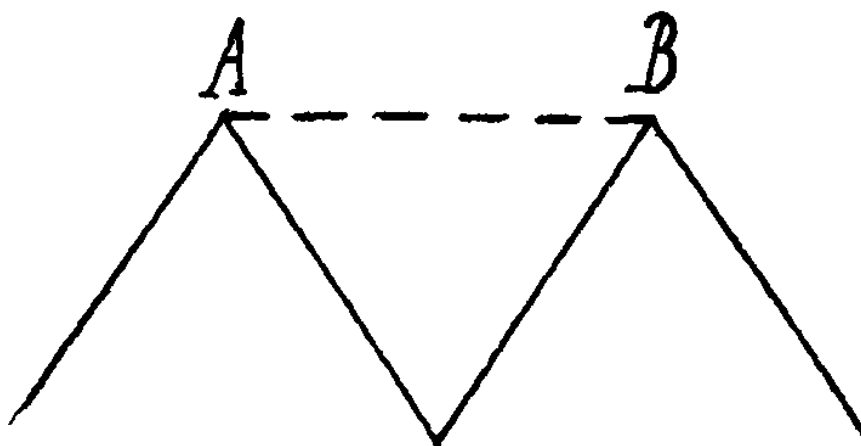
И тъй, когато се натъква на известни мъчнотии в себе си, човек трябва добре да мисли, да търси начини как да се справи с мъчнотиите си. Щом човек не може да реализира една светла идея, в него се образува празнина, която му причинява ред страдания и нещастия. Природата не търпи никакви празнини. Следователно всяка празнина в живота на човека се дължи на някаква нереализирана светла мисъл в миналото му. Например дохожда при вас един човек, изпратен от Бога, да му помогнете в нещо. Вие работите върху своите добродетели, но в този момент друго нещо ви занимава и отказвате всякаква помощ на човека. Той си отива недоволен, огорчен от вас. Вашият отказ създава една празнина в живота ви. Един ден тази празнина ще ви причини някакво нещастие. Като страдате, като се мъчите, най-после ще запълните тази празнина и ще се научите как трябва да се изпълнява волята Божия. Тъй щото, когато някой човек ви преследва, ще знаете, че в миналото си някога вие не сте му направили онова добро, което е било нужно за неговото повдигане. Човек трябва да прави добро, за да не го сполети зло. Доброто е храна, условие за развитие на сърцето. Най-малкото добро е капка вода, която се втича в сърцето и увеличава неговите притоци.

Българите казват: „Капка по капка море става." Морето представя човешкото сърце. Широко трябва да бъде човешкото сърце, защото в него се складират грамадни богатства. Доброто оформява, развива и организира силите на човешкото сърце. Щом сърцето се прояви, умът се свързва с него и започват заедно да работят за реализиране на великите идеи на душата. Умът и сърцето са два велики центъра, чрез които душата реализира своите идеи. Без ум и без сърце душата не може да се прояви.

Казано е в Битието: „И създаде Бог човека по образ и подобие свое." Вие гледате човека и намирате, че той не представя истинско подобие на Бога. Тогава представете си мислено идеален човешки образ и приемоте, че той е подобие на Бога. Ако нарисувате на черната дъска един ромб, истински ли е той? – Не, тази фигура е подобие на ромба. Ромбът има четири ъгъла, от

които два по два срещуположните са равни помежду си. Например, ъгълът А е равен на ъгъла В. Този ромб (фиг. 1) може да се разложи така, че върховете на ъглите А и В да са поставени на една плоскост. Тогава тия ъгли ще представят два планински върха. Правата АВ представя един от диагоналите на ромба, който не се вижда. Тази фигура е перспективна представа на ромба. За да си представим ромба в това положение, ние приемаме, че страните му са

фиг. 1

в движение. Между двата върха се образува долина. При движението на страните на ромба се вижда как функционират силите в живата природа. Едни от тия сили са възхо-дящи, а други – низходящи. Долината представя лошите условия на живота.

Ако нарисувате човешкото лице геометрически, то представя красива фигура. В него са концентрирани всички космически сили. Всички планети, всички слънчеви системи се отразяват в човешкото лице. Следователно по човешкото лице можете да изучавате цялата астрономия. Слънцето, луната и звездите могат да се поставят на човешкото лице. Така погледнато, човешкото лице има вече смисъл. Много сили са работили за неговото създаване. Ето защо, когато видите лицето на човека, радвайте се, че виждате целия космос в миниатюр. Не мислете дали сте красиви или не, но знайте, че лицето ви представя небето и земята, създадени от Бога. Докато гледате на въпроса по този начин, вашето лице всякога ще бъде младо и красиво. Щом престанете да гледате на лицето като на небе, на което се виждат слънце, луна и звезди, то ще започне да се набръчква и остарява. Днес хората остаряват за нищо и никакво.

Искуство е човек да разбира своя живот, да разбира своя организъм, да познава лицето си и да чете по него. Който не разбира живота, той не може да бъде щастлив. Не е въпрос да бъдете щастливи за себе си, но да се радвате на всичко, което Бог е създал, както и на това, което вие сте направили. Щастлив ли е съвременният човек? – Не е щастлив. От сутрин до вечер той роптае, сърди се, гневи се, от всичко е недоволен. Докато е доволен, човек се намира в горната част на ромба, в ъгъла А, в рая. Щом стане недоволен, той слиза в долната част на ромба, в ада. Докато бил в рая, Адам се намирал в горната част на ромба, в ъгъла А. Щом съгрешил, той излязъл от рая и слязъл в ъгъла В, в ада. Бог лишава недоволния от

всички блага, за да го смири, да го направи доволен. Като изгуби всичко, каквото е имал, човек казва: „Ще върша волята Божия, че каквото Бог даде.“ Този човек е слязъл в долната част на ромба и се е примирил с положението си.

Това върши природата всеки ден с човека. За недоволния тя обръща рая надолу, поставя ангел да пази пред вратата и казва: „Раят не е място за недоволни. Той е място за доволни, за смирени хора.“ Казвате: „Кой остана в рая след изгонването на Адам и Ева?“ – В рая останаха послушните синове и дъщери на Бога. Адам и Ева, синът и дъщерята на първия Адам, не послушаха Бога и затова ги изпъдиха от рая да отидат в света, там да се плодят и размножават. Има надежда един ден и те да се върнат отново в рая. Всички съвременни хора са непослушните синове и дъщери на първия Адам. Това не значи, че първият Адам е бил грешен. Той бил добър и праведен човек, но синовете и дъщерите му и досега са извън рая за непослушанието си към Бога. Тяхното непослушание се проявява в това, че ядат плодове от забрененото дърво. Малко непослушание е това, но повдига голям въпрос. И днес виждате как майката взема пръчицата, потупва детето си, че без разрешение късало плодове в градината. Като го натупа добре, изпъди го навън.

Следователно, като ученици, от всички се изисква послушание. Абсолютно вътрешно послушание – това е първото условие, което се иска от ученика. Послушанието е първият закон, върху който се крепи хармонията. Докато човек не възстанови своята вътрешна хармония, докато не възстанови хармония с окръжаващата среда, той не може да се ползва от Божиите блага, от Божието благословение.

И тъй, като ученици, от всички се иска работа. Всеки трябва да работи съзнателно върху себе си, да приготви условия за идването на любовта. Любовта може да се разглежда от три страни: като проява на ума, като проява на сърцето и като проява на душата. Като проява на сърцето, любовта се различава от тази на ума и на душата. Да работите върху себе си пък, това значи да знаете как да възприемате необходимото количество въздух, вода, светлина и земя. Човек трябва да има в себе си светлина, въздух, вода и земя. Земята е необходима като място за почивка. Като пътник човек трябва да спре някъде да си почине. Душата е мястото, на което той може да си почине. Казват някои: „Канара на моя живот.“ Думата канара символизира душата. „Дом, построен на канара, няма да се разруши.“ - е казано в Писанието. Значи душата е най-устойчивото място, на което човек може да съгради живота си. Душата е мястото, дето растат най-хубавите плодове. Който няма душа, той е безплоден. Безплодният нищо не може да постигне.

Какво представя душата за човека, се вижда от стиха, в който Христос казва: „Ако целия свят спечеля, а душата си изгубя, нищо не се ползвам.“ Всички съвременни народи се борят за земя. Прав е стремежът им за придобиване на земя, но те не схващат вътрешния смисъл на земята. Да се стремиш към придобиване на земя, това значи да дадеш условия на душата си да се прояви. Ето защо човек трябва да има само толкова земя, колкото му е нужна – ни повече, ни по-малко. Един ден земята ще бъде така разпределена, че всеки ще вземе такава част, която да отговаря на степента на неговото развитие. Тогава всеки ще си направи на своята земя една къща с нужното количество светлина, въздух и вода.

Какво представят въздухът, водата и земята за човека? Въздухът символизира ума; водата символизира сърцето, а земята, твърдата материя, символизира душата. За да разберете отношенията между ума, сърцето и душата, трябва да разберете отношенията, които съществуват между въздуха, водата и земята. За да изучите законите на различните видове материя, ще отидете при земеделците, които обработват земята; после –при рибарите, които ловят риба, и най-после – при птицевъдците, които отглеждат птици. В края на краищата ще видите, че и рибите, и птиците се стремят към земята и към сушата. Рибите приготвят условия за развиване на човешкото сърце. Птиците приготвят условия за развиване на човешкия ум. Животните пък приготвят условия за развиване на човешката душа. Ако рибите, птиците и млекопитаещите изчезнат преждевременно от земята, развитието на човека моментално ще се преустанови. Ако разгледате човека с окото на ясновидеца, ще видите в него всички видове животни и растения, всички реки, морета и океани, всички гори и планини. Изобщо външният свят е отразен в самия човек, но в миниатюр. Затова именно наричат човека малка вселена, или микрокосмос. Така трябва да гледате на себе си, ако искате да се самовъзпитавате. Иначе каквито усилия да правите, вие можете само да се дресирате, но не и да се възпитавате. Дресировката нищо не ползва. Тя е толкова трайна, колкото златният прах върху медния предмет. Дресирането е подобно на позлатяването на някой предмет. Колкото и да дресирате едно животно, щом го поставите при старите условия на неговия живот, то отново ще подивее. Същото се отнася и до човека. Колкото и да дресирате дивака, щом го поставите при условията на неговия живот, той пак дивак остава.

И тъй, не развивайте в себе си това, което не е Божествено, защото при пръв удобен за него случай, ще го изгубите. Щом го изгубите, ще страдате. Защо трябва да страдате за чужди неща? Често хората страдат от чужди мисли, от чрезмерна работа, от големи тревоги и т. н. Във всичко това има

нещо чуждо, някакви примеси. Ще кажете, че някой измислил нещо, направил някакво откритие. – Никакво откритие не е направил той. Единственият, Който мисли, това е Бог. Човек само копира това, което Бог е създал. Някой минава за изобретател само затова, че използвал някои природни сили и ги впрегнал на работа. Обаче той не ги е използвал за повдигане на човечеството, но за неговото падане, за унищожаване и убиване на хора. Вследствие на това този изобретател ще отговаря за своите открития. Знаете ли какво ще бъде положението на онзи изобретател, който е измислил бомбите за убиване на хора? Всякабомба, която е ударила на живо месо, ще се отрази и в неговия мозък.

Съвременните хора страдат от много огън. Те произвеждат големи експлозии помежду си. В който дом влезете, ще видите, че мъжът и жената цъкат, произвеждат огън със своя кремък и огнило. Това голямо количество огън изпарява водата в организма на мъжа и жената, вследствие на което в ума им настава голяма сухота. От голямата сухота те не могат да мислят. Какво трябва да правят, за да намалят количеството на този огън? – По-силният от тях трябва да се заеме да трансформира тази енергия, да я превърне в мисъл, т. е. да я впрегне на работа. Така лекуват болни, които имат висока температура. Поставят болния при условия силно да се изпоти, от всяка негова пора да излезе вода. Щом се изпоти, вътрешният и външният огън се уравновесяват и болният се успокоява, започва да мисли правилно. Изобщо, съвременните хора са майстори за произвеждане на огън, но не са майстори за произвеждане на вода. Когато човек се успокои, това показва, че той е възстановил своето равновесие. В такъв случай неговото спокойствие трябва да се предаде и на окръжаващите. Ако те се успокоят, той е при-добил вътрешното си равновесие. Ако те не се успокоят, и той не се е успокоил.

Мнозина казват, че вярват в Бога. Вярват в Бога, а са неспокойни. Истинската вяра включва в себе си такива елементи, които никога не се губят. Тя е подобна на златото, което банкерът има в касата си. Той казва: „Аз имам голямо количество златни монети в касата си.“ Като каже това, той не трябва да се безпокои, че някога ще ги изгуби. Той ще пусне тези монети в обращение, ще работи с тях, но в края на краищата те пак ще се върнат при него, но с една придобивка. Това значи вяра. Каква вяра е тази, която ту се придобива, ту се губи? Някой банкер се хвали със своето богатство, но се страхува, че ще го изгуби. – Това не е истинско богатство. Това не може да бъде положителна вяра. Такива богати лесно губят богатството си. Щом изгубят богатството си, те изгубват и вярата си. Тогава нито богатството им е било тяхно, нито вярата им е била силна. Те не са имали онзи елемент на вярата, с който да издържат на изпитанията.

Спокойствие се иска от човека, за да издържа на изпитанията. Луната дава спокойствие. Майка на спокойствието е луната. Тя влияе върху въображението на човека. Който има силно развито въображение, той може да понася изпитанията с голямо спокойствие. Който няма добре развито въображение, той няма спокойствие в себе си. Когато се намерите в трудно положение, в някаква мъчнотия, започнете да работите с въображението си. Представете си, че сте си купили много земя, направили сте си къща, отишли сте в странство да учите езици и се връщате обогатен със знания. Като си представите тия неща, няма да забележите как ще се успокоите, ще трансформирате състоянието си. – Възможно ли е да постигнем това нещо? – Като си въобразите, че сте придобили богатства, знания, че разпореждате на-дясно – наляво, това е достатъчно за вас – повече не ви трябва. Като сте неразположени, представете си, че седите пред един голям оркестър и слушате музика. Щом си представите тази картина живо, ще започнете да чувате музиката. – Ама ще кажат хората, че сме смахнати. – Да казват каквото искат. За предпочитане е човек да живее във въображението си, на луната, отколкото да ходи с увиснала глава, отчаян и обезсърчен, да не намира смисъл в живота.

Като ученици вие трябва да изучавате желанията си, да знаете на кои от тях да давате предимство. Едни от желанията ви са на място, а други не са на място. Някой се оплаква от своите лоши желания, от своите пороци. Не се спирайте върху пороците си, но ги изучавайте. Пороците не са нищо друго, освен нереализирани мисли и желания, не проявени добродетели. Всеки порок подразбира неразрешена задача. Като знаете това, имайте готовност да разрешавате задачите, които ви са дадени. Всяко желание съдържа в себе си динамическа сила, която трябва да се впрегне на работа. Ако тази сила не се впрегне на работа, тя ще произведе лоши резултати. Ето защо ученикът трябва да знае как да работи с динамическите сили на своя организъм. За това не се изискват големи усилия. Малката искра е в състояние да запали цялата земя. Дайте тази запалка в ръцете на малкото дете и то ще запали земята. Най-малкото усилие, навреме приложено, е в състояние да реализира една мисъл. Речете ли да философствате дали тази мисъл може да се реализира, какъв ще бъде резултатът ѝ, никакво постижение няма да имате. При това положение за реализирането на тази мисъл са нужни месеци и години. Докато човек прилага нещата, без да философства, те стават лесно. Щом философства, без да прилага, нещата стават мъчно. Като дойде някоя Божествена мисъл в ума ви, веднага пристъпете към приложението ѝ. Що се отнася до Божествените мисли, прилагайте ги без разсъждение. Колкото повече философствате върху тях, толкова повече постижението им се отдалечава. Вие трябва да прилагате Божествените мисли, за да развиете вътрешна хармония в себе си –

хармония в своите мисли, чувства и постъпки. Без тази хармония сърцето и умът не могат да се развиват. Без тази хармония душата не може да даде никакви плодове. Докато служите на Божественото, работите ви ще вървят добре, ще имате добри резултати. Щом връзките ви с Божественото се прекъснат, животът ви ще бъде пълен с разочарования. Който върви в Божествения път, той не знае какво значи падане.

Христос дойде на земята да покаже на хората как трябва да живеят. Апостол Павел, последовател на Христа, искаше да спаси еврейския народ, но с това свое желание той се отклони от своето предназначение. Защо? – Защото веднъж Христос спаси света, нямаше защо Павел да го спасява. Един е спасителят в света, няма защо повече спасители да се явяват. Само Бог спасява. Ние можем да бъдем само проводници на Божиите мисли. Христос изпрати Павла да проповядва между езичниците, като му каза да не се мъчи да спасява еврейския народ. Христос е пред-видил начин за спасяване и възпитание на еврейския народ. Често и вие изпадате в положението на Павла, искате да обърнете целия ваш род към Бога. Казвам: Не се бъркайте в Божиите работи. Бог има специфични методи за спасяване на всяка душа. Докато майките и бащите ви, братята и сестрите ви не споделят вашите идеи и ви противодействат, вие по никой начин не можете да им въздействате. Не се занимавайте с работи, които не влизат във вашата област. Ако мислите, че можете да обърнете света към Бога, вие ще се намерите в положението на онези 12 души, които в името на Христа и Павла, отишли да пъдят духовете от един беснуем. Беснуемият им казал: „Христа познавам, Павла познавам, но вие кои сте, не познавам.“ Хвърлил се отгоре им и ги набил. Божията сила не се проявява в множеството, но в единството, в хармонията между душите. Тези 12 души били хора без ум, без сърце и без душа. Такива хора не могат да вършат Божиите работи. Човек нищо не може да направи без ум, без сърце и без душа.

И тъй, който не е намерил душата си, да я намери. Не е въпрос за обръщане към Бога, за спасение. Важно е за човека да намери своя ум, своето сърце и своята душа и да научи законите, които ги управляват. В това седи истинското учение.

Ние вземаме ума, сърцето, душата и духа като символи. Въздухът символизира ума, водата символизира сърцето, земята символизира душата, а светлината символизира духа. Когато духът се възцари в човека, неговата светлина ще изгрее в душата му и плодовете на тази душа ще почнат да зреят. Това означава присъствие на духа. Следователно, ако в човека няма въздух, вода и земя, какво ще го ползва слънцето? Човек трябва да има в себе си въздух, вода и земя, за да могат топлината и светлината да проникнат в него, да види изгряването на слънцето. Казано

е, че слънцето на душата никога не залязва. Това е реалното в света.

Сега вие мечтаете за спокоен живот и понеже не го намирате на земята, представяте си го на онзи свят. Казвате: „Като отидем на онзи свят, ще влезем в рая.“ И започвате тогава да си въобразявате един особен рай. Обаче като отидете на онзи свят, ще видите, че нищо няма от това, което сте си въобразявали на земята. Ако действително попаднете в рая, вие ще се намерите при условия, каквито никога не сте си въобразявали: богатство, щастие, изобилие. Като ви дотегне това щастие, ще слезете на земята да се разсеете. Този рай е за хората на земята, които са мечтали за него, които са го търсили. Слънцето, луната, звездите са създадени за човека, да ги изучава, да се свързва с онези разумни, възвишени същества, които живеят там. Щом тия същества са интелигентни, със сърца и души, там ще има и въздух, и вода, и земя. Има системи, в които греят три слънца: когато едно от тях залезе, второто изгрява. Как бихте живели в такъв свят? За да живее човек там, мозъкът и нервната му система трябва да се приспособят към условията на тия системи. Законите в този свят са съвършено различни от тия на земята. Светът на трите слънца подразбира троеличието на Бога, за което се говори в православната черква.

И тъй, за да прогресирате, вие трябва да възстановите своята вътрешна хармония, да хармонизирате душите си. В това седи истинската радост. Радостта е плод на живота. Следователно радвайте се на живота, който днес имате, а не на този, който очаквате в рая. Вие ще влезете в рая с плодовете на сегашния живот. Затова стремете се да използвате условията на сегашния си живот, да имате добри плодове, с които да влезете в рая. Там ще ви се дадат най-добри условия. Обаче никога не считайте, че сте бедни. За да не ви сполетят неприятности, мислете, че сте богати, че разполагате с много неща в живота. В онзи свят просяци не приемат. Да просиш, това значи да мислиш, че си нещастен. – Не, ще работиш, ще изкарваш прехраната си. Няма да очакваш наготово, но ще работиш. Каквото изкуство имаш, ще го приложиш и ще получиш Божието благословение. Просията е наказание. Обаче казано е в Писанието: „Просете и ще ви се даде!“ Тази просия коренно се различава от обикновената. В този стих се говори за просене от Господа. Да просите от Господа е едно, да просите от хората е друго. Щом е дал живот на човека, Бог му е дал и хляб. Щом му е дал ум, Той е дал и храна за този ум. Щом му е дал сърце, Той е дал и храна за това сърце. Веднъж човек дошъл на земята, Бог е предвидил всички негови нужди. Задачата на животните е да събират магнетизъм. Докато животните са здрави, и хората ще бъдат здрави; щом животните започнат да боледуват, и хората ще боледуват. Ето защо, ние трябва да бъдем приятелски разположени спрямо животните, за да можем да се ползваме от магнетическите сили, които те складира в

себе си.

Както виждате, за да възприеме човек новия мироглед на живота, той трябва да се свърже с Божествения свят, да види как разумните същества работят там, да научи законите на този свят. По този начин човек ще види как всичко съдейства за неговото добро и му помага. Небето му помага; рибите, птиците, млекопитаещите, растенията му помагат; светлината, въздухът, водата и земята също така му помагат. Изобщо всичко живо в света помага на човека. Бог ни помага и говори чрез всичко. Защо? – Защото сме дошли в последните времена, в края на епохата. Сега сме в епоха на ликвидация.

По какво се познава, че е дошло време на ликвидация? – По голямото разтърсване, което иде сега на земята. При това разтърсване и най-дебелите глави ще узреят. Няма да остане глава, която да не се разтърси и узрее. Каквито вярвания и да имате, главите на всички ще узреят, ще разберат, че има един закон в света, който управлява цялата вселена. Резка няма да се измени от този закон заради вярванията и теориите на хората. Всички хора трябва да дойдат до правилно разбиране на живота. Едно е това разбиране! Накъдето и да текат реките, все на едно място ще отидат. Не чакайте деня, когато насила ще ви накарат да бягате, защото, като бягате, можете силно да се задъхате и да не стигнете на определеното време. Докато има още време, вървете умерено, спокойно, да бъдете готови за новата епоха, която иде. Новата епоха изисква нови хора, т. е. млади хора, с умове и сърца просветени, с души възвишени. Казано е в Писанието: „Всички ще бъдете научени от Бога.“ – Кога ще дойде това време? – Иде вече времето, когато всички хора ще бъдат научени от Бога. Той ще им говори, ще ги учи, а те ще Му служат. Това значи: „Капка по капка море става.“

Сега от всички се изисква да знаете законите за създаването на водата, за да образувате морета около себе си. Време е вече да се върнете в рая, от който сте изпъдени. Ще учите, ще работите, ще се молите да ви върнат в рая, при добрите условия. Адам и Ева не послушаха Господа, ядоха от забраненото дърво. Осем хиляди години вече как човечеството опитва последствията на своето непослушание. Какво са постигнали в този път? – Нищо особено. Сега трябва да се върнат от този път, да влязат в новия живот, да приложат послушанието. Новият път подразбира право разбиране на живота. Това разбиране ще внесе мир във всеки дом, във всяко сърце и във всяка душа. Тази е задачата, която трябва да се реализира в живота. Вие очаквате Духа да ви посети и тогава да започнете работа. – Не, Духът не иде по механически начин. Всеки от вас носи в джоба си най-малко по сто семена. Какво трябва да прави? Дето мине, той трябва да сее, да пръска тия семена.

– Ами хората ще искат ли нашите семена? – Пръскайте семената си и не питайте. Когато е въпрос за правене на добро, не се пита. Щом е за злото, питайте човека да му направите ли зло, или да не правите. Искаш да откраднеш коня на някой човек. Няма да го откраднеш, без да питаш. Ще отидеш при него и ще му кажеш: „Искам да открадна коня ти. Позволяваш ли?“ – „Слушай, ако имах само един кон, не бих ти позволил, но понеже имам два коня, единият ти подарявам. Качи се сега на коня, който ти подарявам, да видя как изглеждаш. Прилича ти да яздиш кон. Хайде сега добър път!“ Щом речеш да направиш добро на някого, не питай. Това подразбира пословицата: „Капка по капка море става.“ На болни, на страдащи, на бедни носете вашите светли, красиви мисли и чувства и не се страхувайте.

Като ученици вие трябва да бъдете носители на красивото и възвишеното в света. В Школата се дават ред случаи, дето можете да прилагате вашите мисли и чувства. Например някой от учениците се проявява неправилно: започва да буйства, да изопачава истината, да злослови по адрес на новите идеи, на новото учение. Това са неща, допуснати от разумния свят като предметно учение. Учениците трябва да се учат от тия неща. Ако в обикновените училища учителите си служат с пособия като предметно учение, колко повече това е необходимо за такава велика Школа, каквато е тази, която следвате. Много образци ще изпрати невидимият свят като предметно учение за учениците, било положителни или отрицателни, но вие трябва да прилагате знанието си, да се учите от тях. Ако прилагате добрите си мисли и чувства, и вие ще се ползвате, и на онези, които са послужили за предметно учение, ще помагате. Ако не прилагате това, което сте научили, нито вие ще се ползвате, нито те ще се ползват. – Ама защо се явяват такива неправилности между учениците? – Всичко, което става в Школата, е допуснато. Това са задачи за разрешаване, които вие можете да решите. Те са задачи и за вас, и за онзи, който неправилно се проявява. Някоя сестра се проявява неразумно. Защо? Тя не е просветена още, не разбира идеите и ги изопачава. – Защо трябва да бъде така? – Това е въпрос, на който не може да се отговори.

В древността един цар срещнал една млада, красива жена. Той харесал тази жена и я взел при себе си. Оказало се, че тя била жена на един беден човек, който нямал никаква радост в живота си освен нея. Бедният тръгнал подир жена си, плакал, молил се да му я върнат. Като видял нещастieto на този беден човек, царят го извикал и му казал: „Ето, вземи жена си и върни се назад.“ Защо плаче този човек? – Взели му нещо, което го правило щастлив. Царят върнал това, което взел. Вие можете ли да върнете на човека това, което му е отнето?

Следователно когато видите някаква неправилност в Школата, че някой се е отклонил от правия път, т. е. изкривил малко пътя си, не питайте защо става това, не хвърляйте камъни върху него, да увеличавате спънките му, но помагайте му по някакъв начин да се почувства като в свой дом, между близки, които се интересуват от неговото положение. Не му ли помогнете вие, отвън ще дойдат хора да му помогнат, но те ще го изопачат, ще го използват за свои лични цели. Много противници на Божественото учение чакат вън от Школата, да пипнат някоя жертва в ръката си, да спечелят нещо от нея. Не е лесно да станеш жертва на някого. Това значи, да попаднеш в ръце на хора, които ще те ограбят. – Какво ще ограбят?–Ще ограбят сърцето ти, ума ти, ще поробят душата ти и ще те изхвърлят на пътя като парцал. И след големи страдания най-после тази жертва ще се върне в пътя, който носи живот, светлина и свобода. Божественото учение обаче няма жертви и не иска жертви. Там има само служители. Казано е в Писанието: „ Няма човек в света, който да е оставил майка и баща заради мене, да не е получил стократно." Не е имало случай в анализите на човечеството да служи човек на Бога и да не му се е въздало стократно. Обаче служи ли на човека, не е било случай да не му се отнеме стократно. От човека зависи кой път да избере и като избере един или друг път, как да използва благата, които му се дават.

Срещате един човек и му говорите хубави, прави работи. Запознавате го с новото, с истината, но каквото му говорите, той вижда във всичко нещо криво, изопачено. Защо? – Такова е състоянието му. Този човек е болезнено чувствителен. Дето пипнеш, все го боли. Както да пипнеш, рана ще му причиниш. Ако речеш да го насърчиш, ще ти каже да се махнеш, нищо да не му говориш. Седнеш близо до него, ще те накара да се отдалечиш, настрана да отидеш. Такъв човек нито го пипай, нито му говори нещо. Умът и сърцето му не са сформирани; душата му е замътено яйце, което преждевременно се е счупило, не е дочакало времето на своето излюпване. Опасно е това състояние за човека. Всяко яйце трябва да се излюпи на определеното за него време, за да може животът, който излиза от яйцето, да се развива правилно. И тогава каквото и да говорите на такъв човек, както да го пипате, той вижда във всичко само добро и красиво.

Като ученици трябва да знаете, че и вие се намирате в такава обвивка, в такава черупка като тази на яйцето, и всеки чака определения за него час, да се пукне тази обвивка, да излезе животът оттам; всеки чака да се пукне пъпката, да се разцъфти и да разнесе навсякъде своето благоухание. Затова четири неща се изискват от ученика: любов, светлина, мир и радост. В изявяването на тия неща е смисълът на живота.

Сега мислете върху всичко, което гово-рих тази вечер. Вие ще го разберете

по вашето, но ако го разберете по вашето, и мене ще разберете. Ако не го разберете по вашето, и мене няма да разберете. Не се стремете да разбирате и да решавате въпросите като мене. Никой не знае как аз решавам въпросите. Както и да ги решавам, аз работя съобразно своите решения. Преди да дойде до известни решения, човек се нуждае от опитности. Тези опитности ще го убедят в нещата и той ще вземе правилно решение по даден въпрос.

Седи някой човек замислен, обезсърчен, гладен, няма сила да предприеме нещо, няма кой да му помогне. По едно време той се унася и заспива. Като се събужда, на масата намира плодове, хляб, дрехи, обувки и пари. Чуди се кой е донесъл тия неща. Един ангел ги е донесъл. – Възможно ли е това? – Възможно е. Чрез някой човек ги е донесъл. След това ангелът се скрива и наблюдава, какво ще прави този човек. Ако се зарадва и благодари на Бога за всичко, което му е изпратено, той ще вземе права насока в живота си, ще вземе право решение. Обаче ако погледне на всичко това и каже: „Добре, за днес съм осигурен, но утре какво ще правя?“ – този човек не е взел права насока в живота си, нито може да вземе право решение.

Това е една от положителните опитности, от които вярата на човека укрепва. Тази вяра побеждава мъчнотиите и страданията в света. Вяра е нужна на всички хора днес, защото те минават през дъното на ада. Герои трябва да бъдете! Ако не сте герои, големи колебания, големи падания ще преживеете. – Ама кое е правото учение?

– Не е важно да знаете кое е правото учение. Когато слънцето изгрява, кое е по-важно за вас: да се ползвате от слънчевата светлина и топлина, или да знаете колко трептения прави светлината в една секунда? Когато отваряте Свещената книга, кое е по-важно да знаете: какво е писано в тази книга и как може да се приложи, или от колко страници е тази книга и колко автори са я писали? За човека е важно първо да познава себе си, своя живот, а после да познава авторите, които са работили върху него. Щом познава себе си, той ще познава и авторите, които са работили върху него. Ако запитате някой от съвременните учени кога и как е създадено неговото сърце, той нищо не може да каже. Защо? – Защото не познава себе си. Псалмопевецът е казал: „Бог е работил преди да съм се родил, преди създаването на света.“

Какво се разбира под думата „Бог“? – Под думата „Бог“ разбираме съвкупност от всички разумни, възвишени, любещи същества, които са работили преди създаването на света, които и днес продължават да работят. Кой създаде човешкия ум и човешкото сърце? – Създаде ги Този, Който създаде човешката душа. Казва се в Писанието: „И вдъхна Бог в

ноздрите на човека дихание, и той стана жива душа." И постави Бог човека в рая между всички растения и животни да учи, да се развива. Адама определи на служба да даде имена на всички животни. Сега и от вас се иска, като се върнете отново в рая, да дадете имена на всички животни, които са у вас. След това пак ще дойде вашата Ева да ви предложи от плода на забраненото дърво, но вие ще се ползвате от опитността на миналото си: ще погледнете плода и ще се откажете от него. Миналото ще служи за поука на сегашния ви живот. Щом втори път успеете да влезете в рая, вие ще останете там за вечни времена като граждани на Царството Божие. Съществува следният закон: Човек никога не може да повтори грешката, която веднъж е направил. По друг начин, при друга обстановка, при други условия тази погрешка може да се повтори, но при същите условия е невъзможно да се направи.

И тъй, стремете се към новия живот, който иде сега. Бъдете готови за новото, за положителното в света! Новото подразбира връщане в рая, от който някога сте излезли.

„Капка по капка море става.“

Желая сега на всички ви да образувате това необятно море, в което се крият великите блага и богатства на целокупния живот.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!“

15. Лекция от Учителя, държана на
2 февруари, 1928 г., София.–Изгрев.

ОЗЛОБЯВАНЕ, МЪКА, СКРЪБ

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!”

Размишление

Чете се темата: „Цярът на най-голямата скръб”.

Един от старите пророци е казал за Господа: „Потърсете ме в ден скръбен и аз ще ви помогна.” Голямата скръб е от дявола, малката – от човека, а помощта – от Бога. Значи, когато скърбиш много, дяволът те мъчи; когато скърбиш малко, човек те мъчи; когато намериш цяр за скръбта си, това е от Бога. Бог не причинява скръб никога и на никого. Ние казваме, че човек греши, а Бог помага, избавя човека от греха. Когато човек греши, Бог седи настрана и наблюдава какво прави, но не се меси в греха. Бог не участва в греховете на хората. Щом се обърнат към Него за помощ, за спасение, Той веднага им помага. Спасението всякога иде от Бога. Човек греши, докато е силен. Щом сгреши, той изгубва силата си и тогава се обръща към Бога. Затова е казано: „Потърсете ме в ден скръбен.” Обаче има състояния в човека, които мъчно се лекуват. За да се излекуват, в края на краищата, те трябва да се превърнат в скръб. Озлобяването трябва да се превърне в мъка, мъката – в страдание, в скръб и тогава вече скръбта може да се лекува. Щом си скръбен, ще призовеш Бога на помощ да те спаси. Като те спаси, ще Го прославиш. Който скърби, той е минал вече през две състояния – през озлобяване и мъка. Значи като скърби, човек се намира в по-високо състояние отколкото преди скръбта си. След скръбта иде радост. Казано е в Писанието: „И скръбта ви ще се превърне в радост.” – Кога? – Днес или утре, това не е важно. Не мислете за утрешния ден. Защо човек не трябва да мисли за утрешния ден? – Защото само днешният ден е наш. Утрешният ден принадлежи на същества, високо напреднали. Утрешният ден е зает вече, защото празни пространства в природата не съществуват. Утрешният ден, който за нас е бъдеще, е зает от същества, които живеят в този ден като в настояще. Нашият днешен ден, нашето настояще е бъдеще за същества, които идат след нас. Щом е така, ние няма защо да мислим за утрешния ден. За утрешния ден нека мислят онези същества, които работят в този ден. Ние, които работим за днешния ден, каквото спечелим, ще го оставим на онези, които идат след нас. Те ще се ползват от нашите придобивки, а ние – от придобивките на онези, които живеят в утрешния

ден. Следователно онези, които са над нас, работят за нас. Ние работим за ония, които идат след нас. Те пък работят за същества, които идат след тях и т. н. Това значи да възложи човек товара си на Бога, да уповава на Него.

Съвременните хора се безпокоят какво ще правят след десет години, например. Те искат да знаят какво ще стане с тях след десет години. – Това не е тяхна работа. Досега никой не е разрешил този въпрос и няма да го разреши. Що се отнася до въпроси, които имат своето реализиране в бъдеще, те са задачи на същества, които живеят в бъдещето. Там живеят същества, които решават великите въпроси на живота. Някой казва: „Ще се погрижа за прехраната си за утрешния ден.“ – Това не е твоя работа. Други се грижат за утрешната ти прехрана. – Да науча урока си за утре. – Ти научи днешния си урок, а утрешния други ще учат. – Тогава ще отложа урока си за друг ден. – Не, днес учи, а за утрешния ден други същества ще учат. Приложете тази философия в живота си да видите какви резултати ще имате. Каквото днес направиш, това е важно за тебе. Каквото утре мислиш да направиш, други ще го направят вместо тебе и те ще се ползват от придобивките на направеното. И тъй, каквото и да мислите за науката, за живота, съзнателно или несъзнателно, вие се свързвате с по-напреднали от вас същества, които ви помагат. Ученикът трябва да се радва, че утрешният ден е поверен в ръцете на разумни, напреднали същества. Този ден носи някакво благо за него. Обикновено благото е завито в много опаковки, не можете да го видите изведнъж. Не се обезсърчавайте! Целият ден е на ваше разположение. Ще отваряте и затваряте сандъците, докато намерите благото, което е определено за вас. Един ден ще отваряш едни сандъци. Втория ден – други сандъци. Третия ден – трети сандъци. Така ще отваряш едни сандъци след други – всичко 365 сандъка. Цяла година наред ще отваряш сандъци с блага, докато намериш ония, които са определени за тебе. Работете, учете, и за утрешния ден не мислете. Възложете товара си на Господа, защото Той работи в бъдещето. Казват някои, че Бог работи в настоящето. Той работи и в миналото, и в настоящето, и в бъдещето, обаче Божието минало, настояще и бъдеще не са наше минало, настояще и бъдеще. Ако е вярно твърдението на философите, че Бог живее само в настоящето, какво ще кажете за ония хора, които живеят в миналото и в бъдещето? Ще излезе тогава, че тия хора са вън от Бога. – Не, всъщност Бог не работи нито в миналото, нито в настоящето, нито в бъдещето, понеже това са части от времето. Бог не работи в частите, но в цялото. В нашето минало работят съществата под нас; в настоящето ние работим, а в бъдещето – съществата над нас. Бог работи над всички. Значи Той едновременно живее и работи между всички същества и проверява работите им.

Някои цитират стиха: „Отец ми работи.“ С това те искат да кажат, че Бог

сега работи. Ние пък казваме, че не е било време, когато Бог да не е работил. Следователно работа е само онова, което има минало, настояще и бъдеще. Христос не определя времето, когато Бог работи, но казва: „Отец ми работи, и аз работя.“ Когато ни изкупва от греха, когато ни спасява, Бог работи в миналото. Днес, когато се е ограничил да живее в нас, Той работи в настоящето, учи ни, взема участие в нашата работа. Като ни спаси, като ни научи как да живеем, ще ни въведе в рая; който се приготвя вече. Раят представя нашия бъдещ живот, в който Бог работи. Значи Бог едновременно работи и в миналото, и в настоящето, и в бъдещето. Човек обаче работи само в настоящето. Ето защо не трябва да казвате: „Аз ще бъда добър или аз ще бъда учен.“ - Не, днес, сега още човек може да бъде добър, може да бъде и учен – от него зависи.

Това са ред положения, които всеки може да приложи в живота си. Като ученици вие трябва да се пазите от втвърдяване, т.е. да не дойдете до положение да се оградите с правила, със закони, от които не можете да се освободите. Те ще ви доведат до голямо еднообразие. Тогава ще заприличате на ходжата, който се качва на джамията и почва да вика: „Един е Бог.“ Ако джамията има три минарета, той се качва и на трите и все едно и също говори: „Един е Бог.“ Съществата от невидимия свят имат търпение да изслушат тия еднообразни молитви, но има нещо в света, което трябва да се приложи. Еднообразието създава нещастията в живота. Старото в живота прави хората нещастни. Казвате: „Остаряхме, не знаем какво да правим“ - Това е стара идея. - „Как ще преживеят децата ни?“ - Това е стара идея. - „Има ли друг свят?“ Това е стара идея. - „В рая ли ще отидем, или в ада?“ - Това е стара идея. - „Ще ни посрещнат ли нашите близки на онзи свят?“ - И това е стара идея. Откажете се от старите идеи, които носят нещастия, които умъртвяват. Приемете новите идеи, които носят живот, които възкресяват. Казвате: „Ще дойдат ли новите идеи и до нас?“ - Смешно е да задавате такъв въпрос. Да се задава такъв въпрос, това значи да питате: „Ще изгрее ли слънцето и за нас, ще видим ли и ние слънцето?“ Слънцето изгрива за всички живи същества без изключение. Който го търси, той ще се ползва от неговите енергии. Който търси новите идеи, той непременно ще ги намери.

Днес всички хора говорят за възпитание на младото поколение, но все по стар начин го възпитават. И семейството, и училището, и обществото възпитават младите в практичен дух, в смисъл да бъдат силни, прозорливи, да разбират хората, да преодоляват мъчните условия в живота. Всичко е добро, но те изпускат едно нещо предвид: невъзможно е човек да разбере, да познае другите, докато не е познал, докато не е разбрал себе си. Ти скърбиш и не знаеш произхода на своята скръб. Ти се натъкваш на една отрицателна мисъл и не знаеш откъде е дошла тази мисъл в главата

ти. Заболееш, не знаеш, откъде е дошла тази болест, нито знаеш как да се лекуваш. Викаш един, втори лекар, дано ти помогнат.

Преди години в град Ню Йорк един американец заболял от крак. В средата на крака си усещал силна болка, като че кракът му е счупен. Викал един, втори, трети лекар, никой не могъл да му помогне. Всички преглеждали крака му най-внимателно, но нищо не намирали. Търсили причината тук, там, не могли да я намерят. Външно кракът бил съвършено здрав. По едно време болният извикал един английски лекар, който изучавал проявите на психическия живот в човека, и му разправил как го боли кракът, какво е състоянието му. Лекарят го запитал: „Не си ли видял преди години някой човек случайно да е паднал пред тебе и да си е счупил крака?“ Болният веднага се сетил за един такъв случай и го разказал на лекаря. „Преди шест години – разправя болният – трябваше да замина с трена по една важна работа и бързах за гарата. На пътя си срещнах един работник, който падна лошо на земята и счупи крака си. Тази картина силно ме потресе и остави дълбоко впечатление в ума ми. След време това впечатление се изглади и аз забравих този случай.“ Тогава лекарят му обяснил, че причината за болката в крака му се дължи именно на тази силна мисъл, на това силно възприятие, което той получил отвън. През тези шест години то работило в ума му и днес се явява на физическия свят като болка. Лекарят започнал да лекува болния по обратния път на внушението и в скоро време кракът му бил съвършено здрав. Това показва, че много от вашите болести са чужди състояния, възприети чрез внушение. Като знаете това, работете съзнателно върху себе си, да не се поддавате на чужди състояния. Помагайте на ближните си и тях освобождавайте от чужди влияния, от внушенията, под които те съзнателно или несъзнателно попадат. Ако срещнете човек, който се оплаква, че страда от някаква болест, спрете се малко при него, поговорете му, че тази болест е чужда, натрапена му по някакъв външен, изкуствен начин. Кажете му, че трябва да държи в ума си положителна мисъл и да не се поддава на тази болка. С мисълта си човек може да се лекува. Ако не помогнете на своя ближен, и по този начин не платите дълга си, ще знаете, че неговото болезнено състояние ще се прехвърли върху вас.

Ако не помагате на ближните си и не влизате в положението им, вие ще се намерите в по-тежко положение от тяхното. Един селянин се връщал от града и по пътя настигнал друг селянин с жена си. Като минал покрай тях, той забелязал, че жената ругае мъжа си, кара му се, сърди се, вдига ръка да го бие. Той спрял малко колата си и се обърнал към селянина с думите: „И това било мъж! На мене да се падне такава жена, аз зная как да се разправя с нея.“ Жената чула тези думи, веднага се хвърлила в колата и казала на селянина: „Карай сега в селото! Ще ме водиш у дома си, аз съм твоя жена.“

– „Слушай, не се щегувай с мене! Къде ще те водят ? Слез скоро от колата ми!“ – Не, аз ще дойда у вас, ще разкажа на жена ти какъв мъж има. Нека знае, че не си светец, както се представяш. Тъй, иначе се разправял той с жената, но тя не искала да слезе от колата.

Така иде злото в света. Вие борили ли сте се със злото, да знаете как можете да се справите с него? Не е лесно човек да се бори със злото! Какво трябваше да направи селянинът, който видя как жената се кара с мъжа си? Той трябваше да се спре и да каже на мъжа: „Братко, добра, отлична е твоята жена. Ти не я познаваш, не разбираш езика ѝ, не си я оценил.“ Като чуе тези думи, жената ще се засрами и ще измени поведението си към своя мъж. Следователно ако искате доброто да дойде у вас, мислете добре за всички. Ако искате любовта да ви посети, пожелайте я от дълбочината на душата си. Винаги се отговаря на силните, на искрените желания на човека, които излизат от неговата душа. Любовта не иде по механически начин. Тя е сила, която не се подчинява на обикновените човешки желания. Човек е дошъл на земята да работи, да се приготвя за приемане на любовта. Тя се проявява по два начина: или само отвън, или отвън и отвътре. Когато любовта се проявява само отвън, човек е нещастен. Когато любовта се проявява отвън и отвътре, човек е щастлив. Когато видите образа си в огледалото, вън от вас, вие се радвате, приятно ви е, но не сте щастливи. Ако образът ви в огледалото е разположен, и вие сте разположени; ако образът ви не е разположен, ако е посърнал, и вие сте посърнали. Обаче, ако носите своя образ вън и вътре в себе си, вие сте доволни, щастливи. Такова нещо изпитва човек, когато любовта е вътре и вън от него.

И тъй, каквото е отношението между външния и вътрешния образ на човека, такова е отношението между човека и неговия ангел ръководител. Когато човек живее добре, и той се радва, и ангелът му се радва. Щом започне да греши, ангелът му изгубва разположението си. Много ангели са напуснали небето заради хората; те са дошли на земята с единственото желание да им помагат. Господ казва на някой високо напреднал ангел: „Слез на земята да помогнеш на еди-кой си грешник.“ Ангелът веднага слиза и започва да помага на този човек. Дето ходи грешникът, и ангелът с него. Щом сгреши, ангелът веднага му пошепва, че не прави добре – сбъркал е пътя си. Но грешникът не иска да чуе, върви по наклонена площ и не мисли да се връща назад. Ангелът се вижда в чудо, не знае какво да прави, как да го върне от пътя му. Той прилага ту един, ту друг метод, но грешникът слиза все по-надолу. Понеже ангелът трябва да му помогне, по необходимост и той слиза с него. Най-после ангелът се обръща към Бога с молба да помогне на грешника. Като излязат и двамата на повърхността на земята с големи опитности, ангелът счита своята работа завършена и се

върща на небето между своите другари. Те го заобикалят и започват да го разпитват какво е научил на земята. Той им казва: „Научих много неща и видях, че не е лесно да върнеш една душа от кривия път и да я обърнеш към Бога.“

Сега, като имате това нещо предвид, вие трябва да знаете откъде идат страданията ви, дали са ваши или чужди, дали са от миналия или от сегашния ви живот. Вие трябва да се изучавате, да знаете, че всички хора не носят еднакви страдания, нито еднакво мислят. В разнообразието е красотата на живота. Всеки човек мисли, чувства и постъпва според степента на своето развитие. Не само на ангелите ще се дават задачи да ръководят някоя грешна душа, но и на хората. Няма по-велико нещо от това, да помагате на своя ближен. За да свършите с успех тази задача, вие трябва да държите в ума си възвишени, светли мисли, а в сърцето си – чисти и благородни чувства. Щом имате това нещо в себе си, ще бъдете силни да помагате и на другите. Щом помагате на ближните си, вие помагате и на себе си. По този начин ще придобиете безсмъртния живот. Обаче пазете се да не се осакатите. Как можете да се осакатите? Когато в ума ви дойдат светли, възвишени мисли, а в сърцето ви чисти и благородни чувства, непременно отнякъде ще нахлуят у вас противоположни мисли и чувства, за да ви смутят. Ако не знаете закона и не сте готови да противодействате на тия отрицателни влияния, има опасност да се осакатите. Пазете се и от несъзнателните движения. Някои хора правят известни движения, на които не разбират смисъла. Тия движения не са красиви, не са хармонични, вследствие на което се отразяват лошо първо на самите тях, а после и на окръжаващите. Съществува наука за движенията, която хората трябва да изучават. Движенията не трябва да бъдат еднообразни и шаблонни. Някога човек трябва да свърши една работа с дясната си ръка, а някога – с лявата. Някога трябва да излезе от дома си първо с десния, после – с левия крак, а някога – обратно: първо с левия, а после – с десния крак. Съвременните хора не знаят тия правила; те не познават науката на движенията, вследствие на което се натъкват на големи противоречия. Например някой отива да свърши една положителна работа и тръгва с десния крак, носител на положителни енергии. При това положение той няма да има успех в работата си. Защо? – Защото между две положителни величини всякога става отблъскване. За да успее в работата си, той трябва да тръгне с левия крак, носител на отрицателна енергия. Така той ще внесе мекия принцип в работата си и ще придобие добри резултати. Противоположните величини всякога се привличат. Следователно, човек трябва да знае при започване на всяка работа с кой крак да тръгне първо, с десния или с левия. Ще кажете, че това са суеверия. И учени, и прости вярват в суеверия, вярват във фатализма и се пазят било от фатални числа, или от фатални

дни, било от животни, от цветя, които, според някакви предания, носят зло за хората. Днес много хора се страхуват от числото 13. В Лондон съществува един клуб, който се бори против суеверията на хората. За да надвият на страха в тях, на 13-то число те нарочно внасят по домовете кукумявки, бели цветя, като носители на отрицателни енергии. По този начин те искат да ги заставят да не се поддават на страха, на суеверието. Каквото и да правят отвън, хората трябва да знаят, че суеверието е вътре в човека, а не вън от него. Кукумявката, числото 13 са в човека, а не вън от него.

Какво представя числото 13? То означава дом без майка: единицата е бащата, тройката – синът или дъщерята. Значи майката отсъства в този дом. Дето майката отсъства, там нещастията следват едно подир друго.

Много естествено! Бащата не може да възпитава децата. Щом децата в един дом са, лишени от майчино възпитание, от възпитанието на любовта, този дом е отворен за нещастия, за злото в света. Майка е нужна в дома! Следователно, за да имате пълен дом, трябва и майката да присъства, да имате числото 123. Сборът от цифрите на числото 123 е шест. Сборът от цифрите на числото 13 е четири, което е положително число. Ако вземете общите суми 4 и 6 на числата 13 и 123, ще образувате числото 46, което не е особено щастливо. Затова между 4 и 6 ще сложите числото 5 и ще получите 456, общата сума от цифрите на което число е равна на 15. Вие не можете да разберете защо между единицата и тройката в числото 13 трябва да поставите числото две. Тези числа са свързани логически помежду си, което не подозирате. Тази връзка съществува по силата на известен закон, който и да знаете днес, няма да ви ползва. – Всякога ли числото 13 е нещастно? – В едни случаи е нещастно число, а в други – е носител на добри и благоприятни условия. На физическия свят числото 13 разрушава. И затова, ако отидете в странство, в какъвто и да е хотел, библиотека или друго някое заведение, никъде няма да намерите числото 13. Дето предстои да се напечата или напише числото 13, всички го избягват. Затова, вместо 13, слагат числото 12 и половина или друго някое число. Никой европеец не влиза в стая, която има номер 13. Съвременните хора се страхуват не само от числото 13, но и от други числа. Например те се страхуват от числото четири. Това число символизира Божията Правда, пред която хората не могат да издържат. Това число е мярка на нещата. Числото 13 пък е апашът в човека, който се крие, не иска никой да го види. Велики, учени хора, царе даже се страхуват от числото 13. Въпреки това Балканската война се отвори в 1912, сборът от цифрите на която е 13. Тази война започна добре, свърши зле. По-добри резултати щеше да има, ако се беше отворила в 1923. Сборът от цифрите на тази година щеше да е 14. Общоевропейската война се отвори през 1914г.

Общият сбор от цифрите на тази година е 15. Сборът от цифрите на следната, 1915г., е 16. Според кабалистите числото 15 означава разклащане трона на дявола; числото 16 означава хвърляне на дявола от трона долу. Годината 1912 е съставена от числата 19 и 12. Числото 19 е неутрално число, а числото 12 е меко число. Числото девет, отделно взето, представя завършване на нещо, ликвидация, резултат. Числото две е отрицателно. То представя еволюция на нещата. Обаче в дадения случай две отрицателни числа, умножени сами на себе си, дават положително число. Така е и в алгебрата: $2 \times 2 = 4$. Това е закон, който трябва да изучавате в живота, за да разберете отношенията между хората.

Като не разбирате този закон, вие чудите защо радостите се сменят със скърби и обратно - скърбите с радости. Кой скърби в света? – Мъжът скърби. – Кой се радва? Жената се радва. Като казвам, че мъжът скърби, а жената се радва, имам предвид мъжкия и женския принцип в човека. Следователно, когато жената е недоволна от положението си като жена, нека да започне да скърби. Щом започне да скърби, тя ще стане мъж. Ако мъжът е недоволен от положението си, нека да започне да се радва. Щом започне да се радва, той ще стане жена. Скръбта и радостта в човека са състояния, които лесно се сменят. Те са сили, течения в природата, които са в състояние да изменят човешката форма. Когато скръбта преодолява в човека, той приема форма на мъж. Когато радостта преодолява, той се ражда жена. В скръбта човек мисли по един начин, а в радостта – по друг начин. Ако е скръбен и някой го обиди, той е готов да отмъщава. Ако е радостен и някой го обиди, той веднага прощава. Радостта разширява човешкото сърце и го прави готов на всички жертви за доброто за великото дело в света. Сега научихте две нови философски положения. Щом сте радостни, ще знаете, че сте жена, т. е. по-право дева. Щом скърбите, вие сте мъж. Думата „дева“ подразбира абсолютна чистота и съвършенство. Каква дума може да се постави между жена и дева, която да изразява по-добре идеята? Ако вместо жена и дева употребим думата „другарка“, тогава вместо „мъж“ ще употребим думата „другар“. Тъй щото, ако скърбите, другар сте; ако се радвате, другарка сте. На кого ще бъдете другар или другарка? – На своя ум и на своето сърце. Като скърбите, вие губите силата на своя ум; като се радвате, увеличавате силата на своето сърце. Щом дойде скръбта, веднага я превърнете в радост, да не губите мисълта си. Когато скръбта ви посети, задръжте я в себе си най-много една стомилионна част от секундата. Не е малко това време. Да държите скръбта в себе си една стомилионна част от секундата, това значи да оставите дупка да направи в душата ви. Години се изискват след това, тази дупка да зарасне. Когато скръбта ви посети, вие предварително ще й кажете, че тя има право да остане у вас само една стомилионна част от секундата. Щом мине това време, ще я изпратите тържествено с подаръци,

с големи почести.

Следователно, в каквото положение да изпаднете, добро или лошо, знайте, че то е гост, изпратен от невидимия свят да ви посети. Вие ще го посрещнете с почести и ще го изпратите с почести. – Ама той бил лош човек, не заслужавал. – Това не е ваша работа. Божественият закон изисква от всички хора взаимно почитание и уважение. Защо? – Защото всички хора са създадени от Бога. Ако някой трябва да съди, това е Бог. Речете ли вие да съдите, ще се натъкнете на Божествения ред на нещата и ще се оплетете в него. Едно трябва да знаете: съществуват фатални числа, фатални дни в живота. Не се подлагайте на изкушение да мислите, че можете да минете през тях незасегнати. Всеки човек, който е роден в 13-та година, в 13-ия ден, в 13-та лунна фаза, в 13-ия час, в 13-та минута и секунда, той се намира пред трудни задачи, които разумно трябва да разреши. Всички хора ще се намерят пред такива трудни задачи в живота си, с които трябва да се справят. Докато не разрешат тези задачи, те не могат да придобият онези велики науки, към които се стремят.

Старите учени са търсили начини да превръщат неблагородните метали в злато. И окултистите говорят днес за това превръщане. Това може да стане, но човек трябва да разполага с мощна воля, да превърне първо желязото в своята кръв в злато. Като направи този опит и успее, той е може и външното желязо да превърне в злато. Сега и на вас казвам: Ако можете да увеличите златото в кръвта си, ще можете по алхимически начин да увеличите и златото отвън. Когато човек мисли право, той постепенно придобива свойствата на златото: неговото благородство, устойчивост, спокойствие и т. н. За да постигне това, човек трябва да се свърже с вибрациите на златото. Тогава той ще познава къде има заровено злато в земята и на каква дълбочина. В миналото учените са правили такива опити. Днес някои хора правят същите опити. И Христос разполагал с такива знания. Той казва на Петра: „Хвърли мрежата във водата и ще уловиш една риба, която има в устата си златна монета. Извади монетата от устата ѝ и си послужи с нея.“ Как позна Христос, че в устата на тази риба има златна монета? Как попадна тази монета в устата на рибата?

Следователно щом човек се свърже с вибрациите на златото, той ще може да знае, къде има злато в природата. Но затова се изисква работа, знание. Човек трябва да бъде в хармония със законите на природата. Който е развил в себе си изкуството да намира злато в природата, той няма да ходи от един банкер на друг да взема пари под лихва, но ще отиде на определено място, ще си извади колкото злато му е необходимо, и ще мълчи, на никого няма да разправя отде е получил пари, как е разбогатял. Правете опити в това направление, да развивате своята чувствителност.

Трудът ви няма да остане напразно. Един ден ще ви възнаградят за този труд. От ваша страна обаче се изисква работа, постоянство. Тази дарба съществува в човека, но той трябва да я развива. Както човек може да познава къде има вода, къде има сол в земята, така може да познава къде има заровено злато в земята. Много дарби и способности се крият в човека, които чакат времето си да се проявят. За тази цел той трябва да работи. Всичкото злато, с което днес хората работят, е все от земята. Но наука се иска от човека, да знае положително къде има злато и там да копае.

Съвременните окултисти дават различни теории за произхода на златото. Според едни златото расте в земята, както плодовете черпят сокове от земята, растат и се развиват. По същия начин и златото се ражда в земята, размножава се, превръща се в безброй златни зрънца, които се съединяват в жили, наречени нерви и артерии на златото. Оттук може да се извади следното заключение: дето се образува много злато, там хората живеят добре; дето не се образува много злато, там животът на хората не е толкова добър. Понеже хората на земята не водят добър живот, златото е в много малко количество. В океаните има около десет милиона тона злато, но в разтворено състояние, а не в твърдо, както хората го търсят. Каква е службата на златото в океаните? То служи да запази живота в океаните. Това злато принадлежи на животните, които са във водата. Златото, което е в земята, принадлежи на хората, на животните по земята и на растенията. Съвременните хора нямат достатъчно злато на разположение, понеже това количество злато, което е в земята, трябва да го делят на три части. Значи само една трета част се пада на тях. Колкото по-добри стават хората, толкова повече златото се увеличава.

Днес на всеки човек се пада средно по 50 лв. златни. Какво може да направи той с 50 лева? За да живее добре, човек трябва да има на разположение поне 12 000 лева златни през целия си живот. Хората се нуждаят не само от външно злато, но те трябва да имат злато и в кръвта си. Колкото по-голямо е количеството на златото в кръвта, толкова по-здрав е човек. Болестите се дължат на недостатъчно количество злато в кръвта на хората. За да се увеличи това злато, човек трябва да води чист, възвишен живот. Златото е емблем на слънцето, на енергията, на здравето, на чистотата. Когато имате злато в кръвта си, и външното злато ще дойде. Нямате ли достатъчно злато в кръвта си, външното злато няма да ви ползва. Какво ще ви ползва храната, ако стомахът ви е разстроен? За да се ползвате от външната храна, стомахът ви трябва да е здрав, вие трябва да имате достатъчно количество злато в кръвта си. Щом сте здрави, и животът ви ще бъде поставен на здрава основа.

Пророците на миналото, както и учените от миналите в векове, са

говорили за различните елементи, които човек трябва да съдържа в кръвта си, за да бъде здрав. При това тези елементи трябва да се намират в известно съотношение помежду си. Христос е казал: „Това е живот вечен да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога.“ Какво искал да каже Христос с този стих? Той ни най-малко няма предвид човешката вяра, нито техните вярвания. Стихът, който някога е изказан, че страхът от Господа е начало на мъдростта, също както и първият стих, имат дълбок вътрешен смисъл. Те представят елементи, на които свойствата трябва добре да се проучат; след като се изучат свойствата им, те трябва да се преведат, да станат годни за приложение. Какво означава страхът? Страхът е сатурнов елемент, т. е. елемент на мъдростта. Страх от Господа не подразбира онзи ненормален страх, какъвто животните имат. Като елемент на Сатурн, страхът подразбира предпазливост, грижливост, предупредителност. Той е свързан със средния пръст на човешката ръка, със съвестта, със справедливостта в човека. Да се лиши човек от този пръст, това значи да се лиши от чувството на справедливост в себе си. Не само това, но и най-малката промяна във формата на пръстите се отразява благоприятно или не върху човека. Ако средният пръст се изостри много, това не се отразява добре върху характера на човека. Изобщо, краищата на пръстите трябва да бъдат повече заоблени, отколкото остри. Средният пръст на човешката ръка е свързан с Божията Правда. Някой пита има ли правда в света. Достатъчно е да погледне на средния пръст, за да си отговори, че има правда в света. Защо? – Защото има среден пръст. – Има ли благородство в хората? – Има. – Защо? – Защото имат показалец. Съществува ли Божествен свят? – Щом имат палец, съществува Божествен свят. Съществува ли наука, изкуство? – Щом имат четвърти пръст на ръката, съществува и наука, и изкуство. – Съществува ли материален свят? Малкият пръст на ръката показва, че материален свят съществува. Изобщо, пръстите на човешката ръка са свързани със сили, с различни светове. Не само пръстите, но и отделните фаланги на пръстите представят сили, течения в природата, които оказват влияние върху човека. Например първата фаланга на показалеца е свързана с религиозното чувство на човека. Втората, средната фаланга на същия пръст, е свързана с неговия ум, т. е. с умствените му сили. Религия без ум не може. Ако човек е религиозен, но със слабо проявени умствени сили, той се проявява като голям фанатик. Значи, за да бъде религиозен, човек се нуждае от ум, област, в която се иска дълбока мисъл. Умът пък се нуждае от материя, без материя той не може да се прояви. Материята се нуждае от сила.

И тъй, човек може да се разглежда от пет положения : от гледището на Божествения свят, от гледището на възвишеното, на благородното в света, от гледището на великата справедливост, от гледището на науката, на изкуствата и от гледището на материалния свят, в който живеят хората на

земята. Тъй щото истински човек е този, в когото тия светове са в хармония, в правилно съотношение. Това значи морал. Щом видите човек, на когото пръстите са добре развити и в правилно съотношение един към друг, знайте, че той служи на велик морал или за основа на живота си има велик идеал. Това не се доказва, но се измерва. Ще вземете сантиметъра и ще мерите пръстите на дължина, на широчина, ще съпоставяте тия числа и ще вадите заключения. Ако числата са четни, ще имате едно разрешение; ако са нечетни – друго разрешение. При някои изчисления ще имате четни и нечетни числа. Тогава заключенията ви ще бъдат съвсем различни от първите две. Като правите тези наблюдения и изчисления, най-после ще дойдете до една област, в която се иска дълбока мисъл. Ако не мислите, ако не съпоставяте нещата, вие можете да изпаднете в суеверия, от които нищо няма да придобиете. Обаче като изучавате нещата в тяхното последователно развитие, вие ще дойдете до положение да издирите законите, които са работили при създаването на човешките пръсти.

Така само ще разберете, че всичко това е резултат на дълга, съзнателна еволюция. Например еднокопитните нямат такива пръсти, каквито човек има. Свинята има два пръста. Вълкът на задните си крака има по пет пръста, а на предните – четири добре развити и един недоразвит. Защо едни животни имат по един пръст, други – по два, по три, по четири, а човек – пет пръста, това има свои научни обяснения. Разумни сили са работили за създаването на пръстите у животните и у човека. Който е изучавал човешката ръка, по първия пръст само той може да определи какъв е даден човек по характер, по способности, по сили в него. От значение е и кожата на човека. Като погледнете кожата на ръката, ще видите дали е мека или твърда, суха или влажна. Също така имат значение и формите на клетките, от които кожата е направена. Като погледнете кожата на най-горната фаланга на пръстите, на меката част, с която се пипа, ще видите някъде охлювчета, някъде – концентрични кръгове и т. н. Всичко това е резултат на разумно действащи сили, а не на нещо произволно, неразумно.

Като ученици вие трябва да изучавате тия неща, да дойдете поне до онези елементарни знания, с които да си служите в живота. Каквото научите за ръката си, не се плашете, но знайте, че всичко може да се измени. С разумна воля, със съзнателна работа върху себе си човек може да измени пръстите си, да даде правилна насока на силите в организма си. За да измените пръстите си, вие трябва първо да измените мислите си, да въздействате на своя мозък. За да има мисъл, мозъкът на човека трябва да бъде пластичен, лесно огъваем. Някой иска да пише в духа на новото. За да пише в новия дух, той трябва да има съответни форми, в които да облече мисълта си. На същото основание, за да бъде религиозен, човек също така

трябва да има съответни форми, в които да облече своите чувства. За да дойде до новите форми, човек трябва съзнателно да живее, да събере повече енергия, нужна за създаване на тия форми. Тази енергия ще даде нов тласък, нов подтик в живота на всички хора. Без тази енергия, колкото и каквито стремежи да има, човек нищо няма да постигне. Като се намери пред положението на човек, който нищо не е постигнал, най-после той ще каже: „Каквото днес не придобих, в друг живот ще го постигна.“ Не е така. Има неща, които човек днес трябва да постигне. Те не могат да се отлагат. Програмата на днешния ден не трябва да се отлага за утре. Определено е какво трябва да се направи днес и какво – утре. Например на някого е определено в този живот да развива чувството, с което да познава къде има злато в земята; на друг някой е определено да усилява паметта си; на трети – да работи за развиване на музикалното си чувство и т. н. Който не работи, той ще остане на едно място в развитието си и ще каже: „В грях ме зачена майка ми.“ С този стих той ще иска да оправдае своето невежество, своя неуспех. При това положение нещастията ще го следват в живота му и той ще се чуди как да се освободи от тях.

От всичко казано досега, аз правя следния извод: всичко е позволено на човека за добро. За тази цел човек трябва да работи върху себе си, да увеличава златото в кръвта си. Щом има вътрешно злато, той лесно ще намира злато в земята. При това изкуство не е ли по-добре да отиде той някъде, дето знае, че има заровено злато, да го разрови, отколкото да разбива чуждите каси? Ще кажете може би, че с това се изкушавате. Какво по-голямо изкушение за човека от това, да мине покрай пълната каса и да помисли как да се домогне до нейното съдържание? По-добре е да вземе пръчицата си и да тръгне с нея от едно място на друго да търси къде има заровено злато, отколкото да разбива пълните каси. Като придобиете това изкуство, вие всякога ще имате нещо в джоба си, без да бъдете подложени на изкушение да крадете пари отгук-оттам. Който намери злато с пръчицата, той трябва първо да го преброи, да го претегли, да види какво количество злато е намерил. По този начин той ще дойде до научни изследвания, които ще дадат нова посока на науката, нов тласък за работа. Това не се прилага нито в религията, нито в традициите на хората в живота. Според тях да търси човек злато, това значи да влезе в стълкновение със себе си. Щом Бог е създал златото, Той знае защо го е създал. Всичко създадено в света има свое велико предназначение. Същото може да се каже и за златото. Ако на човека е определено да работи със злато, нека работи с него за добро, а не за зло. В домогванията си за придобиване на злато, хората вършат редица престъпления. Ако златото беше в голямо количество, да задоволяваше нуждите на хората, никакви престъпления не биха се вършили. За да се увеличи количеството на златото в природата, трябва да се увеличи количеството на златото в

кръвта на човека. Това показва, че има съответствие между външното злато и това в кръвта на човека. Следователно за да се увеличи златото в природата, изисква се организираната дейност на цялото човечество.

И тъй, една от основните мисли на тази лекция е да работим за реализиране на днешната програма. Утрешната програма не е наша. Тя е за съществата, които живеят в бъдещето. Те мислят за нас, а ние трябва да мислим за съществата, които идат след нас. Щом тръгнем за другия свят, ние ще оставим всичко на земята. Със себе си ще вземем само духовните придобивки, които представят неразделна част от нашето естество. Това подразбирал Христос в стиха: „Който не се отрече от баща си, от майка си, от своя живот, той не може да бъде мой ученик, не може да влезе в новия живот." Сега и на вас като ученици казвам: Отречете се от старото, от преходното, за да влезете във вечното, в абсолютното.

Сега за да минем от златото в действителния живот, изпейте песента: „Изгрива слънцето". Който от вас намери злато, той ще го раздели с всички. Щом един от вас намери два милиона злато, той ще го раздели с останалите. Ако задържи всичкото злато за себе си, ще го изгуби така, че нито за него ще има, нито за другите. Той има право да задържи за себе си само 12 000 лв. златни. Останалото злато непременно трябва да го раздаде. Ако мислите по човешки, вие ще искате да се осигурите. Като се осигурите, ще кажете, че нямате нужда от майка, от баща, от братя и сестри, от Учител. Мислите ли по този начин, ще ви заобиколят същества, които всичко ще ви отнемат. И тогава няма да усетите как златото ви ще изчезне, а вие ще останете в по-страшно положение, отколкото сте били по-рано.

Следователно, ако искате вратите на природата да не се затварят за вас, живеете според нейните закони. Щом живеете според законите на природата, тя ще разкрие тайните си за вас, ще ви направи достойни нейни наследници.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!"

16. Лекция от Учителя, държана на
9 февруари 1928 г. София – Изгрев.

КЪСИ И ДЪЛГИ ЛИНИИ

„Верен, истинен , чист и благ всякога бъди и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!"

Размишление.

Четоха се резюмета на темите: „Най-голямата скръб" и „Цярът на най-голямата скръб".

Представете си един човек с широко чело, което показва голямо въображение. Като се спрете върху очите на този човек, мислете за съзнанието. Очите показват будността на съзнанието. Носът представя корените на съзнанието, а устата – източникът, отдето съзнанието черпи сила. Ушите са вентилатори на съзнанието. Съзнанието на човека се проветрява през ушите.

На фиг. 1. имате линиите А и В с различна дължина. Коя е причината, че линията А е по-къса от линията В? Дължината на линиите се определя от скоростта на движенията им. Когато една линия е в покой, тя всякога е по-дълга от друга, която е в движение. Колкото движението е по-бързо, толкова линията изглежда по-къса; колкото движението е по-бавно, толкова линията изглежда по-дълга. Следователно от научна гледна точка бързината на движението определя дължината на линиите. Посоката на движението пък определя направлението на линиите. Въз основа на това по посоката на линиите в човешкото тяло, може да се определи накъде се движи човек. Например веждите, носът, устата на човека показват посоката на неговото движение. При движението си телата изменят не само големината, но и формата си. Ако кубът се движи с бързината на светлината, той ще се проектира като плоскост, а не като триизмерно тяло, каквото всъщност представя. Ако скоростта на движението на плоскостта се удвои, тя ще се проектира във вид на права линия. Ако скоростта на движението на правата линия се удвои, тя ще се проектира в вид на точка. И най-после, ако скоростта на движението на точката се удвои, тя ще стане невидима.

Оттук можем да извадим следното заключение: Всека идея може да бъде понятна за човека само тогава, когато скоростта ѝ се изравни със скоростта на неговата мисъл. Ако скоростта, с която дадена идея се движи, не

отговаря на скоростта на човешките мисли, тя ще остане за човека неразбрана. Щом човек разбере идеята, тя ще добие известна форма. Ако с окото на ясновидеца наблюдавате едно просто явление от невидимия свят, т. е. от четириизмерния свят, ще забележите, че материята се движи с вихрена бързина и с всевъзможни цветове. Атомите и йоните, от които е съставена материята, се движат непрестанно във вид на малки, светли точки, в конусовидна форма. Когато явлението Д се проектира на физическия свят, то ще се проектира под ъгъл от 45°, ще отиде в посока АС. Ако това движение е вихрено, то ще отива все по-напред, но никога зад гърба ви. Тогава то ще върви нагоре, по диагонала СВ, отдето ще слезе надолу, по посока ВА, като образува друг ъгъл от 45°, а именно ъгъла ВАД. Колкото повече движението се усилва, толкова повече материята се събира на едно място и пред вас се оформява образ, подобен на ангел, или на някое светло същество. Докато движението не е много силно, вие виждате очите, ушите, устата, усмивката на това същество. Колкото повече движението се усилва, това същество започва постепенно да се губи, докато съвсем изчезне.

В духовния свят телата се движат с голяма бързина, вследствие на което, ако влезете в този свят, вие ще се намерите в голямо затруднение. Там не съществуват почти никакви посоки. Вие не знаете къде е изток, къде е запад, къде е север или юг. Щом влезете в духовния свят, първото нещо, което ще видите, е една светла топка, която се движи с вихрена бързина. От тази светла топка ще се поляризират две точки, две направления – нагоре и надолу. Щом видите тази светла топка, ще имате търпение да дочакате края, да видите какво ще стане с нея. Тази топка ще отива все по-нагоре и нагоре, ще се оформи в светъл образ, който ще ви се усмихне. Като види, че сте наскърбени, той ще ви каже: „Не се безпокойте, Бог е с вас. Той ще ви помогне и работата ви ще се нареди.“ Тази топка е различно голяма, най-много може да стигне големината на слънцето. Като видите тази светлина, вие ще се успокоите и ще се убедите в съществуването на великата разумност в света, която се грижи за всички същества.

Мнозина искат да им се докаже това нещо. За да се докаже това, те трябва да бъдат поставени между двата полюса на живота – скръбта и радостта. Първо Бог поставя човека в ретортата на скръбта, т. е. в огъня на скръбта, дето ще се разтопи като руда. Сгурията не се отделя, докато напълно не излезе от метала. Значи колкото и да вика човек, няма да го извадят от ретортата, докато сгурията не излезе вън от него. Като излезе от тази реторта, ще го прекарат през втора, трета, четвърта, докато съвършено се освободи от сгурията, от примесите на живота и мине в другия полюс – в радостта. Преди да е влязъл в ретортата, човек мисли, че е изоставен от

Бога, че никой не го обича, че няма ум, сърце, душа в себе си, че краката му не го държат и т. н. Щом излезе от ретортата, той се усеща силен, подмладен, готов за работа. Разумната скръб прави човека здрав. Тя води към радостта. Когато скърби, човек търси пътя към истината. Щом започне да търси истината, той вече не се обезсърчава.

И тъй, който иска да стане силен, той непременно трябва да скърби. В скръбта човек уяква, засилва се. Който не иска да страда, той неизбежно е осъден да стане инвалид, да изгуби силите си. Човек трябва да скърби, но в скръбта си да бъде като малките деца, които лесно трансформират състоянията си. Христос казва: „Станете като децата.“ С това Той иска да покаже на хората, как да страдат и как да се радват. Чиста е радостта на малките деца. Мимолетна е скръбта на децата. Докато видите, че някое дете плаче и тъжи, изведнъж го виждате весело, засмяно, изтрива очите си, усмихва се и всичко забравя. Някой се оплаква, че имал голяма скръб. Какво лошо има в това? Когато той скърби, друг някой се радва. Когато друг скърби, той пък ще се радва. Ако пресеете скърбите на съвременния човек, ще видите, че на хиляда скърби едва една от тях заслужава внимание. Останалите 999 скърби са фиктивни. Слушате една майка да се оплаква, че детето ѝ било злоядо, не обичало да яде много, не обичало да яде каква и да е храна. Майката скърби, че детето ѝ не яде всичко. Скръб ли е това? Тя трябва да се радва даже, че детето ѝ не е всеядно, а прави избор на храните. Какво по-хубаво от това? Друг пък се оплаква, че цели 24 часа нищо не е ял, щял да умре от глад. Чудно нещо! Лека-рите препоръчват, на някои болни по три–четири деня абсолютен глад, а той щял да умре, защото не ял само 24 часа. С ядене само не се живее. Много ядене изтощава човешкия организъм. Колкото по-малко човек яде, толкова повече животът му се продължава.

Съвременните хора вървят по пътя на крайния материализъм. Те мислят, че животът седи в яденето и в пиенето. – Не, животът не седи в яденето, но в живата храна. Хората се ползват от храната дотолкова, доколкото съзнават, че Бог е в нея. Ако при храненето си те не внасят мисълта, че Бог е в храната, тази храна е гниеца и носи болести и смърт за тях. Христос е казал: „Който не яде плътта ми и не пие кръвта ми, няма живот в себе си.“ Значи ние трябва да ядем плътта Христова и да пием кръвта Му. Всичко се крие в тази храна. Затова трябва винаги да благодарим за нея. Обаче благото на живота не е само в яденето, нито опасността е в яденето. Човек трябва съзнателно да се храни, да знае каква храна да употребява и как да се храни. Днес се повдига въпросът, месна или вегетарианска храна да се употребява. За предпочитане е вегетарианската храна. Защо? Едно от научните обяснения, с което се поддържа вегетарианството, е обстоятелството, че съзнанието на животните, които се колят, е доста

развито. Те искат да живеят, не се поддават доброволно на колене. Въпреки това върху тях се упражнява насилие. Насилието внася в организма на тия животни различни отрови, които минават и в човешкия организъм. Животните предчувстват, че ще ги колят и започват да се смущават. Това смущение, този страх, тази омраза са причина за отровите, които се образуват в организма им. Човек трябва да наблюдава животните, които са определени за колене, за да види, че те предчувстват това няколко деня преди да бъдат заклани. Наблюдавайте кокошките в курниците, да видите какво смущение настава между тях, когато почувстват, че някоя от тях е определена на смърт. Страшни отрови се развиват в организма им! Един ден химиците ще изследват тези отрови и ще се убедят в истинността на тия твърдения.

Много култури и цивилизации са изчезнали, благодарение на отровите, които се съдържат в месната храна. Атланската раса например е изчезнала по причина на отровите в месото на животните. Съвременната култура е осъдена да загине по същата причина. Сегашните хора употребяват много месо. Зъбите на американците са развалени, от употребата на много месо. Не само зъбите им ще опадат, но и главите им ще оголеят от много ядене на месо. Падане на зъбите, оголяване на главите, хлътване на гърдите води към израждане на човека. Това израждане се дължи на отровите в месото, с което хората се хранят. Като знае това нещо, човек трябва да стане вегетарианец по идея, съзнателно, а не по подражание. Някой става вегетарианец без никаква идея в себе си и като му замирише на кокошчица или на свинско, пожелава да си хапне малко, но срам го е от окръжаващите, които знаят, че не яде месо. Той съжالياва в себе си, че е станал вегетарианец. Някой вегетарианец си купил една-две скумрии, опекъл ги, полял ги с лимон и започва да яде, но се озърта да не го види някой. Защо се страхува да не го видят? За хората ли е станал вегетарианец? Когато се определя в себе си да стане вегетарианец, или не, човек трябва да запита Бога какво Той ще го посъветва. Ако му се каже, че не трябва да яде месо, поради отровите, които месната храна съдържа, той трябва да слуша, да изпълни този съвет. Ако не слуша съвета на Господа, никой не може да му помогне срещу тия отрови. Голям бич са те за съвременното човечество! Причината за болестите на хората се дължат именно на тия отрови. За да се изчисти кръвта на човека по естествен път, изискват се най-малко десет поколения чист живот. Има методи за бързо пречистване на кръвта, но те се дават на малцина, само на ония, които са готови да посветят живота си за служене на Бога. С прилагането на тези методи в десет години човек може да пречисти кръвта си и да се подмлади. Наука е това.

Често в Школата се изнасят общи принципи и положения, които

изглеждат съвсем противоречиви за съвременната наука. Това не значи, че ние отричаме основите на науката. Ние отричаме човешкото, преходното в науката, обаче поддържаеме Божествената наука, която е една и съща за всички векове. Въпреки това тя вечно прогресира.

Сега, като ученици вие трябва да изучавате Божествената наука във всички нейни отрасли: музика, изкуство, художество, както и отделните области на науката. Като дойдете до музиката, вие трябва да различавате творци музиканти от изпълнители. За тази цел изучавайте челата на великите музиканти. Колкото по-широко е челото на музиканта, толкова по-силно развити са творческите му способности. Ако челото е тясно, музикантът може да бъде добър изпълнител, но не и творец. Днес се говори за класическа и модерна музика. Класическа музика е тази, която е в сила да измени състоянието на човека, да превърне скръбта му в радост. Когато сте скръбни, помолете някой музикант да ви изсвири нещо от Моцарт, от Бетховен или от Бах. Ако това парче може да смени състоянието ви, тази музика е наистина класическа. Класическата музика трябва да оказва възпитателно влияние върху човека. Ако тя не окаже възпитателно въздействие върху човека или не може да лекува, тогава или музикантът не е изпълнил добре парчето, или музиката не е класическа. Бах е писал своите произведения с вдъхновение. Следователно който свири неговите произведения, и той трябва да има същото вдъхновение.

И тъй, Божествената наука, за която говорим, включва в себе си съвършената музика. Тази музика се отличава по това, че е проникната от любовни чувства и светли, възвишени мисли. В нея чувствата и мислите са хармонично съчетани. За да се изрази тази музика, човек трябва да има добре развито въображение. Въображението е майка на идеите. В него като в утроба се раждат всички хубави неща. Без въображение човек не може да зачене нищо хубаво. За да развива въображението си, човек трябва да си представя най-хубавите неща, макар и непостижими. Съвременните хора се стремят към грубо реалното в света, към онова, което може да се възприеме с петте сетива, но те трябва да знаят, че тия неща именно не развиват въображението. Музикантът, поетът, писателят непременно трябва да имат добре развито въображение. Те не трябва да бъдат богати. Ако дадете един-два милиона на няколко музиканти или поети, те ще престанат да работят. В скоро време ще ги видите инвалиди. По цели дни ще се разхождат с автомобили. Истинските музиканти, поети, писатели, учени са живели при най-големи лишения и мъчности. Така те са расли и развивали своите дарби.

Сега, каквото и да правят учените, обществениците, държавниците, трябва да знаят, че няма да обърнат, т. е. да изправят света. Те могат да

въздейтват на отделни личности, но не и на света. Светът слиза в гъстата материя. Той върви по свой определен път. Обаче който не служи на личността си, той може да се повдигне, да излезе от гъстата материя и да вземе посока към Бога, противоположна на тази, по която светът върви. Значи две са главните посоки на движение: едната е надолу, в гъстата материя, а втората – нагоре, в духовния свят. Първата посока е тази, към която светът се стреми; втората посока е тази, към която ние се стремим. Тези две посоки са съединени помежду си. Каквото светът спечели, то е заради нас. Каквото хората правят, то е пак заради нас. Кой каквото спечели, ще го остави на земята, не може да го вземе със себе си. То ще остане за онези, които придобият земята в наследство. Каквото спечелят музикантите, поетите, художниците, то ще остане на света. Но това не значи, че те принадлежат на света, нито са от категорията на света. Светът нищо не е създал. Светът е банка, в която са вложени Божествените капитали. Когато казвате, че трябва да влезете в света, подразбирам Божествения свят, а не онзи, който върви надолу, в гъстата материя. Ако влезете в този свят, вие ще мязате на пауни, ще стъпвате гордо, с разперени крила, но ще излезете оскубани, без пера. Ще влезете с всичкото си величие, а ще излезете обрани, оскубани, за посмешище на хората. Волът ще влезе в света с рогата си, а ще излезе без рога и с одрана кожа. Овцата пък ще влезе с вълната си, а ще излезе оскубана и одрана.

Хората в света се делят на две категории: тия от първата категория се движат в посока на същественото и казват, че материята трябва да се стъсти. Прави са тия хора, защото те слизат. Хората от втората категория казват, че материята трябва да се разрежи. И те са прави, защото възлизат нагоре, дето материята става все по-рядка. Ние се движим по равнодействащата на тия две линии, които имат обща точка. Значи ние се движим нито надолу, нито нагоре. Кога двама души имат една обща допирна точка? – Когато имат общ интерес. Този интерес може да бъде от различен характер. Ще видите, че след време тези двама души се сродяват. На единия се ражда момче, на другия – момиче. Като пораснат децата им, те ги оженват и по този начин правят връзка помежду си.

Животът на хората не е нищо друго, освен непрекъсната верига от връзки. Съвременната култура се занимава изключително с правене на връзки. Поетите пишат само за мъже и за жени, за млади момци и моми. Рядко ще срещнете поет да пише за Бога, за нещо велико. Поети, музиканти, художници повече възпяват или рисуват младостта. Защо? – Защото младостта е носителка на Божествения живот. Докато е млад, човек е – носител на Божественото в себе си. Щом остарее, Божественото го напуска. Младостта представя Божествения живот; старостта – човешкия живот. Когато младият се гневи, сърди, той е стар. Когато старият престане да се

сърди, той е млад. Следователно който иска да се подмлади, той трябва да стане господар на гнева си. Не се гневете на никого. Когато гневът дойде у вас, говорете с него, но не се гневете. Помнете всякога, че Бог живее във вас и вие в Него. Ако Той търпи всички хора, всички противоречия, радвайте се за това и не се сърдете на хората. Какво правите вие? Погледнете на този, на онзи и казвате, че са големи грешници. В бъдеще тези грешници ще станат големи светии, а в по-далечното бъдеще ще станат ангели. Обаче време се изисква за това. Във всеки човек има скрити възможности за неговото повдигане и падане. Грешникът може да стане светия и светията може да стане грешник. Бог е създал света, Той е господар на положението. Той въздига царе и сваля царе, въздига души и сваля души. Като не разбирате това, вие гледате на света от две страни и ту го осъждате, ту го одобрявате.

Когато виждате злото, казвате, че Бог не е създал света, както трябва. Тогава съдите Бога. Когато виждате доброто, казвате, че светът е създаден идеално. Който не разбира Божиата мъдрост, без да иска, създава злото. Той намира, че в света съществува несправедливост, че едни са учени, а други – прости. Докато човек не дойде до положение правилно да разбира отношенията между най-малките същества и човека, той никога няма да разбере Божиите закони. И в най-малката мушица има възможности да порасне, да стане голямо същество, но за това се изисква време. Ако на мухата се дадат условия, каквито са дадени на човека, и тя може да стане като него. За Якова се казва в Писанието, че Бог се обърнал към него с думите: „Не бой се, червей Якове!“ Това значи: Ако Бог се е грижил за Якова, когато е бил червей, колко повече сега, като човек, надарен с дарби и способности. Като знаете това, постъпвайте справедливо към всички същества. Видите ли червей, не го тъпчете. Знайте, че някога и вие сте били като него. Благодарете на Бога, че сте се повдигнали до положението на човек и помолете се Той да благослови този червей, по-скоро да излезе от своето положение. Задачата на човека е да помага на по-малките от себе си, а не да ги осъжда.

Сега всички трябва да работите върху себе си, да очистите ума и сърцето си от всичко отрицателно. Не чакайте наготово да получите знания. Никой нищо няма да ви даде наготово. Само на детето се помага, само на детето се дава наготово. Кой как срещне детето, ще го вземе на ръце, ще го помилва, ще го целуне. Стария обаче никога не вземат на ръце. Той сам трябва да ходи. Казва се в Писанието, че Бог носил Израиля на ръце през пустинята. Това е преносен израз. Бог имал грижата за Израилския народ, но не го е носил на ръце. Такава грижа има Той за всички живи същества, малки и големи.

Като ученици вие трябва да работите за развиване на своето въображение, за пробуждане на съзнанието си. Будно съзнание се иска от всички. Очите ви трябва да бъдат отворени не за злото, за отрицателното в света, но за доброто, за положителното. Че виждате злото, това не трябва да ви спира в пътя. Щом съществува злото, има причини за това. Какви са причините, не е ваша работа да ги търсите. Злото като сила има своето право и във вселената. Който разбира злото, той може да го използва за добро. Който не го разбира, той не трябва да му слугува, нито да му се подчинява. Казано е в Писанието: „Побеждавайте злото с добро!“ Следователно не мислете за злото, за да не се вкисвате. Мислете за доброто, за красивото и хубавото в света, за да развивате своите дарби. Това не се постига лесно. Много време ще плачете, ще проливате създи, докато придобиете микроскопическо знание. Не е лошо да плаче човек. Какво показва плачът? Плачът показва, че изворите на човека текат. По-добре е изворите да текат, отколкото да са пресъхнали. Кой хора плачат? – Живите. Мъртвите никога не плачат. По-добре е детето да плаче, но да е живо, отколкото да не плаче и да е мъртво. По-добре е човек да скърби, но да е жив, отколкото да не скърби и да е мъртъв. Колкото по-голяма е скръбта на човека, толкова по-голяма е и радостта му. Когато скърби, човек мисли за всички, които скърбят, страдат едновременно с него, и по този начин им помага. Това и Христос правеше. Затова се казва, че Христос понесе страданията на хората.

Каквото и да правите, знайте, че това, което човек желае, ще го постигне. – Кога? – Това не е важно. Днес или утре, той ще постигне това, което желае. Има едно Божествено „днес или утре“, но то не е определено. Каквото желаете, сложете го в Божествения ден, там да се реализира. Ако хиляди години сте били при Бога и Той ви е угощавал, без да ви иска нещо, не трябва ли сега да работите? Той ви е пратил на земята да работите. Скръбта, страданията, които преживявате, са работа. Всеки от вас е прекарал няколко хиляди години при Господа, но щом сте дошли на земята, вие трябва да работите. Така е и в живота. Като ви дойде гост, три дни може да яде и да пие, да гостува, без да работи. На четвъртия ден вече той трябва да работи. Мнозина обикалят това правило. Те ходят на гости от един дом в друг, навсякъде прекарват по три дена и не дочакват четвъртия ден. Каквото и да правите, трябва да знаете, че от всички се иска съзнателна работа. Всеки ще бъде поставен на ред изпитания, да се научи да преодолява. Започне някой да се моли. В това време ще му дойде на ума, че не е свършил никаква бърза, важна работа и ще прекъсне молитвата. После пак започне да се моли, но друго нещо ще го отклони. Така той ще отлага молитвата си, ще се чувства недоволен от себе си, докато най-после привикне да се съсредоточава. В това отношение турците се молят продължително. Преди да започне молитвата си, турчинът се

мие, облича, нарежда и като бъде съвсем готов, пристъпва към молитва. Ако в това време някоя лоша мисъл мине през ума му, той прекъсва молитвата и започва отново да се мие. Щом се измие, изчисти, пак започва да се моли. Докато не направи молитвата си без грешка, той все я прекъсва и отново започва. Някой се моли и току поглежда часовника си, да не закъснее. Този човек е влязъл в областта на изкушенията.

И тъй, когато се молите, забравете всичко във вас и около вас. Забравете часовника си, забравете работите, които ви чакат през деня, забравете и себе си най-последно. Затворете очите си, вгълбете се в себе си и започнете да се молите. Само така ще дойдат Божиите благословения върху вас. Щом отворите очите си, започнете работата си. Като се помолите по този начин, вие ще получите вътрешно вдъхновение. Каквато работа започнете при това вдъхновение, всичко ще върви добре. Щом имате вдъхновение, не отлагайте работите си за друг ден. И на път да сте, като ви дойде вдъхновение да направите нещо, не отлагайте. Вдъхновението струва повече от всичко друго. Използвайте го още на момента. Не мислете върху това, какво ще кажат хората за вас. За вдъхновения човек хората нищо лошо не могат да кажат. Той е умен, добър човек.

Сега, желая на всички да бъдете умни, добри, да бъдете образци в прав смисъл на думата. Не мислете, че ако сте умни и добри, няма да дойдат изпитания за вас. Изпитания неизбежно ще дойдат за всички. Скърбите следват радостите. Който не иска да скърби, той може да ми продаде скръбта си. Аз купувам човешките скърби. Нека всеки оцени скръбта си и дойде при мене да я продаде. Всяка скръб има точно определена цена. Обикновените човешки скърби едва ли струват по пет стотинки едната. Има скърби, които струват по хиляда лева, но те идат един път на десет години. Те са като лотарийни билети. Тъй щото, когато някой се отегчи от скърбите си, нека дойде при мене, аз ще ги купя. Скръбта е товар, който може да преминава от един човек на друг. Значи човек може да носи чужди скърби. Отивате при някой болен, който се оплаква от главоболие. Вие туряте ръката си на главата му и той оздравява. Болният оздравява, но вашата глава заболява. Защо? – Защото не знаете как и къде да поставите ръката си. Като отнемете болката и скръбта на някого, вие трябва да знаете къде да я сложите. Помагайте на ближните си и не се страхувайте! Правете малки опити да лекувате, за да придобиете знания. По този начин вярата ви ще се усили.

Следователно, искате ли да усилите вярата си, правете опити със себе си, правете опити с ближните си. Щом заболее, повдигайте мисълта си към Бога, докато болестта ви изчезне. Ако паметта ви е слаба, молете се да се усили, да се възстанови първоначалната ви памет. Ако очите ви са

отслабнали, пак се молете, докато се усилят. Причината за отслабване на очите ви се дължи на това, че или вие сте вложили някаква отрицателна идея в ума си, която влияе върху очния нерв, или чрез внушение сте възприели тази слабост на очите от други хора. Каквато и да е причината за отслабване на очите ви, работете по обратен път на внушението, под което сте се намирали, за да се освободите от него. Дружете с хора, които имат силни очи. Ако дружите с човек, на когото очите са слаби, той може да ви повлияе така, че и вашите очи да отслабнат. Затова, пазете се да не изпаднете под неговото влияние. В случая по-добре вие да му повлияете с вашите силни очи, отколкото той на вас.

Често окултните ученици говорят за лоши влияния и се страхуват от тях. Има лоши влияния в света, но човек не трябва да се страхува. Като измиете ръцете си добре със сапун, всякакво лошо влияние минава. Ако и при това средство се страхувате от лошото влияние, излезте вън, на чист въздух, тръснете дрехата си няколко пъти, духнете три пъти и лошото влияние ще изчезне. Същото правят хората, когато искат да покажат, че са потърсени от нещо. Те отгърсват дрехата си, духнат няколко пъти и потърсването изчезва. Като изгърсвате дрехата си, кажете: „Както прахът не остава върху дрехата ми, така и лошото влияние да не остане в душата ми. Бог живее в мене, аз изпълнявам Неговата воля, вследствие на което никакво зло не може да ме сполети.“ Никой не може да направи зло на онзи, който изпълнява волята Божия. Целият свят да се опълчи срещу него, пак нищо не може да му направи. Силна трябва да бъде вярата на ученика! Христос казва: „Станете като децата.“ Значи детска вяра се иска от вас. Ако сте като децата, можем да се разбираме; ако сте стари – не можем. Защо? – Защото старите искат да им се слугува, а не те да служат. Децата обаче имат готовност да служат. За един орех, който дядото е обещал на внучето си, то е радостно, доволно, отива да му донесе вода. Така трябва да се радвате и вие не за материални придобивки, но за малки, духовни придобивки, които носят в себе си Божието благословение. Колкото малко да е това благословение, благодарете за него. То представя мощна сила за душата. Това благословение е като синаповото зрънце, което расте, развива се и плод дава. Посейте това семенце и не се безпокойте какво ще стане с него.

Сега няма да ви питам, разбрахте ли ме, или не. Аз съм напълно убеден, че сте ме разбрали. Когато някой казва, че не разбира нещо, той хитрува. Ако каже, че разбира, ще трябва да плати. Така постъпват търговците, когато купуват стока. Търговец отива да купи жито от някой селянин. Погледне житото и казва: „Не струва това жито.“ - Защо не струва? – Защото иска да го купи евтино. Щом го купи, веднага повдига цената му. Значи докато го купи, житото не струва. Щом го купи, цената му се повдига. Това са методи, с които светът работи. Обаче ученикът трябва да бъде като дете.

Каквото става около него или в него, той трябва да го посреща с радост, с усмивка на лице. Дали го корят, или хвалят, той трябва еднакво да приема и укора, и похвалата. Всичко в него трябва да бъде естествено. Този е пътът за развиване на ума, на въображението.

Съвременните училища допринасят нещо за умственото развитие на ученика, но те не разполагат с методи за оживяване, за одухотворяване и приложение в живота на всичко онова, което се преподава. Например викат един лекар при някой болен. Лекарят познава болестите, знае как да лекува, но въпреки това той не може да помогне на болния. Защо? – Липсва нещо в неговите методи. Той лекува и разчита само на своето знание, на това, което медицината му е дала. За да помогне на болния, който се намира в критическо положение, лекарят трябва да се обърне с молба към Бога. После той трябва да извика няколко свои другари, които също така уповават на Бога и всички заедно да се помолят. Сила е молитвата. Тя оживява и одухотворява знанието.

Ще кажете, че молитвата е просия. От човешко гледище молитвата е просия, но от високо духовно гледище не е така. Преди всичко молитвата подразбира закон на жертва. Не можеш да се молиш както трябва, докато не пожертваш нещо. Който иска молитвата му да бъде приета, той трябва да познава закона на жертвата. Молитвата трябва да бъде интензивна. Щом се спазват елементите, които се съдържат в нея, тя има резултат. Не е в многото молене. Молитвата може да бъде кратка, но интензивна. Тогава тя изминава дълъг път, както светлината изминава 300 000 км. в секунда. Ако бързината на светлината е голяма, много по-голяма ще бъде бързината, с която скръбта се движи. В една стотиленна част от секундата скръбта обладава целия човек. Каква грамадна енергия се развива при бързината, с която скръбта се движи! Колкото по-голяма е интензивността на скръбта, толкова по-голяма е скоростта на движението ѝ. От това зависи и трайността на скръбта. Колкото по-голяма е скоростта, с която скръбта се движи, толкова по-малко продължителна трябва да бъде тя. Същото се отнася и до радостта. Радостта и скръбта взаимно се уравновесяват. На голямата скръб отговаря голяма радост, на малката скръб – малка радост.

Сега онези от вас, които са напреднали, които искат да следват духовния път, трябва да работят за развиване на известни органи в себе си, с които да възприемат енергиите на духовния свят. За развиване на тези органи е нужна специална храна. За да бъде в контакт с окръжаващата среда, човек има на разположение пет сетива. Но понеже той се намира в преходно състояние, нужни му са и други органи, други сетива, с които да влезе във връзка с духовния свят. С това ние не отричаме физическия свят. Ние не

отричаме и сегашния живот на хората. Напротив, сегашният живот е основа на бъдещия, на този, който сега градим. Когато работи съзнателно върху себе си, човек едновременно развива и своите духовни сили, посредством които физическият му живот се улеснява и подобрява.

Казано е в Евангелието, че Христос е нахранил пет хиляди души с пет хляба и две риби. Какво показва това? – Това показва, че Христос е разполагал с особени, духовни сили, посредством които могъл да прави тези чудеса. Ще кажете, че само Христос е бил в сила да направи това. – Не, всеки може да направи това. Ако не можете да нахраните пет хиляди души, себе си поне можете да нахраните. Представете си, че вие сте в една гора, пътувате за някъде, но нямате хляб, три дена сте гладували. Какво можете да направите? Затворете очите си, вгълбете се в себе си и започнете да се молите. Няма да мине много време и като отворите очите си, ще видите, поставен на камък, пресен, топъл хляб. – Възможно ли е това? – Възможно е, туй е факт, който всеки може да опита и провери. Ако някой пожелае да има печена кокошка, няма да получи. Обаче хляб може да се даде на всеки, който искрено се моли. Колкото по-голяма е вярата на човека, толкова по-големи възможности крие той в себе си. И тогава не само за себе си може да измоли хляб, но и за 20, за 50 или за сто души още. Всичко зависи от вярата на човека.

Христос казва: „Станете като децата!“ Това значи: имайте вярата на децата. И тогава, преди да се помолите на Бога, всичко ще ви се даде. Какво разбирате под думата „всичко“? – Всичко съществено. Искайте от Бога да ви помогне да развиете в себе си известни дарби и способности; искайте да придобиете известни добродетели – любов, мъдрост, истина. Като придобиете тези добродетели, всеки ще ви търси, ще иска да ви даде нещо от себе си. Тогава, без да искате пари, торба с пари ще ви следва. Дали сте в гората, или в града, тя сама ще ви намери.

„Станете като децата!“ Който има вярата на децата, той по-лесно ще носи страданията и изпитанията в живота си. Страданията представят късите линии в живота. Затова се казва, че скръбта се движи бързо. Пророк Илия имаше опитността какво значи, човек да бъде гонен, да страда. Затова той се обърна към Бога с думите: „Господи, пророците Твои избиха и олтарите Твои разкопаха, и сам аз останах, искат и моя живот да вземат.“ Бог му отговори: „Не си сам. Оставил съм си седем хиляди души мъже, които не са преклонили коляно пред Ваала.“ Отиде Илия след това на Синайската гора, дето Господ му говори. Там той реши кого да си остави заместник. Заместникът му беше по-мек от него. На Илия липсваше мекота. Той прилагаше юмручното право и казваше, че светът ще се оправи само с нож. Ножът ще очисти света. После той разбра, че който нож вдига, от

нож умира.

И тъй, като ученици, вие трябва да се радвате на скърбите и страданията и да ги понасяте с търпение. Вие сте се уплашили от страданията и се молите да не ви сполетяват. Колкото повече искате да ги избегнете, толкова повече те ще ви нападат. Казвате: „Да ме пази Господ от страдания!“ Господ може да ви пази от греха, но не и от страданията. И Христос имаше страдания. Страданията са неизбежни. Те свързват хората.

Изпейте сега една песен, която да е в съгласие с това, което говорих сега. Коя песен искате?(– Духът Божий) Някои казват, че не могат вече да пеят. Те сами се лъжат. Всеки може и трябва да пее, защото пеенето е Божие благословение. Музиката е дошла на земята от три-четири хиляди години преди Христа. До това време музика не е съществувала. Атланската раса например не е била музикална. Ако разглеждате черепи на човешки глави от това време, ще видите, че малко от тия черепи са добре оформени. Много от тях са престъпни типове. Изучавайте хората, изучавайте себе си, за да можете правилно да се развивате. Каквото и да правите, пейте. Музиката, пеенето влияят добре върху психиката на човека. Няма да пеете цял ден, сутрин ще пеете по половин или един час. Който иска да живее дълго време, той трябва да пее. Искате ли да опитате силата си, вземете една тухла и я стиснете. Ако тухлата отгоре пусне огън, а отдолу – вода, вие сте силен човек. Правете този опит всяка вечер да видите доколко сте силни да трансформирате състоянията си. Човек има скрити сили в себе си, които от време на време се проявяват.

Преди години в Сливен имаше едно младо 15-годишно момиче, което свиваше ръката си на юмрук, помолваше се на Бога и като я отваряше, вътре имаше две-три малки клончета. Как ставаше това, и то не знаеше. Това момиче ходеше от къща на къща и правеше този опит. След пет-шест месеца то изгуби тази способност. Някои ще кажат, че това е някакъв фокус. Каквото и да се говори, както и да се философства, това не разрешава въпроса. Със своите отрицателни мисли, хората отричат всичко и по този начин си въздействат зле.

Сега да оставим философията настрана. Тя не е път към Божественото разбиране. Тя е гимнастика на ума. Дойдем ли до положителната наука, там се искат други методи, друга работа. Например когато изучавате влиянието на скръбта и радостта върху човека, правете следните опити. Измерете широчината на ръката на човека, когато нито е радостен, нито е скръбен. След това измерете ръката му, когато е скръбен и после, когато е радостен. Сравнете тези три числа и ще видите, че при радостта ръката се увеличава с един милиметър поне от нормалната мярка, а при скръбта се

свива малко. Изобщо, може да се извади заключение, че при радостта цялото тяло се разширява, а при скръбта – се свива. Като дойде скръбта, човек трябва да бъде внимателен, да не дава ход на скръбта повече, отколкото трябва. Ако даде широк простор на скръбта в себе си, свиването може да бъде толкова голямо, че да стане атрофия на някой орган. Като знаете това, работете върху себе си, да превръщате скръбта в радост. Христос казва: „Аз ще ви се изиявя и скръбта ви ще се превърне в радост.“ Силата, която може да превърне скръбта в радост, е любовта. Както барометърът може 24 часа по-рано да предскаже времето, така и любовта е в състояние да предскаже какво ще прекара човек. Някога времето е хубаво, а барометърът започва да спада. Друг път времето е лошо, а барометърът се повдига. На същото основание и любовта е такъв барометър, който определя какво предстои на човека. Дето любовта присъства, там съществува хармония, мир и радост. Дето любовта отсъства, там има дисхармония, скръб и нещастия.

Знание е нужно на хората. Аз не говоря за книжовното знание, но имам предвид положителното знание, придобито чрез наблюдение и опит. Ако започнете да изучавате физиогномия например, по книги само, вие ще придобиете теоретическо знание, но не и такова, с което можете да си послужите при всеки специален случай. Който се занимава с окултните науки, той трябва да бъде крайно досетлив, да възприема нещата правилно. Днес ще срещнете много гадатели. Едни гадаят по лице, други – по ръка, по глава, по планетни съчетания; трети гадаят на карти, на кафе, на охлюв, на мида и т. н.

Преди години във варненско се яви една циганка, която гадаеше на охлюв. Тя предсказваше много верни неща на хората. При нея отиваха граждани и селяни, от които спечели доста пари. Обаче един ден разбойници влезли в дома ѝ и я обрали. Тя предсказваше на хората какво ще им се случи, но за себе си не можа да предвиди какво я чака. Какво знание е това, с което предсказваш на хората какво има да им се случи, а на себе си не можеш да предскажеш? Това знание не е положително. Как се обяснява способността на някои хора да гадаят на охлюв, на мида, на карти, на кафе? Това се обяснява с вибрациите на телата. Ако между вибрациите на охлюва например и тия на човека има известно съответствие, човек се свързва с тях и започва да предсказва. Така се обяснява защо някои хора имат известно разположение към даден поет, писател, философ или учен. Силата не е в книгите на тия учени, нито в мидата или охлюва. Силата е в самия човек, а книгите служат само като подтик за проява на тази сила.

И тъй, като дойдете до музиката, до пеенето, до науката, не казвайте, че не можете да свирите, да пеете или че не можете да учите. – Ама търпение се

изисква за всичко. – Да, за всичко се иска търпение. Когато пишете, трябва да внимавате коя буква как да напишете, да разработвате почерка си. Всяка буква трябва да бъде хармонична, красива, да има съотношение между линиите ѝ. Някой започва отначало с едри букви и колкото повече пише, постепенно ги намалява. Друг започва реда правилно и постепенно слиза надолу, изкривява реда. Този човек е песимист. Друг пък постепенно се качва нагоре. И той изкривява реда, но в него има нещо възходящо. Човек трябва да пише хоризонтално, нито да се вдига нагоре, нито да слиза надолу. Ако почеркът му има тенденция да слиза надолу, без да иска, той пакости на себе си. Когато пишете писмо на някого, десет пъти го препишете, но да излезе хубаво, добре написано. Каквото правите, старайте се да излезе добре. Колкото време да ви е нужно за това, не се смущавайте, достатъчно време има. Ако четете някоя молитва, „Отче наш“ или „Добрата молитва“, не бързайте. Четете я бавно, спокойно, с мисъл, вие сами да останете доволни от себе си. Щом вие сте доволни, и Бог ще бъде доволен от вас и ще ви изпрати своето благословение.

Днес от всички хора се изисква съзнателна, разумна работа, не с бързане, но с постоянство. Като работите по този начин, вие ще се приготвите за приемане на Божиите блага, Божиите благословения. Първо вие ще приемете тия блага, ще се нахраните добре и после ще дадете от тях на своите близки. Не повтаряйте грешката на петела, който изкукуригал, и сиренето му паднало от устата. Първо ще свършите работата си, която ви е определена, после ще приемете благото, а след това ще пеете на хората, т. е. ще им дадете от своето благо.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!“

17. Лекция от Учителя, държана на
15 февруари, 1928 г. София.–Изгрев.

ВЪЗКРЕСЕНИЕ

„Верен, истинен , чист и благ всякога бъди и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!"

Т. м.

Като предмет на лекцията си ще взема цигулката. Виждате една цигулка, направена от орехово дърво. Можете ли да определите, преди колко години е отсечен ореха, от който е направена цигулката? При това, как мислите, живи ли са клетките на този орех? Като знаете, че орехът е отсечен от своя корен, ще кажете, че клетките му са мъртви. Всъщност не е така. Клетките на ореха са живи и продължават да живеят. Че са живи, това се вижда от факта, че колкото повече се свири на цигулката, толкова повече тя се разработва. Клетките все повече оживяват. Човек може така да оживи тези клетки, че те да придобият известна интелигентност, известна отзивчивост. Ако клетките на дървото не умират, колко повече човек не умира. Всичко в света е живо. В човека има скрити, потенциални сили, които чакат времето си да се проявят. Например, косите, космите в човека отговарят на цигулката. Той трябва да разбира музикалните тонове, които те съдържат, за да произведе от тях първичния, Божествения живот, който се намира в него в потенциално, в затворено състояние. Докато не дойдете до това положение, вие не можете да придобиете Божествения живот.

Сега аз няма да говоря за музиката като изкуство, но ще говоря за музиката като идея. Като изкуство, музиката е едно нещо; като идея, тя е друго нещо. Който владее музиката като изкуство, той свири с техника. Който разбира музиката като идея, той свири с душа, вдъхновено. За да свири с душа, цигуларят трябва да познава законите, да извади своя двойник и да го вложи в цигулката и в лъка си. Само при това положение той ще може да изкарва от цигулката си, каквито тонове желае. Същият закон се отнася и до човешкото тяло. Ако двойникът на човека може да проникне през всички клетки на тялото му, той ще направи от себе си каквото пожелае. Човек има в себе си един инструмент, една цигулка, с която трябва да знае как да се справя. Ако знае законите на Божествения свят и ги прилага към този инструмент, той би станал гениален. Гениалността изключва всякакво съмнение. Съмнението, омразата, обезсърчението, страхът – изобщо всички отрицателни неща, са човешки работи. Човек не е създал нещо велико. Неговите работи са все отрицателни. Обаче когато Божествените и

човешките работи се съединят в едно, човек става добър. С други думи казано: когато доброто и злото се съединят в едно, човек става добър. Когато Бог се съедини с човека, Той проявява своята милост. Когато Бог се отдалечи от човека, проявява се Неговата святост. Когато човек се отдалечи от Бога, налице изпъква човешката лошавина.

Следователно, докато цигулката е без човека, тя е лоша. Щом човек я вземе и засвири на нея, тя става добра. Можете ли да познаете какво ви говори цигулката, когато я вземете в ръцете си и засвирите на нея? Мнозина минават за музикални, за музиканти, но нямат дълбоко, вътрешно разбиране за музиката. Разбиране се иска от всички. Когато човек разбере основния закон на живота, той ще има големи постижения. Постиганията в живота са резултат на малките дарби, с които човек разполага. Всички дарби, всички таланти на човека са ценни, когато има кой да го слуша и разбира. Кой може да слуша и разбира музиката? – Разумният човек. – Кой може да гледа картините на художника и да ги разбира? – Разумният човек. Следователно за да угодим на невидимия свят, ние трябва да бъдем първо разумни, да можем да слушаме и разбираме музиката, а после да бъдем и музикални, да можем да свирим. Всички същества в невидимия свят са музикални. Никой не може да прекрачи прага на рая, ако не е музикален, ако не знае да пее и да свири. Който няма външен инструмент, той трябва да свири на своя вътрешен инструмент. Докато не развиете своето музикално чувство, вие не можете да мислите право. Без музика права мисъл не съществува. Аз имам предвид вътрешната, реалната музика, а не външната. Реалните неща се отличават по това, че растат; нереалните неща пък се увеличават външно, но без да растат. Значи човек, животно, растение са реални неща. Който мисли, чувства и действа, той е реален човек. Който има стремеж към музика, към придобиване на добродетели, той има условия да расте. Злото обаче е механически процес, който внася в човека натрупване, а не рас-стене.

Изпейте сега песента „Стани“ да се внесе музикалност в настроението ви. Сила, магия е музиката! Тя превръща енергиите, тя твори, тя създава. За една вечер, с една малка цигулка, великият майстор може да изкара 50 – 100 000 лева. Каква по-голяма магия от тази! Някой работник отива на нивата, цял ден дига и слага мотиката и едва изкарва прехраната си, а един виртуоз за няколко часа изкарва десетки и стотици хиляди лева. След всичко това този работник се обезверява, не вярва в Бога. Какво трябва да направи, за да се освободи от своето съмнение и безверие? Да вземе цигулката и да свири. Така ще се усили вярата му. По-добре да вярва, отколкото да се съмнява. Българите казват: „Цигулар къща не храни.“ Така е било ня-кога. Днес обаче цигулар къща храни. Когато дойде някой добър цигулар да свири, всички го приемат много добре.

В света съществува закон, наречен „закон на мъртвите неща“. Мъртви неща са непостижимите, ненавременните. Да се занимаваш с мъртви неща, това значи, да се занимаваш с неща, при които времето се губи. Въпреки това тия неща именно се развиват. Това е афоризъм. Това е противоречие, контраст. В смъртта има нещо велико, дълбоко. Знаете ли какъв е ангелът, който взема душите на хората и ги носи при Бога? Смъртта не е тъй страшна, както хората си я представят. Зад смъртта, която хората си представят във вид на човешки скелет със сърп в ръка, седи един красив ангел. По-красиво нещо от този ангел няма, но и по-страшно нещо от него няма. В живота има красиви, светли неща, но и разочарования има. Можете ли да очаквате хората да ви ръкопляска, да турят венци на главата ви, ако свирите „цвете мило, цвете красно“? Не само че няма да ви ръкопляска, но даже ще ви освиркат. Хората обичат хубава музика. Тези, които са дошли да ви слушат, те са музикални хора, с вкус и изискване към музиката, не се задоволяват с каква и да е музика. Ако изсвирите нещо хубаво, с изпълнение, те ще ви ръкопляска, на ръце ще ви носят. С такова свирене ще ви приемат и на земята, и на небето.

Животът е велика музика. Науката е също така велика музика. Коя наука наричаме ние музика? Великата, Божествената, положителната наука е музика, а не обикновената, човешка наука, която почива върху хипотези, които или минават в теории, или хипотези остават. Тази наука ние уподобяваме на началник на трена, който само проверява билетите. Тази наука не разрешава въпроса, отде иде човек и къде отива. Съвременната наука казва, че човек е произлязъл от една клетка, наречена първична, чрез деление, като е минавала през различни форми, докато най-после е дошла до човешката форма. Този последователен процес на развитие, на минаване на формите в живота във все по-високи, наричат еволюция. При този процес всички клетки в човешкото тяло постепенно са се организирани, докато са създали човешкия организъм. Хиляди години Духът е работил за създаване на този организъм, за създаване на своя дом. Този дълъг процес на развитие някои наричат еволюция, други – странстване на душите, трети – прераждане и т. н. Значи да еволюираш, да странстваш, да се прераждаш, това представя една и съща идея.

Който не разбира този закон, той обяснява всички неща със закона на наследствеността. Казват, че синът наследява качествата на баща си. Може би преди четири поколения, този баща е бил син на сегашния си син. Това показва, че въвн от себе си човек нищо не може да наследи. Наистина, докато работникът не отиде на нивата да копае, господарят нищо няма да му даде. Щом отиде да копае на нивата, господарят ще му плати, и то според работата: колкото повече е работил, толкова повече ще получи.

И тъй, който следва Божествената наука, той ще разбере, че животът се развива по определен план. Които не разбират тази наука, те сами създават разни теории без никакво приложение в живота. И след като ги питат отде са дошли и къде ще отидат, те нищо не знаят. Някой казва: „Само едно нещо зная, че съм дошъл на земята по някакъв начин и трябва да си поживея, но как именно съм дошъл, отде съм дошъл и къде ще отида, нищо не зная.“ Обаче един ден красивият ангел на смъртта ще дойде, ще похлопа на вратата и ще ви повика за онзи свят. Какво ще правите тогава? Ще се скриете и като онази негърка в Америка, ще отговорите на Архангел Михаил: „Няма я тук.“

В Америка някъде една 70-годишна негърка, отегчена и изморена от живота, дълго време се молила на Бога да изпрати Архангел Михаил да вземе душата ѝ. Близко до нея живели няколко студенти, които чували молитвата ѝ, отправена до Бога. Един ден те решили да се пошегуват с нея. Един от студентите намислил да се престори на Арахангел Михаил и да похлопа на вратата ѝ. Другите студенти пък щели да го придружат да видят какво ще им отговори. Решили и приложили решението си. Като приближили до дома на старата негърка, студентът, който се престорил на Арахангел Михаил, похлопал на вратата. – „Кой там?“ – запитала бабичката. – „Архангел Михаил. Бог чу твоята молба и ме прати да взема душата ти.“ – „Кажете Му, че тя не е тук.“

Съвременните хора се страхуват от смъртта като тази негърка и щом почувстват, че тя наближава към тях, те се скриват и отговарят: „Кажете ѝ, че ги няма тук.“ На място е този страх, но хората не трябва да умират, а трябва да се видоизменят. Веднъж дошъл на земята, човек не трябва да умира. Смъртта, в смисъл на заминаване, не е страшна. Страшно е неразбирането между хората. То се дължи на особен род чувства, които са ги разделили. Те говорят на различни езици помежду си, вследствие на което не се разбират.

Един велик Учител дал една задача на един от своите ученици. Ученикът обаче скоро забравил задачата и тръгнал по света. Като пътувал от град в град и от село в село, той спрял в едно красиво село и тръгнал по улиците. Тук спирал, там спирал, искал да се разсейва, да убива времето. Един господин минал покрай него и като го видял, ударил му две силни плесници и казал: „Защо не отидеш между хората да работиш, ами зяпаш по улиците без работа?“ Ученикът се зашеметил от плесниците и паднал на земята. Дето паднал, там намерил една великолепна книга и торба със злато и скъпоценни камъни. Като взел книгата и торбата със скъпоценностите, ученикът си спомнил за задачата, дадена му от Учителя,

и си казал: „Благодаря на този господин, че ме удари, за да падна на земята и намеря книгата и торбата, за които Учителят ме прати в света.“ Книгата и торбата със скъпоценности не струват ли две плесници? Кой ученик би се разсърдил, ако Учителят му даде задача да намери книгата на живота и торбата със скъпоценности, с благата в света? Не само две, но много повече плесници струва да получи човек, за да придобие книгата с мъдростите на живота и торбата с великите блага, които природата е скрила в нея. Казвате: „Как да разбираме тия неща – в буквален или в преносен смисъл?“ – Разбирайте нещата както искате, т. е. и в буквален, и в преносен, и в идеен смисъл. Следователно три вида разбирания има в света, от които трябва да черпите поука.

Срещате една натоварена кола по пътя. Тази кола е жива. Всички клетки в нея са в движение. В тази кола е впрегнат кон. Колата е направена по закона на натрупването. Тя е направена по механически начин: в нея няма растене, в нея няма никакво съчетание. Впрегнатият кон обаче се намира в процеса на растенето. За него има живот. Разумното начало е човекът, който туря юздите в устата на коня, качва се на колата и двамата тръгват. Човекът седи в колата, а конят я тегли. Щом свърши работата си, човекът вкарва колата в двора, разпряга коня, завежда го в обора, а той влиза в стаята си. На другия ден същата работа се повтаря. Колата представя физическото тяло на човека; животното, конят представя астралното тяло, сърцето на човека; юздите, поводите – човешкия ум, който направлява коня; разумното начало, което кара колата, това е човешкият дух. Ще кажете, че и без кола може. – И без кола може, но по-добре е с кола, още по-добре е с кон, а най-добре е да има човек на колата, защото без него конят ще отнесе колата далеч някъде.

Следователно три неща са важни в живота: здрава кола, силен, изхранен кон и разумен господар, който да кара колата в живота. Някой ще каже, че знае тия неща, че много пъти ги е слушал. Българската пословица казва: „Повторението е майка на знанието.“ Забележете, когато нещо е хубаво, всеки има желание повторно да го чуе, да го види, да го прочете и т. н. Всички хубави работи са заради нас и затова ние се стремим към тях, имаме желание да ги възприемем. Какво по-хубаво нещо от пеенето и свиренето? Ето защо всички трябва да се стремите да пеете и да свирите хубаво. Вярно се изисква за това. Че хората ви освиркват, че ви се присмиват – това да не ви смущава. Колкото повече неуспехи, освирквания и подигравки сте преживели, толкова повече условия имате за успех. Всички велики хора са минали през тези състояния. Който ви осмива, той ви мисли доброто. Който ви хвали, и той ви мисли доброто. Обаче човек успява повече, когато го осмиват, а не когато го хвалят. Вие трябва да разбирате този закон, да тълкувате нещата и в лошите работи да виждате

доброто. Доброто е скрито дълбоко някъде. Вие трябва да разровите пластове, които го затрупват и като го намерите, да го изчистите от примесите. Тогава ще разберете, че доброто е създадено за вас, но вие трябва да направите известно усилие, да го издирите. Каквото и да ви се случи в живота, знайте, че такава е волята Божия. Ако Бог ви каже да свирите, заради Него свирете. Ако ви каже да пеете, заради Него пейте. Ако ви каже да учите, заради Него учете. Ако ви сполети ня-какво нещастие, знайте, че волята Божия е такава. Че си болен, че си сиромаш, не се страхувай. За всичко благодари. Каквото и да те сполети, пей и свири за Бога. Това е красивият, детинският живот, към който всеки трябва да се стреми. Затова е казал Христос: „Станете като децата!”

Мнозина се обезсърчават от сегашния живот и казват: „Какво ли ще бъде следното ни прераждане?” – Не мислете за следното прераждане. Използвайте сегашния живот, а за бъдещето не мислете. В следните пререждания ще ви се дадат по-сериозни упражнения, по-сложни задачи. Като сте дошли на земята, вие трябва да работите, да свършите определената за вас работа. Ако знае кога ще умре, човек ще свърши работата си в най-скоро време. Това зависи от интензивността на неговата дейтелност. Каквото и да ви се случи, не се обезсърчавайте. Пейте и благодарете на Господа. Такава е волята Му. Молете се на Бога да възрасти у вас всички добродетели, всичко благородно и възвишено. Молете се за развиване на всички дарби, които са вложени у вас. Молете се да развиете в себе си търпение, кротост, милосърдие, въздържание, усърдие в работата си и т. н. Усърдието е едно от добрите качества на ученика. Дето има усърдие, там има растение. Усърдието изключва обезсърчението. Колкото препятствия и да срещнете на пътя си, кажете: „Такава е волята Божия. Моята работа ще се уреди, като разнищвам конец по конец.” Действително, усърдният урежда работите си бавно, спокойно, без никакво смущение. Когато усърдието изчезне, в човека се ражда гневът, а гневът предизвиква експлозии. Поради гнева велики хора са спирали своето усърдие, вследствие на което са се заплитали като пророк Илия и са намирали, че светът трябва да се унищожи. Гневът не е слабост, а излишна енергия, която човек трябва да знае кога и къде да използва и впрегне на работа. В Писанието е казано за Господа, че се гневи. Това значи, че Господ има в себе си много енергия, която знае как и къде да приложи. Като не знаят как да се справят с енергията на гнева, хората сами си създават пакости. За да не си пакости, човек трябва да развива мекота в себе си, да не се гневи, да не създава никакви експлозии. Само на добрия, на умния човек е позволено да се сърди. Докато не стане добър и умен, той няма право да се сърди. За да станете умни и добри, трябва да развивате в себе си самообладание.

Сега аз искам да обърна нов лист във вашия живот – листът на положителните сили. Каквито примери съм ви привеждал, всички са положителни. Каквото съм проповядвал досега, всичко е изпитано, проверено. Аз познавам хората, опитал съм ги, зная какво могат да дадат, какво могат да направят. Като не познавате хората, вие лесно се обезсърчавате. Отивате в един дом, похлопате на вратата, но не ви отварят. Отивате на друга врата да хлопате. Там ви отварят, но не ви приемат. Вие веднага се обезсърчавате и казвате: „Господи, на сто врати похлопах, но никъде не ми отвориха.“ – Не, вие не говорите истината. Едва сте похлопали на една-две врати и вече сте се обезсърчили. Имайте търпение. Идете на трета врата, там ще ви приемат добре. Вие не сте опитали хората, не сте ги познали. Милиони врати има, на които можете да похлопате. Ако на едно място ви изпъдят, на друго ви чакат с отворени обятия. Не се обезсърчавайте! Големи богатства ви очакват.

Често ме запитват от онзи свят, има ли кандидати за пансионери. Аз се чудя кого да изпратя там на пансион. Вие се страхувате да отидете на онзи свят, да не би да умрете. Вие не знаете, че има особен начин за отиване в онзи свят: вечер ще отивате, сутрин ще се връщате. Ако много ви се хареса там, можете да останете два-три дена, най-много седмица и пак да се върнете на земята. Повече от една седмица не се позволява да останете на онзи свят. Вие трябва да се върнете на земята, да нахраните кончето си и след една седмица пак можете да отидете на онзи свят, да придобиете знание. – Къде е онзи свят? – Не е много далеч. Разстоянието от този до онзи свят е един ден път. Колкото време минава от изгряването до залязването на-слънцето, толкова време ще употребите да отидете до небето, до рая, т. е. до онзи свят.

Как трябва да се разбира това: в бук-вален или в преносен смисъл? Това може да се разбере и в буквален, и в преносен, и в идеен смисъл. Ако го разберете в буквален смисъл, ще намерите на земята онази Школа, която е клон от Небесната, от Божествената. Ако го разберете в преносен смисъл, ще се пренесете с мисълта си в една област, в един пояс над земята, дето ще влезете в друга Школа, също така клон от Божествената. Там ще изучавате по-високи неща от земните. Това ви се вижда чудно и отдалечено, защото мислите, че пространството над земята е празно. – Не, цялото пространство е населено от същества с по-висока култура от нашата. Цели царства ни заобикалят. Ако речете да тръгнете от земята за онзи свят, ще ви спират на много места. Ще ви спират пред всяко царство и ще ви искат свободен билет, паспорт, както правят на земята, при минаването от една държава в друга.

Сега като говоря за тия царства и светове над вас, виждам, че вие нямате

представа за тях. За да имате ясна представа, трябва да излизате от тялото си и да посещавате тия светове. Ще отидете, ще ги разгледате и ще се върнете пак в тялото си. Тогава няма да се страхувате от това, което днес ви плаши. Колкото и да се страхувате, ангелът на смъртта ще дойде, ще ви вземе и ще ви занесе на онзи свят. На младини или на старини, ангелът ще дойде, няма да ви отмине. Докато сте на земята, вие трябва да работите, да изпълните това, за което сте дошли, да не ви вземат преждевременно и неподготвени. От всички се иска работа, да свършите това, за което сте дошли. И тогава, като ви се заговори за онзи свят, да не се страхувате. Вие няма да умрете, но ще възкръснете. Който е възкръснал, той не знае вече какво нещо е смъртта.

Желая на всички ви да се събудите, да оживеете, да възкръснете. Това значи да бъдете господари на себе си. Който мисли, чувства и действа право, той е господар на себе си, той е човек на музиката, не само като изкуство, но и като идея. При обикновената музика човек свири по обикновен начин; при музиката като изкуство, човек не може да движи лъка по своя воля, а ще го движи по правила. При идейната музика, лъкът се движи свободно, неподчинено на никакви правила и закони. Който изучава живота като изкуство, той мисли по един начин; който изучава живота като идея, той е свършено свободен в постъпките си и дава израз на своя живот. Никой не трябва да се меси в живота на другите и да ги морализира, да ги учи как да живеят. Както и да постъпвате, не се съдете. Знайте, че такава е днес волята Божия. Утре волята Божия ще се измени и вие ще бъдете по-готови. За какво? Да изпълните волята Божия, да свършите работата си на земята. Казано е в Писанието: „Пейте и възпявайте Господа в душата си!“ За да бъде здрав, човек трябва да пее и да свири. Ако не външно, поне вътрешно човек трябва да пее. Каквито мъчнотии и да минавате, пейте и не се безпокойте. Болен си, беден си, три дена не си ял – пей! Като пееш, работите ти ще се наредят. Силен е онзи човек, който пее от любов и който мисли, че всичко, което става в живота, е за славата Божия и за доброто на всички живи същества. Затова е казано, че всичко, каквото става в света, е за добро на онези, които любят Господа.

Като ученици дръжте тази мисъл в ума си и ще проверите, че е така. За онзи, който люби Бога, всичко се обръща на добро. Така са проповядвали пророците, така е проповядвал Христос, така проповядва новото учение, така се проповядва и от хората на новата мисъл. Новата мисъл е течение, което съществува в Америка. Хората от това течение поддържат, че в света съществува само енергия, само дух, а материя не съществува. Значи реален е само духът. Според това течение болести не съществуват. Хората на новата мисъл се лекуват чрез отричане на болестта. Като заболее някой от тях, той казва: „Духът не боледува. Понеже аз съм дух, а не съм материя, не

съм болен." Той отрича болестта и постепенно оздравява. Обаче каквото и да се говори, в света съществува материя. Материята е облекло, дреха на духа. Следователно материалният живот е необходим за духа. Той представя условия, среда за работа и за проява на духа. Колкото и да са възвишени някои духове, от време на време те слизат на земята, т. е. в материалния свят, да прекарат поне малка част от живота си тук, да направят няколко опита и да придобият известни резултати.

Като ученици вие трябва да работите чрез закона на внушението, да внесете в себе си новата мисъл. Някои ученици се обезсърчават и казват, че не вървят добре, не са добри, не мислят право. – Това е старият живот. Новият живот, новата мисъл изисква положителни възгледи за нещата. Вие трябва да знаете, че, докато работите съзнателно върху себе си, сте добри, вървите в правия път, вършите волята Божия. Днес вършите волята Божия по един начин, както разбирате, но утре ще я вършите по-добре. На третия ден ще я вършите още по-добре и т. н. Новата мисъл прониква във вас и работи върху умовете и сърцата ви. Една опасност има за вас: да не изпаднете в пресищане. В Школата се дават много методи и правила, които, ако не се прилагат, ще ви доведат до пресищане. Постоянство се иска от ученика, да прилага тия правила постепенно, едно след друго, а не изведнъж. Не е в многото, но в малкото и в постоянството, в будността на съзнанието. Някой иска да пости десетина дена, да придобие нещо. Според мене 24 часа съзнателен пост се равнява на десет дена механически пост. В 24 часа съзнателен пост човек може да обнови клетките на тялото си. Някои учени поддържат, че клетките на тялото се обновяват в продължение на три месеца, други – в продължение на седем години. Ние твърдим, че и в 24 ч. абсолютен пост, клетките на тялото могат напълно да се обновят. Постете 24 ч. и бъдете весели, радостни. Пейте и благодарете на Бога за всичко. Като минат 24 ч., нахранете се и пак благодарете на Бога за хляба, за водата, които ви е дал. Числото 24 е добро, хармонично. То съответства на обръщането на земята около оста ѝ. Числото 24 ще ви постави в хармония със земята.

Изпейте сега песента „Имаше човек“.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира
ще изпълни сърцето ти с всички добрини!“

18. Лекция от Учителя, държана на
22 март, 1928 г. София. – Изгрев.

ПЪРВАТА ПРИЧИНА

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!"

Т. м.

За следния път пишете върху темата: „Книгата, която е упражнила най-
голямо влияние в детинството ми".

След тази тема пишете върху следната: „Защо човек живее?" Когато
пишете темите си, пазете се от философстване. За да се развивате, за вас не
е важно кой какво е писал по даден въпрос, но какво вие знаете от вашия
живот, от това, което вие сте опитали и преживели.

Изпейте песента: „Бог е Любов".

Сега като ви наблюдавам, като изучавам хората, във всички виждам
погрешно схващане на основните въпроси в живота. Например всички
хора искат работите им да бъдат свършени. Това е невъзможно по
единствената причина, че съзнанието на хората постоянно се прекъсва. Да
бъдат работите ви свършени, това е крайната цел на живота, това е
идеалният живот, който някога, в далечното бъдеще ще се реализира. Тази
цел може да се осъществи още днес, но индивидуално, от отделния човек
само. Когато казвам, че свършенство може да се постигне в далечното
бъдеще, имам предвид целокупния живот: свършенство за всички живи
същества на земята, а не само за единици хора. Понеже съзнанието на
човека се прекъсва, ще го видите днес в едно общество, утре в друго; днес
минава през една област, утре – през друга; днес харесва една жена, утре –
друга; днес се сприятелю с един човек, утре – с втори, трети; днес започне
един занаят, утре – втори; днес изучава една наука, утре – друга и т. н.
Каквато наука и да изучава, в края на краищата, човек няма да разреши
задачите в живота. Например какво особено разрешава философията? И
философията разрешава нещо, но тя не разрешава съществени въпроси
в живота, които поставят човека на здрава, солидна основа. Философите
поддържат, че един Бог съществува в света, че една Първична Причина
управлява света, но с какво ще докажат това? С думи само? Тия въпроси с
думи не се доказват. С думи всеки може да направи най-хубава баница от
първокачествено брашно, масло, сирене, да я полее отгоре с прясно, хубаво

мляко и да каже: „Заповядайте!“ Обаче баница ли е това? Вкусихте ли я, разбрахте ли нещо от нея? По този начин въпросите не се разрешават. След всичко това ще разправяте на хората какви възгледи имате за живота. Вашите възгледи представят баница, която на думи само е направена. Тази баница не е реална, с нея никой не може да се нахрани. Реално е само онова, което може да се опита и приложи.

Като разсъждавате върху един или друг въпрос, вие често се запитвате защо сте влезли в Школата. Не можем ли да живеем, без да влизаме в Школата? – Можете. Човек може да живее и с философия, и без философия; той може да живее и с музика, и без музика; и без да става баща или майка, човек пак може да живее; и без вяра човек може да живее, и с вяра може да живее. Ще кажете, че без вяра няма живот. Ами как живеят рибите, птиците, млекопитаещите? Те нямат вяра и въпреки това живеят. Когато казвате, че без вяра няма живот, вие имате предвид вашата специфична вяра. Но това е ваше субективно схващане. Вие мислите, че вашите схващания и отношения към живота определят отношенията ви към Първата Причина. Само онзи има прави отношения към Бога, към Първата Причина, който е близо до Нейя. По какво се познава тази бли-зост? – По добротата на човека. Който се приближава до Бога, той е добър. Който не се приближава до Бога, той не може да бъде добър. Ако житното зърно не се устреми към Бога, не се насочи към слънцето, никога няма да израсте, т. е. не може да бъде добро. Без любовта, без слънцето, житното зърно не може да придобие онези сокове, които са необходими за неговия живот, за неговото развитие.

Второто положение: когато Бог се приближава към хората, Той проявява своята милост. Това наричат философите „Божествен Промисъл“. Срещате един прост човек, който ви разказва: „Чудно нещо, прост човек съм, не познавам наука, нищо не зная, а хората са внимателни към мене. Всеки се чуди как да ми послужи. Този ме кани у дома си, онзи ме кани. С нищо не съм заслужил внимание, а въпреки това от всички го получавам.“ Той се чуди на това внимание, на тия услуги, а във всичко това ние виждаме Божия Промисъл. Отдалечи ли се Бог от човека, той вече е изложен пред грубостта, пред невниманието на хората. За съзнателния човек и приближаването, и отдалечаването на Бога е благословение. В първия случай той вижда Божията милост, във втория – Неговата святост. Тогава човек вижда и Божията Мъдрост.

И тъй, който иска да опита върху себе си милостта Божия и Неговия Промисъл, да се приближи към Бога. Който иска да опита Божията Мъдрост, Божията святост и да познае себе си, той трябва да се отдалечи от Бога. За неразумния обаче отдалечаването от Бога внася в него

недоволство, песимизъм, обезсмисляне на живота. За да не изпаднат в песимизъм, хората трябва да имат връзка с Бога, макар и микроскопическа. Щом имат тази връзка, те ще носят в съзнанието си жива идея за Бога. Тази връзка никога не трябва да се прекъсва, а за това е нужно будно съзнание, което никога не трябва да се помрачава. Какво представя връзката на човека с Бога? Тя е извор, който напоява и най-сухите и неплодни места и ги прави плодородни. Представете си, че имате сто декара земя, но наоколо няма никак вода, която да напоява земята. Разоравате я, торите я, сеете я, но тя нищо не дава. Искате да я продадете, да се освободите от нея, но никой не желае да я купи. Ако някой е готов да я купи, ще даде за нея нищожна цена. Едно нещо липсва на тази земя – вода. Прекарате ли през нея вода, тя ще стане плодородна. Върху нея всичко ще расте: жито, царевица, зеленчуци и плодове. Цената на тази земя веднага ще се повдигне. Най-малката вадичка е в състояние да оплодотвори и най-сухата земя.

Същото нещо се отнася и до човека. Най-малката вадичка, прекарана през сърцето на човека, е в състояние да оплодотвори всичко. Ето защо, не правете опити да поливате почвата на своето сърце с кофи вода, но прекарайте през него една вадичка, която постоянно да тече и да го напоява. Постоянство и непрерывност се иска от човека: непрерывност в съзнанието, непрерывност в обработване почвата на вашето сърце и на вашия ум. Това значи вътрешна, непрерывна връзка с Първата Причина на нещата. Без тази връзка, човек се излага на съмнения, на недоразумения, на колебания. Че някой е стрещил, или направил някакво престъпление, това не трябва да разколебава вярата ви. Че кон ритнал някого и го осакатил, това ни най-малко не трябва да разколебава вярата ви. – Ама защо Господ позволи на коня да осакати този човек? Вината не е в Бога. Ако искате да не ви рита кон, не стойте зад него. Ако искате да не ви хапе кон, стойте на известно разстояние от него. Вие трябва да заемете определено положение спрямо коня, а не той спрямо вас. Конят обича да рита и да хапе, не може да се измени заради вас. Такова е неговото естество. Много коне хапят господарите си. Защо? – Защото съзнанието им не е будно. Светът, в който живеете, е свят на противоречия. Защо? – Защото в този свят влизат и човешки планове и намерения. В този свят влизат и второстепенни сили, които произтичат от човешкото съзнание, от човешкия ум и човешкото сърце. Дето човешкото присъства, там всякога има противоречия. В човешкото всякаква разумност отсъства. В човешкия живот има ред причини от вторичен характер, които създават нещастия на хората. Например майката страда от туберкулоза. Тя ражда син, който наследява болестта на майка си, и след време той заболява от същата болест. Някъде бащата е пияница и след време синът проявява същата слабост. За да избегне едното или другото наследство, синът трябва да бъде

гениален, с необикновени умствени и духовни сили в себе си. Той трябва да направи големи усилия, за да преодолее своите наследствени слабости от майка си или от баща си. Обаче човек сам може да създаде в себе си охтика, пиянство, без да ги е наследил от родителите си. По какъв начин? – Чрез своите отрицателни мисли и чувства. Значи човек сам може да влоши положението си и сам може да подобри положението си.

Как трябва да разбирате тази мисъл? Човек сам да подобри положението си, това не значи, че той не трябва да приеме помощта на другите хора, на своите близки и да бъде свършено самостоятелен, което мнозина желаят. Човек сам да оправи положението си, това значи, да насочва мисълта, чувствата си в права посока и да приема помощта на ония, които му съдействат в този път. Вие искате да си направите една двуетажна къща. Можете ли сами да я направите? – Не можете. Обаче всички, които ще ви помагат, трябва да имат пред- вид вашия интерес, вашия стремеж. Щом те се ръководят от вашите интереси и ви помагат безкористно, и вие ще им отдадете заслуженото. Или, представете си, че вие искате да създадете нова философия за живота. Ако стоите на становището, че трябва да бъдете свършено самостоятелни и независими, вие трябва да създадете свършено свободна философия, независима от ничий друг възглед. Обаче това е невъзможно. – Не, има една положителна философия, чиито принципи са неизменни. Следователно, ако някой иска да гради своя философия, той трябва да вземе за основа на тази философия онези неизменни принципи, общи за всички времена и епохи, и върху тях да гради. Тези принципи ще ви бъдат помощници в съграждане на вашата философия. Тях ще приемете на доверие, макар и да не сте ги изпитали, а нагоре ще строите сами.

Някой казва, че видял ангел и описва какъв бил: с лице светло, с очи пламенни, с криле на гърба си и т. н. Ако вие не сте видели ангел, не остава друго, освен да вярвате на този човек. Едно само трябва да го питате какво е почувствал при вида на този ангел. Ако ви каже, че се е вкаменил на мястото си, ще знаете, че това видение не е ангел. Да видите ангел, това значи да се освободите от ограниченията си, да възкръснете. Следователно, да поставите за основа на живота си неизменните принципи на целокупния живот, това значи да построите къщата си върху канара, която нито бурите, нито ветровете могат да разрушат. Под думата ангел се разбира същество с необикновена мекота, доброта и интелигентност, с голяма отзивчивост и готовност да помага на по-слабите, заради което е слязъл на земята. Според степента на светлината, която ангелите излъчват за човека, се съди и за интелигентността на самия човек. Те никога не изразходват светлината си напразно. Когато учителят разправя на учениците си за обикновени работи, това показва какво е тяхното

развитие. Ако учителят говори на учениците си за високи работи, това показва, че тяхното съзнание е повдигнато.

Като говоря за будно съзнание, имам предвид онези хора, които познават същественото в живота и се стремят към него. Четете или пишете нещо, те вадят същественото. Такива хора имат силна мисъл, могат да влияят на хората. Някой казва: „С мисълта си аз мога да влияя на хората.“ – Как можеш да им влияеш? – „Мога да отклоня цял полк войници от пътя им. Достатъчно е да концентрирам мисълта си към един полк войници, които вървят наляво в улицата, и да ги отклоня от тази посока, да ги върна назад в казармата.“ – Можеш ли с мисълта си така да повлияеш на този полк войници, че, като отидат на бойното поле, да не вдигнат оръжие срещу никого, да не убият нито един човек?“ Това значи силна мисъл. А тъй, само да отбиеш човека от пътя му чрез мисълта си, това не е силна мисъл. Силна мисъл е правата мисъл, която носи благословение за всички хора. Преди всичко човек трябва да влияе на себе си, а после на другите. Съзнанието на човека има две страни: едната страна е тази, която се занимава с обикновените, с човешките работи, а другата страна, това е висшето съзнание, което се занимава с Божествените работи. Докато живее в обикновеното съзнание, човек постоянно ще се натъква на спънки и противоречия. Обикновеното съзнание е свързано с физическия живот на човека, с неговите физически, материални нужди. Този човек има желание да яде, да пие, да се облича хубаво, със скъпи дрехи, от най-скъпа и хубава материя. Този човек иска да бъде богат, да разполага с къщи, добре мебелирани, с ниви, с плодни градини и т. н. Той обича от време на време да дава нещо от себе си, срещу което да получи похвали от хората. Когато не го разбират и не му от-дават правото, той се обижда.

—

Божественото, висшето съзнание заставя човека да прави жертви, да помага на ближните си. Човек, в когото това съзнание е събудено, разполага с грамадни сили. Той не казва, че вярва в Бога, но неговата вяра почива на вътрешни опити и се изразява в дела. Този човек е постоянен в чувствата си. Вие не можете да го видите днес засмян, утре – скръбен, с четири реда сълзи на очите. Сълзите не изразяват състоянията на човека. Човек може да плаче и когато е скръбен, и когато не е скръбен. Мнозина мислят, че който плаче, е религиозен, милосърден, а който не плаче, не е религиозен човек. Спо-ред мене нито който плаче, нито който не плаче, са религиозни. Като набиеме някого, той може да плаче, но това не показва, че е религиозен човек. Ако не плаче, и това не показва, че е религиозен, милосърден човек.

И тъй, вътрешната връзка определя стремежа на човека към възвишеното, към благородното в света. За тази цел човек трябва да има правилни

отношения, добра обхода, както към себе си, така и към окръжаващите. Божественото съзнание изисква от човека да не презира в душата си никого. Че някой бил прост, не го презирай. Ако е прост и за това го презираш, и ти си прост като него. – Ама аз съм роден от Бога. – Ако си роден от Бога, ти другояче щеше да постъпваш. „Роденият от Бога грях не прави“. Всеки, който не е роден от Бога, прави грехове и е простак – нищо повече. Роденият от Бога е благороден човек. Докато живее в обикновеното съзнание, човек постоянно е изложен на съмнения, на колебания, с които трябва да се справя. Той слуша някой да говори и казва: „Този човек не говори истината, той си служи с „ерменски долапи“. Какво означават тия долапи? В обикновен смисъл на думата „долап“ разбираме нещо затворено, в което се крият много работи: дрехи, съестни продукти и т. н. Всяко скрито, всяко затворено място е долап. Касата например е долап. Човешкият мозък е също така долап, с много подразделения. Във всеки човек има долапи, които се отварят от време на време и той вади от тях онова, което му е необходимо. Когато някой не обича да отваря долапите си и да вади от тях нещо за другите хора, наричат го затворен човек. Какво мисли, какво чувства този човек, никой не знае. Ако някой го обиди, той мълчи, нищо не казва, но крои в себе си някакъв план, да отмъсти за нанесената обида.

Ето защо, като разглеждате живота си, изучавайте се, да видите, по какво се различавате от другите хора. Единственото нещо, което отличава човека и го прави човек в пълния смисъл на думата, е връзката му с Бога. Това значи човек, в когото Божественото съзнание е развито. Дето Божественото съзнание съществува, там има наука, музика, изкуство. Тези неща се предават от човек на човек. Те са изпитани, проверени, не са измислени неща. Тези неща, с които съвременната наука си служи, са били известни от най-стари времена на древните народи. Египтяните са познавали електричеството и са си служели с него, преди да го познават съвременните хора. Много от чудесата, които Мойсей правел, се основавали на електричеството. Египтяните употребявали електричеството по един начин, а сегашните хора го употребяват по друг начин. Изобщо, съзнанието и разбиранията на египтяните коренно се различавали от тия на сегашните хора. Египтянинът например вярвал, че за да се очисти от греховете си, трябва да мине през ред форми, по-низки от човешката, да странства душата му и след това да отиде при Бога. Съвременният човек, особено християнинът, вярва по друг начин. Той вярва, че като сгреша, ще се помоли, ще се обърне към Христа и след това ще се очисти. Той признава бърза процедура. За него не са нужни както за египтянина хиляди години да странства душата, за да се очисти. В половин или един час най-много тя може да се очисти. Днес еволюционният процес е съкратен. Всяко нещо, за реализирането на което в миналото се е

изисквало хиляди години, днес може да се реализира в продължение на секунди, минути или часове – зависи от интензивността на мисълта.

Следователно, за да се развива човек бързо и правилно, нужно е единство на съзнанието и вътрешна връзка с Бога. Ставате или лягате, спите или сте будни, тази връзка трябва да бъде непрекъсната. Тя носи всичко най-хубаво за човека. Талантливостта, гениалността, чистотата, светостта, силата на човека се дължат именно на тази връзка. Всички постижения на човека се обуславят от тази връзка. Всички адепти, всички Учители на човечеството са имали тази връзка. Силата на адепта, на великия Учитель седи именно във връзката им с Първата Причина. Силата на учения, на философа, на духовния човек седи в тази връзка. Без тази връзка дете и да отидете, каквото и да правите, вие всякога ще останете обикновен човек. Школата, която следвате, се отличава по това, че всеки момент дава нещо ново за ученика, с което буди съзнанието му. Ученикът трябва да разшири съзнанието си, да дойде до Божественото съзнание, до вътрешната връзка с Бога.

В Школата се дават ред примери, изясняват се закони, които трябва да се изучават и прилагат. Всеки пример съдържа в себе си велик закон. Такова нещо представят притчите на Христа. Всяка притча съдържа велик закон. От притчата за настойника, когото господарят уволнил,

Христос вади закона: „Правете си приятели от богатството на неправдата.“ Какво разбирате от тия думи? Ако успеете да обърнете богатия човек към Бога, в неговото лице вие ще придобиете приятел, който може да подобри положението ви. До това време този богат човек ял и пил, мислил само за себе си, изнасилвал и ограбвал бедни и сираци и в един момент го обърщате към Бога. Няма ли да ви стане той добър приятел? Няма ли да ви благодари за това? Стремете се всички да имате, от една страна, доброто мнение и разположение на Бога, а от друга – доброто мнение и разположение на хората. Едно без друго не могат. Че баща ти те бил десет пъти на ден – ще го обичаш. Ако обичаш баща си, и Бог ще те обича. Кога можеш да обичаш баща си, който те бие? – Когато съзнаваш, че това е волята Божия. Не можеш да бъдеш обичан от Бога, ако постоянно се запитваш и протестираш защо баща ти, майка ти, брат ти или сестра ти те бият. Докато намиращ, че учителят ти е несправедлив, не ти е поставил заслужена бележка, ти си на крив път. Не питай защо те бият, не питай защо ти поставят слаби бележки в училище. За това има дълбоки причини, които ти не знаеш. В света съществува велик закон на компенсация. Един ден вашите неприятели ще ви станат добри приятели. Това значи правете си приятели от богатството на неправдата. И обратното е вярно: един ден вашите добри приятели могат да ви станат

неприятели.

И тъй, пазете връзката си с Бога и прилагайте любовта Божия, всеки според разбиранията си. Някой прави каквото иска и за свое оправдание казва: „Аз имам учител.“ – Кой няма учител? И вълкът има учител, и овцата има учител, и крадецът има учител. – Кой е учителят на крадеца? – Който пръв го е научил да краде. И просякът има учител. – Кой е учителят на просяка? – Който го е научил да проси. И добрият човек има учител. – Кой е неговият учител? – Който го е научил да прави добро.

Тъй щото, когато чуете някой да казва, че има свой учител, знайте, че той няма ни-какъв учител. Това може да е в противоречие с вашата философия, но оставете вашата философия настрана, както аз оставам своята. Ако е въпрос за лична философия, и аз имам такава, но личната философия е излишък в живота. Тя не разрешава важните задачи. Човек трябва да се проникне от онази положителна философия на живота, която е една и съща за всички времена и епохи. С тази философия само той може да бъде над вълните в бурното море. Без нея той ще бъде играчка на тия вълни, той ще бъде носен от тях на една и на друга страна, докато най-после потъне в дълбоките води на морето. За да не потънете в бурното море, да не бъдете играчка на неговите вълни, откажете се от личното в себе си и дръжте се за Божественото. Божественото е струна, която, докосне ли човека, моментално го преобразява, прави го добър. За да ви докосне тази струна, мислете добре за всеки човек. Няма човек в света, който да не желае хората да имат добро мнение за него. Имайте доверие във всеки човек. Щом човек разбере, че имате доверие в него, и той ще се отвори към вас. Докато хората нямат доверие един на друг, докато мислят само да се използват, те не могат да се обичат, не могат да бъдат приятели помежду си. Всеки човек, за когото работите с всичката си душа, той всякога ще има доверие във вас и ще ви обича. За да се обичате, за да създадете непреривна връзка помежду си, намерете във всеки едного по една добра черта, която постоянно да носите в ума си. Тази добра черта е Божественото в човека.

Сега, да дойдем до въпроса за благата, които са складирали в човешката душа. Тези блага не са нищо друго освен дарбите, които Бог е вложил в човека. Какво трябва да прави той с тия дарби? Той трябва да работи, да развива дарбите си, за да може чрез тях да се повдигне не като личност, но като душа. Само при това положение дарбите са оправдани. Те са богатство, което човек няма право да употребява за свои лични нужди. Като развива дарбите си, човек трябва да се стреми към новото–нови методи, нови начини за работа. Кое е новото в света? – Любовта. Забележете, всички хора говорят за любовта. По какво се отличава вашата

любов от любовта на другите хора? Вие говорите и за мъдростта. По какво се отличава вашата мъдрост от тази на другите хора? Вие говорите за музика. По какво се отличава вашата музика от тази на другите хора? Все има някаква разлика между обикновената и окултна музика.

Сега, като говоря за любовта, за мъдростта, нямам предвид техните големи, велики прояви, но имам предвид техните най-малки, микроскопически прояви. Започнете с малките величини като основа на вашия живот. Всяка сутрин и вечер, като ставате от сън и лягате да спите, свързвайте се със съзнанието на вашите напреднали братя, като пожелаете да ви помагат. Отнесете се към тях като деца към своя баща и те ще ви помагат. При това положение вие лесно ще се справяте с мъчнотиите си. Няма мъчнотия в света, която да не може да се разреши. Ако имате връзка с възвишени, с напреднали същества, мъчнотиите ви моментално ще се разрешат. Няма ли тази вътрешна връзка, никаква мъчнотия не можете да разрешите. От тази връзка зависи всичко. Величието на човека се определя именно от тази връзка. Който няма тази връзка, той не може да се надява на никакви постижения. Както математикът не може да решава задачи, без да познава законите и правилата на математиката, така никой човек не може да има постижения без вътрешна връзка с Бога. С математиката може да се познае кои билети от дадена лотария печелят и кои не печелят. Достатъчно е да се направят известни математически изчисления, за да се определи кои билети печелят. Математикът може да изчисли например след колко години един човек може да срещне в живота си някой богаташ, милионер, който да му даде голяма част от богатството си. Не само това, но математикът може да изчисли каква е вероятността даден човек да срещне един милионер в пътя си, който да го ошастливи. Тази математика, която може да прави такива и ред подобни изчисления, наричаме истинска, положителна наука.

Какво разрешават съвременната математика или съвременните естествени науки? Какво разрешава съвременната музика? Истинска математика, истинска музика, истинска наука, изобщо, е тази, която има приложение навсякъде в живота. Влизате в един дом, дето има мъртвец. Изваждате цигулката си и започвате да свирите. Щом изсвирите едно парче, умрелият вдига главата си и излиза от сандъка. Това значи музика. – Трябва ли да се свири на умрял човек? Ако можете да го съживите, свирете му. Ако не можете да го съживите, не свирете. Когато видите, че някой човек е неразположен, извадете цигулката си и му посвирете. Не го отблъсквайте, не казвайте, че той сам трябва да понесе кармата си. Щом можете да помогнете на човека, помогнете му, без да разсъждавате, заслужава ли, или не. Ако не му помогнете, вие сами си създавате карма. Посвирете на този човек, докато трансформирате състоянието му.

И тъй, прилагайте всичко, каквото знаете. От вас се искат дела, а не само думи. Като ви наблюдавам, виждам, че някой от вас са много усърдни, но усърдието ви постепенно намалява. За такова усърдие, за такава любов се говори и в Посланията на апостолите. Казва се там, че любовта на някои от апостолите първоначално била гореща и постепенно се е намалявала, т. е. охлаждавала. И Христос казва, че любовта на мнозина се е охладила. Когато съзнанието на човека е будно, любовта му никога не намалява, но все повече се увеличава. До каквато възраст и да живее човек, любовта му не трябва да намалява, нито да охлажда. Като заминава за онзи свят, той трябва да носи със себе си любовта, с която е живял на земята. Той трябва да извика приятелите си, да се прости с тях и спокойно да си замине. – Какво има на онзи свят? – Много неща има, които не знаете. Много неща могат да ви се кажат, но не им е времето. Хората не са готови още за истината. Ако им се каже истината, те ще хвърлят камъни срещу нея. Евреите не възстанаха ли срещу Мойсея? Не казаха ли, че има и други пророци като него? Вие трябва да знаете, че всеки човек, изпратен на земята от Бога, има своя мисия, в която никой не трябва да се бърка. Не само, че не трябва да му се противодейства, но трябва да му се съдейства. Ако този човек забрави, че мисията му е Божествена и започне да работи за своя слава, в скоро време той всичко ще изгуби. Човек не е дошъл на земята да работи за личното си благо, но за благо на човечеството. Той не е дошъл на земята да работи за човешкото, но за Божественото. Това не значи, че човешкото трябва да се пренебрегва, но не трябва да взема надмощие пред Божественото. Когато погледнете очите на човека и мислено прекарате една хоризонтална плоскост през тях, ще видите, че там, дето Божественото има надмощие в човека, лъчът, който излиза от очите, взема направление нагоре. Там, дето човешкото взема надмощие, този лъч пада под плоскостта, по направление към земята.

Очите на човека са извори, от които всякога тече нещо ново. Очите са центрове, от които излиза светлина. Като ви погледне някой, той трябва да внесе във вас подем към нещо възвишено и красиво. Ако се разколебаете и погледнете очите на добрия човек, вие веднага ще се насърчите, ще разберете, че има нещо в живота, на което можете да разчитате при всички условия. То е Божественото начало в човека, което никога не се мени. Когато учителят изпитва ученика си, той не мисли за него, че е невежа, но мислено му казва: „Не се страхувай. Един ден и ти ще бъдеш учен като мене. Обичай знанието, както и аз го обичам. Дръж връзка с Бога и всичко, каквото желаеш, ще постигнеш.

Това е велик закон, който се проверява навсякъде в живота. Ако се свържеш с музикални хора, музикант ще станеш. Ако се свържеш с хора

на изкуството, и ти ще станеш като тях. – Защо ми е художество? Аз не искам да рисувам. – Не, ти трябва да рисуващ, да свириш, да пееш, да учиш, да шиеш, да скърбиш, да плачеш, да се радваш – през всичко трябва да минеш. Това е животът. Според вас в какво се заключава животът? Ще кажете, че животът се заключава в добри и благородни постъпки. Кои постъпки са благородни? Представете си, че срещате човек, който се е отчаял, обезсърчил, решил да се самоубива. Какво трябва да направите? Колкото важна работа и да имате, вие трябва да се спрете пред този човек, да се поразговорите с него, да му посвирите или попеете малко, да го помилвате, за да види той, че доброто съществува в света и да се насърчи да живее. Погледнете този човек в очите, помолете се заедно с него и му кажете, че е добър, че хората не са го оценили, но ще дойде ден да го разберат, да му отдадат заслужената почит и уважение.

И тъй, бъдете будни, готови за помощ и услуга на своите близни, на своите паднали и по-слаби от вас братя и сестри. Кажете ли една добра дума на някой страдащ, тази дума ще го повдигне. Тази е положителната философия на живота, с която трябва да си служите. Да насърчиш човека, да му кажеш една добра дума, да го подтикнеш да върви напред, в това седи Божественият метод. Божественото се застъпва за себе си. Това значи, че във всеки човек е скрито Божествено начало. Веднъж дошъл на земята, човек има своя мисия, която трябва успешно да свърши. – Ама ние сме стари, нашият живот се свършва вече. – Не говорете така. В Бога няма стари и млади, там всички са еднакви, всички имат условия да се развиват. Стари и млади, това са човешки идеи. Това са отрицателни мисли, които спъват човека. Той трябва да се освободи от тях, да се подмлади. Отрицателните мисли се дължат на излишна енергия в човека, която се натрупва в областта на слепите очи, дето предизвиква големо напрежение. Ако не може да трансформира тази енергия, човек става индиферентен, не му се яде, не му се работи, не иска да се моли. – Не, дойде ли това състояние, веднага стани от леглото си, не се излежавай. Измий се, облечи се, помоли се на Господа, проникни се от силното желание да изпълниш волята Божия, въпреки тежкото ти състояние. Ако ви-диш някой нещастен човек, направи му някакво добро. Няма да мине много време, твоето състояние коренно ще се измени.

Някои хора страдат от излишък на енергия – те трябва да работят, да помагат на ближните си. Други пък страдат от недоимък, от липса на енергия. В тях става изтичане на енергия, която външният свят използва. Външният свят постоянно черпи. Това не трябва да ви плаши, нито пък да дохождате до положение да се изобличавате, че сте грешни, че нищо няма да излезе от вас. Дръжте връзка с Бога и не се спирайте върху миналото. Щом съзнаете една погрешка, изправете я и вървете напред. Какво сте

били в миналото, не е важно. Какво сте днес, и какво се изисква от вас – това е важно. Разумно използвайте всеки даден момент! Това е истинската философия на живота. От друга страна, изправяйте погрешките си, без да се спъвате. Само при това положение ще се върнете в небето радостни и доволни, че сте изправили живота си, че можете да живеете чист, възвишен живот. Тогава Бог ще каже: „Ще залича греховете ви и няма вече да ги споменавам.“ Щом Бог е с нас, ние всичко можем да направим.

Мнозина искат да видят Бога, да се насърчат, за да следват с усърдие духовния път. – Как искат те да видят Бога: във вид на образ или във вид на светлина? Като срещнете един талантив, един гениален, един добър човек, радвайте се. В тях е Бог. Дето е Божественото, там е Бог. Божественото е във всеки човек, но вие трябва да Го намерите, да Го видите и познаете. От вас зависи да Го видите. – Ще се изпълнят ли желанията ни? – Няма желание, което да не се изпълни – от вас зависи. Силните желания всякога се изпълняват. За да се изпълнят, те трябва да се подхранват.

Една млада булка ми разправяше следната своя опитност: „Оженихме се с моя възлюбен, с когото дълго време се обичахме. Живяхме няколко години, но работите ни не вървяха добре. Възлюбеният ми е добър човек, но не иска да задоволи едно мое желание: да ми купи кожухче от хубаво сукно, на яката и отпред с лисича кожа и обшито с сърма. Така го молих, иначе го молих, но кожухче не ми купи. Струва ми се, че с отворени очи ще отида на онзи свят за това кожухче – толкова силно е желанието ми. Не получих кожухчето, но и животът ни не върви добре.“

Казвам: Каквото представя кожухчето за тази булка, такова нещо е връзката на човека с Бога. Не направи ли тази връзка, той ще отиде на онзи свят с отворени очи. Не направи ли тази връзка, животът му няма да върви добре. Умре младата булка без сукнено кожухче, но и очите ѝ останаха отворени. Следователно и на вас казвам: Не отивайте на онзи свят, преди да сте направили връзка с Бога, преди да сте си ушили сукнено кожухче, защото очите ви ще останат отворени.

Когато хората направят вътрешна връзка с Бога, науката, литературата, музиката, изкуството, общественият, семейният, личният живот ще се изпълнят с новото, с нови идеи и разбирания – с нов стремеж към възвишеното и красивото. Тогава всеки човек ще се проникне от силата на новата мисъл, с която ще може не само да отбива цял полк войници от пътя им, но ще застави хилядни армии да сложат оръжие пред неприятеля си, да се откажат да убиват. Който може да направи това, той е поставил за основа на живота си положителната философия. Той е поставил за основа на живота си любовта.

Упражнение: Добре изправени! Ръцете напред, над главата, надолу.
Постепенно свиване ръцете в юмруци, като се поставят пред лицето, под брадата. Бавно изнасяне ръцете напред, с разтваряне на юмруците, като че се отърсвате от нещо.

Това упражнение има за цел да ви освободи от грешките, които правите.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!"

19. Лекция от Учителя, държана на
29 февруари, 1928 г. София – Изгрев.

ИЗНОВО

"25. Беседа от Учителя, държана на
4 март, 1928 г., София – Изгрев."

„Истина, истина ви казвам: Ако се не роди някой изново, не може да влезе в Царството Божие." (Йоан 3:3)

Сега ще говоря само върху думата „изново" от прочетения стих. Вие можете да турите ударението на тази дума, или върху слога „из", или върху слога „но" – както искате. Важно е, че се говори за „новото" в живота. Силата на човешкия живот не седи в новото; силата на знанието не седи в количеството външни знания, които човек има; силата на богатството не седи в многото пари и къщи, които човек има; силата на човека не седи в изкуствата, които той владее. Сега, като определям тия неща, вярвам, че като учени хора, вие добре ще ме разберете. Като разсъждавате върху новото, вие ще се домогнете до нов начин на мислене. Вие ще дойдете до заключение, че многото неща носят нещастия за хората. Многото богатства правят човека нещастен. Многото знания представят товар за човека. Колко от своите знания човек може да приложи в живота си? Какво ви ползва знанието на цялата Библия, знанието на много стихове от нея, наизуст, ако не ги прилагате в живота? Срещате двама души, единият от които знае цялата Библия и Евангелията, но не ги прилага в живота си, а другият знае само стиха „Бог е Любов" и го прилага в живота си. Как мислите, кой от двамата се ползва повече от знанието си? Кой от двамата е по-силен човек?

Ще представя други две положения. Имате пред себе си човек, който знае теорията на музиката отлично, с всичките й тънкости в съчетание на тоновете, с всички знакове за изпълнение, с всичката хармония; но няма ръце и не може да свири. Казвате: Може да пее добре. Представете си, че и гласът му е гънлив, има някаква повреда в ларинкса, вследствие на което, не може и да пее. Какво се ползва този човек от многото знание на музиката? Срещате след това друг човек, който не знае теорията на музиката, но има усет към музиката и какъвто инструмент хване, може да свири. От друга страна, и гласът му е хубав, пее добре. Кой от двата случая представя по-щастливо съчетание на възможности и сили в себе си? Това не значи, че теорията не е нужна. И теорията е необходима, но животът започва първо с факти, с практика, а след това иде теорията. Дългият живот създава теорията. Теориите в живота представят нещо старо, архаично, изостанало. Те предполагат минал живот на хора, които са живели преди

хиляди години. Всяка теория илюстрира минала история на човечеството. Има нови теории, които определят бъдещия живот на хората. Как се създават тези теории? Тези теории говорят за някакъв бъдещ живот на хората, и затова предвиждат, как ще живеят тези хора на своето време. Теории за настоящето, обаче, не съществуват. Значи, има теории на миналото и теории на бъдещето. Когато изучава и едните, и другите теории, и не може да разбере нито миналото, нито бъдещето, човек изпитва недоволство от живота, и той започва да спори, коя от тия теории е права, и коя не. Според мене, за всеки даден случай, за всяко дадено време, съответна теория е права. Достатъчно е един човек да поддържа дадена теория, за да мине тази теория за права. Следователно, щом една теория има един последовател, тя е права и може вече да съществува поне в неговия ум. Тази теория е права, но не е реална.

Сега ще определя, какво нещо е реалност. Коя е мярката на реалността? Мярката на реалността е правата линия. Правата линия има две граници, т.е. тя се ограничава от две точки. Ако турите и трета точка на една линия, тази линия вече не е права, но крива линия. Дали тези две точки заемат пространство, или не, това е друг въпрос, обаче, правата се ограничава само от две точки. Едната точка представя Първичната Причина, а втората – човека. Оттук, казваме: правата линия определя отношението между Първичната Причина и човека. С други думи казано: правата линия определя отношението между Първичната Причина и последствията, които тя е произвела. Значи, връзката между Първичната Причина и последствията, които Тя е произвела, наричаме права линия. Правата линия подразбира абсолютния Божествен свят, за който съществуват много теории. Какво представя Божественият свят? Божественият свят е свят на вечна радост, свят на вечна красота, свят на вечно богатство, свят на вечна сила, свят на вечна разумност. И много още може да се говори за Божествения свят. Когато човек изгуби правата линия, т.е. правия път в живота си, той нарушава отношенията си към Първата Причина и в ума му влиза съмнението, като трета точка на правата линия. Щом се яви тази точка, правата взема друго направление, изкривява се и ние имаме вече нова линия, която наричаме крива. От тази крива линия може да се образува триъгълник, обърнат с върха надолу. Задачата на съвременната философия и наука се заключава в това, да обърне този триъгълник с върха нагоре и да го превърне в равностраничен. С равностраничния триъгълник учените искат да покажат, че трите лица на Бога са еднакви. Тъй щото, от която страна на правата да се яви третата точка, наляво или надясно, всякога ще се образува крива линия, от която, впоследствие, ще се образува триъгълник. Триъгълник, образуван от крива линия, представя затворен, ограничен живот, от който човек черпи опитности.

И тъй, от гледището на новите положения в живота, вие трябва да имате строго определена мярка – какво нещо е правото. Правото се определя само от две точки. Щом говорите за правото, вие трябва да имате идея за Бога и за себе си. Няма ли определена идея за Бога, като носител на красота, радост, сила, богатство, разумност, вие не можете да имате идея за правото, за правата линия. Мнозина имат идея за Бога, като за някакво отдалечено същество, което изпълва пространството, но което няма никакви отношения към хората. Не, едната точка на правата линия е Бог, а другата точка – човекът. Значи, Бог и човек образуват права линия. При това положение, дето и да се намира, човек трябва да мисли, да чувства и да постъпва като Бога. Кажете ли, че не знае, как да постъпва, човек създава вече условия за образуване на крива линия. Правата линия влиза в устройството на цялата слънчева система, във всички слънца и планети, в целия космос. Кометите, обаче, се движат по криви линии. В цялата вселена се забелязва стремеж, на всички движения, да вървят по права линия. В този смисъл, еволюцията на човека не е нищо друго, освен стремеж на човешката душа, да върви по права линия, да дойде до познаване на правата линия, или до отношенията, които съществуват между Бога и самата нея. Дойде ли до тези отношения, човек ще придобие онова щастие, онова здраве, към което се стреми. Човек не може да бъде щастлив, нито здрав, ако няма истинска идея в себе си за Първата Причина. Истинска идея е онази, която при никакви мъчности, при никакви страдания и изпитания не се изменя. Тя всякога остава една и съща. Върху тази идея, именно, се гради живота на душата. Ето защо, ние казваме: умът мисли, докато държи в себе си идеята за Първата Причина. Сърцето чувства, докато държи в себе си идеята за Първата Причина. Душата се разширява, докато държи в себе си идеята за Първата Причина. Духът се просвещава и укрепва, докато държи в себе си идеята за Първата Причина. Който изгуби тази идея, той умира.

Какво нещо е смъртта? Смъртта е врата, която води в друг свят, различен от този, в който сега живеете. Същевременно, смъртта определя точките на човешкото отклонение. Човек трябва да умре, за да види, где се е отклонил от правия път. Само смъртта е в състояние да върне човека към първото му състояние, като му обясни причината, задето той умира. Тя ще му покаже точно мястото, дето той се е отклонил от правата линия. И теориите на съвременните учени доказват, че всички тела, в движението си, се стремят да се приближат към правата линия. Някои от авторитетите на науката казват, че при движението си, орбитата на земята постепенно се стеснява, при което се очаква, един ден земята да образува права линия със слънцето. И при това положение, земята ще продължава да живее. На мнозина се вижда чудно, как е възможно, при такава промяна със земята, тя пак да продължава да съществува. Да се задава такъв въпрос, то е все

едно, като кажа на мравката, че ще живее дълъг живот, тя да ме пита, дали ще живее по същия начин, както днес живее. Някога, в далечното бъдеще, мравката ще живее като човек. Колкото и да говоря на мравката за човешкия живот, тя няма да ме разбере. За мравката, човешкият живот е толкова разбран, колкото и духовният живот – за обикновения простосмъртен човек.

Духовният живот е неразбран за човека; религиозният живот е неразбран за човека; моралният живот е също неразбран за човека. До кога този живот ще остане неразбран? Докато дойде до положение, той да го живее, а не само да говори за него. Когато някой говори за морален живот, а не го живее, това показва, че този живот за него е неразбран. Някой говори за морален живот, а при това, краде; той говори за духовен живот, а го изключва от себе си; той говори за сила, а като го срещне мечка, бяга, крие се от нея. Де остава силата на този човек? – Ама мечката беше много голяма, с рунтава козина и ме изгледа много страшно. Питам: на какво се дължи страха? Кога се е явил страхът за пръв път? Акробатът, който върви по въже, е смел и решителен, докато пази равновесие под краката си. Това значи: докато се образува перпендикуляр, от главата към краката му, акробатът е смел. Равновесието му се дължи на този перпендикуляр. Щом перпендикулярът се наруши, равновесието изчезва и акробатът започва да губи своята смелост. Следователно, страхът е резултат на някаква вътрешна причина в човека, която го отклонява от правата линия на неговия живот. Страхът показва, че човек е изгубил своето равновесие. Съмнението, неверието е довело човека до положение, толкова много да опорочи своя живот, че да заприлича на стар лихвар. Едно време полици не съществуваха и хората нямаха толкова страдания, колкото днес имат. Сега, някой подписва една полица и се нагърбва, цял живот да я изплаща. И след всичко това, хората казват: Да се осигурим! – Как ще се осигурят? Като плащат полици цели 20–30 години наред, докато косата им побелее? Сутрин, като ставате и вечер, като си лягате, все този биволски език – полицата – носите в ума си и казвате: Няма какво, трябва да се плаща! И след това, някой учен пише, как сгрешил първият човек. Богословът пък пише, колко време трябвало да се изплащат греховете на първите човеци. В Англия, на всички учени, свършили по философия, право, богословие, прибавят към името им частицата „дий“, като отличие на ученост. Българинът пък, когато оре нивата, казва на коня си: „Дий!“ С това той подтиква коня, да върви напред, да не спира, да върши работа. И продължават философът и богословът да разискват по-нататък, какво наказание предстояло на всеки, който сгрешил пред Бога. Не само това, но те третират въпроса, колко години трябва да се изплаща това наказание. Някои от тия учени са изчислили, че за големите наказания, човек трябвало да плаща толкова години наред, колкото са нужни за

изпаряването на водата от океана, като се приеме, че всяка година се изпарява по една капка вода от океана. Страшно е това наказание!

Питам: Отде знаят учените тия неща? Те били ли са при създаването на Божественото право? Това са човешки измислици. Тия учени се спират върху стиха от Писанието, дето е казано: „Ще ви изхвърля от пред лицето си." Да, но по-нататък е казано: „О, Израилю, обърни се към мене, и аз ще те помилвам!" Следователно, с какво право, тия учени определят такова грамадно число години, за изправяне на човечеството? Само Бог има право да наказва и да прощава грешника. Той го създаде, и Той ще го прости. Който люби, само той има право да наказва и да прощава. Който не люби, той няма право нито да наказва, нито да прощава. Псалмопевецът казва: „По правда си ме наскърбил." Аз казвам: По любов си ме наскърбил. Когато човекът на безлюбието наказва, казвам: Божията Любов не допуска кривите линии.

Ще приведа един малък разказ, за изяснение на тази идея. Един светски господин уловил в гората едно хубаво славейче и го турил в кафез, да му пее. Всяка сутрин той му турял вода, храна, наглеждал го, радвал му се. Всичко имало славейчето в този кафез, но свобода нямало. Един ден, в ръцете на този господин попаднала Библията и Евангелието, и той започнал редовно да ги чете. Под влияние на тази книга, той се обърнал към Бога и започнал да размишлява върху главните принципи, които се съдържаха в нея. Като размишлявал върху Истината, която носи свобода, той си казал: Наистина, всяко живо същество трябва да се ползва от свободата, която му е дадена от Бога. Щом е така, аз ще пусна и моето славейче на свобода. Понеже свободата на това славейче зависи от мене, аз ще изпълня този велик Божи закон. Взел кафеза в ръцете си, изнесъл го навън, закачил го на един гвоздей и го отворил. В това време, една сълза се търкулила по лицето му: дожаляло му за славейчето, което тъй хубаво го веселило със своята песен, но казал: Ти прекара при мене скръбни дни, лишено от свобода и простор. Бъди щастливо от този момент и радвай се на свободата, която ти е дадена. Като видяло кафеза отворен, славейчето радостно подскочило и хвъркнало на свобода. След два-три деня славейчето дошло пак при своя господар, но с другарка. Влезли в кафеза и там прекарали нощта. На сутринта пак напуснали кафеза. На другата вечер славеят пак влязъл в кафеза на господаря си. С това той искал да му каже: Понеже ти ме обичаш, аз ще дохождам всяка вечер с другарката си, да ти пея, а сутрин ще излизам в гората на свобода.

Питам: не можете ли и вие, като този светски господин, да отворите кафезите със своите стари възгледи и да ги пуснете в гората на свобода? Не можете ли и вие, като този славей, който обичал господаря си, да идвате всяка вечер, да му пеете, а сутрин да излизате на свобода? Тъй щото, не

унищожавайте своя кафез, но закачете го на стената, да седи там отворен, за да може в него всеки певец свободно да влиза и да излиза. Ако славеят можа правилно да разреши своя въпрос, не можете ли и вие да разрешите своя, по същия начин? Доволен от господаря си, славеят решил, всяка вечер да дохожда в кафеза – да пее, да изкаже благодарността си от него. При това разрешение и славеят, и господарят му останали доволни.

„Изново.“ Вие трябва да започнете живота си изново. Под думата „изново,” разбирам онова чисто, възвишено, благородно, Божествено начало в човека, което осмисля всичко. За тази цел, казвам: Не внасяйте в чувствата си никаква киселина! Киселините трябва да служат само за стимул, но не и за храна на чувствата. Чувствата в човека трябва да произтичат от самия живот. Това значи: чувствата се пораждат само към живите същества; тия чувства трябва да бъдат фини, възвишени и благородни. Дето има такива чувства, там има условия за любов. Значи, любов може да съществува само между две разумни същества, на които съзнанията представят двете точки на правата линия. От правите линии на техните съзнания ще се образуват две успоредни прави. При тази паралелност на правите, не може да става никакво стълкновение. Ако искате да дадете право на някой човек, оставете го да върви паралелно с вас, не спускайте към него никакви тангенти, никакви криви линии. Това значи, да оставите човека свободен. Свободата е нещо относително. Който не разбира Божиите закони, както и законите на своята душа, нито той може да бъде свободен, нито на другите може да даде свобода. За да бъде свободен, той трябва да има ясна представа за Първата Причина, а след това и за себе си. Това не подразбира, че човек трябва да обхване нещата със своя ум. Човек може да обхване с ума си само тия ниша, които разбира. Хората не разбират Бога, защото искат да Го обхванат с ума си. Те не Го разбират, защото му дават форма, подобна на тяхната. На Бога не може да се даде никаква форма. Когато мислите за Бога, за Първата Причина, представете си Го – като необятна интелигентност, като безгранична любов и мъдрост, която едновременно обхваща всичко в света, разбира нуждите на всички живи същества и им помага.

Казвате: Докажи това нещо! – Мога да ви го докажа, но искам да зная, по кой начин желаете да ви го докажа: по закона на посаденото житно зърно в земята, или по закона на меленето на житното зърно на воденицата? Понеже, развитието на сегашното човечество върви по втория закон, т.е. меленето на житното зърно, за това доказване се изискват хиляди години. Ако имате търпение да чакате хиляди години, готов съм да ви донеса факти, не само от 99 кладенци, но от хиляди кладенци още. И тогава, вие ще употребите още толкова години, докато прочетете всички тия факти и се убедите в моите доказателства. Като се ровите между тези научни

данни, някои от тях ще ви отправят за сведения към еди-коя си слънчева система, и вие трябва да блъскате главата си, от една система в друга, докато най-после кажете: Нищо не разбрах по този въпрос. След това ще ви изпратят в друго някое, учено общество, което живее на звездите, да видите, как там разрешават този въпрос.

Като ме слушате да говоря по този начин, ще се запитате, отде дойдоха тези учени общества? Как се пренесоха от пространството на земята? С това искам да кажа, че ако е въпрос за съмнения и противоречия, аз мога много такива да ви създам, но интересно е, че след като твърдите, че Бог ви е създал, отде дойдоха толкова много съмнения и противоречия във вашия живот? Според мене, никакви причини нямаше, за да дойде във вас съмнението и противоречието. Как е възможно, да се роди от вас това, незаконнородено дете – съмнението? Как е възможно, при вашата чистота и святост, да се роди от вас съмнението и подозрението? Всеки трябва да си зададе този въпрос и да се помъчи да си отговори. Част от енергията на желанията, които не могат да се изпълнят, произвеждат в ума на човека някаква отрицателна мисъл. Тази отрицателна мисъл, впоследствие, произвежда съмнение в човека. Например, срещате своя приятел, разговаряте се и той обещава, че еди-кой си ден, на определено място и в определен час, ще се срещнете пак, да се уговорите за някаква важна работа. Дохожда определеният ден. Вие отивате на определеното място, но приятелят ви не е там. Чакате час, два, три, той все още не дохожда. Започвате да се съмнявате, да търсите причината за неговото закъсняване. Коя може да бъде причината за това? Или, че той се е размислил да дойде, или му се е случило нещо важно, което е попречило да изпълни обещанието си. Вие считате, че приятелят ви трябва да устоява на думата си, да бъде като божество. Действително, чистият и светият човек трябва да устоява на думата си. Такъв човек с нищо не може да се оправдае: че тренът закъснял, че параходът прекарал някакво малко крушение, или че сам той заболял – нищо не го оправдава. Не може да се яви причина, която да му противодейства. Ако срещне физически препятствия, най-после, той от тялото си навън трябва да излезе и пак да се яви навреме в определения ден. Когато някой ангел обещае на човека нещо, той ще се яви навреме: дали вън ще има буря или земетресение, дали ще бъде окован във вериги и в букаи, той трябва всичко да преодолее и да се яви навреме. Не направи ли така ангелът Господен с Петра? Той влезе точно на определения час при Петра, свали оковите от краката му и каза: „Стани и излез вън!”

Днес всички хора се намират в положението на Апостол Петра: хвърлени в тъмница, краката им в букаи и чакат, да дойде някой, да ги освободи. Ангелът се моли сега за вас и слиза от небето, да ви освободи. Той влиза в затвора, сваля букаите от краката ви и казва; „Излезте вън!” – Излезте вън,

не мислете за своите стари затвори, идете при своите братя и сестри и заедно с тях, благодарете на Бога, че ви е избавил.

За да постигнете това, за да дойде ангел Господен от небето да ви избави, вие трябва да имате разбиранията на онзи забележителен американски генерал, който, като вървял един ден из улиците, минал покрай една казарма, в двора на която видял малка дружина войници, около 10–15, които се мъчели да вдигнат една голяма гредата. Той се приближил при тях и взел да наблюдава, какво ще стане. Войниците се мъчели да вдигнат гредата, но не могли. Генералът погледнал към взводния им и попитал: Защо не помогнете на войниците, заедно да вдигнете гредата? – Аз съм взводен, а те – обикновени войници. Моята работа е да заповядвам, а те трябва да изпълняват. Тогава, генералът се навел, турил рамото си под гредата и помогнал на войниците да я вдигнат. След това, той се обърнал към взводния, подал картичката си и казал: Господине, ти си началник на тази малка дружина; аз пък съм генерал Вашингтон.

По същия начин и Бог изпрати Сина си, сред човечеството, да ги научи на закона на служенето. Затова Христос казва: „Не дойдох да ми послужат, но да послужи.“ Син Божи дойде да помага на хората, а те, обикновени простосмъртни, обикновени взводни началници на малки дружини, капрали, искат да заповядват на света. Питам: от какво страда светът? От капрали. Светът е пълен с капрали, със взводни. Дето да се обърнете, все капрали ще срещнете: и в науката, и в изкуствата – навсякъде в живота. Щом дойде въпрос, да се помага някому, ние трябва да бъдем готови, да подложим рамото си под гредата, т.е. под мъчнотията и да я повдигнем. Мъчнотиите и благата са общи за цялото човечество.

Ще приведа още един пример за правилни разбирания. Един ден, американският председател на републиката, Вашингтон, вървял из града и спрял малко на пазаря. В това време, той видял, че един богат човек се озъртал, като че търсил нещо. Той го запитал: Господине, какво търсите? – Търся някой човек, да ми занесе пуйката до дома. – Аз мога да ви услужа. – Добре, вземете пуйката. Тръгват двамата: богаташът напред, председателят на републиката след него. Стигнали най-после до дома на богаташа. Последният се спрял, бръкнал в джоба си, извадил от кесията си четвърт долар и го подал на носача. Носачът погледнал към парите, погледнал към богаташа и мълчал. – Защо не вземеш парите? Не си ли доволен от това, което ти давам? Ето, вземи още четвърт долар! Той пак мълчал. – Защо мълчиш? Навярно си недоволен нещо. Че пуйката не струва, колкото възнаграждението, което ти дадох. Тогава, Вашингтон извадил от джоба картичката си, подал я на богаташа, като му казал: Приятно ми е, че можах да Ви направя една малка услуга – „Председател

на републиката – Вашингтон." И съвременните хора, като този богаташ, са научени да извадят от кесията си четвърт долар, да го дадат на носача, който носи пуйката им и с това, разрешават въпроса. Да, ами ако този носач е Председателят на Републиката? Какво ще правят тогава? Съзнание и разбиране се иска от хората.

„Изново." В какво се заключава новото? Кое е новото в българския народ? Кое е новото в духовенството? С какво ще се похвалят те? Може би, ще се похвалят с това, че обявили гонение против религиозните секти в България. И това не е лошо, но казвам: ако духовенството е на прав път, българският народ трябваше да бъде в добро положение. Освен това, държавите от целия свят трябваше да вземат пример от България. Така ли е всъщност? Какво виждаме ние в България? Тя е потънала в дългове, навсякъде се вършат насилия; тук-там чувате, че се извършили убийства. Така е в България, така е и в целия свят. Но казвам: Този не е правият път. Така не може да се живее. Това не е новото в света. Новото седи в Божественото. То изисква, между хората да се създадат искрени отношения, които да почиват на истината, а не на лъжата. Престъпление е да живееш с човека, а да поддържаш в ума си мисълта – да го ухапеш някъде, да го изнасилиш, или да смутиш духа му. Благородството на човека се заключава в това, да покаже на брата си пътя към свободата, към знанието и радостта. Намери ли веднъж този път, той ще бъде силен, здрав и богат. Всеки човек, в когото Божественото се е събудило, може да покаже на хората пътя към забогатяване; но те разбират друго богатство. Божественият човек, обаче, не се спира пред външното богатство. Той знае, че това богатство е причина за всички нещастия в света. Сегашното богатство е богатство на неправда, на насилие; властта, която цари по целия свят, е власт на насилие; управляващите в света си служат повече с неправда и насилие. – Ама ти не вярваш ли в държавата? – Аз не вярвам в държава, която се крепи на насилие и неправда. – В каква държава вярваш? – Аз вярвам в държава, в която съществува правда; аз вярвам в държава, в която съществува любов. Когато такива държави се основат в света, те няма да затварят престъпниците, по цели 20 години, в затвор и да ги държат там с вериги на ръцете и на краката, но ще потърсят причините за техните престъпления. Щом намерят причините, ще потърсят начин, да премахнат тия причини, за да не поставят тия хора при условия, да повтарят грешките или престъпленията си.

Казвате: Защо Бог е създал света така, че едни хора са богати, а други – сиромаси? – Вие не знаете причините, които са заставили Бога да постави едни хора при богати, а други – при бедни условия. Ако Той би поставил богатия при условията на бедния, богатият би извършил големи престъпления. За да не прави грешки, престъпления, Бог му даде власт,

сила, богатство. Това не значи, че богатите хора са лоши, но понеже не разбират законите на живота, те не могат да използват бедните условия и вместо да се повдигнат, ще се провалят. На сиромасите Бог казва: Понеже имате силна воля и светъл ум, вие ще можете да използвате условията, при които съм ви поставил, за вашето растене и развиване. Един ден, когато преодолеете тези условия, и вие ще станете богати. Тъй щото, намерението, желанието на Бога е, да направи всички хора щастливи и богати. Затова, именно, Той е поставил всеки човек при специфични условия, благоприятни за неговото развиване. – Ама защо днес съм останал неучен, прост човек? – Има причини за това, които, един ден, ти ще разбереш. Иначе, желанието на Първата Причина е да бъдеш и учен, и богат, и праведен. Всичко това ти ще постигнеш на своето време и място. В света, в който сега живеете, съществува пълен ред и порядък, който вие, поради непознаване на Божествения план, не разбирате. За неразумните хора, по-лош свят от този, в който живеят, не съществува. За разумните, обаче, по-добър свят от сегашния няма. Съвременните хора живеят в свят, подобен на забавачница, в която всички части на предметите са разхвърляни и децата се поставят на работа, да турят всяка част на нейното място. Децата, в тази забавачница, се учат да творят. Там частите не са безразборно нахвърляни, но всяка част има свой номер и по реда на номерата, децата ги поставят на съответни за тях места.

Следователно, за да изправи живота си, човек трябва да постави всяко противоречие на неговото място. Какво правят съвременните хора, като се натъкват на някои противоречия? Като не могат да ги поставят на съответните им места, те казват: Бог не ни обича, хората не ни обичат, никой не мисли за нас и т.н. – Каква е тази философия? Къде може да заведе човека тази философия? Няма защо да очаквате на хората да ви обичат, да се молят за вас. Всеки сам трябва да се моли за себе си, всеки сам трябва да работи. Когато положението ви е много затруднено, можете да се помолите заедно с приятеля си, но всякога трябва да разчитате първо на себе си. Като се помолите двамата, молитвата ви ще бъде приета. Казано е в Писанието: „Дето са двама или трима, събрани в мое име, там съм и аз.“ Синът трябва да отиде при баща си, да отвори сърцето и душата си пред него и да се помоли, да му даде това, от което се нуждае. Той не трябва да изисква, баща му да отиде при него. Ако синът, или детето, не може да отвори душата си пред своя велик Баща, да Му каже, че е изпаднал в тъмнина, в съмнения, в подозрения, пред кого ще отиде? Нека иска светлина от своя Баща, да оправи работите си, и ще получи. Когато детето краде от сладкото, което майката е скрила от него, а после отрича, че е пипало сладкото, не знае ли, че лъже? То познава своята погрешка, познава и лъжата, но не се признава, защото се страхува от тогата. Ако детето знаеше, че като каже истината, няма да бъде наказано, щеше да

признае погрешката си. Страхът от наказание, който хората изпитват, става причина те да лъжат, да крадат, да вършат ред още престъпления. В това се крие лошата страна на възпитанието.

Много от съвременните възпитатели казват, че тоягата е благословено нещо, понеже е излязла от рая. Вярно е това, но докато тоягата беше в рая, имаше паници, пълни с мед и масло. Щом тоягата излезе от рая, нищо не остана в паниците, но по гърбовете на хората останаха следи от нея. Като казват сега, че тоягата е излязла от рая, едновременно с това, те трябва да си спомнят, че и човек излезе от рая. Докато беше в рая и тоягата беше чиста и свята като човека. Щом той излезе от рая, и тя се опетни. Тъй щото, ако човек е грешен, тоягата е десет пъти по-грешна от него. Тогава, защо ще ви бият с една грешна тояга? Какъв смисъл има в това? Ако е да ви бият, по-добре да вземат една райска тояга, която още не е опетнена, и с нея да ви бият. Така поне праведни ще станете. А тъй, да ви бият с грешна тояга, това не се позволява. Който бие, с любов трябва да бие.

Престъпление е, да биете без любов. Що е престъплението? Всяко наказание, нанесено без любов, е престъпление. Всяко наказание, нанесено без мъдрост, е престъпление. Всяко наказание, нанесено без истина, е престъпление. Всяко наказание, нанесено без правда, е престъпление. Всяко наказание, нанесено без добродетелта, е престъпление. На това основание, питам: Как можеш да съдиш брата си? Всеки човек, когото съдиш, е твой брат, роден от една и съща майка. Ще кажете: Ако хората не се съдят, може ли светът да се поправи? – Може. – По какъв начин? – Чрез любовта, мъдростта, истината, правдата и добродетелта. Тогава казвам: право е това, което има две точки. Ако държите в ума си първата точка, т.е. Първичното съзнание, че Бог царува навсякъде и изпъква цялата вселена, вие сте намерили смисъла на живота. Всякога дръжте в ума, в сърцето и в душата си това Висше съзнание, за да разберете, колко е велик Бог, когато, от своето високо положение, слиза до най-малкото същество и го облива със своята любов. Когато обичате някого, вие взимате неговата форма. Така и Бог прави. Като слиза при нас, Той взима човешка форма. Като отиваме при Него, ние взимаме Неговата форма. Значи, сега Бог става като човека, а някога, когато отидем при Бога, ние ще станем като Него. Това не значи, че ще станем, в буквален смисъл, като Бога, но ще имаме Божиите мисли, чувства и постъпки.

Мнозина се смущават от това, че имат много неразрешени въпроси в живота си. Това не трябва да ги смущава. Не очаквайте света да се оправи, но знайте, че той е оправен. Защо? – Защото Бог царува в света. Ако виждате някаква аномалност в света, тя се дължи, главно, на особените схващания на хората за света. Някой казва, че вълн е студено, а друг, че вълн е топло. Студът и горещината не са абсолютни неща. Когато на едного е

студено, на другото е топло; и обратно: когато на едного е топло, на другото е студено. Има микроби, които и при 500° горещина не умират; когато човек, с всичката си топлина, не издържа и до 50° температура.

„Изново.“ Това не значи, че трябва да отхвърлите старото, но трябва да турите ново начало, да започнете да чертаете бъдещето на вашия живот. Днес всеки иска да го обичат. Коя трябва да бъде основната черта на вашия характер, заради която хората могат да ви обичат? Преди всичко, човек трябва да бъде готов на услуги. Това говори за щедрост на характера. По този начин, близките около вас ще разберат, че има добри и разумни хора в света. Не е достатъчно само да желаете да бъдете добри, но трябва да докажете, че сте такива. Ако искате хората да ви признаят за добър цигулар, трябва да свирите добре на цигулка. Ако искате да ви признаят за добър пианист, трябва да свирите добре на пиано. Ако искате да минавате за художник, трябва да рисувате добре. Ако искате да минавате за виден учен, трябва да имате знания. При това, вашето знание трябва да се приложи в живота ви, да бъде в полза, както на вас, така и на ближните ви. Лекарят е необходим на хората дотолкова, доколкото може да ги лекува. Моралистът е необходим на хората дотолкова, доколкото може да им помага, да ги повдига в живота. Духовният човек е необходим на хората дотолкова, доколкото да им даде направление в живота, да ги подтикне към Великото Начало. Днес, между всички народи и общества, се явяват нови хора, с нови и светли идеи, които подтикват човечеството напред. Тези хора се срещат навсякъде по света: в Америка, в Англия, в Германия, във Франция, в Китай, в Япония, в Русия, в България и т.н. Те носят нов морал, нови разбирания, които служат като звено, като условие, за привличане към земята на енергиите, които идат от духовния свят. И ако хората днес са недоволни от себе си, причината за това се дължи на факта, че много от небесните извори са затворени за тях и те не могат да ги използват. Много от енергиите, необходими за пресъздаването на техните мисли и чувства, не достигат до сърцата и умовете им. Защо? Те сами са прекъснали тия съобщения и сега трябва усилено да работят, да ги възстановят. Някой е недоволен. Защо? Липсва му нещо. Голяма липса има сега в света! За да се набави тази липса, изискват се нови хора, нови общества, които да привличат духовните блага към земята. Съвременните хора мязат на моряците из моретата, които, понякога вода газят, жадни ходят. Солена е морската вода, не е добра за пиене. Трябва да се намери начин, да се пречисти тази вода, да се извади солта от нея. Сегашният свят е осолен повече, отколкото трябва.

Едно българско семейство, което се състояло от свекър и свекърва, от син, снаха и зълва, варили един ден боб. Свекървата вдигнала капака на тенджерата и като видяла, че бобът е готов, турила малко сол и го вкусила

– намерила, че е добър. Подир малко, дошла снахата: Погледнала боба, видяла, че е време да се тури сол. Взела лъжицата, турила сол и го вкусила. Добър е! – казала снахата. Дошла зълвата. И тя си спомнила, че този ден се вари боб: Чакай да туря малко сол, да се каже, че и аз нещо съм направила. Турила солта и си отишла. Сядат на обяд, да се хранят. Хапнал свекърът, хапнал синът – невъзможно е да ядат боба. – Кой тури сол в боба? Свекървата се обадила: Аз турих. Снахата казала: И аз турих. Зълвата: Че и аз турих. – Затова бобът е толкова солен! Има ли нещо лошо в това? Лошото не е в боба, но в пресоляването: турено му е сол повече, отколкото трябва. И в живота на съвременните хора е турено сол повече, отколкото трябва; и то, не онази сол, която дава живот, но сол, която прибавят към храните, за да не се развалят. Не туряйте сол повече, отколкото трябва. Пресолените неща са развалени. Месото, веднъж заклано, и то е вече развалено. Като го посоляват, хората успяват донякъде само да спрат процеса на разлагането в него, но щом месото не е живо, този процес е започнал вече. Колкото и да се соли, процесът не може да се преустанови.

„Изново.“ Под думата „изново,“ Христос разбира вечен процес – процес на вечно обновяване. Като става сутрин, докато изгрее слънцето, човек трябва да се измени, да бъде нов човек. Това е закон на вечно подмладяване, на вечно обновяване. Изхвърляте старите идеи от ума си! Новото учение не позволява да носите една и съща дреха два дена наред. Казвате: Възможно ли е това? – Възможно е. В 365 дена ще промените 365 костюма. Новото учение не позволява, костюмите ви да имат еднообразни цветове. Всеки костюм ще има различен цвят. – Практично ли е това? – При сегашните условия – не е практично, но при новите условия, когато ще има много шивачи, това ще бъде в реда на нещата. И днес има много шивачи. В бъдеще тази професия ще представя нещо завидно. Ако днес това външно разнообразие в цветовете е невъзможно, вътрешно поне е възможно. Какво струва на човека, всяка сутрин, като става, да си прави по един костюм от лен, или от коприна, и то различни по цветове? Какво струва на човека, всяка сутрин, като става, да си каже, че е богат, че разполага с десет милиона лева в банката? Щом повтаря това всяка сутрин, кредит ще му се даде. Каквото мислите и желаете, това ще стане. Казвате, че ще бъдете богати – богати ставате. Страхувате се да не осиромашеете – осиромашавате. Турете в ума си мисълта, че ще станете богати – и ще ставате богат. Човек е наистина богат, но засега, източниците на богатствата, източниците на живота, за него са затворени.

Сега, няма да доказвам това нещо, но ще приведа следния пример. Един млад, интелигентен, но много беден човек, имал силно желание да стане богат, да осмисли живота си. Той искал да стане богат, но по честен начин, обаче, имал големи противоречия в живота си. Един ден, като вървял из

града, срещнал един господин, на вид – добре, богато облечен; но на лицето му било очертано голямо отчаяние и безнадежност. Този господин бил много богат, но не живеел добре с жена си. Всеки ден те имали големи недоразумения помежду си, които го докарвали до безумие, до пълно отчаяние и готовност да свърши с живота си. Този ден, именно, той тръгнал из улиците, с намерение, да се отбие в някое безлюдно място и там да тури край на всички мъчнотии. Младият момък, обаче, погледнал богатия господин с такова съчувствие, с такава топлина и нежност, каквито той никога в живота си не срещал. Затова, богатият спрял младия момък и започнал да го разпитва: отде е, какъв е, какво работи и останал учуден от неговата интелигентност. Богатият господин се разположил към младия момък, поканил го дома си и решил, в себе си, да го осинови, понеже те били бездетни.

Кой подтикна момъка да спре погледа си върху този богат човек? Това е новото в живота. Източниците на богатството, които били определени за младия момък, се криели в сърцето на тия богати хора. Ключът на това сърце пък бил в погледа на момъка. По този начин, всеки човек трябва да проявява Божественото, което се крие в него. Всеки ден носи определени Божествени блага за всеки човек, но той трябва да знае, как и де да ги намери. Когато слънцето изгрява, знайте, че то изгрява за всеки едного поотделно. Това не значи, че човек трябва да се изолира, да се отдели от другите, но трябва да съзнава, че един от слънчевите лъчи е определен за него. Всяка сутрин човек трябва да излиза, да посреща изгряването на слънцето с вяра, с интелигентност и с разумност, че този момент, именно, той ще приеме определената за него енергия. Сегашните хора са подложени на вътрешен тормоз, вследствие на съмнения, на подозрения, на които често се натъкват. Те казват: Възможно ли е, слънцето да има предвид всеки човек поотделно? – Възможно е. Преди хиляди години още, Псалмопевецът е казал: „Господи, на ранина ще Те потърся.“ И Моисей е казал, че Бог е създал слънцето, луната и звездите, за времена и години. Интересно е днес да се изчисли, на колко хиляди години се равнява времето, откак Божествените блага са дошли на земята, и откак Божественият лъч е огрял целия свят. Откак Божественият лъч е влязъл в душата на човека, той е дошъл за времена и години, затова човек, щом пожелае, ще го има. Това подразбира идване на Царството Божие на земята. Там всичко става като с магическа пръчица. Царството Божие седи в това, да бъдат задоволени всички копнежи и желания на човешката душа. Това не може да стане при сегашните условия, но може да стане, когато човек се роди от вода и дух, от новия живот и от любовта. Това, което отделният човек желае, е желание на цялото, на всички хора по лицето на земята. Достатъчно е, да пожелаеш да бъдеш богат, или красив – в този момент още някой е станал богат или красив. Законът е такъв.

Искаш да бъдеш учен – някой е станал учен. Радвайте се, че желанията ви се изпълняват. Щом един човек реализира желанията си, всички могат да ги реализират. Значи, всички желания са реални и постижими; въпросът е само до времето.

И тъй, новата философия на живота се заключава в постигане на щастието, било индивидуално, било общо. Следователно, човек не трябва да търси щастието изключително за себе си, но като общ закон, който се отнася до цялото човечество. Също така, той не трябва да схваща светостта като лична привилегия, но като общ закон за всички. Всеки човек може да бъде щастлив, учен, чист, силен, истинолюбив, разумен и т.н. Новата мисъл се заключава в следното: каквото мисли човек, това става. Следователно, не допускайте отрицателното в себе си! Борете се с него, докато положителното във вас вземе надмощие. Когато падне в някоя дълбока река, философът няма да разсъждава върху философията си, но ще гледа да се спаси. Ако знае да плува, философията му е права. Не знае ли да плува, от него и от философията му нищо няма да остане. Ако той може правилно да се справи със законите на водата, като излезе оттам, наново ще продължи философията си. Казвате, че животът е море. – Ако животът е море, тогава, каква философия е нужна първо на човека? – Философията на плуването. Щом излезе на брега, той ще изучава науката на ходенето; плуването вече не го интересува.

Мнозина са недоволни от живота, поради това, че някои неща остават за тях тъмни, необяснени. Според мене, всички неща са обяснени; въпросът е да намерите онези хора, които знаят истината по тези въпроси. Тези хора можете да ги намерите навсякъде: и в България, и в Германия, и в Англия, и в Китай, и в Япония, и в Индия. Има само един начин, по който можете да ги намерите. Кой е този начин? Като похлопате на всички врати по лицето на земята и никъде не ви задоволят, най-после, ще намерите последната врата, отдето ще излезе човекът, който носи Истината в себе си. Характер се иска за това! Някой, още на първата врата, може да попадне на човека на Истината. Друг ще хлопа на стотина врати и едва тогава ще намери Истината. Трети пък, ще обиколи всички врати в света, докато най-после попадне на онази, която с векове е търсил.

Първото нещо: от вас се изисква постоянство и вяра, която не се огъва. Казвате: Все трябва да се поогъне човек. – Правата линия не търпи никакво огъване. Моралът, духовният живот търпят малки или големи изменения, но не търпят никакви огъвания. Недъзите, които хората имат, са техни специфични черти, те не са качества на живота. Какви са хората, това не е важно. Дали са добри или лоши, това са техни качества. Животът, обаче, не е като тях. Животът е красив. По естество, по първичен произход, като

души, всички хора са красиви; но поставени при груби условия в живота, лишени от любов, те изглеждат лоши. Някоя мома се влюбила в един момък и го намира красив. Всички се чудят, какво е намерила момата в него, че го обича. Понеже го обича, тя е видяла в него Божественото. Следователно, вие не можете да познаете Бога, докато не Го любите. – Как ще Го любим, щом не Го виждаме? – В това седи изкуството: да любите Бога, без да Го виждате. Новото общество люби Бога, без да Го вижда. В стария живот, хората искаха първо да видят Бога, а после да Го любят. Новият живот изисква от хората да любят Бога, без да Го видят. Някой казва на приятеля си: Вярвай в мене! Аз съм честен човек, ще ти дам десет хиляди лева. – Я дадеш, я не. Друг, обаче, без да му е приятел, вярва, че ще му даде десет хиляди лева. Кой от двамата седи по-високо? Вторият. Той вярва, без да е видял нищо. На такъв човек може да се разчита. Тъй щото, и вие трябва да вярвате на Бога абсолютно, преди още да са дошли до вас Божиите блага. Дълбоко в себе си, всеки трябва да си каже: Аз вярвам във всичко, което Бог е казал!

„Изново.“ Сега, и аз ви желая, да започнете изново с новата философия: всеки ден да се обновявате, всеки ден да се обличате с нови костюми.

„Изново.“ – Това не е в противоречие с вашите разбирания. Всеки ден трябва да имате по едно ново разбиране за живота. Тогава радостта, веселието, мирът, любовта ще се вселят в душата ви в своята пълнота. Само при това положение, човек може да бъде доволен. Една наука съществува в света. Тази наука седи в това: да виждате хубавото във всяка душа! Като срещнете един човек, потърсете хубавото в него и кажете: Този човек има еди-каква си хубава черта. Като не знаят тази наука, съвременните пророци започват да търсят недостатъците на хората и вместо да им помогнат, те ги осакатяват. Дойде някой при мене, иска да му гадая. Погледна го в лицето и му казвам: след десет години ще направиш една голяма погрешка, за която ще лежиш в затвор. В затвора ти ще се добереш до великата Истина, която ще те направи вътрешно свободен. Като излезеш от затвора, ти ще станеш велик човек и ще принесеш нещо в услуга на човечеството. Запомни добре това, което ти казвам. Един ден ще провериш истинността на думите ми.

Сега и на вас казвам: вие ще направите някакво престъпление, за което ще ви турят в затвор. Там ще се домогнете до великата Истина, която ще ви направи свободни. След това, ще станете велик човек, полезен на себе си, на ближните си и на човечеството.

„Изново!“

"25. Беседа от Учителя, държана на
4 март, 1928 г., София – Изгрев."

ДВЕТЕ ТОЧКИ

„Верен , истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!"

Т. м.

Чете се темата: „Книгата, която е оказала най-голямо влияние в моето детинство".

Като проследим схващанията на древните и съвременни учени и философи за устройството на вселената, виждаме, че те коренно се различават. Такова различие ще съществува и в бъдеще. Като проследим материалния живот на хората в миналото и сега, виждаме, че за да бъде този живот разумен, трябва да се вземат предвид всички данни, всички условия, които го обуславят. Символично човешкият живот може да се представи във вид на кръг. Еднакви ли са условията на движение във всички посоки на този кръг? Когато се движи около диаметъра си, кръгът образува сфера. Тази сфера може да се движи едновременно в две посоки – нагоре и надолу. Това движение съществува в природата. То се забелязва и в човешкия организъм. Ние казваме: В човешкия организъм съществуват две противоположни течения. Тези течения именно са причина за противоречията във възгледите на хората. Например някой човек намисли да направи едно добро. Изведнъж му дохожда друг ум и той отлага извършването на доброто. Защо? Не било време сега. Когато е намислил да направи добро, той се е намирал под влиянието на горното течение. После дойде влиянието на долното течение в него и той отлага извършването на доброто. Друг някой намисли да направи нещо, но изведнъж му дойде мисълта да отложи. Защо? Времето не подходило или убежденията не му позволявали да направи това нещо. Той ще отложи реализирането на мисълта си под предлог, че средства нямал, че през лятото повече щяло да му върви и т. н. И така той отлага от пролет за лято, от лято за есен, от есен за зима. Прав е човекът. Къща не може да се гради по всяко време. Зимно време може ли да се гради къща? И зимно време може да се гради, но условията за това са много трудни.

Какво знаете за диаметъра на окръжността : права линия ли е той, или крива? Според нас всяка линия, която има три точки, е огъната. Следователно ние можем да кажем, че само радиусът в окръжността е

права линия. Какво нещо е квадратът? Квадратът е фигура, в която могат да се вмести само четири точки. Пет точки в квадрата не могат да се вмести. Квадратът е величина, с която се мерят нещата. В триъгълника пък могат да се вмести само три точки. Точките в квадрата, в триъгълника, както и в другите фигури, представят полета или центрове, в които действат известни силови линии.

Да се върнем към кръга. Какво представя радиусът на кръга? Радиусът на кръга е права линия, с която човек започва живота си. Тази права линия символизира първата основна идея на човека. Той трябва да бъде свързан с нея. Оттук ние вадим заключение за човека дали той е устойчив характер, или не. Докато човек е свързан със своята първична идея и не се отклонява от нея, казваме, че той има морален устой в себе си, има характер. Щом човек се отклонява от първичната си идея и се стреми към втора, трета, четвърта, той е осъден на постоянно падане. Този човек е безхарактерен, няма морален устой в себе си. Той може да живее хиляди години на земята, но нищо няма да направи. Наистина, всички хора, които не са вървели по закона на правата линия, всякога са падали. На научен език казано: Всички хора, всички същества, които в посоката на движението си са избирали три точки, всякога са падали. Те никога не са успявали, никога не са могли да постигнат нещо. Защо? – Защото цялата вселена е построена само върху две точки.

Сега, като ви говоря тези неща, аз искам да мислите, а не само да ги приемате на доверие. Ако не мислите, ще кажете, че светът е построен на две точки. Но това не е достатъчно. Какво разбирате под тия две точки? Тези точки представят мисълта на две абсолютно разумни същества, които се проявяват и действат едновременно. Значи животът на всички същества се движи между тези две точки. Те представят възможности в живота. Всяко същество, което излиза извън тия възможности, което се отклонява от правата линия и върви по крива линия, е осъдено на падане. Щом падне, човек влиза в областта на несретите, на нещастията, на безверието, съмнението и т. н. Който се съмнява, той върви вече по крива линия. Следователно който изкривява живота си, той трябва да се заеме да го изправи. – Как? – Много просто. Ще извади третата точка от пътя на своето движение. – Как могат да се примирят двама души? – Като извадят третата точка от своя живот. Те трябва да се движат по права линия. От правата линия те ще образуват квадрата и ще се примирят.

Някой се оплаква, че го обидили. Що е обидата? – Третата точка на правата линия. Обидата е неизползвана енергия. Който се обижда, той има излишна енергия в себе си, която не знае как да използва. В Божествения свят обида не съществува. Обидата е човешко произведение.

Всяка обидна дума съществува за сметка на онзи, която я казва. Казано е в Писанието: „За всяка празна дума ще отговаряте". Не е позволено да се говорят празни думи. Наистина, на какво основание човек може да говори лоши, обидни, празни думи? Казвате: „Човек не е ли свободен да прави и да говори каквото иска?" - Човек е свободен само когато се движи между две точки. Щом се движи между три точки, той не е свободен. Човек е свободен, когато има един приятел. Щом има двама приятели, той не е свободен. На същото основание казваме: Докато има една жена, мъжът е свободен; щом има две жени, той не е свободен. Докато има един мъж, жената е свободна; щом има двама мъже, тя не е свободна. Докато човек има по няколко мъже или жени, той е роб, по никой начин не може да бъде свободен. Казват, че някой мъж имал две жени, но им помагал, влияел им. – Той им влияе, но и те му влияят. Който има две убеждения за Бога, той е роб, не е свободен човек. Някои поддържат мисълта, че и Бог се мени. – Това е човешка мисъл, не е Божествена. За Бога е казано, че е неизменен. – Еди-кой си философ е казал, че Бог се мени. – Този философ е от обикновените учени. От създаването на света досега тия философи са причина за нещастията на хората. Защо? – Защото накараха хората да поставят за основа на живота си три точки. Животът може да се построи само върху две точки, а не върху три. Живот, правилни отношения могат да съществуват само между две разумни същества.

Питате: „Как трябва да се разбира животът? Нали съвременната наука дава методи за правилно живеене? Нали животът е само на земята?" – Оставете вашата философия настрана. Така може да мислят само заекът, вълкът, рибата, птицата. Така може да мисли само дивакът. Само тези същества могат да мислят, че ако излязат от своята среда, с тях всичко се свършва. Заекът вечно ли трябва да остане в тази си форма? Вълкът, лисицата, мечката, рибата, птицата вечно ли трябва да останат в сегашните си форми? Човек за- винаги ли трябва да остане във формата на човек? Ако всяко живо същество счита, че като неговата форма няма друга толкова хубава, то ще остане назад в развитието си.

Един мъж бил много доволен от жена си и често я хвалил. Като изтъкавала някое хубаво платно, той вземал платното и го но-сил при другарите си, да хвали жена си, че тъче хубаво. Има философи в света, които приличат на този мъж. Напишат една своя теория и я разнасят от човек на човек, да им показват, че като тяхната теория подобна не съществува. Кой мъж не може да вземе платното, което жена му е изтъкала, и да го изнесе пред хората? Че някоя жена е тъкала платно, това още нищо не доказва. Важно е защо е тъкала това платно или какво е допринесло то в живота? Ако въжарят прави въжета, с които бесят хората, каква полза от тия въжета? Ако един човек е убедителен и с речта си може да убеди мнозина, че животът няма

смисъл, каква полза от неговата убедителна реч? Каква полза има човечеството, че някой се е родил мъж или жена? Формата не определя нещата. Дали някой ще се роди мъж или жена, това нищо не допринася за живота. Важно е как мъжът и жената ще изпълнят своето предназначение.

Сега ще ви задам следния въпрос: Господ щеше ли да даде другарка на Адама, ако той не искаше? При това нужно ли беше Адам да има другарка? Ако Адам нямаше другарка, жените пак щяха да дойдат на земята, но в друга форма, свършено различна от сегашната. Като видял своята другарка, Адам казал: „Тази е плът от плътта ми и кост от костта ми.“ Какво искал да каже Адам с тези думи? - Мислете по този въпрос. Като разсъждавате върху този въпрос, вие ще се намерите в положението на човека, направен от плът и от кости. От плът и кости бяха направени и Адам, и Ева. До създаването на Ева, Адам не се спираше върху въпроса от какво е направен. До това време той знаеше, че в света има две точки, между които може да се движи, но Ева му доказва, че има и трета точка, която той не знае. Жената откри третата точка в света. Третата точка не е нищо друго, освен отклоняване от правия път, от пътя между двете точки. Философите наричат това отклоняване „слизване на духа в материята“. Отклоняването от правия път представя отклоняване, отдалечаване от Първичния, от Божествения принцип, на което се дължат страданията на хората. Малка, нищожна причина може да предизвика такова отклоняване, което да създаде страдания в живота. Понякога една дума само, казана не на място, може да донесе големи изпитания в живота на човека.

И тъй, слизането на духа в материята означава отклоняване от правия път. Слизането на духа се представя графически с триъгълника ABC (фиг. 1.). За да спасят човечеството от това слизване, от това отклоняване, философите построяват друг триъгълник ABC, с който представят възлизането на духа. Тези два триъгълника имат шест ъгъла и шест допирни точки. Така преплетени, те образуват тъй наречения Соломонов знак. В тези триъгълници има две прави линии BC и B1C1, които са успоредни помежду си. Тези линии именно разрешават въпросите. Мъжът и жената вървят обикновено по успоредни линии. Върху този закон са построени аритметичните правила и условия при събирането. Как ще си обясните защо при събирането на единицата сама със себе си, се получава две, а при умножаването на единицата сама на себе си се получава пак единица? Какво казват за това съвременните математици? Колко ще получите, като извадите единица от единица? Нищо не се получава, т. е. получава се нула. Нищото е голяма величина. Когато шишето се празни, ни се намираме пред нищото. Под думата „нищо“ се разбира създаване на условия за започване на нещо ново, за създаване или започване на някаква работа.

Същото нещо се прилага и в окултните школи. Когато ученикът влезе в Школата, първата работа по отношение към него е да го изпразнят. При това положение ученикът преживява големи, страшни борби. Той се чувства изгубен, изпразнен, като че няма ум, няма сърце в себе си, като че всичко е изгубил. Това не е загубване, но изпразване от заблуждения, от суеверия, от стари философски учения. Ученикът трябва да се освободи от всичко човешко, от всичко преходно, докато остане в него само Божественото. Когато процесът на изпразването започне, ученикът се усеща лек, подвижен. Колкото повече прогресира и навлиза в духовния свят, толкова повече той дохожда до положение да изгуби всякакво понятие за живот, за наука, за религия. Всичко в него се обезсмисля и той остава само със силното желание в себе си да се учи. Докато това свещено желание живее в ученика, той ще може в един ден, в една седмица, в един месец, в една година или в няколко години най-много да спечели повече от това, което е изгубил. Ето защо окултният ученик не бива да се обезсърчава от резултатите на своите опити.

Ученикът трябва да се ръководи в живота си от следните няколко максими: като се обезсърчава, да не се обезсърчава; като краде, да не краде; като лъже, да не излъгва. Например, някой отива на гости. Домакините го поканват да яде заедно с тях. Той отказва да яде под предлог, че се е хранил. После, като излезе оттам, казва, че е гладен, че нищо не е ял у дома си. Ако домакините настояват да яде заедно с тях, той ще седне пред масата и ще каже, че заради тях ще яде, да им направи удоволствие. После ще каже, че ял с голям апетит, добре се разположил в техния дом. Това с прийоми, форми на езика, с които човек си служи.

Това са ред примери из живота, чрез които се изпитва човешкият характер. Сегашният човек не може да бъде още абсолютно искрен. Когато го канят да яде, нека си каже направо, ял ли е или не, иска ли да яде, или не иска и т. н. Представете си, че някой човек иска да послужи на друг. Как трябва да му послужи и как този човек трябва да приеме услугата? Двама души седят в трамвая един срещу друг. Влиза кондукторът и започва да дава билети на пътниците. Като дохожда до един от двамата, дава билет на първия, дава и на втория. Вторият изважда хиляда лева от джоба си и ги подава на кондуктора. – „Нямате ли дребни пари?“ – „Имам само един лев, два лева още не ми достигат. Ако обичате, дайте ми един билет и когато бъдете свободен, отбийте се на еди-коя си улица, в магазина ми, ще ви дам двата лева.“ – „Нямам време. Платете сега!“ В този момент първият господин му предлага два лева, да си вземе билет. – „Не, няма нужда. Благодаря ви.“ Първият господин дава парите на кондуктора и с това въпросът с билета се решава. Питам: Защо кондукторът не иска да послужи

на този господин, да му даде един билет? Защо този господин не прие двата лева, които другият му предложи? Това са все съображения. Господинът, който услужи с два лева, искаше да внесе в ума на търговеца идеята, че светът е построен на две точки.

Съвременните хора трябва да имат предвид тази философия и да не се отклоняват от нея. Те трябва да се ръководят от положителната идея, че светът е построен на две точки. Турят ли още една точка, те изкривяват тази философия и застават на крива линия. Докато за основа на живота си човек е поставил крива линия, той всякога ще живее в заблуждения. Каквато работа и да го накарат да свърши, той всякога ще се отказва от нея под предлог, че достойнството му не позволява това, или възгледите и убежденията му не позволяват това и т. н. Какви са тия възгледи, тия убеждения, това достойнство, които не дават възможност на човека да работи? В края на краищата от този човек ще излезе един инвалид. Как трябва да постъпва благородният човек в живота? Представете си, че в дома на един благороден човек дохожда един странник, за когото се говори, че е паднал човек, че обществото мисли лошо за него. Трябва ли благородният човек да го приеме, или не? В първо време той ще се намери пред дилема, да се поддаде на вътрешния глас в себе си, че и в този човек има разумно, Божествено начало, заради което заслужава да бъде приет в дома му, или да се остави на течението на общественото мнение? След малка борба в него надделява Божественият глас и той приема странника в дома си с всичкото почитание и уважение. С тази постъпка в душата на странника трепва желание и силен стремеж да се изправи, да тръгне в пътя на доброто. По този начин се създава разумна връзка между тия двама души.

Мнозина искат да изучават музиката, да се занимават с нея. Как трябва да се изучава музиката: като изкуство или като съзнателна разумна връзка между душите? За да се създаде тази разумна връзка, човек трябва да бъде музикален. За да уравни своя характер, за да образува вътрешна връзка между Бога и своята душа, човек трябва да бъде музикален. Да бъде човек музикален, това не значи само да знае да пее и да свири. Това е външна музика. Истински музикален човек е онзи, който при всички условия на живота си, казва: „Такава е волята Божия, всичко е за добро.“ Това значи музика, това значи хармония на мисълта. Трептенията на думите в този човек не са нищо друго, освен музика и хармония. Който прави добро, той е музикален човек, той е напълно

хармонизиран в своите мисли, чувства и действия. Който не прави добро и се отказва от него, той не е музикален. В него няма никаква хармония. Добрият човек е музикален; лошият не е музикален. Когато казваме, че

човек трябва да бъде музикален, подразбираме да се поддържа в него свещеният огън на любовта, т. е. да се поддържа и засилва в него стремежът на душата към Бога. Музиката има смисъл дотолкова, доколкото е в състояние да разпали свещения огън на любовта в човешката душа. Вън от това изкуство музиката няма никаква цел. Щом този огън в човека се разпали, той може да учи, да пише, да работи, да твори. Не гори ли този огън в него, той нищо не може да направи. Какво виждаме в съвременните хора? Докато са млади, те пеят и свирят. Щом остарееят, те престават да се занимават с музика и пеене, казват, че времето им е минало вече. – Не, и в младини, и в старини, в човека трябва да гори свещеният огън на любовта. Казано е в Писанието: „Човек трябва да пее и да хвали Господа и в мислите, и в чувствата, и в постъпките си." Това значи да бъде човек музикален.

И тъй, всяка мисъл, всяко чувство и всяко действие на човека трябва да се дви-жат само между две точки. Затова всяка вечер човек трябва да преглежда мислите, чувствата и действията си и ако намери, че някое от тях се е движило между три точки, да извади третата точка. Третата точка не е нужна. За да има хармония в себе си, човек трябва да има една майка и един баща, една сестра и един брат, един приятел и една приятелка. Ако има двама братя или две сестри, той ще се натъкне на големи противоречия. Двамата братя или двете сестри трябва да се съединят в едно, както пръстите на ръката се свиват в юмрук. Когато човек стисне нещо в ръката си, виждат се само два пръста: палецът и показалецът. Тия два пръста образуват човека, т. е. правдата в света. Правдата е истинската мярка на не-

щата.Какво общо има между правдата и кръ-га? Като говорим за правдата, ние подразбираме онази първична енергия, онези разумни сили, които са работили за създаване на палеца. Каква цел са имали тия разумни сили, когато са създавали палеца? Разумни сили са работили за създаването на всички пръсти, а не само за палеца. Мнозина гледат на пръстите като на израстъци, произлезли по някакъв механически начин. – Не, разумни същества, разумни архитекти са работили за създаването на пръстите, и то със строго определена цел. Казано е, че Бог е създал човека. Каква е била мисълта на Бога при създаването на първия пръст?–Да познае човек правдата, да разбере смисъла на страданията. Като скърби, като страда, човек придобива опитности. Смисълът на живота не се заключава в радостите и в страданията, но в резултата, в това, което човек ще научи и разбере от тях. Човек е дошъл на земята да учи, да работи. Скръбта и радостта са две математически числа, с които човек трябва да работи. Резултатът от тази работа са опитностите и знанието, които той придобива. Който има опитности, той има мъдрост, той има знание.

Знанието, мъдростта са необходими за човека, понеже вземат участие при строежа на неговото тяло, на неговия ум, на неговото сърце, на неговия дух и на неговата душа. Веднъж устроен, както трябва, човек може да се ползва от тя-лото си, от ума, сърцето, душата и духа си. Това са сили, дадени на човека за разумна работа с тях. Който не иска да скърби, той няма и да се радва. Щом нито скърби, нито се радва, човек се лишава от опитности. Лишен от опитности, човек е лишен и от условия за развитие.

И тъй, ще знаете, че без скърби и радости, нищо хубаво не можете да придобиете. Без скърби и радости, никаква любов не може да съществува. За да се прояви любовта, необходими са скърби и радости. Те са слуги на любовта. Забележете, когато обичате някого, вие се радвате, че ще дойде, а скърбите, че ще замине. Кои са мотивите за вашата скръб и за вашата радост? Вие скърбите, защото нямате условия да проявите любовта си. Радвате се, защото имате условия да проявите любовта си. Ако човек съзнае и разбере, че любовта всякога се проявява, той ще бъде радостен, ще запази своя мир и равновесие. Тогава опорната точка в живота на човека ще бъде мирът. Човек трябва да има мир в душата си. Мирът е в зависимост от опитността и вярата на човека. Човек трябва да има такава вяра, че каквито промени да стават в живота му, както и да се менят условията, той да остава твърд и непоколебим, на йота да не отстъпва от своето убеждение, от своята свещена идея.

Съвременните хора–учители,проповед-ници, държавници и общественици, всички говорят и работят за изправяне на света. Светът може да се изправи с премахване на огънатите, на кривите линии. Кривите, огънатите линии, имат приложение в живота, но не в закона на любовта. Когато някой иска да ви удари с камък, вие се изкривявате, образувате огъната линия, защото искате да запазите главата си от удара. Като запазвате главата си, вие излагате друга някоя част от тялото си, и то онази, която може да носи удара, без да повреди цялото тяло. Обаче като срещнете човек, когото обичате, вие разтваряте ръцете си в права линия, насочвате ги напред, с желание да го прегърнете. Какво показва това? Това показва, че любовта се проявява само между две точки, т. е. между две разумни същества. В който ден се огъне правата линия, по която се движат тия разумни същества, токът на любовта веднага се прекъсва. Това показва, че вие сте направили някаква повреда в инсталацията на любовта. – Къде се намира тази инсталация? – В духовния свят. Щом се прекъсне тази инсталация, и знанието моментално изчезва.

Апостол Павел казва: „Който стои, да гледа да не падне." Какво означава този стих? – Който е прав, да гледа да не допусне в себе си трета точка, да не се огъне, да не се отклони от пътя на любовта. Например имате един

приятел. Никога не допускайте в ума си мисълта, че той е по-лош, по-нечист от вас. Мислете за него така, както мислите за себе си. Изобщо, не мислете, че хората са по-лоши от вас. Те са толкова добри, колкото сте и вие добър. Обаче не мислете, че вие сте по-лош от тях. Някой иска да работи върху своя характер, да го подобри. – Не, той трябва да работи за създаване на добри черти в себе си, за усилване на вярата си, а не за подобрене на характера си. Човек лесно губи вяра в себе си. Като го подложат на ня-какъв изпит и не издържи, той веднага се обезверява. Като го обиди някой, той веднага изгубва любовта си и вместо да насочи ръцете си напред, да го прегърне, показва му лакета си. Този човек е внесъл третата точка в живота си или в отношенията си към своя приятел. Защо изменяте отношенията си? – Защото ви обидил, защото помислил нещо лошо за вас. Кой човек не е помислил нещо лошо за Господа? Кой човек не е изказал недоволството си от Господа, че не му е дал, каквото му е нужно, или че на другите е дал повече, отколкото на него? Хората бързат много. Те нямат търпение да видят какъв е Божият план, какво е определил той за всяка душа. Всеки момент, всеки ден той прибавя по нещо ново за всяка душа. Ето защо вие трябва да имате търпение, да чакате цял живот, цяла вечност, за да разберете какъв е Божият план, каква е Любовта Му. Хората искат изведнъж да видят проявата на Божията Любов, изведнъж да получат всички блага. Това значи, да поставят три точки на своя път.

Сега от всички се иска приложение. От всички се иска права мисъл. Днес и млади, и стари само критикуват. Като видят млада мома и млад момък заедно, те започват да ги критикуват. Злото, престъплението не седи в това. Докато двама души се движат по права линия, между две точки, никакво престъпление не може да стане. Щом линията се огъне и се яви трета точка, престъплението е вече налице. Третата точка създава злото в света. Злото влезе в рая, когато се яви третата точка – змията. Тогава изпъди Адам и Ева от рая. В рая не се позволява многоженство. Понеже жената внесе многоженството в рая, Бог я изпъди оттам. С нея заедно излезе и Адам. Днес ще изпъдят мъжа от рая. Жената внесе многомъжеството в света, а мъжът – многоженството. И едното, и другото са престъпления. На един мъж е позволено да има само една жена; и на една жена е позволено да има само един мъж. Ще кажете може би, че Соломон, като мъж, имал много жени и много наложници. – Един беше Соломон, двама Соломоновци не могат да съществуват. Един беше Давид, двама Давидовци не могат да съществуват. И Адам беше един. Природата никога не повтаря опитите си. Тя никога не прави два еднакви опита. Тя казва: Един Адам е достатъчен. Един Аврам е достатъчен. Един Давид е достатъчен. Един Соломон е достатъчен. Докато за всяко нещо има само по един екземпляр, той е на мястото си. Като знаете това, всички трябва да се стремите да създадете в себе си положителна философия за живота;

всички трябва да си изработите правилно разбиране за Бога; всички трябва да придобиете вътрешни опитности.

Как ще разберете Бога? Как ще Го намерите? – Като изучавате себе си, като изучавате ближните си, вие ще намерите Бога и ще Го разберете. Вашият живот представя един кръг. За да разберете живота си, за да се познаете, вие трябва да изучавате всички закони и правила, всички свойства на кръга. Той представя предметно учение за вас. Без предметно учение вие нищо няма да научите и разберете. Звездите, луната, слънцето, това е предметно учение за човека. Всички науки също така са предметно учение за учениците. Който съзнателно учи, той вижда във всяко нещо някаква велика цел. Всяко нещо е на мястото си, всяко нещо има свое предназначение. В този смисъл и гневът има свое предназначение. Който не се гневи, той не е човек. Как трябва да се гневи човек? В Писанието се казва как трябва да се гневи човек. Казано е там: „Гневете се, но не съгрешавайте!“ Гневът разширява главата на човека. Ако човек никак не се гневи, главата му остава плоска като дъска. Какво може да постигне човек с плоска глава? Главата трябва да бъде овална, добре закръглена. Гневът е творческа енергия, която трябва да се впрегне на работа. Щом се впрегне на работа, тя разширява главата на човека, развива известни мозъчни центрове. Който иска да развива гърдите си, той трябва да се гневи, да използва енергията на гнева. Той трябва да се гневи така, че да не съгрешава.

Ще кажете: „Щом е така, ние трябва да бъдем кротки.“ – Не, светът не се нуждае от кротки хора. Разумни хора са нужни на света, а не кротки. Едно трябва да знаете: каквото човек желае за себе си, това трябва да даде и на другите. Ако искаш за себе си правда, правдини, и на другите трябва да дадеш правдини. Ако искаш за себе си свобода, трябва да помислиш за свободата и на другите хора. Божественото е еднакво при-

ложимо за всички живи същества според степента на тяхното развитие. Например отдето и да мине водата, тя на всички дава: и на растения, и на животни, и на хора. Тя напоява, освежава и съживява. Тя дава на всички живи същества, според колкото те могат да възприемат. Божественото е мярка в живота. С тази мярка трябва да определяте работите си. За да дойдете до тази мярка, вие трябва да знаете философията на кръга. Кръгът изобщо представя целокупния живот: горната половина представя положителния живот; долната половина представя отрицателния живот. В положителната страна на живота е радостта. Щом извърви горната половина на кръга, човек неизбежно ще слезе в долната половина на кръга, дето е скръбта, нещастиято, страданието. Затова именно казваме, че радостта и скръбта вървят една след друга и постоянно се сменят. Който се

е родил в горната част на кръга, при благоприятните условия на живота, в светлата страна, той ще бъде в радостта, в щастие. Който се е родил в долната половина на кръга, при неблагоприятните условия на живота, той ще преживее големи скърби и страдания. Този човек се намира под влиянието на кармическия закон. Кармата не е нищо друго, освен закон за възмездие. Каквато и да е кармата на човека, тя може да се подобри.

И тъй, за да подобри човек кармата си, за да влезе в благоприятните условия на живота, той трябва да се домогне до положителната наука и да я приложи. За тази цел той трябва да работи, да прилага знанието си, докато се свърже с напреднали същества, които ще му помагат. Това може да провери всеки от вас. Представете си, че изучавате музика. Учителят ви дава едно мъчно парче и след няколко дена иска от вас да сте го научили добре. Вие свирите ден, два, три, не ви върви. Започвате да се молително, дано по някакъв начин да ви се помогне. Едно от напредналите същества, което познава добре музиката, влиза у вас и започва да ви помага. Като посвирите един-два часа, вие научавате добре парчето и сте готови да се явите на урок пред учителя си. Щом се свържете с едно от тия напреднали същества в музиката, те са готови всякога да ви помагат. Докато ги слушате, докато вярвате в тях, те ще ви помагат. Щом се усъмните в тях, те ще ви изоставят, да разберете какво значи да работите без помощта на тия същества. Докато работите ви се отдават лесно, вие казвате: „Аз сам научих урока си, никой не ми помогна.“ Щом кажете така, вие сте под изкушение вече. Дойде ли изкушението, вие изгубвате помощта на светлите, напреднали братя и оставате сам със собствените си сили. Това значи да се оплетат работите на човека.

Забелязано е, че докато човек обича някого, готов е да слуша и да изпълнява всичко, каквото той му казва. Щом изгуби любовта си, работите на този човек тръгват назад. Той е попаднал вече в третата точка на правата линия. За да не изпаднете в това положение, обичайте. Обичта, любовта върши чудеса. Когато двама млади се обичат, те се поощряват един друг и работите им вървят добре. Каквото лошо и да говорят външните хора за тях, било само за момата или за момъка, те нищо лошо не виждат. Всяка дума на възлюбения или на възлюбената е ценна, от нея се раждат светли, възвишени мисли. Когато не обичате някого, каквото и да говори той, каквато мъдрост да казва, вие не го чувате. Неговите думи за вас са обикновени, без никакво съдържание.

Следователно без любов животът няма смисъл. Любовта дава възможност на човека да учи, да различава доброто от злото. За да разбере живота, с двете негови половини – светла и тъмна, човек трябва да скара доброто и злото. Докато се карат, той трябва да стои настрана, да не взема участие в

препирните им, а само да наблюдава и размишлява. Така той ще научи много неща. Не успее ли да скара доброто и злото, човек изпада в голяма каша и толкова се обърква, че изгубва смисъла на живота. Ако човек може спокойно да наблюдава как злото и доброто в него или вън от него се борят, той може да мисли и да се учи от тях.

Мнозина искат да кажат, че са надрасли обикновените условия на живота, вследствие на което нито обичат, нито мразят. Когато човек нито обича някого, нито го мрази, той не мисли за него. Кое е по-хубаво: да те мразят или да мислят за тебе? – Да мислят за тебе е най-доброто положение. Който мрази, той предава енергия на онзи, когото мрази, и по този начин го прави по-деятелен, по-активен. Който мисли за някого, той го прави по-разумен. Следователно ако някой ви мрази, радвайте се, защото той ще ви придаде повече активност, т. е. ще усили волята ви. Това означава разширяване. Който мрази някого, той му принася полза. Ако знаеше това, той не би го мразил. Законът е такъв. Тази е причината, за която първите християни бяха гонени, преследвани и измъчвани. Те бяха мекушави и за да се калят, трябваше да бъдат подложени на големи мъчения и страдания. Апостол Павел стана герой, след като му удариха три пъти по 39 тояги. Мъчно се издържат изпитанията, но за да се понасят леко, човек трябва да разбере философията на живота. Като разбере тази философия, той ще види, че и в скръбта, и в радостта, и в мисълта има велик замисъл. Те имат своето велико предназначение в живота. Без тях животът няма смисъл.

И тъй, за да разбере живота на земята, човек трябва да приведе противоречията, на които се натъква, към общ знаменател. За да бъдете смели и доволни от живота си, вие непременно трябва да го разбирате. Не го ли разбирате, каквото днес придобиете, утре ще го изгубите. Щом изгубите всичко, вие ще страдате, без да знаете защо. Човек трябва да дойде до положение да знае защо страда. Той трябва да се радва в страданията си и да скърби в радостите си. Това значи: и като страда, и като се радва, човек трябва да мисли.

Сега от всички се иска приложение. Без приложение човек винаги ще се натъква на противоречия. Често противоречията биват толкова големи, че настава мрак в човешко-то съзнание. Този мрак в съзнанието помрачава мисълта. Когато някой се оплаква, че в съзнанието му е тъмно, това показва, че светлина липсва в ума му. Следователно човек се нуждае от повече светлина в ума и от повече топлина в сърцето си. Ние не говорим за онази топлина, която изгаря телата, нито за онази, която ги разтопява. Ние имаме предвид онази топлина, която помага за растенето и развитието на телата. Ето защо човек трябва да се справи с онова горение в

себе си, което произвежда дим, сажди и недоволство. Човек трябва да си създаде ново тяло, нов организъм. Сегашното му тяло ще се видоизмени, ще претърпи големи промени. До това време бъдете доволни от онова, което ви е дадено. Не само ново тяло ще имате, но и нова земя ще ви се даде. От вашите разбирания зависи кога и кои ще населят новата земя. Когато придобиете любовта и мъдростта в себе си вие ще напуснете старите си тела, старите си жилища и ще влезете в нови, по-удобни, по-красиви от сегашните. За това време именно Христос говори: „Отивам да ви приготвя жилища. И дете съм аз, там ще бъдете и вие." Това е една отдалечена, но права философия, която ви давам главно за размишление. С нея вие не можете да разрешите въпросите си, но можете поне да разсъждавате. Въпросите се разрешават от опитностите, които придобивате.

И тъй, от вас се иска да се движите между две точки. Това значи да бъдете доволни. Най-малкото недоволство у вас внася третата точка на правата линия. На единия край на правата линия седи Бог, а на другия – човек. Щом се яви трета точка на правата, Бог веднага запитва човека: Защо си недоволен? Какво искаш? – Искам да бъда красив. – Щом искаш да бъдеш красив, ще ти се даде ангелска красота, но ще гледаш да се справиш с нея. Като придобие тази красота, човек пак става недоволен. – Защо си недоволен? – Много ме безпокоят. – Така е. Когато човек придобие ангелска красота, той не може да се справя с нея. Кой как го види, ще иска да бъде с него, да се разговаря, да му се радва. Красотата е подобна на меда. Турете една чиния с мед на открито и вижте какво ще стане с меда. Отдалеч още пчелите ще го помиришат и ще го накацат. Следователно, ако красотата и богатството, които имате, ви приближават към Бога, те имат смисъл; ако ви отдалечават от Бога, те не са на мястото си. Ако науката, която имате, е в състояние да събуди у вас свещен трепет към Бога, тя е на място. Не може ли да направи това, отдалечи ли ви от Бога, тази наука не ви е нужна. Всяко нещо, което създава подтик на човека към възвишеното и благородното в света, е на място.

Като знаете това, не се страхувайте от влиянието на хората. Докато вървите в правия път, хората могат само да ви вдъхновяват, но не и да ви влияят. Тогава между душите на хората ще става правилна обмяна. Те ще се разбират, братски ще живеят помежду си. За да познаете дали един човек е благороден, погледнете го 10 – 15 минути в очите и вижте, ще се смути ли той, или ще остане спокоен. Ако не се смути от погледа ви, той е благороден човек. В случая вашият поглед не е нищо друго, освен свещ, на която може да се чете. Благородният човек ще използва светлината на тази свещ и ще започне да чете, да учи. Значи смисълът на всяка запалена свещ седи в светлината ѝ, на която човек може да чете. Ако четете, вие ще се

ползвате. Ако закриете светлината на свещта с някаква цветна покривка, и по този начин намалите и трансформирате светлината ѝ, вие всичко ще загубите. В това няма никаква философия. Всяка свещ, на която светлината се забулва, не е на мястото си. Тази светлина е вредна за очите. Тъй щото с нищо не закривайте Божествената светлина. Когато Божествената светлина изгрява в човешката душа, в какъвто размер и да е, никакви коментари не трябва да се правят върху нея. Тази светлина дава на човека мъдрост, знание и сила.

Сега, като говоря така, мнозина ще кажат: „Защо трябва всичко това да ни се казва публично?“ Питам: „Защо пророк Натан изнесе погрешките на цар Давида налице? Не можа ли да отиде при него да му каже да затули по някакъв начин погрешката си? Той каза всичко право в очите на Давида, вследствие на което и до днес, от три хиляди години насам, всички хора четат и препрочитат неговата история и неговия живот. Затова хората се чудят как е възможно Давид, помазаник Божий, да е извършил такава погрешка. Това е неразбиране на живота. Давид плати скъпо за своята погрешка. Давид беше благороден. Той съзна погрешката си и я изправи. Както Господ изложи Давида за една погрешка пред целия свят, така Той ще изложи всеки човек, който греши. Господ ще го изложи пред лицето на всички хора и на всички ангели. И доброто, и злото у човека ще бъде изложено на показ. Всеки ще бъде изложен, всеки ще бъде съден за делата си. – Ама защо не се кажат погрешките ми само на мене, на ухото ми? Божественото учение не се проповядва на ухото. То се проповядва пред всички хора, на всеослушание. Отношенията на хората към Бога трябва да бъдат чисти, разумни. Щом отношенията им са разумни, те ще имат правилни разбирания за живота. Когато отношенията на човека към Бога са правилни, той не изпада в заблуждения. Който няма правилни отношения към Бога, той често изпада в заблуждения и мисли, че му се дават особени откровения от Бога. Това са частни откровения, а не общи. За нас са важни ония откровения, които се отнасят до всички хора. Божественото се проявява в общото, в принципалното. Само Божественото е в състояние да разреши противоречията в живота. Щом разбере смисъла на живота, човек ще бъде в сила да обича както своите приятели, така и своите неприятели. Той ще обича и ония, които го обичат, както и ония, които го мразят. Това значи да опишете една окръжност около себе си, да завършите кръга на своята дейтелност.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!“

20. Лекция от Учителя, държана на
7 март, 1928 г. София. – Изгрев.

БАЩА СИ И МАЙКА СИ

"26. Беседа от Учителя, държана на
11 март, 1928 г., София – Изгрев."

„Почитай баща си и майка си, и люби ближния си, както себе си.“ (Матей 19:19)

„Почитай баща си и майка си!“ – Това е стара истина – толкова стара, колкото и самият човек. „Люби ближния си, както себе си!“ Тези две идеи са се родили със самия човек заедно, още когато той е дошъл на земята. Този закон не се отнася само до човека, но и до растенията. И растенията почитат баща си и майка си, и те имат близни. Също така и рибите, и птиците, и животните, и минералите, както и кристалите даже, и те почитат баща си и майка си; и те обичат своите близни. Ще кажете, че много е казано това. Българската пословица казва: „От много глава не боли.“ Значи, щом главата ти не може да побере това, което се съдържа в някоя книга, остави го за после. Обаче, старите истини трябва да се изясняват, да се намерят съотношенията между тях. Между истините има известно съотношение, както и между числата. Всички числа в математиката са важни, само когато имат известни съотношения помежду си; всички геометрически форми са важни, когато имат известни съотношения помежду си; всички линии са важни, когато имат такова съотношение помежду си, че образуват различни фигури. На това основание, можем да кажем, че математиката представя духовен закон, защото в нея има съотношение на разумни идеи. Идеите живеят като хората. Това, което наричаме разумни идеи, това са отношения между същества, които имат отражения върху нас.

Според твърденията на съвременната философия, съществуват два начина на разбиране: единият е математически, а другият – духовен. Това поражда в науката спор. Този спор е приятен, защото дава възможност на хората да мислят. Значи, светът може да се изучава от две гледища: обективно или външно и субективно или вътрешно. Външният начин е видим, а вътрешният – невидим, т. е. по-далечен. Когато казваме, че виждаме човека, ние виждаме само обективния, външния човек и по него съдим за субективния, за вътрешния. Виждаме, че някой човек свива веждите си, или затваря очите си, или маха с ръката си, или се криви на една или на друга страна, и от тези движения искаме да знаем, каква мисъл ги предизвиква. Защото, има разумни, има и неразумни движения. Неразумно движение, например, е изкъртването на една канара и

търкалянето ѝ надолу по наклон. Някой философ може да каже, че в търкалянето на тази канара действуват някакви разумни причини. Според мене, в търкалянето на канарата няма никакви разумни причини, защото, като срещне човек на пътя си, тя ще го смачка, ще го направи на каша, и след това ще спре. Канарата казва: Дотук мога да се движа; оттук нататък ще спра. Аз се движа само, докато има наклон; щом дойда на равнище, излизам от своето поле на деятелност, т. е. оставам на почивка.

„Почитай баща си и майка си!“ Какво се разбира под думата "почитай"? Колко пъти е казано „почитай баща си и майка си и люби ближния си, като себе си," но какво се е постигнало? Ще кажете, че тази идея е понятна. Ако действително тази идея беше понятна, положението на съвременното човечество, както и на всички риби, птици, млекопитаещи, щеше да бъде много по-добро, отколкото е сега. Въпросът за почит към майката и бащата никой не може да разреши. Растенията не можаха да го разрешат, и затова го предадоха на рибите; рибите не можаха да го разрешат, предадоха го на птиците; птиците не можаха да го разрешат, предадоха го на млекопитаещите; млекопитаещите не можаха да го разрешат, предадоха го на хората; хората не можаха да го разрешат, предадоха го на ангелите; и ангелите не можаха да го разрешат. Какво ще стане най-после? Този въпрос ще се предаде на Бога, Той да го разреши.

„Почитай баща си и майка си!“ Да почиташ, това е акт, прилив в природата, прилив от човека към Първичната Причина. Да почиташ някого, значи, да му дадеш простор, да го поставиш на почетно място. Да почиташ някого, това не значи, че трябва да го приемеш в себе си вътре, но да го оставиш вън от себе си и да съзнаваш, че си приел от него много добрини. Заради тези добрини ще го почиташ, ще го наречеш свой баща и своя майка, И наистина, всеки, който ви е направил добро, той може да се нарече ваш баща или ваша майка.

„Почитай баща си и майка си, и люби ближния си!“ Да любиш ближния си, това е вътрешен процес, това е Божествена идея, която прониква в самия човек. Обичта към майката и бащата се проявява навън, а тази към ближния – навътре. Когато почитаме и обичаме ближния си, ние го приемаме в дома си, угощаваме го, даваме му стая да нощува. Когато изказват почитта към ближния си, хората ще му направят паметник и ще се съберат около него да му изкажат почитта си. И законът казва: „почитай!“ Младежът, който отиде при Христа, да пита, какво трябва да направи, за да наследи живот вечен, не може да разбере думите на Христа, защо трябва да продаде имането си и да го раздаде на бедните. Той не разбра, защо трябваше да стане търговец. Той не разбираше, че като отиде между хората да продава имането си, ще научи, какви са хората. Той не

познаваше още хората и каза на Христа: Аз не искам да ставам търговец, да се занимавам с търговия. Казвам: човек трябва да разбира всичко в света. Той трябва да разбира от всяко занятие, от всяко изкуство. Колкото повече занятия и изкуства човек знае, толкова по-добър и по-учен става. Еднообразието убива човека. Христос каза на младия човек: „Иди, продай всичкото си имане, раздай го на сиромасите и ела та ме последвай!" Значи, първо ще намериш богатите хора, на които ще продадеш имането си, защото сиромасите не купуват скъпи неща. От това, как ще разпродадеш имането си на богатите, ще се види доколко умът ти струва; после ще го раздадеш на бедните и ще тръгнеш след Христа. И бедните хора са родени от майки и от бащи. Като раздадеш имането си на бедните, ти ги почиташ. На богатите пък няма да раздаваш и подаряваш, а ще продаваш. Това значи да почиташ баща си и майка си. „Като продадеш имането си и го раздадеш на бедните, ела при мене да се учиш. Аз ще ти стана ближн. Аз ще те уча, а ти ще ме обичаш." Следователно, който отиде при Христа, при Учителя си, да се учи, Той ще му стане ближн. Ако човек не е готов да продаде имането си и да го раздаде на бедните, той не може да отиде при Христа. Не е въпросът в раздаването, в това, че някой имал къща, или няколко декара земя, но законът е такъв. Според този закон, човек ще има възможност да влезе във връзка с разумните същества, богати и бедни. Богатите представят бащата, а бедните, сиромасите – майката. Тъй щото, богатите хора са вашите бащи, а бедните – вашите майки. Значи, богатият, бащата трябва да продаде имането си. На кого трябва да го продаде? На богатите, на хората, които имат. След това той трябва да го раздаде. На кого? На сиромасите. Най-после, ще отиде при своя Учител да се учи на закона да люби ближния си. Тази е една органическа истина, която трябва да се осъзнае от всички, понеже тя е необходима като основен елемент при сегашното ви развитие. Тя е необходима и за вашето щастие, защото човек трябва да гради в живота си.

Щастието не почива на механически закон, но на жив, органически закон, в който има растене, развиване, както всички живи същества. Щастието не седи в това, да има човек къщи, ниви, лозя, дрехи, пари и т. н. Щастието се заключава в това, да има човек здрави дробове, здрав стомах, здраво гърло, здрави ръце и крака. Защо са краката на човека, ако няма стомах? Защо са мислите му, ако няма мозък? Каква работа може да свърши той без ръце? Значи, съотношения има между всички удове на човека. Ние наричаме работа всичко онова, което се отнася до нашето повдигане. Защо? Защото ние представяме частици от един Велик организъм в Битието. В това отношение, всеки човек има задължение да извърши известна работа. Дали съзнава, каква е тази работа, или не я съзнава, това е друг въпрос. Дали съзнава своето предназначение, и това е въпрос; важно е, че човек съзнава в себе си известен потик, известен импулс да живее, Желанието на

човека да живее, негово ли е, или не? Не е негово. Въпреки това, човек има желание да живее. Този импулс – за живот, съществува във всички същества. Всички живи същества искат да живеят. Това е импулс на самата природа. Тя има свои методи, с които разполага. Съвременните хора се намират в една фаза, когато щастието не може да се реализира. За щастието са работили много хора, много велики учени и философи, но не можаха да го постигнат. Напротив, нещастие ги е постигнало. За щастието са работили кристалите, после растенията, животните, хората, но никой не разреши този въпрос. Растителното царство някога е претърпяло един катаклизъм, вследствие на което растенията се превърнаха в зрелища. От тях остана само част, която и до днес съществува. На времето си и рибите имаха отлична култура, но и те не можаха да разрешат въпроса за щастието. И те претърпяха криза, която унищожи почти всички. От тях остана една малка част, която и досега съществува. По-рано са съществували такива големи риби, които са гълтали цели китове. Дойде ред и до хората да разрешат въпроса за щастието, но и те не можаха да го разрешат. Съществува един закон, според който, когато не може да постигне една своя идея, човек трябва да се смали. В закона за смаяването взимат участие два процеса: процес на горене и процес на стопяване. Има и трети процес – процес на съграждане. На тези процеси са подложени и органическият, и психическият свят. Ако се даде простор на първия и на втория процес в органическото царство, всичко ще изгори и ще се стопи. Колко и какви ли мъчения не са прекарвали съществата от органическото царство, за да преодолеят тези два процеса! Някога, в далечното минало, е станал голям пожар в слънчевата система, вследствие на което всички планети са били разтопени. Трябвало е след това да дойдат разумни същества, със своите помпи, които да ограничат това голямо опустошаване. След това е започнал процеса на съграждането. Светът, в който живеем, не е направен още, както трябва. Учени и религиозни хора казват, че светът, който Бог е създал, е направен много добре. Да, Бог е създал света много добре, но след като го оставил на своите работници, те объркали малко работите. Казано е в първа глава на Битието: „Земята беше неустроена и пуста, и Дух Божий се носеше върху водата. И рече Бог да бъде виделина, и стана виделина." Онези, които не разбират дълбоките закони, които са взели участие при създаването на света, се стремят към бързо развитие, към бързо придобиване на щастие. Като не могат да постигнат това, те казват: Защо светът е създаден така? Човек трябва да бъде разумен, да разбира законите, за да види, че при създаването на света е взела участие Висша разумност. Двама души живеят около океана и не могат да го преплуват, не знаят, какво се крие зад него. Единият от тях е човек със слаби умствени и интелектуални способности, а другият е с особени умствени способности и високо интелектуален. Първият поглежда към океана и въздъхва, не намира изход да го преплува. Вторият, обаче,

знае законите за плаването, знае механика, познава методите за движението, и решава един ден да построи един параход, с който да преплува океана. Той предвижда всичко, каквото може да срещне на пътя си, но въпреки това, пак се явяват известни положения, които той не е могъл да предвиди. Качвате се на този кораб, но се явява голяма буря, и той започва силно да се клатушка. Казвате: Как така този учен човек не можа да предвиди това нещо? – Той е предвидил всичко, което се отнася до устройството на кораба, до неговите машини, но що се отнася до външните условия, бури, ветрове и други стихии, той не могъл да предвиди, а още по-малко – да ги избегне.

Следователно, ония същества, които взели участие в създаването на земята, били разумни, високо учени и интелигентни, но все пак не могли да предвидят всичко. Земята е голям параход, който пътува във велик океан. Този океан пък е безбрежно пространство, изпълнено с течност, вследствие на което и съвременните учени не могат да изчислят, колко милиарда години са нужни, за да може земята да спре на своето първо пристанище. Те не могат да определят, кога първият випуск хора ще слязат на първото пристанище на земята, дето тя ще вземе нови пътници и ще тръгне към второто пристанище. Когато земята спре на първото си пристанище, както параходите спират, нищо няма да остане от нея. Като казвам, че от земята няма да остане нищо, имам пред вид движението ѝ около нейната ос. Тя ще престане да се движи около себе си. Колкото вещи да са нейните техники, както и да я управляват, те не могат да предотвратят това явление. Тогава земята ще бъде в положението на луната, която вече е спряла на своето първо пристанище, вследствие на което не се върти около своята ос. След няколко хиляди години и луната отново ще предприеме своето пътешествие.

Това е само за обяснение на идеята. Въпросът не се отнася нито до пристанището, нито до кораба, но до факта, че съществуват непредвидени случайности в нашия живот, които и най-разумните същества не могат да предвидят. Светът е сбор от разумни същества, от разни степени на развитие, и като резултат на тяхната дейтелност се явява голямото разнообразие в живота. Всички тия същества приемат, че съществува една Висша интелигентност, но понеже не разбират законите, с които Тя си служи, нито пък познават формите, чрез които Тя се проявява, много неща остават за тях неизвестни. И най-напредналите, и най-разумните същества абсолютно нищо не знаят за тази Висша интелигентност. Скрита е тя от погледите на всички същества. И наистина, всеки е забелязал, че това Велико, Безбрежно, Божествено начало, което остава непознато, често разваля планове на хората. Тъкмо някой е намислил да направи нещо, но изведнъж някаква външна причина дойде и развали всичко. Кой не е

имал подобни опитности, в будно или в сънно състояние? Например, някой сънува, че го коронясват, правят му голям палат, избрали му царица, всичко е готово вече, но дойде един негов приятел отвън, хване го за крака и му казва: «Скоро ставай, къщата гори!» Стресне се, стане изведнъж, но нищо няма – нито цар ще стане, нито къщата гори. Казвате, че това са илюзии на човешкия ум. Не, това е реалност, която не може да се реализира, понеже събудиха този човек преждевременно, не го оставиха да свърши съня си. Ако бяха го оставили да спи още, сънят щеше да се реализира. Когато някой цар от земята замине за другия свят, не се ли намира пак пред подобен сън? И той на земята е бил цар, но в невидимия свят никой не го признава за такъв. Истински учените хора знаят тия неща много добре, и те, изобщо, не се съмняват. Обикновените хора не вярват в тия неща; те не вярват и в задгробния живот, в това, че умрелите са живи, т. е. че продължават да живеят на онзи свят. Умрелите живеят по друг начин; те мислят, но по друг начин от този на живите хора на земята. И те имат свои закони, свой ред и порядък, свои съдилища. Когато някой от тях сгреша, те го изпращат на земята, там да изправи погрешката си. И обратно: когато някой сгреша на земята, изпращат го на онзи свят, там да изправи погрешката си. Когато осъдят някого на земята на смъртно наказание, това показва, че не могат да намерят метод за изправянето на този човек и затова казват: «Хайде да го изпратим на онзи свят, там ще се намери начин за неговото изправяне. – Вярно ли е всичко това, или не? – Зависи от вашите разбирания. Обаче, всяко нещо трябва да се опита. Как в същност седи работата, никой нищо не знае. Колцина от вас сте били в онзи свят да знаете това? Или колцина от вас могат да се върнат в самата вечност, да видят, как е бил създаден светът, как е бил създаден първият човек? Съвременните учени казват, че човек е произлязъл от клетка. Така е сега, но първият човек е бил високо културен; той е бил от високо произхождение, но впоследствие тази култура се е изродила, и тогава човек е произлязъл от клетка. Значи, първият човек е слязъл, и след това отново е започнал да възлиза. Първият процес наричат инволюционен, а вторият – еволюционен. При втория процес се предполага, че човек е произлязъл от клетка. По този въпрос са писани много книги, които можете да четете, да дойдете до известно убеждение.

Сега, каквото и да ви се говори, каквото и да четете по този въпрос, не се смущавайте, не се колебайте в съществуването на Бога. Мнозина се спират пред този въпрос и си казват: Дали съществува Бог, или не? Има ли друг свят, или няма? Бог изпълва цялото пространство, и всички светове се поддържат от Неговата сила. Че един или втори философ отрича Неговото съществуване, с това нито Му се предава, нито Му се отнема нещо. Не е въпросът, дали съществува Бог, или не, но кардиналният въпрос е да живеем съобразно Неговите закони, ако искаме да бъдем здрави по ум, по

сърце, по тяло. Тъй щото, дали вярвате, или не вярвате в Бога, не е важно. Как живеете, това е важно. Ако вярвате пък, вярата ви трябва да има съзнателен израз.

Съвременните хора трябва да започнат с изучаване на своя организъм. За тази цел те трябва да се запознаят с живота на низшите същества и да се качват нагоре, докато дойдат до себе си. Сегашните хора минават за много учени. Щом са толкова учени, знаят ли, от колко милиарда клетки е съставен човешкият организъм? Някои от вас сте свършили един факултет, други – два факултета, но надали могат да отговорят на този въпрос. Човешкият организъм е съставен приблизително от 60 трилиона клетки, които се отличават с голяма интелигентност. Всички тия клетки включват в себе си качества и способности на същества от различна култура и интелигентност. Например, някои от клетките на човешкия организъм носят в себе си културата на растенията. Растенията се отличават с голяма наука. Някои от тях познават добре химия, физика. Други са отлични агрономи, те избират условията, при които трябва да се развиват, знаят, коя почва е добра за тях, и коя не е добра. Има клетки, които знаят законите за кристализирането. Трети пък са минали през културата на рибите, на птиците, на млекопитаещите. Най-после, има клетки, които са минали през културата на високо напреднали, разумни същества. Тези клетки днес образуват мозъка на човека. Следователно, мозъкът, това е човекът. Човек се отличава по своята глава. Ако снемете главата на човека, от нея надолу той прилича на животно. Благодарение на главата, човек постепенно се е отделял от останалите животни. Ако разгледате дробовите и стомаха на човека, ще видите, че те се различават коренно от предшестващите култури. Например, дихателната система на човека се различава много от тази на рибите, на птиците и на ред още култури, които са живели преди него.

Задачата на съвременния човек е да започне да изучава своя организъм, да изучава себе си. Не е въпросът, какво той може да направи индивидуално, в обществото, но да изучава своя организъм, да изучава силите и законите, които действуват в него. Ако не балансира силите в себе си, човек не ще може да издържа на противоречията, които съществуват в живота. Някой преживява голяма буря, голямо отчаяние и дохожда до положение на самоубийство. Той трябва да знае причините на това отчаяние, на тази стихия. Ако познава себе си, той ще разбере, че произходът на тази стихия е вън от него и ще може лесно да се справи с нея. Понякога човек изпитва в себе си чувство на омраза, на завист, на съмнение, а някога изпитва и положителни чувства – любов, пълна вяра и т. н. И в единия, и в другия случай, той трябва да знае причините, как са се родили тия чувства в него. Те не са се родили сега. Съмнението води началото си още от културата на

термитите, които са съществували милиони години преди човека. Каква борба са водили термитите, докато стигнат това развитие, което е застрашавало човешката култура! Те са достигнали висока култура, но днес нищо не е останало от нея. Те имат слаби тела, но са много опасни. Ако Провидението беше допуснало още да се развиват, те щяха да опустошат цялата земя. В топлите страни цели области са опустошени от термитите. Термитите са големи майстори в опустошението. Ако отидете на мястото на някоя къща, която е била нападната от термити, ще видите само останките ѝ, цялата е превърната в прах. Те са големи химици, знаят да разяждат стъклото, металите, дървото. Цели гори са опустошавани от термити. Цели параходи са били разрушавани от термити. Няма място, в което термитите не са могли да проникнат.

Сега може да се зададе следния философски въпрос: каква е била целта на природата, като е допуснала съществуването на термитите? Тя ги е допуснала с цел да икономиса част от своята енергия. На времето си, те са разрешили един важен социален въпрос. Те разрешиха един от въпросите на природата, но техният въпрос остана неразрешен. Термитите нямат гробища. Те изяждат мъртвите си. Всичко, каквото излезе от тях, те го оползотворяват. Учените, които изучават живота на термитите, и досега още не могат да разберат, каква е целта на природата, като ги е създала. Те действуват като тайна сила в природата. Отде вземат разпорежданията си, не се знае. Обаче, в две-три седмици те са готови да унищожат цели квартали, защото много бързо се размножават. Царицата на термитите снася 30 милиона яйца през годината. Те почитат царицата си, която е 20 – 30 пъти по-голяма от един голям термит. Значи, ако един обикновен термит е от 3 – 5 милиметра голям, царицата е голяма около сто милиметра. Какво е целила природата, като е дала възможност на термитите да се размножават толкова много? Човечеството дължи спасението си от термитите на мравките. Те му дойдоха в помощ. Мравките казаха на термитите, че Царството Божие не е за тях, но за човека. Термитите не могат и не трябва да наследят земята. Авторът, който пише за термитите, казва, че голямо нещастие би било за човечеството, ако термитите успеят да влязат и в Европа. Някога, когато Европа е била тропическа зона, термитите са се развивали и там, но благодарение на студената епоха, която настанала в Европа, те били унищожени. От това време насам бялата раса е започнала свободно да се развива.

Сега, да се върнем към въпроса за вътрешното проучване на себе си. Няма по-красив обект от обекта за изучаване на човека. Тъй както е създаден организма на сегашния човек, той съдържа в себе си всички предшествуващи култури, изразени в една, или в друга форма. Всички предшествуващи култури и цивилизации, през които са минали

растенията, животните и човешките раси, са складирани в потенциално състояние в клетките на човешкия организъм. Следователно, ако някой човек иска да се домогне до изучаването на някое растение, той трябва да разбира законите на своя организъм, както ученият отива в някоя библиотека, или в някоя лаборатория и започва да борави с познати съчинения, с познати елементи. По този начин и съвременните хора трябва да разгърнат гънките на своето тяло и по него да четат, както по книгите на познатата за тях библиотека, своето минало, настояще и бъдеще. Само тогава ще може да се създаде по-разумен живот от този, който сега съществува. Какъвто строй и да дойде днес, той не може да бъде идеален. Преди всичко, хората трябва да бъдат свободни. Ако хората се стремят към богатство, те трябва да знаят, че всички не могат да бъдат богати. Всички хора не могат да бъдат и сиромаси. Целта на природата не е да направи хората богати, нито пък да ги направи сиромаси. Целта на природата е свободата на човешката душа. За да бъде свободен, човек трябва да разбира законите на живота, както и тия на разумната природа. В света има разумни сиромаси, има и неразумни сиромаси; има разумни богати хора, има и неразумни богати. Ние имаме пред вид разумните богати и разумните сиромаси, които са дошли в света да работят, а не да критикуват, защо светът е създаден така, а не иначе. Колкото и да критикуват, нищо няма да постигнат. Когато Шопенхауер казва, че в света съществува една зла воля, какво се постига с това? Не е достатъчно само да се констатира нещата, но те трябва да се изправят. Представете си едно лошо управление, което е взело всичко в ръцете си. Какво може да се направи срещу това управление?

Христос е казал: „Не противи се на злото!“ Това значи: ако на злото отговориш със зло, с това ти повече го засилваш. Следователно, на злото не отговаряй със зло! На доброто, обаче, отговаряй с добро. Значи, законът за доброто е обратен на този за злото. На любовта отговаряйте с любов; на доброто – с добро; на мъдростта – с мъдрост; на истината – с истина. На злото пък не отговаряйте със зло; на лъжата не отговаряйте с лъжа. Ето една отлична философия! Казвате: Как може без лъжа?– Може без лъжа. Вие трябва да знаете, че лъжата е изобретение на низши същества, а не на човека. Низшите същества са виртуози в лъжата. Много растения чрез лъжа, чрез измама привличат към себе си насекомите, като ги използват за храна. Тези растения изработват особени капчици течност, която отдалеч свети, привлича насекомите. Щом насекомото се приближи към растението, последното се отваря и го поглъща. В продължение на 24 часа растението изсмуква соковете на насекомите и след това се отваря. От насекомото не е останало нищо, освен неговия скелет, който се изхвърля навън. Растението отново се отваря и чака нова жертва, като че до това време не е извършило никакво престъпление. Ще кажете, че Господ е

създал тези растения.– Бог ги е създал, наистина, но Той няма никакво отношение до капчиците, с които насекомите се привличат. Те са изобретение на самите растения. Този въпрос има друго обяснение. Той е във връзка с икономията в природата. Природата иска да опита разумността на това растение; тя иска да опита, може ли да се подкупи, или не може. По същия начин тя изпитва и насекомите, дали са умни, или не. Когато някое насекомо се приближи към едно от тия растения, то погледне вътре, а природата го пита: Как ще разрешиш сега тази задача? Ако насекомото е умно, ще погледне към растението и ще избяга далеч от него. То казва: Аз разбирам тази работа. Които не разбират, нека влязат вътре, да научат един урок.

Питам: ако и вие, с вашите мисли и чувства, влезете в такова цвете, какво ще бъде положението ви? Външността мамии, привлича хората. Тя поражда в ума на човека неправилни, изопачени мисли и чувства. Например, един беден, прост човек, облечен с прости дрехи, върви по улицата и среща един богат, хубаво облечен, със скъпи дрехи, с нова шапка, с нови обувки. Погледне го и си въздъхне. Обърне се натук-натам, вижда, че всички го поздравяват, почитат го. Погледне дрехите си, въздъхне си и казва: Ех, да имам и аз такива дрехи, и мене щяха да почитат! Но сега, никой не ми обръща внимание. Много от съвременните хора са дошли до убеждението, че за да бъде почитан и уважаван, човек трябва да бъде богато облечен. Това не е право. Дрехите не правят човека. Неправилността на това положение е изнесено в един анекдот за Настрадаин Ходжа. Един ден той се облякъл в най-простите си дрехи и отишъл в едно кафене да пие кафе. Влязъл в кафенето, но никой не му обрънал внимание. Заръчал си кафе, изпил го, платил за него и си излязъл, пак тъй от никого незабелязан. След няколко деня той облякъл новите си дрехи, турил си нова шапка, нови пантофи, напръскал се с гюлова вода, и отишъл в същото кафене. Още с влизането му, започнали да го канят да седне ту на една, ту на друга маса. Заръчали му едно кафе. Той взел чашката с кафе в ръка и излял кафето върху кюрка си, като казал: Заповядай, пий това кафе! Тази чест се пада на тебе! Почерпили го второ кафе, но той пак го излял на кюрка си.

Казвам: дрехите са си дрехи, но да се мисли, че външността изменя човека, това е унижение за него. Достойнството на човека се заключава в неговия ум, в неговото сърце, в неговата душа и в неговия дух, а не в дрехите. Дрехите са резултат на човешкия ум. Разумният човек може да бъде хубаво, богато облечен, а може да бъде и просто облечен, но дрехите не определят неговата разумност. Сега в света има много костюми. Ако отидете в Америка, в Англия, в Германия, във Франция, в Китай, в Япония, навсякъде ще видите най-разнообразни костюми. Всеки народ си има своя

специфична носия. И българите имат свои носии. Ако изучавате техните носии, ще видите, че шопите, например, и лятно, и зимно време носят по два кожуха. Това е остатък от живота на пещерния човек. Кожусите, които шопите носят, са остатъци от ледената епоха, през което време те са живели. В подсъзнанието си, те носят спомени за тази епоха и очакват тя пак да дойде. Като обличат двата кожуха, те си казват: Нека ни е топличко, да не се простудим.

„Почитай баща си и майка си!“ Почитай Първичната Причина, която ти е дала подтик да се проявиш на земята. Почитай и онази съществена идея в себе си, която те отличава като човек! Това наричаме ние баща и майка. Почитай Бога във външната форма на своите баща и майка! Като почиташ баща си и майка си, ти се повдигаш. Ако баща ти се повишава, и ти се повишаваш. Ако царят се повишава, и неговите синове и дъщери се повишават. И обратно: когато майката и бащата губят, заедно с тях губят и синовете, и дъщерите им.

„Люби ближния си, като себе си!“ Аз свързвам този процес с друг процес в природата. Да любиш ближния си, това е процес, свързан с яденето. Любовта към ближния и процесът на яденето са едно и също нещо. Когато човек може да избира храната си и да я дъвче добре, той може да обича ближния си. Лакомият не може да обича ближния си. Любовта към ближния е благородство на характера. Това е храна за душата. Хората остаряват, защото не любят ближните си. Който не люби ближните си, той е осъден на старост. Когато престане да люби, човек преставя да се храни, вследствие на което остарява. Някой казва: Този не заслужава моята любов, онзи не заслужава моята любов. Кажеш ли така, настъпило е вече скончанието на твоя век. Ти свършено изсъхваш, и животът губи вече за тебе смисъла си.

„Почитай баща си и майка си, люби ближния си, както себе си.“ Това са два велики закона, първият от които е свързан със закона на вдишването и издишването, а вторият – със закона на храненето. Само високо интелигентният човек, който е разбрал законите на природата, може да почита баща си и майка си. Като изучавате живота на растенията, на птиците, на млекопитаещите, ще видите, че ония от тях, които са по-интелигентни, имат уважение към баща си и майка си. Вечер, когато се нареждат да спят, онази птичка, която повече обича майка си, отива близо до нея; онази пък, която повече обича баща си, отива близо до него. Всички се нареждат така, че между тях не се създава никакво противоречие. Едните се нареждат отляво на майка си, а другите – отдясно на майка си; едните – отляво на баща си, а другите – отдясно на баща си, и между тях не се явяват никакви противоречия. Питам: отде дойде тази

идея у птиците, да знаят, как да се нареждат и какво да правят? Ще кажете, че това е инстинкт. Това, което наричате инстинкт, още не обяснява проявите в природата. Разбира се, по интелигентност, хората не могат да се сравняват с никакви животни. По интелигентност, човек седи хиляди, милиони пъти по-високо от кристалите, от растенията, от рибите, от птиците, от млекопитаещите и т. н. Хората не проявяват даже всичката своя интелигентност, която им е дадена. Ето, много религиозни, духовни хора, които служат на Бога, често се обезсърчават и казват: Какво трябва да правим сега?– Вие, които сте хиляди пъти по-интелигентни от растенията, идете при тях и ще видите, че те знаят, какво да правят. Чудни са хората! Слугата знае, какво да прави, а господарят не знае. Ученикът знае, какво да прави, а професорът, който му преподава, не знае, какво да прави. Когато някой казва, че не знае, какво да прави, той се натъква на една архаична мисъл, останала от миналото, която днес се явява като препятствие в живота му. Какво трябва да прави? Да я заобиколи. – Животът няма смисъл. –Това е друга архаична мисъл, която трябва да се заобиколи. Ще си кажете: Било е време, когато животът е нямал смисъл, но днес има смисъл. Каквата архаична мисъл мине през ума ви, вие трябва да я заобиколите така, както инженерите, при пробиване на тунели, заобикалят онези канари и скали, които им препятствуват.

„Почитай баща си и майка си!“ Когато говорил на учениците си, Христос им обяснявал вътрешния смисъл на онези закони, които седят зад разумната причина. Той им обяснявал далечните причини и последствия на нещата. Има неща, които днес не можете да постигнете, понеже сега им поставяте основа. Ако искате преждевременно да постигнете известни неща, вие сами ще си попречите. За да постигне своите желания, всяка сутрин, като става, човек трябва да изправя отношенията си към майка си и баща си. Ако сега дойде някой реформатор в света, първата му задача ще бъде да накара хората да оправят отношенията си към своите майка и баща, не на сила, но по съзнание. След това той ще ги застави да оправят отношенията си към своите близни. Аз наричам ваш близен този, който, при всички условия на живота ви, може да служи като лост за вашето повдигане. Вие трябва да любите ближния си, понеже без тази любов не можете да се повдигнете. Любовта към Бога е капиталът, който човек трябва да възприеме от Него, за да се повдигне. Любовта към ближния пък представя човешката воля, човешкия лост, с който хората взаимно трябва да си помагат. Следователно, дали ще работите за ближния си, за дома си, или за Бога, законът е един и същ. Вашите деца не са тела, но души, от които не можете да изисквате да ви гледат на старини. Ако те доброволно пожелаят да ви гледат, това е друг въпрос, но първото им отношение е към Бога. Те са интелигентност, която работи заедно с интелигентността на всички души. Защо? Защото законите на природата се кооперират,

работят заедно. Който иска да проучи първия закон – любовта към Бога – той трябва да продаде всичкото си имане, да го раздаде на сиромасите и да почне отново да печели. Това значи да очисти човек сърцето си от всичко старо, от всичко непотребно. Това значи да се приготви човек за Божественото разбиране. Няма по-красиво нещо от това, да придобие човек Божественото разбиране, Божествения мир. А тъй, да се теоретизира само, че човек трябва да се самоотрече – това нищо не значи. Човек може да се отрече само след като дойде до онова вътрешно, Божествено разбиране. Когато бият някого, той може да се отрече от нещо, но това още не е съзнателно отричане. Отричането подразбира да употреби човек всичкото изобилие, което има в себе си, за повдигане на баща си и майка си, т. е. за онази свещена идея, която носи в душата си. По обратен път тази идея ще работи и за неговото повдигане.

Сега от всички хора се изисква дълбоко проучване на законите в природата. Скърбите и радостите също така трябва да се проучат. Като казвам, че човек трябва да страда, това не значи, че съм за страданията. Аз не съм нито за страданията, нито за радостите. Защо? Има радости, които не почиват на здрава основа. Например, разбойникът, който убива, който краде, се радва, че е придобил нещо, но радостта му не е дълготрайна. Тази радост не е истинска. Неговата радост е скръб за другите. Такава радост не е Божествена. Когато радостта на едного е скръб за друго, и когато скръбта на едного е радост за друго, това показва, че хората живеят още в един преходен свят. Светът, в който хората живеят, не е разумен свят, те трябва да дойдат до взаимно разбиране. Разумният човек трябва да накара доброто и злото в него да се скарат, а той да стои настрана и да наблюдава. Само така могат да се разрешат въпросите. Затова е казал Христос: „Не противи се на злото!“ Няма адепт, няма Учител в света, който да е казал на хората да се борят със злото. Който се е опитал да се бори със злото, той всякога е бил побеждаван. Злото е мощна сила, пред която цели светове са изчезвали. Злото е космическа сила, пред която трябва да се пристъпва с благоговение. То е поток от лава, пред която нищо не можете да направите. Апостол Павел е казал: „Побеждавайте злото с добро!“

Съвременните учени искат да убедят хората, че злото може да се ограничи. Днес това е невъзможно. Злото е космическа сила, която може да се ограничи само с векове. Опитността на миналите векове, както и тази на миналите народи са довели хората до заключение, че злото се побеждава само с доброто. Човек трябва да носи доброто в себе си като оръжие против злото. Злото не е определено само за вас, то съществува независимо всичко друго, но защо съществува, никой не знае. Няма философ или учен, който да е обяснил причините за съществуването на злото. Досега са дадени хиляди обяснения, от старите и от новите времена, но нито едно от

тях не е самата истина. Факт е, че злото и доброто съществуват. Защо и за какво, това не е важно. Важно е, че тези две сили са станали причина човек да съществува, т. е. да се прояви. Ако злото изчезне, човек не може да се прояви; ако доброто изчезне, човек пак не може да се прояви. Следователно, злото и доброто съществуват, за да се прояви човек. Обект на доброто и на злото в космоса е човекът. Това обяснение още не е научно, и то представя известни догадки, известни предположения.

„Почитай баща си и майка си!“ Това значи: не презирай баща си и майка си, не им отвърщай със зло, не гледай час по-скоро да се освободиш от тях, не гледай на баща си като на простак. Почитай баща си и майка си, макар и четири факултета да си свършил. Баща ти, който те е родил, е по-учен от тебе. Колкото факултета да си свършил, баща ти има един факултет повече от тебе. Баща ти не обича да се хвали. Когато синът покаже своя диплом на баща си, последният поклати главата си и казва: Синко, аз разбирам, че много още човек има да учи. Един ден, като дойдеш на моето положение, ще видиш, че с това учение нищо не става. Ти мислиш, че днес всичко е идеално, но един ден, когато се обезсърчиш, когато живота изгуби за тебе смисъла си, тогава ще търсиш друг път, докато най-после дойдеш до разумното в света, до познаване вътрешния смисъл на живота. Как ще познаете живота? – Като се обезсмили и после – отново осмисли. Казано е в Писанието: „Това е живот вечен да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога.“

„Почитай баща си и майка си! Люби ближния си, както себе си!“ Това са два психологически процеса, тъй необходими за човека, както е необходима дихателната система за него. Който не разбира тези закони, той ще се осакати. Приложете тези закони и ще видите, че те ще внесат известно подобрение в живота ви. Когато Христос е казал на богатия да продаде имането си, с това Той искал да го застави да влезе в отношение с хората, да се обмени, да създаде връзка с тях. Това може да се постигне с двата психологически закона – почит към майката и бащата и любов към ближния. Тези два закона трябва да се осмислят и приложат в живота. Това са истини, които досега не са приложени, както трябва, вследствие на което в съвременната култура те се явяват в нова фаза.

Всички говорят за любов към отечеството, за свобода на народите, но как ще дойде тази любов, отде ще дойде тази свобода - и те не знаят. Всички говорят за равенство и за свобода, но отде ще дойдат това равенство и тази свобода? Докато човек не почита баща си и майка си, никаква свобода и равенство не може да придобие. Докато човек е гладен, докато не се е нахранил, за никаква свобода и равенство не може да се говори. Всички говорят за „папото.“ Важен е въпросът за храненето, т. е. за хляба

специално. Въпросът за хляба не е само външен, физически или материален, но той още е вътрешен духовен въпрос.

Съвременните хора носят в себе си голямо богатство, и при това богатство не знаят, какво да правят: вайкат се, плашат се, че ще умрат и всичко ще изгубят. – Жалко е, че те съзнателно оставят тялото си да умре, да се разпръсне по четирите краища на света. Те не знаят, че клетките на техните тела попадат в телата на другите хора, при съграждането им, и там, съединени с други клетки, влизат в мозъка на някой човек, дето служат при предаване и възприемане на мислите. Често клетките на някой виден философ попадат при съграждане мозъка на обикновен човек, и там започват да работят, да помагат за неговото развиване. Това се потвърждава от важния закон в природата, че нищо не се губи, нито създава. Всички велики мисли очакват да попаднат в умовете на някои хора, които да ги възприемат и реализират разумно. Някои мисли пък не се реализират правилно, вследствие на което се създават противоречията в живота. Някой човек се лута натук – натам, не знае, какво да прави. Дойде при него приятеля му и казва: Ожени се, и работите ще се уредят. Друг му казва да не се жени. Ако е женен и живее добре с жена си, казват му да я напусне, или да я набие и т.н. Това са механически мисли, които не почиват на здрава основа. И да се реализират, те няма да дадат добри резултати. За да могат тия мисли правилно да се реализират, преди всичко човек трябва да почита майка си и баща си. Който не почита майка си и баща си, и да се ожени, той пак ще бъде нещастен. Това всички трябва да знаете. Защо? Ако той не почита майка си, как ще почита жена си? И жена му ще бъде подобна на майка му. Жената е крайно взискателна към мъжа си. Първото нещо, което тя ще изисква от него, е справедливост. Той трябва да бъде спрямо нея тъй справедлив, както и спрямо себе си. Тя не държи толкова за любовта му, колкото за справедливостта. Любовта идва на второ място. И затова, в който момент тя почувствува, че той е несправедлив към нея, всичко е свършено. След това той може да се докарва пред нея, да ѝ купува разни неща, но въпросът е свършен вече. Мъжът пък, от своя страна, изисква от жена си уважение. На първо място седи уважението, а после любовта. Че жената щяла да му направи баница, или нещо друго – това не хваща място, ако тя не го уважава.

Следователно, ако хората искат да живеят добре, те първо трябва да поставят за основа на своя живот закона „почитай майка си и баща си!“ Този закон има значение и в социалния, и в семейния, и в индивидуалния живот на хората. От прилагането, или неприлагането на този закон зависи щастието или нещастieto на хората. Затова казваме, че хората сами градят своето щастие и сами го разрушават. Ако някоя жена ме пита, защо не може да живее с мъжа си добре, ще ѝ кажа: Ти не живееш добре с мъжа

си, защото не почиташ баща си и майка си. Ти не ги постави на нужната висота. Ти избяга от тях, ожени се без тяхно позволение, като помисли, че седиш по-високо от тях. Съвременните хора казват, че дъщерята е свободна от влиянието на родителите си. Според мене, именно, като свободна, тя трябва да поиска съвета на баща си и на майка си. Аз взимам майката и бащата в тяхната идеална форма, не в обикновената форма и проява на майка и баща.

Сега, аз не искам да възприемате нещата на вяра, но направете поне един малък опит върху това, което ви говоря, и ще видите, дали съм прав, или не. За себе си аз съм прав, защото, всичко, което говоря, съм опитал, но ако и вие се уверите, че съм прав, печелите. Ще кажете, че може да има изключения. – Възможно е и това. Някой път изключенията биват 25%, някой път – 50%, а някой път – 75%. Когато говоря, даже и 75% да има изключение, пак ще спечелите. Ако имате резултат 25%, това е максима, с която, ако работите, животът ви ще бъде десет пъти по-добър, отколкото е сега. Затова, именно, Христос е казал: „Почитай баща си и майка си като разумен човек! Люби ближния си като разумен човек!“ Само при това положение ще имате Божието благословение, понеже почитта към родителите е закон, основан от Бога. Христос казва: „Който има Божието благословение, той ще има слава и почести, и каквото душата му пожелае, ще има. Който спазва този Божествен закон, той всичко ще придобие, не само за един, или за два дена, но за цялата вечност. Той ще придобие повече, отколкото е очаквал. Това не значи още, че ще дойде ден, когато всички въпроси ще се разрешат. Не, това никога няма да стане. Едно трябва да знаете: в сегашната еволюция на космоса нещата нямат край. Защо няма да дойде край на нещата? За хората няма начало, няма и край, но за Бога има начало, има край. Той е и в началото, и в края. Какво могат да говорят хората за начало и за край? Началото и краят са достояние само на Бога, затова Той казва: „Аз съм начало, аз съм край. Аз съм алфа, аз съм омега.“

Някой казва: Какъв ли ще бъде краят на моя живот? – Никакъв край нямаш ти. – Какво ли е било началото на моя живот? – Никакво начало нямаш ти. Тази е правата философия. Като проследите цялата история на човечеството, ще видите, че нито един държавник, който е турил начало на някоя държава не е останал до днес жив. Коя от старите велики държави е останала да съществува до днес? Де е Асирия? Де е Вавилон? Де е стара Индия? Де е велика Персия, която едно време е заповядвала на света? Де е велика Франция на Наполеона? Де е велика Германия? Де е велика Русия? Има нещо, което липсва на съвременните хора, за да разберат законите, по които обществата могат да се развиват. Развитието на обществата и народите не върви по никакви произволни закони. Велики закони

управляват развитието на обществата и народите, но хората трябва да познават тия закони и да им се подчиняват. Когато разрешавате душевните въпроси в себе си, тогава и социалните въпроси се разбират в по-голяма светлина. Тогава хората разбират и своите отношения към обществото. Това не значи, че те трябва да се изолират. Хората знаят, че те не живеят за себе си, но живеят за някого. Като не разбира великия закон на Битието, бащата казва, че живее за дома си; домът казва, че живее за обществото; обществото – за народа; народът – за човечеството, а човечеството – за целия космос. Еволюцията може да върви и по този начин, но човек все трябва да живее за някого. Ако схващате живота така, ще видите, че имате мощ в себе си.

„Почитай баща си и майка си!“ Забелязано е, че всички народи, в които майката и бащата са заемали почетно място, са имали по-дълга култура. Като народ, египтяните се отличавали с голяма справедливост, но когато изгубиха това качество, те пропаднаха. Когато евреите влязоха между египтяните, последните пропаднаха, защото не можаха да се справят с тях. Най-после Бог трябваше да изпрати Моисей между евреите. Фараон се бори с Бога и не пусна евреите, заради което в невидимия свят се взе решение Египет да не съществува като държава за хиляди години, за да изкупи греховете си. Когато научи урока си, той отново ще възкръсне. Не е позволено на един народ да мъчи друг народ! Не е позволено на господаря да мъчи слугата си, нито на слугата да мъчи господаря си. Не е позволено на мъжа да мъчи жена си, нито на жената да мъчи мъжа си! Не е позволено на брата да мъчи сестра си, нито на сестрата да мъчи брата си!

„Попитай баща си и майка си! И люби ближния си, както себе си!“ Тези два закона трябва да ги спазвате. Това е човещината, това е възвишеното и благородното у вас. Това трябва да проникне във вас, за да покажете, че сте хора от новата култура. Новите писатели трябва да пишат в този дух. Това са думите на Христа, на Великия Учител, Който дойде от невидимия свят. Той казваше: „Както ме е Отец научил, така и аз ви уча.“ „Аз зная, че всичко, каквото имам, е от Отца ми дадено.“

Сега и аз ви оставям с тия два закона и вярвам, че като дойдете втори път, вашите бащи и майки ще бъдат на почетно място, а ближните ви ще бъдат тъй галени, както майката гали своите възлюбени деца.

26. Беседа от Учителя, държана на
11 март, 1928 г., София – Изгрев.

ЖИВАТА НАУКА

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!“

Т. м.

Чете се темата: „Защо живее човек?“

В живота има една отегчителна страна. Тази отегчителна страна на живота се заключава в преповтарянето на нещата. Наистина, отегчително е да повтаря човек едно и също нещо по няколко пъти. И с повторението на нещата се придобива нещо, но от дълго повторение най-после човек изпада в положението на някой математик, който, след като е работил дълго време върху някой въпрос, завършва работата си с нула и казва: „Всичко това е равно на нула.“ Така трябва да постъпва човек и при решаване на противоречията в живота си. Много години трябва да работи той върху задачата на противоречията, докато я сведе най-после до нула. Дълго време трябва да решава задачата на скръбта и радостта, докато я сведе до нула. Нулата има смисъл за онзи, който разбира нещата, но не и за онзи, който не ги разбира.

Следователно, когато кажат някому, че нула не струва, това показва, че и нулата има стойност. Често в живота хората си служат с израза: „Този човек е диаметрално противоположен на еди-кого си.“ Какво означава това? Знаем, че диаметърът е мярка на кръга, т. е. той определя големината му. Когато кажат, че един човек е диаметрално противоположен на друг, това показва, че и двамата вървят по крива линия, но така, че когато единият върви по горната половина на кръга, другият върви по долната половина. Значи, тези двама души не мислят еднакво, не разбират нещата еднакво, интересите им се пресичат и т. н. Това са изрази, с които хората определят известни положения в живота.

Мнозина се запитват какво могат да придобият от окултната наука. Щом се задава този въпрос, това показва, че те не разбират тази наука. В такъв случай да оставим настрана окултната наука и да говорим за живата наука. Има една мъртва наука, която не расте, не се развива. Тя е механическа наука, подобна на камъните. Обаче живата наука, за която ви говоря, постоянно расте и се развива. Живата наука създава мисъл в човека. Кой

човек мисли? Само онзи човек мисли, който е уравнил в себе си скръбта и радостта. Докато скърби, човек не мисли; докато се радва, човек също не мисли. Който скърби, той гледа по-скоро да се освободи от скръбта. Който се радва, той пък се е захласнал в радостта и за нищо друго не мисли. Обаче когато човек уравни в себе си скръбта и радостта, той е свободен вече да мисли. Понеже е минал и през скръбта, и през радостта, той вече мисли, разсъждава за причините, които са създали скръбта и радостта му. Ако при тези разсъждения човек може да намери причината за радостите и скърбите в живота, той е попаднал в правата посока на своята мисъл. Това значи права мисъл. А който мисли право, той е свободен.

Всички хора искат да бъдат свободни. Свободата изисква едно нещо от човека: като я придобие, да знае как да я пази. Свободният човек контролира всички свои удове. Деятелността на неговите удове се намира под контрола на разумната му воля. Докато краката, ръцете на човека са под контрола на неговата воля, той е свободен да ходи; докато мозъкът, нервната му система са под контрола на неговата воля, той е свободен да мисли. Свободният човек е господар на своите действия, но не и на ония, които стават вън от него, в природата.

Вървите из една планинска пътека. Отдясно на пътеката се откътва една канара и пада по направление към вас. Какво трябва да правите? Отбийте се от пътя си, идете наляво. Нека канарата мине свободно. Речете ли да я заставите тя да отстъпи, вие ще пострадате. Няма да се урони достойнството ви с нищо, ако вие сторите път на канарата да мине. И скърбите не са нищо друго, освен камъни или канари, откъснати от някой планински връх. Те продължават да се движат, докато пътят им е наклонен. Вие сте пътник, качвате се нагоре по планината, вървите към планинския връх. На пътя си непременно ще срещнете скръбта. Ако сте разумен, свободен човек, вие ще сторите път на скръбта да мине, без да ви докосне. Тогава на вас ще останат само разсъжденията отде иде скръбта, каква е силата ѝ, големината ѝ и т. н.

Сега да оставим настрана въпроса за скърбите и страданията, но да дойдем до положителната, до живата наука. Някой ще каже, че нищо особено не е придобил от тази наука, макар че следва вече толкова години. Питам: какво особено са придобили ония, които са свършили университет? Срещате учени, които са свършили даже два факултета, но и те не знаят същественото в живота. Голяма теория имат, но практиката им е малка. Като дойдат до някоя житейска мъчнотия, факултетите не им помагат. Срещате един химик, гледате го как съединява елементите и образува съединения; после разлага съединенията и отде-ля елементите в свободно

състояние. Така той изучава афинитета на елементите един към друг, изучава свойствата им. В това отношение химикът мяза на човек, който примирява и разединява хората. Той взема два обема водород и един обем кислород, съединява ги и образува вода. Това не е голямо изкуство. Термитите преди него още са знаели как се образува водата. Станлей, знаменит английски естествоизпитател, се учудва на способността на термитите да по-лучават по свой начин вода. Като правил изследванията си в тропическа Африка, той наблюдавал как вековни дървета изсъхвали от суша, когато в това време жилищата на термитите били влажни. Той дошъл до заключение, че термитите по някакъв особен начин използвали въздуха и получавали вода. Какво особено допринесоха термитите със знанието си да съединяват водорода с кислорода и да получават вода ? Между термитите имало не само химици, но и инженери, и архитекти, и скулптури, но при всичката им наука, те пак термити си останали. Защо ? – Тяхната наука била ограничена. И съвременната наука не е още онази, към която човешкият дух се стреми. И тя е още ограничена. Науката трябва да достигне до положение, да освети пътя на човечеството, да го освободи от всички заблуждения.

Какво трябва да научи ученикът от окултната наука и какво – от живата наука ? Живата наука започва оттам, дето свършва окултната наука. За да влезе в живата наука, ученикът трябва да знае общите принципи на всички науки. От него не се изисква да знае всички факти в подробност, но той трябва да владее общите, основните положения на науките. Значи той трябва да знае основните принципи на химията, физиката, ботаниката, минералогията, геологията и т.н. Човешкият дух непреривно работи, търси истината, вследствие на което се нуждае от всички науки. Например съвременните лекари казват, че сърцето на здравия човек бие по 72 пъти на минута. Обаче ако човек се заеме специално с изучаване пулса на сърцето, ще види, че при всеки импулс, при всяка радост или скръб, при всяка най-малка промяна в състоянието на човека, съобразно с това и пулсът му се изменя. Значи твърдението, че човешкото сърце бие по 72 пъти в минута, е толкова вярно, колкото е вярно, че разстоянието от земята до слънцето е 92 или 93 милиона мили. Какви са тези изчисления, които имат разлика от един милион мили? Ако разликата в изчисленията е един метър, или един сантиметър, разбирам. Но да се изтъква разлика от един милион мили, това не говори за точности в науката. Това е относителна наука. Какво ще бъде положението на онзи, който тръгне за слънцето и увисне в пространството на един милион мили разстояние от него? Хората, които се занимават с живата наука, са определили разстоянието от земята до слънцето с точност до един сантиметър. Тъй щото, ако някой тръгне до слънцето, трябва да знае доде ще стигне. Има смисъл, като измине определеното разстояние, да може да стъпи на слънцето, а не да увисне в

въздуха. Човешкият дух прави точни изчисления във всички прояви на науката. Що се отнася до биенето на сърцето, забелязано е, че първите 12 часа от деня, сърцето бие по-бързо и с няколко удара повече от нормалното биене. През тези 12 часа сърцето е във възходящо състояние. През вторите 12 часа на деня, т. е. през втората половина на деня, ударите на сърцето намаляват с няколко и сърцето се намира в низходящо състояние. Същото нещо се забелязва и през месеците и годините. Първите 14 дена от месеца сърцето е във възходящо състояние; вторите 14 дена сърцето е в низходящо състояние. Първата половина от годината сърцето е във възходящо състояние, а през втората половина на годината – в низходящо състояние.

Мнозина от вас намират тия неща маловажни. – Не, важно е човек да знае кога сърцето му е във възходящо състояние и кога – в низходящо. И тогава, ако започне някаква работа или ако изучава някаква наука през времето, когато сърцето му е във възходящо състояние, той ще има един резултат; когато започне изучаването на една наука през времето, когато сърцето му е в низходящо състояние, той ще има друг резултат. Какви резултати ще имате, ако посадите едно ябълково дърво през пролетта, друго – през лятото, трето – през есента, и четвърто – през зимата? Резултатите в четирите случая ще бъдат различни. Които не разбират тия закони, мислят, че нещата могат да станат на всяко време, като че в света съществува произвол. – Не е така. За извършване на всяко нещо има точно определено време. Също така е определено за всеки човек кога трябва да пее, кога да свири, кога да учи, да работи, да почива и т. н. Наука е това! Какво правят съвременните хора? Когато трябва да пеят, те тогава се разговарят, а когато трябва да се разговарят, тогава пеят. Когато трябва да се молят, те играят, а когато трябва да играят, те се молят. Хората са разместили нещата в своя живот, вследствие на което са объркали работите си.

Някой казва, че не иска да се моли. Молитвата не се прави насила. Привилегия е за човека да се моли. Въпреки това, най-голямата свобода, която е дадена на човека, е свободата да се моли, когато иска и както иска. Свободен човек е онзи, който се моли. Човек, който не се моли, и общество, което не се моли, са осъдени на израждане. Да се молиш, това значи да си в положението на царски син: седиш спокоен, от никого не-смущаван, размишляваш за Великия, за небето, за напредналите същества, с които влизаш във връзка. Така ще се създаде прииждане на сили от Бога до човека, при което той ще забрави низшето, земното, ще се повдигне повисоко от обикновеното си положение. Ще кажете, че това са фантазии. Според мене животът без фантазии няма смисъл. Докато фантазира, човек живее; щом престане да фантазира, той престава да живее. Човек трябва

да фантазира, но трябва и да страда, и да се радва, докато дойде до пълно уравновесяване на силите в своя организъм.

Представете си, че имате две житни зърна, А и В. Житното зърно А остава в хамбара за дълго време. То е спокойно, не е изложено на вятър и дъжд, не е изложено на страдания, но вечно само остава. Обаче житното зърно В се изважда от хамбара и се посажда в земята, при трудни условия: пръстта отгоре го наляга, и то се бори да пробие земята, да излезе на повърхността ѝ. Но като излезе на повърхността на земята, и тук го чакат страдания: дъжд, вятър, бури, горещини. Един ден то узрява, размножава се и започва да се радва на своите плодове. Житното зърно А се намира в будическо състояние, но се лишава от растене, развитие и размножаване. Житното зърно В не е в блажено състояние, не е в покой. То е изложено на скърби и на радости, но расте

и се размножава, плод дава. Следователно, ако някой ученик иска да изпита будическото състояние, той трябва да се откаже от възможността да се развива. Искан ли да расте, да учи, да се развива, той трябва да приеме второто положение – да го посадят в почвата, дето ще има условия да расте и да се размножава. За да се развива, ученикът трябва да изучава положителната, живата наука, която, от една страна, ще коригира сегашните му знания, а от друга страна, ще ги допълня.

На фиг. 1. имате два кръга, А и В, които имат общ радиус. Точките А и В, които същевременно са центрове на двата кръга, представят възможности за проява на човека. Горните части на двата кръга представят Божествения свят, от който, чрез вдишки и издишки, се създават цели вселени, цели светове. Долните половини на двата кръга представят човешкия свят. Това е хипотеза, а не теория. От тази хипотеза вие можете да създадете, колкото теории искате.

Представете си, че в центъра А на първия кръг, се посажда едно житно зърно. Тази половина на кръга, под центъра А, надолу, представя почвата на физическия свят. Житното зърно се разпуква, пуца коренчета, които се стремят да достигнат центъра на земята, но не могат. След големи усилия, житното зърно пуца стъбло, излиза над повърхността на земята и започва да се стреми към центъра на слънцето. И този стремеж не се реализира, и затова, като стигне известна височина, житното стъбло се развива, пуца листа, клончета, започва да цъфти. Най-после житният стрък дава клас, който започва да зрее. Двата стремежа на житното зърно – към центъра на земята и към центъра на слънцето, представят стремежа на човешката душа, който в един живот се реализира до известна степен само и продължава да се проявява във всяко негово съществуване. Когато

стремежът на човешката душа не може да се реализира, човек се намира в потенциално състояние. Същото може да се каже и за човешките идеи. Човек не може всякога да реализира идеите си. За да прокара една своя идея, той се нуждае от потенциални сили, с които да отгледа, да откърми идеята си и после да я прокара навън. Без потенциални сили в себе си, човек нищо не може да постигне. Когато се говори за търпението, подразбираме метод за развиване на потенциални сили в човека. Има три вида потенциални сили: механически, психически, или чувствени, и мислови или интелектуални. Следователно всеки човек се нуждае от трите вида потенциални сили, за да може да реализира някои свои идеи и желания.

Сега аз говоря върху различни въпроси, което на мнозина се вижда разхвърляно. Това са встъпителни мисли само, както човек прави встъпителни движения, преди да започне някаква сериозна работа. Ние не сме дошли още до ония вътрешни опити, които потвърждават нашата наука. Към тях ще пристъпваме постепенно. При това, ние ще започнем от малките опити и естествено ще навлизаме към по-големите. Например един от малките опити е да изменим цвета на човешките очи, от черни да ги направим сини. Всеки човек може да направи този опит. В него няма никакво изкуство. Да измениш очите на човека, това значи, едновременно да му придадеш нещо и да му отнемеш нещо. Промяната в цвета на очите е в зависимост от промяната в умственото му състояние. Всъщност тази промяна се дължи на отслабване на вибрациите на човешкия мозък. Това отслабване на вибрациите пък се отразява върху блясъка на очите, вследствие на което те менят своя цвят. Цветът на очите служи като диагноза за определяне умственото състояние на човека, както и състоянието на неговия мозък. Състоянието на човешкия мозък пък определя външните условия, при които човек живее. Очите са огледало на вътрешния живот на човека.

Ето защо добре е всеки човек да се оглежда често, да следи състоянието на очите си: какъв е блясъкът им, какъв е погледът – остър или мек и т. н. Ако погледът е остър, човек е събрал в себе си повече кинетическа енергия и трябва да потърси начин да се освободи от нея. Иначе той ще бъде нервен, възбуден, неразположен, готов да се кара с окръжаващите и т. н. Щом дойде в това положение, човек трябва да внесе в себе си елементи на мекотата. Това се постига чрез внасяне в ума, в сърцето живи, светли образи и възвишени чувства. За тази цел четете живота на великите хора. Като четете живота, произведенията им, вие се свързвате с тях и те започват да ви влияят благоприятно. Тези велики хора ще започнат вътрешно да ви тълкуват своите мисли и ще внесат по-голяма светлина в умовете ви. Също така четете Евангелието, да се свържете с Христа, с

евангелистите. Христос ще внесе в сърцата ви повече мекота, която ще се отрази добре върху мозъка ви, а оттам и върху целия ви организъм. Четете всички автори, поучавайте се от тях, но същевременно вдълбочавайте се и в себе си, в своята мисъл. Някои автори са писали своите творения преди хиляди години. Тогава те са мислили по един начин, а днес мисълта им е отишла напред. Те трябва да дойдат при вас, да изтълкуват мисълта си какво тогава са разбирали и какво днес трябва да се разбира. Техните мисли и разбирания за живота не са безсмъртни, нито са абсолютни. Когато четете Евангелието на Йоана, например, свържете се с него и пожелайте да ви обясни мисълта си, да видите как може да се приложи днес. Преди две хиляди години, когато той е писал Евангелието си, условията са били едни; днес условията са други. Достатъчно е да имате желание да прилагате знанията си, всичко ще ви се даде. Обаче мнозина искат само външни знания, без да ги прилагат. – Не, и най-малкото знание трябва да се приложи.

И тъй, като ученици, работете съзнателно върху себе си, главно върху очите си. Човек се отличава от другите животни по израза на своите очи. Като погледнете очите на човека, в тях трябва да виждате мекота, доброта, интелигентност, чистота, съобразителност, интуиция и т. н. Това значи човек с високо съзнание. Не виждате ли тия качества в очите на човека, той е още с елементарно съзнание. Така седи истината. Тя не търпи никакво залъгване. Природата не залъгва човека. Щом дойде до него, тя го пита: Искаш ли да изпълниш закона? Искаш ли да следваш правия път? Ако се съгласи, тя обещава да му съдейства, да реализира желанията на душата си. Ако каже, че цар ще го направи, в скоро време ще изпълни обещанието си. Но ако като цар не извърши задачата си, както трябва, тя ще го детронира и ще му докаже, че умът му не е достигнал, не е готов за тази работа. Неговото семе е паднало на пясъчлива почва, не е могло да пусне коренчета, затова бурите и дъждовете са го отнесли. Природата дава всичко на човека, но същевременно го изпитва доколко може да устои, каква стабилност има в себе си. Човек трябва да има сили в себе си, да знае как да се ползва от благата, които Бог му е дал. Използвайте и най-малкото знание, което ви е дадено, без да го складирате. Вие го складирате, туряте го в хамбарите си, а след това сте недоволни. Щом дойде недоволството, усещате се ограничени, като че отвън някой ви ограничава. Ограничението е вътрешен процес. Вътрешно никой никого не може да ограничи. Като не съзнавате това, вие се стремите към външна свобода. Едно трябва да знаете: свободата, била външна или вътрешна, е свързана с чистотата – чисти мисли, чувства и действия. Нямате ли тази чистота в себе си, и да ви се даде свобода, в скоро време ще я загубите. Ако искаш да те почитат, и ти трябва да почиташ; ако искаш да те любят, и ти трябва да любиш. Разумност се иска от човека. Давайте всекиму толкова, колкото той може

да възприема и обработва. Дойдете ли до любовта, там трябва да бъдете много внимателни. Като наливате от нея в чаша, ще гледате капка да не падне на земята. Така наливайте чашата, че винаги да остава малко празна. Енергията на любовта не търпи никакво преливане. Прелееш ли малко от любовта, ти ще си създадеш най-голямото нещастие. Това нещастие е подобно на нещастieto, което би сполетяло човека, ако отиде близо до пчелни кошери с чиния, пълна с мед. Всички пчели от кошерите ще се нахвърлят върху него, ще го накацат, ще го жият. Той ще се принуди да хвърли чинията с мед и да бяга далеч от пчелите. Светът е пълен с ларви, подобни на пчелите, които от хиляди години насам гладуват, чакат да капне отнякъде сок на любовта. Тъй щото, достатъчно е да потече най-малкото количество от сока на любовта, за да ви нападнат всички ларви. Какво по-голямо нещастие може да съществува от това? Всички хора страдат от неразбиране на любовта. Священо нещо е любовта! Като знаете това, не оставяйте да прелива сока на любовта отвън, че да ви нападнат ларвите, да ви създават нещастия и страдания.

Сега това не значи да се уплашите, че да се откажете от любовта. – Не, знание се иска от всички. Нужно ви е ново знание, ново съзнание за любовта. Любете всички хора, любете всички живи същества, но разумно. Мнозина поддържат идеята, че човек трябва да обича само едното. – Не, обичайте всички хора. Обичайте всичко, което Бог е създал. Разширявайте съзнанието си, колкото е възможно повече. Така ще придобиете нужното благородство. Обичайте всичко, което виждате и на небето, и на земята. Стрежете се да обичате всичко в света и знайте, че светът пак ще остане такъв, какъвто е. Едно можете да постигнете: душата ви да стане мощна, а умът – светъл, да разрешавате задачите си. Едни от задачите си ще разрешите, а други – ще останат за в бъдеще.

Следователно, както и да работите, две неща ще ви дадат и две неща ще ви откажат. Кои са тези неща, вие сами ще намерите. Като учите, като придобивате знания, вие сами ще си отговорите. Аз ще ви кажа само едното, а именно: вие търсите щастие, но няма да ви го дадат. Вместо щастие, ще ви дадат смъртта, която не искате. И гении, и светии–всички са минали през смъртта. Засега смъртта е неизбежен процес, колкото и както да се стремят хората да я избегнат.

Това са ред мисли, които нахвърлям, с цел да мислите, да разсъждавате, да придобивате права мисъл. Велика наука се придобива в Школата, но за това са нужни хиляди години. Ученикът трябва да следва Школата най-малко хиляда години, за да го приемат като кандидат да следва университета. Като се запише студент в университета, той трябва да следва две хиляди години, докато го допуснат на изпит по материала от първите

два семестъра. Тъй щото, за свършване на един факултет от Великата Школа,- нужни са осем хиляди години. След това, за да провери, за да приложи задачите, които е решавал в университета, нужни са около десет милиона години. Като слушате да говоря така, ще пожелаете да се съкрати това време. Времето може да се съкрати така, че хиляда години да станат един ден. Това, което човек може да свърши за хиляда години, Бог може да го свърши за един ден. И обратното се случва: това, което човек може да свърши за един ден, Бог може да го направи за хиляда години. Това зависи от работата, която се предприема. Туй са хипотези, в които можете да вярвате, можете и да не вярвате. Ако ви ползват, вярвайте; ако не ви ползват, можете да ги слушате само, без да градите нещо върху тях.

Едно е важно за вас: не влизайте в стълкновение с вашите идеи! Не казвайте, че това не можете да направите или онова не можете да направите. Докато живеете, вие трябва да учите. Щом сте влезли в живата, Велика Школа, вие трябва да постоянствате в учението, за да имате резултат. Каквото придобиете в тази Школа, това ще ви остане. Придобитото ще бъде плод на вашия живот. В светската наука е точно обратно: каквото човек придобие, всичко му се взема. Някои ясновидци твърдят, че еди-кой си пророк, който живял две-три хиляди години преди Христа, бил виден, знаменит, имал много знания. Днес пак живее на земята, но вече като обикновен човек, без пророчески знания и опитности. Питам: къде остана неговото знание? Други ясновидци казват, че еди-кой си учен, който живял във времето на Христа, създал някакви научни теории, но днес минава между обикновените хора на земята като прост човек. Къде отиде неговото знание? Този учен създал една научна теория, която днес не разбира. Какво показва това? Това показва, че той е работил в областта на обикновената наука. Който се занимава с обикновената наука, той бавно прогресира и често изгубва всичко онова, което е придобил. Обикновената наука е временна забава за човека, да подслади страданията в живота му. И това е хипотеза.

И тъй, две науки съществуват в света: обикновената наука, чрез която човек повече губи, по-малко печели, и живата наука, или науката на човешкия дух, чрез която човек, непрекъснато прогресира. В тази наука няма пресичане на съзнанието. Тя обхваща съзнанието на тъй наречената „обща, колективна душа – *anima mundi*“, която прониква и в отделния човек, в неговите стремежи. Следователно, „*anima mundi*“ има своя специфична наука, от която всички хора трябва да се ползват. Тя е умна, разбира и познава хората. Когато види, че някой човек не е готов още за нея, тя го забавлява. Когато види някой способен, но упорит, тя употребава хиляди начини, но в края на краищата го заставя да се интересува от нея. На добрия, на благородния човек тя говори с особен, мек глас, който гали

душата, събужда съзнанието и го разполага към работа, към учение. Да се занимава човек с живата наука, това ни най-малко не подразбира, че трябва да презира обикновената, светската наука.

Разумният човек цени всички усилия на хората, радва им се и ги поощрява. Приятно е да гледаш усилията, стремежите на астрономите, на математиците да проникват в тайните на природата. Детето със своя буквар и астрономът със своите изчисления са еднакво ценни. Те се различават по степента на съзнанието си; обаче и двамата правят усилия. Детето се връща от училище, разправя с интерес за буквите А и Б, които учителят им разкрил. Астрономът се изправя пред телескопа си и ти посочва най-отдалечените слънца и звезди, като обяснява за разстоянието им от земята, за тяхната големина, състав и т. н. По отношение на онази висша наука, астрономите са деца от първо отделение. И за тях има още неоткрити букви, както за малките деца от първо отделение. Те още не са определили точно разстоянието от земята до слънцето. Те правят ред предположения и догадки в изчисленията си, но не са дошли още до абсолютни заключения. На окултния ученик обаче не се позволява да се основава на догадки и предположения. Каквото знае, той трябва да го знае абсолютно, без никакви изключения. За да дойде до абсолютните изчисления, ученикът трябва да се домогне до вътрешния метод на работа. Чрез този метод могат да измерват с абсолютна точност разстоянието на всички небесни тела от земята и големината им, пак в сравнение със земята. Божественото съзнание е онази вътрешна мярка, онзи вътрешен професор, който довежда човека до положителни, до абсолютни знания.

Като ученици на Великата Школа, вие трябва да работите искрено върху себе си, да създадете благоприятна почва, в която посетите семена да растат и да се развиват правилно. Това значи да си създаде ученикът правилни отношения към Първата Причина на нещата, към своя Учител и към себе си. Какъв ученик е този, който днес е доволен, разположен към Учителя си, а утре е недоволен или се чувства обиден от него? Това не е ученичество. Това е материалистично схващане на нещата. Когато ученик е недоволен от Учителя си, това показва, че той е попаднал в тъмната, неосветената страна на своя Учител, дето никакво угощение не се дава. На другия ден ще влезе в светлата страна на своя Учител, дето има угощение, песни, разговор, и той ще се върне дома си доволен, разположен. Този ученик ще има две противоположни мнения за Учителя си. Кой е виновен за това? Ученикът е гладувал при Учителя си само един ден, или един-два часа, и вече е недоволен. Има хора, които са гладували с дни и недели, и въпреки това разположението им не се изменя. Който не иска да гладува, той трябва да бъде разумен, да попада в светлата страна на хората, да бъде всякога сит и доволен.

И тъй, стремете се да разбирате нещата по Божествен начин. Докато сте в личния живот, вие ще разглеждате нещата от положението на самосъзнанието. Щом живеете в свръхсъзнанието, ще разглеждате нещата по Божествен начин. Докато е на земята, човек се движи между две съзнания – човешко и Божествено. Щом живее на повърхността на нещата, по отношение на тях човек ще прилага човешка мярка; щом се вдълбочи в нещата, той ще прилага Божествена мярка. Тези две съзнания говорят за двете естества у човека: низше и висше, или човешко и Божествено. Ако разглеждате човека с окото на ясновидеца, ще забележите, че отляво го заобикалят и следват опашати, рогати същества. Отдясно пък го обикалят и следват светли, възвишени същества. Значи, от лявата му страна е адът, а от дясната – раят. Тъй щото, ако погледнете от лявата му страна, не се отвращавайте от него, нито се страхувайте, нито го съдете. Той трябва да възпитава тия същества, да ги учи. Той трябва разумно да се разговаря с тях, да ги назидава и напътва в правия път. Лесно е да съдите човека. Така постъпва съдията, така постъпва и главатарят на разбойниците. Първият изслушва обвиняемия и го осъжда на основание на еди-кой си член от закона за съдопроизводството, като произнася резолюция, че го осъжда на 20-годишен строг тъмничен затвор. Вторият – главатарят на разбойниците, хваща някой богат човек в гората и, въз основа на еди-кой си член от закона за разбойниците, го осъжда да плати 20 хиляди лева глоба.

Казвате: „Има ли право съдията да съди хората?“ Има ли право главатарят на разбойниците да съди хората? Ако той е власт, поставена от Бога, има право да съди. Ако не е поставен от Бога, той няма никакво право да съди хората. Това разбираме ние под думите, че Бог е допуснал някои неща да станат, а някои не е допуснал да станат. Следователно, двата вида съдии – съдията при правораздаването и съдията разбойник представят двете съзнания: човешкото и Божественото. Щом съзнае това, човек ще бъде съдия сам на себе си. Дойде ли въпрос за известно престъпление, човек сам ще се осъди, сам ще си наложи строг затвор. Дойде ли въпрос до известно парично задължение, човек сам ще си наложи глоба, ще плати дълга си, без да чака да го обират. Когато Божественото съзнание се пробуди, т. е. когато Висшият съдия дойде у човека, той всичко ще оправи. Той ще възпита и разбойниците, и крадците, и апашите. Това са лошите, мрачните разположения у човека, които идат да го ограбят и да го погубят.

Сега, това е материалната страна на въпросите. За вас е важно какво сте научили и какво сте приложили като ученици. Някой ученик следва 10-15 години Школата и после казва, че изгубил времето си, че не струвало да се занимава с тази наука и т. н. Как е проверил този ученик, че знанието,

което е придобил, не струва нищо? Ако е прав в твърденията си, той печели; ако е крив, той губи. Когато ученикът влезе в една школа, той трябва да знае, на прав път ли е, или не. Ако е на прав път, той трябва да се заеме да учи. Тъй щото и на вас казвам: Щом сте влезли в Школата, учете, за да свършите това училище. Че ще правите грешки, това да не ви смуцава. Ще правите погрешки и ще ги изправяте; ще учите, ще придобивате знания и ще ги прилагате. Учете, прилагайте, но не мислете, че ще оправите света. На света можете да изпращате своите добри, чисти мисли. Чистата, силната мисъл е в състояние да преобрази света.

И тъй, за да развивате мисълта си, търпението си, вие трябва да разглеждате живота на житното зърно, да видите през какви страдания минава. За развиване на търпението специално, препоръчвам ви да дишате дълбоко. Търпението е свързано с дишането, с дихателната система. Колкото по-дълбоко и правилно диша човек, толкова е по-търпелив. Дишайте дълбоко и задържайте дишането си 10-20-30 и повече секунди. Търпението се увеличава право пропорционално на секундите. Колкото повече секунди задържате дишането си, толкова по-голямо ще бъде търпението ви. Ако човек диша една-две години наред правилно, дълбоко, той ще развие в себе си известни дарби и способности. Той ще стане по-търпелив, по-разсъдлив, ще развие въображението си, ще придобие по-голямо спокойствие. Без търпение човек нищо не може да постигне. Някой иска да стане силен, да може да издържа на страдания, на изпитания. Има методи за развиване на сила, но хората нямат желание да правят упражнения, за да придобият тази сила. Те поглеждат към водните пари и казват: „Пари са това. Какво може да се постигне с тях?“ Докато е разпръсната в пространството, парата е нищо. Обаче турите ли я на работа в парния котел, там тя върши велики неща. Следователно всеки метод е мощен за човека само тогава, когато той го прилага в живота си. Не го ли прилага, той няма никаква сила. Първо вие опитвайте методите и после ги предлагайте на хората. Вие постъпвате точно обратно: като ви се препоръча някакъв метод, без да сте го приложили, бързате да го препоръчвате на другите.

Вие сте влезли в тази Школа по различни съображения. Едни от вас са дошли с цел да станат по-добри, отколкото са; други – да придобият повече любов; трети – да станат здрави, да укрепнат физически; четвърти – да развият известни дарби и способности в себе си. Обаче малцина са дошли с искрено желание в себе си да придобият истинско знание, мъдрост, която да ги освободи от заблужденията в живота им. И затова, ако ви срещне някой и ви нарече щури, заблудени хора, които не знаят къде вървят, някой от вас ще се спрат, ще започнат да мислят дали наистина не са сбъркали пътя си. – Не, това не е знание. Вярно е, че човек

не трябва да бъде фанатик, но той трябва да изучава нещата. Като изучава, като прилага онова, което му се преподава, ученикът развива в себе си убеждение и става силен да се противопоставя на всяка външна отрицателна мисъл. Без проверка и приложение на своите знания, той ще се колебае, ще се поддава на всяка външна мисъл. Този, който ви нарича „шури“, е човек, обърнат с главата надолу. Буквата Ш означава материализъм, а буквата Щ, която има опашчица долу, означава, материалист човек, който не мисли, не проверява нещата. Преди да ви нарече някой шури, той трябва да види каква наука изучавате и ако не я разбере и хареса, да я отхвърли. Ако я хареса, нека пожелае да научи нещо, да я приложи и да се ползва разумно от нея. Това значи разумен човек!

Когато разумният човек отива при някой естественик, който изучава специално животните, той ще го помоли да му предаде нещо от своите знания, не за всяко животно отделно като индивид, нито като тип, защото това и той сам може да научи, но ще иска да му каже какви добродетели, какви качества е открил в животните. Лесно е да се каже: Вълк е това. И вълкът има добри страни. Той е интелигентен, може да се привързва около човека, както кучето се привързва. За да стане това, човек трябва да обикне вълка. Обикне ли го, той става верен като куче. Днес вълкът е вълк по единствената причина, че хората не го обичат. Те го гонят, бият, вследствие на което са го ожесточили. Ако овчарят обикне вълка, последният никога не би нападал овцете му. Като дави овцете, вълкът иска да внесе в себе си онзи елемент, който е изгубил. Като яде овце, вълкът иска да придобие мекотата, която е изгубил. Човек може да привърже около себе си всяко животно, колкото свирепост и жестоко да е, но любов се иска за това. Индусите знаят този закон и, като го прилагат, успяват да привържат около себе си кобри, лъвовете, тигри, акули и др. Любовта действа и върху най-свирепите животни. Като срещне човек, у когото любовта живее, животното се приближава към него и започва да ближе краката, ръцете му, да се умиква. Индусите не позволяват да се убиват животните.

Преди години в едно българско село се явили толкова много гъсеници, че всички дървета били осъдени на изсъхване. Един градинар в това село се видял в чудо какво да прави с тия гъсеници, как да се освободи от тях. Най-после решил да ги убива, да им обяви жестока война. В това време пред градината му минавал един турски дервиш. Като видял градинаря, дервишът го запитал: „Какво правиш?“ – Заел съм се да убивам гъсеници, защото ще уморят дърветата. – „Стой, не ги убивай!“ Дервишът влязъл в градината, спрял се под едно дърво, отворил някаква свещена книга и започнал да чете. Не се минало много време и гъсениците, една по една, започнали да слизат от дърветата и да се събират на куп. Като видял това, градинарят се отправил към купчината гъсеници, с цел да ги избие. – Не

бързай да ги убиваш! – казал турчинът. Събери всички заедно и ги занеси в гората, там да ги хвърлиш. Благодари, че изведнъж се освободи от всички гъсеници, без да ги убиваш.

И тъй, работете върху себе си да изградите устойчив характер. Щом имате устойчив характер, щом сте разумни, вие ще бъдете справедливи към всички. Това иска Бог от вас. Започнете от малките работи и постепенно отивайте към големите. Каквото и да правите, каквито усилия и да полагате, вие първо ще започнете с материалните работи и после ще отивате към по-рядката материя, към силите на материалния свят. Първо ще боравите със силите на скръбта, чиято посока е към центъра на земята. Скръбта се движи в гъста материя, в корените. Когато мислите и желанията ви не се реализират, вие сте дошли до корените им, дето няма никакво реализиране, никакъв плод. Щом дойдете до корените, вие започвате да скърбите, да страдате. След известни страдания вие придобивате опитности, знания и започвате да навлизате в по-рядка среда, в областта на радостта, в клоните на живота, дето цветовете цъфтят и плодовете зреят. С радостта вие отивате към центъра на слънцето, към Бога. Следователно, в процеса на развиването си човек неизбежно трябва да мине през двата процеса: процеса на страданието, т. е. отиване към центъра на земята, и през процеса на радостта, т. е. отиване към центъра на слънцето. – Защо скърби човек? – Защото отива към центъра на земята. – Защо се радва човек? – Защото отива към центъра на слънцето. Скръбта и радостта са пътища, методи, през които човек непременно трябва да мине. Без тях няма растене, няма развиване.

И тъй, скръбта учи човека как да развива своите корени. Радостта учи човека как да развива клоните си. Следователно, в духовния свят човек е растение, с корени и клони, които трябва правилно да развива. Христос казва: „Когато дойда при вас, скръбта ви ще се превърне в радост.“ – Кога ще стане това? – Не е определено. За някои това ще стане след една година; за други – след две; за трети – след пет, десет, сто, двеста и повече години – от човека зависи. Сега вече разбрахте какво представят скръбта и радостта. А всяко разбиране на нещо е пауза, почивка, мълчание. И в музиката има паузи. Всяка пауза показва, че музикантът трябва да спре, да поеме малко въздух и отново да продължи.

Сега от вас се иска прилагане. Щом разберете нещо, приложете го. Колкото и каквито правила и формули ви са дадени, приложете ги. Не е достатъчно само, като станете сутрин, да се измиете, да се помолите и да отидете на работа. Всяка сутрин трябва да употребявате около 20-30 минути да размишлявате, да правите упражнения върху самообладанието, да владеете органите си, за да укрепне вашата нервна система. Не е

достатъчно само да се молите и да чакате всичко да ви дойде на- готово. Това значи да вземете лотариен билет и да чакате благоприятен случай да спечелите някаква голяма сума. – Не, това не става лесно. Редки са случаите на такова щастие.

Ученикът трябва да впрегне силите си и да работи във всяко направление. Като прилагате методите, вие ще придобиете положително знание, което ще послужи като ядка, като основа на вашия живот. Това значи знание. А тъй, да мислите само, че знаете много, че сте добри математици, естественици, астролози, това не е още знание. Всяко знание трябва да се постави на изпит, да се види колко ще издържи. Ако е въпрос за цитати кой какво казал, това още не е знание. Който има силна памет, той може да цитира цели страници от видни автори, но това още не е негово знание. – Защо? – Защото не е приложено. Човек трябва да знае законите, чрез които материята работи. Той трябва да знае законите, чрез които духът работи. Щом знаете много, кажете, през кои часове, минути и секунди на деня идат добрите и лошите мисли. Кажете кога се явява и кога изчезва любовта. Когато любовта посети човека, той трябва да бъде много внимателен, да не я изгуби. Изгуби ли я, с нея заедно той изгубва и младостта си, и разположението си, и силата си – всичко изгубва. Всяко нещо иде на своето време. И любовта трябва да дойде на своето време, да остави каквото носи, и навреме да си отиде. За да стане така, човек трябва да бъде внимателен, да не изменя условията. Дойде ли любовта в човека преждевременно, тя преждевременно ще си отиде.

Това се отнася до онези, които разбират законите и могат да ги прилагат. Които не разбират законите, те ще се уплашат. Казано е в Писанието: „Страхът Господен е начало на мъдростта.“ Следователно, ако страхът ви направи по-разумни, страхувайте се. Но ако страхът ви пресече, ако убие всякакво желание, всякакъв импулс у вас за работа, турете го настрана. Страхът се отнася до онези, които мислят, че знаят много. Щом казват, че знаят много, че са разрешили задачите на своя живот, че обичат всички хора, невидимият свят веднага ще ги постави на изпит. Например одного от тия самонадеяни ученици ще скарат с жена му, опърничава, упорита като Ксантипа, и ще го заставят да се примири с нея, не с тояга, но по всички правила на любовта. След това ще изпратят комисия от невидимия свят, да види как ще разреши задачата си. Тази е първата задача – приложение на любовта.

Втората задача за разрешаване е следната: като изгубите всичкото си богатство, да останете тих и спокоен, да не пролеете една горчива сълза, да не пороптаете срещу Бога, да не се вкиснете. Като осиромашеете, яжте сухия хляб така сладко, както сте яли вкусните ястия като богат. Така

трябва да реши задачата си ученикът. Който не е ученик, той може да постъпва, както иска. Обаче дали някой съзнава, че е ученик, или не съзнава, всеки човек ще бъде поставен на изпит, да се провери неговата вяра и любов към Бога. Приятно е, когато невидимият свят изпитва хората. Който се изпитва, той е благонадежден човек. Кога учителят изпитва ученика си? – Когато ученикът е учил, когато е приготвил урока си. Този учител обича ученика си и затова го изпитва. Не казвайте, както някога си един богат човек се произнесъл, че не иска Бог да го обича много. Защо не иска любовта на Бога? – Защото имал жена, която обичал, но наскоро след женитбата умряла. Останало му едно момиченце, което израсло, станало голяма мома. Той обикнал дъщеря си, привързал се силно към нея и я изпратил в странство да учи. По пътя се явила буря в морето, параходът потънал, а заедно с него и дъщеря му се удавила. След смъртта на дъщеря си, той изгубил и богатството си. Като дошъл до пълно отчаяние, той си казал: „Ако е трябвало да мина през такива изпитания, за да видя, че Бог ме обича, по-добре да нямах Божиата Любов.“ – Не, дойдат ли изпитанията, кажете като Йова: „Бог дава, Бог взема. Щом досега ми е давал, и отсега нататък пак ще ми даде.“ В Бога няма обратни решения. Който издържи на изпитанията, той ще получи двойно благословение.

Сега, като ученици, от вас се иска да бъдете смели и решителни. Не е въпрос да страдате и да пъшкате, но да се учите от страданията. На всеки от вас е дадена задача, която правилно трябва да реши. При това, като българи, вие трябва да решите задачата си именно в България. Каква е задачата ви обаче сега не може да се каже. Вие трябва първо да се събудите и след това да ви се каже задачата. Понеже спите още, и да ви се каже задачата, не можете да я разберете. Ето защо първо ви предстои събуждане. Засега някой от вас спят, други – мечтаят, трети са заети със специални мисли. Няма свободен човек, на когото може разумно да се говори. Ще кажете, че като е дошъл на земята, човек трябва свободно да си поживее. В какво седи това живеене? Да си поживее човек на земята, това подразбира да бъде радостен и весел при всички случаи на живота си. Той трябва да осмисля всяко нещо. Ако пее, той трябва да разбира защо пее. Ако учи, трябва да знае защо учи. Когато вижда, че слънцето изгрява и залязва, той трябва да знае защо става това. Човек трябва да знае и да разбира защо едно явление днес става така или иначе. Как ще стане това явление утре, той не може да знае, но всичко, което днес става, трябва да му е ясно и разбрано. Има неща, които са неизвестни и непостижими даже и за безсмъртните. Това е добре за тях, защото и те трябва да имат стремеж да постигнат нещо. И те трябва да правят усилия, да се намират пред изненади. Иначе и тяхният живот ще се обезсмисли.

Това са странични мисли, само за размишление. Обаче всяка наука е важна

за човека дотолкова, доколкото има приложение Следователно окултната наука е ценна за ученика главно със своето практическо приложение. Ако е въпрос за теории, всяка наука разполага с много теории, но излишните теории обременяват, товарят човека. Ученикът се нуждае от наука, която може да го разтоваря от теориите на миналото, които днес не го ползват. Такава именно е живата наука. Живата наука представя метод за разтоваряне. От какво трябва да се разтовари човек? – От богатството на своето минало. Това богатство е спечелено вече, то трябва да се постави в архивата. Не постъпва ли така всеки човек? Той вземе една книга от библиотеката си, прочете я и я връща назад, на старото ѝ място. Той научи един факт, или едно явление, държи го известно време в съзнанието си и после го сваля долу като непотребна вещ. Всяка разрешена задача трябва да се снесе от гърба на човека като непотребен товар.

Една от първите задачи на ученика е задачата на вярата. Той има един приятел, но често се запитва да вярва ли на приятеля си, или да не вярва. Като реши тази задача, ще си зададе друг въпрос: да обича ли приятеля си, или да не го обича? Тук не става въпрос за обикновена вяра и любов, но за такава вяра и за такава любов, които повдигат човека и укрепват неговия дух. Същото може да се каже и за храненето, и за мисленето. Не е достатъчно човек да се храни само, но той трябва така да се храни, че да придобива сила. Той трябва така да мисли, че да проправя пътя си. Ако не се храни правилно, човек губи силата си; ако не мисли правилно, той забърква пътя си. Съществуват два вида мисли; електрични и магнетични. Първите правят човека силен, като му дават възможност да проправя пътя си. Вторите го правят мек и способен да привлича хората около себе си. Всяка чешма, на която водата е хубава, привлича, събира хората около себе си. Щом водата ѝ пресъхне, хората се отдалечават от нея. И вие получихте и научихте много неща в Школата, като от чешма, или като от голям извор, но много работи развалихте и изпочупихте. Първите тръби, по които течеше знанието, бяха от пръст, но вие ги счупихте. Отпосле те се заместиха с железни тръби, но с тях се натъкнахте на големи противоречия. Тук-там железните тръби ръждясваха. Тази ръжда внасяше в живота ви противоречия. Железните тръби ще се заместят със златни. Щом знанието потече през златни тръби, всички противоречия в живота ви ще изчезнат и всичко ще тръгне напред.

Всичко, което ви се преподава в Школата, ще се сбъдне. От вас се иска само работа, будно съзнание да проверявате и да изпитвате казаното. Като слушате една лекция, вие трябва да си помислите какво можете да приложите от нея още днес, още в дадения час. След това, като се върнете по домовете си, отворете тетрадките си и вижте, какво сте разбрали и как можете да го приложите. В това време от невидимия свят ще видят как

работите и ще ви се притекат на помощ. Не използвате ли помощта им, вие ще изгубите благоприятните условия, които не могат да се повторят. Следователно щом изгубите благоприятните моменти, ще чакате да се създадат нови условия. Ето защо ученикът трябва да бъде буден, досетлив, да не пропуска моментите. – Бог ли ще ни помага ? Той ли ще ни говори ? – Това не е важно. За вас е нужно да знаете дали писмото или мисълта, която получавате, съдържат истината в себе си. Ако съдържа истината, приемете я, без да се интересувате кой я носи. Ако не съдържа истината, турете я настрана и я забравете. Бог външно не говори. Той се проявява главно вътрешно. Какво разбирате под думата „вътрешно“? Думата „вътрешно“ означава безпределно, безконечно пространство. В това пространство Бог може да се прояви чрез вашето съзнание, т. е. вътрешно – за вас, и чрез съзнанието на вашите ближни, т. е. външно – пак за вас. Обаче и в единия, и в другия случай Бог се проявява чрез съзнанията на всички живи същества – вътрешно.

И тъй, като ученици на Великата Школа, от вас се иска да учите. Изучавайте какво нещо е смирението, вярата, справедливостта, добрата обхода, искреността, чистосърдечието, любезността и т. н. Изучавайте тия добродетели в истинската им проява, а не както светът днес ги изнася. От времето на тяхното раждане до днес тия добродетели са претърпели големи промени. Те са се изопачили, изгубили са своята чистота. Вашата задача днес е да възстановите първоначалния им вид, да ги представите в тяхната първична форма и чистота. Само така изнесени тия добродетели могат напълно да ви ползват.

Изпейте песента: „В начало бе Словото“.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!“

21. Лекция от Учителя, държана на
14 март, 1928 г. София. – Изгрев.

ПОМАЗА МЕ

"Двадесет и седма беседа от Учителя, държана на
18 март, 1928 г., София – Изгрев."

„Духът на Господа Йеова е върх мене, защото Господ ме помаза.“ (Исайя, 61:1)

Съвременните хора мислят, изказват и написват мисълта си, но мисълта им може да бъде понятна, само когато има свое средоточие. Всички сте изучавали геометрията, изучавали сте кръга и знаете, че всички точки на окръжността се намират на еднакво разстояние от центъра на кръга. Това показва, че всички тия точки имат стремеж към центъра. Следователно, когато се говори за човешкия живот, като за кръг, ние разбираме един разумен процес. Като казваме, че животът представя разумен процес, това ни най-малко не означава, че животът има някаква цел. Никаква цел няма животът. Това са човешки схващания. Каква е целта на философа? Да стане философ. Каква е целта на крадеца? Да открадне нещо. Каква е целта на красивия човек? Да стане още по-красив. Каква е целта на силния човек? Да стане още по-силен. Каква е целта на музиканта, когато изучава някакъв инструмент? Да стане виден музикант. Всеки човек има някаква цел, но каквато и да е неговата цел, тя не определя същината на живота. Животът е нещо по-високо от целта. Целта може да оправдава средствата, и средствата може да оправдават целта, но целта и средствата не оправдават самия живот. Животът седи по-високо и от целта, и от средствата, които могат да се употребят.

Едно изисква животът от всички хора: правилно разбиране. Какъвто и да е човек – философ, музикант, художник, държавник, свещеник – на каквато степен на развитие и да се намира, той вечно трябва да коригира своите възгледи, т. е. той вечно трябва да разширява своите възгледи. Който не разбира така живота, той ще се намери в голямо затруднение. При лесната задача, разрешаването е лесно, но при трудната задача, мъчнотията веднага иде. Малките дългове лесно се изплащат, но щом дойде до големите дългове, от стотици милиони и от милиарди левове, изплащането е трудно. Ако сте обикновен чиновник, но имате да изплащате сто милиона лева, в колко години ще ги изплатите? В същото затруднение ще се намери човек, не само когато има да изплаща големи дългове, но и когато се стреми да постигне копнежите на своя дух, на своята душа, на своя ум и на своето сърце. Човек се състои не само от един

кръг, но от хиляди кръгове, които имат свой център. Някой учи музика – това е един кръг със свой център. Друг учи художество – това е друг кръг със свой център. Това са отделни области, отделни възможности в живота, които съставят една цел. За постигането на тази цел, човек трябва да разбира вътрешната връзка на живота, т. е. онзи велик закон, който ръководи човешката душа. Онези, които не вярват в душата, нека вярват в своя ум, и него да следват. Онези пък, които не вярват и в ума, нека следват пътя на своето сърце. Безразлично е, в какво вярва човек, но той все вярва в нещо. Какво е веруято, например, на водата, която се спуска от някой планински връх? И с вяра, и без вяра, водата слиза по един наклон надолу. Когато говорим за стремежа на някой човек, ние знаем, че и с вяра, и без вяра, той все ще постигне нещо, но по два различни начина: когато постига своя стремеж с вяра, човек олеква и кацва на земята; когато постига своя стремеж без вяра, той се разбива на хиляди парченца, като бъчва. И това е хубаво. Нима детето, което никога не е плакало, като счупи шишето на безброй парченца, няма да плаче? Ще плаче, разбира се. Извори ще бликнат от очите му. Какво означава счупването на шишето? Шишето е символ на нещо, затова детето плаче. Хубаво е, когато, при счупване на шишето, изворите бликат от очите на детето. То е изгубило нещо, за което трябва да плаче. Ако детето плаче за едно шише, колко повече трябва да плаче човек, когато изгуби своята свещена идея! Има хора, които сълза не проронват при изгубване на своята свещена идея. Те казват: Изгубихме своята свещена идея, но няма нищо. Не, и вие, като детето, трябва да плачете за своята свещена идея.

Велика работа предстои на съвременното човечество! Всички хора трябва да се заемат с изучаване еволюцията на човечеството, развитието на народите, развитието на расите, но не повърхностно, а в тяхната дълбочина. Да изучавате нещата повърхностно, то е все едно да имате желание да станете поет, философ, учен, и т. н. Хиляди желания може да има човек, но философът има за цел да обясни причините и последствията на нещата в човешкия живот. Той не може да бъде философ, ако не се вдълбочава, ако не издирва причините и последствията на нещата. Поезията, музиката и изкуството имат за цел да създадат условия за красота и щастие в живота. Който иска да бъде щастлив и красив, той непременно трябва да бъде музикант, поет и художник. Няма ли тези три качества в себе си, той нищо не може да постигне. Щастieto и красотата се постигат само чрез музика, чрез художество и чрез поезия. Когато искат да се веселят, светските хора спазаряват музиканти и певци да им пеят и свирят. При това, те не викат стари музиканти, баби и старци, да им свирят, но викат млади, жизнерадостни моми и момци. – Това не е ли престъпление? Питам: какво престъпно има в това, че искате млади хора да ви свирят? Не е ли по-престъпно да видите, как някой човек се е

изоставил, напуснал, вследствие на което лицето му се е набръчкало? Нима художникът не страда, когато види своята картина, която с години рисува, цяла набръчкана? Коя е причината за нейното набръчкване? Според мене, картината на истинския художник, през всички времена и епохи, трябва да остане красива, без никакви набръчквания. След всичко това хората казват, че ще остареят. Как ще остареят? Кожата им щяла да се набръчка, веждите, косите им щели да побелеят, от живота щели да бъдат недоволни, в себе си щели да се усъмнят. Това значило старост. Питам; какви са тези идеи? Каква е тази философия на остаряването? Остаряването е неестествен път в живота. Старостта е най-опасната болест в живота. Тя е най-ужасната патология. Най-ужасните микроби са тия на старостта. Когато се заразят от тия микроби, хората остаряват, изгубват всичко възвишено и благородно в себе си. Тия микроби, като термитите, изяждат всичко свещено в човека, като остават от него само сухи кости. И тогава всички казват: Остаря този човек. Философите казват, че в старостта си човек поумнявал, а в младостта си бил глупав. Според мене е точно обратно: в старостта си човек оглупява, а в младостта си е умен. Поискайте от детето това, което държи в ръката си, то ще го даде; поискайте от стария това, което държи в ръката си, той няма да го даде. Кой от двамата е по-благороден? Изворът, който тече ли е по-благороден, или щерната? Изворът е по-благороден, защото постоянно дава.

Сега аз говоря за нещата в техния прав смисъл. И разумният живот трябва да бъде извор, който постоянно да изтича навън. За да бъде човешкият живот щастлив, той трябва да се наторява, но не по начина, по който сегашните хора торят нивите си. Разправят за един опит на наторяване, който Франклин направил. На известно място, насадено с трева, той посипал гипс, но така, че написал с него думите: Това място е наторено с гипс. Когато тревата под тези букви, израснала, тя била два пъти повече и по-буйна от съседната, която не била наторена с гипс.

И тъй, всички хора, които имат идеи, това са хора, наторени с Божествения Дух. Онези пък, които нямат идеи, те не са наторени с Божествения Дух, те са киселини и основи. Ако поливате някое цвете с азотна, или с друга някаква киселина, какво ще стане с него? Ако наторявате градини и ниви с киселини и основи, всичко ще се превърне в пустиня. Какво може да расте в пустинята? Какво може да расте в Сахара например? Знаете ли, кои са причините- за образуването на Сахара? Две теории съществуват за образуването на Сахара. Според някои учени, Сахара се образувала от отбиването на ръката Нил. Според други учени, Сахара се образувала след отбиването на Голфщрома. Тук се натъкваме на противоречие, че благото на едного, носи нещастие за другото. Значи, за повдигането на Европа, трябвало е да се създаде пустинята Сахара. Ако днес се отбие Голфщрома

от Европа, целият ѝ климат ще се измени.

Сега, за развиване на човешкия дух, трябва да се обърне внимание на единството на нещата, което съществува в човешката еволюция, В такъв случай, всички науки имат смисъл само при здрав, разумен човешки дух. Мислите ли, че богатите търговци в света, които са вложили всичкото си внимание в своите тефтери, в сметките си за взимане и даване, знаят нещо от философия, или от астрономия? В това няма никаква наука, никаква търговия. Мислите ли, че младият момък, който седи пред тефтерите на красивите моми и се чуди, коя от тях да избере, разбира живота? Мислите ли, че философът, който има голяма библиотека от книги, и прочете ту една, ту друга от тях, се е добрал до смисъла на живота? Смисълът на живота може да се разбере само при дълбоко вътрешно вглеждане в нещата. Казвате: Смисълът на живота е в храненето. – И аз съм съгласен, че трябва да се храним, но храната, която употребяваме, трябва да бъде толкова пълна, че да не остава никакви излишъци. При това, при храносмилането не е достатъчно само да се образуват хранителни сокове, но те трябва правилно да се окисляват, за да предадат на кръвта чист червен цвят. Чистата кръв съдържа в себе си всички жизнени елементи, както и потенциална, и кинетическа енергия, които са причина за образуване на мисълта. При кръвообращението става и обратно течение на кръвта, което може да се върне към духовното тяло на човека. Сложен е процесът на кръвообращението. Той не е само физически, но и духовен. Под физически процес, под физически живот разбираме само това, което е видимо и което може да се подложи на опит. Значи, има неща, които с обикновено око не могат да се видят и не могат да се подложат на опит.

Процесите, които се извършват в човешкия организъм, трябва да бъдат нормални. Когато са аномални, в човека се явява вътрешно недоволство. По-голямата част от времето на съвременните хора е заето с неправилни мисли и чувства. Това е патологично състояние. Някой се оплаква, че е неразположен. Защо е неразположен! Богат е, силен е, защо е неразположен? Някой има десет милиона лева на разположение, друг има двадесет милиона, но и първият, и вторият са недоволни от живота. Много дъщери и синове на богати американски милионери са недоволни от живота, самоубиват се, като казват, че животът няма смисъл, Мнозина казват, че ако биха имали пари, съвсем друг щял да бъде техният живот. Парите са средство, което трябва добре и на място да се употреби. Храната е средство, което трябва добре да се употреби. Силата е също така средство, което трябва на място да се употреби. Ако всички тия неща се употребят добре и на място, те ще допринесат нещо за съграждането на човешкия характер. Хората от XX в. на първо място трябва да се научат да съграждат своето тяло. В този смисъл, истинска религия е онази, която

дава методи за съграждане на човешкото тяло, за изправяне на всички недъзи в него, както и за освобождаване на човека от съмнението, от злобата, от неверието, от разногласието в живота му. Това са патологични състояния, от които човек трябва да се освободи. Всички болести, които съвременната медицина познава, се дължат все на живи същества, на тъй наречените микроби. Например, безверието се дължи на един род микроби, злобата – на друг род микроби. Тези отрицателни състояния в човека се дължат, в същност, на изверженията на микробите, които образуват в организма му ред отрови и киселини. И затова, когато казваме, че злото се побеждава с добро, разбираме, че в доброто съществува един принцип, чрез който тези микроби могат да се отстранят. Злото е живот, подобен на нашия. Следователно, и злото е на мястото си. Злото представя красива, мощна сила, която невидимият свят използва на време и на място. Момците обикновено търсят красиви моми, но те не знаят, че красивите моми са зло в живота. Това не значи, че красивата мома сама за себе си, е зло, но тя иска хубави дрехи, обуца, удоволствия – неща, за поддържането на които са нужни хиляди и милиони. В този смисъл, красивата мома е зло в света. За тази красива мома момъкът може да лежи в затвор. Тя ще бъде щастлива, а той – нещастен; тя ще иска това-онова, ще има приятели, ще живее, както иска, а той ще се измъчва. Този момък ще каже: Господи, защо ми даде това зло? Не, красивата мома е благо, което момъкът е получил преждевременно. Идея има красивата мома! Тя казва на момъка: Ти можеш ли да изпълниш сърцето ми с красиви чувства? – Не мога. – Тогава аз ще си намеря друг момък. – Можеш ли да изпълниш ума със светли мисли? – Не мога. – Тогава аз ще си намеря друг момък. Питам: какво зло има в това? Следователно, ако не искате да се измъчвате, не ограничавайте красивите моми и момци! Какво виждаме днес в света? Красивите моми и момци ги затварят, ограничават; богатите и силните хора вързват, букаи турят на ръцете и краката им. Слабите никой не вързва, никой не ограничава, но те сами са вързани на леглата си.

Сега, за да се избегнат аномалиите, патологичните състояния в живота, трябва да се приложи Божественото учение. Като се заговори за това учение, и най-великите писатели се изказват едностранчиво. В някои отношения те разсъждават добре, но щом дойдат до този въпрос, веднага мисълта им се отклонява от правия път. Тези велики писатели мязат на онзи човек, който казвал за приятеля си; Когато срещнете моя приятел, можете да му говорите за всичко – за музика, за изкуство, за поезия, за наука, но дойде ли въпрос до месечината, дума не отваряйте. Защо? Защото, като заговорите на този човек за месечината, той изгубва всичкото си равновесие.

Казвам: всеки от вас има такава една месечина. Докато не му говорите за месечината, той е добър, но щом го бутнете за месечината, той става лош, изгубва разположението си. Месечината подразбира слабостите в хората. Всички хора имат слабости, до които, като дойдат, те изгубват своето равновесие. Тъй както се развива животът на съвременните хора, той има пред вид да им покаже, де са техните слабости, до които, като дойдат, те изгубват своето равновесие. Той има пред вид да им покаже, де са техните слабости, т.е. де е тяхната месечина. Чрез страдания, чрез изпитания, Провидението иска да покаже на хората, де са слабите им страни. Всеки човек има слаби страни. В това няма нищо лошо. Аз считам гениален човек онзи, който изправя една своя слаба черта. Талантливите, гениалните хора идат в света, за да изправят своите погрешки, както и погрешките на другите хора. Хората трябва да изправят ред погрешки, докато дойдат до истинското знание. Иначе, ако днес, при слабостите и погрешките, които имат, придобият истинско, положително знание, те ще злоупотребят с него. Например, красотата е необходима в живота на хората, но те трябва разумно да се ползват от нея. Без красота животът не може да съществува. Тя дава подтик на хората. Като видите един ангел, вие се импулсирате. Как си представяте ангелите? Като стари, набръчкани баби и дядовци? Не, красотата не се заключава в бръчки. Красивото лице няма бръчки, но и мумия не е. Красивото лице не е гладко, опнато, без никакви бръчки. Красивото лице не трябва да има бръчки, но трябва да има долини и планински върхове, поля и градини, реки, морета и извори. Който погледне такова красиво лице, той трябва да види в него велик, обширен свят.

Пророкът преди хиляди години е казал: „Духът на Господа е върху мене“. И наистина, няма по-хубаво нещо от това, Духът на Господа да бъде върху човека. Когато Божественият Дух дойде върху човека, в него се явяват необикновени състояния. Няма по-красиво състояние от присъствието на Божествения Дух върху човека! Той чувства в себе си онова вечно благо, което внася радост и веселие. Съвременните хора имат различни понятия за присъствието на Духа. Велико нещо е присъствието на Божествения Дух в човека! Съвременната наука нарича това състояние „пробуждане на съзнанието“. Думата „съзнание“ обхваща само едната страна на понятието „дух“. Думата „дух“ в българския език е силна дума. Другата страна на понятието „дух“ подразбира великото в света, което осмисля вътрешния живот, което поставя всичко в права посока, което туря в контакт човека с всички живи, разумни същества, повдига го и го обезсмъртява. Духът е източник или носител на живота. Дето се явява силата на човека, там се явява духът. Значи, силата на човека зависи от Духа. Дето се явява Духът, там се явява животът. Когато Духът напусне човека, той губи съзнанието си, т. е. губи Духа. Ако проследите пулса на човек, в когото Божественият

Дух работи, ще видите, че има голяма разлика в сравнение с пулса на друг, в когото Божественият Дух не работи. Там, дето Духът работи, пулсът е ритмичен, хармоничен. Там, дето Духът не работи, пулсът е дисхармоничен.

И тъй, първото нещо: човек трябва да създаде Божествен ритмус на своето сърце. Как ще се образува този ритмус? Когато Божественият Дух започне да работи в човека, той неусетно придобива този пулс, този Божествен ритмус на своето сърце. Ритмусът на човешкото сърце е ритмусът на неговия живот. Този ритмус, този пулс е Божествен. Той иде в света, за да ритмува всичко. Животът на хората върви, именно, според този пулс. И затова, с право можем да кажем: дето има пулс, там и живот има. Ние сме дошли до пулса на кръвоносната система, който се изразява чрез сърцето, но и сърцето, само по себе си, има свой пулс.

Сега, главното качество, което характеризира човека, като мислецо същество, е неговата мисъл, неговата разумност. Разумният човек се отличава пък с любовта си. Любовта на разумния човек е толкова широка, че при каквито условия да го поставят, както и да се изменят тия условия, тя е постоянна и обхваща всичко. Разумният човек е готов да даде хапката от устата си; той е готов на всякакви разумни услуги. Да услужите на човека, това не значи само да го задоволите, но да му услужите разумно, т.е. на място и на време. Да обичате човека, това значи разумно да отговаряте на някакви негови вътрешни стремежи. Няма по-красиво нещо от това, да отговорите на стремежите на душата на някой човек, или да реализирате някоя негова мисъл, или да способствувате на някое негово чувство. Това може да направи само онзи, в когото Духът работи. В това отношение, да възпитавате някого, значи да отстраните всички онези лоши, неблагоприятни условия, които пречат на неговото развитие.

Съвременните културни хора на XX в., които имат опитността на хилядите поколения преди тях, които носят в себе си знанието на вековете, често изпадат в известни слабости, вследствие на което изгубват красивото, хубавото в себе си. И трябва да минат ред години на работа, на усилия, за да го придобият отново. И наистина, благодарение на някаква своя слабост, за нищо и никакво, човек изгубва своя красив живот. Например, някой иска да стане чиновник, но с това чиновничество той ще изгуби своя идеал. Щом е така, никакво чиновничество не му трябва. Той не е роден за чиновник, Друг иска да стане учител. Обаче, за да стане учител, той трябва да има в себе си нещо възвишено и благородно, което да вложи в душите на децата. Той не трябва да гледа на учителството като на професия и да заблуждава децата. Също така, който иска да стане свещеник, той трябва да има в душата си велик, възвишен идеал, който да внесе и в душите на

своите пасоми. Свещеничеството не е професия, не е занаят. Учителството, свещеничеството са отговорни служби. Всички ученици и всички хора, които минават през ръцете на учителите и на свещениците, един ден ще ги държат отговорни за всяко отклонение, за всяко заблуждение, в което те са ги поставили. Техните възпитаници ще ги питат: Защо не ни казахте Истината? Какво правят съвременните хора? Те се стремят към високи служби, без да имат пред вид, какви отговорности носят и казват: Днес за днес. – Ако под думата „днес за днес" те разбират Божествения живот, и аз съм съгласен с тях. Но ако под думата „днес за днес" разбират човешкия живот, който трябва да прекарат, както и да е, те са на крива посока, на крив път.

Сега вие трябва да се стремите да възприемете Божествения Дух. Той иде днес в помощ на човечеството. Някога, в далечното минало, човечеството е паднало в тъмна зона, в която се намира и до днес. Само Божественият Дух е в сила да го извади оттам. Защо и за какво е станало това, върху него са писали мнозина ; вие можете да четете всичко, което е писано по този въпрос. Това слизание на човечеството в тъмната област се дължи на грехопадението, вследствие на което той се е озверил. В естеството на човека има нещо низше, нещо животинско, зверско, вследствие на което той може да извърши най-страшните престъпления. И наистина, няма същество в света по-страшно от човека, който може да извърши такива ужасни престъпления! Едновременно с това, няма друго същество на земята, което може да извърши такива добрини, каквито човек върши. От една страна виждате този красивият човек да проповядва любов към Бога, любов към ближния и към цялото човечество, а от друга страна го виждате да осакатява своя ближен, да убива брата си. След това пък виждате тия двамата се примиряват, прощават си. Виновникът се обръща към пострадалия с думите: Ще ме извиниш, че те нараних. Съжалявам за всичко това, което ти причиних. И аз не зная, какво ми дойде в главата, че без да мисля много, ти причиних такова зло.

Много от съвременните хора, без да съзнават, какво правят, изпадат в положението на онзи разбойник, който убил брата си. Този разбойник бил главатар на една банда. Като вървял из гората, срещнал един пътник и без да мисли много, взима пушката си и го прицелва, удря го в крака и го поваля на земята. След това отива към пътника, да види, какво може да вземе от него, навежда се близо до лицето му, и остава ужасен, когато в лицето на непознатия пътник вижда своя роден брат. Тогава започва да се извинява на брата си, че не го познал. Извинява се, съжалява, но късно. Като извършат някое престъпление, тогава всички хора, като този разбойник, започват да съжаляват, да се извиняват, че не са знаели, че не са видели, че не са познали и т. н. Те седят готови със своите пушки и, който

мине покрай тях, стрелят.

Страданията и нещастията на съвременните хора се дължат на безлюбието. Те не се познават едни други. Ако някой каже на някого най-малката обида, той е готов да изсипе върху него огън и жупел. И започва след това: Аз познавам този човек, той е такъв-онакъв. Ще изхвърли по негов адрес ред нелепости, но като види, че е излъган, ще отиде при него да се извинява, че бил излъган, че го подвели и т. н. Това не е нищо друго, освен състояние на разбойника, който вдига пушката си, наранява своя брат, за да го обере, но като го познае, извинява се и съжалява за направеното. Питам: в какво седи сегашният живот? В какво седи сегашната култура? Ще кажете, че сегашната култура се заключава само в ядене и пиене. Каква философия е тази? Какво отношение има тази философия към бъдещия ви живот? Какво отношение има това изкуство към бъдещия ви живот? Все има някакво отношение. След време вие не трябва да бъдете баби и дядовци с набръчкани лица. Вие трябва да дойдете до онова съзнание, при което повече да не остарявате. Като дойдете до 33 години, повече не трябва да остарявате. Щом дойдете до 33 годишна възраст, ще се задържите такъв, какъвто сте в този момент и ще останете, колкото време искате млад. Ако разполагате с наука, с изкуство, трябва ли да се страхувате от сиромашията? Аз наричам истинска наука онази, която може да се бори с сиромашията, с болестите, с недъзите, със злото, с греха. Който няма тази наука, той ще види, какво нещо е сиромашията и ще разбере, как постъпва природата. Ако има да дава някому 20 – 30 хиляди лева, той ще дойде в името на закона, ще го хване, ще го тури в затвор, и там ще се разправя с него, както разбира. Строга е природата! Строга е, но за кого? За онзи, който не я разбира. Коя майка, като получи писмо от сина си, че е гладен, няма да му изпрати пари? Същото може да се каже и за вас. Ако разбирате законите на природата и ѝ пишете писмо, че сте гладни, тя веднага ще ви изпрати толкова, колкото искате. Но трябва да пишете на нейния език. Не пишете ли на нейния език, тя ще ви каже: Синко, забравил си ме. Който пише на моя език, аз го познавам и му давам, колкото пожелае. Който не пише на моя език, не го познавам и нищо не му давам. Наистина, доколкото съм проверявал този закон, аз не съм срещнал син или дъщеря, които да са писали на своята майка писмо, и тя да не е изпълнила на момента още желанието им. Това е вярно и в буквален, и в преносен смисъл.

Питам: щом е така, какво по-хубаво за вас от това, да познавате езика на природата? Какъв е езикът на природата? Ще кажете, може би, че любовта е езикът на природата. Не, любовта е човешки език; за нея всички народи имат различни думи. Обаче, трябва да се знае, кой е първичният език, от който и нашият е произлязъл. Едно е важно да се знае: когато любовта

заговори в човека, всички го разбират: и растенията, и животните, и хората – всички разбират езика на любовта. Следователно, човек трябва да се стреми към истинската наука, която може да придобие от природата. Ако някой, след като е свършил един факултет, каже, че е завършил науките си, или че е намерил пътя, той е на крива посока. Ученикът, който е влязъл в природния университет, трябва да има пред вид да следва най-малко четири години по философия, четири години по естествените науки – зоология, ботаника, минералогия, анатомия, четири години по правото, пет-шест години по медицина и т.н. За да се специализира, той трябва да учи най-малко сто години, за да мине през всички области на науката. Кой човек днес е свършил всички факултети? Някои от вас едва са свършили два-три факултета. На учените хора в Америка турят по няколко титли и ги произвеждат почетни хора.

Съвременните хора са дошли до един кръстопът и за да излязат от него, те трябва да започнат от великата Божествена наука. Съвременните учени, които работят в науката, са асистенти на великите учени, които ускоряват, или помагат на човечеството да върви в Божествения път. Аз не отричам светската наука. Без нея никъде не можете да отидете. – Ама математика не ми трябва. – Не, без математика, без естествените науки, без астрономия никъде не можете да отидете. Астрономията е красива наука. Тя развива въображението на човека. Ботаниката го запознава с основите на човешкия живот. Минералогията го запознава с първичния живот. Човек не трябва да изучава нещата повърхностно. Децата изучават всичко повърхностно, но онзи, който е дошъл до положение да се занимава с философия на науките, той трябва да се вдълбочава в нещата. При изучаване на минералогията – кристалите, минералите те имат и друга страна, не само външна, но и вътрешна. Също така и растенията имат съзнателен живот, който трябва да се изучава. Човек трябва да започне от минералите, да мине през растенията и животните, и тогава да дойде до антропологията. Сам по себе си, човек е един извод, зад който седи цялата природа. Той е като фон, зад който изпъква цялото. На този фон човек изпъква като главно лице. Всички минерали, растения, риби, птици, млекопитаещи са сенки на човека, а самият човек е Божественото в него. Казвате: Ние не се нуждаем от сенки. Не, без сенки не може да се даде израз на образа. Без сенки животът не може да се прояви. Ако не познавате животинското, не можете да познаете и човешкото. Ако не познавате животните, не можете да познаете растенията. Ако не познавате растенията, не можете да познаете минералите и т. н. Ако не познавате разумното, не можете да познаете и себе си, т.е. Бога, Божественото начало в себе си. Ако човек не познава Бога, това велико, необятно начало, нищо не може да познае. Бог е обширна идея, за която най-малко трябва да се говори. Според мене, човек трябва само един път в живота си да произнесе това свещено име.

Впрочем, това не е още същинското име на Бога. Аз произнасям същинското име на Бога само един път в годината, и когато Го произнеса, душата ми се отваря, като през месец май, и се изпълва с свещен трепет.

Само при това положение, човек придобива сила и живот в себе си и е готов да работи, както за своето благо, така и за благо на своите близки. Загубено е днес името на Бога, и всеки трябва да Го намери. В това седи смисъла на живота. Хората не знаят името на своя Баща. Ако попитате съвременните християни за името на своя Баща, и те не Го знаят. Някой казва, че Го знае. Ако е така, радвам се, но не искам да го изкушавам, да го изпитвам. Друг казва, че е забравил това име. Ако синът е забравил името на баща си, може ли да очаква някакво наследство от него? Когато хората казват, че името на техния велик Баща е Бог, те се лъжат. Никакво име не е това. Казано е в Писанието: „Призови ме в ден скърбен“. С какво? С Неговото име. Ако знаете името на Бога, всякога можете да Го призовете, а не само в ден скърбен. Когато избират някого за министър председател, не трябва ли той, преди да заеме властта, да призове името на Господа? Ако Го призове, той ще управлява сто пъти по-добре, отколкото сега. Ако един цар призове името на Бога, той ще управлява сто пъти по-добре, отколкото сега. Ако един учи-тел призове името на Бога, и той ще преподаде своята наука десет пъти по-добре, отколкото сега я преподава.

Мнозина се спират върху въпроса, как трябва да вярват, в коя църква да отидат? – Тези неща са остарели вече. Преди всичко, вие трябва да знаете имената на баща си и на майка си. И тогава, като кажете на майка си, че имате нужда от 50 хиляди златни лева, да разчитате, че ще ги получите. И наистина, не се минават десет дена, и вие получавате тези пари. Не заслужава ли тази майка да бъде обичана? Когато способният ученик се интересува от нещо и отиде да запита учителя си, той не отваря ли специално за него библиотеката си и започва да му разправя по въпроса, от който се интересува? За неспособния ученик, за ученика, който няма любов в себе си, учителят е затворен.

Човек трябва да работи с вдъхновение, ако иска да има успех. Не е въпросът за онова временно вдъхновение. Има едно вдъхновение, което, при всички условия на живота е непреривно, независимо това, дали човек е скърбен, или радостен. Каквото и да прави той, това вдъхновение в него е непреривно. То е Божественото, с което човек непреривно трябва да гради. Докато е в света, човек ще се гневи, ще пада, ще става, но при всички условия той трябва да се държи за Божественото. Щом се справи със злото в будния си живот, човек трябва да се справи с него и в сънния си живот. Забележете, някой човек не върши никакво зло през деня, но в време на сън върши кражби, убийства и ред други престъпления. Значи, на човека

предстои задачата да се справи със злото и в сънния си живот, да дойде до положение да вижда пред себе си само красиви, хубави образи. Човек е онзи, който е придобил чистота и в будния, и в сънния си живот. Не само това, но неговата душа трябва да бъде широка, чиста и благородна, без никакво петно, без никакви утайки, без никаква кал. Най-малката нечистота в него докарва вече злото. От хиляди поколения насам, злото се е наслоило в човека, и той трябва усилено да работи, да се освободи от него. Чистене е необходимо.

Като говоря по разни въпроси, някои от моите слушатели бързат, искат да схванат изкуството да живеят. Те сами знаят това изкуство от преди хиляди години насам, но не трябва да се бърза. Бързането е лош признак. Постоянство се изисква от човека. Той трябва да има един център в себе си, една непреривна идея, към която да се стреми. За тази цел, той трябва да започне с положителната страна на знанието – с Божествената наука. Опасността за човека седи в това, че той иска да придобие знания по механически начин. Знание по механически начин не се добива. В един от старите романи се разправя, че един от героите на този роман живял при една вълшебница, която могла да се преобразява, в каквото животното иска: на птица, на риба, на червей, на лъв, на мечка и т. н. Тя имала различни шишенца с течности, и каквато форма искала да вземе, от съответното шишенце вадила по няколко капки, с които се намазвала. Главният герой на романа видял, какво правила вещицата и решил да вземе формата на лъв. Една вечер той се отправил към шишенцето, в което имало течност, с която ще може да приеме лъвска форма, и се намазал с нея. Обаче, в бързината, вместо да вземе от шишенцето със съответната течност, той взел от друго шишенце. Каква била изненадата му, когато, вместо да приеме формата на лъв, той станал магаре. Заключение на автора, който пише този роман, е следното: старите възгледи на хората, т. е. възгледите на техните баби и дядовци са такива, че ги правят или лъвове, или магарета.

Следователно, когато дойде до положителната наука, човек трябва да бъде внимателен към възгледите, които възприема. Има хора в света, които служат на истината във всички области. Тия хора могат да бъдат философи, художници, музиканти, свещеници, проповедници, държавници, царе и ред други, но всички служат на истината. Това показва, че има добри хора в света. Днешните условия са най-добри, най-благоприятни, за да намери човек истинския път и да се приближи към истината.

„Духът на Господа Йеова е върх мене, защото Господ ме помаза“. Първото нещо, което се иска от човека е да повярва, че е помазан. Той трябва да

повярва, а да не чака да му доказват. И с доказване може, но да чакате да ви се доказват нещата, изисква се дълго време. При доказването и вярването резултатите са едни и същи; разликата е само в времето. При доказване на нещата губи се много време, а при вярването, всичко става веднага. Един познат господин ми разправяше, как се убедил, че трябва да вярва. По едно време той си направил хубава, двуетажна къща и търсил наематели за един от етажите. Явил се един господин като наемател, но нещо отвътре му казвало: Не давай къщата си на този човек, той не обича да плаща. Обаче, външно този човек бил добре облечен, благовиден, внушавал доверие, и затова той не послушал гласа си и дал под наем етажа си, именно, на него. Гласът отвътре пак му нашепвал: този човек в първо време плаща, но после не плаща. – Не, аз ще го заставя да плаща редовно. Както и да е, влязъл този господин в къщата му и платил само два - три месеца. Останалото време вече не плащал. Какво не правил той, докато най-после го извадил от къщата си. Така се научил той да вярва на Божественото в себе си. Така проверил той, че този господин не бил за неговата къща, Първите два месеца платил наема си, а цели две години след това живял без наем, не плащал нищо.

Много от съвременните хора мязат на хазяина на двуетажната къща, искат всичко да им се докаже. Може да им се докаже, но дълго време ще мине и къщата им ще седи празна. През времето, докато чакате доказателства и умът ви ще бъде празен.

Някой иска да му докажат, че Бог съществува. Докато чака да му се докаже, много време ще мине. Хората обичат да им казват приятни неща, макар и да не са верни. Един турчин от Делиорман отишъл по работа в Цариград. Като се върнал, ходжата го запитал: Какви новини има в Цариград? Последната новина е, че са взели решение да те направят Шейх – Юл - Ислям. – А, не говори такива работи. Не вярвам в това. След две седмици ходжата пак отишъл при този турчин и му казал: Я кажи нещо ново от Цариград. – Макар че не е вярно, все било приятно на ухото му да чуе, че щели да го правят Шейх – Юл - Ислям. Даже и за утеха да е, все някога е приятно на човека да го позалъжат, че в друго някое прераждане има възможност да стане Шейх – Юл - Ислям.

Сега и на вас казвам: не търсете доказателства да ви убеждават хората, че сте помазани. Като повярвате, не ходете да разправяте на хората, че сте помазани. Преди да им разправяте, направете един – два или повече опита, докато сами дойдете до Истината. И за опитите не говорете нищо, докато не придобиете един верен резултат. След това ще намерите някой ваш добър приятел, който отдавна ви очаква, който има същата опитност и ще му кажете: Аз съм помазан. – И аз съм помазан. Единият ще разказва

своите опитности и другият ще разказва своите – и двамата заедно ще правят опитите си. По този начин ще се съберат трима, четирима, петима и повече помазани и ще образуват общество от помазани. Значи, ако в някоя местност извира чиста, хубава вода, в скоро време тя ще стане една от най-хубавите местности.

„Защото Господ ме помаза“. Помазаните хора, това са гениалните хора в света, които дават подтик на цялото човечество да върви напред, да се развива. Когато ангел Господен посети Авраама и му каза, че ще отиде да изгори Содом и Гомор, Авраам го запитва: Ако там има поне пет души помазани, ще отмени ли Бог решението си? Значи, силата в света иде от помазаните. Повярвайте и вие, че сте помазани, но след като повярвате, гледайте да не се измените. Има една опасност за помазаните, че след като повярват, че са помазани, надигат се, възгордяват се, а с това заедно се изсушават. Знаете ли, каква е диагнозата, по която се познава, кой човек е помазан? Помазаният заема най-долното положение. Заемаш ли най-долното положение, ти си помазан. Защо? Защото, който заема най-долното положение, той може да се качи и на най-горното. Който може да слезе най-долу, той може да се качи и най-горе. Това значи силен човек! Силен е онзи, който може да слезе долу и да вдигне товара. Той не се плаши от нищо. Той е човек, който може да воюва. И Христос казва: „Аз съм помазан“. Христос не мязаше на Петра, който един ден Му каза: Учителю, я да бягаме ние оттук! Тъй както си започнал, тази работа няма да излезе на добър край. Христос му казва: „Махни се, сатана, оттук“!

Сега мнозина от вас, като се намерят на тясно, казват: Защо ни трябваше това учение? Я да избягаме оттук! – Апостол Петър говори във вас. Вие трябва да му кажете: „Махни се, сатана!“ Христос, обаче, казва: „За това дойдох аз в света, за този час, да изпълня волята Божия. Онзи който ме е пратил в света, Той ще покаже своята сила. – Не е било време Бог да не е изпълнил своите обещания. На помазаните се дължи всичката наука в света, т. е. всичко възвишено и благородно. Това значи, че на помазаните се дължи всичката наука, в своята пълнота. В помазването всички трябва да бъдем добри, весели, радостни, да пеем и да се веселим. Помазаният е красив човек. Когато срещне, той е готов да го насърчи. Като види някой отчаян, обезсърчен той му казва: Махни обезсърчението от себе си! Ти си способен за велики работи. На художника казва: Хубави са твоите картини, но можеш да рисуваш още по-хубаво. На музиканта казва: Хубаво свириш, но още по-добре можеш да свириш. Какво правят съвременните хора? Когато станат на 45 – 50 години, те се обезсърчават и казват : Нашата работа се свърши вече. Каквото не можахме да постигнем в този живот, ще го оставим за другото прераждане. Не, те трябва да работят сега, в този живот още да свършат онази работа, която им е определена. Днешната

работа не трябва да се отлага за утре. Оставете ли днешните работи за друго прераждане, нищо няма да излезе. За тази цел първо ще се справите с баба си, с дядо си, като им кажете, че не искате да остарявате като тях. Ще работите върху себе си, да придобиете изкуството на змията, да събличате старите си дрехи и да обличате нови. По този начин ще покажете на хората, че сте помазани. Ще хвърлите старата маска на баба си и на дядо си. От старата дреха на вашата баба и на вашия дядо ще излезе един млад, 33 годишен момък. Който го види, ще каже: Ето помазаният! Всеки да си каже: Аз мога да съблека старата дреха на баба си и на дядо си и на всички да покажа, че не съм стар. Старата баба и старият дядо едно знаят да говорят: Синко, и ти като нас, ще остарееш, пари ще трябват, да има, кой да те гледа, да ти шета на старини. Вие трябва да им отговорите: На стари години ние ще шетаме на другите. Остане ли те да ни шетат, нашата работа е свършена. Ние сами ще си работим, сами ще си услужваме.

„Духът на Господа Йеова е връх мене“. Духът на Господа, това е Божественото в човека. Христос казва: „Не дойдох да ми послужат, но да послужа“. Затова и на вас казвам: нека във всички се яви желание да работите. В малките работи бъдете възвишени и благородни. Дайте място на Духа, на възвишеното в себе си, и ще видите, че благородното, възвишеното, което е вложено във вас първоначално още, ще почне да се развива. Преди две хиляди години още беше казано на младия човек, който искаше да придобие вечния живот, да продаде имането си, да го раздаде на бедните и тогава да посвети живота си на Бога. Сега аз няма да повтарям същото, но ще кажа: служете на Бога, служете на човечеството, служете на Божественото в себе си! Това е едно правило за живота, което трябва да приложите. Давайте ход на всичко възвишено и благородно в себе си, ако искате да нямате противоречия. Насърчавайте всеки човек, в каквото и да е направление. Нека има радост и веселие в света! Щастието е постижимо, но не с разбиранията на баба ви и на дядо ви. Докато вървите в техния път, с техните разбирания, щастие няма. Ако можете да съблечете баба си и дядо си през главата, щастието е постижимо.

„Защото ме помаза Господ“. Първото нещо: повярвайте, че сте помазани! Щом повярвате, знанието, което имате, ще вземе друг обрат у вас. Душата ви ще се разшири; в нея ще влезе новият мир, новата радост. Хубавото, което имате сега, това е вашата радост, това е вашето богатство. Сега вие имате капитал от сто хиляди лева златни, но богатството, което ще придобиете чрез по-мазването на Духа, ще струва хиляди милиарди. Когато спечелите това богатство, занесете на Бога своя десятък.

Двадесет и седма беседа от Учителя, държана на
18 март, 1928 г., София – Изгрев.

1928_03_22 Изгревите на слънцето

извънредна беседа

ИЗГРЕВИТЕ НА СЛЪНЦЕТО

---

22 март 1928 г. 6 ч. с. „На Изгрев“.

Тази година трябва да имате предвид законите на природата, в които цари абсолютна свобода, и вашите отношения към тези закони.

Какво нещо е правилното разбиране на известна Божествена идея? За да дойдете до Божествените идеи, вие трябва да започнете най-първо от елементарните, от видимите, от чисто физическите работи. Забележете, например, при процеса на яденето, храната, която слиза в стомаха, върви по свой определен път, но при движението си надолу, тя среща и един кръстопът. Преди да слезе храната в стомаха, среща отворстието на дихателната система, и ако попадне там, последствията ще бъдат лоши. Това не е правилно разбиране, това не е правилният път в движението на храната. Тя трябва да отиде на своето местоназначение.

Дойдем ли до човека, и в неговия живот има две разклонения: едното води към физическия свят, а другото - към духовния, към невидимия свят. Затова, след като се приеме храната по физически начин правилно, настава друг процес: тази храна трябва да се смели и възприеме от организма така хубаво, че човек да изпитва от това голяма приятност. След туй трябва да стане процес на разделяне: чистата храна, пръвърната в кръв, да се изпрати на цялото тяло, да разнася живота, а нечистата храна, т.е. част от храната, която не се съгласява с човека, да се изхвърли навън. Тази част от материята казва: "Аз съм на особено мнение, аз мисля другояче, не като вас". И тогава, човъкът, по един деликатен начин, ѝ казва: "Щом сте на особено мнение, свободни сте да вярвате, в каквото искате, да живеете според вашето мнение: ето, вратата е отворена, заповядайте навън!" Онази част от храната, която е съгласна с човека, минава в белите дробове, оттам в мозъка и образува мисълта. Значи, до известно място и двата вида материя - и тази, която се съгласява с човека, и тази, която не се съгласява, вървят заедно, а после се разделят.

В духовния живот има три пътя, по които човекът, или неговите енергии едновременно вървят: по пътя на неговата воля, по пътя на неговото сърце и по пътя на неговия ум, или интелигентност, или тъй наречения - път на човешкия дух. Това са три пътя, три отделни живота, чрез които Божествената енергия слиза на земята. Тия три пътя сега са необходими за вас. Между тия пътища има абсолютно съгласие. Храната, която

възприемате по пътя на вашия ум, трябва да слезе във вашето сърце и после във вашата воля. Ако храната върви по пътя на вашата воля, после трябва да се качи в сърцето и оттам в ума. Отдето и да възприемате храната, два пъти я чакат: тя ще върви или по низходящ, или по възходящ път.

Когато говорим за Божествената мисъл, подразбираме човешката глава. Когато говорим за сърцето, подразбираме душата, тъй, както се проявява на земята. Когато говорим за волята, подразбираме физическия човек, т.е. законите, които съществуват във физическия свят. Ние не можем да изменим тия закони. Когато хората казват, че физическият живот е несъвместим с духовния, това е тяхно специфично разбиране. Между физическия и духовния свят няма разединение, те са в абсолютно съгласие. Когато казват, че между физическия и духовния живот няма нищо общо, това говори за погрешните схващания на хората, които са резултат на известни натрупвания от миналото в мисълта. И днес човечеството трябва да се освободи от тия натрупвания, от тези криви разбирания. Животът на плътта, материалният живот, както днес го схващат хората, наистина, няма нищо общо с духовния живот. Но ако разберем материалния живот тъй, както е даден от Бога, той е красив живот. Божествено разбиране трябва да имаме за материалния живот.

Та казвам: в света има три изгрева. Първият изгрев е изгряването на физическото слънце. Това слънце всички посрещат: и хора, и животни, и растения. Няма живо същество по лицето на земята, което да не посреща физическото изгряване на слънцето.

Вторият изгрев е духовният - изгревът на слънцето в духовния свят. Той е в момента, когато нашето слънце е в зенита. Често запитват: защо хората живеят повече физически, материален живот, отколкото духовен?

Причината за това е, че тогава човек се намира в тази фаза на своя живот, когато слънцето на физическия свят е в своя зенит, в най-голямата си сила. Тогава той е богат, щастлив, намира се окръжен от слава и величие. Той е силен, радва се на живота си и се весели, не мисли, че иде залез на това слънце. В този момент на живота му изгрява духовното слънце, но ярка е светлината на физическото слънце, заслепява човека и той не може да види онази мека, приятна светлина, що носи слънцето на духовния живот.

Третият изгрев е Божественият - изгревът на слънцето в Божествения свят. Това е моментът, когато физическото слънце залязва. Днес хората, които не са разбрали още физическия изгрев на слънцето, отиват да наблюдават залеза, т.е. Божествения изгрев, но не го виждат, не го възприемат, и кават: залезе слънцето! Не, те още не са готови да разберат, какво значи залез на

слънцето. Залезът на физическото слънце подразбира изгрев на Божественото. Залезе ли слънцето, хората трябва да се радват, че Божественото слънце изгрява. Обаче, те като не разбират това нещо, казват: залезе нашето слънце! Не, не е залязло слънцето, но е изгряло в Божествения свят. Това значи: човекът, който се е намирал в своята слава и величие, слиза от това място и започва да възлиза към Божествения свят.

Старите хора, като не разбират този нов живот, казват: залезе нашият живот, залезе нашата младост, старини дойдоха! Казвам: старият човек е дете на Божествения свят. Той е залязъл за физическия свят, но е изгрял за Божествения. Когато остарееш, ти си Божествено дете. Когато си на 40 - 50 годишна възраст, ти си дете в ангелския свят. Когато си на 4 - 5 години, ти си дете във физическия свят. Тъй трябва да схващате различните възрасти във вашия живот. Вървите ли по този естествен път, ще знаете, че до седемгодишна възраст вие сте дете на физическия свят; от 7 - 14 години сте дете на ангелския свят; от 14 - 21 години сте дете в Божествения свят. Ето защо, когато човек стане на 21 годишна възраст, всичко решава лесно, много е смел в постъпките си - Бог е с него.

От 21 годишна възраст нагоре тия периоди на живота се повтарят отново. От 21 - 28 годишна възраст човек се намира във втората фаза на физическия си живот. Той започва да мисли, как по-добре да нареди живота си: пожелава да се ожени, да си направи къща. Намира жена, оженва се, раждат му се деца и заживява физически живот. Всички казват за него: този човек стана материалист. От 28 - 35 годишна възраст той започва да мисли и да живее по-духовно. Казва: човек не трябва да мисли само за материални работи, но трябва да се погрижи и за духовното, за умственото възпитание на децата. Сега той се намира във втората фаза на ангелския живот. От 35 - 42 годишна възраст, човек навлиза във втората фаза на Божествения живот. Той вече се предава на истинско служене на Бога.

От 42 годишна възраст нагоре, човек наново влиза във физическия живот, но вече в третата фаза на този живот, а именно - физическия живот на Божествения свят. Този живот се продължава от 42 - 48 годишна възраст. От 48 - 55 годишна възраст човек се намира в третата фаза на ангелския живот. И най-после, от 55 - 63 годишна възраст той е в третата фаза на Божествения живот. И след тази възраст пак се преповтарят тия фази на живота, с все по-нови и нови постижения и придобиване на познания.

Тази година аз искам всички да видите духовното слънце, погледът ви да бъде насочен към него. Както виждате, на хоризонта вече се е зачервило. Това показва, че вятър ще има. С тази червенина природата казва: човек

трябва да мисли! Червеният цвят е признак на война. Затова природата казва: ти ще воюваш, но който воюва, трябва да мисли! Не мислиш ли, не можеш да воюваш правилно. Който не мисли във време на воюването, той ще бъде бит, ще го ранят и в резултат на това ще му турят на гърдите кръст за храброст и ще го произведат герой. Получи ли една-две рани, този човек започва да мисли. Питам: струва ли човек да се бие и да получи толкова рани? - Не, не заслужава човек да се бие; от последствията на своите постъпки той ще се научи да мисли правилно.

Сега, желая у всинца ви да се зароди през тази духовна година силно желание за вътрешна светлина, с която да работите непринудено. Физическите работи стават с принуждение, духовните работи стават по съгласие, а Божествените работи стават по абсолютна свобода. Знаете ли, какво нещо е абсолютната свобода? Господ не обича да вижда своите деца залети в съзиди. Той има особено мнение за тия деца, които плачат. Когато човек плаче, то е все едно, че го заливат с вода. Щом Бог те види със съзиди на очите, Той се радва, че си се окъпал. Вие ще кажете: буквално ли трябва да разбираме това нещо, или фигуративно? - В Божествения свят няма никакви символи, никакви фигури. Там едновременно ще видим и формата, и съдържанието, и смисълът. Ти виждаш тяхната форма, опитваш тяхното съдържание и използваш техния смисъл. Схванеш ли всички тия неща, ще имаш и всичкото Божествено благо.

Днес, понеже хората са деца на земята, те не са достигнали още до онова високо разбиране на духовния живот и затова често се обезсърчават. Но трябва да знаете, че при всяко ваше обезсърчение, по-напредналите ви братя са с вас. Това показва, че имате висок гост у дома си. Когато имате такива високи гости, а нямате достатъчно хляб, нямате някоя кокошчица да заколите, вие се стеснявате и казвате: сега ли намери време този гост да ни посети? Не можа ли да дойде или през пролетта, или през лятото, ами дойде през зимата? По аналогия на това, понякога от невидимия свят ви идват високи гости и то тогава, когато вие не ги каните. Вие се стеснявате, че няма с какво да ги гостите. Някога вие ги каните да ви посетят, а те все отказват.

Та когато казваме, че трябва да се обичаме, когато говорим за Любовта, ние всякога подразбираме онези наши приятели от невидимия свят, които са дошли да ни посетят. Под думата „невидим свят“ не трябва да подразбирате свят без никаква реалност. Този свят е десет пъти по-реален от физическия. Когато говорим за Любовта, ние подразбираме нашите приятели от невидимия свят, които ни посещават в известна епоха на нашия живот повече, отколкото във всяко друго време. Тогава ние сме радостни, мощни. Когато дойдат тия гости при нас, те носят със себе си

най-възвишени мисли и чувства, взимат участие във всички наши нужди и ни дават най-възвишени упътвания. Вие имате крива представа за ангелите, за светиите, за тия ваши възвишени приятели, мислите, че те са заети само с възвишени работи и не се интересуват от човека, не се занимават с дребни работи. Не, дойде ли един ангел при тебе, той се интересува и от дребните неща на твоя живот. Когато обичаш някого, ти знаеш, какви са неговите очи, уши, знаеш, с какви дрехи се облича, каква шапка носи, какви обувки носи и намиращ, че всичко в него е красиво.

Същият закон е верен и по отношение любовта на нашите приятели от невидимия свят. Когато един твой приятел от невидимия свят ти дойде на гости, той вижда всичко хубаво в тебе. Не само това, но когато тия приятели идват при вас, те водят със себе си по десет камили, натоварени с подаръци. Като влязат в двора ви, те започват да разтоварват камилите, свалят от тях куфарите и ги внасят в дома ви. Там отварят куфарите и започват да раздават подаръци на вас, на майка ви и на баща ви, на братята и на сестрите ви, и след като поседят 5 - 6 дни у вас на гости, всичките ви работи се уреждат. Вие трябва само да чакате и да не се безпокоите. Ако нямате с какво да ги угостите, те ще извадят от куфарите си всичко, което е необходимо.

Сега, може би, вие се смущавате, че физическото слънце изгря, но аз ви говоря още, понеже духовното слънце не е изгряло. Всички вие трябва да се стремите да имате вътрешно разположение да наблюдавате изгряването на духовното слънце. Всичко трябва да вършите с любов. Любовта е закон, който съществува между частите и цялото. Бог е Любов, т.е. Той е цялото, затова се проявява между ангелите и между хората, като части на цялото. Любовта започва с хората. В това отношение хората са началото, а ангелите са край на Божията Любов. Бог е средоточие на Любовта. Всеки, който не започва с човешката любов, той не може да разбере ангелската. Дайте ход, дайте възможност на всяко благородно чувство в човешката душа да се развива. Този е естественият път, по който може да се върви в Божествения свят.

Любовта има много форми, чрез които може да се проявява, но кой където е дошъл в Любовта, да отвори сърцето си свободно, както той разбира, за да развие хубавото, красивото в себе си. Само така ще се избавите от много неприятности, от много болести. Причините на болестите у хората се дължат на подпушване в чувствата, на въздържане в проявлението на Любовта. Всички болести в света, като ревматизъм, ишиас, главоболие и ред други, са резултат на подпушване в чувствата. Дайте ход на Любовта! Не я подпушвайте, не я спирайте! Ще кажете: по какъв начин да я пуснем? - По най-правилен начин, по Божествен начин. Ако пуснете Любовта да

тече през вас, ще направите по-малко погрешки, отколкото ако я спрете в нейния път. Не пуснем ли Любовта да тече пръз нас, ще се родят болести, нещастия, които Бог после ще изправя чрез ред страдания. Затова казвам: дайте ход на Любовта свободно да се проявява! Любете свободно, както Бог люби. Само свободният човек може да люби. Без свобода Любовта не може да се проявява. Свободен човек е само онзи, който е намерил Истината. Такъв човек проявява Любовта разумно. Няма ли свобода в Любовта, тя не е разумна. Често се говори за правилна обмяна на енергиите. Аз подразбирам - разумна обмяна на енергиите на Любовта. Питам: като се разговарят двама души разумно, това не е ли любовна обмяна на разумното у тях? Като се срещнат двама души и си разменят разумни погледи, това не е ли любовна обмяна на разумното у тях?

Та казвам: всички трябва да се стремите да се избавите от ония криви разбирания, които са наслоени във вас от миналото. Те ще дойдат, но аз не искам да говоря за тях, нито пък вие да се спирате върху тях, не ги разказвайте никому, но ги разглеждайте само като един естествоизпитател и кажете: тези неща не са мои, те са останали от някого. Аз знам, че в Божествения живот, в който живея, Любовта се проявява навсякъде, във всички свои отношения. Започнете най-първо да проявявате любовта си към близките ваши приятели. После разширявайте любовта си повече, но никога не изнасилвайте себе си.

Вие казвате: как да проявяваме любовта си? - Наблюдавайте как постъпва слънцето, и се старайте да придобиете неговия характер. Питам: слънцето интересува ли се от мнението, което хората имат за него? Като изгрее сутрин слънцето, започва да раздава навсякъде и на всички, като казва: нека дойдат всички, които се нуждаят от мене! Какво мислят хората за него, то не се интересува, понеже не очаква да му дадат нещо, а само дава. Така се проявява Божественото - дава и заминава. На другия ден, като изгрее, постъпва по същия начин. Слънцето никога не казва: от толкова години ви топля и осветявам, платете си данъка! Обаче, хората продават, използват енергията на слънцето. Как? Например, дървата, въглищата съдържат слънчева енергия, и хората скъпо я продават. Отивате при дърваря и му казвате: дай ми от благословието на слънцето! Той ви пита: колко ще заплатите за него? Ето, де се проявява човешкото. И вие започвате да се пазарявате: давате 400 или 350 лева за един метър дърва, а 600-700 лева за тон въглища. За колко време ще ви послужат тия дърва или въглища? При това, колко души ще могат да се стоплят, ако се наредят около една камина?

Следователно, когато ние говорим за човешката любов, подразбираме дървената любов, или черната любов от въглищата. И едната, и другата

любов са дошли от слънцето, но силата им трае за няколко часа само. Като се турят в огъня, светват, стоплят за малко време и после изгасват. Искате ли да поддържате тази любов, наново ще купувате дърва и въглища. Ако мислите да прекарате живота си с тази любов, ще има пушек, сажди, кюнците ще се запушват, ще дими и често ще трябва да ги чистите. Който не върви по методите на тази любов, дим и пушек в къщата му няма да има, стените на стаите ще бъдат чисти, бели, никаква пепел, никаква сгустия няма да остава, и кюнците на печките няма да се запушват.

Аз желая на всинца ви да няма дим и пушек из стаите ви, стените ви да бъдат чисти, кюнците ви отпушени и горението в печките да бъде пълно. В бъдеще, когато науката дойде до положението да превръща непълното горение в пълно, без никакъв дим и пепел, животът на хората ще се подобри. Днес всички аномалности в света произтичат от дима. Като наблюдавате човека с неговите съвременни разбирания, той може да се уподоби на огъня, който гори.

Слънцето вече изгря! То преподава сега своите уроци. Вие трябва да имате отопление и осветление по методите на слънцето - без дим и без пепел. Стаите ви трябва да са чисти, кюнците - отпушени и Божествената Любов да тече свободно през вас. По този начин всички ще бъдете здрави. Днес не може да се помогне на някои хора. Защо? - Защото те са подпушени, спрели са Божествената Любов. На всеки човек, който може да се отпусне, който люби, може да се помогне. Как може да му се помогне? - Чрез вярата. Тя е велик Божествен закон. Любовта започва с вярата. Началото на Любовта, т.е. първата бръмка, с която тя започва, това е вярата. Тя е първата бримка и на човешката интелигентност, и на човешките разбирания. От вярата вървите към Любовта. Ако искате да прогресирате и в този, и в бъдещия свят, и в живот, и в смърт, трябва да любите. Когато смъртта дойде при някой човек и го познае, че люби, тя започва да го гали и го напуска. Човек, който люби, не умира. Хората умират от безлюбие. Ако няма кой да те обича, и ако ти сам не се обичаш, умираш.

Сега, аз не искам да пресилвам нещата. Не казвам, че вие не обичате, но вашата любов трябва да се филтрира, да се пречисти, да стане Божествена - Вие имате любов, но искате тя да бъде свършена. Вие имате знания, от толкова години учите и работите, но знанията ви трябва да бъдат истински, положителни. Вие имате и сила, но силата ви трябва да стане още по-голяма. В Писанието се казва: "Трябва да растем от слава в слава, от сила в сила, от любов в любов." Това е велик закон за развитието на Божественото у човека.

Като ви говоря така, вие казвате: тия неща са непостижими. Не, тия работи

са постижими, но не са със средствата и с възможностите, с които вие разполагате. Например, вие не можете да съберете водата на морето в един малък съд. Можете ли да съберете всичката вода от един извор в чашата си? - Не можете. Вие взимате само толкова вода, колкото може да събере вашата чаша. Оттук казвам: нашата задача не е да разберем Любовта, но да опитаме Любовта. Който иска да разбере Любовта, той не е поста-вил задачата си научно. Ние сме дошли в света само да опитаме Любовта. Ще я опитаме и веднъж, и два, и сто, и хиляда, и милиони, и безконечно пъти. Като казвам, че ще опитаме Любовта безконечно пъти, вие се плашите. Не се плашете от думата „безконечно“. Тази дума подразбира, че Любовта ще се опита във всичката своя пълнота, във всичката ѝ цялост, както Бог се проявява. Един ден, като завършите своята работа на земята, ще чувствате, както Бог чувства; ще мислите, както Бог мисли. Тогава Господ ще ви повика, ще ви потупа по рамото и ще ви прати да създадете една нова вселена. Казвате: какво да правя сега, след като свърших своята работа на земята? - Щом сте опитали Любовта във всичките ѝ проявления, ще правите слънчеви системи. Като отидете в другия свят, Господ ще ви даде работа. Ще ви накара да въздействате на всички ония по-малки същества от вас, които Той е създал.

Сега вие седите вкъщи, и ако сте жена, казвате: много съм скована, мъжът ме е вързал. И мъжът казва: много съм скован, жената ме е вързала. Казвам: щом опиташ Любовта във всичките ѝ проявления, жената ще ти даде свободен билет, ще пътуваш навсякъде, дето искаш, ще извървиш милиони километри. По същия начин и мъжът ще ти даде свободен билет за пътуване.

И тъй, сега поздравявам всички ви с новия изгрев на слънцето! Пожелавам ви да бъдете радостни и весели, а не след като излезете оттук, да изгубите радостта си. Бъдете всякога радостни! Стремете се да придобиете такава радост и такова веселие, които никой да не е в състояние да ги отнеме.

Беседа, държана от Учителя на
22 март, 1928 г, 6 ч. с. „на Изгрева“ - София.

ИЗГРЕВИТЕ НА СЛЪНЦЕТО

Беседа от Учителя СОФИЯ 1928

Книги: Изгревите на слънцето

Изгревите на слънцето (София, 1928)

1 беседа на 22 март 1928 г.

Начало: 06:00

ПО ПЪТЯ НА ПРИРОДАТА

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

Размишление

Тема за следния път: „Отношението на сложно тройно правило към живота“.

Сегашните хора гледат повече мрачно на живота. Малко хора са жизнерадостни. За да бъде жизнерадостен, човек трябва да е развил три основни центрове. Единият център се намира зад ушите – издадената кост. Колкото по-издадена е тази кост, толкова по-голяма жизненост има човек, толкова по-издържлив е той. Има голям запас от енергия, поради което не пада духом. Второто условие, да бъде човек жизнерадостен, е силно въображение. Когато горната част на челото е широка, човек има силно въображение. Съзнанието действа в предната част на мозъка. Третото условие, за да бъде човек жизнерадостен, е духовният елемент в него. Духовният човек е жизнерадостен. Който естествено не е жизнерадостен, трябва да работи върху себе си, изкуствено да си създава образи, които да будят нужните центрове. Всички знаете поговорката: „С какъвто дружиш, такъв ставаш“. Значи човек е изложен на постоянно влияние, както от хората, така и от мислите на окръжаващите. Той се влияе също и от своите мисли. Закон е: Човек не може да се освободи от влиянието на масата. Какво се разбира под думата „маса“? – Сбор от интелигентни същества. Маса съществува само в разумния живот. Запример, в океаните има острови, образувани от малки животинки – кораловите острови. Те се дължат на техния колективен живот. Тези животни могат да образуват не само острови, но и цели континенти. Един ден, когато те престанат да работят, земята ще бъде мъртва. Също така и човек расте и се развива благодарение на малките разумни същества в себе си. Престанат ли те да работят, и неговият живот престава. Докато живее, човек трябва да работи върху своя мозък, да го развива. Когато мозъкът се развива правилно, животът на всички малки същества в човека върви добре. Наруши ли се равновесието в мозъка, нарушава се и в целия организъм.

Човешкият мозък има две страни: материална, или физическа, и духовна, или силова. Когато човек напусне земята, материалният мозък изгнива и се разлага, а духовният, т.е. силовият, в който е написан целият живот, той взима със себе си. Значи човек взима същественото със себе си, а

несъщественото оставя на земята. Материалният мозък е организиран според силовия. Докато материалният и силовият мозък са свързани помежду си, докато са в хармония, човек учи, възприема знания и помни. Щом се наруши връзката между тях, той забравя всичко: чете, учи, но нищо не запомня.

Изследванията на някои учени са потвърдили това. Обаче има учени, крайни материалисти, които не вярват в духовната страна на мозъка и отдават всички способности на големината и теглото на мозъка. Те приемат, че човек работи с целия си мозък. Всъщност, съвременните хора работят само с известни мозъчни центрове – с тия, които имат отношение към тяхната работа. Запример, математикът, който има отношение повече към числата, работи главно с центъра на числата; когато разглежда математическите истини от гледището на философията, той работи повече с центъра на разсъдението; поетът работи повече с въображението. Изобщо, човек работи най-много с десетина мозъчни центрове. Той не е дошъл още до положението да работи с целия си мозък, с всички мозъчни центрове. Даже да развие всичките си центрове, той не може да работи едновременно с тях.

Умствените способности, както и интелигентността на човека, не се определят от тежестта на мозъка, както някои погрешно мислят, но от развитието на предния мозък, от челото. Всеки мозъчен център има специфична служба. Запример, горната част на мозъка определя моралността и религиозността на човека. Слепоочната област определя полуинтелектуалните или творческите способности на човека. Количеството на мозъка се определя от броя на мозъчните клетки, от броя и дължината на мозъчните нишки. Един ден ще се достигне и до тези измервания. Също така, от кожата на човека може да се определи коя част на мозъка е развита: предната, слепоочната, горната или задната част.

Днес не може да се говори на хората за тези работи, защото още не са готови. Ако им се открият някои признаци във връзка с френологията или друга окултна наука, те ще се уплашат. Ето защо, начинаещите в тези науки трябва да изучават първо положителните страни на живота, както и на човешкото естество, а след това отрицателните. Отрицателните страни на живота и на човека са предмет на патологията. Обаче ученикът изучава първо здравословните, нормални прояви на човека, а после – ненормалните и болезнените. Задача на човека е да работи върху себе си, да развива правилно своите мозъчни центрове. Особено трябва да се работи върху центъра на веселието, за да понася човек лесно мъчнотиите в живота. По естество човек е весел, но трябва да прилага веселието си при мъчнотиите, а не дето не трябва. Животните, в сравнение с човека, не са

весели, те са повече тъжни, сериозни. Обаче в присъствие на човека и те стават весели, възприемат неговата веселост. Като се изучава, човек по естествен път се запознава с влиянието на планетите върху себе си. Той забелязва, че влиянието на Марс се проявява при всички случаи, когато става състезание за права. Той се проявява в твърдите и упорити хора. Влиянието на Меркури се проявява силно, когато човек се стреми към придобивки, материални или духовни. Добре е да изучавате влиянието на планетите в различните възрасти на човека, от 1 до 7 години, от 7 до 14, от 14 до 21, от 21 до 28 и т.н.

В стремежа си да се домогне до положителното знание, човек трябва да бъде спокоен, да не се тревожи. Колкото повече се вълнува, умът му не е свободен да възприема нещата правилно. При това положение, той изпада в обезсърчение, което прекъсва хода на правилното развитие на процесите. При изучаване на човека, добре е да правите мислено опити. Представете си, например, че ви се пада голямо наследство, от няколко милиона лева, и започнете да мечтаете как да ги използвате. В този процес, именно, в разпределяне на парите, ще познаете какви желания и стремежи имат надмощие във вас. Ако започнете да мечтаете за книги, за списания, за пътуване в чужбина, за учене на езици, вие имате умствени стремежи; ако започнете да раздавате парите на бедни, страдащи хора, да помагате за издържката на бедни и способни учени, сърцето е силно развито у вас. Вие туряте своите лични интереси на заден план. Ако пък започнете да мислите за строеж на къщи, за купуване на имоти, вие живеете повече на физическия свят, с желание да се осигурите на земята. Освен това, можете да си представите, че заемате високо обществено положение и от висотата на своя пост да се наблюдавате как постъпват с хората. Човек трябва да се изпитва при всички положения, да знае какво носи в себе си, какви центрове трябва да развива. Има естествени положения в живота на човека, на които самата природа го поставя, но има и изкуствени, които той сам си създава. Има даровити хора, които естествено заемат положението си като актьори, музиканти, учители, професори, проповедници и т.н. Има и такива, които само заемат тези места. Първите са естествени, чисти диаманти или скъпоценни камъни, а вторите са изкуствени. На каквото място да турите първите, свойствата им веднага ще блеснат; изкуствените камъни, обаче, в първо време блесват, но накрая показват естеството си. Природата признава само онова, което тя е създала. Всичко изкуствено остава на последен план. Едно нещо е да бъдеш гениален, признат от природата; друго нещо е ти сам да станеш гениален, с неестествени усилия и труд. В края на краищата ти сам ще си кажеш, че не си заслужава по изкуствен начин човек да става гениален. Изразходваната за тази цел енергия струва повече, отколкото придобивките, получени чрез нея. За предпочитане е, човек да бъде

признат от природата за гениален, отколкото от хората.

Помнете: Работите на природата се различават от човешките работи. Когато човек работи едновременно с природата, инициативата излиза от природата, а човек е изпълнител на нейната инициатива. Тогава природата върви напред, а човек – след нея. Има случаи, когато инициативата взима човек, а природата му помага. В този случай човек върви напред, а природата след него. Дали човек ще работи по първия или по втория начин, не е важно; важно е само, да бъде в съгласие с природата. Който е в съгласие с природата и работи по нейните методи, всякога дохожда до ценни резултати. При това, природата прилага за всеки човек различни методи. Следват ли методи, които не са за вас, вие може да пострадате. В такъв случай няма да имате добри резултати. Това е забелязано в западноевропейските окултни школи. При дишането, например, те си служат с методите на индуските йоги, но не получават добри резултати. Много естествено, те не са нагодени за техните условия. Вървете по естествения път на природата и не се страхувайте. Ако се отклоните от нейния път, вие ще си създадете изкуствени мъчнотии, с които не можете да се справите. Ще кажете, че сами не можете да свършите известна работа. „Може“ и „не може“ са относителни понятия. Това, което днес, при дадени условия не можеш да свършиш, при други условия ще можеш да свършиш.

Представете си, че искате да отидете за дърва в гората. Впрягате колата си и тръгвате на път. Колкото и да сте силни, ако пътят е много кален, колата ще стигне до едно място и ще се върне назад – невъзможно е да прегazi голямата кал. След няколко дена времето се поправя, калта изсъхва и вие можете да донесете 1–2 коли дърва от гората. Значи това, което вчера не можахте да направите, сега го направихте. Защо? – Условията се подобриха. Ако направите един опит и не успеете, ще направите още два опита. За да има успех в работата си, човек прави поне три опита. Ако още при първия опит има успех, няма защо да прави други опити. Изобщо, разумният прави по 3 опита, обикновеният човек – 10 опита, а глупавият – 99.

Допуснете си, че сте свършили университет с отличен успех в странство и искате да се настаните за учител в една от софийските гимназии, но не успявате. Ще направите втори опит, да се назначите в някой голям град в България. Ако не успеете и този път, ще оставите на министъра, той да ви назначи, където намери за добре. Този път успявате. Ще кажете, че искате да живеете в София. Това е вашето желание, но не е желание на природата. Ще се подчините на желанието на природата, която е предвидила вашето бъдеще. Тя иска да ви изпрати на работа там, дето ще

бъдете най-полезен. Ако речете да изнасилите природата, тя ще ви даде, каквото искате, но в края на краищата виждате, че това, което сте желали, не дава никакви придобивки. Ще разберете, че сте сгрешили. Ако се остави на плана на природата, човек се радва на големи придобивки. С малко енергия той постига големи резултати. От Божествено гледище, човек трябва да запази силата и трезвостта на мисълта си, за да има какво да предаде на бъдещото поколение. Когато някой поеме длъжността библиотекар, той трябва да пази книгите, да ги държи в изправност, за да има какво да предаде на следния библиотекар. Следователно, като напуска земята, човек трябва да остави добро наследство след себе си. Не остави ли такова наследство, природата отваря книгата си и пише: „Ето един човек, който не е изпълнил задълженията си, както трябва“. Тя пише името му и се подписва, като туря печата си. Дойде ли втори път на земята, този човек носи вече печата, който природата му е сложила – печата на лош, изопачен живот. – „Докажи това.“ – Всяко ново поколение носи печата на предидущото. Приближете се до него и четете. Ще се убедите сами, че няма нищо скрито–покрито в природата. Отворете книгата на Стария Завет и там ще проверите същия закон. Аврам беше на 90 години, а Сарра на 80, когато им се роди син – Исак. Те трябваше да се приготвят, да се очистят от отрицателните мисли и желания, за да има какво да оставят в наследство на своето поколение. Аврам не беше прост човек, той беше адепт. Отличаваше се с голямо послушание: каквото Бог му кажеше, всичко изпълняваше, без никакво разсъждение. Аврам ходи и в Египет, да се запознае със законите на Бялото Братство, и след това се върна в Ханаан, дето го приеха с почести. Каквото знаеше от учението на Белите Братя, всичко прилагаше, затова се ползваше с почит и уважение между своите.

Сега и на вас казвам: Идете в природата да се учите и се върнете обратно при своите, да видите как ще ви посрещнат. Ако прилагате наученото добре, ще ви посрещнат с почести и уважение; ако нищо не прилагате, не сте научили нищо от природата. Ще се върнете отново в природата, да учите. Докато между теорията и практиката не настане пълна хармония, вие ще отивате в природата и пак ще се връщате. Щом тя ви даде диплом за свършен курс на учението, вие ще влезете и във външния свят, да помагате на цялото, като част от него.

Ще кажете, че животът е тежък, че имате големи мъчнотии. На кого животът е тежък? – На когото бащата и майката са умрели и той е принуден да работи на чужди хора, само да има възможност да учи. Много студенти в странство са минали през тази опитност. За да изкарат прехраната си, те работят по няколко часа на ден чужда работа, а през останалото време учат. И при тези условия те свършват университета с успех. Англосаксонецът казва, че времето е пари, и го използва добре.

Славянинът пилее времето си и за да учи, той търси удобства. Англосаксонците са весели, жизнерадостни. След като работили цяла седмица, в празник те се обличат добре, почиват си и се радват на придобивките си. Кой е беден, кой – слуга и кой – господар, не познавате, всички живеят като аристократи.

Славяните са повече песимисти, отколкото оптимисти. Те са възприели тази черта от гръцката култура. Песимизмът и недоволството на българите също носи началото си от византийците, с които българите са били дълго време в контакт. Младото поколение трябва да работи, за да се освободи от старото и чуждо византийско влияние.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

Лекция от Учителя, държана на
25 март 1928 г., София.

ОСТАНИ С НАС!

---

28. Беседа от Учителя, държана на
25 март, 1928 г., София – Изгрев.

„Остани с нас, защото е привечер, и денят превали." (Лука 24:29)

Има учени хора в света, които, от един малък скъпоценен камък, създават цяла история: произходът и образуването на този камък, условията на създаването му и т.н. Има учени хора в света, които, от една малка кост на някое предпотопно животно, възстановяват цялото животно: скелетът му, неговата големина, условията, при които е съществувало това животно и т.н. Онези, които имат картината на това животно, чудят се, как е дошло на ума на тия учени да възкресяват мъртвите животни от миналите векове. Те се запитват, защо трябва да изучават това предпотопно животно. Химикът пък ще запита, защо е трябвало да се знае състава и разположението на земните пластове, когато се е образувал този малък скъпоценен камък. Кой как се спре върху историята на скъпоценния камък, ще каже: Ние можем да носим скъпоценните камъни на главата, на ръцете, на вратовете си, без да знаем тяхната история. Това на половина е право. Ако черноземът, в който са посети плодните дървета, не беше обработен, той щеше да поквари техните цветове, и те нямаше да вържат, нямаше да дадат добри плодове. Значи, хубавите цветове се крият в канарите, затова трябва да ги изучаваме. Следователно, кажете ли, че миналите форми не ви са потребни, вие падате в друга крайност. Всички предпотопни животни, които са изчезнали вече, са оставили своята плът, своите кости на земята, и досега още ние се храним от изобилието на това, което те са ни оставили. Благодарение, че те са измрели, за да съществува сегашното човечество. Иначе, то не би могло да съществува. Ето, съвременните хора считат за свой дълг да турят на гроба на някой виден покойник – герой за отечеството си, държавник, или някое духовно лице, бюста му. Защо турят бюстовете на видните хора върху гробовете им? Да покажат на хората, че в света нищо не умира. Също така се доказва, че и с изчезването на тези грамадни, предпотопни животни и растения, които някога са съществували, те окончателно не са изчезнали. След като са завършили своята работа на земята, те са отишли другаде някъде да работят – влезли са в човека. Нима машините, които са взели участие при съграждането на някоя голяма стена, след свършването на стената изчезват? Те не са изчезнали, но са отишли другаде да работят.

В природата съществува непреривен процес, непреривни действия. Ученият, в широк смисъл на думата, трябва да познава непреривността в процесите на природата. И всякога, когато се прекъсват процесите, идват страданията. От такива прекъсвания на бентовете си, често американците страдат. Американците, които минават за най-културни, за умни, цивилизовани и практични хора, често, поради някаква несъобразителност от тяхна страна, пострадват от своите бентове, не знаят, де да ги поставят. Те са големи любители на бентове. Преди години, над един от своите градове, те подпушили една голяма ръка, направили бент, за да заградят едно езеро, в което да могат зимно време да се разхождат с шейни и с кьнки. Този бент представлял грамадна стена, висока 25–30 метра, за да събира голямо количество вода. Инженерите, които строили тази стена, мислили, че тя ще издържи на напора на водата. Обаче, един ден тази стена се съборила, и водата заляла града. хиляди къщи били залети с вода и хиляди хора удавени. На няколко места в Америка са се случили подобни прекъсвания на бентове, от които хиляди хора са пострадали. Ще кажете, че тези американци са излезли глупави, като не са взели пред вид всички възможности за станалите нещастия. Казвам: колко бентове днес не са поставени на място! Нима вашите бентове са поставени на място? Досега аз не съм срещнал нито един човек, на когото всички бентове да са на място. Много от вашите бентове са над града, а много са под града, и всякога се очаква да дойде някаква опасност в живота. По този начин, именно, аз обяснявам моралното падане на някои хора. Когато казват, че някой човек е паднал морално, казвам, че някой бент над града на този човек се е прекъснал някъде и залял голяма част от този град. Това е криза в неговия живот. Този човек не е могъл да устои на едно свое силно желание. Той не е могъл да устои пред известна съблазън, пред касата на своя господар. Отворената каса на неговия господар е сила, която нахлува в сърцето му, събаря бента и завлича всичко, което е под него. С бента заедно отива и човекът.

Следователно, човек трябва да гради върху ония здрави основи, на които първоначално още животът е бил поставен. Затова той трябва да знае, какво е необходимо за този живот. Не е въпросът за задгробния живот. Като процес, задгробният живот представя цъфтенето, но преди цъфтенето е растенето. Преди да цъфне, дървото ще расте ред години. Значи, всеки трябва да се запита, кое е най-същественото за деня. Същественото за всеки ден е онова, което можем да постигнем. Значи, при съзнателното растене съществено е онова, което може да ни достави необходимите материали, да свършим работата, която ни е дадена за деня. След като свършим тази работа, ще имаме едно малко удоволствие, едно малко възнаграждение. Това наричаме ние постигане на нашите идеали. За всеки ден е предвидено едно малко постижение. Ако постигнете това,

което желаете, волята ви се усилюва, сърцето ви се усилюва и умът ви се усилюва. Ако не постигнете това, което желаете, във вас настанява разслабване на силите ви. На това основание, ударите, които идат отвън, хората наричат съдба. Не, това не е нищо друго, освен разкъсване, разпадане на бентовете им. Ударите, които идат отвън, са разумни актове. Когато чукут удря добре, и гвоздеят пада на място. Но когато гвоздеят се забива повече, отколкото трябва, той става непотребен. Всеки гвоздей трябва да отиде на своето място.

След възкресението си, Христос се яви на учениците си, и те Му казаха: „Остани с нас!“ Защо? Защото е вечер, не е ден, когато слънцето изгрява, но е вечер. Изгряването на слънцето подразбира изгрев на Божественото в човека. „Остани с нас!“ Остани с нас тази вечер да ни разправиш нещо от Божественото, което носиш с себе си. Значи, Христос трябва да ни остави най-хубавото, което носи с себе си. Защо рударят промива златния пясък? Той иска да отдели златото, а пясъкът да тури настрана. Какво е желанието на търговеца, който се занимава с клиентите си? Той има желание всичките му клиенти да влязат в неговия дюкян, да купят нещо, да му оставят част от парите си, а после той да остане сам със своето съкровище. Всеки човек, най-после, все иска да остане с някого.

И тъй, основната идея трябва добре да се разбере. Защо? Защото понякога хората разбират нещата, но не знаят тяхното приложение. Значи, всяко нещо има свое теоретическо разбиране, както и свое практическо приложение. И наистина, вие можете да срещнете двама лекари, единият силен в теорията, а другият – в практиката. Викат първия лекар при едного, кракът на когото е счупен. Той преглежда крака на болния, констатира на кое място е счупен и на колко парчета е надробена костта. Питат го: Какво трябва да се направи сега? Той казва: Аз констатирам само, че кракът на еди-кое си място е счупен, а вие трябва да намерите човек, който може да го намести. Викат втория лекар. Той веднага пристъпва към работа: туря ръцете си на счупената кост, разбира положението на болния и започва да поставя всяка част на нейното място. След това той казва на болния: Ще държите крака си неподвижно, 40 дена няма да го местите никак. Питам: кое е по-хубаво – да познаете, коя кост е счупена и на колко части, или да поставите всяка кост на нейното място. По същия начин, при съграждане на вашия живот, вие трябва да разбирате онези вътрешни процеси, според които да знаете, де да поставите всяко ваше чувство. Във всеки даден момент, в съзнанието на човека се зараждат известни мисли, идеи, желания, които занимават неговия ум. Той се решава да действа, да реализира тия свои желания, но няма план, не знае, как и де да ги постави. Например, някой става пръв министър, иска да внесе известни реформи, известни подобрения, но няма определен план, отде и с какво най-напред

да започне. Ако някой стане министър, първата му работа е да уволни всички чиновници, всички стражари, които не са от неговата партия, и на тяхно място да назначи свои хора. И това е добре, но кога? Когато новоназначените чиновници са по-способни, по-благородни от първите. Обаче, ако не са по-способни от първите, тази смяна е безпредметна. Ако новите чиновници са хора без морал, без култура, без наука, каквито често се срещат, учени-недоучени, те не могат да помогнат на отечеството си. Те са хора, които обират на общо основание, за което ще ги видите в затвор, уж несправедливо осъдени за някакви злоупотребявания. Такава реформа на място ли е? Даже и на място да е, с нея не трябва да се започва. Когато един министър дойде на власт, той първо трябва да се примири с враговете си, да ги извика и да им каже: Вие имате такива и такива възгледи, с които някога можете да ми бъдете полезни; когато не постъпвам добре, искам от време на време да ми напомняте.

Сега ще приведа един случай из живота на един американски проповедник, който обичал да преувеличава нещата. Веднъж той чул някои от слушателите си да се произнасят за него: Нашият проповедник не говори всякога истината. Като чул това, проповедникът казал на своя приятел: Слушай, приятелю, ще те моля, когато се увлека в проповедта си и започна да преувеличавам фактите, дай ми знак с пръста си да се коригирам. Един ден, когато проповядвал на слушателите си, трябвало да спомене за един еврейски герой, който хванал 300 лисици, вързал на опашките им по една запалена свещ и така ги пуснал. При това, трябва да се знае, казвал той, че опашките на тези лисици били по три метра дълги. Приятелят му го погледнал, дал му знак с пръста си, че преувеличил. Тогава проповедникът продължил: Като преглеждах писаното от различни автори за тия лисици, намерих, че невъзможно е да са имали те по три метра дълги опашки. Пък и мене ми се струва, че е невъзможно това. Опашките им са били дълги от 2–2,5 м. Приятелят му пак дал знак, че и това е много. – Ще ме извините, драги слушатели, струва ми се, че и два метра не са били дълги опашките на лисиците. Те ще са били най-много 1,5 м. Приятелят пак дал знак, че и това е много. – Впрочем, казал проповедникът, повече от един метър не са били. Приятелят пак дал знак с пръста си. – Вижте какво, няма защо да говоря за ония времена. Тогава опашките на лисиците може да са били и по един метър дълги, но според мене, най-вероятно е да има грешка в тия данни, повече от половин метър не могат да бъдат дълги. Приятелят му пак дал знак. – Не, от половин метър надолу не слизам!

Казвам: трябва да се знае, че дължината на опашката на лисицата е точно определена. Ако този проповедник беше си дал малко труд да изучи лисицата, щеше да види, че невъзможно е от 2500 години насам дължината

на лисичката опашка да се намали от три метра на половин метър. По същия начин един английски проповедник изненадал слушателите си, като им казал, че овцете пият вода, само когато са болни. Знанието на много хора, които разискват върху известни обществени въпроси, се простира не по-далеч от това на английския проповедник, който казал, че овцете пият вода, само когато са болни. В същност, когато са болни, овцете или никак не пият вода, или малко пият. Понеже съвременните хора са бързи в своите разисквания, в своите заключения, темите, които те развиват, стават безинтересни. Те мязат на ония хора, които обичат да разиграват лотария. Взимат един билет и с нетърпение чакат деня да се тегли лотарията, да спечелят нещо. Това говори за голямото суеверие на съвременните хора. Като не спечелят с първия билет, те купуват втори, трети, с надежда, че този път ще спечелят нещо. Аз познавам един господин, който от 15 години насам постоянно купува лотарийни билети, но и до днес нищо не е спечелил. Той все вярва, че ще спечели първата премия. Преди няколко години дохожда при мене един българин иманяр, да ме пита, не знае ли, де е имането, което преди две хиляди години някой виден римски адмирал го заровил някъде. В Бургас се е образувало едно дружество, което търси това злато. Интересно е, на какво, именно, се сыгражда тази вяра, че човек може да спечели. На какво отгоре се крепи вероятността, че може да се спечели нещо, било на лотария, било да се намерят заровени пари в земята. Един мой познат твърдеше, че ще живее 120 години. Не се минаха една-две години, и той замина за онзи свят на 70 годишна възраст; значи, с 50 години по-рано. Казвам: изчисленията на този човек не са били верни. Човек може да живее 120 години, но той трябва да има такова разположение на духа, че отдето и да дойдат вълни, каквито страдания и удари да му дойдат, да не предизвикат в него никакво сътресение. Ако страданията в живота произвеждат сътресения в човека, той едва ли ще може да доживее 50 години.

„Остани с нас!“ Великото, красивото в живота трябва да остане с нас. Думите „остани с нас“ могат да се отнесат до Христа, а могат да се отнесат и до някоя наша основна идея. Идеите не са само форми. Всяка свещена идея е идея на някое живо, разумно същество, което е тясно свързано с нас. Неговият живот е преплетен с нашия. Следователно, всяка идея, която живее в нас, и от която не можем да се освободим, е преплетена с нашия живот и върви паралелно с него. Ето защо, ние трябва да поддържаме разумни отношения с всяка наша идея, като с живо същество. Вземете, например, идеята, която всеки човек поддържа в себе си – да бъде обичан. За да бъде обичан, човек трябва да има нещо в себе си, за което да го обичат. Всеки иска да му дойде един приятел да го нагости. Отлична идея е тази. Но за да ти дойде някой, трябва да има с какво да го нагостиш. Друг е въпросът, ако той сам ти дойде на гости и донесе нещо за ядене. Обаче, ако

ти го поканиш да дойде, и нямаш с какво да го угостиш, а той донесе всичко, ти ще се почувствуващ унижен, че не си бил в състояние да приемеш един гост, както трябва.

„Остани с нас!" Този е важният въпрос, който трябва да се разреши на земята. Този въпрос трябва да се разреши днес, а не в бъдеще. Ако тази идея „остани с нас" я разрешите още днес, и вървите паралелно с нея, за вас всичко ще бъде възможно. Когато учениците пожелаха Христос да остане с тях, Той остана ли? Остана. Казва се в Писанието, че Христос им отворил умове, и те Го познали. След като си заминал, те били радостни и весели и се върнали при приятелите си да им разправят, че срещнали Учителя си, Който им разправил велики работи за бъдещето, за плановите на небето, на невидимия свят и т.н. Когато говорим за невидимия свят, вие разбирате свят, който няма никакви отношения към вас. Не, невидимият свят е реален; той има отношения към вас. Той е Божественият свят, който се проявява и в най-малките неща на живота. Този свят ви упътва, той ви дава посока, направление. Понякога искате да кажете някоя лоша дума, но нещо ви казва: Въздържай езика си, защото лошите думи носят лоши последствия. Някога допуснете някоя лоша мисъл в ума си, но отвътре нещо ви казва: Не оставяйте тази мисъл в ума си, защото лошите мисли оставят след себе си нечистотии, от които мъчно ще се освободите.

За потвърждение на тази мисъл, ще приведа следния пример. Игуменът на един манастир заминал за онзи свят, без да успее да даде отчет на заместника си за това, което вършил до негово време. Новият игумен дълго време се молил, дано се яви по някакъв начин старият игумен от онзи свят, да му разправи, де оставил парите, какво да прави с тях и т.н. Най-после старият игумен могъл по някакъв начин да излезе от ада, дето се намирал след заминаването си от този свят, понеже не бил от праведните, но с присъствието си в манастира, внесъл такава неприятна миризма, че служителите били принудени да преместят целия манастир другаде някъде. Новият игумен забравил и манастира, и парите, не помислил вече да се връща назад. Никой не смеел да влезе в този манастир. Игуменът си казал: Защо ми трябваше да викам този старец, да ми казва, де са парите на манастира? – Манастир с пари не се поправя. Общество с пари не се поправя. Ако новият игумен беше истински служител на Бога, той сам трябваше да намери парите, не трябваше да се обръща за съдействие към умрелите. Той трябваше да има достатъчно вода на разположение, че като извика стария игумен, да го посрещне във някъде, там да го измие, изчисти и после да го пусне да влезе в манастира. Как постъпи той? Като съдия, който съди някой престъпник. Такива са разбиранията на съвременните хора. Те викат един престъпник и казват: Да дойде невежият, простакът. Казвам: ако е въпрос за простащина, всички хора са

простаци. Защо? Защото, ако не бяха простаци, те щяха да бъдат щастливи, щяха да бъдат безсмъртни. Ако кажат днес някому, че е простак, той ще се обиди. Питам: защо трябва да се обижда? Ако майка му и баща му са умрели, той е простак – нищо повече. Ако и той умре, и той е простак. Няма защо да се обиждате. Едно ще знаете: който умира, той е простак. Като умре някой, няма защо да пишете, че тук почива млад и зелен момък, не вкусил още от живота. По-добре пишете: Тук почива един простак, който не разбираше Божиите закони.

Казвате: Така не се говори. Какво прави лекарят, като прегледа някой болен и намери в него нечисто, заразено, място. Той изважда ножчето си, изрязва заразеното, нечистото място и започва да стърже. А когато види на дървото някой красив, узрял плод, той внимателно го хваща с двата си пръста и го опитва. Следователно, който иска да бъде обичан, той трябва да има идея в себе си, да бъде искрен човек. Днес рядко се срещат искрени хора в света. Повечето хора са турили маски на лицата и мислят, че с този морал, който имат, ще могат да спасят себе си, ще могат да спасят света. Това не значи, че светът не е спасен, но вашият свят не е спасен. Съвременният морал е бент, който един ден ще се прекъсне някъде и ще залее целия град под него. Какъв морал е този, когато приятелят ти едно говори пред тебе, а друго зад тебе? Какъв приятел е този, който, преди да е познавал твоите слабости, те е обичал, а щом научи слабостите ти, изменя мнението си и чувствата си към тебе? Какъв приятел е този, който ти дава пари с 30–40% лихва? Хората се търсят днес, за да се хвалят едни-други, да си бъдат полезни, за да си помагат, а не защото се обичат. Още в времето на Христа беше казано, че когато някой е нещастен, не трябва да влиза в дома на приятеля си. В Стария Завет още е казано, когато някой е заразен от чума, от проказа, или от друга някаква опасна болест, той не трябва да влиза в дома на приятеля си. Свещено трябва да се пази приятелското чувство. Тъй щото, ако някой има известна слабост, той трябва да знае, че тези стари форми, тези стари навици и недъзи и при новите убеждения, и при новия живот пак ще се явят, но с нови форми. Значи, старото ще върви паралелно с новото.

„Остани с нас!“ Идейното трябва да остане с нас. Идейното в живота носи радост и веселие за душата. Щом идейното изчезне, страданията дохождат. Който не разбира този закон, той се оплаква от живота, от страданията и казва, че братята и сестрите му го измъчвали. – Това е невъзможно. Никъде в историята на човечеството не се е срещнал случай, дете братя и сестри, които те обичат, да те измъчват. Онзи, който измъчва някого, той няма нищо общо с братството. И Христос беше измъчван, бит. Кой би Христа? Кой измъчваше светиите? Все грешните хора. Съвременните християни не са си обяснили още, кои са причините, задето

хората се измъчват едни-други. Ще кажете, че някои хора имат слабост да бият, да измъчват другите. – Това не може да бъде обяснение. Едно трябва да се знае, че човешкият дух е по-силен от всякаква слабост. – Ама някой имал настроение, че се проявил по един, или по друг начин. — Човешкият дух е по-силен от всякакво настроение. — Ама обществото, условията са лоши. – Човешкият дух е по-силен и от обществото, и от условията. Ако вярвате, че човек е произлязъл от Бога, Който е Великото Начало на живота, тогава трябва ли да се влияете от обществото? Обществото е част от това Велико Начало.

Има два възгледа за обществото и неговото влияние върху човека. Едното мнение е на един английски писател, който казва, че героите създават обществата. Толстой казва обратното: обществата създават героите. В една своя критика за Наполеон, Толстой казва, че Наполеон сам нищо не е направил. Ако той правеше всичко сам, защо при Бородино издаде една заповед, която после отмени? Кой го накара да издаде заповедта и после да я отмени? В приложенията си, и двата възгледа са прави. Според първия възглед, обществото е слама, а героят е искрицата, която запалва тази слама. Не, обществото не може да бъде слама. Защо? Защото, ако обществото е слама, като изгори сламата, нищо не остава от нея. Така ли е в същност? Обществото е почва, а героят е семето, което се посажда в тази почва. Ако семе имате, а почва нямате, как ще израсте това семе? Зърното само ли се произвежда, или почвата го произвежда? Толстой поддържа, че почвата създава семето, а английският писател поддържа точно обратното. Ако почвата не съществуваше, семето нямаше отде да черпи сокове. И ако семето не е близо до почвата, тя не ще може да го издържа. Това са външните страни на тези два възгледа.

Външните условия са само служби. Например, някой е герой: герой в яденето, герой в борбата, герой в носенето и т.н. За всеки даден случай, геройството е служба. Геройство е, когато някой човек иска да освободи един народ. Има нещо по-високо от геройството. Не е въпросът във външното освобождаване. Съвременните хора и без това се намират в епоха на вътрешно освобождаване, когато се създават условия за друг живот, в който хората трябва да бъдат щастливи. И тогава всеки човек ще бъде на своето място.

Сега, като говорим за положението на съвременния живот, веднага си спомняме за създаването на човека от пръст. Казано е, че Бог взе пръст и направи от нея първия човек. Тази пръст представлява някаква смес, т.е. конгломерат от всевъзможни елементи, свързани с различни сили. На научен език казано: първият човек бил създаден от най-фини елементи, свързани помежду си с различни сили. Всеки от тези елементи има свои

специфични качества, на които човек още не може да бъде господар. Понеже не разбира законите, по които се управляват тези елементи, човек още не е дошъл до положение да ги владее. Например, в някой човек се явява някаква страст, или някакво желание за слава, но той не знае, как да се справя с тази страст, или с това желание, понеже не знае, кой е елементът, който е във връзка с тази страст, или с това желание. Какво лошо има в желанието на човека за слава? В Писанието е казано: „Славете Господа!“ Следователно, щом сме излезли от Бога, и ние се стремим към слава. Щом Бог иска хората да Го славят, и ние искаме да ни славят. В това няма нищо лошо. Лошото е, когато човек иска да го славят, без да заслужава. Някой направи една малка услуга, или едно малко добро, и веднага иска да го славят. Обаче, ако някой се хвърли във водата да спаси някого, с риск на живота си, той заслужава слава. Когато давате някому средства да учи, това заслужава слава. Ако някой откаже да подаде някому ръката си, да го спаси, той е загубен човек. И ако спасеният откаже да благодари на онзи, който го е спасил, и той е загубен човек.

За изяснение на последната мисъл, ще приведа следния пример. Един варненец, адвокат в Горна Оряховица, стои един ден на горнооряховската гара, чака трена, който отива за Варна. В това време, един селянин отива да си купи билет до една от близките станции, но оказва се, че само 30 стотинки не му достигат за билета. Обръща се той натук-натам, да види някой познат да му услужи, но като не вижда никакъв познат около себе си, приближава се към адвоката и му казва: Господине, услужете ми, моля Ви се, с 30 стотинки, защото не ми стигат за билет. Адвокатът го погледнал, направил се, че не го чул и се обърнал на другата страна. Той счел за обидно даже да се спира, да вади пари от кесията си да услужва на този селянин. Щом тренът пристигнал, адвокатът, веднага се качил и тръгнал за Варна. Селянинът погледнал към отдалечаващия се трен, въздъхнал си и казал: Какво струваше на този господин да ми услужи с 30 стотинки? Поогледал се пак на една и на друга страна, метнал торбичката си на рамо и поел пътя си пеш. Няколко години след това, този адвокат попаднал в Англия, и трябвало да пътува от един град за друг. Отишъл на гарата да си купи билет. Извадил пари от кесията си да плати билета, но каква била изненадата му, когато видял, че 30 стотинки не му достигат за билета. Понеже нямал никакъв познат, от когото може да поиска услуга, той се принудил да вземе багажа си на рамо и да тръгне пеш. Едва сега в паметта му изпъкнал образа на селянина в Горна Оряховица, на когото той не пожелал да услужи само с 30 стотинки. Ако беше му услужил, щеше да се намери човек, който и на него да услужи с 30 стотинки.

Съвременните хора често пропускат хубавите, великите моменти в своя живот, като този горнооряховски адвокат. Ако някой човек влезе в

известно общество, с цел да работи за неговото повдигане, веднага ще му прикачат различни епитети, че той бил славолюбив, че имал някаква користна мисъл и т.н. – И това е възможно, но проверете първо, дали е така. Всеки, който работи за дадено общество, или за един народ, трябва да бъде изслушан. Който иска да каже една добра дума, той трябва да бъде изслушан. Същото се отнася и за вас. Кажете ли някому една добра дума, повече не я повтаряйте. Ще му кажете, че времето ви е скъпо, не можете да повтаряте. И когато някой ви говори, също така трябва да му кажете, че времето ви е скъпо, и следователно, нека ви каже само това, което не е казал.

Съвременното общество се нуждае от развиване на Божествените идеи и прилагането им в живота. В това отношение, човек е дотолкова важен, доколкото е носител на Божествените идеи в света. Същото може да се каже и за отделните удове на човешкия организъм. Ръката, например, е важна дотолкова, доколкото е носителка на нещо хубаво, велико. Окото е важно дотолкова, доколкото възприема светлината. Много хора ослепяват по единствената причина, че не четат и не учат. Умът на много хора се осакатява по единствената причина, че се отказват да мислят. Ето защо, когато се натъкват на ред противоречия и страдания, хората не мислят право и считат, че всичко това става произволно. Всичко, което се случва в света, не е произволно. Но човек трябва да мисли, за да разбере, че това е действително така. Един ден хората ще разберат, че всичко, което се случва в живота им, е за тяхно добро. Ако човек вярва в това, няма да минат много години и ще се убеди в този закон. Ако не вярва, той ще опита обратното. Обаче, дали вярва, или не вярва, законът работи. Който се храни съобразно законите на своето тяло, той се ползва; който не се храни съобразно законите на своето тяло, той не може да се ползва от тия закони, той се осакатява, безразлично, дали вярва, или не вярва. Изобщо, който работи разумно, той вярва в законите.

В природата съществуват три важни неща: права мисъл, прави чувства и прави действия. Без тези три неща няма вяра. Когато в ума ви проникне една права мисъл, ще я приемете без никакво съмнение. Ще правите ред опити, ще проверявате нещата, без да падате духом. Щом се убедите в правотата на нещо, ще издържате до край. Христос направи този опит. Много тояги се сложиха на гърба на Христа, но Той не каза, защо Бог го постави на този изпит да го бият. В ударите, които се сложиха върху гърба на Христа, се крие някаква тайна. Ако тия удари не бяха се сложили върху гърба на Христа, човечеството нямаше да върви напред. Същевременно, от енергията, която се съдържаше в тия удари, се помете и цялата Римска империя. Въз основа на същия закон, ще знаете, че при страданията действа Божествена енергия, която един ден ще помете препятствията от

вашия живот и ще ви освободи. Страданията, които хората преживяват, са ударите, тоягите, чрез които Божествената енергия се излива върху тях. Ударите, страданията представят инсталация, по която тече Божествената енергия. В такъв случай, който веднъж само те удари, той ще ти стане най-добър приятел. Ако 50 души те ударят, ще имаш 50 добри приятели. От Божествено гледище, Бог така е наредил света, че каквото и да се случи на онези, които вярват в Него и Го любят, всичко ще се превърне в добро.

„Остани с нас!“ Остани с тази мисъл в душата си! Каква е тази мисъл? Не че моят приятел ми е направил някаква пакост, но че Бог мисли заради мене, за моето добро. Бог изпратил моя приятел до мене, но като не Го разбрал, той направил една погрешка. Аз няма да се сърдя на приятеля си, но веднага ще взема телефона и ще запитам Бога, как седи въпросът. По този начин ще видя, де е погрешката. Следователно, когато някой постъпва неправилно по отношение на вас, вие ще знаете, че той не е разбрал това, което му е предадено. Така, именно, вие ще се домогнете до истината в живота. Казвате: Ами, ако отида до телефона и нищо не ми отговорят? – Ако имате права мисъл, прави чувства и прави действия, непременно ще ви отговорят. Има ред факти в живота, които показват, че Божественото работи, но не чрез детински умове, но чрез философски умове, които мислят право. И чрез детски умове може да работи Божественото, но умове на разумни деца, които по сърце са деца, а по ум мъже. Такова дете, такъв син знае, че баща му никога не лъже. Той знае, че баща му е честен и никога не го поставя на изкушение. Той изисква от баща си толкова, колкото в дадения момент може да му даде. Който постъпва по този начин, той ще разбере, че великата Истина се проявява в живота и обединява всички разумни хора в едно. Ако се допитате до тази Истина, вие ще разберете, защо и за какво стават всички неща в живота. Как ще се допитате до тази Истина? Чрез някоя разумна душа. Обаче, ако подложите нейните знания на критика, тя веднага ще се оттегли и ще ви остави сами да носите последствията си. Всички трябва да знаете, че светът не е създаден от нас. Този свят е съществувал преди нас, а ние сме съработници в него. Ако допуснете, че нещата в света стават и по един, и по друг начин, вие сте на крив път.

Питам: може ли да се нарече герой онзи, който не е проявил никакво геройство? Трябва ли да се украси онзи, който не се е проявил като герой? В съвременното общество, когато млада мома се жени, турят венец на главата ѝ, букет в ръцете ѝ, огърлица на врата ѝ, без да е проявила никакво геройство. Какво геройство ще прояви тя? Че ще роди няколко деца. Не е достатъчно само да роди няколко деца, но тя трябва да ги възпита, и то така, че да внесе в тях прави мисли, прави чувства и прави действия. Тя трябва да ги възпита така, че един ден те да бъдат признати за герои от

цялото човечество. Ако направи това нещо, тя заслужава венци, букети, огърлици; ако не го направи, нищо не заслужава. Венци, букети се дават само на герои. Огърлици, пръстени се турят само на герои. Докато не е станал герой, човек може да носи пръстен и огърлица, но ще знае, че това е по задължение само, а не по заслуга. Пръстен се дава на човека само за геройство, да се знае, че той е извършил нещо велико в света. Всички хубави работи в света се дават само на ония, които са готови, при всички условия на живота, да устояват за своите идеи и да работят не само за себе си, но и за общото благо. Те знаят, че общото благо е и тяхно благо.

Христос остана с учениците си да им разправя за Царството Божие, за бъдещето общество, за вярата в Бога, за правилните отношения между хората и т.н. Какви са отношенията между съвременните хора? Съберат се двама приятели, поживеят няколко дена заедно, и любовта им през това време изчезва. Каква любов е тази, която в няколко дена изчезва? Това не е любов, това е само заблуда. Вие не можете да обичате някого и любовта ви да се измени. Такъв закон не съществува. Казвате, че сте обичали някого, но днес не го обичате. Ако е вярно, това показва, че никога не сте обичали този човек. Някой говори за своята първа любов. Щом говори за първата си любов, значи той има втора, трета любов и т.н. Първата любов се отнася до хора, които отчасти знаят, отчасти разбират. Апостол Павел казва: „Отчасти знаем, отчасти разбираме.“ Когато дойде в света Божествената Любов, не може да се мени. Тя изключва всички съмнения, всички подозрения. Докато отчасти знаем, ние сме в положението на младенци. Тогава и любовта ни ще бъде такава. В кого можете да се съмнявате? В слабите хора, а не в силните. В силните хора никога не можете да се съмнявате. Следователно, когато хората се съмняват в Бога, това показва, че и Той е като тях. Понеже те са пълни с недъзи, със слабости, казват, че и Бог се е объркал като тях. Значи, както петелът се обърква в кълища, така и хората могат да се объркат. Не е така. Така могат да мислят само хората на старото учение, но хората на новото, на Божественото или на идейното учение трябва да развиват в себе си висшето, т.е. Божественото съзнание. В човека едновременно вървят два живота, две съзнания: Божествено и човешко. В Божественото съзнание той се чувства свързан с всички хора по лицето на земята по мисъл, по чувства и по действия. Ако при това положение срещнете двама души, с различни професии, с различно обществено положение, това не е пречка за техните отношения. Добрите хора се познават помежду си по своите правилни възгледи и всякога си съдействат. Ако на един добър човек поискате някаква услуга, той не се замисля да услужили, или не, но веднага пристъпва към действие. Той не чупи ръцете си, не се колебае. Когато човек се намери в голяма скръб и не знае, какво да прави, тогава само започва да чупи ръцете си. Когато изгуби богатството си, богатият започва да чупи ръцете си, да се оплаква, да

съжалява за изгубеното. Когато имате нужда от пари, или от друго нещо, идете при човек, който не чупи ръцете си. Той веднага ще ви каже: Приятелю, заповядай, колкото искаш. Ще извади от кесията си 20–30 хиляди лева и ще ви обслужи. Онзи, който се нуждае, той ще вземе само толкова лева, колкото му трябват. Това са новите хора, които разбират и прилагат онези принципи, върху които се гради бъдещето общество. Що се отнася до стария живот, всички го познават, няма защо да се критикува този живот.

„Остани с нас!“ Какво трябва да остане с нас? Онзи вътрешен метод за работа. При сегашните условия, човек може да придобие толкова много знания, че да стане сух. При това положение, в него се развива гордостта. Сухотата показва, че мислите на човека са неестествени. Това е лош признак. Обаче, голямата влага в човека е друга крайност. Тя образува в него много отлагания, вследствие на което той напълнява, става повече тлъст, отколкото трябва. Сухотата и дебелината в човека са две болезнени състояния. Нормалното състояние в човека е, когато той е изтъкан само от мускули и от нерви. Тялото на нормалния човек е пластично, а движенията му са хармонични и се предават по всички удове на неговия организъм.

Да работим за Бога – това е веруюто, което всички трябва да носим в себе си. Да работим за Бога, това значи да преустроим своето физическо тяло. Когато работи за Бога, човек може да възкръсне, да придобие безсмъртие. Той може да възкръсне и докато е на земята още. Някои евангелисти казват, че са възкръснали. Те възкръсват, но после пак умират. За да бъде възкресението непрерывен процес, човек никога не трябва да греши. Ако греши, той пак ще се върне назад. В този смисъл, възкресението подразбира закон за възпитанието на душите, правилно да разбират и прилагат Божествените закони. Казано е в Писанието: „Който яде от забранения плод, той непременно ще умре.“ Това може да се потвърди с ред примери от живота. Например, има случаи, когато някой мъж по никой начин не трябва да се ожени за дадена жена. Ако пристъпи този закон, той непременно ще умре. И обратното се случва: ако някоя жена се ожени за мъж, с когото не хармонира, тя непременно ще умре. Защо? Силите на единия, или на другия са подобни на динамита и произвеждат взрив в организма. На обикновен език казано: тези хора не са един за друг. Те представят динамитни съчетания. Какво виждаме в живота? Някой момък се влюбил в една мома, с която не хармонира, и иска да се ожени за нея. – Ще се ожени, но ще умре. И така става. Това значи неразбиране на великия закон, който работи в света. Този момък трябва да се ожени за такава мома, с която може да живее, а не след една–две години да умре. Който иска да умре, той се движи по закон, вън от правилата, които Бог е

поставил в живота.

Като не разбират тия закони, хората казват: Каквото и да се говори, животът другояче се развива. – Тъй както сегашният живот се развива, това са неправомерности. Ако искате да знаете, какъв е правилният начин на живеене, четете съчиненията на автори които изнасят новите идеи и ще видите, какви лесни пътища препоръчват те на човечеството. Кой е най-лесният път на движение? Той е пътят на най-малките съпротивления. Наистина, когато садите някоя градина, няма да я поставите на място, дето духат силни ветрове и бури, но ще я поставите на тихо, спокойно място, дето едва лъха ветреца. Когато правите воденица, няма да я турите в някоя долина, но ще я поставите на такова място, дето има голямо течение, че постоянно да се върти. Също така ще внимавате, теченията да не бъдат много големи, че да я задигнат. Когато ловите риба с малка въдица, ще знаете, че с тази въдица можете да хващате риби, най-много от 5–6 килограма. Попадне ли във въдицата ви някой сом, тежък от 50–60 кг., ще оставите въдицата си свободна, да излезе сомът вън. Иначе, и вие заедно със сома ще отидете във водата. Понякога вие сте от тези герои, които хващат в своята малка въдица големи сомове, от 50–60 кг. но сомът е пехливанин, не излиза вън. В края на краищата, вие теглите, той не излиза, докато ви завлече във водата. Не, приятели, за големите сомове се изисква голяма наука. За да се извади от водата голям сом, трябва да дойдат най-малко десет души и заедно да теглят.

Сега всички хора искат да се занимават с големите мъчнотии в своя живот. Казвам: оставете големите мъчнотии за после. Като ви дойде някоя голяма мъчнотия, извикайте десетина ваши разумни приятели и започнете да разисквате философски върху въпроса, защо и за какво е дошла тази мъчнотия, защо и за какво е дошло известно страдание. И когато ви посети някое голямо благо, пак извикайте няколко ваши добри приятели, да разисквате върху въпроса, защо и за какво е дошло това благо. Какво правят съвременните хора? Като задлъжняват, те викат своите приятели да говорят с тях, защо и за какво им е дошло това страдание, и какво трябва да правят да се освободят от него. Когато спечелят някаква голяма сума, те скриват това благо от своите приятели. Според мене, като получат известно благо, например, сто хиляди лева, те също така трябва да извикат приятелите си, да се разговарят с тях, да се посъветват, какво да правят с това благо. Следователно, щом викате приятелите си при стоте хиляди лева загуба, ще ги викате и при стоте хиляди лева печалба. Въз основа на същия закон, когато трябва да се произнасяте за някой човек, вие се спирате главно върху неговите недъзи, върху лошата страна у него. Да, но този човек има и добра страна. Представете си, че някога този човек ви е обрал. Обаче, няколко години след това той съзнае грешката си и се

нагърбва да издържа сина ви в странство. Той е върнал вече парите ви, но вие трябва да измените мнението си за него и да кажете: Герой е този човек! Той изправи грешката си. Това, именно, обича Бог в нас. Сега ние идваме до една фаза, според която всеки трябва да бъде справедлив не само да не говори за лошото, но ако говори за лошото, да говори и за доброто. Всеки трябва да държи в себе си тези два принципа паралелно. Те работят само при това положение. Когато чуете, че някой лош човек е направил добро, говорете за това добро. Това е един начин за изправяне на погрешките в човека. Ако не се спрете върху доброто в човека, колкото и да се извинявате, че сте говорили за него лошо, той няма да ви извини. Обаче, ако чуе, че сте говорили за него добро, той ще се зарадва и ще ви извини.

„Остани с нас!“ Кое трябва да остане с нас? С нас трябва да остане Божественото, което да ни обясни начина, чрез който можем да придобием вътрешен мир. Някой искат да си направят къща, с две-три стаи, но нямат пари и се чудят, какво да правят. Те съжаляват за своя идеализъм, който са имали на младини, че не са използвали условията да се оженят за някоя млада и богата мома, че днес и къща щели да имат, и деца щели да имат, а сега? Седят сами, ходят по чужди къщи, наеми плащат – двата края не могат да свържат на едно. Друг казва: Едно време бях началник на министерство, имах възможност да стана министър, но като идеалист, отказах се от всички тия блага. Голям глупак излязох! Трети пък съжалява, че пропуснал условията да стане владика. – Красиви неща са тези, но те представят само външни условия на живота. Разрешаването на важните въпроси не седи във външните условия.

„Остани с нас!“ Когато Любовта минава покрай мене, ще кажа: Моля ти се, остани при мене тази вечер! Когато Мъдростта минава, ще ѝ кажа: Моля ти се, остани при мене тази вечер! Когато Истината минава, ще ѝ кажа: Моля ти се, остани при мене тази вечер! На всяка добродетел, която минава покрай мене, ще кажа: Моля ти се, остани при мене тази вечер! Този е великият смисъл на живота. Няма по-хубаво нещо за човека от това, когато той направи едно добро дело. Колкото микроскопическо да е това дело, човек изпитва вътрешно доволство в себе си. В този момент, като че всички разумни същества по лицето на земята виждат това нещо и одобряват постъпката му. Този е пътът, по който човечеството може да се поправи. Във всички хора трябва да се всади мисълта, че те могат да направят това. Като минат добродетелите покрай тях, да ги поканят в дома си, поне за дадената вечер. Минава покрай дома ви някой беден човек – поканете го. Външно е беден, но в същност той е велик адепт, или светия, който носи любовта в себе си. Казвате: Ние не вярваме в суеверия. Аз не казвам да вярвате в суеверия, но обръщам вниманието ви на следното:

докато е идеалист, човек е щастлив. Щом стане материалист, едновременно с това става нещастен. Що е материализмът? Материализмът е река, която постоянно тече и завлича всичко, каквото срещне на пътя си. Хубаво нещо е реката, но тя тече и завлича. Ако тази река минава през вашите градини и оставя своята влага на житото, на овеса, на царевицата, на дините, на пипоните и на всички останали растения, тя е на мястото си. Докато реката пои градини, ниви и бостани, тя е на мястото си; щом тече и само завлича, каквото срещне на пътя си, тя е „Луда Яна.“ Ако енергията на „Луда Яна“ се впрегне разумно, тя може да извърши хубави работи.

„Остани с нас!“ Тази беседа е само за онези от вас, на които съзнанието е високо повдигнато, и за които е наближило времето да цъфнат. И затова, казвам: Ставайте рано сутрин, да видите, как изгрява Божественото слънце. И като видите първия лъч на това слънце, кажете му: „Остани с нас тази вечер!“ Когато в материалния свят е вечер, в Божествения свят е сутрин. Ако Божественото остане при вас, настанал е вече за вас новият ден. Ако остане при вас Божественото, ще направи с вас непреривна връзка. Тогава и вие, като учениците на Христа, ще слушате да ви се говори за великите Божи закони.

Сега като имате свободно време, прочетете сами цялата глава на Евангелието, от която взех само стиха „Остани с нас!“ В нея има много недоизказани работи, върху които вие сами трябва да мислите. Когато цъфнете, вие ще дойдете до ред Божествени мисли, които ще определят, какъв е великият смисъл на живота. Така само ще разберете, защо сте дошли на земята и какво можете да постигнете. Така само ще станете съучастници в общите блага на човечеството. Ще дойде ден, когато всички единодушно ще кажете: Всичко, каквото Бог е внесъл в нас, и всичко, каквото ние сме внесли в Него, няма да се загуби. Това, именно, подразбира стиха, в който Христос е казал: „Събирайте съкровища за небето, дето нито крадец, нито молец може да влезе!“

„Остани с нас, защото вечер е, а денят превали!“ Така и вие трябва да кажете на Божията Любов, на Божията Мъдрост, на Божията Истина, на всички добри хора по лицето на земята, които минават покрай вас. И българите казват някому: Остани с нас за две сладки думи!

28. Беседа от Учителя, държана на
25 март, 1928 г., София – Изгрев.

ПОЛЮСИ НА СЪЗНАНИЕТО

Т. м.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!"

Чете се резюме на темата: „Защо живее човек"?

За следния път пишете върху темата: „Службата на уравнения".

Често съвременните хора си задават въпроса: Защо Бог е създал света? Тези, които задават такъв въпрос, нека си отговорят защо един човек си направил едноетажна къща. Защо друг си направил двуетажна къща? Защо трети си направил триетажна къща? Защо едни хора си правят каменни къщи, а други – от дъски? Както могат да отговорят на тези въпроси, така нека си отговорят на въпроса, защо Господ е създал света. Преди всичко, отде знаят хората, че Господ е създал света? Те си правят предположения и въз основа на тия предположения продължават да задават на Господа ред въпроси и да си отговарят вместо Него. Чувате някой да изказва недоволството си от Бога и да Го пита защо го е създал такъв. Отде знае този човек, че Господ именно го е създал? Че Господ го е създал, това е негово предположение. Казано е в книгата на Мойсея: „И направи Бог човека." Какво разбирате под думите: „и направи Бог човека"? Знаете ли какво са означавали тия думи в техния първичен език? Ще кажете, че така е писано в Библията. Да, но колко превода е претърпяла Библията досега? В кой превод е писано така? Колкото повече преводи претърпява една книга, толкова повече се отдалечава от оригинала си, от своя първообраз.

Библията се разбира по три различни начини, според степента на развитието на онзи, който я чете. За простия човек тя е писана на прост език, във вид на приказки. За по-развития тя е писана в символи, които той сам трябва да разгадава. За посветения тя е писана на висок духовен език. Като я чете, в нея той вижда вътрешния смисъл на живота. Кабалистите пък намират в Библията особени кабалистически закони, каквито никой обикновен човек не може да види. Значи думите на Мойсея, че Бог направил човека от пръст, имат съвсем друг смисъл от този, който хората разбират. Възможно ли е да се направи човека от пръст? Ако това е

невъзможно тогава какъв смисъл е вложил Мойсей в тия думи ? Какво искал да каже Мойсей с този стих? Може би той искал да покаже на хората, че Бог лесно си прави модели: вземе пръст, направи от нея една форма, вдъхне и живот и тя става човек. Значи човек е създаден като кукла, за забава на Господа. И тази кукла започва да гледа ръцете си, да движи пръстите си, да се радва. После тя гледа лицето си, тялото си, космите си, радва се на всичко. Но това още не е истинският човек. Този човек може да пише и сам се чуди, че е цял поет. Где е човекът? Човек не е направен от пръст. Че пръстът влиза като съставна част в човешкия организъм, това още нищо не значи. Пръстът не е организирана, в нея няма никакво единство. А под думата „човек“ ние разбираме закон на единство, т. е. нещо организирано.

Това, което сега говоря, не е отричане на Библията, но казвам, че всяка идея трябва да бъде разбрана. Когато четете Библията, през всичкото време вие трябва да водите чист живот, в молитва и съзерцание, за да дойдете до високо вътрешно просветление, да разберете вътрешния смисъл на всяка дума, на всеки стих. Само така ще разберете какво означават думите: „И направи Бог човека от пръст.“ Само така ще разберете, какво е вложил Мойсей във всяка дума и във всеки стих. Не само Библията, но всяка книга крие свой вътрешен смисъл. Всяка дума в даден език съдържа една определена идея.

Същата дума, употребена в изречение, подразбира друга някаква идея. Онзи, който превежда, той пък влага някаква своя идея в думите. Ето защо когато чете, размишлява и прави коментари, човек трябва да има предвид различните идеи, които думите съдържат и сам да се ориентира в прочетеното. Някои думи имат четири-пет значения. Такава е например думата „beag“ в английски език. Преди години някои думи са имали положително значение, а сега имат отрицателно значение. Такава е думата „pre-vent“ в английски език, която някога е означавала „застави ме да направя нещо“, а днес означава „ограничи ме да не направя нещо“. Каква голяма еволюция трябва да е претърпяла тази дума, за да мине от един полюс в друг.

Сега, като навлизате в български език, дохождате до думата „любов“. Тази дума е изгубила своето високо, възвишено положение. Тя е слязла много ниско. И затова, ако днес кажете пред някого думата „любов“, тя няма да произведе в него онова възвишено чувство и разположение, каквото някога е съдържала. Колкото по-навътре се отива, толкова по-долу слиза тази дума. В български език силна дума е думата „благ, благост“. Ако кажете пред някого думата „любов“, той ще се усмихне леко, шеговито. Изговорите ли обаче думата „благост“, той ще стане сериозен, състоянието

му ще се повдигне, погледът му ще бъде съсредоточен, а не раздвоен. Ето защо, за да се повдигне значението на думата „любов“, да заеме своето първоначално положение, непременно благостта трябва да се вложи в нея като съставна част. Слабите букви, слабите звуци трябва да се съчетават със силни, за да повдигнат смисъла на ония думи, които са изгубили своята първоначална сила и чистота. Буквата „А“ в български език представя клин. Думата „любов“ започва тъкмо с тази буква, с клина. Какво прави клинът? – Разединява. Ако искаш да разделиш, да скараш двама души, вмъкни помежду им любовта.

Двама приятели си дружат, добре се разбират. Влезе ли между тях млада мома, те веднага ще се разделят. Ако между тези приятели влезе един благ човек, връзката, отношенията им ще се уякчат. И едното, и другото положение е много естествено. В първия случай имаме двама приятели, които се разделят. Защо? – Защото невъзможно е двама души да се обичат едновременно. Любовта е положителна сила. Ако двамата едновременно се обичат, те ще се отблъснат. Този закон съществува навсякъде в природата: когато две положителни сили се срещнат, те веднага ще се отблъснат. Невъзможно е двама души едновременно да се обичат. Ако такива двама души се срещнат, между тях веднага ще се явят противоречия, недоразумения, които ще ги разделят. Детето отговаря ли на любовта на майка си? – Ни най-малко. Майката го милва, гали, облива го с любовта си, а то по цели дни плаче, не подозира даже с каква любов, с какви грижи е окръжено. Майката е силна, а детето – слабо. Когато детето порасне, стане голям син или голяма дъщеря, тогава майката става слаба, а синът – силен. Тя е безпомощна, иска любовта на сина или на дъщеря си. И ако синът или дъщерята са добри, те ще дадат от своята любов и на майка си.

И тъй, когато един люби, другият трябва да бъде благ. Такъв е законът в природата. Благостта съдържа в себе си необходимите елементи за растене. Любовта е мощна, творческа сила, която се посажда в благостта, като в благоприятна за нея почва, и там се обработва, израства и се развива. Тази е причината, задето един трябва да люби, а друг – да бъде благ. Каква ще бъде любовта, това зависи вече от човека, от елементите, които той носи в себе си. Човек с висока теменна част люби като войника. Щом не му харесва нещо, той веднага вади нож. Човек, у когото личните чувства са силно развити, е много избухлив в любовта си. Той е като взривните вещества. Достатъчно е да види, че неговата възлюбена или възлюбен е погледнал някъде, или мръднал малко с устата си, или казал

на някого една добра дума, за да създаде цял скандал. Този човек живее главно в своите лични чувства, които го ръководят. Човек, у когото

разсъдъкът е добре развит, придава на любовта си философски характер. Когато обича някого, той постоянно мисли, разсъждава дали заслужава любовта на този човек. Изобщо, всяка умствена, всяка духовна способност или проява на човека представят специални, особени полета на дейност. Тези полета на дейност се отразяват специфично и върху любовта на всеки човек. Проявите на любовта са толкова разнообразни, колкото са различни хората на земята.

И тъй, когато се говори за любовта, ние имаме предвид най-краткия момент на проявлението ѝ. Любовта е кратковременна: ту се проявява, ту изчезва. Тази е причината за смяната на състоянията у човека. Както се сменят състоянията в отделния човек, така се сменят състоянията между двама и повече души. Тази е причината, поради която любовта между двама души минава от единия в другия: ако в първия момент лицето А обича, във втория момент обича лицето В. Значи любовта е минала от А в В. Това показва, че на физическия свят двама души не могат едновременно да обичат, както двама души не могат едновременно да седят на един и същ стол. Това е закон, който трябва да имате предвид. Като знаете този закон, любовта никога няма да ви изненадва. Вие ще знаете как може да ви обича всеки човек, с какви елементи разполага в любовта си и т. н. Да желаете любовта на хората, това значи да искате тяхното съдействие във всяко отношение: в умствено, в сърдечно и във волево. Да ви обичат хората, това значи да се грижат за вас така, както за себе си. Някой казва, че любовта му е духовна. Каква е духовната любов? По какво се различава от физическата? Да люби човек духовно, това значи да държи своя възлюбен в ума си и постоянно да го огражда с хубави мисли и чувства, всякога да му желае доброто и да мисли добро за него. При това положение човек се чувства разположен, готов на подвизи, на жертви. Следователно, когато любят, той има условия да бъде благ. Но двама души едновременно не могат да бъдат благи. Както любовта минава от един полюс на друг, така и благостта мени полюсите си.

Този закон се отнася, както до самия човек, така и до всички хора. Ако в първия момент човек е благ, във втория няма да бъде благ. Ако между двама души единият е благ, другият няма да бъде благ. После ще стане обратното: вторият ще бъде благ, а първият няма да бъде благ. Значи, любовта, благостта у хората се мени, движи се по полюси. Това не трябва да ви обезсърчава, но да ви радва. Кратки, но богати, съдържателни са моментите на любовта и благостта. Любовта трае една секунда, но отражението ѝ се продължава дълго време. Също така и омразата трае една секунда, но сянката, която остава след нея, е голяма. Като знае това, човек трябва да бъде внимателен, да не се поддава на омразата. Законът на смените е неизбежен, но ученикът трябва да сменя любовта с благостта и

обратно, а не любовта с омраза. Когато смяната в самия човек, както и между всички хора, става правилно, навсякъде съществува мир, хармония. Щом тази правилност се наруши, в живота на хората изпъкват ред противоречия, които ги спъват. И от това положение обаче има изход, благодарение на великия закон – законът на любовта, който превръща всичко в добро. И най-отрицателните сили в природата съдържат нещо добро в себе си. Например, колкото отрицателна сила да е омразата, тя все пак съдържа в себе си един обновяващ елемент. Омразата не създава живота, нито го продължава, но го обновява. С омразата животът е лош, но без нея ще бъде още по-лош. Както вятърът опреснява водите в природата, така и омразата обновява живота. Рибите се ползват от опресняването на моретата, но слабите параходи плащат скъпо за това. Капитаните на параходите трябва да вземат в съображение времето, когато става най-голямото опресняване на моретата, за да избягват катастрофите със своите параходи. Те трябва да знаят кога прозорците на моретата са затворени, т. е. кога морето е тихо и тогава да предприемат пътешествията си.

Следователно, когато влиза в живота, човек трябва да знае кои са опасните зони, в които стават големи бури и урагани, за да ги избягва. Опасните зони в живота са зоните на омразата, на съмнението, на безверието, на малодушието и т. н. Човек сам не е причина за съществуването на тия зони. Те съществуват като сили в природата, които се движат по свой определен път. От човека се изисква разумност, да знае как да ги заобикаля, да не се натъква на тях. Ако пък се натъкне, да знае как да ги превърне в добро.

Какво бихте писали върху темата: „Ползата от съмнението"? Кога и в какво може човек да се съмнява? Ако е въпрос за вярата, лесно се пише. Човек трябва да вярва във всичко положително, а да се съмнява във всичко отрицателно. Човек трябва да вярва в доброто, а да се съмнява в злото. Следователно, разумният човек може да използва съмнението само по отношение на злото. Някой съветва другаря си: „Слушай, вместо да носиш сиромашията цял живот със себе си, влез в някоя банкерска кантора, бръкни в касата и си извади, колкото пари искаш. Така ще уредиш положението си." Ето тук именно човек трябва да се съмнява. С кражби животът не може да се подобри. Преди да посетне към чуждата каса, човек трябва да мисли, че го чака затвор, лишаване от граждански права, безчестие и т. н. Сиромашът трябва да вярва в доброто, което носи в себе си като условие за подобряване на човешкия живот. Прилагайте съмнението във всичко отрицателно, а вярата – в положителното, в доброто. Ученикът трябва да се пази от съмнението, за да не се петни. Той трябва да прибъгва към него само в крайни случаи. Служете си със съмнението като с щипци,

като с лъжица, с която бъркате нечистата храна. Не пипайте съмнението направо с пръстите си. Вземете най-простата лъжица и с нея бъркайте нечистата храна. Дойдете ли до чистата храна, вземете вашата хубава чемширова лъжица и с нея бъркайте. Съмнението представя проста, груба лъжица, а вярата – чемширова лъжица, добре и фино изработена. Мястото на вярата е в горната част на главата, затова тя се занимава с възвишени работи. Мястото на съмнението е в задната част на главата, затова то се занимава с обикновени работи. Каквото и да се говори за съмнението, за омразата, в края на краищата, и без тях не може. Псалмопевецът казва: „Господи, да не мразя ли тия, които и Ти мразиш?“ Какво подразбирал Псалмопевецът под думите „тия, които и Ти мразиш“? Възможно ли е Бог да мрази? Невъзможно е Бог да мрази. Псалмопевецът искал да каже, че Бог не може да се радва на онзи, който краде, който изнасилва и убива, а след това отива да принася жертва на Господа. Това отвръщане на Божието лице от този човек Псалмопевецът нарича омраза. – Не, Бог никого не мрази. Казано е: „Бог е Любов.“ Следователно, Той люби всички хора, всички живи същества. „И отвърна Бог лицето си от човека.“ Това значи: каквато мисъл и да изпрати човек към Бога, положителна или отрицателна, в края на краищата тя пак ще се върне към своя източник. С връщането на мисълта към нейния източник, Бог дава възможност на човека да реализира своята мисъл, да види резултатите ѝ. Някой иска да стане богат, в най-скоро време да забогатее. Той се обръща с молба към Господа. Господ му дава условия да забогатее. И този човек, като се намери пред отворената каса на някой banker, бръква в нея и изважда, колкото пари иска. Не се минава много време, идват последствията на реализираната мисъл: хващат го, турят го в затвор и го лишават от граждански права.

Съвременните хора се съдят един- други, затварят се и като се намерят в трудно положение, питат: „Право ли е да ни затварят? Где е Божията справедливост?“ – Не, така не може да се пита. Бог ли ви е пратил да отваряте чуждите каси? Вие отваряте чуждите каси и вадите пари от тях, с цел да забогатее по-скоро. Обаче не е позволено човек да търси лесен път за забогатяване. Той трябва да работи, с пот на челото да изкарва прехраната си, но никога да не изнасилва и ограбва хората за сметка на своето лично обогатяване. Бързото обогатяване е отживял метод, който днес не остава ненаказан. Той не внася нищо ново в човешката душа, той не е в състояние да облагороди човека. Това трябва да знае ученикът, ако иска да внесе най-малкото подобряване в живота си. Като работи по този начин, човек може да бъде благоутoden на Бога. Без това съзнание, колкото и да мечтае да се повдигне, човек нищо няма да придобие. Когато работи, човек има право да мечтае. Но да мечтае, без да работи, в това няма никакъв градеж. Дето няма градеж, там нещата се израждат.

Съвременните хора се оплакват, че и като работят, пак нямат никакъв успех. Защо нямат успех? – Защото много от техните мисли, от техните идеи са на израждане. Всяка мисъл, която не е поставена на идейна база, в края на краищата ще се разруши, ще изчезне. Всяка мисъл, всяка идея трябва да има определена ширина, дълбочина и дължина. Така измерена и оформена, човек трябва да нарисува тази своя идея, да бъде ясна, първо – за самия него, а после и за окръжаващите. Това значи да мисли човек право. Ако идеите и мислите на човека не са ясни за самия него, той ще се лута в живота си, ще търси начин първо да се справи с мъчнотиите в живота си, а после да се занимава с някои възвишени въпроси. Не е така. Колкото повече човек се спира върху великото и възвишеното в света, толкова по-скоро ще разреши мъчнотиите в живота си.

И тъй, като ученици, работете за създаване на добри връзки, за създаване на правилни отношения с хората. Не е лесно човек да създаде добра връзка с някого. Помнете следното положение: посредственият ученик никога не може да привлече вниманието на един виден професор. Даровитият, способният ученик, обаче всякога може да обърне внимание на един виден професор. Същото може да се каже и за красивия човек. Способността, красотата на човека са качества, които заслужават вниманието на хората. Защо? – Защото този, който може да изработи своята красота, е велик дух. Следователно, когато някой иска да привлече вниманието на Бога, той непременно трябва да има нещо особено в себе си, с което да постигне своята цел. С думи само човек не може да привлече вниманието на Бога. – Тогава да се молим. – И с молитва само не можете да привлечете вниманието на Бога. Молитвата на човека трябва да съдържа нещо особено в себе си, за да бъде силна, да има резултат. Много светии са прекарвали по 10-20 години в пустинята, за да привлекат вниманието на Бога, но въпреки това не са успели. Много адепти в Индия, в Египет, са прекарвали с години в молитва, в съзерцание, но пак не са успели да привлекат вниманието на Бога. Защо? – Липсвало е нещо в техните молитви, в чистотата на техния живот. Който успее да привлече вниманието на Бога, той става велик човек; който не може да привлече вниманието на Бога, той остава обикновен човек.

Какво трябва да прави човек, за да постигне желанията си? – Той трябва да работи, да учи, да прилага. Лесно е да се каже, че някой е талантлив, гениален човек или светия. Докато стане такъв, той е работил с години, с голямо постоянство, без никакво обезсърчаване. Ние виждаме, че някой хора се раждат гении, а други – с усилие, с чрезмерна работа стават такива. Първите са работили в миналото, а сега жънат готови плодове; вторите продължават още да работят, докато дойдат до жетвата, да пожънат

своите плодове. Работа се иска от всички! Някои хора се раждат готови праведни, а други – чрез усилия стават такива. Усилията се подтикват от силни желания. Едно силно желание дава подтик на човека да прави усилия, да работи, да постоянства, докато придобие нещо.

С един пример ще изясня горната мисъл. Представете си, че искате да отидете на концерт да слушате някой знаменит вир-туоз. Отивате с един ваш приятел да си купите билет, но се оказва, че имате по 20 лева само на разположение, а билетът струва 50 лв. Приятелят ви поглежда натук-натам, свива рамене и се връща дома си. Обаче вие не искате да се върнете, имате силно желание да слушате този виртуоз. За тази цел вие се спирате в коридора и мислите отде да намерите още 30 лв. В това време няколко ваши другари или познати пристигат на концерта. Вие отивате при един, при втори, при трети познат, искате да ви услужат с пет лв., за да купите билета. Щом съберете 50 лв., купувате си билет и заедно с всички хора влизате в салона да слушате знаменития виртуоз. Такова нещо е силното желание. Човек е готов да употреби труд, усилия, работа, за да задоволи едно свое възвишено желание. Това се иска от ученика: труд, постоянство, усилие. Само така той ще постигне своите велики стремежи.

Като говоря по този начин, някои мислят, че изтъкваме погрешките им. – Не, аз нямам предвид вашите погрешки, но искам да ви посоча методи, чрез които да засилите поне една от своите добродетели. Например вие искате да бъдете обичани, но не си задавате въпроса, какво е нужно, за да ви обичат хората. За да ви обичат хората, все трябва да има нещо у вас, с което да им отговаряте. Мнозина могат да ви обичат, но можете ли вие да задържите любовта им ? За да задържите любовта на някой човек, трябва да бъдете внимателни, да не повтаряте погрешката, която един млад момък направил. Този млад момък се запознал с 20 богати, красиви моми и на всяка поотделно се обяснил в любов. Той ходил в домовете им и навсякъде бивал добре посрещан и изпращан. Те го обсипвали с подаръци, с голямо внимание. По някакво съвпадение тези моми се запознали една с друга и в разговора си узнали, че младият момък е възлюбен на всички.

Един ден те се наговорили в определен час да се съберат на едно място, а една от тях да го покани да се разхождат заедно дотам, да му дадат добър урок. Без да подозира каква засада му се готви, момъкът, с една от своите избраници, излязъл на разходка. Като стигнал до мястото, дето били събрани 19-те негови познати, той се стреснал, не знаел какво да каже, как да излезе от това трудно положение. Красивите моми му дали един урок, който завинаги му останал паметен. У кого е погрешката? Погрешката седи в материалното разбиране на любовта. С любовта не може да се

играе. Не е лошо, че този момък обичал 20 моми. Той може да обича всички хора, но на всеки човек трябва да даде онова, което му е нужно, което може да задоволи неговите духовни стремежи. Как трябваше да постъпи този момък? – На една от момите той трябваше да купи някоя хубава книга за четене; на втората трябваше да купи някакъв инструмент; ако третата мома имаше желание да следва в странство, той трябваше да ѝ съдейства, да реализира желанието си и т. н. Изобщо той трябва да даде на всяка мома онова, от което душата ѝ се нуждае. След време всички трябва да се върнат при него да му изкажат своята благодарност, че той им е помогнал с нещо. Това значи любов. Да любиш човека, значи да му дадеш това, от което душата му се нуждае. Може ли човек да отговори по този начин на всяка душа, той има право да обича всички моми и момци, да обича всички хора и всички живи същества по лицето на земята.

Сега ще ви приведа един пример, който трябва да решите сами. Този пример представя задача за разрешаване. Представете си, че някой от вас има едно шише, пълно с чиста изворна вода. До вас се нареждат 20 души със своите празни чаши и всеки от тях очаква да му напълните чашата. Според закона на справедливостта вие наливате вода в първата чаша и казвате на първия човек да прелее водата от своята чаша в чашата на втория; вторият да прелее водата от своята чаша в чашата на третия; третият – в чашата на четвъртия и т. н. – до 20 човек. На всички е сипано вода, но те пак не остават доволни. Те се оплакват, че водата в чашата им не е чиста. Чия вода ще бъде най-нечиста? – Водата на последния човек ще бъде най-нечиста, а тази на първия ще бъде най-чиста. Кой е виновен за това? Вината е в тези, които не са измили чашите си. Водата е била чиста, но чашите, в които са я наливали, не са били достатъчно чисти, вследствие на което са намалили чистотата на водата. Следователно всички трябва да помните, че източникът на любовта е един. Любовта сама по себе си е чиста, но съсъдите, в които се сипва, не са еднакво чисти, вследствие на което намаляват чистотата на сипаната в тях любов. Пазете чисти съсъдите, в които ви сипват от любовта, за да бъде и вашата любов всякога чиста.

Следователно когато иска да разреши един въпрос правилно, човек трябва да знае къде се крият причините, които пречат за доброто разрешаване: в самата вода, в шишето или в чашата. Освен това човек трябва да има предвид колко време най-много любовта може да се задържи в човешкото сърце. Тъй както е изтъкано човешкото сърце, любовта не може да се задържи в него за дълго време. Ако налеете вода в една чаша и я оставите на открито, водата ще се изпари толкова по-скоро, колкото външната температура е по-голяма. Лятно време водата се изпарява по-скоро, отколкото през зимата. Тъй щото, когато любовта се губи лесно, човек трябва да знае, че причината за това е външната температура. Сърцето на

този човек е било отворено и вследствие на външната температура любовта му се е изпарила. Ако времето е било студено, любовта на този човек щеше да се задържи за повече време в сърцето му. Значи и за живота на сърцето има студено и топло време. Когато човек има на разположение всичко, каквото желае, той се намира в студена зона за сърцето си. Защо? – Защото той не е изложен на изкушения. Дето няма изкушения, там сърцето е затворено, температурата вън е по-ниска и изпаряването на любовта става по-бавно.

В природата съществува следния закон: налее ли се веднъж вода в Божествената чаша, тя трябва или да се изпари, или да се изпие. Преди да се налее втори път вода, чашата трябва да бъде съвършено празна и суха. Има ли най-малкото количество вода в чашата, по никой начин не може да се налее нова. Никой няма право да обръща чашата си надолу, за да излее малкото вода, останала в нея, и да чака да му се сипе чиста, нова вода. Оттук можем да извадим следния закон: докато човек не преживее най-голямото нещастие, новото няма да го посети. По какво се познава, че е дошло най-голямото нещастие? – По изпразване на чашата до дъно. Когато чашата на човека се изпразни до дъно, тогава само Божественото ще дойде в него, ще напълни чашата му с прясна, с чиста вода и ще го зарадва отново. Такъв е Божественият закон. Той не може по никой начин да се измени. Една капка вода само да е останала в чашата ти, пак не може да се сипе нова. Ще чакаш, докато и тази капка се изпари, и тогава ще се надяваш за нова, чиста вода. Запомнете този закон и го приложете навсякъде в живота си, даже и по отношение на вашите мисли и чувства.

Всяка мисъл, която се приема от Божествения свят, трябва да се използва докрай. След това само могат да се очакват нови мисли. Но тъй, да се приемат мислите и да се ту-рят настрана, да се намират в запас, това не се позволява. Чашата винаги трябва да бъде празна, да чака момента, когато може да се налее нещо в нея, както пъпката на дръвчето чака първия слънчев лъч да влезе в нея и да я пукне. Цветът трябва да бъде отворен, за да приеме Божественото благо в себе си. Веднъж цветът цъфнал, втори път не може да цъфне. Веднъж ще цъфне, веднъж ще се напълни и веднъж ще узрее. Природата не повтаря нещата. Следната година същата чаша ще се яви отново, но вече празна. Тя е била пълна, после някой я изпил и сега, като празна, отново се връща при източника си, да я напълни.

И тъй, цветовете на растенията не са нищо друго освен отворени чаши, пълни с Божествена вода, с нектар, от който разумните същества пият. Излишъкът от този нектар се дава на мушиците, за да могат идната година тия чаши отново да се напълнят. Цветове, от които сокът не е изпит до дъно, следната година пак цъфтят, но не завръзват, плод не дават.

Следователно само този цвят може да връзва, сокът на който е изпит или изсмука до дъно. Изпиването не става изведнъж, но постепенно. В природата няма бързи действия, бързи резултати. Ако съвременните хора не успяват в нещо, то е защото искат бързи резултати, бързи постижения. Те искат в две-три години да станат музиканти, учени, да придобият големи богатства. Такъв закон в природата не съществува. Човек трябва всеки ден да прави упражнения, за да може след 10-20-годишна работа в дадено направление да има поне микроскопически резултати. Не е лесно да стане човек виртуоз. Той трябва десетки години да се упражнява, за да стане виден музикант, художник или артист. Да мисли човек, че без упражнения може да постигне нещо, това значи, неговата чаша винаги да остава недоизпита. Това значи, всяка година да цъфти, но никога да не връзва. За такъв човек се казва, че цъфти, но плод не дава. Той вдига шум около себе си, но нищо не остава на света.

Следователно колкото малко земя и да имате, трябва да я обработвате. Ако ви запита някой с какво се занимавате, какво изучавате, кажете, че изучавате музика, граматика, но сте едва на първите уроци: свирите гами, свирите едва с цели, с половини, с четвъртини и с осмини ноти. Понататък не сте навлезли. По граматика пък едва сте стигнали до простите изречения. Не е достатъчно човек да знае да свири, да пее, или да говори, но неговата песен, неговият говор трябва да отварят сърца. В това отношение всеки ще бъде поставен на изпит да се види, да разбере, докъде е достигнал в знанията си.

Вие сте например добър цигулар или добър говорител. Дават ви следната задача: да отидете при един милионер, но голям скъперник, да му свирите, и по този начин да въздействате на сърцето му да отвори касата си, да даде част от богатството си на нуждаещите се. Вие отивате при милионера и започвате да свирите. Той ви изслушва, но както сте дошли, така ви изпраща. Какво показва това? – Това показва, че вашата музика не е подействала върху сърцето на този скъперник. Тогава изпращат втори, трети цигулар, докато се намери един, който може да му въздейства. Щом този скъперник отвори касата си и започне да раздава на нуждаещите, той е отворил и сърцето си. Така трябва да действа всеки музикант, всеки говорител върху човешките сърца

Един знаменит певец отишъл в Америка да дава концерт. След концерта си той бил поканен да пее в дома на един милиардер. Като получил поканата, певецът се приготвил да посети милиардера. Той се облякъл със специални дрехи за концерт, понеже мислил, че ще свири пред публика. В определения ден и час певецът се явил в дома на милиардера. Като влязъл в залата, дето трябвало да свири, той останал изненадан. В залата бил само

милиардерът със своето малко кученце, което дремело около господаря си. – „Заповядайте, господине, започнете да пеете.“ Певецът започнал да пее, но щом чуло гласа му, кученцето скочило на крака и започнало да лае, да скача. Тогава милиардерът казал: – „Достатъчно, господине.“ Той взел в ръката си един чек, дал го на певица и го изпратил. Какъв урок извлякъл певецът от този случай? Първият момент той се почувствал обиден от милиардера. Обаче милиардерът искал да му каже, че щом кученцето се събудило от песента и започнало да скача, да играе, да лае, значи, той с добър певец. Същевременно милиардерът искал да достави удоволствие на своето кученце, да послуша хубаво пеене и от това, как реагира срещу песента, да извади заключение, добър ли е певецът, или не. Това кученце е било едно от най-привилегированите кучета из целия свят. То е единственото куче в света, което се е ползвало от щастливия случай да слуша такъв виден певец.

Каква е практическата, реалната страна на този пример? Реалната страна е тази, че след хиляди години, когато кученцето мине в по-висока форма на развитие, тази песен ще изпъкне в съзнанието му и ако се е явило в човешка форма, този човек ще пожелае да се прояви като певец. Казано е, че нищо в природата не се губи. Значи и тази песен, попаднала дълбоко някъде в съзнанието на кученцето, ще изпъкне някога наново тъкмо когато то се яви на земята като човек, който ще пожелае да работи в областта на музиката.

И тъй, като знаете закона, че нищо в природата не се губи, че и най-малките усилия имат резултати, не се обезсърчавайте. Гледайте на нещата положително. От Божествено гледище всички неща имат смисъл. Който не гледа така на нещата, той казва: „Защо съм дошъл на земята да нося обидите на хората? Защо съм влязъл в тази Школа, ако не мога да се освободя от обидите и страданията?“ Така се запитва и певецът, който е пиял на милиардера и кученцето му. Ако гледате на нещата с окото на ясновидеца, ще разберете, че всяко нещо има смисъл; в далечното бъдеще макар, то ще принесе известна полза. Ако нещата имат смисъл за далечното бъдеще, колко повече някои от тях имат смисъл още днес! – Ама не разбираме тия неща. – Не се стремете да разбирате всичко. Достатъчно е да имате от всяко нещо по едно малко добро. Това, което преживявате в даден момент, в бъдеще все ще ви донесе някаква малка придобивка. Не се стремете към натрупване. Не трупайте много знания. Знанието се осмисля само когато се превръща в жива сила. Бъдете доволни от малкото, което ви се дава, било в знание, в сила, в ядене, в ходене, в спане и т. н. Нека доволството бъде основа на живота ви. Доволството е Божествен закон. Една поговорка казва: „Бъдете доволни от малкото, за да ви се даде голямото.“ В Писанието е казано: „Доволният, верният в малкото е верен и

в многото." Да бъде човек доволен в малкото, това не значи да стои на едно място. – Не, той трябва да върви напред и да бъде доволен от всичко, което животът му предлага. Успял или неуспял в нещо – никаква критика. Самокритиката не допринася нищо. Тя има смисъл дотолкова, доколкото човек може да съзнае едно положение. Щом го съзнае, самокритиката трябва да се тури настрана. Иначе тя ще му причини излишни страдания. Човек трябва да избягва излишните страдания.

И тъй, основната мисъл на тази лекция е за любовта като подтик за постигане, за реализиране на стремежите на човешката душа. Любовта е подтик за придобиване на знания, за създаване на характер, за придобиване на добри мисли и желания. Не е въпрос да се използва любовта, но когато тя посети човека, той трябва разумно да я използва. Забелязано е, че с любовта нещата стават лесно и бързо. Когато ученикът обича учителя си, той учи добре. Или когато обича някой предмет, той учи лесно. Който не обича нито учителя си, нито предмета му, той е разсеян, мъчно учи. Разсеяността е във връзка с известни вътрешни състояния у човека. Когато умът на човека е раздвоен, т. е. когато за едно и също нещо има две противоположни мисли, той всякога е разсеян. Разсеяността пък се отразява върху паметта. Обикновено разсеяният има слаба памет. За да засили паметта си, човек трябва да се концентрира, да мисли право за нещата. Правата мисъл не създава никакво раздвояване. Дето има външно или вътрешно смущение, мисълта се раздвоява.

Например канят ви на обяд в едно видно семейство, между знатни, богати хора. Вие се обличате добре, готвите се за обяда, на който сте канени, но започвате да се смущавате вътрешно как ще ви приемат, къде ще ви турят да седнете, как ще се ръкувате, какво ще говорите с тези хора и т. н. Всичко това внася голямо смущение у вас, вследствие на което мисълта ви се раздвоява и вие се разсейвате. Като влезете между тези хора, те виждат смущението ви и не ви отдават това внимание, което заслужавате. Няма защо да се смущавате. Като влизате между хора, от каквото обществено положение и да са, министри, началници, главни секретари, вие трябва да заемете едно място и нищо да не очаквате. Не мислете какъв ефект ще произведете; слушайте какво хората говорят и ако трябва да дадете мнението си, кажете думата си спокойно, без никакво стеснение. Дали ще отидете за служба или като гост, вие трябва да пазите едно и също положение. Не очаквайте да направите някакво особено впечатление на хората. Колкото по-просто и естествено се постави човек, толкова по-добре за него.

Това, което се говори за обикновения човек, се отнася и за учения. Често някой учен създава една теория, но се смущава как ще я приемат

външните хора, как ще се произнесат другите учени. Няма защо да се смущава. Другите учени могат да не я одобряват – това още нищо не значи. Съображенията им да не я одобряват могат да бъдат различни. Едно от съображенията им може да бъде, че не я разбират. Второто съображение може да бъде, че не е достатъчно пълна. Не е лесно човек да изнесе навън своите вътрешни, субективни схващания. Ако някой музикант е написал една песен, но не се решава да я изнесе пред света, нека първо я изсвири пред няколко музикални деца, 4-5-годишни, и да следи какво впечатление ще им произведе. Ако децата харесат песента и се въодушевят от нея, и възрастните ще я харесат. Често децата могат да служат за мярка на нещата. Така са правили много видни писатели, поети и музиканти. Преди да изнесат произведенията си пред света, те ги изпълняват пред няколко интелигентни деца и по ефекта, произведен върху тях, те са предвиждали ефекта, който ще имат пред света. Когато пишете нещо, или разказвате нещо, внимавайте да няма нито една излишна или двусмислена дума. Ако пишете разказ, той трябва да бъде прост, свободен от надути, неестествени изрази. Такъв пример имаме в Библията – разказът за Йосифа. Той може да послужи като образец за един чист, прост, естествен разказ.

Следователно, основната мисъл в тази лекция е въпросът за любовта и за благостта. Дойде ли въпрос за любовта и за благостта, всеки трябва да си каже: „Аз мога да любя, мога да бъда благ.“ Но това трябва да бъде казано така, че отвън никой да не чува. Чуе ли ви някой, непременно ще бъдете спънати. Няма сила в света, която може да попречи на човека да люби и да бъде благ, но той трябва да бъде разумен. Който не може да люби и да бъде благ, той е роб на условията, той не може правилно да се развива. Свободен е само онзи, който люби, който е благ. Щом е свободен, той може да се прояви, той може да еволюира. Законът на еволюцията работи там, дето любовта и благостта се проявяват. Тъй щото, посети ли ви любовта, ще знаете само за себе си, че любите. Кажете ли на друг някой, той няма да повярва и ще каже, че и той люби.

Известно е обаче, че в едно и също време двама души не могат да любят. Ако единият люби, другият трябва да бъде благ. После състоянията ще се сменят: който е любил, той ще бъде благ; който е бил благ, той ще люби. Без смени, животът на земята няма смисъл. Смените, това са образи, картини, чрез които се проявява любовта в човека. Божията Любов обаче не се нуждае от никакви обекти, от никакви образи и картини. Под думите „без обект“ разбираме любов, която не очаква нищо материално. Когато люби, човек не трябва да очаква от никого нищо. Тъй щото, когато люби, човек все трябва да има някакъв образ, но той не трябва да издигне този образ пред себе си като идеал, като идол. Затова Мойсей е казал на евреите: „Освен Бога, някакъв образ, някакъв идол не трябва да издигате

пред себе си." Това значи: почитай слънцето, ползвай се от неговата светлина и топлина, но не го прави идол за душата си. Не се кланяй на никакви идоли в света, били те земни или небесни. В пътя на своето развитие човек постепенно минава от обектната към без-обектната любов. За да си състави каква и да е идея за Бога, детето има предвид образа на майката, която го кърми, отглежда, храни, облича, къпе и т. н. После то разширява понятието си за Бога, като приема в себе си образа на баща си, с грижите и любовта, които той полага за него; след това понятието на детето за Бога още повече се разширява и то приема в себе си образите на своя брат, на своята сестра, на учителите си, на външните хора и т. н. И най-после, когато детето порасне и от всички тия образи извлече само проявите на любовта, то дохожда до най-високото понятие за Бога, в което вече не влизат никакви образи, но само прояви и отношения на любовта.

И тъй, дойде ли въпрос за любовта, на никого не казвайте, че любите или че сте благи. Знайте това само за себе си. Дали другите любят, дали са благи, това не трябва да ви интересува. Ако се интересувате за другите, или ако им разправяте за себе си, вие сами ще си напакостите. Законът е такъв, а не, че съзнателно ви се забранява да говорите. Понеже човек е изложен на постоянни промени, той не трябва да говори, защото сам ще се натъкне на противоречия. Който спазва този закон, той лесно може да се справя с противоречията в живота си. Ако не спазва този закон, той сам ще се намери в чудо защо това, което днес е казал, на утрешния ден го няма. Думата „любов" при различни случаи може да се изрази с различни думи. Например като любиш някого, ти го обичаш, сърадваш му и му съчувстваш, приятно се разполагаш към него. Това показва, че любовта представя голямо общество или голяма фамилия, в която влизат благородни и възвишени чувства. Колкото повече благородни и възвишени чувства влизат в понятието за любовта, толкова повече то се разширява и разклонява. Значи любовта на човека се разширява и разклонява, както и дървото. Някой казва, че на младини любил, а на старини не може да люби. – Това е невъзможно. Това са човешки схващания. За един и същ човек, любовта е една и съща през всичките години на живота му, но схващанията му за любовта не са едни и същи.

Тъй щото, когато някой казва, че на младини имал повече любов отколкото на старини, това показва, че той мени схващанията си за любовта, поради което често изпада в илюзии на живота. Подобни усилвания и отслабвания на темпото на нещата, човек може да забележи навсякъде в природата: във веенето на вятъра, в течението на водите, в зазоряването и т. н. Това нещо човек може да забележи и в своя организъм: в биенето на сърцето, във възприемането на звука чрез ушите си и на светлината – чрез очите си. Пред вас стои часовник, вие се вслушвате в

цъкането му. В първо време часовникът цъка равномерно. Колкото повече се вслушвате в цъкането му, струва ви се, като че чувате едно отслабване на цъкането, после едно ускоряване; след време чувате пак някакво отслабване и т. н. Причината не е в часовника, но в промените, които стават с вашия слух. Това усиление и отслабване на темпа се забелязва и в биенето на сърцето. Често темпът на сърцето е във връзка с усиление и отслабване на вибрациите на любовта. Всъщност в любовта няма никакво усиление и отслабване. Обаче има промени в състоянията на човека. Тези промени на състоянията са необходими за човека да се кали. Иначе неговата нервна система не би могла да издържи вибрациите на любовта. За да се кали нервната система на човека, той трябва да се движи между любовта и благостта: той ще минава от полюса на любовта в полюса на благостта. Като се движи от единия в другия полюс, човек постепенно се облагородява и по този начин става полезен за себе си и за своите близки.

И тъй, работете върху себе си тихо, мълчаливо, без да тръбите пред света какво правите и какво сте постигнали. Нека силните от вас направят следното упражнение: по три пъти на ден, сутрин – в 7 ч., преди обяд – в 11 ч. 59 м. и вечер – в 10 ч. 55 м., концентрират мисълта си и се наблюдават какво е състоянието им в това време – любовно, благо или неутрално. След това проследете какъв е полюсът на вашия ум, на вашето сърце и на вашата воля. Ако някой е заспал преди определения час за упражнението, т. е. преди 10 ч. 59 м., той трябва да стане, да свърши упражнението си и отново да си легне. Онези ученици, които не искат да правят това упражнение и се считат слаби, пак в същите часове, по три пъти на ден, трябва да кажат за себе си: Слабият става силен, когато се упражнява. Като ви даваме упражнение за силни и слаби, последните не трябва да се обезсърчават, защото никой не знае кой е силен и кой – слаб. Каквото придобиете от упражнението, ще го пазите за себе си. Ще мълчите като рибите. Колкото и каквито упражнения да ви се дават, трябва да ги правите, без да разправяте какво правите. С тези упражнения вие ще развиете постоянството си, а същевременно ще развиете и вярата си.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!“

22. Лекция от Учителя, държана на
28 март, 1928 г. София – Изгрев.

ПРАКТИЧЕСКИ ПРАВИЛА

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

Размишление

Каква е ползата от изучаване на математика? Математиката има голямо приложение в живота, но какво се ползва самият човек от нея? Центровете на математическите способности в човека се намират от двете страни на челото, горе, при обективния ум. Те трябва да се пренесат в горната част на мозъка, при висшите способности. Тогава човек ще работи не само с неодушевени, мъртви величини, но и с живи величини. И тогава, като каже „един камък“, той ще дойде не само до понятието „камък“, но ще се свърже и със силите, които единицата камък съдържа; като каже един килограм вода, той ще се свърже с енергиите на водата в единицата вода. И най-после, като каже: „Един е Бог в света“, той ще се свърже със силите, които Бог съдържа в себе си. За да се оформят в човека понятията единица, двойка, тройка, той трябва да прекара през ума си всички одушевени и неодушевени предмети за даденото число. След това той може да каже, че в него се е оформило понятието за дадено число. Ако иска да си състави понятие за числото две, през ума му трябва да минат два диаманта, две струни, две житни зърна, две амеби, два славея, две овце, два човека и т.н. В училищата се изучава външната страна на математиката, а в живота – вътрешната. Колкото повече напредва човек, толкова повече прониква той в съдържанието и смисъла на числата и толкова по-сложни стават задачите му.

За да се развива правилно, човек трябва да отделя всеки ден по пет минути, да мисли върху всички предмети, т.е. върху всички науки. Всяка наука събужда съответния мозъчен център и дава възможност на човешкия череп да се оформи добре, да стане правилен. Тази е причината, дето в училищата са застъпени всички предмети. Еднородната и еднообразна работа събужда еднородни центрове. Затова се препоръчва на човека да разнообразява работата си. Човек има около 50 центъра на главата, които трябва да се развиват. Има методи, чрез които човек може да отправя повече или по-малко кръв към едни или други центрове, за да ги храни според нуждата и изискванията им. Например, ако иска да развива милосърдието си, човек трябва да се среща със слаби, нуждаещи се хора. Като влиза в положението им, той изпраща повече кръв към центъра на милосърдието и го храни. Човек може да е милосърден към слабия, но към

силния той има уважение.

Работете върху себе си, без да се пресилвате. Всяко пресилване на мехура ще го пукне. Ако искате да развивате въображението си, никога не си представяйте отрицателни положения: че падате в някоя яма, или че ви гонят да ви убият, или че пропадате на изпит. Носите ли отрицателни образи в себе си, някога те ще се реализират в умствения или във физическия свят. Щом си представите, че падате в яма, веднага си представете, че някой ви подава ръката си или въже и веднага излизате оттам; ако някой ви гони, пак си представете, че ви идат на помощ; ако отивате на изпит, дръжте в ума си мисълта, че професорът ви е разбран човек, влиза в положението ви и ви помага свободно да си кажете, каквото знаете. Каквото мисли човек, това става. С каквито форми и образи се свързва, това става. Природата си служи със здрави и красиви форми, а не с пукнати и грозни. Процесите в природата стават непрерывно, последователно. Явява се въпросът: Защо хората не успяват в живота си? – Защото си служат повече с отрицателни и счупени форми и образи, отколкото с положителни и здрави. По този начин те късат връзката между ума и сърцето, между ума и духа, между сърцето и душата си. Единствената връзка, която не могат да скъсат, е връзката между душата и духа, но тя е много високо, почти недостъпна за физическия свят. За да не къса естествените си връзки, човек трябва да бъде доволен от всичко, което в дадения момент има. Дойде ли недоволството, той трябва да се справи с него, да го изучи и да извади някаква поука. Във всяка мъчнотия, във всяко изпитание се крие нещо добро, което един ден ще даде резултати. – „Не може ли без мъчнотии и страдания?“ – Не може. Ако можеше без страдания, пръв Христос щеше да мине без тях. Цялото небе щеше да Му дойде на помощ. Мъчно се носят страданията, но когато човек знае крайните резултати, когато знае, че зад всяка физическа мъчнотия се крие някакво благо, той става силен и издържа с радост и любов. Търговецът може да изгуби една малка сделка, но зад нея се крият големи блага и печалби.

Работете върху себе си съзнателно, всеки ден да придобивате по нещо. Ако имате известно качество, по-силно развито от другите качества, приложете първо него, като го разпределите навсякъде. Някой казва, че любовта му е много развита, че има много любов. Тогава нека разпредели любовта си на вадички, да полива цялата си градина. Не се страхувайте от любовта. Напротив, ако имате много любов, благодарете. Ако любовта ви е извор, с нея можете да поите вашата градина, както и градините на вашите съседи. Страшно е, ако любовта ви е локва, в която се въдят микроби и се развиват миризливи газове. Никой не е пострадал от любов, на която водите са чисти, кристални. Тази любов носи изобилие в живота, прави хората

радостни и весели. Опасно е, когато човек скача, играе и по невнимание може да падне, да си счупи крака. Това не се дължи на любовта, но на неумението на човека да се справя с нейните енергии. Свещено нещо е Любовта. Дойде ли при вас, ще се отнесете към нея с всичкото си почитание и благоговение. Бог е Любов. Следователно, каквото мислите за Бога, такава ще мислите и за Любовта.

Задачата на човека е да определи отношенията си към Любовта. Който е постигнал това, знае какво може да иска от нея и как да благодари за всичко, което тя му дава. Тук, именно, се прилага законът: Без Любов нищо не се постига; с Любов всичко се постига. Въпросът е само до времето. Човек трябва силно да желае нещо, за да го постигне. Не го ли постигне изведнъж, ще чака. Някой изисква от природата веднага да се реализират желанията му и ако не бъде задоволен, гневи се. Гневът е резултат на човешкото честолюбие. Може ли детето да се сърди на майка си? Природата е майка на човека. Като види, че се гневи, тя го приспива. Щом се събуди, нахрани го, помилва го и пак го приспива. Не мислете, че ще постигнете нещо с гневене. Не само че нищо няма да постигнете, но даже ще си напакостите. Следователно, щом дойдете до природата, вашата майка, ще бъдете разумни, ще знаете как да искате и какво да искате. Какво може да иска човек от природата и колко да иска? – Най-необходимото, но в количество, което да го задоволи, без да го претовари. Ако искаш ядене, ще искаш само един обед, но да бъде царски, т.е. първокачествен; ако искаш богатство, ще искаш толкова, колкото е нужно за един ден; ако искаш знание – колкото да разрешиш една мъчнотия; ако искаш сила – колкото да вдигнеш едно препятствие от пътя си. Ако желаете да бъдете ученик, ще искате от природата благоприятни условия за учене. Само онзи може да бъде ученик, който обича да учи. После, той трябва да обича учителя си и своите съученици. Така ученикът си създава външни и вътрешни благоприятни условия. Щом вече е готов да бъде ученик, природата му доставя всичко, което му липсва. Първото условие е любовта, като връзка между ученика и учителя, между ученика и неговите другари. Той може вече правилно да възприема и да дава. За да прояви любовта си, от него се иска само едно: да намери в учителя и в другарите си онази основна черта в характера им, на която всякога да разчита. Без тази черта никаква връзка не може да се създаде между хората.

Първото правило, което трябва да прилагате в отношенията си с хората, е да намирате във всеки човек по една добра черта, най-силна, която да го отличава от всички хора. Той сам трябва да познава тази черта в себе си. Мъчно е за човека да намери най-силната черта в себе си; мъчно е и другите да я намерят, но трябва да се наблюдават и изучават. Не търсете силната отрицателна черта в човека, но положителната, която го издига

като човек, като разумно същество. Ако срещнете на пътя си неразумен човек, не му отговаряйте според безумието му. Ако срещнете глупав, не му говорете нищо. На глупавия и на безумния можете да говорите мислено, да не знае отде иде съвета.

Търсете доброто в човека и не се страхувайте. Щом намерите добрата черта и заради нея го държите в съзнанието си, той ще бъде винаги добре разположен към вас и ще ви стане приятел. Свържете ли се с лошата черта на човека, вие го настройвате против себе си и го правите ваш неприятел. Казано е в Писанието: „Създавайте си приятели от неправдата“. Прилагайте този стих в живота си, да си създадете добри условия, да можете правилно да се развивате.

Кога може човек да постигне желанията си? – Когато се приготви за онова знание, което е в ръцете на разумните същества. Обикновеното знание лесно се постига, но истинското знание – мъчно. То се пази с меч и се дава само на онзи, който е отворил ума, сърцето и волята си за него. Той е минал през процеса на чистенето. С други думи казано: Той е минал през огън и вода.

Казано е в Битието, че в райската градина имало много плодни дървета. Всяко дърво представляло известно знание. То било достъпно за първите човеци, но преди да стрешат. След грехопадането то се пазело от ангели, с меч в ръка. Те и до днес още стоят пред райската врата с меч в ръка и пазят, да не влезе някой, който не е готов за него.

Желая ви да се приготвите за това знание, че като дойдете до райската врата, мечът да падне от ръцете на ангелите и вие свободно да влезете вътре, да започнете да се учите.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

Лекция от Учителя, държана на
1 април 1928 г., София.

СЛАВАТА ЧОВЕЧЕСКА

---

29. Беседа от Учителя, държана на
1 април, 1928 г., София, – Изгрев.

„Защото вие възлюбихте славата човеческа повече, нежели славата Божия."
(Йоана 12:43)

В цитирания стих се изнася контраста, който съществува между славата човеческа и славата Божия. Славата е външен израз на нещата. Този израз апелира към човешкия ум, към човешкото сърце и към човешката воля. Човешката слава, сама по себе си, не е нещо фиктивно, но тя не може да се сравни със славата Божия. Защо? Защото човешката слава подразбира човешкия живот, а Божията слава – Божия живот. А понеже човешкият живот произтича от Божия, то човешката слава по никой начин не може да бъде по-голяма от Божията. Славата на един уд, на една част от тялото не може да бъде по-голяма от славата на цялото тяло. Следователно, разумният човек, който разбира дълбокия смисъл на съпоставянето на явленията в живота и в разумната природа, ще постави всяко нещо на своето място. Само по този начин човешкия живот може да бъде сносен. Същевременно той трябва да бъде разумен и разбран. Всеки човек се стреми животът му да бъде сносен. Тъй както днес се проявява животът на хората, в него се включва и животинското. И наистина, повечето от съвременните хора не правят подбор в своите мисли, чувства, постъпки и в своите идеали. За тях не важи това, че затворили някого, или че го обесили, или че умрял някой. В обикновения живот, когато овцата има агънца, или когато свинята има прасенца, всички се радват, защото има какво да ядат. Когато някоя жена роди дете, мъжко или женско, всички се радват, защото един ден тези деца ще им бъдат полезни в нещо. Момчето ще порасне, ще стане войник, ще вземе участие в някоя война. Момичето ще порасне, ще помага на майка си. Такива са основанията на хората, които ги заставят да се радват.

„Вие възлюбихте славата човеческа повече." Тази слава мами, привлича хората, но тя е външна. Тази слава подразбира временен порядък. Тя трае толкова, колкото трае ролята на някой виден актьор, Той излиза на сцената, представя цар, облечен с хубави, великолепни дрехи, с царска мантия и корона на глава; всички му се подчиняват, той дава заповеди, които после отменя, но всичко това продължава най-много три-четири часа. Като изиграе ролята си, актьорът слиза от сцената, облича се в своите

дрехи и влиза в обикновения живот. Временна е тази слава. Щом слезе от сцената, актьорът се усеща уморен, измъчен. Този актьор играе ролята на цар, но в умовете на хората седи авторът, за когото всички се произнасят, че е на писал нещо гениално. Той си мисли, че е цар, радва се на славата, но в същност славата принадлежи на автора, който е скрит някъде. Казвате: Ние не искаме да бъдем автомати. – Автомати няма да бъдете, но всички сте актьори. Всички играете чужди роли. Същото може да се каже и за писателите. В света не съществува нито един виден писател. Който автор и да цитирате, който писател и да си спомните, всички са преписвачи. Истинският писател никога не умира. Той заминава за онзи свят без да остави гроб на земята. А всички ония писатели, поети, държавници и учители, които са оставили костите си на земята, те са обикновени преписвачи.

Сега, като слушате да говоря така, вие не трябва да вадите прибързани заключения. Това показва, че човешкият живот не е завършен. Вие едва сега сте влезли в великото училище на земята да учите. Хиляди поколения са минали преди вас, и хиляди поколения ще дойдат след вас – всички със свои определени идеали и стремежи. Казвате: Каква ще бъде крайната цел на този живот? – Един ден, когато всички се съберете заедно, тогава ще разберете, каква е била крайната цел на живота. Докато частите на едно тяло са пръснати по четирите краища на земята, и една с една не се виждат и разбират, дотогава не може да се говори за никакъв край. Забележете, например, днес астрономите се занимават с петната, които се явяват на слънцето, правят най-щателни наблюдения, изучавания и каквото видят, всичко отбелязват: какви и по колко петна се явяват, големината им, формата им, бързината и направлението на тяхното движение и т.н. Те дават свои тълкувания, свои обяснения на всичко, което виждат със своите телескопи, но нито един астроном досега не е обяснил причините за явяването на тези черни петна в слънцето, както и тяхното предназначение. Слънчевите петна имат свое дълбоко предназначение. Обикновените учени наблюдават тия петна и казват, че имало петна на слънцето и изучават тяхната външна страна.

Истински учените, които минават за безсмъртни, навлизат в дълбокия смисъл за явяването на тия петна, изучават вътрешната страна на въпроса и вадят съвсем други заключения от тия, до които се домогват първите учени. По положението, по посоката на движението на слънчевите петна, истински учените вадят заключение, че жителите на слънцето се разговарят с жителите на земята. На място да изпращат съобщенията си чрез тренове, чрез аероплани, или по друг някакъв начин, жителите на слънцето, от икономически съображения, си служат с тия петна по тях, като сигнали, да предупредят в нещо земните жители. Тези петна са

толкова големи, че в тях могат да се вместят десетина земи, като нашата. За разумния човек, слънчевите петна са някакви сигнали, съобщения, и те се вслушват в тях. За обикновения човек, обаче, слънчевите петна са някакви природни явления, без особен вътрешен смисъл. Ето защо, докато хората не разбират проявите на живота и явленията в природата в техния външен и вътрешен смисъл, дотогава крайната цел на живота ще остане за тях скрита.

Казвам: ако съвременните хора знаеха, какво означават слънчевите петна, главите им преждевременно биха побелели от ужас. Мнозина пък биха изгубили ума си от ужас. Те щяха да се намерят в положението на един турчин, хамалин в Цариград, който спечелил на лотария един голям английски параход. Като го завели да види парахода си, той не могъл да повярва, че наистина е негов, и запитал: Мой ли е този параход? – Твой е. От радост, той започнал да играе пред хората кючек. Дълго време бил в такова опиянение, че всички го помислили за луд. Мисълта за парахода влязла в ума му, и той не могъл да издържи славата на този голям параход.

От това гледище, за да разбере живота, човек трябва да започне с изучаването на своя живот. За да изучи своя живот, той трябва да се занимава с три науки главно, които, обаче, не са признати от официалната наука. Тези три науки се обобщават от четвърта наука, която също така не е призната. Това нищо не значи, Един ден тия науки ще се признаят за официални. Първата от тия науки се нарича „хиромантия." Тя се занимава с човешката ръка. Аз наричам тази наука „наука за физическия, или за волевия човек." Който иска да изучава силата на човешката воля, способностите на човека и възможностите, които му се откриват чрез силата на волята, той трябва да се занимава с хиромантия. Втората наука наричам „физиогномия," или наука за човешката душа, за човешките чувства, или за това, което човек преживява. Тази наука е най-достъпна за изучаване. По промените на лицето може да се съди за вътрешния живот на човека. Може да се каже, че физиогномията е наука за преживяванията на сърцето. Третата наука е „френологията." Тя се занимава изключително с устройството на мозъка. По промените, които стават с човешкия череп, може да се съди за умствените му способности. Значи, френологията е наука за ума.

И тъй, хиромантията е наука за волята. Физиогномията – наука за сърцето. Френологията – наука за ума, Астрологията пък е четвъртата наука, която обобщава външните условия, при които човек се развива. Тя изучава влиянията на планетите върху човека. Значи, човек едновременно се проектира в три свята. Главата му спада към един свят, който не принадлежи на земята. Тя е устроена по съвсем други правила и закони от

тия, които съществуват на земята. По никой начин човешката глава не може да се създаде при условията на земята. Ако се отреже главата на човека, невъзможно е вече да се създаде нова глава на земята. Някой казва: Защо да не снемем главата на еди-кого си? Най-страшното престъпление е да се снемем главата на човека. Главата е създадена в Божествения свят още в далечното минало. За създаването ѝ са работили разумни, гениални същества, каквито на земята не се срещат. При това, човешката глава е построена въз основа на ред математически и геометрически начала, каквито и най-способният математик на земята не може да направи. Тази геометрия, която се занимавала с устройството на човешката глава, се нарича Божествена геометрия. Тя борави със строго определени пропорции и форми, всяка от които представя строго определена величина, не само физическа, но още и сърдечна, и умствена. Например, ако вземете числото 37.5, което представя дължината на глава на човек със среден ръст, то означава нещо. За мнозина, които не разбират Божествената геометрия, това число не означава нищо, то е някаква необяснена величина. Обаче, за онзи, който превежда величините на Божествената геометрия в обикновени величини, тази мярка говори за човек със силно развита съвест, или чувство на справедливост. Такъв човек мъчно може да се подведе, да направи някакво престъпление. Числото 37.5 е отсечка от крива линия, отсечка от кръга. Ако същата отсечка е 39 см., тя говори за твърд човек, който при никакви условия на живота не отстъпва. Твърдостта е силно развита в българина, за когото се казва, че за своите интереси той пред нищо не отстъпва. Всичко наоколо му може да пострада, но пред своите интереси той не е готов за нищо да отстъпи. При сегашните условия на живота, човешката глава наместо да расте, да се увеличава, тя се намалява. Мозъкът на съвременния човек е станал по-гъст, фибрите му са по-гъсто набръчкани, вследствие на което не е тъй пластичен, не може правилно да възприема и предава идеите. И действително, човешкият мозък расте повече в основата си, отколкото по периферията си. Той става по-твърд към центъра си.

Следователно, когато казваме, че човек трябва да живее възвишен, благороден, т.е. Божествен живот, имаме пред вид неговата глава. Който иска да има добре устроен мозък, той трябва да живее чист, морален живот. Моралността в човека е свързана с неговия мозък. Който не води морален живот, той има зле устроен мозък; като последствия на своя живот, той ще бъде изложен на чести заболявания. Няма да мине болест, която да го не засегне. Тогава можем да кажем и обратното: моралният живот изключва всички болести. Когато кажем, че светът е пълен с болести, подразбираме, че този свят е неморален. Когато се говори за Божествения свят, за по-висока култура, имаме пред вид човешкия мозък. Божественият свят е организиран свят, вследствие на което в него почти не

стават промени. Същото може да се каже и за човешкия мозък. Най-малките промени стават в мозъка на човека. Той не се изтощава, не се изразходва, както тялото. Веществото на човешкия мозък се отличава с голяма устойчивост. Най-големият капитал е вложен в мозъка. Мозъкът пък е създал лицето. От лицето познаваме състоянията на мозъка. Също така и от очите, от ушите, от обонянieto, от вкуса познаваме състоянията на мозъка. Щом знаем състоянията на мозъка, ще знаем състоянията на цялото тяло.

Следователно, при най-малката аномалност в кое и да е от сетивата – зрение, слух, обоняние, вкус и осезание – причината се крие в известно неразположение на човешкия мозък. В такива случаи казваме, че силите, или способностите на човешкия мозък не работят хармонично. Човешкият мозък може да се свърже с почвата. Само в добра почва могат да растат, да се развиват правилно плодни дървета. Ако в тази почва виреят паразити, те ще изяждат листата, както и клончетата на плодните дървета, ще образуват в тях каналчета, дето ще снасят яйцата си, и по този начин ще осакатяват самите дървета. Такива паразити съществуват и в човешкия мозък. На тях, именно, се дължат болестите на съвременните хора.

Новите разбирания изискват на първо място хигиена на мозъка, но не тази хигиена, която днес се препоръчва на хората. Преди всичко, съвременните хора трябва да знаят, от каква храна се нуждае техният мозък. За тази цел, учените трябва да правят опити с деца, с млади моми и момци, със стари баби и дядовци, от 80 – 120 годишни, да видят, каква храна е нужна за различните възрасти. Когато се намери съответна храна за човешкия мозък, ще започне и обновяването на човешкия живот.

И тъй, под думата „морал“ ние разбираме „хигиена на човешкия мозък.“ Тази хигиена е в зависимост от хармонията между чувствата, мислите и постъпките на човека. Като знае това, човек е длъжен да създаде в себе си тази хармония, за да осигури чрез нея благосъстоянието на своя мозък. За придобиване на тази хармония, съществуват ред методи. Това е цяла наука. Тази наука е само за високо учените хора. Онези, които не я разбират, нека се радват, че в бъдеще ще станат учени. Всеки има възможност да стане учен. Учеността е придобито богатство, но преди да го е придобил, човек трябва да бъде трудолюбив. Учен или неучен, човек трябва да започне да работи върху своя мозък. Достатъчно е да съзнава необходимостта от тази работа. Някой път човек усеща едно втвърдяване в себе си, като че не чувства нищо, като че е бездушен. Това неразположение се дължи на предната част на мозъка, дето се намира центърът на милосърдието. В този момент центърът на милосърдието в него не функционира правилно. Когато въображението в човека е

извратено, изопачено, създава лоши образи. Ако този човек е женен, в въображението му ще изпъкват такива образи, които ще събуждат в него ревност, и той ще измъчва жена си, ще я подозира, ще ѝ приписва различни неморални постъпки. Тези криви образи са бентове в неговия мозък, които пречат на правилното разпределяне на мозъчните течения. Центърът на ревността, както и другите центрове, са измерени чрез отсечки на кръга. Достатъчно е с един милиметър само да се намали този център, за да се намали и силата на ревността в човека. Ако не може да се намали този център, човек изпитва адско състояние. Страшно нещо е ревността. Има случаи, когато жената на някой мъж, след като е живяла цели 20 години с него чист, напълно морален живот, той пак ѝ приписва различни престъпления. Смешно е да се осъжда човек без никакви факти. Съмнението, подозрението е недъг в човека, който се дължи на анормални образи в неговия мозък. За да се освободи от този недъг, човек трябва да развива в себе си милосърдието. Когато мъж ревнува жена си, нека отправи ума си към Бога, да се свърже с Неговата мисъл, с Неговото милосърдие и ще види, че след 5 – 6 минути ревността му ще изчезне. Има едно място в човека, дето Бог най-силно се проявява. Кое е това място, всеки сам трябва да намъри. Както човек живее в главата си, а се проявява в тялото си, така и Божественият Дух има свое средоточие, дето се проявява.

Казано е в Писанието: „Глава на Твоето Слово е Истината.“ Следователно, Божественото начало се проявява там, дето е Истината. От това гледище, като ставате сутрин, първо трябва да помислите за своята глава. Какво трябва да мисли човек за своята глава? Той трябва да мисли върху хигиената на своя мозък. Като мисли и чувства правилно, той ще има добре устроена глава. Щом главата му е добре устроена, всичките му желания ще бъдат постижими. Ако главата на човека не е устроена по Божествен начин, според Божествени правила и закони, за него всичко ще бъде непостижимо. Иначе, ходи ли по правилата и морала на света, нищо няма да придобие. Моралът на съвременния свят нищо не допринася за устройството на човешкия мозък.

Когато силите в мозъка функционират правилно, когато те са в правилно съчетание, тогава Божественото най-силно се проявява в човека. Като погледнете този човек, от лицето, от очите му излиза мека, приятна светлина. Тази светлина ту се явява, ту изчезва. Една госпожа разправяше следния интересен факт в нейния живот. Тя е женена за човек, с тъмен, почти черен цвят на лицето. Той е смесен тип от черната и балата раса. Обаче, когато се намирал в големи страдания, лицето му ставало съвсем бяло, светло, с приятен цвят. Тази светлина и този бял цвят траели кратко време и след това изчезвали. Жена му слушала, как той се молил във време

на страданията си. Той се обръщал към Бога с думите: Господи, моля Ти се, просвети ума ми, да се справя с трудностите на живота си. Разбрах смисъла на Великия живот, разбрах временния, преходния живот и силно желая да следвам пътя, който Си ми определил. След тази молитва лицето му придобивало бял, чист, светъл цвят. Разбира се, този цвят не може да се задържи за цял живот, но временно само, за няколко часа. Тази промяна на цвета се дължи на едно възвишено състояние, в което човек изпада. Ето един метод за придобиване на красотата. Няма по-хубаво нещо от красотата в света. Свържете се с Бога и ще бъдете красиви.

Съвременните хора прибягват до външни, козметически средства, за да станат красиви. И това не е лошо, но скъпо струва, пък и неестествено е, нищо не придава за вътрешния живот на човека. Представете си, че мъжът е беден, как ще достави тия козметически средства на жена си? Който иска естествена козметика, нека се свърже с Великия принцип на живота; нека води духовен живот. Той ще има красиво, привлекателно лице, с подвижни, пластични мускули. Това лице е толкова подвижно, че изразява и най-тънките чувствавания и преживявания на човешката душа. Приятно е да видите такова красиво лице, на което да се отразява целия живот на една отворена, широка душа, свободна от всякакви хитрини и задни мисли. Това се отпечатва и върху устните на човека. Когато мозъкът на човека е добре развит, и устните му са добре развити. Те имат строго определена величина. Художниците, които рисуват различни типове, имат до известна степен понятие, каква е мярката за нормалните устни. Ако устните на някого започнат да изтъняват, той трябва да се моли, да работи върху себе си, да дойдат до нормалната величина. Ако очите на човека са много малки, това показва, че приемат малко физическа светлина, което е опасно за мозъка. Ако очите са много големи, те приемат физическа светлина повече, отколкото е потребна за мозъка. Това е друга опасност. Следователно, при малката светлина, мозъкът губи своята влага и изсъхва; при голямата светлина, той приема повече, отколкото трябва влага, вследствие на което в него става гниене. Очите на човека трябва да бъдат нормално големи, да приемат нормално количество светлина. От количеството на светлината, която очите приемат, зависи и доброто, или лошото състояние на мозъка. От това гледище, намираме, че мисълта на човека е в сила да създаде, каквато глава желае. Човешката глава не трябва да бъде свършено кръгла, нито свършено продълговата. Само хората на новата раса, които ще дойдат в бъдеще, ще имат идеална глава. Само при такава глава ще могат да се развият всички скрити способности в човешкия мозък. Всяка друга форма на главата, по-далеч или по-близо от идеалната, указва известна съпротива при проява на умствените сили и способности в човека. Ако костта при математическата способност на човека е дебела, тя указва известна съпротива при развиването на този център. Ако костта на

това място е тънка, тя указва благоприятно влияние при развиване на тази способност. В това отношение са правени ред наблюдения и изчисления. Там, дето мозъкът е проявил голяма деятелност, костта е тънка. Онези центрове, в които деятелността на мозъка е слаба, там костта е по-дебела. Дебелата кост е препятствие за проява на известна мозъчна деятелност. На първо място човек трябва да работи с чувствата си, да изтънчи костите си, да ги префини, да ги направи по-пластични да се подават на неговата мисъл. Същевременно той трябва да продължи мозъчните нишки. Колкото по-дълги са тия нишки, толкова по-благородна е човешката мисъл.

Следователно, между човешките мисли от една страна и между моралните, обществените, личните и самосъхранителните чувства от друга страна, трябва да съществува пълно равновесие. Преди всичко, личните чувства трябва да се подчиняват на Божествените и на моралните чувства. Моралните чувства пък трябва да имат за съветник интелектуалните способности в човека. Костите на черепа, главно на предната част, на способните хора са тънки, за да могат да възприемат лъчите, които идат от слънцето. За развитието на всяка умствена способност от слънцето идат специални лъчи. При това, тези лъчи не идат всякога, но от време на време, затова и развитието на известни способности върви периодически. Затова, именно, много хора губят условията за развиването на своите умствени способности. Съвременните хора не развиват толкова способностите си в предната част на мозъка, колкото центрове в слепоочните области. Повечето от откритията на съвременната наука, например, в химията, във физиката, стават главно в полуинтелектуалните способности на човека, затова човешкият мозък се развива аномално. По тази причина, именно, се явяват много мозъчни заболявания. Като съзнават това, възпитателите на народите искат да им дадат нова насока на живота. Те искат да им дадат морално възпитание. Те не знаят, как и отде да започнат. Като дойде някой учен да им посочи нов път, нов метод на възпитание, те казват: Ние искаме да вървим по стария път, не искаме нови методи, които не познаваме. – Кой е старият път? Коя е старата истина? Когато влезе в Божествения свят и работи само за своята глава, човек не трябва да допуска в ума си абсолютно никакви престъпни мисли. Има един живот, който допуска в себе си отрицателни, престъпни мисли, но той няма нищо общо с Божественото. Ако в ума ви влезе една отрицателна мисъл, това не трябва да ви смущава. Тя може да гостува у вас десетина деня, но ако вие се съгласите с нея и ѝ дадете място във вашия ум, във вашето сърце и във вашата воля, тя непременно ще ви изгори. Значи, всяко престъпление започва с влизането на една престъпна мисъл в ума на човека, отдето тя слиза в сърцето му, във волята му, докато се реализира и прояви на физическия свят. Според Божествения живот, който е отхранил

в себе си такава идея, той ще плаща всички разходи за нейния живот. Мислите живеят в човека. Има хиляди мисли, добри и лоши, които от години живеят в човека, хранят се, чакат момента на своето раждане.

„Защото възлюбиха славата човеческа повече, нежели славата Божия." Славата на човека се заключава в неговата глава, която е устроена по особен начин. Човек се отличава от всички животни по своята глава. Тя представя първия свят. Вторият негов свят започва от шията, обхваща целия гръден кош, сърцето, белите дробове и част от стомаха. Третият свят започва от стомаха надолу и обхваща червата, черния дроб и бъбреците. Черният дроб представя човека на сърцето, или чувственият човек. По форма човек е конусообразен: горе, при раменете е по-широк, а долу е потесен. Това показва слизание на човека във физическия, т.е. в материалния свят. Долната част на тялото му е по-тясна, понеже той е слязъл в гъстата материя. И гръдният кош на човека се е образувал при специални условия. Съвременните хора още не живеят в своята глава. Че е така, виждаме по това, че каквото мислят, едва едно на хилядата от него е вярно. Обаче, от това, което чувствуват, по-голямата част е вярно. В областта под лъжичката се намира тъй наречения стомашен мозък, който е свързан със симпатичната нервна система. Забелязано е, че каквото човек почувствува в първия момент, 95% от него е вярно. Каквото почувствува във втория момент, процентът на вярността се намалява. В това отношение, още древните учители на човечеството са казвали, че пространството е пълно с безброй живи форми – мисъл форми, които се движат, и като по радио се предават и възприемат от хората. Цялото пространство е жив проводник на тия мисли. Това, което сега говоря, веднага се възприема по радиовълните в пространството и в 24 часа най-много може да обиколи цялата земя и да се верне там, отдето е излязло. Не само моите думи се предават чрез пространството, но и на всеки, който говори. Разбира се, за правилното възприемане и предаване на мислите от значение е и интензивността им, както и устройството на радиовъзприемателя. От значение е също така и посоката, от която идват вълните. Следователно, както човешките мисли се предават чрез пространството, така също се предават и мислите от невидимия свят. Тия мисли представят цял свят. Те се наслояват в пространството на дебелина от 1–2 см. Чувствителният човек веднага възприема тия мисли, вследствие на което понякога разположението му се повдига, а някога – понижава.

Като знаете този закон, вие лесно ще се справяте с настроенятия си. Щом изпаднете в лошо настроение, ще знаете, че тази мисъл, която ви измъчва, не е ваша.

Тя е кукувиче яйце, което кукувицата е турила във вашето гнездо да го

измътите. Тогава, ще вземете това яйце от вашето гнездо, ще го занесете на кукувицата и ще ѝ кажете: Според Божествения закон, не е позволено да оставяш яйцата си в чужди гнезда, други да ги мътят! Когато някоя птичка измъти някое кукувиче яйце по любов, това е друг въпрос. Обаче, ако птичката не иска да мъти кукувичите яйца, с право може да ги хвърли на земята. Всека чужда мисъл, ако е силна, тя е в състояние да измени благородните мисли и желания на човека. Някой казва: Едно време имах благородни мисли и желания, но не знаей, защо сега съм толкова огрубял. – Огрубял си, защото си измътил едно кукувиче яйце. Какво да правя тогава? – Ще оставиш кукувичето яйце настрана, а ще започнеш да мътиш своите благородни мисли и желания. Казвате: Позволено ли е да се изхвърлят кукувичите яйца навън? – Щом кукувицата е влязла във вашето гнездо без позволение, вие имате право да изхвърлите яйцата ѝ навън. – Не е ли грубо това? – – Нищо грубо няма в поведението ви по отношение на кукувичите яйца.

Когато огрубяват, някои хора считат това за геройство. – Геройството на човека не се заключава в неговата физическа грубост и сила, но в неговия ум. Не е герой онзи, който проявява кралитарковската си сила в хвърляне на боздуган на няколко километра разстояние. Ако е въпрос за геройство, нашите съвременни военни хвърлят боздуганите си на няколко километра по-далеч от този на Крали-Марко. На колко километра е хвърлял Крали-Марко своя боздуган? – На един, най-много на четири пет километра. Някои от съвременните Крали-Марковци хвърлят боздугани, пълни с пироксилин, на 40–50 км разстояние. И като паднат на земята, тия боздугани разравят едно пространство от четири-пет километра в дължина и широчина. Питам: каква култура могат да внесат тия боздугани в света? Тези дупки могат някога да се употребят за насаждане на плодни дървета, но те могат да се използват само впоследствие.

Казвам: силата на човешката воля зависи от един добър малък импулс. Който иска да възпитава волята си правилно, той трябва да дойде в първото си положение, за което апостол Павел говори в 5 глава към Коринтяните: „Плодовете на Духа са любов, радост, мир. . .» Това е храната на мозъка. Ти не можеш да храниш, да развиваш мозъка си без любов. Твоят мозък не може да расте без любов. Твоят мозък не може да бъде силен без мир. Значи, любов, радост и мир са необходими, за да може мозъкът да се развива, да расте и да бъде силен. Любовта е естествената храна на мозъка. Казвате: Да се любим! – Любовта е храна за мозъка, и който яде от тази храна, която произтича от Духа, той люби. Който се храни с любовта, той твори своя мозък. Който храни мозъка си с любов, радост и мир, неговата глава, неговият мозък се развиват симетрично. Симетричната глава има главно три мерки. Едната от тях е физическа. С

тази мярка всеки може да работи. Следователно, човек трябва да се храни с любовта. Любовта е сила, която се възприема от човека като с антена. Когато някой казва, че е изгубил любовта си, той е прекъснал връзката, антената с радиото на любовта. Той лесно може да възстанови изгубената любов. Как? Ще вземе ключовете на любовта, ще прекара през тях жиците, според дължината на вълните, и радиото на любовта отново ще почне да действа. Но човек трябва да знае, от кое място да възприема любовта. Първо той трябва да възприеме милосърдието, което се намира отгоре, на предната част на главата. Милосърдието спада към ангелския свят, който е по-нисък от Божествения. Тук ангелите развиват своето милосърдие, благост и търпение, а хората – вяра, кротост и въздържание. Ангелите не се нуждаят от вяра, кротост и въздържание, но главно от милосърдие. В света Бог проявява своето милосърдие чрез ангелите. Бог има един план, който иска да реализира на земята, а именно: Той иска всички хора да имат добре устроена глава. За тази цел, ден и нощ, Той работи върху човешката глава, коригира я. В края на краищата, всички хора ще имат добре устроени глави. Бог работи за това, разумните същества работят, и вие трябва да работите. Който не се подчинява на Божиите закони, той ще мине през ненужни страдания. И като не разбира причините на тези страдания, той ще се чуди, защо му е този живот. Днешните хора не разбират любовта, вследствие на което дохождат до големи крайности. Млад момък обича една мома и си казва: Голямо геройство, е, след като обичаш тази мома, да убиеш и себе си, и нея, да покажеш, че я обичаш. Де е геройството тука? Според мене, ако обичаш една мома, дай й условия да се развива, а ти стани неин слуга. А тъй, да убиеш човека, да го унищожаш, никаква любов не е това. Да убиеш, да унищожаш човека, това е равносилно да унищожаш своята глава, своите дробове и своята костна система. Докато има глава, човек мисли, че произлиза от Бога, т. е. че е от високо произхождение.

Като знае своя Божествен произход, човек трябва да се стреми да разработи своята глава, да я закръгли, да й даде хубава форма. Главата на човека не трябва да бъде плоска, като покрив, но добре закръглена, като кубе на храм. Бъдещите здания, бъдещите храмове ще се строят по нов начин. Прозорците ще бъдат така направени, че светлината няма да пада под прави линии, да образува ъгли на падането и ъгли на отражаването, но ще пада по криви линии. Бъдещите храмове, дето хората ще се молят, ще са откритото небе: вечер, когато луната и звездите светят, а сутрин, когато слънцето изгрева. В този храм ще има безброй картини, които ще се отнасят към по-широк, по-възвишен свят от физическия. В този храм всеки ще се интересува от великите картини, които ще се разкриват пред неговия поглед.

Когато се говори за идеален живот, ние разбираме човешката глава. Това се отнася за бъдещия живот. Сегашният живот пък определя миналия. По него съдим за хората на миналото. За миналия живот ние не сме отговорни, но ще носим отговорност за бъдещото поколение. Чрез настоящия живот ние коригираме грешките на миналия и създаваме добри условия за бъдещия. Ако мисълта ни е права, тя може да обгърне целия свят. Който е могъл да коригира правилно една своя мисъл, той е записан на небето. Тук някой може да не знае, какво е направил, но в невидимия свят е хроникрирано. Там всичко се пише. Като отворите книгите на невидимия свят, ще прочетете, че еди-кой си българин, с такъв и такъв ум, е проектирал правилно една своя мисъл в пространството, с което е принесъл голяма услуга на човечеството. Дали този българин е министър, владика, учител, или някой прост човек – безразлично. Името му ще бъде написано в небето. Следователно, всяка хубава мисъл, която проектирате в пространството, ще ви обгръща, ще носи вашето щастие. Това подразбира да има човек благоволенieto на Сатурна, на един от най-недоволните и критични богове. Той гледа на човечеството с голямо недоверие, с подозрение и седи пред тях с голям боздуган, или с голямо копие и ги следи. Като види, че някой греша, той го мушне с копието си, или го удари с боздугана си и му казва: Да мислиш там! Друг иска да покаже силата си, разпери ножа, но Сатурн веднага го мушне с копието си: Какво си се разперил там? Скрий ножа в ножницата си и повече мисли! Като види някоя красива жена, добре разположена, и нея мушне. Той не обича красивите жени. Единствено към Венера показва слабост. Като види, че Марс се влюби в нея, той казва: Какво да правиш? Тук е малко снизходителен, поусмихне се едва забелязано, но след това пак хване копието си и се понамръщи малко. Като види, че малко се е понамазала, той я мушне с копието си и казва: Какво си се намазала? Знаеш ли, че ще пратя при тебе майка ти и баща ти да видят, какво правиш? Обаче, същият този бог, достатъчно е да види, че някой човек е проектирал една добра мисъл в пространството, и той написва една линийка на ръката му. Тази мисъл създава линията на щастieto, или сатурновата линия. Който има тази линия на ръката си, той някога е проектирал една добра мисъл в пространството. Нека се радва на тази линия! Който няма тази линия, да гледа сега да я направи.

Мнозина ще кажат: Сериозно ли ни се говори, или ни залъгват само? – И залъгването е наука. Каква разлика има между майката, която залъгва детето си, и професорът, който преподава на студентите си? Никаква разлика. Майката напише едно педагогическо правило, но детето казва: Не е така. Тя напише друго педагогическо правило, но детето пак казва: Не е така. Майката се намира в чудо от това дете, не знае, какво да прави. Тя изпада в положението, в което се намирал един лекар, на когото била

дадена задача да забавлява няколко часа малкото си детенце. Този лекар е вече в другия свят. Той разправяше следната своя опитност: „Една вечер жена ми отиде на театър и ме остави да гледам малкото дете. Никога до това време не бях се занимавал с малко дете. Случи се, че жена ми малко закъсня, и детето започна да плаче. Какво не правих с него? Люлях го, на ръце го носих – нищо не помага. Колкото и каквито лекарски методи знаех – всички употребих – не помагат. Колкото педагогически правила знаех, и тях употребих – не помагат. Най-после ми дойде на ум да се обърна към Бога. Никога до това време не бях се молил на Бога, но видях се в чудо с това дете. Обърнах се към Бога с думите: Господи, моля Ти се, изпрати ми ангели, добри същества от небето, да укротят това дете! Каква беше изненадата ми, когато, скоро след това, детето престана да плаче и заспа?» Казвам му: детето е искало да ти каже да не го занимаваш с празни работи, но да го научиш на Божиите пътища.

Казвате: Кои са човешки пътища и кои Божествени? Кои са човешки и кои Божествени работи? Всички постъпки и събития в живота на човека, които служат за облагородяване на неговия ум, сърце и воля, които образуват вътрешни връзки, които отварят душите за възприемане на Божествената светлина, които дават възможност на човека да се храни с любов, да бъде радостен, да има мир в душата си, да развива в себе си вяра, кротост и въздържание, от една страна, милосърдие, благодетелство и търпение – от друга страна, това е велик идеал, който тепърва човек трябва да развива. Това са качества на напредналите същества.

Когато добие тези Божествени качества, лицето на човека започва да свети, а в очите му се забелязва мека, приятна светлина. Можете да направите опит да проверите това. Вземете едно огледало и се гледайте известно време, но като че друг човек гледате. Ще видите, колко е страшно някога човек да се самонаблюдава. Като се оглеждате, следете погледа си, дали е тих и спокоен. Обаче, не се гледайте дълго време, защото можете да заспите. Докато човек се страхува от своя поглед, това показва, че в него има нещо неуравновесено. Ако човек се страхува от своя поглед, може ли да изисква от другите хора да го гледат спокойно, без страх? Следователно, погледът на човека трябва да бъде мек, приятен, и който го срещне, да разбере, че в този човек се крие Божественото начало и може да сподели с него мислите и чувствата си. Като говорите с такъв човек, той е готов да ви изслуша, да влезе в положението ви и да ви помогне. Той никога не критикува, в никого не търси дефекти и не се занимава с тях. Той знае, че дефектите на хората се дължат на нещо недоразвито, необработено у тях. Когато костите на човека са груби, това говори за груб, низш живот. Костите на хора, които са водили добър, възвишен живот, са по-тънки, гледжосани отгоре и по-фини. И кожата на тези хора е по-деликатна, с по-

ситни пори. Космите им са тънки, меки, като коприна. Дебелите и корави косми са лоши проводници, лоши възприематели. Съвременните хора се нуждаят от тънки, меки, гладки косми. Такива косми са добри проводници на слънчевата енергия, както и на Божествените мисли. Чрез храната си, човек може да измени, в смисъл да подобри, космите си. Каквато е храната, такива ще бъдат и космите му. Каквато е храната, такива са и чувствата, и мислите на човека. В странство, във Франция, например, когато някой актьор трябва да представи някаква любовна сцена, известно време той се храни с овче месо, за да смекчи, да облагороди малко чувствата си. Същото може да се каже и за вълка, който обича овцете и ги напада. Ако запитате вълка, защо се храни с овце, той ще каже: Понеже по характер и по чувства съм груб, жесток, аз трябва да се храня с овче месо, за да смекча и облагородя малко чувствата си. Овчето месо облагородява характера на хищните животни. Тази е причината, задето те, изобщо, се хранят с тревопасни животни. А последните, понеже не са тъй груби по характер, се хранят с трева. Това показва, че всеки се стреми към хубави мисли, към благородни чувства.

„Защото вие възлюбихте славата човеческа повече, нежели славата Божия.“ Външната слава, това е човешката слава. Кое бихте предпочели: цял свят да ви слави, всички вестници да пишат хубави работи за вас, но никой да не ви обича, или само един приятел от Божествения свят да ви обича и да мисли добре за вас? Добрият приятел е всякога за предпочитане. Българите казват: За предпочитане е да имаш десет души неприатели, но разумни, отколкото един неразумен приятел. Често хората страдат, измъчват се, разочароват се, без да се спират върху едно важно положение: те трябва да изучават себе си за да видят, че каквото се крие в тях, това съществува и в другите хора. С паталогическата страна на живота си не се занимавайте, но изучавайте здравословния живот. Паталогията е вметнато нещо в живота на човека. Че някой страдал от някаква болест – това е наследствено. Добрите работи не се унаследяват, човек вечно ги носи със себе си, Бог е вложил доброто в човека. То представя неговата същина. Синът носи качествата на баща си, но бащата не е внесъл тези качества в сина си. Качества, които се унаследяват, претърпяват известни кризи. Аз не отричам наследствеността, но тя има влияние върху човека, само докато е на физическия свят. Щом човек напусне физическия свят, и наследствеността губи вече своето влияние върху него.

От човека зависи да измени условията на своя живот. Той може да подобри състоянието на своя мозък, на дробовите си и на стомаха си. Дробовите му са създадени от ангелите. Ангелският свят е взел участие при създаването на човешките гърди. Затова, именно, интелигентността на човека е вложена в неговото сърце. Значи, сърцето мисли. Под лъжичката,

в симпатичната нервна система се крие знанието на сърцето. Каквото разположение чувства човек под лъжичката си, то е вярно. Затова, именно, той не трябва да се поставя на резки промени в чувствуванията си. Той трябва да се стреми към мир в душата си. Че бил болен, че три деня не ял – той трябва да благодари. Че работите му не били уредени, както трябва – пак да благодари. Човек трябва за всичко да благодари – от това зависи неговото вътрешно благосъстояние. Ако вътрешното чувство в човека е развито, пътят му навсякъде ще бъде отворен. Ако това чувство в него не е добре развито, той ще се намира в положението на пътник, който блуждае всред мъгла. Следователно, когато казвам, че човек не трябва да се безпокои, имам пред вид това съзнание. Сърцето на човека постоянно трябва да работи. Същевременно и мозъкът му постоянно трябва да работи. Въз основа на това, човек трябва да върши това, което вътрешното му чувство го съветва. И тогава, заключенията на някой учен върху известен въпрос ще бъдат дотолкова верни, доколкото той се вслушва в това свое чувство. Някой болен сънува, че за да оздравее, трябва да вземе известно лекарство. Лекарите му препоръчват други лекарства, но те не му помагат. Той взема от лекарството, което е сънувал, и оздравява. Значи, има лекарства, които повишават трептенията на човешкия мозък, вследствие на което той оздравява. Болестите, работоспособността на човека зависят от трептенията на неговия мозък. Докато трептенията в човешкия мозък съществуват, той е способен, работлив човек. Щом тия трептения се изгубят, той престава да работи и казва: Не съм учен човек, не мога да работя. Нищо не мога да направя. Майка ми и баща ми нищо не са вложили в мене. – Това е човешко мислене.

„Вие възлюбихте повече славата човеческа.“ Да мислите по човешки, значи да очаквате слава от хората. Да търсите славата Божия, значи да сте готови да слушате това, което Бог ви говори, да развивате това, което Той е вложил в душите ви. Колко хора може да намерите днес, които са готови да ви направят добро, или да ви насърчат? Това не означава, че хората са лоши, но нямат условия в себе си да проявят доброто. Често, без да знаят истината по известни въпроси, те бързат да дадат мнението си, но като им се обясни, казват: Извинете, ние имаме криви понятия, криви разбиращения по тия въпроси. – Щом знаете това, няма защо да се сърдите на хората. Те живеят с ред предубеждения. И вие имате предубеждения за Божествения свят. Достатъчно е за пет минути само да влезете в Божествения свят и да се разговаряте с едно от съществата на този свят, за да измените съвършено мнението си за тях. Който иска да бъде учен, той непременно трябва да влезе във връзка с напредналите същества в Божествения свят. Много от тия същества са видими, живеят на земята и работят между учените хора. Някои пък се явяват рядко на земята. За разумния човек всичко това съществува, било на земята, било в невидимия свят.

И тъй, започнете с вашата глава, т.е. започнете да работите с Божествения свят! Всички съвременни хора, призвани да работят в света, трябва да започнат отгоре, от главата, от Божественото в себе си. Големите мъчнотии, на които хората се натъкват, се дължат на многото знания, които са придобили. Това знание няма приложение в техния живот. В бъдеще това знание ще се оформи и ще се приложи, но за днес то остава неизползвано. Много от сегашните знания внасят в живота на хората големи противоречия. Например, въпросите за произхода на човека, за съществуването на друг свят, за наследствеността и т.н. внасят в ума на човека ред противоречия. Например, според съвременните учени, унаследените от родителите черти не могат да се изменят. Това значи: за да се изменят унаследените черти в човека, в неговото естество трябва да стане коренна промяна. А това е възможно. Преди години, Американското правителство, се беше нагърбило със задачата да превъзпита някои индианци. За тази цел, те взеха няколко от най-способните между тях, млади момчета, и ги възпитаваха по техни методи, свършваха техни училища и университети. Обаче, като се връщаха в родните си места, след десет години най-много, те изгубваха всичката американска култура и започваха да живеят пак по старому. Значи, тази придобивка, тази култура, това възпитание е било външно. То не е могло да произведе в тях вътрешен преврат. Обаче, онези индианци, които възприемаха Христовото учение, и след връщането си в своето отечество, те устояваха на това, което са придобили. Значи, единствено Христовото учение е в сила да произведе вътрешен преврат в човека. Само Христовото учение е в сила коренно да измени естеството на човека.

Следователно, в чувствата на човека трябва да станат дълбоки промени. От дълбочината на чувствата зависят и преобразованията, които могат да станат с човека. Всяка идея, която не разтърсва човека от дълбоко, не да го отчае, но да проникне дълбоко в душата му, не може да се реализира. Значи, след чувствата, идат идеите на човека. Същевременно човек трябва да развива своята вяра, кротост и своето въздържание. По отношение на храната в Божествения свят, човешкият мозък се нуждае първо от любов. Сърцето пък се нуждае от търпение. Търпението е храна за сърцето. Търпението е най-приятното нещо за човека. То е качество, сила, която е достояние за най-разумните, за най-силните същества в света. За човека на физическия свят е нужна вяра. Вярата се нуждае от любов и търпение. Тези три качества са необходими за правилното развитие на човешкия ум. Който няма вяра, любов и търпение, той спъва своето умствено развитие. Затова, именно, човек трябва да изучава всеки предмет с любов. Без любов той не може да учи. Каквато наука и да изучавате – физиогномия, френология, хиромантия, астрология, естествените науки, математика,

геометрия – без любов вие никога не можете да проникнете в техния дълбок вътрешен смисъл. Геометрията е най-старият език, с който човечеството някога си е служило. Който разбира геометрията, той разбира езика на природата. Природата говори с геометрически фигури. Когато иска да покаже, кой е разумен човек, природата туря на челото му две успоредни линии. Такъв човек може да се справя с всички хора. Когато иска да покаже, кой е честен, възискателен човек, природата туря на челото му само една линия. Тази линия същевременно показва и критическо разположение на ума на даден човек. Дето природата е туряла триъгълник на челото, това показва равновесие и правилност в функциите на мозъка.

За да разбере живота, човек трябва да разбира своя ум, своето сърце, своята воля. Следователно, когато говорим за славата Божия, ние разбираме всички възможности, които Бог е вложил в човека. В бъдеще човек ще влезе в един широк свят, с широки възможности. Той ще се освободи от смъртното, от временните черупки и ограничения, в които сега живее и ще му се дадат безсмъртните възможности и богатства на природата, за да може да работи и да строи тъй, както сега разбира. Днес и малките деца имат великата идея, че могат да вдигат голям товар, но като се опитат, виждат, че тяхната форма е слаба да извърши това, което мислят. Та когато мнозина от вас мислят, че са добри, това се отнася до живота на тяхната глава. Те са добри и могат да бъдат добри, но щом слязат на физическия свят, злото веднага ги завладява. Злото е сила, течение, което лесно завладява човека. Достатъчно е десет лоши хора да ви срещнат на пътя, за да могат с мисълта си да изменят вашето състояние. И обратно: достатъчно е десет добри хора да ви срещнат, за да изменят с мисълта си вашето състояние. Хората се намират под постоянно внушение, било на книги, било на приятели, на познати и непознати, на окръжаващата среда и т. н.

Един английски писател разправял една своя опитност за силата на внушението. Той си купил от Кавказ една хубава кама, изработена от злато. Колкото пъти поглеждал към камата, винаги изпитвал желание да мушне някого с нея. Той се чудил, отде иде това желание в него. Впоследствие разбрал, че с тази кама бил убит човек. Значи, мисълта, която е вложена в предмета, с който е извършено известно престъпление, се предава и на други хора, чрез закона на внушението. Ако носите пръстен от човек, който е станал жертва някъде, той може да ви повлияе, в смисъл, че и вие, като него, да станете един ден жертва. Затова, колкото ценен да е този пръстен с камък върху него, хвърлете го, не го носете на ръката си. От това гледище, всички неща трябва да се чистят, да се освобождават от лошите влияния, които са останали върху тях. Затова,

именно, ако ви дават дрехи от умрели, от болни хора, не ги носете. Носете само такива неща, които ви създават разположение. Ако вашата баба, или вашият дядо са били свети, благородни хора, носете техните пръстени, като светиня. Обаче, ако те не са били добри хора, нищо не носете от тях. Всяко нещо, което не ви създава разположение, не го носете. Всяка Божествена мисъл, всяко Божествено чувство, като влезе във вас, създава добро разположение на духа ви. Те имат специфична форма, своя красота. Зад всяка Божествена мисъл седи едно разумно същество. Щом тази идея проникне в ума ви, едновременно с нея се привлича и разумното същество. Значи, идеята е домът, стаята, в която разумното същество ще влезе да работи заедно с човека.

Първо човек трябва да преобрази ума и сърцето си, за да може да го посети Великият, Който е създал целия свет – небето и земята, цялата наука, всички изкуства. Той ще внесе в човека безсмъртния живот – животът на възкресението. Това посещение ще трае само една секунда, но никога няма да се забрави. Ехото му ще продължава във вечността. Казвате: Само една секунда! Това е толкова кратко. – Знаете ли, какво нещо е да ви посети светлината само за една секунда? За една секунда светлината изминава разстояние от 300,000 км. път. За колко време можете да изминете този път? Достатъчно е Бог да ви посети само за една секунда, за да ви остави живот от хиляди години. Ако вие задържите в себе си богатството, което Той ви е оставил само в една секунда, ще се ползвате от това богатство хиляди години. Колко работа ще ви създаде това посещение! Бог само ще ви погледне, и ще усетите, че товарът ви е снет от гърба. Ще олекнете като ангел, и ще бъдете готови да разперите криле, да хвъркнете из пространството и да кажете: Сега раз-брах, какво нещо е животът. И тогава, каквато работа започнете, каквато наука заловите, всичко ще свършите с успех. Само така ще разберете думите: „За Бога всичко е възможно.“ Но затова се изисква търпение. Много добродетели има у вас недоразвити, а те трябва да се развият.

Христос казва: „Търсете слава Божия, а не слава человеческа!“ Славата Божия е вътрешна слава, а славата человеческа е външна слава. Съвременният свят жертвува славата Божия за славата человеческа. Бъдещата раса ще отдаде предпочитание на Божията слава. Тогава ще имаме Божествена култура. Само тогава ще се реализират вашите мисли и желания. Само новото, което възприемете, ще бъде в сила да подобри сегашния ви живот. За тази цел, отсега още вие трябва да започнете да се миете, да се чистите, да хвърлите старите си дрехи, да се освободите от дълговете си. Като дойде новото време, всички разумни хора ще бъдат готови да подемат живота отново. Тогава всички ще бъдат млади. Стари хора между вас няма да има. Хората на новата култура няма да остаряват.

Щом някой стане на 120 години, той ще извика приятелите си, ще им даде угощение и ще каже: Аз заминавам. В новата култура няма да има никакви гробища.

„Търсете славата, която иде от Бога!“ Сега аз оставям тази мисъл в умовете ви. Работете върху вашия мозък! Работете върху вашето сърце! Само така ще придобиете мир в душата си и ще работите за развиване на милосърдието, както и на интуицията в себе си. Само така ще се домогнете и до положителната наука. Работете върху мозъка си да го преустроите, да възприемете светли, възвишени идеи. Възвишена идея е тази, която обхваща цялата земя. Тази идея е Божествена. Ако една идея обхваща само една държава, тя не е още възвишена, не е Божествена идея. Радиото, например, показва, че мисълта се предава по цялата земя. Мисълта се предава по цялото пространство.

„Търсете славата Божия.“ Работете върху вашия мозък, върху вашата глава, ако искате да се подмладите. Този е най-правилният начин за подмладяване. Работете за славата Божия, а не за славата човеческа, ако искате да се повдигнете, ако искате да повдигнете ближните си. Работете за славата Божия, работете за своя мозък, ако искате да влезете в новата култура, която сега иде в света.

29. Беседа от Учителя, държана на
1 април, 1928 г., София, – Изгрев.

СЛУЖБА НА УРАВНЕНИЯТА

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!”

Размишление.

Чете се темата: „За какво служат уравненията?”

За следния път пишете върху темата: „Отношение между корените на
растенията и краката на животните”.

„Който бие млякото, той все ще извади малко масло.” – казва българската поговорка. Следователно, всички въпроси в света не могат да се разрешат, но от всеки разрешен въпрос все ще се получи малко масло. Как се разрешават въпросите в живота? Въпросите се разрешават посредством опитностите на човека, от една страна, а от друга-посредством знанията, посредством науката. Съвременната наука не може да разреши всички въпроси, но поне забавлява човека, отвлича го от трудностите в живота. Без наука човешкият живот щеше да бъде много тежък. Каквото са игрите и забавите за децата, такова нещо е науката за човека на земята. Още с дохождането си на земята, човек започва да се учи да ходи, да гледа, да слуша, да яде; като поизрасне, той започва да учи как да се отнася с хората, с по-големите и с по-малките от себе си. Щом стане на седем години, пращат го на училище да учи писане, смятане, граматика и т. н. Колкото по-голям става, толкова по-сериозни предмети изучава. Той започва да изучава геометрия, алгебра, да решава различни уравнения и т. н. Като срещнем някой възрастен човек, виждаме, че той все уравнения решава: духовният решава духовни уравнения, а светският – светски уравнения. Обаче има голяма разлика между духовните и светските, или материалните, физическите уравнения. Как ще решите едно уравнение от мисли, в което едната е неизвестна? Ако навлезете в геометрията, как ще определите посоката на права, дълга 10 см.? Понеже всяка права представя силова линия, следователно тя е жива линия. Щом е жива линия, вие трябва да определите нейния стремеж. Това може да се определи по посоката на нейното движение. Всяко движение е разумно, т. е. зад движещото се тяло седи някаква разумна сила. От математиката знаем, че две величини, по-отделно равни на трета величина, са равни помежду си. Значи две мисли от умствения или от духовния свят поотделно равни на

трета, са равни помежду си. Щом знаете двете мисли, ще намерите и третата.

Тъй щото, каквито задачи решавате с числата в обикновената математика, такива задачи можете да решавате и в психическия живот. Следователно, както има уравнения в алгебрата, така съществуват уравнения в сърдечния, в умствения и в Божествения свят. Това е новата и положителната наука на живота, с която хората ще се занимават в бъдеще. Те още не могат да приемат тази наука, понеже трябва да намерят място на новите теории, на новите идеи. Ако ги поставят между старите идеи, в умовете им ще стане голяма каша и голямо объркване. Когато някой човек се домогне до новите идеи, той бърза да затвори книгата си и казва: „Не е време още за вас. Вие можете да почакате малко.“ Но новите идеи не чакат. Те хлопат от врата на врата, безпокоят този или онзи академик, подават заявленията си, искат да бъдат разгледани. Академиците, учените вземат тези заявления и ги оставят настрана, отлагат тяхното разглеждане. Отхвърлени от учените, новите идеи тръгват от човек на човек и хлопат на главите им, искат прием. Но и тези хора не ги приемат. Те намират, че първо трябва да уредят работите си, и тогава да се занимават с тях. И така новите идеи остават на заден план. Тук-там ще се намери някой свободен човек, луда глава, както хората го наричат, и той ще възприеме новите идеи, ще започне да ги изучава и прилага.

Добре е човек да уравнява нещата, да се стреми към уреждането им, но той трябва да знае как да уравнява. Представете си, че един млад човек има в касата си десет хиляди лева, но същевременно дължи десет хиляди лева. Как ще реши той задачата си? Понеже е млад човек, неженен, той лесно може да реши задачата си: ще извади десетте хиляди лева от касата си и ще плати всичкия си дълг. Всъщност така ли я решава? – Не, той дава пет хиляди лева срещу дълга си, а останалите пет хиляди остава за себе си, да си купи нови дрехи, обувца, шапка, да излезе пред хората да го харесат. Значи този млад е решил само едното неизвестно – x , а второто неизвестно – y , остава за следната година, отлага решаването му. Какво става по-нататък? Следната година той се оженва, вследствие на което разходите му се увеличават. В резултат на това, решаването на задачата става по-мъчно: той внася в нея още едно неизвестно – z . Той се намира пред уравнение с три неизвестни. От година на година неизвестните се увеличават и решаването на уравнението се затруднява. В природата съществува закон, според който могат да се решават и най-мъчните уравнения. Ще преведа този закон на обикновен език: докато имаш да плащаш, никакви удоволствия не ти се позволяват. Плати първо дълга си, а после прави каквото искаш. С останалите пари можеш да си купиш най-хубави дрехи, обувца, шапка. С останалите пари можеш и да се ожениш. Обаче докато не

изплатиш дълга си до стотинка, нищо друго не трябва да предприемаш.

И тъй, като превеждам закона на обикновен език, той става разбран за всички. Често езикът спъва хората. Значи има разлика в езиците, но има разлика и в това, кой говори и как говори. Например някой казва : „Няма какво да се прави, трябва да се живее.“ Според мене това са излишни, празни думи. Човек не може да определи, трябва ли да живее, или не трябва. Да живеем – това не зависи от нас. Някой окултисти казват, че като твърди човек нещо, с това той го усилва или продължава. Значи като казва човек, че трябва да живее, с това той продължава живота си. Не е въпрос във внушението. Има известен род шарани, които живеят около 400 години. Тези шарани не твърдят, че трябва да се живее, въпреки това имат дълъг живот. Някои хора специално подчертават, че ще живеят дълго време на земята, а едва достигат 50-60 години. Дългият живот не се определя от внушението, което човек сам си прави, че ще живее много години. Продължителността на живота зависи от правилните отношения, които човек има към Първата Причина, към ближните си и към себе си. Спазва ли тия отношения, върви ли по законите на правата линия, той има условия за дълъг живот. Човек сам определя линията на своя живот – дали ще бъде къса или дълга.

Като изучавате закона за наследствеността, ще видите, че цели родове следват живота на късите линии, а други – живота на дългите линии. Следователно деца, родени от родители, които произлизат от рода на късите линии, ще живеят малко време на земята. Ако се раждат деца от вторите родове, те ще следват пътя на дългите линии, ще живеят дълго време на земята. Често в живота стават кръстосвания: майката е от рода на тия, които следват пътя на късите линии, а бащата – от тия, които следват дългите линии. Тогава, ако синът или дъщерята на това семейство мяза на баща си, ще има възможност да живее дълъг живот. Ако мяза на майка си, ще живее къс живот. В такъв случай синът или дъщерята ще живеят толкова години, колкото е живял бащата или колкото е живяла майката. Обаче ако синът или дъщерята водят по-добър живот от родителите си, техният живот може да се продължи с няколко години. Ако младите не водят по-добър живот от родителите си, има възможност да умрат с няколко години по-рано от годините, до които са доживели родителите им.

Обаче законът за наследствеността се изразява не само по отношение продължителността на човешкия живот, дали животът на човека ще бъде по-дълъг или по-къс, но още и по отношение на неговите чувства. Има човешки чувства, които вървят по пътя на късите линии, вследствие на което те траят няколко месеца само. Има човешки чувства, които траят

години; те вървят по пътя на дългите линии. Същият закон се отнася и до човешките мисли. Има мисли, които вървят по пътя на късите линии; те са кратковременни. Има мисли, които вървят по пътя на дългите линии; те са дълготрайни. Обаче ние не се занимаваме с мисли и чувства, които умират преждевременно. За да дойде до истинското положение на живота, човек трябва да следва пътя на дългите линии във всяко отношение. И тогава, ако баща му е живял 93 години, и той ще живее толкова; ако баща му е бил гениален, и той ще бъде гениален. Какво виждаме днес? Ако бащата е бил гениален, синът не излиза такъв. Значи бащата не е могъл да предаде своята гениалност на сина си. Изобщо бащите са слаби да предават гениалността си на своите синове. Майките могат да предават повече неща на синовете си, отколкото бащите.

Следователно гениалността се предава по женска линия, по линията на чувствата. Духът носи гениалността, а душата я отхранва. Думата „гений“ е гръцка и означава начало, зараждане на нещата. Разумните, учените хора са дали друго значение на тази дума. Под думата „гений, гениален човек“, те разбират човек, който твори, който създава епохи. Гениите работят в твърдата материя. Техният живот е изложен на големи пертурбации, вследствие на което те умират преждевременно. За да живее много години на земята, геният трябва да стане светия. Светията върви по пътя на дългите линии, а геният – по пътя на късите линии. Когато смъртта дойде при светията, той я посреща и изпраща любезно, като светия, и тя се връща назад, не го взема със себе си. Смъртта има слабост към светиите. Като види един светия, тя веднага се влюбва в него, вследствие на което той може да живее на земята, колкото време желае. Геният обаче се бори със смъртта. Тя подкопава основите на неговия живот. Геният иска да живее, да се учи, но смъртта го отстранява от пътя си, не иска да ѝ препятства.

Допуснете, че бащата в някое семейство е живял само 45 години. Майката също е живяла около 45 години. Как мислите, детето им може ли да живее по-дълъг живот от тях? Обстоятелството, че родителите са живели малко време на земята, показва, че те са били слаби, хилави. Следователно и децата им не могат да бъдат по-здрави от тях. Ние говорим за естествената смърт. Някой млади умират преждевременно, от неестествена смърт. Ако някой хиромантик разглежда ръцете на хората, той ще види, че на ония, които имат дълъг живот, линиите на ръцете са дълги. Колкото е по-кратък животът на хората, толкова линиите на ръцете им са по-къси. Това не е абсолютно правило, не е закон. Като правило и в него има изключения. Късите линии са дошли впоследствие. Съвременните хора вървят по пътя на късите линии. Първоначално хората са живели много години на земята. Такива примери имаме в Библията, в Стария Завет. Тогава животът на хората е бил около 900 години; после се е намалил до 500, до 200, до 150, до

120 години, а днес хората живеят най-много до 60-годишна възраст. Като изследват въпроса за дълготрайността на живота, съвременните учени са дошли до заключението, че животът на хората е толкова по-дълъг, колкото е по-щастливо съчетанието на дългите линии на мислите и на чувствата им. Щом линиите на мислите и чувствата им са дълги и правилно съчетани, те ще разполагат с разумна воля, която ще съгради здраво, хармонично сложено тяло, в което душата ще обитава, колкото време желае. Задачата на всеки човек е да си създаде здраво, добре развито тело, в което силите функционират правилно. Ето защо човек трябва да избягва тези чувства, или по-право чувствания, които са кратковременни и му са наложени отвън. Само възвишените, благородните чувства и светли мисли, които

произтичат от душата и духа на човека, са в състояние да образуват дълги линии, да продължат неговия живот. В чувствата и мислите на човека има много присадки, които не представят истинския човек. Чувствата и мислите на човека вървят по съвсем друг закон, а не по закона на присаждането.

За да разбере пътя на своето развитие, човек трябва да изучава себе си, да изучава законите, които вземат участие в неговото развитие. Когато изучава себе си, човек трябва да дойде до онова първично положение, когато е живял в Бога като разумна душа, с вложени в него сили, дарби и способности, които са създали тялото му. Да изучи човек себе си, т. е. да намери себе си, това значи да се подложи на щателно пречистване, да се освободи от ония мисли и чувства, които са наслоени върху него от вековете. Когато търси себе си, човек дохожда до положение на индиферентност. Той става индиферентен към всичко, което го заобикаля. Всички временни, преходни желания го напушат и той се чувства свършено изпразнен. Това е временно положение, но човек непременно трябва да мине през него. Така той ще разбере, че много желания, много скърби и радости на хората са фиктивни. Например някой плаче, защото чел във вестниците, че баща му умрял. Всъщност баща му е жив. Поради някакво съвпадение в имената на двама души, станало е погрешно съобщаване за смъртта на баща му. Друг някой плаче за някакви изгубени пари, които всъщност не е изгубил. Това са несъществени страдания, които не засягат дълбоко човешката душа.

Обаче има съществени страдания, които дълбоко засягат човешката душа и се отразяват и върху тялото му. Истинските, съществени страдания облагородяват човешкото сърце и разширяват съзнанието му. Фиктивните страдания огрубяват, ожесточават човека. Опасни страдания са ония, които довеждат човека до положение да роптае против Бога, да се

настройва срещу хората. След като прекара големи страдания и мъчения, Йов изпадна в положение да иска отговор от Бога защо, като отне богатството му, синовете и дъщерите му, най-после посегна и на тялото му? В първо време той носеше страданията мълчаливо, но след като се засегна и тялото му, взе да пита Господа къде е Божията правда, къде е Божественият ред на нещата. Той не можеше, повече да си дава отговор на страданията, които го сполетяваха едно след друго, и се обезсърчи. Най-после, когато разбра смисъла на страданията, Йов мина в нова фаза на живота, дето страданията придобиха нов смисъл. Йов мина от човешкия в Божествения живот, във Висшия порядък на живота, свободен от съмнения, от противоречия. Всеки човек трябва да мине през страданията на Йова, да бъде изпитан. Като издържи изпита си, тогава ще влезе в новия живот.

И тъй, страданията са голяма спънка в живота на човека, но същевременно те са и силен подтик за растене и за развитие. Досега никой обикновен човек не си е отговорил на въпросите, защо идват страданията и скърбите в света и не може ли без тях. Духът се мъчи, тялото – скърби, а душата – страда. Щом е дошъл на земята, човек едновременно ще се мъчи, ще скърби и ще страда. Веднъж слязъл на земята и се облякъл в материя, духът е изложен на вечни мъки, както се мъчат духовете в ада. Всички духове, които не разбират същината на Битието, се мъчат. Такъв дух, изложен на вечни мъки в ада, е Луцифер – князът на света. Казва се за него, че е лишен от светлината си и изпратен в ада на вечен огън и мъчение. Кои са причините за това, не се казва. При тези условия поставен, Луцифер се мъчи, иска да се освободи и като не може, той се изпълва с такава омраза, че с един замах иска да унищожи целия свят. Какво по-голямо мъчение от това ? Следователно, когато някой се мъчи, това показва, че той се е наел с трудната задача да разруши света и да се освободи. Това е невъзможно!

Кога скърби човек? – Когато му се препятства да постигне някое свое желание. Казва се, че тялото скърби, понеже в него има същества, които са на низка степен на развитие. Има силни духове, които, подложени на мъчение, толкова се ожесточават, че са готови да унищожат целия свят. Какво ще стане тогава ? Светът ще се унищожи, а те само ще останат да съществуват. Това е невъзможно. Щом светът се унищожи, с него заедно и те ще изчезнат. – Не, човек трябва да изучава състоянията на мъчения, скръб и страдания в себе си и да различава кои са негови и кои чужди. Неговите мъчения, скърби и страдания ще го спъват по един начин, а чуждите – по друг.

Мъчението, скръбта и страданието са елементи, т. е. известен род сили, с които природата работи. Затова именно Господ ги е допуснал. Като

ученици вие трябва да превръщате тия сили в себе си, да ги из-ползвате за добро. Какво печелят разрушителните духове? Нищо не печелят. В тяхното разрушаване няма никаква философия, никаква наука. Когато силните духове участват във войни, след голямо мъчение те побеждават. Щом победят неприятеля си, те влизат в областта на разрушението: горят градове и села, разрушават, грабят, изнасилват. Дето кракът им стъпи, всичко се превръща на пепел. И след всичко това те се считат герои, господари на положението. Ученикът обаче трябва да се справи с разрушителния елемент в себе си, да му даде права насока.

Това, което се говори относно разрушението като резултат на мъчението, е предмет за размишление само за ония, които ня-мат работа. Безработните трябва да размишляват върху казаното, да изучават себе си и ближните си, да не се обезсмисли животът им. Ония, които имат работа, трябва да се занимават с други задачи, да превръщат отрицателните сили в положителни. На работещите се дава задача да размишляват върху състоянията на материята и службата ѝ в природата. Всички говорят за твърдата материя. За какво е нужна тази материя? – За проява на живота. Без твърда материя животът не може да се прояви. Обаче това не е достатъчно. Животът трябва да се подхранва. Той се подхранва с течната материя, понеже тя е пъргава, пластична, огъваема. Освен течната материя, животът трябва да се прониква от нещо. За това служи въздухообразната материя. И най-после животът трябва да бъде обвит в нещо. За това служи етерът, т. е. светлинната материя. Твърда, течна, въздухообразна и светлинна материя, това са четирите вида материя, с които се занимава и обикновената, и окултната наука.

И тъй, човек трябва да разбира законите на твърдата материя, като прояви, като форми на живота; течната материя – като условие за подхранване на живота; въздухообразната – като условие за проникване на мисълта в живота; и светлинната – като обвивка на живота. Тези четири вида материя са различни области, които трябва да се изучават. Човек трябва да започне изучаването им първо от себе си. Той трябва да стане господар на четирите вида материя в себе си, да научи законите, на които се подчиняват. Той трябва да владее естеството на всички видове материя, които съставят неговото физическо, духовно и умствено тяло. Тези тела са неразривно свързани помежду си. Който владее материята на физическото тяло, в различните ѝ видове, той ще владее и своето духовно и ментално тяло. Твърдата материя определя формите на физическото тяло. Който не знае законите, които я управляват, той ще доведе тялото си до пълно вцепеняване, до замръзване. Течната материя представя чувствата на човека. По тегло тя съставя по-голяма част от теглото на тялото. Ако не знае как да се справи с нея, тя може да залее сушата, да създаде наводнение

в човешкия организъм. За да спаси човека от това наводнение, природата му създава някаква болест. Чрез болестта изпарява голяма част от водата и по този начин организъмът дохожда в естествено състояние. Обаче има болести, при които изпаряването на водата става чрезмерно силно, в резултат на което организъмът изсъхва. Човек трябва да се пази от наводнения и от чрезмерно изсушаване. За тази цел той трябва да знае законите за регулиране на своите чувства. Въздухообразната материя е свързана с човешката мисъл. За да не стават експлозии в организма му, които да го разрушават, човек трябва да знае законите за газовете, законите на мисълта. Никога мисълта на човека не трябва да се стъсти дотам, че да предизвика експлозия. Мислите трябва да запазват своето естествено състояние. Най-после човек трябва да познава свойствата на етера, на светлинната материя, за да не се предизвика спиране или противодействие на възвишените мисли в него. Всякакво противодействие на мислите у човека създава смърт – умствено умиране.

Сега, като говоря върху тази материя, това не значи, че веднага ще имате резултати. За да дойдете до микроскопически резултати, вие трябва да работите усилено върху себе си. Ако работите по десет часа на ден, в продължение на три години ще имате миокроскопически резултати. Изкуство е човек да владее силите на своя организъм! Това не се постига лесно – да удари с магическата пръчица и да постигне всичко изведнъж. Има хора, които владеят магическата пръчица, но те са работили с векове, с голямо постоянство и усилие, докато се домогнат до нея. Следователно владението или невладението на тази пръчица зависи от усилията, които човек прави, от неговата карма и т. н. Колкото по-близо е човек до изплащане или ликвидиране на своята карма, толкова по-голяма е вероятността да придобие магическата пръчица. Кармата на някои хора е много тежка, вследствие на което мъчно могат да придобият тази пръчица. Но все таки усилията им няма да отидат напразно. Най-малкото усилие от тяхна страна ще им донесе поне микроскопически резултати. Усилията, които човек прави в пътя на своето повдигане, го улесняват при ликвидиране на неговата карма.

Тъй щото, дали лесно или мъчно ще придобиете магическата пръчица, от всички се иска работа, труд, усилие. Само така ще дойдете до самообладанието – необходимо условие за вашето развитие. Самообладанието е във връзка с твърдата материя. Да се владее човек, това значи да владее твърдата материя в себе си. Тя е най-устойчивата материя. Който владее твърдата материя в себе си, той има устойчив характер. Твърдата материя е основният камък на живота. Следователно, който иска да работи върху себе си, той трябва да започне от твърдата материя. Твърдата материя представя конкретната човешка мисъл.

Твърдата материя придава формите на телата. Тя е първото състояние на материята, чрез което животът е почнал да се изявява навън. Когато се казва, че човек трябва да има поне една основна идея в живота си, имаме предвид, че той трябва да владее поне твърдата материя в себе си. Щом владее тази материя, той ще може да се справи и с другите видове материи. Ако човек не владее твърдата материя, животът му ще представя преплитане на всички видове материи, в резултат на което организъмът му ще бъде изложен на големи пертурбации и катаклизми: бури, наводнения, земетресения, експлозии и т. н. При това положение, топлинната и светлинната енергия в човешкия организъм ще се намират в неестествено състояние.

Като ученици вие трябва да изучавате топлинните и светлинните енергии на вашия организъм и във връзка с това да познавате кога сте в нормално и кога – в аномално състояние. Има случаи, когато става чрезмерно изтичане на топлинната енергия от човека, вследствие на което ръцете му са винаги студени. Понякога в човека се развива повече топлинна енергия, отколкото трябва, поради което ръцете му са много горещи. Има два вида топлина: външна, която изсушава човешкия организъм, и вътрешна, която произтича от самия живот. Вътрешната топлина е естествената топлина на организма. Тя е носителка на красивото, на възвишеното в живота. Тази топлина регулира силите на човешкия организъм, като го предпазва от изсушаване, от наводнение.

Следователно, който иска да бъде здрав в пълния смисъл на думата, той трябва да се стреми към новото в живота – да има висок идеал, да храни ума си със светли, възвишени мисли – с етерна материя, а сърцето си – с топли и благородни чувства – с най-чистата вода, но взета в определено количество. Това значи истински здрав човек. Няма ли такъв идеал в себе си, човек ще бъде здрав като всички обикновени хора. И тогава, каквато работа започне, в края на краищата ще я развали. Ако намери човек, с когото да създаде добро приятелство, в скоро време това приятелство ще се развали. Нека всеки от вас си зададе въпроса, колко приятели има, които са готови да пожертват живота си заради него. Няма по-велико нещо от това да имате поне един приятел, който е готов да се пожертва за вас и вие за него. Колко души от вас могат да се пожертват за себе си, т. е. за Божественото в себе си? Има жертви в света, но те са принудителни, а не доброволни. Доброволни жертви се искат от хората. Всяка принудителна жертва дава пет, получава три, вследствие на което хората се разочароват.

В доброволната жертва човек може да даде десет и нищо да не получи. Така жертват истински моралните хора. Те жертват, без да очакват нещо.

Тези хора са бедни на физическия свят, а богати – в духовния. Който не прави доброволни жертви, той може да бъде богат на земята, но не и в духовния свят. За такива богати Христос е казал: „По-скоро камила може да влезе в иглени уши, отколкото богат в Царството Божие." Това не значи, че човек не трябва да бъде богат. Не е въпрос за външното богатство. Казано е в Писанието: „Какво се ползва човек, ако за външното богатство продаде душата си?" Значи истинското богатство е в душата на човека. Има ли това вътрешно богатство в себе си, човек всичко има; достатъчно е да помисли само за златото, за да го има моментално. Той знае, къде има заровено злато в земята, за да си вземе толкова, колкото му е нужно. Може ли този богат човек да краде? Може ли царят на една държава да краде? Може ли жената да краде от мъжа си? Има семейства, в които жената краде пари от джоба на мъжа си. – Кога? – Когато мъжът не внася нищо вкъщи. Обаче това е една от външните, изопачени страни на живота. Там, дето животът правилно се развива, мъжът и жената представят едно цяло.

И тъй, когато мъжът краде жена си или жената краде мъжа си, това показва, че в този дом съществуват две каси, две различни банки. Всяка банка мисли само за себе си, по какъв начин по-лесно да забогатее. В края на краищата едната банка ще изчерпи другата, но и тя няма да издържи много време. Всяко благо, което човек е придобил с насилие, в най-скоро време ще го изгуби. Същото нещо става и в самия човек. Докато не се възстанови вътрешната хармония в човека, той всякога ще се стреми да уреди първо своите физически, материални нужди и тогава да се занимава с възвишени работи. – Не, преди всичко човек трябва да определи отношенията си към Първата Причина, която му е дала власт върху твърдата материя, да я владее и управлява. Твърдата материя може да се уподоби на човешкия мозък. Най-устойчивата материя в човешкия организъм е мозъкът. Той не се изменя. Колкото тежка болест да прекара човек, теглото на мозъка не се намалява.

Сега, като говорим за завладяване, мо-жем да си зададем въпроса: кое се завладява – човешкото или Божественото? – Само човешкото може да се завладява. Що се отнася до Божественото, не може да става въпрос за завладяване. Божественото може да се изнудва, да се малтретира, да се ограничава, да му се препятства, но по никой начин не може да се завладява. Досега никой не е успял да завладее или подчини Божественото. Който се е опитвал да стори това, той е свършвал с катастрофа. Който се е опитвал да подчини Божественото на човешкото, той е изпитал най-големи страдания и нещастия в света. Като знаете това, дайте свобода на Божественото в себе си, да се прояви, както то разбира. Оставено само на себе си, Божественото ще направи повече, отколкото сте очаквали. Божественото в човека е в състояние да изправи живота му, да изправи

всички негови погрешки. Обаче за да стане това, човек трябва да даде път на Божественото в себе си.

Когато човек се намери в някакво затруднение, той иска другите да се молят заради него. И това е възможно, но какво ще даде той срещу тази молитва? Един американски милионер заболял сериозно и след като се обърнал за помощ към всички знатни американски лекари, най-после той се обърнал към един виден американски проповедник със следните думи: „Моля ти се, ти си добър човек, добър проповедник. Твоята молитва ще бъде приета от Господа. Помоли се заради мене да оздравея.“ – „Как мога да се моля за тебе? Досега ти не си на-правил нито едно добро. Животът ти е пъ-лен с грехове. Какво обещаващ, за да се помоля за тебе? Какво можеш да пожертваш? За да се приеме молитвата ми, ти трябва да посветиш живота си на Господа, или да раздадеш всичкото си богатство на бедни. Какво ще поставя на коленете си, за да коленича пред Господа?“

Същото нещо може да се каже и на всеки човек по отделно. За да бъде приета молитвата ви пред Господа, не е достатъчно само да признаете греховете си или да кажете като Давида, че в грях ви е заченала майка ви. – Не, който иска нещо от Господа, той трябва да обещае нещо, да пожертва нещо от себе си. И каквото обещае, трябва да го изпълни. Каквато жертва намисли да направи, той трябва да я даде. Няма случай в света, човек да е изпълнил обещанието си, което е дал пред Бога, и да не е получил отговор на молитвата си. Някой обещава нещо пред Господа, но после се извинява, че не е могъл да изпълни обещанието си, понеже бил млад, бил поставен на изкушения, или че бил стар, женен, със задължения към жена и към деца. Оставете настрана вашата младост и старост. Как ще докажете, че сте млади или стари? Как ще докажете, че сте женени ? Че сте млади или стари, това е сън, това е илюзия, не е действителност. Толстой сънувал една вечер, че е бременен и ще роди. Цяла нощ се мъчил, докато най-после родил. Като се събудил и разбрал, че е сънувал, казал: „Ако раждането е такова страшно нещо, не струва човек да бъде жена.“ Някой тълкуват този сън в преносен смисъл. Те казват, че раждането се отнасяло до учението на Толстоя. Той бил бременен с нови идеи, които трябвало да посее в света. Това е друг въпрос. За Толстоя е важно, че той сънувал, че е бременен, че ще роди и се измъчил много. И вие казвате, че сте стари, че сте женени, но от по-високо гледище наблюдавани, може да се каже, че сънувате. Ние не отричаме положението, в което се намирате, но казваме, че всичко в живота е относително. Някой е скърбен, плаче, измъчва се. Какво представя тази скръб? – Сън. Този човек сънува. Той се намира в положението на Толстоя, бременен е с нещо, мъчи се да роди.

Христос казва: „Скръбна е душата ми до смърт.“ И човек казва: „Скръбна е

душата ми.” Какво показва това? Това показва, че човек е заробил душата си, потопил я в скърби и страдания, от които трябва да я освободи. На всеки човек е дадена задача да освободи душата си от скърбите и страданията. Скърбите и страданията спъват човека в развитието му. Той не може лесно да се освободи от тия спънки, защото погледът му не е насочен към душата му, а е насочен навън някъде, за изправяне на човечеството. Изправянето на човечеството е работа на Бога, а работа, задача на човека е изправянето на самия себе.

Следователно, дойде ли въпрос за изправяне на света, на цялото човечество, това е работа на Бога. Бог е създал света. Той има грижа за изправянето му. Който иска да оправи света, да оправи човечеството, той трябва да отиде при Бога и с Него да се посъветва. Дойде ли въпрос за изправяне на обществата, на домовете, това е работа на ангелите. Който иска да изправя обществата, домовете, той трябва да се обърне към ангелите, те да го посъветват как да постъпи. Ангелите женят хората. Ако някой иска да се ожени, нека отиде при ангелите и ги помоли да му помогнат. Те ще го оженят. Те имат грижа за младите, които искат да се женят. Дойде ли въпрос за изправяне на отделния човек, това е лично негова работа. Всеки сам може да се изправи. Като спазвате тия отношения, вие всякога ще имате добри постижения и резултати в живота си. Мнозина не успяват, защото очакват светът да се изправи, обществата да се изправят, младите да се оженят, че тогава техните работи да се наредят. Това е невъзможно. Не очаквайте на другите хора. Всеки трябва да изпълни своята задача – да изправи своя живот, да изправи себе си. Изправи ли себе си, и светът е изправен, и обществата са уредени, и младите са настанени.

И тъй, щом се запитате кой ще оправи света, ще си отговорите, че това е работа на Бога. – Кой ще уреди отношенията между членовете на семействата? – Това е работа на ангелите. – Кой ще се грижи за тебе? – Това е лично твоя работа. Дали ще ядеш, ще се обличаш, ще учиш, това е твоя работа.

Единствената ти работа е да вземеш книжката си и да отидеш на училище. Когато човек разграничи тия неща в себе си, той се намира пред условията на новия живот.

Красив е новият живот, но за неподготвения и той носи противоречия. Например ако някой неподготвен влезе в новия живот, той първо ще иска да се осигури. Право е това желание, но каква по-голяма осигуровка за човека от осигуровката, която Бог ще му даде? Каква по-голяма осигуровка за човека от тази, която ангелите ще му направят? И каква по-голяма

осигуровка може да желае човек от тази, която той сам е в сила да си направи? Когато Бог, ангелите и човекът се съединят в едно, човек става силен, всичко може да направи. Много хора днес не успяват в живота си, защото се наемат с непосилен товар. Те поемат работата на Бога, на ангелите и своята, и след това пъшкат под голямото бреме на живота.

Следователно дойдете ли до трудностите в живота, ще се обърнете към ангелите, към светиите с молба да ви помогнат. После, ще се обърнете към Бога да оправи работите ви. И най-после, ще упоавате и на себе си. Тъй щото Бог ще оправи обърканите работи от миналото и от настоящето ви. Светиите ще подобрят условията ви, а вие ще учите. Вие се безпокоите за децата си, не знаете, дали ще могат да учат. Това е тяхна работа. Вие се безпокоите за сина си, за дъщеря си, дали ще могат навреме да се оженят. – И това не е ваша работа. Това е работа на ангелите – Ама дали ще се спасят децата ми? – Това е работа на Бога. От вас се иска само едно: да обичате децата си. Който обича, той е здрав човек. Да обичаш, това значи да владееш твърдата материя. Под думата „твърда материя“ разбираме първичната материя, която се отличава с абсолютна устойчивост; тази материя не се мени, не се разлага – никакъв клин не може да се вмъкне в нея. Който няма тази материя в себе си, той е песъчлива почва. За такъв човек се отнася стиха: „Дом, съграден на пясък, не може да устои.“ Които не разбират свойствата на разните видове материя и не могат да ги владеят, те изпадат в противоречия и се залавят с решаването на задачи, които не влизат в кръга на тяхната дейност. Човек трябва да се занимава с ония задачи, които се отнасят до благото на неговата душа. Останалите задачи са предмет на разрешаване от напреднали, разумни същества.

Сега, коя е най-важната мисъл в тази лекция? Коя мисъл остана в ума ви? Едно дете слушало една приказка, как една млада, красива мома се оженила за царския син. Като го запитали какво разбрало от приказката, то отговорило „: Разбрах, че е хубаво човек да се ожени за царския син. “Ако и вас запитаме какво най-много ви хареса в лекцията, навярно ще кажете, че хубаво е човек да се ожени за царския син. Наистина, най-важна мисъл в една лекция е тази, която засяга човешката душа. Тази мисъл не е нищо друго освен царският син или царската дъщеря, за която всеки иска да се ожени. Около тази мисъл се координират всички останали мисли. Тази мисъл трябва да се приложи в живота. Когато в ума на човека се роди една координираща мисъл, Бог я благославя, ангелите я поливат, възрастват, а човек събира плодовете ѝ и ги опитва. И от вас се иска приложение. Силните ученици трябва да прилагат, да видят плода на своите мисли.

Кои ученици наричаме силни ? Ще кажете, че силни ученици са тия, които

минават за учени. Турците казват, че колкото по-учен е човек, толкова повече страда. Не е така. Ученият не трябва да страда. Каква наука, какво знание е това, което носи страдания, с които човек не може да се справи? Не е учен онзи, който много страда. Ако ученият страда много, това показва, че той се е натоварил с работи, които не са по силите му. Истински ученият избира такъв път, по който среща най-малко препятствия, най-малко страдания. Една от задачите на Школата, която следвате, е да намали до минимум скърбите, страданията и мъчнотиите на човека. Скърбите и страданията имат смисъл, но само дотолкова, доколкото облагородяват човека. Дойдат ли до положение да го ожесточат, да го огрубят, те губят своя смисъл. Ето защо при страданията си човек се нуждае от светлина, да разбира защо страда, за да не се обезсмисли живота му. Няма ли тази светлина и най-малките му страдания могат да се превърнат в големи. Големите страдания не могат да станат малки, но малките всякога могат да станат големи.

Сега представете си, че на сестрите дам задача в 15 минути да изплетат шапка от памук или от вълна. Колко сестри биха се заели с тази задача? Тази задача изисква голяма сръчност. Дупките на плетката могат да бъдат едри. Важно е шапката да се изплете за 15 минути. Задачата може да ви се види смешна, но имайте предвид, че всяка задача, колкото проста или мъчна да е на вид, съдържа нещо смислено в себе си. В живота си човек често се поставя на положения да действа бързо, сръчно, съсредоточено. Най-малкото забавяне води след себе си някакво нещастие или катастрофа. За тази цел човек трябва да прави различни опити, за да бъде готов правилно и бързо да изпълни всички задачи, които животът му предлага.

Като ученици на живота вие ще бъдете поставени в положение да ядете един или два пъти най-много през седмицата. Какво ще правите тогава? Днес хората ядат по три пъти на ден, а при известни положения някой човек ще трябва да яде само един път през седмицата. За това се изисква подготовка. Има смисъл човек да не яде много, но той трябва да понесе това положение със съзнание, да не се дразни. Всяко дразнене влошава положението. Това изпитание може да се случи един път в живота на човека, но той трябва да е готов да го понесе, да го използва, да придобие нещо от него. Забелязано е, че колкото храната е по-рядка, толкова по-много се консумира; колкото е по-гъста, толкова по-малко се консумира. Например човек приема твърда храна три пъти на ден; течна – повече пъти; въздухообразна – по 20 пъти на минута, а светлинна, т. е. етерна – непрекъснато. Който знае законите за трансформиране на материята, той би могъл да се справи с всички положения, с всички изпитания, които се отнасят било до храната, било до мислите или чувствата. Това са задачи за

далечното бъдеще. Един ден, когато порасне, човек ще може да се справя с всички трудности в живота, но днес, като дете, той трябва да благодари за всичко, което му се дава и което се прави за него. Докато е в детинското си състояние, човек трябва да се учи поне да не разваля онова, което разумните същества правят за него и което природата наготово му дава.

Кое разваля добрите неща у човека? – Гневът. Като се гневи, човек разрушава хубавото, доброто в себе си, което с години е съграждал. Гневът е във връзка с центъра на разрушителността у човека, който се намира зад горната част на ушите. Не е лошо да се гневи човек, но той трябва да впряга тази енергия в себе си на работа, да придобива нещо. Остави ли се на гнева, той ще разруши много красиви работи в него. По отношение на гнева, човек трябва да бъде буден, той да го управлява и възпитава, а не гневът него. В какво седи възпитанието на гнева? – В работа. Впрегни гнева на работа и повече не мисли. Щом се разгневиш, вземи трион да режеш дърва, или перо да пишеш, или някаква научна книга да четеш, или най-после започни да се молиш. Гневът иска работа – нищо повече. Дали си духовен или светски човек – безразлично ; щом се разгневиш, работи! Гневът представя общество от същества, които търсят работа. Те са безработни сили, които трябва да се впрегнат на работа. Те казват: „Ако искате да не рушим, да не разваляме готовите неща, дайте ни работа.“ Същото се отнася и до човека. Веднъж дошъл на земята, човек трябва да има работа. Без работа животът съвсем ще се обезсмисли.

Т. м.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!“

23. Лекция от Учителя, държана на
4 април, 1928 г. София. – Изгрев.

1928_04_08 Ще хвърля мрежата
неделна беседа

ЩЕ ХВЪРЛЯ МРЕЖАТА

Беседа от Учителя, държана на
8 април, 1928 г., София – Изгрев.

„По своята реч ще хвърля мрежата!“ (Лука 5:5)

Щастието и несполуките са две фази в живота на човека. Щастието е постижимо, и затова всеки се стреми към него. То представя един от великите импулси на човешката душа. Щастлив може да бъде само онзи, който има истинско знание. Мнозина могат да се противопоставят на това с думите на Соломон: „Суета на суетите, всичко е суета.“ Те искат да кажат, че Соломон, който имал всичкото знание на света, пак е счел всичко за суета. – Соломон не е авторитет. Той не може да бъде авторитет, защото е смъртен. И той умря, както умряха много велики хора на миналото.

Съвременните хора спорят върху въпроса, постижимо ли е щастието, или не. Щастието съществува в света. Има хора, които постоянно живеят в щастие; има хора, които постоянно живеят в несполуки. Ако питате, защо е така, ще ви отговоря по следния начин: Причината, поради която едни хора живеят постоянно в щастие, е тяхната безсмъртност. Те са придобили безсмъртието. Другите, които живеят в постоянни несполуки, са смъртни. Първите се раждат, за да не умират. Вторите се раждат, за да умират. Който се е родил, за да умре, каквото и да прави, несполуките ще вървят след него като сенки. Колкото и да уважават хората такъв човек, щом умре, той губи вече всичкото им уважение. Ние виждаме, как Симон – Петър, с изкуството си на рибар, цяла нощ е хвърлял мрежата си да лови риба, но нищо не уловил. Рибите представят щастието, което Петър искал да улови, но не могъл. Цяла нощ хвърлял мрежата си да го улови, но не успял. Така правят и българските малджии. С години наред те търсят някъде заровено имане, но не могат да го намерят. Интересни са тези малджии. Достатъчно е да чуят, че някъде има заровено имане, за да отидат там да копаят. Те копаят, ровят, заравят, но нищо не намират. И в края на краищата, те пак не се обезсърчават. Те изпадат до голямо суеверие, лековерие, и все вярват, че ще намерят това, което търсят. Някои хора са успели да намерят заровено имане, но всички не могат да успеят.

Ние поддържаме, че всичко в живота е постижимо, но при съвсем други условия от сегашните. За да се постигнат добрите желания на човека, за да се реализират стремежите на неговата душа, изисква се нов живот, нова

наука, нови методи за работа. Обаче, аз не считам, че несполуките са никакво зло за човека. И в несполуките има поне малко щастие. В един свой разказ, заимстван от индуския живот, Толстой, със свои думи, разправя, как несполуките следват човека, както сянката му върви след него. В този разказ се разправя за един учен, който тръгнал по света да прави научни изследвания, с цел да открие нещо, с което да подобри положението на човечеството. Обаче, един бик попаднал в следите на този учен и започнал да го преследва. Бикът ни най-малко не искал да знае, че този учен тръгнал да прави някакви научни изследвания и, на общо основание, почнал да го гони. Ученият се принудил да бяга: той напред, бикът след него. Озъртал се натук натам, докато видял най-после на пътя си един сух кладенец, а в кладенеца шубръки. Бързо се хванал за шубръките и увиснал надолу. След това стъпил с краката си на един малък камък и така останал в кладенеца, докато бикът си отиде. Но бикът седял отгоре и очаквал учения да излезе вън. Той му казвал: Смей само да излезеш оттук! Ще се разговоря с тебе по особен начин. Ученият му казвал: Ти не мислиш ли, че препятстваш на моите научни изследвания? Не мислиш ли, че в кладенеца нищо не мога да науча? – Това не ме интересува – отговорил бикът. Както седял, по листата на шубръките, ученият видел капчици мед. При всичкото си нещастие, той се зарадвал и започнал да ближе меда по листата. Доволен, че поне от глад няма да умре, изведнъж забелязал, че две мишки гризели клончетата на шубръките, за които той се държал. Като се размислил за положението си, нов ужас го обхванал: ако мишките успеят да прегризат клончетата на шубръките, той ще падне на дъното на кладенеца, дето забелязал, че го дебне змей с отворена уста.

Такова е положението на всеки човек, който е дошъл на земята да умре. Такова е положението на смъртния: отначало бик го гони. Той успява да се скрие в кладенец, да се улови за шубръките в кладенеца. По листата на шубръките вижда капчици мед и се радва, че няма да умре от глад. Но после изкачат отнякъде две мишки, които идват да прегризат клончетата, за които той се е хванал и виси. И най-после, когато достига крайния предел на своя живот, той вижда, че долу го чака змей с отворена уста. – В младините си, хората виждат само бика над главите си и са недоволни, че не могат да проявят юначеството си. Бикът, кладенецът, змеят представят неблагоприятните условия на живота.

Ще ви приведа още един пример из живота на хората, който говори за неблагоприятните условия, в които те често попадат. Един български съдия отивал един ден да прави някъде оглед. Трябвало да мине през една гора. Това се случило през един зимен, студен ден, когато земята била покрита със сняг. По пътя го настигнала глутница вълци. Той хукнал да

бяга и едва успял да се качи на една голяма круша: мислил, че така ще надхитри вълците. Като го видят на дървото, те ще обиколят един два пъти около него и ще се разбягат. Обаче, не излязло, както мислил. Вълците налягали около дървото, и така прекарвали цялата нощ. Съдията се принудил да прекара нощта на дървото, дето почти замръзнал. На сутринта вълците се разбягали, и след това дошли хора от близкото село да го спасят. Те едва могли да разтворят вкоченясалите му ръце, с които бил заловен за клонищата на дървото, за да го свалят на земята и спасят от явна смърт. Това е едно изключително събитие в живота на човека, което почти изглежда като анекдот.

Ще приведа още един подобен пример. Един млад виртуоз, но беден, неизвестен още на света, тръгнал със своята цигулка да дава концерти. Като пътувал от град в град, и от село в село, трябвало един студен зимен ден да мине през една гъста гора сам, от никого не придружаван. Дебел сняг покривал земята. Както вървял, от гората някъде излезли няколко вълка и го последвали. Като се видял в това положение, той разбрал, какво то очаква и си казал: И така смъртта ме дебне, но поне ще извадя цигулката си да посвирия. Започнал да свири и да върви. И вълците вървели след него. Наблизо в гората селяни секли дърва. Като чули, че някой свири, те се отправили по посока на звуковете и видели младия цигулар, следван от няколко вълка. По този начин, те го спасили от дебнещата го смърт. Какво показват тези примери? От тези примери се вижда, че и при най-неблагоприятните, и при най-нешащните случаи в живота на човека, все пак ще дойде отнякъде светлина, все ще дойде отнякъде спасение.

„Но по твоята реч ще хвърля мрежата.“ Когато първият път хвърли мрежата си, Петър нищо не улови; след думите на Христа, той отново хвърли мрежата и улови толкова много риби, че мрежата се късаше от тежестта им. И напълниха две ладии с риба. Ще кажете, че вие не се интересувате от това, колко ладии били пълни с риба. Много рибари има, на които ладии са пълни с риба. Какво от това? Какво щастие могат да донесат тия риби на човечеството? Колко пъти по две ладии са пълнили хората с риба от две хиляди години насам? Ако погледнете през очите на вегетарианците, това ловене на риба дори не е много похвално. Те ще кажат: Как е възможно, велик Учител, дошъл на земята да спасява хората, да помага на учениците си в ловене на риба? От това ще възникне цял спор, дали трябва хората да ловят риба, или не трябва. Обаче, какъвто спор и да се води, хората ловят риби и ги ядат. – Ама хората трябва да бъдат вегетарианци, да не ядат риба и месо. – Това е друг въпрос. Засега и месоядството съществува, и вегетарианството има право да съществува. И двата вида хранене имат свои психологически причини, които оправдават

тяхното право за съществуване. Онези, които се занимават с научната страна на тези въпроси, знаят, какво е било устройството на човека от най-ранните времена досега – какви са били зъбите, какъв е бил стомахът на всички животни – месоядни, тревопасни и плодоядни, като стигнете най-после и до човека. Това, обаче, се отнася до външната страна на живота.

Сега, да дойдем до щастието, или сполуките на живота. Щастието представя идеалния израз на живота. Под думата „щастие“, ние не разбираме онова мимолетно щастие – някой да ти свири, а ти цяла нощ да играеш. Истинското щастие подразбира онова състояние, при което умът, сърцето и волята на човека са в пълна хармония. При това положение, човек е напълно доволен, както от своя живот, така и от окръжаващата среда. Това е Специфично Състояние. Щастливият човек не е в разрез с живота. Той не се смущава от противоречията в живота, или по-право, противоречия за него не съществуват. Всички хора се стремят към това щастие. Този път на щастието се намира най-мъчно. Защо? По единствената причина, че хората искат да придобият своето щастие по физически начин. Например, слушате някой да казва: Да съм богат човек! – Богатството, обаче, не е щастие, то е условие за придобиване на щастието. – Да съм силен човек! – Щастието не седи и в силата. Силата е само условие за придобиване на щастието. Силата е външен процес. – Да съм учен човек! – Щастието не седи и в учеността на човека. Учеността е външен процес, едно от условията за придобиване на щастието. Щастието е велик закон, за постигането на който човешката душа трябва да се съедини с Първичната Причина, от Която е излязла.

Какво представя нещастieto? Какво представят несполуките в живота? Това, което наричаме нещастия, несполуки, не са нищо друго, освен утайки, накопления в човешкия организъм. От хиляди години насам, със своя, лош живот, със своите лоши мисли и чувства, човек е натрупал в организма си известни утайки, които днес създават неговото нещастие и несполуки. Тежко на онзи, който попадне в тия утайки! Съвременните хора наричат това наследственост. Например, някой е наследил лоши навици от баща си, или от майка си, като кражба, лъжа, подлост, пиянство и т.н. Това са утайки от лошите мисли не само на едно поколение, но на хиляди поколения преди него. Щастието, обаче, има съвсем друг произход. Нещастieto и несполуките са образувани във време и пространство, а щастието и сполуките – извън времето и пространството. Следователно, произходът на щастието е от далечното минало и представя вътрешен процес на битието. Писанието казва: „Дето е Духът Божи, там е щастието.“ В този смисъл, казвам: щастлив може да бъде само онзи, който е в съприкосновение със същество, по-разумно от самия него. Който е в съприкосновение със същество, което седи по-долу от него, той е в

несполуките на живота. Това същество изисква само да му се слугува. Вие можете да приведете ред доказателства от живота, че на физическия свят господарите карат слугите си да работят. – Каквото и да говорите, трябва да знаете, че тези господари са смъртни същества. Истински господари са ония същества, които седят по-високо от човека, и в душата на които цари доброта, истина и любов. Ние ги наричаме същества на любовта, същества, в които живее Светия Божи Дух, същества, от които излиза благото за човека. Тия същества се стремят да направят другите щастливи като себе си. Богатите хора на земята нямат желание да направят другите хора богати като себе си. В това отношение сиромасите са по-щедри. Сиромашът е готов да раздаде сиромашията си на всички около себе си. Когато е сиромаш, човек отваря душата си и е готов на всичко. Той казва: Да съм богат, и църкви ще правя и училища ще правя, и на бедни ще давам, и на болни ще помагам. Щом се обърне този лист, и стане богат, той прави това, което не е мислил като сиромаш. Там е нещастieto на хората, че като сиромаси говорят едно, а като богати вършат друго. Сиромасите пишат история, как трябва да живеят хората, а богатите не работят, не живеят според тази история. И ако светът днес не задоволява хората, това се дължи на богатите, които не живеят тъй както са говорили едно време, като сиромаси, и не работят. Спорът между богати и сиромаси се заключава в това, че и едните, и другите не знаят, какво е тяхното предназначение като същества, дошли на земята. Всеки човек трябва да знае своето предназначение.

Следователно, всяка клетка от човешкия организъм трябва да знае своето предназначение: клетката, която е в мозъка, трябва да знае, че нейното предназначение е да мисли; клетката, която е в белите дробове, трябва да знае, че предназначението ѝ е да диша, да поема въздух; тази, която е в стомаха, трябва да знае, че нейното предназначение е да мели храната, да разбира законите на храносмилането, но не и законите на мисълта. Няма защо да се занимава тя с тази висша философия, с която се занимава клетката в мозъка. На същото основание, и човек трябва да знае, на кое място се намира той във Висшия Божествен организъм, като клетка – дали в мозъка, в белите дробове, или в стомаха. Това са три различни функции. Ако човек живее в умствения свят, въпросите там се разрешават по един начин; ако живее в света на белите дробове, там въпросите се разрешават по друг начин; и най-после, ако живее в стомаха, там въпросите се разрешават по трети начин. Тия три светове заедно представят един свят.

„По твоята реч ще хвърля мрежата.“ Апостол Петър се намира на физическия свят, в третата категория. В древността индусите са имали три философии за живота: първата философия подразбира постигане на щастieto чрез усилия, чрез волята; втората философия – чрез сърцето, а

третата – чрез ума. Това са три специфични пътища за постигане на щастието. Обаче, и досега, нито по един от тия пътища индусите не са постигнали щастието. В своите усилия да разрешат този въпрос, те са разрешили ред органически въпроси, но главния въпрос – щастието – и до днес още не са го разрешили. Ето защо, те очакват вече да дойде някой отвън, да им покаже, как да постигнат щастието. Те са дошли до една точка и очакват някой да им помогне в разрешаването на този въпрос.

Думата „щастие“ трябва да се разработи, т.е. да се освободи от своя материален характер, от своите ограничения. Ето какво се разбира под думата освобождаване. Когато едно млекопитаещо, надарено с известна интелигентност, си изработи здраво тяло, то е щастливо от своето положение. Обаче, тази изработка, това тяло по никой начин не трябва да съблазни окръжаващите, че и те да пожелаят неговото богатство. Питам: при сегашните условия, кой господар не се съблазнява от своята красива кокошка, или от своето красиво агънце? Има нещо в тия красиви животни, което съблазнява техния господар. Съблазънта лишава тия същества от тяхното щастие.

И тъй, това, което се отнася до животните, се отнася и до живота на хората, които, по същия закон си причиняват едни-други нещастия. Например, ако проследите психологията на българите, както и тази на останалите народи, малко хора ще срещнете, които да са доволни от щастието на другите. На тях всяко щастие се вижда аномално, и те ще подложат щастливия човек на изпитания, да проверят неговото търпение, неговата вяра и любов, неговото милосърдие. Например, ще дойде някой да иска пари на заем от него няколко пъти наред и, ако най-после той излезе от нетърпение, веднага ще му се каже: Аз мислех, че ти си от търпеливите хора, но и ти си имал слабости, като всички други. Божественият закон не позволява на никого да изкушава своя ближен. Когато Христос прекара 40 дена в пустинята, при Него се яви изкусителят, който познаваше тайните науки и Му каза: „Ако, наистина, си Син Божи, дошъл да повдигнеш човечеството, ти трябва да знаеш основния закон, чрез който да превърнеш тия камъни в хляб.“ Христос му отговори: „Щастието не се заключава само в този хляб. Всички хора, които са яли от хляба, произлязъл от камъните, са умрели; но всички ония, които са се хранили със Словото Божие, и до днес са живи.“ След това изкусителят качи Христа на храма и Му каза: „Ако си Син Божи, хвърли се от този храм. Защото, знаеш, че е писано: „На ръце ще те повдигат, да не препънеш в камък ногата си.“ Христос му отговори: Въпросът за хвъркането, за спущане отгоре, отдавна е разрешен от птиците. Всяка птица се спуща от високо, без да счупи краката си. Някой казва: Направи едно голямо предприятие. – Ако си птица, можеш да направиш едно голямо предприятие, да скочиш от високо. Но ако си

човек и направиш такова предприятие, както птицата, това е риск. Затова е казано: „Да не изкушаваш Господа Бога моего.“ В какво седи изкушаването? Поставят някой човек на високо и го карат да скочи оттам. Обаче, Христос казва: „Не скачай от високо, понеже този въпрос е разрешен от птиците“. Това, което египтяните разрешиха чрез своята философия за странстването на човешкия дух, е влизане, а не скачане. Не е въпросът за скачане сега, но Христос каза на изкушителя: „Да не изкушаваш Господа Бога твоего“. Най-после изкушителят му казал: „Ако ми се поклониш, ще ти дам всички царства, които виждаш пред себе си.“ Христос му отговорил: „Махни се оттук, сатана!“ Под думата „махни се," се разбира, че човек трябва да пожертва всичко само за Бога и само на Него да се поклони. Не може човек да предпочете славата на хората пред славата Божия.

И тъй, щастието, което хората желаят, може да се придобие от всички разумни същества, от всички вярващи. Онези, които търсят Бога, трябва да знаят, че те не могат да Го намерят, докато са смъртни. Смъртта е свързана с плътта, със закона на умирането, на раждането и на прераждането. Смъртта е свързана със закона на постоянните промени, който държи човека далеч от Първичната Причина, Която носи неговото щастие. Ако човек, който носи в себе си щастието, влезе между обикновените хора, той ще превърне техния живот в райска градина. Голямо е влиянието на щастливия човек. Преди години, в Америка се случило нещо особено, което ми разправяше един познат свещеник. Цели гори там били атакувани от особен род гъсеници, които в кратко време ги изсушавали. Американците се принудили да полеят тия гори с газ и да ги запалят. Така изгорели тези гори и се превърнали в пепелища. Какво било учудването им, когато непосредствено до тия гори се зеленеела една малка местност. Те се чудили, коя е причината, че тази местност е останала запазена от нападането на гъсениците. И какво намерили? В тази местност имало много мравуняци, които изяждали гъсениците, и по този начин я запазили от тях. Тези мравки били стражари на тази местност. Това показва, че и в човека има известен род сили, които могат да го запазят от външните нападения, и по този начин да осигурят неговото благосъстояние.

Питам: коя сила е в състояние да запази човека от външното зло и да осигури щастието му? Добродетелта е първият елемент, първата сила в човека, която му помага да добие щастието. Като не разбират тази сила, мнозина казват, че не струва човек да бъде добър. Те имат криво, изопачено понятие за добродетелта. Те мислят, че добрият човек е малодушен, неразумен, неинтелигентен и т. н. Не, човешкото щастие трябва да започне с доброто, в широк смисъл на думата, а не с външното

положение на човека да се представя добър. Крайтъгълният камък на живота е доброто, добродетелта. Човек трябва да вярва в доброто и да не се страхува от хората. Вярва се изисква от всички хора. Казвате на някого: След като си повярвал, имаш ли щастие? Или, след като си повярвал, станал ли си по-добър? Такива и ред още въпроси се задават между съвременните хора, но с това задачите на живота не се разрешават. Ако е въпрос за доброта, аз знам, при какви условия човек може да бъде добър. Едно е важно: да се създаде връзка между Първичната Причина и човека. Всеки може да направи опит, да види, дали има връзка с Първичната Причина. Често Първичната Причина може да заеме по отношение на нас такова поведение, като че от нищо не се интересува – дали правим добро, или зло, тя остава чужда към нас. Това е външно, привидно отношение. Има случаи, обаче, когато това отношение не е привидно, и тогава, каквото и да вършим, нашите постъпки са осъдени на вечно разрушаване. Затова, именно, Христос е казал: „Всяко дърво, което Отец ми не е насадил, ще се изкорени.“ Ще дойдат външни условия – бури, ветрове, гъсеници, които ще го изкоренят. „Всяко дърво, което Отец ми е насадил, ще расте, ще се развива и плодове ще даде.“ Ако искате да опитате този закон, можете да насадите плодни дървета и да видите, какви резултати ще имате. Направете този опит много пъти, 99 пъти най-малко, за да се уверите в неговите резултати. Може да правите опити с ябълки, с круши и с други плодове. Ябълката е щастлива, тя обича похвалите. Чувствата в нея са силно развити. Крушата пък е повече интелектуална. Когато имате добро разположение на ума си и отидете при някоя круша, вие ще влезете във връзка с нея и ще можете да се разговаряте помежду си. Ако турите ръката си на круша, която има вече зрели плодове, една от най-хубавите круши ще падне близо до вас. За да не мислите, че това е станало случайно, турете ръката си няколко пъти на нея, и ще видите, че при всяко докосване, пред нозете ви ще падне една зряла, хубава круша. На другия ден, ако нямате добро разположение на ума, направете същия опит. Идете при крушата, турете ръката си върху нея, и ще видите, че нито една круша няма да падне от дървото. Колкото пъти повтаряте опита, все същото положение ще имате. Разбира се, ако започнете да брулете крушата, плодовете ѝ ще падат, независимо вашето разположение. Значи, при добро разположение на ума, от докосване на ръката ви до дървото, плодовете му ще падат. При лошо разположение, нито един плод доброволно няма да падне пред нозете ви. От тези опити ще видите, каква интелигентност се крие, например, в крушата. Индусите са правили такива опити с много животни и са достигнали добри резултати. Те са правили опити с много страхливи животни и са успели да ги привлекат при себе си.

Следователно, ако имате връзка с Първичната Причина, вие ще можете да извикате при себе си заека, който е известен със своя страх. Този страхлив

заек ще се приближи при вас и ще легне пред краката ви. Само едно докосване на ръката ви до заека е в състояние да го успокои. Ако на другия ден изгубите доброто си разположение, колкото и да викаете заека при себе си, той няма да дойде. Индусите казват, че имало някаква тайна в това. Да, има някаква тайна, и тя се заключава във връзката на човека с Първичната Причина. Който не разбира това, казва, че хора, които сваляли плодовете от дърветата само с едно докосване на дървото с ръката си, имали някаква хипнотична сила, имали силен поглед и т.н. Не е така. Правете тези опити, да видите, имате ли връзка с Първичната Причина, или нямате. Ако плодовете не падат пред нозете ви, и ако заекът бяга от вас, това не значи, че сте лоши хора, но се намирате при обикновени условия на живота. Това ни най-малко не трябва да ви обезсърчава. Ако първия ден не успеете, направете опита още няколко пъти наред докато един ден видите, че сте господари на положението. Вие можете да направите същия опит и с някой човек. Представете си, че искате да започнете някакво предприятие, за което ви са нужни сто хиляди лева, но нямате пет пари в джоба си. Какво трябва да направите? Първо влезте във връзка с Първичната Причина, и след това идете при някой банкер да му поискате тази сума. Ако имате тази връзка, банкерът ще извади от касата си сто хиляди лева и ще ви каже: Заповядайте, господине, услужете си! При това, той няма да ви иска никаква полица. Обаче, нарушите ли връзката и пак отидете при същия банкер за нов заем, той ще ви каже: Изплатете първата сума от сто хиляди лева, и тогава пак елате да искате пари.

Значи, отношенията на хората едни към други говорят за вътрешните отношения, които съществуват между тях и Първата Причина. Казвате, че богатите хора са лоши, затова не услужват на сиромасите. Аз пък казвам, че нито богатите, нито сиромасите, нито учените хора са лоши, но всички тия хора са в дисхармония с Първичната Причина. Какво виждаме днес в света? Приятел с приятел не могат да живеят. Брат с брата си не може да живее. Защо? Не са в съгласие с Първичната Причина. Истински приятел е онзи, който е готов, като види приятеля си в нужда, да му направи някаква услуга, или да се пожертва за него. Истинският приятел никога няма да изложи приятеля си на опасност. Една богата францужойка обичала едного, но го поставяла на различни изпитания, да провери неговата любов. Един ден, като били на разходка из Алпите, тя му казала: За да докажеш, че ме обичаш, иди на онази височина там, да ми откъснеш от онова алпийско цвете. Височината била много стръмна, опасна и мъчна за изкачване. Всяко изкачване по нея било свързано с риск за живота. Той погледнал към възлюбената си и започнал да се изкачва към определения връх. С големи усилия и мъки, той стигнал върха, откъснал цветето и слязъл в подножието на планината, дето го очаквала неговата възлюбена. Той й подал цветето, поклонил се, свалил шапката си и си заминал.

Повече не се явил пред лицето ѝ. С това той искал да ѝ каже: Понеже ти нямаш връзка с Първичната Причина, аз не съм за тебе.

Всички хора търсят щастието, но те трябва да знаят, че щастието е извън времето и пространството. За да се домогне до него, човек постоянно трябва да се тонира. Това е наука, изучаването на която ще отнеме цял живот. Каквото и да мисли, каквито науки и да изучава, човек трябва да знае, че науката за щастието е една от великите науки, с която могат да се разрешат всички въпроси в живота. Философ си, искаш да разрешиш някой философски въпрос – чрез тази наука ще го разрешиш; поет си, искаш да напишеш нещо поетично – само тази наука ще ти помогне; баща си, майка си, учител си, искаш да възпитаваш деца – само в тази наука ще намериш методи за възпитанието; общественик, държавник си, искаш да възпитаваш обществото, народа си – само чрез тази наука ще го просветиш. Най-после, в тази наука има закони за справяне със сиромашията, с болестите, с недъзите на хората и т.н. Природата има статистика, от която се вижда, кои и колко хора тя сама е направила сиромаси. Тези сиромаси тя нарича „щастливците в живота.“ Останалите сиромаси сами са станали такива. Тях тя нарича „човешки сиромаси.“ Също така, има хора, които природата сама е направила богати; има хора, които сами са станали богати. Има учени, които природата е направила учени; има учени, които сами са станали такива. Има хора, силни по дух, които природата е създала; има хора, които по други причини са станали силни по дух.

Всички дарби, които природата е дала на хората, представят благословение за тях. Богатите хора, които природата е създала такива, ние наричаме благородни, възвишени души. За онези богати, които сами са станали такива, е казано в Писанието: „По-лесно е камила да влезе през иглени уши, нежели богат – в Царството Божие.“ И бедните, които са от същата категория, т.е. сами създадени бедни, също така не могат да влязат в Царството Божие.

Когато някой човек се интересува от новите течения, от новите възгледи за живота, близките му веднага го запитват: Ти защо се отрече от убежденията си? – Какво е било неговото убеждение? В света съществува само едно убеждение, и няма защо да се отрече човек от него. Щом е така, може ли човек да се отрече от своето убеждение? Отива един българин във Франция и му казват: Понеже Франция воюва с България, ти или трябва да напуснеш страната ни, или да се отречеш от своята българщина, от България. Може ли българинът да се отрече от българщината? И да се отрече, пак българска кръв продължава да тече в него. И да се отрече на думи, българска кръв тече в него. Колкото французинът може да се отрече

от своята кръв, толкова и българинът може да се отрече от българската кръв. Казвате някому: Откажи се от своята наука, или от своята вяра, или от своите убеждения. – Как мога да се откажа от неща, с които съм роден? Казвате: Аз накарах еди-кого си да вярва. – Ако вие можете да накарате някого да вярва, той е човек от втората категория. Човек трябва да е роден с вяра, а не отпосле да става вярващ. Когато говоря на хората за истината, подразбирам онази истина, в която те са родени. Когато говоря на хората върху известни религиозни въпроси, считам, че те се интересуват от тях, само че аз ги разглеждам от едно гледище, а те – от друго. Изобщо, човек не може да се отрече от това, което Бог е вложил в него. Да се отрече от онова, което Бог е вложил в него, значи да се хвърли той от една висока скала и да изгуби смисъла на живота. От какво трябва да се откаже човек? Някой млад момък намерил своята половина в света, влюбил се в нея, но майка му започва да го съветва: Синко, откажи се от тази мома, тя не е за тебе. Ако не се откажеш, ще те лишим от наследство. – Някой момък може да се откаже от своята любима, но друг предпочита да се откаже от майка, от баща, от наследство, но от своята възлюбена не се отказва. Питам: кой от двамата е прав – който се отказва, или който не се отказва? Едно трябва да знаят всички: човек никога не може да се откаже, нито да измени на това, което е вложено в душата му.

Сега ще приведа един пример от българския живот, който ми разправяше един свещеник от село Николаевка, Варненско. Една млада, красива мома, дъщеря на богат чорбаджия, се влюбила в един беден, но добър и разумен момък. Родителите на момата по никой начин не ѝ позволявали да се ожени за този беден момък и на сила я заставили да се ожени за друг, когото те искали. Десет години след това този момък умрял. Като остаряла тази жена повикала свещеника и му казала: Искam да изповядам пред Бога един свой грях. Преди години, когато не бях още женена, обичахме се с един млад момък, когото родителите ми не искаха, понеже бил беден. Те на сила ме ожениха за друг, когото не обичах. От него имам три момичета и две момчета, но откак се ожених, животът ми не беше лек. Най-голямата ми мъка седи в това, че не обичам този човек. И него мразя, и децата си мразя, а това ме силно измъчва. Толкова години вече, аз не мога да се справя с това чувство на омраза, а не мога да забравя и своя възлюбен. Снощи го сънувах, че ядем заедно с него и любовно се разговаряме. Да ме прости Господ, че не мога да го забравя и като женена. Питам: има ли нещо грешно в това? Казвам: колкото години и да минат, любовта не се изглажда. Ето, тази стара жена, станала вече на 80 години, още не може да забрави своя възлюбен; тя сънувала, че яде и пие и любовно се разговаря с него. Значи, нищо не е в сила да скъса връзките, които съществуват между две души, свързани с любовта. Тогава свещеникът ѝ казал: Сестра, не се безпокой. Любовта е от Бога. Щом се обичате, Бог е с вас. Той ще оправи

работите ви, ще уреди всички въпроси. След това старата жена продължила: Дано по-скоро ме освободи Бог от връзките ми на земята с мъжа и с децата ми. Дотегна ми вече да живея при тези условия! Искам да отида горе, да се видя с моя възлюбен и с него да си поприказвам на свобода.

Казвам: всички хора, учени и прости, богати и бедни, ще се намерят в положението на тази стара жена и ще кажат, че всичко в живота им е дотегнало и час по-скоро искат да отидат при онзи, когото обичат. Следователно, човек не може да се отрече от това, което е вложено в него. Кое е вложено в човека? Любовната връзка. При тази връзка той изпитва разширяване в душата си и вяра, че може да направи всичко, каквото желае. Какво може да желае такъв човек? Той желае да даде възможност на възвишеното и благородното в себе си да се прояви.

„Ще хвърля мрежата си.“ Мрежата представя метод, начин за постигане на нещо. Та сега и вие, с вашата вяра, се самозаблуждавате, че можете да постигнете щастиято. С вярата, която съвременните хора имат, трябва ден и нощ да разсъждават, за да разрешат въпроса за щастиято. За да разрешат този въпрос, те трябва да направят поне в най-малък размер връзка с любовта. Само тогава те ще разберат, че тази връзка по никой начин не се къса. Който почувствува тази връзка в себе си, той разполага със сили, психически и морални, за да преодолее всички мъчности и страдания, които се изпречват на пътя му. Всички противоречия, страдания, мъчности, индусите разглеждат като въпроси на кармата. Според тях, Този, Който е създал света, на 365 милиона години слиза един път на земята да очисти хората от греховете им, да снесе кармата от гърба им, да ги освободи от противоречията им, да им даде нов живот и да им каже: Живейте сега според новия закон на любовта и не грешете повече! След това Той се оттегля. Ако хората още продължават да грешат след 365 милиона години Той пак ще слезе на земята. Като чуят, че Бог слиза на земята на всеки 365 милиона години, те ще се изплашат. Казвам: няма защо да се страхуват. Те не знаят, колко години са се изминали от тия 365 милиони. Може би са останали само още няколко години, или няколко деня. Пръв път Бог е слязъл на земята, когато е създал човека по образ и подобие свое. Втори път предстои да слезе сега, когато хората са създали много грехове и престъпления на земята. Понеже няма кой да ги избави, Той се е наел с тази грижа. А това е период от 365 милиони години. Щом слезе на земята, Бог тъй ще огрее света, че всички грехове ще се стопят и ще изчезнат. Всички хора ще се стоплят, и моментално ще се създаде нов обществен строй, какъвто никога не е съществувал. Тогава между хората ще се създаде такава любов, такава наука и хармония, каквито никога не са съществували. Когато Божественото работи в света, всичко става

моментално, а не както при закона на еволюцията. Обаче, всичко, което става днес в света е приготвяне за идването на Бога на земята.

„Ще хвърля мрежата си.“ Сега и на вас казвам: Хвърлете мрежите си в живота! Досега вие още нищо не сте уловили. Сегашният живот е живот на несполуки, на нещастия. Като не разбирате законите на живота, казвате: Побеляхме, остаряхме, животът няма смисъл, няма щастие в света.

Христос казва: „Хвърлете мрежите си в житейското море!“ Рибата, която уловите в мрежите си, е Божественото, към което човек се стреми. Той мисли по човешки, а говори за небето, какво ще прави, като отиде там и т.н. Това е физическо щастие. Небето е навсякъде, дето има любов, дето има разумен живот. Дето любовта отсъства, там е адът – нищо повече. Дето е разумността, там е щастieto, там са поетите, там са музикантите, там са великите хора в света. Дето разумността отсъства, там хората вървят по закона на израждането. Тъй щото, бъдете смели, като българинът, да не се отказвате от своята българщина. Българинът е благороден, както и хората от всички нации, заради това, че Бог е вложил Божествена душа в него. Ако в неговата душа не е вложено Божественото, той не е никакъв българин. Като говорим за Божественото, разбираме любов към Бога. Казвате: Как да Го любим? – Такъв въпрос не може да се зададе. Всеки сам знае, как да люби. Любовта не се заключава в целувките. Каква целувка е тази, след като целунеш някого, да триеш устата си, да си недоволен? Веднъж дадена, истинската целувка, никога не се забравя. Тя е чист нектар, благоухание, което човек запазва през целия си живот. Свещената целувка прави хората светии. Знаете ли, защо светията е живял цели 20 години в пустинята? Той е живял в пустинята, само да придобие една свещена целувка. Щом получи тази целувка, той слиза в света, между хората. Ангелът, който носи огъня на човешката душа, ще се яви при него във вид на млада, красива мома, ще го прегърне и целуне. Тогава той напуска своята колиба, слиза долу, между хората, и започва да проповядва за любовта. Той казва като онази стара жена: Не ми трябва мъж, не ми трябва деца, ще отида на небето, да живея с моя възлюбен. Светията казва: Заслужава да живея цели 20 години в пустинята, за да придобия тази свещена целувка, която ще остане паметна за всички времена и епохи. Тази е свещената целувка, за която казва Апостол Павел: „Целунете се със свето целование!“

„Ще хвърля мрежата си.“

"30. Беседа от Учителя, държана на
8 април, 1928 г., София – Изгрев."

ВЪЗПИТАНИЕ НА УДОВЕТЕ

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!”

Размишление.

Чете се темата: „Отношение между корените на растенията и краката на животните”.

Чете се резюме на темата: „Служба на уравненията”.

Сега ще задам няколко въпроса, върху които да размишлявате, а именно: Кой е първият процес, с който животът е започнал? Кой стои по-високо: който яде или който приготвя яденето? Когато ви канят някъде на обяд, вие се приготвяте, обличате се и тръгвате в такъв час, че да стигнете точно навреме, да не ви чакат. Обаче домакинята, която ви е поканила на обяд, е изживяла цяла сутрин, за да сготви най-хубавото, най-чистото ядене, да задоволи вкуса ви. И тъй, когато се задават някакви въпроси, ще последват най-малко две мнения. Тъй щото, и в случая едното мнение ще бъде на страната на домакинята, или изобщо на страната на готвача; другото мнение ще бъде на страната на гостите. Готвачът е добър психолог. Без да пита гостите или клиентите си какво искат да им приготви, той предварително знае вкуса им и ще сготви тъкмо това, което те обичат. Как е разбрал вкуса на своите гости? В дадения случай вие имате една задача с три неизвестни: госта, когото означаваме с X , готвача – с Y , а резултата – със Z . Който е решавал уравнения с три неизвестни, той може да реши и тази задача.

Буквите X , Y , Z , както и всички останали букви от азбуката, представят известни символи. Тъй щото буквата X , с която си служи съвременната математика, не е произволен знак. Този знак изразява закон на противоречие. Действително, като се вгледате в живота, виждате, че той започва с противоречия. Какво по-голямо противоречие можете да си представите от това, да срещнете един ангел, изпратен на земята да решава въпросите на живота като човек, облечен в проста човешка форма. Докато е бил на небето като ангел, той бил свободен да посещава различните планети и със своята голяма интелигентност да решава сложни задачи. Дошъл на земята, в гъстата материя, облечен в плът, той веднага се вижда

ограничен, лишен от богатите условия на живота. Той мисли какво да прави при тези ограничения, как да реши задачата си. Само висшите същества могат да се намерят в противоречията на знака)(. Двете части на буквата)(представят един и същ белег – буквата С, която е дала гръб една на друга. Често и хората си дават гръб едни на други. Слушате да се оплаква някой: „Моят приятел ми даде гръб.“ – Какво лошо има в това? Когато няколко души се намерят зимно време в гора, те имат желание да се доближат с гръбовете си един до друг и да се топят. Какво лошо има в това? Като се доближат с гръбовете си, те ще бъдат запазени от вятъра и от студа. Къде е противоречието сега? Обаче ако отидете при своя приятел и пожелаете да ви услужи нещо, а той ви даде гръб, това е противоречие за вас. Разумният лесно ще се справи и с това противоречие. Между двата полукръга на буквата)(, той ще тури права линия и ще образува буквата Ж – животът. Наистина, животът примирява противоречията.

Следователно, който разбира законите на живота, той ще напише буквата Ж по такъв начин, че в нея ще преобладават паралелните линии. Паралелните, успоредните линии показват разумност. Само разумният човек може да се справи с противоречията на живота. Буквата У в български език, с която започва думата ум, показва, че човек не се е справил още с противоречията, вследствие на което главата му е обърната надолу. Един ден, когато разреши противоречията в живота си, човек ще обърне буквата У така, че главата ще бъде нагоре: /\ Този знак е египетски. С него египтяните са изобразявали човека в движение и в процес на мислене. Изобщо, всяка буква, всеки знак представя известно съчетание на разумни сили, които трябва правилно да се използват.

Като ученици, вие трябва да изучавате буквите, като методи за самовъзпитание. Човек не може да се самовъзпита изведнъж. Той трябва да спре вниманието си върху най-силната си добродетел и около нея да централизира всички останали. Същото нещо ще прави, когато изучава различните букви. Той ще ги изучава една по една и наученото ще прилага в живота си. Например буквата З означава закон за размножаване. Като изучава този закон, човек трябва да се вглежда в себе си, да знае как и до каква степен да размножава своите желания. Не е въпрос човек само да умножава желанията си. Желанията се нуждаят от храна. Когато човек роди повече желания, отколкото може да храни, явява се икономическа криза. Като знае това, човек трябва да ражда толкова желания само, колкото може да изхрани. Всеки сам трябва да отхранва желанията си. Той няма право да ги продава, както прави с кокошите яйца. Когато кокошката снесе повече яйца, отколкото може да измъти, излишните яйца се продават. Обаче на човека не е позволено да продава яйцата си. Следователно, човек трябва да има само едно основно желание, което да

му бъде подтик в живота. Около това желание могат да се централизират и други желания, които взаимно да си помагат.

Представете си, че ви дам темата : „Най-естественият метод за самовъзпитание на човека". Какво бихте писали? Според мене, за да се самовъзпита, човек трябва да започне от своите пет сетива—от осезание, обоняние, вкус, слух и зрение, или обратно – от зрение, слух, вкус, обоняние и осезание. Същевременно той може да прави различни пермутации. Изобщо докато човек не разбере вътрешния смисъл на сетивата си, той не може да ги възпита. Ако някой започне с възпитанието на осезанието си, той трябва да бъде внимателен към всичко онова, което пипа. Той не трябва да пипа нито много студени, нито много горещи тела. Ако пипате много горещи тела, ще се изгорите и ще извадите криви заключения. Дойдете ли до огъня, ще застанете на такова разстояние от него, че да изпитате приятност, а не страх. Значи, от огъня ще бъдете нито много далеч, нито много близо. Ако сте много далеч, ще измръзнете; ако сте много близо, ще изгорите. Дойдете ли до твърдите или до течните, до меките тела, ще пазите същото правило: пипайте нито много твърди, нито много меки или течни тела. Пипайте такива тела, които да оставят в съзнанието ви приятни впечатления. Тъй щото, каквото тяло и да изследвате, поставете го на такова разстояние от себе си, че то да произведе в съзнанието ви приятност, а не ужас, страх или отвращение.

При развиване и възпитание на осезанието си, човек си служи най-много с пръстите, затова той трябва да развива тяхната чувствителност. Колкото повече се увеличава чувствителността на пръстите, толкова по-внимателен трябва да бъде човек към тях, да ги пази. Те му служат като инструменти, с които работи. Ако отидете при някой опитен френолог, той може с осезанието си напълно да узнае вашия характер. Той може да завърже очите си с кърпа и с пипане само да опише и характера, и цялото ви тяло, с най-големи подробности. Чувствителните места на пръстите се наричат папили. С папилите на ръцете си, човек може да опише своя характер и способности така, както ги описва и на другите. Който не е развил чувствителността на пръстите си, той пипа главата си отпред, отзад, без да си дава отчет какво Бог е вложил в нея. Който има тази чувствителност, щом пипне главата си, той усеща вече какви сили се отделят от различните центрове и може да чете по нея като по книга. Като пипа главата си човек трябва да знае къде да пипа и как да пипа.

Преди няколко дена дойде при мене една майка със своето малко момиченце. Майката разправяше за детето си, оплакваше се, че било нещо неразположено, не знае как да му помогне. В това време момиченцето седеше гърбом към мене. Погледнах към детето, виждам, че отзад на

главата му стърчи един косъм. Приблжих към него и леко, без да ме усети, дръпнах косъмчето. След малко детето се обърна към мене, но вече весело, разположено и започна да скача, да играе в стаята. Целият ден то беше весело, игриво. Коя е причината за смяната на състоянието му ? С дръпването на косъма в детето се отвори врата, през която нахлу известен род природна енергия. Тъкмо тази сила липсваше на детето. Щом прие тази енергия от природата, детето се развесели. Не е достатъчно само да се дръпне един косъм от главата на човека, но точно трябва да се знае кой косъм да се дръпне и как да се дръпне. Наука е това! Човек трябва да знае как да се пипа, къде да се пипа и по кое време.

И тъй, като работите върху развиването на своята чувствителност, пазете се от резки промени. Не пипайте нито много студени предмети, нито много горещи. Пипането, осезанието е сетиво, което човек прилага не само по отношение на физическия свят, но и по отношение на астралния свят. Например това, което хората наричат влюбване, не е нищо друго, освен пипане в астралния свет. Някой пипне ръката на някоя мома и веднага изпита приятно чувство на мекота. След това този човек казва, че се е влюбил в момата. – Защо ? – Защото била млада, красива. Обаче и слепият може да се влюби в същата мома. Видял ли е той нейната красота и младост ? С очите си той не е видял нито младостта, нито красотата ѝ, но с пипането на ръката и лицето ѝ оживява пред него. Този човек се е влюбил и казва, че без нея животът му няма никакъв смисъл. Когато пипнете лявата ръка на човека, вие познавате едно негово състояние; когато пипнете дясната му ръка, познавате друго негово състояние. За да имате пълна представа за човека, вие трябва да пипнете и двете му ръце.

Следователно, първият начин за познаване на любовта е пипането. След това вие ще познаете любовта чрез вкуса, ще я опитате дали е сладка или горчива; после ще я опитате чрез обонянieto доколко е благоуханна. Най-после ще я познаете чрез слуха и зрението си. Чрез слуха си ще опитате какъв е езикът ѝ, как говори. Чрез зрението си ще познаете красотата и обходата на любовта: ще видите каква е косата на любовта, дали е черна, руса или бяла. Любовта никога не носи бяла коса на главата си. Тя може да има светла коса, но никога бяла.

Така позната любовта, чрез петте сетива, това е външно познаване само, но не и вътрешно. Това е астрално, бързо познаване на любовта. Който бързо познава любовта, той бързо свършва с нея; който бързо говори, той бързо върши работите. Законът е такъв. Както започва човек, така свършва. Мнозина искат в скоро време да научат много работи. Те бързо научават много неща, но в скоро време ги изгубват. Обаче някои хора обичат бавните, но сигурни неща. Те пипат бавно, учат бавно, но основно. Каквото

научат, каквото разберат, дълго време го носят със себе си. Да не бърза човек, това не значи да бъде нехаен. Човек трябва да работи спокойно, равномерно, но с постоянство, да развива всички скрити сили в себе си. Какво правят съвременните хора? Като дойдат до известна възраст, те започват да се оплакват, че са остарели, че страдат от ревматизъм, от главоболие, от стомашно разстройство, че не могат вече да учат, не могат да помнят и т. н. Те трябва да знаят, че сега именно имат условия да работят върху себе си. Чрез тези болести те имат възможност да търсят един, втори, трети метод за лекуване. Те имат възможност да се свържат с разумните сили в природата и да се ползват от тях правилно. Само по този начин те могат да растат и да се развиват. Докато човек сам не намери методи за своето лекуване, за своето развитие, той не може да разчита на чужда помощ. Щом сам си помогне, и другите ще му помогнат.

И тъй, хиксът е първото противоречие в живота. Ще кажете, че освен страдания, нищо друго не знаете в живота си. Ако наистина сте страдали много, вие сте учени хора. Учените хора страдат най-много. Като четете живота на великите хора, виждате, че те са минали през големи страдания. Ако речете да опишете страданията на обикновения човек или на някое животно или растение, това описание няма да ви заинтересува много. Но ако опишете живота на някой цар, на някой велик човек, бил той учен, или светия, това описание ще ви заинтересува силно. – Защо? – Защото животът на великите, на силните хора е богат със страдания и опитности.

И тъй, всички трябва да работите върху самовъзпитанието си. Възпитавайте удове на тялото си, възпитавайте своите мисли и чувства. Дойдете ли до сетивата си и тях трябва да възпитавате. Ако съзнателно не се самовъзпитавате, вие ще дойдете до положение, щото удове ви да ви управляват. Ще се събудите една сутрин и ще видите, че краката ви не вървят. Защо не вървят? – Защото са на особено мнение. Те казват: „Ние ще турим спирачка на господаря си, ще го заставим да не се движи; нека спре на едно място, да знае, че спрямо нас не е постъпвал както трябва. Господарят може да се сърди, колкото иска, но ние не обръщаме внимание. Ето защо човек трябва да бъде бу-ден, да възпитава краката си така, че те винаги да изпълняват неговите желания и той – техните. Дето има любов и съгласие, там работите вървят добре. – Трябва ли да зачитаме удове си? – Ако искате удове да ви слушат и да изпълняват вашата воля, вие трябва да ги слушате и зачитате. Истински педагог е онзи, който цени и зачита своите удове, своите мисли и чувства. Ако цени и зачита своите удове, той ще зачита удове и на другите хора.

Щом се научите да цените и зачитате удове си, трябва да започнете с изучаване на техния произход. Всеки човек трябва да знае, отде са дошли

краката, ръцете, очите, ушите, езикът му и с каква задача е натоварен всеки уд. Бог е създал удовете на човека и всеки уд е предназначен за развиване на известна добродетел. Ако не знаете това, вие ще погледнете към ръката си и ще кажете: „Ръка е това.“ Външно виждате една ръка, но тя е уд, който изпълнява служба и на физическия, и в астралния, и в умствения, и в Божествения свят. Ако влезете в невидимия свят с хилава ръка, веднага ще познаят, че не сте я хранили добре, не сте се грижили за нея, както трябва. Ще възразите, че сте мазали ръцете си с различни помади или сте ги мили често със сапун и вода. – Не, грижите за ръцете не се заключават във външното мазане, нито в честото миене със сапун и вода. Ценно нещо е човешката ръка. Чрез нея човек изявява волевите сили в себе си. Чрез нея той възприема промените, които стават в природата. Ръката е радио, с което човек може да възприема всички промени, станали в атмосферата. Достатъчно е той да постави ръката си срещу слънцето и да затвори очите си, за да познае какво ще бъде времето през деня: дъжд ли ще вали, вятър ли ще има и т. н. Човешката ръка е антена, чрез която се приемат и предават природни енергии.

Представете си, че на някого от вас предстои едно голямо пътешествие. Какво трябва да направи? Той трябва да постъпи като праведния човек: да вдигне ръцете си нагоре, да концентрира мисълта си към Бога и да се помоли да му се даде възможност да разбере добро или лошо ще бъде времето, и в зависимост от това да пътува, или да отложи пътуването си. Ако някой иска да отиде на гости някъде, също така трябва да дигне ръцете си нагоре и да запита, трябва ли да отиде, или не, каква работа му предстои да свърши и т. н. Едно е необходимо за човека: да развива чувствителността на пръстите си така, че да може чрез тях да възприема и най-нежните, най-деликатните вибрации. Чрез ръката си човек може да решава сериозни социални и духовни въпроси.

Това са упражнения, които можете да правите в свободното си време. Човек трябва да работи върху себе си, да развива чувствителността на своите пръсти, на ръцете си изобщо. Някои хора работят толкова много, че ръцете им огрубяват, хващат мазоли. Други пък почти никак не работят, вследствие на което ръцете им са много меки. И едното, и другото положение са крайности в живота. Природата не позволява никакво насилие, но същевременно тя не позволява и никакво излежаване. Колко трябва да работи човек? Чиновниците и работниците работят по осем часа на ден. Това не е закон на природата. Майката работи по цели дни. И това не е закон на природата. Природните закони са еднакви за всички хора. Ще кажете, че и птичката работи по цели дни. Дето има пресилен труд, това показва, че условията на живота, а не на природата, са неблагоприятни. Природата е предвидила храна за всички живи същества,

но хората не са я разпределили правилно помежду си. Понеже птичката няма ръце, с които да работи, в търсене на храната си тя си служи с очите. Тази е причината, дето зрението на птиците е силно развито. Цял ден те напругат очите си да търсят храна. Птиците са започнали главно с развитието на очите си. И човек трябва да работи за развиването, за възпитанието на очите си, на зрението си. Как трябва да възпитава човек зрението си ? За да възпитава правилно зрението си, човек трябва по възможност да избягва лоши, грозни сцени, картини или образи в живота си. Той трябва да гледа само красиви, правилни неща в живота. Дойде ли до нещо отрицателно, било чувство, било мисъл, било някаква постъпка, свои или чужди, човек трябва да затваря вътрешно очите си, да не ги приема в себе си, да не задържа такива образи в съзнанието си. Някоя майка се безпокои за децата си, да не се разболяват, да не умрат и с това разваля зрението си. По този начин тя създава лоши образи, които се отпечатват в съзнанието ѝ.

Що е смъртта? Смъртта може да се представи в два образа: излизане от затвора и влизане в затвора. Животът на човека не е нищо друго, освен затваряне на духа в материята. Ако човек е живял правилно на земята, ще дойде ден, когато ще отворят вратата на този затвор и ще го пуснат на свобода. Това наричат хората смърт, но за умрелия това е освобождаване. Има случаи, когато някой човек, след като е живял на земята в затвор – в затвора на плътта, пак умира, т. е. влиза в затвора на смъртта. Този човек не се освобождава, но още повече се затваря. Той плаче, и близките му плачат; те казват за него, че го затворили в черната земя. Тъй щото, ако за даден човек смъртта отваря вратата на затвора, това е освобождаване. Ако смъртта води човека от един затвор в друг, това е истинска смърт, истинско заробване на човешката душа.

И тъй, искате ли да работите за възпитанието на зрението си, дръжте в ума си такива мисли, които създават положителни образи. Избягвайте всичко отрицателно. Отрицателните форми привличат съответни сили. С каквито форми и образи се занимава човешкият ум, такъв става и самият човек. Псалмопевецът казва: „На ранина ще Те потърся, Господи“. Как става търсенето? – С очи. Когато човек търси нещо, той си служи с очите. Затова е казано в Писанието: „Потърсете ме в ден скръбен.“ Това значи: Обърнете погледа, мислите и чувствата си към Господа, да се освободите от злото, от отрицателното в живота. Който е възпитал очите си, ръцете си, той може да се нарече истински възпитан, истински морален човек. Каквото и да види, той няма да се съблазни, няма да се разколебае, няма да се натъкне на противоречия. Както и да бутнат ръката му, той няма да трепне. Това значи човек с устойчив характер, с морален устой в себе си. Това значи човек с будно съзнание.

Като ученици вие трябва да работите съзнателно върху себе си, да прилагате правилата и методите, които ви се дават в Школата. Вашето бъдеще зависи от работата ви. „Каквото посееете, това ще пожънете.“ – казва българската поговорка. Религиозните наричат това „закон за възмездие“. Индусите го наричат „закон на кармата“. Учените го наричат „закон за наследствеността“. Какво име ще се даде на този закон, това не е важно. Важно е, че хората са се наплашили от живота и не искат да живеят. Като чуват, че има прераждане, още повече се плашат. От кое прераждане се плашат? Има два вида прераждане: естествено, когато духът се преражда, преминава във все по-високо състояние на съзнанието, и изкуствено, когато духът минава от една форма в друга, за да изплаща дълговете си. Свободният човешки дух седи над условията: над закона за кармата, над закона за наследствеността, над закона за прераждането. Той е господар на всички условия.

Един знаменит физиогномист и френолог се явил при Сократа с цел да му посочи някои характерни черти. Като го разглеждал внимателно, той му посочил ред слабости. Сократ му отговорил: „Прав си, всичко това беше, но сега съм друг. Всички слабости, които имах, днес са превъзможнати. Със силата на волята, с работа и постоянство преодолях всичко. За да се справя и с последната си слабост, ожених се за една груба жена, която да ми бъде професорка, да тури ума ми на мястото му, да не се водя по чужди умове, по ума на жените, но по своя ум.“ Наистина, една жена може да изкара ума на човека от мястото му, но може и да го намести. От жената зависи, но и от мъжа зависи. На глупавия мъж тя може да измести ума от мястото му, но на умния тя намества ума. Като ученици вие трябва да бъдете внимателни, да се пазите от външни примамки. Срещате една красива жена, с червисани устни и страни, с направени вежди, разкошно облечена. Тя ви погледне, усмихне се, и вие се влюбвате в нея, мислите, че като нея няма друга в света. Запознавате се, разговаряте с нея. Тя ви нарича ангел, божество, казва, че не може да живее без вас. Щом се ожените, отношенията ви се изменят. Тя ви нарича простак, невежа, грубиян и т. н. Вие се чудите какво е станало с нея, че толкова се е изменила. – Не, тази жена ни най-малко не се е изменила. Това са методи на „астралната жена“, с които природата си служи. За да даде добър урок на някой човек, астралната жена влиза в някоя женска форма и започва уроците си. Докато го привлече към себе си, докато му тури углавник, тя е мека, внимателна; щом тури углавник на врата му, тя взема камшика си и отваря друга страница от своята книга.

Съвременните хора страдат повече от жени, отколкото от мъже. Днес навсякъде срещате само жени, мъже няма още. Днес жените оправят света,

но все неоправен остава. Под думата „жена“, в широк смисъл взета, разбирам неразумния принцип в света. Под думата „мъж“ разбирам разумния, Божествения принцип в света. Следователно, днес светът се управлява от неразумния принцип, безразлично в каква форма се проявява той, в жена или в мъж. Ще дойде разумният, Божественият принцип, мъжът, който ще оправи света. Ще дойде положителната, Божествената наука в света, която ще оправи забърканите работи. Досега хората са се ръководили от чувствания и настроения. Чувстванията, настроенията, това са проявите на тъй наречената „астрална жена“. Тя казва, че ще прави каквото иска: яде ѝ се, ще яде; спи ѝ се, ще спи; разхожда ѝ се, ще се разхожда; не иска да се моли, няма да се моли. Каквото ѝ се прави, това ще прави, а дали е разумно, дали е на място това нещо, тя не иска да знае. Така правят и животните, само че животните не разсъждават. Обаче това не е никаква философия, никаква наука. Ще накарате някого да учи и той веднага ще възрази, че не е разположен да учи. Защо ще учи ? Професор няма да става, владика няма да става. Той веднага ще ви донесе ред доводи защо не трябва да учи.

Това са методи на „астралната жена“, която на обикновен език бих нарекъл „благородна дама“ или „английска лейди“. Тя забавлява и мъжете, и жените. Като влезе в някоя мома, тя започва да я въздига, да ѝ казва, че подобна на нея няма, затова трябва да се облича хубаво, да се хареса на някой богат, красив момък. Когато момата намери такъв момък и се ожени за него, благородната лейди обръща политиката си. Тя започва да се проявява чрез мъжа и го настройва срещу жена му. Той се отнася с нея грубо, жестоко и постепенно отношенията им се развалят. На друга страна благородната лейди ще срещне някой мъж и ще започне да му разправя, че толкова благороден, умен мъж не е срещала досега. Той трябва да се ожени за някоя знатна, благородна мома, да се повдигне още повече. След това виждате, че този момък напуска работата си и започва да търси богатата мома, от знатен род. Такива и ред още илюзии и заблуждения създава благородната лейди на моми и момци, на учени и прости, на професори, на владичи, на държавници, докато им тури юлара. Щом им тури юлара, тя ги остава сами да се учат. Хората трябва да ѝ благодарят, че тя е проявила голямо търпение и усърдие да ги учи и възпитава. Днес хората са уморени вече, не могат да следват пътя и школата на благородната лейди. Те търсят друг живот, по-сносен, по-красив от този, който досега са водили. Те искат чист живот, който да почива на здрава, положителна основа.

Първото правило за влизане в новия живот – живот на чистота и любов, е възстановяване връзката на човека с Първата Причина. Тази връзка трябва да бъде точно определена, ни по дълга, ни по-къса, откол-кото трябва.

Всяка сутрин дигайте ръцете си нагоре и мислено правете връзка с Първата Причина, с всички благородни и възвишени същества. По този начин ще имате възможност да придобиете онези условия, които са необходими за развиване на вашите дарби и способности, на вашите чувства. Без тази вътрешна връзка вие нищо не можете да постигнете. Тази връзка създава богати, разнообразни условия за развиване на човешките дарби и способности. Всяка дарба, всяка способност, всяко чувство у човека изискват специфична храна. Няма ли специфична, съответна за тях храна, те умират от глад. Някой човек е лишил религиозните си чувства от храна, вследствие на което те умират; друг е лишил съвестта си от храна, вследствие на което съвестта му умира; трети е лишил разсъдъкът си от храна, вследствие на което не може да разсъждава, но прави наблюдения само, събира факти и с това се повече товари, отколкото придобива нещо съществено. Като знае това нещо, разумният човек трябва всеки момент да бъде във връзка с Първото Начало на живота, оттам да черпи сокове за поддържане живота на своите дарби, способности и чувства. Този е първият метод за самовъзпитание на човека.

Като ви говоря така, това не значи, че вашите усилия не са допринесли нищо. Каквито и колкото усилия сте правили досега, те са дали нещо. Вие сте дошли до едно място, и оттам трябва да поемете. Каквото сте научили от благородната лейди, трябва да го приложите в живота си, да го използвате. Време е вече да се простите с нея и да започнете сами да работите. Какво прави майката със своето малко дете? Докато е малко още, тя го милва, гали, къпе, облича и съблича, храни. Щом стане на 7–8 години, тя го праща на училище, при по-строг възпитател и ако не слуша, пръчицата играе по гърба му. Следователно, откажете се вече от благородната лейди. Благодарете ѝ за всичко, което ви е научила, и кажете ѝ, че можете сами да учите. Вие сте ученик в първо отделение на Великата Школа – друг е вашият Учител. Него ще слушате и на Него ще се подчинявате. Че сте минали и ще минавате през страдания, това да не ви плаши. Красивото, великото се постига по пътя на страданията. Като знаете това, вие ще осмислите страданията си и ще ги използвате. Ако страданията не се използват разумно, те губят своя дълбок смисъл.

Коя е основната мисъл на тази лекция? За да намерите основната мисъл на лекцията, вие трябва да бъдете толкова концентрирани, толкова съсредоточени, че нищо друго да не ви интересува. Какво значи концентрирана мисъл? Едного осъдили на смърт. След големи молби от негова страна да пощадят живота му, съдът издал следното решение: този човек ще бъде помилван, ако може да обиколи града с гърне мляко на главата си, догоре пълно, без да разлее капка от млякото. Какво се иска от този човек? – Пълно концентриране. Той трябва да мине през града и да не

види, да не чуе нищо. Мисълта му трябва да бъде съсредоточена изключително към гърнето с млякото върху главата му. Най-малкото отклоняване от тази мисъл ще коштува живота му. Това значи концентрирана мисъл. Така трябва да бъде концентрирана мисълта на всеки, който изучава Божествената наука. Така трябва да бъде концентрирана мисълта на ученика. Той трябва да мисли само за гърнето с млякото, защото от него зависи животът му.

Упражнение. В продължение на три седмици работете съзнателно върху възпитанието на осезанието и на зрението си, като пипате само такива тела и предмети, които помагат за развиване на чувствителността ви. С очите си пък възприемайте само красиви образи и впечатления. Същевременно всяка сутрин дигайте ръцете си нагоре с мисълта, че се свързвате с Първата Причина, с възвишените и благородни същества. Тези упражнения ще развият чувствителността ви, ще развият и вашето въображение.

Ученикът трябва да развива своята чувствителност, своето въображение. Ако разгледате цигулката, с която днес хората си служат, ще видите, че и от нея се изисква чувствителност и въображение. Цигулката е образувана от две чела, а и в, свързани със знака на вечността – s. Въображението в цигулката е силно развито. От двете страни на магаренцето са двата отдушника – s, с формата на знака на безконечността или вечността. Цигулката има четири струни, които изразяват човешките ръце и крака. Струните сол и ре представят краката, а ла и ми – ръцете. В средата цигулката е по-тясна, а горната и долната част са по-широки. Тези две части на цигулката представят два принципа, свързани помежду си посредством тясната част. Горната част представя Божествения свят, а долната – човешкия. Звуковете, които цигулката издава, представят нейната мисъл. По средата на цигулката, от главата до долната ѝ част, е прекарана една математическа линия. Когато звукът минава по кривите линии на цигулката, той излиза през отдушниците и се докосва, т. е. отразява в математическата линия. Тогава имаме правилен тон. Същото може да се каже и за човешката душа. Когато човешката душа влезе в мозъка на човека, тя може, чрез ръцете и краката му, да изкарва правилни, хармонични тонове. Както хората държат отговорен ума за всичко, което човек прави, така и магаренцето в цигулката носи отговорност за сполучливото или несполучливо свирене.

Сега, като правим аналогия между цигулката и човека, тази аналогия не е абсолютна. Важно е обаче да се замислите върху нещата, да видите, че всичко, което човек е създал, не е произволно. То е резултат на някакво копиране. Човек копира нещата от природата. Например формата на

цигулката, дадена от преди триста години насаме, и досега още е запазена една и съща. Тя не е изменена в нищо. Значи формата на цигулката е взета от природата, не е произволна. Когато Мойсей слезе от Синайската планина, той започна да строи Скинията точно по формата на тази, която му се представи на планината. Щом е така, човек трябва да пресъздаде своето тяло точно по образа на първообраза, на това, което Бог първоначално е създал. В това отношение и на вас предстои велика задача – да пресъздадете своето тяло, да го извадете като майстори– творци. Които са способни, те лесно ще постигнат това. Които са слаби, те трябва да се упражняват, силни да станат. Като се упражняват, слабите стават даровити и добри.

Мнозина казват, че са сиромаси, че без пари нищо не могат да направят. Според мене няма сиромаси хора на земята. Всички хора са големи капиталисти, но не знаят къде и как да приложат капиталите си. Те имат много планове, но не знаят къде и как да ги приложат. Те седят и чакат да стане някакво чудо, да се наредят работите им. Наистина, виждате, че някой млад човек е свършил университет или музикална академия и чака да го назначат учител в някоя първокласна гимназия или музикант в някоя опера. Десетина души могат да заемат първите места, но какво ще правят останалите? Казвате, че човек трябва да бъде учен, за да си пробие път. Добре е човек да бъде учен, но какво ще прави онзи, който не е учен? Добре е човек да бъде търговец, да изкарва лесно прехраната си, но какво ще прави онзи, който не може да стане търговец? Всички хора не могат да бъдат учени; всички хора не могат да бъдат търговци или земеделци; всички хора не могат да бъдат господари. Щом има господари, ще има и слуги. За всеки човек е определено какъв трябва да бъде. Също така е определено какъв брой хора трябва да бъдат учени, какъв брой – търговци, земеделци, господари, слуги и т. н.

И тъй, работете съзнателно върху себе си да създадете своето бъдеще. От човека зависи да изправи своя живот, да създаде добри условия за себе си. Четете историята на Робинзон Крузо да видите какво може човек да направи. Четете живота на Йосифа, на Мойсея, на Христа, да видите какви сили и възможности се крият в човешкия дух. Мойсей прекара 40 г. в пустинята, за да изправи една своя погрешка. Йосиф прекара две години в затвор, за да развие известни дарби. Животът на великите, на силните хора в света е път, през който човешката душа, човешкият дух трябва да мине, за да се развие и укрепи. Някой отлагат работите си на земята и казват: „Като отидем на онзи свят, тогава ще работим.“ – Не, тези хора няма да работят и на онзи свят. – Защо? – Защото, който може да работи на земята, той ще работи и на онзи свят. И на онзи свят се дават служби, за които човек трябва да бъде готов да ги изпълни.

Задръжете в ума си следната мисъл: всички разумни желания на човека са постижими. – Как? – Като намери правилни методи за тяхното постижение. Всичко разумно е постижимо за човека, но за това се иска работа, приложение. Колкото знания и да има човек, той трябва да ги пусне в движение, както изворите текат в природата. Природата не търпи чешми с кранове, които се отварят и затварят. Нейните извори нямат кранове. Те текат непрекъснато. Колкото малко да е вашето знание, щом някой иска да му кажете нещо, вие трябва да бъдете готови да му предадете част от знанието си, но така, че той да остане свободен. Някой предава знанието си на даден човек, но същевременно иска да го обърне към Бога, да го направи член на дадено братство. – Не, свържи човека с Бога и остави го свободно да мисли, да чувства, както той разбира. Дойде ли някой при вас с молба да му кажете нещо за Господа, поканете го у дома си на обяд. Като се нахрани, оставете го да си отиде. Колкото пъти рече да ви запита нещо за Бога, сложете му трапеза да се нахрани. Като го храните цяла година наред, накарайте го и той да даде обяд на сиромасите и след това нека дойде при вас да му говорите за Господа.

Религиозните хора казват: „Повярвай в Бога и работите ще се наредят.“ Ние пък казваме: Без любов не може да се угоди на Бога. Без любов не може да се живее с Бога. Значи преди да повярва, човек трябва да люби Бога. Първо иде любовта, а после – вярата. Вярата е свързана с мъдростта. Който иска да познае Бога, той трябва да Го люби. За да разберете кой люби Бога, трябва да го посещавате най-малко една година наред да ви угощава. И ако в лицето на този човек не видите Бога, вие не сте Го познали. Любовта дава много, но и взема много. Който много дава, той много взема.

Сега като ви давам този метод за проява на любовта, това не значи, че непременно трябва да го приложите. Вие трябва да бъдете свободни, да направите само онова, което няма да ви спъва. Какъв смисъл има да приложите този метод, а после да съжалявате? Пък и този, когото каните на обяд, трябва да бъде внимателен. Достатъчно е 12 пъти през годината да го угостите, за да разбере какво нещо е Божията Любов. Когато двама души се обичат, те трябва да бъдат много внимателни помежду си. Любовта изключва всякакво натрапничество. Ако случайно някой направи някаква погрешка по отношение на любовта, той веднага трябва да я изправи. Когато гледа, че другите грешат по отношение на любовта, той трябва да се ползва от техните погрешки. Всяка погрешка, която виждате у другите хора, същевременно е и ваша погрешка. Чрез своите погрешки, както и чрез тия на своите ближни, човек изпитва, познава себе си. Например някой мисли, че е много търпелив човек. Дохожда при него

приятелят му да иска пари назаем. Той му услужва. Дохожда втори път – пак му услужва. Дохожда трети, четвърти, пети път – все му услужва. Обаче колкото повече зачестява, той казва: Докога още ще ме безпокоиш? Не мога повече да търпя. Изчерпи се търпението ми. Ти много прекали. Махни се от очите ми.

Така се справят хората от света. Обаче който се стреми към Божествения свят, той трябва да постъпва по нов начин. Като дойде някой човек десетина-двадесет пъти да му иска пари, той трябва да му каже: „Виж, решил съм да те направя наследник на имането си. Каквото имам, оставам на тебе. Вземи имането ми и разполагай с него, както искаш. Аз не съм дошъл на земята да се занимавам само с тебе. Аз имам отношения първо с Бога, после с ангелит, със светиите и най-после с хората. Нямам време да се занимавам с един човек с часове. Ако на всеки човек дам по една минута, колко часове и дни трябва да отделя за всички хора на земята? На земята има около два милиарда хора. Значи за всички хора трябва да определя два милиарда минути през годината. Като знаете това, съобразявайте се с времето. Мислете по колко време трябва да отнемате на всеки човек. Всеки има право да отнеме само по една минута от времето на човека. Внимателен трябва да бъде човек. Какво правят хората, когато отиват при Бога? – Отнемат Му цели часове. Оттук виждаме колко велик и дълготърпелив е Бог! Някой човек застане прав на молитва и с часове се оплаква, вайка се пред Господа, че е нещастен, бос и гол, невежа, не може да си помогне. Като го изслуша, Бог казва: „Дайте на този човек всичко каквото иска, да се освободим от него.“ Колкото повече богатства дава Бог на човека, толкова той е по-нещастен. Богатството не прави човека щастлив. Умът, разумността носи щастие на човека. Но и това щастие е временно. Следователно нито материалното богатство, нито умът и сърцето, като прояви на човека, могат да го направят щастлив. Постъпките му обаче могат да направят човека щастлив. Който не може правилно да постъпва, той не може правилно да решава задачите на своя живот.

И тъй, за да успявате в живота си, всеки трябва да има поне един приятел, който да го обича и напълно да му вярва. И тогава, каквато работа започне, той непременно ще успее, защото приятелят му ще го вярва. Ако по някакво неблагоприятно стечение на обстоятелствата той се провали някъде, приятелят му пръв ще го насърчи. Когато се намерите в голямо затруднение, достатъчно е приятелят ви да каже, че всичко ще мине, ще се нареди добре, за да се успокоите и насърчите. Една добра дума струва повече, отколкото цяла лекция от един час. Това, което говорях днес, ще ви помогне за в бъдеще, когато се натъкнете на големи мъчности. Засега вие можете само да слушате, защото не се намирате още пред големи мъчности.

Изпейте упражнението: „Махар Бену аба“.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!“

24. Лекция от Учителя, държана на
11 април, 1928 г. София. – Изгрев.

1928_04_15 По-драгоценен

неделна беседа

Синове на възкресението, X серия, III том (1928)

ПО – ДРАГОЦЕНЕН

---

31. Беседа от Учителя, държана на
15 април, 1928 г., София – Изгрев.

„Животът е по-драгоценен от храната, и тялото – от облеклото." (Лука 12:23)

„Животът е по-драгоценен от храната." – Това е уравнение с три неизвестни: X, Y, Z. Какво представя X в даденото уравнение? Той е една първична възможност, от която зависят следващите елементи на друго уравнение. Например, при каквото обществено положение и да се намира, гладният човек, трябва да задоволи глада си: дали той е философ, поет, музикант, или религиозен – той трябва да яде. Гладът е уравнение с три неизвестни. Първото неизвестно, X, подразбира: може ли отнякъде да се намери брашно, от което да се омеси хляб. Второто неизвестно – Y: кой ще омеси това брашно, да се направи от него хляб? Третото неизвестно – Z: де ще се намери фурнаджия, който да опече този хляб? Като се намерят тези три неизвестни, гладните пристигат на трапезата да ядат хляб. Първи от поканените сте вие.

Следователно, докато живее, човек трябва да се справя с нуждите на своя живот. Една от първите нужди на човека е да яде. Ако не се храни, той ще умре. Гладът носи смърт. Гладният трябва да храни душата си и тялото си. Гладът, като процес, може да се задоволи само с хранене. Оттук можем да извадим друго заключение, а именно: смъртта може да се задоволи само с живота. Значи, само животът може да нахрани и укроти смъртта. Дето има живот, смъртта не уморява хората. Това са ред противоречия, които съществуват в живота. За да се разрешат тези противоречия, нужно е знание. Знанието носи свобода, а невежеството – робство.

И тъй, първата храна, с която човек трябва да започне, за да прояви живота, това е любовта. Това значи да се пробуди висшето, т.е. Божественото съзнание в човека, или тъй нареченото будическото тяло на човека. Досега Божественото е спало, но трябва да се пробуди. То се е намирало в такова състояние, в каквото се е намирало яйцето, преди да се постави под квачката. Следователно, божественото съзнание чака сега да намери своите благоприятни условия да се излюпи. Щом се постави под квачката, пиленцето, само по себе си, ще се оформи. Докато е в яйцето

още, то ще образува главичката, телцето, крачката, крилцата си, и най-после трябва да дойде някой отвън, да му помогне да пробие черупката. Щом черупката се пробие, пиленцето веднага насочва главичката си към тази посока, и в него се създава ново движение, нов подем. Това наричаме ние раждане на оформения живот, който вътре се е създал. Яйцето, от което човек излиза, е по-голямо от камилското, което е образувано от 50 кокоши яйца. Щом се счупи това яйце, нищо не остава от него: нито главата, нито гърдите, нито стомахът.

Следователно, ако преди излюпването си, човек е бил яйце, а после се излюпи като пиле, има ли право това пиле да казва, че животът няма смисъл? Да казва човек, че животът няма смисъл, това значи, че той е още в яйцето, с неоформена глава. Да казва, че няма никакъв идеал в себе си, това значи, че той е още в яйцето, с неоформени гърди. Да казва, че и без храна може да се живее, това показва, че този човек е още в яйцето, с неоформен стомах. Обаче, със седене в яйцето, въпросът не се разрешава. Няма да мине много време, яйцето ще се развали, и смъртта ще дойде. Но и със смъртта въпросът не се разрешава.

Сега ще направя една аналогия, да видите, какво представя човека на земята. Съберат се няколко души и решават да образуват дружество. Съставят устав на дружеството и си избират председател, който не е нищо друго, освен главата на човека. После избират под-председател – дробовите на човека. Най-после избират секретар – касиер – сърцето и членове – стомахът на човека. Секретарят събира пари от членовете и ги внася в дружеството; по този начин се поддържа неговия материален живот. Такова нещо е и стомахът в човека. Той приема храна, смиля я, и по този начин поддържа живота на организъма. Освен тези три главни служби, в дружеството има и десетина почетни членове. Обаче, един ден това дружество фалира. Какво става с него? С фалирането на дружеството, председателят умира ли? – Не умира. – Подпредседателят умира ли? – Не умира. – Секретарят умира ли? – Не умира. – Почетните членове умират ли? – И те не умират. Щом дружеството умре, всички негови членове, заедно с управителното тяло, разделят помежду си капиталите му и с това го погребват. Същото нещо става и с човека. Следователно, когато някой умре, това значи, че той е напуснал председателското място на дадено дружество и става председател на друго някое. Тъй щото, когато се говори за смъртта, трябва да се знае, че умират само заведенията, учрежденията, или дружествата, в които хората са служили, но самите индивиди не умират. Тялото умира, но управниците му не умират. Председателят на човешкото тяло е главата ; подпредседателят – дробовите; касиерът – секретарят – е сърцето; членовете на дружеството – това е стомахът, който се грижи за храненето на общия организъм. Един ден цялото дружество, с

всичките свои служби, ще фалира, а ще останат само индивидите.

Съвременните хора се нуждаят от прави разбирания за великия живот и за неговите функции. Всеки търси този живот, подразбирам съзнателния, вън от себе си, а всъщност той се намира в самия него. Този живот се храни, т.е. поддържа се с любов. За да познаете, кой човек се храни с любов, първият признак е този, че поне половината човечество го обичат. Който не се храни с любов, той от никого не е обичан. Всички обичат здравите хора. Защо? Защото работят. Лекарите пък обичат болните хора, и то главно ония, които могат да плащат. Ако болният е беден, той трябва няколко пъти на ред да вика лекаря, докато отиде в дома му да го прегледа. Обаче, ако богатият извика лекар, последният веднага ще отиде в дома му. За да бъде обичан от лекаря, болният трябва скъпо да плаща. За да се учи, невежият трябва скъпо да плаща. За да се простят греховете на грешния, и той трябва скъпо да плаща. За да се освободи от оковите, затворникът трябва скъпо да плаща. Като влезе в затвора, богатият лесно се освобождава. Едва една година минава, откак го осъдили, и той – на този намаже колата, на онзи намаже колата, виждате, тъй се стекли условията, че го освободили от затвора. Какво станало, никой не знае. Умни са богатите хора! По-добре парите си да затворят, отколкото те да лежат в затвор. Ако някой човек носи на гърба си чувал с пари, а трябва да преплава морето, по-добре е да хвърли чувала с парите във водата, а той да изплава на повърхността, отколкото да потъне във водата. Заблуждават се, хората когато мислят, че не може без пари. Аз съм съгласен с това само в едно отношение, а именно: животът без пари в кръвта не може. Вън от кръвта, обаче, животът може без пари. Тази дума има три значения пара, пара и пари. Пара е това, което движи локомотивите. Тъй щото, и аз съм съгласен с вас, че и без пари не може, и без пари не може и без пара не може.

„Животът е по-драгоценен от храната.“ И наистина, храната е съществено нещо в живота. Когато влезе в организма, тя се превръща на кръв, на мисъл и на чувство. Без кръв, без мисъл и без чувства, животът на земята не може да се прояви. Щом храната е същественото в живота, вие трябва да я превърнете в хляб, т.е. в пара. Който превръща парите в пара, той е умен човек; който превръща парата в пари, той е глупав човек, той умира с парите на гърба си.

Христос казва: „Животът е по-драгоценен от храната.“ Той е ценен във физиологическо отношение затова, че и в яйцето още представя сформирани живот. Животът в яйцето очаква условия само да се излюпи. С други думи казано: Докато пилето не се е излюпило, първото условие за него е храната. То трябва да се храни в яйцето. Щом се излюпи, храната от

яйцето изчезва. Щом храната изчезне, животът изгубва условия да се развива. Животът може да се развива дотогава, докато природата е вложила в него условия да се развива. Значи, всички същества на земята имат условия да живеят, докато съществуват условия за живот. Щом условията изчезнат, и животът се прекратява. При това положение, всички живи същества трябва да минат в друго състояние, за да може Първичната Майка да им даде нови условия за живот, за развиване. Затова, именно, Христос казва: „Работете, докато е ден!“ Това значи: работете, докато имате условия. Щом изгубите условията, колкото и да съжалявате, не можете да ги върнете.

„Животът е по-драгоценен от храната.“ За тази цел, всеки трябва да се заеме да култивира живота си, да вярва, че в него се крият всички възможности за реализиране на доброто. Обаче, човек трябва да се домогне до тези възможности по един правилен начин. Ако избере неправилни методи, той нищо няма да постигне. За обяснение на тази мисъл, ще приведа следния пример.

Когато беше в Египет, Моисей се запозна с египетската мъдрост, придоби голямо знание. Той беше избран от Бога да освободи Израилския народ от робството, в което се намираше по това време. Обаче, при всичкото знание, с което разполагаше, Моисей избра един неправилен метод: като видя, че един египтянин се подиграва с един израилтянин, Моисей се хвърли върху египтянина и го уби. За да не го уловят, той го зарови в земята и избяга. На другия ден, Моисей вижда, че двама израилтяни се бият помежду си. Тогава той каза: Да се бият египтянин с израилтянин, разбирам; да се бият, обаче, двама израилтяни, това не разбирам. Той отиде да ги примирява. Тогава един от израилтяните му каза: Какво искаш? И мене ли искаш да убиеш като египтянина, когото вчера зарови в пясъка? Като разбра, че са видели престъплението му, Моисей се уплаши и избяга в пустинята, дето прекара цели 40 години да пасе овцете. Тук той видя погрешката на своя метод, а именно, насилието не изправя човека, нито го спасява. И наистина, мъчно се решава такава задача. Не е лесно да се домогне човек до метода на любовта.

Казвам: докато мисли, че с убийство може да разрешава мъчнотиите и трудностите на своя живот, човек е на крив път. Мъчнотиите не трябва да се убиват, но да се превръщат в динамическа сила. Умният човек с разумността си превръща мъчнотиите си в динамическа сила, която впряга на работа. Глупавият, обаче, с глупостта си, вместо да използва силата, която се крие в мъчнотиите му, за работа, той повече ги усложнява. От това, как човек се справя с мъчнотиите си, се определя неговата сила. Следователно, силата на човека седи в неговото вътрешно знание, да може

правилно да разрешава задачите на своя живот. Представете си, че някой човек разполага с големи богатства и знания, които, обаче, не може да приложи в живота си, не може да използва тяхната сила. Какво ще стане най-после с неговото богатство и знание? Той ще ги изгуби и ще стане последен сиромас. И тогава, като сиромас, пак няма да разреши задачите си. Значи, при това положение, нито богатството, нито сиромашията са в сила да разрешат въпросите и задачите на живота. Който разбира законите, които управляват богатството и сиромашията, и може да ги използва като динамическа сила в живота си, той ще се ползува разумно от тях. В това отношение, както богатството и сиромашията са необходими за развиването на човека, такава необходимост представя и гладът. Гладът носи смърт, но ако правилно се използва, той е динамическа сила, която продължава живота на човека. Който може да гладува и знае, как да гладува, той продължава живота си. Всички добри, разумни и велики хора в света са гладували, но глупавите, неразумните хора никога не са гладували. Като говоря за глада, аз имам предвид доброволно, съзнателно приетия глад. Който казва, че е гладувал много, той трябва да е разумен, добър човек. Който не е гладувал, той не може да говори за разумност; през целия си живот той е ял и пил, лягал и ставал, събличал се и се обличал, вследствие на което е дошъл до положение на воденица, която знае само да дрънка. Какво може да разбере воденицата от дълбокия смисъл на живота?

„Животът е по-драгоценен от храната.“ За кого? За разумния човек. Този живот крие в себе си вътрешни сили, вътрешни стремежи. От живота излизат безброй издънки, едни от които са човешките мисли, а други – човешките чувства. Който може правилно да използва своите мисли и чувства, той ще може правилно да използва и живота. Велика наука е да знае човек да обработва своите мисли и чувства. Че се явили в човека една лоша мисъл, или едно лошо чувство, това още не е зло. Злото седи в това, че човек не обработва тия свои мисли и чувства. Добро, благословение за човека е да знае, как да обработва своите мисли и чувства и да ги прилага в живота, както за своето благо, така и за благо на другите. Ако не умее да обработва своите лоши мисли, чувства и желания, човек ще се намери в положение да търси начини, как да се справи с тях. Често някои хора попадат на методи из живота на индусите, прилагат ги, но не получават никакви резултати. Например, като метод за работа, индусите казват: „Убий всяко желание в себе си!“ За индусите, този метод има смисъл, но за западните народи, той остава свършено безсмислен.

Следователно, когато се превеждат някои книги, или някои мисли от един на друг език, трябва да се разбира техния вътрешен смисъл. Който не разбира вътрешния им смисъл, той не превежда правилно. Например, в

„Книгата на безмълвието," на санскритски език е казано: Превърни всяка противоположна мисъл в динамическа сила и я употреби за добро. Като не разбират вътрешния смисъл на тези думи, преводачите - казват: Убий в себе си всички вълци и мечки! Какво правят съвременните хора? Те избиват вълците и мечките вън от себе си, а остават свободно вълците и мечките в тях да се размножават. Вълците и мечките са в самия човек, а не вън от него. Злото е вътре в човека, а не вън от него. Злото е резултат на неразумния живот на човека. Сега, да оставим настрана въпроса за злото. Има кой да се справя със злото, с неразумността в света. Който е създал света, Той има грижата за всичко. Няма защо хората да разрешават въпроса, защо светът е създаден така, а не иначе. Задачата на съвременните хора се заключава в това, те да разрешат своя живот, да подобрят неговите условия. И най-лошите условия на живота си, човек може да подобри, а същевременно и да използва за добро.

Сега ще приведа един пример, който купих за три хиляди лева. Той представя цяло съчинение и се заключава в следното. Дохожда при мене един младеж, който служи в някакво дружество, и ми казва: Господине, досега не вярвах в нищо, но отскоро започна да се събужда в мене малка вяра. Аз всякога съм бил свободен в мисълта си. Като го наблюдавам, виждам, че той е готов да говори неща, които даже не са били. Той продължи: Реших да туря край на живота си и дойдох при Вас, да ви помоля да ме спасите по някакъв начин. – Коя е причината за това решение? – Имам да давам три хиляди лева, но не мога да ги платя, нямам средства. – Струва ли за три хиляди лева да туряш край на живота си? Как направи този дълг? – Подписах една полица с чуждо име, и ако ме уловят, ще ме държат отговорен. Ако пък и възлюбената ми научи това, още по-зле за мене. – Ако ми дадете три хиляди лева, аз и моята възлюбена ще ви станем роби. Казвам: не е въпросът в това, ние не се нуждаем от роби, но ще му дадем три хиляди лева, за да спасим един живот. След това той трябва да води добър живот, не заради мене, но за себе си.

Както виждате, има хора, които са готови за три хиляди лева да се самоубият. Каква стабилност има в такива хора? Те не са готови да говорят истината, но лъжат, а след това искат да им се помогне. Този млад човек ме гледа право в очите, лъже ме и същевременно иска да ме убеди, че това, което говори, е истина.

Питам: кой човек, като се представя пред лицето на Първичната Причина и не говори истината, може да се надява на нейното благословение? Не, каквото говори човек, то трябва да бъде съгласно с истината. Каквото обещае, трябва да го направи. Той трябва да бъде честен, справедлив, благороден в постъпките си, и то в малките, а не в големите. Един човек не

може да носи товара на всички хора; той не може да обича всички хора; той не може да оправи целия свят. Само великите хора, само Синовете Божии могат да обичат всички хора. Само Бог може да обича всички живи същества. Обикновеният човек, обаче, може да обича един, двама, трима, най-много десетина души. При това, неговата любов, се раздава така, както светлината се разпръсва. По-близките му се ползват повече от неговата любов, а по-далечните – по-малко. Същото прави и светлината: по-близките предмети по-силно се осветяват от нея, а по-далечните – по-слабо. Колкото по-близо е човек до плодовете на някое дърво, толкова по-пресни ще ги яде. Колкото е по-далеч от дървото, толкова по-лоши плодове ще яде. Щом плодовете минават през няколко ръце, докато стигнат до човека, те изгубват своята първа свежест, своята здравина и цвят. Същото нещо може да се каже и за любовта, и за живота. Когато някой приема любовта направо от приятеля си, например, тя е по-силна; щом тази любов минава през няколко души, докато стигне до него, тя вече е изгубила част от своята сила, от своята свежест и красота. Животът се поддържа само чрез любовта. Който не люби, той е осъден на вечна смърт. Няма по-страшно нещо за човека от смърт, предизвикана от безлюбие. Силата на любовта е в самия човек. Сам за себе си, той е извор. Следователно, той не трябва да очаква на любовта на хората. Който люби, той е разумен човек. И тогава, няма той да ходи при хората, но те ще дохождат при него. При пресъхналите чешми никой не отива; при течащите чешми, обаче, всички хора се събират. Хората се трупат около богатите, а не около бедните.

Казвате: унижително е положението на бедния, на просеция. – Не е ли по-унижително положението на онзи, който краде, лъже и убива? Какво по-страшно от това, да обереш човека и да легнеш вечер в меко легло, завит с копринен юрган? За предпочитане е да легне човек на камък, като Якова, но да има спокойна съвест, отколкото да спи на меко, топло легло, но със смутена съвест. Ако завиете един светия с такъв юрган, той ще се разболе. Светията предпочита да спи на прост, но чист от престъпления козяк, или на зелената трева, отколкото на меки легла, напоени от грехове и престъпления. Те предпочитат зелената трева, защото тя е Божие притежание. Те са дошли на Божията земя да работят и да живеят и казват: Ние обичаме Бога, и щом сме дошли на Божията земя, ще спим върху нея. Земята не е на Наполеона, който искаше да завладее света. Тя не е нито на Бисмарк, нито на Цезаря, които искаха да оправят света. Какво остави Бисмарк на Германия? Дългове. Какво донесоха видните дипломати на Австрия? Разпокъсването ѝ. Какво донесоха видните дипломати на Русия? Опропастването ѝ. Ще кажете, че съдбата на тия народи е била такава. – Съдба съществува за глупавите, за обикновените хора, а за разумните, за великите хора съществува Божи Промисъл. За глупавия, за

неразумния човек съществува карма, а за разумния – дихарма.

Ето защо, страданията и нещастията на съвременните хора трябва да се разглеждат като отклонения от разумния живот, от законите, които Първичната Причина е поставила в живота. Следователно, страданията и нещастията имат за цел да върнат човека към първичния живот. Какъв е този живот? Той е живот на истинско знание, на вечна любов и мъдрост. При това грамадно знание, при тази велика и необятна любов, чрез които Бог се изявява, ще бъде смешно за съвременните хора, които казват, че служат на Бога, а правят малки, микроскопически добрини. Някой направи едно малко добро, и всички вестници започват да пишат за него. Какво добро е това? Имената на големите благодетели на земята не са записани в Божествената книга. В Божествения свят такива благодеяния се равняват на нашите стотинки. Когато преглеждате книгите на невидимия свят, тук-там, в малки графи, ще срещнете имената на няколко само благодетели от земята, които са внесли няколко стотинки. Тези няколко стотинки в невидимия свят се равняват на сто милиона наши пари. Само на сто души имената са записани в книгите на Божествения свят. Кои са тези сто души? Които изведнъж, на цяло са дали по сто милиона лева за някаква добра, разумна работа. Тези са истински благородните, знатните хора на земята, които са правили материални добрини. Да даде сто милиона изведнъж и после отново да започне да печели за човечеството – ето идеалът, към който всеки човек трябва да се стреми в живота си. Щом постигне този идеал, животът му ще се осмисли.

„Животът е по-драгоценен от храната.“ – Кой живот? – Който сега живеем. Който разбира формата, съдържанието и смисъла на този живот, той ще разбере дълбокото значение на думите, които Христос е вложил в стиха: „Животът е по-драгоценен от храната.“ Земеделецът трябва да разбира своята нива; градинарят трябва да разбира своята градина; ученият трябва да разбира своята наука; химикът трябва да разбира свойствата на елементите; техникът трябва да разбира законите на техниката; човек трябва да разбира законите на своя организъм. Изобщо, всеки човек трябва да разбира от науката, изкуството или занаята, с който се занимава. Знаете ли, коя е отличителната черта на човека? Отличителната черта на човека е честността. Ако обикновеният човек иска да стане необикновен, той трябва да развие в себе си честността. В отношенията си, във вземанията и даванията си, той трябва да бъде абсолютно честен, абсолютно изправен. Честни хора има много в България, но аз познавах един българин, който беше извънредно честен. Във всички свои взимания и давания, той беше изправен до стотинка. Това не е дребнавост, но честност. Благородството в човека пък е морална черта, която го свързва със свят, по-висок от физическия. На физическия свят човек трябва да бъде

честен, а в моралния свят, като душа – благороден. Благородството седи над честността. Благородният е не само честен човек, но той остава всичко да замине от него. Той е готов на високи, благородни жертви. Същевременно, човек трябва да бъде и милостив. Значи, човек трябва да бъде честен, благороден и милостив. Който има тези три качества в себе си, той ще бъде носител на светлина, от която всички хора ще се ползват.

Един ден Буда срещнал един беден човек на пътя си. Той го спрял, прегърнал го, целунал го и започнал да се разговаря с него. Като гледали това, учениците се чудили, защо Учителят им обърнал такова голямо внимание на този беден човек и Го запитали: Учителю, защо обръщаш такова внимание на този човек? Буда им отговорил: Един ден, в моето далечно минало, аз бях много гладен и се молих на Бога, но от глад едва се държах на краката си, вследствие на което не бих могъл да свърша молитвата си, да направя връзка с Първата Причина. В този момент, някъде из шубраците изскочи заек, който се хвърли в огъня, да се опече заради мене. Аз ядох от него. По този начин се укрепих и можах да свърша молитвата си, да се свържа с Първата Причина. Този заек е днешният брамин, когото виждате пред мене. Той се пожертвува заради мене.

Казвам: всеки човек трябва да направи такова добро, такава жертва, която да го свърже с Първата Причина. Това значи добро. Добро, което не свързва човека с Първата Причина, не е истинско добро. Ако се свържат с Първата Причина, всички хора ще живеят помежду си тъй, както Бог изисква от тях. Според новото учение, само онзи може да ви обича, който, преди всичко, обича Бога. И тогава, ако отидете на гости при такъв човек, той няма да ви пита, колко време ще му гостувате, но ще ви приеме като свой брат. Колкото време прекарате при него, всякога ще му бъдете приятен. Това не значи, че така ще приемете и онзи, който иде в дома ви да краде и лъже. Ако вълк влезе в дома ви, ще го приемете ли като свой брат? На вълка няма да направите нито баница, нито овца ще заколите, но първото нещо, което ще изисквате от него, е да изоре нивата ви. После, ще го заставите да пости, да се моли, да се изповяда, колко овце е изял, да се разкае, да се самоотрече от лошите си навици и т.н. И, ако той издържи на всички тия условия и ги изпълни, тогава ще го приемете като свой брат, отдавна желан и очакван.

Значи, всичко, каквото човек прави, трябва да бъде благо за самия него и за онзи, на когото го прави. Само така човек може да се повдигне. Същият закон виждаме и в растенията. Когато слънцето изпраща благата си, т.е. своята светлина и топлина към растенията, те я възприемат и благодарение на нея израстват, велики стават.

Следователно, всички хора, които минават за велики, за талантиливи, трябва с любов да служат на Бога. Защо? - Те са приели от Него блага, които са ги повдигнали. Който пожелае да служи на Бога от любов, в него непременно ще се събуди известна дарба, или някакъв малък талант, който постепенно ще се разраства. Щом срещна човек с някакъв талант, аз знам вече, кога и как е произлязъл този талант в него. Първият плод на Духа е любовта. Само любовта носи в себе си Божествените дарби. Който работи с любов, той в една година само може да се научи да свири, като някой от видните цигулари. В една година само той може да напише толкова романи, колкото някой от видните писатели може да напише в 20 години. Като четете романите на видни писатели, като наблюдавате живота, ще видите, че каквито способности и да се приписват на героите им, те още не са решаващи фактори в живота. Защо не са такива фактори? Защото не се хранят още с любовта. Докато не се храни с любовта, човек не може да бъде фактор в живота, не може да има никакво влияние в света. Ще кажат някои, че Наполеон е бил фактор в живота, понеже изменил лицето на Европа. Възможно е да е направил това, но посочете на едно конкретно благо, което Наполеон е внесъл в света, и за което да е обезсмъртил името си. Сравнете Наполеона с Христа и вижте, какво внесе Христос в света и какво – Наполеон. Христос свързва хората помежду им и ги застави да се обичат. Христос внесе любовта в света – една основна идея в живота. Наполеон внесе тщеславието. Който иска да владее света, той трябва да бъде силен. Христос казва: „Само разумният, само любещият човек е силен.“ Такъв човек има власт, и всички му се подчиняват доброволно, както децата се подчиняват на майката, която се грижи за тях. Те ходят около нея, допитват се за всичко, понеже тя желае тяхното добро. Майката влага част от своя живот в децата си, и когато те растат, развиват се и учат, тя се радва, защото живее чрез тях. Също такава е положението на всеки добър и велик човек, който работи за благото на другите. Трябва ли да се завижда на такъв човек? Радвайте се, че Бог се изявява чрез него. В това отношение Моисей имаше една добра черта, а именно: когато му казваха, че много пророци има в Израил, той се радваше. Защо? Той искаше да каже, че желае всички пророци да служат на Бога от любов, а не с насилие.

“Животът е по-драгоценен от храната.” Всички хора трябва да разберат тази мисъл, за да се освободят от робството на храната, от робството на парите, както и на външните условия. Не само обикновените хора, но и учените даже се влияят от временните условия на живота и казват: Без пари не може да се живее. Човек трябва да бъде богат, да има пари, да се храни добре, ако иска да живее и да се развива правилно. Питам: колко пари са нужни на човека, за да стане добър? Ако е въпрос за пари, за жилища, човек може да има много такива, но те не могат да го направят нито добър, нито учен. Казано е в Писанието: „В дома на Отца моего много

жилища има." Значи, на небето за всеки човек е приготвено по-красиво жилище от това, което има на земята. Но сега, бъдете доволни от тия, които имате на земята. „Животът е по-драгоценен от храната." Затова, на всички съвременни хора по целия свят казвам да не правят високи къщи, защото няма да мине много време, земната кора ще претърпи големи огъвания, и от тези къщи нищо няма да остане. Всички високи къщи ще се съборят, камък няма да остане от тях. Къщите, които за в бъдеще се строят, трябва да бъдат най-много един етаж и половина високи и не много масивни, защото ще се разсипят. Иде време, когато земната кора ще се огъва, а заедно с нея и вие ще се огъвате. Две години преди търновското земетресение дойде при мене една позната госпожа да ме пита, какъв съвет ще й дам за строеж, искала да си строи къща. Аз й казах да почака известно време, да не бърза да си прави къща. Тя ме послуша и отложи строежа за неопределено време. Наскоро след това стана земетресението в Търново, от което много къщи пострадаха. Като мина земетресението окончателно, тя си построи нова къща, а същевременно поправи старата си къща, която беше пострадала от земетресението. Ако не беше ме послушала, тя нямаше да има нито нова, нито стара къща. И двете къщи щяха да пострадат от земетресението.

Сега и на вас казвам: не си правете високи, масивни къщи! Във време на земетресение, за предпочитане са ниски, не толкова масивни къщи. Този съвет се отнася до разумните хора, които са готови да слушат, а за останалите, които не искат да слушат, никакъв съвет не давам, те са свободни да си правят къщи, каквито искат. Разумният човек не трябва да насочва ума си към материални блага, защото те ще го спъват в духовното му развитие. По-добре е човек да развива Божествената Любов в себе си, отколкото да придобива външни богатства. По-добре е човек да усилява разумността си, отколкото физическата сила. За обяснение на тази мисъл, ще приведа следния пример.

Един адепт на древността, наречен Елтамар, отишъл един ден в една местност, дето живели най-културните хора по това време. Той искал да помогне на тия хора, защото тъкмо при неговото пристигане, водата в тази местност се изгубила, и всички тамошни жители се измъчвали от голяма жажда, от суша и безводие. Адептът ги извикал при себе си и им казал да почака малко, да се въоръжат с търпение, докато приложи своето знание. Той построил една хубава чешма, от която потекла чиста, студена вода. Като видели това, жителите на тази местност се завтекли към чешмата, дето се явил голям спор, кой от тях пръв да си налее вода. Жрецът на капището се приближил към адепта и казал: Моля ти се, остави ме аз пръв да наля вода и да я занеса на своите богомолци, които ме чакат да свърша молитвата си. Адептът го запитал: Ако те оставя пръв да налееш вода и

занесеш на своите богомолци, ще станат ли по-добри? – Не зная, ще видим. – Тогава и аз ще видя, да ти дам ли пръв да налееш вода. След това идва един учител, спира се пред чешмата и казва на адепта: Позволи ми аз пръв да наля вода да занеса на учениците си да пият от нея, и след това да продължа обучението си. – Ако учениците ти първи пият вода, ще станат ли по-добри и разумни, ще могат ли по-добре да служат на Бога? – Не зная, нищо не мога да кажа. – Щом не знаеш, и аз се въздържа да дам първо на тебе вода. Започват едни след други да се изреждат всички ония, които имат свои обични, и да искат първи да вземат вода. Адептът всички запитвал: Ако занесете на своите обични първи да пият от тази вода, ще станат ли по-добри и по-разумни? – Не знаем. – Щом не знаете, и аз ще помисля, да ви дам ли първи да вземете от тази вода. Най-после пристига един генерал и казва на адепта; Моля, дайте ми път по-скоро да наля вода за войниците си, защото ми предстои важно сражение. Ако не пият вода, войниците ми са осъдени на смърт. – Ако победите в това сражение, какво благо ще допринесете на човечеството и на своя народ? – Не зная, ще видим. – Тогава и аз ще видя, да ви дам ли вода, или не. След това адептът се обърнал към всички присъстващи и казал: Нека свещеникът извика своите богомолци тук, сами да пият вода от чешмата, а не да им се носи на крака. Нека учителят доведе учениците си тук, сами да пият вода от чешмата. Нека генералът доведе войниците си тук, да пият направо от чешмата. И започнали да дохождат на чешмата млади и стари, учени и прости да пият от новата вода, да утоляват жаждата си. Като задоволили жаждата си, адептът се обърнал към всички със следните думи: Ето, хиляди години вече, как вие пиете вода от тази чешма, но понеже се отклонихте от правия път, забравихте Бога, извършихте ред престъпления, водата се изгуби. По Божия милост тя отново дойде, за да ви покаже, какво ви чака в бъдеще, ако не подобрите живота си и не се върнете в правия път. Ако не подобрите живота си, водата съвсем ще изчезне, а с това ще се прекрати и вашият живот. Докато пиете вода от новия извор, никой няма да умре.

Сега ще направя сравнение между водата и вечния живот. Водата представя живота. Затова, именно, мнозина казват: Животът е велик извор. Казано е в Иезекиил: Ако извърши престъпление, праведният прекъсва връзката си с Бога. Ако извърши добро, грешникът се свързва с Бога. Връзката с Бога трябва да бъде непреривна. Не е достатъчно човек само веднъж да повярва, или само веднъж да пие вода от Великия Извор на живота. Той трябва непреривно да черпи вода от Него, да се освежава. Ето, и Бог постоянно работи. Той никога не спи. В този смисъл, и ние трябва постоянно да работим, да бодърствуваме. Това е възможно за съзнанието на човека. Който служи на Бога, той е вещ в своите прояви. Ако е лекар, в своята практика не ще има нито един смъртен случай. Ако лекарят не

служи на Бога, повечето от пациентите му ще умират. Съвременните хора казват, че лекарят може да бъде виден, знаменит, само след дългогодишна практика. Те разбират, че в тази дългогодишна практика, той е правил много опити. Известно е, при това, на всички, че опитите могат да бъдат сполучливи и несполучливи. Същевременно те казват, че за да бъде добър, държавникът трябва да е направил ред погрешки, за да може от тях да извлече поука и опитности. Питам: какво научиха българите от многото войни в своето минало? Изхарчиха милиони и милиарди. Какво още научиха? Станаха упорити, твърди, като кремък, и развиха крайно критичен ум. Всички войни, които българите направиха, от началото на своето съществуване досега, се диктуваха от Сатурна, когото изпратиха да управлява България. Днес за днес един цар съществува в България – Сатурн, който с камшик я управлява. Най-размирният център в цяла Европа днес е Балканският полуостров. Понеже българите са твърди и упорити, невидимият свят ги постави на огън, да се смекчат малко. Българинът е много практичен. Като правих своите научни изследвания върху тях, много учени българи ми казваха: Кажи ни, до какви резултати дойде в своите заключения, за да използваме и ние тия данни? Казвам: 12 години ми са нужни, за да събера тия данни; други 12 години, за да ги обработя и още 12 години, за да ги препиша. Тъй щото, след 36 години ще ви дам някои данни. – Дотогава ние ще измрем. – Които останат живи, за тях ще бъде.

И тъй, учението, което е вложено в душите на хората, се предава по целия свят. Онези пък, които искат да бъдат ученици, в широк смисъл на думата, трябва да прилагат това учение в живота си. Днес има малко истински ученици, защото, като прилагат безразборно методите на окултизма, те губят силите си. Много от учениците на запад си служат с хипнотизъм, с внушение, като поддържат, че човек трябва да има силна воля, за да си служи с тези опити. Обаче, силната воля изисква разумност. Без разумност волята може да стане толкова твърда, че да поквари мозъка на човека. Вследствие на такава силна воля се явяват ред отрицателни резултати. Религиозните хора пък, които възприеха Христовото учение по буква, се натъкнаха на много заблуждения. Те казват, че хората трябва да бъдат милостиви, да правят добрини. Когато иска да направи добро някому, човек първо трябва да се обърне към Бога, да запита, трябва ли да направи добро на този човек, или не трябва. И когато иска от другите да му правят добро, той пак трябва първо да се обърне към Бога, да запита, трябва ли да иска съдействието на другите хора, или не. Ако му се отговори положително, тогава само той трябва да се обърне към онзи, от когото иска съдействие, с думите: Братко, аз имам добър занаят, затова те моля да ми дадеш възможност да ти услужа в нещо, за да изкарам днешната си прехрана. Аз мога и да копая, и да ора, и поезии да пиша. – Добре, аз

имам дъщеря, която обича поезията. Какво стихотворение ще ѝ напишеш? – Ще ѝ напиша нещо хубаво за слънцето, за любовта. Следователно, човек трябва да бъде внимателен и когато дава, и когато иска.

Съвременните хора говорят за любовта, но те още не я разбират. Те на всяка стъпка се критикуват, обиждат и считат, че не са достатъчно оценени. Питам: Кой учени, или кои велики хора, от паметивека до днес, са били оценени? Кой поет, кой философ, кой учен досега е бил оценен, почитан или уважаван, както трябва? Всички велики хора са умрели, а телата им са изядени от червеи. Каква почит е тази? И след всичко това над гробовете на тия велики хора са съградени паметници. Тия хора може да са велики, но не са светии. Светиите не се нуждаят от паметници. В една от своите поезии, Ботев казва: „Не Ти, Боже, Който си на небесата, но Ти, Боже, Който си в сърцата.“ – Щом Бог е в сърцата на хората, нека тия хора Го проявят, всички да видят, че наистина Бог живее в сърцата им. Бог, Който живее в сърцата на хората, трябва да бъде силен: за три хиляди лева не трябва да се продава, за пари не трябва да се жени, нито да се самоубива. Той е господар на положението, господар на условията. Много от религиозните хора, които минават за Синове Божии, наместо да работят, да помагат на себе си и на ближните си, подават ръка и просят. Срам е за човека на 20 век да се самоубива, да проси, да го осъждат, да лежи в затвор и т.н. Срам е за тия хора да се гонят помежду си, че този вярва в Бога, а онзи не вярва. Кой вярва днес в Бога? Всички хора са безверници. Вярата изключва безверието. Някой казва, че вярва в Бога. Който вярва в Бога, той ще бъде подложен на изпит. Как? Ще му кажат да продаде имането си, да го раздаде на сиромаси и да тръгне да проповядва. Този е един от начините за изпитване вярата на човека. Питам: колко души в България са готови да изпълнят тази заповед? – Ами какво ще правим с жените и с децата си? – И те да дойдат с вас. – Кой ще ни храни тогава? – За това не мислете. Ще дойде ден, когато ангелът ще похлопа на сърцето на всеки човек и ще му каже: Ти знаеш да свириш на цигулка. Вземи цигулката си и тръгни из света, да свириш на хората, да им проповядваш. – Ами жена ми и децата ми? – Нека всеки от тях вземе своя инструмент, бил той перо за писане, мотика, търнокоп, лопати, и всички заедно тръгнете да проповядвате Словото Божие. Идете, дете Бог ви праща. Това значи послушание.

Казвате: Как така ние, културните хора на 20 век, да тръгнем от град в град, или от село в село да се опозоряваме? – Че вие сега сте опозорени. Но ако тръгнете да проповядвате за Бога, от положението, в което се намирате сега, ще се повдигнете и светии ще станете. Ще работите за Великото в света, без да очаквате паметници да ви правят. Няма по-хубаво нещо от честния, от благородния, от милостивия човек. Те са живи паметници, на

които всеки трябва да се кланя. По-добре е великият скулптор да извае една статуя и да я продаде на някой богат човек, отколкото да прави паметници и бюстове на велики хора и да ги излага по градините, по улиците и площадите. В дома на богатия човек статуята ще бъде при добри условия, и кой как дойде в къщата му, ще я гледа, ще ѝ се радва. И парите, които скулпторът получи за тази статуя, ще бъдат превърнати в динамическа, в животворна сила, с която ще лекува хората.

„Животът е по-драгоценен от храната." Всеки художник, всеки музикант, всеки скулптор седи по-високо от своето произведение. Наука, изкуство, поезия, техника – всичко това трябва да се впрегне на работа, в услуга на Бога, на Божия Дух. Ще кажете, че съвременната наука казвала това-онова. Какво казва съвременната наука, това не е важно. Ако иска да се развива, тя трябва да бъде в услуга на Божествената наука. Съвременната наука е произведение на човешкия дух; следователно, тя е наука на обикновения човек. Обаче, истински учени са честните, благородните, милостивите хора. Те са живите паметници в света. Каквото кажат тези хора, така е. Техните твърдения не търпят критика. Дойде някоя циганка, вземе ръката на човека, гледа в нея и гадае: Ти си много щастлив човек. Ще се ожениш за млада, красива, черноока мома. Колкото повече пари дадете на циганката, толкова повече ще гадае. Тази циганка не знае, че чернооките хора създават големи неприятности. В едно варненско село две циганки ходили от къща в къща да врачуват. Един ден те отишли в дома на една богата селянка, която имала само една дъщеря, искали да ѝ предскажат, кога и за кого ще се ожени. Дъщерята не била в къщи. Майката им казала да влязат в коридора, да почака малко, докато дъщеря ѝ си дойде. Те видели в коридора един голям кош с брашно. Едната циганка сграбчила богатата селянка и пъхнала главата ѝ в коша с брашното, а другата влязла в стаите да краде. Като взели, каквото им трябвало, първата от тях освободила домакинята, после и двете заедно си отишли. След малко дъщерята се върнала и, като видела главата на майка си цяла побеляла от брашно, разбрала, че са дохождали циганки в къщата им.

Ще кажете, че тази жена била много глупава, дето се оставила на циганките да си играят с нея. Питам: нима вашите глави не са посипани с брашно? Днес хората се безпокоят за най-малките неща и са готови за нищо и никакво да се самоубиват. Цели девет месеца вашите майки са ви носили в утробите си, а вие сте готови за един час да свършите с живота си. Вие продавате живота си много евтино, само за три хиляди лева. Обаче, не знаете, че и най-големите ви мъчнотии не струват даже и три хиляди лева.

„Животът е по-драгоценен от храната." В живота се крие силата на човека. Да познаете Великия в своите мисли, чувства, действия, както и в проявите

на своя дух и на своята душа, това значи придобиване на сила, която животът съдържа в себе си.

Сега, по случай Великден, желая на всички да превърнете стария си живот в динамическа сила и да внесете в него абсолютна честност, абсолютно благородство и милосърдие. Ако внесете тези три качества в душата си, вие ще придобиете онова вътрешно богатство, което представя идеал в живота на всеки човек. Само по този начин Божественият свят ще се разкрие пред вас, с всички свои възможности и богатства, с всички свои складове от хранителни припаси. Тогава за всички ще има храна, всички ще бъдат осигурени за вечни времена. Само така човешкият свят ще се оправи. Външният свят е оправен, но светът на човека още не е оправен. Обаче, всеки трябва да знае, че бъдещата култура няма нищо общо със старата. Както гъсеницата няма нищо общо с пеперудата, и както пеперудата няма нищо общо с гъсеницата, така и новият живот няма нищо общо с стария. Време е вече хората да излязат от стария живот. Обаче, докато се приготвят новите условия на живота, хората ще се намерят пред кръстопът, пред дилема.

Като знаят това, Учителите на човечеството предупреждават хората, а специално своите ученици, да бързат. Времето е скъпо, денят е равен на век. Който може добре да използва времето, той ще придобие големи богатства. Бъдещето е важно и велико. Работа се изисква от всички. Тази е единствената философия – никаква друга философия не може да ви помогне. Да мислите, че като се преродите, тогава ще работите, или че някаква нова религия ще ви спаси – това са празни работи. Освен работата, нищо друго не може да ви спаси. Освен вярата ви в Божия Дух и в Божествената наука, нищо друго не може да ви спаси. Учете се от звездите, вслушвайте се в техния шепот. Те светят и тихо нашепват: Радвайте се за възможностите, които ние откриваме за вас. Ще дойде ден, когато ще се ползвате от тези възможности. Тук се готвят места за вас. Ще кажете, че това са залъгалки. – За предпочитане е човек да се залъгва, отколкото да се самоубива, както е намислил младият човек, за когото ви говорих. – Ами ако след получаване на парите пак се самоубие? – Не, щом получи парите, той няма да се самоубие. В такъв случай, за предпочитане е по-малкото зло пред по-голямото. Да служиш на истината, това е най-малкото зло, което може да сполети човека. Да се отклониш от истината, това е най-голямото зло, което може да сполети човека. Сега ще дам няколко важни максими за живота. Те са следните: животът изключва смъртта; истината изключва лъжата; мъдростта, която носи светлина и знание, изключва тъмнината и невежеството; правдата изключва всякаква неправда; милосърдието изключва насието. Който се води по тези максими, той ще се ползва от великите блага и богатства на живота, той ще бъде новият човек, носител

на новата култура.

„Животът е по-драгоценен от храната." Кой живот е по-драгоценен от храната? Който ни е даден от Бога. Този живот струва повече, отколкото благата, които земята може да ни даде. И Христос говори за този съзнателен живот.

Сега, поздравявам всички с Възкресение Христово, като ви пожелавам да възкръснете, без да става нужда да се повтарят поздравления, като тия в Чирпан. Пожелавам ви Бог да ви проговори, но не чрез езика на чирпанското земетресение. Ще дойде ден, когато в света ще стане такова земетресение, от което главите на хората ще побелеят. Главите им ще побелеят, но сърцата и умовете им моментално ще се отворят. Тогава всички хора ще излязат под открито небе, под небето на Божията Любов, на Божията Мъдрост и на Божията Истина. Тогава всички хора единодушно ще отправят своята благодарствена молитва към Бога за всички добрини, които Той им е направил от създаването на света до сега.

31. Беседа от Учителя, държана на
15 април, 1928 г., София – Изгрев.

Книги: Синове на възкресението (Сила и Живот. Десета серия (1927–1928).
Том III. София, 1934) 8 беседи от 29 януари 1928 г. до 15 април 1928 г.

Начало: 10:00

ДОБРОТА И РАЗУМНОСТ

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!”

Размишление.

Сега ще ви кажа една мисъл, да видим какво ще разберете от нея. Тази мисъл е следната: Силните ще носят тежестите на слабите. Какво означава тази мисъл? Всеки има известно разбиране, но се стеснява да изкаже мисълта си. Стеснението е дошло, когато човек е излязъл от рая. Когато някой се стеснява да се изкаже, друг се решава да каже какво мисли по даден въпрос. Щом се изкаже, той изпитва приятност, известно доволство, че се е освободил от нещо. Кое е по-хубаво: да се стеснява човек или да му е приятно? Човек се стеснява, когато каже някаква глупост. Човек се радва, когато каже нещо умно. Следователно стесняването е на място, когато човек се страхува да не каже нещо глупаво. Тогава по-добре нека се въздържа, да не изкаже някаква глупост. Ако може да каже нещо умно, което ще зарадва всички, човек трябва да бъде свободен, да не се смущава.

Казва се, че човек трябва да бъде духовен. Що е духът? Духът е закон на движение. Движението е израз на интелигентност. Интелигентността е израз на доброта. Човек не може да бъде интелигентен, ако духът му не е в движение. Степента на човешката интелигентност се определя напълно от бързината на движението на неговата мисъл. Колкото по-бързи са трептенията на мисълта, толкова по-умен е човек. Някой се хвали с мисълта си, че била много обширна, обхващала целия свят. Мисълта може да обхваща целия свят, но не може да го управлява. Следователно, да обхващаш нещата, това е едно; да ги управляваш, това е друго. Обхващането и управляването са две различни неща. Едно дете може да управлява цял дом, но не може да го обхване, да го държи в ръцете си. Посейте едно житно зърно в земята и вижте ще можете ли след сто години да го обхванете. Значи някой неща са постижими за дадена епоха, а непостижими за друга. Някой казва, че иска да разбере еди-кой си човек, да обхване мисълта му, да го обгърне в себе си. Ако този човек е в положението на жълъд, ти можеш да го разбереш, да го обхванеш. Но ако той е станал вече стогодишен дъб, по никой начин не можеш да го разбереш и обгърнеш. Казвате, че искате да разберете еди-кой си човек. Как ще го разберете? Той е минал през различни места, носи в себе си

различни опитности и придобивки. Преди милиони години той е бил на Сатурн, после на Слънцето, на Луната, отдето слязъл на Земята. Как ще го обхванете? Как ще го разберете? – Вярно ли е, че той е обиколил толкова планети? – Според твърденията на окултистите е вярно, но вие сте свободни да вярвате, или да не вярвате. Как можете да разберете един човек? Това е мъчна работа. Преди всичко човек трябва да разбере себе си. Щом разбере себе си, той ще разбере и другите. Мъчно е обаче човек да разбере себе си.

Още в древността Сократ е казал: „Познай себе си“. Човек се погледне, вижда, че има очи, уши, нос, уста, ръце, крака; чува, че говори, че се движи; забелязва, че мисли, че чувства, но въпреки това не се познава. След това взема сантиметър и се измерва на височина, на широчина, но и при това положение не се познава. Той не се познава на земята, а как ще се познае, като замине за другия свят? Ще кажете, че ще се познаете по астралното си тяло. Така е, но какво знаете за астралното тяло на човека? Докато сте на земята, вие тежите 50-60-70 кг., а в астралния свят ще тежите едва няколко грама. Какво ще направите с такава тежест? Ако слезете с астралното си тяло на земята, вие ще се намерите в чудо. Най-малкият ветреца ще ви носи из пространството като с аероплан. Вие ще се чудите защо нямате никакъв устой, какво е станало с природата, какво е станало с вас, че не можете за момент само да се задържите на земята. Учени, философи, които са заминавали за онзи свят, са оставали дълго време на земята с астралните си тела и като не са разбирали законите на това тяло, чудили са се на промените, които ставали в природата. Щом се спирали, вятърът веднага ги задигал във въздуха. Който влезе неподготвен в онзи свят, той се намира пред по-големи противоречия от тези на земята. Как ще примирите противоречията в живота? Това са величини, с които от една страна, борави науката, а от друга страна – човешкото съзнание, но и те не са в състояние да примирят противоречията. В теоретическо отношение поне е така. Как се примиряват противоречията практически, това е друг въпрос. Божествената, абсолютната наука разполага с ред методи за справяне, за примиряване с противоречията.

Едно от големите противоречия на земята е съществуването на богати и сиромаси. Между богати и сиромаси всякога съществува известно противоречие, известно стълкновяване. На какво се дължи това стълкновяване? Сиромасът постоянно мисли как да стане богат, по какъв начин богатството на света да мине в неговите ръце. Богатият пък мисли как да запази богатството си, по какъв начин да го увеличи и как по-майсторски да използва сиромаша, главно неговия труд. Богатият постоянно казва на сиромаша: „Ти искаш да станеш богат, а не работиш.“ Ти трябва да работиш! – нищо повече. Богат човек е онзи, на когото касата

е пълна; сиромаш е онзи, на когото касата е празна. Как ще примирите тези двама души помежду им? При сегашното разбиране на хората, богатият и сиромашът не могат да се примирят. Богатият иска касата му винаги да бъде пълна и все повече да се пълни. И сиромашът иска касата му да бъде пълна. При това положение на работите, противоречията между богатия и сиромаша винаги остават неразрешени.

Като ученици вие трябва правилно да разрешите тези противоречия. За тази цел трябва да отправите погледа си към природата, да видите какво тя е вложила в идеята за сиромашията и богатството. В сиромашията тя е вложила мощна, велика сила за постижение на нещо. Следователно сиромашът има възможности в себе си да работи, да се стреми към известни постижения. Той разполага с голяма енергия в себе си, която може да вложи в работа. Какво по-красиво и по-приятно нещо от работата? Като не разбира богатството, което природата е вложила в сиромашията, сиромашът се оплаква, че няма пари, няма условия да стане учен човек, да разработи своите дарби и способности. Този човек е застанал на крива база в своите възгледи. Преди всичко той трябва да разбере, че знанията не се придобиват само с богатство. Освен това той трябва да разбере още, че външните знания не правят човека учен. Природата е предвидила сиромашията като цел за постигане на друго нещо. Тя няма предвид от сиромаша да прави учен или богат човек. Тя има предвид да превърне сиромашията в доброта. Сиромашът трябва да стане добър човек, а богатият – разумен.

Когато сиромашията се превърне в доброта, а богатството – в разумност, както природата е определила, между богатия и сиромаша няма да има никакво противоречие. Добротата е Божествен извор, който постоянно се излива навън. Когато човек отвори крана на този извор в себе си, той започва да дава от своята доброта на всички, да ги напоява, както водата напоява всичко, каквото срещне на пътя си. Когато богатият стане разумен, в него се отваря друг извор, друго течение, което също така се излива навън. Следователно когато сиромашът стане добър, а богатият – разумен, светът ще се спаси. С други думи казано: когато доброта и разумността се съединят в едно, светът ще се спаси. Това не значи, че сиромашът не е добър, нито богатият не е разумен, но ние имаме предвид специфична доброта и разумност, които са в състояние да изправят и спасят света.

И тъй, когато сиромашът придобие тази специфична доброта, той става добър. Следователно добрият човек всякога може да бъде богат. Оттук можем да извадим следното заключение: щастието се вози на две каляски – на каляската на доброта и на каляската на разумността. Тази е причината, поради която хората не могат да хванат щастието. Как ще

хванете едновременно двете каляски? Още едно нещо трябва да се знае за щастieto, а именно: Щастieto обича само любовта. Който иска да бъде щастлив, той трябва да си приготви две каляски, т. е. да съдържа в себе си и мъжа, и жената – бащата и майката. Тогава на едната каляска ще тури добротата – дъщерята; на другата каляска ще тури разумността – синът. Значи майката ще роди дъщеря – добротата, бащата ще роди син – разумността. Дето е щастieto, там е любовта. Щастieto е дете на любовта, а любовта е майка на щастieto. Когато щастieto тръгне за някой дом с двете си каляски, с него заедно иде и любовта. Дето са щастieto и любовта, там добротата и разумността работят в пълно съгласие и хармония.

Когато някой иска да знае каква е задачата на човека, казвам: Задачата на човека е двойка. От една страна, той трябва да разреши задачата на своето сърце, а от друга – да разреши задачата на своя ум. Задачата на човешкото сърце е да придобие доброта; задачата на човешкия ум е да придобие разумност. Те могат да се съединят помежду си посредством вътрешна връзка. Само при това състояние човек може да бъде здрав, да постигне желанията си. Тази задача може да се даде само на ония, които имат искрено желание да работят. Казвате: „Вярно ли е всичко това, което ни се говори?“ – Опитайте и ще се уверите. Аз говоря само онова, което съм опитал, проверил и в което живея. Дигам ръцете си нагоре и веднага влизам в съобщение с Божествения свят. Искam да сляза долу, в ада, веднага слизам. И с възвишените същества се разбирам, и с низшите същества се разбирам. Като сляза в ада, веднага ме канят да пием. Сядам заедно с тях, турям своята оканица, пълна с вода, и започваме да пием. Те пият вино, аз пия вода. В края на краищата те се опиват, изгубват всичко. Аз съм трезв, бодър, придобивам знания, научавам един урок от тях и си заминавам. Те започват да ме търсят тук-там, но не могат да ме намерят. – Защо? – Аз съм дегизиран. Не само те не могат да ме познаят, но и вие не бихте могли да ме познаете. Как ще ме познаете в онзи свят? Мислите ли, че там ще имам брада и мустаци като тука? С брадата и мустациите си аз опитвам ума ви, както децата в училище се изпитват. На земята, колкото и да сте възрастни, вие сте още деца. Аз се занимавам с вас и ви уча, защото обичам да работя с деца. На възрастни, на стари хора не обичам да говоря, нито да ги уча. И в Писанието е казано: „Ако не станете като децата, не можете да влезете в Царството Божие.“

Съвременните хора, като станат 50–60- годишни, току поглеждат косата си и казват: „Остаряхме, побеляхме.“ Според мене това е заблуждение. То е все едно някой млад момък или някоя млада мома да играят на сцената роля на стара баба или на стар дядо. Докато е на сцената младият момък играе роля на стар дядо. Щом слезе от сцената, той е млад момък, 21-годишен. Докато е на сцената, младата мома играе роля на стара баба.

Щом слезе от сцената, тя е млада, 21-годишна мома. Каквото и да говорите на съвременните хора, нищо не може да ги убеди, че са стари. Следователно и на вас казвам да не вярвате, че сте стари. Вие сте дегизирани, играете роля на сцената на стари баби и дядовци. Обаче слезете ли от сцената, вие сте млади моми и момци.

И тъй, нека идеалът ви бъде вътрешно да се подмладявате, а не да останете външно вечно млади. Това може да се постигне само чрез доброта на сърцето и разумност на ума. Само по този начин може да се създаде хармония между хората. В музиката се говори за хармония и мелодия. Хармонията се нуждае от разумност, а мелодията – от доброта. Ако музикантът не може да съедини хармонията и мелодията в едно, той не може да се нарече истински музикант. Обикновено хармонията се поставя в края на музикалната пиеса. Тя е цветът на пиесата. Хармонията внася разширяване, а мелодията – мекота. Любовта се проявява чрез мелодията. Много оратори, проповедници имат хармония в себе си, но мелодия им липсва. Ако проповедникът или ораторът има и мелодия, той е в състояние да разплаче слушателите си. Хармонията се отнася до ума мелодията – до сърцето. Западноевропейската музика прилага повече хармонията, а източната музика – мелодията. Ако един западноевропейски музикант иска да изсвири някое парче от източната музика, той няма да го изсвири добре. И ако на източния музикант се даде да изсвири нещо от западноевропейската музика, и той не може да го изсвири правилно. – Защо? – Защото законите на едната музика са едни, на втората – свършено други. Същото може да се каже и по отношение на добротата и разумността. Законите, чрез които разумността се проявява, са едни, а тия, чрез които добротата се проявява, са други. Ето защо богатият не може да стане добър, и сиромашът не може да стане разумен. Такъв е законът. Ако богатият иска да стане добър, той трябва да осиромашее. Ако сиромашът иска да стане разумен, той предварително трябва да разбогатее. Христос е казал: „Богатият не може да наследи Царството Божие.“ С това Христос искал да каже: Богатият, който не може да превърне богатството си в разумност, не може да наследи Царството Божие. Такъв богат човек смело може да се нарече глупав. Затова именно стихът, който Христос е изказал за богатия, може да се преведе в следния смисъл: „Глупавият не може да наследи Царството Божие.“ Този е вътрешният смисъл на стиха. Богатият има задача да стане разумен, а сиромашът има задача да стане добър. Ако иска да стане добър, богатият трябва съзнателно да раздаде богатството си на сиромасите. Ако иска да стане разумен, сиромашът трябва съзнателно да работи върху себе си, да придобие богатство, да стане богат човек. Доброта и разумност са богатство за човека. Тъй щото те са величини, които човек може да превръща. Той може да работи с тях, както математикът работи с числата.

И тъй, сиромашията и богатството са възможности за постигане на нещо, от което човек се нуждае. Ако човек съзнава това, като осиромашее, той трябва да се радва. Той трябва да извика приятелите си на угощение, да им каже, че от този момент за него наставка нов живот. Който гледа това угощение, той ще се чуди как е възможно човек да осиромашава и да се весели. Тогава какво трябва да прави човек, когато забогатява? Според мене когато забогатява, човек трябва да се предаде на пост и молитва; целият му дом да прекара един ден в пост. Значи когато осиромашава, човек трябва да се радва, да дава угощение на приятелите си. Когато разбогатява, цял ден трябва да прекара в пост. Това значи разбиране на живота. Който разбира смисъла на сиромашията, само той може да стане добър; който разбира смисъла на богатството, само той може да бъде разумен.

Като ученици вие искате да вървите на-пред, да се развивате, без да си задавате въпроса, какво се изисква от вас. За да вървите напред, вие трябва да следвате пътя на любовта, без какво и да е отклоняване. Вън от този път няма условия за развитие. Казвате: „Какво трябва да правим тогава?“ – Две неща се искат от човека: да е в състояние да направи на някого микроскопическо добро или микроскопическо зло. Бог обръща внимание само на онзи човек, който може да направи на някого едно микроскопическо добро или микроскопическо зло. Който може да направи едно микроскопическо добро или едно микроскопическо зло, той е майстор. За да разберете значението на микроскопическото добро и на микроскопическото зло, ще приведа следните примери. Представете си, че един разбойник е намислил да убие един добър човек заради богатството му. За тази цел той се скрива зад едно дърво и го причаква, с пълна пушка. В това време Бог внушава на една пчела да ужили разбойника в окото. Пчелата веднага изпълнила заповедта на Бога. Тя силно ужилила разбойника по окото, вследствие на което той цял се разтреперил и изпуснал пушката от ръката си. Разбойникът намислил да направи най-голямото зло, но му попречили. Пчелата е направила микроскопическо зло, с което е предотвратила да стане най-голямото зло. Малкото зло спира голямото. След това иде онзи, който може да направи микроскопическо добро. Той превързва окото на разбойника, който благодари и казва: „Слава Богу, че не ослепях!“ Това са примери за микроскопическо зло и добро в света. За тях всеки благодари, защото идват в моменти, които спасяват човека от голямото зло. Засега голямото добро и голямото зло не дават добри резултати. Например някой богат човек дава четири крини жито на един сиромаш, но последният е недоволен от богатия и казва: „Издник, само това ли се откъсна от сърцето ти?“ – Остави Бог да го съди. Бъди благодарен на най-малкото

добро. Някой направил някакво голямо зло на съседа си, запалил къщата и хамбарите му. Пострадалият се ожесточава срещу него, иска да го даде под съд, да му отмъсти за нанесените щети и загуби. – Остави Бог да го съди. Бъди благодарен, че не е посегнал на живота ти, че остана жив.

Мнозина поддържат мисълта, че човек не трябва да бъде добър. Прави са тези хора. Човек трябва да бъде толкова добър и толкова лош, че да е в състояние да направи микроскопическо добро или микроскопическо зло. Например ако човек чуе, че някой говори лошо за някого, нека го жилне по езика, да се надуе малко езикът му, да не говори лоши работи. Ако друг някой гледа лошо, отрицателно на нещата, нека дойде някой отвън да го жилне по окото, да се опомни, да гледа положително на всичко, което го обикаля. Това е микроскопическото зло, което човек може да направи. След това ще дойде трети, да превърже окото на пострадалия, да направи микроскопическо добро. Микроскопическото зло и микроскопическото добро ще спасят света. Нещастията и страданията на хората не са нищо друго, освен микроскопическото зло, което спасява човечеството от голямото зло. Бог е дал на всеки човек очи, да гледа с тях света, да гледа красивото и възвишеното, а той е недоволен. Бог му е дал мозък – да мисли, сърце – да чувства, дробове – да диша чист въздух, стомах – да се храни, а той е недоволен. Това, което Бог е дал на човека, струва милиарди, а въпреки туй той поглежда завистливо към къщата на някой човек и е недоволен, че няма такава къща. Кое струва повече: очите или къщата на човека? Следователно за да съзнае и оцени човек богатството, което му е дадено, Бог ще му изпрати някое малко страдание или нещастие да го жилне някъде, за да го опомни.

Сега като знаете това, вие трябва да бъдете готови всеки момент да ви жилнат, да ви боднат с някоя губерка на едно или на друго място. Когато грешите, два ангела ви придружават – един отляво, друг –от-дясно. Те носят със себе си по една губерка. Ако грешката ви се отнася до областта на сърцето, ще ви боднат отляво; ако грешката ви се отнася до областта на ума, ще ви боднат отдясно. Когато убодат някого в лявото око, той веднага се стряска, пробужда се и казва: „Благодаря на Господа, че не ме ослепи.“ След това ще дойде някой да превърже окото ви и болката ще мине. Когато питате каква е ролята на лошите духове в света, трябва да знаете, че те са определени да мушкат хората от време на време, ту отляво, ту отдясно, да ги предпазват от голямото зло, на което сами се натъкват. Апостол Павел казва за себе си: „Даде ми се сатанински трън в плътта да не се възгордея от голямото знание, от голямото откровение, което придобих“. Колкото пъти се въздигал Павел, всякога трънът го мушкал. На молитвите му да се освободи от този трън, Господ му отговорил: „Достатъчна ти е благодатта, дадена от мене. Моята сила се вижда в твоята

немощ." Преди да стане християнин, Павел искаше изведнъж да се освободи от еретиците, както той наричаше християните. Той вдеси нож срещу тях, но биде свален от коня и получи светлина, да познае истината, да разбере, че не се рита срещу остен. След това откровение Павел измени характера си коренно. По характер той беше дипломат, обичаше политиката и казваше: „С езичниците – като езичник, с евреите – като евреин.“ След като получи пет пъти по 39 удара, Павел се видя в чудо как да постъпва, как да се справя с хората. Тази е причината, заради която той е прилагал дипломацията.

Като ученици от вас се иска стабилност на ума и сърцето. Който няма тази стабилност, той е осъден на заболяване. Хората заболяват от чрезмерна чувствителност, но не и от много мислене. Правата мисъл закрепва човека, а не го разболява. Обаче колкото повече чувствата обладават човека, толкова повече неговата чувствителност се увеличава, вследствие на което той става ексцентричен. За да се кали, за да не боледува, човек трябва да внесе хармония между своите мисли и чувства. Дето има хармония между мислите и чувствата на човека, там има и мелодия.

Хармонията и мелодията трябва да вървят успоредно. За тази цел умът на човека винаги трябва да се контролира от разумността, а сърцето – от добротата. Това значи всяко чувство и всяка мисъл да бъдат на своето място. Тогава всеки ще се ползва от любовта на другите толкова, колкото заслужава, т. е. колкото може да възприеме, да асимилира в себе си. Бог дава изобилно светлина, топлина, храна на всички живи същества, но всяко същество приема от тях толкова, колкото може да обработи в себе си.

Някои ще възразят, че на младите трябва да се дава повече, отколкото на старите. Кой са млади и кои – стари ? Според мене стари са ония, които са на сцената. Млади са ония, които се готвят да се качат на сцената. Като се качат на сцената и те ще станат стари. Тъй щото всичко седи в дегизирането. Човек лесно става млад, лесно става стар. Щом е така, оставете настрана въпроса за млади и стари. За вас е важно да бъдете разумни и добри. Да бъдете разумни, това значи да избягвате губерката. Да бъдете добри, това значи да се притичате на помощ на всеки, когото губерката е мушнала. Разумността носи светлина за ума на човека; добротата носи топлина за човешкото сърце. Има ли тия две качества в себе си, човек всякога може да помага на своите ближни. Светлата мисъл повдига човека, освобождава го от мрачни мисли.

Добрите чувства стоплят човека, освобождават го от всичко отрицателно, което внася в него студ. Обаче и доброто, и злото имат велико

предназначение в света. Вие трябва да различавате кога злото или доброто произтича от вас и кога иде отвън някъде.

Следователно когато имате лошо разположение на духа, направете следния опит: дигнете ръцете си нагоре, с дланите навън и отправете мисълта си към възвишения свят. Ако скоро след това състоянието ви се измени, туй показва, че лошото, злото е външно; ако състоянието ви не се подобри, туй показва, че злото е у вас. По този начин човек може да констатира, кои неща са негови и кои – чужди, или външни. Дали погрешката е ваша, или чужда, това не трябва да ви смущава. За вас е важно, че в изправяне на погрешките се откриват възможности за познаване на Бога. Като четете Стария Завет, вие се учудвате защо Фараон се опълчва срещу Мойсея, когото Бог изпрати при него да иска освобождаване на Израилския народ. Бог ожесточи сърцето на Фараона, за да му покаже своята слава, да разбере, че Мойсей е изпратен от Него. Иначе Мойсей и целият Израилски народ щяха да потънат в Червено море. А така Бог раздели морето на две и прекара Израилския народ през него, а войниците на Фараона се удавиха. Докато сте на земята, по-добре е да играете ролята на Мойсея, да бъдете проводници на Божията воля, отколкото да играете ролята на Фараона.

Следователно всички светли мисли в ума на човека и всички добри чувства в сърцето му представят Израилския народ, заради когото Мойсей трябваше да дойде, да го освободи от Фараона. Фараон представя личното в човека. Ако този Фараон в човека не освободи Израилския народ, не даде ход на светлите мисли и добрите чувства в него, т. е. ако не даде ход на Божественото в себе си, и с него ще стане това, което стана с Фараона. Окултният ученик ще преживее опитностите на Фараона, за да разбере какво представя човешката личност. Някой казва: „Аз ще покажа на хората какво представям. Аз ще им докажа, че не могат да ме тъпчат.“ Тук говори личното в човека. Много хора искате да бъдете като Фараона. Който иска да играе ролята на Фараона, той трябва да е готов да срещне Мойсея, се жезъл в ръка. Господ не търпи фараонство в света. Който иска да бъде Фараон, той трябва да бъде разумен и добър. Да бъдеш разумен и добър, това значи да бъдеш силен човек. Нямаш ли тия качества в себе си, ти нищо не можеш да постигнеш. Мнозина искат да победят света преди да са победили злото в себе си. Това е невъзможно. Има кой да оправа света. Турците казват: „Остави пияния сам да падне“. Щом пияният сам падне, той по-лесно ще се изправи, отколкото други да го бутат.

И тъй, главната мисъл в лекцията е мисълта за богатството и за сиромашията. Сиромашът има условия да работи и чрез ума, и чрез сърцето си, за да добие доброта. Щом добие доброта, той трябва да

работи, за да придобие разумност. И после, като съедини добротата и разумността в едно, той става човек в пълния смисъл на думата. Добротата и разумността са методи, чрез които човек може да работи, да постигне желанията на своята душа. По кой път ще работи човек, не е важно. За него е важно да има резултати, от които да се ползва той сам, както и неговите близки.

Задачата, която дадох на сестрите, за изплитане на шапка за 15 минути, трябва да се изпълни. За следния път добре е сестрите да напишат коя за колко минути е изплела шапката. От тези числа ще направя известни изводи. Колкото малка и проста да ви се вижда тази задача, тя има добри резултати. Тя представя една от микроскопическите добрини, които човек може да направи. Микроскопическото добро, което човек може да направи, има смисъл заради това главно, че само Бог го вижда. Щом Бог види доброто, Той знае как да постъпи. Той ще каже: „Доведете при мене онзи, който е направил еди-кое си микроскопическо добро, аз ще се разправа с него.“

Като казвам, че Бог възнагражда човека за микроскопическото добро, с това не трябва да се подкупвате. Обаче който може да направи микроскопическо добро, той може да направи и по-голямо. Той може да превърне сиромашията в доброта, не в обикновена доброта, но в такава, която се разглежда като принцип в живота. Тази доброта е кратковременна, но отражението ѝ продължава дълго време. И разумността е кратковременна, но така вдъхновява човека, че дълго време след това той може да твори. Например музикантът, поетът, художникът могат да се вдъхновят в един момент, но творчеството им продължава с часове; те започват да творят, да работят в известно направление. Обаче голямата светлина, която разкрива същественото в живота, е моментът на вдъхновяването. Такова нещо представя Божествената светлина. Тя разкрива същественото в живота. Всяка друга светлина разкрива по нещо, но не същественото. При Божествената светлина човек вижда нещата, но той трябва да ги изучава. Например някой човек изучава физиогномия, хиромантия, има ясен поглед върху нещата, но като дойде да прилага, той прави ред погрешки. Погледне носа на някого и казва: „Я виж, какъв грозен нос има този човек.“ – Не, това не е наука, това не е право гледане на нещата. Ако носът на този човек има нещо неправилно, другаде някъде, на челото или на главата, има някаква черта, която компенсира недостатъка на носа.

Изобщо в природата съществува закон на компенсация. Добре е човек да изучава носа, устата, ушите на човека, но да не прави бързи заключения. Като изучавате човешкия нос, вие ще забележите, че различните форми на

носа определят различни характери. Изобщо различните енергии, които текат в човешкия организъм, се отразяват върху различният му удове. Срещате човек с вирнат нос. Този нос показва известна степен любопитство. Такъв човек иска да знае какво се върши около него. Ако срещне двама души, които се разговарят нещо, той веднага ще пъхне носа си между тях, ще иска да узнае какво говорят. Другаде срещате човек с нос, завит надолу като на хищна птица. Този нос показва някаква хищническа черта в човека. Изобщо всяка вътрешна проява в характера на човека се отразява външно, върху някой от неговите удове. Когато човек се разгневи, устните му започват да треперят, устата се изкривява и т. н. Затова е казано в Писанието: „Няма нищо скрито-покрито под небето." Когато някой ваш ближен се разгневи, напръскайте го малко със студена вода, да се освежи. Ако имате гюлова вода, по-добре го напръскайте с нея, отколкото със студена вода. Добре е да направите опита първо със себе си, а после с ближните си. Като се разгневите, напръскайте лицето си с гюлова вода и наблюдавайте какво въздействие ще ви окаже тази вода. Като добиете известен резултат, макар и микроскопически, можете свободно да говорите за опита. Правете опита с гюловата вода в продължение на 30 дена и изчислете колко вода сте употребили за това време. При всяко неразположение на духа, при всяко разгневяване пръскайте лицето си с гюлова вода. Този опит ще помогне за спестяване на енергията ви, която бихте изхарчили при гнева, при неразположението си.

Съвременните хора са крайно разточителни. Те злоупотребяват със своята енергия, с мислите, с желанията си, вследствие на което преждевременно се изтощават и обедняват. Духовният човек се познава по това, че при всяко ново положение той знае, как да постъпи, колко и каква енергия да изразходва. Силата на човека седи във вътрешното разбиране на живота. Силата на човека седи в абсолютната вяра в Първата Причина на нещата.

Изпейте песента: „Махар Бену аба".

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!"

25. Лекция от Учителя, държана на
18 април, 1928 г. София. – Изгрев.

Начало: 05:00

БУДНИЯТ ДЕН

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

Размишление

Казано е в Писанието: „Разумните ще разберат“. Ние желаем всички хора да бъдат разумни, да разберат великата истина, за която са дошли на земята. Всеки човек трябва да има правилно разбиране за своя живот. Не разбира ли живота си правилно, той всеки ден ще се натъква на разочарования.

Сега ние говорим на онези хора, на които съзнанието е пробудено. – Защо? – Защото истински човек е онзи, на когото съзнанието е пробудено. Той е излязъл от животинското си състояние, т.е. от онова състояние, когато е живял без закони и правила, когато не е разбирал живота. Разумният, истинският човек се отличава по това, че живее по вътрешни, Божествени закони и правила, чрез които съзнателно се ограничава. Понякога човек сам себе си не разбира и се чуди защо се натъква на недоразумения и противоречия. Много естествено. Той иска да бъде господар, да бъде щастлив, без да се подчинява на вътрешните закони. Какъв господар е този, който при най-малкото изпитание бяга? Къде остава неговата сила и мощ, неговото господарство? Започне ли земята да се тресе, всички живи същества бягат: и хора, и животни, и бубулечици. И щурецът бяга от дупката си. Всичко живо излиза от скривалището си и бяга.

Коя е причината за страха от земетресенията? Във време на земетресение се отделя голямо количество електричество. Животните, както и хората, възприемат това електричество и за да се освободят от него, като от голям товар, те бягат. При движението си от едно място на друго, те се освобождават от излишното електричество. Природата е вложила страха в животните, за да ги освободи от нещастията, което би ги сполетяло при великата работа, която тя върши. В този случай страхът е на място. От гледището на целокупния живот, земетресението, като промяна в природата, е велико дело. Всички велики работи в природата започват със земетресения. Ние живеем в началото на великите работи, отдалеч чуваме чуковете на майсторите, които работят.

Хората се страхуват от земетресенията, но има нещо по-страшно от външните земетресения. Представете си една млада мома, едва влязла в живота, се влюби в един момък и след година–две тя преживее някакъв

крах в чувствата си: животът ѝ се обезсмисля, надеждите ѝ пропадат, мечтите – рухват. Тя чувства, че сърцето ѝ е разкъсано, намира се пред развалините на своя живот и желае да умре, отколкото да живее с разрушения в себе си. Какво е станало с момата? – Земетресение в чувствата ѝ. Външно погледнато, всичко е в ред и порядък, разрушението е станало вътре някъде. Момата мисли, че в нея е станало голямо, непоправимо разрушение, но то не е видимо, не е реално за другите хора. То може лесно да се поправи.

Страшни са земетресенията в чувствата на човека, но и тук природата работи разумно и целосъобразно. Тя има предвид да научи човека кои желания са законни и съществени и кои не са. Всяко чувство и желание, които не вървят по законите на великата природа, са незаконни и несъществени и са осъдени на разрушаване. Който има такива желания, той е осъден на страдания. Като страда известно време, той ще разбере, че се намира на крив път, и ще се оправи. Знайте, че за вас се интересуват множество разумни и възвишени същества и всеки момент ви помагат. Вие не ги виждате, но трябва да знаете, че успехът ви в живота се дължи на любовта и грижите им към вас. Отношението им към вас е същото, каквото е отношението на родителите, на братята и на сестрите към добрия син и брат. Той отива в странство да се учи, но е подкрепен от любовта на своите любими родители, братя и сестри, приятели. Като чувства тяхната любов, той учи повече за тях, отколкото за себе си. Като се върне от чужбина, всички му се радват. Ако поддържате същото отношение и към съществата от разумния свят, които ви обичат, животът ви коренно ще се измени.

Понякога човек се чувства самотен, изоставен. Това е общо чувство, което изпитват всички хора, не само някои лица. Това чувство изпитва и малкото дете, когато майка му го отделя от гърдите си и го туря в люлката. Това изпитва и детето, което прохожда. Щом стъпи на краката си, майката не го носи вече на ръце. Тя прави това съзнателно, привиква детето си към самостоятелен живот. Ако цял живот го държи на ръце, то ще стане инвалид. Ако майката постъпва разумно с детето си, как трябва да постъпва великата, жива природа с нас?

Следователно, който се стреми към новите идеи, трябва да съзнае положението си като дете на разумната природа, която има любов и грижи към него, по-големи от тези на майката. Щом съзнава това, той трябва да бъде в съгласие с нея и да се подчинява на нейните закони. Свърже ли се с природата, човек отваря сърцето си за всички живи същества. Той гледа на тях като на ценни книги. Във всяко живо същество, малко или голямо, природата е вложила известно съдържание, което заслужава да се пази, за да могат всички сегашни и бъдещи поколения да

четат по него и да се поучават. От правилното разбиране и отношение към природата, човек постепенно отива към Бога. Той започва да Го разбира по нов начин.

Днес повечето хора гледат на Бога като на външна необходимост, като на същество, което наказва и преследва, поради което имат повече страх от Него, отколкото любов. За тях Бог е в бурята, в земетресенията, в страданията. Те не Го търсят в себе си, но само отвън. Докато гледат така на Бога, те всякога остават далеч от Него. Приемете Бога първо в себе си, в своята душа, в своя ум и в своето сърце, като израз на велики мисли и чувства, като подтик на добри и възвишени дела. Оттам погледнете вън, на окръжаващата природа, и ще Го видите във всичко чисто и красиво: в небето, осеяно с безброй звезди и слънца, в чистите планински извори, в красивите цветя, в долини и планини. Вслушвайте се в гласа на пойните птички, в шумоленето на цветята, в тихия ветреца – навсякъде е Бог. Ще Го видите и вън, и вътре във вас, горе и долу, надясно и наляво. Няма кът в света, дето Бог да не присъства. Ставате ли от сън или лягате да спите, знайте, че животът има смисъл, защото всичко е изпълнено с Божието присъствие. Само при това разбиране можете да четете 91-ви Псалом и да вярвате в истинността на думите, вложени в него. Там е казано: „Тисяща ще падат от страната ти и десет тиящи отдясно ти, но при тебе няма да се приближат“. (– 7-ми стих.) – Когато е писал този Псалом, Псалмопевецът е минавал през големи противоречия, в които опитал и познал силата на Бога. Щом дойде до това познаване, човек ще бъде свободен от тиящите, т.е. от хилядите мъчнотии, в които се намира. Когато се свърже с Бога и живее в единство с Него, той решава лесно мъчнотиите си. „Който живее под покрива на Всевишного, ще пребивае под сянката на Всемогъщого.“ (– 1-ви стих.) Защо е казано „под покрива“, а не „в дома“? Същата идея българинът би изразил с думите: „Който живее под сянката на Всевишного“. Под думата „сянка“ разбираме да имаш пари в някоя банка, или приятели, на които да разчиташ. Под думата „покрив“ се разбира да имаш някой да ти помага, да те защитава, да се подслониш под неговото крило. Псалмопевецът искал да предаде идеята, че човек трябва да уповава на Бога като на вечен, неизменен принцип и да Го пази свято в душата си, да не Го излага на поругание.

Представете си, че имате една тетрадка с чисти, бели листа, подвързана със скъпа, здрава подвързия. Вие пазите тетрадката си в голяма чистота и я давате само на приятелите си, всеки от тях да напише нещо хубаво в нея. От време на време четете написаното и го споделяте само с онези близки, които могат да го разберат и оценят. Можете ли да оставите тетрадката си на разположение на децата? Ако намерят тетрадката ви, те ще започнат да драскат, да пишат кукички и лулички и в скоро време ще я изцапат. Като

знаете това, казвам: Не отваряйте ума и сърцето си пред онези, които не разбират и не ценят това, което вашите разумни и напреднали братя са писали в тях. Пък и вие, ако трябва да проникнете в техните умове и сърца, четете само онова, което може да ви ползва и което разбирате. Например, вие четете книгата на някой философ и се спирате пред неговите разсъждения за Бога. Той казва, че Бог не съществува. Ако приемете тази мисъл буквално, ще се спънете. Обаче ако я преведете, ще намерите истинския ѝ смисъл. Философът иска да каже, че този Бог, на когото хората днес служат, не съществува. Какъв Бог, наистина, е този, когото хората призовават в своя личен и материален живот? Те искат от Него пари, къщи, имоти, да им помага в борбите и в раздорите, да побеждава неприятелите им. При това, под „неприятел“ те разбират всеки, който се изпречи на пътя на техните интереси. Стрежете се към онзи Бог, Който ръководи целокупния живот, Който има предвид нуждите и интересите на всички същества, от най-малки до най-големи. В името на този Бог пишете, както в своята книга, така и в книгите на своите приятели, само онова, което Той ви диктува. Всичко друго, написано вън от Неговата намеса, е писано от деца, които в скоро време ще изцапат и скъсат книгата. Дръжте в ума си свещената идея за Бога, че Той е неизменен, вечен, необятен и бди за живота на всички същества. Бъдете герои като онзи войник на фронта, който е изложен на дъжд от куршуми и гранати, но уповава на Бога, мускул не трепва на лицето му. Много гранати ще се сипят върху вас, но не се страхувайте! Пазете връзката си с Бога. Ще дойдат отвън хора, да ви казват да се откажете от убежденията си, да напуснете този път, но вие трябва да устоявате. Да се откаже човек от убеждението си, да напусне правия път, това значи да се откаже от живота, от богатството, от знанието, от силата си. Ако се откажеш от живота си, ще намериш смъртта; ако се откажеш от богатството си, ще намериш сиромашията; ако се откажеш от знанието, ще намериш невежеството; ако се откажеш от силата, ще намериш безсилието.

Изобщо, откажеш ли се от това, с което в даден момент разполагаш, ти се натъкваш на страдания. И сиромаш да си, не се отказвай от сиромашията. Откажеш ли се преждевременно от нея, ти никога не можеш да бъдеш богат. Който не е бил сиромаш, не може да бъде богат; който не е бил богат, не може да бъде сиромаш. Това са две състояния, през които човек неизбежно минава. Разумният лесно се справя със състоянията си. И като богат, и като беден, той еднакво се учи. Когато говорим за богатство и за сиромашия, разбираме не само материалното състояние на човека, но и неговото умствено и сърдечно положение. Човек може да бъде богат с идеи и желания, но може да бъде и беден. И в единия, и в другия случай разумният знае как да се справя. Много желания, например, могат да удавят човека, но ако е разумен, той ще намаже кожата си с мас, както

прави патицата, и те няма да го докоснат. Патицата влиза във водата, но тя не се докосва до кожата ѝ, не пречи на плаването ѝ. Ако водата достигаше до кожата на патицата, щеше да отнима топлината на тялото и да ѝ противодейства. Тъй щото, когато много желания нахлуват в сърцето ви, намажете тялото си с мас, която да им се противопоставя.

Който иска да бъде ученик, да решава задачите си правилно, трябва да бъде разумен и добър. Това са две качества, които се изискват от всеки човек и специално от ученика. Казано е за Бога, че е всеблаг, всемъдър, вселюбещ. На същото основание и за човека казваме, че трябва да бъде всеразумен и вседобър, т.е. да проявява своята разумност и доброта при всички условия на живота си. Значи от човека се изисква доброта и разумност, но какво представя той сам по себе си? – Квадрат и кръг. Квадратът е физическият човек, който разрешава отношенията си на физическия свят; кръгът е духовният човек, който разрешава отношенията си в духовния, в идейния, в Божествения свят. Ако разглеждаме човека геометрически, казваме, че главата представя кръга, а тялото – квадрата, т.е. четириъгълника. Главата мисли, съзерцава, решава въпросите в умствения свят, а тялото изпълнява нейните решения. Главата на човека представя кълбо, сфера, а тялото му – куб. Значи от една страна човек представя кръг и квадрат, а от друга – сфера и куб. Сферата крие в себе си множество възможности и условия, които човек проявява на земята като безброй отношения и съотношения. Думите „квадрат“ и „куб“, „кръг“ и „сфера“ са мощни, понеже крият в себе си всички възможности и условия. Като кажеш „квадрат“ и „куб“, разбираш всички възможности за реализиране на разумните неща на физическия свят. Като кажеш „кръг“ и „сфера“, разбираш всички възможности за реализиране на разумните идеи в Божествения свят. Както виждате, човек е създаден по правилата на великата геометрия. За да не наруши тези правила, той трябва да мисли и чувства право. Като чувства, човек опитва нещата. Като ги опита, той пристъпва към реализирането им. В реализиране на нещата волята играе важна роля. Това показва, че дейността на ума, на сърцето и на волята са тясно свързани.

Ще прочета няколко стиха от 58-ма глава на Исаия. Пророкът казва, че за да придобие Любовта и да я запази, човек трябва да живее в светлина.

„Тогаз твоята светлина ще изгрее като зората, и здравето ти скоро ще прозябне, и правдата ти ще предиде пред тебе, и славата Господня ще ти е задна стража.“ (– 8-ми стих.) „Тогаз ще зовеш, и Господ ще отговаря; ще викнеш, и Той ще рече: „Ето, аз“.“

„Ако извадиш из сред си хомота, посочването с пръст и суетните думи, и отвариш душата си на гладния, и наситиш утеснената си душа, тогаз

светлина ще ти изгрява в тъмнината, и мракът ти ще бъде като пладне.“ (– 9-ти и 10-ти стих.)

„И Господ ще те води всякога, и ще насищава душата ти в бездъждие, и ще даде сила на костите ти; и ще бъдеш като градина напояваема и като воден източник, на който водите не пресекнуват.“ (– 11-ти стих.)

„И от тебе родените ще съградят вехтите запустения: ще възстановиш основанията на много родове; и ще се наречеш зидател на развалините, поправител на пътища за население.“ (– 12-ти стих.)

„Тогаз ще се наслаждаваш в Господа; и аз ще те направя да ездиш по високите земни места, и ще те нахраня с наследieto на отца ти Якова; защото устата Господни казаха това.“ (– 14-ти стих.)

Когато четете тази глава, виждате, че думите на пророка и до днес не са изгубили значението си. Ако живеете така, както пророкът пише, всичко, което душата ви желае, ще се сбъдне. Душата желае само едно нещо: да се прояви. Може ли да се прояви, вие ще бъдете всякога разумни и добри. Това са качества на човешката душа. Следователно, като казвам, че човек трябва да бъде добър и разумен, това не значи, че отсега нататък ще придобива тези качества. По естество човек е добър и разумен, но трябва само да се прояви. Видите ли, че детето ви иска да прояви милосърдието си, да раздели хляба си с бедното си другарче, не му забранявайте. Обикновено майката, бащата или по-големите братя и сестри забраняват на детето да дели хляба си с бедните деца. Всеки човек има по едно малко дете в себе си – неговото милосърдие. Не препятствайте на милосърдието ви да се проявява. Днес препятствате, утре препятствате на милосърдието, докато най-после сърцето ви се втвърди и се превърне в красива форма без съдържание. Дайте път на всяка свещена идея в себе си, да се прояви. Колкото и да е малка, не я спъвайте. Човек работи върху себе си, докато е млад. Щом остарее, мъчно може да си въздейства.

Млад човек е онзи, който прави добро и мисли правилно. Щом престане да мисли и да прави добро, той преждевременно остарява. Кажете ли, че искате да бъдете млади, да се подмладите, трябва да правите добро и да мислите. Някой се оплаква, че не може да учи. Щом прави добро и мисли, той може да учи. – „Голяма сиромашия ме е налегнала.“ – Сиромашията е училище. За да научиш уроците, които се преподават в това училище, ще проявиш доброто в себе си и ще мислиш. Да мисли човек, да прави добро и да учи, това са магически сили, които той крие в себе си. Прилагайте тези сили в живота си и не се страхувайте от нищо. С тях можете да постигнете каквото желаете. Ще мислите върху доброто и разумността и

ще ги проявявате. Ако мислите само, че сте добър и разумен, без да проявявате доброто и разумността си, тези качества губят своята магическа сила. Доброта без разумност губи силата си. Ако проявява само разумността си без доброта, човек става горделив; ако проявява добротата си без разумност, той става фанатик. Обаче ако проявява и добротата, и разумността си заедно, човек се разширява, проявява душата си. Само любещият и разумният е с широка душа, благородно сърце и просветен ум.

Съвременните хора живеят в изключителни времена. Възкресението, за което се говори в Писанието, става и сега. Днес светът се съди и мъртвите ще възкръснат, ще се явят на съд пред Господа. Съдбата се налага по различни начини: чрез земетресения, чрез войни, чрез болести, чрез страдания. Бог казва на Израеля: „Търсете ме, докато съм близо“. Това значи: Търсете Бога, докато още не е закоравяло сърцето ви, докато съзнанието ви не се е помрачило. Стане ли това, ще дойдат катаклизми и катастрофи в света. Това е начало на изпитанията, които няма да преминат скоро. Земята ще се тресе, ще се огъва, докато се създаде новото. Нов свят се твори сега. Не се страхувайте, но уповавайте на Бога и кажете като Псалмопевеца: „Тисящи ще падат от страната ти, и десет тисящи отдясно ти, но при тебе няма да се приближи“. Работете върху ума и сърцето си съзнателно, да бъдете от онези праведни, добри и разумни хора, за които възвишените и напреднали братя са готови всякога да воюват. Вие ще работите за доброто на своята душа, както и за доброто на своите ближни, а други ще воюват за вас. Когато дойдоха ангелите в Содом и Гомор да погубят тези градове, Аврам ги запита: „Ако има поне 10 праведни между жителите на Содом и Гомор, ще погубите ли градовете?“ Ангелите им отговориха: „Няма да ги погубим“. Обаче между жителите на Содом и Гомор нямаше даже 10 души праведни, затова се приложи наказанието върху тях.

Желая и между вас да има поне 10 души праведни, да не се приложи наказанието на света. Ако не може да се избегне напълно наказанието, поне да се смекчи. Числото 10 е едно от добрите числа за човечеството. Човек е дошъл на земята да донесе Божието благословение. Това го отличава като Син Божи, като Божи служител. Казано е в Писанието: „Вие сте чада Божии“. Следователно, който иска да бъде Син Божи, трябва да служи на Бога от сърце и с любов. По това, именно, се отличава синът от слугата. Синът служи на баща си с любов, а слугата – с пари. Само онзи може да служи на баща си без пари, който има синовни отношения към него. Следователно, докато сте в бащиния си дом, служете без пари; благодарете, че живеете под покрива на баща си. Чист трябва да бъде човек по ум и по сърце. Освободете сърцата си от горчивините, и умовете –

от недоразуменията помежду си, защото са настанали усилни времена. Пространството е пълно с Божии войни. Ако погледнете нагоре, ще видите войни, с извадени ножове, с вдигнати знамена, с бойни колесници. Там всички точат ножовете си и поглеждат към земята, търсят праведни и добри хора в света. Ако не намерят, колкото трябва, те ще тръгнат напред, ще се пуснат в бой и ще извикат: „Край на всички неправди!“ Ред и порядък е нужен в света. Че някой имал едни убеждения, друг – други убеждения – пред нищо не се спират. Една свещена идея трябва да изпълва умовете и сърцата на всички хора: Да се въдвори ред и порядък в света, да се приложи Божията Любов, да се прегърнат всички хора като братя, като синове на един Баща. Ако доброволно не стане това, насила ще ви заставят. Дошло е време да се въведе Божият ред и порядък в света. Какво виждате след земетресението, което стана преди няколко дена? Всички хора, бедни и богати, напуснаха къщите си, излязоха вън, на палатки или на открито. Богати, красиви къщи, с всички удобства, станаха необитаеми. В това отношение и бедни, и богати се приравниха. Всички хора пазят живота си. Те разбират, че най-ценното нещо, което им е дадено, е животът. Обаче той може да се запази само с доброто и правдата. Праведни хора се търсят днес, и то не 10, но стотици и хиляди. Праведните, добрите и разумните ще спасят света от ударите на земетресенията и от ударите на съдбата. Бъдете готови всеки момент да посрещнете Бога, вашия Баща, с Любов. Христос казва: „Блажен е онзи роб, когото господарят намери, че прави това, което му е заповядал“. Това значи: Бъдете будни, да посрещнете новия ден, новия живот, който иде в света.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
20 април 1928 г., София, Изгрев.

1928_04_22 За съдба дойдох

неделна беседа

За съдба дойдох, XI серия, том I (1928)

ЗА СЪДБА ДОЙДОХ

Беседа, държана от Учителя на
22 април 1928 г. София.

„Аз за съдба дойдох на този свят." (Йоан 9:39)

Тия Христови думи имат отношение само към ония хора, у които се е пробудило възвишеното и благородното. По-добра дума в български език, която да изразява понятието „съдба, съдене" няма. Да съдиш човека, това се счита за голямо негово нещастие. Съдбата, обаче, има и друго предназначение: тя решава и благото на човека. Когато някой беден човек е онеправдан, съдбата, именно, решава да му се даде правото.

Сегашният свят, в своята целокупност, е създаден върху едно велико начало, което показва, че между всички области на живота, или между всички негови проявления, далечни или близки нам, има тясна връзка. Когато се говори за връзка, трябва да се знае, че връзка се прави между разумни явления. Всяко явление има своя причина и последствие.

Ние можем да разделим явленията на три категории: материални явления, в проявлението на които съзнанието не взима участие, но има малко съприкосновение с тях; духовни явления, в проявлението на които съзнанието действа отвън. Например, стрелката на часовника, която определя точно движението на земята, не съзнава това нещо. Тук съзнанието действа отвън. Часовникът върши работата си правилно, без да съзнава, какво върши, но неговата работа се оценява от други същества извън него, с високо съзнание. Третата категория явления са Божествени, при които съзнанието участва отвън и отвътре. Те представляват същинските явления. Този род явления обединяват и материалните, и духовните явления в себе си.

Съвременната наука засяга само двата рода явления – материалните, в които съзнанието не участва, и духовните, при които съзнанието участва само отвън. Такова явление представлява работата на часовника, който действа автоматически: дрънка, буди господаря си. Де е неговото съзнание? – В господаря му. Въз основа на това, учените казват: всички хора са автомати, те извършват работите си автоматически и след като умрат, всичко се свършва с тях. Това казва и часовникът: "Ако не ме

навиете, аз ще спра, няма да ви бъде полезен."

Сега, в тия времена, които преживяваме, всички хора се интересуват живо от това, какво ще кажат учените за земетресението. За да не покажат своето невежество, учените казват, че ставали някакви размествания на пластовете, че огън имало в земята и т.н. Казвам: така е, и разместване на пластовете става, и огън в земята има, но същинската причина на земетресенията не е нито в разместването на пластовете, нито във вътрешния огън на земята. Когато някоя жена накладе огън на огнището и тури отгоре тенджерата с вода и месо да ври, питам: огънят, от само себе си ли се накладе? Тенджерата от само себе си ли дойде? Месото от само себе си ли влезе в тенджерата? – Не, причината на всичко това се крие другаде. Така и много от съвременните учени, като ги питат, дали пак ще стане земетресение, те казват: науката още не може с положителност да предскаже това. Сеизмографът определя само това, което е вече станало, близо или далеч някъде, но не може да предскаже, какво има да стане.

Днес светът се намира в същото положение, в каквото някога бе цар Навуходоносор, който сънува сън, но не можа да го запомни. Той извика всички мъдреци от царството си да му го изтълкуват, но никой не можа да стори това. И пророк Данаил се натъкна на същото противоречие, в което изпаднаха всички мъдреци на цар Навуходоносор. Обаче, у Данаила имаше мъжество, имаше вяра. Той се обърна към Господа, да му разкаже съня на царя. С молитвата си Данаил отиде да почерпи сведения от явленията на Божествения свят. Тия явления са от Божествен характер. Така трябва да постъпят и съвременните учени хора. Те трябва да направят крачка напред! Нека отправят своята молитва към Бога, да Го помолят да им обясни причините на днешните явления. Те се спират пред вратата на Царството Божие и философстват. Не, време е да се изтълкува съня на царя, да се изтълкуват новите явления, които стават в живата разумна природа. Цялата европейска култура, всички съвременни хора са се спрели пред материалния и духовния свят и не предприемат решителна крачка напред.

Питам: защо стават земетресенията в България? Защо се вари месото на огъня? – Все трябва да има някаква причина затова. Защо колят вола? – И затова има някаква причина. Защо умират хората? – И затова има някаква причина. Някои казват: така е наредил Бог. Не, това не е философия. Аз, като чета свещените книги, в които се говори за създаването на света, абсолютно никъде не съм срещнал да се говори за смъртта. В Божествения език думата смърт не съществува. Хората сами създадоха тази дума. Тя съществува само в човешкия език. В Божествения език не съществува и думата земетресение. И тази дума създадоха хората. Причината за

земетресенията, в коя и да е част на земното кълбо, са всички живи същества. Те създават земетресенията. Чудни са хората, като търсят причината на земетресенията другаде, а не в себе си. Отрицателните мисли, чувства и действия на хората влияят върху земята тъй, както експлозивните вещества, които, като турят под някоя канара, тя се разрушава. Достатъчно е само да се тури запалка на тия вещества, и всичко над тях хвърква из въздуха. Така се произвеждат и земетресенията.

Казвам: всички учени хора, след като заминат за другия свят и няма какво да правят, слизат долу в земята, на дълбочина 5 – 10 – 15 – 20 км, и като намерят там избухливите вещества, запалват ги и казват: да става каквото ще с България! Казвате: това научна теория ли е? – Толкова научна, колкото са научни и теориите на съвременните геолози. Ние можем да определим точно, ще стане ли земетресение в София, или няма да стане. Земетресенията, които станаха в Чирпан и Пловдив, показаха, че там нямаше десет души праведни. Аз им казвам това нещо в очите. Намерете десет души праведни, и земетресението ще мине и ще замине, без да причини големи нещастия. Няма ли десет души праведни, земетресението ще стане и големи нещастия ще причини. Тия десет души праведници са десет, опорни точки, които гарантират известна стабилност. Ако в едно сражение нямаме разумни генерали, може ли това сражение да се спечели? Ако в една държава няма десет разумни управници, може ли тази държава да се оправи? Ако в един университет няма десет разумни, добри професори, може ли той да съществува? Ако в астрономията, като наука, няма десет души учени хора, които да я поддържат, може ли тя да се развива?

Сега, в тия времена, ако ме слушате, най-добре е човек да мълчи, да наблюдава явленията и да ги проучва. От преди години още аз имах силно желание да избавя българите от страданията, които днес дойдоха. И земетресението спря до София. Обаче, ако българите не изменят поведението си спрямо небето, ако не се решат да служат на Бога, страданията и изпитанията ще дойдат. Трябва да знаете, че на първо място духовенството е отговорно за тия катастрофи в България. След това отговорността лежи върху управляващите, в широк смисъл на думата, и най-после върху всички останали хора: учители, майки, бащи, млади и стари. И ако всички тия фактори в света не изпълнят волята Божия, ние не сме отговорни за нищо.

Питам: какво може да се очаква от един народ, поданиците на който се изстребват едни други помежду си? Какъв пример дават българите в това отношение? С какво могат да се похвалят те? Едно време турците ги клаха и изтезаваха, и те се оплакаха за това пред цяла Европа. Но какъв отговор

ще даде днес българският народ пред Бога, като се изстребват и колят сами помежду си? Казвате: еди-кой си човек не поддържа държавата, обявява се против нея. Питам: как може този човек да се обявява против държавата, от която е един уд? Как може краката ми да бъдат мои врагове? Как може очите ми да бъдат мои врагове? Това не може да бъде, немислимо е! Българин на българин враг не може да бъде. Такъв е Божият закон! Всеки, който каже противното, не говори Истината. Въпросът не е само за българите, но и за всеки човек, който се обявява против цялото човечество. Такъв човек е негов враг.

Христос казва: „Аз за съдба дойдох в света.“ Христос е дошъл за съдба, да тури ред и порядък в света, да внесе разумно разбиране за живота. Някои хора мислят, че светът, както и цялата земя, е създадена само заради тях. Не, на първо място земята е създадена за Бога, на второ място – за ангелите и на трето място – за нас. Оттук ние извличаме три важни положения за нас, а именно: цялото е създадено за главата, главата – за дробовете, а дробовете – за стомаха. Главата е Бог, дробовете – са ангелите, а стомахът сме ние. Най-после има и друг един свят – светът на дебелиите и тънките черва. Той е чистилицето, адът. Всеки човек носи този ад в себе си. Червата съставляват ада у човека, дето живеят всички паднали и грешни духове, всички демони. Някои питат: какво нещо е адът и де се намира той? Казвам: адът се намира в червата на човека. Затова често казват за някого: проклет е в червата си! Ето защо, когато съвременната наука се заеме да лекува някого, най-първо очисти стомаха и червата му. Празни ли са червата на човека, лекуването му може да започне. В това отношение и всеки народ има глава, дробове, стомах и черва. И ако червата на някой човек или на някой народ се задръстят, трябва ли да се реже главата му? Чудни са хората със своята философия!

Ще ви приведа случая, станал още от най-стари времена, с един българин. Той решил да се ожени, избрал и момата, но не знаел, как да разреши един важен въпрос със своята булка, която била неимоверно висока, около 2 ½ метра. В това време у българите съществувал обичаят да вървят с изправени глави, да не се навеждат. През врата ли ще минават, или дето и да е, главите им трябвало да бъдат изправени нагоре. Дошло ред булката да влезе през вратата на къщата, дето живеел момъкът. Какво било учудването на всички, когато вратата на къщата се указала ниска за булката! Как да влезе? Обичай е главата да не се навежда. И българинът, като циганина, трябвало да каже: "И чука си продавам, и чергата си продавам, но обичаят си не изменям." Всички започнали да мислят, какво да направят, за да вкарат булката през вратата. Като помислили, че трябва да се отреже главата ѝ, за да я вкарат вътре, взели да плачат, да тъжат, каква ще е тази булка без глава. Приближава се най-после при сватбарите

един стар, разумен българин и им казва: „Аз ще ви покажа начин, как да вкарате булката през вратата, но ще ми позволите ли да се кача на врата ѝ? – Позволяваме. Той се качил на врата ѝ, и тя без да ще, се навела. Тогава той казва на сватове: „Хайде, теглете сега булката навътре!“ Потеглили я те, и булката влязла. Както виждате, по един прост начин се премахнало нещастieto, което щяло да сполети тия стари българи.

По същия начин и съвременните хора са се възгордели, не навеждат глава, и казват: ние сме разрешили всички въпроси в света, никакъв Господ не съществува, ние управляваме света, ние имаме право да сечем глави, затова всеки трябва да се подчинява на нашите закони. Но земетресението дойде, качи се на гърба на българина и каза: теглете го сега вътре! Какво иска да ни каже днес земетресението? – Да влезете през вратата на Царството Божие. Сега всички хора и народи седят пред тази врата и казват: обичай е да не си навеждаме главата, не можем да минем през вратата, ниска е за нас. Казвате: много пострадахме от земетресението. Не, още не сте пострадали. Ако София пострада, тогава ще бъде лошото. Засега страдат малко само краката и стомаха на България, но главата трябва да се пази. Пострада ли главата на България, тогава ще бъде най-голямото нещастие.

И аз казвам днес на българския народ: нека цяла София излезе вън да се помоли на Бога. Защо чакат само на свещениците? Нека софиянци не чакат никакви православни свещеници, никакви евангелски проповедници, нека сами излязат под открито небе и да се помолят на Бога, да се обърнат към Него, да видят, как Бог ще ги послуша! А те седят и философстват дали има Бог, или не; дали ще ги послуша Той, или не. Те отиват да питат учените хора, ще има ли земетресение, или не. Казвам: ако грешите, ще има земетресение; ако не грешите, никакво земетресение няма да има. Когато евреите разпнаха Христа, стана голямо земетресение, и завесата на храма се разкъса. Едно трябва да знаят съвременните хора: избиването на добрите хора винаги произвежда земетресения.

Ние можем да обосновем това нещо научно. Как, именно, се обясняват земетресенията? – Те са резултат на отрицателните човешки мисли, чувства и действия. Човешката мисъл е в състояние да измени лицето на земята. В това отношение, колективната мисъл на българите е много силна, много активна. У българите е складирана голямо количество разрушителна енергия. Ще ви приведа един пример, от който се вижда резултатът на тази разрушителна енергия. Преди години във варненската градина, край морето, бяха поставили железни пейки за сядане. Не се минаха и две години след това, тия пейки бяха разрушени. Хората, които седяха на тях, ги разрушиха без пила, без ни-какъв инструмент. Как стана това? – Благодарение на излишната електрическа енергия у българите,

която е в състояние да развинтва бурмите. Сега, да оставим този въпрос настрана. Важно е, какво трябва да се прави днес.

Често запитват: защо идват нещастия и страдания в света? Казвам: доказано е, че през всички епохи на човечеството, страданията и нещастията са идвали като резултат от престъпване на Божествените закони. Едно нещо, което знаем с положителност е следното: няма случай в цялата история на човечеството да са пострадали хората, когато са изпълнявали волята Божия. И всички трябва да признаем, че българите не живеят, както трябва. Над тяхната съвест лежат редица грехове и престъпления. Те гониха гърците от България, биха ги, палиха им къщите и т.н. Аз не ги съдя за това, небето ги съди – и съдбата е започнала вече. Едно време българите бяха измъчвани, бити, затваряни от турците, но не взеха поука от това положение. Нека знаят, че те не са невинни. Ще кажете: ами за гърците няма ли да дойде възмездие? – И за тях ще дойде. – Ами за сърбите? – И за тях ще дойде. – Ами за англичаните? – И за англичаните ще дойде. – Ами за французите? – И за французите ще дойде. Няма да остане народ в цяла Европа, комуто справедливо да не се въздаде за делата!

Във втората глава от книгата на пророк Данаила се говори за съня на цар Навуходоносор, който бе възпроизведен и разгълкуван от пророка. Сънят, който царят видел, бе следният: „Велик образ, на който главата бе от чисто злато, гърдите и мишците му – от сребро; коремът и бедрата му – от мед; големите му – от желязо, а нозете му – една част от желязо и една от кал. След това се отсече камък без ръце и удари образа в нозете му, които бяха от желязо и кал и ги съкруши. . . Камъкът, който удари образа, стана планина голяма и изпълни всичката земя”.

Краката на образа, направени от кал и желязо, представляват европейската култура. Големият камък, който удари нозете на този образ и ги съкруши, представлява Божията съдба, разумното, което иде в света. Този голям камък ще съсипе всички съвременни стари разбирания и схващания и в науката, и в обществения живот и ще създаде нова наука, нови отношения, които ще почиват на здрава, положителна основа.

И тъй, казвам: петната, които се явиха на слънцето, имаха връзка със земетресенията. Ние знаем, какво нещо е слънцето и защо стават известни пертурбации в него. Слънцето е един разумен център, но и земята представлява нещо разумно. Не само на повърхността на земята, но и във вътрешността ѝ живеят разумни същества. Какво ще кажете на това отгоре? Какво ще кажат съвременните учени, ако им се каже, че като се проникне на дълбочина 1000 километра в земята, ще се достигне до една празнина от около 1000 километра? След нея иде друга една топка, като

малка земя, която се върти постоянно. Над тази топка живеят други разумни същества. Кой може да опровергае тази теория? Който смее да я опровергае, ще му кажа да слезе долу, да провери. Ще кажете: нали долу има огън? – Да, на дълбочина около 1000 километра от земната повърхност има огън, но този въпрос не ни интересува. За в бъдеще учените хора ще знаят разни методи, как да слизат в земята и ще могат да проверят тия истини. Ние не тълкуваме явленията безразборно, или както не с в действителност. Ние сме за Истината, според която земята е велик жив организъм, в който живее една възвишена разумна душа, със съзнание, каквото има и човекът.

В Писанието се казва, че когато земята не може да търпи съществата, които живеят върху нея, тя започва да набръчква кожата си. Кожата е нейната кора, нейните пластове, които са живи. В кората на земята действат ред сили, които учените хора наричат "силови линии."

Христос казва: "Аз за съдба дойдох в света". Вие трябва да знаете, че ако между вас се намерят десет души праведници, те ще бъдат в състояние да спасят София. Ако тия десет души се намерят било в православната църква, било в евангелската църква, било в еврейската църква, безразлично от коя църква ще бъдат, ние ще им благодарим. За нас е важно София да се спаси, да има десет души богаташи, които да вложат своите капитали в Божествената банка, да кредитират за София. Да не мислите, че праведните хора са бедни. Не, бедният човек не може да бъде праведен. Праведните хора са дошли на земята да извършат някаква специална работа и да придобият опитност. Те са дошли от друга някаква система и разполагат с цялата земя – могат да живеят тук, колкото години искат и, като си свършат работата, ще си отидат, отдето са дошли. Богати са праведните хора, Синове Божии са те! Всеки човек, който е Син Божий, той има капитали, разполага с цяла слънчева система. Хората мислят, че праведниците, светиите са бедняци, които се уединяват в някои пещери или в някои гори и там прекарват живота си в пост и молитва, а от време на време се срещат с някои хора и им предсказват, колко души са в къщи, колко от тях има живи и колко умрели, богати ли са или бедни, колко от овците им са изгубени и т.н. Разказват им още за онзи свят, за наказанията и за благата в света и ред други неща. Казвам: това е лесна работа. Така могат да предсказват и всички врачки в България, които гледат на кафе, както и всички обикновени мъдреци. В София има двама такива видни гледачи на кафе. Те взели своите джезвета, спрели се някъде пред Витоша и предсказват, кому какво ще се случи. Обикновено този род гледачи могат да врачуват и предсказват на всички, но не и на себе си. Те не могат да предскажат, какво ще се случи на самите тях. Съдбата на българския народ предсказали, но своята не могли да предскажат. Доколкото зная от техните

предсказания, съдбата на България не е лоша.

„Аз за съдба дойдох в този свят". Казвам: във всеки един от вас трябва да се пробуди истинско желание да добиете Божественото знание. Във всеки човек трябва да се събуди желание да има глава, т.е. да бъде свързан с Бога, с Мъдростта, да знае нещата, да изработи в себе си един сеизмограф. Сегашната наука не знае, какво има да се случи, тя не може да предсказва събитията с положителност. Божествената наука може да предсказва всичко. От две-три години насам аз постоянно говоря за земетресенията, за събитията, които предстоят да дойдат. Аз имам точни данни за тия неща, които станали, както и за тия, които ще станат за в бъдеще. Казвате: не трябва да се говори на хората така, да не се плашат. Да, няма защо да се плашат хората, но казвам: има една наука, според която нещата са точно определени, но тя не е фатална наука. Според тази наука, при известни условия, някои страдания и злини могат да се отстранят, или да се отложат, а могат и да се ускорят – това зависи от живота на хората. Един дом може да се разруши, а може и да се съгради. Един народ може да се разруши, а може и да се създаде. Това е в ръцете на самия народ, в ръцете на неговите управници. Казвам: в света, обаче, трябва да има абсолютна справедливост! В България трябва да има идеална справедливост! В българските затвори не трябва да остане затворен нито един праведен човек. И най-после, Правдата трябва да се приложи в света, да не остане нито един беден човек, който да си въздъхва, да се чувства онеправдан и да се пита: няма ли Господ в света? В България не трябва да има бедни хора. Ние можем по десет пъти на ден да вдигаме ръцете и да се молим, но тази молитва не хваща място. Праведникът, като се моли на Бога, трябва да иска от Него да му покаже, да има някоя страдална душа, за да ѝ помогне. Това значи молитва! Щом намерите такава душа, ще ѝ кажете: не се обезсърчавай, има живот, има добри хора в света!

Казвам: всеки човек трябва да развива своето вътрешно радио, да бъде в пряк контакт с невидимия свят. Ценна придобивка е днес радиото в света. То върши голяма услуга на човечеството. Вземете примера с двамата германски авиатори, които прелетяха океана със своя аероплан, но претърпяха една малка изненада: бензинът им се свърши, и те слязоха с аероплана си на един леден остров. Те имаха на разположение радио. Веднага си послужиха с него, и от Америка им пристигна помощ. Ако светските хора правят това, нима духовните хора не могат да си послужат със своето невидимо радио и да се обърнат за помощ към Бога, към Онзи, Който им е подарил живот? Щом сме във връзка с Бога, помощта веднага ще дойде. Достатъчно е само да отправим своето радио към Него. Кажем ли на Бога, че нашият аероплан не работи, и помощта от Него веднага ще пристигне.

Следователно, когато ви дойдат някои малки нещастия, благодарете за тях, защото вие не знаете, какви по-големи нещастия би могло да ви се случат. Земетресението, което стана, в Пловдив на 18 април, 9 ч. в. беше определено да стане сред нощ, но това, което можахме да направим ние, беше да го ускорим, да стане 2 – 3 часа по-рано, за да се избегнат по-големите нещастия. Добрите хора в България предотвратиха големите нещастия. Ако имаше повече добри хора, те съвсем щяха да спрат земетресението. Казвате: голямо нещастие ни сполетя. Не казвайте, че нещастieto е голямо. Благодарете и за него! Ако разбирате смисъла на страданията и нещастията, ще видите, че те са едно благо за българския народ. Философия е да разбирате смисъла на страданията. Благодарете, че Бог намали нещастieto на България на 1/100 от това, което беше предвидено да дойде. Ако то беше дошло с такава сила, с каквато беше определено, щеше да помете всички хора: в Чирпан и в Пловдив нямаше да остане нито една жива душа. И всички села наоколо щяха да бъдат унищожени. Но Господ каза: „Засега тия хора нека се стреснат малко, те са още болни, не могат да издържат големи нещастия.“

Та казвам: тия страдания, които дойдоха в България чрез земетресенията, са голямо благо за българите, да се стреснат малко, да престанат ежбите между тях, да се осмисли живота им, да изчезне различието между богати и бедни и т.н.. Днес си богат, но утре като дойде земетресението и ти изгубиш къщата си, парите си, де ще отиде твоето богатство? Какво ни показва земетресението? – Че българите трябва да бъдат демократични. Щом дойде земетресението, всички излязоха под открито небе, всички са под общ знаменател. Преди няколко години още казах на българите да излизат сутрин да се молят на Бога под открито небе, но те казаха, че това било идолопоклонство, нямало защо да излизат преди изгрев на слънцето и т.н.. Не всички хора трябва да гледат нагоре, да отправят ума и сърцето си към Бога. Не, казвам, че не трябва да ходят на църква. Нека ходят на църква, но след това да излязат под открито небе и там още веднъж да се помолят на Бога. Направят ли това, никакво земетресение няма да дойде. Но ако те се молят в своите църкви, както сега, още много земетресения ще дойдат. Аз не казвам на българите да съборят църквите си. Не, нека ги освещават, но поне 4 – 5 пъти през годината да излизат сутрин рано под открито небе да се помолят на Бога, да Му благодарят за живота, за здравето и за благоденствието, което им е дал. Такъв трябва да бъде техният идеал!

Някои питат: какво е новото учение? – Новото учение изисква да имаш една възвишена идея, да живееш за Бога, за своята глава, да имаш здрав мозък, да бъдеш свързан с Бога, с това, което не виждаш. После,

постепенно ще слизаш към това, което се оформя и най-после ще дойдеш до хората и ще ги обикнеш. Ти не можеш да обичаш хората, докато не обичаш Бога. Защо? – Понеже Любовта, като велика сила, иде отгоре. При това, за да обичаш някого, нужни са условия. Този, когото ти обичаш, не може да почувства и възприеме твоята любов, ако няма затова необходимите условия. Представете си, че главата и краката на този, когото обичаш, са свързани с едно менгеме. Как ще говориш на този човек за любов? Как ще те разбере той? Как ще може да те слуша? За да те слуша и разбере, ти трябва да освободиш главата и краката му от менгемето, да му прочетеш 5 глава от Исая, да чуе, как се изразява злото.

И тогава, ако някой те пита, има ли Господ, или не, ще му кажеш: ела, аз ще ти покажа, има ли Господ, или няма. Болният как познава, дали има Господ, или няма? Ако си лекар, ще кажеш на болния: ела с мен, аз ще ти покажа, има ли Господ, или няма. – Как ще ми докажеш? – Ако вярваш, още сега ще бъдеш излекуван; Господ може да направи това. Тогава, бутнеш болния на 4-5 места, и в няколко часа той е здрав, изправен на краката си. – Сега вярваш ли в Бога? – Вярваме Как ще докажеш на бедния, има ли Господ, или няма? Ако си богат, ще му кажеш: ела при мен, аз имам цял против твоята болест. Ще бутнеш тук-там, ще му помогнеш и ще кажеш: в името Божие аз ти давам това, от което се нуждаеш. Докато човек е сиромаш, казва: има Господ! Забогатее ли, казва: няма Господ! Съвременните учени хора пък се срамуват да признаят, че има Господ. Аз не говоря за този Господ, който днес се проповядва. Ама имало някакви противоречия в света. Те са последствия от нашия живот. Ако в червата на хората се събират много нечистотии, природата не е виновна затова. Ние, които сме яли повече, отколкото трябва, сами сме виновни. Ние не сме се въздържали, вследствие на което става задръстване в червата, и лекарят като дойде, казва: "Очистително дайте на този болен!" Мислите ли, че в другите области на човешкия организъм не става задръстване? – Задръстване става и в сърцето, и в ума на човека, т.е. става подпушване на неговите мисли и чувства.

Та казвам: първото нещо, което се изисква от всеки човек е да тури като основа в живота си великата сила – Любовта, и да може при най-големите изпитания в живота да издържа, без да губи доброто разположение на душата и на духа си. Да запазиш любовта си, когато си богат, това всеки може, но да я запазиш при най-голямата мъчнотия и при най-лошите условия – това е изкуство. Например, дойде някое голямо земетресение, всички хора бягат, крият се – само човекът на Любовта седи спокойно, не бега, не се крие. Днес хората бягат и без земетресения. Преди години, в една от варненските църкви, на Разпети петък се събрали много хора. По едно време се чува някакво бучение, като земетресение, и един от

присъстващите извиква: „Земетресение!“ – всички хора от църквата хукват да бягат навън. В тази паника били изпотъпкани и избити около 20 души. Излизат вън – никакво земетресение. Тази паника се предава по всички църкви във Варна, като по радио, и всички хора избягали вън от църквите.

Та тези от вас, които имат себе си свещената идея за Бога, да направят крачка напред! Ако любовта ви не се увеличава всеки ден с по един градус, вие не сте на правия път! Ако разумността ви не се увеличава всеки ден с по един градус, вие не сте на правия път. Увеличава ли се любовта ви всеки ден с по един градус, вие сте праведни хора. Мнозина се оплакват, че любовта им постепенно изчезвала. Това, което изчезва, което престава и се намалява, не е любов. Любовта, в своите прояви, е непреривна; тя всеки момент се усилява.

Апостол Павел казва: „Кой може да ни отдалечи от Бога, от Любовта Христова? – Никоя сила не е в състояние да стори това. Ако вие се проникнете дълбоко от тази идея, животът ви ще стане щастлив. Например, сега, между хората се явяват ред противоречия, задават се въпросите, кого да обичаме и кого не? Казвам: може да се обича само добрият и разумният човек, а на глупавия и на неразумния може да се докаже закона, че чрез злото в себе си той препятства на своето развитие.

В прочетената глава на пророк Данаил се говори за съня на цар Навуходоносор, който Данаил изтъкувал по следния начин: главата на този образ, която била от злато, представлявала вавилонското царство. Гърдите му били от сребро. Това било асирийското царство. Коремът и бедрата му били от мед, това е царството на Александър Велики. Големите му били от желязо. Те представлявали римската империя. Краката му били една част от желязо, а другата от желязо и кал. Те представлявали сегашната култура – културата на европейските държави.

И тъй, вие ще бъдете зрители на това, което става. Няма защо да ви разправам, какво ще стане. Аз съм ви казвал и друг път, че това, което ще става на земята е велико и славно. За добрите, за разумните хора то ще бъде години на юбилей. Христос казва: "Когато видите, че всички тия събития стават, трябва да знаете, че наставка часа на вашето освобождение." Пробуждане на съзнанието е нужно да стане! Всички катастрофи, които сега стават, всички смущения, които идват, всичко се извършва с цел да се пробуди човешкото съзнание. Само по този начин хората ще си подадат ръка. И европейските народи ще си подадат ръка едни на други, но сега те още не са дошли дотам, да премахнат преградите, които съществуват между тях. Ако Германия, Франция, Англия се съединят в едно, нима малките държави покрай тях няма да изправят живота си? Засега между

народите може да се постави, ако не напълно идеален, поне сносен живот. Идеалният живот ще дойде за в бъдеще.

Всички, които ме слушат, трябва да пожелаят да дадат пример на сносен живот и да не чакат спасението да дойде отвън. Всеки човек трябва да работи усилено с мисълта си. И ако всеки човек е един от десетте мъдреци на Навуходоносор, щом се обърне към Бога и Го попита, какво трябва да прави, ще получи отговор. Това става по вътрешна свобода. Всеки човек, който е дошъл до новата област на живота, трябва да бъде едно възвишено, Божествено дете. Той ще бъде, в широк смисъл на думата, "човек", освободен от своя вътрешен егоизъм, със съзнание, че може да обича, може да мисли. Само такъв човек може да приложи правилно всичко, което му е дадено. Той може да прави погрешки, но никой няма да го съди за тях. Погрешки правят и учените хора, погрешки правят и разумните хора, погрешки са правили и светиите, но злото не е там. Злото е в отлагането, когато хората казват: ние не искаме да живеем, не искаме да работим и да се учим, животът няма смисъл.

Днес Провидението поставя цялото човечество, цялата съвременна култура на изпити. Ние сме в последната фаза на тази култура. Всички народи, всички хора, у които съзнанието е пробудено, са поставени на един вътрешен духовен изпит. И всеки, който има любов в душата си, ще има мир в себе си, няма да се смущава от условията, но ще се намира под великия Божи Промисъл.

Та казвам: в тия времена е потребно истинско, положително знание. Казват, че при сегашните земетресения много хора са полудели от страх. Да, ще полудеят, те са пред неизвестност, а неизвестността е страшно нещо! Щом дойде земетресението, човек се намира пред голяма катастрофа, той мисли, че е в ръцете на един разбойник, който го коли. От какво се плаши човек? – От неразумното. Човек се плаши от разбойника, от звяра – мечка, вълк и др., защото в тях няма разумност. Може ли да се плашим от разумния човек? – Не, на него ще имаме упование. Значи, в света има велик Промисъл, велика Божия Любов, която обединява хората. Бог ги обединява, злото ги разединява. Съвременните хора, като видят, че двама души се обичат, не могат да търпят и казват: какво са намерили помежду си, че се обичат? Питам: кой човек, според вас, заслужава вашата любов? Допуснете, че имате две моми: едната бедна, скромна – простичко облечена, а другата богата – хубаво облечена, с накити и гирлянди. Коя от двете ще заслужи вашата любов? – Тази, която е богатата с добродетели; тя може да бъде и бедната, и богатата мома. Всяка душа, в своето първично състояние, е едно богатство. Знанието, което душата носи в себе си, това са нейните хубави, скъпи дрехи и накити. Ако една мома е разумна, богатите

дрехи и скъпите накити идват отпосле.

Често хората казват: този човек не вярва като нас, той има съвсем друго верую. Но съществува закон, според който най-мъчното нещо в света е да обичаш човека, който вярва напълно като тебе, или който мяза във всяко отношение на тебе. Не изисквайте, щото всички хора да мислят точно като вас, да са напълно като вас. Вие трябва да знаете, че ако се обича някой човек или ако се уважава, то е за неговата специфична мисъл, различна от мисълта на всички други. Това е красивото в човека! Неговото специфично верую, неговата специфична мисъл, това е един красив брилянт, един красив скъпоценен камък. Той е различен за всички хора.

Ще ви определя, какво нещо е този брилянт или този скъпоценен камък. Срещате един голям юнак, който носи на гърба си чувал със сто килограма злато, или със скъпоценни камъни. Вие сте слаб, хилав човек, но казвате: и аз бих желал да нося този чувал. Питам: за тебе ли е този чувал? – Не, ти можеш да носиш на гърба си чувал с десет килограма тежест. Този, който носи стоте килограма на гърба си, той е юнак, заслужава да носи чувала със златото. Но и вие, които носите десет килограма на гърба си, сте герои по отношение друг някой, който може да носи само един килограм. И той, като ви погледне, ще каже: герой е този човек! Има други същества пък, които носят само по един милиграм на гърба си. Като погледна към всички същества, намирам, че всички са герои – все носят нещо на гърба си, и то всеки според силата си. Това е специфичното за всеки човек; то е неговият брилянт, неговият скъпоценен камък.

Казвам: всеки човек има в себе си известна добродетел, известна способност, специфична за самия него, поради която, именно, той е ценен пред Бога, и пред хората. И ако вие заличите в себе си красивото, вашето специфично хубаво и добро нещо, за което Бог ви цени, небето – познава, а хората – обичат, това ще ви причини смърт, или най-малко ще опетни живота ви. Когато хората опетняват своята Божествена, своята свещена идея в себе си, животът им се помрачава и изгубва смисъл. Казвам: измийте тази кал, която сте поставили върху своята свещена идея, и животът ви веднага ще придобие смисъл. Обаче, всички трябва да знаете, че няма същество в света, което би могло да разруши основната, свещената идея, която Бог е вложил в душата ви. Душата може да страда, може да мине през ужасни страдания, може да гори в най-големия огън, но ще мине и заминее, без да се засегне, и ще каже: минах през големи страдания, велика опитност придобих и пак излязох благополучно. Благодаря на Бога за богатата, които по този начин придобих.

И тъй, ако вървите по Божия път, ще видите, че във всички неща има

велик Божи Промисъл. Например, вие може да живеете във висока, няколко етажна къща, но живеете ли правилно, вършите ли волята Божия, земетресението ще мине и заминете, но вашата къща няма да се събори. Много къщи наоколо ще се разрушат, но ако ангелът е турил ръката си на вашата къща, тя ще остане здрава, непокътната, ще стърчи като канара около развалините. Какво ще кажат учените хора на това отгоре? Казвам: праведен човек живее там! Ако той е един от десетте праведни хора, неговата къща няма да се засегне нито на йота. И в Писанието е казано същото. Но какво се изисква от хората сега? – Вярата. Обаче, вярата им не трябва да бъде като вярата на онази българка баба, която имала пред пророческо виждане на къщичката си една малка каменна могила, за която, като ѝ пречила сутрин да вижда изгряването на слънцето, молила се на Бога да я премести от нейното място. Като ставала сутрин и виждала, че моилката все още седи на своето място, казвала си: "Точно така излезе, както си мислих!" Тя се молила на Бога моилката да се премахне, но в себе си казвала: я ще стане така, я не. Толкова била нейната вяра.

По същия начин и вие правите опити и казвате: Господ мене ли ще слуша? Щом Господ не те слуша, трябва да знаеш, че не живееш добре и ще се заемеш да изправиш живота си. Не те ли слуша Господ, това показва, че ти нямаш обработено сърце, нямаш светъл ум и ще се молиш на Бога, ще работиш върху себе си, докато придобиеш тия неща. Няма да разправяш на другите, че не си добър човек, но ще признаеш това само за себе си и тайно в душата си ще се молиш на Бога да ти помогне в работата. Работиш ли за изправянето на своя живот, Господ ще те слуша и ще отговаря на молитвите ти.

Някои питат: защо са страданията в света? Ще ви обясня с един пример. Върви един беден човек по пътя и вижда един сакат пред него седи, иска помощ. Той нямал също да му помогне, но се помолил на Бога за него и си заминал. Минава друг човек покрай сакатия, ритва го с крака си и го запитва: "Защо седиш тук? Защо не направиш опит да работиш, да се движиш, за да се излекуваш?" Сакатият след това става, започва да се движи полека-лека и се замисля върху това, как да изправи своя живот. От този момент винаги благодарил в себе си на непознатия, който, като го ритнал, станал причина да се излекува.

Та страданията и изпитанията в живота ни, това са тласъците, ударите от страна на Провидението, които ни подтикват към работа, към нов живот. Те носят известни блага заради нас. Вие казвате: това са заблуждения. Не, заблужденията са в сегашния живот на хората. По-големи заблуждения от сегашните няма. Заблуждения съществуват и в съвременната наука, и в съвременната религия. Обаче, има ред учени хора, които се отличават със

своята искреност. Те изясняват фактите, говорят по тях, но дойдат ли до някои факти, които не познават, казват: тия неща още не съм разбрал, не ги познавам. Дарвин има тази отличителна черта на искреност. Дойде ли до някой непознат факт, той казва: "Оттук нататък не мога да вървя". После среща факти, които познава, разбира и продължава да ги обяснява. Така трябва да постъпват и съвременните учени. Като дойдат до факти, които не познават, трябва ли да спрат до тях, или като Данаил, да отидат при Бога, да Го помолят Той да им даде своите обяснения и тълкувания? По същия начин трябва да постъпват и съвременните хора. Дойдат ли до известни междини в живота си, да кажат: тия междини не познаваме, трябва да ги проучваме.

Казва Христос: "Аз за съдба дойдох в този свят!" Сега вие какво мислите да правите? Не е въпросът да ставате православни, нито теософи, нито окултисти, но да направите връзка с Бога, с Първата Причина на нещата. У всинца ви трябва да има желание да претърпявате всичко заради Бога. Страдате ли, страдайте заради Бога! Учите ли, учете заради Бога! Правите ли добро, правете го заради Бога! Аз не говоря за този Бог, за когото светът страда, но за Онзи Бог, Който разширява душите, Който дава светлина на съзнанието и освобождава човека от всички заблуждения и ограничения.

"Аз за съдба дойдох в този свят". Всички хора искат да живеят щастлив живот, но въпреки това животът им е пълен с противоречия. Докато човек не си създаде едно положително верую в себе си, докато не си постави здрави основи в живота, той не може да бъде щастлив. Не е достатъчно само да вярвате в това, което ви говоря, но трябва да проверявате моите думи. Не се спирайте само върху моите думи, но четете и проучвайте свещената книга, четете книгите на разните философи, да видите, какво са казали и те. Четете всичко, но доброто дръжте и прилагайте. Всичко опитвайте, стига да намерите Истината. Търсете навсякъде скъпоценният камък и като го намерите, използвайте го! Аз не съм от тесногърдите, да ви налагам да се спрете само тук, но казвам: навред търсете Истината и като я намерите, извадете скъпоценните камъни от нея и ги вложете във вашата душа, във вашия ум, във вашето сърце и работете с тях!

Казвам: един език има в света и едно писмо, по които се чете доброто. Те са човешкото лице. На човешкото лице е написано и доброто, и лошото. Правдата се пише на човешкото лице, и безправиято се пише на човешкото лице. Истината се пише на човешкото лице, и лъжата се пише на човешкото лице. Всичко се отпечатва върху човешкото лице! Когато злобата, омразата, завистта и ред други пороци се загнезждат у човека, те хвърлят отпечатък върху неговото лице, което започва постепенно да се деформира и обезобразява. Кой е виновен за това? – Самият човек. Когато

някой човек се превива от болки в корема, хората ли са виновни за това негово положение? – Не, той сам си е виновен, взел е лоша храна, която разстройва стомаха.

За да си обясним всички прояви в живота, ние вървим от физическото към духовното. Животът, във всички свои прояви, е целокупен. Целокупният ни живот има смисъл, когато връзката ни с Бога е правилна. Аз разглеждам връзката с Бога като велик принцип, крито прониква цялата природа. Тогава всички принципи от материалния и духовния свят имат смисъл, защото са свързани помежду си. Ако ние прекъснем връзката си с Бога, с Божествения свят, тогава и материалният, и духовният свят изгубват смисъла си: личността изгубва своя смисъл; приятелите изгубват смисъла си; домът изгубва смисъла си – всичко изгубва своя смисъл.

Та казвам: ще поставите в ума си мисълта, че ще можете да постигнете всичко, което желаете. Вие сте живели хиляди години досега, и у вас има събрана, много енергия, много красиви мисли и чувства, но не смеете да дадете ход на тия неща, да се проявят. Вие постоянно се коригирате и казвате: не е време още да се проявя. Не, дойде ли ти някоя хубава мисъл посред нощ – стани и я изпълни. Не казвай, че сега не ѝ е времето. Дохожда ти някоя мисъл да станеш, да излезеш вън и да се помолиш на Бога. Не отлагай, стани! Или нещо отвътре ти казва: иди в еди коя си къща, там живее една бедна вдовица, помогни ѝ! Стани веднага, похлопай на вратата и помогни! И друг път нещо ти нашепва: прочети еди-коя си книга! Не отлагай, прочети я! Каквото хубаво и добро ти се нашепва отвътре направи го, не отлагай, то е разумно. В разумността всякога има плод. Когато запитват някой учен, какво ще стане с България, той нека насърчава хората, а не да ги плаши. Някои казват, че толкова и толкова къщи ще пострадат в София, толкова и толкова хора ще измрат и т.н. Казвам: всичко това не зависи от никаква философия, от никакви философи. Само Бог разполага със съдбините на София - Той я държи в ръцете си. Ако я остави в ръцете на друга сила, София ще изчезне. Но Бог казва: "Чакайте, не бързайте още!" Господ държи София в ръцете си на везни. Всички софиянци са под Негова защита. След земетресението всички софиянци започнаха да говорят за Бога, и Той ги пита: "Ще вярвате ли в мене, ще изпълнявате ли моя закон? Ако обещаете, ще изпълните, без да се отмитате". Сега Бог държи София на везни в ръцете си и я претегля. Той пита всички учени, професори, всички свещеници, всички управляващи, както и всички останали хора: ще вярвате ли вече в мене? – Господи, ще вярваме! Достатъчно е Господ малко да наведе везните, и всички софиянци отново ще се изплашат. Докато Господ държи София в ръцете си, никакво земетресение няма да стане. Остави ли везните на земята, земетресението ще дойде, и съдбата на София е решена. При това

положение аз вече не отговарям, но засега още виждам, че Бог държи София в ръцете си и казвам на софиянци: обърнете очите си към Господа, Който сега ви говори! Не мислете, че само праведните хора и светиите трябва да се молят на Бога в тия времена. Не, всички ще се молите тъй, както и те се молят. Както те жертват своя живот, така и вие трябва да жертвате своя живот; както те се лишават от много неща, така и вие трябва да се лишавате. Всички трябва да бъдете праведни хора, всички трябва да бъдете светии и то не обикновени, а първокласни.

Аз бих желал всички да бъдете в Божията ръка, Той да ви държи. Държи ли ви Бог, глава няма да ви боли и косъм от главата ви няма да падне.

Христос казва: "Аз за съдба дойдох в този свят". Дето има съдба, има и разумност. Дето има разумност, там е Бог. Дето е Бог, там е вечното благо на живота.

Беседа, държана от Учителя на
22 април 1928 г. София.

Книги: За съдба дойдох (Сила и Живот. Единадесета серия (1928). София, 1928-1929)

8 беседи от 22 април 1928 г. до 10 юни 1928 г.

Начало: 10:00

1928_04_25 Ще бъдат предупредени

лекция пред общия окултен клас

ЩЕ БЪДАТ ПРЕДУПРЕДЕНИ

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!“

Размишление.

В миналата лекция се говори за доброта и разумност. Можете ли да определите качествата на разумността? По какво се различава разумния от неразумния човек? Кога човек не може да се ползва от своята разумност? – Когато заболяе. Изобщо всяка болест прекъсва разумността на човека. Забелязано е, че високата температура у човека става причина той да губи способността си да мисли правилно, да разсъждава. Болни, които имат висока температура, често изпадат в безсъзнание, вследствие на което органите им не могат да изпълняват своите функции. Разумният човек държи в пълна изправност своите органи. Той не се поддава на нещастия и страдания, нито се отчайва. Докато е в морето, той не разсъждава за нищо друго освен за същественото, а именно – да плава правилно, да спазва законите, които регулират теченията на водата, за да излезе благополучно на брега. Докато е в морето, той не се поддава на никакви странични желания и удоволствия. Какво правят съвременните хора? Ние ги виждаме всред морето, при големите вълни, при клатушкане на параходите да разсъждават за любов, за братство, за равенство, за кротост, за милосърдие, за въпроси, които са предмет на небето. Тези въпроси се разрешават само на небето, т. е. само при уредения живот на хората, когато вълните, бурите в морето са утихнали. Докато се блъскат във вълните, хората са болни. Какво ще говорите на тия хора за братство и равенство, за любов между тях? Можете ли да искате от болния да играе на хорото? На болния можете да говорите само за болестта му, да търсите начин, как да му помогнете.

Сега, аз правя аналогия между света и морето. Каквото са бурите и ветровете за морето, такова нещо представят изпитанията и изкушенията в света. Когато се прави някаква аналогия, човек трябва да съпоставя явленията правилно. Всяка аналогия трябва да изяснява един принцип. Всички явления, с които аналогията си служи, трябва да бъдат свързани едно с друго. Щом се прекъсне връзката между тия явления, аналогията сама по себе си пада. Същото нещо се забелязва и в живота на човека. Животът на човека е дотолкова хармоничен, доколкото явленията в личния

му живот са свързани едно с друго. Влезе ли едно дисхармонично явление в живота на човека, с което той не може да се справи, състоянието му веднага се изменя. Например времето, богатството, сиромашията, страхът, болестите са в сила да изменят състоянието на човека, да го изкарат от равновесието му, да нарушат хармонията в неговия живот. За да не губи равновесието си, да не нарушава хармонията в живота си, човек трябва да изучава всички явления, да знае причините на произхода им, както и техните добри и лоши последствия. Човек не би могъл да преплава Великия океан на живота без положително, дълбоко познаване на всички явления в природата.

Като ученици вие трябва да изучавате себе си, да изучавате окръжаващите с голяма искреност и чистота и да развивате своята вяра. – „Без вяра не може да се угоди на Бога“ - е казано в Писанието. Искате ли Бог да ви лекува, ще вложите в Него пълно доверие, абсолютна вяра. – Ама дали ще се излекувам ? – Щом се обръщате към Бога, никакво съмнение, никакво колебание не трябва да имате. Вложете любовта, вярата си в Първата Причина на нещата и за нищо друго не мислете. Щом се помолиш на Бога, стани и ходи. Ако повярваш, ще оздравееш. Най-малкото колебание е в състояние да попречи на вашето оздравяване. Същият закон се отнася и до науката. Искате ли да изследва някое явление из областта на науката, човек трябва да вярва в своя успех. Влезе ли в Божествения или в причинния свят, човек трябва да се откаже от мисълта, че е стар, че е учен, че много знае. Това са мисли, достъпни за човека на земята. Влезе ли в по-висок свят, човек трябва да напусне разбиранията си, които имал на земята, и да стане дете, способно да възприема и учи. Там никаква критика не се позволява. Дойдете ли до науката на стомаха, на дробовете, на мозъка, там никаква критика не се позволява. Дойдете ли до науката на природата, всякаква критика е изключена. Тази наука е абсолютна, тя има свои резултати, тя има практическо приложение на земята.

Запитали един психолог: „На какво се дължи човешката памет?“ Той отговорил: „Човешката памет се дължи на чувствителността, интелигентността и волята. Тук психологията спира.“ Виждаме, че много въпроси из областта на философията и до днес остават на същото положение, на каквото са били във времето на Платона. Въпросът за паметта е по-добре изяснен от френолозите. Те разделят паметта на историческа, музикална, памет за време, за място, за образи и т. н. Не само това, но те намират мястото на всеки вид памет в човешката глава и правят ред опити и наблюдения. Когато забележат проява на един или на друг вид памет в човека, френолозите знаят причините на това. Тъй щото изучавайте въпроса за паметта не само от гледището на психологията, но и от гледището на френологията, да разширите знанията си, да се ползвате

от тях.

И тъй ученикът трябва да изучава причините на всяка проява, на всяко явление в природата, както и в човешкия живот. Така и учените изучават явленията в природата. Например те казват, че причините на земетресенията се дължат на огъването и хлътването на земните пластове. Колкото по-спокойно се слагат земните пластове, толкова по-слаби са сътресенията. Ако огъванията и хлътванията са големи, земетресенията са катастрофални. Същото нещо става и в човешкия мозък. Колкото по-правилна, по-спокойна е човешката мисъл, толкова и дейността на мозъка е по-нормална. Ако мислите на човека претърпяват големи огъвания, големи пречупвания, мозъкът му ще бъде изложен на големи сътресения. Ако бащата или майката на такъв човек умре, той ще преживее силни сътресения. Когато умре бащата или майката на човек, който разбира законите на живота, той знае, че баща му е заминал за онзи свят, не е умрял, и там ще продължи своята работа. Докато е бил на земята, той е прекарвал в затвор, а на онзи свят ще бъде свободен. Материалистите мислят, че животът е само на земята. Щом умре човек, всичко се свършва с него. Теософите пък мислят, че като заминее човек за другия свят, там ще прегледа живота си, който е прекарал на земята, ще научи причините за всичко преживяно и отново ще се върне на земята.

Обаче и едното, и другото гледище по въпроса са детински схващания. Когато отиде в духовния свят, човек продължава да живее, да работи, да учи, както и на земята. И в духовния свят има училища. И там има ученици, които решават сериозни задачи. Те са изправни в своите задължения, а към учителите си са внимателни и послушни. Мисълта им е съсредоточена, заета изключително с предмета или задачата, дадена от техния учител. Такъв трябва да бъде всеки ученик, който постъпва в гимназия или в университет. Такъв трябва да бъде ученикът, който постъпва в окултна школа. Такъв трябва да бъде ученикът на живота.

Какво представя животът? Животът е незавършена повест, която не може да дойде до някакъв край. Тя вечно ще се пише и всякога недописана ще остане. И любовта е незавършена повест. Който иска да види края на любовта, той ще умре. Който търси началото и края на нещата, той е осъден на смърт. Началото на нещата събира хората на едно място; краят ги разделя. Всякога мислете за началото на живота, но не и за неговия край. Краят на живота води към тъмнина.

Затова Христос казва: „Работете, докато е ден!“ Това значи: работете, докато е ден, докато сте в началото на живота, докато сте в светлина. Дойде ли нощта, нищо не може да се работи. Нощта е краят на живота. Могат ли

хората да работят, когато стане голямо земетресение, което разтърсва цялата земя? Могат ли учениците да ходят на училище? Могат ли момите и момците да играят на хорото? Могат ли да се дават театри и концерти? Могат ли чиновниците да ходят на работа? Щом стане голямо земетресение, работите на хората се спират, животът им взема друго направление. Ето защо за да не дойдат големите сътресения в живота, хората трябва да се съобразяват със законите на разумната природа, с великите закони на Божествения свят. Животът на земята още не е съвършен, но той е устроен по един Божествен план, за изпълнението на който хората трябва да се приготвят. Всеки трябва да се съзнава като клетка от Божествения организъм и да върши само това, което главата на този организъм му заповядва. Не постъпва ли по този начин, това показва, че съзнанието на този човек не е пробудено още за възвишеното и красивото в света.

И тъй ако искате да имате резултати, постижения, работете с малки величини. Започвайте с малки величини и постепенно отивайте към големи. Като работите по този начин, вие ще се натъкнете на малки изпитания и спънки, на малки страдания, които ще внесат и малки заоблачавания в съзнанието ви. Започнете ли изведнъж с големи величини, вие ще се натъкнете на големи спънки, на големи страдания, които издъно ще разклатят ума ви. По този начин вие ще изгубите основната мярка на живота и ще се разколебаете. При това положение човек ще изпадне в големи заблуждения. Разумните същества обаче ще му помогнат. Но той трябва да бъде готов да ги слуша. Щом видят, че е изкривил пътя си, те ще му кажат : „Внимавай, защото пътят, който си поел, не е прав.“ Като видят неговите криви мисли, те ще му кажат: „Спри малко, обмисли добре работата, защото мисълта ти не е права.“ Който иска да се изправи, той ще обмисли добре въпроса, ще се побори малко в себе си и скоро ще се изправи.

Когато влезе в духовния живот, човек започва да третира въпроса за духовната любов. Какво нещо е духовната любов? Духовната любов е любов към ближните. Същевременно духовната любов няма никакво отношение към материалния свят, към материалните, физическите връзки на хората. Тя помага на хората, но е любов между духовни същества. Когато се говори за духовната любов, ние подразбираме любовта на ангелите, на възвишените същества. Който иска да изяви тази любов към ближните си, той трябва да се свърже с възвишените същества, с ангелите и да мисли за тях. Мнозина говорят за духовна любов, а мислят за хората и се свързват с тях. Невъзможно е човек да мисли за хората, да се свързва с тях, а да проявява Божията Любов. Да мислиш за ангелите е едно нещо, да мислиш за хората е друго нещо. Ако е свързан с ангелите, човек никога не

може да изживява противоречия. Докато са в духовната любов, мъжът и жената се разговарят сладко, разбират се, живеят братски помежду си. Щом любовта им слезе на физическото поле, между тях веднага изпъкват противоречия, недоразумения. Те започват да се сърдят, да се карат и в скоро време отношенията им се развалят. Противоречията между хората се дължат на това, че те не се разбират. Човешката любов ограничава, а Божествената – освобождава. Докато живее в човешката любов, човек всякога ще греши. Виждате, че един художник рисува. Вие се приближавате към него и започвате да критикувате картината му. Това е неразумна пос-тъпка. Който критикува, той трябва да знае начини за изправяне на погрешките.

Физиономистите, които изучават чертите на човешкото лице, са дошли до заключение, че тия черти са толкова по-правилни, колкото човек се намира на по-висока степен на развитие. Гениалните хора, светиите имат правилни черти на лицето. Челото на някой човек е високо 6 см., носът му е дълъг 5 см., а брадата – 4 см.; на друг някой пък и челото, и носът, и брадата са все по 6 см. Ако наблюдавате тия двама души, ще забележите, че вторият проявява по-голяма интелигентности от първия. Ще кажете, че това са мъртви числа. Представете си, че имате няколко души, които разполагат с различен капитал в касата си: първият има сто лева, вторият – хиляда, третият – десет хиляди, четвъртият – сто хиляди, петият – един милион. В какво седи различието между тези пет души? Разликата се заключава в тяхната деятелност, в инициативата на техните прояви. Онзи, който има сто лева, ще икономисва от храната си, ще пости, за да може повече време да прекара с тия пари. Който има хиляда лева на разположение, той си позволява да мисли, освен за храната, още и за обуща, за шапка и за някои дребни неща. Който разполага с десет хиляди лева, освен своите нужди, той задоволява нуждите и на семейството си. Който има сто хиляди лева, той ще може да даде и образование на децата си. Който има един милион на разположение, освен горните нужди, той може да задоволи ред свои изисквания: ще си направи къща, с хубава градина, ще си купи автомобил и т. н.

В дадения случай капиталът представя сила, възможност за проява на човешката деятелност. Колкото по-голям е капиталът на човека, толкова по-големи са възможностите на неговата деятелност. Тъй щото, колкото по-широко и по-високо е челото на човека, толкова по-голяма е интелигентността му. В процеса на развитието си, човек е работил върху главата си. Главата на човека е плод на неговата деятелност, плод на културите, през които е минал като човек. Тялото му е плод на животинските култури. Значи човешкото тяло е резултат на деятелността на животните. Материята пък е резултат на деятелността на растенията.

Тъй щото, когато е бил във фазата на растение, човек е създал материалите за съграждане на своето тяло; когато е бил във фазата на животно, той е създал тялото си; и най-после, когато е дошъл във фазата на човек, той е създал главата и лицето си. В резултат на всичко това, Бог е вдъхнал в човека дихание и той станал жива душа.

И тъй главният капитал на човека е неговата глава, от една страна, и лицето му, от друга. Мозъкът на човека е съставен от два вида материя: от груба, физическа материя, която се разлага, и от духовна, ефирна, която не се разлага. Върху духовната материя на мозъка се отпечатват всички човешки мисли. Като умре, човек взема със себе си именно тази ефирна, духовна материя на мозъка. Този мозък дава образа или лицето на заминалия. Ако влезете в духовния свят там ще срещнете все млади души, най-много до 33-годишна възраст. По-горе от 33 години няма да срещнете нито една душа. Някои души са на пет години, други – на десет, трети – на петнадесет и т. н. Ако една душа е живяла 25 000 години на земята, като влезе в духовния свят, тя ще бъде едва на пет години. Ако на земята е живяла 50 000 години, в духовния свят ще бъде на десет години. Ако на земята е живяла 75 000 години, в духовния свят ще бъде на 15 години. При това животът, който душите прекарват на земята, трябва да бъде съзнателен, а не обикновен. Докато е на земята, човек трябва да работи съзнателно, да се избави от лошите условия, от влиянието на окръжаващите. Не само хората влияят на човека, но има природни течения, срещу които той не трябва да се противопоставя. За тази цел човек трябва да се съсредоточава, да концентрира ума си, за да се справя с онези условия, с онези течения, които могат да го отнесат. Не е ли буден срещу тия течения, никой не би могъл да му помогне. Който може да се жертва за Бога, той ще живее дълго време на земята, ще работи за развитието на своята душа, а същевременно ще помага и на ближните си. Христос казва: „Крадецът не иде, освен да открадне, да погуби и да заколи, а Аз дойдох да дам живот, и то преизобилно.“ Следователно, който иска да продължи и подобри живота си, той трябва да го посвети в служба на Бога. Да се подобри живота на човека, това значи, да се подобрят условията му да придобие Божията благодат.

Кое пречи на ученика да се ползва от Божията благодат? Щом е добър и разумен, той всякога ще има условия да се ползва от Божията благодат. Ако е неразумен, своенравен, той нищо няма да придобие. Учителят не се интересува от неразумните и своенравни ученици. За ученика е важно да бъде добър и разумен. Защо и за какво трябва да бъде такъв, не е важно. – Как ще се познае кой ученик е добър и разумен? – На пътя на ученика невидимият свят е поставил сита, едри и ситни, чрез които ще изпита, кой е добър и кой – разумен, кой е смел и решителен и кой – страхлив.

Невидимият свят не обича ученици, които са страхливи и неразумни, които са готови за бълхата да изгорят цял юрган.

Ученикът трябва да бъде внимателен, да цени времето, чувствата на човека, да не се натрапва. Когато отиде при някого да иска известна услуга, той трябва да има търпение, трябва да чака. Може би този човек, от когото искате услуга, е професор, или лекар, и трябва незабавно да свърши друга някаква работа. Ученикът трябва да бъде крайно внимателен и търпелив. Когато някой обещае, че ще ви приеме и обслужи, вие трябва да имате вяра, да знаете, че всичко ще се нареди така, както Бог е определил. Каквото Бог е обещал, непременно ще се изпълни. Божиите обещания нямат обратни решения. Ето защо човек не трябва да се съмнява в Божествения план. Бог иска от човека да бъде добър и разумен. Щастието може да се вози само на каляската на добротата и на каляската на разумността. Любовта пък се носи на крилата на щастието. Дето е щастието, там е и любовта. Без щастие любовта се проявява като динамическа сила, която руши. Обаче, когато се говори за любов, ние разбираме присъствие на доброта и разумност в нея. Докато не бяха готови да следват любовта, хората трябваше да минат през големи страдания, да се пробуди съзнанието им. Щом се приготвиха да следват любовта, Бог им каза: „Ще изпратя Духа си да ви ръководи“.

Следователно, Духът ще учи човека и когато спи, и когато е буден. Всъщност, само тялото на човека почива, а духът му е всякога буден. Това, което човек не може да научи и разбере през деня, научава го вечер, когато спи. Вечер той отива да се учи, в така нареченото духовно училище. Разумният, добрият ученик се учи и вечер, и през деня. Той се учи от земетресенията, от наводненията, от бурите – от всичко. Катастрофите в природата са условия за пробуждане на човешкото съзнание.

Учените обясняват причините за земетресенията, но не могат да ги избегнат. Щом усетят, че някъде става земетресение, и те бягат като простите хора, които нищо не знаят за причините на земетресенията. Истински учен е онзи, който знае, кои пластове ще се разместват, как ще стане разместването им, за да заеме такова положение, че земетресението да не го засегне.

Един господин разправяше една своя опитност, която имал във време на земетресението. Той имал една юрдечка с пет малки юрдечета. Една сутрин забелязал, че юрдечката с юрдечетата липсвала от двора. Той започнал да я търси тук-там, но никъде не могъл да я намери. На другия ден станало земетресението. Той се уплашил толкова много, че съвършено забравил за юрдечката. Два-три деня след това юрдечката с юрдечетата

пристигнала в двора и започнала да се разхожда. Къде е била юрдечката ?
Още преди земетресението тя усетила, че ще стане нещо особено, и затова напуснала дома на господаря си, да си намери безопасно място. Какво показва това ? Това показва, че юрдечката познава кои пластове ще се раздвижат и кои ще останат спокойни. Ако юрдечката знае това, колко повече човек трябва да предчувства катастрофите. Когато човек е в съгласие със законите на природата, при всички катастрофи, които предстоят да станат, той ще бъде предупреден. Вътрешно ще му се подшушне да излезе вън, на 10-20 метра далеч от къщата си. Защо и за какво трябва да излезе вън от къщата си, нито ще му се каже, нито трябва да пита. Той трябва да излезе вън и да стои спокойно, да види, какво предстои да стане. Няма да се минат десет минути и земята ще се разтърси. Ето защо човек всякога трябва да се вслушва в своя вътрешен глас и да му се подчинява.

Сега, предвид на станалото земетресение, хората пускат различни слухове. Някой казват, че щели да станат големи земетресения, вследствие на които София и други градове щели да изчезнат. Много неща има да станат, но на човека не е дадено да знае какво го чака. Земетресенията, бурите, наводненията са предвидени в Божия план за пробуждане съзнанието на хората. Тази е причината, поради която всичко предстоящо е в тайна. Разумните и добрите ще бъдат предупредени за онова, която ще стане. Неразумните ще понесат последствията на своя живот. Следователно по-добре е за тях да не знаят какво ги очаква. И да знаят, пак не могат да избегнат онова, което им е определено да преживеят.

„Бог забавя, но не забравя“ – казва българската поговорка. Идват времена на изпитания, когато човек трябва да бъде буден. Не е ли буден, той ще се поддаде на чужди влияния, които ще го оплетат, ще го поставят на страдания. Кажат ли на някого да стои настрана или да не се качва на параход, или да излезе от къщата си, той трябва да слуша. Не слуша ли, нищо не може да го извини. Каквито времена и да дойдат, не се страхувайте. Ще станете по-разумни, ще се сближите повече. Общите страдания и изпитания сближават хората. Казано е в Писанието: „Косъм няма да падне от главата на онези, които любят Господа.“ Казано е още, че заради избраните ще се съкратят дните на изпитанията и скърбите. За да бъдете в числото на избраните, вие трябва да проявите вашата доброта и разумност. Бъдете добри и разумни, ако искате да цъфнете, да завържете и да узреете.

Това, което говоря, не се отнася до едното, но до всички, и то не до външното, но до вътрешното в човека, което се стреми, копнее, жадува. Когато греши, то плаче, скърби, стреми се да изправи погрешките си. То представя духовния елемент в човека. Следователно човек е дошъл на

земята да развие този елемент в себе си, а не да се удоволства.

Като ученици вие трябва да се справяте със своя вътрешен страх. Земетресенията, които стават в природата, са условия за човека да преодолее своя страх. Какво трябва да правите, ако се страхувате от земетресение? Колкото пъти през нощта се събудите, станете от леглото си и се молете. Вслушвайте се дълбоко в себе си, трябва ли да излезете вън, или да останете в стаята си. Каквото ви се каже, това трябва да направите. Ако ви се каже да останете в стаята си, ще останете; ако ви се каже да излезете вън, ще излезете. Земетресенията са едно от големите изпитания за хората. Малцина могат да посрещнат това изпитание с вяра и бодър дух. Едно правило пазете в живота си: Бягайте от злото, приближавайте се към доброто и всякога разумни бъдете. При всички случаи на изпитания, изнасяйте фактите така, както са станали, без никакви преувеличавания. Не разпространявайте лъжливи слухове. Щом се касае за някакъв въпрос, помислете малко и го обяснете научно. По този начин само ще турите начало на нова, велика наука.

Сега не е време да се спираме върху научните обяснения за земетресенията. За това са дадени ред научни теории, които се свеждат все към една, а именно: причините на земетресенията са големите или малки размествания на земните пластове, които са започнали да се огъват от преди хиляди и милиони години насам. В Писанието е казано, че ние сме в последните дни, когато на земята се създава нов континент. Всеки знае, че когато се строи нещо ново, всякога има чукане, удряне, шум, блъскане. Майстори работят със своите чукове и длета. Такова нещо преживява днес цялата земя: пластовете се разместват, хлътват, огъват се; вулкани изригват и т. н. Всичко това учените обясняват с ред теории. Майсторите, които работят в земята, не са като тях, които работят на повърхността ѝ. За тях огънят не е пречка, както за майсторите на земята. Те са разумни същества, които работят главно с мисълта си. Тяхната мисъл е толкова силна, че може да изменя материята. С мисълта си те могат да преобразят грамадни пространства земя.

Христос казва: „Ако имате вяра като синапово зърно, планини можете да местите“. Обаче досега никой не е преместил нито една планина. Това не става изведнъж. Хиляди години се изискват, за да може човек с мисълта си да премести една планина. Човек не трябва да се сили да премества планини, но той трябва да строи. И моята работа е да строя, а не да местя. Старото се мести, а новото се строи, гради. Със стари работи ние не се занимаваме. Ние градим нови неща. За да бъдете майстори на новото, вие трябва да се освободите от всички противоречия. За разбиране и прилагане на новата наука се изисква нова обстановка на нещата, нова

светлина. Без тази светлина на съзнанието, нищо ново не може да се създаде. В Писанието се казва: „Ще изпратя Духа си да ви научи на много неща". Духът не представя никаква особена форма, но условие за проява на Божията Любов в човешката душа, да може тя правилно да се развива. Няма по-красиво нещо за човека от това, да разбира известни научни положения, или известни духовни въпроси. Той седи, слуша и възприема – храни се. И като не разбира, пак е добре. Тогава той се упражнява. Каквото и да правите, една част от вас трябва да бъдете добри, друга част трябва да бъдете разумни, а трета част – любещи. Днес хората искат да бъдат обичани, а не те да обичат. По-мъчно е човек да обича, отколкото да бъде обичан.

Задачата, която сестрите изпълниха с изплитане на шапката, им даде нещо. Най-малкото, което спечелиха, се отнася до областта на послушанието. На пророците в старо време се казваше да бръснат косите си. Понякога им се казваше да остават космите на брадата си да растат. Какво придобиха от това? Нищо не придобиха. По този начин те изучаваха послушанието. Ученикът трябва да бъде послушен, но на кого? – На Божественото в себе си. Когато Божественото му каже нещо, той трябва веднага да го изпълни. Божественото му казва да стане, а той отговаря: „Ще полежа още пет минути." Това е непослушание. Божественото му казва да не яде много, а той иска да си хапне още малко. И това е непослушание. Що се отнася до гласа на Божественото, ученикът трябва да бъде абсолютно послушен. Ако не е послушен, той не може да има очакваните резултати. В послушанието обаче се изисква различаване, да познавате, кои съвети са на Божественото у вас и кои – чужди. Когато Божественото в човека говори, той изпитва известен подем в своите мисли, чувства и постъпки. Когато човешкото в него говори, той се натъква на противоречия, които внасят в душата му смут, раздвояване. Всякога слушайте Божественото в себе си, за да можете правилно да се развивате.

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини!"

26. Лекция от Учителя, държана на
28 април, 1928 г. София. – Изгрев.

Книги: Малки и големи придобивки (Общ окултен клас. Година VII (1927–1928). Том II. София, 1936)

14 беседи от 18 януари 1928 г. до 25 април 1928 г.

Начало: 05:00

СМИРЕНИЕТО

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Ще прочета 55-та глава от Исаия, която разглеждам като литературно произведение.

„О, вие, които сте жадни, елате всички при водите.“ (– 1-ви стих.)

„Вместо драка, ще възлезе елха; вместо коприва, ще възлезе мирсина; и това ще бъде Господу за име, за вечно знамение, което няма да изчезне.“ (– 13-ти стих.)

Време е вече ученикът не само да носи името ученик; не да бъде пълен със знание, както касата на банкера е пълна с пари; не само да бъде нагорещена пещ, в която да се пече хляб; не само да бъде фурна, да продава хляб, нито зеленчукова градина, която да изкарва лук и чесън. Ако е пълна каса, ще се изпразни: ако е нагорещена пещ, ще изгасне; ако е фурна, ще продаде хляба си и ще се изпразни; ако е зеленчукова градина, ще дава временно продуктите си. Ученикът не трябва да бъде и цвят, който прецъфтява. Какво трябва да бъде ученикът? – Извор, който постоянно блика. Той трябва да разбира отношенията между неговата душа и различните роли, които трябва да играе. Например, какво е отношението на човешката душа към пълната каса с богатство и знание, към нагорещената пещ, към фурната, към зеленчуковата градина и т.н.? Като разглежда и изучава тези отношения, човек трябва да се самовъзпитава, а не да се дресира, както дресират котките и кучетата.

Един човек се занимавал с дресиране на котки. Той събрал 40–50 котки и дълго време работил за дресирането им. Най-после, той дошъл до убеждението, че котките са вече дресирани и може да прави с тях различни опити.

Веднъж дошъл при него един приятел, да види докъде е стигнал с възпитанието на котките. Той наредил котките по групи и почнал демонстрации с тях. В това време приятелят му пуснал една мишка. Всички котки хукнали веднага подир мишката и дресировката пропаднала. Достатъчно било да се яви една мишка, и трудът на възпитателя пропаднал.

Какво представя мишката? – Старият, наследен навик. Каквото е мишката за котката, такова нещо са старите навици за човека. Колкото дресираната котка може да издържа пред мишката, толкова и човек може да издържа със своето знание пред старите навици. Те са сила, пред която човек мъчно устоява. На какво се дължат старите навици и как може да се справи човек с лошите навици? Навиците са резултат на честото повтаряне на нещата. Това не значи, че човек не може да се откаже от навиците си.

Достатъчно е да се намери пред нещо силно, за да забрави навиците си и да отстъпи от тях. Какво ще прави онзи, който има навик всяка сутрин да се къпе, но къщата, в която живее, се запали? Той ще гледа час по-скоро да излезе вън и ще забрави, че е навикнал сутрин да се къпе. Страхът от изгаряне е по-силен от навика. Той казва: „Днес направих изключение, не се окъпах, както правя всеки ден“. Значи изключенията са резултат на силни подбуди, силни преживявания в човешкия живот. Пред пожара всякакъв навик отстъпва. Смешно е да видите, че някой се къпе, когато къщата му гори.

Пророк Исаия казва, че Божиите мисли не приличат на човешките. С други думи казано: Идеиният живот не прилича на обикновения. Противоречията на хората се дължат, именно, на това, че искат да влязат в идейния живот с обикновените си разбирания. Някой мисли, че може да влезе в идейния свят със своите стари навици и разбирания. Това е невъзможно. Новите времена изискват нови разбирания. Запример, ако ви представят две положения – богатство и дарби, кое бихте предпочели? Едни ще пожелаят да бъдат богати, а други – даровити. Ще се явят различни мнения по въпроса. Някои ще кажат, че богатият може да стане даровит. Като има добри външни условия, той ще работи върху себе си и ще развива дарбите си. Други ще кажат, че даровитият, т.е. вътрешно богатият, има условия да стане и външно богат. Ние пък казваме, че човек трябва да бъде и богат, и даровит, защото всяко нещо има своето специфично място. Богатството има отношение към физическия свят, знанието и способностите – към умствения свят, а добротата – към духовния. Следователно човек не може да бъде духовен, докато не е добър; той не може да бъде умен, докато няма знания, и не може да бъде здрав, докато не е богат. Златото има отношение към здравето.

Колкото повече злато има човек в кръвта си, толкова е по-благороден, по-устойчив и по-здрав. Някой ще възрази, че има богати хора, които са болни. Това не е истинско богатство. Ако натоварите едно магаре със скъпоценности, богато ли е то? Магарето носи чуждо богатство, а не свое. То не съзнава богатството си. И да го съзнава, не може да се ползва от него. Тъй щото, за да бъде здрав, човек трябва да бъде богат; за да бъде умен, трябва да има знания; за да бъде духовен, трябва да е добър. Богатство,

знание и доброта са качествата на истинския човек. Ако отнемете едно от тия качества, вие нарушавате неговата цялост.

Представете си, че ви дадат следната задача: да извадите една част от цялото, или цялото от неговите части, без да нарушите целокупността на цялото. Можете ли да решите тази задача? – Не можете. Ако извадите една част от цялото, непременно ще нарушите целостта му; да извадите цялото от частите му, и това е невъзможно. Цялото може да се дели на своите части, но то вече не е цяло. На същото основание, казваме: Като цяло, човек е неделим. Не можете да извадите от него една част и той да остане цял. Какъв човек е този, от когото сте извадили доброто? Но и доброто, като част от човека, само не съществува. Доброто, като абстрактна величина, не съществува. Затова казваме, че има голяма разлика между проявеното и не проявеното добро. За да схванете тази разлика, мислете върху житото, брашното и хляба. Житото се мели и се превръща в брашно. Те се различават по обем, но не по качество и по състав. Житото заема по-малък обем от брашното. Като се смеси с вода, брашното отново намалява обема си и се превръща в тесто, което се пече и става на хляб. Тук имаме два процеса: на разширяване – смилане на житото в брашно, и смаляване – превръщане на брашното в хляб.

Разширяването и смаляването са процеси, през които минават и човешките идеи. Явява се въпрос: При кое от двете състояния идеите са най-устойчиви? Кое е най-устойчиво: житото, брашното или хлябът? – Житото. Защо? – То е първичната идея, която слиза направо от идейния свят. Щом слезе на земята, то минава през различни фази, които са временни, преходни. И те имат приложение, но само за известно време и при известни случаи. Оттук вадим заключението: Възприемайте идеите направо от идейния свят, в първичното им състояние, а не във видоизмененията им. Идеите само се посадят, но нито се мелят, нито на хляб се правят. Ако няма условия веднага да ги посееете, тогава имате право да ги смелите на брашно, да ги омесите и да направите хляб, от който да се ползват окръжаващите. Не прекарвате ли идеите си през тези процеси, те ще се развалят и ще губят своя смисъл. Дойдат ли добри условия за сеене, веднага ще ги посееете. Така постъпва добрият и богатият човек.

Сега аз изнасям тези процеси за способните и талантливии ученици, за да извлекат от тях някакъв метод за самовъзпитание.

Да се върнем към основната мисъл на лекцията, а именно: Човек трябва да бъде в съгласие с Божественото. Между човешките и Божествените мисли трябва да има пълно съгласие. Когато казваме, че в живота всичко е постижимо, разбираме, че между човешкото и духовното, между духовното и Божественото съществува известно отношение, известен паралел. Дойдем ли до непостижими неща, това показва, че паралелът е

нарушен, т.е. между човешкото и Божественото е настанала някаква дисхармония. Някой има амбиция да стане учен човек и мисли, че това е Божествено качество. Амбицията е подтик в човека да постигне нещо, но не е резултат на Божествения паралел, който включва основните правила на живота. Само смиреният човек спазва тези правила. В духовния свят смирението е мярка, която определя разстоянието между успоредните линии. Смирението е качество, но същевременно е мярка за определяне разстоянието между успоредните линии. От това разстояние зависи хармонията, която съществува между мислите, чувствата и постъпките на човека. Между мислите на смирения и Божествените мисли има известен паралел, благодарение на което смиреният се ползва от знанията на Бога естествено, без никакви усилия.

Горделивият прави усилия да постигне Божественото знание, но не успява. Той придобива известно знание, но не става учен. Той не може да стане истински учен, понеже е нарушил паралела между Божественото и човешкото в себе си. Гордостта представя сушата в живота. Какво може да расте на суша? – Нищо. Каква идея може да расте на суша? За да растат и да се развиват, идеите се нуждаят от слънце, влага и хранителни елементи. Гордостта е причина за пропадането на някои религиозни системи; тя е причина и за пропадането на религиозни и на светски хора. Когато религиозният започне да мисли, че е достигнал до откровението на живота, и когато светският мисли, че е дошъл до крайния предел на науката, и двамата се проявят. Те достигат до точката на замръзването. Кога остарява човек? – Когато мисли, че е постигнал всичко. Като стане на 21-годишна възраст, той си въобразява, че е придобил големи знания, че няма какво повече да учи, дошъл е вече до своето пълнолетие и желае да стане като баща си – с брада и с мустаци. И това е добро, но брадата и мустациите не разрешават въпросите на живота. Какво ще каже жената, която няма брада и мустаци? И тя има задачи за разрешаване. Като няма брада и мустаци, трябва ли да се мисли, че животът ѝ е лек и я освобождава от мъчнотии и страдания? Мъжът има брада и мустаци, защото живее в гористи места; жената няма брада и мустаци, защото живее в полета. В това отношение мъжът е дървар, а жената – земеделец, който произвежда жито. Стремешт на жената към мъжа и на мъжа към жената се дължи на необходимостта от материалите, които те произвеждат. Жената взима горивен материал от мъжа, а той взима жито от жената. Като говорим за мъжа и за жената, имаме предвид отношенията между гората и полето, а не външните отношения между формите мъж и жена. Гората и планината дават едни блага, а полето и долината – други. Те взаимно се допълват. Който не разбира предназначението си в живота, той е недоволен от всичко. Дърварят, например, всеки ден сече дърва в гората, товари ги на магарето си и слиза

в града да ги продава. Като се отегчи от работата си, той става недоволен, не знае как да излезе от положението си. Щом се отегчиш в гората и в планината, слез в долината; като се отегчиш от долината, възлез пак на планината. Важно е и при едните, и при другите условия човек да намери нещо красиво и възвишено. Красивият и възвишен живот ще намерите на слънцето. Стремете се към слънцето, за да не се отегчавате от условията на земята. Слънцето представя човешката глава, а земята – неговият стомах. Като се отегчите от земята, т.е. от живота на стомаха си, качете се в главата си и започнете да мислите. Там е вашето слънце, от там иде вашата радост и вашето веселие. Следователно, когато сте радостни и доволни, вие сте на слънцето; когато сте скръбни и недоволни, вие сте на земята. От вас зависи да бъдете радостни и доволни. Качвайте се на слънцето, да придобивате живот и енергия, да се справяте с мъчнотиите и страданията си. Ще кажете, че условията на сегашния ви живот са тежки. Знайте, че сегашният живот е само част от целокупния, а частите не представят правила. Общият, целокупният живот включва правилата, а частите му представят методи, чрез които човек може да прилага своето богатство, знание и доброта при дадени условия.

Каквото и да се случва в живота на ученика, от него се иска смирение. Смирението не е външно качество, но вътрешно. То е мярка, която определя разстоянието между успоредните линии. Смирението е мярка, която определя правилните отношения между човешките и Божествените отношения. Следователно, докато не се смири, човек не може да има правилни отношения към Първата Причина на нещата. Казано е в Писанието: „Бог към смирените благоволи, а на горделивите се противи“. – Докато човек върви успоредно с Божествения свят, смирението има смисъл. Щом се наруши паралела на неговия живот, смирението губи своя смисъл. Който не разбира дълбокия смисъл на смирението, не иска да бъде смирен. Защо? – Той мисли, че като смирен, трябва да се подчинява на всички и кой как мине край него, ще го тъпче. Това е неразбиране на живота. Всъщност, истински смиреният е брониран, никой не може да го тъпче.

Какъв паралел можем да поставим между стомаха и главата? Задачата на стомаха не е само да поглъща, но да превръща хранителните елементи и съединения, да ги обработва и като сокове да ги изпраща към мозъка. В този смисъл стомахът всеки ден пренася жертви, за да изкупва греховете си. Ако не прави жертвоприношения, стомахът не може да има правилни отношения с Първата Причина на нещата, т.е. със своя мозък, с главата си, която мисли и направлява целия живот на човека.

Внесете тази идея в ума си, за да приемете новите идеи, да приложите

новите методи за тяхното реализиране. Само по този начин ще се освободите от старите разбирания и навици, които досега са ви спъвали. Старото трябва да отстъпи, да направи път на новото. Желая ви да възприемете новите идеи и да ги приложите в живота си.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
27 април 1928 г., София, Изгрев.

1928_04_29 Който се отмята

неделна беседа

За съдба дойдох, XI серия, том I (1928)

КОЙТО СЕ ОТМЯТА

Беседа, държана от Учителя, на
29 април 1928 г., в гр. София.

„Който се отмята от мене, отмята се от Тогози, Който ме е проводил."
(Лука 10:16)

„Който се отмята".

Разумният живот има свой вътрешен смисъл: вътрешен физически, вътрешен духовен и вътрешен Божествен смисъл. От това гледище, не трябва да се прави разлика между физическия, духовния и Божествения свят. В цялата природа, в целокупния живот прониква една разумна нишка. Учените хора на миналото, както и учените хора на настоящето, наричат тази разумна нишка „съзнание". Онзи, който е натоварен да пази тази нишка здрава, т.е. да се грижи, да не се прекъсва съзнанието, наричаме човешки интелект или човешки ум. Значи, длъжността на човешкия ум е – да пази здрава тази нишка, която Първичната Причина е поставила между всички явления.

Аз говоря за разумните явления в света, а не за разпокъсаните. И тогаз, като разглеждаме явленията в съвременната наука, намираме, че повидимому те са противоположни; това е, защото във фактите няма единство. Те са разкъсани, без да се обяснява, на какво се дължи това разкъсване. Същата разкъсаност се вижда и по отношение на небесните тела. Едва сега, съвременните учени хора, започват да намират връзка между всички факти и явления в цялата природа. Тази връзка не я виждат всички учени; някои само, които са истински капацитети, макар че имената им не са познати на учения свят. Тия учени хора, които днес минават за капацитети, за видни хора, всъщност са само ученици на науката. Кажете ми някои видни капацитети от Европа, които могат да предскажат нещата безпогрешно. Ако отидете при някой капацитет по геология, например, щом е истински учен, той би трябвало да ви предскаже бъдещото положение на земята. Може ли да се нарече учен, капацитет на науката, този, който не знае, какво ще стане утре? Такива капацитети днес съществуват във всички области на науката: и в химията, и във физиката, и в биологията, и в богословието – навсякъде. Има и религиозни хора, които вярват в Бога, но нищо не могат да предсказват.

Водителите на човечеството питат: има ли Господ, или няма? Към коя религия да се причислим? Те разрешават въпроса, кое политическо или духовно верую е по-право.

Казвам: ние не се кланяме на никаква религия. Защо? – Религията е създадена от човека, а ние не се кланяме на никакви човешки идеали. Ние не се кланяме на никаква култура. Защо? – Културата е създадена от човека, а ние не се кланяме на никакви човешки идеали. Ние не се кланяме на никаква наука. Защо? – Науката е създадена от човека, а ние не се кланяме на никакви човешки идеали. За в бъдеще ще се създаде нещо по-хубаво. Ние се кланяме само на една, Висша Разумна Сила, която направлява всички хора, като им посочва светлия път на бъдещето. Само Първичната Причина, която въодушевява всички учени, всички поети, всички музиканти, всички художници, е свършена в своите прояви. Следователно, всеки човек, който иска да разбере Първичната Причина, трябва да има чисто съзнание. Той трябва да е ограден с чиста, възвишена мисъл, която да пази връзката на своето съзнание с тази, на Първичната мисъл. Докато тази нишка не е прекъсната, човек може да се радва на положителна, на истинска наука. Докато очите ви са затворени за външния свят, какво можете да изучавате от него? Можете ли да изучавате астрономията, художеството, или кой да е отрасъл на науката, със затворени очи? Докато ушите ви са затворени, можете ли да изучавате музиката? Ако вашият разсъдък е ограничен, можете ли да правите връзка между причини и последствия на явленията?

Днес повечето хора минават за учени, за капацитети, не признават Бога, не признават никаква сила над себе си. Често се казва за някой човек, че не вярва в Бога. Казвам: ако този човек не вярва в онзи бог, когото хората са създали, той е за уважение; но ако отрича себе си, ако отрича Бога, Който живее в него, той не може да има ничие уважение. Себе си, личността, това е низшето проявление на Бога у човека. Второто, по-високо проявление на Бога е индивидуалността. Третото проявление на Бога е в душата на човека; и четвъртото проявление на Бога е в човешкия дух. Следователно, ако Бог едновременно се проявява в личния, в индивидуалния, в душевния живот на човека, както и в неговия дух, той е истински човек, в пълния смисъл на думата „човек“, който разбира нещата.

Като наблюдавам и изучавам хората, намирам между тях малък брой истински човеци. Като следя, какво пишат нашите вестници, аз съжалявам, че те изопачават Истината. Те не изнасят фактите тъй, както са в действителност. Това е, защото не обичат Истината. Съвременните хора трябва да знаят следното нещо: лошите и добрите мнения се връщат там, отдето са излезли. Истинският човек се отличава по това, че никога не изкривява фактите. Ако някой човек се качи на амвона и оттам наплашва

хората, като изопачава фактите и насъсква хората към разединение, такъв човек е изчадие на човечеството; той не може да се нарече човек. Ако пък всички учени хора разпределят помежду си науката, всеки от тях да се занимава с отделна област и после, да съберат всички отделни факти в едно, да ги обобщат, да образуват една обща, положителна наука, това ще бъде похвално от тяхна страна. Казвам: има учени хора, които не използват живота тъй, както трябва и, по този начин, създават страдания на хората. Ако вие нямате добър архитект, който да ви построи добра и солидна къща, какво ще излезе от нея? Ако къщата ви е слаба, че и от най-малкия вятър се събаря, кой е виновен за това? – Архитектът. Този архитект трябва да построи такова жилище, което да устоява на всички бури и природни стихии. Ако искате да постройте един съвременен параход, той трябва да се построи по всички правила на физиката, на техниката, като се вземат предвид всички мъчнотии, които ще се срещнат и в тихото, и в развълнуваното море.

Ако влезете в един голям, съвременен параход и започнете да изучавате живота, от гледището на тия нови условия, при тихото време ще забележите, че параходът не се вълнува – всички в него са тихи и спокойни. Яви ли се най-малката буря, параходът започва да се клати на една или на друга страна. Коя е причината за това клатушкане на парахода? – Морето. Коя е причината за вълнуването на морето? – Водата. Коя е причината за движението на водата? – Вятърът. Коя е причината за явяването на вятъра? Казвам: морето никога не може само да се вълнува. Нито водата може сама да се вълнува. Има нещо, което я раздвижва, което я вълнува. Нито вятърът може сам да се вълнува.

Питам: тогава, как си обяснявате пукота, който се чува на парахода? По същия начин, днес и нашият параход – земята, тук в България, както и в други някои страни, се огъва. Огъват се пластове на нашата земя! Как обясняват това нещо съвременните геолози? Те казват, че това се дължи на известна тектоника. Каква е тази тектоника? Учените казват, че върху земното кълбо имало две големи плочи, които се движат: едната е наречена "фино – скандинавско – сибирска" и се движи от север към юг, а втората е наречена „африкано–арабско–индустанска" и се движи от юг към север. Тези две плочи били устойчиви, но в средата им имало една неустойчива зона, каквато е Средиземното море, което има около 2000 км. широчина. Тия две плочи се движат от полюсите към тектоническия екватор на земята, и по този начин предизвикват голямо налягане върху Средиземно море, което налягане се предава и на другите части на земята. Според тия учени, и България спада към тази неустойчива зона, вследствие на което стават сега земетресенията. Вярно е, че вятърът вълнува повърхността на водата в морето. Вярно е, че вълните отвън бият,

удрят върху парахода. Вярно, е че плочите на парахода скърцат, но въпреки всичко това има и други, вътрешни, по-дълбоки причини за земетресенията. Учените хора от Лион казват, че земетресенията са свързани със слънчевите петна. И ние имаме ред наблюдения, които ни показват, че земетресенията, които станаха в Мала Азия, в България и в Гърция, са свързани с големите слънчеви петна, които се появиха около това време на слънцето. И действително, сегашните петна на слънцето бяха забележителни по своята големина. Слънчевите петна, наистина, имат някаква връзка със земетресенията, но те не са дълбоката, същинската причина за земетресенията. Истинската причина за земетресенията се крие другаде някъде.

Обаче, ако се допусне, че в света съществува една велика, разумна причина, наречена Бог; Първична Причина; Природа; тя прониква в дълбините на цялото битие, тя направлява всички неща и всичко става под нейн контрол. Щом е така, и земетресенията, които стават днес, са под Нейното зорко око. Вие трябва да разбирате Бога не тъй, както Го разбират ограничените умове, но трябва да Го разбирате като Разумна Причина, която прониква навсякъде и във всичко. Аз няма да ви доказвам научно, какво е Бог. Всеки сам може да прочете, какво са писали учените хора, капацитетите по този въпрос. И вие трябва да благодарите, че живеете в един век, когато стотици и хиляди хора са писали "за" и "против" Бога; едни са Го приемали, а други – отричали. Мнозина, като се сблъскали в различни религиозни убеждения, писали са ред съчинения, за да изправят религията, да създадат едно положително верую. Когато хората отричат Бога, то не значи, че те се отричат от Него, но отричат се от кривите вярвания и разбирания за Бога. Религията твърди, че Бог е създал света, че Той е направил човека, по свой образ и подобие. Питам: как е възможно, човекът, който е излязъл от такива разумни ръце, да греши? Значи, такъв, какъвто виждаме днес човека, той не е създаденият човек от Бога. Той не е първичният човек, за когото се казва, че е създаден по образ и подобие Божие. Съвременният човек се е отклонил от своя първообраз, затова, не може да познае и своя създател.

Следователно, когато една къща се гради и събаря, ние казваме, че тя не е съградена от разумен човек. Щом видя, че една къща, по някакви причини, не издържа на външните условия, на бури и на стихии, аз зная, какъв е бил човекът, който я градил. Ако една къща е комфортна, но същевременно и солидна, икономична и хигиенична, и може да издържа на всички бури, казвам: разумен е човекът, който е градил тази къща. По този начин се съди и за живота на човека.

Вие казвате: икономия е нужна в живота. Под думата „икономия в

живота", ние разбираме, да не се харчат човешките енергии напразно. Разумният живот изисква още – хигиена във физическия живот, да не влизат в него чужди вещества, които да разкъсват вътрешната връзка. Някои религиозни хора казват, че, за да се пази хигиената на физическия живот, човек трябва да пости. Какъв е смисълът на поста? – Постът има смисъл като хигиенично средство, което трябва да се прилага по отношение на болните. Болните хора трябва да ядат по-често, но по малко, а здравите хора никога не трябва да преяждат. При това, здравите хора не трябва да ядат, каквото намерят, но трябва да употребяват най-хубавата храна, която не нарушава равновесието на тяхното тяло и на тяхното здраве. Често, болните хора умират, от неправилно хранене и от употребление на нездравословна храна. Здравите хора, пък, развалят своето здраве от пищната храна, която употребяват.

„Който се отмята". От какво се отмятат хората? – От Истината. Много от съвременните хора не могат да говорят Истината. Запример: много хора отиват да слушат различни научни беседи, но като излязат вън, съзнателно, с някаква тенденция, изопачават думите. Те влагат своеобразен смисъл и своеобразни тълкувания на това, което са чули. Това са хора, които не обичат Истината.

Казвам: в света съществува една единствена Първична Причина, Която съединява всички явления и всички същества в едно цяло. Щом човек признава тази Първична Причина, но вземе един уд от нея, за да го използва за свое лично благо, питам: този човек, ще бъде ли в съгласие с Първичната Причина? Покажете ми един какъв и да е човек, бил той религиозен или светски, учен или прост, който, като се е противопоставял срещу законите на Първичната Причина, да е успял в живота си. – Не е съществувал такъв човек и няма да съществува. Всички велики хора, които човечеството е признало за такива, на първо място са имали любов към великата Истина, към всичко онова, което Бог е създал, а не към това, което са създали хората. Това, което Бог е създал, е разумно, живо и вечно; това, което хората са създали, е неразумно, мъртво, преходно и временно. Тази е разликата между Божиите и човешките дела.

Вие отивате, например, в някоя художествена изложба, разглеждате разни картини и статуи на видни художници и скулптори. Спирате се пред една, пред друга, възхищавате се от тях, докато най-после си изберете една, платите за нея десетки и стотици хиляди лева и си отивате дома. Питам: тази картина, или тази статуя, която сте купили, може ли да говори? – Не може. Тя е човешко изобретение, направена е от мрамор, не е жива. Щом плащате толкова скъпо за тези картини или статуи, колко трябва да платите за вашата жива картина, или за вашата жива статуя, която сте

изработили досега? В това отношение, човешкият дух е най-видният капацитет в света. Защо? – Той разбира от химия така, както никой друг химик в света; той разбира от физика така, както никой друг физик в света; той разбира от геология така, както никой друг геолог в света; той разбира от астрономия така, както никой астроном в света. Той разбира и познава отлично законите на всички тия науки и съобразно тях е създал и продължава още да създава и работи върху безсмъртната картина на човека – образ и подобие Божие. Човешкият дух разбира и от художество. Той и до днес продължава да рисува. Слушаме някой художник да казва: „Цели две години, как рисувам една картина и скоро ще я завърша.“ Човешкият дух казва: от хиляди години рисувам картината „човек“ и не съм я завършил. Още много години ще я рисувам, докато я завърша. В това седи Истината.

Казвам: обичайте Истината, защото тя ще осмисли живота ви и ще направи всички форми красиви. Човекът на Истината има красиво лице, красиви очи, красив нос, красиви вежди, красиви устни, красив ум, красиво сърце, красива душа и велик дух. Съвременните хора се стремят към красотата и като не могат да я постигнат по лесен начин, те прибегват до външни, козметически средства, като боядисват устните си червени, веждите – черни, лицата – бели и т.н. Казвам: няма нищо лошо в боядисването, но то не е нито изкуство, нито наука. Изкуството е - човек да се боядисва отвътре, да се стреми към вътрешна козметика. Вижте как се боядисват цветята в природата! Вижте, как боядисват перата и крилцата си птиците и пеперудите в природата! Тяхната боя е устойчива, не се изменя и от най-силното слънце. Това боядисване е изкуство; то е цяла наука.

Често, хората казват: какво ще стане с нас? Какво ще бъде положението на света? Казвам: със света ще стане това, което и с тебе. Ако ти се отречеш от известен факт, за да се освободиш от едно заблуждение, а попаднеш в друго, това не е наука, това е само една предпазителна мярка. По същия начин и хората, като се отричат от Първичната Причина, поставят си друго нещо за култ, за религия и казват: ето где нашата сила! Това, обаче, е външната страна на културата. Ние трябва да дойдем до вътрешно разбиране, до вътрешно единство на нещата. Това вътрешно единство трябва да съществува между всички народи. Малките народи, именно, трябва да разбират този велик закон на единство и да се стремят за реализирането му, защото чрез него, те ще се повдигнат.

Ако Първичната Причина, която ги е създала, с която те са свързани, е на тяхна страна, Тя ще ги повдигне, ще им даде здрав мозък, здрави дробове, здрав стомах, здрав ум, здраво сърце, благородна душа и мощен дух.

Да направим превод на тия няколко величини. Здравият мозък подразбира здрав, трезв ум. Здравите дробове подразбират правилна чувствителност. Здравият стомах подразбира правилна деятелност, която е необходима за живота. Докато стомахът поддържа физическата деятелност на света, той е на мястото си. Престане ли стомахът да работи, и човек престава да работи – стомахът е произнесъл вече неговата смъртна присъда. Когато сърцето каже на човека, че той не трябва да обича хората, а да се грижи само за себе си, да бъде щастлив в живота – то вече е произнесло неговата смъртна присъда. Когато умът каже на човека, че той трябва да мисли само за своите работи, той вече е произнесъл неговата смъртна присъда. Никой човек в света не е дошъл да върши своя работа. Човешкият ум, човешкото сърце, човешкият стомах, както и душата и духът, са предназначени да извършат една малка част от работата на цялото. Ако някой човек се проявява като лекар, той трябва да знае анатомията и физиологията на отделните удове, да разбира причината на болестта и по този начин, да лекува. Със своята деятелност, той ще допринесе нещо към общата деятелност.

Та казвам: от гледището на окултната наука, както и от гледището на видни учени, слънчевите петна имат някаква връзка със земетресенията. Обаче, мнозина от съвременните хора, според своите разбирания за живота, казват: празни теории са тия! Каква връзка може да има между явленията на слънцето и тия, на - земята? Казвам: както има тясна връзка между моралния и физическия живот на човека, така съществува тясна връзка между явленията на слънцето и явленията на земята. Може да се отиде и по-далеч даже. Ред примери от историята на човечеството ни показват, че лошият живот на хората предизвиква пертурбации в невидимия свят, вследствие на което се явяват и пертурбациите на земята. Вземете примера, от Стария Завет, за градовете Содом и Гомор. Кое докара тяхната гибел? Лошият живот на хората не доведе ли тия физически пертурбации на земята? Простите хора наричат това "Божие наказание", а учените хора казват: зад всяко физическо явление се крие една морална, разумна причина. И в Писанието се казва: „Гледайте земята да ви не избълва!" Ето защо, за да не се нарушава хармонията във висшия свят, всеки човек, както и всеки народ, трябва да бъде свързан с Първичната Причина. Всички неща, които са ставали в миналото, които сега стават, както и тия, които ще стават за в бъдеще, показват, че целият живот е подложен на растене и развитие. Следователно, всичко се допуска като необходимост, като неизбежност в живота.

„Потърсете ме в ден скръбен!" – се казва в Писанието. Кой е този ден? – Денят на изпитанията и нещастията. Бог казва: „Аз съм, Който допускам

бурите и земетресенията. Аз съм, Който допускам превратите в света. Аз съм, Който допускам богатството и сиромашията в света". Ще възразите: еди-кой си учен дава особени обяснения и теории за бурите и земетресенията. Други учени – социолози и икономисти, с ред научни теории, обясняват причините за превратите, за богатството и за сиромашията в света. Нищо, вие изучавайте и тия теории, но трябва да знаете, че те са частни мнения; те не включват още абсолютната Истина.

„Който се отмята". От какво? – От великата Истина. Всеки, който се е отрекъл от тази Истина, който е скъсал връзката с Първичната Причина, се страхува от страданията и изпитанията в живота, бои се от земетресенията и си казва: какво ли ще стане сега със София? Да бягам ли във някъде, или да седя в къщата си? Казвам: дръжте връзката с Първичната Причина и не се страхувайте! Обичайте великата Истина, бъдете нейни поклонници, и животът ви ще се запази. Живеете ли, съобразно с тази Истина, вие ще бъдете художници, творци на вашето бъдеще. Ще кажете: това са отвлечени понятия, които нямат приложение в практическия живот. Трябва ли ние да се отказваме от радостите в живота? Аз искам, вие да преодолеете над мъчнотиите и страданията в живота и да дойдете до истинската радост. Питам: какъв смисъл има радостта на пияницата, че спечелил пари, за да пие? Като се опие, той ще се скара с този-онзи, ще се сбие, ще пукнат някъде главата му, ще я превържат и на другия ден ще минава за герой. Какво геройство има в това? И това е позволено на човека, но нищо не го ползва. Важният въпрос е: човек да живее, според своята вътрешна свобода, без да се съмнява в постъпките на другите хора.

Съвременните хора са много подозрителни. Погледне ли ви някой човек, един-два пъти, вие веднага сте готови да се усъмните, да се обидите. Какво от това, че ви погледнал? Ако вие сте силен човек и някой ви поглежда, той иска да проникне, где се крие силата ви. Ако сте добродетелен човек и някой ви поглежда, той иска да проникне, где се крие добродетелта у вас и т.н. Пита ви някой: где се крие вашата сила? – На различни места. Силата на един човек може да бъде физическа, може да бъде и духовна. Где се криеше силата на Самсона? Прочетете от Библията разказа за Самсона и ще видите, где се криеше неговата сила. – В косата му. Самсон, още от утробата на майка си, беше определен да служи на Бога, за което, докле бъде жив, бръснач не трябваше да влиза в косата му. Той беше голям герой. С една челюст, от осел, уби 1000 души. Самсон се зае да освобождава Израила от филистимците, но поради слабостта му към красивите жени, не успя. Те се опитваха да разберат от него, где се крие силата му, но той ги заблуждаваше, че ако го завържат с дебели, здрави въжета и го бият по три пъти на ден, ще отслабне. Филистимците го завързваха, биха го, но той късаше въжетата като конци и пак проявяваше силата си. Най-после, една

от неговите любимки, Далила, успя да го изпита, где се крие силата му и той ѝ каза: „Силата ми е в косата. Никога бръснач не е влизал в главата ми, защото аз съм определен да служа на Бога, още от утробата на майка си. Ако отрежа косата си, силата ми ще се оттегли от мене и ще стана безсилен, като всички хора". Това като научиха филистимците, опиха го, приспаха го, отрязаха косите му, извадиха и двете му очи и го затвориха в тъмница. Там прекара той цели три години, безсилен и сляп, но косите отново израстнаха. Като станаха толкова дълги, колкото и по-рано, той отново доби своята сила, но остана сляп. Неприятелите му се веселяха един ден и извадиха Самсона от тъмницата, да им поиграе, като го поставиха между два стълба на зданието, дето бяха устроили пиршеството. Самсон хвана тия два главни стълба, на които се крепеше зданието и с всичката си сила го разклати. Зданието се разтърси, като от земетресение и се събори, а под него останаха повече от 3000 души, заедно със Самсона.

Питам: трябва ли човек да разправя, где е неговата сила? Силата на човека се крие в Истината, на която той служи. Доколкото човек служи на Истината, дотолкова той е силен. На такъв човек нито косите могат да отрежат, нито с въжета могат да го връзват. Той не се подкупва с никакви обещания, за никакви пари и от никакви жени. Защо? – Защото, такъв човек, съдържа всичко в себе си. Той е и мъж, и жена, и дете. Тогава, какво може да го изкушава отвън? Всичко в него е красиво. Докато вие търсите красивата жена или красивия мъж отвън, вие сте на крив път. Докато търсите приятеля си отвън, вие сте на крив път. Докато търсите богатството отвън, вие сте на крив път. Щом влезете в себе си, там ще намерите своята възлюбена, или своя възлюбен; там ще намерите своя истински приятел; там ще намерите и богатството. Търсите ли тия неща отвън, цял живот ще се лутате и няма да ги намерите.

„Който се отмята". От какво? – От Истината. Питам: коя е причината, задето двете плочи на земята се движат към екватора? – Понеже те са изгубили своята топлина, втвърдили са се, а при екватора има повече светлина и топлина, средата там е по-рядка. При екватора има повече магнетична сила, която привлича тези плочи. Този закон е верен и по отношение на хората. Ако вземем двете уши на човека, лявото ухо е насочено към северния полюс, а дясното – към южния. Те представляват две плочи, които постоянно се мърдат. Когато човек изгуби своята вътрешна топлина, т.е. това, което наричаме Любов у човека, той става материалист, изгубва смисъла на живота и след време, у него се събужда религиозното чувство – стремеж към екватора. В това отношение, религията не е нищо друго, освен стремеж към екватора, за да се придобие изгубената топлина на живота.

Мнозина казват: големи повреди, големи материални загуби причини земетресението. Казвам: благодарете, че загубите са повече материални, а по-малко човешки жертви. Най-ценното за човека е животът му. Но има нещо ценно, което донесе земетресението, и трябва да се използва разумно. То е – голямото количество комическа енергия. При всяко земетресение, от почвата се освобождава грамадно количество електрическа енергия, която отива към слънцето. Разумният човек може да употреби тази енергия за творчески цели.

Христос казва: „Ако земните работи не разбирате и не можете да приложите, как ще разберете и приложите небесните работи, които ви казвам?“ Казва се още: „Когато Син Человечески дойде втори път на земята, ще намери ли готови хора, които да прилагат Неговото учение в своята целокупност?“ Време е вече, да се приложи Христовото учение, както в живота на отделния човек, така и във всички общества и в цялото човечество. Днес хората се плашат, какво ще стане, ако дойде второ земетресение. Казвам: всеки трябва да бъде на своя пост, да работи, съобразно законите на великата природа и да не се страхува, да не бяга. Не е лошо да се бяга, но кой човек трябва да направи това? Когато заекът бяга, това е похвално за него, но когато мечката бяга, това е укор за нея. Човекът, който е свързан с Първичната Причина, не трябва да бяга.

В древността, един слон влязъл в жилището на един Фараон и изпоплашил неговите синове и дъщери, които избягали навън. Слонът срещнал един от жреците и му казал: „Ще ме извините пред Фараона и неговите синове и дъщери, които се изпоплашиха от моя ръст. Аз нямах желание да ги плаша, затова, нека се качат на гърба ми и ще ги поразходя малко“. Този слон е дошъл днес да поизплаши малко и българите, но казва: „Извинете ме, нямах желание да ви плаша. Качете се на гърба ми и аз ще ви поразходя малко“. Въпросът седи другаде. Всеки трябва да работи! Задачата на духовенството е – да изучава законите на топлината и нейното приложение. Задачата на учителите е – да изучават законите на светлината и нейното приложение. Задачата на държавните мъже, на управниците е – да изучават законите на физическия свят и тяхното приложение в живота.

Ще кажете: как можем да се свържем с Първичната Причина? Преди всичко, изисква се любов към Бога. Обикнете ли Бога, ще обикнете и своите ближни; обикнете ли ближните си, ще обикнете и всички наоколо, и по този начин, ще си създадете среда, в която ще можете да работите. Дойдете ли до това положение, страх няма да имате. Всички изпитания, всички страдания и нещастия, колкото и големи да са, да ви не смущават. Най-голямото нещастие за човека е смъртта. Тя идва като бирник, задига, каквото има и си заминава. Обаче, Писанието казва: "За човека, който е

свързан с Бога, смърт няма". Под „смърт" се разбира – напускане старото тяло и влизане в друг, нов свят. То е подобно положение на това, когато човек напуска една, втора трета служба. Всички служби в света са все за човека.

Та, казвам: не се колебайте, не се отмятайте от Истината, не питайте, има ли Господ, где е Той и т.н. Дето и да сте, ще намерите Бога. Намерите ли Го, отправете ума и сърцето си към Него и Му благодарете за всички блага, които ви е дал. Благодарете за здравето, което имате; благодарете за здравите мисли и чувства. Питам: трябва ли да се говори на хората да обичат Бога? То е все едно, да им се казва, че трябва да се греят на слънцето, че трябва да ядат хляб и да пият вода. Веднъж човек се е родил, той знае, че и на слънце трябва да се грее, и хляб трябва да яде, и вода трябва да пие, и въздух трябва да диша.

Казвам: от вашето гледище, кое е най-важното нещо в света? Накъде се движат тия плочи у човека? Кой са тия плочи? Казват за някой човек, че дъската му хлопала. Дъската у човека съответства на тия две плочи, за които говорят учените. Значи, в мозъка на човека понякога става голямо напрежение, вследствие на което се заражда нещо неестествено в неговия начин на мислене. Щом кажат за някой човек, че дъските му хлопат, веднага търсят начини, как да ги стегнат. С това, обаче, въпросът не се разрешава. То е механическо разрешение. Мозъкът на човека не е създаден от дъски; той е създаден от ред живи клетки, от ред мисли, способности и чувства, които трябва да се развиват правилно. В това отношение, човек трябва да се изучава в своята целокупност. Има една вътрешна наука, за живота и за отношенията на хората, с която всеки човек е запознат. Според тази наука, човек трябва да урежда живота си най-хармонично и то, при условията, при които е поставен. Тази наука трябва да се изучава и прилага за в бъдеще. Колкото повече, учените хора намират връзка между всички явления, толкова повече и тяхната задача се улеснява. Науката трябва да бъде служителка на Първичната Причина. Религията трябва да бъде служителка на Първичната Причина. Художеството, изкуството, музиката трябва да служат на Първичната Причина. Управлението трябва да бъде в услуга на Първичната Причина. Всичко трябва да бъде в нейна услуга, за да се създаде вътрешна хармония в живота.

Христос казва: „Който се отмята". Този стих може да се вземе и в положителен смисъл: „Който не се отмята". Това значи, човек при всички условия на своя живот, при каквито и да е мъчности и страдания, да остане верен на своите вътрешни убеждения и да знае, че всичко, което Бог е създал, има свое вътрешно предназначение. За в бъдеще ще има една велика, мощна наука, която няма само да проучва явленията в природата,

но ще разбира, какви са дълбоките причини, които ги предизвикват. При тази наука, за човека нищо няма да бъде изненада. Днес земята се преустройва, минава през една нова фаза. Докато се организира и напълно преустрои земята, все ще стават по-малки и по-големи разтърсвания. Земята, на която сега живеят хората, е за петата раса, а на новата земя, която сега се създава, ще живеят новите хора – хората на шестата раса. Вие се радвайте, че се туря основа на новата земя. Хиляди архитекти работят днес за нейното преустройство. Вие ще бъдете зрители на този строеж, на великата наука, на великата култура.

Та, казвам: вие ще проверите, че между всички явления в природата съществува тясна връзка. Разглеждате ли явленията така, вие ще имате и повече светлина. Ние сме за новото в света. И от гледището на новото в света, трябва да се почита всичко. Човешката личност трябва да се почита и да се тури на своето място. Индивидът трябва да се почита и да се тури на своето място. Душата трябва да се почита и да се тури на своето място. Духът трябва да се почита и да се тури на своето място. Всеки човек трябва да знае, где е мястото на духа, на душата, на индивида и на личността. Това е задача, върху която всеки човек трябва да работи с десетки години. Разреша ли той тази задача, ще израсте в духовния свят. А всяко растение в духовния свят, това е придобиване на грамадна енергия. На земята има добри условия за растение и развитие, затова тук слизат най-възвишени, най-учени същества да работят. Те разбират законите, как може да се използва земната енергия.

Ще кажете: отде слизат тия същества? – От разни планети. Учените хора днес твърдят, че между слънцето и неговите жители и земята, има не само физическа, но и разумна връзка. Слънцето е място на светлината. Всеки, който отиде на слънцето и се върне, ще свети. Когато Моисей отиде на Синайската гора и преседа там 40 дни, след като се върна, той толкова много светеше, че трябваше да си тури було, за да могат евреите да го гледат. Всеки човек, който има идея, трябва да излезе вън от слънчевата система, да мисли за целия космос. Защо? – Понеже всеки човек съставлява една малка клетка на Божествения организъм, който обхваща целия космос. Щом човек се отметне от тази идея, животът му се обезсмисля и той става слаб. Мисли ли човек, че той е една клетка от Божествения организъм, на всичко трябва да се радва. Като погледне към звездите, към слънцето, към растенията, към животните, към камъните – на всичко трябва да се радва, понеже всичко има един и същ произход. Всичко е произлязло от Бога.

„Истината ще ви направи свободни“. Всеки човек се стреми към свобода, но въпреки това, не я придобива. Защо? – Стремешът му е неправилен. Човек трябва да се стреми, с цялото си същество, към великата Истина.

Придобие ли нея, свободата ще дойде. Как ще се придобие Истината? – Като се приложи Христовото учение. Всички сте християни – приложете Христовото учение. Приложете Любовта Христова според разбиранията на вашата личност, на вашата индивидуалност, на вашата душа и на вашия дух! Приложите ли Любовта Христова, тогава и думите на Христа: „Аз ще бъда с вас до скончанието на века“ – ще бъдат верни и истинни. Сега започва скончанието на века. Всички хора живеят вече в скончанието на века.

Скончанието на века подразбира – край на старите възгледи на човечеството и – начало на нова ера – на светлина и любов; край на насилието и начало на мир и свобода; край на стария свят и начало на новия свят, който ще продължи с хиляди години в бъдещето.

"Беседа, държана от Учителя, на
29 април 1928 г., в гр. София."

Книги: За съдба дойдох (Сила и Живот. Единадесета серия (1928). София, 1928-1929)

8 беседи от 22 април 1928 г. до 10 юни 1928 г.

Начало: 10:00

1928_05_02 Добри и лоши условия

лекция пред общия окултен клас

ДОБРИ И ЛОШИ УСЛОВИЯ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди, и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление

(Чете се резюме на темата: „Отношение между корените на растения и
краката на животните“.)

За следващия път пишете върху темата: „Отношение между добро и зло“.

Днес всички хора говорят за злото и за доброто. Злото избягват, а доброто
търсят. Всъщност, какво нещо е добро и какво – зло? Било е време, когато
днешното зло не се е считало зло. Това, което хората наричат добро, лесно
може да се превърне в зло. За пример, глицеринът, който минава за
безвредно, за безопасно вещество, лесно може да се превърне в динамит,
който е силно експлозивно, разрушително вещество. Той се казва още
нитроглицерин. Значи глицеринът, който се употребява в козметиката за
омекотяване на кожа, може да се превърне в динамит – вещество, което
съдържа динамическа сила. Какво показва това? Това показва, че ако в
естеството на добрия, на мекия човек се вмъкне някакъв чужд, неестествен
елемент, той коренно може да се измени. Ето защо, за да не изпада човек в
такива положения, нито да бъде зависим от външни условия, той трябва да
разбира стремежа на своето тяло, специално на своя мозък. Ако
съпоставите законите на човешката мисъл със законите, на които се
подчиняват въздухообразните тела, ще видите, че между тях съществува
известна аналогия. За пример, знае се, че колкото повече обемите на
газовете се намаляват, толкова повече тяхната сила се увеличава. И колкото
повече обемите им се увеличават, толкова повече силата им се намалява.

В това отношение лошите условия в живота представляват налягане върху
човешкия мозък. Колкото по-голямо е налягането върху мозъка, толкова
човек става по-деятелен. В него се развива по-голяма динамическа сила.
Сиромашията е особен род налягане, което стеснява човека. Това
стесняване, това външно ограничаване, именно, заставя човека да прави
усилия да се прояви, да преодолее външните неблагоприятни условия.
Следователно работата на невидимия свят върху хората се свежда към
това, да ги застави да изучат както физическите закони на динамиката,

така и психическите. Някой иска да бъде красноречив, но той не знае, че красноречието се обуславя от известен мозъчен център, за разработването на който се изисква специална работа. Не може да бъде красноречив онзи, на когото очите са вдлъбнати или премрежени. Центърът на речта у човека се намира в зависимост от това как той гради къщата си, т.е. тялото си. Да бъде човек красноречив, това ни най-малко не значи, че трябва да бъде философ, мислител или добър. Човек може да бъде красноречив, без да е добър. И обратно: Той може да бъде добър, без да е красноречив. Същото може да се каже за красотата и за добротата. Някога добрият човек може да бъде красив, а някога може и да не е красив. Напротив, често лошият човек е красив, а добрият – не е красив. Коя е причината за това? Една от причините е следната: Лошите хора постоянно мислят за добрите, вследствие на което се свързват с тях и стават красиви; добрите хора пък често мислят за лошите и губят красотата си. Глупавият постоянно мисли за умния човек, за философа, поради което с течение на времето той се развива и философ става. Ученият пък постоянно мисли за глупавия, за невежия и след време изгубва учеността си. Когато религиозният се сравнява с другите хора и намира, че те не са като него, той постепенно изгубва своята религиозност. Какво трябва да правите, за да не губите това, което имате? Престанете да мислите за хората около себе си, за да не изгубите и това, което имате. Престанете да мислите за невежите, за болните, за бедните хора. Няма бедни хора в света. Това е измислица, това е крива философия. Който е измислил тази философия, той не е доброжелател на човека. Той е същият, който е внушил на човека мисълта, че в грях го е заченала майка му. Когато се казва, че човек е заченат в грях, това се отнася до външните условия на живота, но не и до зародиша на човека, не до онези първични клетки в него, които имат Божествен произход.

Съвременните хора трябва да се освободят от заблуденията си, от своите стари разбирания. Те мислят по нов начин, а живеят и постъпват по стар начин. И като нямат успех в живота си, те се обезсърчават. Какъв успех могат да очакват, когато между мисълта и живота им няма никаква връзка? Като мислят по нов начин, те считат, че и животът им е нов, вследствие на което се самозаблуждават. Коя е отличителната черта на новия живот? Новият живот изключва всякаква сиромашия. Новият живот изключва греха и престъпленията. Новият живот изключва глупостта, безумието и безверието. Новият живот изключва безлюбието, омразата, завистта. С една дума, новият живот изключва всичко отрицателно, всичко грозно. – „Ако аз съм грозен?“ – Изключи грозотата от съзнанието си, постъпвай по правилата на красотата, по правилата на новия живот и ти ще станеш красив. Изкуство е да знае човек как да се освободи от стария живот и да влезе в новия – във вечната красота и хармония. За да влезете в

новия живот, от вас се иска смирение.

Когато Буда слязъл на земята, той се влюбил в една красива мома. Буда възлюбил в нея Божественото начало, Божествения принцип. Един ден той отишъл при нея и толкова се увлякъл в красотата ѝ, че неусетно заспал. Понеже красивата мома имала работа, тя го напуснала. Значи Божественото в нея заминало, а останало само човешкото, преходното, тъй наречената „астрална жена“, която се увила около него като змия и не го пуснала да си отиде. Буда разполагал със знание, с голяма философия, но единственото нещо, което му помогнало да се освободи от нея, било смирението – изкуството да се смалява. До това време той знаел да расте и да се увеличава, но не и да се смалява. Ето защо, за да се освободи от змията, Буда трябвало или да се смали, или да умре. Той започнал постепенно да се смалява, докато станал невидим. По този начин само той се освободил от връзките на змията.

Сега, за да се освободите от лошите условия на живота, нужно ви е смирение. Ще питате как трябва да се смирите, т.е. как трябва да постъпвате. Вижте как постъпват децата. Поставете гърне с мед и лъжица пред едно дете и наблюдавайте какво ще направи. Трябва ли да учите детето как да яде меда? Ако не забележи лъжицата, то ще бръкне в меда направо с ръката си. Обаче щом забележи, че до него има лъжица, веднага ще я вземе и ще започне свободно да вади мед от гърнето. По същия начин и на вас дават гърне с мед, лъжица и ви оставят сами да си извадите колкото мед искате. Има ли някаква мъчнотия в това? Има ли някаква мъчнотия в правене на добро? Да направиш добро, значи да бръкнеш с лъжица в меда. Казват за някого, че е добър човек, че обича да прави добрини. Това не е мъчна работа. Да прави човек добро, това значи да бръкне в кесията си и да извади от нея нещо. – С какво ще бръкне? – С ръката си. – Ръката, това е лъжицата, с която детето бърка в меда.

И тъй, ако станете като малките деца, вие ще бъдете в състояние да решавате правилно своите задачи. Един ден, като изучите и разберете строежа на вашия мозък, вие ще дойдете до положителната наука на живота. Тогава ще гледате на мозъка като на динамо, в което се срещат и преплитат енергии от целия космос. Енергиите, които минават през мозъка и през сърцето, са радиоактивни сили на космоса, които вие някога съзнавате, а някога не съзнавате. Тези енергии минават през съзнанието ви като особен живот, като нещо, което постепенно изучавате. От вас не се иска нищо друго, освен да бъдете в хармония с целия космос. При днешните условия това се постига мъчно. – Защо? – Средата, в която живеете, е крайно развълнувана, вследствие на което не можете правилно да възприемате космичните енергии. Ако човек е в пасивно състояние, той лесно може да възприема висшите космични енергии и да се ползва от тях.

За пример, ако един високо морален човек постави ръката си върху главата на човека, у когото личните чувства са силно развити, последният ще почувства голямо успокояване, голям вътрешен мир. Личните чувства са необходимост, както за космоса, така и за човека специално. Чрез тях той се застъпва за своите права. Лошо е, обаче, когато той преувеличава правата си и иска повече, отколкото му се пада. Когато личните чувства у човека са силно развити, той става горд. Гордият човек върви изправен, с голямо достойнство и съзнание за себе си, че подобен на него няма. Той иска всички хора и божества да му се подчиняват и да мислят само за него. Колкото и да мисли човек, че като него друг няма, все ще се намери някой по-силен, по-умен, по-достоеен, който ще го свали от височината, на която се е качил.

Когато двама души със силно развити лични чувства се срещнат, те ще се отблъснат. Между тях ще се яви антагонизъм, който не позволява да запазят добрите си отношения. Според окултистите грехът се дължи на личните чувства у човека. Значи личните чувства представляват особен род космическа енергия, която ако не се трансформира и разпредели между всички мозъчни центрове, причинява експлозии. Близко до личните чувства на човека се намира центърът на съвестта, през който те трябва да минават. Щом личните чувства минават през съвестта на човека, те се трансформират и по този начин всякаква експлозия може да се избегне. Честността на човека се дължи на неговите лични чувства. Човек, у когото личните чувства, самоуважението не е развито, не може да бъде честен. Той може да има силно развита съвест, без да бъде честен. Човек може да бъде религиозен, без да бъде честен. Като бърка в чуждите каси, той счита, че всичко в света принадлежи на Бога. Щом всичко е на Бога, всеки човек има право понякога да бръкне и в чуждата каса. Обаче щом бръкнат в негова каса, той веднага се застъпва за правата си. Кражбата, стяженолюбието се дължат на желанието в човека да взима от това, което не е негово.

Сега, като ученици, от вас се иска да научите закона на трансформиране на енергиите, да отправяте енергията от един мозъчен център в друг. Вие трябва да работите по същия начин, както природата работи. За всяко нещо тя има точно определено време. Точно определено е времето, когато трябва да се работи за развиване било на личните, на религиозните чувства, на разсъдъка и т.н. По естество човек трябва да бъде философ. Изобщо, той може правилно да развива всички свои центрове, щом се съобразява с програмата, която природата е наредила. Когато разбере живота, човек съблюдава всички закони и правила на природата. Днес това не става, защото той е разместил нещата. Той мисли, когато трябва да се моли; или се моли, когато е време за мислене. Когато трябва да мисли за

своето повдигане, тогава човек се занимава със свършено странични неща. В живота на всички хора съществува разместване на енергиите, вследствие на което те не могат да приложат това, което са разбрали. За пример, някой астролог прави хороскоп на известен човек, определя точно кога и по кое време ще прекара някаква криза, но той не може да му даде метод, чрез който да избегне тази криза. Истинско знание е това, което може да се приложи по всяко време.

Един астролог предсказва на един момък, че на 29-годишна възраст ще се влюби в бедна, но красива мома, която в скоро време ще му изневери. Тя ще срещне един богат търговец и ще се ожени за него. Момъкът ще се озлоби и ще ѝ направи някаква пакост, поради което ще лежи няколко години в затвор. Всичко това астрологът може да предскаже, но не знае какъв метод да препоръча на младия момък, за да избегне затвора. Срещата на момъка с момата е неизбежна. Тя се дължи на известни кармически връзки в тяхното минало. Влюбването на момъка в момата и изневерването на момата е също така неизбежно, благодарение на силите, които действат във всеки едно поотделно. Когато момата изневери на момъка, в малкия му мозък се натрупва излишна енергия, която причинява ред експлозии. Под напора на тези сили в себе си той може да извърши някакво престъпление, за което да лежи в затвор. Обаче ако това нещо се случи с окултен ученик, той може да избегне тази катастрофа. – Как ще я избегне? – Като впрегне излишната енергия на работа и я отправи към клоните на своя живот. Това значи да познава той закона за трансформиране на енергиите. Щом се влюби в някоя мома, той предварително трябва да остави свободна врата в себе си, през която момата може да излезе, т.е. да се влюби в друг момък. Човек се освобождава от своите лични чувства чрез закона на смяняването. Те представляват змията, която го е обхванала и здраво го държи. Когато търси Любовта, човек трябва да отиде при голям извор, който навсякъде тече и дава на всички изобилно. Докато намери големия извор, той ще ходи от един извор на друг, ще обиколи всички по-малки извори. Ако търсите извор, който тече само през едно място и дава вода само на един човек, вие сте в стария живот още, в старите закони. Според законите на новия живот вие трябва да знаете, че силната енергия протича в много места и дава живот на много същества; слабата енергия протича от едно място и дава живот само на едно същество.

Ето защо, когато говорите за Любовта, вие трябва да я разглеждате от положението на новия живот. Не е достатъчно само да казвате, че обичате, но изворът на вашата любов трябва да бъде голям – откъдето минавате, всичко да поливате. Това означават думите: „Любовта зло не мисли“. Вие казвате, че обичате някого, а не знаете какво обичате в него и къде е това,

което обичате. Ще кажете, че обичате добротата или честността на някой човек. – Къде е добротата на този човек? Къде е неговата честност? Знаете ли на кое място на главата е изрязано доброто и честността на човека? Едно трябва да знаете: за човека е реално това, което той мисли и чувства, без да види или да пипне това нещо. Има реални неща, които могат да се виждат или да се пипнат, но има и такива реални неща, които нито се виждат, нито се пипат, нито се чуват. Те не могат да се възприемат с физически сетива. Добротата и честността не се виждат, но достатъчно е да се приближите до човека, който има тези качества в себе си, за да усетите висшите трептения, които се отделят от него. Тези енергии се отразяват и на тялото му. Той ходи бодър, изправен. Който няма тези качества, той не лъчеизпуска възвишени вибрации от себе си. Такъв човек не издържа на думата си. – Защо? – Няма устой в себе си. Има желание да изпълни всичко, което е обещал, но вътрешни условия няма – няма морален устой. Обаче като работи върху себе си, човек може да придобие всички добродетели. Окултната наука дава ред методи за придобиване на първичната енергия, чрез която човек може да се прояви в сърдечно и в умствено отношение. Без нея той не може да се прояви. Всеки е имал тази опитност. Искане да напише нещо – не може. Искане да свири – не може. Искане да рисува – не може. – Защо? – Вдъхновение няма. Вдъхновението се придобива от първичната енергия у човека. Тази енергия трябва да дойде отвън някъде, чрез някое живо същество. Ще кажете, че всичко идва от Бога. Наистина, всичко идва от Бога, но Бог се проявява чрез хората.

Следователно, който иска да се прояви, той трябва да се свърже с Първата Причина на нещата, от която излиза вдъхновението, от която бликат живите сили, които протичат през целия космос. Щом тия енергии започнат да се вливат в човека, той може вече да пише, да свири, да рисува. За да дойдете до тази опитност, вие се нуждаете от положителни знания.

Какво трябва да правите, за да придобиете положителни знания? За да придобиете тези знания, като ученици, вие трябва да спазвате следното правило: Абсолютно никакво съмнение в Първата Причина на нещата! Дойдете ли до нея, ще изключите всички съмнения, всички противоречия. Противоречията са човешки изобретения и вие сами трябва да се справите с тях. Те имат добра страна, която вие трябва да намерите. В тях всякога се крие нещо добро, което впоследствие ще научите. Като казвате, че трябва да обичате хората, ближните си, вие се натъквате на противоречия, защото не прилагате това, което говорите. Казвате, че еди-кой си човек не заслужава вашата любов. Не е въпрос до заслуга, но като се казва, че трябва да обичате ближния си като себе си, вие трябва да знаете кой е ваш ближен. Под „ближен“ се разбира онзи човек, у когото Божественото начало е пробудено. Като обичаш ближния си, ти ще научиш един велик

урок. Ближният ти представлява цъфнал цвят, който разнася своя аромат далеч някъде. Ти не можеш да не обичаш такъв цвят. Докато цветето не се е разцъфтяло, ти ще полагаш грижи за него, да го освободиш от неблагоприятните условия на живота, но не можеш още да го обичаш. Цъфне ли, ти вече го обичаш. Както постъпвате със себе си и със своя близен, така трябва да постъпвате и с всяка добра мисъл и с всяко добро чувство: ще ги поливате, докато израснат, цъфнат и дадат плод.

Сега ще ви дам една задача за 7 дни. Всяка сутрин от 6 до 10 часа ще живеете според изискванията на новото учение. След това от 10 часа нататък до 6 часа следобед ще бъдете свободни, ще постъпвате, както намирате за добре. От 6 нататък до 10 часа вечерта пак ще живеете по методите на новото учение. Който не желае да изпълни задачата, той може да бъде свободен, но невежа ще остане. – Защо? – Защото всяка задача, която давам, ви свързва с разумни същества в природата, които ви помагат. За да решите задачата правилно, не внасяйте в ума си никаква отрицателна мисъл, че не можете или че нямате свободно време. Тази задача не изисква специално време. Тя е свързана с живота, който тече и се проявява всеки момент.

Отрицателното у човека представлява неговите неестествени мисли, желания и постъпки. Следователно, когато Христос проповядваше на учениците си да се отрекат от баща си и майка си, от братята и сестрите си, Той имаше предвид, именно, техните неестествени мисли и желания, които могат да ги спънат. Това всеки може да направи, защото стремежът на неговата душа е към красивото и възвишеното, към доброто в света. Постижението на това зависи от хармоничното съчетание между мислите и чувствата на човека, между неговия ум и неговото сърце. Казано е в Писанието: „Който пребъдва в Божията Любов и изпълнява волята Му, каквото пожелае, ще му се даде“. Оттук може да се извади обратно заключение: Който не изпълнява волята Божия, не само, че желанията му няма да се реализират, но каквото има, ще му се отнеме. Какво по-голямо страдание от това, да желаеш едно благо, да ти го покажат и да не ти го дадат? Какво по-голямо страдание от това, да ти дадат благото, което желаеш, и да не можеш да го използваш? Като ученици, вие трябва взаимно да си помагате, а не да си противодействате. Отвън светът може да ви противодейства, но не и вие. Във взаимните си отношения прилагайте свободата. Някой иска да се изкаже. Оставете го свободен. – „Ама не говори умни работи.“ – Оставете го свободен. Той сам ще разбере дали е говорил умно, или не. Ако го изслушате спокойно, вие ще научите от него един урок. Това не значи, че човек няма право да се меси в работата на другите хора. Всеки има право да се меси в живота на своите близки, но той трябва да знае как да постъпва и в кой момент да се намеси. Разумност

се иска от човека! Ако можеш да оправиш една работа, вземи участие в нея; не можеш ли да я оправиш, стой настрана. Когато ръководи детето си, майката трябва да знае как да постъпва. Ако е разумна, тя трябва да взема участие в живота на децата си, даже и на големите си синове и дъщери. Майката трябва да бъде разумна, разсъдлива.

Когато религиозното чувство у човека е силно развито, а разсъдъкът – слабо развит, той става голям фанатик и започва да обръща внимание повече на формата на нещата, отколкото на съдържанието. Като се моли на Бога, той прави поклони, чете много молитви и държи ръцете си нагоре. Добре е, че се моли, но поклоните, които прави, не показват смирение. Издигането на ръцете не показва, че между ума и сърцето на човека има също такава издигане нагоре. Ако между ума и сърцето на човека няма никаква връзка, молитвата му не е приета. Когато се моли, човек трябва да забрави всички противоречия, да се примири с всички хора, които са му причинили някаква пакост или на които той е направил някакво зло. Който не е в хармония със себе си и със своите ближни, той не може да получи отговор на молитвата си. Бог е съвършен. Той иска същото и от нас. Затова е казано в Писанието: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш небесни“. Молитвите на мнозина се разпръсват и като прах падат на земята. Праведният е силен човек. Неговата молитва всякога се чува. Ако в един град има 10 души праведни, те са в състояние да го предпазят от всякакви беди и напасти. Ако в Пловдив и Чирпан имаше по 10 души праведни, те щяха да запазят града от нещастията, които претърпя през последното земетресение. Понеже в Пловдив и в Чирпан нямаше по 10 души праведни, по отношение на тях се приложи назрялата вече карма. Сега нови праведни хора се създават.

Мнозина обясняват нещастията в света с това, че такава е била волята Божия. – Не, Бог не благоволи в страданията и нещастията на хората. Като разтърсва умовете на хората, по този начин Той регулира техните енергии, изправя умовете и сърцата им – праведни хора създава. Във всеки град трябва да има поне по 10 праведни. Ще кажете, че земетресенията, наводненията, изобщо изпитанията на хората са предсказани. Обаче и предсказаните, и определените неща могат да се отложат или отменят. Ако на грешния се каже, че ще бъде наказан за своя лош живот и той се обърне към Бога и изправи живота си, наказанието му ще се отмени. И ако на праведния се каже, че ще получи благословение за добрия си живот, а той се отпусне и започне да греша, благословието му ще се отнеме и ще се замени с наказание. От човека зависи да подобри или да влоши съдбата си.

И тъй, от всички се иска да бъдете справедливи по ум и по сърце, да

прилагате Божията Правда. Вие трябва да бъдете будни, да можете правилно да възприемате и разбирате волята Божия. Прилагате ли тази Висша воля, вие вътрешно ще чуете гласа на Бога – тих, красив и насърчителен. Чуete ли този глас, болен да сте, ще станете от леглото си; сиромаш да сте, ще забогатееете; невежа да сте, умът ви ще се проясни. Пред този глас всякакво недоволство изчезва. Чуete ли гласа на Божественото в себе си, вие можете вече да се надявате на всичко. Без него няма развитие, няма успех, няма знание, няма радост, няма светлина. Човек всеки ден добива нещо Божествено – никаква мисъл или чувство, никакъв малък импулс, но той скоро го изгубва. – Защо? – Защото прави големи приготовления за него. Той започва да мете, да чисти къщата. – Напротив, дойде ли Божественото у вас, приеemте го, както сте и където и да сте. Каквато работа и да сте започнали, спрете я. Божественото не чака. То минава с бързината на светлината: мине, остави нещо и заmine. Щом го почувствате, спрете се веднага и приеemте, каквото ви носи. Където ви намери Божественото, там трябва да стоите. Само така ще получите Божието благословение. Бог иска да ви види такива, каквито сте. – „Как, Бог да ме види гол!“ – Какво нещо е голота? – Голотата е човешко изобретение. Човек оголява, когато не върши волята Божия. Докато върши волята Божия, той е облечен като царски син.

Новото учение е Божествено учение. Ученикът на новото учение трябва да разбира Божественото, както в себе си, така и в своите близки. Каквато работа и да имате, каквото обещание и да сте дали, на себе си или на друг някой, пред Божественото всичко отстъпва. То посещава човека най-много за една минута и след това заминава. Същевременно то предупреждава човека, че ще го посети, заради което той всякога трябва да бъде буден. Щом посети човека, Божественото остава своето благословение, което той трябва да носи навсякъде. Това благословение прави човека радостен и доволен. Където отиде, той носи със себе си тази радост, това веселие.

По какво се отличава ученикът на новото учение? Ученикът на новото учение проявява Божественото и в мислите, и в чувствата, и в постъпките си. Ако проявявате Божествени чувства, а мислите и постъпките ви не са Божествени, вие сте ученици на старото учение. Новото учение подразбира хармония между мислите, чувствата и постъпките на хората. Божественото се проявява в малки неща, а не в големи. Някога едно малко движение, изпълнено с Божествена енергия, струва повече, отколкото богатството на цялата земя. Когато един езичник отишъл при Елисея да се лекува, той очаквал Елисея да дигне ръцете си нагоре и по някакъв особен начин да го освободи от проказата. Като стигнал при Елисея с големи подаръци, последният му казал: „Никакви подаръци не искам, вземи ги назад, но за да се излекуваш, трябва да се потопиш седем пъти в река

Йордан“. Като тръгнал да си отива, езичникът, който бил много богат, останал недоволен от съвета на Елисея и казал на слугата си: „Малко ли реки и извори имаме у нас, че трябва да дойда тук, да се потопя в реката Йордан?“ Слугата му отговорил: „Господарю, в толкова води си се потопявал, но не са ти помогнали. Потопи се и в тази река, може да ти помогне“. Той послушал слугата си, потопил се 7 пъти в река Йордан и проказата му изчезнала. Когато езичникът заминал, слугата на Елисей го достигнал и поискал някои от подаръците, които носел за Елисей, под предлог, че ще ги даде на бедни. Обаче с тях заедно той приел и проказата.

Ученикът на новото учение трябва да върви по пътя на своя Учител. Този път изключва користолюбието. От ученика се иска абсолютно безкористие. Не е въпрос до дребнавостите на нещата, но до великите принципи, които съставят основата на живота. Чиста мисъл – свобода от всякакви заблуждения, и благородно сърце – без никакви човешки ограничения – това се иска от ученика. Външно може да има известна дисхармония, но вътрешно, между ума и сърцето на човека, трябва да има единство, хармония. Съмнението може да дойде отвън, но вие не трябва да го пускате вътре. Външното съмнение е опит на същества вън от вас, които искат да ви спънат в пътя. Те ви нашепват, че пътят, по който вървите, не води в Царството Божие. – Защо? – Защото не вършите волята Божия. Това са външни изпитания, с които ученикът трябва да се справя. Докато връзката между ума и сърцето му е здрава, той лесно се справя със съмнението.

Сега, да оставим въпроса за съмнението незавършен. Бог завършва работите, а разумното начало у човека ги разработва.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди, и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Лекция от Учителя, държана на
2 май 1928 г., София, Изгрев.

ДВЕТЕ ПОСОКИ

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Размишление

Кой е крайният предел, до който една болест може да се развива? – Смъртта. По-далеч от смъртта болестта не може да се развива. И обратно: Крайният предел, до който здравето може да се развива, е придобиване на живота. Значи най-ниската граница, до която болният може да стигне, е смъртта; най-високата граница, до която здравият може да стигне, е животът. В смъртта телата се разлагат, а в живота те се обновяват, подмладяват, растат. В смъртта човек се разлага и вмирисва; в живота той започва да цъфти и благоухае. Благоуханието е признак на права мисъл. Съвършено здравият човек мисли право. Започне ли да боледува, мисълта му се изопачава. Който върви в посоката на смъртта, се различава коренно от този, който върви в посоката на живота. Това са две диаметрално противоположни посоки, които внасят две различни разбираня в човека за Битието и за живота.

Задачата на съвременните учени и философи е да дойдат до разрешаване смисъла на живота и на науката. Според крайните материалисти, животът няма смисъл, а предназначението на науката е да подобри живота на хората. Според идеалистите, смисълът на живота се заключава в усъвършенстването на човешката душа, а на науката – в познаването на Бога. Обаче само онзи, който е дошъл до крайния предел на живота, може да говори за неговия абсолютен смисъл. То започва да цъфти и се радва на първия плод, който придобива. Кой е първият плод? – Любовта. Казано е, че първият плод на Духа е Любовта. Значи първите плодове на здравето са любовта, доброто и животът; първите плодове на болестта са омразата, злото и смъртта.

Това знание се отнася до онези от вас, които искат да се развиват правилно. Ако не дойдете до положителното знание, всички ще започвате добре, а ще свършвате зле. Ще започвате с идеализъм, ще свършвате с разочарование. Докато сте млади, ще казвате, че животът има смисъл, че хората са добри и благородни. Като остареете, ще поддържате обратното,

че животът няма смисъл, че хората са лоши. Това е субективно схващане за живота, което се придобива по отрицателен път. Това показва, че болезненото състояние в човека е достигнало до крайния си предел. Има една болест в човека, наречена грях. Затова и Давид казва: „В грях ме зачна майка ми“. Болестта и болезнените състояния в науката, в живота и в самия човек трябва да се изключат. В това се заключава смисълът на живота във физическия свят. Остане ли болестта да царува на физическия свят, тя ще разруши всичко. Докато болестта съществува, животът, богатството, знанието, силата са безпредметни. – Защо? – Защото от една страна човек ще придобива, от друга страна болестта всичко ще изяде и руши.

Сегашните хора, млади и стари, вървят по един път, който не им е наложен от природата, а от самите тях, от техните криви разбирания, поради което има толкова лоши последствия. Това е пътят на болестта. Трябва по научен, естествен път да влязат в пътя на здравето. Всички искат да бъдат здрави, но като рекат да се мръднат от местата си, те се страхуват. Наистина, има опасни места в новия път, но човек трябва да бъде безстрашен; той трябва да бъде герой. Като дойдат до тези места, и най-големите герои се разколебават. Вярата е нужна на човека. Не е лесно да минете пропастта по една тънка, огъваема дъска. Като стъпите с единия си крак, дъската веднага се огъва и всеки момент може да се счупи и вие да паднете в пропастта. Как ще минете по тази дъска, особено ако сте болен? Никой не може да накара болния сам да мине по дъската. Трябва да дойдат двама силни, здрави юнаци, да го вдигнат на ръце и така да го пренесат от единия бряг на другия. Вярата и безстрашието се иска от човека, за да премине пропастта, която разделя пътя на болестта от пътя на здравето.

Културата на съвременните хора се отличава по това, че по отношение на земята всеки човек е в хоризонтално положение и двама души го носят. Той не уповава на себе си, т.е. на Божественото начало в себе си. При това положение човек не е нито културен, нито духовен. В него трябва да се яви желание да постави гръбнака си перпендикулярно на плоскостта, върху която стъпва. Щом се изправи на краката си, човек изправя и съзнанието си и взема права посока на движение. Ако не е в състояние да вземе това положение, той не може да постигне своите идеали. Като влезе в живота, човек трябва да стъпи на краката си, да вземе правата посока на движение и да знае какво го очаква. Той не трябва да бъде новобранец, когото посрещат с музика и песни, и да мисли, че животът му в казармата е забава. Влезе ли в казармата, той трябва да знае, че рано или късно го чака фронт, на който ще приложи пушката и топовете. Като чуе гърмежите, този голям герой ще започне да трепери, да вика майка си и Бога на помощ. Той вика и пита защо никой не му е казал какво го очаква и какво

трябва да прави.

Който е дошъл на земята, той е войник, доброволно или насила, ще участва във войната. Веднъж си влязъл във войната, ще я свършиш и ще излезеш победител, но няма да унищожиш неприятеля си, а ще му дадеш права като на себе си. Ще му вземеш оръжието и ще внесеш новото, както в своя живот, така и в неговия. Ако мислиш, че като победиш неприятеля си, трябва да го унищожиш, ти си на крив път, не си разрешил задачата си правилно. Ще победиш неприятеля си и ще го повдигнеш. Това значи да вземеш правата посока на живота. На физическия свят войната е неизбежна. Човек трябва да воюва със злото в себе си, което се проявява във вид на слабости, недъзи, отрицателни чувства и мисли. Ще се борите с тях, да ги победите, без да ги унищожите. Ще воювате с отрицателните сили в себе си, докато ги превърнете в положителни. От низходяща посока ще ги насочите към възходяща. Това е задачата на сегашния ви живот. Всички хора имат някакво знание, но не могат да го приложат. Защо? – Няма методи. Знанието без приложение е товар. За да се освободи от товара си, човек трябва да го приложи, да го тури на работа. Войник е той, не може и не трябва да носи голям товар. Той трябва да воюва с неприятеля си и да го победи. Болният ще дойде до границата на смъртта, здравият – до границата на живота и трябва да преминат тези граници. Не минат ли отвъд границите, ще паднат в пропастта, а всяко падане подразбира връщане назад. Дръжте тези идеи в ума си, да се ползвате от тях. За тази цел вие трябва да учите като малките деца, които постъпват в първо отделение. Учителят започва с тях от най-елементарни работи и върви напред. Той ги запознава с буквите и с аритметическите действия, като започва със събирането. И вие ще започнете със събирането: да знаете как се събират две идеи, две противоречия, две мъчности и т.н. Как ще съберете мъчнотиите си? Докато не ги отделите от себе си, не можете да ги съберете. Колкото мъчнотии имате в ума, в сърцето и във волята си, ще ги приведете към общ знаменател и ще ги съберете. Те се движат в една посока.

Сега да се върнем към въпроса за болния и за здравия. Когато болният дойде до крайния предел на своята болест, иде смъртта. Лесно се казва това, но мъчно се умира, т.е. мъчно се влиза в пределите на смъртта. На границата са поставени 10 врати за минаване. Човек трябва да знае през коя врата да мине, т.е. по кой начин да слезе в пределите на смъртта. На умирация се дава свобода на избор, сам да определи начина на заминаването си за онзи свят. Всеки се стреми да избере най-лекия начин на умиране. Първата врата представя най-лекия начин, а десетата – най-мъчния. Същото става и със здравия. Когато дойде до крайния предел на живота, здравият се намира на границата на възкресението, дето му се

представят 10 врати, т.е. десет начина за възкресение. Той сам може да си избере един от десетте начина. Чуete ли някой да казва, че животът му е дотегнал и иска да се освободи от него, ще знаете, че той е болен човек. И като болен, той не може да стигне до границата на смъртта, докато не изплати дълговете си – те го мъчат. Ще работи дни, месеци и години, докато ги изплати. При това, човек не може непрекъснато да бъде болен. Състоянията му се менят, той е ту здрав, ту болен. Като ученик на живота, той ще събира моментите, да знае колко пъти през деня е бил болен и колко пъти – здрав, за да има представа за своето състояние. Това са отвлечени задачи, които човек сам трябва да реши. Решаването им е в зависимост от правилното разбиране на нещата. Ще знаете, че човек може да реши задачите си, когато постави болестта и здравето вън от себе си, само като възможности. Човек не е роден да бъде болен, не е роден и да бъде и здрав – това са възможности в живота. Въпреки това, той не може да избегне нито болестта, нито здравето. Човек не се е родил нито за болести, нито за здраве. Той се е родил да живее. Животът му се осмисля, само когато цъфне и даде плод – Любовта. Като говорим за живота, ние го схващаме като цвят и плод на Любовта, затова казваме, че Любовта ражда живота. При сегашните условия, животът има възможност само да цъфне, но не и да върже, да даде плод.

Като слиза на земята, човек има предвид учението. Той се учи, придобива знания, а животът му се определя от посоката на неговото движение. Човек трябва да научи две неща: да намери посоката на своето движение и начин, по който да сменя състоянията си. Научи ли тези неща, той получава диплом, с който може да продължи учението си в по-висока школа. Докато завърши образованието си на земята, човек минава през много школи. Колкото по-съзнателно е работил, толкова повече знания и опитности има. Той може, като химик, да различава свойствата на първото състояние – на болестта, и на второто – на здравето, и да определя посоката на тяхното движение още докато са в зародиш. Правете и вие опити, да изучавате двете посоки на вашето движение. За следния път нека всеки от вас да намери в себе си две състояния на болестта и две – на здравето и да си ги отбележи. Изкуство е да можете да ги различите още в зародишното им състояние. Как ще различите по външен път змийското яйце от това на славея? Външно мъчно се различават, но ако ги поставите при условия да се измътят, от змийското яйце ще излезе змийче, а от яйцето на славея – славейче. Те се различават и по форма, и по съдържание. Змийчето ще започне да пълзи по земята – пътят на болестта и смъртта, а славейчето ще литне нагоре – по пътя на здравето. За да не изпадате в заблуждения, вие трябва да оставите идеите си, които са в зародишно състояние, при условия да се измътят. Едва тогава ще знаете в каква посока се движат те. Оттам ще определите техния вътрешен

характер и техния произход.

Като не разбира вътрешния смисъл на нещата, човек изпада в противоречия и недоволство и сам не може да си помогне. Той е недоволен, че е сиромаш, че няма пари, че не е учен, че не може да свири, да пее и т.н. Наистина, не е лесно да се справи човек с тези неща, но и богатият не е всякога доволен от положението си. Той е богат, има пари, но е болен и не може да намери лекар да му помогне. Човек не подозира, че лекарят е в самия него. Той сам може да си помогне при всички мъчности. Как? – Чрез мисълта си. Достатъчно е да държи в ума си положителни мисли, за да се справи лесно и със сиромашията, и с невежеството, и с болестите. Защо не си представи, че е богат, че има на разположение къща, скъпи дрехи, слуги? Защо не си представи, че е учен, че е професор в някой университет? Защо не си представи, че е млад, здрав и весел? Чрез мисълта си временно поне човек може да смени състоянието си. Всеки човек може да бъде богат – от него зависи. Три елемента са необходими, за да бъде човек богат: да прояви доброто, разумността и здравето си. Само добрият, разумният и здравият човек може да бъде богат. Той може да бъде и учен – и това зависи от него. Ще каже някой за себе си, че не е учен, защото не е написал нито една научна книга. Това нищо не значи.

Всички хора не могат да бъдат писатели: едни ще пишат, други ще четат. Често писателите не са доволни от произведенията си, намират, че нещо им липсва. Обаче четците са доволни, намират, че произведенията им са гениални. И обратното се случва: писателят е доволен от произведенията си, а четците не са доволни. Следователно и който пише, и който чете, трябва да бъде учен, да разбира смисъла на нещата. Казано е в Писанието: „Не чрез сила, нито чрез крепост, но чрез духа ми“. Това значи: Човек може да постигне всичко не чрез сила, нито чрез крепост, но чрез своя мощен дух. Какво крие духът в себе си? – Живот, разумност, доброта и здраве. Това са четири важни елемента, чрез които човек може да разреши социалните въпроси.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на
4 май 1928 г., София.

1928_05_06 Глас от града

неделна беседа

За съдба дойдох, XI серия, том I (1928)

ГЛАС ОТ ГРАДА

„Глас на метеж иде от града; глас от храма; глас на Господа, Който прави въздаяние на неприятелите си."
(Исай 66:6)

Като четете 66-та глава от пророк Исайя, вие ще се пренесете във времето преди 2500 години.

В шестия стих от прочетената глава се изтъкват три различни положения: „Глас на метеж иде от града; глас от храма; глас от Господа, Който прави въздаяние на неприятелите си". „Глас на метеж иде от града". Градът представлява материалния свят, съвкупност от всички материални нужди, които произвеждат сегашното сътъкновение между хората.

„Глас от храма". – Това е гласът на различните религии в света, които са разделили човечеството. Това е гласът на хора, с разни религиозни убеждения, които разискват върху въпроса, кое верую в света е най-право.

„Глас от Господа, Който прави въздаяние на неприятелите си". – Този е гласът на възвишеното, на Божественото, което туря нещата в ред и порядък. Сега, например, Господ говори в България. По какъв начин? – Чрез земетресенията. Който се интересува, какво нещо представляват земетресенията, ще знае, че Господ говори чрез тях. Учените казват, че такова разтърсване на земята, каквото сега стана, се е случвало само един път досега. Те не съобщават, по кое време е било първото разтърсване на земята, но казват, че някога, в миналото, е било първото силно разтърсване на земята и сега е второто. Такива пропуквания на земята, като сегашните, се случват едва втори път. Сегашните пропуквания заемат големи разстояния в диаметър, а на дълбочина достигат около 25 км. Като правя своите изчисления, намирам, че грамадната енергия, която сегашното земетресение произведе, се равнява на число, съставено от единица и "" не се чете""0 нули. Грамадна енергия се разви при това земетресение! Ако тази енергия се използва разумно, като електрическа енергия, тя би могла да движи всички фабрики в света, или би могла да осветява целия свят, в продължение на 10 000 години. Ако българите могат да я използват разумно, те биха могли да я изпратят по целия свят и да станат най-богат народ в света. Бог ги осигурява за 10 000 години, но българите сами трябва да разберат и осъзнаят това благо, за да могат правилно да го използват.

Ония от тях, които пострадаха от земетресението, излязоха вън, на палатки, треперят на дъжда и на студа и си казват: „Какво става? Какво значи това?"

Казвам: това е гласът на Господа. От ред години, проповедници им говориха, тълкуваха им Словото Божие, казваха им, че идат времена на изпитания, но те не искаха да чуят, намираха, че тия проповедници били глупави, смахнати и т.н. Ред учени им предсказваха тия времена, обаче и за тях казваха, че тия учени нищо не знаят; докато най-после, Господ им проговори и ги изпрати навън. Питам: сега в коя църква ще се молят хората? – Няма църква, в която могат да се молят. В коя джамия ще се молят? – И джамия няма, в която могат да се молят. Страх ги е да влязат вътре. В коя наука ще вярват? – Няма наука, на която могат да се уповават. Запитват учените, професорите, ще има ли още земетресения, или няма да има повече. Отде ще знаят професорите?

Сега Господ разтърсва земята! Единствен Той знае, кога ще има земетресение. Учените, за обяснение на земетресенията, изнесоха следния факт: причината на земетресенията се крие в грамадната енергия, която се произвежда от търкането на частиците на двете големи плочи, с грамадни плоскости, които се движат една срещу друга. Едната плоча е наречена "фино-скандинавско-сибирска" и се движи от север към юг; другата плоча е наречена "африкано-арабско-индустанска" и се движи от юг към север. Казвам: тази грамадна енергия не се произвежда от плочите, но те сами се движат, като ледени планини, от Божествена сила, от Божествена енергия. Те се намират в обятията на тази сила и под нейния тласък, се движат в две противоположни посоки, една на друга. Защо едната плоча се движи от север към юг, а другата от юг към север? – Желанието на цяла Европа и на цяла Азия е, да бягат от полюсите и да отиват към екватора. Учените хора трябва да направят изчисления, с колко километра Европа се е отдалечила от полюса. Европа ще стане по-топъл материк. И двете плочи се движат към екватора. Това е символ, знамение на времето. Съвременният човешки егоизъм, който е образувал високи снежни планини, е достигнал вече върха на своето развитие. И тия снежни планини, днес, трябва да се стопят! И в Писанието се казва, че всички ледени планини ще се стопят. За кои ледени планини се говори там? – За ледените планини, създадени от мислите и чувствата на човешкия егоизъм.

„Глас на метеж иде от града". – Това е гласът на човешкия стомах, който разрешава икономическия въпрос: какво ще ядем и какво ще прием, как ще се обличаме, в каква къща ще живеем и т.н. Всичко това е необходимо, но тия въпроси са външни. Има важни, съществени въпроси, които стомахът не може да разреши.

„Глас от храма". – Това е гласът на човешкото сърце. Всеки човек иска да бъде обичан. Право е това. Защо? Когато човек е обичан, животът му добива смисъл. Като обичаш, ти осмисляш живота си; когато хората те обичат, те осмислят твоя живот. Това подразбира, че хората ти създават условия да направиш нещо. Защо е необходима обичта за човека? – Обичта е ограда на човешката градина, в която хубавите плодни дървета, посадени от памети-века, ще могат да растат и да се развиват правилно. Ето защо, всеки човек, който не е обичан, нищо не може да създаде. Обаче, не е достатъчно само, да бъдеш обичан, но и ти сам да обичаш. Защо? – Да обичаш другите, значи, да сееш от тия хубави, плодни дървета в твоята градина. Какво ще се ползваш, ако градината ти е хубаво заградена, но не си посял в нея нито едно плодно дръвче? – Тя ще бъде пълна с тръне и бодили. Или, какво ще се ползваш, ако си посял в градината си хубави, плодни дървета, но не е заградена? – Всички животни, които те заобикалят, всички противодействащи сили на твоето развитие, ще влязат в градината ти и ще изядат всичко.

И тъй, съвременните народи, в цяла Европа, трябва да осъзнаят, като главни фактори в живота си, следните две положения: всеки народ да проявява любовта си към другите народи, но и тия народи, от своя страна, да проявяват любовта си към дадения народ. Днес, Бог изпитва любовта на европейските народи към българите, като им казва: „Много е дадено на вас, сега, идете вие да помагате!" Съвременното човечество се нуждае от честни управници, от честно духовенство. Те са поставени от Бог, да управляват, да ръководят хората, затова носят на съвестта си голяма отговорност. Пред кого? – Има една власт в света, пред която те ще дават отчет. Всички тия хора трябва да знаят, че те не са главните фактори в света. И за тях има затвори и съдилища, както и за обикновените хора. Ако някой министър не изпълни длъжността си, както трябва, и за него има съд и затвор; и той е отговорен за делата си. Те създават едни закони, други анулират, но дохожда ден, когато ще се намерят в затвора, дето ще им кажат: „Опитайте, сега, върху себе си законите, които вие сами създадохте!" Да бъдеш министър в някоя държава, то е равносилно на това, да свършиш университет. Всеки разумен министър трябва да знае, че е отговорен за своите дела. Той трябва да знае още, че законите, които създава, засягат и него самия. Проповядваш някое учение. Ще знаеш, че това учение засяга и тебе. Всички философи – от миналото и настоящето – твърдят, че в живота, между всички неща, съществува вътрешна връзка.

„Глас от Бога, Който дава въздаяние на неприятелите си". – Това е гласът на Божественото, което говори във всеки човек. Най-първо, човек трябва да бъде честен и справедлив. Да бъдеш честен, значи, да служиш на себе си,

на своята личност, на човешкото. Да бъдеш справедлив, значи, да служиш на Божественото начало в себе си, на Бога. Само така човек може да се ползва от благата, които Бог му е дал. За да може човек да опита благата, които храната му дава, той трябва да има здрав стомах; за да може да опита благата, които облеклото му дава, той трябва да има здраво тяло. Какво е предназначението на човешкия стомах? – Стомахът трябва добре да смила храната и правилно да използва образуваните в него хранителни сокове. Ако човек мисли, че трябва да яде за удоволствие, да стане пълен, той не е използвал добре своя стомах. Има хора, които тежат 80–100–150, а понякога достигат и до 250 кг. тежест. Питам: защо им е толкова месо? Казват за някого: този човек е тежък. Добре е човек да бъде тежък, но при дадени условия. Да бъде тежък, когато ходи по земята, тази тежест има смисъл; но когато падне във водата, тази тежест е опасна. Още по-опасно е, когато някой човек падне от високо, от някой аероплан. Ако двама души, с различни тежести: единият тежи 100 кг., а другият – един грам - паднат от височина 5-10 км. от някой аероплан, кой от тях ще се избави от смъртта? Разбира се, че онзи ще се избави, който тежи един грам.

Когато се казва, че хората трябва да се обичат, ние подразбираме, че те трябва да се облекат в Божествен живот. Казвате: богатите хора се обличат добре. Богатството не седи само в парите. Тия богати хора, не се считат за разумни само затова, че имат средства, пари. Истински богати хора са тия, които имат съдържание. Тяхното богатство днес може да е в потенциално състояние, но един ден, те ще разполагат с милиони. Тия хора, които цял живот мечтаят за богатство, мязат на онзи циганин, който, като турил на главата си гърне с мляко, за продан, започнал да си мечтае: „Ще продам млякото и с парите, които спечеля, ще си купя яйца; от яйцата ще се излюпят пиленца. Като пораснат пиленцата, ще ги продам, и с парите от тях ще си купя една патица, която, след време, ще има малки патенца. Като пораснат патенцата, ще ги продам и със спечелените от тях пари, ще си купя един вол. След време и него ще продам и ще си купя един кон. После ще се облека хубаво, ще се кача на коня и по пътя си ще срещна царската дъщеря, която ще се влюби в мене. Ще се оженим, ще ни се родят дечица, които ще ни радват." Тъй увлечен в мечтите си, той подскочил, гърнето с млякото паднало от главата му и се счупило. Сега вече, той останал по-беден, отколкото бил по-рано. Хубаво нещо са мечтите, но други са мечтите на хора, родени богати, които разбират същината на живота. Обаче, да мечтае човек като този циганин, това е заблуждение. Има хора, които отпосле стават богати, а има такава, които се раждат богати. Тия, последните, са царски синове, които считат целия космос като условие за своето развитие.

„Глас на Господа, Който дава въздаяние на неприятелите си." Като

говорим за гласа на Господа, разбираме положението на разумните хора, които осмислят всички неща и отдават право на всички същества. Не е достатъчно човек само да мисли правилно, но и да живее правилно; не е въпросът, дали живее добре, или не живее добре, важно е – да живее.

Благодатството на човека седи в това, да бъде справедлив.

Справедливостта не подразбира строгост. Справедливият човек е строг първо към себе си и казва: „Аз трябва да възприема Божията Любов и от придобитото благо да дам и на своите ближни." По този начин, човек може да разчита и на любовта на своите ближни. Някой пита: „Защо трябва да обичам?" – За да оградяш градината, в която си сял. – Ами, защо трябва, хората да ме обичат? – За да се създадат благоприятни условия за растежа на всичко, което си посял в градината.

Казвам: когато човек се проникне от тези две положения – да бъде обичан и да обича – той ще може да изяви Божията Любов на земята. Тогава и Бог ще живее във всеки човек. Дойде ли Божествената Любов у човека, той е готов вече на всички жертви, малки и големи. Не е ли готов човек на жертви за Бога, той ще се намери в големи противоречия: ще се ражда и умира, ще бъде млад и ще остарява, ще изгубва смисъла на живота си и т.н. Живее ли човек в Божията Любов, той постепенно се приближава към закона на безсмъртието. Законът на безсмъртието поставя всички хора под еднакъв знаменател. Когато при мене дойде някой мой приятел, аз ще постъпя с него тъй, както със себе си: от моята чаша няма да пие, на моето легло няма да спи, от моето ядене няма да яде, но за моя приятел, ще имам специална чаша, специално легло, специална храна – всичко ще бъде най-хубаво и приготвено специално за него. Колкото мои приятели дойдат, за всички ще имам специални чаши, завивки, легла, храна и т.н. За всеки мой приятел, ще имам нови неща. Това изисква Божественият живот. Употребите ли една чаша два пъти, ще чуете глас, който иде от града, глас на метеж. Употребите ли една чаша три пъти, ще чуете глас от храма. Употребите ли, най-после, една чаша четири пъти, ще чуете глас от Господа, Който ви казва, че не разбирате Неговите закони.

И тъй, когато съвременните хора се намерят в противоречия, веднага започват да търсят Бога, като ходят по църкви, палят свещи и т.н. Обаче, Бог казва: „По този начин, вие не може да разрешите противоречията на вашия живот. Вие трябва да измените чувствата и мислите си". – Как? – Като вървите паралелно с моите чувства и мисли и като постъпвате тъй, както аз постъпвам. Днес всички живеем в Божията Любов. Всичко, което виждаме на небето – слънцето, месеца, звездите – всичко това е проявената Божия Любов, Която казва: „Аз създадох всичко, заради вас. Посейте най-красивото и най-великото в своите градини и ще се ползвате от всички Мои блага." Но какво казват, на това отгоре, съвременните хора? – Те искат

всичко да им се докаже. Учените хора – геолози, биолози, астрономи и други – искат да им се докаже, че наистина, цялата вселена е създадена от Бога и търсят, де е Неговият престол. Казвам: това е глас на метеж, който иде от града. Много от съвременните учени и философи са хора на физическия живот, хора на стомаха. Какво казват религиозните? – Братство, братство, но сиренето трябва да се купува с пари. Така е, парите са нужни в живота, нищо не се дава даром, но в света трябва да съществува правилна обмяна.

Христос казва: „Даром сте приели, даром давайте!“ Това се отнася до благата, които идат от Бога, но, по отношение благата на хората, трябва да съществува правилна обмяна. Има хора, които обичат само да взимат, а нищо не дават. Ние наричаме тия хора „щерни“. В този случай, имаме два вида хора: "щерни" и "извори". Ако някой човек е щерна, в него ще се налее известно количество вода, която, след време, ще се излее и ще трябва отново да се пълни. Остане ли тази вода за по-дълго време в него, тя ще се развали. Ако пък някой човек е извор, той постоянно ще тече и водата в него винаги прясна ще бъде. Какво щастие, какъв живот имат тия хора, които мязат на щерни? Те се осигуряват, пълнят щерните си с вода, но до кога ще трае това осигуряване? Утре заминат за другия свят и виждат, че никаква осигуровка не може да ги спаси. По този начин, всеки човек ще бъде повикан за другия свят и ще разбере, че със своята философия не е придобил нищо.

Един ден, българският цар попада между простото население, нейде из България, и една бабичка се приближава към него и започва да се оплаква от положението си: „Синко, много бедстваме, рискуваме да умрем от лишения и сиромашия.“ – Нищо, бабо, ще се оправи работата, не се безпокой! Ама, ще измрем от глад. Питам: защо е този страх от смъртта? Какво лошо има в това, че ще умрем? Въпросът не седи в това, че ще умрем, но да умрем като разумни същества, които могат да обичат и да бъдат обичани.

Ще ви приведа един пример из живота на българските учители, случил се в някой от провинциалните градове. Един от учителите, в този град, изпраща свой ученик при учителката на същото училище, дето и той преподавал, да го сватосва. Ученикът отива при учителката и започва да говори за добрината, за красотата на своя учител и т.н. Учителката го изслушва и след това го запитва: „Защо ми говориш за учителя си, а не говориш за себе си?“ Значи, учителката се влюбила в ученика, а не в учителя. Така и нашите съвременни философи говорят за природата, за Бога, за всичко това, което не знаят, но нищо не говорят за себе си. Казвам: дали светът е добре създаден, или не, не се занимавайте с тия въпроси.

Говорете за себе си! Не ставайте сватове на хората, не се наемайте да ги жените! Всеки човек е в състояние сам да се ожени. Работата на ученика не седи в това, да жени учителя си. Учителят, който го учи, сам може да се ожени. Защо учителят изпраща своя ученик, да го сватосва? Той искал да му даде един урок и по този начин, да го изпита. Учителката, пък, казва на ученика: „Аз не мога да се ожения за учител, който изпраща своя ученик, да го сватосва“.

Питам: кой ще ни покаже сега пътя? Децата ли ще дойдат? Синовете ли ще учат бащите си? Дъщерите ли ще учат майките си? Учениците ли ще учат учителите си? Ние ли ще учим Бога, какво трябва да прави? Някой пита: защо Господ създаде света? Казвам: аз ще ви отговоря, защо Господ създаде света, но вие ми кажете, защо страдате от ставен ревматизъм, защо имате невралгия в лявото полушарие на мозъка си, защо сте късоглед, защо сърцето ви е пълно с омраза и т.н.? Ако можете да отговорите на тези въпроси, вие имате положителна философия в живота си. Човек трябва да знае причините за всичко това, не е достатъчно само да каже, че така е роден. Той трябва да превърне тия отрицателни величини в положителни. Всяка положителна и отрицателна величина в света има свой произход. Ако между двама души се зароди омраза, има причини за това. Омразата се ражда между две еднакви величини, с еднакви стремежи, но в противоположни посоки, Например, двете големи плочи на земята се движат в противоположни посоки, като се стремят към екватора; при което се произвежда това голямо сътресение на земните пластове. Силите на тези две плочи са в голяма вътрешна борба помежду си. Следователно, когато двама души се движат от своите полюси към екватора, непременно ще се създаде вътрешна омраза, едно вътрешно сътресение.

„Глас на метеж иде от града; глас от храма“. Ако съвременните религиозни хора се помолят и земетресението спре, те ще кажат на простите и на нерелигиозните хора: „Виждате ли, щом се помолихме ние, и земетресението се прекрати. Ако не бяхме ние, положението ви щеше да бъде лошо. Затова, вие трябва да ни слушате“. – Не е така. Всеки човек, всеки народ, трябва да бъде сам за себе си свещеник и да се моли на Бога. Това изисква новата религия! Това изисква разумният живот! Мнозина казват: „Ние сме учени хора, не е достойно за нас да се молим.“ Казвам: който не се моли, не може да се нарече човек. След земетресението, някой учен обяснявал на слушателите си, как става земетресението, кои са причините за земетресенията и т.н. Той разказвал, как се огъвали пластовете, но в този момент станало земетресение и този учен пръв избягал навън и казал: „Божия работа е това!“ Защо избягал навън? – От страх.

Сега, аз ви говоря, и вие ме слушате, но знаете ли, дали ще има земетресение, или няма да има? Ако този час стане едно силно земетресение, вие ще останете ли тук, да ме слушате, или ще избягате вълн? Ако земетресението е от първа и най-много - до пета степен, може да ме слушате, но ако е от шеста до девета степен, не зная, колко души биха останали да слушат беседата. Вие ще питате: дали ще има още земетресения, или няма да има? – Определено е, дали ще има земетресение, или няма да има. Ако ви кажа, че зная това, веднага ще ме питате, какво зная, ще стават ли още земетресения, или няма да стават? Който знае това нещо положително, той е тих и спокоен, от нищо не се смущава. Някога вълн има силен вятър, но аз зная, че той ще престане след половин час. Хората бягат, крият се, аз седя тих и спокоен, наблюдавам времето. Друг път, вали силен дъжд, излива се като из ведро. Всички хора тичат, крият се под стрехи, под дървета. Аз излизам, не взимам чадър със себе си. Които ме виждат, че излизам без чадър, чудят се, казват: липсва нещо на този човек! Обаче, не се минават и десет минути, и дъждът спира. Друг път, денят е горещ, не се седи вълн. Аз излизам, взимам си дреха, чадър, а хората са леко облечени. След малко време, на небето се явяват тъмни облаци, започва да вали и времето се изстудява. Аз предвиждам, какво ще бъде времето.

Един мой приятел ми разправяше следното: „Един ден излизам на разходка с един свой познат, учен човек, който минаваше за астроном. По едно време, от запад се зададе един тъмен, черен облак. Питам своя познат: „Как мислиш, ще вали ли дъжд? – Да, ще вали и хубаво ще ни измокри. Казвам му: „Не, няма да вали, защото има едно условие, което ще попречи на облака. – Кое е това условие? – Понеже месечината е пълна, тя ще раздели облака на две – едната половина ще отиде на юг, а другата половина на север - и няма да капне нито една капка дъжд. И наистина, след малко, облакът се раздвои и не вали. По-нататък, аз не му обясних причините за това явление, но му обърнах внимание върху факта, че съвременните хора не познават всички явления, които стават в природата. Когато, във време на пълнолуние, по небето има дъждовни облаци, дъждът закъснява с 24 часа. Луната произвежда известни колебания във водните капки.

Казвам: животът, който прекарваме на земята и условията, които Бог ни е дал, трябва да се използват разумно. Всички хора трябва да знаят, че благата, които имат, са дадени от Бога. Нещастията, страданията в света са допуснати пак от Бога. В края на краищата, обаче, всеки човек ще разбере, че Божията Любов седи над всички страдания и нещастия, както и над злото в света. Ето защо, всеки, който отива при Бога, получава двоен дял. Ако кракът му е счупен, Бог ще каже: „Дайте му по-хубав крак"! Ако окото

му е извадено, Той ще каже: „Дайте му по-хубаво око!" Любовта всякога дава на човека повече, отколкото той е изгубил. Колкото повече страда човек, толкова по-добре за Божественото в него. Хора, които са страдали повече, са по-благородни от тия, които не са страдали толкова. Питам: коя земя е по-добра: ораната или неораната? Кой хляб е по-хубав: омесеният или неомесеният? Кой плод е по-вкусен: зрелият или незрелият? Като знаете тия факти, защо искате неща, които днес не са полезни за вас? Защо искате щастие, богатство, когато тия неща няма да ви ползват? Богатството на човека седи в любовта, която той може да прояви, в даден случай, към няколко лица. Ако един човек, още като стане сутрин, може да обикне десет души из целия свят, с всичкото си сърце, той може да стане богат. Ако човек може да обикне десет души, както трябва, той може да стане и учен. Следователно, нашият успех в света зависи от любовта, която проявяваме към другите. Любовта е динамическа сила, която може да преустрои човешкото тяло, човешкото сърце, човешкия ум и човешката воля.

Казва се в Писанието: „Ще им дам нови сърца". Каменното, жестокото сърце на съвременния човек трябва да се видоизмени, да придобие нова, по-хубава, по-фина материя. Божественото Слово, което слушате всеки ден, трябва да стане за всички хора жива, положителна наука. Постигне ли ви някакво нещастие или страдание, трябва да знаете, как да си помогнете. Намерите ли се пред някой неразрешен въпрос, веднага трябва да направите връзка с по-висши и разумни същества от вас, от които да получите отговор на въпроса. Вие трябва да бъдете напълно убедени в това, дали правилно сте направили тази връзка. Често ви говоря за невидимия свят, но вие, убедени ли сте в неговото съществуване? Имате ли радио в себе си, вие ще можете да се разговаряте със съществата от този свят и няма да се съмнявате в това, което ви се говори. Аз не говоря за обикновеното радио, с което съвременните хора си служат, но подразбирам вътрешното радио, което всеки човек има, но трябва да го развие, за да може да се ползва от него. Съобщенията с това радио не могат да стават всякога, когато човек пожелае. Соломон е казал: „За всяко нещо в света има определено време". Същият закон се отнася и за радиото, с което хората си служат днес. Има ред причини, които препятстват на хората, да се съобщават с това радио, когато искат. Следователно, всеки човек, който иска да развие или възстанови дейността на своето духовно радио, най-първо трябва, абсолютно да изключи съмнението от себе си. Изключи ли се съмнението, хората ще чуват гласове от невидимия свят, ще могат да се разговарят и с ангелите.

Днес, учените хора правят опити, да чуят гласа на атомите. С помощта на микрофоните, които усиливат звука три милиарда пъти, те са успели да

доловят гласа на атомите. По същия начин ще чуят и гласа на микробите. Един ден, с още по-усъвършенствани микрофони, учените хора ще успеят да чуят мелодичния глас на ангелите, на светиите, на гениите от другия свят. Мнозина ще кажат: тия работи не са за нас. – Кои работи са за вас? Ако вие сте богат човек, който има в касата си 10 000 златни монети и всяка сутрин ги преброява, после заключава в касата и на другия ден повтаря същото, какво ще спечелите от тези пари? През целия си живот броите тези пари, въздъхвате пред тях, радвате им се, но те пак си остават 10 000 монети. Ако вие, през целия си живот, сте мислили, как да приложите Божията Любов и Божията Мъдрост и сте намерили начин, как да се съобщавате с невидимия свят, вие сте разрешили вече една от задачите на своя живот. Това ще ви повдигне пред лицето на Бога и ще израстете пред собствените си очи. Че другите хора ви считат глупав, невежа – това нищо не значи. Вие знаете, че имате такова изкуство, каквото другите хора нямат. Какво по-хубаво от това, човек да намери магическата пръчица и да се движи с нея, навред из света? Като срещнете такъв човек, ще го питате: де живееш? – Дето очите ми видят, дете Бог ми е определил. – Гладен не ходиш ли? – Не. Всякога съм сит. Дрехи за обличане имаш ли? – Имам, каквито пожелаея и когато пожелаея. – Как постигаеш всичко това? – С магическата си пръчица. Удрям с нея и веднага, пред мене се изпречва голям, хубав палат. Вляза вътре, измия се, преоблека се, стопля се, нахраня се и отново удрям с пръчицата. Палатът изчезва. – Неприятелите имаш ли? – Нямам. Ами приятели имаш ли. – Имам. Докато магическата пръчица е в ръката ми, всички добри хора са с мене. Изгубя ли тази пръчица, изгубвам всички приятели. Тогава всички хора ми стават неприятелите. И ако някой човек се оплаква, че е нещастен, че изгубил приятелите в живота си, казвам: този човек е изгубил своята магическа пръчица.

Когато Мойсей беше на Синайската гора и слезе оттам със скрижалите, върху които бяха написани Божиите заповеди, Бог му каза: „Ще пазиш тези скрижали, да не се счупят. Не ги ли опазиш, светът ще изпадне в големи нещастия и изпитания, а ти сам ще се намериш в чудо". Обаче, Мойсей не можа да издържи на тази заповед. Когато слезе от Синайската гора и отиде между своя народ, той видя, че в негово отсъствие, евреите си бяха направили свой идол – златно теле – и скачаха наоколо му. Мойсей беше голям патриот. Душата му се наскърби от постъпката на евреите, че бяха изневерили на Бога, затова хвърли скрижалите и ги строши.

И тъй, тия две плочи, за които учените казват, че се движат и отиват към екватора, за да се наместят, това са плочите на Моисея, които той строши. Сега се пише нов закон на земята. Мойсей повторно иде на земята, носи двете плочи, за да ги възстанови, да покаже пред света написаните от памети-века Божии закони, Божии заповеди. Щом се възцарят Божиите

закони на земята, тя ще престане да се тресе.

Питам: какво ще кажат учените хора, на това отгоре? Каквото и да кажат те, светът трябва да знае, че двете плочи, за които говорят съвременните учени, това са двете плочи на Мойсея, скрижалите, които той строши. Когато тези две плочи се съединят и отидат към екватора, земята вече няма да се тресе. Екваторът представлява Божия закон, великата Божия Любов. На първата плоча Бог пише: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичката си душа, с всичкото си сърце, с всичкия си ум и с всичката си сила." На втората плоча Бог написа всички граждански закони: „Не убий, не кради, не прелюбодействай и т.н."

Казвам: също така, у всеки човек има две плочи, които се движат към екватора и от това движение стават вътрешните земетресения. От ред години се проповядва на съвременните хора, че в света ще станат коренни преобразувания, от които всички хора, учени и прости, ще поумнеят. Няма да остане човек в света, комуто дъската да не се намести.

В 20-та глава на Откровението, 1–2 стих се казва: „И видях, че слизаше от небето ангел, който имаше ключа от бездната и верига голяма в ръката си. И улови змея, старовременната змия, който е дявол и сатана, и върза го за тисясци години". Мнозина от религиозните и учените хора намират, че писаното в тази глава, по време и събития, съответства на 20-ти век. Днес светът се управлява от Луцифера. Ангелът, обаче, знае законите на небето и на земята, затова хваща Луцифера и го връзва с верига, за хиляди години. Но той не седи мирен: рита, чупи плочите, разтърсва земята. Тъй щото, земетресението в България показва, че дяволът се връзва. Някои питат: кога ще престане земетресението? – Когато завържат дяволът много добре, да не може да рита, да не върши зло, да стане безопасен за хората. И сега, между многото теории за причините на земетресенията, имайте пред вид и последната, която ви казах. Ако знаете повече, това ще е добре за вас. Българите казват: „От много глава не боли". Човек трябва да знае да съпоставя фактите. При съпоставяне на фактите, трябва да се спазва следния закон: когато фактите се съпоставят разумно, светлина се произвежда. Не се ли съпоставят разумно, светлина не се произвежда. Разумното съпоставяне на фактите изисква верност в мислите, при което се забелязва, че между всички явления в света съществува тясна връзка. Това показва, че в света, едновременно, работят разумни сили, които се подчиняват на една Висша Разумна сила. Следователно, всяко нещо, което става в света, не е произволно. То има свое предназначение, свой дълбок смисъл.

„Глас от Господа, Който дава въздаяние на неприятелите си". Днес

българите, както и всички народи по целия свят, трябва да се научат да разбират този глас и да Го слушат. Тъй щото, всички хора, които още се осмеляват да лъжат и да крадат, или да не извършват службата си към своя народ честно, ще бъдат, като сатаната, вързани от ангела за хиляди години. Които не вярват, ще се уверят. Те ще бъдат свидетели на тия времена и ще видят, че Бог не позволява да се вършат престъпления в Неговия дом. Брат брата си не може да убива! Брат сестра си не може да изнасилва! Син срещу баща си, или дъщеря срещу майка си не може да възстава! Всеки, който иска да бъде „човек“ в пълния смисъл на думата, трябва да има свещено понятие за Бога. Дойде ли ви някаква мисъл за Него, сърцето ви трябва изцяло да трепне, а душата ви – да се изпълни с великата Негова Любов. Погледнете ли към небето, с всички негови светили, погледнете ли към хората и към всички живи същества, да почувствате, че във всичко това се проявява Божията Любов, навред прониква Божият Дух.

Някои казват: ние искаме да видим Бога. – Как ще Го видите? Да допуснем, че вие живеете покрай морето и някой ваш приятел ви пише, че ще ви посети. Вие излизате на брега и отдалеч наблюдавате, с бинокъл, приближаването на парахода. Виждате ли веднага вашия приятел? – Не. Най-напред, виждате само дима на парахода. После, едва забелязвате мачтата и най-после, виждате и парахода. Обаче, приятелят си още не виждате. Щом параходът спре на брега, вие виждате вече своя приятел.

Казвам: ние не виждаме никакво земетресение, от което съвременните хора се плашат. Ние виждаме нещо красиво, което иде в света. За разумните хора земетресението е глас на Господа. Той говори сега в България и по целия свят. Земетресението в България се предизвиква от пристигането на един грамаден параход, с грамадна енергия, който носи своето голямо благословение за българския народ. Понеже българите са малко своенравни, този параход иде, като велик техен Учител, да ги поразтърси малко. Когато те Го послушат и изправят живота си, земята ще се олекне и ще се възстанови първоначалния ред и порядък. Земетресението е закон, който възстановява хармонията в света, уравновесява противодействащите сили на земята. Когато всеки човек, поотделно, се обърне към Господа с всичкия си ум и с всичкото си сърце, и когато всички народи, поотделно, се обърнат към Господа с всичкото си сърце и с всичкия си ум, и когато, най-после, цялото човечество се обърне към Господа с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и сила, тогава и земетресенията ще престанат.

Всички хора, всички народи съставляват едно цяло. Докато всички живеем в това цяло, еднакво ще познаваме Божия закон, еднакво ще изпълняваме

Неговата воля и в резултат на това, всички ще живеем в закона на свободата. В закона на цялото, всеки човек, всеки народ ще има възможност да се прояви отделно, като човек, като народ и да реализира всички красиви копнежи на своята душа, от незапомнени времена на битието. Който иска да има дом, ще има; който иска да има другари, ще има; каквото пожелае, ще го придобие; при това, всичко ще бъде направено от най-фина материя – нито ще се разваля, нито ще се изцапва и т.н. Ще кажете: „Това са приказки от 1001 нощ.“ – Не, това не са приказки. Това нещо може да стане, още този момент, но всички ще трябва да напуснете телата си и да излезете навън. Ако преди 2-3 години бяха казали на чирпанлии и пловдивчани, всички да излязат вън и да отправят една обща молитва към Бога, не биха послушали; нямаше да излязат. Но сега, когато стана земетресението, вътре в десет секунди, всички излязоха навън. Защо? – Понеже Господ говори сега. Ако не бяха излезли, щяха да останат затрупани под къщите си. Страшно е, жив човек да бъде затрупан под земята! Няма по-страшно нещо от това, да знаеш, че ти си затрупал под своята мисъл и своите желания, всички блага, които Бог ти е дал, без да си ги използвал разумно. Няма по-голямо блаженство от това, да осъзнаеш, че разумно си изпълнил всичко онова, за което си роден.

И тъй, този е пътът, към който трябва да се стремят всички добри хора. Всичко добро в света може да се постигне. Не мислете, че красивият, добрият живот иде от само себе си. Работа се изисква! Религиозният човек работи чрез религията; ученият човек работи чрез науката. Обаче, както религията, така и науката са само частично проявление на живота. Те са само частични, вътрешни връзки на целокупния живот. На небето, в Божествения свят религия не съществува. Там съществува само Любов. Понеже Любовта не може да се прояви на земята, затова, на земята се проявява религията. И сега, ако искате да изпълните волята Божия, непременно трябва да заместите религията с Любовта. Тогава всеки, който ви обича, ще бъде свещеник и служител във вашия храм. На този свещеник и служител вие няма да плащате. Това разбираме ние под думите: „Даром ще работите“. Даром ще работите, но в името на Любовта. Такъв е животът на разумните хора. Научите ли се да живеете на земята, съобразно законите на Любовта, няма да се минат много години и ще ви задигнат, в друг някой свят. После, и оттам ще ви задигнат, ще пътувате като пътник, от свят в свят, дето ще пребивавате за малко време. Земята е последното ви жилище, затова, върху нея ще си правите временни къщи. Вие ще се радвате на тия временни къщи, но като гледате небето, слънцето, месеца и звездите, ще знаете, че ви очаква живот, по-хубав, по-красив от земния. Да живеете на земята, а да мечтаете за небето, това е истинската поезия в живота. Казвате: „Ние искаме да бъдем богати, да си поживеем

малко на земята." Живейте, както искате, но не забравяйте богатата, които ви очакват в небето.

„Глас на метеж иде от града". Този глас на метеж постоянно се чува от някои хора. Обаче, от добрите хора не излиза този глас на метеж. Нека престане вече да се чува, този глас на метеж, от града!

„Глас от храма". Нека и този глас от храма, глас на неразбории и смут в сърцата, глас на разни религиозни възгледи, престане да се чува!

„Глас на Господа, Който дава въздаяние на неприятелите си". Нека се чува гласа на Господа, Който туря всичко в ред и порядък. Всички страдания на нашите физически тела, всички изпитания и противоречия на нашите сърца и умове, това е гласът на Господа, Който казва: „Нека всички ваши мисли, чувства и желания в живота ви вървят успоредно с моя живот! Прави правете пътищата Господни!"

Беседа, държана от Учителя,
на 6 май 1928 г., София.

Книги: За съдба дойдох (Сила и Живот. Единадесета серия (1928). София, 1928-1929) 8 беседи от 22 април 1928 г. до 10 юни 1928 г.

Начало: 10:00

СЪЗДАВАНЕ НА НОВИ ОРГАНИ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди, и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление

(Чете се темата: „Отношение между добро и зло“.)

Съвременните хора, според степента на развитието си, нямат еднакви разбирания за добро, за разумност, за любов, за правда. Когато се говори за добро, един го разбира по един начин, а друг – по съвършено различен начин. Ще кажем, че това зависи от развитието на човека; развитието му пък се обуславя от развитието на неговите органи. Ако радиото, което представлява един прост апарат, може да схваща вълните, които идват от близкото и далечно пространство, колко повече човек, със своите вътрешни органи, може да схване мислите, които идват от висшите светове. Органите, апаратите, с които човек възприема мисли на същества от висшите светове, трябва да бъдат добре устроени и по-съвършени от най-съвършеното радио в света. Тези апарати или органи не са еднакво развити у всички хора. За пример, съвестта, религиозното чувство не са еднакво развити у всички хора. Срещате религиозни хора, които се молят по 10 пъти на ден, но ни най-малко не се замислят какво трябва да правят, като намерят една отворена каса. Те бъркат в нея и вадят колкото пари им трябват. Има хора, които без да са религиозни, са съвестни и честни. Да бъде човек религиозен, това още не значи, че той трябва да бъде справедлив.

Религиозността подразбира израз на чувства към дадено същество, непременно по-високо от самия човек. В това отношение само онзи човек може да има любов към Бога, у когото всички органи са правилно развити. Главата, дробовете, стомахът, както и всички останали външни и вътрешни органи в този човек са добре развити. Това са истински праведни хора. Като наблюдавате съвременните хора, ще видите, че малцина от тях имат добре развити органи. У едни хора духовните чувства са добре развити, у други – никак. Тази е причината, където срещате религиозни хора, от които едни са безсъвестни, други – нетърпеливи. Духовният човек трябва да проявява качествата си, независимо пред какви хора се намира. Срещате един слаб човек, който цял трепери от страх. – Защо? – Защото се

намира пред по-силен от себе си. Намери ли се пред по-слаб от себе си, той веднага се изправя, става смел и започва да му заповядва. Срещате един невежа, който седи смирен, слуша какво му се говори. – Защо е толкова смирен? – Защото пред него седи учен, велик човек. Щом се намери пред по-невежа от себе си, той веднага се отърсва, започва да му заповядва.

„Бъдете съвършени, както Отец ми е съвършен!“ Съвършенството на човека се обуславя от неговите органи. Когато едно качество или една добродетел у човека е добре развита, този човек благоухае. Добрият човек, за пример, благоухае. Както цветето разнася своята миризма надалеч, така и добрият човек разнася своето благоухание надалеч. Лошите хора са подобни на замътени яйца. Доближите ли се близо до тях, те разнасят миризмата си надалеч; те миришат лошо. Добрите хора, обаче, благоухаят. Казвате, че имате любов към Бога. Който има любов към Бога, той носи живо пиле в себе си, а не размътено яйце. Всяко яйце трябва да съдържа живо пиле. Живото пиле представлява знанието на живота. Когато пилето се развива правилно в яйцето, квачката отвън още чува неговия глас. Щом чуе този глас, тя започва да следи кога пиленцето ще излезе от яйцето.

Следователно грижите на квачката към пиленцето в яйцето представляват външни, благоприятни условия, които приближават човека към Бога. Дали тия условия са материални или духовни, това зависи от нуждите на човека. Докато е в черупката на яйцето, човек още не познава външния свят, не знае какво го очаква. Той знае само, че трябва да излезе вън, на свобода, при нови условия. Мнозина мислят, че познават външния свят, обаче всяка промяна на условията показва доколко те разбират този свят и доколко са ограничени.

За пример, силната буря е в състояние да измени възгледите на хората. Те започват да бягат, не знаят какво да правят. Те мислят, че светът ще се свърши. Светът ще се свърши за размътените яйца, но не и за живите, току-що излюпени пиленца. За тях животът отсега нататък започва. Размътените яйца представляват несъществени мисли за човека. Когато говорим за същественото, за вечното, за неизменното в живота, ние разбираме ония благоприятни условия, които помагат за създаване на такива органи у човека, с които той ще си служи в бъдеще. Човек се нуждае от физически, от духовни и от Божествени органи. Без тия органи той не може да влезе във връзка нито с физическия, нито с духовния, нито с Божествения свят. Всеки свят изисква съответни органи. У когото тия органи са развити, той свободно ще действа. Иначе ще очаква на благоволенieto на съществата: каквото те направят за него, това ще има. Обаче смисълът на човешкия живот се състои в това той сам да си достави

всички необходими неща.

Следователно усилията, които човек прави в живота си, се свеждат към това да развие в себе си ония органи, които са му нужни за всички светове. Чрез тях той ще влиза във връзка и с висшите светове, а не само с физическия. За човека е важно дали е развил в себе си тия органи, а не какво е неговото верую или какво хората мислят за него. Ако центърът на съвестта у човека не е развит, той не може да се свърже с възвишените същества. Този човек дава обещание да направи нещо, но не издържа на обещанието си и минава за нечестен. Хората, у които съвестта е добре развита, имат добре устроена глава. Горната част на главата им, темето, е закръглена и широка. Тези хора не могат да лъжат. Ако някога си послужат с лъжа, те веднага се извиняват и открито казват, че са излъгали. Ако съвестта на човека не е развита, а интелектът му е добре развит, той лесно може да извъртва фактите. Такива хора могат да бъдат добри дипломати, политици и т.н. Ако такъв човек е религиозен, той ще се моли по 10 пъти на ден, но където му падне, ще излъже или ще пооткрадне. Щом се пробуди Божественото съзнание в него, той веднага е готов да изповяда прегрешенията си. Обаче ако Божественото съзнание в него заспи, той пак навлиза в стария живот и започва да послъгва и да пооткрадва.

Страшно е, когато Божественото съзнание у човека заспи. Остане ли само с низшето, с животинското си съзнание, той е подобен на вълка. Вълкът няма представа за съвест, за справедливост, за милосърдие. Колкото овце срещне на пътя си, той ги изяжда, без да се осъжда. За него това е в реда на нещата. Като знае това, човек трябва да се пази, да не губи връзката с Божественото съзнание. Прекъсне ли се тази връзка, той вече се поддава на лоши мисли и чувства. Щом изпадне в това положение, страданията идват след него. Човек трябва да знае, че е дошъл на земята да учи. От невидимия свят го следят как учи, какви мисли и чувства го вълнуват. Ако през ума на човека мине някаква мисъл и той не се справи с нея, а оставя да мине и през сърцето му, напредналите същества от невидимия свят веднага отбелязват в книгите си, че този човек не учи добре. Всички постъпки на човека се хроникират. Ако той се разкае за лошата си постъпка и я изправи, и това се хроникира. Когато хората изправят живота си, ангелите на небето се радват. Ако не изправят живота си, ангелите страдат. Човек трябва да бъде готов да използва условията, които са му дадени на земята и да върви напред.

Като наблюдаваме живота на религиозните хора, между тях ясно изпъкват две категории: първата категория религиозни в началото са много ревностни, а накрая се отказват от идеите си и намират, че не струва човек да води добър живот. Те казват, че и без да служат на Бога, пак ще

прекарат сносен живот. Втората категория религиозни прекарват началото на живота си в удоволствия, а накрая се ограничават, започват да водят чист, добър живот. Коя е причината, че някои хора започват добре и свършват зле, а други – започват зле и свършват добре? Една от причините за това се крие в мозъчните центрове на човека. Когато честността, справедливостта, милосърдието у човека са силно развити, и да попадне в лоши условия, в края на краищата той ще излезе от тях и ще заживее чист, добър живот. Ако тия центрове у човека не са развити, в каквото духовно общество и да влезе, той ще излезе от него и ще се поддаде на лош, развален живот. По нямане на развити висши мозъчни центрове в себе си той не може да разбере духовния живот. Тази е причината, поради която много от окултните ученици, както в миналото, така и днес, са пропадали и продължават да пропадат. Обаче броят на напредналите ученици днес е по-голям от тия в миналите времена. Не е лесно ученикът да устоява на сегашните условия на живота. За да се развива правилно, за ученика е нужна благоприятна среда. За да се развива даден човек правилно, трябвало е най-малко 100 години преди раждането му да се е работило за неговото идване, т.е. за създаване на добри материални и духовни условия. Колкото по-напреднала е душата, която слиза на земята, толкова повече време е нужно за приготвяне на добри условия за нейното идване. Великите духове слизат на земята през период от 1,000, 2,000, до 2,500 години.

Като знаете това, можете да си обясните защо някои хора идват при благоприятни условия, а други – при неблагоприятни. В тези случаи кармата играе голяма роля. Колкото по-добре живее човек на земята, толкова по-добри условия си приготвя той за бъдеще. Ето защо, не отлагайте нещата за бъдеще. Щом става въпрос за доброто, не го отлагайте нито за утрешния ден, нито за бъдещия живот. Докато хората са свързани помежду си и черпят сила един от друг, те не могат да дойдат до разбиране и прилагане на великите Божии закони. Искат ли да приложат Божественото учение в живота си и да развият своите добродетели, те трябва да се свържат със съзнанието на Бога и от Него да черпят.

И тъй, стремете се към Великото съзнание, към Великия планински извор, който чисти всичко. Колкото и какъвто прах да падне в него, той може да го отнесе навън. Нищо не е в състояние да запуши източниците на Великия извор. Малките извори, обаче, могат да се размътват, да хващат тиня, жабурняци. Човек представлява малък извор, който постоянно трябва да се чисти. Той може да се чисти, като прилага Словото на Христос, на пророците и на апостолите. Всеки стих от Евангелието има отношение към специален орган на човешкото тяло. Изучавайте Писанието, за да се ползвате от силите, които са вложени в него. За

пример, стихът „Бог е Любов“, съдържа творческа сила в себе си. Който познава тази Любов и обича Бога, той всеки момент расте и се развива. Той сам твори съдбата си. Когато обичате някого, вие искате той да бъде красив, да бъде добре облечен. Вие искате всички негови удове да бъдат красиви: очи, уши, нос, уста, ръце, крака, коси и т.н. Обаче човек не може да бъде красив, ако не е развил в себе си ония центрове, които са причина за красотата. Невъзможно е очите на човека да бъдат красиви, ако той не е съвестен, милосърден, честен и т.н. В очите се чете състоянието на човека. В очите се чете пътя, през който човешката душа е минала и минава. Не е достатъчно само човек да отрече или да признае съществуването на душата, но той трябва да се домогне до нея, да разбере какви задачи ѝ са дадени да разрешава и да се солидаризира с нея за обща работа. Духът и душата, от една страна, както умът и сърцето от друга, представляват два полюса на човешкия живот – мъжът и жената, т.е. мъжкият и женският принцип, които трябва да се свържат в едно цяло. Това търсят съвременните хора в света, но като не знаят как да го намерят, те прибегват към женитба.

Христос обяснява на учениците си какво означава женитбата. Според Него женитбата е духовен процес, свързване на духа с душата. В тази връзка е смисълът на живота. Който е направил тази връзка, той по никой начин не трябва да я разкъсва. Скъса ли я, той започва да се стреми към физическа женитба. Докато връзката на човека с Божественото съзнание е силна, той може да изпълни обещанието, което е дал на Първичната Причина – да ѝ служи. Отношенията на човека към душата му, както и към душите на другите хора, са отношения към Бога. Любовта на човека към хората е пък любов към Бога. Следователно, когато човек изявява любовта си към хората, с това той поставя на изпит любовта си към Бога. Когато другите хора го обичат, тогава се изпитва тяхната любов към Бога. Ето защо, дали ти обичаш или тебе обичат, и в двата случая се изпитва любовта на човека към Бога. Любовта на човека, изобщо, е мярка, с която се изпитва любовта му към Първата Причина. Затова не говорете за своята любов. Не казвайте на човека, че го обичате. Щом кажете на някой човек, че го обичате, веднага ще ви поставят на изпит. Като се намерите пред изпитната комисия, ще разберете любов ли сте имали към даден човек, или някакво временно влечение. Каква любов е тази, която трае само няколко месеци или години? Когато любовта на човека трае най-много 2 години, това показва, че неговото съзнание е било будно само на физическия свят. Когато любовта на човека издържа само до гроба, неговото съзнание е било будно и на физическия, и в духовния свят. Обаче ако любовта на човека издържа зад гроба и той я носи със себе си през цялата вечност, това показва, че неговото съзнание е било будно, освен в първите два свята, още и в Божествения свят.

Човек трябва да се стреми към онази Любов, която никога не се прекъсва, нито изменя. Никакви условия не могат да изменят тази Любов. Любов, която се изменя от външните условия, е човешка. Божията Любов издържа на всички изпитания, на всички условия. Трябва ли богатият човек, като изгуби богатството си, да мисли, че Бог не го обича, че го е изоставил, че хората са жестоки? Когато богатството на човека се отнеме, невидимият свят има някакъв план, чрез който иска да застави този човек да познае Бога. Някои хора познават Бога чрез богатството, а други – чрез сиромашията. Богатството и сиромашията имат смисъл в живота на човека дотолкова, доколкото той може да познае Любовта. Познае ли човек Любовта чрез тях, това са блага, които идват на своето време и място. Иначе те представляват злото в живота. Следователно богатството и сиромашията без Любов са една от големите злини за човека. С Любов, обаче, те представляват едно от големите блага, в които участва не само отделният човек, но и неговите ближни. Когато някой човек намисли да извърши едно добро дело в името на Любовта, всички разумни същества по лицето на земята, които се намират на еднаква степен на развитие с този човек, взимат участие в това дело. Те всички му помагат, одобряват постъпката му и го благославят. Те гледат на тази постъпка като на тяхна. В този смисъл доброто представлява цвят, който завързва и дава плод. Човек живее в Божественото съзнание, докато се радва на доброто, на благото на ближния си като на свое. Престане ли да се радва на чуждото добро като на свое и да прави разлика между хората, той слиза в човешкото съзнание и изгубва радостта си. Когато човек се поддаде на своето низше съзнание, загубите вървят една след друга. Подигне ли се в Божественото съзнание, печалбите, успехите идват един след друг. Това значи човек да спечели доверието на своите напреднали братя, на ангелите, на светиите и на Бога. Да спечелите доверието на всичко възвишено в света, това е идеал, към който всеки трябва да се стреми. Който не следва този идеал, той е на крив път в живота си.

Да имате доверието на Бога, това е идеал за човешката душа. Какво по-голямо благо може да иска човек от това? Щом се обърне с молба към Бога за нещо, веднага ще получи отговор. Обаче човек никога не трябва да злоупотребява с това доверие. Той трябва да се обръща към Бога в краен случай, когато отникъде не е получил отговор на своята молба. Какво правят съвременните хора? Като се намерят в нужда, те се обръщат един към друг, лъжат се, изнудват се, обещават и не издържат на обещанията си, вследствие на което губят доверието си. Някой отива при свой приятел да иска пари на заем. Приятелят му казва, че ще си помисли малко. – Защо? – Не е готов веднага да му услужи. Той не е искрен да каже, че не иска да му даде пари. Другият пък го упреква в отсъствие на приятелски

чувства. Според мене това не са приятелски отношения. Това не са отношения, които почиват на Любов. Любовта изключва всякакво съмнение. Който живее в Любовта, той дава на всички еднакво. Някой няма пари, но му се яде баница. Да отиде в гостилница, не се решава – гостилничарят няма да му даде без пари. При това желанието му да яде баница е голямо. Добре е този човек да задоволи желанието си, но по-добре е да го възпита. Той трябва да се въздържа, още повече когато няма пари. Ако днес задоволи желанието си, утре пак ще се яви същото желание. Има начин, по който човек може да задоволи желанието си да яде баница. – Как? – Ще вземе малко хляб и сирене, ще сложи сиренето в хляба и ще мисли, че баница яде. Не е въпрос човек да се измъчва. Той трябва да се въздържа от излишества, но не и от необходимото в живота.

Мнозина постят, измъчват тялото си, без да разбират смисъла на поста. Човек трябва да пости съзнателно. Когато забележи в себе си някоя отрицателна черта, отрицателна мисъл или отрицателно чувство, той може да пости 2 или 3 дни, с цел да се освободи от отрицателното в себе си. Обаче той трябва да избере съответно време за пост. Ако не попадне на това време, той ще изгуби и онова, което е придобил. Важно е човек да благодари и като яде, и като не яде. Преди ядене и след ядене той всякога трябва да благодари за всичко, което му се дава. Само хляб и сол да има, пак трябва да благодари. Всяко нещо, за което човек благодари, се освещава и благославя. С Любов и най-простото ядене се благославя. Без Любов и най-богатото ядене не се благославя.

Съвременните хора трябва да се стремят към такъв морал, който изключва всякакви престъпления. Колкото и да крие престъпленията, които върши, човек все ще се издаде. Няма престъпление, което може да се скрие. Лицето на човека е отражение на вътрешния му живот. Най-малкото престъпление е в състояние да измени спокойното положение на мускулите на човешкото лице. Пазете се от престъпления, за да не изопачавате чертите на лицето си! Престъпленията се отразяват не само върху мускулите на лицето, но и върху равновесието на човека. Когато греши, когато върши престъпления, човек губи равновесието си, вследствие на което постоянно пада.

Праведният пази своето равновесие. Той ходи прав, с пластични движения. Съзнанието му е всякога будно. Когато грешният пада, той се гневи, сърди се, търси виновник за падането си. Когато праведният падне, той благославя падането и благодари, че е научил нещо ново. Грешният не знае защо е дошъл на земята; праведният, обаче, знае защо е слязъл на земята и какво трябва да извърши. Някои хора чоплят, гризат ноктите си. Това говори за някакви скрити престъпления или недъзи у тях. Ето защо,

човек трябва да се възпитава, да се освобождава от недъзите си. Като се освобождава от недъзите си, той може правилно да развива мозъчните си центрове, а оттам и органите, свързани с тях.

Казано е в Писанието: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш, Който е на небесата“. Бог е Любов. Той обича всички живи същества, всички хора, но същевременно е много възискателен. Той иска хората да бъдат красиви, съвършени. За да дойдат до това съвършенство, от тях се иска търпение. Търпението е път, метод за постигане на всичко онова, което човешката душа желае.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че някои работят с нови методи, а други остават в стария живот и говорят само, че трябва да се преде и тъче. Не е достатъчно само да се говори, но от всички се иска работа. Щом ви дадат вълна, първата работа е да я изперете. После, ще я сложите на дарак да се извлече. След това ще я изпредете и ще започнете да тъчете. През цялото време вниманието ви ще бъде концентрирано. Както предете и тъчете вълната, така ще предете и тъчете своята мисъл. Каквото човек прави отвън, същото става и вътре в него. Както вървят работите му отвън, така се нареждат и вътре в него. Най-после, от готовия плат ще се направи нова форма, ново облекло. Мислите и чувствата на човека минават през същите процеси, през които минава вълната: чистене, влачене, предене и тъкане. Щом минат през тези последователни процеси, те стават годни за работа, за приложение в живота. За качеството на плата може да се говори само след като бъде готов.

И тъй, всяка сутрин човек трябва да пречиства съзнанието си, да пречиства своите мисли и чувства. Той всеки ден трябва да има някаква придобивка в мислите и в чувствата си. Едно от качествата на човешкия ум е критичността. Като критикува, той трябва да се пази, да не изпадне в грешки. Религиозните хора са големи критици и крайно докажливи. По отношение на тях трябва да се прилага дипломатията, да не се засяга честолубието им. Добре е човек да бъде внимателен към чувствата на хората, но и това поведение има граница, до която може да се прояви. Нито голямата дипломатия, нито голямата прямота са на място. Човек трябва да работи върху себе си, да не престъпва границите, в които е поставен.

Работи, без да се отделяш от хората и без да им се натрапваш. Учи се от твоите добри и лоши черти, както и от тия на хората. Използвай своето добро и доброто на другите за подигането си. Не препятствай на хората да се ползват от твоето добро. Когато не можеш сам да придобиеш нещо, моли се да дойдат светли същества от невидимия свят да ти помогнат. Добре е да дойде при човека някоя гениална душа, която да му помогне в

постигане на великото знание. Това означава стиха: „И ще изпратя Духа си“. Ако служи на Бога, човек всякога се ръководи от един ангел, който носи благословение за душата му. Този човек благодари на Бога и пее новата песен:

Нова светлина душа ми озарява и ободрява.

С нов живот и с благост я надарява.

Новата светлина, новият живот носят блага за човешката душа. Да се стреми човек към новия живот, това не значи изведнъж да стане светия. Да стане човек светия, това не е механически процес. За да стане светия, човек трябва усилено да работи върху себе си, но същевременно да бъде свързан с добри и с велики хора в света. Като работи за развиване на своята съвест, разумност, честност, доброта, едновременно с това да работи и за благо на всички души.

Представете си, че вие сте чиновник в някоя банка и всеки ден пред вас се изреждат по 500 души, които очакват вашия подпис. Вие се подписвате на всички и затваряте гишето. В този момент пристига един закъснял и ви моли да се подпишете. Поглеждате към него, оказва се, че е ваш приятел, когото обичате. Вие взимате книгата му и веднага се подписвате. Какво щяхте да направите, ако този човек не беше ваш приятел? Или как щяхте да постъпите, ако след приятеля ви пристига един, когото не обичате, и ви моли да се подпишете? Постъпката ви ще се определи от постъпката към приятеля ви. Ако сте услужили на приятеля си, ще услужите и на този, когото не обичате. Ако сте отказали на приятеля си, ще откажете и на този, когото не обичате. В Любовта няма никакво лицеприятие. Щом приятелят ви е закъснял, той трябва да бъде готов да отстъпи, да не изисква никаква услуга за сметка на приятелството. А чиновникът, от своя страна, трябва да има свобода и разположение да услужи на приятеля си, да не го застава да идва втори път за същата работа. Изобщо, свободата трябва да бъде основа на Любовта.

И тъй, Божественото начало у човека го застава да се стреми към новия живот, който е живот на пълна хармония. За да дойде до този живот, човек трябва усилено да работи върху себе си, да развива онези органи, посредством които може да влезе във връзка с висшите светове.

Религиозните хора ще кажат, че вярват в Бога, че се молят по няколко пъти на ден. – Това още не е достатъчно. Ако такъв религиозен човек отиде на онзи свят, веднага ще го запитат колко бедни е нахранил на земята, на колко бедни вдовици е помогнал, на колко хора е услужил безвъзмездно. Ако зададат такъв въпрос на някой гостилничар, той веднага ще каже, че е нахранил много хора. – Как ги е нахранил, с пари, или без пари? – С пари, разбира се. – Значи той е получил заплатата си. Ако същият въпрос се

зададе на някой чиновник, и той ще каже, че е направил много услуги на хората, но все срещу заплата, дадена му от държавата.

Истинско добро е онова, за което нищо не е платено. И при положение, когато всичко е платено, хората пак не са готови за услуги, за добри дела. Какво ще правят те, като влязат в Божествения живот, където нищо не се плаща? Не е лесно да храните човек, който ви е направил зло. Обаче Христос може да направи това. Той слезе на земята да покаже на хората как трябва да живеят, но в края на краищата те Го разпнаха на кръста, откъдето Той трябваше да се моли за тях, да казва: „Господи, прости им, те не знаят какво вършат“. Като се моли за тях, Христос се свърза с кармата им. Обаче като ги прости, Той скъса връзката си с тях и напълно се освободи от учените по онова време – книжници и фарисеи, които постоянно вървяха след Него и Го обвиняваха, че проповядвал против Писанието, против науката и религията.

Съвременните религиозни поддържат религията, учените – науката и всеки, който си позволи да каже нещо, което не е съгласно с тяхното верую, те го считат за еретик. Кой създаде религията и науката? – Със създаването на света дойде животът, науката и религията. Каква друга наука и религия могат да съществуват? Науката и религията са вложени в самия живот, в цялата природа.

Съвременните хора живеят в големи ограничения, които те сами са създали. Когато първите хора излязоха от рая, те създадоха църкви, храмове, подобни на рая. Те първи заговориха за религия. Дотогава никаква външна религия не е съществувала. След грехопадането се създадоха закони и правила, по които хората започнаха да живеят. Един закон съществува в света! Той не е писан в никоя книга, освен в човешкото сърце. Този закон се отнася до Любовта. Значи от човека се иска да обича. Щом обича, и него ще обичат. Само при това положение той ще познае Божията Любов. Тя се явява като резултат на дейността на човешката душа. Никой не може да вкуси от Божията Любов, докато не обича и докато не го обичат. При това ще обичате доброволно, а не по задължение, и онзи, който ви е причинил някаква пакост.

Представете си, че сте войник. С всички войници живеете добре, обаче към един от тях имате голямо неразположение. – Защо? – Някога ви е причинил някаква пакост. Обаче командирът на полка ви дава заповед да направите една услуга именно на този войник. Вие не го обичате, но под заповед на командира си му услужвате. Това не е Любов. Много от съвременните хора изявяват любовта си именно по този начин. Така светът не се поправя. Какво правят хората, когато искат да се освободят от

тормоза на някой човек? Те ще го поканят у дома си, ще го нагостят и напият добре и като се напие, ще го набият. Боят може да бъде толкова силен, че да умъртви човека. Какво гостоприемство е това, което може да коства живота на човек? – Не, така човек не може да придобие свободата си. Който иска да бъде свободен, той трябва да се свърже с Първата Причина на нещата. В дипломацията, когато оказват почести и услуги на някой човек, това показва, че му готвят капан. Доброто не се заключава нито в даване пари на човека, нито в отдаване на почести, нито в подобряване условията на живота му. Цял живот бащата и майката се грижат за децата си, да ги отгледат, възпитат и образуват, и в края на краищата те пак неблагодарни остават. Истинското добро, което можете да направите на човека, е да го свържете с Първата Причина, да му покажете правия път в живота. Щом човек се обърне към Бога, животът му се обновява и той се предава в служене на Бога. Иначе какъв смисъл има за човека обръщането му към Бога, ако след това умира? Истинско познаване и служене на Бога подразбира продължаване и обновяване на живота.

Въпросът за служенето на Бога е важен, но същевременно и опасен. Неподготвеният човек започва да се самокритикува, да се самоанализира, без да разбира дълбокия смисъл на нещата. Този процес спъва човека. Ето защо, преди да дойде критиката и анализът, нещата трябва да се филтрират. Филтрирането е безопасен процес. Както Бог не критикува постъпките на хората, така и те не трябва да ги критикуват. Христос казва: „Отец никога не съди“. Той не одобрява лошите деяния на хората, но ги изправя. Той има желание да им помогне, да ги освободи от ненужни страдания. Бог има желание да просвети умовете на хората, да разбират законите на живота и на природата и да вървят съобразно тях. Докато не ги разберат, те всякога ще обвиняват Бога, съдбата си като виновници за техните страдания.

Сега аз говоря за онези от вас, които искат да бъдат ученици. Аз говоря за онези, на които умовете са просветени. Който не иска да бъде ученик, той не може да се просвети и ще остане назад. Никой няма да го чака, защото времето е скъпо, не може да се губи. Днес часът, минутата, секундата е скъпа. Бърз е процесът на развитието на човешката душа. Ние сме в месец май, когато всичко бързо расте. Който не бърза, той е в периода на зимата и може да отлага нещата. За него има още време, но за нас няма. Ние сме бързи, не можем да спираме, да отлагаме, да губим време. Който е в месец май, той трябва да бърза, да създаде своите органи, които да съдействат за облагородяване на ума, сърцето и волята му. Това не значи, че той не е постигнал нещо съществено. Той е работил, придобил е много неща, обаче не е имал опитността на апостол Павел, който се е пренесъл на седмото небе и след това казва: „Къде бях, не зная, но нито око е видяло, нито ухо е

чуло това, което преживях. С тялото ли бях, или не, и това не зная“. След това го биха 5 пъти. Тогава той каза: „Братя, през големи мъки и страдания ще мине човек, докато влезе в Царството Божие. Готов съм вече да понеса всичко за Христос. Кой ще ме отдалечи от Любовта Христова?“ Който няма тази опитност, той трябва да се стреми да я придобие. Няма по-велико нещо от това, да има човек радио, с което да влиза в съобщение с невидимия свят. Сегашните хора се радват на радиото, което са изобретили, но те не са опитали какво значи да имат вътрешно радио, което да ги свързва с висшите светове – светове на вечна красота и хармония. Прострете ръцете си и вижте доколко можете да влезете във връзка с невидимия свят.

Сега от всички се иска добър, хармоничен живот. Помнете, че лошият живот на хората е причина за всички болести, страдания, сиромашия, бури, земетресения, циклони. Снощният циклон не ви засегна много, защото само опашката му мина край вас. Силата на циклона беше високо във въздуха, вследствие на което не причини големи повреди. Бъдете внимателни в мислите и чувствата си, защото лошите мисли и чувства са причина за злото в света. Дръжте в ума си светли мисли, а в сърцата си възвишени чувства, за да привлечете към себе си напреднали същества. Като дойдат при вас, те ще ви донесат своето благословение, ще уредят живота ви.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди, и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Лекция от Учителя, държана
на 9 май 1928 г., София, Изгрев.

МЕТОДИ ЗА ХРАНЕНЕ

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Размишление

Тема за следния път: „Предназначение и задача на храносмилателната система“.

Мислете върху въпросите: Кога се е създала храносмилателната система, при какви условия и защо се е създала? Какви системи има в човека? – Нервно, кръвоносна, мускулна, костна, дихателна и храносмилателна. Може да се даде и друго деление на системите: нервна или мозъчна, дихателна и стомашна. Или: нервна или мозъчна, дихателна и симпатична нервна система. Мозъчната система е динамична, понеже произвежда електричество, а симпатичната нервна система произвежда магнетизма. Стомахът спада към симпатичната нервна система, затова е магнетичен. Като знаете това, използвайте магнетичните сили на стомаха за смяна на човешките състояния. Ако видите, че някой човек е неразположен, дайте му нещо за ядене. Колкото и да е неразположен, щом се нахрани, неразположението му изчезва и той придобива енергия, импулс за работа. Оставете ли човека гладен, той ще изгуби своята енергия и вдъхновението си. Стомахът е министър на вътрешните работи, но не и на полицията. Всичко, което се отнася до благоустройството на организма, до неговото здраве, е предоставено на грижите на стомаха. Значи стомахът има предвид вътрешната уредба и благосъстояние на организма. В помощ на стомаха идат още много органи: зъбите, езикът, устата, хранопровода и червата.

Човек трябва да се изучава, да познава своите външни и вътрешни прояви, да разбира физическите и психически функции на своите органи. До известно време човек расте, развива се, придобива знания. След това иде смъртта, която ние наричаме ликвидиране с дадена фирма. Когато човек ликвидира с живота си, веднага дохожда ликвидационната комисия, да прегледа сметките му. Така постъпват при ликвидацията на всяко дружество. Онези, които погребват човека, са първите членове на ликвидационната комисия. След тях идат и други, които правят

равносметка, колко приходи и разходи има дружеството. Чистите печалби се разпределят между членовете. Също така се разпределят и дълговете. При образуване на дружеството са нужни поне двама души: председател и подпредседател. Те изработват устава на дружеството. След това се записват членове, от които избират останалия състав на управителния съвет: секретар, подсекретар и касиер.

Това са положения, върху които трябва да мислите, защото развитието, растенето на човека зависи от състоянието на храносмилателната система. Една трета от енергията на човека се изразходва от стомаха. Следователно не е безразлично как се изразходва тази енергия и какви резултати се получават. Ако енергиите, които храносмилателната система произвежда, се използват разумно, състоянието на човешкия организъм се подобрява. Като говорим за значението на храненето при организма, нямам предвид повдигането му в култ. Храненето има отношение и към вкуса. Без вкус човек би бил апатичен. Тъй щото, колкото по-добре е развит вкусът в човека, толкова по-сладко яде той и толкова по-активно работи стомахът. Това не значи, че вкусът трябва да управлява дейността на стомаха. Той само събужда известни енергии, без да направлява работата на стомаха. Ето защо, вкусът не трябва да се изопачава, нито да се притъпява. Дойде ли до това положение, човек трябва да работи върху себе си, да възстанови своя нормален вкус. Някои майки, без да познават научно въпроса за храненето, като видят, че децата им са неразположени, дават им такива храни, които да повдигнат духа им, да ги разположат. Това лесно се постига с плодовете. Децата обичат плодовете, затова с тях лесно се трансформират състоянията им. Всяка форма, всеки плод има специфично предназначение. Чрез плодовете природата дава възможност на хората да трансформират състоянията си. На малките деца, бозайничетата, природата трансформира състоянията чрез майчиното мляко; на онези, които лазят – чрез играчки, чрез плодове и бонбони, а на онези, които са проходили вече – чрез плодовете. Последната категория деца най-много обичат плодовете. Към тази категория се отнасят повечето хора на земята. Те са стъпили вече на краката си и трябва да се отнасят съзнателно към живота си.

Като се изучавате, добре е да знаете, във всеки даден момент, към коя категория деца принадлежите: към бозайничетата, към онези, които пълзят, или към тези, които ходят самостоятелно. Времето, през което майката носи детето си на ръце, наричаме „златно време“. През този период детето е божество, всички му се радват, носят го на ръце. Дойде ли началото на втората година, царството на детето се свършва. То постепенно пристъпва, изправя се и един ден започва само да ходи. От този момент детето става по-самостоятелно.

Това са фази, през които детето неизбежно минава, докато дойде до

състоянието на възрастен човек, който започва да решава задачите на своя живот. За да разреши задачите си, човек трябва да има буден ум и интерес към тях. Интересът се диктува от развитието на човешките дарби и способности. Колкото по-повдигнат е човек в умствено и в духовно отношение, толкова по-големи и високи интереси има. Не можете да заставите насила да се интересува от музиката онзи, който не е музикално развит. Обаче има интереси, които са присъщи на всички хора: на учени и прости, на бедни и богати, на красиви и грозни. Такъв интерес е, например, интересът към яденето. Каквито умствени интереси и да има човек, щом му замирише на ядене, веднага вкусът му се събужда. Защо? – Интересува се човекът от яденето. Ако на различни категории хора предложите някаква чорба, всички решават задачата си по един и същ начин – с лъжицата. Ако им предложите хляб, всички ще постъпят по един и същ начин: всеки ще отчупи едно парченце, ще го тури в устата си и ще почне да го дъвче. Разликата се заключава само в начина на дъвченето: професорът дъвче по един начин, простият – по друг начин, проповедникът – по трети начин и т.н. По начина на дъвченето може да се познае какъв е човек.

Наблюдавайте как дъвче човек и си правете научни изводи. Сега да се върнем пак към храносмилателната система, като елемент, нужен за създаване на човешкия характер. За да създаде добър характер в себе си, човек трябва да държи храносмилателната си система в изправност. Какво разбирате под думата „изправност на храносмилателната система“? Това подразбира нейната нормална дейност. Тя зависи, първо, от външните условия и обстановка, а после – от вътрешните условия. Запример, не е безразлично как ще започнеш да ядеш, изведнъж ли ще се нахвърлиш върху яденето, или ще се спреш пред трапезата, ще благодариш за това, което ти е дадено, ще си направиш молитвата и след това ще започнеш да ядеш. Не е безразлично дали ще ядеш бързо или бавно; дали ще дъвчеш добре, за да се всмукват хранителните сокове не само от стомаха, но и от езика. Не е безразлично дали трапезата е чиста, добре наредена, или е нечиста и в безпорядък. Това са условия, които оказват влияние върху изправното или нередовно състояние на храносмилателната система. Не е безразлично още, дали човек е разположен или неразположен, когато яде. При добро разположение на духа стомахът свършва работата си добре, а при неразположение той не функционира правилно. Ето защо, не е добре да яде човек, когато е гневен, или пък да се гневи във време на ядене. Забелязано е, че като яде, човек трансформира състоянието си и неразположението му изчезва. За предпочитане е обаче, като яде, да бъде разположен.

Храненето е процес за трансформиране на известни енергии, които се

събрали в излишък. Като яде, човек решава една задача, която му е дадена. Дали съзнава това, или не, не е важно. Опитът е доказал вече това. Преди да се е нахранил, понякога човек се мъчи, страда, не може да реши някакъв въпрос. В това време са събудени известен род енергии, с които той не може да се справи. Щом се нахрани, излишните енергии в организма му се поглъщат от стомаха, той се успокоява и започва да мисли правилно. Не се минава много време, в ума му проблесне някаква идея и той решава въпроса, който го е измъчвал.

Като се храни правилно, човек изучава закона на жертвата. Тогава той не жали съществото, което се пожертвало за него, но го обиква и му благодари за направената жертва. Христос казва: „Ако не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, нямате живот в себе си“. Това подразбира съзнателно, разумно хранене. Който се храни с любов и благодарност, той има живот в себе си.

Различаваме три категории хранене: механическо, или физическо, органическо и умствено. Механическото хранене е присъщо на животните, които гледат на храненето като на процес, чрез който задоволяват своите нужди. Те нямат съзнателно отношение към храненето. Колкото на по-ниско стъпало се намира животното, толкова по-несъзнателен е процесът на храненето за него. Като се качваме по стълбата на живите същества, дохождаме до обикновения човек, у когото храненето минава във втората фаза, като органически процес. Човек се храни съзнателно, изпитва приятност и вкус при яденето. При този процес взимат живо участие чувствата. Най-после, дохождаме до третия процес на храненето, който е присъщ на хора с висока умствена и духовна култура. Тук мисълта взима живо участие. Който се храни механически, лесно заболява. Значи една от причините за заболяването на хората се дължи на механическото хранене. Някой започва да яде, но сам не знае, гладен ли е, или не. При това положение, за него е безразлично какво ще яде. Ако пък е гладен, стреми се да напълни стомаха си, да не го безпокои, а какво е ял и как е ял, не иска да знае.

Като говорим за храненето, имаме предвид следното правило: яж, когато си гладен. Не си ли гладен, не яж. Гладът е първият импулс, който свързва човека с физическия свят. Той е най-добрият приятел на човека, но и най-големият му неприятел – от човека зависи как ще го приеме и как ще се справи с него. От значение е още, каква храна се употребява. Природата е определила за всяко същество специална храна. Следователно и за човека е определена специфична храна. Попадне ли на нея, той ще бъде здрав и ще се развива правилно. Тази е храната, която той обича. Тя отговаря на силите, които действат в неговия организъм, на неговите мисли и желания.

Тя представя основния тон на физическия му живот. Като намери основния тон на физическия, на сърдечния и на умствения си живот, човек влиза в онази хармония, която представя идеал на неговия живот.

Според храната, която употребяват, хората се делят на вегетарианци и месоядци. Има вегетарианци от рождение, но има вегетарианци, които употребяват растителна храна от 10–20 години насам. Тъй щото, когато говорим за вегетарианци и ги сравняваме с месоядци, имаме предвид първата категория. Главата на вегетарианците, в сравнение с тази на месоядците, е по-дълга и по-тясна, когато на месоядците е по-широка и по-къса. Изобщо, главата на месоядците е по-широка около ушите. Това показва, че разрушителните способности са силно развити у тях. Изобщо, храната оказва влияние както върху физическия, така и върху духовния и умствения живот на човека. От произведенията на поетите и писателите можете да определите, с малки изключения, кой е вегетарианец, и кой – месоядец.

Изучавайте влиянието на храната по отношение на тялото, на сърцето и на мозъка. Ако сте се хранили правилно, ще имате добри резултати, както върху здравето, така и върху мислите и чувствата. Ето защо, пазете следното правило при храненето: преди да започнете да ядете, съсредоточете мисълта си към храната, която природата ви дава, като велико благо за живота. Като мислите върху храната, вие се свързвате с разумната природа и внасяте спокойствие в мислите и в чувствата си. Така успокоени, пристъпете към яденето. Каквото и да е сложено на трапезата, приемоте го с благодарност. Може да имате само хляб и сол, благодарете и за това. Хлябът е най-важният елемент за организма. Посолете си хляба, турете малко червен пипер и яжте с благодарност. Ако имате нещо готвено и плодове, по-добре ще бъде, но учете се да благодарите за всичко. Като ядете, стремете се да дъвчете храната добре. Никакво бързане не се позволява. Докато ядете, мислете си, че сте богат човек, че имате на разположение слуги, за да можете да се нахраните спокойно. Не мислете за никаква друга работа, освен за яденето. Когато се храните, по-важна работа от яденето няма. Постигнете ли това, вие ще използвате храната разумно, а това ще се отрази благотворно върху организма ви. Щом физическото ви състояние е добро, щом сте физически здрави, и психически ще бъдете добре. При това, не трябва да преяждате. Ще ядете дотогава, докато дойдете до най-сладката хапка, и там ще спрете. Усетите ли, че можете още да ядете, спрете вече. Ако продължавате още да ядете, стомахът ще погълне всичката енергия и няма да остане нищо за мозъка. Ето защо, който яде много, не дава храна на мозъчната система. Физическото му тяло се развива за сметка на мозъка.

Задача: В продължение на 10 дена направете опит да се храните по нов

начин, да видите какви резултати ще имате. Преди да ядете, ще се успокоите напълно, никакво смущение или безпокойство да не остане в ума и в сърцето ви. След това ще си отчупите 20 хапки от хляба; по-малко може, но не повече от 20 хапки и не по-малко от 5. Ще ядете с благодарност и съзнание, че вършите велика работа. Който успее да приложи тези правила при храненето, непременно ще има добри резултати. Отбелязвайте състоянието, в което се намирате през време на опита. И най-малкият резултат трябва да ви радва. Голяма придобивка е за човека, ако може да превърне храненето от механически в умствен процес. Това не се постига изведнъж. Много опити трябва да прави човек, докато приложи напълно новите правила при храненето. Те трябва да станат за него втора природа.

През времето, когато правите задачата за храненето, проучете въпроса за храносмилането, както и устройството на храносмилателната система. Като изучавате процеса на храненето, ще видите, че водата е един от елементите, който присъства във всички храни: твърди, течни и въздухообразни. Ако изучавате начина на храненето у различните същества, ще забележите, че колкото по-напреднали са те в умствено и в духовно отношение, толкова по-фина храна употребяват. Има същества, които се хранят с въздух, светлина и топлина. Те са високо организирани, поради което могат да използват елементите на въздуха, на светлината и на топлината. Природата е предвидила условията за поддържане живота на съществата, поради което е устроила техните организми разумно и целесъобразно. Това виждаме ясно във висшите организми, специално у човека. Щом храната влезе в устата, веднага жлезите проявяват своята дейност. Те отделят специални сокове и вода, с което помагат за омекването и смилането на храната. И тъй, задачата на човека е да осмисли процеса на храненето, да знае, че той е сложен. Човек се храни не само физически, но и сърдечно, и умствено. От съзнанието на готвача и от умееенето му да готви зависи доброто физическо, сърдечно и умствено състояние на човека. За да държи в изправност тялото, ума и сърцето си, човек трябва да готви добре и с любов. Най-добрият готвач е човек сам за себе си. Щом нахрани тялото си, той изпраща храна на сърцето и мозъка. От енергиите на приетата храна той създава красивите форми на тялото и на удовеите си. Който се храни правилно, той има красив строеж на тялото си, красиви очи, уши, нос, уста и т.н. Човек може да бъде красив, ако енергиите му се разпределят правилно по всички удове. Не става ли това, едни органи ще приемат повече енергия, отколкото други. На това се дължи остротата на човешкия характер. Всяка дисхармония в организма прави човека сприхав, груб, остър. Изкуство е да се знае как да се отправя енергията от стомаха в сърцето и от сърцето в мозъка.

Задачата на съвременните хора е да работят съзнателно върху самовъзпитанието. За тази цел те трябва да започнат с храненето, да изправят погрешките на миналите поколения. Като изучават изкуството за правилното хранене, едновременно ще работят и върху правилното и дълбоко дишане. Като работят върху храненето и дишането, естествено ще изправят мислите и чувствата си и ще се домогнат до по-висок живот. Този живот наричаме Божествен. Той има отношение към разумните хора, а не към обикновените. Божественият свят не е някъде далеч, не е отвлечен. Той се ръководи от разумни и високо напреднали същества. Тяхната мисъл е силна. Чрез мисълта си те организират света. Като знаете, че мисълта е мощна, творческа сила, развивайте я, за да постигнете това, което желаете. Малко хора успяват в живота си, понеже мислят за обикновени работи. Те се интересуват от въпроса, как ще прекарат живота си. Ако мислите за обикновени работи, ще прекарате живота си като дядо си и баба си. Как са прекарвали те живота си? Живели са като обикновени хора, докато най-после са ликвидирали с живота си, т.е. дружеството им ликвидирало. Ликвидацията на дружеството свършва с това, че комитетът дава отчет за своята дейност. Преди последния си отчет, всяка година дружеството дава отчет за дейността си и ако се окаже, че загубите са по-големи от приходите, то решава да ликвидира окончателно. Невъзможно е да съществува едно дружество, след като е изразходвало всичкия си капитал. То е осъдено на окончателно ликвидиране или фалимент. Дружество, което всякога печели, не ликвидира. Това дружество съществува вечно. Защо? – Комитетът и членовете му живеят разумно, прилагат правилно методите за хранене и дишане. Те се радват на добро здраве и щастлив живот.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана
на 11 май 1928 г., София, Изгрев.

1928_05_13 Работникът и неговата прехрана

неделна беседа

За съдба дойдох, XI серия, том I (1928)

РАБОТНИКЪТ И НЕГОВАТА ПРЕХРАНА

„Работникът е достоен за своята прехрана.“

(Матей 10:10)

„Работникът е достоен за своята прехрана“. На пръв поглед това изречение е просто, няма философски израз, но в същност е много важно. Защо е важно? – Понеже прехраната съставлява един от същественияте икономически въпроси в живота. Цялата съвременна култура се занимава с въпроса за прехраната. Всички науки, в своята целокупност, също тъй се занимават с въпроса за прехраната. Даже и религиозните хора, като мислят за онзи свят, това е нещо случайно, нещо вметнато в живота им. От икономическо гледище тяхната религиозност представлява някакво забавление, или някакъв концерт. Когато хората няма какво да правят, те отиват на концерт или на театър. По същия начин, когато хората се наситят на обикновения живот, те стават религиозни. Някоя майка изгубва детето си, става религиозна; някой търговец изгубва капитала си, фалира, става религиозен; някой професор изгубва службата си, пенсионира го, става религиозен; някой философ изгубва на стари години философията си, става религиозен; някой човек изгубва знанието си, става религиозен; някоя красива мома изгубва красотата си, става религиозна. Значи, всички фалирали хора в живота си стават религиозни. Като говорим за религията, ние не разглеждаме този въпрос философски, но в неговия дълбок смисъл. Когато философът разглежда религията от философско гледище, той мяза на някой богат човек, който украсява своята къща. Обаче, красотата на къщата не подразбира красота в живота, нито неговото подобрение.

„Работникът е достоен за своята прехрана“. Храната е един от важните елементи в света. Ето защо, доставянето на храната, въпросът за прехраната е една от трудните задачи за човека. Питам: кои са трудни и кои са лесни неща в живота? – Малките работи в света са трудни, а големите работи са лесни, защото много хора заедно ги правят, а не отделният човек сам. Често казвате: еди-кой си човек гради къща. – Не, той сам не гради къщата си, но около 50 – 60 души работници я градят. Тази работа е лесна за него, защото другите хора я вършат. Вземете ли този човек мотиката и отидете сам на лозето да копае цял ден, най-малко десет пришки ще излязат на ръката му.

И тъй, като изброява ред принципи, ред положения в живота, Христос казва, че тия хора, у които съзнанието е пробудено вече, трябва да се отрекат от майка си и от баща си, от брата си и от сестра си, да се отрекат от всички стари, фалшиви разбирания и да приемат новите истинските положения в живота. Какво е искал да каже Христос с думите: „Който иска да ме последва, трябва да се отрече от майка си, от баща си, от брата си и от сестра си“. – Майката, бащата, братът и сестрата, това са силните желания на човека, които могат да го спънат в живота. Силните желания у човека са влюбвания, а влюбването е особен род захласване на човека. Болният човек, измръзналият човек също тъй са захласнати. Това са състояния на влюбения. Болният човек не яде, унася се, бълнува. Измръзналият човек също тъй не яде, започва да се унася и заспива. И влюбеният не яде, бълнува, захласва се. Стомахът на влюбения не работи. Във влюбването има лъжливи представи за живота. Влюбеният мисли, че обектът, към който храни никакво чувство, може да внесе нова енергия в живота му. Това е едно вътрешно заблуждение. Когато между две разумни същества се прояви Любов, между тях става обмяна на Божествена енергия. Тази обмяна е правилна, тя носи здраве и за двамата. В това отношение Любовта е разумен, съзнателен акт. Всяка мисъл и всяко чувство, които не носят щастие и здраве за човека, те са човешки, а не Божествени. Такъв човек постепенно губи своето здраве и богатство.

„Работникът е достоен за своята прехрана“. Човек работи, за да се прехранва. Какъв е смисълът на храненето? Храненето засега е една от същественияте работи в живота ни, затова, именно, съвременните хора търсят някакъв нов елемент за хранене, който да ги освободи от сегашното робство, в което се намират. Робството може да бъде постоянно, а може да бъде и временно, случайно. Малко хора има в света свободни. Свободен човек е този, който живее над условията.

Често съвременните хора питат: „Какво нещо е Бог?“ – Бог е Първоизточникът на живота, от който човешката душа никога се е отделила, но е забравила своя произход. Когато човешката душа е слязла на земята, тя се е облекла в плът и е дошла между своите майка, баща, брат и сестра, като условия за нейното развитие. Значи, първата фаза в развоя на човешката душа е сливането и между своите близки, да расте и да се развива. Втората фаза е копнежът на душата да учи, да намери своя Учител. Душата търси своя Учител, а Учителят изпраща тази душа в света да се учи. В това отношение човек трябва да разбира основните принципи, които се прокарват чрез бабата, майката, брата и сестрата. Какво очаква човек от своя баща или от своята майка, както от своя брат или от своята сестра? Какво очаква от своя Учител или от обществото, в което живее?

Какво очаква от храната? – Все очаква нещо.

Христос казва: „Аз съм живият хляб”. Човек трябва да се стреми именно, към придобиването на този хляб, като съществен, необходим елемент за съзнателния живот. Едно от качествата на човешката душа е да се стреми към съзнателния, към Божествения живот. Докато човек не придобие това качество, не може да се нарече истински човек. Какъв смисъл ще има живота на някой човек, който е живял 30 години на земята и след заминаването от този свят турят на гроба му един красив паметник с надпис: „Тук почива такъв и такъв човек, на еди-каква си възраст и т. н.”. Какво е придобил този човек?

Христос се обръща към своите ученици и казва: „Работникът е достоен за своята прехрана”. Христос подразбирал истинския работник, който е дошъл на земята да работи съзнателно. Всеки работник все работи за някого, но първият въпрос, който той трябва да постави на разрешение пред себе си е въпросът: за кого работи той и за кого трябва да работи? Докато работникът не разреши този въпрос за себе си, всички други въпроси остават неразрешени. Това се отнася до всички хора без изключение. Каквото и да правят хората в света, ако не разрешат този важен въпрос, кому трябва да работят, всички други въпроси ще останат неразрешени. Това нещо ще внесе горчивина в техния живот, и в края на краищата те ще се разочароват.

И тъй, за да се доберем до истинските разбирания в живота, Христос казва: „Работникът е достоен за своята прехрана”. Това подразбира, че Онзи, Който е изпратил човека от невидимия свят да работи в света, намира, че той е достоен за своята прехрана. Под думата „невидим свят” ние разбираме реалния, идеалния, неизменяемия свят. Този идеален свят се проектира на физическия най-първо чрез една точка, която е несъизмерима. Тази точка има само едно проявление без никакво измерение. Сама по себе си тя съществува като понятие. Посоката на едно движение се измерва само с една точка. Всеки човек трябва да има една посока, едно движение, което наричаме негов център. Този разумен център съществува в неговото съзнание.

Мнозина питат: какво представлява човешкото съзнание? Ние наричаме човешкото съзнание вдлъбнатото огледало, което събира в себе си лъчите на Божествената светлина и после, чрез отражение, ги разпръсква в окръжаващата го среда. Ако човек няма такова огледало, той не може да разбере задачата на своя живот. За да може това огледало да се държи в изправност, природата е дала разум, ум на човека, да мисли и да разсъждава. Разумът пък е Божествената светлина, която се насочва към

това огледало. Това, дето хората обичат да се оглеждат в огледала, показва, че и нашето съзнание е подобно огледало. И когато нашето съзнание е чисто, подразбираме, че огледалото на нашето съзнание е чисто, и всички предмети ще се отразят в техния естествен вид, а това ще ни дава ясна представа за живота. Противоречията, които съществуват в ума на съвременните хора за Любовта, за Мъдростта, за Истината, за Правдата, за Добродетелта за милосърдието и за ред прояви в живота, зависят от чистотата, от степента на яснотата на това огледало. Често нашето огледало се покрива с прах, с тънък воал от мъгла, помрачава се, замъглява се и ние не можем да добием ясна представа за живота – изгубваме връзката, смисъла на живота, не знаем отде сме дошли и де отиваме.

Първата велика задача за съзнанието на индивида е да реши въпроса, отде е дошъл и де отива. Този въпрос не може да се реши колективно. Той се решава единично. Казвам: малките неща в света са трудни, а големите са лесни. Защо? – Защото при големите работи хиляди хора работят заедно. И когато техният труд се съедини в едно, той ще бъде достояние на всички. Каквото хората придобият заедно, то ще се наследи от поколението. Например, благата, които ние сега придобиваме по наследство, са изработени и придобити от същества, минали преди нас. Някои от тия блага са човешки, някои са Божествени. Доброто, например, не е благо, придобито от човешкия род. То е благо на Бога. Любовта също не е придобита от човешкия род; тя е благо на Бога. Дойдем ли до човешката интелигентност, и тя е благо на ангелите, а не на хората. Хиляди години са работили те, докато приготвят тази интелигентност, от която съвременните хора се ползват. Никой окултен Учител днес не може да говори на съвременното човечество за създаването на човека по този начин, както е писано в първа глава на Битието. Това, че Бог взел пръст и направил от нея човек, като вдъхнал в ноздрите му дихание на живот, е детински разказ. За да направи Бог първия човек, Той е трябвало да приготви неговите органи в разни области и после да ги съчетае. И когато Бог е казал: „Да направим човека по образ и подобие Божие“, трябвало е да се донесат всички негови органи, приготвени от по-рано, според първоначалния Божествен план.

Питам: имате ли представа, по какъв начин са създадени вашите очи? Сегашните физиолози гледат леко на този въпрос. Те намират даже, че човешките очи не са добре направени, че не са свършени; но от 8,000 години насам те се намират под влиянието на греха, затова са изгубили малко от своето първоначално свършенство. Доколко очите, като орган, са издръжливи, се вижда от това, че цели 8,000 години грехът е влиял върху тях, и хората не са ослепели. Цели 8,000 години грехът е блъскал и върху човешкия ум и човешкото сърце, но пак не е могъл окончателно да

ги изврати. Най-после, цели 8,000 години грехът е въздействувал и върху човешкото съзнание, но пак не е могъл напълно да го помрачи. Той е успял само да помрачи неговата чистота и ясност, но тази мрежа лесно може да се премахне. За всичко онова, което Бог е вложил дълбоко в човешката душа, Христос казва: „Никой не е в състояние да измени нещо от първичния план, който Бог е предвидил за всяка душа“. Защо? – Понеже няма по-могъщ и по-мъдър от Него. При сегашния живот хората се интересуват от това, дали ще бъдат богати, учени, какво мнение ще имат другите хора за тях и т. н. Всичко това зависи от тях самите. Да бъдат богати от тях зависи; да бъдат учени от тях зависи. Като казвам, че всичко това зависи от тях, подразбирам, че всичко, каквото пожелаят, може да им се даде, а от тях зависи, доколко могат да го задържат и разработят. Колко хора има родени даровити, способни, но понеже не са разработили своите дарби и способности, умират като най-обикновени хора. Такива хора само ядат, пият и спят. Питам ги: защо не работите, защо не свирите? – Не ни е дошло още времето. Виждате, обаче, някой човек с обикновени дарби, взел цигулката, по цял ден свири. Човекът без дарби по цял ден свири и работи, а даровитият спи, яде и за нищо не мисли! Как ще си обясните това противоречие в живота? – Противоречията в живота могат само да се изяснят, но не и да се обяснят. За да се обяснят всички противоречия, трябва да се познава дълбоката философия на живота. При сегашните условия противоречията трябва да съществуват като една възможност, като един вътрешен стимул за човешката мисъл. Във физическия свят мисълта се развива при противоречия. Има светове, обаче, дето няма противоречия. В Писанието се казва, че и ангелите се интересуват от големите противоречия, които човек прекарва на земята. Те се интересуват от човешкия живот, в който и доброто, и злото се взаимно преплитат. В ангелския живот злото е съвършено изключено. Ако някой ангел се осмели да каже една от тия лоши думи, които хората си казват, той моментално би изчезнал от небето. Хората, обаче, тъй често си говорят лоши, обидни думи, и пак не изчезват от лицето на земята. Това показва, че Бог е много снисходителен към тях, а към ангелите е много строг. Ангелите благоговейт от Бога, а хората не се страхуват от Него. Как ще си обясните тези противоречия? Когато някой човек съгреша пред Бога, той веднага отива при Него и Му казва: „Господи, помогни ми! Паднах окалях се. Помогни ми да стана и да се очистя“! Господ го поглежда снисходително, и грехът изчезва.

Питам: колко от противоречията на хората са истински, действителни противоречия? Допуснете, че вие сте човек със слабости, обичате да пиете, и в това състояние се скарвате и сбивате с този, с онзи, приказвате нелепости, докато най-после ви заведат в участъка. Вие седите там и се чудите, защо нямате сила да се противопоставите на всички тия условия

сами знаете ли какво щеше да бъде вашето положение, ако бяхте действително силен човек? – При това положение, като силен човек, вие можете да извършите такова голямо престъпление, за което да лежите цел живот в затвора. А тъй, като слаб човек не можете да направите голямо престъпление. Ето защо, Провидението, като знае вашата слабост, създава ви физически слаб, за да не лежите цял живот в затвора. Слабият човек като се напие, става смел и казва: „Нека се опита някой да ме закачи!“ Обаче, намери се някой по-силен от него, закачи го, удря му една плесница, и пиеният пада на земята. Поогледа се натук-натам, пак става и започва да си отмъщава. Силният човек му удря още една плесница. Пианицата отново пада на земята и казва: „Да му мислиш, като стана сега!“ Става от земята, но е слаб, не може да се бори повече и казва: „Извини ме, господине, нали знаеш, пийнах си малко, обърках се, че не зная, какво говоря.“

Кои са причините за произхода на пианството в света? – Пианството е аномалност в света, която се е породила вследствие нереализирана любов. Това, което хората наричат любов, то е един вид опияняване в астралния свят. Когато Любовта, като сила, като Божествен принцип, не е правилно проявена в живота, нейните сладки сокове, от действието на особен род микроорганизми се подлагат на ферментация, при която се образува особен вид вино. От това вино хората се упояват и вършат хиляди грехове и престъпления. Това вино, което се образува, като вторичен процес при Любовта, хората наричат човешка любов.

Мнозина запитват: как и от де е произлязъл греха? – Грехът произлиза от факта, че Божествената Любов не се проявява, както трябва, вследствие на което става подпушване на нейните сили. Това подпушване е причина за всички грехове и престъпления, за всички отрицателни качества в света. В това отношение може да направите опит. Вземете най-лошия човек в света и му създайте работа, покажете му че имате добро мнение за него, дайте му възможност, въпреки всички негови слабости и пороци, да опита Любовта, ще видите, че този човек в кратко време ще измени характера си. И когато хората стават лоши, то е по единствената причина, че те мислят, какво никой не ги обича. Животът без любов не може да съществува, тъй както човек без храна отслабва и без вода не може да съществува. Човек без любов в живота си се чувства тъй недоволен, тъй нещастен, както когато някой голям месоядец изпадне между хора вегетарианци. Те не ядат кокошки, не ядат прасенца, а месоядецът иска да си хапне месце, и страда. Ами какво ще бъде положението на този човек, ако той изпадне между хора родени вегетарианци, на които дедите и прадедите от четири поколения насам вегетарианстват?

Съвременните вегетарианци още не са истински вегетарианци. Ние наричаме съвременните вегетарианци „помаци“. Дядото на тия хора бил месоядец, бащата и майката – също месоядци, а те днес станали вегетарианци и ще говорят наляво-надясно за вегетарианството. При това състояние на вегетарианството не може да се говори за голямо подобрене на обществото. Впрочем, вегетарианството е внесло известно подобрене върху здравословното състояние на хората, но за да може то да произведе пълен ефект, хората трябва да се свържат с Първичната Причина, която е създала живота. Майките и бащите трябва да се върнат към онази първична вътрешна храна, която природата е определила за човека. Съвременните учени изучавали ли са първоначалната естествена храна, която природа, та е определила за човека? Човек, за да намери Истината по този въпрос, трябва да изпадне в големи противоречия и страдания. Вижте, какво прави вълкът при подобни положения на страдания и ограничения в живота. Той отива до някоя кошара – подгонят го. Отива до втора кошара – и от там го подгонят. Ходи, лута се гладен из гората, 4 – 5 деня нищо не може да намери за храна. Най-после започва да търси между растенията в гората сладки коренчета, за да се храни с тях. Защо вълкът разреши въпроса на глада с тези сладки коренчета? Защо не яде горчиви коренчета, а търси сладки коренчета и тях яде? – Това показва, че някога, в миналото, вълкът е бил вегетарианец и се връща към тази своя опитност. Като се намери в трудните условия на живота и не яде 4 – 5 деня нищо, той си спомня, че някога се е хранил със сладки коренчета и си казва: „При това положение и без овци може да се прекара“.

Аз привеждам този пример за вълка, защото по същия начин много хора запитват: как трябва да постъпим при даден случай? Отде да знаем, кое е добро и кое зло? Казвам: ако ви оставят 4 – 5 деня гладен, ще знаете, как да правите добро, ще разбирате, кое е добро и кое зло във всеки човек има добри заложби, дълбоко скрити в него, дълбоко заровени още от вековете. Сегашната култура трябва да събуди тия скрити дарби у човека и да ги разработи. Това, което съвременните хора наричат живот, не е живот; това, което те наричат мисъл, не е мисъл; това, което те наричат наука, не е наука. Има голяма разлика между истинския живот, между същинската мисъл и между положителната наука и сегашния живот, както и сегашната мисъл и наука. Ние не отричаме науката, нито учените хора, но казваме, че те са още далеч от онова, което учените хора могат да постигнат. Някой съвременен учен посвещава цели 20 – 30 години от живота си за изучаване живота на мравия: как се хранят, какви жилища си правят и те. н.. Това е ценна работа, но питам: какво е допринесъл този учен за човешкия живот с изучаване живота на мравите? – Все е допринесъл нещо. Най-малко той е обърнал вниманието на човека върху мравешката организация. Те представляват една фаза на живот от

целокупния общ живот. Друг учен пък изучава пчелите. И те представляват една фаза на развитие от целокупния живот.

Следователно, за да изучим живота на човека в неговата пълнота, трябва да изучим всички форми, през които той е минал и да ги съпоставим правилно. Например, ако сегашните астрономи, които изучават слънцето чрез неговия спектър, знаеха живота му, щяха да разберат, чрез дедукция, че животът на слънцето не мяза на земния живот. Там съществува живот от висш порядък и висша хармония. Условиата на земята коренно се различават от тия на слънцето, понеже земята, сама по себе си поглъща повече енергия, а дава по-малко. На това обстоятелство се дължи и грехът. Земята в сегашното си състояние е майка мащеха. Тя казва за хората: „Тези деца не са мои, аз не ги родих.“

Сега ще ви обясня, какви отношения може да съществуват между две тела от различна големина. Когато по-голямото тяло поглъща повече енергия в себе си, отколкото му трябва, в малкото тяло, с което е свързано, се произвежда студ. Когато голямото тяло поглъща по-малко енергия, отколкото му трябва, в малкото тяло се произвежда топлина. Понеже слънцето изпраща голямо количество топлина на земята, оттук вадим заключение, че то е най-безкористното същество в слънчевата система. Слънцето асимилира най-малко енергия в сравнение с другите тела, вследствие на което то изпраща тази грамадна енергия, която се развива у него, по всички членове на неговата система, като им поддържа живота. Следователно, всяко тяло, което поглъща малко енергия навътре, а изхвърля повече енергия навън, може да стане център на нов живот. Приложете тази философия и във вашия живот!

Мнозина запитват: „Как да се повдигна? Как да намеря Бога? Как да се облагородя?“ Казвам: поглъщайте по-малко енергия, а изпращайте повече навън! Тази мисъл Христос е изразил в следния стих: „Даром сте взели, даром давайте!“ То значи: всичката енергия, която човек е получил от Бога, той трябва да я изпрати в пространството, за да може Божественият Дух да я използва за неговото напредване. От спазването на това правило зависи и нашето развитие на земята. Някой пита: „Как мога да възприемам най-добре? Как мога най-добре да уча?“ – Поставете ума си в едно почиващо състояние и ще можете добре и правилно да възприемате. Докато човек не дава, не може да учи. Кой ученик може да бъде способен? – Способен ученик е този, който отправя всичкото си внимание към своя учител и с това го насърчава да дава. Такъв ученик взима много от своя учител. Колкото по-малко внимание отдава ученика на учителя си, толкова по-малко получава от него. Следователно, способността на ученика да учи и да възприема зависи от неговата вътрешна интензивност. Някой казва: „Аз

нямам нищо. Какво мога да дам?" Закон е: всеки ще даде нещо от себе си, ще плати с нещо от живота си. Ако нищо не плащаш, нищо не можеш да получиш. Колкото повече плащаш, повече ще получиш; колкото по-малко плащаш, по малко ще получиш. Аз говоря за Божествения закон, дето съществува равенство; в човешкия закон равенство не съществува. И тъй, ако искате да учите и да възприемате правилно, отнасяйте се към разумните хора с голямо внимание.

„Работникът е достоен за своята прехрана“. Всеки човек трябва да работи! За обяснение на тази идея ще ви приведа един мистически разказ за един от древните монарси, наречен Рамахри. Той бил умен цар, поетична натура, но толкова взискателен, че едва ли някой от неговите приятели, или от неговите слуги могъл свободно да се приближи до него. Който и да се приближавал при него, все ще му направи някаква забележка, все ще го изобличи в нещо. Щом го погледне някой, той веднага ще го запита: „Защо ме гледаш така? Трябва да се научиш да гледаш добре“. Щом някой се обърне към него с две-три думи, той веднага ще намери, че не му е проговорил наместо, както трябва и ще му каже: „Защо ми говориш така? Не можа ли да кажеш друго нещо?“ Ако някой човек се яви при него облечен по свой вкус, веднага ще го запита: „Защо не се съобрази с моя вкус, ами дойде така облечен?“ Ако някой го поздрави, той ще го запита: „Защо си сне шапката по този начин? Не можа ли да ме поздравиш другояче?“ В цялата държава не могло да се намери един човек, който да задоволи вкуса на монарха Рамахри.

Питам ако съвременните хора се намерят пред този цар, как ще излязат от това положение? Рамахри и днес е още жив. Той живее у всички хора. Кой е Рамахри? – Недоволството у човека. По природа съвременните хора са крайно недоволни. Човешкото съзнание е винаги будно за противоречията в живота. Когато през нашето съзнание минава нещо добро, то спи; когато минава нещо лошо, нещо грозно, съзнанието ни е винаги будно да го хроникира. То отбелязва злото в света така, както сеизмографът отбелязва земетресенията и големите бури в природата. Какво добро принася сеизмографът, като отбелязва, че еди-къде си е станало катастрофално земетресение, от което са загинали няколко града и еди-колко си хора? – Сеизмографът допринася нещо добро. – Какво добро, именно? – Дава възможност на всички народи да научат за нещастията, което е сполетяло някоя страна, и по такъв начин да ѝ изпрати своята помощ и своето съчувствие. Необходимо е да се изпрати помощ на пострадалите! Тия народи, които изпращат помощ към пострадалите, с това могат да им кажат: „Не се обезсърчавайте, вие имате подкрепата и на другите хора в света!“

Казвам: болестите в съвременните хора са особен род земетресения. Когато стане някое силно земетресение, то събаря къщите на хората. По същия начин, когато някой човек заболее от сериозна болест, той ляга на леглото за 3 – 4 – 5 месеца и като стане от леглото болестта е стопила мазнините му, тялото е олекнало с 10 – 15 клгр. Понякога духовният сеизмограф у човека предсказва нещастieto, което ще го сполети, няколко часа или дена преди да е дошло. И тогава човек казва: „Струва ми се, че ще заболее от нещо, вие се нещо около главата ми“. Разумният работник трябва да си избере такава работа, която да не е в противоречие с Божиите закони. Ученият професор – философ трябва да си избере, като предмет за размишление, такива мисли, такива теории, които да не са в противоречие с Божиите закони. Учените хора трябва да бъдат крайно искрени, всеки момент да са готови да коригират своите погрешки.

И тъй, всички хора трябва да бъдат искрени, като децата, всякога да са готови да коригират своите понятия и схващания за живота. Сегашното младо поколение трябва да си създаде една възвишена идея за Бога, като най-доброто същество, с будно съзнание всякога и с пълна готовност да помага, да внася в нас добър чист и възвишен живот. Днес съвременното човечество не познава Бога и затова, от понятията на българите за Бога, ще схванете, че ви говорят за някакъв български Бог. В Англия говорят за английски Бог. В Америка – за американски Бог и т. н.. Питам: прави ли са тия схващания, тия понятия за Бога? Когато слънцето минава през България, българско ли е? Когато слънцето минава през Англия, английско ли е? Когато слънцето минава през Америка, американско ли е? Когато слънцето минава през Германия, германско ли е? Наистина, онази част от слънчевата светлина, която минава през България, или през Англия, или през Америка, или през Германия, се пада на тия страни, но слънцето в същност не принадлежи нито на България, нито на Англия, нито на Америка, нито на Германия, нито на коя и да е друга страна. Мисълта, че слънцето принадлежи на коя и да е страна, е користолюбива и заблуждава хората. Тази идея трябва да се схване добре в съзнанието на човека, и той да разбере, че частите не съставляват цялото, но цялото съществува независимо от своите части.

Съвременната философска мисъл твърди, че всяко тяло има свои части. Тази мисъл е права, но всяка отделна част не съставлява цялото тяло. Например, човек има ръце, но ръцете не съставляват човека; човек има очи, но очите не съставляват човека; човек има мозък, но мозъкът не съставлява човека; човек има стомах, бели дробове, мускули и ред още органи, по те сами не съставляват човека. Те са само отделни органи, а човекът може да съществува и без тях. Във физическия свят, обаче, без тези органи, човек не може да види света тъй, както е създаден. Той може да го

види по друг начин, но това ще бъде специфичен начин.

Казвам: при разглеждане на различните религиозни въпроси, най-първо трябва да се спрем на следния въпрос: каква част енергия от Божествената Любов асимилира всеки човек и каква част от тази енергия изпраща навън. Този е един важен процес с който трябва да започне артериалната духовна система на човека, за да бъде готов да заживее с новите разбирания на живота, с новите методи на науката. Например, има нови методи за изучаване на слънцето. Ако всички, които сега ме слушате, сте готови за тези нови начини, още сега тръгваме за слънцето и за 20 минути ще бъдем там: ще се разходим по него, ще разгледаме планините и горите му, ще видим петната, ще разберем как живеят съществата на него, и след половин час ще се върнем на земята. Само по този начин ще разберем, дали слънцето е огнено, горящо тяло, каквото учените хора на земята го описват, или не е такова. Често съществата, които живеят на слънцето, си правят ред забавления, които понякога засягат и нас. Така и Нерон запали Рим за свое удоволствие, да види, какъв ефект ще произведе това нещо върху самия него. В това време той свиреше с арфата си и декламираше най-хубавите си произведения, като казваше: „Великолепна е тази гледка! Велико нещо е да гори Рим! За такъв велик поет и декламатор, като мене, и Рим може да гори. Аз заслужавам това!” Тъй си мислеше Нерон по това време. Всички хора, обаче, бедни и богати, бягаха с настръхнали коси от ужас, а Нерон свири и пее, не иска да знае, чуди се, какво положение да заеме, как по-добре да се любовува на тази гледка. И наистина, великолепно нещо е да гори Рим за един велик човек! Но още по великолепно е, когато става въпрос, кой запали Рим, Нерон да каже: „Аз запалих Рим.” Какво направи той, обаче? – Той посочи като виновници за запалването на Рим християните. Тази е лошата страна на неговата постъпка. Нерон трябваше да бъде доблестен, да каже: „Аз съм силен човек, велик поет и за свое удоволствие исках да запала Рим.” Така постъпват и мнозина от съвременните хора. Те взимат своите арфи, запалват Рим и започват да декламираат стихотворенията си, но като ги питат, кой запали Рим, отговарят: „Еди-кой си запалих Рим”. Казвам: тези хора започват добре, свършват зле. Кажете: аз запалих Рим! Хубаво е да се запали огъня в Рим, но не самия Рим. И нека този огън гори с такава светлина, която да просветява умовете на хората, и с такава топлина, която да стопля замръзналите им сърца!

Питам: защо, когато умират сина ви или майка ви, които вие обичате, веднага ги детронират, като ги или заравят в земята или изгарят в пещта? В това отношение, египтяните имаха по-прави схващания: те балсамираха своите умрели, а съвременните хора ги заравят в земята, или изгарят в пещи. И едните и другите имат идея за това, но лошото е там, че

сегашните хора искат по-скоро да се освободят от своите умрели. Днес като умре някой наш близък, едва сърцето му спира да тупти, и ние бързаме да го занесем на гробищата. Казвате: „Нека си върви вече този човек. Друг да дойде на негово място!“ Какви са тия хора, които могат тъй лесно да погребват своите идеали? Какъв е този човек, който може да изневери на Бога за една жена в света, или за някаква обикновена служба, или за никакви си стотици левове, които получава от държавата? Ако един човек ходи от църква на църква да търси Истината и мени своите възгледи, както хамелеонът цвета си, питам: какви са тия убеждения? Казвам: всички църкви са едно и също учреждение. Истината пък е на всякъде една. Дето и да идете, в която църква и да влезете, Истината е една. В която къща и да влезете, слънцето еднакво грее. Разликата седи в това само, че някъде прозорците са по-големи, някъде – по-малки, вследствие на което в някоя къща влиза повече светлина, а в друга – по-малко. Обаче, трябва да знаете, че във всяка къща има възможности да влиза много светлина. Чудни са някои хора, когато искат да ни убедят, че те знаят Истината повече, отколкото другите хора. Това значи, че техните прозорци са по-големи; но всеки човек може да отвори своите прозорци, за да възприеме чрез тях повече светлина. Този е принципът, който можете да приложите в живота си. Всички хора имат възможности още сега да намерят извора на своя живот.

Мнозина запитват: как ще се оправи светът? – Светът ще се оправи като мине през големи изпитания, през големи бури. Бурята представлява процес на пречистване. Капитанът, който управлява сега парахода на целокупния живот, трябва да бъде много разумен, да разбира смисъла на живота, за да изведе парахода благополучно на пристанището. Всемъдър и велик е Този капитан! Всеки, който Му се подчинява, ще прекара всички изпитания и бури и ще влезе в новия живот.

Днес всички учени и религиозни хора трябва да застанат на разумна почва, да се загрижат за бедните, за страдащите, да им покажат правия път, да им поговорят за смисъла на живота. Не е достатъчно само да нахраним човека, но трябва да се погрижим за неговата душа, да му покажем истинския живот, в който трябва да живее. Кое е по-хубаво: да бъдеш учен човек или невежа? Хубаво е да знаеш да четеш, да пишеш и да мислиш, но по-хубаво е да съзнаваш, че знанието, което имаш ти е дадено от Бога и да Му благодариш! След това да употребиш това знание за свое благо, както и за благо на своя ближен. Такъв човек ще увеличава знанията си всеки ден. Казва се в писанието: „Праведният човек върви от знание в знание, от слава в слава.“ И тогава ние казваме: работникът, който работи за Бога, е достоен за своята прехрана и на физическия свят, и на духовния свят и на Божествения свят.

И тъй, основната мисъл, която трябва да остане в съзнанието на хората е следната: давайте повече, асимилирайте, поглъщайте, по-малко. Имайте характера на слънцето! Някой ще каже: да, ако аз бих имал толкова злато, колкото един милиардер, щях да направя хората щастливи. – Не, това щастие е временно. Истинското щастие на човека седи в реализиране на неговите възвишени и благородни идеи. Само така човек ще се освободи от празнословие, от вглеждане в чуждите погрешки, от одумване и т.н. Погрешките, както злото в света, трябва да съставляват поука, учение за всички хора. Учете се от всичко, което става в света! Ние гледаме на света от по-високо становище, от Божествено гледище. Злото в света е условие за проявяване на Божията Любов, на Божията Мъдрост, на Божията благодетелност, милост и т. н. Някой човек изяжда едно агне. За агнето това е зло. Защо се допуска това зло? В дадения случай агнето се жертвува за човека, да премине в нова, по-висока форма, с нова енергия и нови разбирания. При това благо, което ще добие агнето, не струва ли да бъде изядено? Но човекът, който изяжда това агне, трябва да е в състояние да трансформира неговата енергия от по-ниска в по-висока. Не е ли способен да направи това, нито човекът ще се ползува от агнето, нито агнето ще се ползува от тази жертва. Ако ти си един червей и се пожертвуваш за някого, за да минеш в по-високо състояние тази жертва е на мястото си. Някой казва: „Смачкаха ме хората, изгубих човешкия си образ“. Питам: ако с това смачкване ви се даде нещо по-велико, не струва ли да се посмачка малко нашия вид? – Струва, разбира се. Това, което Бог дава на човека, напълно замества загубеното. Ще ви приведа случая за един турчин бекрия, т. е. голям пияница – на ден изпивал по едно кило джибренка. Това станало в Шумен. Този турчин отива една вечер, около 10 ч., в една кръчма. Кръчмата била за творена, кръчмарят си легнал. Той похлопал на вратата. Излиза кръчмарят и го пита: „Какво искаш?“ – Моля ти се, дай ми 100 грама джибренка! Кръчмарят, по погрешка, взима в тъмнината газеното шише и налива 100 грама газ вместо ракия. Турчинът надига шишенцето да пие, и веднага извиква: „Какво направи ти? Даде ми газ вместо ракия.“ Какво става след това с турчина? – От този момент той престава да пие. От тогава всяка година наред отивал при кръчмаря и му казвал: „Много ти благодаря за лекарството, което ми даде вместо джибренката. То ме спаси и ощастливи живота ми“. Питам: ако и вие в някоя мрачна нощ на живота си изпиете 1/2 кило газ, която ще ви спаси от един лош навик и ви постави в правия път на живота, не струва ли да изпиете тези газ, като лекарство? – Струва да се изпие.

„Работникът е достоен за своята прехрана“. Всеки човек е достоен за онова, което му се случва в живота. Мнозина, обаче, се считат не достойни за онова, което им се случва. Който е недоволен от това, което го сполетява в

живота му, нека подаде заявление да го уволнят.

„Работникът е достоен за своята прехрана. Защо? – Не се интересувайте от това, но всеки да каже в себе си: „Аз съм достоен за радостта, за страданията, за любовта, както и за омразата в света“. Нима, ако извадя агнето от устата на вълка, той няма да се разгневи? – Ще се разгневи, разбира се. Но ти ще извадиш агнето от устата на вълка, и ще му кажеш: „Ти нямаш право пред моите очи да изяждаш агнето“!

И тъй, ако възприемете и използвате енергията, която се образува сега в света при земетресенията и бурите, тогава всички мъчности, страдания и противоречия, на които ще се натъкнете, няма да ви причинят никакви пакости. Това е изказано в 91 Псалом със следния стих: „Тисяща ще падат от страната ти и десет тисяща от дясно ти, но при тебе няма да се приближат“. Могат да стават ред катаклизми в природа, но такъв човек ще остане незасегнат; стотици къщи около него могат да се разрушат, но неговата ще остане неповредена; земята ще отваря и затваря устата си, но него няма да погълне. Ако пък го погълне, той ще има сила да и каже: „Отвори устата си и ме изхвърли навън!“ Земята не може да поглъща праведни хора. Тя обича грешниците: отваря устата си, като сом, и ги поглъща.

„Работникът е достоен за своята прехрана“ Ако внесете тази мисъл в ума си и направите един малък опит в това отношение, ще видите, че има какво да се работи и учи. Някои казват, че са остарели, че не е време за учене вече и т.н. Не, не сте остарели. Ако се считате стар, това е от безлюбие. Който люби, той не остарява. За Бога се казва, че е Любов. Той остарява ли? Не, Той е вечно млад. И затова, когато Бог заживее у нас, ние ще се подмладим, ще придобием условия за ново знание, ще станем силни и мощни, да разрешаваме задачите на живота. Всеки ще разрешава задачите си така, както подхожда на неговото естество. Следователно, нашата задача не седи в това, да изменяме живота на хората, но всеки трябва да раз решава задачите си при обстановката, в която е поставен и при възможностите и условията, които отговарят на неговото естество. За да бъдеш човек, не е нужно специална обстановка. Обстановката не изменя човека. Аз с удоволствие наблюдавам усилията, които прави някоя мравка или пеперуда; с удоволствие наблюдавам, как текат изворите, как грее слънцето, как духат ветровете и те. н.. Изворите, слънцето, това са същества, с които ние се разговаряме на специален език. Например, ако бутнете някоя мравка малко грубо, тя веднага се изправя и ви пита: „Какво искаш от мене? Защо ме буташ?“ Ако се отнесете внимателно към нея, тя започва да движи пипалцата си, да се разговаря учтиво и ви пита: „Какво ново има?“ И започва да разговаря, какво е предназначението ѝ в

мравуняка, как живее там и те. н.. И нравите имат своя култура, свой език. Ако вие знаехте по-главните модерни езици или някои от старите езици, като староеврейски, старогръцки, санскритски или друг някой език, щяхте ли да страдате? Знанието на езици е голямо богатство за човека. Ами ако знаехте езика на ангелите, щяхте ли да страдате? И ангелите имат своя граматика, своя писменост, свои наречия, главно три – за трите различни светове. Те си служат с около 35 милиона думи. Това още не се отнася до първокласните, но до някои от по-долноразредните ангели.

Ще кажете: вярно ли е това? – Ако вярвате, вярно е; ако не вярвате, не е вярно. Числото 35 милиона показва богатство на съзнанието. Каква тънкость, каква широта и простор на съзнанието се изисква, за да се постигнат тия неща! Колко хиляди години се изискват, докато стигнете до тук! Ще дойде ден, когато човек ще борави с 35 милиона думи в своя речник. Каква красота, какво величие се крие в такъв език! Всички тия думи се включват само в една дума. Езикът съдържа цял космос в себе си. Като влезете в Божествения свят, ще видите, че всяка дума има своя определена форма. Например, думата Любов има своя форма, във вид на тяло, на предмет, с който може да се забавлявате. Думата Мъдрост също така има своя определена форма. Думите са реални, а не отвлечени понятия. Те съответствуват на известни предмети на земята. Кой предмет съответствува на Любовта?

„Работникът е достоен за своята прехрана“. Ученикът е достоен за знанието, което му се дава. Праведни те е достоен за Божията Благост.

Сега, аз желая у всички да се яви стремежът да учите, да придобивате знания. Истинско знание е нужно на всинца ви - знание, което смирява, а не което възгордява човека. Всички хора се нуждаят от знание, което внася светлина, мир, щастие, Божествено благо за душата и разкрива, че между всички явления в живота има тясна вътрешна връзка. Всичко в света съдействала за проявлението на Божията Любов и Благост в света, които създават условия за тясна връзка между душите. Страданията сближават хората в света, или създават условия за проява на Божията Любов, която свързва всичко в едно цяло.

„Работникът е достоен за своята прехрана.“

Беседа, държана от Учителя,
на 13 май, 1928 г., София.

Книги: За съдба дойдох (Сила и Живот. Единадесета серия (1928). София, 1928-1929) 8 беседи от 22 април 1928 г. до 10 юни 1928 г.

Начало: 10:00

РАЗУМНИ ОТНОШЕНИЯ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди, и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление

Често се казва, че между две същества има разумни отношения, разумни връзки. Какво разбирате под думите „връзка между две същества“? Връзка съществува само между двама души, които имат нещо общо помежду си. Щом нямат нещо общо, те не могат да бъдат свързани. Всяка дума, всеки израз трябва да бъде строго определен, да се знае значението му, за да не се създават противоречия и заблуждения. Който не разбира дълбокия смисъл на думата „връзка“, той ще я приеме само във физическо отношение и ще изпадне в заблуждение. Също така човек може да се заблуди, ако се спре само върху физическото значение на думите „служене на Бога“. Всяка дума, всеки израз е на мястото си, когато се разбере неговото външно и вътрешно значение. За пример, думата милосърдие не подразбира само да нахраните един човек. Тази дума има и вътрешно значение.

Казвате, за пример, че вършите волята Божия. Как вършите волята Божия: като дете, или като възрастен син? Докато е малко, детето върши волята на баща си, но от страх от тоягата. Щом порасне, щом стане голям син, той престава да върши волята на баща си, защото тоягата вече не се прилага към него. Значи докато е малко, детето върши волята на тоягата, а не волята на баща си. Щом порасне, щом стане голям син, той не се страхува от тоягата и престава да върши нейната воля. Ако е разумен и обича баща си, синът сега, именно, може да върши неговата воля. Щом върши волята на баща си, едновременно с това той върши и волята на Бога. Неразумният син постъпва точно обратно: докато е дете, от страх от тоягата върши волята на баща си. Като порасне, престава да се страхува от тояга, а с това заедно се отказва да върши волята на баща си. Той започва да философства, да търси причината защо е нужно човек да върши волята на баща си. Щом не изпълнява волята на баща си, той не може да изпълнява и волята Божия. Колкото и да е умен човек, щом влезе в пререкание с Първата Причина на нещата, той изгубва връзката си с нея и от този момент работите му тръгват назад. За да се развива правилно, човек трябва да се подчини на вътрешния закон на Битието – служене на Първата

Причина. И тъй, всеки човек, всяко семейство, всяко общество, всеки народ, които не са изпълнили и не изпълняват великия закон на Битието в миналото, както и сега, са изчезнали и изчезват.

Същото се отнася и до окултните школи, както в миналото, така и сега. Днес срещаме много от техните ученици съвършено окаяни, разнебитени и осакатени. Някои от тях са били учени, държавници, високи духовни лица, но днес нищо не е останало от тяхната наука и култура. Тези хора са се ползвали с власт, с уважение, но днес всякаква власт е изчезнала. Властта е преходно нещо. Днес си на власт, утре ще я изгубиш; днес имаш пари, всички те почитат и уважават, но щом изгубиш парите си, с тях заедно губиш и уважението. Докато човек крепи щастieto си върху физически неща, той всякога ще бъде нещастен. Щастieto идва от вечни, от постоянни неща. Ето защо, докато изпълнява волята Божия, човек запазва и властта, и уважението си, и доверието на хората. Престане ли да изпълнява волята Божия, с това заедно той губи и положението, и здравето си, както и условията за своето развитие.

Докато е на земята, човек трябва да използва физическите условия, за да се развива правилно. В това отношение физическият свят представлява голямо благо, голяма ценност, която разумните същества са създали. Не само земята, но цялата вселена, заедно със слънчевите системи в нея, са били задача за разумните, за възвишените същества. Казва се, че Бог е създал света. Това подразбира, че възвишените същества под ръководството на Бога са създали целия видим свят. Те и до днес продължават да работят, да преустройват вселената. Тъй, както днес виждате света, вие познавате само външната му страна, с неговите външни богатства. Всяка планета, обаче, крие в себе си големи вътрешни богатства, които някога ще бъдат на разположение на хората, на всички живи същества изобщо. Като знаят това, някои същества от невидимия свят обсаждат земята отвън, за да я превземат. Голяма война се води за превземането на слънчевата система. Някога, в далечното минало, земята е била пак обсаждана, вследствие на което е изкривила оста си на 23 градуса. Днес става бавно изправяне на земната ос. Това изправяне е почти незабелязано, благодарение на което се избягват катастрофи, които биха унищожили целия свят. Вие не можете да си представите какво би станало с Европа, ако ледовете на северния полюс биха се стопили изведнъж. Цялата европейска култура би била пометена. Кой са причините за изправяне на земната ос, учените не знаят още. Отсега нататък те ще създават теории за отклоняването и изправянето на земната ос.

Сега, каквото и да се говори на съвременните хора, много неща ще останат неразбрани за тях. И като не разбират, казват, че тези неща не са научни.

Прави са хората. Това, което те наричат наука, представлява нещо подобно на залъгалка за децата. Това още не е истинска наука. Ние не се занимаваме с тази наука. Буквата „Н“ в думата „наука“ означава закон на противоречие. Каква наука или какво изкуство има в шиене на дрехи? Ще нарежат целия плат и след това ще го зашиват. Какво изкуство има в правене на бъчви? Ще нарежат едно дърво на парчета, които после ще свързват с обръчи. Колко време издържа една бъчва? Щом се счупят обръчите, цялата бъчва се разпада. В живота, както и в природата, нещата са тясно свързани. Без връзки животът не може да се прояви. Като изучавате човешкото тяло, виждате, че и то е съставено от кости, свързани помежду си със сухожилия, с мускули. Щом тези връзки отслабнат, тялото, т.е. къщата на човека, постепенно се разрушава, докато един ден съвсем се разпадне. Това показва, че физическото тяло не е още свършено устойчиво. То постепенно се организира, докато най-после човек съгради духовното си тяло, със съответни за него органи, за да издържа на всички външни и вътрешни условия. Само с това тяло човек може да бъде абсолютно свободен.

Сега, като ученици, как ще отговорите на въпроса: Кое е най-важното нещо за човека на физическия свят? Много отговори могат да последват на този въпрос, но нито един от тях няма да отговаря напълно на истината. Докато е на земята, човек трябва да се приспособява към условията. Щом се намери пред светлина, колкото и да е силна, той трябва да се приспособи към нея, да я възприеме правилно. Какво виждаме в живота? Срещаме хора, които не могат да издържат на голяма светлина и я избягват. Други пък не могат да издържат на силен вятър. Те веднага се крият или обличат дебели дрехи срещу него – страхуват се да не изгубят топлината или влагата си и да изсъхнат. Добре е човек да се предпазва от голяма светлина, от силен вятър, от голям студ, но той трябва да знае как и кога да се пази. Каквото върши, човек трябва научно да го обоснове. Който иска да стане хитър, той трябва да носи лисича кожа около врата си, както правят някои жени. Не се ли нуждае от хитрост, той не трябва да носи лисича кожа. Който иска да бъде смел, той трябва да си купи мечка кожа, върху която да стъпва. Изобщо, човек трябва да знае защо прави едно или друго нещо, защо носи една или друга дреха и ако не се нуждае от нея, да се откаже от употребата ѝ. Той не трябва да бъде роб на модата, да не си пакости. Българинът, за пример, носи на главата си шапка от овча кожа по обичай, без да подозира, че с това се лишава от възможност да развива своята интелигентност. Който знае законите, той може да извлича енергията от всички неща и правилно да я използва. Мечката кожа предава енергия на човека, но той трябва да знае как да се ползва от нея. Когато човек се моли на Бога, не е добре да има в стаята си мечка кожа и да стъпва върху нея, защото ще се разсее, не може да се моли добре. Когато се моли,

добре е да стъпва на борови дъски. Борът създава добро разположение, подига човешката мисъл. Забелязано е, че камъните създават мистично настроение. Ето защо, ако иска да се настрои мистично, човек трябва да ходи повече върху камъни, отколкото по трева. Тревата действа върху въображението. Тя прави човека поет. Камъни, които са покрити с мъх, действат мистично върху човека и го правят философ.

Като ученици, вие трябва да изучавате природата, да изучавате новата философия, новата наука. В природата се крие и новата наука, и новата философия. Първо ще изучавате външната страна на природата – камъните, растенията, реките, горите, планините, и оттам постепенно ще навлезете във вътрешната страна на тази наука. Тя ще ви доведе до новото, което търсите. Външната страна на природата представлява забавления за хората, а вътрешната страна ги води към дълбок, съзнателен живот. И забавленията имат смисъл, но само когато между тях съществува тясна, органическа връзка. Не съществува ли тази връзка, те спъват човека в неговия път. Ето защо, спи ли, яде ли, облича ли се човек, всичко това има смисъл, докато е свързано едно с друго.

Сега, като говоря по този начин, мнозина ще дойдат до крайности в живота и ще започнат да се обличат в черни дрехи, да носят прости обувки, да избягват употреба на животинска кожа. – Не е въпрос да изпада човек в крайности. Ако е ученик, той трябва да разбира дълбокия смисъл на нещата, да има правилни схващания. Като се каже „ученик“, някои разбират само окултния ученик и отричат официалната наука. Те не са прави. В каквато форма и да се яви науката, тя не може и не трябва да се отрича. Науката е проява на Божествения Дух в живота. Сама по себе си науката е една, но разбиранията на хората са различни. Те делят науката на светска и на духовна. Всъщност, тя е неделима, както в понятието „орех“ черупката на ореха е неделима от ядката. Който разглежда само външната страна на науката, той я счита материална, светска. Който разглежда вътрешната страна на науката, той говори за духовна наука. Обаче истински духовният разглежда науката едновременно от две страни – външна и вътрешна. Всички учени се ръководят от Божия Дух. Той ги напътства, Той им показва как трябва да работят. Обаче, когато не Го слушат, хората изопачават своите възгледи за живота и прилагат науката там, където не е мястото ѝ. По този начин те внасят деление в науката на светска и духовна, при което често първата прилагат за разрушаване на онова, което с векове са градили, а втората постепенно отричат. Те отричат тази свещена наука, която ги е направила учени.

Съществуват три категории учени: първата категория наричаме „учени на физическия свят“, които се занимават с външната, материална страна на

науката. Втората категория са тъй наречените „учени в областта на светлината“, които познават законите на светлината и помагат на учените от физическия свят. Ако те не хвърлят светлина на учените на земята, последните биха останали обикновени работници. Благодарение на светлината, която получават отгоре, те могат да правят изследвания, да изобретяват различни неща. Една опасност има за тях, а именно – тяхната материалистична мисъл. Посредством нея те отклоняват науката от правия път на нейното приложение. Третата категория учени са тия, които живеят и работят в областта на „безсмъртието“. Техните знания се простират до съвършения живот, до живота, който функционира във всички планети. От тях зависи благоденствието на планетите. Те създават условия за развиване на една планета; те могат и да ѝ отнемат тези условия. Те изпращат различни сили, различни течения към планетите, с което ги повдигат или понижават. Това са отвлечени въпроси, които умовете на съвременните хора не могат да възприемат. Те ще минат и заминат покрай тях, без да оставят някаква следа. Тези мисли ще останат в ума им толкова, колкото в ума на страхливия остава идеята за Любовта. Един млад, но страхлив момък, се разхождал в една гора със своята възлюбена и говорил за любовта си към нея. Той ѝ казвал, че е готов за нея и живота си да пожертва. В този момент една мечка излязла насреща им. Момъкът веднага се качил на едно дърво, а оставил своята възлюбена на произвола на съдбата.

Човек трябва да се изучава, да знае докъде е достигнал в развитието си и като говори, предварително да знае какво може да направи. Какво представляват някои хора? – Те са хора на настроението. Където ги духне вятърът, там отиват. Срещате един човек, който се оплаква, че Бог го е изоставил, че хората не го обичат. – Защо? – Защото му се случило някакво малко нещастие. Срещате друг, който се оплаква, че няма разположение, не може да учи, не може да работи. – За да работи, човек не трябва да се ръководи от своето разположение. Вземете пример от войника, който отива на бойното поле. Командирът му е дал заповед да изпълни една задача и той непременно трябва да я реши. Че вятър духал вѐн, че дъжд валил, че голям студ имало, той върви напред към целта, пред нищо не спира. Той не може да се подава на настроения, нито на разположения. Войникът ще каже, че се намира пред големи противоречия. Противоречия съществуват само в неговото съзнание, но нито във външния, обективен свят, нито в самата природа.

Скърбите и радостите на хората не почиват на абсолютна реалност. Че някой изгубил или спечелил някаква сума, това не се отнася до абсолютния свят. Пък и за самия човек те не представляват някаква реалност. Някой е вложил 20,000 лева в една банка. След няколко дни той

чува, че тази банка фалирала. Той започва да пъшка, да страда за вложените пари. На другия ден чете във вестниците, че банката не е фалирала, но спечелила грамадни суми. Той свиква приятелите си на угощение, радва се, че е спечелил. Къде е реалността – в неговата скръб, или в неговата радост? Реални неща са ония, които човек е донесъл със себе си и които ще отнесе със себе си. Щом човек чуе, че банката, в която е вложил парите си, е пропаднала, той трябва да каже: „Господи, дойдох с две празни ръце на земята. В тях са вложени сили, на които разчитам. Благодаря, че ръцете ми не пропаднаха. Банките могат да пропадат и отново да се съвземат, но ръцете ми да не пропадат“. Рече ли човек да се подава на промените, които стават в живота, той навлиза в закона на приливите и отливите. Няма защо човек да се плаши, че някоя банка пропаднала. Все трябва някога една или друга банка да пропадне. Това е в реда на нещата.

Един познат ми разправяше впечатления и преживяванията си от земетресението в Пловдив. Голяма била изненадата на целия град от това земетресение. Всички мечти, всички ламтежи на хората се разрушили. Като започнали къщите да се люлеят, да скърцат, да се събарят тук-там, а земята отдолу бучи, реве, движи се, умът им се взимал. Всеки се оглеждал безпомощно, мислел, че светът се свършва. В един момент човек е готов да се откаже от всичко земно, от всички свои желания, само животът си да запази. „Така – казва той – разбрах цената на живота. Така разбрах кое е истинското богатство. Много нещо научих, много нещо придобих от това земетресение. Мина земетресението, светът не се свърши, но това, което разбрах и научих, никога няма да забравя.“ Наистина, светът не се свърши, но много криви идеи, много заблуждения на хората се свършиха, умряха. За сметка на тях хората започнаха да се стремят към нещо по-възвишено, към нещо трайно.

И тъй, всички хора по лицето на земята трябва да бъдат готови, да не ги изненада някоя вечер Божиата тояга, т.е. великият Божи закон. Животът на земята е изложен на големи промени. Не разбирайте нещата буквално. Не говоря само за земетресения. Аз имам предвид изключителните времена, в които живеем. Ние сме в епоха на големи изненади. Ние живеем в един непостоянен, изключителен век. Изключителни явления, изключителни събития идват. Това не трябва да ви плаши, но будни трябва да бъдете. Професорите на светлината искат да наместят умовете на хората, да смекчат сърцата им и да моделират тяхната воля. Тази е една от великите задачи, която трябва да се реализира. Земята трябва да се пречисти. Пречистването ѝ ще стане с огън. Идва огънят в света. Ако хората не приемат учението на Любовта, огънят ще дойде и ще помете всичко онова, което от хиляди години се е съграждало. Старата култура ще

изчезне, помен няма да остане от нея. Греховете, престъпленията на хората ще изгорят. Които издържат на този огън, те ще светнат, както свети златото, което е минало през огъня на златаря. Които минат през този огън и издържат, те ще сложат начало на новата култура.

Сега, вие трябва да знаете, че всички хора, добри и лоши, ще минат през огън. Не се страхувайте, но будни трябва да бъдете, да минете през огъня и да оцелеете. Който оцелее, той ще се очисти. Чистене е нужно на хората. За мнозина този огън е започнал вече. Страданията, изпитанията не са нищо друго, освен огънят, който идва да пречисти света. Колкото по-големи страдания минава човек, толкова по-силен става. Страданията каляват човека, правят го силен да носи. Някои страдания са действителни, а някои – фиктивни. Каквито и да са страданията на човека, той трябва да издържа. Някой страда, че не е свършил университет. Той може да не е свършил държавен университет, но е свършил житейският. Ако човек е живял на земята 100–120 години, той е свършил не един факултет, но минал е през всички факултети на университета. Не е важно къде и какво е следвал; важно е какво е научил. Ако знанието може да отклони човека от главната цел на живота му, по-добре да отложи придобиването на това знание за по-благоприятни времена. Да придобива някой знания, това е човешко право, което може да се отлага за благоприятни времена, когато човек може разумно да се ползва от него.

Като ви наблюдавам, виждам, че някои от вас са станали много самостоятелни. Добре е човек да бъде самостоятелен, свободен, но затова са нужни известни условия. Свободата се обуславя от известни правила, от известни изисквания. Ученикът е свободен пред учителя си само когато учи добре. Само добрият, светият човек е свободен от общественото мнение. Който иска да остане незасегнат от общественото мнение, той трябва да води добър и свет живот. Какво правят съвременните хора? – Те живеят лек, разпуснат живот и като се намерят в някое общество, започват да си дават мнението за този, за онзи, за разни научни въпроси – минават за учени хора. Какво мнение може да даде някой човек за светлината, за влиянието ѝ върху живите същества? Веднъж дошли на земята, всички живи същества трябва да растат и да се развиват. Същото може да се каже и за човешката душа. Човек трябва да расте и да се развива. Растенето е физически процес, развиването – духовен, а облагородяването – Божествен. Тези три процеса трябва да се извършват едновременно и непрерывно и то не само на физическия свят, но във всички светове. Това значи: Човек трябва да расте и да се развива едновременно и във физическия, и в духовния, и в Божествения свят. Растенето и развиването са два необходими процеса в еволюцията на живота. Когато възвишените същества са създавали света, те са започнали от низшите същества и постепенно са отивали към висшите. Те са използвали материята на

всички живи същества, за да създадат от нея висшите. За пример, те използвали една част от материята на рибите за създаване на птиците. Тези риби, именно, се превърнали в птици. После използвали част от материята на птиците за създаване на млекопитаещи. Част от тяхната материя пък използвали за създаване на човека. Работата на възвишените същества продължава и след човека. Те използват част от материята на хората за създаване на по-висок живот от човешкия. Който разбира този закон, той знае, че не е дошъл на земята за удоволствие, но за работа, да преработи своята материя, която един ден ще даде в услуга на висшите същества. Съзнателният, работливият човек само може да мине в по-висока фаза на развитие. Така е било с всички животни, по-долностоящи от човека. Само ония риби напуснали водата, които били готови да работят за благото на всички живи същества. Същото може да се каже и за птиците, и за млекопитаещите.

Следователно всички живи същества, които работят само за себе си, за своето благо, и до днес се намират в същото положение, в което отначало са били. Хора, които работят само за себе си, ще останат в положението, в което днес се намират. Ако работят съзнателно за Бога, те ще минат в света на учените, които си служат със светлината. – Защо някои ученици остават в същия клас? – Защото не учат. Който не учи, той ще повтаря класа. Задачата на ученика е да учи, да минава от положението на риба в това на птица; от положението на птица в положението на млекопитаещо; от млекопитаещо – в човек, и т.н. Всичко живо трябва да се движи, да върви напред. Не е лошо положението на рибата, на птицата, на млекопитаещото, на човека, но от всички се иска морал, който да издържа на мъчности, на всички бури и ветрове.

Нека у всички остане идеята да вървите напред. И тогава, като видите едно растение или животно, няма да поглеждате към него с презрение, но ще знаете, че и неговото положение е добро. – Кога? – Когато живее и за ближните си, а не само за себе си. Ако живее за себе си, от него нищо няма да излезе. Когато се казва за някого, че е дърво, това подразбира същество, което живее и работи само за себе си. В него няма никакъв стремеж към духовен живот, към служене на нещо по-високо от себе си. За такива дървета, именно, се употребяват брадви и секири. Те насила ще влязат в Царството Божие – чрез брадви и секири.

Сега, аз изнасям тази идея, за да ви послужи като импулс в живота. Каквото и да правите, вие трябва да знаете, че не можете да се противопоставяте на великата разумност, която работи в живота и в природата. Който иска да ѝ се противопоставя, той ще остане в положението на риба, на птица, на млекопитаещо или на обикновен

човек. Не е лошо човек да живее за себе си, но ако иска да расте, да се развива и да се облагородява, той трябва да има правилно разбиране за живота. Когато иска да учи, човек трябва да отиде при някой велик учител, а не при обикновен, невеж учител. Като намери велик учител, той трябва да го слуша. Какво правят някои ученици? Като отиват при своя учител, те започват да му разправят, какви видения, какви откровения са имали. Да разправяте на учителя си за вашите въображаеми видения, това значи да служите на своята гордост и тщеславие. Който има откровения, той не може да остане на земята. Апостолите Йоан и Павел са имали видения и откровения, но в това време са били на небето. Ще дойде някой да разправя, че имал откровение от Бога. Това е заблуждение. Това са картини от духовния свят, но не и откровения. Мнозина се хвалят със своите откровения, но нито един от тях не е казал някаква истина, която да не е писана или изказана преди него. Някой чете Евангелието и казва: „Да се любим! Да живеем според Божиите закони!“ – Това не е нещо ново. Това всеки човек може да каже. Който живее за себе си, и той може да говори, че хората трябва да се обичат, да живеят едни за други, да си помагат, но въпреки това той пак ще си остане в положението, в което първоначално се е намирал. Докато живее със страх за себе си, заекът ще си остане всякога заек. Той се страхува, защото служи главно на себе си. Който не служи на себе си, той е готов да служи на великото в света. Щом служи на великото, той може да има някакво откровение, защото се намира под влияние на „професорите на светлината“.

Какво се разбира под думата „откровение“? – Откровение значи съобщаване с Бога. Днес това е почти невъзможно. – Защо? – Човешкият организъм е така устроен, че нервната му система не е в сила да издържи на Светлината на Божествения Дух. За да влезе в контакт с Бога, неговата енергия трябва да мине най-малко през 10 среди, за да се трансформира така, че да се приеме от Него без никаква опасност. Ето защо, за да получи човек известно откровение и да го разбере напълно, то трябва да е минало през 10 среди, през 10 стъпала: през херувимите, серафимите, ангелите, светиите, гениалните, талантливите, праведните, добрите хора и т.н. След това откровението ще дойде до обикновения, до малкия човек на земята. Един от еврейските пророци казва: „Видях Господа възнесен“. Когато запитали пророците кой е готов да съобщи нещо на царя, той казал: „Аз съм готов да му съобщя всичко, каквото Бог ми каже“. Силен бил този пророк. – Защо? – Защото имал откровение. Като отишъл при царя да му предаде думите Господни, царят заповядал на слугите си да го хванат и да го заведат при него. Пророкът се обърнал към царя с думите: „Да остане ръката ти неподвижна във въздуха!“ Както казал, така станало. След това трябвало царят да се моли на пророка да вземе думите си назад и да освободи ръката му. Кой обикновен човек може да направи това? Кой от

вас, ако го хване стражар, ще може с една дума да направи ръката му неподвижна? Не само че не може да направи това, но отгоре на всичко стражарят ще го набие. Днес не може даже да се говори за откровение. Днес може да се говори само за плащане на карма, но не и за откровение. Тези, които пожелаха да изплатят кармата си, станаха мъченици. Христос им даде ред методи, как да живеят правилно, за да изплатят кармата си и да влязат в правия път.

Пророците пък са хора, които са завършили своето развитие на земята. Истински пророк е онзи, който разбира добре Божественото учение и го прилага. Апостол Павел имаше видения и откровения и след това само можа да каже: „Ако говоря с човечески и ангелски езици, а Любов нямам, нищо не съм“. И тъй, научете се да говорите истината. Не преувеличавайте, нито намалявайте нещата. Изнасяйте нещата така, както са. Някой има някаква слабост и ще я прикрива, ще я намалява, ще я оправдава. Няма защо да се оправдавате. Кажете истината така, както е, и не се страхувайте. Само Истината може да направи човека свободен. Ако човек не може да се изповяда пред себе си, пред другите никога няма да се изповяда. Важно е човек да бъде искрен пред себе си. Не може ли да направи това, той не може да очаква никакви резултати. Смирение се иска от човека. Мекота се иска от човека. Има ли тези две качества, той ще има търпение да понася всичко. Това значи да се подчини човек на Божественото в себе си. И тогава, колкото и да го нападат отвън, той ще понася всичко с радост. Така са живели едно време мъчениците. Не е лесно човек да стане светия. Който иска да стане светия, той трябва да обича Истината, да се стреми към нея. Така само той може да се приближи към Бога. Казано е за Бога: „Възлюбил е истината в човека“. Следователно, дойдете ли до човека, обичайте истината в него, която е вложена от Бога. Че някой постъпил неправилно, че сгрешил, не се спирайте върху това. Спирайте се върху доброто в него и вървете напред.

Това значи да обича човек Истината, да обича разумния живот, които носят свобода за човешката душа. Човек не трябва да се страхува от Истината. Направи ли някаква грешка, той трябва да е готов да я изправи. Първо ще се изповяда пред Бога и после ще се заеме да я изправи. Изправяйте грешките си, а не се извинявайте за тях. Много пъти може да греши човек, но трябва да изправя грешките си. Някои грешки мъчно се изправят, но човек трябва да постои, да работи върху себе си, докато ги изправи. Злото, като елемент, съществува в живота. Каквото и да правите, вие не можете да го избегнете. Дойде ли злото при вас, разгледайте го внимателно и го използвайте. Мнозина са се борили със злото, но никой не го е победил. Злото няма да изчезне, нито може да се победи, но може да се впрегне на работа. Едни по-лесно се справят със

злото, а други – по-мъчно. Мъчно или лесно, в края на краищата човек трябва да знае, че злото е непобедимо. Много методи има, които вие може да приложите по отношение на злото, но от поведението ви, от вашата любов към Истината, към учението зависи да ви ги дам, или не. Аз съм от ония земеделци, които не хвърлят семената си напразно. Ако тази година няма добри условия за тях, ще ги задържа за идната година. Божественото семе, Божествената енергия не може и не трябва да се прахосва. Ако няма добри условия за сеене, аз ще сложа житото в хамбара, докато условията се подобрят. Който иска да има успех в живота си, той трябва да прилага този метод. Като работите по този начин, вие ще дойдете до вътрешно познаване на нещата.

Мнозина питат дали ще се познават, като отидат в онзи свят. – Всичко зависи от Любовта. Ако имате Любов помежду си, ще се познавате. Без Любов хората не могат да се познават. Любовта е основа на всичко. Това се отнася и до този, и до онзи свят. Който има Любов, той ще познава хората и външно, и вътрешно. Който няма Любов, той ще ги познава само външно. Искате ли правилно да се развивате, трябва да имате Любов. Някои хора съхнат по липса на влага, на топлина, на светлина в себе си. Любов липсва на съвременните хора. Единственото нещо, което може да внесе у човека и влага, и топлина, и светлина, това е Любовта. Има ли Любов в себе си, човек ще прогледне за всички неща. Ако е ученик, и буквите, и числата ще оживеят за него. Какво нещо представлява живата буква, живото число? Всеки човек, който живее в света на светлината, представлява жива буква, живо число. Понеже минавате за учени хора, нека всеки за себе си определи каква буква и какво число представлява. Засега това е тайна, която в бъдеще може да се открие. Който може още в този живот да намери своето число, той ще разреши една от великите социални и културни задачи на живота. Да определите вашето число, това значи неочаквано да получите наследство от десет милиона лева. Ако сте разумен, с това число ще разрешите много положения. Магическа сила се крие в числата! Да имате десет милиона лева на разположение, това значи да имате къщи, имоти, приятели. Какви по-големи богатства от тези? Всички хора се подчиняват на десетте милиона. – Защо? – Живо число е то. Следователно, ако в едно число се крие такава сила, колко по-мощно нещо представлява човешкият характер! Когато човек проникне в силата на числата, професорите на Светлината ще му разтворят вратите на своя университет. Отвори ли се за човека поне една от вратите на този университет, той ще влезе в него с колесница, както пророк Илия влезе на небето. Който не разбира живите числа, той дълго време ще обикаля вратите на този университет, но никой няма да му отвори. За да влезе в университета на Светлината, човек трябва да има Любов в себе си. Любовта разрешава всички въпроси. Ако майката не обича детето си, тя нищо няма да му даде. И ако детето не обича майка си, нищо не може да получи от

нея. Майката трябва да обича детето си и детето трябва да обича майка си. Такива трябва да бъдат отношенията между човека и Бога. Ако Бог не ви обича, ако и вие не Го обичате, нищо няма да се ползвате. Вън от Любовта всичко е илюзия.

Какво представлява числото 13, от което хората се страхуват? Числото 13 представлява дом без майка. Дом, в който майката отсъства, не може да бъде щастлив. Числото 13 има още по-широк смисъл. То представлява онази свещена идея, която храни човека. Без свещена идея в себе си човек не може да бъде щастлив. Значи човек без идея, търговец без пари, професор без мнение, цигулар без цигулка, учител без ученици не могат да бъдат щастливи. Тази е причината, задето хората се страхуват от числото 13. За да не се страхува от това число, човек трябва да знае начина, по който може да трансформира енергиите му. Когато невидимият свят иска да преобрази човека, поставя го под действието на числото 13. Христос имаше 12 ученика, а Той беше тринадесетият. Но в края на краищата евреите Го качиха на кръста. Тази е причината, поради която хората се страхуват от това число. Единицата, т.е. числото едно, е строго число. То руши всичко, което е създадено. Привидно то няма милост към нищо. Дойде ли до дървото, то ще го постави при условия да окапят всичките му листа и като види страданията му, казва: „Не се безпокой, нови листа ще ти израснат“. Някой човек плаче за един окапал лист. Няма защо да плаче за окапалия лист. Един ще окапе, но вместо него ще израснат стотици нови. Ако едно слънце изчезне, друго ще се яви. Ако стоиш на пътя на единицата, тя няма да ти каже да се отместиш. Ще мине през тебе, ще те направи на каша, но след време от тази каша ще изработи нещо хубаво, нещо велико. В този смисъл казваме, че числото 13 е строго и няма милост към нищо. То руши, но същевременно създава. Единицата представлява целокупността на Битието.

И тъй, искате ли да се справите с енергиите на числото 13, сложете Любовта за основа на живота си. Този ключ работи навсякъде. Този ключ действа като положителна и отрицателна сила. У едни хора Любовта събужда мекота, у други – омраза. Забелязано е, че ако няколко души ви обичат, един непременно ще ви мрази. Ако 9 души ви обичат, десетият ще ви мрази и по сила омразата му ще се равнява на любовта на деветимата. Съвременните хора говорят за Любов, прилагат я, но нямат резултати. – Защо? – Те не знаят истинското положение на нещата, вследствие на което се разочароват. Някои хора имат големи тръби, през които Любовта им минава, но токът на тяхната любов е слаб, едва тече. Който гледа отвън, той очаква да получи много любов от тези тръби, но получава малко. Други хора пък имат много любов, но тръбата им е малка, вследствие на което често стават пропуквания и изтичане на любовта. И в единия, и в другия

случай хората не са доволни нито от своята любов, нито от любовта на ближните си и се разочароват. Какво трябва да направят, за да избегнат тези разочарования? – Да поправят канализацията си. Първите трябва да сложат тесни тръби, според силата на любовта си, за да не се лъжат хората в любовта им. Вторите пък трябва да разширят тръбите си, за да не се пукат и да не изтича любовта им навън. Първите хора се наричат материалисти, светски, а вторите – духовни. Кое от двете положения е за предпочитане? В икономическо отношение духовните хора са по-умни, понеже изразходват малко пари за тръбите, но те не дават простор на любовта си. Заблуджението на материалистите седи в това, че като пускат любовта си през широки тръби, те мислят, че тя ще се увеличи. В края виждат, че любовта им не се е увеличила, а разходите за тръбите вървят. Съвременните духовни хора искат да проявят любовта си, но като нямат методи и средства за това, те се задоволяват с тръбите, които имат. Да обичаш някого, това значи да го нагостиш, да удовлетвориш нуждите му, да му придадеш нещо. Като не знаят по какъв начин да приложат любовта си, хората се натъкват на ред нещастия и грешки. Дойде ли до приложение на Любовта, човек трябва да бъде съвършен. Само съвършеният човек може да изпълни закона на Любовта. За несъвършения човек Божията Любов носи големи разочарования и нещастия. Ако Любовта посети несъвършения, тя първо му отнема свободата. Всички хора ще се съберат около него, ще му искат нещо и като не знае как да се справи с тях, как да ги задоволи, той ще се почувства стеснен, ограничен.

Един велик музикант, композитор, се разхождал един ден край морето, усамотен и задълбочен в своята музика. Една красива мома се приближила към него, прегърнала го и го целунала. – „Как смеете да ме безпокоите? Как си позволявате да нарушавате реда?“ – „Извинете, господине, аз целувам музиката, а не вас. Ако не виждах изкуството във вас, не бих спряла погледа си върху вашата личност.“

Ето защо, същественото в живота е Любовта. Как, по какъв начин ще се изяви тя в човека, това е друг въпрос. Някъде тя може да се изяви във форма на изкуство – музика, поезия, художество; другаде – във форма на наука, философия и т.н. Много са формите на Любовта. Като знае това, човек ще разбере кое е онова, което обича у човека, и ще се освободи от заблудженията, които го спъват. Само Божественото у човека може да се обича. Днес хората мислят, че знаят много, че всичко могат да направят, защото не съзнават, че мощното у тях е Божественото, че тяхната сила е в зависимост от Божественото начало. Те са толкова по-силни, колкото повече са дали ход на Божественото в себе си. Дават ли ход само на човешкото в себе си, те постоянно ще се натъкват на измами и заблуджения. Тази е причината, задето някой мисли, че е силен, учен,

голям, а като се подложи на изпитание, вижда, че се е лъгал. Той мисли, че е голям, но като се примири, вижда, че височината му едва достига 160 сантиметра. Мисли, че е силен, но като му дадат да носи чувал от 40–50 килограма тежест, едва го дига. Мисли, че е учен, че много знае, но като прочете някоя голяма книга, едва запомня от нея няколко мисли. Като му прочетат някой стих от Евангелието и го накарат да го повтори, вижда, че не го е запомнил. Като станат религиозни, някои хора се оплакват, че паметта им отслабнала, че мозъкът им се уморил. Каква религия е тази, която става причина за отслабване на паметта или за уморяване на човешкия мозък? Ние не се нуждаем от хилави, от слаби хора. Ако е въпрос за религия, истинска религия е тази, която прави хората по-умни, по-паметливи, по-силни по ум, по сърце и по воля. Това значи религиозен човек. Това значи истински духовен човек.

Като ученици, стремете се да вървите напред, да не се занимавате с дребнавости. Дойдете ли до числата, изучавайте техния вътрешен смисъл. Изучавайте ги като живи числа. Имате, за пример, дробите една втора и една десета. Ако ги разгледате външно, вие ще кажете, че една втора е по-голяма от една десета. Обаче това не е достатъчно. В живата математика тия числа имат и друг смисъл. Според вътрешния им смисъл те могат да се прилагат на съответни места. Ако разгледате дробите в музиката, ще видите, че там те се различават по трайност. Половината нота трае повече от осмината, но често последната дава по-голям израз, отколкото половината нота. Някога половината нота дава по-голям израз в сила. Ние говорим за числата като живи сили, като израз на енергия. Малките числа представляват малките усилия, които човек прави в живота си. Малките усилия се придружават с изразходване на малка енергия, но резултатите им са големи. Запалването на клечка кибрит изисква малко усилие, но тя може да произведе голяма топлина, може да предизвика голям пожар. Малките усилия произвеждат големи резултати. Причината за тия резултати не е в самото усилие, нито в предмета, с който си служим, но в разумното същество, което прави усилие. Колкото по-малка е клечката кибрит, толкова по-голяма разумност ще се приложи. Колкото по-голяма е клечката, толкова по-малка разумност ще се приложи.

Същият закон се изважда и при изучаване на човешките прояви. Забелязано е, че колкото по-дебели и по-груби са космите на човека, толкова по-слаба е интелигентността му. Колкото по-дебели и по-груби са космите на човека, толкова по-грубо, по-необработено е сърцето му и толкова по-груба е волята му. И обратно: Колкото по-тънки и меки са космите му, толкова по-голяма е интелигентността, по-благородно е сърцето и по-възпитана е волята му. Значи между космите на човека и неговия характер има известно съотношение. Който разбира този закон, достатъчно е за него да пипне косата на човека, за да се произнесе за

характера му. Когато косата на човека не се подава на волята му и постоянно стърчи нагоре или се разпилява настрана, това показва, че той е силно електрична натура. Колкото по-мека и по-податлива е косата му, толкова той е по-магнетичен. Такъв човек се примирява лесно с хората. Който не се примирява лесно с хората, той има повече електричество в себе си, отколкото магнетизъм. Магнетичният човек обича да дава. Ако има един хляб и срещне няколко души, които не са яли три дни, той ще се поразговори с тях и ще ги покани да седнат заедно да ядат. Ще отвори торбата си и ще им предложи от своя хляб. Той не чака да му искат, нито да го насилват да даде. Щом има, той доброволно дава.

И тъй, който служи на Божественото в себе си, той всякога е готов да отвори торбата си и да раздели благото си със своите ближни. Той не дава възможност да се похули Божието име. Отваря торбата си и дава. Щом сподели благата си със своите ближни, торбата му отново се пълни. Божията Любов пълни торбите на хората. Тя раздава благата на света. Като дадете нещо на човека, не му говорете за това, което сте направили. Оставете доброто да говори само за себе си. Речете ли вие да говорите за него, ще развалите хубавото, което сте направили. Да говорите с думи за доброто, това е външна страна на живота, която разваля красивата, вътрешната страна. Пазете се от празни думи, с които можете да престъпите Божиите закони. Когато човек престъпи някой от великите закони на живота, Духът се оттегля от него, докато изправи грешката си. Някой има известна дарба или някакви видения, но започне ли да разправя на хората какво е постигнал, дарбата, виденията му веднага изчезват. Ако днес много хора губят своите дарби и способности, това се дължи на факта, че те продават Божественото в себе си. Божественото не се продава. Ако музикантът свири за пари, той има право да задържи за себе си само толкова, колкото му са нужни за прехрана, а останалите да раздаде. Рече ли да задържи всичко за себе си, той ще изгуби и онова, което природата му е дала. Същото се отнася и до поета, до учения, до философа. Има дарби и способности у човека, с които не е позволено да злоупотребява. Има хора, на които не е позволено никакво отклоняване от Божествения закон. Като знаете това, вие ще разберете защо идват противоречия и нещастия в живота ви.

Сега, като слушате да се говори така, ще помислите, че сте останали назад в развитието си. – Не е там въпросът, но вие трябва да съзнавате, че много работа ви предстои да свършите и да се стегнете да работите. Ще кажете: „Лесно се говори, но мъчно се постигат нещата“. Всяко нещо е лесно, когато се знае, а мъчно, когато не се знае. Когато човек е богат, лесно нарежда работите си; когато е сиромаш, мъчно ги нарежда. Обаче, като сиромаш, именно, той трябва да знае причината за своята сиромашия и да работи, докато я отстрани. Сиромашията показва, че в миналото си някога

човек не е спазвал великите закони. Той е ял, пил, за нищо друго не е мислил и днес носи последствията на своя минал живот. Ето защо, дали човек е сиромаш, болен, слаб или невежа, той трябва да знае, че това му е дадено като условие за работа, за да изправи грешките на своя минал живот. Щом съзнае това, той трябва да се изповяда пред себе си, а не пред хората, и да започне да работи. Всички хора се намират под един общ знаменател. Следователно всеки трябва да бъде искрен пред себе си, да се изповяда вътрешно и да се чувства задължен и отговорен главно пред Бога. Той трябва да има отношения към професорите на Светлината, към своите напреднали братя, които имат желание да му помагат.

В пътя на своето развитие човек минава през три фази. В първата фаза на развитието си човек започва добре, свършва зле. Отначало той живее като праведен, като невинно дете, а свършва като грешник. Това е присъщо на човешкия живот. Във втората фаза на развитието си човек започва зле, свършва добре. Отначало животът му е пълен с нестоди, с мъчности, с страдания, но колкото по-навътре влиза, животът му се усмихва и той свършва с радост. За пример, един ангел слиза на земята, за да води една грешна душа, да я изчисти и обърне към Бога. Ангелът тръгва подир човека, тихо му говори, съветва го как да живее, какво да прави, но човекът не го слуша, върви по пътя на своите низки желания. Ангелът го следва, мисли какъв метод да приложи за повдигането му. Приложи един, втори метод – никакъв резултат. Най-после, успява по някакъв начин да го повдигне малко. Той върви напред, човекът подир него. Дойдат до едно място, човекът кривне в друга посока и ангелът се връща, следва го. Ден след ден, година след година минават, докато този човек обърне внимание на своя ангел, подаде му ръката си и двамата тръгват напред. Ангелът се радва и цялото небе се радва, че е спечелена една душа. Тогава ангелът се връща на небето, доволен, че е завършил задачата, която му била дадена. В третата фаза на развитието си човек започва добре и свършва добре. Той живее в идеалния, в Божествения свят. Следователно човек започва добре, свършва зле. Ангелът започва зле, свършва добре. Бог започва работите си добре и ги свършва добре.

Днес повечето хора си служат с методите на човешкия живот – започват добре и свършват зле. Един ден, когато вземат поука от човешкия живот, те ще започнат с търпение да прилагат един, втори, трети метод, докато се домогнат до ангелския живот.

Тогава те ще започват зле и ще свършват добре. През това време ще минават през големи обезсърчения, но ще вървят напред. Докато човек в пътя на своето развитие постоянно пада и става, той няма право нито себе си да съди, нито другите. Само онзи може да се произнася за човека, който

има отношения към него, който го ръководи. Казано е в Писанието: „Не съдете, за да не бъдете съдени!“ С други думи казано: Който не ръководи една душа, той няма право да я съди. Ако я ръководи, само тогава има право да каже Истината.

В заключение на всичко казано досега, мнозина ще се обезсърчат, ще помислят, че нямат вяра, нямат любов в себе си. – И вяра имате, и любов имате, но вярата и любовта ви трябва да растат. Знанието на ученика от първи клас не е знание на ученика от втори, трети, или четвърти клас. Знанието на ученика от четвърти клас не е знание на ученика от пети, шести или седми клас на прогимназията, нито знание на ученика от гимназията. Знанието на абитурента не е знание на студента, който свършва университет. И след университета човек придобива още знания – знания на живота. Както придобиването на знанието е вечен процес, така и придобиването на вяра, на любов е вечен процес. Който мисли, че неговата вяра и любов са достатъчни, той сам се поставя в ограничения. Ако мисли, че е завършил развитието си на земята, нека отиде между професорите на Светлината, няма какво да прави между хората. Щом мисли, че е свършен, ще го вземат на небето. Който съзнава, че е дошъл на земята да учи и да се развива, той трябва да учи, да работи, да се моли на Бога да просвети ума му, да облагороди сърцето му, да усили волята му, паметта му, вярата му, да оправдае своето съществуване и да реши задачата, за която е дошъл.

За следващия път извадете всички практически правила от тази лекция и се опитайте да ги приложите в живота си. Тези правила представляват нова струя, която прониква в съзнанието ви и прави живота ви красив, смислен.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на 16 май 1928 г., София, Изгрев.

РАСТЕНЕ И РАЗВИТИЕ

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Размишление

Кои неща са реални и кои – отвлечени? Гладът, например, реално нещо ли е? – Реално. Гладният усеща особено състояние, липсва му нещо, затова търси начин да се освободи от това състояние. За да се справи с глада, човек прибегва до кесията си, или до хляба. И кесията с парите, както и хлябът, са реални величини, които задоволяват глада. – Защо съществува гладът? – Това е друг въпрос. Ще кажете, че съществуването на глада е противоречие. Дали е противоречие, или не, това не е важно – той трябва да се задоволи. И музикантът се оплаква от лошите струни на цигулката си, но трябва да ги смени с нови, хубави струни. Лошите струни са противоречие за него, но той трябва да се справи с противоречието си. Задача на човека е да се справя с противоречията си. Ако не може да се справи с тях на физическия свят, той не расте; ако не може да се справи с противоречията си в духовния свят, той не се развива. Който не расте, не може да се развива.

Растенето е процес, свързан с формите. Само формите могат да растат и да се развиват. Формата е свързана с растенето, а развитието – с движение. Развитието има отношение към духовния свят, а растенето – към физическия. Това са две величини, които играят роля в човешкия живот. Ако не расте и не се развива в най-слаба степен, човек всякога ще бъде недоволен, ще чувства празнина в живота си. Тук имат смисъл поговорките: „Камък, който се търкаля, не може да послужи за основа на зданието“, „Падналият от дървото лист не носи живот в себе си“.

Всички говорят за живота, искат да живеят. Това желание е естествено, но добре е същевременно да изучавате живота, проявен във всички форми, даже и в елементите, дето се проявява във вид на сродство или стремеж. Като изучавате живота на формите, естествено дохождате до тяхното растене. Растенето подразбира увеличаване на формите. Обратният процес на увеличаването е намаляването. Значи формите се намаляват и увеличават. Това са два закона, които имат приложение в целокупния

живот: в икономическия, обществения, семейния и индивидуалния. Запример, когато държавата иска да закрепи финансовото си положение, тя намалява разходите на бюджета. Бедният, в желанието си да задоволи своя глад, е доволен на малкото. Той иска малко хляб. Ситият, обаче, иска много. Гладният изучава закона на смаляването, а ситият – закона на увеличаването. Ако първият се оплаква от условията и не прилага закона на смаляването, природата ще го ограничи още повече. И при благоприятните, и при неблагоприятните условия на живота човек еднакво се учи. При неблагоприятните условия той изучава закона на смаляването, а при благоприятните – закона на увеличаването. И при едните, и при другите условия има противоречия, но те не трябва да се примиряват. Справяйте се с противоречията, изучавайте ги, но никога не ги примирявайте. Могат ли бреговете на реката да се примирят? Ако се примирят, водата ще излезе от коритото си и ще залее околността. Природата не позволява да се примиряват противоречията. Реката ще върви в пътя си, а вие ще я изучавате.

Представете си, че ви назначават на служба в една голяма градина. Работата ви се състои в това, цял ден да вдигате и слагате една голяма дръжка. Вие веднага изпадате в противоречие и се запитвате недоволно: „Какво ще направя с тази дръжка? Само време ще губя“. Не бързай, имай търпение, ще видиш какво ще излезе от вдигането и слагането на дръжката. Тя е свързана чрез тръби с един дълбок подземен извор. Като вдигаш и слагаш дръжката, ще потече вода. Няколко дни наред водата ще тече и ще полее цялата градина. След това ще оставиш дръжката и ще вземеш мотиката, да разкопаеш градината. Като свършиш и тази работа, ще видиш плода от своето усилие. Плодните дървета ще дадат добри плодове, зеленчуците – също, и в края на краищата господарят ще определи заплатата ти. Трудът, който си положил, определя благосъстоянието на плодните дървчета, на господаря ти, а най-после – и твоето. Както виждате, едно противоречие, разумно използвано, дава добри резултати за всички. Следователно, когато се оплаквате от противоречията си, казвам: Движете дръжката бавно, спокойно и съзнателно. Ще потече вода, ще полее дърветата и скоро ще видите плода на своя труд.

Какво представя дръжката в човешкия живот? – Волята. Докато човек прилага волята си разумно, планомерно, съзнателно и с търпение, животът ще тече правилно и хармонично. Хармонични трябва да бъдат движенията на ръката! Ако волята на човека не е свързана с буталото, ако съзнанието му не е будно и ако не разбира основния закон на живота, той няма да получи никакъв резултат. Той ще вдига и слага дръжката механически, без да потече вода, т.е. без да се прояви животът. Ако не потече водата, откажете се от дръжката. Ако храната, която употребявате,

не дава добри резултати, откажете се от нея. Същият закон се отнася до чувствата и до мислите на човека. Следователно, ако постоянно се натъквате на едни и същи чувства, без да имате никакъв резултат, откажете се от тях. Да се откажете от едно чувство, това значи да го пожертвате, както жертвате низшето за висшето. При това, ако жертвоприношението ви не даде никакъв резултат, то не е разумно. Разумна жертва е тази, която се приема. Не се ли приеме, тя не е на място. Жертвата има отношение към висшите същества. Тя представя тяхната храна.

В старо време жертвоприношението се изразявало в различни форми. Клали са животни, птици. Някъде, за да омилостивят божествата, хората сами се ранявали. Така постъпват днес и децата, и възрастните. Жертвоприношения, с които човек пакости на себе си, са неразумни. Някой се обезсърчава, обезверява, животът му се обезсмисля и той не прави усилия да се освободи от тези състояния. С това той мисли, че ще умилостиви Бога и разумните същества, които ще му се притекат на помощ. Не е позволено на човека сам да си пакости. Той трябва да се примирява с условията, да трансформира състоянията си. Човек трябва да бъде разумен в своите постъпки. Той не може да прави, каквото иска. Ако си позволи да прави, каквото си иска, той ще носи последствията на своята неразумна свобода. Някой иска да бъде поет или философ, за да се прочуе, да има уважението на всички хора. И това е възможно, но той трябва да е работил върху себе си, да му се дадат благоприятни условия. Поетът, философът, ученият, музикантът се проявяват при добри условия. Под „добри условия“ разбираме тези, при които човек може да расте и да се развива. Това значи да се прояви човек и да бъде признат от хората. Когато говорим за добри и лоши условия, не разбираме само външните условия, но и вътрешните. Външните и вътрешните противодействия не подразбират лоши условия. Великите хора са имали големи спънки и противодействия, но чрез тях те са расли и са се развивали. Без мъчнотии и страдания няма растене, няма условия за развитие. Лошите условия и препятствия в живота помагат за развиване на благородното и възвишеното в човека. Те стават причина да напуснете стария живот и да влезете в новия.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на 18 май 1928 г., София, Изгрев.

1928_05_20 Той дойде при Пилат
неделна беседа

ТОЙ ДОЙДЕ ПРИ ПИЛАТА

„Той дойде при Пилата и поиска тялото Исусово.“
(Лука 23:52)

Съвременният живот е живот на реликсии. на остатъци. В съвременния свят умрелите се изпращат с по-голямо тържество, отколкото се посрещат живите, които идат на земята.

Прочетете 105 Псалом, да видите, че човечеството и до днес се намира пред несбъднати идеали. Псалмопевецът пише, че Господ е дал много нещо на евреите, дал им е много обещания, въпреки това ние виждаме, че от три хиляди години насам еврейският народ е така тласкан по лицето на земята, както никой друг народ. Какъв смисъл има този Псалом за евреите? Ако се разглеждат нещата буквално, мнозина ще запитат: „Какъв смисъл имат тия обещания, както всичко това, което Бог някога е правил за евреите, щом от толкова години те са подложени на такива бури и изпитания? Според тях ще излезе, че този Псалом не е верен. Обаче, той е верен само за избраните. Всички тия знамения ще дойдат за в бъдеще на земята, а някои от тях вече идат. Щом Бог е обещал, че ще спаси своите възлюбени, един ден земята ще се превземе, и Той ще я предаде на избранниците си. Засега земята е в чужди ръце. Под чие владичество е сега земята, няма да обяснявам, но казвам: тази истина не може днес да се открие на човечеството, защото неговото съзнание не е така развито, да може правилно да я разбере и възприеме.

За да разберете, доколко вашето съзнание е пробудено, излезте вечерно време въвн и наблюдавайте звездите по небето. Ако съзнанието ви е развито, всички тия звезди, които блещукат по небето, като малки запалени свъщици, ще бъдат за вас обширни светове, каквито са в същност. Не е ли пробудено съзнанието ви, тия звездички ще останат за вас малки, светли точки, каквито ги виждате отдалеч. Който човек и да ги наблюдава от земята, няма ли развито съзнание, не ще може да ги схване в тяхната действителна големина.

„Той дойде при Пилата и поиска тялото Исусово“. Вие ще кажете: „Какво от това, че Никодим дошъл при Пилата да иска тялото Исусово?“ – Това показва, че всички съвременни хора обичат реалния свят. Реалният или материалният свят е свят без любов. Той е съставен от труповете на милиарди възвишени на времето си същества, които са живели преди

милиони години в безконечните вселени. Този свят представлява мъртва материя или материя на спящи същества, разхвърляни по цялата вселена. Почвата, върху която днес стъпвате, е посята от труповете на тия възвишени същества. Ако един ден тия същества се събудят и се изправят пред вас с всичкото си величие, от вас помен няма да остане. Те ще ви кажат: „Не знаете ли, какви божества сме ние? С какво право тъпчите отгоре ни?" Вие тъпчите спокойно върху земята и казвате: „Земя, пръст е това, която се е образувала от разлагането на неорганически вещества и гниенето на органически, като листа, корени и клончета на дървета, животински остатъци и т.н." Питам: как се образуваха тия листа? Отде взеха те своята материя? Едно време материята, от която се създаде земята, е била разпръсната из цялото пространство, и тогава тя е заемала по-голям обем отколкото е обемът на слънчевата система днес.

Питам: какво ще схванете от това с вашето съзнание? Защо трябваше земята да се смали толкова много, да стане такава малка топка, каквато я виждаме днес? Защо трябваше да се явим и ние на земята, да разглеждаме редица социални и научни въпроси, като, например, въпросите: защо е създадена земята, защо сме дошли да живеем върху нея и т.н.? Ако човек може да си отговори ясно, положително, защо е дошъл на земята, той е разрешил един кардинален въпрос. Това, което Бог е разрешил в себе си, и ние трябва да разрешим. Щом разрешим въпроса, защо е създаден светът, ние ще станем като Бога и Едно с Него. Искате ли да разрешите тази велика задача извън Бога, като се индивидуализирате, или като личност, или като божество, отделно от Бога, и цялата вечност не ще бъде в състояние да ви достави нужното време, за да я разрешите.

„Той дойде при Пилата и поиска тялото Исусово?" Защо беше нужно на Никодима това тяло, когато Христовият Дух е вече отлетял? При това, Христос каза на учениците си: „Ако не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, няма да имате живот в себе си". Мнозина от Неговите ученици, като чува това, съблазниха се и рекоха: „Жестока е тая дума. Кой може да я слуша?" И казваше им Исус: „Затова ви рекох, че никой не може да дойде при мене, ако не му е дадено от Отца ми". От това мнозина от Неговите ученици се повърнаха назад и не ходеха с Него. Тогаз рече Исус на дванадесетте: „Дали искате и вие да си идете?" Симон Петър му отговори: „Господи, при кого да идем? Ти имаш думи на живот вечен, и ние повярвахме и познахме, че Ти си Христос, Син на Бога живаго". Тогава Христос им каза: „Не разбирайте нещата буквално. Словото, което проповядвам, това е моята плът и кръв".

От две хиляди години насам съвременното християнство върви все по пътя на 70-те ученици, които се съблазниха от думите Христови и Го напуснаха.

Никодим все още продължава да търси тялото на Христа, разпитва, де е ходил Христос, де се намира сега Неговото тяло и т. н. От 2000 години насам съвременното християнство, като Никодима, отива в Палестина да се покланя на светите неща, да ги превзема, без да му дойде на ум да приложи Христовото учение в себе си и да разбере, какво значи възкресение. Докато човек е пълен с неестествени желания в себе си, той не може да намери Истината. Неестествените желания, според теорията на германския учен Луи Куне, представляват натрупана полуорганична материя в организма на човека. От натрупването на тия полуорганични вещества в организма на човека, тялото му започва да затлъстява, да надебелява: лицето, вратът, коремът му надебеляват. От натрупването на тази излишна материя по тялото, човек започва да се задушавя, трудно се движи, запъхтява се лесно и казва: „Тежък, лош е моят живот.“ Такъв пълен човек може да се уподоби на добиче, много натоварено, което едва се движи под тежестта на своя товар. По същия начин човек често изпада в живота си пред редица неестествени желания, които създават в него тия неестествени натрупвания, наслоявания. Тези последните са причина за много от нещастията на неговия живот. Човешкият ум може да се натрупа; човешкото сърце може да се натрупа; човешката воля може да се натрупа. С какво? – С неестествени желания, които не могат да се реализират. Защо не могат да се реализират? – Защото тази материя, която се натрупа в организма, е полуорганическа и не може да се използва от него. От такива натрупвания, именно, се създава болестта „артериосклероза“, която се явява повече във възрастните хора.

Аз наричам тази болест „циментова мазилка“. Човек трябва да разбира свойствата из тази циментова мазилка, ако иска да се предпази и лекува от нея. Ако дадете на едно малко дете цимент и вода и му кажете да си поиграе с тях, какво ще направи това дете? – То ще вземе циментовия прах, ще го залее с вода, ще направи от него каша и ще постави крака си в кашата. Поседи ли кракът му няколко часа в тази каша, ще се втвърди и не ще може да го извади оттам. Също такива желания, със свойства подобни на циментовото брашно, се срещат и у човека. Докато човек не е забъркал още циментовото брашно с водата, той е свободен. Даже и след като забърка циментовото брашно с водата, но не си е турил крака в тази каша, той е още свободен. Обаче, тури ли си веднъж крака в циментовата каша, тя започва постепенно да го вързва, да го вцепенява. В първо време желанието на човека може да е хубаво, красиво, но после, след като тури крака си в него и поседи така няколко часа, то започва да го вързва. За да се освободи този човек от това ограничително условие, трябва да дойде отвън друг някой с длето, с чук, за да го освободи и развърже от тази циментова каша.

На съвременните учени хора паралелно с изучаване живота на мравите, пчелите, предстои да разрешат основния въпрос на човешкия живот, въпроса за тази вътрешна неестествена материя в организма, която вцепенява, втвърдява идеите, желанията и волята на човека. Няма по-страшно нещо от това, когато човешките мисли, чувства и желания се втвърдят, т.е. кристализират. Някой казва: „Аз искам да кристализирам!“ Казвам: няма по-страшно нещо от кристализиране на мислите, чувствата и желанията на човека! Който не разбира това нещо, той си го представлява леко и го желае.

„И отиде Никодим при Пилата да поиска тялото Исусово“. Защо му беше нужно това тяло? – За реликви. В миналото, както и сега, много хора търсят някакви останки, спомени от велики хора, от светии, за да могат да ги използват като лекарства, или да правят с тях някакви чудеса. Срецам някой човек носи кръстче, направено от дървото, на което Христос бил разпнат, и казва: „Това кръстче има особена свойства: тури ли се в прясно мляко, веднага го подквасва“. Казвам: аз зная една течност, от която, като капна няколко капки в млякото, то веднага се подквасва. Питам: каква разлика има тогава между дървеното кръстче и няколкото капки от течността, щом и двете еднакво подквасват млякото?

И тъй, всички вярвания, всички мисли и чувства, които служат за облагородяване на човешката душа, са естествени вярвания, естествени мисли и чувства. Всички ония мисли, чувства и желания, които спъват човешкия прогрес, отъпяват човешкия ум и отслабват човешката воля, те са останки, които кристализират мислите, чувствата и желанията на човека. Питам: какво ще бъде положението на човека, ако в духовния му живот поставим такава основа, каквато поставят хората на къщите? В духовния свят човек не трябва да има никаква къща, никакъв дом, никакво училище, никаква служба, никаква религия – нищо не трябва да има. Ще кажете, че това е противоречие, че това е афоризъм. Представете си един дом от десет члена – родители и деца. Какво ще бъде положението на този дом, ако всяко дете пожелае да има отделна къща, свои деца и т. н.? Докато децата в един дом са още деца, с детински желания, не мислят за своя къща, за свои деца, този дом, тази фамилия може още да съществува. Започнат ли, обаче, и децата на този дом, на тази фамилия да искат, всяко за себе си, отделна къща, свои деца, тази фамилия умира вече. Представете си, че едно десетгодишно момиченце и едно дванадесетгодишно момченце пожелаят да си направят своя къща, да се отделят от родителите си и да живеят свободно, какво ще стане с тях? Какво ще стане и с цялата фамилия? Наистина, фамилията трябва да се разширява, но правилно. В природата съществува само една фамилия. Страданията и нещастията в света се дължат на това, че всеки човек желае да създаде свой дом, да стане

баща или майка. Казвам: светът страда от много бащи и майки, че не знае кого от тях да слуша. Майката вълчица казва на своя син: „Синко, ще отидеш до някоя кошара, ще прескочиш вътре, ще грабнеш едно от младите и хубави агънца и ще го донесеш да си похапна." Майката лисица казва на своите деца: „Ще отидете в някой курник, ще се промъкнете до най-тлъстата и едра кокошка и ще ми я донесете. Аз затова, именно, ви отгледах, да ме храните на стари години." Майката змия казва на младите си змийчета: „Ще отидете до най-близкото благо, ще хванете за крака една от тлъстите жаби и, независимо от това, дали кряка, или не, ще ми я донесете да си хапна".

Питам: как ще примирите всички тия противоречия, които съществуват в природата? Ще кажете: „Това е закон". – Не, в противоречията закон не съществува. Закон съществува само в разумния свят. Дето няма разумност, там има само безпорядък и беззакония. Когато вълкът изяжда агнето, това е беззаконие; когато лисицата изяжда кокошката, това е беззаконие; когато змията изяжда жабата, това е беззаконие; и най-после, когато човек убива или обесва човека, това е пак беззаконие. В съдилища, дето не се спазват Божиите закони, съществува беззаконие. Всички съдии, всички управници, на коя и да е държава, трябва да постъпват така, както Бог постъпва. Христос казва: „Отец никого не съди, но е дал власт, съдба на Своя Син". Значи, светът ще се оправи, когато дойдат на власт децата, те да го управляват. Как разрешават децата въпросите? – Много лесно. Като се скарат две малки деца, едното хваща другото за косата, поразтърсва го малко, и го разплаква. След това то се хвърля върху първото, набива го малко, хваща го за косата и се отдръпва. После първото дете се приближава при второто, дава му едно орехче и се помиряват. Както виждате, бърза процедура, бърза съдба, бързо разрешение на въпросите.

Казвам: в съвременния живот на човека има ред архаични, ред атавистични идеи и чувства, които се преповтарят периодически. Често и напреднали, разумни хора, когато изпаднат под влиянието на тия атавистични мисли и чувства, изгубват присъствието на духа си, изгубват яснотата и бистротата на съзнанието си. И вие виждате тогава този човек, който преди един час, преди един ден е бил готов да възлюби целия свят, щом изпадне в някое тъмно състояние на миналото, започва да говори, че хората са лоши, че всичко в света е мрак и тъмнина и т.н. Питам: как е възможно да стане такава бърза промяна с човека, който до вчера е казвал, че е готов на всички жертви, че е готов да възлюби целия свят? Каква любов е неговата? Реално ли е това? – Реални неща са само тези, които не търпят никакви промени. Как е възможно една река, която до вчера е била чиста, днес да се размъти? – Щом тази река се размътва, има причини за това. Когато една река се размътва, това показва, че всички дръвчета около

нея са изсечени. Щом дърветата около една река се изсекат, тя носи кал, която я прави мътна.

Същото нещо се забелязва и в живота. Във всяка страна, в която дърветата се изсичат и растителността не се поддържа, никаква култура не може да има. Този закон е верен и по отношение на самия човек. Често хората страдат по причина на това, че изстребват растителността на своя организъм. Ако разгледаме организма на някой здрав човек, в него виждаме гъсти гори и богата растителност. И ако този човек, по невнимание, изсече своите гори, изворите на неговия ум и на неговото сърце непременно ще се размътят.

Често съвременните хора говорят за морал, за убеждения, обаче, моралът, убежденията на повечето от сегашните хора се заключават в следното: да живеят добре, да имат хубави жилища, да бъдат щастливи. Тази идея е отлична, но тя подразбира друго нещо. Когато човек се стреми да има хубаво, хигиенично жилище, това подразбира здраво тяло, отличен, светъл ум, чисто и благородно сърце и устойчива воля. Има ли човек тия неща, и физическите условия на живота му непременно ще бъдат добри. Той ще има отлична къща, която ще отговаря на всички хигиенични и екологични изисквания на живота. Ако всички хора кооперират своя труд, без да проявяват желание да забогатяват, те щяха да употребят по-малко труд и по-малко пари, и идеята щеше да бъде постигната – всички хора щяха да бъдат задоволени в своите естествени нужди. Какви къщи строят днес хората? Ако вземете съвременна цивилизована Америка, там ще видите високи къщи от 10 - 20 - 30 етаж. Повечето къщи са лишени от слънце, и едни на други си препятствуват да влезе в тях слънчевата светлина. В това отношение те мязат на затвори, в които не прониква слънчева светлина. В такива къщи живеят повече от 60 фамилии. Някои големи семейства живеят само в една стая, която им служи и за спане, и за готвене, и за работа.

Питам: какви могат да бъдат вашите идеи, ако живеете в една стая? Един от трудните обществени въпроси е този за жилищата, който в съвременното човечество трябва правилно да се разреши. Всеки човек индивидуално трябва да разреши този въпрос. Той трябва да принесе своя дар в жертва пред олтара на човечеството. Той трябва да разреши този въпрос като служител на Божието дело. По какъв начин ще разреши този въпрос? – Като направи най-първо един опит със себе си. Разреши ли въпроса лично за себе си, с това той допринася нещо за общото благо. Представете си, че няколко приятели пътуват през една бурна, студена зимна нощ, и всеки от тях носи нещо, необходимо през пътуването: един от тях носи само една кутия кибрит, вторият – само един хляб, а

останалите носят по една торбичка, пълна със злато. Питам: кой предмет от всички тия ще бъде най-важен и най-необходим при дадените условия? Най-после тия пътници пристигат до една хижа всред гората, в която няма нищо за продан: нито хляб, нито кибрит, нито какви и да са закуски. Каква ценност ще има сега това злато? Всеки ще гледа първо да се подслони на завет, и после да си накладе огън и да си хапне малко хляб. В този случай най-важен е онзи, който носи кибрита, да запали огъня, и всички да се огреят. После всички се интересуват от този, който носи торбата с хляба: нареждат се около него, той начупва хляба, и започват да ядат. В случая най-ненужни са тия, които носят торбичките със злато. С това злато не може да се купи нищо.

Представете си сега друго положение. Всички тия приятели отиват в една добра гостилница в града, да се нахранят и да се повеселят. В този случай кой от тях е най-важен? – Най-важни са тия със златото в торбите си. В гостилницата, пред торбите с златото, не е важен нито онзи, който носеше кибрита в джоба си, нито онзи, който носеше хляб в торбата си. Както първият има готовността да извади кибрита от джоба и с него да запали огъня и да извика всички около огъня да се стоплят, така и богатите трябва да бъдат готови да извадят златото от торбите си и всички общо да се ползват от него. И както вторият пътник има готовността да извади хляба от торбата си, да го разчупи на няколко парчета и да извика всички наоколо си да хапнат заедно и да уталожат глада си, така и богатите хора трябва широко да разтворят своите торби със злато, и да се ползват от това благо всички техни братя и съпътници и общия живот. Обаче, много от съвременните богати хора не искат да знаят нищо за своите братя, които се намират в лишения. Бедните хора казват: „Бог е създал света така, че всички да се грижим едни за други, да си помагаме“. Разбогатее ли същите тия хора, тогава казват: „Всеки трябва да работи, да се труди да изкарва прехраната си и да се грижи сам за себе си“. Питам: кое е по-право от тия две учения? – И двете са прави. Всички хора трябва да живеят заедно, и всеки трябва да живее за себе си. Когато пътуваме през бурна зимна нощ, трябва да носим кутия с кибрит в джоба си и хляб в торбата си. Когато влизаме в добре уредени градове, с хубави гостилници, трябва да носим торби пълни със злато. Към този закон, именно, трябва да се свеждат отношенията на хората.

За кои хора се отнася този закон? – За разумните хора. Когато хората не искат да услужват някому, това подразбира, че този човек не заслужава тази услуга. Действително, има хора, които не заслужават да им се услужва, но питам: какви са тия хора? – Умрели. Само на умрелите хора не може да се услужва. Ако в дома на някой човек донесат десет души умрели хора, какви услуги могат да им се направят? Може ли да им се наготви

нещо? – Не може. За тия мъртви хора ще се направи по един ковчег, ще им се нареди едно церемониално погребение – нищо повече. При това, ако за погребението на всеки един трябва да се изхарчат по 10 000 лв., за десет души ще се употребят 100 000 лева. Ако пък трябва да се услужи на живите хора, за храна на всеки един през деня ще отидат 50 лева. Значи, за десетте живи хора ще се употребят 500 лева на ден. В такъв случай, за предпочитане е да се хранят живи хора, отколкото да се погребват умрели. Този закон Христос е изказал в следния стих: „Оставете мъртвите да погребват своите умрели!“ Някой казва: „Да поправим живота си, да се наредим, че тогава ще мислим за идейни работи“. Казвам: оставете мъртвите хора да се занимават с умрелите идеи, а вие се занимавайте с новите, с живите идеи, които идват сега в света! Гощавайте, хранете живите хора! Това ще ви коства по-малко, отколкото да изпращате умрелите. В това отношение, всяка отрицателна идея е мъртвец, за погребението на който трябва да се погрижите. За да погребете такава една идея, най-първо трябва да искате разрешение от общината да я погребете, после ще искате да ви определят място, в коя част на гробищата да я заровите, след това ще мислите с колко свещеници да я опеете, с коя кола да я отнесете, в коя църква да я опеете и т.н. При това, ще ви искат сметка, защо убихте тази идея, кой стана причина за нейната смърт. По този начин срещу вас ще се заведе цял съдебен процес. Сега ние изнасяме външните отношения, които съществуват в света. Обаче, всяко външно отношение отговаря на една вътрешна реалност. Това значи: не се занимавайте с мъртвите идеи, които отдавна са умрели! Не ги разбутвайте! Не се занимавайте с вашата лоша съдба, от която днес никой не се интересува! Някой се интересува да знае, какъв е бил в миналото. Казвам му: не се интересувай, това не е важно сега. – Не, аз искам да зная, какъв съм бил. – Добре, щом искаш да знаеш, ще ти кажа: преди пет прераждания ти живееше в еди-кой си град, дето уби около десетина души. След това те осъдиха на смърт чрез обесване. Когато те качиха на въжето да те бесят, то се скъса. Десет пъти се къса въжето, и ти най-после остана жив. Вследствие на това, обаче, у тебе остана един голям страх, от който и досега не можеш да се освободиш. – Действително, аз имам голям страх в себе си. – Този страх ти пречатства да издържаш в убежденията си. В даден момент ти си готов на всичко, започваш много неща, но като се намериш на тясно, веднага се отказваш. Смели хора се изискват сега в света! Не е важно, какъв си бил някога. Важно е, какъв си днес и какво можеш да направиш. От 8 000 години насам всички хора са живели неправилно, водили са изопачен, лош живот. Казвам: оставете миналия си живот, не се занимавайте с него! Прескочете този живот, оставете го на Бога! Нека Той се занимава с него. Бог ще заличи всичко непотребно от него и ще извади само най-необходимото. Миналият ви живот е мрак, тъмнина за съзнанието ви и се явява като спънка за сегашния ви живот.

Някой казва: „Ще се пръсна от мъка". Тази мъка, както и всички страдания и нещастия на човека, се дължат на неговия лош живот в миналото. Когато някой от миналите животи па човека премине през съзнанието му, той се чувства недоволен, животът му се обезсмисля и потъмнява. Ето защо, всички хора трябва да преминат тази тъмна зона на живота и да отидат на светлата страна, в зоната на праведните хора, между хората на шестата раса, които от преди 8 000 години и досега са живели и живеят чист и свят живот. По този начин, именно, те са създали новата култура на земята. И сега цялото съвременно човечество трябва да влезе в тази нова култура, която му принадлежи.

И тъй, когато говорим за Царството Божие, ние разбираме усилията на човешките синове, които са създали новата култура; тази култура ще се насажда отсега нататък на земята. Ако искате да знаете нещо за тази култура, четете Посланията на Павла към евреите. И пророците са говорили за тази култура. И Христос е говорил за новата култура, която всеки трябва да приеме в себе си, което е изразил в следните стихове „Търсете първом Царството Божие и Правдата Негова", и „Който се отрече от мене, и аз ще се отрека от него на небето". За новата култура свидетелствуват и ангели, които не са от човешка раса. Това подразбира, че има ангели, които са произлезли от човешка раса, но има и такива, които са произлезли от същества от висша йерархия.

„Никодим дойде при Пилата и поиска тялото Исусово". Днес всеки човек би се считал щастлив, ако би имал няколко косми от главата на Христа. Кой как дойде при такъв човек, той все ще му показва космите от главата на Христа. Също така би се считал щастлив и онзи човек, който би имал парченце от кожата на Христа. Той би я турил под микроскоп да я изучава и би казал: „Колко хубава, съвършена и деликатна е била кожата на Христа!" Ако аз бях на вашето място, не бих желал да имам нито косъм от главата на Христа, нито парче от кожата Му, но бих желал да имам само една от Неговите думи, в нейната първична форма, тъй както е излязла за пръв път из Неговата уста. Например, щастлив бих се считал, ако имах в първичния вид следните думи на Христа: „Бог е Любов", или „любете се едни други"! Някой казва: „Аз пък бих се считал щастлив, ако имах в албума си саморъчния подпис на Христа". И наистина, такъв албум днес би струвал милиарди левове. При това положение, обаче, хората не биха имали желание да изтъкуват Неговия подпис, или да разберат смисъла на написаните от Него думи, но щяха да имат желание да откраднат този албум, и с това да изопачат Истината. У повечето съвременни хора днес има желание да обсебват, да крадат красивите картини в света. Едва се яви някоя красива картина в света и веднага изчезва.

Казвам: сегашните условия на живота изискват от всички хора една вътрешна реформа. Това се изисква и от най-праведните. Помнете следното нещо: докато човек живее във физическия свят, той всякога трябва да бъде недоволен. Аз не подразбирам недоволството на съвременните хора. От какво са недоволни хората днес? Някой казва: „Аз съм недоволен, че нямам къща“. – В това седи твоето зло. – Аз съм недоволен, че нямам пари, че не съм богат човек. – В това седи твоето зло. – Аз съм недоволен, че не съм свършил университет. – В това седи твоето зло. Тия и ред други недоволства създават нещастията на съвременните хора. Истинското недоволство се заключава във факта, че човек има желание да използва всички условия, дадени за неговото развитие, а по някакви причини, вън или вътре в него, не може да ги използва. Ако е въпрос да бъде човек недоволен от това, че не е свършил университет, ние виждаме два вида хора в света: едни свършват университет, излизат оттам с диплом, обаче, като влязат в живота, не могат да реализират, да приложат своята наука; други пък не свършват никакъв университет, влизат в живота без диплом, обаче, те имат творчески ум, могат да творят, и се проявяват. Някой човек свършва музикална академия, но не може да свири хубаво, не се харесва на публиката. Друг някой не свършва никаква музикална академия, самоук е, обаче, свири хубаво и задоволява хората. Това именно е вътрешната, реалната страна на живота. Да живеем добре, това е най-голямото изкуство, на което човек, ако го притежава, може да се радва.

Питам: как се обяснява желанието на Никодима да отиде при един светски човек, какъвто беше Пилат, и да иска тялото Христово? Главната задача на съвременния човек е като тази на Никодима: да освободи Словото Божие, което е дълбоко заровено в него. Като Го освободи, той трябва с голяма предпазливост да изчисти със своите четки всички прах от плочите, наслоен от векове, без да заличи написаното върху тях. Всички хора трябва да внимават да не осакатят, да не изопачат написаното върху тия плочи. Когато човек започва да чисти, да облагородява своето съзнание, на всяко изчистено място изпъкват написаните от вековете още идеи и чувства. И сега, като става въпрос за свършване на известни науки, казвам: има друг начин, по който се изучават науките, а именно, като се чисти и освобождава съзнанието от ненужния багаж на миналото. Изчисти ли се съзнанието на човека, в него изпъква онова истинско и положително знание, написано върху него от памети-века. Този човек е работил някога, в своето минало, за придобиване на това знание, а днес трябва да работи за неговото освобождение. И ако днес човек учи, работи и прави ред усилия в своя живот, всичко това не е нищо друго, освен усилията на неговия дух да освободи от забрава своето първично знание, което той някога е имал. Към

това се стремят и всички науки, всички изкуства и занаяти. Изчисти ли се съзнанието на човека, в една година той може да стане музикант, учен или какъв и да е знатен човек. Такъв човек най-първо ще знае, как да моделира своята глава, а едновременно с това и цялото тяло.

Някои ще възразят: „Какво значение имат формата, устройството на главата и тялото на човека?" При сегашното развитие на човечеството, всеки човек, на когото костта на черепа е дебела, той не е готов за новата култура. Костта на черепа у човека трябва да бъде тънка и гъвкава, а мозъчните центрове трябва да бъдат отзивчиви, възприемчиви към вълните, които идват от добрите и възвишени същества на културния свят. Само по този начин ще може да се създаде вътрешна връзка между тях. Кой от вас, например, може сега със своето вътрешно радио да се разговаря с някой човек от България, или още повече с някой човек от Америка, и да образува с него връзки? Както е възможно да стане това със същества от физическия свят, по същия начин е възможно хората да се разговарят и със същества от невидимия свят. Както хората се съобщават по телефони, телеграфи, а днес вече и по радио-апарати, така също могат да образуват вътрешни връзки, вътрешни отношения с възвишения Божествен свят.

Всеки човек трябва да си създаде вътрешни отношения с Христа! Какво се изисква за това? - Да си приготви своето вътрешно, духовно радио, с което да възприема мислите на Христа и да се разговаря с Него. Като пригответе радиото си, вие отивате при Христа, дрънкате на звънеца, и Христос ви се обажда: „Кой там?" Господи, аз съм. Какво искаш? - Намирам се в трудни условия на живота, помогни ми да изляза на свобода. От много години Те търся, едва днес Те намерих. – В какво седи твоето затруднение? – Млад съм, искам да се ожения, а не мога да намеря момата, която търся. – Тази мома, за която ти ще се ожениш, още не се е родила на земята, затова по-добре не се жени. Искаш ли друго нещо? - Беден съм, Господи, къща нямам, а и навред около мене бедни хора. – Днес ти живееш между лоши хора, престъпници, и ако станеш богат, заради богатството те ще те убият, с което твоето развитие на земята ще се прекрати. Ето защо, по-добре за тебе е да останеш беден. Ще искаш ли още нещо? Да, Господи, искам да уча, да свърша университет. – И това още не е за тебе. Съвременната наука е повече материалистична, отколкото духовна, и ако ти, с твоя неопределен още ум, влезеш в университета, ще се изопачиш в мисълта си. Затова, по-добре остани прост човек на земята. Истинските професори не са дошли още. Ти не си дошъл до същността на нещата, а искаш да се занимаваш с материални работи. Какъв въпрос още искаш да ми зададеш? – Господи, искам да Ти служа! Какво ще отговори Христос на този въпрос? – Той ще вземе Евангелието и ще му прочете стиха, който е изказал преди

2 000 години на света: „Който иска да дойде при мене, да дигне кръста си и да ме последва“!

Значи, съвременното човечество се намира в епоха 2 000 години след Христа. То е извървяло вече пътя на страданията и е готово да следва Христа. Ако съвременният човек е развил своето духовно радио, с какво трябва да занимава Христа? Ако той иска да се свърже, нека се свърже, нека съжителствува с някой ангел. Ако той иска да живее идеен живот, нека се обърне към Бога, да иска Божият Дух да се всели в него. В някои от стиховете на Писанието се казва: „Който иска да живее идеен, щастлив живот, нека съедини своята душа и своя дух в едно, да живеят заедно“. Думата „дух, взета в широк и дълбок смисъл, подразбира най-мощната, и най-красивата форма, която съществува в света. Душата пък представлява най-меката, най-нежната форма в света. Ще знаете: всяка форма, която внася мощ и мисъл в човека, това е духът; и всяка форма, която внася мекота в човека, това е душата. Зад тези форми пък съществува известно съдържание.

Една от важните задачи на съвременния човек е да моделира своя череп. Сегашните хора се ретушират, но те не знаят по какъв начин става правилното ретуширане. Има известни правила и закони, по които човек може да се ретушира, но същественото и важно за човека не е да се ретушира, а да моделира своя череп, както и своето тяло. Когато Господ създаде света, Той остави един модел, един образец, но който човек да се ръководи, да знае, какво трябва да изработи и постигне в своя живот. Де е сега този модел? Дайте ми скицата на първата глава, на първата ръка, на първото око и ухо, на първата уста, на първия език, на първите дробове и на всичко хубаво в човека, което Бог създаде! Първите неща, които Бог създаде, са съществените неща в живота на всеки един. Ние трябва да имаме тези точни математически и геометрически мерки, които Бог е дал първоначално. Те представляват истинския човек.

Съвременните учени казват: „Анатомически човек е построен по този и този начин“. Казвам: една анатомия съществува в света. Божествената анатомия. Една физиология съществува в света. Божествената физиология. Важни са първичната анатомия и първичната физиология за човека. Това, което съвременните учени наричат анатомия и физиология, не е нито анатомия, нито физиология – това е деформация на човека, това е особен род патология. Да изучаваш анатомията и физиологията на човека, значи да изучаваш органите в човешкото тяло и техните функции тъй, както Бог първоначално ги е създал. Като погледнеш една кост, трябва да знаеш, че тя е жива, никога не умира. Костите, които Бог е създал, не умират. Черепът, който Бог е създал, не умира, не се разпръсква. Всичко, което

умира, което се разпръсква, не е Божествено.

Казвам: ние говорим за вътрешния човек, у когото душата и духът живеят заедно. Има ли човек това състояние в себе си, той никога не умира. Такъв човек е безсмъртен. Сега, някой човек казва, че няма да умре, а при това умира. Друг някой казва, че ще живее много време на земята, най-малко 120 години, а при това, не се минават десет години, и той умира.

Истинското знание на човека седи в това, като каже, че няма да умре, да не умира; когато каже, че ще живее повече от 120 години, да ги доживее. Той казва, че ще живее 120 години, но започва да се колебае, да се съмнява, че ще ги доживее, започва да мисли, как ще ги прекара и т. н. Какво представляват 120 години пред 2 000 и повече години или пред цялата вечност? – Една микроскопическа част от целия живот.

Казвам: при сегашното състояние на живота, за онези хора, които искат да живеят нов живот, по нов начин, се изисква положителна, Божествена наука. Тази наука изключва всички противоречия. Дойдете ли до тази наука, никой не може да каже, че разбира нещата по своему. В тази наука има едно разбиране на нещата, а не две разбирания. Дойдете ли до извора, водата трябва да бъде еднаква. Вие не може да имате различни разбирания за водата. Щом вкусовете ви са еднакви, ще имате еднакви схващания за водата. Вие не може да имате различни разбирания и за светлината. Щом очите ви виждат еднакво, ще виждате едни и същи форми, едно и също положение за нещата. Ако двама фотографии имат еднакви плочи и застанат пред един и същ предмет, при едно и също положение, и действуват в едно и също време, те ще получат два еднакви образа. Различни ли са условията, и образите ще бъдат различни.

И тъй, когато някой казва, че мисли малко по-другояче от останалите хора, това показва, че той се е намирал при по-особени условия от другите. Това подразбира, че едни хора наблюдават слънцето сутрин, други – по обяд, а трети – вечер. Тия три вида наблюдения ще го различават, но трите заедно ще съставляват един полукръг. Всички данни от тия три вида наблюдения трябва да се съберат и да образуват едно цяло. Първият, който е наблюдавал слънцето при изгрев, ще разкаже подробно на другите двама, какъв е бил изгревът. Вторият, който е наблюдавал слънцето на обяд, ще разкаже на другите двама, какво е било обедното слънце. Третият пък ще им разкаже, какъв е бил залезът на слънцето и т. н.. Като се съберат всички данни около движението и светлината на слънцето, човек няма да намира никакво противоречие, както в живота, така и в цялата природа. Ако всички хора едновременно наблюдаваха изгрева на слънцето, те щяха добре да се разбират.

Като говорим за изгрева на слънцето, ние не подразбираме толкова физическия изгрев, колкото духовния изгрев, т.е. изгрева на душата. Изгревът на слънцето, това е изгрев на душите на различни същества. Значи, тия същества са причина за изгряване на слънцето. Психическият изгрев на човека е израз на импулса, който имат съществата, които живеят над него. Ако тия същества имаха активно съзнание, нашият изгрев никога не би залязвал. Следователно, всичко, което ни заобикаля – тревите, растенията, животните, звездите, слънцето – е израз на Божественото съзнание, което изгрява и функционира във всички свои части. Всички тия неща съставляват части на целокупното Божествено съзнание. Това съзнание не се проявява навсякъде в еднаква степен. Божественото съзнание е проявено у човека само до известна степен, когато у светиите и гениите то е проявено в по-висока степен. Когато става въпрос за погрешките на хората, светиите и гениите не ги съдят, не се занимават с техните грехове. Когато светията носи греховете на хората, той знае те че са техни, а не негови. С това той иска да им помогне.

Та казвам: Христос е дошъл на земята с цел да освободи хората от страданията. Той е казал на учениците си: „Който иска да придобие вечния живот, нека да носи кръста си и ме последва“. С това Христос подразбира следното положение: на пътя, по който вървиш, е поставен камък, с който хиляди коли се строшават. Затова, ако искаш своята кола да не се строши, дигни този камък от пътя и го тури на друго място! По този начин ти ще направиш добро и на себе си, и на другите хора, които минават по този път. И след това, като дигнеш кръста си и отново минеш по този път, колата ти няма да се счупи. Това подразбира този стих. Това значи освобождение от страданията, освобождение от кръста. Мнозина взимат този стих в неговия буквален смисъл и мислят, че наистина трябва да турят кръста на гърба си и да го носят. Кръстът, това са мъчнотиите, страданията в живота. Затова всяка мъчнотия, дигната на време, не е мъчнотия. Тя отслабва, стопява се, и у човека остава една малка радост.

При всички мъчнотии в живота, в съзнанието на хората остава мисълта, че животът е тежък, че Христовият кръст е тежък, че Христовото учение е тежко и неприложимо. Питам: тежък ли е кръстът на Любовта? Тежък ли е кръстът на знанието? Тежък ли е кръстът на богатството? Тежки неща в живота са само тия, които се използват неправилно и неразумно.

Богатият човек казва: „Тежък е моят кръст“. Добре, щом твоят кръст е тежък, дай го на мене! Не, не може. – Щом не го даваш, не е тежък твоят кръст. Бедният човек казва: „Тежък е моят кръст!“ – Добре, аз съм готов да понеса кръста на бедния човек, но едновременно с това искам да взема и неговия живот, неговия ум и неговото сърце, тъй както му са дадени от Бога. Готов ли е на това? – Не е готов. Значи, и неговия кръст не е тежък.

Американският професор, доктор Strong, който е заминал вече за другия свят, често казваше: „Колкото и да страдам, с нищо на света, обаче, не бих

заменил своя ум, своето сърце и своя живот! За никакъв царски живот, за никаква царска корона не бих заменил своето състояние!"

И тъй, ще знаете, че никому не е тежък кръстът – нито на богатия, нито на бедния, нито на учения, нито на простия. Човек сам прави кръста си тежък. Когато някой казва, че кръста му е тежък, то е, защото той не иска, или пък няма желание да изпълни волята Божия. Защо трябва да служим на Бога? Преди всичко Бог не се нуждае от нашето служене, но по този начин, именно, Той иска да ни направи свободни. Човек не може да добие своята свобода, ако не служи на Бога. Това е един абсолютен закон, който съществува не само между хората, но и между всички същества, в каквато степен на развитие и да се намират. Да служиш на Бога, това подразбира да имаш силно, интензивно желание да добиеш свободата си. Човекът на свободата винаги има разположение на духа, светът пред него се разтваря широко, и той е радостен и весел. Който го види, казва: „Този човек е щастлив, защото е намерил своя Учител, своя господар, на когото няма подобен в света". Днес, ако срещнете някой човек, който не е придобил свободата си, дълго време трябва да го убеждавате, че е необходимо да се моли на Бога, да Му служи. Той ще ви пита: „Защо е потребна молитвата, защо трябва да служа и да се подчинявам на Бога? На същото основание и аз ще ви запitam: защо да не се моли човек? Защо да не служи на Бога? Същият този учен, който пита, защо трябва да се молим и служим на Бога, щом се разболее, веднага вика лекари и се моли да му помогнат. Като дойдат лекарите при него, те започват да му предписват различни лекарства, от които да взима по няколко капки на ден. Този учен професор взима ту едно, ту друго шише с лекарства, внимателно отлива по няколко капки и започва да ги пие. Питам: това не е ли молитва? Той употребява ден след ден по 5 - 10 капки от някое лекарство, но работата не отива на добре – болестта не излиза от него. Пак дойде лекарят, предписва второ лекарство, по пет капки три пъти на ден, но и този път болестта не си отива.

Казвате: „Има ли нещо лошо в това, човек да слуша и изпълнява предписанията на лекарите? – Нищо лошо няма. Това не е унижение. Често детето се качва на гърба на баща си, и този голям учен, виден професор, го разнася из стаята, като кон. Детето се моли на баща си: „Тате, поноси ме малко!" Има ли някакъв срам в това, бащата да служи на своето дете? – Няма никакъв срам. Безчестие ли е за магарето, когато някой човек се качва на гърба му? Не е безчестие. Безчестие ли е за човека да се качва на гърба на магарето? – И това не е безчестие. Мнозина казват: „Горкото магаре!" Казвам: горкият човек, който се е качил на гърба на магарето! Ние разглеждаме въпроса в обширен смисъл. Когато човек се качи на гърба на някое магаре, той приема неговите разсъждения, а магарето приема

разсъжденията на човека. Въпросът не седи в това, за кого е безчестието, дали за човека, или за магарето, но казвам: привилегия е за магарето да се качва човек на гърба му; привилегия е и за човека да се качва на гърба на магарето, да става вътрешна обмяна между него и магарето, да види човек, какво е положението на магарето днес. Лесно е да се каже: „Магаре е това!“ "човек трябва да разбере, какво е предназначението на магарето, като форма, която Бог е създал. Съвременните хора имат лъжлива идея в себе си, като мислят, че само човешката форма е създадена съобразно законите на великата природа, а всички останали форми са несъобразени с живата разумна природа. Вярно е, че човекът заема високо стъпало по своето развитие, в сравнение с всички други същества, но ако в неговата форма липсват всички други форми, в него ще се забележи един вътрешен дефект.

Аз говоря за разумните хора, които съзнателно вървят в пътя. В съзнанието на тия хора никога не трябва да става прекъсване. Те трябва да знаят, че всяко нещо, което става в света, е на своето място и време. В такъв случай, всеки човек е достоен за това, което му се дава или за това, което му се случва в живота. Мъчните задачи са достояние на силните, на способните ученици, а не на слабите. Какво показва натовареният кон? – Че е силен, че е достоен за товара, който носи. Човекът на големите жертви е достоен за всичко, което прави. Ако се разсъждава по този начин, ще видим, че между всички явления има вътрешна връзка. В Божествения свят има един вътрешен закон, който регулира всички неща. Ако питате, защо Господ създаде така света, никакъв отговор няма да получите. Като отидете в някоя гостилница, вие няма да питате, защо Господ създаде хората само да ядат и да пият, но ще кажете гостилничаря: „Моля, бъдете тъй добри да ми дадете един хубав обяд!“ Да се храните и да поддържате живота си, това е реалното за вас. Запитате ли някой знаменит професор, защо Господ създаде човека по този, а не по друг начин, той ще ви даде една бележка и ще ви изпрати до друг професор. Отидете ли при него, и той ще постъпи по същия начин.

За изяснение на мисълта си ще ви приведа следния пример. След освобождението на България един млад българин се завръща от Америка, дето свършил науките си и се явява при княз Батенберг да го моли за някаква служба. Князът като го видял, намислил да го направи пръв министър в България, и затова го запитал: „Каква служба искате да ви дам? Бихте ли приели някой висок пост?“ – Не, аз искам да стана директор на една от тукашните гимназии“. Князът му дал една бележка, с която го изпратил до един от своите министри, като му казал: „Ще отидете с тази бележка при министъра, той ще ви даде исканата от вас служба“. Обаче, като отишъл при министъра, този българин не получил директорското

място, а същевременно изгубил и министерския пост. Това значи да не разбирате основния закон на живота.

Казвам: като отидете при Бога, няма да казвате, че този пост не искате, или онзи пост не искате. Съвременните хора искат да станат велики. Там е нещастieto на хората. Много хора искат да станат велики поети. – Днес светът страда от поети. Много хора искат да станат велики музиканти. – Светът страда от музиканти. Много хора искат да станат пророци. Мнозина пък искат да станат учители. – Светът страда от учители. Когато Бог е създал света, Той е поставил поетите, учените, философите, пророците, учителите на своето място. И затова ти, който си останал последен, не искай да станеш нито поет, нито философ, нито пророк, нито учител, но кажи: „Господи, дай ми един хубав обяд!“ Какво по-хубаво от това? Казвате: „Ами ние кога ще заемем едно от тия почтени места?“ – Когато някой от тия поети, или философи, или учени, или професори се наситят на своето място и ви кажат: „Вземете моето място!“ Трябва да знаете, че в духовния свят поетите, философите, учените и пророците не са самозвани, не се назначават произволно, но първоначално са назначени от Бога. Тия хора са родени от Бога и са дошли готови със своите дарби. Човек не може да бъде пророк, ако не е роден за такъв; човек не може да бъде философ, ако не е роден за такъв; човек не може да бъде учител, ако не е роден за такъв. Родените от Бога са хора, които носят благословение за света, а всички други, които не са родени от Бога, те създават нещастия, както за себе си, така и за окръжаващите.

„Той дойде при Пилата и поиска тялото Исусово“. Наистина, нужно е тялото Христово, но по-необходим е Христовият Дух. В Писанието се казва: „Ще изпратя Духа си. И като дойде Духът на Истината, Той ще ви научи на всичко.“ Съществено нещо е тялото Христово, но важно е да имаме и Христовия Дух. Когато се казва, че трябва да имаме Христовия Дух, това не подразбира, че ще Го придобием изведнъж, но постепенно. Идването на Духа е процес на пробуждане съзнанието. От хиляди години Христовият Дух работи в света, в душите на хората и в момента, когато човек осъзнае това и образува вътрешна връзка с Духа, Той напълно прониква в него. Връзката между душата и Духа не се създава сега, но сега трябва само да се възстанови. Някой пита: „Аз дали съм достоен за тази връзка?“ Който задава този въпрос, мяза на българина, който отишъл при Батемберга да иска служба. Та и вие сега не трябва да питате, дали сте достойни за тази връзка, или не сте достойни. На всеки, който задава такъв въпрос сега, в края на века, аз казвам: ти си от недостойните, защото, ако беше достоен, нямаше да бъдеш на това място. Щом си останал на края, щом не си свършил училището, ти си от недостойните. Друг някой казва: „Аз не съм ли умен човек“. – Ако беше умен, способен човек, ти щеше да

бъдеш на своето място, а сега си останал на края, не си свършил училището. Такива заключения могат да се вадят от подобни запитвания.

Казвам: моята цел не е да ви обезсърчавам, но да ви насърча, да изправите някои свои погрешни разбирания, защото и напреднали в науката хора понякога могат да изпаднат в заблуждения. Най-първо мисълта на човека трябва да се освободи съвършено от всички тревоги и смущения. Често съвременните хора се безпокоят от мисълта, как ще прекарат живота си, какво ще стане с тях и т.н. Не се безпокойте, всички ще преминете добре. Христос казва: „Доста е злото за деня“. Някой казва; „Мъчен е животът ми!“ – Не говорете за мъчнотиите. Всяка мъчнотия развива по една сила във вашата душа. – Знаете ли какви лишения търпя? – Нищо, лишенията развиват вашия характер. – Никой не ме обича. – Не, има Един, Който ви обича. Бог ви обича. Ако Той не ви обичаше, вие не бихте дошли да живеете на този свят. Щом живеете, значи Той ви обича. Какво ще бъде в онзи свят? – Каквото и в този свят. Този и онзи свят са едно и също нещо. Те представляват двете граници на един и същ живот. Представете си, че аз излизам вън от стаята си без свещ, и никой не ме вижда, но гласът ми само чуват. Питат ме: „Моля, кой е там?“ – Един ваш приятел. – Почакайте малко, сега ще изляза. Влизате вътре, обличате дрехата си, запалвате свещта, излизате вън и ме виждате. Значи, в този свят ви посрещат без свещ, а в онзи свят – със свещ. За да може някой да види своя приятел в духовния свят, трябва да запали своята духовна свещ. Обаче, и без свещ, и със свещ да сте, аз съм все същият ваш приятел. По същия начин, дали Господ ни посреща със свещ, или без свещ, Той е всякога и навсякъде един и същ.

И тъй, ако искате да разберете смисъла на Любовта в живота, да бъдете щастливи, трябва да живеете по новия начин, с нови методи и правила. Не живеете ли така, никой в света не може да ви обича. Ако вие носите отрицателното в себе си и се съмнявате във всеки човек, как ще ви обичат хората? Един необикновен човек може да ви обича, но един обикновен човек не може да ви обича. Вие не можете да обичате умрелия човек, който е започнал да се вмирихва; вие не можете да обичате развалената храна; вие не можете да обичате скъсаните дрехи; вие не можете да играете хоро с един човек, на когото кракът е счупен. Това е новото разбиране.

Днес всички хора говорят за старата Истина в света. Казвам: старата Истина, това е онази мъртва материя, която се тъпче от векове насам. Божественото, обаче, седи над всички времена и години. То никога не умира, а вечно живее. Този е новият възглед, който хората трябва да възприемат. Съвременните хора често се обезсърчават. Защо? – Те се стремят към новото, но като не могат да го постигнат изведнъж, отпадат

духом. Не, човек трябва да се научи правилно да носи страданията. Каквото страдание и да му дойде, да каже: „Радвам се, че ме сполетя тази скръб, това страдание“. Човек расте и се развива в скръбта, но трябва да има и радост в себе си. Радостта трябва да бъде винаги в тил, а скръбта – на фронта. При скръбта човек мисли, разсъждава, и по такъв начин той се развива и расте. Аз не говоря за онази скръб, която сломява човека. Тя е лишена от радостта. Аз говоря за онези моменти в живота на човека, когато радостта е в тил, а скръбта – на фронта. Такъв човек издържа всичко, като храбър войник. Имайте търпение, и вие спокойно ще изнесете страданията си, колкото и да са големи.

Мнозина казват: „Ние изсъхнахме вече.“ - Казвам: идете в градината, дето има изобилно вода и полейте и своята градина! Когато някой казва, че е изсъхнал, това подразбира, че няма кой да го обича. – Не, има кой да го обича. Затова, който е изсъхнал, нека отвори крана на своята чешма и да полее градината си. Онзи човек, който страда, че няма знания, нека пусне в себе си крана на знанието и да си каже: «Отсега нататък ще започна да придобивам знания». Друг някой казва: „Аз пък нямам любов.“ - Във всеки човек има един кран за Любовта. Пусни този кран в себе си и кажи: „Отсега нататък ще почна да придобивам Любовта.“ – Аз нямам Истината в себе си. – Пусни крана на Истината и ще я придобиеш. – Аз нямам Правдата в себе си. – Пусни крана на Правдата и ще я придобиеш.

Казвам: само по този начин новият живот може да дойде у вас. Гледайте радостно на живота и на света, и само по този начин Бог ще ви слуша и учи. И сега, понеже наставка освободението на земята, искат се силни и здрави хора, пълни с идеали и устой. Животът няма да бъде така мирен, тих и спокоен, както мнозина мислят. Защо? – Понеже иде нова култура. А когато иде нова култура в света, всички плодородни полета трябва да се разорат, цялата земя трябва да се преобърне. За да се разорат полетата, първо ралата трябва да минат отгоре им, а после да се засеят. И след 20 - 30 дни, гледаш, всичко отгоре им позеленяло – нов живот над тях расте. Същото нещо стана в Пловдив и в Чирпан при земетресенията. Бог пусна там ралата си и разора земята. Може би и другаде може да пусне ралата си да орат. След разораването, тези места отново ще се посеят, няма защо да се плашат хората. Днес Бог разорава не само България, но и целия свят. Ралата, плуговете, с които Бог разорава земята, това са разните видове страдания, нещастия, смърт, които сполетяват хората, но всичко това е за добро. И смъртта е едно благо за човека, но животът е още по-голямо благо. И скръбта е едно благо, но радостта е още по-голямо благо. Ако не дойде скръбта, по-малкото благо за човека, и радостта – по-голямото благо, няма да дойде. Ако не дойде смъртта, и животът не може да дойде. Да благодарим на малкото благо, за да дойде по-голямото благо!

„Той дойде и поиска тялото Христово". Никодим отиде да търси тялото Христово – по-малкото благо, за да намери по-голямото благо – Словото Божие, Духа Божий. Той взе тялото Христово и Го постави в гроба. Това малко благо възкреси живота. Малкото благо, посято в живота, ще оживи ума и сърцето на човека, и тогава ще се яви неговия Спасител, неговия Учител, но не вече мъртъв, а възкръснал. Щом Учителят живее и възкръсне, и ученикът ще стане, ще оживее и ще възкръсне. Ако Той е мощен, и ученикът ще стане мощен.

И тъй, който е слаб, ще знае, че неговият Учител още не е възкръснал. Де е тялото на вашия Учител? Ще отидете да Го намерите и там ще чакате, докато дойде ангелът да Го възкреси. И когато Той възкръсне, ще дойде голямата радост, голямото благо в душата на учениците. И всеки, който придобие тази опитност, ще придобие и светлина в съзнанието си, прозрение в душата си.

И сега аз желая на всички ви така да възкръсне и
вашият Христос във вас!

Беседа от Учителя, държана на
20 май 1928 г. в гр. София.

Книги: За съдба дойдох (Сила и Живот. Единадесета серия (1928). София, 1928-1929) 8 беседи от 22 април 1928 г. до 10 юни 1928 г.

Начало: 10:00

ПЛАЩАНЕ И ПРОЩАВАНЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди, и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление

Представете си, че някой човек седи при един извор и размишлява. Върху какво може да мисли този човек? – Върху две неща: да измие добре лицето, краката и ръцете си на този извор и след това да пие от неговата чиста вода. Като направи и едното, и другото, той започва да мисли за почивка. Същите мисли занимават ученика, когато слуша една лекция. Той мисли първо как да се измие от лекцията. После, как да пие от нея. И най-после, той иска да си почине.

Следователно, да се ползва човек от лекциите на някой учител или професор, това не е механически процес, както и подобряването на живота не е механически процес. Подобряването на живота не става отвън. Когато някой приятел дойде да ви помогне в нещо, това става по някаква вътрешна връзка, вътрешна причина. Значи външно изявената помощ става по някаква вътрешна причина. Ако причината не действа отвътре, никой не може да ви помогне отвън. Външният живот на човека е изявление на неговия вътрешен живот. Тази е причината, поради която човек ту влиза в новия живот, ту се връща към стария. Той възприема и разбира по нов начин, но като дойде до приложение, постъпва по стар начин, с методите на стария живот. Това е неизбежен процес в живота на хората. Мнозина мислят, че като влязат веднъж в новия живот, повече няма да излязат. – Не, те ще влизат в новия живот и пак ще се връщат към стария. Ще има постоянно движение на хората от старото към новото и от новото към старото, докато напълно се преродят. Едно е важно за човека: като влиза в новия живот, да използва енергиите на Божественото в този живот и да върви напред. Когато израилският цар Давид трябваше да се бие с Голиат, Саул го извикал и му дал нови дрехи и оръжия, с които да воюва. Като облякъл новите дрехи и взел стрела в ръката си, Давид се почувствал ограничен. Той хвърлил дрехите и оръжието настрана, взел прашката си и няколко камъка, облякъл старите си дрехи и така излязъл да се бие с Голиат. Значи Давид не могъл веднага да се приспособи към новите условия за воюване. Давид ги хвърлил настрана и излязъл да се бие с Голиат със своите стари, прости методи.

Съвременните хора се стремят към знания, с които да разрешат отвлечените въпроси. Те искат със знания да докажат съществуването на Бога. В това отношение те са на крив път. Каквото външно знание и да има човек, ако той вътрешно не е убеден в съществуването на Бога, външно по никой начин не може да Го докаже. Ученият доказва съществуването на Бога чрез науката, философът – по пътя на мисълта, но при най-малкото нещастие, което ги сполетява, и двамата изпадат в съмнение. И двамата отричат съществуването на Бога. Това показва, че те сами не са убедени в своите твърдения. Това се дължи на факта, че и учени, и прости живеят със старото, а мислят и се стремят към новото. Понеже се намират между два живота, те изпадат в противоречия, в ред заблуждения.

Днес всички хора живеят в противоречия, защото старото и новото в тях се преплитат. Въпреки това те говорят за Любов, за братство, за равенство между хората, но не успяват да ги реализират. – Защо? – За да живее човек в Любов със своите братя, от него се иска мекота. Да търси човек Любовта и да се стреми да живее в Любов, това е естествено, защото в Любовта се пести време и енергия. Любовта носи придобивки. Да обичаш някого, това значи да спечелиш една душа. Някой обича едного, прави жертви за него, но след време съжалява за жертвите, които е правил. Това е неразбиране на нещата. Всичко, което човек прави за другите, един ден ще му се върне. Жертвата, служенето на Бога, в каквато форма и в какъвто смисъл да са изявени, представляват капитал, който един ден ще се върне с лихвите си към онзи, който го е вложил. Обаче това може да постигне само този, който работи безкористно. Някои хора стават религиозни, с цел да придобият повече материални блага. Те искат да станат богати, да уредят живота си, да разплетат обърканите си работи. В края на краищата не само че не постигат това, но работите им се повече оплитат. Вместо да оправят живота си, те се спъват в него. Трябва да знаете, че се дава само на онзи, който работи безкористно, от любов към Истината.

Един богат търговец от Варна решил да стане евангелист, да се предаде на служене на Истината. Щом станал евангелист, той изгубил всичко. От ден на ден положението му се влошавало, докато се видял свършено сиромас. Ако този човек е неразумен, ще се чуди защо, като се е решил да живее добре, да служи на Истината, всичко губи. Не може ли да си отговори на този въпрос, той ще изпадне в друга крайност, ще отрече всичко възвишено в света. Обаче ако е разумен, искрен човек, той ще разбере, че това положение е естествено, защото всичкото му богатство е спечелено по нечестен начин, чрез неправда. Той ще разбере, че за да стане истински богат, трябва да загуби всичко, което е придобил чрез неправда. Има начини, чрез които човек може да стане богат. Това не значи, че той трябва

да се моли на Бога да му даде пари. Парите не са създадени от Бога, нито сиромашията е предвидена от Него. Богатството и сиромашията са методи, чрез които човек се изпитва. Бащата има право да лиши сина си от известни блага, за да го изпита. Щом издържи изпита си, той ще му върне всичко, което е взел. Ето защо, като изучавате живота, вие трябва да знаете кое е дадено от Бога и кое не; от кое Той лишава хората и от кое те сами се лишават. Всичко, което става в света, не е все от Бога. В живота има човешки, има и Божествени работи. Вие трябва да бъдете разумни, справедливи, да ги различавате и да поставяте всяко нещо на своето място. Това значи да има човек ясна представа за вътрешния, за духовния живот.

Някой човек влиза в едно духовно общество, но скоро се разочарова. – Защо? – Защото работите му тръгнали назад. Този човек е влязъл в обществото с цел да оправи материалните си работи и като не е постигнал това, разочаровал се. Той гледа на живота от човешко становище. Който се обърне към Бога, той трябва да знае, че работите му непременно ще се наредят. – Кога? – Когато разбере закона на Любовта и го приложи в живота си. Постигнете ли това, всички врати пред вас ще се отворят. Не разберете ли Любовта, каквито желания и да имате, каквито усилия и да правите, всичко ще се разруши. Любовта е сила, през която нищо не може да устои. Каквито знания и да сте придобили, каквато сила да сте развили, щом нямате Любов, в края на краищата всичко ще изгубите. Като изгубите всичко, вие ще се намерите в положението на краен сиромас и така ще заминете за онзи свят. Често някои хора умират, погребват ги, без да ги придружи някой до „вечното им жилище“, както хората го наричат. Такова ще бъде положението на онзи, който не е разбрал Любовта и не я е приложил в живота си.

Съвременните хора влизат вече в нова фаза за разбиране на великия закон на Любовта. Това, което хората днес наричат любов, е само въведение в Любовта. Те не познават още истинската Любов. Сегашната любов им служи само за забава. Тя е остаряла вече за новото време. Новото време иска ново разбиране, нова мисъл, нова любов. Новото се крие в Божиата Любов. За да се възприеме и разбере новата любов, съзнанието на хората трябва да бъде подготвено. Има хора, които познават новата любов, имат известни опитности и преживявания от нея, но те не могат да я задържат за дълго време в себе си. – Защо? – Защото са подложени на постоянни промени. Тия промени се дължат на обстоятелството, че човек непрестанно се оформя, силите в него се организират, докато изработят един свършен организъм. Любовта може да живее само в завършени, в свършени форми. Докато великият художник не предаде на своята картина всичко онова, до което той сам е достигнал, тя не може да представлява израз на красота, любов и пълнота.

И тъй, задачата на ученика е да придобие знание, сила, чистота. Тези придобивки се основават на Любовта. Без Любов ученикът не може да се развива, нищо не може да постигне. За да придобие Любовта, ученикът трябва да знае как и каква вода да употребява. Водата е носителка на живота. Следователно, ако човек пие вода, която дълго време е била изложена на въздуха, т.е. която е седяла в стая или в нечиста атмосфера, тя може да разстрои храносмилането, а оттам и кръвообращението. Обаче пие ли човек вода от чист, планински извор, той възприема нейната жизнена енергия, която се отразява благоприятно върху неговия организъм. Същото може да се приложи и при четене на книги. Ако искате да се ползвате от прочетената книга, четете бавно, като размишлявате върху главните мисли. По този начин вие ще извлечете жизнената сила, която се съдържа в тия мисли. Така ще се свържете с мисълта на автора, ще разберете подбудителните причини, заради които е писал книгата. Това значи да черпите от водата на източника. Всеки стих от Библията ще ви свърже с пророка или с евангелиста, който е писал книгата, и ще разберете мотивите и условията, при които е писана. Казвате, че пророците са писали по дух, по вдъхновение. Докато дойдат до това вдъхновение, те са минали през големи изпитания. Следователно, ако изпитанията, през които е минал пророк Исаия, се дадат на някой обикновен човек, в най-скоро време главата му би побеляла и узряла. Той е минал през сериозна дисциплина: падания, ставания, съмнения, обезсърчавания, насърчавания. По този начин той се е калил, освободил се е от влиянието на своята личност, на своето „аз“, и казал, че всичко, което става в света, е добро. Бог царува в живота. Каквото става в света, добро или зло, зад него се крие Бог. Той работи и със злото, и с доброто. Първото превръща в добро, а второто крепи, да не се подхлъзне някъде.

Когато изкушението дойде при вас, вие ще знаете, че зад него е Бог. Той е допуснал изкушението, за да изпита хората. За това, като дойде изкушението при вас, хванете го и се разговорете с него. Кажете му, че го познавате, че знаете кой го е допуснал и като вярвате в Бога, който живее навсякъде, знаете, че Той не се лъже. Никой не може да излъже Бога. – Защо? – Защото Той е създал всичко. Гърнето не може да излъже господаря си. Майсторът вижда недостатъците на гърнето и той сам може да ги поправи. Обаче човек човека може да излъже. Човек неизбежно ще мине през ред съмнения, противоречия, заблуждения, в които и сам ще се лъже, и другите ще го лъжат. Не само обикновеният човек, но и светията е минал през тези състояния. Докато ги преживява, човек не е доволен от себе си, търси истинския живот. Живот, пълен с неуспехи, страдания и нестоди, не е истински живот. Направете сравнение, да видите как са живели хората преди 2000 години и как живеят в новите времена.

Може ли да се нарече правилен живот този на вола, който по цели дни оре на нивата? Може ли да се нарече правилен живот този на коня, който по цели дни кара талигата на господаря си? Този кон пъшка под тежестта на своя товар, но върви напред. Господарят не влиза в положението му. Ако някой богат, но добър човек, види един натоварен кон, той ще си спомни за своите слуги, които работят повече, отколкото могат, и веднага ще намали работата им. Той ще им каже, че от днес нататък ще работят не по 10 часа, както е било досега, но по 6 часа. Някои господари товарят слугите си с непосилен труд, за да забогатеят повече. Те не знаят, че колкото по-човешки са отношенията им към слугите, толкова по-голяма възможност имат за придобиване на богатства. Днес всички говорят за нова култура, а не знаят, че новата култура изисква нови хора, които да имат любовни отношения помежду си. Щом имат Любов помежду си, те ще изменят отношенията си и към животните.

Каква ще бъде новата култура? Ще кажете, че новата култура изключва парите. Обаче каква друга величина, равностойна на парите, ще се въведе? Все трябва да има нещо, с което човек да благодари. С какво благодарите на своя приятел за сторената от него услуга? Днес малцина работят, а повечето ядат и пият наготово. Това е тунеядство. В новата култура всички ще работят. Ако някой направи някаква грешка или някакво престъпление, никой няма право да го съди. Всеки ще мине и замине мълчаливо покрай него и ще го оставят сам да изправи грешката си, сам да се съди. В новата култура съдиите няма да търсят правото на човека, но ще търсят кривото, което носи в себе си, за да може да се изправи. Ако и сегашните съдии търсят кривото у човека, досега светът щеше да бъде изправен. Дават под съд някого, че дължал хиляда лева и го обвиняват като нечестен човек. Често тия, които съдят, имат да дължат повече от 10,000 лева и не мислят да плащат. Кой е по-честен от двамата: обвиняемият, или обвинителят? Съдия или учител на хората може да бъде само онзи, който има да дава най-малко от тях, или който никому нищо не дължи.

Следователно, когато се говори за новото, човек трябва да има ясна представа за него. Той трябва да познава живия морал, който е еднакво задължителен за всички живи същества на земята. Всяко живо същество, което влиза в областта на новата култура, е отговорно за постъпките си. Щом влиза в новата култура, всяко живо същество, било паяк, муха или друго някое, непременно ще отговаря за постъпките си. Сега сме в ликвидация със старото и виждаме, че престъпленията получават възмездие много скоро. Сега живеем времена на бърза ликвидация. Свърши се времето на отлагането. Днес и паяците се съдят. И за тях има съдии, прокурори. Те приемат човешката мисъл и ако някой иска да ги

спре от известно престъпление, може да им въздейства.

Един ден седя в стаята си и работя. По едно време чувам, че една муха бръмчи силно. Поглеждам по направление, откъдето идва бръмченето, и виждам един голям паяк нападнал една муха и се готви да я удуши. Ставам веднага, взимам бастуна си и приближавам до паяка. Започвам мислено да се разговарям с него: Слушай, пусни мухата на свобода! Не позволявам в стаята ми да се вършат престъпления. Паякът прие мисълта ми, спря за момент, замисли се, но по стар обичай пак се хвърли върху мухата. Аз му посочих бастуна си и още по-внушително му казах: Ако не пуснеш мухата, още сега ще разваля мрежата ти и ще те изхвърля вън. Паякът разбра, че работата е сериозна, веднага скъса нишката, в която мухата се беше оплела и я освободи. – Сега вече можеш да останеш в стаята ми, колкото искаш, но ще знаеш, че в мое присъствие не позволявам да се вършат престъпления.

Сегашните хора искат да си въздействат помежду си, да си влияят едни-други, за да се изправят. Невъзможно е човек да повлияе на човека, ако в това направление не е правил малки опити. Той трябва да започне с малки опити, да въздейства на паяци, на мухи, постепенно да отива нагоре, докато дойде до човека. Малките опити са приятни. Те дават знания на човека и му отварят пътя към велики постижения.

Тези примери навеждат човека на мисълта, че и у него има мисли, подобни на паяците. На такива мисли човек трябва да заповядва, както на паяците. Настроенията му не са нищо друго, освен паяци, на които трябва да заповядва. Когато настроението си позволи да хване муха в мрежата си, ще му кажете да пусне мухата. Ако не ви послуша, ще му кажете по-сериозно да пусне мухата. Ако пък не ви послуша, ще го изпъдите вън. Щом разбере мисълта ви, то веднага ще скъса нишката, на която мухата се е оплела, и ще я освободи. Направете този опит с настроението си и ще получите някакъв малък резултат. Ако първият опит не даде никакъв резултат, не се обезсърчавайте. Направете опита 2–3 пъти, докато имате поне малък резултат.

Коя е основната мисъл в тази лекция? Изобщо, основна мисъл е тази, която се силно подчертава, която може да се приложи при всички условия. Основната мисъл е силна. В нея няма никакви изключения. Тя има Божествен произход. Има думи, които са силни като основна мисъл. Такава е, за пример, думата „любов“. Тя крие в себе си известни сили, но за да произведе резултат, който да отговаря на скритите сили в нея, тя трябва да се произнесе няколко пъти. Има кибритени клечки, които трябва да драснете няколко пъти на кутията, за да се запалят. Някои кибритени

клетки веднага се запалват, още при първото драсване. Колко пъти трябва да произнесете думата „любов“, за да произведе нужния ефект? Колко пъти трябва да произнесете думата „любов“, за да произведе нужния ефект? Колко пермутации можете да образувате от шестте букви на думата любов (любовъ)? – 720. – Правили ли сте опит да видите при колко произнасяния на думите „Бог е Любов“, ще можете да смените скръбта си в радост, или да се освободите от известно изкушение? Любовта е проява на Бога. Без Любовта Бог остава неразбран. Вървите по пътя и срещате много деца, но нито едно от тях не спира вниманието ви. По едно време виждате едно дете босо, гологлаво, окъсано и вие веднага го спирате, започвате да го питате, има ли майка, баща, къде живее и т.н. Хващате детето за ръка, завеждате го у дома си и го нахранвате добре. Вниманието, което сте оказали към детето, е проява на Божията Любов. Тази Любов се изразява първо в отношението ви към детето, във връзката ви с него. После го нахранвате, задоволявате глада му. Какво е значението на нахранването в духовен смисъл?

Когато искате да направите опит с Любовта, трябва да изберете съответен момент за това. Два момента, като два полюса, са важни при опита с Любовта: или най-лошият, който отговаря на 12 часа след полунощ, или най-хубавият, а същевременно и най-силният, който отговаря на 12 часа на обяд, когато слънцето е на меридиана, на най-високата точка. Любовта ще се прояви, именно, между тези два полюса, между противоположностите, между добрите и лошите условия.

В думата „любов“ на български език, първата буква „Л“ означава стремеж нагоре, а после слизание надолу – търсене на пътя. Буквата „Б“ означава път на растене на посятото семе. Буквата „О“ представлява ограда на посятото семе. Значи всяко посято семе се огражда. В Любовта се явява една мъчнотия, която трябва да се преодолее. Любовта започва със стремеж към онзи, когото обичате. Сърцето на онзи, който обича, винаги трепти. Той започва да се страхува, което показва, че страхът идва заедно с Любовта. Когато Любовта посети човека, той става страхлив като заек. Това е закон. Който казва, че не се страхува, той никога не се е влюбвал. Щом не се страхува, той не е човек. За да стане човек, трябва да се влюби. Казано е в Писанието: „Начало на Божията Мъдрост е страхът“. Мъдростта е начало на благочестието. Аз не говоря за страх, който помрачава съзнанието, но за страх, който води към намиране пътя на Божията Мъдрост и знание. Когато влезе в областта на Любовта, човек става страхлив, недоволен от себе си, че е направил някаква грешка, заради която ще го уволнят от служба. Страхът е естествено последствие на Любовта.

Като ученици, правили ли сте опит да произнасяте думата „любов“ по 10,

20 или 30 пъти на ден и да видите какъв резултат произвежда? Направете следния опит: в продължение на 10 дни произнасяйте думата „любов“ по един път на ден в един от най-силните моменти: на обяд в 12 часа, или вечер в 12 часа. Който иска, той може да произнася думата и в някой слаб момент. Има два слаби момента: сутрин и вечер. Те представляват отражение на силните моменти. Като направите този опит, можете да произнасяте думата „любов“ още 10 дни, по 10 пъти на ден. Когато произнасяте тази дума, вие ще преживеете ред противоречия. Произнасянето на думата може да бъде мислено, гласно, или като я почувствате. При трите случая ще имате 3 различни резултата. Буквите в думата „любов“ ще ги произнасяте според мекотата и твърдостта на техните звукове. Звукът „Л“ е мек; звукът „Ю“ представлява отвор; звукът „Б“ затваря нещата; звукът „А“ е също отвор. Значи думата „любов“ има два отвора. Има нещо страшно в тази дума. Страшното се крие в буквата „В“. При изговаряне на буквата „В“, зъбите опират на долната устна. Това показва, че онзи, който не разбира Любовта, слага човека, когото обича, на устните си, между зъбите, и го ухапва. – Какво показва това? – Това показва, че във всяка дума има динамическа сила, която се проявява по един или по друг начин. Ако не се прояви по естествен път, тя ще произведе обратни резултати.

Енергиите в природата не могат да се задържат дълго време, без да се проявят. Те все ще се проявят, но това трябва да стане по естествени пътища. Ако се задържат дълго време, в края на краищата пак ще се проявят, но вече по неестествен път и с големи вътрешни сътресения. Който не иска доброволно да прояви своите енергии, невидимият свят ще го застави чрез големи страдания да даде всичко, което е взел. Нещастията и страданията имат за цел да заставят човека да даде нещо от себе си, да се откаже от своя егоизъм. Когато Любовта посети някого, той вижда, че трябва усилено да работи върху себе си, да облагороди своя характер. Има начини за просвещаване на ума, за облагородяване на сърцето и за възпитание на волята. Като се прилагат тия начини, светът ще се подобри.

И тъй, изучавайте начините на приложение на Любовта в живота. Ако Любовта би се приложила като метод при възпитанието на децата, резултатите щяха коренно да се различават от тия, които имаме сега. Хората говорят за Любов, за свобода, но като не знаят как да приложат Любовта при възпитанието, получават обратни резултати. – Защо? – Защото говорят само, без да изпълняват това, което говорят. Любовта, свободата са достояние на всички живи същества. Когато Любовта посети човека, той се превръща в градина, в която всичко започва да расте, да се развива и да цъфти: стремеж, нежност, благоговение, мекота, разсъдителност и т.н. Покрай тия качества ще се явят и някои отрицателни

– страх, ревност и др. Това е в реда на нещата. Това показва, че Любовта е сила, под влиянието на която всичко расте и се развива. Щом е дошъл на земята, човек не може да бъде ангел. По прояви човек може да бъде ангел, но по същество не може още да бъде ангел.

Сега, пристъпете към първия опит – да любите, без да очаквате други да ви любят. Вие сте любени вече – Бог ви обича. Нищо друго не ви остава, освен да проявите Любовта си. Който се осмели да каже, че никой не го обича, той не говори истината. Пръв Бог ви е обичал, а след Него майка ви, баща ви, братята и сестрите ви. Ако майка ви и баща ви не са ви обичали, вие не бихте се родили. – „Ама любовта им не била голяма.“ – Когато се говори за проява на Любовта, важно е, че тя се проявява, а за силата, за големината на Любовта не трябва да се говори. На всяко живо същество се дава толкова Любов, колкото му е нужна. Когато някой казва, че не е обичан от никого, той иска да каже, че не е обичан от тези, от които иска любовта им. Значи той е обичан, но от тези, от които нищо не иска. Важно е човек да бъде обичан и е обичан. От кого е обичан, това не е важно. Едно трябва да знаете: Любовта е израз на голяма разумност. Тя представлява съвкупност от висши същества, които са завършили развитието си. Те са вкусили от Божията Любов, познават я, прилагат я и затова слизат на земята. Те са богати, щедро раздават от своите блага и на праведни, и на грешни. Те не обръщат внимание на греховете на хората. Като види някой лош човек, Любовта го хваща в обятията си, прегръща го и злото веднага го напуска. При когото се докосне, Любовта върши преврати. Когато военният срещне Любовта, той веднага предава сабята си. Като се отдалечи от Любовта, той се чуди как се е предал толкова лесно. Мощно нещо е Любовта! Докато Любовта е в човека, той е готов на всички жертви. Щом замине, човек се връща към стария живот.

Като ученици на Великата Школа, вие трябва да започнете с Любовта, която носи живот, която дава подтици, импулси. Без Любов животът сам по себе си се обезсмисля. Не казвайте, че животът няма смисъл, че няма защо да живеете. Ако нямате условия да живеете като риби, ще живеете като птици; ако нямате условия да живеете като птици, ще живеете като млекопитаещи; ако нямате условия да живеете като млекопитаещи, ще живеете като човек; ако нямате условия и като човек да живеете, ще живеете като светия. В каквато форма и на каквото положение да се намирате, вие все ще имате условия за живот. Животът на светията е много широк. Той има толкова много и красиви занимания, че заслужава човек всичко да пожертва, за да придобие неговия живот.

Аз нямам предвид светиите, които църквите са провъзгласили, но говоря за светии, любимци на Бога. Който иска да бъде любимец на Бога, той

трябва да стане светия. От ангела се иска много повече. Ангелите се делят на степени, като офицерите. Между тях редници няма, а от офицерските чинове има само три степени: капитан, полковник и генерал. Всички наредби на земята са взети от невидимия свят, но те са така изопачени, че са създали някаква каша. Степените на ангелите се определят от степента на тяхната любов. Следователно, когато обичате някого, първата ви работа е да го произведете в чин капитан. Това значи да имате особено мнение за него, да се отнасяте към него с голямо благоговение, с голямо уважение. В душата и в духа си да му определите високо място и оттам да го гледате. Както вие се отнасяте към него, така и той ще се отнася към вас. Не можете ли да запазите това отношение, всички усилия, които правите в Любовта си, ще останат напразно.

Същите отношения трябва да се спазват и в науката. Ако студентът не обича професора си, той не може да стане учен. Това се отнася до студента в университета, в музикалната или в художествената академия. За да прогресира, човек трябва да има висок идеал. Няма ли висок идеал, той ще живее като обикновен човек. За да не останете обикновени хора, стремете се към висок идеал. – „Тогава да живеем като Христос.“ – Христос не живее по един начин. Той живее като велик поет, като велик философ, като велик учен, като велик музикант, като велик художник, като велик мъдрец, като велик естественик. Той е образец на всичко. Навсякъде и във всичко Той е пръв. Христос е дал простор на Божественото в себе си. Той казва: „Ако пребъдвате в любовта ми, вие ще правите чудеса, по-големи от тези, които аз правя“. С това Той иска да каже, че Божественото е достояние на всички. Затова всички трябва да се стремим да живеем като Христос. За да постигне това, човек трябва да бъде готов на всички жертви. Само така той може да получи Божието благословение. Който не е готов на никакви жертви, той нищо няма да получи. Жертвата не подразбира да се отрече човек от хората, от живота и да отиде да живее в горите и в пустините. Как ще се отречете от хората, когато Бог ги люби? Казано е в Писанието: „Бог толкова възлюби света, че даде своя Единороден Син в жертва, за да не погине всеки, който вярва в Него“. На друго място в Писанието е казано: „Който не се откаже от света, той не може да угоди на Бога“. Как ще разберете това противоречие? Между тези два стиха няма никакво противоречие. В първия стих се говори за хора от друг свят. Това са хора, които влизат в ядрото на Божествения свят. Псалмопевецът казва: „Не обичам ли тези, които Ти обичаш? И не мразя ли тези, които Ти мразиш?“ От този стих виждаме какво е било разбирането на Псалмопевеца за Любовта.

Съвременните хора са дошли в любовта си дотам, че говорят за нея, без да я прилагат. Казват, че обичат някого, но ако този човек им дължи някаква

сума, те слагат любовта настрана и настояват да си получат парите. Те казват: „Любовта е едно нещо, а дългът – друго, той трябва да се плати“. Представете си, че кажа на ония от вас, които имат да взимат пари от някъде, да простят всичкият дълг на своите длъжници. Какво ще направите? Бедните, които дължат и не могат да платят дълга си, ще се зарадват, а богатите, които имат да взимат, ще останат недоволни. Понеже говорим за Любовта, от нейно име казвам: Онези, които обичат Бога, но имат да дават, да платят дълговете си! Онези, които обичат Бога, но имат да взимат, да простят дълговете на ближните си, нищо да не им искат!

Това е едно от правилата на Любовта. Сега става точно обратно. Бедният, който дължи, търси случай да не плаща. Богатият, който има да взима, на всяка цена иска да му се плати. Обаче Любовта разрешава въпроса по друг начин: бедният трябва да плаща дълга си, а богатият – да е готов на жертви, да прости дълга на своя ближен. Който говори за Любов, той сам трябва да направи това, да не чака отвън да му се казва какво трябва да върши. Ако доброволно не направите това, един ден ще ви се каже да го направите. Новата култура иска хора, свободни от стари взимания и давания. Да дойдат юбилейни години, да започнете всичко отново. Които очакват Божието благословение, да започнат отново, да постъпят според изискванията на Любовта: дълговете си да платят, а на длъжниците си да простят. Като постъпват по този начин, да не се разкайват. Така те ще се почувстват свободни, разширени по ум, по сърце и по воля.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че всички сте забогатели, имате големи капитали, много стока, но няма къде да ги пласирате. Това, именно, създава големи стълкновения, недоразумения между вас. Щом намерите пазар за стоката си, вие ще се освободите от вътрешното стеснение, в което сега се намирате. Съвременните християни се намират в същото положение. Те забогатяха и не знаят какво да правят с богатството си. Богатите християни не прощават дълговете на бедните; бедните християни не желаят да изплащат дълговете си. Тази е причината, поради която и едните, и другите фалираха. След фалирането им нещастията и страданията започнаха да ги следват. Днес Бог казва на сиромасите: „Ще имате вяра и ще платите дълговете си“. На богатите пък казва: „Ще бъдете щедри и ще простите на сиромасите всичко, което ви дължат“. И бедният, и богатият са касиери на банки. Бедният ще вярва, че ако днес касата му е празна, утре ще се напълни и ще може да плати дълга си. Богатият ще бъде щедър да даде, където трябва, или да не иска, откъдето има да взима. Когато и двамата изпълнят изискванията на Любовта, Божието благословение ще дойде и ще напълни касите им.

И тъй, прилагайте Любовта в живота си, за да не изпаднете в отрицателни състояния. Не чакайте спасението ви да дойде отвън някъде. Спасението на

човека зависи от самия него. Апостол Павел казва: „Боя се, като проповядвам, да не бъда отхвърлен“. Той предвижда, че ако не прилага изискванията на Любовта, ще я изгуби. Най-после, той казва: „Всичко опазих“. Това значи: „Всичко победих!“

Желая ви да започнете с Любовта. Сутрин, когато виждате изгряването на слънцето, вечер – явяването на звездите, а хората и животните – всеки момент, нека сърцата ви трептят, като че Божият Дух присъства между вас.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на 23 май 1928 г., София, Изгрев.

ПРАВИЛНО ДЪВЧЕНЕ

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Размишление

Съвременните хора се стремят към придобиване на знания. Това желание е естествено, но за да придобият знания, те трябва да разглеждат нещата в естествените им прояви. Запример, за да дойде до понятието „число“, човек се е запознавал с числата постепенно, както вървят в естествения си ред, от 1 до 10 и т.н. Така наредени числата, между тях има едно механическо отношение, каквото виждаме и между органите на човешкото тяло. Ако искате да наредите органите в такъв ред, както нареждате числата, това е невъзможно. Вие не знаете кой орган се е явил пръв, кой – втори, трети и т.н. Освен механическото нареждане на числата, можем да ги наредим и по съдържание, но трябва да знаем какво е тяхното съдържание. Какво разбирате, ако наредите числата в следния ред: 1+2, 2+3, 3+4, 4+5, 5+6, 6+7, 7+8, 8+9, 9+10. Ще кажете, че тук имате действието събиране и знаете, че $1+2=3$, или $2+3=5$ и т.н. Обаче какво представя събирането, като съдържание на даден процес? Ако под единицата разбирате активна сила, каквата е кибритената клечка, а под двойката – дървата, поставени на огнището, като цъкнете клечката, дървата се запалват и горят. Те стават активни, благодарение на клечката, от нея са приели енергия. Колко време гори една кибритена клечка? – Няколко секунди. Ако запалите една свещ, тя гори повече. Важно е да разбирате числата като механически величини, като съдържание и като смисъл. След това трябва да разбирате отношенията между числата, например отношението 1:2. Единицата е активно число, което предава активността си на числото две.

Миналия път говорих за храненето. Сега ще ви запitam, кой дъвче правилно: професорът, или работникът? Като учен, който знае значението на дъвченето, професорът би трябвало да дъвче храната си по-правилно от работника, но понеже умът му е зает с важни задачи, той не обръща голямо внимание на яденето. В това отношение работникът го превъзхожда. Той мисли за работата си, докато работи. Щом свърши работата си и започне да яде, мисли само за яденето и дъвче правилно.

Професорът мисли върху важни въпроси, например върху явяването на една комета в пространството и прави изчисления за бързината на движението ѝ и т.н. Какво ще яде, колко ще яде, той не мисли за това. Какво допринася професорът на човечеството със своите изчисления за бързината на една комета? – Нищо особено. Какво допринася на човечеството с това, че дъвчел храната си правилно или неправилно? – Пак нищо особено. Който го види как дъвче, ще каже: „Професорска работа! Дъвче, както си иска“. Едно трябва да имате предвид: Когато се отнася за научни въпроси, мислете като професора; когато дойдете до яденето, яжте и дъвчете като работника, който е гладен и мисли само за хляба. Следователно всяко нещо, което вършите в даден момент, е най-важно. Като ядете, ще мислите за храненето и за дъвченето. Правилното дъвчене оказва влияние върху човешките мисли, чувства и постъпки. С други думи казано: Правилното дъвчене оказва влияние върху човешкия характер. Ако човек се отнася небрежно към дъвченето на храната, какво отношение ще има към другите си задължения? Важен процес е дъвченето – от него зависи бъдещето на човека.

Като наблюдавате младия и стария професор, ще видите, че те се различават в дъвченето: младият дъвче бързо, а старият – бавно. Той дъвче храната си и мисли защо Господ е създал света така, сам човек да си търси храната и да я дъвче. При това, защо Бог не е направил разлика между учения и простия? Ученият, който се занимава с важни въпроси, трябва да дъвче, както обикновения и прост работник, който по цял ден вдига и слага чука или мотиката. Дъвченето на храната е маловажна работа, не е за професор. Не е така. Да сдъвчеш една хапка хляб правилно и да я приемеш в организма си, това е велика работа. Като знаеш това, ще дъвчеш бавно, съзнателно и с любов. Никакво бързане не се позволява при дъвченето, никакво излизане от релсите. Защо си служим със сравнението да не излиза човек от релсите? – Защото живеем в 20-ти век, когато хората си служат с превозни средства, които се движат по релси. В миналото, преди 2,000 години, хората не са познавали релсите и са казвали: „Внимавай да не се отклониш от пътя си“. Рибите, за които не съществува никаква суша, нямат понятие нито от релси, нито от път. Релсите, пътищата по суша и по вода са установени положения, според времето и епохата, но въпреки това те съграждат вътрешния миросглед или вътрешния живот на човека.

Важността на нещата се определя от разбиранията на човека и от духа на времето. Представете си, че ви предложат един билет за театър или концерт, но ви го донасят половин час преди започване на представлението. Какво ще направите? Ще се облечете набързо и още по-набързо ще се нахраните. В дадения случай вие считате концерта за по-

важно нещо от яденето. Тук не сте прави. Но представете си, че ви поканят на обяд, дето присъства комисия от няколко лица, която от начина на храненето ви, от държането на вилицата, на ножа и на хляба определя дали да ви назначат на някоя висока служба, или не. Как ще се храните, как ще дъвчете? В този случай по-важна работа за вас от яденето и дъвченето няма. От нея зависи бъдещето ви. Ако пък сте войник и трябва да присъствате на парад по случай пристигането на виден гост, княз или цар, трябва да се явите в пълна изправност: с чист шинел, с лъснати копчета, лъснати обувца, с добре поставена фуражка и т.н. Ако само едно от копчетата ви не е лъснато, вие пропадате. В този случай по-важно нещо от лъснатите копчета няма. Много подобни примери се явяват в живота ви, които определят важността на нещата. Значи важността на нещата бива относителна и абсолютна. Ние спираме вниманието ви върху абсолютната важност на нещата, която остава една и съща за всички хора, за всички времена и епохи.

Какво ще каже природата ако види човека с едно нелъснато копче? – Нищо няма да му каже. Тя ще мине край него, ще му се усмихне и ще продължи пътя си. Обаче ако види, че той не дъвче добре храната си, а направо я гълта, тя ще го спре и ще го запита: „Как смееш да гълташ цели хапки, без да ги дъвчеш? За нарушаване на този закон, ще бъдеш наказан“. Това, от което хората се интересуват, природата не се интересува. Методите, с които хората си служат, не са методи и на природата. Добре е човек да знае методите на природата и да ги различава от човешките. Същото можем да кажем и за реда на човешките мисли и чувства. Този ред се различава коренно от реда на мислите в природата. Ето защо, който има отношение към природата, трябва да се съобразява с хода на нейните мисли. Каже ли някой, че иска да бъде свободен, да мисли, както намира за добре, той влиза в стълкновение с природата. Зданието гори, ти не можеш да бъдеш на особено мнение. Всички бягат, и ти ще бягаш. – „Имам да разреши един важен въпрос.“ – Ще го отложиш за друг път, а сега ще бягаш. – „Срамота е човек да бяга!“ – Когато живот се спасява, ще бягаш, нищо срамно няма в това. Кое е по-добро: да бягаш, или да останеш в къщата и да изгориш? Друг е въпросът, ако можеш да изгасиш пожара – тогава ще минеш за герой. Но ако не можеш да го изгасиш, бягай вън. – „Какво ще каже на хората? Защо бягам?“ – Ще кажеш, че къщата, в която живееш, гори; температурата е много висока и при тези условия не можеш да се занимаваш. Кажеш ли така, всички ще те разберат и ще влязат в положението ти. – „Как да изляза от къщата: да бягам, или да вървя бавно?“ – Ще бягаш, колкото можеш повече. Даже и старият учен, който дъвче бавно, като види огъня, ще ускори движението си.

И тъй, когато описвате нещо, ще се стремите да бъдете по-възможност

точни. Дали предавате чувствата или мислите си, ще бъдете точни, ще ги предадете в тяхната действителност, без преувеличаване или намаляване. Всяко преувеличаване или намаляване на нещата внася неточност, неискреност в човешкия характер. Някой казва, например, че не се интересува от вестниците, не ги чете, а всъщност по цели часове чете вестници; друг казва, че обича науката, всъщност нищо не учи; трети казва, че обича висшата математика, но не се интересува от елементарната математика, която работи с действията на простите числа, но всъщност не познава даже и простите действия с числата. Така не се говори. Всички процеси в математиката са важни, от най-простите до най-сложните. Изобщо, всеки процес е важен за времето и за случая, в който се извършва. Важно е това, което в дадения момент занимава ума и сърцето ви. По това се съди докъде сте стигнали.

Следователно не подценявайте и не надценявайте нещата. Природата си служи със строго определени мерки, с които оценява нещата. Всяко нещо е ценно, каквото си е. Високият човек е ценен по своята височина, широкият – по своята ширина, ниският – по своя нисък ръст и т.н. Тия величини са още по-ценни, ако са в правилно отношение с други такива. Запример, на известна височина отговаря определена широчина. Ако някой е много висок и тесен, той прилича на ос; ако е нисък и широк при раменете, той минава за човек, който причинява големи пакости. От друга страна, той е работлив. Каквато работа му дадете, ще я свърши добре и навреме.

Който иска да бъде учен, трябва да върши работите си добре; ходът на неговите мисли да бъде в съгласие с тези на живата природа или с Божествените мисли. Истинският учен, музикант или художник върви в съгласие със законите на разумната природа. Ученият се отличава от обикновените учени по своята мисъл, музикантът – по своя тон, художникът – по своя замах. Мисълта на истинския учен, тонът на истинския музикант и четката или замахът на истинския художник се отличават от проявите на обикновените хора. Те служат като мярка на нещата и коригират неправилностите в живота. Всяко нещо в тях е естествено, защото те имат ясна представа за себе си и за окръжаващите. Те не се самозаблуждават, но и другите не заблуждават. От сън да ги събудите и да ги питате за часа, ще ви кажат точно, едва ли ще има разлика от 2–3 минути. Каквото знаят, точно го знаят. Който може да определя точно времето, и като музикант ще бъде точен, ще има верен, сигурен такт. И без тази точност хората свирят, но им липсва нещо. Много моми и момци играят на хорото, но като свършат играта, някои се оплакват, че краката ги болят, а други нищо не са усетили. Последните са истинските играчи. За да се умори човек, това зависи и от музикантите, които свирят на хорото. Някои свирят така, че играчите се уморяват.

Други музиканти не само не причиняват никаква умора, но и болните вдигат от легло.

Какво показва това? – Че в природата съществува правилен ритъм, който се възприема и предава чрез хората. Музикантът го предава чрез свиренето; художникът – чрез четката; ученият – чрез мисълта; любещият – чрез сърцето си. Ако мислите, чувствата и постъпките на човека се подчиняват на този ритъм в природата, той може да предаде своя основен тон на мислите, на чувствата и на постъпките си и на другите хора. Няма ли този ритъм, никакъв тон не може да предаде. И тогава, ако е учен, ще говори на хората, но те няма да го разбират; ако е музикант, ще им свири, без да ги въодушевява.

Стрежете се към положителните методи, за да знаете как да развивате своите дарби и способности. Някои са намерили начин за развиване на дарбите си и лесно се справят с мъчнотиите си. Други не са намерили съответен начин и повече страдат и се мъчат. А всеки трябва да намери специфичен метод за себе си. Иначе даже и способни да сте, дарбите ви ще останат неизползвани. Запример, малко хора работят върху центъра на причини и последствия, поради което само констатира нещата. Запалила се къщата на някого и той разправя на всички, че го сполетяло нещастие. Защо се запалила къщата му, той не мисли, не търси причината на това нещастие. Който търси причините и последствията на нещата, той работи с мисълта си, прави анализ и синтез на своите мисли. Това наричаме ние „дъвчене в умствения свят“. Значи има два вида дъвчене: дъвчене на физическия свят и дъвчене в умствения свят. Истински ученият дъвче добре мислите си, смисля ги и така ги изпраща в умствения свят. Всеки човек трябва да преработва мислите си, т.е. да ги дъвче, да намери начин за развиване на своите дарби и способности. Колкото по-съзнателно работи човек в това направление, толкова по-голям е интересът на разумния свят към него. Разумните същества се интересуват от способния, разумния, добрия, здравия и справедливия човек. Те се интересуват и от болния, лошия, несправедливия и неразумния човек дотолкова, доколкото могат да му помогнат.

Това са контрасти в живота, които трябва да се изучават не с цел да се измени естествения ред на нещата, но като условия за човека, да познае равноценностите в природата. Върху тях, именно, е построен красивият, истинският живот; върху равноценностите се крепи човешкият идеал. Ако не може да се домогне до равноценното на морала, на религията, на науката, на красотата, на доброто, човек нищо не може да постигне. Който не може да се домогне до равноценното, той остава в стария живот, дето няма напредък. Старият живот е пълен с противоречия, от които човек

трябва да се освободи. Ако кажете на пияницата, който живее в стария порядък, че не трябва да пие, той ще се намери в противоречие и ще каже: „Човек не може да не пие“. – Не може да не пие, но какво? Без вода не може, а не без вино. – „Нямам ли право да мисля?“ – Имаш право, но какво трябва да мислиш? Ако и ти по цели часове държиш отрицателни мисли в ума си, не приличаш ли на пияницата? Какво печели пияницата? Не само че нищо не печели, но губи силите и здравето си. Има мисли, които действат върху човека, както виното. Не внасяй в ума си мисли, които опетняват и понижават. Дойде ли такава мисъл при тебе, веднага я изхвърли навън. Допущай в ума си само такива мисли, които идат от Божествения източник. Те са подобни на чисти, планински води. И тъй, стремете се да нареждате нещата в естествения им ред. Ако напишете няколко глагола, за да ги наредите в естествения им ред, трябва да имате предвид граматическото и логическо нареждане. Запример, глаголите „пиша“, „работя“, „искам“, „живея“, „проектирам“, „виждам“, „уча“, „дишам“, „чувствам“, „ям“ са в безпорядък, не представят нещо цяло. Обаче те могат да се поставят в такъв ред, да изкажат нещо цяло. Първият глагол е „живея“. Като се роди детето, първият звук, който издава, е звукът „в-ва-а“. Буквата „В“ означава противоречие. Значи с раждането си детето разрешава едно противоречие. Вторият глагол е „дишам“. Като издаде първия звук и заплаче, детето започва да диша. След това вече му се дава малко мляко и то започва да се храни. Нареждането на глаголите в този ред, именно, наричаме естествено или логично: живея, дишам, ям и т.н. За да върви в естествения път на живота, човек трябва да има будно съзнание, да реализира желанията, които Бог е вложил в него.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на 25 май 1928 г., София, Изгрев.

БОГ Е ДУХ

За предмет на тази беседа ще взема изречението: „Бог е дух“. Тази тема е за велики умове, за философи, за адепти и за посветени хора, които разбират същината на нещата.

„Бог е Дух“. Ние ще оставим думата „Бог“ и ще се спрем на думата „Дух“. Духът е проявлението на Бога. Той е Първичното начало, от което произтича разумността в света. Той движи, оживотворява и определя посоката на всички живи същества. Дето Духът се проявява, там животът се ражда. Писанието казва: „Изпраща Духа си и оживява, оттегля Духа си и умъртвява“. Следователно, от чисто научно гледище, Духът се разглежда като вторичен принцип, произлязъл от най-великата и могъща сила в света - от Бога.

Питам: на какви начала почива животът? Отговорът на този въпрос се крие във всяко семенце. Не е достатъчно само да се създаде семето, но се изискват ред условия за неговото растене и развитие. Ако това е нужно за семето, толкова по-необходимо е за човека, който представлява разумен зародиш. Ако не се дадат на този зародиш съответните условия – светлина, топлина, влага, почва и нужните в нея елементи – неговото развитие ще се прекрати, ще се опорочи. В това отношение, не е достатъчно човек да работи и да се развива само през един живот, но трябва да продължава своето развитие и през втори, трети и ред още животи. Умът на много съвременни хора е толкова плитък, че той не може да възприеме идеята за прераждането, т. е. за съществуването на човека в много предишни животи и казва: „Ние живеем на земята само един път и след това умираме.“ Тия хора мязат на плитки барички, водата на които е дълбока само 3-4 сантиметра. Когато някой човек казва, че теорията за прераждането не е за неговата глава, това подразбира, че дълбоката вода не е за него. Той не може да плава в такава вода, има опасност да се удави. И наистина, коя философия може да докаже, че човек в един живот може да добие всичко това, с което разполага днес? Човек разполага с ред дарби и способности, с ред положителни и отрицателни качества в своя характер, за които едва ли и най-гениялният философ би могъл да докаже, че те са резултат само на един живот.

В един от американските богословски университети, професорът по богословие разглеждал пред студентите си въпроса за създаването на света в буквален смисъл, като им казвал, че светът бил създаден в шест дни,

каквито ние познаваме днес: шест денонощия по 24 часа. Казвате: „Възможно ли е това?“ – За този професор е възможно, защото такъв е бил неговият умствен уровень, степента на неговото развитие; такива са били неговите възгледи за живота. Много учени, философи и богослови разглеждат този въпрос другояче. Това показва, че учените хора се различават помежду си по степента на своето развитие. Такава разлика съществува и между светиите, адептите, ангелите, архангелите и т.н. Това трябва да насърчава, да окуражава хората, а не да ги обезсърчава. Красотата на живота седи в разнообразието. В какво седи цената и красотата на някоя плоча, намерена нейде в земята още от най-стари времена? В разнообразието на надписите по нея. Ако тя беше гладка, полирана, нямаше да бъде тъй ценна. Надписите, надраскванията на плочата привличат вниманието на хората. Те напрягат ума си да четат, да разберат смисъла на тия надписи. Някои казват: „Драскулки са това!“ – Не, тия драскулки са разумни вглъбявания на перото.

Казвам: сегашните геолози изучават образуването на планините, на канарите, огъването и пречупването на земните пластове, но те едва сега изучават истинската азбука, по която могат да четат тия неща. Питам: каква е първата азбука на геологията, по която можете да четете за образуването и промените на земните пластове? Казвате: „Огъванията, пречупванията на земните пластове стават вследствие външните влияния на природата върху земята и нейните вътрешни промени. Тия явления пък и ред други са причина за земетресенията.“ – Не, с огъванията и пречупването на пластовете въпроса не се разрешава. Това, което днес става на земята, е една катастрофа, не е нормално явление. Тъй, както виждаме земята, това не е нейния първоначален вид. Външно и вътрешно земята някога е представлявала нещо красиво. Пластовете ѝ не са били тъй огънати и пречупени; планините ѝ не са били тъй разхвърляни. Но когато боговете дошли на земята, те направили помежду си голямо сражение, при което разместили и изпочупили земните пластове, планините разхвърляли и нарушили първоначалния ѝ ред и порядък. След това Бог ги задигнал и се заел с преустройството на земята. Затова, именно, се казва в Битието, че първоначално земята била неустроена и пуста.

И днес, по същия начин, всички управници вършат същото. Те са наследници на ония богове, които са живели някога в миналото. Като тях, и те прокопават земята, прокопават тунели, вадят богатства и съкровища от нея, вгълища и разни видове руди. След всичко това учените обясняват, как се образували пещерите в природата. В Америка, при изкопаване на вгълища се образували пещери, с входове дълги около 10 километра. Някой учен геолог ще обясни образуването на такава една пещера с влиянието на подземните водни сили и газове и т.н. Казвам: не са само тия причините за образуване на пещерите в природата. Причината седи в

самите хора. Те са копали дълбоко в земята, да вадят въглища, вследствие на което се образували големи празнини. Обаче, празни пространства в природата не могат да съществуват, затова в тия места нахълтва вода, разни газове, които започват да влияят върху земните пластовете по физически и химически начин, докато най-после ние виждаме тук-таме образувани пещери. За нас не е важно, какво е било лицето на земята първоначално и какво е днес, защото ние знаем, че между всички явления на миналото и настоящето има непривидна вътрешна връзка.

Според нас, както има връзка между външните и вътрешните явления в природата, така също има връзка и между топлината и Любовта, между светлината и мисълта. Когато топлината се увеличава, и Любовта се увеличава. Обаче, има една определена граница на топлината, зад която проявите на Любовта са вече неразумни. Щом топлината надмине 100°, проявите на любовта са неразумни. Питам: при колко градуса топлина човешкият живот може да функционира правилно? Понякога в химическите лаборатории се изисква голяма топлина, за да разлагат някои съединения, или да стопяват различни метали. Там си служат с температура 00 - 400 -500 - 1000 - 2000 - 3000 градуса, според нуждите. Такива и по-високи температури се образуват понякога и във вътрешността на земята, но това са редки случаи. Топлината може да се увеличава безгранично, тя може да достигне до 5000 градуса, до пет милиона градуса, а някога до 250 милиона градуса и повече.

Обаче, колкото и да се увеличава топлината, ние различаваме два разреда топлина: при едното увеличение на топлината човек расте и се развива правилно, а при другото увеличение той се топи и се превръща във въздухообразно вещество. При този случай човек губи формата си. Представете си, че на земята дойде една гореща вълна около 10 000 градуса. Какво ще остане от цялата съвременна култура? – Тя ще изчезне. Това са бъдещи възможности. Писанието казва, че ще дойде ден, когато земята ще се яви пред лицето на Бога и ще се разтопи. От разтопяването на тази земя ще се яви новата земя и новата топлина, при която всички същества ще могат да растат и да се развиват. Сегашната топлина има чисто физически, механически характер, вследствие на което в организмите на живите същества се явява известно противодействие, и те се разрушават. Днес нито един организъм не може да достигне своето крайно развитие; нито една пъпка не може да цъфне, както трябва, т. е. да се развие докрай. Ако се разцъфти добре, скоро увяхва и не може да завърже. В това отношение човек представлява пъпка. И ние виждаме, как хората се раждат и скоро умират. Те се разцъфтяват, живеят, но до плод малцина достигат. Които пък успеят да завържат плод, плодът им скоро окапва. За сега много малко плодове има в света. В духовно отношение човек е дошъл до фазата, дето

трябва да изучава дълбоката наука, да изучава законите и силите в природата, чрез които може да добие пълно оплодяване. Някой казва: „Аз живея“. – Как? – Като пъпка? – Ама аз искам да придобия знания. – Какви знания искаш да придобиеш? Ако имаш знание и при първото заболяване викаш лекари да те лекуват, какво знание е това? Ако имаш знание, но си поставен в ограничителни условия на живота – в робство, в лишения, постоянно гладен, нямаш жилище, де да се подслониш, и не можеш да разрешиш този икономически въпрос на живота, какво те ползува твоето знание? Ако имаш знание, но си роб на модата, цял ден се занимаваш с облеклото си, с общата, чакаш да дойде последната мода обуца от Париж, да видиш, какви са токовете им, дали тесни или широки, какъв смисъл има твоето знание? Учените хора се запитват: „Кои токове са най-добри и хигиенични?“ – За едни случаи са добри ниските токове, а за други случаи – високите токове. И едните, и другите токове имат своето предназначение. Кои хора обичат да носят високи токове? – Ниските хора. Когато някоя дама иска да стане по-висока, тя носи обуца с високи токове. Защо хората искат да бъдат високи? – Някои твърдят, че високите хора са идейни, а ниските – материалисти. Да, но интелигентността на човека не се определя от височината на токовете. Всъщност, кои са подбудителните причини, които карат хората да носят ниски или високи токове? Някой ще каже: „Това са маловажни работи“. – Действително, в едно отношение са маловажни, но в друго отношение не са маловажни работи, защото въпроса, какви токове трябва да носи човек, има значение за неговото здравословно състояние. За в бъдеще учените хора трябва да приспособят токовете с пружини, че като стъпва човек, пружината да се свива и разпуска, да улеснява движението. Тъй както днес се правят токовете на обувката, при стъпване токът удря силно земята, и предизвиква сътресение в гръбнака на човека. Вследствие на това сътресение, много хора заболяват от различни разстройства на нервната система.

По начина на стъпването, на ходенето се познава и характера на човека. Човек, който стъпва твърдо, тежко, той е твърд, упорит и своенравен. Онзи пък, който стъпва само на пръстите си, върви леко, тихо, като котка, той е ловък, хитър по характер. Някои питат: „Защо този човек удря тъй силно с краката си?“ – Защото центърът на тежестта в този човек се намира в задната част на главата. Той ходи като кон, тропа с краката си. Когато разумният човек върви, той стъпва леко, никой не го чува. Добрият човек също тъй върви тихо, леко, като по вода. Войникът като върви, цялото здание се тресе. Нищо лошо няма в това, но при такова ходене се хаби повече енергия.

Като наблюдаваме възгледите на съвременните хора, много от тях, по какъвто начин стъпват, така разрешават и някои важни житейски и философски въпроси. Например, те разрешават догматично въпроса за

Бога. Обаче, понятието Бог е необяснимо. Бог е това същество, което е съществувало и съществува преди всички други същества. Той е неограничен, а ограничава всички други същества, като включва всичко в себе си. Бог е вечен и безпределен. Всичко, което влиза в Неговото съзнание, се ограничава, затова именно, и нашата вселена е конечна и ограничена. Например, може да се изчисли, колко милиарди звезди има във вселената. Съвременните математици изчисляват, след колко години вселената ще дойде до своя край.

Сега ще ви представя една картина от Корана, която Мохамед представил в една от своите легенди. Картината представя момента, когато цялата вселена умира: всички слънца и планети изгасват, потъмняват, рай и небе изчезват; всички хора, всички ангели, архангели застиват, а остават само Бог и архангел Михаил. Като се огледал архангел Михаил сам всред цялата вселена, станало му много мъчно и не могъл да издържи този момент, затова си откъснал главата. Това е турско разбиране! Питам: верен ли е този факт? - Може да бъде верен само 50 %. Обаче, ако цялата сегашна вселена, с всички свои слънца и планети, с всички живи същества по нея изчезне, животът ще се трансформира, ще мине зад нейните предели. Зад тази материална вселена, която ние познаваме, има друга вселена, създадена от по-ефирни същества, от по-ефирни слънца, недостъпни за нашите очи. Следователно, целият живот ще се пренесе в тази, именно, вселена, хиляди пъти по-красива от нашата. Всички същества, които са готови да живеят в тази вселена, ще се пренесат там, а тия, които не са готови, ще останат в сегашната вселена, да си късат главите, като архангел Михаил.

„Бог е Дух“. Духът е нещо по-близо до човека. Той е носител на живот. При създаването на човека, Духът е внесъл красотата в него, която наричаме душа. Той е одухотворил човека. В света човек съществува не като дух, но като душа. В науката думата „дух“ подразбира сила. И затова, когато искат да кажат за някой човек, че е силен, мощен, казват: „Този човек има силен дух“.

Казвам: първата форма, в която Духът е вложил своята интелигентност, някои наричат „човек“, т.е. частица излязла от Бога, или първото семенце, първият зародиш, който сега се развива в света. Учените хора на миналото, както и тия на настоящето, се стремят да разрешат въпроса, как се е създал човека. Ние оставяме този въпрос настрана, не го разрешаваме. Всеки, който се интересува от въпроса, как е произлязъл човекът, нека чете научните теории на ред естественици. Дълга е историята на човешката душа! Душата е принцип, който сам по себе си никога не умира, но постоянно се изменя. Душата е онази свещена, велика книга, в която са

написани всички прояви на Бога. Човек живее по единствената причина, че съставлява проява на Духа. Следователно, висшите духове се грижат за човека, понеже в неговата душа е вложено всичко онова, което е минало преди тях, което сега става и което ще стане в бъдеще. Всичко това е написано в човешката душа, и който знае да чете, може да учи от нея развитието на цялото Битие.

И тъй, като погледнем на човешкото лице, или на целия негов организъм, както е построен, ние можем да кажем, отде произтича човека. В Писанието се казва, че човек е направен по образ и подобие Божие. Това се отнася до първия човек. Вторият човек е направен от пръст, значи от всички елементи на природата, в която влизат и минералите, и растенията, и животните. Всички тия елементи, от които е направен човекът, се разглеждат като живи същества. Този човек е елиминирал идеалното, възвишеното в себе си, и затова трябвало да излезе от рая, да влезе в света, в живота, за да проучи своята нисша природа. Ето защо днес у човека бушуват различни желания, мисли, различни неразположения, с които той трябва разумно да се справи.

Казвам: на разумния човек днес е дадена велика задача към себе си – да пресъздаде своя характер. Не само това, но той трябва да завладее и да разработи силите и способностите, които са вложени в неговата душа. Много хора спорят върху въпроса, има ли душа, или няма. Хората, които казват, че душа не съществува, те не са интересни за нас, няма какво да се чете по тях. Въпросът е разрешен с тях, затова ние ги оставяме настрана. Ония хора, които признават съществуването на душата, те са научни книги, те са важни хора в света, и по тях може да се чете. Ние търсим хора с души. Когато някой професор казва, че душа не съществува в човека, ние казваме, че този професор не е от учените, не е от видните хора в света. Той се занимава с простите елементи в природата, както някой учен бактериолог изучава микробите. Цялата негова наука почива върху живота на тия малки същества. Един ден, когато природата няма да се нуждае от тия микроскопически същества, те ще изчезнат. Къде ще остане тогава науката на този учен бактериолог?

Същото може да се каже и за другите отрасли на съвременната наука. Например, някой физик изучава отдела механика, интересува се от въпроса за движенията, за силите и законите, на които се подчиняват те и т. н.. Всичко това е хубаво, но какво ще остане от физиката, от механиката на този учен, когато един ден тази механика се видоизмени според новите условия на живота? Сегашната наука със своите задачи е временна. Какво ще остане у вас от цялата съвременна наука? Сега хората изучават готварството, шивачеството и ред други изкуства и занаяти, необходими за

живота. Ще дойде ден, когато те няма да се нуждаят от готвачи, няма да шият дрехите си по този начин, както сега ги шият. Какво ще правят тогава тези готвачи и шивачи? Според мене, една от причините за нещастията, които сполетяват хората, е начинът, по който те шият и кроят своите дрехи. Шивачът измери плата, после го разреже с ножиците и започва да го шие с железни игли, надупчва го с тях и това нещо наричат шиене на дреха. Който облече такава дреха, иска да има мек характер. Това е невъзможно! Той ще мяза на дрехата си. Каквото прави човек с дрехата си, това ще правят и хората с него. Обущарят взема шилото си и дупчи кожата, прави обуща на хората. Както дупчи кожата, така продупчва и своите мисли; такива отношения си създава и към хората. Някой казва: „Чакай, ще намушкам аз този човек!“ С какво го намушква? – С езика си. Такъв човек употребява езика си вместо шило. Значи, той е обущар. Ние не трябва да мислим, че нашите дрехи и обуща са идеални, но трябва да създадем нещо по-хубаво, което да влияе благотворно върху нашия характер. И ако съвременната култура не може да създаде нещо по-хубаво, по-идеално от това, което имаме сега, тази култура е в застой, тя е изиграла вече своята роля.

Сега, като се говори за новата култура, ние очакваме тя да внесе големи преобразования в живота, в религията, в науката на съвременните хора. Тя трябва да внесе обнова за цялото човечество. Хората на новата култура ще се обличат по нов начин, с нови дрехи, ушити по новите правила на шивачеството. В книгата на Данаила, глава 10, стих 5 се казва следното: „Подигнах очите си и видях човек облечен с ленени дрехи ... и гласът на думите му като глас на народ“. „Аз, прочее, останах сам и видях това голямо видение; и не остана сила в мене ... » (8 ст.). „Чух, обаче, гласа на думите му, и като слушах гласа на думите му, аз бях нечувствителен, паднах на лицето си, и лицето ми върху земята“ (9 ст.). Както виждате, Данаил, този велик пророк, който тълкуваше сънищата на Новуходоносора, падна пред лицето на този човек и изгуби силата си. Защо? – Разумно същество е бил този човек. Такива ще бъдат и хората на новата култура. Де живеят тези същества сега, във въздуха ли живеят те? За мнозина от вас тия неща са понятни, а за други – съвсем непонятни. В такъв случай и моята беседа ще се отрази върху вас различно. Някои ще кажат: „Такива неща не трябва да се говорят. Ние искаме нещо по-практично, по-близо до нашия живот.“ Тия хора, в дадения случай, могат да се уподобят на петела, който намерил скъпоценния камък. Един петел излязъл да се поразходи малко и се качил на едно бунище. Той се поогледал наоколо, изгледал кокошките, издигнал главата си нагоре и започнал да кукурига, да покаже своето изкуство. По едно време взел да рови с краката си и нещо твърдо, лъскаво блеснало пред него. „Какво ли ще е това“? Клъвнал го и веднага го изхвърлил от устата си. То било един

голям, хубав скъпоценен камък. „Това ли трябваше да намеря? Не може ли да ми се падне някое хубаво зрънце, че да го дам на една от своите любимки?" Ако този петел имаше разбирането и разумността на човека, той би продал този камък и би купил с парите храна за хиляди кокошки и петли като него. С тази храна те биха прекарвали много честити и спокойни дни, без да мислят, как да се прехранят, без да се мъчат да ровят земята.

Казвам: когато искаме нещо, най-първо трябва да се научим да служим на Истината. Съвременните хора казват: „Трябва да се живее! За да живеем пък, трябва да се храним: зрънца са нужни за живота! Тия зрънца струват повече от скъпоценните камъни". За известни случаи е така, но в дадения случай скъпоценният камък струва повече, отколкото зрънцата на кокошките. Тия зрънца представляват старите идеи на човечеството, които не могат да го спасят. Всеки скъпоценен камък е една нова идея, която може да спаси човека. Такива са идеите, които включва в себе си великата Истина на живота.

Всеки човек трябва да има поне една основна идея в себе си, която да му служи като огледало на живота, да представлява великата Истина, в която да се отразява небето. Без такава идея човек не може да разбере света. Тази идея трябва да бъде като нашите очи. Нека гледаме през нея, макар и да не разбираме всичко. По-добре е да гледаш, макар и да не разбираш всичко, отколкото да не гледаш. От гледането, от виждането идват знанията. Докато имаме сърце, ние чувствуваме. Не считайте, че със сърцето си ще можете да разберете всичко. Достатъчно е, че чувствувате. Някой казва: „Аз искам да преживея нещата." – Това е лъжлива философия. Не пръживявайте нещата, но ги живеете! Когато някой каже, че е преживявал много неща ние казваме: този човек е преживял изгарянето на къщата си, умирането на баща си, на майка си, на жена си, на децата си и т. н... Каква наука има в преживяванията? В преживяванията има нещо непостоянно. То има смисъл само тогава, когато от него остават опитности за душата. Ако преживееш нещо и не придобиеш никаква опитност, това преживяване няма смисъл.

Някои хора казват: „Тази фаза на живота трябва да се преживее!" Коя фаза? – Детинската. – Защо? – Защото децата не знаят, какво трябва да правят. – Ами възрастните знаят ли, какво трябва да правят? Напротив, човек сега, именно, трябва да започне с детинското състояние в себе си; да бъде тъй чистосърдечен, тъй любещ, като децата; същевременно тъй разумен и интелигентен, като възрастните. Казано е: „Бъди дете по сърце, мъж по ум!" Злото в живота седи, именно, там, че хората остаряват преждевременно в своите идеи, а остаряването всякога води към изгубване смисъла на нещата. Някои казват: „Не искаме да се занимаваме с тези работи, искаме да си починаем, да дойдем до състояние на упокоение". В

Писанието се казва: „И прибра се Авраам при отците си и си почина". Какво означава думата „почивка"? В Писанието думата „почивка", почина си Авраам, подразбира благоприятните условия на живота, висшия свят, дето душите отиват да изучават живота в неговия дълбок смисъл. В Евангелието на Лука, глава 16 се разправя за един богат човек и за друг сиромаш, на име Лазар. „И умря сиромашът, и занесоха го ангелите на лоното Авраамово" – при благоприятните условия на живота; „умря и богатият и погребан бе. И занесоха го в ада, при лошите условия на живота." Тези два свята са далеч един от друг, но жителите им имат радио, с помощта на което се съобщават. Те са на разстояние едни от други с хиляди километри, но се виждат и се разговарят „Богатият, като беше изложен на големи мъки в ада, дигна очите си и видя отдалеч Авраама и Лазара в неговите обятия. Той извика и рече: „Отче Аврааме, помилвай ме и проводи Лазара да накваси края на пръста си с вода и да разхлади езика ми, защото съм на мъки в този пламък." Аврам му рече: „Синко, припомни си, че ти си приел твоите добрини на земята, а Лазар – злините; сега той е на утешение, а ти на мъки". Това показва, че има вътрешно равновесие в целия живот.

Значи, в Писанието се изнася живота и опитностите на велики души, които трябва да се изучават. Някои ще запитат: „Дали е вярно всичко това, което се говори?" Тогава аз ще ви запитам: „Всичко, което е писано в книгите, в учебниците, вярно ли е? Всичко, каквото проповядват учителите и свещениците, вярно ли е?" Кой не е говорил за Бога днес? Кой не третира въпроса за Неговото съществуване? Обаче, за Бога може да говори само този, който има велик ум и възвишено сърце. Това не е за обикновените хора, но сега и тия хора казват, че Господ им говори. Това не е вярно. Ако земята се разтопява пред лицето на Бога, какво ще стане с обикновения човек, като се яви пред Него? И Моисей, който беше велик адепт, който учеше в Египет, толкова се изплаши от видението, че каза: „Много съм изплашен и разтреперан". – (Евреим 12:21). Моисей се уплаши от Бога, а евреите от него, защото светлина излизаше от лицето му. И за да могат да го гледат, той тури було на лицето си. Съвременните християни казват: „Ние искаме да отидем при Бога". – Ще отидете, но ще се разтреперите като Моисея, и хората ще се плашат от вас. Бог е внесъл живота у нас. И този страх, който имаме, той е да не изгубим живота си, защото само живият човек се страхува, но не и мъртвият.

Казвам: Духът е проявление на Бога, затова Той трябва да се изучава във всичкото свое разнообразие. Когато Духът действа в ума, в сърцето и във волята на човека, трябва да се изучават законите, при които Той действа. Защото, ако вие не разбирате законите и едновременно поставите в ума си два елемента, еднакви по сила, те ще произведат във вас противоположна

реакция, която може да ви разруши. Ако едновременно поставите в ума си две еднакво силни идеи, те ще произведат в душата ви омраза. Ще ви приведа следния прост пример: когато някоя красива мома дружи с грозни момци, тя е доволна от положението си, защото красивите момци обикалят само нея. Яви ли се в обществото ѝ мома, по-красива от нея, тя става недоволна, и в душата ѝ се заражда омраза към хубавата мома, защото тя отнема половината от красивите момци. Двете хубави момци не могат да живеят добре помежду си, защото и двете имат положителен, творчески характер. Всяка красива мома или момък имат желание да вземат богатството на своя страна. Всички богати, всички силни хора, всички управляващи са положителни.

Добре е хората да бъдат положителни, но между тях всякога ще се явява спор. Има една страна в живота, дето не се явява спор. Тя е мекият елемент – Любовта. Когато говорим за Любовта, разбираме тази сила, именно, която внася живот. Само Любовта може да внесе живот. Ако при сегашните условия Духът дойде в човека, Той не може да внесе живот, но внася знание, сила и интелигентност. Когато Духът дойде у човека, той започва да страда повече, отколкото по-рано и казва: „Защо ми трябваше да свърша университет? По-рано, като овчар, положението ми беше по-добро. Сега, този ме подтикне на една страна, онзи на друга". Този човек има вече по-голямо мнение за себе си, по-големи стремежи и изисквания, вследствие на което става по-недоволен от живота. Кое е по-хубаво: да бъдеш учен, или невежа? Разрешението на въпросите не се постига чрез невежеството. Нима онзи вол, който по цял ден оре нивата на своя господар и живее в пълно невежество е по-щастлив от човека? По-завидно ли е неговото положение от това на човека? – Разбира се, че не е по-завидно. Сегашните учени са недоволни от живота главно поради това, че те не вярват, че при всички събития в живота, едно разумно висше съзнание обединява и ръководи всички хора. Съвременните хора не допускат в ума си мисълта, че има Едно висше същество над тях, което ги ръководи и управлява. Например, Наполеон имал свой гений, свой ръководител в живота си. – По същия начин всеки човек има свой ръководител. Обаче, тия гении, които предприемат някакви работи без духовно ръководство, те се различават по своите знания от ония гении, които във всяка своя работа или предприятие се допитват до своя духовен ръководител. Някой казва: „Аз се разговарям с Бога." – Добре, щом се разговаряш с Бога, кажи какво има на слънцето. Разкажи ми да се поуча от тебе. – Нищо не зная за слънцето. – Щом не знаеш нищо за слънцето, няма да знаеш нищо и за Бога. И това било гениален човек! С Бога се разговаря, а не може да реши най-простата математическа задача. Когато човек отива при Бога, Той го завежда на слънцето, показва му всички красиви звезди, всички плодни дръвчета в своите градини, представя го на ангелите, като

им казва: „Ето един от моите любимци!“

Сега, хората като не разбират смисъла на тия неща, казват: „Това са отвличени идеи, неприложими в този живот. Всички религиозни хора се занимават все с такива отвличени идеи. От тия хора нищо не може да се очаква.“ – Не е така. Всеки човек, който има правилно понятие за Бога, той има възвишена душа и мощен дух; той има знание, сила и любов. За такъв човек е безразлично, дали е поставен на опашката или на главата, дали има рога или копита – каквото и да му турят, всичко приема. Този човек е учен, знае как да се освободи от рогата и от копитата си. В каквато форма и да го поставят, той ще може да излезе навън. И да го варят и да го пекат на скара, като риба, докато от едната страна го пекат, той ще се обърне на другата страна и пак ще скочи във водата. Такъв човек се намира в положението на онези риби, които пекли някога за Пилата. Едно предание разправя, че когато Христос бил разпнат, Пилат, който искал да Го освободи, пожелал да му опека няколко риби. В това време Мария и Магдалина дошли при него да му съобщят, че Христос възкръснал. Като чул това, Пилат се учудил на тия думи и казал: „Ако е вярно това, нека рибите от скарата скочат във водата“. И действително, рибите от скарата скочили направо във водата. И сега, на основание на това, хората казват, че едната половина на рибите била опечена, а другата половина – недопечена. Защо съществува това предание в света – не се знае. Рибата е емблема на Християнството.

Казвам: ако човек има дълбоко разбиране и понятие за Бога, и на скара да го пекат, той от скарата ще скочи и пак няма да се опече. Колкото и да пекат този човек, пак не могат да го опека. Всеки учен, всеки млад или стар човек трябва да се стреми към новото учение, към новите понятия за Бога и за природата. Имате ли обикновени разбирания по тия въпроси, от вас нищо не може да излезе. Човек не може изведнъж да стане светия, но постепенно ще върви от стъпало на стъпало, докато стигне върха. Това е последователен процес на развитие, на приготвяне, докато се дойде до положителните, истински разбирания на живота.

„Бог е Дух“. От правилното разбиране на Духа зависи доброто състояние на човешкия ум. В това отношение съвременните физиогномисти определят интелигентността на човека по неговия нос. Веждите пък определят, какъв е носът. Понеже веждите са над очите, те определят носа, те дават направлението му. Носът се определя още и от устните на човека, от тяхната големина и форма. Значи, носът, веждите и устните определят интелигентността на човека. Това са живи геометрически линии, от които зависи, дали човек може да стане гениален или да си остане обикновен. Има много хора, които са свършили университет, а минават за простаци; има и такива пък, които не са свършили университет, а минават за учени. Не се лъжете от външното положение на хората! Гледате някоя мома,

която се хванала на хорото, като нея няма втора: пее, скача, всички наоколо учудва. Ожени ли се, родят ли й се деца, не знае, как да ги гледа – от нея по-проста няма. На хорото тропа хубаво, но не знае как да живее. В живота ще срещнете много такива хора, които са свършили четири факултета, но нищо не знаят за Любовта, за Духа, за душата, за ангелите, за звездите, за слънцето, за планетите и т.н. Те казват: „Това са празни работи“. Според тях, кои работи не са празни? Да отидат на Хамлет, на Венецианския търговец или на друго някое представление, това не са празни работи. Какво искал да каже Шекспир с тия свои произведения? Той искал да покаже на хората, че за всичко в света има съответно наказание и възнаграждение. Същината на въпроса седи в това, че всичко получава своята равноценност. Във физически смисъл то подразбира: на всичко, каквото мислим, чувствуваме и действуваме, равноценното ще дойде. Следователно, когато страданията дохождат в живота, те имат своята равноценност. Тогава, трябва ли да се страхуваме от страданията? Някой човек има въглища. Какво трябва да прави с тях? – Да ги превърне в скъпоценни камъни. Друг има желязо – да го превърне в злато; трети има мед – да я превърне в злато.

Ето една задача за бъдещето! Такива трябва да бъдат духовните хора – хората на шестата раса. Някой казва: „Аз съм човек на шестата раса“. – Радвам се, че си от шестата раса. Докажи това! – Как ще докажа? – Ти трябва да си решил вече задачата за превръщане на отрицателните мисли в положителни. Щом хванеш една отрицателна мисъл, веднага ще трябва да я превърнеш в положителна, да й дадеш друг знаменател. Който се препоръчва за човек на шестата раса, трябва да знае да превръща отрицателното в положително, неблагоприятното в благоприятно, а не да вземе някоя мома, да я обезвери, да изчерпи силите й и после да я хвърли като парцал на пътя. Това не е култура, нито християнство; това не е човештина! Човекът на шестата раса, ако е момък, трябва да подигне момата; ако е мома, трябва да подигне момъка. Който обича, неговата любов трябва да внесе Божествен елемент в душата на своя любим или любима. Който иска да бъде щастлив, трябва да обича по всичките правила на Любовта. Да обичаме и да ни обичат, това е задачата на новата култура.

Казвате: „Да любим!“ Как? Като онази българка, която обрала вуйча си? Един българин имал в джоба си хубав златен часовник и разни скъпоценности. Като вървял по улицата, до него се приближава млада, хубава мома и му казва: „Вуйчо, от кога те чакаме. Толкова време не сме те виждали. Хайде, да те заведа да си починеш у дома.“ Като я видял, той се захласнал в нея и докато се чудил, коя ще е тази мома, тя успяла да бръкне в джоба му, извадила часовника и скъпоценностите и избягала. Той се

поогледал натук-натам, но внучката я нямало вече. Питам: какво по-лошо от това да вземеш най-хубавото, най-скъпоценното от човека и да го оставиш всред пътя, като един безволев човек? Казвате: „Този човек е лош.“ – Каква философия има в това? Еди-кой си човек е добър. Дали човек е добър или лош, това са елементи, с които ти трябва да работиш. Ако някой човек е лош, ще работиш с него по един начин; ако е добър – ще работиш по-друг начин. Това е специфична математика и геометрия, с която всеки ще работи, както намира за добре. Тъй ще работите, че ще превърнете лошия човек в добър. Това ще бъде една от важните задачи във вашия живот.

Мнозина хора искат да им говорят утешителни думи, да им се говори за придобивките на съвременната наука. Наистина, съвременната наука разрешава един велик въпрос – социалния – но разрешението на този въпрос е в ръцете на най-благородните хора – хората на шестата раса. И в сегашната наука има едно ядро от учени, които работят върху разрешението на този въпрос, но и техните ученици трябва да го подемат. Не е достатъчно само да каже човек за себе си, че е добър или лош и да се оправдае за това със закона на наследствеността, да каже, че се е родил такъв. Според условията, при които си дошъл на земята, дали си добър или лош, всичко това е за добро, но за тебе е важно да използваш разумно своя живот. Изучавали ли сте подробно закона за наследствеността? Който разбира добре този закон, той може да превърне и най-лошите си качества в добри; който не го разбира, той може да превърне и най-добрите си качества в лоши. Има ред статистически сведения, според които добри, способни ученици, като влязат в живота, свършват зле, фатално; и обратно: слаби, мързеливи ученици в училището, като влязат в живота, проявяват се добре, и работите им тръгват напред. Тъй щото, трябва да знаете, че законът за наследствеността не е божествен. Това, което се отнася до нашите деди и прадеди, се предава и върху нас по наследство. Обаче, щом дойдем до основата на Божествената душа, която е създадена от Божествения Дух, тя съдържа в себе си велики възможности.

И тъй, всеки човек трябва да се върне към своята първична форма, към своите първични чисти, възвишени желания и мисли, които при никакви условия не се изменят. Затова всеки трябва да прави опити, маневри в себе си, докато намери, кое е онова неизменно желание или чувство в него. Например, обичаш някого. Не е лошо да обичаш. Обичта е пробният камък, който определя постоянството на човешкия характер. Човек не може да обича всички хора едновременно, затова той ще започне с проверка на своето чувство към дадено лице. Направете следния опит: допуснете в себе си, че лицето, което обичате, взима всичките ви пари,

обира ви. След това наблюдавайте, дали вашите чувства към него се изменят, или не. Ако не се изменят, това показва, че чувствата ви са силни, те взимат връх над условията; значи, нищо не може да ви разколебае. После допуснете, че този, когото обичате, взима службата ви, или ви компрометира с нещо пред цялото общество и т.н.. Значи, ще си представяте всички отрицателни качества, които може да има любимото ви лице, и ако при всички тия условия любовта ви към него не се разколебава, вие сте над условията, вие сте господар на положението. Като правите ред маневри, вие ще познаете доколко вашата любов е устойчива.

След тия опити, правете маневри в обратния процес. Представете си, че лицето, което обичате, прави големи жертви заради вас, помага ви, дава ви много неща. Наблюдавайте сега, дали вашата любов се увеличава само поради това, че получавате облаги от туй лице. Ако любовта ви се увеличава само за облагите от любимото ви лице, тя не е силна. Когато обичате някой човек, любовта ви трябва да остане непоколебима, една и съща, независимо от това, дали този човек ви прави добрини или пакости. Когато той ви прави добрини, ще благодарите, че се проявява в доброто. Когато ви причинява злини, пакости, пак ще благодарите, защото ви дава възможност да научите нещо ново. Който иска да изучава Божиите наредби, ще се абстрахира и от доброто, и от лошото, което му се прави. Това са външни неща. Ако пък искате да изучавате човешките наредби, имате право да се спирате и влияете от доброто и от злото, което хората ви правят. Ако искате да растете и да се развивате, да станете силни, да калите вашия характер, да облагородите вашата душа, трябва да правите ред такива опити. Двата опита, които ви давам, са трудни, но трябва да ги правите, за да станете герои. Христос казва: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичкото си сърце и с всичката си сила. Да възлюбиш ближния си, като себе си. Да възлюбиш и врага си." Да възлюбиш ближния си, както себе си, това е Божествен закон, не е нищо обикновено. Да обичаш врага си, от наше гледище, това е много помъчно, отколкото да обичаш ближния си, като себе си. Да проявяваш любовта си към своя враг, трябва да изхарчиш повече енергия, отколкото за любовта към своя ближен. Да обичаш брата си, това е естествено, то не съставлява голяма мъчнотия; да обичаш онзи, който не ти е брат, затова се изисква Божествена енергия. Сега ние сме едва в първата фаза на живота, когато започваме да се самоизучаваме. Например, ти постъпваш в университет – не ти върви. Защо? – Не знаеш, защо не ти върви. Това е една интересна задача, която трябва да разрешиш. Назначават те чиновник някъде из България и в продължение на няколко години те местят най-малко 20 пъти. Защо? – И това не знаеш. Това е друга задача, която трябва да разрешиш. Ако си окултен ученик, ще трябва да разбереш, защо не ти върви в университета, защо те местят от една служба на друга и т. н .

Прочетете историята на Авраама и вижте, през какви изпитания е минал той. И рече Господ Аврааму: „Излез из земята си и из рода си, и из дома бащин, и иди в земята, която ще ти покажа." Авраам послуша Господа и насили се в Ханаанската земя. После Бог изпрати при него трима ангели да го посетят и да му кажат, че жена му Сара ще роди дете. Това показва, че човешката душа все трябва да роди нещо, иначе човешкият живот ще се обезсмисли. Когато човек се обезсърчава, той се намира в положението на Авраама, няма наследник, а душата все трябва да роди нещо. Хората казват: „Женитбата е необходим път в живота на човека". Казвам: три вида женитби има в света. Първата женитба е физическата, по тяло; втората женитба е съчетание по души; третата женитба е по дух, свързване с Бога. Ако си завършил с физическата жена, свържи се с душата си, тя да роди някоя основна идея, за която ти трябва да пожертвуваш земния си живот, да минеш от едно състояние в друго. Това се нарича възкресение. Онзи, който е възкръснал, той е родил нещо. Когато душата ражда, и бащата, и майката, и синът се явяват в една и съща форма – те не съществуват отделно. Значи, на физическия свят човек едновременно е и баща, и майка, и син: в едно положение той се проявява като баща, в друго положение - като майка и в трето положение - като син. В такъв човек стават големи преобразования, и той казва: „Аз вече не съм онзи човек, който бях преди години". Павел казва: „Родих ви". Ако се вземат тия думи в буквален смисъл, питам: мъж може ли да ражда? – Мъжът не може да ражда по физически начин, но духовно може да ражда. Всяка душа може да ражда. Умът може да възприема идеите, но той не може да ги ражда, душата ражда. Затова, именно, хората се мъчат, докато душата роди някоя идея. Някой казва: „Животът ми няма смисъл." – Животът на човека няма смисъл, докато още нищо не е родил, но щом душата му роди нещо, и животът се осмисля. Де е тогава душата на човека?

„Бог е Дух". Значи, зад сегашния живот, зад всички промени, които стават в него, зад злото и доброто в света седи разумното, великото, безграничното, първичното съзнание. Следователно, намериш ли се пред противоречия, пред несполуки, пред смъртта в живота, кажи: „Зад противоречията седи разумния живот; зад несполуките седят сполуките; зад смъртта седи безсмъртието. Щом поставите тази велика мисъл в душата си, веднага ще ви олекне. Сега някои казват: „Дали действително съществува Божествен свят?" Най-малкото колебание по този въпрос е прекъсване на вашето радио с Бога. Не е достатъчно човек да вярва само с ума си, но цялото му същество трябва да е пропито от вяра в Бога и да каже: „Зад всички явления в света седи Бог, Божественото съзнание." Не схващайте Бога като някаква форма, но знайте, че зад безграничността седи едно Възвишено Съзнание, което във всички случаи бди за вас. Всякога може да опитате това съзнание. Порежеш ръката или крака си,

веднага почувствуваш болка. Това съзнание иде при тебе и те пита: „Защо направи така? Защо разваляш това, което аз направих?" Ти започваш да роптаеш, да обвиняваш другите хора около тебе. Не, кажи: „Господи, порязах се; какво да правя сега?" – Не пипай раната! Превържи я и я остави на спокойствие! И наистина, не се минава ден, два или три, раната оздравява – това съзнание ти е помогнало. Обаче, ти казваш: „Раната премина от само себе си, това е естествен процес". – Не, това е съзнателен, разумен процес. Какво ще направиш, когато твоята инсталация се развали? – Ще извикаш един разумен техник, а не някой прост човек, който нищо не разбира от тази работа. Когато се разглежда едно дело, в което те обвиняват за нещо, ти ще извикаш някой опитен адвокат да те защитава, защото той добре разбира законите. Това е много естествено! Няма да извикаш някой прост човек да те защитава. Простият човек нищо не разбира от адвокатство.

Божественото съзнание всякога ни нашепва, какво трябва да правим. Някога хората прекъсват течението на хубавите мисли в себе си, но Божественото в тях ги запитва: „Защо прекъсна хубавото, красивото в себе си?" – Какво да направим, Господи? – Престанете да прекъсвате течението на хубавите мисли в себе си, и аз ще поправа всичко. Същото нещо става и с чувствата на човека. Прекъсне ли течението на красивите чувства в себе си, той веднага ще почувствува някаква болка, и Божественото в него ще му каже: „Защо прекъсваш връзката на хубавите чувства в себе си?" – Какво да направя, Господи? – Не прекъсвай инсталацията, която аз съм направил! Внимавай да не прекъснеш нейде жиците! Който не служи на Бога, ще страда един, два, три, хиляди животи под ред, докато най-после главата му побелее и каже: „Искам да Ти служа, Господи!" Бог ще каже: „Настана спасението на твоята душа. Отсега нататък твоята рана ще почне да заздравява." С тия и ред други опитности вие ще проверите, как работи Божественото съзнание в света. То работи моментално и се проявява чрез ума и сърцето на човека.

Казвате: „Има ред философски системи, които ни дават методи да познаваме Божественото в нас. – Хубави са тия методи, но вие трябва да правите малки опити, да видите, как се проявява Бог във вашия всекидневен живот. Когато Божественото съзнание работи в нас, ние ставаме меки, внимателни, и хората започват да ни обичат; когато направим някаква погрешка, Божественото съзнание се отдалечава от нас, и хората престават да ни обичат. Обичта на хората към нас се дължи на Божественото съзнание, което работи в душите ни. Когато някои хора страдат много, те започват постепенно да съзнават своите погрешки и се стараят да ги изправят. Тогава близките им започват да ги обичат и да им съчувствуват. Някой човек се подигне в живота си, започва да се държи

гордо пред другарите си, с което иска да им обърне внимание, че е учен човек, от високо произхождение, заема висок пост в обществото и т.н. В света има само едно високо произхождение – произхождение от Бога. Ако някой човек е от царско произхождение, а не работи, какъв смисъл има неговото високо произхождение? В такъв случай, ако някой човек е роден от бедно семейство, но работи, той ще има всички условия да надмине царския син. Обаче, ако царският син учи, той ще има по-голям успех от бедния. Следователно, ако ние учим, и при най-бедните условия на живота да сме, пак ще можем да надделеem трудностите; не учим ли, и при добри условия да сме, нищо няма да направим. При сегашните условия на живота човек не е в състояние да използва богатствата, които се крият в него. Например, той не е в състояние да използва силата на своите очи, на своя мозък, на своето сърце. Знаете ли, какви сили се крият в човешкото сърце, например! Когато човешкото сърце свърши своята работа, в него винаги остава излишна енергия, с която човек би могъл да направи чудеса. Кога? – Когато знае, как да я използва. И от мозъка на човека винаги изтича грамадно количество енергия, която, разумно използвана, би направила човека щастлив, богат, умен. Днес хората очакват да дойде богатството им някъде отвън. Те не се спират върху богатството, което Бог е вложил в тяхното сърце и в техния ум и него да разработват. Знаете ли, какво богатство, каква динамическа сила, какви блага са скрити в мозъка на човека? И след всичко това съвременните хора чакат, дано дойде някой отвън да ги спаси. Онзи, който може да спаси хората, той ще им покаже начин, как да използват своята мозъчна енергия; той ще им покаже начин, как да използват своята сърдечна енергия; той ще им покаже, как да използват своята мускулна енергия; и най-последно, той ще им покаже начин, как да използват своята нервна енергия. Причината за неврастенията в сегашните хора се дължи на това, че те не знаят, как да използват излишната енергия, която изтича от организма им.

И тъй, утешителното, което ще ви кажа е, че сте много невежи. Ще ме извините за тази искреност, но трябва да знаете Истината. За този свят вие сте много учени, но за онзи сте много невежи. Щом сте много невежи, вие сте и много нещастни. Нека това невежество ви послужи като импулс за влизане в Божественото училище. Децата влизат в училището невежи и след 12 годишни усилия те излизат с диплом за завършено средно образование. Който съзнава, че е невежа, той е издържал вече първия конкурс за влизане в училището. Първото условие за влизане в Божественото училище е да осъзнаете, че сте невежи. Осъзнаете ли това, ще ви дадат всички благоприятни условия да учите. Ако кажете, че знаете, че сте учен човек, ще ви отговорят: „Вие не сте за това училище. Излезте вън в света да работите!“ Някои ще кажат: „Как смее този човек да ни нарича невежи, простаци?“ – Такъв е Божественият закон. Писанието

казва: „Бог счита всички народи за нищо". Това не е за обезсърчение. Павел казва: „Отчасти знаем, отчасти тълкуваме, отчасти обясняваме, но когато дойде съвършеното у нас, когато дойде Духът на Истината, тогава всичко ще знаем". Това ще бъде, когато душата се съедини с Духа. Писанието казва: „Тогава и ние ще познаем, както сме били познати".

„Бог е Дух". Бог, това е вечността, това е безграничното, това е великият извор на всичко в живота. Духът, това е проявеният Бог, Който ни се представя в своята пълнота. Проявата на Духа, това е нашата душа. Следователно, душата ще ни говори за Духа, а Духът – за Бога. Душата ще говори на сърцата и умовете ни. Това е цяла наука! Съвременните хора не могат още да възприемат Истината напълно. Защо? – Те не са отворили още душите си за нея. Когато човек отвори душата си за Истината, той ще може да я възприеме или чрез ума, или чрез сърцето си. Различни са пътищата за възприемане на Истината, но тия пътища трябва да обединят в себе си всички явления и да покажат на хората, че зад границата на видимия свят съществува един интересен свят, населен със светли, възвишени и разумни същества. Този свят се интересува от нашия живот тъй, както ние се интересуваме от състоянието на нашите плодни и зеленчукови градини. Някое от тия същества дойде при един човек от земята, погледне към него и вижда, че го нападнали малки буболечки, гъсеници и други. Веднага взима мерки да го изчисти. Отива при друг човек, вижда, че и той е малко изсъхнал. Веднага взима вода, полива го отгоре, докато се ободри.

В това отношение, молитвата, към която прибягваме, има за цел да ни избави от неблагоприятните условия на живота. Молитвата представлява връзка между нас и възвишените същества от невидимия свят. Щом дойдат при нас, те започват да ни учат. Човек трябва да се моли, ако иска да учи. Животът е красив, когато и млади, и стари учат. Ние не трябва да мислим, че сме стари, или че много знаем, или че няма кой да ни обича в света. Да мислиш, че никой не те обича, това е първата лъжа в света. И при най-неблагоприятни условия да си, благодари, че живееш. Да живееш, струва повече, отколкото да си заровен в земята. Израсналото семе е при по-благоприятни условия, отколкото онова, което седи в хамбара.

Сега нека остане у вас следната мисъл: има кой да ви обича в света; има кой да мисли и кой да се грижи за вас; има кой да урежда живота ви. Не разваляйте това, което Бог нарежда! Никъде по тялото си не правете разрази, за да не чувствувате болки. Пазете ума си, пазете сърцето си, пазете душата си, като зеницата на окото! Това, което Бог пази, и ние трябва да пазим. Туй, което ние можем да пазим, това са нашите мисли и чувства. Това е задачата на нашия живот. Всичко друго, което ви говори, се

отнася за ангелите, за светиите, за великите души, които са пред вас. Вие трябва да пазите вашите мисли и чувства; трябва да пазите и вашето тяло, разбирам духовното тяло, защото то е, което ще ви придружава навсякъде – и в този, и в онзи свят. От физическото си тяло един ден ще се освободите – то е преходното у вас.

Ако постъпвате така, вие ще се убедите, че над вас има един красив, велик, обилен живот, в който имате приятели, които работят за вас и ви помагат. Когато влезете в този живот, ще имате най-благоприятни условия за работа. Ако ви кажа, че при условията на живота ви тук на земята ще станете велик поет, или велик музикант, или голям милиардер, няма да ви кажа Истината. Това могат да постигнат само 10-20-30 души, не повече, а останалите ще бъдат обикновени хора, ще водят обикновен живот. Колко учени хора може да има днес, при тия условия на земята? – Най-много хиляда души. Аз ще се радвам, ако един ден всички хора станат учени. Какво отговори Моисей на хората, които дойдоха да му кажат, че се явили много пророци като него? Той им каза: „Защо ви смущава това? Аз бих желал всички хора да станат пророци, които да вършат волята Божия.“

Сега и аз ще ви кажа: „Бог е Дух.“ Аз бих желал всички да станете пророци, да разберете, че има душа, на която Бог е написал най-хубавите неща. Отворете тази книга и започнете да четете от нея!

"Беседа от Учителя, държана на
27 май, 1928 г. в гр. София."

Книги: За съдба дойдох (Сила и Живот. Единадесета серия (1928). София, 1928-1929) 8 беседи от 22 април 1928 г. до 10 юни 1928 г.

Начало: 10:00

ПРИДОБИВАНЕ НА ЩАСТИЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди, и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление

Чете се резюме на темата: „Отношение между добро и зло“.

Често се говори за единство в природата. Какво се разбира от тия думи? Засега по този въпрос има две разбирания, които вървят паралелно в човешкото съзнание. Едното разбиране е обективно, външно схващане на живата природа. То се спира върху положителната страна на природните явления. Това схващане се нарича материалистическо или материализъм. Това схващане изхожда от проявите на обективния ум у човека. Второто разбиране на природата е наречено субективно, вътрешно, или пасивно. Обаче и обективното, и субективното схващане на нещата са резултат на целокупния човешки ум. Когато разглежда субективния и обективния свят и вади заключения за тях, човек се основава върху отражения и впечатления, получени чрез мозъка. Всъщност, какво представляват тия два свята, и той не знае. Впечатленията, които човек получава по отражение от мозъка, са толкова верни с действителността, колкото са верни образите, които той получава при разглеждането им през лупа. Едни и същи предмети, гледани през лупа и без лупа, имат различни големина. Никое живо същество не може да види нещата в тяхната естествена форма и големина, каквато в действителност те имат. Както и по какъвто начин и да ги разглеждат, те са относителното им положение, а не действителното. Единствен Бог, единствена Първата Причина вижда нещата в тяхната абсолютна действителност, защото Тя ги е създала.

Всичко това не трябва да обезсърчава човека, но да му дава подтик, стремеж да работи и да учи. За пример, той не знае кой час се е родил в Битието: сутрин, на обяд, вечер или посред нощ. Началото на Битието е моментът на неговото зачеване. Битието има ден и нощ, които никога не се свършват. Понятията ден и нощ са метафизически. Те се употребяват в живота само за изясняване на понятията светлина и тъмнина. Какво съществува извън деня и нощта, не е известно. Нощта е противоположност на светлината, а денят – на тъмнината. Щом има светлина, има и тъмнина; щом има тъмнина, има и светлина. Те се менят периодически. Ако човек

живее 1–2 години в светлина, следващите 1–2 години ще прекара в тъмнина. За пример, докато човек е млад, очите му са здрави и той живее в светлина. Щом остарее, очите му отслабват, не могат правилно да регулират светлината и той прекарва повече в тъмнина. Когато хората говорят за ден и нощ, ние подразбираме два психологически момента, създадени от самия него. Има същества, които не познават ден и нощ. Обаче за човешкото съзнание те съществуват. От степента на човешкото съзнание зависи дали той ще раздели дните на ден и нощ или ще познава само деня. Ако старецът знае начин, по който може да регулира енергията на своите очи, а също така и да уравни своята нервна система, той никога не би изпаднал в положение да не вижда. За да не дойде до това положение, човек трябва да повдигне и мисълта, и съзнанието си до едно по-високо поле от това, в което се намира. Това значи да владее човек законите на подмладяването. Който не владее тези закони, той неизбежно ще бъде изложен на постепенно остаряване, което ще го доведе до смъртта. Обаче след 10, 20, 50, 1000 или 2500 години, крайният предел на прераждането, той отново ще дойде на земята.

Сега мнозина ще се запитат какво отношение имат тия обяснения към техния ежедневен живот, пълен с тревоги и неразрешени задачи. Обясненията, които ви давам, имат отношение към вашия живот, който не е нищо друго, освен проява на вашата душа. Душата ви живее, а вие растете и се развивате. Като се натъквате на ред противоречия, които не можете да си обясните, вие растете и всеки ден прибавяте по нещо ново към живота на вашата душа. – „Защо човек ослепява?“ – Защото не е живял съобразно законите на разумната природа. Когато човек се тревожи много, тревогата произвежда сътресение първо на стомашната му система; оттам сътресението се предава на дробовете; от дробовете – на мозъка, а от мозъка – на очния нерв. Щом очният нерв отслабне, човек почва постепенно да губи зрението си. За да възстанови зрението си, човек трябва да започне по обратен път да възстановява нормалното състояние на органите си: първо, на мозъка, после, на дробовете и най-после, на стомаха, където е дошло първото сътресение. После, трябва да намери причината, която е произвела сътресението, и тя да се премахне. Сътресенията, които човек преживява, всякога произвеждат разширяване или намаляване на пространството между молекулите на живата материя. Когато в междумолекулните пространства на материята се събере повече енергия, която не може да намери изход, там се развива магнетична сила. Който не може правилно да използва тази енергия, той започва да мечтае за много работи – да стане богат, учен, силен. В него се развива голяма алчност. Макар че не може да постигне всичко това, той изпада във фалшиво положение, започва да мисли, че е нещо по-особено от другите, и вместо да върви напред, спира на едно място. Обаче това напрежение

предизвиква сътресение в мозъка му и не се минава много време, казват, че този човек се е разстроил умствено. Сътресението на мозъка се дължи на разширяване на междумолекулните пространства в мозъчната материя. Оттук молекулите на нервната система изгубват своята стабилност и пластичност, вследствие на което магнетизмът не може да се предава по нея.

Хората са изложени на сътресения, които разстройват нервната им система, вследствие на което у тях се явяват ред болезнени състояния: припадъци, треперения, земетресения и др. Гневът у човека също така се дължи на голямо количество енергия, събрана между молекулите, която търси изход да излезе навън. Докато се освободи от тази енергия, човек става, сяда на стола, хваща се за главата, сърди се на този, на онзи. Щом тази енергия се асимилира от лицето, с което разгневеният се обменя, последният се освобождава от гнева си.

Всеки човек в живота си трябва да се обменя с някого. Тия двамата представляват два центъра, които взаимно се обменят: енергията от единия център тече към енергията на другия. Обмяната може да става между двама души, които се обичат, но може да става и между двама души, които не се обичат. И когато се обичат, и когато се мразят, хората мислят едни за други. Природата не обича да подпушва енергиите си. Този закон съществува в цялата природа, затова, когато един човек се радва, друг скърби. Когато двама души не се разбират, в помощ ще им дойдат други двама, с противоположни на тях енергии, за да се обменят. Събраната енергия в междумолекулното пространство, като по-гъста, минава в междуатомното, където функционира електричеството, и по този начин тези енергии се взаимно обменят. Ако човек подпуши в себе си енергиите на едно висше желание, в него става голямо сътресение, голямо земетресение. Не отвори ли път на това желание в себе си, непременно ще го сполети някакво нещастие. За да не става това, той трябва да даде ход на своето желание, да му отвори път. Щом му отвори път, събралата се междумолекулна енергия ще мине в междуатомните пространства. Спирането на енергията в междуатомното пространство се придружава с голяма експлозия. Тази е причината за внезапната смърт на хората. Когато една бомба експлодира у човека, тя причинява внезапна смърт.

Мислите на човека проникват в междумолекулното пространство на мозъчната нервна система, а чувствата – в междуатомното пространство на симпатичната нервна система. В това, именно, се заключава разликата между мислите и чувствата на човека. Ако човек подпуши някоя своя мисъл, т.е. не ѝ даде възможност да се реализира, тя ще предизвика взрив в мозъчната нервна система. Ако пък подпуши някое свое чувство, то ще

предизвиква взрив в симпатичната нервна система. Ето защо, за да се запази човек от разрушителното действие на силите, които се крият в междумолекулните и междумолекулните пространства на нервната му система, окултната наука казва: „Не противодействай на своите добри чувства и желания! Не противодействай на своите възвишени мисли!“ Природата не търпи никакви противодействия. Който не я слуша, тя ще го разтърси. Същото научно обяснение се прилага и при земетресенията. Земетресенията се дължат на напрежението, което изпитват силите на земята в междумолекулните ѝ пространства. Това напрежение предизвиква разширяване на тия пространства, което се изпитва от нас като земетресения. Напрежението върху силите на природата не е нищо друго, освен космическа енергия, която идва от хората, от всички живи същества на земята. Живите същества са врати, проводници на енергии. През човека, като през най-висша форма, минават най-висши енергии.

Следователно материята живее и съществува поради космическия човек. Ако той умре, т.е. престане да живее на земята, и земята ще умре – няма повече да съществува. Ние сме дошли на земята, за да може тя да живее. Значи недиференцираната материя приема живота, който минава през хората. Когато казваме, че човек е причина за земетресенията, подразбираме онези човешки мисли, които са в състояние да подпушат междумолекулната енергия на земята. Чрез земетресенията природата стресва хората, уплашва ги, а по този начин тя трансформира енергиите си. Когато се проповядва на хората да живеят добре, да не изтезават и да не колят животните, целта е да ги заставят чрез молитви, чрез добри дела да преработят недиференцираната материя на земята, да отпуснат запушените ѝ отвори, да се избягнат земетресенията и катастрофите, които стават в природата. В Божествения свят не съществуват никакви сътресения, никакви катастрофи. Там всичко е абсолютна хармония. Дисхармония съществува само на физическия свят, причина заради която са хората.

Ще кажете, че това са неразбрани работи. Неразбраните работи не са неистинни. Ще учите и ще се убедите в това. Човек много неща днес не разбира, но утре ще ги разбере. За пример, какво знае той за отношението между числата 10 и 2? Защо числото 10 без числото 2 не може да реализира своите стремежи? За изяснение на това отношение ще приведа следната проста аналогия. Представете си, че числото 10 е едно буре с 10 обръча, а числото 2 са двете дъна на това буре. Каква работа може да свърши бурето без двете дъна? – Никаква. Поставете ли му дъната, в него можете да сложите каквото пожелаете. В този смисъл и човек представлява живо буре с две дъна. Дъските на бурето представляват човешките органи, които се съчетават в едно цяло. Вън от бурето съществуват известни ограничения, известни закони. Законите, това са

обръчите на бурето. Средният, най-широк обръч, представлява екватора на бурето. Над и под този обръч поставят по още пет обръча – пет закона, благодарение на които дъските се стягат и бурето върши работа. – Защо са сложени пет обръча над средния? – Да държат цялото буре в равновесие. Когато бурето се разсхне, взимат чук и го начукват тук-там по обръчите, да се стегне, или наливат в него вода. Когато дъната на бурето са добре прилепени, обръчите му – добре стегнати и не го излагат на слънце, то не се разсхва. – Кое буре се разсхва? – Безидейното. – Кое буре е безидейно? – Кое то няма съдържание в себе си. Всяко буре, което има съдържание, е идейно. – Какво съдържание може да има? – Сок от ябълки, от круши, от сливи, или 5-, 6- или 20-годишно вино; то може да съдържа още и масло, сирене, жито и др. Каквото и да съдържа, то е идейно буре и като такова, никога не се разсхва. Всяко буре, което няма съдържание, непременно ще се разсхне, ще се образуват междини, през които въздухът ще започне да прониква. Щом въздухът проникне, дъските започват да гният, да се разлагат. В заключение на всичко това ние казваме, че човек трябва да бъде идеен. Само онзи човек може да бъде идеен, който има в себе си съдържание. При това той трябва да бъде пълен с това съдържание, а не само до половина. Природата не търпи празни пространства. Като сипва съдържание в бурето, тя го пълни догоре, да не остава място за въздух. Следователно добрият човек представлява буре, което е пълно догоре със съдържание; лошият човек е буре, което не е пълно догоре със съдържание, вследствие на което въздухът прониква в него и предизвиква кипене, врене, гниене, разлагане и т.н. В бурета, пълни със съдържание, т.е. в идейни бурета, обръчите никога не падат. В безидейните бурета обръчите и дъната падат, а дъските се разсхват. Значи в лошия човек дъната и обръчите падат, дъските се разсхват, а съдържанието се излива навън. Тази е причината, за която философите често си задават въпроса: „Къде е човекът?“ – Няма го. Щом съдържанието му се е изляло на земята, човекът го няма вече. Сега, не остава нищо друго, освен този човек, както и неговите близки, да се молят за него, да дойдат разумни същества от невидимия свят, да сглобят по някакъв начин дъната, обръчите му, отново да го възстановят. Щом формата му се възстанови, и съдържанието ще дойде. Къде е отишло съдържанието на това буре? – В земята. Щом е в земята, то не е изгубено. Известно е, че в природата нищо не се губи. Съдържанието на бурето има свой специфичен обем, своя гъстота, тежест, поради което никое друго същество не може да се ползва от него. Никое същество не може да се ползва от чуждо съдържание. Това съдържание ще се движи от едно място на друго, ще приема различни елементи и съединения в себе си, но в края на краищата ще се влее пак в онази нова форма, от която някога се е изляло.

Сега, не схващайте нещата едностранчиво. Бурето представлява личността

на човека, която е временна, т.е. има временни отношения към хората. Съдържанието на бурето обаче никога не се губи, не изчезва, нито се пресъздава. Казано е, че Бог е троеличен. Значи, ако човешката личност се унищожи, човек ще приеме едно от Божиите лица. Значи Бог ще се всели у човека. В този смисъл човек е слабо отражение на Божията личност, на Божието лице. Когато казваме, че човек трябва да се откаже от личното в себе си, подразбираме да дойде в него нещо велико. Само великото може да замести личността. Лесно може човек да се откаже от едно нещо, ако в замяна на това му се даде друго нещо по-голямо. Лесно можеш да пожертваш 1000 лева за 2000; 10,000 – за 100,000 или 1,000,000, за 10 или 100 милиона и т.н. Малко хора ще срещнете днес, които могат да пожертват голямото за малкото. Какво ще направите, ако ви кажа още тази вечер да пожертвате 10,000 лева, за да получите срещу тях 100 лева? Всички ще започнете да се отказвате под предлог, че тия пари ви са нужни. Обаче ако кажа да дадете по 100 лева, за да получите по 10,000, и най-бедните ще намерят 100 лева и ще ги внесат. Но и едното, и другото, като методи, са полезни, необходими и често се срещат в живота. Смаляването е толкова необходимо, колкото и увеличаването; растенето на детето е толкова необходимо, колкото и остаряването, т.е. спирането на човека да расте. Старият наново ще се подмлади, а детето върви към остаряване. Кое от двете положения е за предпочитане? Някога е по-добре човек да бъде стар и да върви към подмладяване, а някога – да бъде дете, млад, макар и да върви към остаряване.

Това е философия, която не е отвлечена, затова може да се приложи в живота. Днес всеки иска да бъде здрав, млад, щастлив. Всеки търси щастие, но щастиято върви по известни закони. Щастиято не се намира нито в окръжаващата среда, нито в парите, нито в знанието, нито в красотата. Щастиято е нещо вътрешно. Щастиято се обуславя на вътрешни закони. Човек може да бъде красив само когато е щастлив. Човек може да стане музикален, когато е щастлив. Човек може да стане учен, богат, когато е щастлив. Без щастие човек нищо не може да постигне. Без щастие човек е актьор на сцената. Щастиято представлява първата допирна точка на човека с Бога, или на ученика със своя Учител. Когато ученикът се отрече от своя личен живот и се слее с живота на своя Учител, и двамата са щастливи. Когато придобие това щастие, съзнанието на човека се слива с висшето съзнание на разумната природа, с Духа Божий, Който витае в нея. Това значи да придобие човек единство с Природата. Това значи, изобщо, единство в Природата. Единство на съзнанието между две души означава дълбоко вътрешно разбиране, вътрешно сливане: когато единият говори, другият го разбира и му отговаря; когато вторият говори, първият го разбира и му отговаря.

Следователно щастието е резултат на сливане между две души. Където има сливане, там е щастието; където няма сливане, там никакво щастие няма. Там има временно, привидно настроение, което моментално изчезва. Истинското щастие никога не изчезва. Щастливият не може да бъде беден, не може да бъде невежа. Той разполага и с богатство, и със знания. Може ли да бъде беден и невежа онзи, който се е слял с Духа на природата? Той ще разполага с богатствата и със знанията на природата като със свои. Това щастие може да се придобие, само когато човек изпълнява законите на Любовта. За да се обичат хората, между тях трябва да има вътрешно сливане. Без това сливане няма Любов, няма и щастие.

Сега, като говоря за щастието, аз засягам един закон, който обединява всички явления в природата. Който е придобил щастието, той е еднакъв в отношенията си към всички живи същества. Щастието не може да дойде нито от мъжа, нито от жената, нито от децата, нито от учението. Щастието идва само от едно място – от Всемирния, Всесилен Божи Дух. Някой казва, че бил много щастлив. Неговото щастие трае ден и половина. Друг се хвали с голямото си богатство. Колкото голямо да е богатството му, с него той може да обиколи най-много земята, но не може да отиде до слънцето, до Венера, до Сириус. Обаче със своето богатство щастливият човек може да обиколи цялата вселена. Той няма да живее само на земята и да трепери като другите хора, да не го скъсат на изпит, било в университета, било в живота някъде. Той е в състояние да направи хората около себе си щастливи. Ако се запише студент в университета, той ще се остави съзнателно да го скъсат, за да помогне на професора си, който не живее добре с жена си. Ще се запознае с професора си и ще му помогне. Невъзможно е щастливият студент да бъде скъсан, но това се допуска от невидимия свят, за да се създадат отношения между професора и студента. Много начини има за създаване на отношения, но и този е един от начините, които се допускат в живота. И доброто, и злото се допускат еднакво, като проява на абсолютния закон на свободата. Който мрази злото и се страхува от него, а обича доброто, той не е щастлив човек. Докато със своя живот човек става причина за подпушване на междумолекулните и междуатомните пространства в своята нервна система, а оттам и на земята, злото винаги ще го следва във форма на земетресения, експлозии, нещастия, страдания. Дали разбира причините на тези неща, не е важно. Един ден все ще ги разбере, ще престане да се подпушва. Атомите и молекулите са живи, разумни същества. Между тях съществуват нежни чувства. Атомът на кислорода, като невеж, внимателен кавалер, пише любовно писмо на два атома водород, като им казва, че не може да живее без тях, и ги поканва да се съединят, да образуват една молекула вода, с която да услужват на жадното човечество, да утоли жаждата си. По техния пример милиарди още кислородни и водородни

атоми се съединяват, за да образуват онова грамадно количество вода, източник на живот. При всяко съединяване на атомите се образува топлина, някога и светлина, придружени с малък взрив, който химиците означават с думата „реакция“. Този е вътрешният живот на атомите. Външният живот на атомите е подобен на говора, на звуковете, които се чуват от грамофонните плочи. Те говорят нещо, без да разбират какво говорят; декламираат или пеят нещо, без да го разбират.

Знанията, които сега ви давам, са нови. Те се отнасят до шестата раса, а не до петата. Петата раса ще си замине със своите стари възгледи. Шестата раса има нов морал, който почива върху закона на Любовта. Новият човек ще се разговаря с атомите и молекулите на тялото си като с приятели. Сутрин, като става от леглото си, ще ги запитва в какво състояние се намират, имат ли излишна енергия в празните си пространства, за да вземе мерки, да отвори всички пътища, да излезе тази енергия навън. Ако те кажат, че имат излишна енергия в себе си, той веднага ще направи едно добро дело и ще ги освободи от излишния товар. Затова, именно, се препоръчва на хората да правят добро. Когато някой човек усети в себе си излишна енергия, за да се предпази от експлозия, той трябва да направи едно добро дело. В каквато форма и да е доброто, то непременно трябва да се извърши. От някого се изисква да свърши основно училище, прогимназия, гимназия и университет. Защо трябва да свърши, не е важно. Ще учи и няма повече да пита. От друг някой се иска да следва окултна школа. Ще влезе в школата и ще учи, без да пита защо му е това знание. Когато започне да учи, тогава ще разбере защо е трябвало да следва тази школа.

Когато невидимият свят е изпратил човека на земята, той предварително е начертал неговия път. За всеки човек е определена специална служба, която той трябва да свърши. За всеки човек е предвидена специална задача, която той трябва да реши. От правилното решаване и изпълняване на задачата и службата, която му е дадена, зависи да му се даде право да се ползва от богатствата и привилегиите на разумната природа, да бъде съработник с нейните разумни същества. Като работи правилно, човек ще се примири с противоречията в живота.

Главната мисъл в тази лекция е, че всеки човек очаква да намери своя Учител, който да донесе Божествената запалка на щастието. Без Учител, като висша свършена форма, като образец в живота, никой не може правилно да се развива. Чрез висша форма се предава висша енергия. Възвишените същества представляват две форми, свързани в едно. И Христос представляваше такава душа. Той имаше два центъра: един горе и един долу. Затова, именно, Христос казва: „Както ме е Отец научил, така

говоря“. Значи по плът Той живееше на земята, а по дух се ръководеше отгоре. В това се състои истинското щастие.

Сега, като ученици, вие трябва да работите за придобиване на щастieto. Мнозина мислят, че като отидат на онзи свят, там ще придобият щастие. Те се самоизлъгват. Каквото човек придобие на земята, това ще занесе със себе си на онзи свят. Понякога на земята има по-добри условия за придобиване на щастieto, отколкото на онзи свят. Понякога в онзи свят условията за придобиване на щастieto са по-добри. Апостол Павел се обръща към своите последователи с думите: „За мене е по-добре да отида при Христос, там да придобия щастieto, но за вас е по-добре да остана на земята“. Апостол Павел можа да понесе всички страдания с радост, защото беше щастлив, учен човек. Той казва: „Не живея вече аз, но Христос живее в мене“. Значи между Павел и Христос има вътрешно единство. Затова той казваше: „Никой не може да ме отдели от Любовта Христова“. Благодарение на тази Любов, на щастieto, които придоби, Павел имаше голям ентузиазъм и голяма смелост, вследствие на което като малко дете ходеше от плевник на плевник – човешките души, да ги подпалва. И като ги подпалваше, той се отдалечаваше, гледаше как горят и казваше: „Старата слама трябва да изгори, за да дойде нова!“

Старата слама, това са старите вярвания, обичаи, разбирания, които са пълнили бурето. Съдържанието на това буре трябва да се излее навън и да се напълни с ново – съдържание на щастieto. Повечето хора днес са пълни с нещастия. Когато срещнете, все се оплаква, че бил нещастен, и пита какво да прави, за да се освободи от нещастieto си. – Много просто! Нека отвори горното дъно на бурето си, да излее старото съдържание навън, да го измие, дезинфекцира добре, да извика един кацар да стегне добре обръчите му, да го напълни със съдържание на щастieto и след това да постави горното дъно на място. Щастieto не се придобива чрез закона на еволюцията, нито чрез раждане и прераждане. Чрез раждане и прераждане човек изкупува греховете си, а щастieto принадлежи на новата епоха. Първо, човек трябва да ликвидира с кармата си, с прераждането си, да стане едно с Бога, и тогава да дойде до новата фаза на живота – до щастieto. Хората на земята живеят по благодат, но не са щастливи. – Защо? – Те не могат да използват благодатта, която им е дадена. Има щастливи хора на земята, но повечето са кандидати за щастие. Човек моментално може да стане щастлив, няма защо да отлага нещата. Обаче като очаква щастieto, той трябва да бъде доволен на най-малкото, което му се дава, на зазоряване на щастieto. Пълно щастие не може да се придобие изведнъж. За вас е важно да придобиете щастieto, а как по-нататък ще се развива животът ви, това е въпрос, върху който не трябва да се разисква. Като дойдете до щастieto, благодарете за всичко, което досега сте преживяли; благодарете за всички усилия, които досега сте правили.

Придобиването на щастието е в зависимост от миналия живот на човека, от усилията му, от паданията и ставанията, от страданията и изпитанията, през които е минал. Пред щастието няма да говорите за вашето минало нещастие или за добрите животи, които сте прекарвали. Пред щастието няма да говорите за добро и за зло. Щастието е извън доброто и злото. Някой се оплаква, че е добър човек, а е нещастен. Когато щастието ви посети, вие ще бъдете в съвършено друг свят – нито на небето, нито на земята – в света на Любовта. Любовта ще бъде среда, условие за проява на човека. В този свят не съществуват понятия за добро и за зло. Любовта е плод на Духа. Така трябва да мисли човек, за да има ясна представа за света. Които не разбират законите на Любовта, те търсят щастието по механически начин. Те го търсят в горите и в пустините, но не го намират; търсят го между хората, не го намират; търсят го в женитби, в раждане на деца, и там не го намират; стават учители, свещеници, владци, министри, учени, и в това не го намират. – Защо? – Защото търсят Бога по външен, по механичен начин. Това са само условия за развитие.

Сега аз разглеждам щастието в широк смисъл, като първа стъпка, като първа връзка в живота. Като се говори за щастието, някой казва, че не се нуждае от наука, не се нуждае от богатство, само да придобие щастие. – Това е едната страна на въпроса. Има бедни и прости хора, които за да добият щастие, нужно им е и богатство, и знание. Има богати и учени хора, които за да добият щастие, трябва да се откажат от сегашното си богатство и знание. Щом се откажат от старото, ще придобият новото. По кой от двата метода ще придобият щастие, не е важно. – „Ама ще дойде ли щастието?“ – Хората говорят за щастието, но не вярват в него, вследствие на което гледат да се осигурят в различни банки, да си правят къщи и т.н. И при това положение пак са нещастни. Ако по-рано са били доволни на една стая и кухня, сега искат две стаи и кухня, после три стаи и т.н. Ако днес са доволни на едно ядене, утре няма да бъдат доволни и на две. От сутрин до вечер готвят, а после се оплакват, че са роби на кухнята. От човека зависи да бъде роб, от него зависи да бъде свободен. – „Тогава да не ядем.“ – Това е друга крайност.

Човек трябва да разбере защо природата му е дала органи за хранене, защо някой път го заставя повече да яде, а някога – по-малко; защо някога го оставя да живее само в една стая и кухня, а друг път – в две и повече. Защо природата постъпва по този начин, тя има свой план. От човека се иска да слуша. Кажете ли му природата, че трябва да има една стая, да благодари на нея; каже ли му, че трябва да има две стаи, да благодари; каже ли му да има десет стаи, десет ще има и ще благодари. Рече ли му да има само една стая, а той иска десет, в скоро време бурето му ще се изпразни. Каквото природата каже, трябва да я слушате. Тя е Великият

Учител, който ви ръководи. Не я ли слушате, тя ще ви сложи далеч от себе си. След това ще дойдат страдания, нещастия; ще охкате, ще пъшкате, но тя няма да ви погледне. Ще мине покрай вас и дума няма да ви каже. Слушате ли я, изпълнявате ли нейните закони, вие ще бъдете свободни, ще живеете разумно.

Една госпожа от Стара Загора, сега работи в едно сиропиталище, дойде един ден при мене и ми разправи накратко живота си. От дете тя била религиозна и като младо момиче още, решила да постъпи в някой манастир, да се предаде в служене на Бога. После и дошло на ума, че ако се ожени, може да бъде по-щастлива. И така направила: оженила се за един добър човек, но голям материалист. Покрай него и тя ударила на ядене и пиене, отклонила се от правия път, забравила Бога. Родила няколко деца, които измрели; останал ѝ само един син. Няколко години след смъртта на децата умрял и мъжът. Не се минало много време, синът ѝ се самоубил. Тя останала сама в света, без средства, отчаяна, и решила да сложи край на живота си. Докато обмисляла това решение, тя сънувала един сън, който я отклонил от решението ѝ. Сънят ѝ бил следният: Явил ѝ се Христос и ѝ посочил един стан, на който имало парче платно, изтъкано само до половина. Като посочил към платното, Христос ѝ казал: „Това платно е твое. Ти го започна, добре работи, но го напусна. Сега отново трябва да влезеш в стана, да свършиш работата си. Щом свършиш платното, всичките ти работи ще се наредят“. След това жената продължи: „Като се събудих сутринта, спомних си съня и започнах да търся начин как да вляза в стана и да завърша започнатото платно“.

Христос е явил на тази госпожа, казал ѝ какво да прави, но по същия начин не може да се яви на всички хора. За вас е важна основната идея, че след всички страдания и нещастия, които сполетяват човека, той пак има възможност да придобие щастие. Постигане на щастие, това е идеалът на човечеството. Щастие представлява първа връзка, сливане на две души. Когато душите започнат да се сливат, нова основа се поставя, нов свят се създава. От този момент нови деца се раждат, нови отношения се поставят, нова култура се възцарява – култура без деление, без програми и налагания – култура на Любовта. От този ред, който днес съществува в държавите, в обществата, в училищата, в семействата, светът не може да се поправи. Земята днес е покрита с гробища. За да се оправи светът, всички хора, двама по двама, трябва да се слейт с Първичния Дух. Днес хората не могат да разберат и да приложат този закон поради вътрешно отклоняване, вътрешно заблуждение у тях. Дойдете ли до щастие, вие ще почнете да говорите на понятен език помежду си и всички ще се разбирате. Няма по-велико нещо от щастие! Няма по-велико нещо от сливане на душите с Първичния Дух!

Сега, за да придобиете щастието, гледайте философски на нещата. Знайте, че зад всичко, което става в света, седи Бог и коригира. Зад всичко, което хората говорят, пак седи Божието Слово и коригира. – Ама някой казал някоя обидна или неразбрана за вас дума – не се смущавайте, не мислете, че това е противоречие. Вървете напред и всичко ще си изясните. Кандидатът за щастието гледа другояче на нещата. А обикновеният човек, като го бутнеш малко, той веднага избухва: устата му започва да се криви, ръцете му се движат нагоре-надолу – цяло земетресение става в него. Той не е виновен. Причината за това се крие в излишното електричество в междоатомните и междумолекулните пространства на неговата нервна система. Значи причините за земетресенията са вън от човека. Не обвинявайте капитана на парахода, когато последният се клатушка в сред бурните морски вълни. – „Ама защо не ни казахте кога да тръгнем? Защо не ни казахте, че ще има толкова големи вълни?“ Капитанът отговаря: „Аз се подчинявам на Великия Закон“. – Това значи да има човек нови схващания, да разбира смисъла на живота.

Няма по-велико нещо от щастието!

Няма по-велико нещо от сливане на душите с Първичния Дух!

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на 30 май 1928 г., София, Изгрев.

ВТИЧАНЕ И ИЗТИЧАНЕ

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Размишление

Тема за следния път: „Причини за притъпяване на вкуса“. Ще пишете едновременно за физическото и духовното притъпяване на вкуса. Съществуват два вида отношения: съзнателни, които са във връзка със съзнанието, и несъзнателни, или механически. Бомбата, която експлодира, има несъзнателно отношение към човека; колата, която скърца, мишката, която гризе, също имат несъзнателно отношение. И човекът има съзнателно или несъзнателно отношение към по-високостоящите над себе си същества. Отношенията му към тия същества определят неговата свобода. Колкото по-съзнателни са отношенията му, толкова е по-свободен той. Несъзнателният човек се поддава лесно на чуждо влияние, на внушения. Достатъчно е да дойде при него някой човек с по-силна мисъл, за да го постави в магнетичен или хипнотичен сън и да му предаде своето желание. Като се събуди от сън, той не помни нищо, но чуждата мисъл е проникнала в подсъзнанието му и работи там до деня, в който трябва да реализира чуждото желание. Той чувства в себе си силен импулс да направи нещо и пристъпва към реализирането точно така, както му е внушено. Защо върши това, сам не знае, но се поддава на своя вътрешен подтик. Човек не подозира, че мислите и чувствата му са преплетени с мислите и чувствата на други същества и при известни условия той върши това, което някога му е било внушено. След всичко това човек казва, че е свободен да прави, каквото иска, т.е. има свободна воля. Докато не се свърже с Първата Причина и не реши да изпълнява нейната воля, човек не може да говори за свобода.

Внушението, на което човек се поддава, иде от две страни: от тъмните сили на природата и от светлите сили. При първото внушение човек е ограничен, действа като сомнабул. За такъв човек казват, че е хипнотизиран. При второто внушение човек е свободен и постъпва съзнателно, разумно. За да не попадате под влиянието на тъмните сили в природата, вие трябва да правите опити, да съсредоточавате мисълта си, да бъдете господар на мислите и чувствата си. Докато не постигнете това, вие всякога ще бъдете жертва на чужди мисли и желания. Сам ще се

чудите отде идат известни влияния, но въпреки това ще изпълните всичко, което ви се внушава.

Упражнение: За 20 дена ще бъдете будни, да наблюдавате мислите, чувствата, постъпките и движенията си. Каквато мисъл мине през ума ви, ще се спрете известно време, да изпитате отде иде тази мисъл и трябва ли да я реализирате. Дойде едно чувство в сърцето ви, също така ще го анализирате. Ако трябва да направите нещо, преди да се проявите, ще обмислите добре каква е целта на вашата постъпка и ако не е нужно, ще я отложите за друг път. Ако направите някакво движение, веднага ще си отговорите защо правите това движение, какво целите с него и т.н.

Има разумни и неразумни движения. Разумните движения са красиви, а неразумните не са красиви. Да изучавате движенията си, това значи да изучавате органическата или вътрешна динамика. Който се е домогнал до тази наука, той е господар на движенията си. Затова всяко негово движение е красиво и пластично. Той познава отде иде налягането върху човека и лесно се справя с него. Има два вида налягане: външно – върху цялото тяло и специфично върху мозъка и сърцето; вътрешно – върху всички органи. Чрез разумните и съзнателни движения човек може да въздейства върху налягането и ако е силно, да го намали, да го разпредели по цялото тяло. Ще кажете, че човек трябва да се тренира. Тренирането е механически процес. Разумната природа си служи със съзнателни упражнения, с гимнастика, а не с тренировка. Вятърът, например, е гимнастика, в която взимат участие и хората, и животните, и растенията. Няма живо същество, което да не взема участие в природните гимнастики. Изучавайте законите и методите, с които природата си служи, за да ги прилагате при възпитанието и самовъзпитанието. Природата разполага с методи за хранене, за дишане, за концентриране на мисълта и т.н. Като си служите с методите на природата, вие дохождате до истинското познаване на нещата, до положителната наука.

Ще прочета 10-та глава от Притчите, в която се съдържат мисли, които имат отношение, както към физическия, така и към духовния свят. Като четете тия мисли, човек може да изправи живота си. Значи изправянето на човека става преди да е сгрешил. Като сгреши веднъж, изправянето е по-мъчно. Същото нещо виждаме и в училищата. Запример, ученикът има класна работа по математика. Докато тетрадката е в негови ръце, той може да прави, колкото иска корекции. Предаде ли тетрадката си на учителя, ученикът не може вече да прави корекции. Като знаете това, изправяйте мисълта си, докато още не е излязла навън, т.е. докато не се е реализирала. Щом се реализира, изправянето ѝ е невъзможно. Трябва да минат месеци и години, когато мисълта отново ще се върне при същия човек и ако има

нещо за изправяне, да я изправи. Но при връщането си мисълта носи нещо ново в себе си.

Кое е новото, което носи мисълта в себе си? Колкото повече време е изложен на слънце, толкова по-зрял и сладък е плодът. Следователно, колкото по-дълъг път е изминала една мисъл, толкова по-зряла е тя. Ние не говорим за плодове, които узряват и изгниват, но за онези, които вечно зреят. Ето защо, ученикът трябва да се стреми към вечните процеси, които имат начало, но нямат край. Такъв процес е ученето. Като свърши първоначалното училище, ученикът трябва да мисли за гимназия; като свърши гимназията, ще мисли за университет; като свърши университет, той ще мисли за училището на живота, което е без край. Страшно е, когато ученикът бърза да свърши учението си. Щом престане да учи, той не може вече да живее. С ученето се свършва и човешкият живот. При ученето, като вечен процес, човек се запознава с процесите прилив и отлив, или с процесите вливане на космическата енергия – прилив, и изливане – отлив, втичане и изтичане на енергия.

Човек извършва два процеса в природата: работа и почивка. При работата космическата енергия постоянно излиза навън, а при почивката се влива. Радвайте се, когато космическата енергия постоянно изтича навън и се втича навътре. Докато детето играе, работи и скача, то е здраво. Щом престане да играе, то е болно. Същото се отнася и до човека. Вместо да играе, той работи. След като работи известно време, човек се нуждае от почивка. Колко време трябва да почива? – 5 минути. Повече от 5 минути не се позволява. Човек трябва да знае колко време да работи и колко да почива. Ако работи или почива повече, отколкото трябва, той губи разположението на духа си и започва да боледува.

Стрежете се към красиви, съзнателни и пластични движения, за да се свържете разумно с приливите и отливите на космичната енергия, т.е. с изтичащата и втичаща се космична енергия. Излизането и влизането на космичната енергия определя здравословното състояние на човека, а също така и неговите мисли и чувства.

Който иска да се развива правилно, трябва да знае, че преди всичко той има отношение към Първата Причина и към разумната природа. Всичко останало в живота на човека е второстепенно. С други думи казано: Върнете се към онова състояние, при което космичните енергии хармонично се втичат и изтичат от човешкия организъм.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на 1 юни 1928 г., София, Изгрев.

ВЕЧНО ВЕСЕЛИЕ

„Вечно веселие да бъде там.“

(Исайя 61:7)

Това изречение е из книгата на един от най-видните израилски пророци и поети; при превода то губи своята вътрешна красота. Често при превода мисълта се опорочава. Изобщо, когато формите се материализират, те изгубват своята вътрешна, духовна красота. Великото в живота не седи във външната форма. Красивото в живота не се изразява в силата, която се съдържа в него. Силата не дава красота в живота. Силният човек не може да бъде красив; той може да бъде добър или лош. Любещият човек пък може да бъде красив, но може да бъде и грозен. Тъй щото, Любовта може да се изрази в красота и в грозота. Силата, т.е. разумното в живота може да те направи или добър, или лош.

Значи, разумността дава съдържание на нещата, а Любовта – тяхната форма. Когато любиш, ти не трябва и не можеш да търсиш съдържание на Любовта. Който търси съдържание на Любовта, той погрознява. Хората погрозняват по единствената причина, че започват да чоплят, дали близките им ги обичат, както трябва. Следователно, всички грозни хора се съмняват; те са хора на съмнението, понеже в характера им има нещо неустойчиво, или казано на научен език: естеството на тия хора не се е доразвило, те не разбират причините и последствията на нещата. Ние не обясняваме причините и последствията на нещата, но засягаме само тяхната форма, тяхното съдържание и техния смисъл, като казваме: ако искаш да бъдеш красив, не търси съдържанието на Любовта. Ако искаш да бъдеш добър, не търси и смисъла на силата. Силата, сама по себе си, може да се употреби и за зло, и за добро. При това, дали ще се употреби за зло, или за добро, тя не се опорочава. Същото нещо се отнася и до Любовта. За каквото и да се употреби тя, за омраза, или за любов, за престъпления, или за добрини, сама по себе си, тя не се опорочава, но винаги остава девствена. Ако някой употреби енергията на Любовта за омраза или за престъпление, той сам ще се опорочи, но не и Любовта. И силата, сама по себе си, не може да изгуби смисъла си, нито да се опорочи, но всеки човек, който злоупотреби с нея, може да се опорочи.

Често хората изгубват своето здраве, сила, щастие, но това не става произволно. Не мислете, че човек може да стане добър или лош, когато

пожелае. Някои хора искат да станат добри, но не могат; други искат да станат лоши, но не могат. Някой казва: „Натеглих се да бъда добър“. Друг казва: „Натеглих се да бъда лош“. Единият иска да стане лош, другият иска да стане добър и двамата имат своя философия. Този, който иска да бъде добър, той е търговец, който не е намерил място да пласира стоката си и затова фалира. Онзи, който иска да бъде лош, той е вече фалирал търговец. Значи, в края на краищата, и двамата са фалирали търговци. Срещат се те, и единият от тях казва: „Не струва човек да е добър“. Другият казва: „Не струва човек да е лош“. Те спорят помежду си. Първият казва: „От толкова години насам аз правя само добрини, но какво придобих от това? Нищо не придобих. Затова, именно, казвам, че не струва човек да бъде добър! Кой каквото ще да ми разправя, аз имам вече своя вътрешна опитност, изработил съм своя философия за живота“. Вторият казва: „От толкова години насам аз правя само злини. Какво придобих от това? Нищо не придобих. Затова, именно, казвам, че не струва човек да бъде лош. Такава философия си изработих от своята вътрешна опитност“. Как ще примирите тия двама философи, единият от които не видял полза от доброто, а другият не видял полза от злото? Защо тия двама души не са придобили нищо от доброто и от злото в живота? – Защото единият не е знаел, как да прави добро, а другият не е знаел, как да прави зло.

Тези две течения в света се преплитат, кръстосват в два възела. Те се срещат от ред поколения в целокупния живот на човека: в неговия личен, умствен, сърдечен, духовен и обществен живот. В този смисъл, когато някой човек казва, че иска да бъде лош, това подразбира, че иска да бъде енергичен, силен, всестранно да се прояви в живота. Този човек, като прекарал дълго време на земята, изгубил е смисълът и значението на силата; и днес, понеже иска да бъде силен, придава на силата качество, което тя не съдържа – лошавина. Когато някой човек казва, че иска да бъде добър, това подразбира, че той иска да бъде любещ човек. Значи, той е изгубил смисъла на Любовта в живота. Без любов доброто не съществува. Не можеш да направиш добро на човека, ако нямаш любов.

В прочетената глава пророкът описва състоянието на хората, когато Духът Господен дойде между тях. В цялата глава се прозират условията, при които се намирал израилският народ. Обаче, ние знаем, че Божиите разпоредби са съвсем други от тия, които се нареждат от хората. Бог е дал много блага и много обещания на израилския народ; въпреки това, няма друг народ в света, който да е страдал толкова много, както израилският. Той е получил много блага, но и много тояги. Като говорим за израилтяните, ние не разбираме всички съвременни израилтяни по плът, които са разпръснати по целия свят. Ние говорим за духовните израилтяни, които са пазили, па и до днес пазят Божиите закони. Казвате:

„Избран народ бяха израилтяните". Всеки духовен човек е Божий човек, той принадлежи към народа Божий. Сега, когато някой каже, че принадлежи към народа Божий, той трябва да има известни качества, които определят този народ. Като разглеждате един скъпоценен камък, вие го оценявате по неговите специфични качества. Диамантът, например, има свои специфични качества, по които се отличава от другите скъпоценни камъни: по своята твърдост и по силното пречупване на слънчевата светлина. Също така има и различни газове, които се отличават едни от други по начина на горенето и по светлината, която се образува при горенето им. И тъй, истинският човек се познава по това, че радостта му е вечна. Думите „вечна радост" не подразбират проявление на радостта в бъдещи времена, т.е. за всякога, във всички времена и епохи, но докато човек постъпва разумно, и радостта му ще бъде разумна, дълга; в момента, когато той постъпи неразумно, неговата радост изчезва. Всички хора имат такава опитност. Тя е една и съща и за светските хора, и за учените, и за простите, и за духовните хора. Най-малкото нарушение в законите на радостта и в светския, и в културния, и в духовния човек, който е свързан с Бога, води към намаление на неговата радост. Най-малката дисхармония, която се явява в живота на човека, нарушава неговата радост. Обаче, нарушението на радостта не показва отдалечаване от Бога.

Има два метода, по които човек познава, дали се отдалечава от Бога, или не се отдалечава. Когато се отдалечава от Бога, мрак и тъмнина го нападат. Тъмнината е спътник в живота на такъв човек. Когато човек се приближава към Бога, светлината му се увеличава. Следователно, когато светлината в тебе се увеличава, ще знаеш, че ти печелиш едновременно и друга ценност – ти се приближаваш към Бога. Когато светлината в тебе се намалява, ти се отдалечаваш от Бога. Ще кажете: „Как става приближаването и отдалечаването от Бога?" – Това е дълбок философски въпрос, който не може да се обясни. Защо човек при един случай се приближава към Бога, а при друг се отдалечава, този въпрос ще остане неразяснен. Може ли да попитате кацаря да ви обясни, защо е събрал толкова дъски на едно място и направил от тях една каца? Могат ли самите дъски да ви кажат, по силата на какъв закон са събрани заедно да образуват кацата? Те ще ви кажат: „И ние сами не знаем дълбоката причина, която е накарала кацаря да ни събере всички заедно". Знаем само, че един закон ни държи така здраво, че никой не може да ни разедини. Освен железните обръчи, едно здраво дъно така ни е стегнало, че никакво съдържание не може да се извади из тази каца. Питам: от ваше гледище, щастливи ли са тези дъски? – Не са щастливи. Едно нещо е важно и отличително за тези дъски: веднъж поставени в това положение, те вече нито гният, нито се разсъхват и за дълго време запазват своя физически живот. Подобно е състоянието на човека, когато физическият му живот е в зависимост от неговия дух. Тази

връзка между физическия и духовния човек съществува само тогава, когато той има будно съзнание

Много хора са будни, когато се тревожат. Това, обаче, не е будност на съзнанието. Когато човек се радва, той е също така буден, но и това състояние не може да се нарече будност на съзнанието. Когато човек се радва, или когато се тревожи, това са странични явления, които не можем да наречем будност на съзнанието. Дават някому сто хиляди лева да си направи една къща. Той взима парите, радва се, буден е. Тази радост не е негова. Тя е предизвикана изкуствено. Причината за радостта са парите, които той е получил. Утре взимат парите или къщата му, и радостта изчезва. Както е придобита, така ще се изгуби. Има един закон, който гласи: това, което се придобива, се изгубва; и това, което се изгубва, се придобива. Някой казва: „Аз спечелих“. – Ще изгубиш. Друг казва: „Аз изгубих.“ – Ще спечелиш. Печалбите и загубите вървят периодически. Статистиката показва, че радостите и скърбите в живота вървят по определен закон. Когато дойде радостта, тя постепенно се качва, докато стигне най-високия връх. След това, тя започва бавно да слиза, докато дойде до една долина, дето съвършено изчезва. Тук човек се намира в долината на мрака, т.е. в долината на скръбта. Понякога той слиза и до най-големи дълбочини, отдето след време започва малък подем, възкачване нагоре, към върха на радостта. При качването се образува крива линия. Човек се качва по същия начин, както живакът в барометрите. Такова качване, повишение има и в сеизмографа. Колкото спадането на барометрите е по-голямо, толкова и промените в атмосферата са по-големи; колкото спадането е по-малко, толкова и промените в атмосферата са по-малки.

Човек трябва да съпоставя явленията в разумната природа и в живота, да намира връзка между тях. Нищо в природата не става произволно. Щом е тъй, и скърбите, и радостите вървят по определен закон. Съвременните хора живеят в свят, дето скърбите и радостите се редуват правилно; затова, ако човек знае закона, на който те се подчиняват, той ще може да определи, кога ще му дойде някоя радост или скръб и кога ще си отиде. При сегашното развитие на човека, скърбите и страданията са неизбежни за него. Разумните хора могат да избягват скърбите и страданията, защото те знаят друг един закон, според който ги предвиждат. Разумният човек, като предвижда страданията, може и да ги избягва. Обикновеният човек, като не може да ги предвижда, той трябва да изучава закона на отклонението; щом знае този закон, като дойде страданието, той ще може чрез огъване да избегне най-големия му удар. Днес всички хора се стремят да избегнат страданията, или поне да ги намалят. Това се постига с изучаване закона на отклонението, т.е. закона на огъването.

Пророкът казва: „Вечно веселие ще бъде тям“. Какво е искал да каже пророк Исая с тези думи? – Всеки човек, който е разбрал смисъла на живота, радостта му ще бъде трайна, животът му ще бъде вечно веселие. Да разбереш живота, не значи да се примириш с него. Някой казва: „Аз се примирих с живота“. – Човек нито може да се примирява с живота, нито да го отрича. По същия начин човек нито може да възприеме Любовта, нито да я отрича. Няма човек в света, който да се е борил с Любовта и да е придобил нещо добро. Няма човек в света, който да се е борил със силата и да е придобил нещо добро. Любовта, силата са абсолютни неща, с които не можете да се борите. В Писанието се казва, че Яков се борил с Бога, но Той го бутнал само с малкия си пръст, и Яков окуцал. След като се борил цяла нощ с Бога, от тази борба той доби голямо прозрение и много знания. След това той се обърна към Бога и каза: „Господи, Ти ме направи куц. Сега поне ме благослови!“ Яков имаше брат на име Исав, но между тях съществуваше някакво недоразумение, някакво неразбиране, вследствие на което Яков напусна бащиния си дом. Исав, по-големият син на Исак, беше космат, като кожена дреха. Той стана човек изкусен на лов, полски човек. Исак обичаше Исав, защото ядеше лова му. Яков беше човек мек, незлобив по характер, и живееше в шатри. Ревека, майка му, обичаше Яков.

Един ден Яков си вареше леща. Исав дойде от полето, изнемощял и гладен, без никакъв лов. И рече Исав Якову: „Я ми дай малко от твоята леща, защото съм изнемощял!“ И рече Яков: „Продай ми днес първородството си“. Исав рече: „Ето, аз съм на умиране, защо ми е това първородство?“ И рече Яков: „Закълни ми се днес!“ И закле му се и продаде първородството си Якову. Яков, като сегашните адвокати, направи договор с брата си и му каза: „Подпиши се тук!“ И той се подписа, като мислеше, че тази работа е на шега. От този ден Яков стана богат, щастлив човек, придоби сила. Той взе полица от брата си и отиде да я шконтира в банката на майка си, но парите трябваше да се изтеглят от бащата. Обаче, бащата нищо не знаеше за този договор. Ако знаеше, той не би го подписал. Остаря Исак и започна да недовижда. Той повика Исав и рече му: „Сине мой, аз вече остарях, не знам деня на смъртта си. Вземи сега оръжията си, излез на полето и улови ми лов: сготви ми вкусно ястие и донеси ми да ям, за да те благослови душата ми преди да умра“. Отиде Исав на полето да улови лов и да го донесе.

Ревека чу това, което говореше Исак на Исав. Тя извика Яков и му рече: „Чух всичко, което отец ти говори на Исав. Сега, прочее, сине мой, послушай гласа ми в това, което ти поръчвам. Иди в стадото, вземи от там две ярета, да направя вкусно ястие за отца ти, както той обича; и ще ги

принесеш на отца си да яде, за да те благослови преди смъртта си". Рече (Яков на майка си: „Исав е мъж космат, а аз - мъж гладък. Баща ми може да ме попипа и ще се явя пред очите му като прелъстник и ще навлека на себе си проклятието му, а не благословението". Майка му знаеше, как да го преобрази и каза: „На мене да бъде проклятието! Ти само послушай гласа ми и донеси две ярета!" Послуша я той и донесе двете ярета; и стотви майка му вкусно ястие, както обичаше баща му. И взе Ревека по-добрите дрехи на Исав и облаче с тях Якова. И даде в ръцете на Яков вкусното ястие и хляба, който приготви.

Яков отиде при баща си и рече му: „Отче мой, ето ме! – Кой си ти? – Аз съм Исав, първородният ти син. Сторих, каквото си ми рекъл, за да ме благослови душата ти. И рече Исак Якову: „Приближи се, чадо мое, да те попипам, дали си ти Исав, или не. Гласът е Яковов, а ръцете – Исавови. Ти ли си моя син Исав?" – Аз съм. Донеси ми да ям от лова ти, за да те благословя". Бащата яде от лова на сина си и го благослови. Тук Яков си послужи с една дипломатическа лъжа. Той взе парите от баща си – благословението – и си отиде радостен и богат.

Като свърши Исак да благославя Якова, дойде Исав от лова си. Стотви и той вкусно ястие и донесе на отца си и рече му: „Да стане отец ми да ме благослови!" И рече му Исак: „Кой си ти?" – Аз съм Исав, твоят първороден син. И разтрепери се Исак и рече: „Кой ще е този, който улови лов и ми принесе, та ядох и го благослових?" Като чу бащините си думи, Исав извика с голям и горестен вик: „Благослови и мене, отче мой! Не си ли задържал за мене поне малко благословение?" Баща му рече: „Поставих вече господар над тебе; ще дойде ден, когато ще скъсаш този ярем, но ще мине дълго време още". Както виждате, голям ловджия, силен човек беше Исав, но заплака като дете.

Сега, от гледището на съвременните хора, вие ще кажете: „Яков е постъпил умно, а Исав, който продаде първородството си за една чинии леца, постъпи глупаво". Но след това, понеже Яков си послужи с измама спрямо Исав, в отношенията на двамата братя се зароди омраза. Исав се закани срещу Яков, искаше да му отмъсти, като казваше: „Нека умре само баща ми, аз ще ти дам първородство! Ще употребя оръжието и насила ще взема първородството си". И като чу това Ревека, повика Яков и рече му: „Чадо мое, послушай гласа ми и стани, та бягай при брата ми Лаван в Харан." Яков взе своята тояжка и тръгна на път. Отиде той при вуйчо си Лаван и трябваше да му слугува цели 14 години за две жени. Той беше над 40 годишна възраст, когато напусна бащиния си дом. Тези изпитания му бяха необходими, за да развие хубавото, което беше вложено в неговата душа.

И излезе Яков от Вирсавее и отиде в Харан. И стигна на едно място и пренощува там, защото беше залязло слънцето. И видя сън: „И ето, стълба, поставена на земята, на която върхът стигаше до небето; и ето, ангелите слизаха и възлизаха по нея". Така той видя славата Господня, видя реда и порядъка, който царува в небето и разбра, че Божието око бди навсякъде. Той почувства, че това място е Божествено, свещено и принесе жертва Богу, като направи обрек и рече: „Ако бъде Бог с мене и ме опази в този път, по който отхождам и се върна с мир в дома на отца си, тогаз Господ ще бъде Бог мой. И от всичко, каквото ми дадеш, ще дам десятък на Тебе". Господ обеща да го благослови.

Отиде Яков при вуйчо си Лаван, който постъпи с него така, както той се отнесе с Исав. Тук Яков се влюби в по-малката дъщеря на Лавана – Рахила, и поиска я за жена. Лаван му отговори: „Ще ти дам Рахила, но ще ми работиш седем години заради нея". След изтичането на тия седем години Лаван му даде за жена по-голямата си дъщеря Лия. Той постъпи с Яков като търговец на дребно. Такъв беше той по характер. И рече Яков на Лаван: „Що е това, дете ми стори ги? Не ти ли слугувах за Рахила? Защо ме излъга?" – Ще ми служиш още седем години, ако искаш да ти дам Рахила. Тъй щото. Яков трябваше да служи на Лавана 14 години, да му пасе овцете, за да изучи Божиите закони и от тях да разбере, какви са човешките закони и разпоредби. Не само Яков, но всеки човек трябва да мине през тази вътрешна опитност.

Яков прекара 14 години на работа при Лаван и реши най-после да се върне в бащиния си дом. Той рече на Лаван: „Пусни ме да си отида на моето място, и на моята земя." Лаван му отговори: „Забелязвам, че Господ ме благослови заради тебе. Затова, определи ми заплата си, и ще ти я дам!" Яков знаеше изкуството да застава овцете да раждат все пръчкави и шарени агнета, затова каза на Лаван: „Всички пръчкави и шарени овце и кози са мои, а останалите – твои". Лаван се съгласи на този договор, но скоро след това измени на условията. Тогава Яков се обърна към Господа и получи отговор на своята молитва: „Видях всичко, що ти прави Лаван. Стани сега, та излез из тази земя и се върни в земята на рода си". Той взе жените си, децата си и богатството си и тръгна при баща си в Ханаанската земя. И в третия ден обадиха на Лаван, че Яков побягна. И гони го Лаван седем дни път и стигна го в гората Галаад, дето се примириха. Яков продължи пътя си и проводи вестители до брата си Исав, да му съобщят, че се връща в бащиния си дом. Но понеже се боеше от Исав, изпрати му в дар голяма част от добитъка си, за да омилостиви лицето му, да не му отмъщава. Исав се зарадва и сам излезе да го посрещне. Двамата братя се примириха по един разумен начин. По същия начин иде и благословението на хората.

Съвременните хора, като Яков и Исав, могат да се примирят по един вътрешен начин. Яков и Исав представляват два принципа, два елемента, които съществуват в самия човек. Единият принцип е творчески; той гради, създава. Другият принцип обработва и съхранява. Яков представлява принципа на обработването и съхранението, а Исав – творческия принцип. Следователно, когато творческият принцип вземе надмощие в човека, в противодействие на него се явява разрушителния принцип, който го заставя да проявява нетърпение, да не дочаква реализиране на своите идеи. Такъв човек, като започне една работа, дойде донякъде и я напуска. Той ражда идеи, пристъпва към тяхното реализиране и след време ги напуска, оставя ги недовършени, неразработени. Защо? Пари не му достигат. Гледате, някъде започват да строят голяма, хубава къща, но скоро я напускат – нямат средства.

Същото нещо се забелязва в живота на много от съвременните хора. Те започват някакво голямо предприятие, но скоро се убеждават, че нямат средства, необходими за неговото довършване. Не се минава много време, виждате, те отпадат духом, изгубват всякакъв смисъл в живота. Защо? – Те мислят, че щастието седи във външните придобивки на живота. Вечната радост и веселие седят във вътрешното единение с общото, с Божественото съзнание, в което прониква цялото Битие. Във вселената съществуват две съзнания: едното е Божественото съзнание, т.е. съзнание на общото, на цялото, в което няма разединение; другото е съзнание на частите, които се различават една от друга по степента на своето развитие. Например, между съзнанието на кристала, на червея и на птицата има голяма разлика. Ще кажете: „Кристалиите имат ли съзнание?“ – Имат. В природата няма мъртви неща. Това, което считат за мъртво нещо, то е начало на живот, т.е. най-малкото, най-слабото проявление на живота. В кристалите, в камъните животът се проявява в най-слабия си размер; дойдем ли до човека, животът се проявява в най-големия си размер. Обаче, за да се прояви животът в най-големия си размер, изискват се съответни условия. Това значи: не всяка човешка форма може да служи за проява на живота в неговата най-висока степен.

Казвам: всички, които не разбират основния закон на живота, искат да подчинят цялото човечество на себе си, т.е. те искат да подчинят цялото на частите. Това е немислимо. Частта не може да подчини цялото на себе си; нито пък една част може да подчини друга част на себе си. Между частите има съответствие, но не и подчинение. Те могат само да се хармонизират помежду си. Единството, което прониква и владее всичко, това е цялото, т.е. съзнанието на Бога. Понякога човек усеща, че някаква сила го държи в ръцете си, и той иска да се освободи от нея. Хората, като не разбират

закона, считат, че тази сила ги заробва, сковава. Това показва, че те вървят в разрез с тази сила. Дойдат ли в хармония с нея, никакво робство, никакво сковаване не биха изпитвали. Никой човек, никое светло същество не може да се освободи от тази сила. Всички опити и усилия в това направление са останали безрезултатни. Извън Божественото съзнание народ не може да съществува; извън Божественото съзнание нито общество, нито дом, нито човек може да съществува. Извън Божественото съзнание съществува робство. В Божественото съзнание съществува истинска свобода. Всички хора, които психологически не приемат Божественото съзнание, те са извън Него, и привидно само са свободни, но нямат съответствие с другите хора. Те сами се осъждат на вечни страдания и недоволства от живота и казват: „Нас никой не ни обича; за нас никой не мисли.“ Възможно ли е един разумен, един любещ човек да не намери някой да го обича? Щом няма кой да го обича, това показва, че такъв човек се е откъснал от Божественото съзнание. Насила може ли да го обичат? Някой момък открадне една мома и мисли, че де може да я застави да го обикне. Физическото може да се вземе чрез насилие, но духовното никога. Духовно човек е свободен.

Причината за заблужденията, кои го създават нещастията в света, се дължат на това, че хората мислят, какво духовното може да се подчини на човешки закони. Физическото начало в човека, неговото тяло могат да се подчиняват на закони, но духовното в човека, неговият дух никога не се подчинява. Следователно, всеки човек, който е осъзнал, че неговият дух е свободен, е прав в своите разсъждения. Всеки човек, който е осъзнал, че неговата душа е свободна, е прав в своите разбирания. Такъв човек може да има вечна радост и вечно веселие в себе си. Не мислете, че свободата сега се придобива. Тя съществува като качество, като атрибут, като проява на Истината. Всеки човек, който обича Истината, той непременно ще бъде свободен. Щом е свободен, той ще може и да обича. Човек, който няма свобода, той не може да обича. Здравият човек може да обича, а болният ще се учи на Любовта; той ще се учи да обича, като гледа, как другите хора му прислужват. Като гледа само, как близките прислужват наоколо му, той ще види, какви чудеса върши Божествената Любов.

И тъй, мястото, до което са достигнали съвременните хора, е изразено в стремежа им към щастие, към радост и веселие. Днес всеки човек иска да бъде радостен, затова той трябва да се заеме с изучаване на радостта. Тя трябва да се изучава така, както се изучават растенията, които се посадят в земята. Тя трябва да се изучава така, както се изучават условията, при които се градят къщите. Питам: при какви условия човек може да бъде радостен? – Човек не може да бъде радостен, ако окръжаващите не са радостни. Човек може да бъде радостен, даже и при скръбни хора, ако той

внося между тях своята радост. Този закон се проверява навсякъде в живота. Един човек може да бъде търговец само тогава, когато умее да пласира своето производство, или своята стока. Един човек може да бъде учен само тогава, когато знае да пласира своето знание между хората. Не може ля търговецът да пласира своята стока, и ученият своето знание, и двамата са осъдени да фалират. В това отношение, ако човекът на радостта крие своята радост, както банкерът – парите си, той неизбежно ще фалира. Обаче, в духовния свят съществува следния закон: който разумно влага своята радост, която е живо нещо, той никога няма да я изгуби. Радостният човек всякога се стреми да направи и другите хора радостни.

Питате: „Защо хората са нещастни?“ – Има ред причини за нещастията на хората: те могат да бъдат от физически, от духовен и от умствен характер. Физическите причини за нещастията на хората се дължат на това, че в материално отношение не им достига нещо. Причини от духовен характер са, когато хората няма де да пласират своите чувства. Например, някой човек няма нито майка, нито баща, нито брат, нито сестра, които да го обичат. Умствените причини за нещастията на хората се дължат на това, че те нямат знания, а съзнават, че трябва да имат; те имат идеали, но не могат да ги реализират. Внесете в ума на един нещастен човек мисълта, че той постепенно може да постигне своите идеали, и нещастieto му ще изчезне. Човек може да постигне всички идеали на своята душа, но постепенно, не изведнъж. Няма закон в света, по който нещата могат да се постигнат изведнъж. Ако пуснеш водата на някой океан да изтича през един отвор, тя не може да изтече наведнъж, колкото голям и да е този отвор. Дълго време ще мине, докато изтече всичката вода на този океан. Радостта, щастieto е Божествен океан, в който живеят хиляди и милиарди същества. Ето защо, ще се пуца по малко радост от този океан, да не би съществата, които живеят в него, да преядат. Както има опасност от пресищане в яденето, така също има опасност от претъпяване на чувствата при голяма радост. Който иска да бъде щастлив на физическия свят, нека остава винаги недоял, да оставя място в стомаха си поне за още 20 хапки. Не докарвайте нещата до техния краен предел! Не искайте невъзможното от живота! Не желайте да бъдете по-щастливи, нито по-нещастни от другите хора! Бъдете нещастни и щастливи поне колкото другите хора!

Казвате: „Защо да не желаем повече щастие и по-голяма радост от тази на другите хора?“ Ще ви обясня, защо човек, при сегашните условия на живота, не може да бъде по-радостен и по-щастлив от другите хора. Може ли човек на земята да преживява радостта на херувимите, серафимите и ангелите? – Не може. Защо? – Тъй както е създадена днес нервната система на човека, тя не е в състояние да издържи на трептенията на висшата радост, каквато изживяват възвишените същества. Попадне ли човек в

трептенията на такава радост, неговата нервна система, както и мозъкът му свършено ще се разстроят. Тази радост ще донесе нещастие на човека. Тъй както е устроен човек, той не може да издържа нито на висшите, нито на нисшите трептения на Някои същества. И от едните, и от другите той остава с лоши последствия, защото нервната му система не е приспособена към тях.

Един български медик, който се отличаваше със силно критически ум, разправяше за опитността на една 90 годишна баба. Тя разправяла, че когато била млада булка, един змей се влюбил в нея. Змейт представлява същество от по-ниска еволюция от човешката. Той е астрално същество, което не може да съществува на земята, между обикновените хора. Според преданието, за него се говори, че той имал малки крилца под мишците си. Змейт се влюбил в тази жена, когато тя била вече женена. Това се случило във времето на Херцеговинската война. Той й казал: „Ако бях се влюбил в тебе преди оженването ти, и след това ти се оженил, щях да убия мъжа ти, но сега вече няма да сторя това. Въпреки всичко, той я посещавал често и я милвал, но неговите милувки оставяли сини петна по тялото ѝ. Дълго време след отдалечаването на змея, тази жена трябвало да лекува своите сини петна. По едно време, трябвало и той да вземе участие в Херцеговинската война и затова, преди заминаването си се явил на своята любима и казал: „Тук, наблизо, има едно кладенче, от което водата ще извира, докато бъда жив. Убият ли ме във войната, кладенчето ще пресъхне, и връзките между нас ще се прекъснат. Това ще послужи като емблема, по която ще познаеш, дали съм още жив.

Ако някой съвременен лекар констатира сините петна по тялото на тази жена, той ще каже, че това е някакво патологично състояние. Други пък ще кажат, че това са приказки от 1001 нощ. Ако се вслушваме в такива разкази, ще видим, че едни от тях могат да бъдат верни, а други - неверни. Невярното седи в това, че радостта и любовта ни се дължат на същества от този свят. Такава е опитността на всички добри хора. Когато някое възвишено, разумно същество иска да ни предаде своята радост, своята любов, то избира някоя човешка форма, чрез която я предава. Това възвишено същество се вселява, например, в една красива мома, която запалва чергата на някой млад момък от четирите краища. Той ходи, обикаля около нея, но един ден това възвишено същество напуска момата, и любовта на момъка към тази мома изчезва. Сега той намира, че тази мома не представлява нещо особено. По тази причина, именно, ние виждаме, че хората постоянно се влюбват и разлюбват. Това показва, че Любовта иде отгоре. На земята тя се проявява временно, а расте и се развива само в Божествения свят. В това отношение тя мяза на прелетните птици – дохожда и си отива. Дойде ли Любовта, ти се радваш; замине ли,

ти скърбиш. Не скърбете, но гответе се да я посрещнете, тя пак ще дойде. Тя идва и си отива периодически. Павел е разбирал този закон и затова е казвал: „Работете, докато сте в пролетта на своя живот!”

Съвременните хора са още далеч от Бога. Техните сърца не са изпълнени с Божията Любов. Любовта осмисля живота и му придава израз. Човекът на Любовта има творчески дух. Той е винаги радостен и готов на подвизи. Няма мъчнотия, която той не може да преодолее. Човекът на Любовта се отличава с здраве и красота: очи, уста, нос – всичко в него е красиво; движенията му са хармонични и пластични. Дето мине, всички се обръщат да го гледат. От него лъха свежест и аромат. Любовта не е достояние само на религиозните хора. Всеки човек, бил той светски, или духовен, може да придобие Любовта. Обаче, съществува следният законът всеки, който иска да придобие Любовта, трябва да бъде в контакт с Божественото съзнание, защото То прониква тялото на човека: в клетките на неговия мозък, на дробовете, на стомаха му и т.н. Всеки, който разбира това нещо, като изучава вътрешните причини на живота, той е в състояние да направи най-малкия контакт с Бога. От този момент той е щастлив човек, защото наставя обрат в неговата съдба. Направите ли най-малък контакт с Бога, вие изведнъж ще обърнете цял лист от своя живот. Достатъчно е да имате най-малкото съприкосновение с Бога, и кармата ви ще се смекчи.

И тъй, всички усилия на съвременната култура са насочени към това, да поставят бялата раса поне за момент в съприкосновение с Божественото съзнание. Дойде ли до това съприкосновение, между всички народи, между всички хора – свещеници, учители, управници, търговци – ще настане вътрешен преврат; всички хора ще възприемат идеята за Бога, която ще внесе в душите, в умовете и в сърцата им нещо ново, светло и възвишено. Когато се говори за развитието на индивида, на обществото или на народа, ние подразбираме, именно, момента на съприкосновение с Бога, или тъй наречения „възел” в историята на човешкото развитие. Някои наричат този момент „вътрешна точка на съприкосновение”. Ако при това съприкосновение съзнанието на човека е будно неговият живот непременно ще се преобрази. Обаче, ако той философства и се съмнява, животът му няма да се преобрази. В положителния живот човек трябва да има абсолютна вяра в доброто, в Любовта, в Мъдростта и в Истината, които ръководят целия живот. Те са космически сили, според които, между всички явления, в какъвто ред и да са, има вътрешна връзка. В това отношение всеки човек може да подобри живота си. Мнозина вече са го подобрили. Те са направили вътрешна връзка с Бога. Които не са я направили, нека я направят. Други нека обработват суровия материал, който са придобили. Трети нека го изтъкат, а четвърти – да се облекат с него. На учения човек не са нужни само пари и книги. Той трябва да учи,

да чете и да пише. На детето не е достатъчно знанието само на една-две букви. То трябва да знае цялата азбука, от която първо да образува срички, после – цели думи, след това – цели изречения и т.н. Освен това, не е достатъчно ученикът да има само красив почерк, но в този почерк трябва да има съдържание и смисъл.

В духовно отношение мислите и чувствата на човека не са нищо друго, освен писмо. Мислиш ли – пишеш нещо; чувстваш ли – пишеш нещо. Ако погледнете с очите на ясновидеца, ще видите, че вашите чувства и мисли са написали хиляди томове, хиляди книги. Ако отворите една от книгите на вашия живот, там ще намерите много неща написани. Някъде ще видите еднообразни и слаби отпечатыци; другаде ще видите силни отпечатыци. По това се познава, доколко вашите мисли и чувства са били силни. Някой мисли да си прави къща. Като погледнете този човек, на много места ще видите отпечатана мисълта за къщата. Когато някой момък обича една мома и силно мисли за нея, обикаля около дома ѝ, ще видите най-малко на хиляда места отпечатана у него мисълта, че той обича. Тази мисъл е наредена в неговата книга много пъти и то систематично, едно след друго, като броеници. Друг момък обича някоя мома, но той написал тази мисъл само върху един лист от своята книга, а по-нататък следват други неща. Питам: кое е по-хубаво, да напишете една и съща мисъл 10 000 пъти, или да я напишете само веднъж? Ще кажете: „Това са приказки от 1001 нощ.“ – Това е наука, която всеки може да провери.

Ние говорим та реални, за положителни неща, които сме изучавали. Онези, които се занимават със записите на природата, знаят, че там всичко е напечатано – достатъчно е човек да знае да чете това писмо. Често от невидимия свят слиза комисия да разглежда книгите на живота, при което ликвидира със старите, а отваря нови, неписани още книги. Хората наричат това съдба. Така светът ще бъде съден. Тази комисия постъпва така, както постъпват много комисии, назначавани от разни началници на светски учреждения. Преди години в Америка било издадено решение да се записва всичко, което американското правителство предприемало и изпълнявало. В продължение на 20-30 години се напълнили толкова много книги с всички разпоредби и решения на правителството, че станало нужда да се търси специално здание за съхранение на тия книги. По тази причина станало нужда да се избере комисия, която да прегледа тези книги, и непотребните от тях да изгори, да бракува; и после, за същата цел пък да отвори нови, чисти, ненаписани книги.

Същото нещо става и в живата природа. От невидимия свят слиза комисия, която взима участие в ликвидацията на човешката карма. Тя ще прегледа всички книги на човешкия живот и което може да остане, ще го

остави; което е за изгаряне, ще го изгори и ще освободи човечеството от ненужен материал. В това седи спасението на човечеството от греха.

В прочетената глава се описва състоянието на хората, когато Духът Господен дойде между тях. Когато Духът Господен дошъл върху човека, той ще се очисти вътрешно. Красиво е, обаче, да не чакаме Божествения огън да дойде и тогава да се чистим, но да се очистим преди да е дошъл Той върху нас. Сега от човека се иска приложение. Приложението седи в това, да знае човек, как да запазва богатата на Любовта, богатата на Мъдростта и богатата на Истината. В това отношение той трябва да изучава състоянието на своя ум. Умът може да се разглежда обективно. В нашето съзнание има известни явления, които ние не можем да разглеждаме. Ако започнем да мислим за тях, изпадаме в сънно състояние. Казвам: там, дето човек е буден да разглежда себе си и да разсъждава върху известни свои прояви, нека разсъждава, нека се учи; дойде ли до една област, в която почва да заспива, да не отива по-нататък, там да спре. Това показва, че тия явления не се подават на разглеждане. Попаднеш ли в някое дисхармонично състояние, постарай се да го изолираш от себе, си без да го чоплиш. „Вечно веселие ще бъде там.“ Това състояние не зависи от самия човек, но от Първичното съзнание. Когато човек е свързан с Първичното съзнание, ще има вечна радост в себе си. Как може да се поддържа тази връзка? – Чрез молитвата. Тя представлява метод, чрез който човек може да се държи в постоянно съприкосновение с Първичното съзнание, от което да черпи сили за света. Всички духовни, всички умствено развити хора могат да имат тази връзка. Тя е много естествена, не прилича на изкуствените връзки, които хората създават помежду си. Първичната Причина на нещата не е тази, за която говорят съвременната религия и култура. Тя е нещо подобно на „еликсира на живота“, който някога алхимиците са търсили и изучавали. По какво се различава еликсирът на живота от обикновения цяр? Когато човек употребява обикновен цяр, той може да вземе от него 2-3 пъти наред и пак да не му подейства. Дадете ли, обаче, на някой умиращ само една капчица от еликсира на живота, и то разредена, този човек веднага ще стане от леглото си и ще придобие безсмъртие. Той може да живее 100-200-500-1000-2000 години, колкото желае, докато се насити на живота. Никой не може да отнеме живота на човек, който е пил от еликсира на живота, освен той сам. По това се отличава и Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина. Ако си мъртъв и се докоснеш до тях, ще оживееш. Това не е само идея, но повече от идея. Любовта, сама по себе си, е мощна сила, която се приспособява и към условията на земния живот. Щом Любовта се докосне до човека, тя осмисля неговия физически, духовен и Божествен живот. Щом се докосне до физическия му живот, тя му показва, защо и как трябва да живее, като физическо същество; щом се докосне до духовния му живот, тя му показва,

защо и как трябва да живее, като духовно същество. След това тя съединява всички тия неща в едно.

Някой казва: „Защо трябва да живея на земята? Аз искам да живея на небето." Казвам: едно време ти живя на небето. Кой те накара да слезеш на земята? Ти дойде от небето, без да разбираш защо ще дойдеш: и сега, пак без да разбираш, искаш да бягаш нагоре. Качването нагоре и слизането надолу още не разрешават въпроса. Всеки, който слиза на земята, трябва да знае, защо слиза. Човек може да слезе на земята по три причини: или да се мъчи, да изкупва греховете си; или да се труди, да се учи; или да помага на другите хора. Пророкът казва: „Тези, които работят за другите хора, те са придобили вечната радост, или, казано на окултен език, имат постоянна връзка с Божественото съзнание. Който има тази връзка, той разполага с магическата пръчица: щом удари с нея, и палати се образуват, дрехи и ядене се приготвят – всичко имат на разположение. Който е във връзка с Божественото съзнание, той всичко може да направи. Европейците, които ходят в Индия, разправят за чудесата на индийците. Някои факири, със силата на своята мисъл и воля, могат да посадят семка от портокал и в продължение на половин час да израсте портокалово дръвче, да цъфне, да върже плод и да узрее. Какво искате повече от това? Ще кажете, че това е анормално явление. По-скоро, сегашните условия в природата са анормални, но не и тези явления, които хората считат чудеса.

Това, което става сега в природата, е анормално. Например, всяка година плодовете не зреят по едно и също време. Тази година узряването на плодовете е закъсняло с 25 дни; идната година ще узреят 25 дни по-рано. Понеже пролетта тази година закъсня с 25 дни, затова хората ще се залюбят 25 дни по-късно; някои хора ще се събудят 25 дни по-късно и т.н. Това са изключения, наистина, но статистиката показва, че за всяка година може да се определи количеството на параходите, които ще потънат, на къщите, които ще изгорят, ражданията и умираанията на хората по целия свят. Нещо повече, тия данни могат да се изчислят даже и за отделни градове, като Париж, Лондон, Берлин и други. Някои хора пък могат да определят, колко души, например, има в България, колко в Англия, в Америка и другаде, които са в съприкосновение с Първичното съзнание.

„Вечно веселие ще бъде тям." За да добиете вечната радост, приемоте дълбоко в ума си мисълта, че човек може да бъде в съприкосновение с Първичната Причина. Това е задача на всеки едно. Всичко, което алхимиците са изучавали, и вие може да изучавате. Това трябва да бъде импулс за вас. Не търсете щастието на друго място, освен във връзката ви с Първичната Причина. Може да четете много книги, да наблюдавате природата, но всичко това са външни обекти, които могат да ви

въздействат; обаче, едно трябва да знаете: има само един път! Има известни състояния у човека, които зависят напълно от другия свят. Когато обичате Бога, от другия свят ще дойде едно същество от висша йерархия да направи връзка с вас. Такъв пример имаме с апостол Петър, който беше затворен и окован във вериги. Един ангел дойде от невидимия свят, бутна оковите му и каза: „Стани, свободен си!“ Като се събуди, апостол Петър запита ангела: „Как ще мина през стражарите?“ Не мисли за това! Ангелът махна с ръката си и стражарите заспаха. После каза на Петър: „Иди при своите братя и не мисли за римските войници!“ Като излезе вън, апостол Петър се запита: „Сън ли е това, или не?“ Като видя, че не е в затвора вече, разбра, че се намира пред реалността. Значи, докато си в затвора, това е сън; излезеш ли от затвора, това е реалност. Дойде ли някое възвишено същество при вас, оковите ви ще паднат, и за вас ще настане вечна радост.

И тъй, аз поздравявам всички онези, при които е дошло едно възвишено същество и ги е бутнало да станат! На другите, до които това същество не се е докоснало, пожелавам да дойде при тях, да ги бутне и да им каже: „Станете сега! От този ден ще започне вашата вечна радост, вашата вечна свобода.“ Направите ли връзка с такова възвишено същество, тя вече не се къса, понеже е казано в Писанието : „Привлякох ги с нишката на Любовта.“ Свърже ли ви Бог с тази нишка, тя никога вече не се къса. Ако някой се опита да скъса тази нишка, главата му ще пати. Не се къса тази връзка. Държете ли връзка с Първичната Причина, Тя ще бъде на ваша страна. Този е най-важният въпрос за вас. Всички други въпроси оставете настрана! Те сами по себе си ще се разрешат.

Връзка с Първичната Причина това е радостта, която вечно ще пребъдва във вас.

Беседа от Учителя, държана на
3 юни, 1928 г. в гр. София.

Книги: За съдба дойдох (Сила и Живот. Единадесета серия (1928). София, 1928-1929) 8 беседи от 22 април 1928 г. до 10 юни 1928 г.

Начало: 10:00

БОЖЕСТВЕНА СВЕТИНА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди, и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление

(Чете се резюме на миналата лекция.)

Сега, като говоря за междумолекулно и междуатомно пространство, ще знаете, че първото е свързано с чувствата, а второто – с мислите. Чувствата се проявяват в гъста материя, в която се образува повече топлина, отколкото светлина. В междуатомното пространство се проявяват мислите на човека, които образуват повече светлина, а по-малко топлина. Затова, именно, казват, че хората на мисълта са хладни, студени. Когато чете, когато учи, човек се нуждае от светлина. Когато краката на човека са изстинали, той се нуждае от топлина. За да се ползва правилно от светлината и от топлината, човек трябва да работи върху себе си, да научи законите на светлината и на топлината, да знае как и кога да ги прилага. Съвременните хора не успяват в много работи, защото мислят, че благата, към които се стремят, се придобиват по механичен начин. Това е стар възглед, останал от далечното минало на човечеството. Тази е причината, поради която детето очаква всичко от майка си, синът – от баща си, дъщерята – от майка си, ученикът – от учителя си, болният – от лекаря и т.н. Това е вярно отчасти само, по отношение на физическия свят. Обаче и на физическия свят за предпочитане е човек да прави усилия, сам да придобива благата на живота. Какво правят сегашните хора? Те постъпват точно обратно. Цял живот бащата работи за сина си, копае на лозето, оре нивата, за да може синът да учи, да се образова, да придобие знания. Бащата носи скъсани дрехи и обувки, да има повече пари, да облече добре сина си. А синът чете, пише, облича се добре, ходи по разходки с другари, не мисли, че трябва да помогне на баща си. Той счита, че в реда на нещата е бащата да копае, да вдига и слага мотиката. Бащата се въодушевява от надеждата, че един ден синът му ще стане учен човек, и затова има сили да работи на лозето и на нивата, но синът не цени тези грижи, този тежък труд. Той не казва, че един ден, като стане баща, ще следва примера, който е видял в дома си. Като гледа, че баща му ден след ден старее, синът казва: „Остаря вече баща ми, трябва да си замине за онзи свят“. Най-после, бащата заминава, но синът не е придобил онова, от което сърцето и

душата му се нуждаят.

На какво се дължи това противоречие в живота? Някои ще кажат, че това е карма. Обаче кармата не обяснява нещата. Ако приемете, че известно противоречие в живота се дължи на кармически отношения, вие трябва да го докажете. Всяко нещо, което човек приема, трябва да се докаже. В геометрията, за пример, се казва, че сборът от вътрешните ъгли на триъгълника се равнява на два прави. Който приема тази теорема, едновременно с това той я доказва. За да не поддържа синът в себе си мисълта, че баща му трябва да си замине, самият баща не трябва да допуска тази мисъл. Като започне да остарява, бащата мисли, че е време вече да замине за другия свят, да не пречи на младите да живеят. Щом той мисли така, синът възприема мисълта му и очаква вече заминаването на баща си. – Не, докато живее на земята, човек трябва да мисли каква работа му предстои още да извърши, а не кога по-скоро да замине за другия свят. Какъв смисъл има разбирането на бащата, че трябва да се живее, ако той сам за себе си говори, че трябва да замине? Човек трябва да бъде последователен в това, което говори. Какъв смисъл има да проповядваш един морал, а да изпълняваш друг?

Господарят казва на слугите си, че не трябва да лъжат, а като дойде до своите отношения към тях, той си позволява понякога да ги лъже. Някой изисква от хората да го обичат, да му се подчиняват, а щом дойде до него, счита, че е свободен, т.е. не е длъжен да ги обича. – Защо? – Защото не могъл да обича. Щом не може да обича, а изисква от хората да го обичат, той няма никакъв морал в себе си. Който живее по закона на Любовта, той едновременно трябва да дава и да взима. Не постъпва ли така, нищо не може да го извини. Колкото и да се извинява човек, природата не приема неговите извинения. На човешките извинения природата отговаря по следния начин: Който обича, той придобива живот; който не обича, той намира смъртта. – Защо трябва да обичате? – За да придобиете живота. – Какво ви очаква, ако не обичате? – Смърт, страдания, мъчности и неуспехи. Мнозина поддържат кривата философия, че за да те обича един, ти трябва да мразиш друг. – Това е криво разбиране. Любовта не почива на омразата, нито на страха. Каква любов е тази, която се дава от страх? Ще дойде някой млад момък при една мома, ще извади револвер насреща ѝ и ще я застави да му каже, че го обича. Любов, която се дава от страх, не е истинска. Любовта е сила, която не отстъпва пред никакви външни насилия. Любовта изключва страха.

Коя е причината за противоречията? – Противоречията се крият в човека, в неговите вътрешни чувства, в това, което той е складира в своето подсъзнание. За да разбере това, човек трябва да познава естеството си.

Като познава себе си, човек ще познава и другите хора. Така той ще разбере, че като форма, всеки човек, всяко същество носи в себе си известен род сили, които оказват добро или лошо влияние върху хората. Тази е причината, за която един обича повече, а друг – по-малко. Всички хора обичат малкото агънце, радват му се, гаят го. Обаче като видят змия, всички отстъпват настрана, страхуват се от нея. – Защо? – Агънцето носи един род сила, а змията – други сили, съвършено противоположни на тия, които са в агнето. Значи според устройството си външните форми пречупват светлината в себе си по особен начин, вследствие на което произвеждат благоприятно или неблагоприятно влияние върху човека. Змията, за пример, така пречупва светлината в себе си, че произвежда големи сътресения върху човешкия мозък. Като наблюдавате черепа на змията, намирате голяма дисхармония в него. Моралните ѝ чувства са едва в зачатъчно състояние. Змията е лишена от нежност, от съчувствие, в замяна на което в нея са силно развити разрушителните елементи. Светлината, пламъкът, който излиза от очите на змията, внася страх, ужас в човека. Страхът прекъсва връзката в човешкото съзнание и той може да припадне. За да не се прекъсва тази връзка, на помощ идва вярата. Където има вяра, там страхът е изключен. Докато човек вярва в някого, страхът стои настрана. Щом изгуби вярата си, страхът идва на първи план.

Какъв е произходът на страха? – Страхът е остатък от далечното минало, когато човек се е отделил от Бога, т.е. когато е скъсал връзката си с Първата Причина. Въпреки отклоняването на човека, Бог пак го държи в съзнанието си и го заставя да се подчини на Неговите закони. Страхът е остатък от една култура, в която животинският елемент е имал преодоляващо влияние. Страхът е най-високото чувство в животинското царство. Човекът, който е живял през тази епоха, е бил много висок, над 15 метра височина. Той е бил гигант. За да се развие страха в него, помогнали му са големите сътресения, големите преживявания, през които е минал. От силни сътресения той е бил подхвърлян във въздуха като перце. И до днес още хората носят последствията на тия силни преживявания. С това се обяснява страхът на човека от змия. Той е страдал много пъти от змия, вследствие на което и до днес носи спомена от тази опитност. Страхът, който човек е преживял в миналото, днес се е видоизменил, преминал е през разни фази: страх за прехрана, страх от външни условия на живота, страх от болести, от сиромашия, от пожари, от природни стихии и т.н. Този страх е естествен.

Казано е в Писанието: „Начало на Мъдростта е страх Господен“. В страха влиза разсъждение, разум. Като се страхува, човек започва да мисли. Без страх никаква мисъл не може да се събуди у човека. Страхът предпазва човека от зло. Затова е казано, че начало на Мъдростта е страх Господен.

Вместо да се пазят от злото, хората се пазят от правене на добро. Те казват: „Не е нужно човек да прави добро“. Някои хора правят добро от страх, а някои не правят добро от страх. За пример, един богат човек върви сам в гората. Среща го просяк, спира го и му иска милостиня. Богатият иска да му даде някаква монета, но като си представи, че при отваряне на кесията си просякът ще види златните монети, ще се съблазни и може да го нападне, той казва: „Нямам пари“. Значи от страх той се отказва да направи добро. Богатият може да постъпи и по друг начин. За да не настрои просяка против себе си, той му казва: „Понеже нямам пари в джоба си, ела у дома да ти дам“. В този случай той прави добро, но пак от страх. В правене на доброто човек не трябва да се ръководи от страха, но от благото, което доброто ще допринесе, както за него, така и за онзи, на когото се прави. И в правене на доброто човек пак трябва да знае как да приложи светлината.

Следователно, който иска да подобри живота си, той трябва да познава законите на светлината и да ги прилага. Човек не може да бъде морален, нито духовен, ако не разбира законите на светлината. Моралният и духовният живот подразбират изобилие на светлина, която внася дух и разположение у човека. Тази светлина се отразява благоприятно върху развитието на човешкия мозък. Тя влиза не само през очите на човека, но и през всичките му пори. Като минава през всички части на тялото, от едни органи тя се приема като във вдлъбнати огледала, а от други се отразява като в изпъкнали огледала. В това отношение някои от органите играят роля на среди, които разпръсват светлината като изпъкнали огледала, а други я събират като вдлъбнати огледала. Когато човек събира известни енергии в себе си като вдлъбнато огледало, той трябва да знае как да ги събира. Като разпръсва известни енергии, той трябва да знае как да ги разпръсва, т.е. как да ги отразява. Медиумите са хора, подобни на вдлъбнатите огледала. Те събират в себе си духове като живи енергии, с които трябва да знаят как да се справят. Някои медиуми знаят начини за събиране на духове около себе си, но не знаят как да се освободят от тях, т.е. как да ги разпръснат. Като се намери натясно, медиумът започва да бяга, но с него заедно и духовете бягат. Тогава той търси човек, който може да го освободи от духовете.

Съвременните хора понякога стават мании. В ума им влиза някаква мисъл, от която ден и нощ не могат да се освободят. За пример, някой си внуши, че го преследват да го убият, и не може да се освободи от тази мисъл. Където и да отиде, каквото и да направи, все тази мисъл го преследва. Всъщност никой не го преследва. Той сам си е внушил тази мисъл или я е приел отнякъде. Може би в това време да преследват друг някой човек или някое животно. За пример, често се случва следното.

Минавате през някоя гора. В това време ловец гони един заек. Заекът е много активен, бяга, иска да избегне преследването, търси начин да скрие следите си. Вие пък сте пасивен и готов да възприемете чужди мисли и състояния. Като минете покрай мястото, където заекът е бил гонен, вие възприемате неговия страх, неговите мисли и започвате да се страхувате, да чувствате, че някой ви гони. Казвате: „Защо ме преследват като заек?“ – Никой не ви преследва. Като окултен ученик, вие трябва да се замислите, да влезете в положението на заека и да отправите мисълта си към ловеца, да му кажете, че това, което прави, не е добро. Посъветвайте го мислено да прибере пушката си, да се върне у дома си, а заека да остави на спокойствие. Ако не направите това, вашата глава ще пати. Ако ловджията не съзнава, че си служи с насилие, ваш дълг е да му кажете това. Човек, като разумно същество, трябва да помага на по-слабите от себе си. Не позволявайте във ваше присъствие да се вършат престъпления. Видите ли, че някой паяк е хванал муха, или някоя змия е хванала жаба, или някой човек е хванал заек, или някой сокол е хванал птичка, насочете мисълта си към тях и кажете им да пуснат жертвата си. Кажете им, че във ваше присъствие, пред очите си не позволявате да вършат престъпления. Далеч от очите ви могат да правят, каквото искат. Някои ще възразят, че Господ е създал всички животни, че Той е наредил животните да се изстребват едни-други. – Вие трябва да знаете, че всичко, което става около вас, е предметно учение и човек трябва да учи от това, да прояви своята разумност. Когато види, че пред очите му се върши някакво престъпление, разумният човек не чака да слезе Господ от небето и да го спре, но с мисълта, с чувствата и с волята си той го предотвратява. Бог се проявява чрез мислите, чувствата и действията на разумния човек. Волята на Бога се заключава в помощта, която можете да дадете на по-слабите, на по-малките от вас. Кажете ли, че се страхувате да противодействате на престъплението, което се върши пред очите ви, ще ви поставят в положението на заек, да ви гонят, да ви преследват, докато развиете смелост и безстрашие.

Като ученици, вие трябва да приложите същия морал и в отношенията си към хората. Срещате един беден, отчаян човек, който е решил да се самоубие. Не го съдете, не търсете причината на отчаянието му, но отправете своята добра мисъл към него, да му въздействате, да го отклоните от решението му да се самоубие. Опитайте се после да поговорите с него, да създадете връзка. Какво правят съвременните хора в такива случаи? Всеки бърза по своята работа и ако срещне такъв човек, погледне го и казва: „Бог има грижа за него. Той ще му помогне“. Щом си кажете така, вие се успокоявате и продължавате пътя си. Какво ще бъде положението на вашето тяло, ако ръцете ви кажат, че и без да работят, светът ще се оправи? Тогава краката ще кажат, че и без да ходят, без да се движат, светът ще се оправи. Езикът ще каже, че и без говор нещата се разбират. Сърцето ще каже, че и без да тупа, животът си тече. Мозъкът ще

каже, че и без мисъл нещата си съществуват. Откаже ли се всеки орган от своята функция, в края на краищата тялото е осъдено на смърт. – Не, щом сте дошли на земята, всичките ви органи, външни и вътрешни, трябва да работят: ръце, крака, очи, нос, уста, сърце, мозък, стомах – всичко в човека трябва да работи правилно, съзнателно, разумно. Само по този начин светът може да се оправи. Бог ще оправи света чрез хората.

И тъй, като ученици, вие трябва да започнете с малки опити. Щом чуете, че някаква муха бръмчи, вижте коя е причината за бръмченето ѝ. Разберете ли, че тя се е оплела в паяжината на някой паяк, който се готви да я удуши, веднага станете на крак. Идете близо до паяжината и отправете мисълта си към паяка да пусне мухата на свобода. Ако не ви послуша, развалете паяжината му, освободете мухата, а паякът хвърлете вън. Истинският човек се познава в малките работи. Ако човек не се трогва от страданията на мухата, на птичката, на заека, той няма да се трогва и от страданията на хората. Ако човек страда само за своите близки, че жена му умряла или дъщеря му се разболяла, това е обикновен, прозаичен живот. Да страда човек за мухата, за жабата, за птичката, за заека, за човека, това подразбира поетичен, съзнателен живот.

Ще кажете, че мухата е дребно, нищожно същество. Разгледайте я с лупа, да видите колко е красива. Свържете се с нея в астралния свят, да видите, че и тя е интелигентна. Това не се отнася до всички мухи, но само до ония, които са запазили своите първични качества. Ако такава муха кацне на носа, на челото, на главата ви някъде, с това тя иска да ви каже нещо. Мухата, както и всички живи същества, може да бъде проводник на възвишени мисли. Чрез нея някое разумно същество говори на човека, казва му, че не мисли право или не постъпва право. Някой човек намислил да извърши едно престъпление. Дойде една муха при него, кацне на носа му. Той я изгони, но тя повторно кацне на носа му. Той пак я изгони. Мухата кацне трети, четвърти, десети път на носа му, докато го застави най-после да мисли право и да се откаже от престъплението, което е решил да направи. Някой пише писмо, с което иска да развали една добра работа. Дойде някоя муха при него и кацне на носа му. Той я изгони, тя пак кацне. Докато не се откаже от писмото си, мухата не го оставя на спокойствие. Съзнателно ли е това кацане на мухата, или несъзнателно? Щом с кацането си мухата е в състояние да отклони човека от кривия път, това кацане е съзнателно и на място. Ще кажете, че това е някакво съвпадение. Как тълкувате нещата, това не е важно. Важно е, че в колективното съзнание на живата природа всички явления са неразривно свързани. Живата природа праща един човек да каже на приятеля си, че това, което е намислил да прави, не е добро. – „Това не е моя работа. Не искам да влизам в лоши отношения с приятеля си.“ След това тя праща

вола. – „Не мога да вляза в човека, голям съм, не мога да му предам твоите мисли.“ Тя казва на коня да отиде при човека, но и той се отказва под предлог, че е впрегнат. Най-после, живата природа използва мухата. Мухата кацне един, два, три пъти върху носа на човека, с което го заставя да мисли правилно и да се откаже от злото, което е решил да прави. Който не знае причината за настояването от страна на мухата, ще се чуди какво иска тя от него. Обаче който мисли, ще разбере, че между кацането на мухата върху носа на човека и изправянето на мисълта му има някаква връзка.

Седи една млада сестра в стаята си и размишлява върху един въпрос, който я занимава. В това време един стършел влиза в стаята и започва да хвърчи над главата ѝ. Тя става от мястото си и излиза вън. Стършелът излиза след нея и пак хвърчи над главата ѝ. Тя влиза в стаята си и той след нея. Чуди се какво да прави, страхува се, защото стършелът може да я ужили. От страх, от напрежение тя започва усилено да мисли и в това време се спира върху въпроса, който я занимава. Щом изправила мисълта си и започнала да мисли право, стършелът хвъркнал далеч от нея. Защо е хвърчал този стършел над главата ѝ? Ако речем да обясняваме тия неща, ще дойдем до суеверието в живота. Едно е важно да знаете, че между всички явления в природата има непреривна връзка. Зад всяко явление се крие една разумна причина. От човека се иска да мисли правилно, да съпоставя фактите и да вади верни заключения.

Сега ще приведа още един пример, да видите как невидимият свят работи. Един наш приятел имал една важна работа, за свършването на която трябвало да става всяка сутрин в три часа. Обаче той нямал будилник, а не могъл сам да се събужда. Легнал си вечерта и дълбоко в себе си се помолил да се събуди по някакъв начин в три часа, за да започне работата си. Като наближило три часа, той чул, че една голяма муха бръмчи над главата му, не го оставя да спи. Той станал, погледнал джобния си часовник и видял, че часът е три. Веднага скочил от леглото си, облякъл се и започнал да работи. На другата сутрин мухата пак започнала да бръмчи и той се принудил да стане. Това се продължило цял месец, през което време той свършил работата си. Значи мухата изпълнила ролята на будилник. Невидимият свят я използвал като слуга, като свой проводник. Който мисли право, той вижда връзката между всички явления; той се ползва от светлината на това знание и върви напред. За да се ползва от тази светлина, човек трябва да бъде отворен за нея, да има добро разположение на духа.

За да разбере света, човек трябва да има разположение, да вижда нещата правилно. Няма ли разположение, съзнанието му се помрачава и целият свят пред него изгубва своята красота. По лицата на всички хора той вижда

само сенки. Неразположението на един човек само е в състояние да произведе пертурбация във всички окръжаващи. Наистина, когато бащата е тъжен, и майката, и децата стават тъжни. Тъгата, скръбта, мрачните мисли се предават от човек на човек. Както светлината постепенно обхваща цялото пространство, същото прави и тъмнината. Сега, като говорим за светлината, вие ще имате предвид физическата светлина, която идва от слънцето. Тя е първата фаза на светлината. Щом изучите законите на тази светлина, вие ще се домогнете до духовната светлина, ще започнете да изучавате и нейните закони. Физическата светлина изгаря кожата на човека. Когато се излага дълго време на действието на слънчевите лъчи, човек изгаря, почернява. Това е признак, който показва, че слънчевите лъчи се отразяват благотворно върху човека и могат да го лекуват. Който не почернява от слънцето, той не се подава на неговите лъчи, т.е. слънцето не може да го лекува. Духовната светлина, наречена още „астрална“, има обратно действие на физическата. Тя е мека, приятна и представлява отражение на физическата светлина. За да се ползва от светлината, човек трябва да разбира нейните закони, да не се страхува от нея. Някой се страхува от силната светлина и гледа по някакъв начин да я намали или да я закрие. За тази цел той си служи с различни цветни абажури: червени, зелени, сини и т.н. Вместо да слага абажури отвън, човек може в съзнанието си да слага каквито щещ абажури. За пример, ако иска да сложи червен абажур, нека започне да чете някой любовен роман. Любовният роман замества червения абажур. Ако иска да сложи на лампата си зелен абажур, нека започне да мисли върху богатството, как може да го придобие; или нека се заеме с изучаване на ботаника. Ако иска син абажур, нека мисли за Истината; или нека излиза вечер да наблюдава звездите. Живата природа разполага с ред условия за създаване в съзнанието на човека различни цветове. Денят и нощта крият в себе си големи богатства. Пред лицето на Бога и нощта е ден. За хората съществува нощ по причина на това, че в съзнанието им има ред пластове, които затварят пътя на светлината. Щом светлината не може да мине през тези пластове, в съзнанието на човека наставя тъмнина, нощ.

Изобщо, на стари години хората постепенно губят силата на своето зрение, вследствие на което чувстват нужда от очила. Когато очите на човека отслабват, пречупването на светлината не става правилно и той не вижда предметите ясно. Навсякъде, където светлината не се пречупва и отразява правилно, образите, предметите изглеждат криви. С това се обяснява защо, като влезе човек в някоя стая или в някой голям салон, се настройва войнствено. Той е готов да се сърди, да се кара с хората. Това се дължи на ъглите, които се образуват при пречупване на светлината. Колкото повече криви линии има някой салон, толкова по-правилно се пречупва светлината. Щом светлината се пречупва правилно, отразената светлина е

мека, приятна и действа благотворно върху човека. Защо не виждате грешките на човека, когото обичате? – Защото сте го поставили в храм със сферична форма, в който светлината се пречупва и отразява правилно. Когато не обичате, вие го поставяте в храм с много квадрати, които пречупват светлината неправилно. Каквото и да ви говори този човек, все ще ви дразни. Обичта и омразата към човека се обяснява не само чрез законите за падането и отразяването на светлината, но и чрез Великия закон на Любовта. Когато някой човек постъпва според закона на Любовта, чрез него се проявяват разумни същества, които разбират светлината, а същевременно разбират и живота.

Като ученици, вие трябва да изучавате Науката на светлината, за да се ползвате от нея. Мнозина очакват всичко да им дойде наготово. – Не, те сами трябва да учат, да прилагат ред методи в живота си. Без работа и приложение нищо не може да се придобие. За пример, на някой от вас липсва мекота. Те вървят по бащина линия, наследили са от баща си повече електричество, отколкото им е нужно. Те трябва да превърнат излишното електричество в магнетизъм. – Как може да стане това? Българите казват: „Ако барутът на човека е сух, той трябва да го полее с вода“. Това значи: Ако човек има много електричество в организма си, той трябва да внесе в него известно количество влага. Организмът се нуждае от известно количество вода. Ако няма това количество вода, той трябва да си я достави по някакъв начин. От една страна водата улеснява смилането на храната; от друга – провежда електричеството. Слабите, сухите хора имат в организма си излишно количество електричество, а пълните – излишно количество магнетизъм. За да се освободят от излишните енергии в себе си, сухите хора трябва да дружат с пълни, да става правилна обмяна между тях. Излишната енергия, била тя електричество или магнетизъм, причинява ред болести. Когато някой пълен човек заболее, в организма му трябва да се внесе електричество; когато някой сух човек заболее, в организма му трябва да се внесе магнетизъм.

Какво трябва да прави окултният ученик в такива случаи? Когато окултният ученик заболее, той не трябва да прибягва до лекар. – Защо? – Защото тази болест му е дадена като задача за разрешаване, в която да приложи своя ум и своето сърце. За да се излекува, ученикът трябва да приложи следната формула: $L2M4P5$. Тази формула подразбира, че той трябва да вземе две части любов, четири части милосърдие и пет части разумност, да ги смеси заедно и да образува от тях разтвор, с който да се лекува. Сместа ще направите по следния начин: ще вземете един чист стъклен съд и ще налеее в него половин килограм чиста вода. След това ще потопите във водата трите си пръста – палец, показалец и среден, ще ги държите 10 секунди и ще вложите в нея две части от Любовта. След

известно време ще потопите четирите си пръста във водата, ще ги държите 15 секунди и ще вложите четири части от милосърдието. Най-после, ще потопите и петте пръста във водата, ще ги държите 20 секунди и ще вложите пет части от разумността. Като пригответе тази рецепта, благодарете на Бога, че ви е дадена, за да се ползвате от нея. Щом сте неразположени духом или страдате от някаква болест, взимайте от тази вода по три пъти на ден – сутрин, на обяд и вечер, по една супена лъжица. Като правите този опит, никой не трябва да ви вижда, особено външни хора. Тя е дадена само за учениците. Изнесете ли я навън, тя няма да даде никакви резултати. Ако от първия път не получите никакъв резултат, направете опита още 2–3 пъти, докато придобиете известен резултат. Без опити нищо няма да придобиете. Опитът играе важна роля във всички области на живота и на науката. И в новата наука опитът е на първо място.

Какво значение има потопяването на пръстите във водата? От всеки пръст тече известен род енергия, която се мени всеки момент. В този смисъл пръстите представляват проводници на енергии. Всяко дигане на ръцете означава изтичане на енергия. Когато благославяше, Христос дигаше ръцете си. Така и Яков благослови синовете си. Всеки човек е опитал и знае, че от пръстите на човешката ръка изтичат енергии, които той може да използва съзнателно за лекуване. Като знаете това, направете опита с водата. Водата трябва предварително да бъде приготвена, та когато ви потрябва, да бъде на разположението ви.

И тъй, изучавайте законите на Божествената светлина, чрез която идва знанието. Без светлина няма знание.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на 6 юни 1928 г., София, Изгрев.

ТЪНКИЯТ КОНЕЦ И ДЕБЕЛОТО ВЪЖЕ

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Размишление

Тема за следния път: „Отличителните черти на ученика“.

Представете си, че някой човек влиза в света на светлината, но нищо не вижда. Защо? – Сляп е, зрението му липсва. Останалите сетива са добре развити в него, но зрение няма. С него заедно влиза друг човек, на когото всичките сетива са добре развити. Ще познаете ли кой от двамата е сляп? Ако този свят има форма на билиардна топка, не можете да познаете кой е сляп и кой – не. И двамата ще се хлъзгат безпрепятствено. Как ще познаете кой от двамата не вижда? – Като поставите на пътя им едно физическо препятствие. Колкото и да е малко препятствието, онзи, който не вижда, веднага ще се спъне, ще забави движението си; който вижда, ще прескочи препятствието и свободно ще се движи. Следователно всяка спънка в живота ви показва, че очите ви са затворени. Докато не се натъквал на препятствия, слепият си мислил, че всичко ще му върви наред. Той мисли, че е като всички хора. Наистина, и той е човек, но му липсва нещо – зрение няма. Тъй щото, не питайте защо се спъвате, но благодарете, че ви дават възможност да видите своя недостатък. Може би той е единственият ви недостатък, но трябва да го видите, да не живеете със заблуденията, че сте свършен. На всички хора липсва нещо; всички хора имат някакъв недостатък, който носят от далечното минало. Недъзите на хората показват, че в известно отношение те са слепи. Запример, някой се съмнява в хората, в Бога. Щом се усъмни, иде безверието. Съмнението е препятствие в неговия живот. Ако не може да прескочи препятствието, което разумните същества са поставили на пътя му, той се обезверява. Първите човеци, създадени от Бога, били безгрешни. Те живеели в света на светлината без никакви препятствия. Обаче още при първото препятствие те се спънали. Тогава видели своята голота, своя морален недъг. Докато се движели на билиардната топка, и двамата били с отворени очи; щом поставили на пътя им дървото за познаване на доброто и на злото, и двамата се спънали и разбрали, че нямат зрение, не виждат ясно.

Често хората се запитват защо не могат да се обичат. Много просто – недъзите не им позволяват. Най-малкият недостатък е в състояние да лиши човека от едно велико благо. Един млад, беден момък се оженил за една княжеска дъщеря. Те се обичали и си живели добре. Младоженикът имал голяма слабост към чесъна, но възлюбената му органически не могла да го понася. Обикновено той ял чесън скришом от нея. Случило се, един ден тя го помирисала и толкова се ужасила от миризмата на чесъна, че изпаднала в изстъпление: започнала да го бие, ругае и го изпъдила вън от къщата си. И така, за една своя слабост младият човек се лишил от едно велико благо – от своята възлюбена.

Да се върнем към въпроса за отличителните качества на ученика. Най-важното качество на ученика е стремежът му да учи, да придобива знания, да открива тайните на природата, за да може, като Архимеда, да извика: „Еврика!“ За кои хора Архимед извика „еврика“: за сегашните, или за хората на миналото? Великите хора работят, създават, откриват, но не за своите съвременници. Те се раждат по-рано, отколкото трябва. В това отношение те са предшественици, представители на бъдещата епоха. Някои се раждат 100, 200 години по-рано, а някои – 1000, даже 2000 години. Те първи се качват на върха на планината, дето слънцето ги огрява и разкрива красотата на живота.

Кое е отличителното качество на красотата и кое – на грозотата? Красотата работи с късите вълни или с бързите трептения, а грозотата – с дългите вълни или с бавните трептения. Значи красивият човек предизвиква съкращаване на мускулите, а грозният – удължаване. Какво ще кажете за музиканта, който свири само с цели ноти? Колкото и да е добър музикант, нищо хубаво не може да изсвири.

Искусството на свиренето се заключава в съкращаването и удължаването на времето. За да се произведе музикален тон, непременно трябва да срещнете някакво препятствие. Ако удряте с камертон в празно пространство, никакъв звук не може да се произведе. Като знаете това, благодарете за препятствията в живота си, чрез които можете да произвеждате музикални тонове. Препятствията биват физически, духовни и препятствия от причинния свят. От който свят и да идат, те са временни. Щом се постигне известен резултат, те се вдигат. Това показва, че препятствията се поставят от разумни същества, които следят за действието, което произвеждат те.

Едно от качествата на ученика е изразено в желанието му по-скоро да завърши учението си. Той трябва да знае, че учението няма край. Ще свърши едно училище, ще влезе в друго; ще издържи едни изпити, ще дойдат други. Каквото и да правите, ще знаете, че има неразрешими

въпроси. Запример, как ще разрешите въпроса за глада? Никое същество, на земята или на друг някой свят, колкото и да е учено, не може да разреши този въпрос. Въпросът за глада е неразрешим. Като знаел това, един стар, опитен адвокат, приложил разбиранията си на практика. Той водел едно дело цели 40 години и с него изхранил семейството си. В деня на сватбата на дъщеря си бащата предал това дело в ръцете на зета си, да му послужи като зестра. Младият адвокат, зетът, проучил делото и в 2 години го разрешил. Дядото му казал: „Синко, гладен ще ходиш. Аз цял живот прехранвах себе си и семейството си с това дело, а ти го разреши за 2 години. Щом разрешаваш въпросите толкова бързо, ти не можеш да бъдеш адвокат, ще вземеш друга служба“.

Искате ли да напредвате, работете за развиване на благоговение, на почит към учителите си, към другарите си и към себе си. Без това чувство никой не може да бъде ученик. После иде вече стремежът към учене. От ученика се изисква първо любов и почит, а после стремеж към знание. Любовта ражда любов към знанието. Почитта към учителя подразбира любов и почит към източника, отдето излиза знанието; почитта към себе си подразбира любов и почит към резервоара, в който се влива знанието; почитта към ближния подразбира умение на ученика да използва външните условия за прилагане на знанието. Може ли растението да се развива без почва? Може ли да расте, ако не е пуснало корени надолу и стъбло и клончета нагоре? Може ли да расте, ако няма светлина, топлина и влага?

Сега ще ви дам две важни правила в живота: Никога не късайте тънкия конец. Никога не късайте и дебелото въже. Що се отнася до останалите конци и въжета, между най-тънкия конец и най-дебелото въже, можете да ги късате свободно. Който не разбира тези правила, сам си причинява пакости и нещастия. Който се осмели да скъса най-тънкия конец, той ще скъса и най-дебелото въже. Това не е геройство. Истински герой е онзи, който не къса нито тънкия конец, нито дебелото въже. Задача: Всеки от вас да изреже един картон с елипсоидна форма, с дължина 20 сантиметра и широчина 15 сантиметра. На картоната ще напишете с едър, красив почерк двете правила: „Не късай най-тънкия конец! Не късай най-дебелото въже“. След това ще окачите картоната на източната стена на стаята си и ще го четете поне по 3 пъти на ден. Картонът ще остане в стаята ви 20 дена, докато трае задачата. След това можете да го свалите. Прилагайте правилата първо към себе си, после и към окръжаващите. Видите ли, че двама души се карат, минете край тях и кажете: „Не късайте най-тънкия конец! Не късайте най-дебелото въже!“

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на 8 юни 1928 г., София, Изгрев.

КОГА РАЖДА

„Жена кога ражда.“
(Йоан 16:21)

Една ханъмка от Цариград, която била от високо произхождение, дъщеря на бей, веднъж запитала: „Как се ражда хляба по дърветата? Такива големи ли са самуните, каквито ги купуваме?." Подобни въпроси задават, например, и някои от съвременните хора; те говорят за това, що е животът, какъв е неговият характер и т.н. Ние, обаче, говорим за живота като проявление и като форма на Божествения свят.

Други запитват: „Какво нещо е човекът?" – Човек е създаден по образ и подобие Божие. Запитайте някой религиозен човек нещо за Бога, той ще ви даде всевъзможни обяснения, като че Го е виждал. Запитайте някой учен човек нещо за Бога, и той, без да Го познава, ще ви даде различни определения, ще ви говори за създаването на света така, като че е присъствал при този акт. За такъв религиозен човек се казва, че той глава има, тяло няма; за такъв учен се казва, че той тяло има, глава няма. Тия хора започнали да третираят такива важни въпроси: що е Бог; как е създаден светът и т.н. Какво струва глава без тяло? Какво струва тяло без глава? В този смисъл, човечеството представлява тялото на Бога. Бог представлява главата, главната идея, наместена върху тялото. Значи, Бог – главата – живее върху човешкото тяло. Следователно, жилището на Бога е човешката глава. Бог живее в главата на човека.

Като ви говоря за глава, не разбирайте главата на съвременния човек. Добре щеше да бъде, ако имаме главата на първия човек, на Адама, да разгледаме черепа му, какъв е бил по форма, по размери. Цели 8000 години вече, откак главата на Адама е била тласкана във вълните на морето, та сега вече е обезличен първичният вид, който Бог му е дал. За тази първична глава се говори в Битието: „И направи Бог човека по образ и подобие свое." Едва ли може да се намери днес човек в света, който да е запазил първичния образ на своята глава. Тя днес се е напълно изопачила, обезличила. Ако става въпрос за Любовта на съвременния човек, за нея се казва, че е "любов от картошки". Ако става въпрос за Мъдростта, за неговото знание, за тях се казва, че са още на много ниско стъпало. Когато майката се радва на своето живо, здраво дете, тя има едни разбирания; когато изгуби детето си, тя има други разбирания. Значи, за един и същ

въпрос, майката има две различни схващания.

Мнозина питат: „Защо Христос е казвал, че когато жена ражда, скърби? Това представлява положението на жената след грехопадението, затова Христос казва, че, от това време насам, жената ражда със скръб и страдания. Значи, било е време, когато тя е раждала без скърби. Това положение има и символично значение. То подразбира: всяка нова идея, или всяка нова мисъл, която се зачева в човешката душа, среща съпротивление, още преди да се е появила в света.

Днес, всички съвременни хора, разрешават въпросите колективно. Затова, именно, всеки народ, всяка държава казва: „Ако е добре на държавата, добре ще бъде и на поданиците ѝ." Това правило е вярно за държавата; но и обратното е вярно: ако е добре на поданиците, добре ще бъде и на държавата; ако не е добре на поданиците, няма да бъде добре и на държавата. Под думата „държава" ние разбираме сбор от разумни същества, събрани на едно място, ръководени от известни разумни закони, с цел, да живеят организиран, разумен живот. Такъв живот съществува и в растителното царство, между растенията. Например, дъбовите дървета, като отделен народ, живеят в известна област; буковите дървета, като отделен народ, живеят в известна област; плодните дървета, като отделен народ, също тъй имат своя специална област – всички дървета и растения, като отделни народи, имат свои определени зони, в които растат и се развиват.

Растенето представлява физическия живот на човека. До известно време, той расте и после растенето спира. Защо? – Когато растенето спира, настъпва развитието на човека. Развитието на човека се отнася до неговите сили – проявява се волевата страна на човека. Щом се създадат условия за развитието му, първо се проявява ума, а после Божественото в него. Божественото, именно, отличава човека от другите същества, поради което е казано в Битието: „Човек е направен по образ и подобие Божие." И в Писанието се прави разлика между първият – правен от пръст, или от материя, и вторият – от дух. За първия човек се казва, че е бил жива душа, а за втория, че е бил животворящ дух. В първия човек Бог е вдъхнал жива душа. Това представлява продължителен процес. За втория човек – за Христа – се казва, че бил животворящ дух, т.е. той представлява най-възвишеното у човека - неговата душа. Христос представлява възвишеното съзнание на човека, което, за да се оформи, трябва да има вътрешна опора. Вътрешната опора е духът на човека, който определя неговото безсмъртие. Който няма тази вътрешна опора, той не може да бъде безсмъртен. Изобщо, казва се, че душата е безсмъртна. Това е философски въпрос, но питам: безсмъртни ли са душите на всички хора? Казват, че всички хора са

чада Божии. Да, всеки човек, който има Божие дихание, той е чадо Божие, той е Син Божий. За онези души, които имат Божие дихание, няма защо да доказваме това; онези пък, душите на които нямат Божие дихание, ще оставим, да вървят по естествения път на своето развитие.

Често хората изпадат в известни противоречия. Защо? – Защото те не съпоставят нещата. Питам: какво ще се ползвате, ако в аудиторията на някой виден, съвременен професор вкарате вашите най-хубави коне и волове, да слушат лекцията му? Или, какво ще се ползвате, ако ги запишете студенти в университета? Казвате: „Има коне, които знаят да смятат, да вадят квадратен корен от някои числа.“ Казвам: това са конски квадратни корени! Когато на един трън се присади някоя благородна присадка, и този трън ражда хубави, благородни плодове, от кого зависи това? – Това не зависи от тръна, а от онази благородна присадка, която някой разумен човек е присадил.

И тъй, първият въпрос, който човек трябва да знае за себе си, е следният: има ли той душа, или няма? Всички души не са излезли от Бога изведнъж, в едно и също време, но последователно, във време и пространство. В тази последователност на своето излизане, те се намират помежду си в такова отношение, в каквото се намират музикалните тонове, един спрямо друг. В отношенията си, душите съставляват помежду си известни хармонични групи. Хората на сегашната еволюция отчасти само разрешават въпроса за произхода на човека. Те започват от най-малката клетка, проследяват пътя на постепенното ѝ развитие, докато стигнат до човека. Значи, те разглеждат въпроса еволюционно. Източните народи вървят по обратен път: те излизат от най-голямата клетка, от Божественото ѝ произхождение и постепенно слизат до най-малката клетка. Те разглеждат въпроса инволюционно, т.е. излизане на човешката душа и дух от Бога и слизането им в материята. Дотук те спират, по-нататък не разглеждат въпроса, защото мислят, че знаят всичко. Обаче, след тях, идват западните народи и казват: „Вярно е, че от това място, додето човек е слязъл, по-нататък не може да върви. Но там ли трябва да остане? Не, той може да направи малка кривина и да извие нагоре, за да започне своето възкачване.“ Значи, западните народи, в развитието на всички същества, приеха закона на еволюцията, който се поддържа и до днес. И еволюцията, и инволюцията са верни положения: човек слиза и се качва; смалява се и се увеличава. Следователно, когато човек завърши своята еволюция, той ще бъде толкова голям, колкото е бил първоначално, когато е слизал на земята; той ще има толкова познания, колкото е имал първоначално.

Питам: защо е трябвало човек да слиза, а после да възлиза нагоре? Коя е била вътрешната причина, която е заставила човека да се облече в

материална дреха и да слезе на земята да живее, да го събуждат, да го учат, да му разправят, че има рай и ад, че има небе и земя, че има Господ и т.н.? Защо му е това учение, когато, след време, той ще започне да отрича всичко това, да казва, че няма нито рай, нито небе, че Бог не съществува? Като слязъл в материята, този човек става материалист и казва: „Когато бях в Господа, имаше само един Господ, никакъв човек не съществуваше; но сега, като излязох от Бога, Той остана горе, а у мене няма никакъв Бог.“ Казвам: този човек живял в Господа, но като излязъл от Него, вече не Го помни. Така може да разсъждава и пилето, което се е измътило от яйцето. То казва: „Ако, наистина, кокошката, майка ми, съществува, где е тя?“ Питам: трябва ли тази кокошка да следва подир пилето през целия му живот и постоянно да му показва, как трябва да се храни, и как трябва да мисли? Ако вие имате материалистични схващания за Бога, тогава, вашите отношения към Него ще се продължат, само докато ви измъти и научи, как да се храните, а след това, Той няма да ви обръща никакво внимание, ще ви остави сами да си изкарвате прехраната. Коя кокошка се интересува за своите пилета? Докато са малки, тя ходи след тях, учи ги да се хранят, да си търсят сами храната, но като израснат, тя започва да ги кълве и казва: „От днес вече, вие сами можете да се храните.“ Някои хора казват: „Бог ще промисли за нас.“ – Да, Бог промисля за вас, докато сте малки, докато сте пилета, но щом станете петли, по-големи от баща си, и кокошки, по-големи от майка си, трябва ли да промисля за вас?

По този начин, ние идваме до разумните положения в света, до Божествения Промисъл. Само така ще разберем, че съществува Божествен път за възпитание на душите. Всяка душа ще мине през този път, като спазва, за това, всички Божествени правила и закони. Като влезе в този път, душата ще се запретне на работа, като слугиня. Тя няма да чака като царската дъщеря, да ѝ служат други наоколо. Тя е попаднала вече в периода на самовъзпитанието. И когато хората завършат своето самовъзпитание, всички противоречия в техния живот ще изчезнат. Противоречията в света се дължат на това, че хората искат да им служат. Ако се откажеш да служиш на някое дете, което е привикнало да му служат, то веднага ще заплаче. Бащата на това дете може да е княз, или цар, то не иска да знае и казва: „Дали си цар, или княз, това не ме интересува. Ще ми служиш на общо основание; храната трябва да ми се даде навреме!“ Плаче това дете и заповядва. На какво се дължи този плач? Когато някой човек плаче, докато не е изтеглил още вложените си пари в банката, той има право да плаче. Но, след като изтегли парите си, има ли право да плаче и да задява касиера?

Да допуснем, че според степента на твоето развитие, според икономията на твоя живот, Бог ти дава 5000 лева, но ти си недоволен от тях и казваш:

„Не се живее с 5000 лева. Трябва да се намерят още някакви ресурси!"

Казвам: за да намериш отнякъде още ресурси за себе си, това значи, да ощетиш икономически друго някое същество. Питам: с това ощетяване, ти помагаш ли, поне малко, за човешкото развитие? Тази е страшната икономическа борба, която става между всички народи в Европа. Днес на всички народи не достигат парите. Като предприемат война, или някакво въоръжение, те харчат милиарди левове. Отде взимат тези ресурси? – Народите се взаимно ощетяват. Често големите народи ощетяват малките. Такова ощетяване се отразява и на природата. Разумно ли е то? – Не е разумно. Съвременните народи малко мислят върху лошите последствия от тези ощетявания, защото, преди всичко, много от тях са безверници. Малко народи днес вярват във вътрешната връзка, която съществува между живота и разумната природа. Повечето народи вярват само в себе си. Англия вярва в себе си. Германия вярва в себе си. Франция вярва в себе си. България също вярва в себе си. Кой от старите народи не вярваше в себе си? Нима Рим не вярваше в себе си? Нима Асирия не вярваше в себе си? Нима Персия не вярваше в себе си? Това са частични схващания, но те съставляват само половината от Истината. Човечеството съставлява едно цяло, а отделните народи са негови удове. Окултната наука поставя всеки народ като отделен уд на един общ организъм – на човешкия организъм.

Мнозина се интересуват да знаят, на кой орган от човешкия организъм отговаря всеки народ. Аз ще ви кажа само тия органи, които съответстват на българите и на евреите, а за другите народи няма да ви кажа.

Окултистите казват, че славяните представляват стомашната система от общия организъм; българите представляват черния дроб, специално жлъчката, а евреите представляват един малък възел, който се намира близо до сърцето. Тази е била службата на евреите в общия организъм, още от най-старите времена на човечеството, но сега, те се мъчат да запушат отверстието в гърдите на Христа, което се е образувало при пробождането Му на кръста. Значи, в бъдеще, евреите трябва да станат запушалки на дупки. Ще попитате: „На какво величие може да се надява един народ, който се използва за запушване на малки дупки"? – Това е голяма привилегия! Ако ти можеш да запушиш една дупка, която зее в раната на някой човек, това е голяма привилегия за тебе. Този човек ще ти благодари, че си му облекчил болката.

Съвременните хора искат да спасят своите тела, да придобият безсмъртие. Тяхното желание не е правилно. Безсмъртието на тялото зависи от душата. Да се спаси човек, да получи безсмъртие, това е една от великите задачи на окултната наука. Всеки знае, какво значи да бъде спасен; не е достатъчно да бъде човек спасен за година, две или повече, но за цялата вечност. И като влезе в живота на безсмъртието, той трябва да бъде в хармония с цялото

Битие, да бъде в хармония с всички разумни същества. Вземете, например, някой светия, проследете живота му и ще видите, че всички негови мисли, чувства и действия са насочени към единствената цел – да поддържат тази връзка и хармония със съществата от невидимия свят.

Всеки народ има не само по един, а по няколко светии. И в България има не по-малко от десет души светии. Ние наричаме светиите „гении“ на своя народ. Те не искат да бъдат турени на високи места, да служат като икони на своя народ, но работят за народа, всред който живеят. Те носят своята култура, по-висока от тази на народа, всред който са дошли. Българските светии работят за българския народ, но един ден, когато завършат работата си, ще задигнат чуковете си и ще заминат. Ако отидете при някой от тия светии и поискате да ви даде половината от своето имущество, ще го даде ли той? Светията не дава пари назаем; кесия в джоб не носи; пари в ръка никога не държи. Единственото нещо, което той може да ви направи е, да ви нагости хубаво и да ви даде отличен прием. Той ще ви даде легло, с копринени покривки; сламеникът ще бъде пълен с най-хубавата трева, не рязана с нож, а късана с ръка; юрганът ви ще бъде от най-фин ленен плат, дебел 5 мм, който държи много топло. След като се нахраните и пренощувате там, на другия ден, той ще ви изпрати любезно и ще ви каже: „На добър час! Бог да бъде с вас!“ Речете ли да му поискате пари, той ще ви отговори: „Щом Бог е с вас и без пари се живее в света.“ – Ама имам жена, деца, какво да правя с тях? – Децата и жена ви нека се учат да служат на Бога. Вижте, какво правят птиците! Преди два дни, един господин намерил някаква малка птичка, която дава на една позната, като казва: „Вземете тази малка птичка, хранете я, докато израсне. Тя се храни само с хляб.“ Госпожата взема птичката и започва да я храни. Дава ѝ хляб, но тя не си отваря устата. После тя ѝ отваря човката и туря трошиците хляб, близо до гърлото. Сега пък не искала да глътне хляба. Чудела се госпожата, какво да прави с тази малка птичка. Тя не могла да намери метод, как да я храни. Какво заключение можем да извадим от този пример? – Само онзи човек може да разбере Истината, който има вътрешна жажда, вътрешен импулс да учи.

Някои казват: „Ние не се нуждаем от знания.“ Защо? – Понеже, тези хора, мислят само за прехраната си. Добре е да мислите за прехраната си, но Бог, като ни е дал живот, Той, същевременно, ни е осигурил. Той ни осигурява само за един ден, а не за повече. За другия ден пак ни осигурява. Обаче, пристъпим ли Неговите закони, Той нищо не ни дава. По същия начин постъпва и светията: като отидеш при него, той ще те нахрани, ще ти даде прием, но само за един ден. Питам съвременните хора: всичкото изобилие на жито, на плодове и на много още храни, случайни явления ли са на земята? Значи, в сегашната еволюция на човечеството има

достатъчно, даже преизобилно храна, от която всички живи същества могат да се хранят умерено. Обаче, поради голямата лакомия на хората, днес храната не е правилно разпределена. Впрочем, и това има своя добра черта. Някога човек се е хранил изобилно, а сега трябва да се храни умерено, за да развие своите морални сили. В сиромашията човек се развива морално повече, отколкото в богатството. Гладът продължава живота на човека, води го към безсмъртие. Онзи, който не е гладувал, не може да разбере, какви блага носи гладът, и колко време може да се гладува.

Един английски инженер направил следния опит: той зазидал паяк в един камък, като циментирал добре камъка, отнейде да не влиза въздух; и го оставил така цели 14 години. След този срок, той отваря камъка и намира паяка жив. Значи, паякът могъл да прекара 14 години в този камък, лишен от въздух и храна. Питам: ако един паяк може да живее 14 години без храна и след това, веднага пак да продължи всички функции на живота си, какво остава за човека?

Хората на съвременната култура минават за много учени, за много духовни и се хвалят, че се разговарят с Бога, че имат откровения от невидимия свят. Но биха ли могли да издържат, като този паяк, 14 години затворени в камък, лишени от въздух и храна? При тези условия, те не биха могли да издържат. Има случаи, дето светии били заравяни в гробищата, но след известно време ги разравяли и не намирали нищо от тях. Значи, светиите позволяват да ги заравят, но след това, сами излизат вън от гробовете си. Обаче, това, което става със светиите, е непонятно за един съвременен ум, който е привикнал да разсъждава материалистически за явленията в живата природа. Той не може да си обясни, как е възможно, човек, който е умрял веднъж и е заровен в гроба, да излезе сам от него. Това нещо знае само онзи, който излиза от гроба. Какво казва Писанието за Христа, когато излязъл от гроба? Казва се, че ангел Господен слязъл от небето и дигнал камъка, който бил върху гроба на Христа. Този ангел не дигнал сам камъка, но внесъл нещо ново в тялото на Христа. Той свали превръзките, с които беше обвито тялото на Христа и така, Христос излезе от гроба.

Значи, има сила в света, която възкресява хората. Аз наричам тази сила с едно източно име „Лемру“. Тази сила съдържа Първичния Закон, чрез който Бог е създал цялото човечество. В този Първичен Закон съществуват известни условия, при които животът може правилно да се развива. При тези условия, само най-разумни същества взимат участие в развитието на човека. Човек не може да стане разумен, велик и гениален, ако не е свързан с тези разумни същества. Това представлява вътрешна връзка на живота.

Христос казва: „Жена кога ражда, на скръб е". Той подразбира разумния, Първичния закон, при който, човек може сам да се роди. Скръбта произтича от условията, които ни се налагат. За да роди човек нещо, непременно трябва да мине през ограничителните условия на живота. При всеки даден случай, скръбта не се отнася до зародиша, но до самия закон. Майката скърби, понеже се опасява, че не ще може да роди детето, както трябва, и с това ще напакости на себе си и на Първичния закон. Понякога, у човека се заражда вътрешно съмнение, да не изгуби душата си. Това не е обикновеното съмнение, но разговор между Първичната Причина и душата на човека; както майката се разговаря с детето, което е в утробата ѝ. Тя му казва: „Докато си в мене, ти ще кротуваш, няма да вдигаш шум, защото условията, при които живееш, са опасни. Вдигаш ли шум, ще напакостиш и на себе си, и на мене. През бременния си период, майката трябва да се стреми, да не събуди преждевременно съзнанието на детето. Цели девет месеца то спи дълбок сън и се събужда, само след като се образува първата нишка на дихателната система. И затова, когато детето излезе от утробата на майка си, чува се първата вдишка. Чрез тази вдишка става съединение на детския живот с великия живот. От този момент, то става свободно, а майката се радва, защото започват вече отношения между нея и детето. Майката скърби, докато детето е в нея, докато няма отношения с него, но щом се зародят отношения и нейният живот се съедини с живота на детето, тя се радва.

Следователно, всеки човек скърби за своите идеи, докато са у него; щом излязат от него, той се радва. Същото нещо се забелязва и в живота. Търговецът скърби, докато парите му не са пласирани; щом ги пласира, той се радва. Земяделецът скърби, докато изоре нивите си; щом ги изоре, ожъне и прибере житото, той вече не скърби. Военачалникът скърби, докато не е влязъл в бой; щом влезе в бой и победи, той се радва. Всеки човек се радва на идеите си, след като те принесат плод.

Казвам: при сегашното развитие на човечеството, хората скърбят, докато придобият капитал; като го придобият и пласират, скръбта им се превръща в радост. Днес всички хора се стремят да придобият Божията Любов, т.е. капитала на Вечния Живот. Питам: като придобиете Божията Любов, за какво ще я употребите? Достатъчно ли ви е само да знаете, че Бог ви обича? – Не. Щом Бог обича хората, Той ще ги изпрати в света, на работа. Не е ли същото и в света? Когато момък и мома се обичат, единият от тях казва: „Или аз ще дойда да живея при тебе, или ти ще дойдеш при мене". Тогава и момата напуска майка си и баща си, и момъкът напуска майка си и баща си – двамата напускат своя дом. Не е добро положението на онзи, който остава при майка си и при баща си. Всеки човек трябва да се стреми, да роди Божественото добро, да придобие своята свобода. Не е

въпросът в женитбата по форма, но това подразбира закон за сливане, за обединение на хората в едно цяло. За нас всяка форма трябва да бъде тъй свещена, както душата е свещена. Засега човекът, като форма, като физическо тяло, не е свещен. Съвременните хора са изгубили тази святост, затова, именно, всички религиозни и светски хора ще минат през голям изпит. Човек трябва да дойде до това положение, че като срещне подобния си, да вижда Божественото в него. Така трябва да схващат нещата и страдащият, и онзи, който не страда. И двамата еднакво трябва да съзнават положението си, като братя, за да спомогнат при създаване на новата култура, новото възпитание. Тъй както живеят хората днес, техните мисли и чувства раждат само условия за смърт и страдания. Днес и при най-благоприятните условия на живота, всички хора лягат и стават със страх, умират и се раждат със страх и казват: „Какво ли има на онзи свят? Ние сме грешни; като отидем на онзи свят, ще има мъчения и страдания." Умът на съвременните хора е изпълнен само с отрицателни мисли. Питам: какво може да се постигне от един такъв живот, пълен само с отрицателни мисли?

Казвам: всички непотребни неща в човешкия ум и в човешкото сърце трябва да се изхвърлят навън. Човек трябва да се освободи от всички кир, от всички физически нечистотии; човек трябва да се освободи от всички нечисти мисли и желания. Той трябва абсолютно да се освободи от тях и да се пречисти, като вземе очистително, по всички правила на науката. Разбира се, това не става с насилие. Онези, които постъпват по този начин, ще имат прогрес в своя живот, ще се развиват еволюционно. Онези, които не постъпват по този начин, всякога ще имат загуби. И затова Писанието казва: „Божие благоволение е само върху онези, които вървят съобразно Неговите закони".

Христос казва: „Ако моето разумно Слово пребъдва във вас, и вие пребъдвате в Мене, Аз и Отец ми ще дойдем и жилище ще направим във вас. И след това Аз ще ви се изявя." Изявяването е закон на безсмъртие. Това подразбира, да се освободиш от всички тягости на живота, или, казано на съвременен език: да имаш свободен билет, да пътуваш разумно навсякъде, дето пожелаеш. Разумност се иска от хората! Една религиозна жена се качила един ден на трена без билет, искала да пропътува България безплатно. Идва кондукторът, иска билета ѝ. Тя му казала: „Аз съм царска дъщеря, дъщеря на Бога и пътувам безплатно." Кондукторът не хванал вяра на това, че тя била царска дъщеря и я свалил, още на първата станция, като ѝ съставил акт за нарушение на законите в държавата. По същия начин, някой човек казва: „Знаеш ли кой съм аз?" – Кой си ти? – Царски син съм. – Не, ти си човекът, с когото кондукторът лесно ще се справи. Съвременните хора трябва да се освободят от своите заблуждения.

Ако някой човек иска да покаже, че е духовен, преди всичко, той трябва да има в себе си сила и мощ, да прави чудеса, каквито обикновените хора не могат да правят.

Един човек разправял, че преди 20 години могъл да лекува болни, да възкресява мъртви и т.н. Казват му: „Хайде, опитай се и сега да излекуваш някой умиращ или да възкресиш някой умрял, както си правил това, преди 20 години! – Сега вече изгубих силата си. – Не е така. Защо преди 20 години си имал сила, а сега си я изгубил? Това не говори добре за тебе. Човек, който има сила да лекува, той и сега ще има сила да лекува, както и преди 20 години. Законът и в миналото, и сега, трябва да бъде един и същ. Не може да има изключения от този закон. Изключенията говорят, че има някакво нарушение на Божиите закони, а нарушения има всякога в личния живот на човека. Когато човек помисли за себе си, че е фактор в света, той е вече на погрешната страна. Човек трябва да знае, че Бог е начало и край на нещата, и когато започва някаква работа, той трябва да съзнава, че Бог действа чрез него. Отиде ли при някой болен, нека първо се обърне към Господа и каже: „Господи, моля ти се, помогни ми да излекувам този болен!“ Не може ли да го излекува, той трябва да знае, че между Бога и неговото съзнание няма никаква връзка. Щом осъзнае това, веднага трябва да потърси причината на неговия неуспех. Свърже ли се човек с Божественото съзнание, Бог работи вече чрез него. И като отиде този човек при някой болен, достатъчно е, да постави ръката си върху главата на болния и след три минути болният ще стане от леглото си. Този човек вече вижда, че между него и Божието съзнание има връзка. Ако един духовен човек успее да излекува сина на някои богати хора, той трябва да им каже: „Сега, вие трябва да продадете вашето имане, да го раздадете на сиромасите и да заживеете нов живот.“ От този момент и болният, и здравите около него ще станат слуги на Бога. – Ами ти колко искаш? – Нищо. Това, което давате на другите, правите заради мене. Тъй трябва да постъпва всеки човек, който се наема да лекува, в името Божие. Не постъпва ли така, той все ще говори за своята сила, която е имал преди 20 години. Да излекуваш днес един болен, а утре да не можеш да лекуваш, това не е лекуване. Не може да се разчита на човек, който губи своята сила. Казвам: за да имаме прогрес, трябва да придобием Божията Любов. Мнозина искат да имат Божието благоволение и Божията Любов, но не са готови за жертви. Няма по-хубаво нещо от това, да бъде човек свързан с Божественото съзнание и да влезе като ученик в Божествената Школа. Свързан ли си с Бога, и беден да си, ще се чувстваш богат в съзнанието си: и в който град влезеш, на която врата да похлопаш, навсякъде ще ти отворят, ще те приемат в своите обятия. Дето и да идеш по света, навсякъде ще намериш свои братя. А сега, на една врата хлопате - не ви отварят; на друга врата хлопате – пак не ви отварят. Защо? – Вие търсите само богатите

банкери, но трябва да знаете, че богатите банкиери не раждат лесно. Те само помятат. Заченат нещо, понасят го 2-3 месеца и после го помятат. И най-после, какво става с тебе? – Умират и оставят всичката работа на синовете си, те да я довършат. След това, синовете питат: „Сега какво да правим с парите?“ - Раздайте ги на бедните! Ето едно от разрешенията на икономическия въпрос. Като казвам, че парите трябва да се раздадат на бедните, не подразбирам раздаване, в буквален смисъл на думата, но имам предвид, това злато да се разтопи по алхимически начин и да се разтвори във вода. И като дойде при мене някой беден, да иска пари назаем, ще му дам три лъжици от този разтвор: сутрин една, на обяд една и вечер една. Приеме ли той три лъжици от разтвореното злато, нищо друго не му трябва. Който не може да приеме златото по такъв начин, той ще се стреми да го придобие по външен път, но това злато ще му коства живота. Ако има такова злато в джоба си, дето и да бъде, все ще се озърта, да не го следи някой. Отиде ли някъде в странство, щом разберат, че има пари, веднага апашите ще тръгнат подир него и в някое затънтено място, ще го наложат. Там той трябва да реши: или живота си да даде, или златото – едно от двете трябва да пожертва. Малко хора ли са били задушавани и убивани, само поради това злато? Ако дойде един апаш, при мене, да иска пари, аз ще му кажа: „Ти искаш пари, нали? Добре, ще ти дам, но първо ще те попитам: „Съгласен ли си да се простиш със своя занаят? Ако той каже, че е съгласен, ще му дам три лъжици от разтвореното по алхимически начин злато. Изпие ли три лъжици от алхимическото злато, той веднага ще се откаже от своя стар занаят.

Вие казвате: Лесно се говори така, но мъчно се живее. Съгласен съм с вас, че мъчно се живее в света. Какво подразбираме под думите „мъчно се живее?“ Те означават: мъчно се живее без Бога, т.е. мъчно се живее без глава, но мъчно се живее и без тяло; мъчно се живее с пари, но мъчно се живее и без пари; мъчно се живее със здраве, но мъчно се живее и без здраве. Ако си здрав, държавата ще те вземе войник и ще те тури в казармата. Оттам ще те праща на работа: шосета да правиш, улици да регулираш, релси на железниците да прокарваш, да взимаш участие в някои държавни постройки и т.н. Ако пък дойде някоя болест, туря те на легло, да лежиш на гърба си, не можеш да се обърнеш нито наляво, нито надясно. Викат лекари; те правят една, втора, трета инжекция, нищо не ти помага. Кое е най-лесното в живота? Турците казват: „Най-лекият живот е: да се намираш пред наргелето, да си пиеш, едно след друго, кафенцата и за нищо в света да не мислиш.“ Казвам: турците изпиха толкова хиляди наргелета, но не можах да съградят Турция, не можах да направят преобразования. Като си отидоха старите турци – и наргелетата отидоха. Дойдоха младо-турците и Турция взе да се съвзема. Най-първо, те се заеха да освободят Турция от кучетата, които се бяха много размножили.

Дойдоха младо-турците и нови времена, нови идеи дойдоха в Турция.

И тъй, всички съвременни християни трябва да се освободят от своите наргелета. Защо? – За да придобият Любовта. Само по такъв начин човек може да добие Любовта. Любовта на земята може да се изрази чрез някой човек, който ви обича. Той може да бъде вашата майка или вашият баща, вашите брат или сестра, вашата жена или вашите деца и най-после, някой ваш приятел, или някое животно. Само при такива условия, човек може да придобие щастие. В това направление, всеки от вас може да направи един опит, за да се убеди, че смисълът на живота не се крие в сегашните, временни блага, за постигането на които, може да си разбие главата. Не, има нов начин, по който може да се живее; има нов начин, по който жените могат да раждат – да раждат без скръб. Започнат ли хората да живеят по новия начин, те ще трябва да постъпят в първо отделение на живота и да възприемат, и слушат като деца това, което им се преподава. Днес всички хора казват, че народите трябва да съществуват. – Така е, народите трябва да съществуват, но, за да бъде един народ здрав, той трябва да постави Божията Любов като основа на своя живот. Когато тази Любов дойде между хората, тя действа навсякъде, по един и същ начин. Дойде ли Любовта между хората, майките ще раждат добри, разумни, здрави деца. Всички добри, всички гениални деца, били те поети, музиканти или художници, се раждат при условията на Любовта. Аз наричам тия състояния „Лемру.“

За да дойде човек до това състояние, той трябва да е направил ред усилия в живота си, да се е трудил и работил с постоянство. Мнозина казват: „Ние се молим.“ – Да, молите се, но не учите. Да се моли човек, това не е още всичкото; то е само приготвление за работа. Когато ученикът влезе в училището, той не трябва, през целия ден, само да се моли, но трябва и да учи. Ако той се моли, но не учи, учителят ще му каже: „Ти трябва да се молиш, но едновременно с това, трябва и да учиш.“ Ученикът казва: „Като изляза на дъската, аз ще се моля и задачата ми ще се реши.“ – Не, задачата не може да се разреши само по този начин. Молитвата и учението трябва да вървят паралелно. Молитвата е само един акт в разбирането. Когато аз разрешавам една задача, трябва да се моля, но същевременно и да работя, като се радвам, че решавам задачата си по един правилен начин. Когато правя едно добро дело, не само аз трябва да се радвам, но и този, на когото правя доброто; и след това, всеки, който види това дело извършено, да каже: „По-добро дело от това не може да бъде!“

Христос казва: „Жена, кога ражда, на скръб е“. Това се отнася за сегашните времена. Ние виждаме, че днес човекът е дошъл до положение – да чувства само своите страдания и нещастия. Затова, хората казват: „Родили сме се,

но след това, ще умрем." Човек се е родил, така е, но аз не съм съгласен с това, че ще умре. За човешката душа има раждане, но няма смърт. Човешката душа трябва да се ражда, без да умира. Това е радостта. Когато човек дойде до положението да осъзнае, че е излязъл от смъртта, от ограниченията, в него настанва вътрешна радост.

Казвам: ние трябва да се върнем към първичния живот. Как ще се постигне това нещо? – Когато дойдат големите страдания в света, големият недоимък. Представете си, че някой човек иска да направи добро, но се чувства ограничен, с голяма тъмнина на съзнанието, недоволен от себе си и не знае, как да направи доброто. Този човек се пооглежда натук-натам, позамисля се, но нещо му не достига, не разбира, как и отде да започне работата. Обръща се за съвет към един, към втори, към трети, но положението му не се улеснява. Най-после, дохожда в света някакво общо страдание, и той обръща мисълта си към него. Не се минава много време, мисълта му се проявява и този човек започва да разбира, какво трябва да направи, как да пристъпи към разрешението на своята задача.

Ще ви приведа друг пример. Един американски милионер имал син ученик, който бил много слаб по математика. Когато трябвало да се яви на изпит по този предмет, той се чудел, как да подкупи учителя си, за да премине в по-горен курс, но никога не успявал в това. По едно време, когато трябвало втори път да се яви на изпит по математика, съобщават му, че бащата изгубил всичкото си имане и остава последен сиромас. Като чул тази новина, синът се стреснал силно, понеже, до това време, всякога уповавал на богатството на баща си, и вследствие силното сътресение, в мозъка му става голямо проявление. От този момент, синът на богатия започнал да разбира задачите и сам да ги решава. След продължителни усилия, в това направление, той успял да стане даже виден математик. Докато бащата бил богат, синът бил последен ученик по математика; щом бащата изгубил имането си, синът станал пръв ученик по този предмет. На това основание, докато човек е богат, той не може да стане гений или светия. Това не показва, че богатството е лошо нещо, но докато човек е богат, върху него се натрупват мислите на хората, които сковават ума му и той не може да работи. Изгуби ли богатството си, той се освобождава от натрупаните мисли върху него, умът му се избистря и започва да работи. Някой казва: „Защо да не бъда богат човек?“ – Ако искаш да бъдеш обикновен човек, можеш да бъдеш богат; но ако искаш да се повдигнеш, да придобиеш знания, трябва да се освободиш от богатството, което смуцава твоя ум и по този начин, спъва твоето развитие. Ако си богат, хората постоянно ще ти дават проекти, какво да правиш; и ако ги слушаш, главата ти ще се забърка. Няма гений в света, който да е разширил своето богатство. Той го е оставил на други, те да се занимават с него. Затова,

всички Велики Учители на човечеството, са казвали: „Който иска да придобие Вечния Живот, трябва да се отрече от своето богатство, да го раздаде на бедните, а той сам да работи за своето усъвършенстване.

Христос казва: „Продай имането си и го раздай на сиромасите." Това не се отнася до обикновените хора. Те нека държат имането си "вързано в девет възела", както казват българите. Това се отнася до онези, които искат да се повдигнат, които искат да станат гении, светии. Те трябва да бъдат доволни в себе си от условията, които разумното Провидение им е наложило. Такъв човек трябва правилно да разрешава задачата си и всяка сутрин, като стане, той трябва да знае, има ли връзка с разумните същества от невидимия свят, или няма; той трябва да знае още, ще може ли да свърши работата, която започва. Това нещо може да знае и всеки обикновен човек. Много от съвременните хора страдат от това, че започват една работа и я оставят недовършена. Смислът седи в това, когато една жена зачене, тя трябва да роди! Започнеш ли с образованието си, трябва да имаш резултат; започнеш ли с Любовта, трябва да имаш резултат; започнеш ли с Мъдростта, трябва да имаш резултат; започнеш ли с Правдата, трябва да имаш резултат; започнеш ли с Добродетелта, трябва да имаш резултат. Всички резултати, в земния живот, трябва да бъдат свързани в едно цяло.

Казвам: първият човек, Адам, е имал съвсем друга форма от тази, на сегашния човек. Първите хора са имали знания, те са били ясновидци и са виждали нещата, които стават не само в настоящето, но и тия, които ще станат в бъдеще. Първите хора са боравили с чистата наука; и това, което виждаме в съвременната математика, както и в другите отрасли на науката, е останало от тях. Съвременната наука дължи на тия хора, които са заминали вече от земята. Аз подразбирам, че те живеят в друга сфера, по-висока от земята. Някои от тия хора живеят на височина около 6000 километра над земята; други живеят на височина 10-15 хиляди километра над земята, а има такива, които живеят и на 120 хиляди километра височина. Онези пък, които живеят на слънцето, те се явяват много рядко на земята. Обаче, всички тия същества, взимат колективно участие в развитието на човечеството, понеже имат любов към първичния човек. Значи, на земята съществува един човек, който служи за образец на другите, а всички останали хора съставляват неговото тяло. По причина на този общ човек, всички разумни същества имат любов към цялото човечество, което съставлява неговото тяло. Този, когото те обичат, ние наричаме проявения Бог, или Господ, или Спасител. Под тези имена ние подразбираме космичния човек, който включва всичко в себе си. Според положителната религия, за да вървят работите на човека добре и в материалния, и в духовния, и в Божествения свят, той трябва да бъде свързан с космичния човек. Свърже ли се с него, няма защо да ходи из

целия свят, да търси това, което му е необходимо. Защо? – Защото, каквото му потрябва, той ще го поиска от космичния човек и веднага ще го получи. Този човек не строшава никому думата на две. Искате ли нещо от него, пожелайте го само един път, няма защо да го искате 20 пъти. Натиснете ли веднъж звънеца, чакайте вече за отговор. Комичният човек ще стане, ще се облече хубаво, ще вземе книжата си, и докато ви отговори, може да минат час - два, нищо от това; не бързайте и не се безпокойте за отговора му. След това, той ще отвори вратата на стаята си и ще каже: „Заповядайте в моя палат!" Казвам: онези от вас, които имат тази опитност, ще повярват; онези, обаче, които нямат тази опитност, ще кажат: „Това не се отнася до нас."

Едно е вярно, че всички ще дойдат до тази опитност.

Казва Христос: „Жена кога ражда, на скръб е." Момата казва: „Какво ме интересува скръбта на родилката?" Казвам: и ти ще дойдеш до това положение, и ти ще трябва да родиш! Момъкът казва: „Какво ме интересува тази скръб? Баща ми да му мисли!" – Не, и ти ще дойдеш до това положение. Има хора, които не са женени, но Господ няма да ги остави така, все ще ги застави, поне една жена да хранят. На някои хора ще даде десет жени да гледат. Една лека жена дойде при някой светия и му казва: „Няма какво да правиш, ще ме гледаш, ще ме храниш, ще се молиш за моето спасение!" Той, горкият, не може да се освободи от нейните лоши мисли. Обръща се към Господа, моли се, казва: „Моля Ти се, Господи, освободи ме от тази жена!" Тъкмо се освободи от нея, дойде друга някоя. Вие мислите, че като станете светии, ще се освободите от тези жени. Не, десет паднали жени ще се изредят при вас, че косите ви ще побелеят от чудо. Косата на светията е бяла, но като мине последния изпит, като се освободи и от последната жена, косата му става черна, лъскава, като на млад момък.

„Жена кога ражда, на скръб е, но като роди, скръбта ѝ се превръща в радост." Това подразбира, че тя се свързва с Бога. Тази е идеята. Няма по-хубаво нещо от това, да се свърже човек с Бога. Ние, обаче, не разбираме да се направи връзка с обикновения Бог, както Го схващат религиозните хора, но подразбираме – връзка с възвишеното, тихото състояние у човека, което всякога му посочва правия път в живота. Това Божествено начало говори във всички хора, били те царе, князе, министри, светии, или най-последни бедняци. Това са служби само, които човек изпълнява в своя временен живот на земята. Великият Господ може да ви постави на различни служби – всички са почитени. При всяка служба човек има възможност да изучава хората, а едновременно с това да проучва и себе си. Чрез тези служби Бог ви изпраша някъде, да предадете Неговото благословение. Бог

ви изпраща да предадете някое писмо от Него. Който получи това писмо от вас, ще каже: „Има праведни хора в света!"

Към тази връзка, именно, трябва да се стремите! Направите ли тази връзка, вие ще бъдете сигурни, че никой не може да ви вземе това, което имате. То не значи, че ако сте свързани с Бога, няма да имате мъчности. Ще имате мъчности, но ще бъдете силни да ги разрешавате. Сега, при пресъздаване вашия характер, турете си като задача, в продължение на една година, да решавате правилно и с радост мъчнотиите си. Като дойде някоя мъчнотия, кажете си: „Жена кога ражда, на скръб е, но като роди, не помни скръбта си. Щом е така, и аз мога да родя. Сега скърбя, защото съм заченала нещо, но като родя, ще се радвам." Казвате: „Кой знае, дали е така!" - Вие знаете, че е така; щом сте заченали, ще родите. Христос казва: „Овците, които Бог ми е дал, никой не може да ги отнеме, понеже няма по-голям от Отца ми." Бог е най-голям в цялото Царство. Питам: кой може да попречи на вашите идеи? Ако някой може да попречи на идеите ви, те не са силни.

За обяснение на мисълта си, ще ви приведа следния пример. Един човек се заел да поддържа правото навред по света. На десет места поддържал правото и на десетте места го били. По едно време, чува едного, че пита: „Няма ли право в този свят?" Той му отговорил: „Аз поддържам правото, но не смея да го изповядвам, понеже, на десет места ме биха, а тебе само на едно място са те били." Днес хората са наплашени и всеки от тях казва: „И аз поддържам правото, но понеже, на десет места ме биха, повече не смея да го поддържам, сега ще мълча." Не е важно да поддържаеме правото на думи, но да го устояваме в дела. В турско време, българите с мисълта си късаха въжетата, на които бесеха техните братя. Мощна беше тяхната мисъл! Турците имаха обичай, като се скъса въжето, на което бесят някого, свалиха го от бесилката. В сегашните времена, между съвременните християнски народи, и десет пъти да се скъса въжето, пак ще обесят човека. Старите българи, обаче, спазваха обичая на турците. Днес, много хора се интересуват да гледат, как бесят. Питам: какъв е този човек, който иска да гледа зрелища, който се интересува да види, как бесят някого? Мисълта на всеки човек трябва да бъде толкова силна, че да къса въжетата, с които бесят. Никакви въжета не трябва да се турят на врата на човека! Мисълта на всеки човек трябва да бъде насочена към следното: да къса въжетата, да разрушава затворите, да разтопява веригите от краката и ръцете на затворниците. Такава мощна мисъл и такова мощно чувство трябва да има в ума и в сърцето на праведния. Така трябва да мислят и чувстват всички хора, та като ги види Господ, да каже: „Тези хора мислят и чувстват така, както аз ги създадох първоначално. Те живеят според моя закон." Кой създаде бесилките, затворите, веригите? - Някой създаде и

бесилките, и затворите, и веригите. За него Христос казва: „Той отначало беше човекоубиец, но дерзайте, Аз победих света!“ Ако сегашните християни имат такава мощна мисъл, каквато имаха старите българи, всички въжета на бесилките щяха да се скъсат, както това ставаше в турско време. Трябва ли да чакате, да дойде някой, да пререже въжетата? В Индия има факири, които владеят закона, чрез силата на мисълта да прерязват въжета, да разтопяват железни вериги. Мощна е човешката мисъл! Тя може и железни вериги да разтопява, въжета на бесилки да къса и пътя на хората да отваря. Това е резултат на мощната сила Божия, която действа в нас. Бог, Който живее в нас, казва: „Продай всичкото си имане и го раздай на сиромасите!“ Но ти се усъмниш, прекъснеш връзката си с Него и тялото ти остава без глава, обесват те. Някой човек има глава, която се търкаля, а тяло няма. Какво ще прави само с една глава?

Казвам: религиозните хора говорят днес само върху Библията. Те казват: „Знаете ли, какво е казал пророк Йезекиил? Знаете ли, какво е казал пророк Исая?“ – Знаем, какво са казали пророците, но най-важно е, какво са въплътили в думите си; важно е, какъв пример са оставили, със своя живот, на човечеството. Пророк Данаил беше в рова, между лъвовете. Изядоха ли го те? Тримата момци, Сидрах, Мисах, Авденаго, бяха в огнена пещ. Изгоряха ли там? Такъв трябва да бъде религиозният човек: нито лъвове да го ядат, нито огън да го гори! Истински религиозен човек е този, който има такава силна мисъл, която пред никакви препятствия не се спира. Като отиде при някой богат човек, той няма да му се моли за пари, но с мисълта си само, ще го застави да даде, колкото му трябва. Ще кажете: „Тогава ще стават големи злоупотребления.“ – Не, само мисълта на абсолютно чистия човек е в състояние да преодолява всички спънки и мъчнотии в живота.

И тъй, правете опити, да видите, каква е силата на вашата мисъл. Виждате в паяжината на паяка една муха. Концентрирайте мисълта си към паяжината и следете, ще можете ли да скъсате паяжината и да освободите мухата. Ако можете да освободите мухата, вашата мисъл и вашето християнство са силни; не можете ли да я освободите, и мисълта ви, и християнството ви, като идея, са слаби. Това индусите могат да правят. Един българин, който се занимавал с тайните науки, правил опити за усиляване на мисълта си и дошъл до убеждението, че с мисълта човек може да прави различни чудеса. И наистина, със силата на своята мисъл, той могъл да пренася малки предмети от едно място на друго.

Христос казва: „Всеки, който вярва в мене и изпълнява моите заповеди, ще прави чудеса, като моите, и по-големи от моите.“ Ние не говорим за чудеса, които залъгват хората, но за такива, от които можем да добием

пълна самоувереност, че сме свързани с Бога и с Неговата помощ само, можем да разрешим големите мъчности, които сега идат в света. Изобщо, в сегашната култура, учениците на християнството или на Божествената Школа, ще преминат през голямо пресяване, за да се опита, до где е стигнала тяхната вяра, тяхната интелигентност и техните способности. То ще бъде генерално пресяване, генерален изпит. Това наричаме край на една епоха, която завършва и начало на друга, нова, в която сега влизаме. „Жена кога ражда, на скръб е.“ И ако вие, сега скърбите, причината е, че раждате великата идея, която е дълбоко скрита във вас. Като родите, няма да помните скръбта си. Това подразбира, че ще имате един завършен плод. Това подразбира още и закона на безсмъртието. Който придобие безсмъртието, той ще стане ученик на Божествената Школа, или приятел на Бога, както се е наричал Аврам.

„Жена кога ражда, на скръб е, а като роди, забравя скръбта си и се радва, че се е родил човек на света.“

Разумното в нас съзнава, че Бог живее в нашата глава; ние вървим по Неговите пътища, прилагаме Неговите закони и затова, каквото поискаме, можем да постигнем.

Беседа от Учителя, държана на
10 юни 1928 г. в гр. София.

Книги: За съдба дойдох (Сила и Живот. Единадесета серия (1928). София, 1928-1929) 8 беседи от 22 април 1928 г. до 10 юни 1928 г.

Начало: 10:00

ТЪРПЕНИЕ И БЕЗСТРАШИЕ

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Хората се оплакват от противоречията на живота, но лесно могат да се справят с тях. Как? – Като научат законите на земния и небесен живот. Под думата „небе“ разбираме нещо вътрешно, невидимо, отвлечено, недостъпно за обикновения човек. Като изучава законите на земята и на небето, човек изучава себе си – от една страна организма си, а от друга – своите мисли и чувства. Така той се домогва до онова, което му липсва и върху което трябва да работи. Запример, човек трябва да работи върху безстрашието, търпението, милосърдието. Чувството на страх е силно развито в човека, като остатък от животинското му състояние. Не е лесно да живее човек под постоянен страх, да не заболее, да не бъде убит и т.н. Страхът се преодолява чрез Любовта. Прилагайте Любовта, за да се справите със страха. Търпението пък е във връзка с устойчивостта на чувствата. И милосърдието, върху което трябва да се работи, също е свързано с Любовта. Само любещият може да бъде милосъден човек. Като се говори за тези качества, човек дохожда до паметта и намира, че тя постепенно отслабва. За да усили паметта си, той трябва да укрепи нервната си система. Значи отслабването на паметта е във връзка с отслабване на нервната система.

Страхът, отслабването на паметта, подозрението са болезнени прояви на човека. Това показва, че почти всички хора са болни в известно отношение – физическо, сърдечно или умствено, поради което трябва да се лекуват. Човек не се познава, не знае какви сили се крият в него, затова казва, че е в състояние да разруши света. Той не може да вдигне един камък, а ще разруши света. Бог управлява света. Той е изпратил човека на земята да учи, а не да разрушава. Който си въобразява, че може да направи много неща, той се намира под влиянието на същества от ниска култура, които искат да го изложат и спрат в развитието му. Затова е казано в Писанието: „Опитвайте духовете“. Като изпитвате духовете, вие придобивате знание да ги различавате, да знаете положително кой дух ви говори и дали казаното ще се сбъдне. По това, именно, ще познаете кой дух е изпратен от Бога, и кой не иде от Него. Някой ви нашепва, че на еди-кое си място в земята има заровени пари – голямо богатство. Всъщност, това не е вярно.

Вие можете да направите опит, да се уверите в истинността на това, което ви се нашепва. Като разкопаете земята на определеното място, ще видите, че всичко е било лъжа, никакво богатство няма там. Ако вместо да търсите пари бихте разорали земята и засели с жито, наистина щяхте да придобиете известно богатство. Ако Бог ви каже да обърнете някой човек към Него и успеете да направите това, вие се повдигате. Няма по-голямо благо за човешката душа от това, да покаже правия път на човека и да го научи как да живее. Който влезе в правия път, той е подобен на извор, който постоянно изтича навън. Ето защо, човек трябва да се свърже с Бога, да се стреми към великия идеал на живота. Разумност се иска от човека, да знае как да постъпва, какво да говори, как да се отнася с хората. Ако преувеличава или намалява фактите, той не е разумен. Без да иска, той си служи с лъжа. Видял една змия половин метър дълга и ще казва, че имала два метра дължина. В България няма такива змии. От страх може да му се е видяла много дълга, но страхът преувеличава нещата. За да не изпадате в неестествени състояния, работете върху себе си, за да се справите със страха. Вложете Любовта в сърцето си, и страхът ще излезе вън. Там той може да остане като външна стража, но по никой начин вътре. Изучавайте Божествените закони, които ще ви доведат до Божественото знание. Имате ли това знание, вие ще бъдете безстрашни, силни, търпеливи. Без него вие никога не можете да бъдете силни. Христос казва: „Ако имате вяра, колкото синаповото семе, можете да кажете на планината да се премести, и тя ще се премести“. Вярата в Бога включва Божественото знание. С това знание, наистина, човек може да мести планини. Желая ви не да вдигате и местите планините, но да се справяте с големите си мъчнотии, които за вас представят нещо по-голямо от планина.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на 15 юни 1928 г., София, Изгрев.

ЗАДНА СТРАЖА

Т. м.

Размишление

Напишете на дъската думите „татко“, „баща“, „отец“ и мислете върху тях, да схванете вътрешния им смисъл, вътрешното им съдържание. Как мислите, едно и също ли е съдържанието на тези три думи? Ако зададете този въпрос на някой професор по филология, той ще започне да ги анализира и ще дойде до някакво заключение. Ако съдържанието и смисълът на тия думи са еднакви, нямаше защо да съществуват три различни думи за едно и също понятие. Веднъж щом съществуват, това показва, че между тях, като понятия, съществува и външно, и вътрешно различие. Както тоновете се различават помежду си по височина и по интензивност, така също се различават думите „татко“, „баща“ и „отец“. За да определите, коя от трите думи има най-голяма височина и интензивност, вие трябва да имате точна мярка, с която да си служите като с ключ.

Като мислите върху трите думи, вие ще се домогнете до нов начин на разсъждение. Като се спирате върху буквите, с които се пише всяка една от дадените думи, вие ще разберете тяхното съдържание и смисъл. За пример, думата „татко“ започва с буквата „Т“, която е знак на противоречие, на препятствие на физическия свят. Тази буква се проявява само в материалния, във физическия свят. Думата „баща“ започва с буквата „Б“. Някои пророци наричат Бога свой Баща. Като казват за себе си, че са говорили с Баща си, те имат предвид Бога. Буквата „Б“ представлява духовния свят. Тя е семе, посадено в земята, и дава първа издънка, първа проява на живота. Животът пък се изявява чрез духовния свят. Където има живот, там има дух, там е духовното. Думата „Отец“ започва с буквата „О“ – мярка на всички неща. Когато иска да създаде една вселена, Бог начертава един кръг, т.е. определя границите на тази вселена. Буквата „О“ съдържа възможностите, до които човешкото съзнание може да достигне. Значи от трите дадени думи първите две започват със съгласни букви, а третата – с гласна. От началните букви на тези думи се образува думата „тоб“, която означава същество, което граби. Може да се образува и думата „бот“, която на български значи бодене, шиене с игла, а на английски означава „двама“. Значи двама души могат да направят нещо. Ето защо, за да ушие нещо, човек непременно трябва да има бод, игла, шило. Без шило, без игла и най-опитният шивач не може да ушие.

И тъй, като разглеждате буквите, от които са съставени думите, вие ще се домогнете до вътрешното съдържание на думите, а също и до техния смисъл. Всяка дума е съставена от букви, които се подчиняват на известни закони. Можете ли да кажете коя е първата дума, с която българският народ е започнал своето съществуване? Не можете. Това знае само онзи, у когото висшето съзнание е пробудено. По употребата на едни или други думи може да се каже кой човек къде живее – на физическия, в духовния или в Божествения свят. Когато някой човек употребява думата „татко“, това подразбира, че той е живял на физическия свят и е заминал вече за другия свят. Дали този човек е бил на земята цар, княз, министър, това не е важно. От онзи свят погледнат, той е подобен на всички хора, които са на еднаква степен на развитие. В духовния свят, а още повече в Божествения, никакви титли не съществуват. Там съществуват други имена, за които хората нямат никаква представа. Не само хората, но и ангелите не знаят какво съществува във висшите светове.

Мнозина се хвалят, че са говорили с Татко си, т.е. с Бога. – Щом са говорили с Бога, те са учени хора. Тогава нека кажат колко звезди има в нашата слънчева система. Те ще кажат, че не знаят. Ако отидете при някое малко овчарче и го запитате колко овце, говеда или коне има баща му, то ще ви отговори. Ако го питате колко братя и сестри има, и на този въпрос ще ви отговори. Как е възможно малкото овчарче да знае всичко, което го питат, а ти, големият човек, който си говорил с Бога, да не знаеш колко звезди има в нашата слънчева система, колко добри и лоши хора има на земята, колко ангели има на небето? Като се говори за добри и лоши хора, ние разбираме две противоположни движения: едното движение е надолу, а другото – нагоре. Стремешът на лошия човек е надолу, към земята, а на добрия – нагоре, към Бога. От това гледище ние не можем още да наречем добър човек онзи, който е направил някакво добро. Ако този, който прави добро, е добър човек, тогава и касапинът, който храни и угоява своите овце, ще излезе добър човек. Като храни говедата и овцете си, той се ръководи от мисълта да ги угои, че като ги заколи, да продаде месото им по-скъпо, повече да спечели от тях. Добрият човек се определя от правилното движение. Той може да слиза и да се качва, той може да върви напред и назад, наляво и надясно, но всякога е добър, понеже стремешът му винаги е насочен нагоре. Който се стреми към центъра на земята и се отдалечава от Бога, каквито добрини да прави, той не може да мине за добър човек, понеже користолюбието прониква в неговите стремежи. Сега, като разсъждаваме върху доброто и злото, някои се обезсърчават и казват, че не са добри хора. Добрият и лошият човек се определят от посоката на своето движение. Докато се движи нагоре, човек не трябва да се безпокои, нито да се самокритикува. – „Ама не се движа бързо.“ – Върви и не спирай в пътя си. – „Грешки правя.“ – Изправяй грешките си и

продължавай своя път. Когато видният музикант, художник или писател направи някаква грешка, той не се спира да се извинява, но изправя грешката си и продължава да върви напред. Всяка грешка може да се изправи. Какво струва на виртуоза да изправи грешката си? Ако тоновете на музиката не са правилни, причината за това може да бъде или в лъка, или в струните на цигулката, или в друга някоя нейна част. Обаче ако първият момен тоновете не са правилни, следващия момент могат да се изправят.

За да дойде до положение да изправи грешките си, човек трябва да работи върху себе си, да мисли, да разсъждава право. Като разсъждава правилно, той ще има ясна представа за думите „татко“, „баща“ и „отец“. Думата „татко“ подразбира онзи, който те е родил на земята. Думата „баща“ подразбира онзи, който те е родил в духовния свят. Апостол Павел казва на своите последователи: „Аз ви родих“. Той говори за духовно, а не за физическо раждане. Отец пък е Онзи, Който е дал възможност на човека да се прояви в света. Христос казва: „Аз и Отец ми едно сме“. Следователно, що се отнася до Отца, с Него човек не може да се разговаря, но съставя едно цяло. Може ли човек да говори с ръката си? Може ли ръката да каже на човека, че няма нужда от него? Ръката не може да говори. Езикът говори за всички удове. Той се застъпва за тях. Той се наема да ги защитава пред върховния господар. Когато пострада нещо, ръката се отнася до мозъка. Мозъкът заповядва на езика да съобщи това нещо, където трябва. Езикът веднага съобщава на окръжаващата среда да се вземат нужните мерки. Не се минава много време и ръката получава помощ.

Какъв извод ще извлечете от говореното дотук? – Че всички имате желание да учите. Тази е причината, поради която често съжалявате, че от много години сте ученици, а почти нищо не сте научили. Някои от вас пък искат час по-скоро да свършат училището. Свършването е нещо обикновено. То представлява физически процес. Нещата се свършват само на физическия свят. В духовния свят нещата не се свършват. Там има вечно учение. Дали е във физическия или в духовния свят, човек трябва непрестанно да учи. Той ще се учи да пее, да свири. При това той ще учи, докато постепенно започне да изпълнява и най-мъчни парчета. Щом дойде до високия морален свят, човек често се натъква на противоречия. За пример, той се облече хубаво, с бели вълнени дрехи, но изведнъж му казват, че тези дрехи не са негови, не ги е изработил сам. Тези дрехи са изработени от вълната на овце, които сами са я приготвили. След тях други, по-свършени същества, са ги изпрели, изтъкали, скроили, ушили, а на човека дали възможност само да се облече с тях и да ги рекламира по широкия свят. С каквото и да се облече, човек носи все чужди произведения.

Казвате, че човек трябва да се облича добре. Какво представляват дрехите за човека? Срещате по улицата човек, облечен с царски дрехи, с мантия, с корона на глава, но минавате, заминавате покрай него, без да му обръщате внимание. Този човек върви из улиците на някой голям американски град. Всички американци го поглеждат, усмихват се, без да се спират пред него. Те си казват: „Как и по какъв случай този европейски цар е дошъл в Америка?“ Отпред погледнат, той добре имитира някаква царска личност. Погледнете ли го откъм гърба, виждате, че целият му гръб е облепен с обявления, с реклами. Той казва: „Вместо да викам по улиците и да рекламирам разните стоки, по-добре да нося рекламите на гърба си, че който мине покрай мене, да чете“. Какво прави този човек? – Вечер се връща у дома си, но вече детрониран. Денем, като изгрее слънцето, той пак се коронясва: сутрин се коронясва, вечер се детронира. Добре е човек да рекламира нещо. – Какво? – Истината. Какво по-хубаво от това, ако всички стихове и глави на Истината бъдат написани върху човека? Който мине, все ще прочете нещо.

Понякога хората са от онези царски синове, които носят на гърба си напечатани различни реклами. Когато и да срещнете, на гърба му все има написано нещо: или че е православен, католик или евангелист, или че е свършил някаква наука – теология, биология, астрономия, филология и т.н. Какво става най-после? Един ден разумната природа дойде при човека, снее мантията с надписите от гърба му, снее короната му и той остава гол, с едно голо съзнание. Докато е на земята, човек облича и съблича дрехите си, пише и заличава рекламите по тях. Обаче влезе ли в духовния свят, облече ли една дреха, той никога не я сваля от гърба си. Там не е позволено да се пише нещо върху дрехата на човека. Когато художниците рисуват ангели, те ги рисуват с бели дрехи, със златни пояси, с широки ръкави, с крилца близо до раменете. Те считат ангелите за жители на Божествения свят. Когато рисуват Купидон, те поставят крилцата му отзад. Той ходи със своите стрели. Когато застреля, той непременно се влюбва в него.

Какъв е произходът на стрелата? Който се е влюбвал, той знае какво представлява стрелата на любовта. Стрелата на любовта представлява човешкия език. Любовта се изразява чрез човешкия език. Момъкът среща млада, красива мома и ѝ казва: „Като тебе красива мома не съм виждал досега“. Щом чуе тези думи, момата се стресва и започва да се оглежда, да види къде е изразена нейната красота. Така изразена любовта, тя се счита за любов на физическия свят – първа степен на любовта. Ако момъкът каже на момата, че не е срещал по-добра мома от нея, това представлява любовта в духовния свят – втора степен на любовта. И най-после, когато

момъкът каже на момата, че не е срещал по-умна мома от нея, това представлява третата степен на любовта – любовта в умствения свят. Когато момъкът каже на момата, че тя е ангел и не може да живее без нея, това представлява четвърта степен на любовта – любовта в ангелския свят. Така той се качва все по-нагоре, докато един ден постигне тази мома. Щом я постигне, той започва да слиза надолу, до точката, откъдето е започнал.

Когато изучавате Любовта, не се спирайте върху вашите лични възгледи, но ръководете се от вашите психологически прояви. Ние сме изследвали проявите на Любовта и в растенията, и в животните, и в хората и виждаме, че те са едни и същи навсякъде. За пример, когато обичате един човек, или кое и да е живо същество, вие го поставяте на един и същ уровень със себе си. Този закон е еднакъв и за хората, и за животните, и за растенията. При това положение, когато човек обича човека, той се намира пред две възможности: или слиза до положението на онзи, когото обича, или го повдига до себе си. В първия случай той страда, а във втория случай и двамата се радват. Човек може да изпита същите страдания и радости и без да е влюбен в някакъв външен обект. За пример, когато човек се е надценил, когато има високо мнение за себе си и мисли, че всичко може да направи, той се е влюбил в себе си и се е повдигнал на по-висок уровень, отколкото е в действителност. След години, когато види, че не е направил това, което е очаквал, той губи вяра в себе си, отчайва се и се разлюбва. Значи, както човек се влюбва в себе си, така може и да се разлюби. Какво трябва да прави тогава? – Той трябва да възстанови любовта към себе си; той трябва да възстанови вярата в Божественото начало в себе си. Като следва Божествените закони, той трябва да вярва, че всичко, към което душата му се стреми, може да се реализира. Като работи, като учи, същевременно той трябва да се ползва и от опитностите на своите близки. Всеки човек представлява специална форма, в която е складирано известно богатство, което е в полза както за самия него, така и за окръжаващите. Колкото проста да е дадена форма, било човешка или животинска, или на някое растение, човек може да се ползва от нея. Разумният човек се учи от всичко, което е вътре и вън от него.

Човек трябва да гледа на всяка форма, на всяко живо същество като на същество, в което Божественото живее. Щом гледа така, той ще има правилни отношения към тях. Какви са отношенията на сина към бащата? Какви са отношенията на момъка към момата? Когато момъкът срещне една красива мома, какво ѝ говори? Той ѝ говори за красотата като израз на Истината. Ако отидете при един цар, с какви думи ще се обърнете към него? Когато болният отива при някой лекар, какво му говори? Когато бедният отива при някой богат, какво иска от него? Когато детето види майка си, какво ѝ казва? При всички тия случаи човек знае как да започне разговора си и какво да каже. Яви ли се пред Бога, той не знае какво да

говори. – Защо? – Смирение се иска от човека. Казано е в Писанието: „Бог се противи на горделивите, а на смирените дава благодат“. Щом отидете при Господа, няма да Му разправяте какви страдания и мъчности имате, нито какви добрини сте направили. Той знае всичко. Той знае целия ви живот с всички подробности. Едно само не знае: искате ли да учите, или не. Ако искате да учите, ще Му кажете с всичкото си смирение, че се радвате на Божия свят и желаете да разберете смисъла на всичко, което ви обикаля. Ще признаете своето невежество и ще пожелаете Бог да ви даде светлина да учите, да виждате и разбирате нещата. Това не става изведнъж, но постепенно. Бог ще погледне към вас и ще разбере искрени ли сте, или не. Ако погледът ви е устремен надолу, Той ще ви остави дълго време на земята. Ако погледът ви е устремен нагоре, Той ще разбере, че имате искрено желание да изучавате Неговите пътища. Както и да ви погледне, не се страхувайте от Него. Чакайте с търпение, докато ви отговори и ви изпрати най-добрите условия, най-големите блага.

Обаче докато дойде това време, вие трябва да бъдете готови да минете пълно разтърсване. Това значи да се намери човек в положение, като че светът се е свършил. След това ще дойде великото посвещение, наречено още „ликвидиране на кармата“. Това значи придобиване на Любовта, която сваля оковите на неговия ум и на неговото сърце. Освободи ли се човек от оковите, които са го ограничавали, той се вижда вече обиколен от своите братя и сестри, които са му помагали. Това е действителност, а не сън. За онзи, който живее едновременно и в този, и в онзи свят, това е действителност. За онзи, който живее само на физическия свят, това е сън. Има ли нещо вярно в сънищата? Някой сънува, че е богат. Като се събуди, вижда, че е беден. Друг пък сънува, че е учен. Като се събуди, пак остава невежа, какъвто е бил и по-рано. Друг пък е болен, но сънува, че е оздравял. Като се събуди, усеща, че е по-добре, постепенно върви към оздравяване.

Идеите, върху които сега ви говоря, не са в противоречие с вашите знания. Когато професорът обяснява на студентите въпросите от висшата математика, те не влизат в противоречие със знанията, които са придобили в отделенията. Това, което ученикът е научил по смятане в отделенията – събиране, изваждане, умножение, деление, влиза и във висшата математика. Опитностите, които човек е минал в живота си, непрестанно функционират в целокупния живот. Следователно състоянията, през които човек е минал в живота си – детство, юношество и зряла възраст, непрестанно се повтарят през всичкото време, докато той е на земята. Той може да е стар, но често се проявява ту като дете, ту като юноша, ту като възрастен. Като остарее, човек иска да се върне в младостта си, да стане отново млад. Физически той не може да стане млад, но по

състояние, по вътрешно разположение може да бъде млад. Иска ли и физически да стане млад, той непременно трябва да мине през смъртта. И наистина, старият предпочита да умре и отново да стане млад, отколкото да живее и все повече да остарява.

Сега, като казвам, че старият трябва да умре, за да стане млад, това не се отнася до идеите. За да се възприемат от умовете на хората, идеите не трябва да остаряват. Под думата „идея“ ние разбираме само онова, което никога не остарява. При сегашните разбирания на хората стар човек е онзи, който е отживял времето си, който не мисли отново да става млад. Да се върнем пак към думите „татко“, „баща“ и „отец“. Светският човек има татко, духовният – баща, а Божественият – Отец. Това са три принципа, върху които почиват отношенията в човешкия живот. Значи, който живее на физическия свят, той има татко и майка; който живее в духовния свят, той има баща; който живее в Божествения свят, той има велик Отец, създател на всичко в света. Този човек е дал ход на Божественото в себе си. Той се е предал на служене на Бога – най-високото състояние, до което човек може да достигне.

Мнозина искат да прескочат различните стадии на живота, да прескочат грижите на земния живот и да влязат направо в духовния – при ангелите. Това е толкова възможно, колкото е възможно за детето от първи клас да отиде между студенти и да изучава тяхната наука. Колкото и да е способно и развито, това дете не може да следва науката, която се преподава в университета. За да изучава университетската наука, това дете трябва да има диплом за завършен гимназиален курс, да има знанията на студентите. Следователно има стъпала в живота, през които всеки човек трябва да мине. Много от окултните ученици са пропадали в знанията, в разбиранията си и затова трябва да учат, да издържат своите изпити. Като не разбира дълбоките причини на нещата, някой казва, че като се помоли, Бог веднага му отговаря. – Това е общо твърдение. Всякога не е така. Има хора, които не се молят, а Господ ги слуша. Не е достатъчно само човек да се моли, за да го слуша Господ. Да се говори така, това значи да се качи човек на пиедестал и оттам да гледа на нещата. – Не, човек трябва да слезе от своето високо положение и като дете да се моли на Бога. Защо човек трябва да се моли на Бога и защо Бог трябва да го слуша? – Кога човек не трябва да се моли? – Когато направи някаква грешка, човек не трябва да се моли. Тогава той трябва да се заеме с изправяне на грешката си. Щом изправи грешката си, той трябва да се моли, да му изпрати Бог повече светлина, да не повтаря същата грешка. Ще изправиш грешката си, за да не се изложиш пред Висшия свят и пред хората. – „Ще ме слуша ли Господ?“ – Ще те слуша само ако се оставиш напълно в Неговите ръце.

Коя е причината, че Бог някога само слуша човека и отговаря на молитвата му? Представете си, че един човек се дави в една дълбока река. Ти минаваш покрай реката, виждаш давящия се и веднага се обръщаш с молитва към Господа: „Господи, помогни ми да спася давящия се!“ Той веднага ще ти изпрати сили, условия, да го спасиш. Ти влизаш в реката, хващаш давящия се и го изваждаш от водата. След това казваш: „Едва се помолих на Господа и Той ме послуша“. – Да, Господ те послуша, но не заради тебе, а за онзи, който се давеше. Като не знаеш причината, защо си получил отговор на молитвата, невидимият свят казва, че ти си придаваш голяма тежест. Бог обича този, който се дави, и ти казва: „Ако спасиш давящия се, и на тебе ще помагам“. – „Ама освен мене нямаше друг, който да изпълни тази работа.“ – Който е готов да изпълни волята Божия, него Бог слуша и на него отговаря.

Представете си, че една Божествена мисъл минава през ума ви. Какво трябва да направите с нея? Ще ѝ дадете възможност да се реализира. Щом я реализирате, Бог ще ви слуша, ще отговаря на молитвите ви. Не я ли реализирате, Той няма да ви слуша. Речете ли да искате богатство, сила, знание, молитвата ви няма да бъде приета. – Защо? – Защото невидимият свят знае, че ако вашите лични желания се задоволят, възвишените мисли и желания, които Бог е вложил у вас, ще останат на заден план. Възвишените мисли и желания на човека се задоволяват по-скоро, отколкото личните. Изучавайте живота, наблюдавайте пътищата, през които хората минават, за да си обясните защо едни хора се молят, но молитвата им не се приема; защо други хора се молят и молитвата им се приема и най-после, защо трета категория хора не се молят, а въпреки това работите им се уреждат.

Сегашните хора търсят щастието. – Защо? – Защото щастието подразбира цъфтене. Всеки иска да цъфне, да завърже плод и плодът да узрее. Плодовете на живота зреят под влияние на лъчите на Любовта, която носи живот, радост и веселие. Всички хора искат да бъдат обичани. – Защо? – За да получат нещо от плодовете, които зреят при Любовта. Вътрешната нужда на човека да бъде обичан показва, че той търси живота. Ние знаем, че Любовта носи живота. Изобщо, Любовта включва в себе си истина, свобода, щастие, живот.

Следователно, когато човек разбере свободата, истината, щастието и живота, той се намира вече в областта на великата Любов. Какво по-голямо щастие за човека от това да обича някого, без да го ограничава? Обичайте човека така, че той да се чувства свободен, щастлив, пълен с живот и потопен в простора на Истината. Човек може да бъде щастлив само когато е свободен. Вън от свободата никакво щастие не съществува. За да придобие щастието, човек трябва да мине през физическия свят, който

неизбежно носи страдания. – „Не може ли без страдания?“ – И без страдания може, но живот без страдания е живот без опитности. В бъдеще, при други условия на живота, възможно е да няма страдания, но днес, при сегашните условия, при сегашното развитие на човека, страданията са метод, предвиден от самата природа.

Един американски студент отишъл при един виден професор по философия и му казал: „Господин професоре, искам да ми препоръчате един кратък, няколкомесечен курс по философия“. Професорът се замислил и му отговорил: „Млади приятелю, има курсове по философия, които продължават няколко години; има и шестмесечни курсове. В заключение на това, ето какво ще ти кажа: Когато Бог иска да създаде тиква, нужни Му са само шест месеца. Когато иска да създаде дъб, нужни Му са 100 години“. Философия, придобита за шест месеца, представлява тиква. Философия, придобита в продължение на няколко години, представлява солидна основа, върху която човек може да гради живота си. Живот без страдания е живот на тиквата. Живот със страдания е живот на стогодишния дъб. Като погледнете кората на този дъб, вие четете по нея изпитанията, през които той е минал. Бури, ветрове, стихии са напукали кората на дъба, но той мълчи, не се оплаква от страданията си. От големите страдания дъбът е придобил големи знания. Той знае козметика, разбира от бояджийство и затова всяка година боядисва листата си, прави ги зелени. Ако дъбът нищо не говори за страданията си, колко повече това може човек да направи. Добре е човек да има търпението и устойчивостта на дъба. Да прекара цели 100 години със заровена глава в земята, това говори за голямото търпение на дъба, за неговата голяма устойчивост.

Като говорим за великата Любов, мнозина се страхуват да не би тя да измести човешката любов. – Не, при идване на великата Любов у човека човешката любов ще се освободи, ще се разграничи, ще може свободно да се проявява. Ето защо, когато Христос казва на учениците си, че който не се отрече от баща си и от майка си, не може да Го последва, Той има предвид отричането на човека от онзи ум, който търси охолан живот, от онова изопачено сърце, което всякога ще го спъва. Щом се отрече от своя изопачен ум и от своето изопачено сърце, човек ще влезе в пътя на великата Любов, която носи щастиято. „Който се отрече от баща си и от майка си, от братята и от сестрите си, както и от своя живот, той ще приеме стократно в бъдещия вечен живот“. Бъдещето започва вече да се реализира.

Сега, някои ще кажат, че не се нуждаят от братя и сестри и лесно могат да се откажат от тях. – Това е стара философия. Според новата философия на живота отношенията на хората едни към други са такива, каквито са отношенията на Бога към тях. Значи, каквото е отношението на Бога към

човека, такива трябва да бъдат и неговите отношения към хората. Това подразбира нов живот, нова култура. Как ще обичаш човека, ако не го погледнеш чрез очите на Бога? Бог носи в ума и в сърцето си всички души. Той иска да ги повдигне, да им даде знание, Мъдрост, да вложи в душите им свобода, Истина и живот, да ги направи щастливи. Той държи в ръцете си всички блага, които е предвидил за хората, и чака времето да ги даде. Казано е в Писанието: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичкото си сърце и с всичката си сила! Да възлюбиш ближния си като себе си!“ Христос казва още: „Любете враговете си!“ Това са три закона, три степени, три прояви на Любовта, които се намират в известно отношение помежду си. Ако не люби Бога, човек не може да люби ближния си, а още повече той не може да люби врага си.

И тъй, човек първо трябва да люби Бога, после – ближния си и най-после – своя враг. Тези отношения образуват кръг, в средата на който се намира Любовта. Тя дава храна на живота. Истината, посадена в живота като в почва, дава условия на свободата да покълне, да изкара своите издънки. Който се стреми към свобода, той трябва да се бунтува в себе си, да храни свещен бунт, свещен гняв в душата си, за да разкъса връзките на старото. – Нали е казано, че кротките ще наследят земята? – Силният човек е кротък, а не слабият, мекушавият.

Един проповедник, известен между своите слушатели за добър и кротък човек, чул едного да говори лоши думи за Господа. Проповедникът се приближил до него, ударил му две плесници и го повалил на земята. – „Защо ме биеш?“ – „Да знаеш какво говориш! Бог те създаде, за да мислиш право и всякога да говориш Истината. В мое присъствие не позволявам да се говори лошо за Господа!“ Истината трябва да се говори! Не се ли говори Истината, всеки ще получи това, което му се пада. Дойде ли до Истината, не само човек може да ви удари две плесници, но сам Христос може да направи това.

Един млад момък често говорил лоши думи за Христос. Щом се събирал с другари, първата му работа била да се гаври с името на Христос. Една вечер сънувал, че бил на черква. По едно време той видял, че Христос излязъл от олтара, отправил се към него, ударил му две плесници и го повалил на земята. На сутринта, като се събудил, спомнил съня си и започнал да плаче. Майка му го запитала: „Защо плачеш?“ Той разправил съня на майка си и казал, че предчувства нещо лошо. Наистина, след две седмици този момък умрял.

Какво показва този случай? – Човек трябва да държи съзнанието си будно, да не се колебае във вярата си, да не говори лошо за своя Създател.

Престъпи ли този закон, двете плесници ще дойдат. За да не дойдат плесниците, вие трябва да се пазите от злото. Не се борете със злото, но го избягвайте. Човек трябва да има една свещена идея в себе си за своя Създател, Който внася в него импулс към знание, към свобода, към истина, към красота, към щастие. Всичко може да критикува човек, но дойде ли до Бога, там трябва да се изпълни със свещен трепет и благоговение, със свещен идеал. По това трябва да се отличавате като ученици. И ученикът някога е бил въглен, но сега е диамант. Той е минал и минава през такова налягане, което е в състояние да превърне въглена в диамант. Ученикът се отличава по това, че може да пречупва светлината, както диаманта, вследствие на което придобива вътрешна стойност. Той е твърд като канара. Никой не е в състояние да разколебае неговата вяра и убежденията му. Ученикът има свойствата на диаманта – свети. На неговата топлина и хляб може да се пече. Каквито са свойствата на диаманта, такива са и на ученика. Заради тези негови качества разумните същества го носят на ръцете си, както хората носят пръстени с диамантени камъни. Обаче истинският ученик се крие дълбоко някъде, както диамантите се крият в земята. Има диаманти, заровени на 200 километра дълбоко в земята. Дали вярвате в това, или не, то е друг въпрос. Ако е научен факт, един ден той ще бъде проверен. Важно е да знаете, че ученикът съдържа в себе си свойствата на диаманта. Има ученици, които са излезли вече на повърхността на земята, а други са още в земята, на дълбочина 200 километра. Числата 2, 20 и 200 означават принципът на живота – работа.

Ето защо, за да излезете от дълбочината на земята, в която сте заровени, от вас се иска работа. Това, което всеки човек е заровил в дълбочината на своята земя, представлява неговата душа. Човешката душа, това е диамант, заровен в земята на дълбочина 200 километра.

И тъй, научете се да мислите по нов начин. Новият начин на мислене започва с отричане на аксиомата, че $2+2=4$. Като механическо твърдение, $2+2=4$, обаче по новия начин на мислене $2+2$ не е 4. Числото две представлява женски принцип, а числото четири – мъжки принцип. Значи две жени, събрани на едно място, не образуват един мъж. Като механически процес, 2 и 2 дава 4, но като психически процес, 2 и 2 не е 4. Когато двойката се завърти 4 пъти около себе си във възходяща степен, ще се получи 4, т.е. мъжкият, разумният принцип ще се прояви. Числото четири е закон на еволюция. Следователно, за да се докаже, че $2+2=4$, нужни са ред изчисления. Защото невъзможно е две жени да образуват един мъж. Когато се казва, че Бог извади едно ребро от Адам и създаде жената, това подразбира нещо метафизическо.

Създаването на жената е философски въпрос, за разбирането на който се искат знания. Когато видя Ева, Адам каза: „Това е плът от плътта ми и кост

от костта ми“. Апостол Павел казва, че жената трябва да се подчинява на мъжа, защото е произлязла от него. – Не, жената не е произлязла от мъжа. Това е неразбиране на живота. Всички форми, създадени от Бога, съставят едно цяло. За да дойде до най-високата форма на развитие, човешката душа трябва да мине през всички форми. Във всяка форма тя седи известно време, докато научи нещо. Щом научи необходимото, тя напуска тази форма и влиза в друга, по развитие по-висока от първата. Достатъчно е човек да погледне на този въпрос от положението, на което се намира днес, за да види през какъв красив път е минал. После, като погледне какъв път му предстои да минава, с какви форми да се облича, едва тогава ще разбере красотата и смисъла на живота.

Следователно човек знае нещата дотолкова, доколкото е минал през тях и ги е опитал. Що се отнася до онова, което е над него и което му предстои да мине, той нищо не знае.

Казано е в Писанието, че човек бил създаден по образ и подобие Божие. Това се отнася до първия човек, а не до сегашния. Много време е нужно на сегашния човек, за да придобие образ и подобие Божие. За него това е далечно постижение. Казано е още в Писанието: „Възлюбил е Бог Истината у човека“. Възлюбете и вие Истината, за да бъдете свободни. Истината ще ви направи смели и решителни, да работите за придобиване на свободата си, за да се справите, от една страна с вътрешните мъчности в себе си, а от друга – с външните мъчности. Придобийте ли Истината в себе си, и щастието ще дойде, т.е. щастието ще ви следва. Радвайте се, когато щастието ви следва, когато е зад вас. Ако щастието е пред вас, не се радвайте; не мислете, че сте го придобили. Хиляди години ще го гоните и няма да го стигнете. Това показва, че Истината и свободата трябва да бъдат винаги пред вас, пред лицето ви, а щастието – зад вас, като задна стража. По този начин щастието казва на човека: „Ако ти възлюбиш Истината и свободата, аз всякога ще те следвам, ще ти бъда задна стража. Не ги ли възлюбиш, аз нямам доверие в тебе и не мога да те следвам“.

Щастието е светъл, възвишен дух, който следва само човека на Истината и на свободата. Достатъчно е един път да ви погледне този дух, за да трепти душата ви през цялата вечност. Да бъде човек щастлив, това значи Бог да го е погледнал, да му се е усмихнал. Кратки са тия моменти, но ехото им се отразява във вечността. Млад или стар, всеки човек е минал през тази опитност. Пулсът на неговата душа, която трепти през цялата вечност, говори за този момент.

Велик момент е придобиване на щастието. За ученика този момент е една от задачите на неговия живот. Не е ученик и не може да бъде ученик онзи,

когото щастието не следва, за когото щастието не е задна стража. Не е ученик и не може да бъде ученик онзи, който не държи в душата си идеята за постигане на щастието. Да бъде човек щастлив, защото Бог го е погледнал и му се усмихнал, това осмисля неговия живот.

Да придобие щастието като задна стража в живота си, това е задача на всеки човек.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на 20 юни 1928 г., София, Изгрев.

ОСНОВНА ИДЕЯ

Размишление.

Съвременните хора се натъкват на мъчносмилателни въпроси, за разрешаването на които са нужни здрави зъби, здрава храносмилателна система. Допуснете, че имате една точка, която представя едно семе, или една идея. Ако разглеждате външно семето, вие имате известна представа за него, но това е механическо знание. Какво е всъщност семето, не знаете. За да разберете естеството на семето и силите, които крие в себе си, трябва да го посадите в земята. Според силите, които съдържа, семето ще използва благоприятните условия, които му се дават. Същият закон се отнася и до човека. Ако не е поставен при условия да прояви своите вътрешни възможности, човек не може да се познае. Някой минава за безстрашен, а всъщност носи голям страх в себе си. Като се натъкне на най-малкото външно изпитание, той проявява страх и тогава вижда, че е страхлив. Докато не се справи с вътрешния си страх, човек не може да бъде смел и безстрашен. Каква сила ще развие човек, ако се страхува да яде, за да не разстрои стомаха си? При този страх той всякога ще бъде слаб и немошен. Каквато храна да му дават, той ще я разглежда, ще мисли, да яде ли от нея, или не, как да яде и т. н. Обаче, каквато храна да дадете на здравия човек, той ще яде с разположение. Той разчита на стомаха си и не се страхува. Достатъчно е храната да бъде чиста, за да яде сладко и с разположение. Здравият и разумен човек е силен. Той минава за герой. Ние вземаме думата „герой“ в широк смисъл. Истински герой е онзи, който се справя лесно с условията и разумно ги използва.

Всяко семе, поставено при благоприятни условия, може да расте и да се развива; ако условията не са благоприятни, то не може да расте и започва да гние. За да расте, семето трябва да взема нещо от почвата и от въздуха. В този смисъл, вземането има отношение към растенето. Ако не взема, човек не може да расте. Обаче, след вземането иде процесът на даването. Между човешката душа и природата става правилна обмяна само тогава, когато човек спазва процесите на вземане и даване. Не ги ли спазва, настъпва процесът гниене. С други думи казано: Когато човек няма една основна идея в себе си, той се излага на разрушаване, на гниене. Както семето не може да се развива без зародиш, така и човешката душа не може да се прояви без основна идея. Значи, зародишът представя основната идея, която организира нещата. Без основна идея човек не може да разбере живота, нито да го осмисли. Ако го запитате, защо е дошъл на земята, той

казва: Бог знае. Че Бог знае нещата, това е факт, но и човек трябва да се стреми, да знае това, което е в неговите възможности. Щом учителят знае повече от ученика си, последният трябва да се стреми да придобие знанието на учителя си. Какво ще кажете за ученик, който не учи и мисли, че щом учителят има знания, той не трябва да учи? Този ученик е мързелив и не мисли право. С помощта на метъра определяме дължината, широчината и височината на предметите, но той сам не прави измерванията. Човек движи метъра и мери. Следователно, Бог знае всичко, но и вие трябва да учите, да придобивате знания. От вас зависи, колко знания ще придобиете. Майката знае, че детето е гладно, но колко ще яде, каква е степента на неговия глад, това знае само детето. Нуждата от храна е обща за всички, но количеството ѝ се определя от възрастта на човека и условията, при които се намира. Малкото дете приема малко храна; младият момък и младата мома употребяват повече храна, а старият човек се нуждае от малко храна. Каквато е нуждата на човека от храна, такава е нуждата му и от основна идея.

Страшно е положението на човек, който няма основна идея. Той се излага на пълно разкапване или гниене и в умствено, и в сърдечно, и във физическо отношение. Той започва да се разлага и да мирише. За да не изпада в това положение, човек трябва да държи в ума си поне една основна идея, в сърцето си – едно основно чувство и в тялото си – една основна постъпка. Някой изпразва сърцето си от всички чувства и като се отчае от живота, казва: Никой не ме обича. Той не говори истината. Има Един, Който при всички условия в живота ви е с вас и ви обича. Понеже целият свят е Негов, Той ви обича чрез растенията, чрез животните, чрез мушиците даже, чрез хората и т. н. И най-малката любов е в състояние да повдигне духа на човека. Дръжте в ума си идеята, че Бог е Любов, за да запазите през целия си живот по една основна идея в ума си и по едно основно чувство в сърцето си. Всяка основна идея е Божествена. Следователно, дали е малка, или голяма, не е важно. Божествените идеи са творчески. Те внасят в човека живот, радост, светлина и свобода. Божествените идеи са вечни, а човешките – кратковременни. Божествените идеи водят към завършени процеси, а човешките – към незавършени. Да има човек основна идея, това значи, да е непоколебим във вярата и в убежденията си. Тя е канара, на която той всякога разчита. Каквото и да му се говори, той остава верен на своето убеждение. Никой не е в състояние да го разубеди в съществуването на Първата Причина, в съществуването на Великата Разумност в света. Който признава съществуването на Първата Причина, той вижда ясно нещата; той има очи и уши, вижда и чува всичко, което го окръжава и което става около него.

Представете си, че се срещат двама души: единият е сляп и глух, а другият

– с отворени очи и уши. Първият твърди, че няма слънце, че любов не съществува, че всичко е мрак и тишина. Вторият го опровергава. Той казва, че слънцето изгрява и залязва, осветява цялата земя и хората, животните, растенията се радват на светлината му, обичат се помежду си. Да отричаш мъдростта и светлината, това значи, да страдаш от умствена слепота; да отричаш любовта и живота, това значи, да страдаш от сърдечна глухота. Правете опити, да усиляте светлината на вашия ум и топлината на сърцето си, да виждате ясно нещата, за да не изпадате в заблуждения, в каквито се намират слепият и глухият. Колкото повече семена сте поселили в градината на вашия ум и на вашето сърце, толкова по-добри резултати ще имате. Всяко семе ще даде добри, сладки плодове. Какво представят семената, които посявате във вашата градина? Това са добрите постъпки, които всеки човек може да направи.

Представете си, че някой учител или професор отива на работа и вижда на пътя, че един кон е паднал на земята от голямата горещина. Какво трябва да направи този професор? – Да се спре пред коня и да му даде малко вода да пие. И на умиране да е, конят ще благодари за направената му услуга. В дадения момент той страда като човек. Ако професорът продължи пътя си, без да обърне внимание на коня, той е човек без идея. За свое оправдание, той ще каже, че бърза, че не е негова работа да се занимава с падналия кон. Никакви оправдания не го извиняват. Щом няма кой да помогне на коня, професорът е длъжен да се спре и да му даде поне малко вода. Който влиза в положението на всички живи същества и им се притича на помощ, той е човек с идея, на него може да се разчита. Както искате хората да ви помагат, така помагайте и вие. Не казвайте, че това е кон, крава, вол, магаре, че те не страдат като човека. Има животни, на които съзнанието е по-високо от това на някои хора, поради което минават през големи, интензивни страдания. Някой мисли, че страданията му са големи и постоянно се оплаква. Питам този човек: Излизала ли е кървава пот от порите ти, както на Христа? Няма човек в света, който да е минал през по-големи страдания от Христовите. Мнозина са бити, текла е кръв от носа, от главата, от устата им, но, въпреки това, те не са познали още страданието. Когато човек се изкачва на високи планински върхове, от носа му тече кръв, но той не страда. Колкото по-нагоре се качва човек в духовния свят, толкова по-интензивни са страданията му. Най-после той дохожда до една област, дето страданията изчезват. Там страданията се превръщат в радост. Това показва, че неорганизираните сили се организират.

Каква е целта на страданието? – Освобождаване на човека от нечистотиите, от неорганизираните енергии. Казвате, че някой ви мъчи. Защо ви мъчи? – За да ви освободи от нечистата материя, която се е събрала в някоя част на

организма ви. За да извлече нечистата материя от тялото ви, той си служи с рог. Казвате, че този човек е лош, че ви мъчи. Обаче, щом излезе нечистата материя вън, състоянието ви се облекчава и мъчението ви напуска. Радвайте се, че сте се освободили от нечистотите си. Капка по капка излиза нечистата материя, но, вместо нея, отвън иде нова, жизнена сила, която обновява и повдига. И новата енергия иде по малко, както и любовта. Колкото и да обичате някого, не отваряйте сърцето си изведнъж, да не изтече всичката ви любов навън.

Помнете: който отваря сърцето си за някого и проявява всичката си любов към него, той прави престъпление. Искате ли да дадете на възлюбения си от своята любов, давайте му капка по капка. Същият закон се отнася и към идеите. Искате ли да проявите идейния живот, изнасяйте навън една по една идеите си. Само по този начин те растат и се развиват правилно. Изнесете ли ги изведнъж навън, в скоро време ще почувствате известна празнота в себе си. При това, започвайте от най-малките си идеи и постепенно вървете към големите. Като работите по този начин, ще видите, че имате условия за проява на всяка ваша идея. Някой се страхува, че като изнесе идеите си навън, няма какво повече да работи. Не е така. Работа има за всички и за цялата вечност. Вижте, какво прави диригентът. За да състави оркестър, той събира различни музиканти и на всички дава съответна работа. Даже и тъпанджията е необходим. Тъй щото, ако няма с какво да се занимавате, вземете тъпана и бийте върху него – все ще излезе нещо. – Може ли всеки да удрия на тъпана? – За вярващия всичко е възможно.

Да се говори за възможностите на живота, това значи, да имаме предвид великата разумност. Само разумният може да постигне, каквото желае. За неразумния нещата са отчасти постижими. Благодарение на различието, което съществува между разумния и неразумния, между тях се явява спор. Разумният приема съществуването на разумността в света; неразумният не я признава. Той казва, че разумността е резултат само на човека, а не на някакво Велико начало. Разумният приема съществуването на Бога, а неразумният Го отрича. Неразумният е горд, той възприема само онези идеи, които отговарят на личните му интереси. Неразумният отрича и любовта. Като се говори за нея, той казва, че не може да обича всички хора. Всъщност, човек по-лесно може да обича Цялото, отколкото неговите части. В Цялото влизат всички хора. Следователно, като обичате Бога, ще обичате всичко, което Той е създал. Когато обичате човека, вие обичате целия човек, а не само една или две неговите части.

Задачата на всеки човек е да се проникне от любовта и да знае, че в него се крие възможността да обича всички. Ако житното зърно храни цялото

човечество, защо човек да не е в състояние да обича всички? Не стои ли човек по-високо от житното зърно? Достатъчно е да се пробуди съзнанието му, за да разбере, какви сили и възможности се крият в него. Който има пробудено съзнание, той е ученик на новото учение; той е завършен тип. Докато не е дошъл до това положение, той пада, става, плаче, радва се. С една дума, той изучава себе си и своя ближен. Ето защо, когато говорим за човека, ние го изучаваме. Когато говорим за Бога, ние вярваме в Него. Следователно, вярвайте в Бога, а човека изучавайте. Ако вярвате в човека, преждевременно ще се обезверите.

Като ученици, пазете правилото: за да не се обезсърчавате и обезверявате в човека, първо го изучавайте, а после вярвайте в него. Започнете първо със знанието, а после ще дойдете до вярата. Това е едно от правилата на новото учение. Това е един от методите на Божествения свят.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

34. Лекция от Учителя, държана на
22 юни, 1928 г. (VII г.) София – Изгрев.

Начало: 05:00

ЕЛИПСА И ПАРАБОЛА

Т. м.

Като ученици на окултна школа, или по-право, като ученици на Истината, вие се нуждаете от такава наука, между явленията на която да съществува вътрешна, разумна връзка. Тази наука ще ви направи свободни. Свободен човек е онзи, който има една връзка в живота си. Тази връзка не е нищо друго, освен път, посока на неговото движение. Посоката, пътят, по който човек се движи, представлява връзката му с живота. Същото може да се каже и за всяко небесно тяло. Всяко небесно тяло се движи из пространството, но движението му се определя от неговата връзка. Движението на небесните тела в нашата слънчева система се определя от връзката им със слънцето. Движението пък на слънцето се определя от връзката му с друго слънце. В самото движение няма никаква разумност. Разумността се крие зад движението. За пример, когато краката на човека се движат, те не съзнават това действие, но зад движението, зад действието седи разумна сила, която го направлява. Дали краката, ръцете, очите, устата, или цялото тяло се движи, зад всяко движение седи разумна, съзнателна сила, която го направлява. Защо се извършва известно движение, може да не знаете, но зад него седи разумна причина, която има строго определена цел и намерение, за да стане това движение.

Като ученици, които сте изучавали геометрия, вие познавате фигурите елипса и парабола. Вие сте изучавали тия фигури, изучавали сте и ред теореми върху тях, доказани по математически и геометрически начин, но те крият в себе си идея, която малцина разбират. Ония учени, които са създали геометрията, разбират вътрешния смисъл на всички геометрически знаци, фигури и тела. Кръгът е завършена фигура, т.е. той представлява завършено действие, което може да бъде съзнателно, а може да бъде и механическо.

Какво представлява механиката? Какво нещо са механическите действия? Всички разумни процеси, които са завършени вече, се превръщат в механически. Такива процеси има в свиренето, в пеенето. За пример, едно дете започва да учи музика. То взима цигулката в ръце и свири година, две, три, десет. На първо време то следи всяко движение на ръцете си, следи нотите, знаковете – всичко в него е съзнателно. Обаче от дълго свирене той става голям виртуоз и започва да свири механически. Ръцете му се движат механически по инструмента, без да мисли за тях. Това механическо

движение на ръцете е завършената дейност на едно разумно същество. Зад механическото движение на ръцете се крие разумна, съзнателна дейност на разумно същество. Движението на часовника е несъзнателен, механически акт, но зад него се крие дейността на едно разумно същество – часовникарят.

Следователно елипсата, като завършено действие, представлява един механически акт, зад който седи разумността. Параболата, като незавършено действие, представлява акт, разумността на който присъства в самия него. – Защо? – Защото това действие е още в процеса на своето създаване. Щом нещо е създадено вече, то се извява навън, като механическа проява, а разумността седи зад него. От това гледище параболата представлява разумен процес, за завършването на който могат да минат и милиони години. Всяко тяло, което се движи по пътя на параболата, има свое предназначение. Кое положение бихте предпочели: процесите във вашия организъм да бъдат завършени, както в елипсата, или незавършени, както в параболата?

Красотата на живота седи в незавършените процеси. Щом една работа се завърши, тя става механическа. Музикантът разучава едно парче. Докато е ново, докато го учи, той е доволен, идея има в себе си. Щом го научи, изсвири го 1–2 пъти и престава да го свири, иска нещо ново. Същото се забелязва и при яденето. Докато не си се нахранил още, приятно ти е да ядеш. Щом се нахраниш, слагаш чинията настрана, искаш нещо ново. Детето обича играчките си, радва им се, докато са нови. Щом остарее, то ги захвърля настрана. – Защо? – Защото всичко в тях му е познато.

Всички хора търсят новото в живота. Те се стремят към новото, като към незавършени процеси, чрез които могат да се проявяват. Всеки незавършен процес дава възможност на човека да мисли, да работи. Казвате: „Ако даден незавършен процес представлява някаква каша, пак ли трябва да се стремим към него?“ – Зависи каква е кашата. Има каши, които могат да се ядат; има каши, които съдържат отрова и не могат да се ядат. Какви по-опасни каши можете да си представите от тях, които се приготвят от месо? Те съдържат отрови, които постепенно разрушават човешкия организъм. Когато препоръчват растителната храна пред месната, целта е организмът да се запаси от отровите, които приема чрез месото, а не толкова да не страдат животните. И да не се колят, животните пак умират, пак стават банкет на по-нискостоящите от тях. Когато хората умират, били те учени, философи, царе, владци, все ще устройат банкет на милиони малки същества. Ще страдат ли хората тогава? Напротив, те трябва да се радват, че минават от завършен в незавършен процес.

Кои процеси са завършени и кои – незавършени? Еднообразието, повтарянето представлява завършен процес на нещата. За пример, какъв смисъл има в честото повтаряне на стиха „Бог е Любов“? Не е достатъчно човек да изговаря този стих, но той трябва да го живее. В изявяване на Любовта като незавършен процес е смисълът на живота. Всяка форма съдържа известна сила в себе си, която може да бъде механическа, т.е. завършена и разумна, т.е. незавършена. Когато силата завърши своето действие, тя механически се повтаря. Това механическо повтаряне създава еднообразие в природата. Ако не може и не знае как да се храни, човек ще дойде до положение да механизира и процеса на яденето. Щом го механизира, той е изгубил вече една от красивите страни на живота. Всички явления в природата са разумни. Истински ученият, просветеният човек осмисля процеса на яденето, на дъвкането и идва до научни изводи. Той знае, че като дъвче на лявата си страна, ще има един резултат; като дъвче на дясната си страна, ще има друг резултат. Разумният човек осмисля всички явления.

Съвременните учени четат и изучават различни басни, но не се спират върху техния вътрешен смисъл, който може да ги ползва в живота им. За пример, в баснята „Петел и лисица“ се говори за един красив, напет петел, който намерил парче сирене и за да го изяде спокойно, от никого несмущаван, той се качил на едно дърво. Отнякъде го видяла лисицата и бързо се отправила към него. Спряла се под дървото и започнала да го хвали, да го обсипва с ласкави думи: „Бре, петльо, какъв си красавец, каква царска премияна имаш! Като тебе друга птица не съм видяла. Я попей ми малко, да чуя гласа ти! Слушала съм за тебе, че голям певец си бил“. Петелът погледнал самодоволно към лисицата, отворил уста и закукуригал. Той забравил, че в устата си държал парче сирене. Това чакала лисицата. Сиренето паднало на земята и тя бързо го нагълтала. – „Голям простак е този петел“ – си помислила лисицата. После погледнала нагоре към петела и му казала: „Добър певец си, петльо. И друг път пак ще дойда да ми попееш“. – „Дано бъда по-умен тогава, първо да опитам сиренето, а после да пея“ – отговорил петелът.

Какво представляват петелът и лисицата в живота? Петелът представлява човек идеалист, който с мислите си хвърчи в небесата. Лисицата представлява материалист, който има обикновени, материалистични схващания за живота. Когато материалистът срещне някой идеалист, той започва да го хвали, че слушал добри отзиви за неговото пеене, за неговата красота и разумност. Поласкан от думите му, идеалистът отваря уста и започва да пее. Обаче в този момент сиренето пада от устата му, а материалистът го сграбчва и казва: „Голям глупец е този човек!“ Едва го похвалил и той отваря уста да пее. Парчето сирене, за което

материалистът се лакоми, представлява къща, пари, ниви, лозя и др. Идеалистът пее навсякъде, но качи ли се веднъж на дървото, той не трябва да слиза от него. Дървото, на което петелът се е качил, представлява живота. Щом се качи на това дърво, идеалистът трябва да бъде умен, да не се поддава на ласки и похвали. Подаде ли се, сиренето му ще падне на земята, където материалистът живее, и последният ще го грабне. Петелът стои по-високо от лисицата. Неговият простор е по-широк от нейния.

Мнозина поддържат мисълта, че човек не трябва да бъде идеалист. С други думи казано: Човек не трябва да бъде петел. – Ако не е петел, лисица ли трябва да бъде? Коя форма е за предпочитане: формата на петела, или на лисицата? Ще кажете, че не предпочитате нито една от тях, но искате да бъдете човек. Обаче има човек-петел и човек-лисица, т.е. идеалист и материалист. Материалистът се движи в елипса, в кръг. Той е човек на завършените процеси. Като го запитат какво иска, той казва: „Аз търся нещо определено, нещо завършено, което мога да видя, да пипна и да разбера“. Диамантът, за пример, е завършил процеса на своето развитие и се е скрил дълбоко в земята. Като го извадят оттам, хората го шлифват и поставят на короната на някой цар, на някоя царица или на пръстените на млади моми и момци. Обикновено пръстен слагат на човек, когото назначават на служба или когато млади моми и момци се женят. И тъй, материализмът представлява съвкупност на завършени, разумни действия от миналия живот на човечеството. Тези действия, именно, представляват пособия за работа, за насърчение на човека към незавършени процеси. Незавършените процеси са процеси на бъдещето. – „Как ще свършим с живота си?“ – Както свършвате с яденето, с ученето и т.н. Сядаш да ядеш и щом се нахраниш, казваш: „Свърших“. – Какво свърши? – Яденето. След 2–3 часа пак ще ядеш. У човека има един бирник, който излиза на всеки 3–4 часа и го застава да плаща. Имаш, нямаш, на бирника ще платиш. Как си представяте бирника? – Той не е нищо друго, освен човек, който обира хората. Той не е ангел, но хората доброволно му се подчиняват. Гладът е бирник. Той е неизбежен процес в природата, който служи като закон за уравновесяване на силите в завършените процеси. Докато е на земята, човек всякога ще има страдания. Защо е създадена земята? На този въпрос всеки може да си отговори, че земята е създадена заради него. Какво представлява земята? – Каквото е главата на човека, такова нещо представлява и земята за него. В главата се крият всички богатства, с които човек може да разполага. Който навреме може да се ползва от тия богатства, той ще придобие Божиите благословения. За да извади богатствата от своя ум и да се ползва от тях, човек трябва да има връзка с Първата Причина на нещата, а оттам и със своите ближни. Хората са подбудителна причина. Те взаимно си влияят и един-друг се подтиква към работа. Тази е причината, която застава хората да се кооперират, да

образуват домове, общества. Българите казват: „С един камък къща не става“. Значи с една мисъл, с едно чувство, с едно действие работа не става. С един ум, с едно сърце, с една воля процесите не се завършват. Хиляди умове и сърца трябва да се съединят в едно, да действат заедно, в една посока, за да имат някакъв резултат. Дейността на всички хора трябва да бъде насочена към един център – към Бога. Той е извор на всички възвишени мисли, чувства и действия, които осмислят живота.

Сега, за да извади богатствата на своя ум, човек се нуждае от светлина. Има ли светлина, той може да слезе и в най-голямата дълбочина на своята земя – на главата си, и да извади богатството, което е скрито в нея. Светлината е пособие, инструмент, с който човек слиза в дълбочината на своята глава и разкопава пластове, да търси в нея злато и скъпоценни камъни. Златото е завършило своето развитие. То е съставено от два елемента, от две вещества, така тясно свързани, че го правят хомогенно. Всъщност златото не е хомогенно тяло, но съвременните химици и до днес още не са успели да го разложат. От гледището на окултната наука процесът, през който златото е минало, е завършен, разумен процес, в който са взели участие два живи елемента. Тази е причината, поради която златото не се окислява и минава за благороден метал. Във всички елементи, които се окисляват, процесите не са завършени.

Следователно, докато човек се окислява, докато се тревожи, процесите на неговия живот не са организирани, т.е. не са завършени. Човек може да има много незавършени процеси в себе си, но покрай тях трябва да има и някои завършени. Завършените процеси у човека представляват неговото верую и убеждение, както и неговите идеи. Човек без идея, без верую, без убеждение, без идеал, живее в незавършени процеси. Всички експлозии, които причиняват страдания и нещастия на хората, стават все в незавършените процеси. Ние трябва да поставим основата на своя живот върху завършените процеси, за да работим съзнателно и с незавършените.

Кои процеси са завършени и кои – незавършени? Радостта е завършен процес, а страданието – незавършен. Като се радва, човек събира плодовете на своята работа. Докато страда, той не знае какво му носи страданието. Щом изяде плода, човек трябва да посади семките в земята, за да очаква след години друг завършен процес. Който не седи, той не може да се радва. Завършените и незавършените процеси осмислят живота. Завършените процеси осмислят физическия живот, а незавършените – вътрешния, идейния, т.е. духовния живот. Ето защо, човек живее или със старата философия, с философията на временното, на преходното в живота, или с новата философия на идейното, на вечното. Мнозина отричат идейния живот, понеже бил живот на мечти, на илюзии. – Смисълът на живота се заключава, именно, в мечтите. Човек живее,

докато мечтае. Престане ли да мечтае, престава и животът. Докато мечтае, човек има стремеж да работи, да предприема, да върши велики дела. Щом престанат мечтите, човек казва, че това няма смисъл, онова няма смисъл, и мисли само за смъртта. Той казва: „Няма за какво повече да се живее, освен за черната земя“. Започне ли да разсъждава така, този човек става вече материалист. Той иска да каже, че не може повече да бъде петел, не може да се занимава с незавършени процеси. Значи той иска да бъде лисица. Хората умират, за да разберат защо живеят. Нещата се изучават в техните противоположности. Смисълът на живота се разбира чрез смъртта; чрез сиромашията човек познава смисъла на богатството, на богатата, които му са били дадени, без той да ги е оценил. Щом вземат богатството на човека, умът му започва да просветва. Тогава той разбира, че не е използвал богатството си, както трябва.

Като изучавате живота, ще видите, изобщо, че някои хора не са доволни от това, което имат. Богатство имат, не са доволни; знание имат, не са доволни; здраве имат, пак не са доволни. Слушате някой да казва: „Глава имам, но защо ми е тази глава? Главата ми не е на място“. – На място е главата ти, но трябва да работиш, да учиш. Преди няколко дни дойде при нас един религиозен човек от Рилския манастир и започна да разправя, че търси управителя на фараоновия дом – Пентефри. Имал да върши някаква работа с него. Казвам му, че Пентефри е живял в далечното минало, преди 3–4,000 хиляди години. Защо не го е търсил навремето, тогава да свърши работата си, а го търси днес, когато не е на земята. Ако пък е дошъл на земята, той трябва да знае сегашното му име и така да го намери. Този човек се чуди защо хората не могат да го разберат. – Никой не може да го разбере, защото той живее в своето далечно минало, в завършените процеси. Благодарение на това, той минава за човек, на когото липсва нещо. За такъв човек казват, че дъската му е мръднала. Това не е за присмех. Всеки човек може да изпадне в такова състояние, да преживее нещо от своето минало, което да не съвпада с времето, в което днес живее. За да не изпада в такива състояния, човек трябва да работи. И тъй, размишлявайте върху незавършените и завършените процеси. Завършените процеси са свързани с незавършените. Незавършените процеси за хората са завършени за същества от по-висока еволюция. Затова е казано в Писанието, че възможните неща са за хората, а невъзможните – за Бога. „Невъзможното за човека е възможно за Бога.“ Всичко, което човек не може да направи, Бог може да го направи. Това значи: Дайте възможност на душата си да се свърже с Божия Дух, за да се осмислят незавършените процеси. Само тази връзка е в състояние да покаже на човека знанието на елипсата, като завършен процес, и на параболата – като незавършен. В живота елипсата представлява завършен процес. Когато снесе яйце, кокошката кудкудяка. Кудкудякането

представлява радостта на кокошката. Тя се радва, че се е освободила от едно ограничително състояние, от едно мъчение. Докато снесе яйцето си, кокошката страда, мъчи се. Ако се остави да живее при естествени условия, тя може да снесе най-много 12 яйца на сезон. Щом снесе яйцата си, тя започва да мъти. Обаче откак човек е започнал да отглежда кокошката, той я е поставил при неестествени условия за нея, да снася повече яйца. Чрез своята разумност човек е подобрил външните условия на кокошката, вследствие на което може да снася повече от 100 яйца на сезон. Тя възнаграждава труда и грижите на господаря си, но себе си изтощава, като изразходва много енергия. При всяко снасяне на яйце животът на кокошката е изложен на смърт, както е изложен животът на раждащата жена. Затова Христос казва: „Жена, кога ражда, на скръб е“.

Следователно от Божествено гледище раждането на дете и снасянето на яйце са един и същ процес. Колкото и да е малка кокошката, нейната работа е толкова важна, колкото и работата на разумния човек. Който разбира законите на живата природа, той вижда във всички процеси и явления разумна, съзнателна връзка. Ето защо, чуete ли, че някоя кокошка кудкудяка, знайте, че тя е страдала, мъчила се е и сега се радва, че се е освободила от мъчението си. Ще кажете, че Господ е създал кокошката, че Той знае всичко, има предвид нейните страдания. – Откъде знаете, че Бог всичко е предвидил? Някой казват, че Бог всичко знае; други казват, че Той нищо не знае, а трети дори отричат Неговото съществуване. Как мислят хората за Господа, това зависи от техните възгледи. Лисицата казва: „Реално е само това, което ходи по земята. Всичко, което хвърчи във въздуха, не е реално“. Значи лисицата поддържа една философия, а петелът – друга. Кой от двамата е по-прав?

И тъй, каквото е отношението между петела и лисицата, такова е отношението между ангелите и човека. Щом се говори за ангели, хората казват: „Празна работа е това. Никакви ангели не съществуват. Няма защо да се стреми човек към ангелския свят“. Когато някой ангел се качи на едно дърво и държи сирене в устата си, човек се приближава към дървото и започва да ласкае ангела, да го хвали за добрите му качества. Щом ангелът отвори устата си, да заговори с човека, сиренето пада на земята, човек го взима и казва: „Голям простак е този ангел!“ Ангелът поглежда отгоре и си казва: „Опитай се втори път да дойдеш при мене, да видиш как ще постъпя. Един път можеш да ме излъжеш, но втори път не се лъжа“. – Може ли човек да излъже ангел? В далечното минало Господ изпратил на земята милиони ангели, наречени Синове Божии, да учат и да помагат на по-слабите от тях. Като слезли на земята и видели красивите човешки дъщери, ангелите се влюбили в тях и забравили за какво са слезли на земята. Те се оженили за красивите дъщери на света и останали дълго

време на земята. Бог изпратил други ангели, да видят какво правят другарите им на земята. Те слезли при другарите си и видели, че всички били женени вече. Върнали се при Бога и казали, че другарите им били женени, но се оплаквали от живота си. Господ казал: „Нека останат още на земята, да научат урока си добре“. Съвременните хора страдат, пъшкат, оплакват се от живота. Кой е този, който пъшка и страда у човека? – Това е онзи ангел, който преди хиляди години е слязъл на земята, оплел се е в материята и не може да се освободи. Днес той страда, пъшка, мъчи се, но не може да излезе от гъстата материя, с която се е свързал. Женитбата, това са ония мисли и желания у човека, които са го оплели, които са го свързали с гъстата материя. Тази е причината, поради която човек се лакоми да придобие големи богатства, сила и знания. Той иска всичко да придобие, да стане велик, силен човек, но в края на краищата нищо не придобива. Докато е на земята, човек иска да свърже двата края на параболата, да я огъне, но не успява. Гигантска сила се иска от човека, за да огъне двата края на параболата. Когато някой казва, че има идея, която иска да реализира, това подразбира стремежа на човека да огъне параболата. За физическия свят това е невъзможно. Наистина, като изучавате съвременните науки – естествените науки, математика, геометрия, навсякъде виждате завършени процеси. В завършените процеси действа механиката. Щом е така, завършените процеси не могат да бъдат идеални. Път ли се строи, къща ли се гради, все ще има някакъв недостатък. Завършените процеси, като механически, винаги се отличават с някакъв недостатък. Сега, като знаете това, благодарете, че половината от процесите на вашия живот са незавършени. Благодарете, че животът ви представлява отворен кръг, а не елипса. Благодарете, че имате зъби, с които дъвчете храната си. Благодарете, че имате очи, с които виждате изгряването на слънцето. Благодарете, че имате възможност да четете книги и да размишлявате по тях. Благодарете, че имате приятели, с които можете да се разговаряте. Благодарете за всичко, което ви е дадено и което можете да направите. Това са малки завършени процеси, които отварят пътя към незавършените. Като погледнете към небето, осеяно с множество звезди, казвате: „Какво ли се крие там?“ И като не можете да си отговорите, вие се отчайвате, мислите, че никога няма да проникнете в живота на небето. – Няма защо човек да се отчайва. Достатъчно е всяка вечер да наблюдава звездите, да ги изучава, за да се свърже с тях като с живи, разумни същества. Така той ще разбере, че между звездите и него съществува известно отношение. Само така той ще разбере, че между всички явления в природата съществува тясна връзка. Щом се убеди в това, животът му се осмисля и придобива известна красота.

Защо страдат хората? – Защото се натъкват на незавършени процеси. Щастieto се крие в незавършените процеси. Те подтикват човека към

Великото, което ги прави гениални. Любовта е незавършен процес. Мъдростта е незавършен процес. Добродетелта е незавършен процес. Вярата, надеждата, знанието са незавършени процеси. Всички велики работи в живота се крият в незавършените процеси. Това е параболата в живота. Това е новото, това е идеализмът, това е Божественото начало у човека. Елипсата пък представлява материализма, в който действат механически, т.е. завършени процеси.

Мнозина запитват, има ли някаква наука в завършените и незавършените процеси. – Има наука, разбира се. Даже сама за себе си науката представлява незавършен процес. За пример, числата и действията с тях се отнасят към специфична област от науката, в която пак се срещат завършени и незавършени действия. Завършен процес е събирането на 2 и 2 и умножаването на 2 по 2. Значи $2+2=4$; също така $2 \times 2=4$. Защо и при двете действия се получава едно и също число? Ако работите с числото 5, получавате съвършено други резултати: $5+5=10$, $5 \times 5=25$. Какво представлява числото 5? – Човешките чувства. Ето защо, като съберем 5 и 5 и като умножим 5 по 5, виждаме какви възможности се крият в човешките чувства. Ако съберем $2+5$, получаваме 7 – число, което представлява мъжки, творчески принцип в природата. Това действие показва, че жената е щастлива само когато мъжът е в нея. Не е ли мъжът в нея, тя е нещастна. Мъжът твори, а жената съгражда. Ако човек само яде, дъвче, а няма кой да гради, тялото ще се разруши. Мъжът дъвче, яде, а жената гради. Оттук виждаме, че двата принципа, мъжки и женски, винаги трябва да присъстват в човека. Казано е в Писанието: „Нито мъж без жена може, нито жена без мъж“. Като дъвче, мъжът слага храната в лявата страна на устата и оттам я предава на жената, тя да има грижа да съгради нещо от нея по правилата на Божията Мъдрост. Който не разбира смисъла на дъвкането на храната, от устата си той ще я изпрати в стомаха, но с недоволство. Той ще усети тежест в стомаха, главоболие и обезсмисляне на живота.

Защо обикновено човек е недоволен? – Защото не разбира живота и иска да свърши всичките си работи изведнъж. Човек се радва само при незавършените процеси. Искаш ли да бъдеш доволен от живота, не събирай двата края на Любовта. Не събирай двата края на Истината. Не събирай двата края на Добродетелта, на Правдата, на знанието – на нищо не събирай двата края. С други думи казано: Нищо не говори на хората за своите добродетели, за своето знание! – Защо? – Защото те са незавършени процеси. Който казва, че има малко знания, той е умен човек. Който казва, че много знае, той е още на физическия свят като кокошка и знае само да кудкудяка, че яйце е снесъл. Какво знае музикантът, който едва е започнал да свири? За да го признаят за виден музикант, той трябва да владее

класическата музика. Някой иска да бъде добродетелен. Добродетелта е класическа музика. Следователно, за да стане добродетелен, в широк смисъл на думата, човек трябва да е свирил няколко живота наред, да научи добре да свири класическото парче „Добродетел“. Да бъдеш добродетелен, това не е механически процес, но процес на продължително учене. Това не е еднократно действие, което може да осигури хляба на човека. Истински добродетелен човек е онзи, който може да събуди човешката душа. Да събудиш една човешка душа, това значи така да я нахраниш, че като излезе от твоя дом, да разбере защо живее, да познае Божественото в човека и за вечни времена да помни какво е придобил от този човек. Това значи добродетелен човек. Това значи човек на новата култура, на новата философия.

Какво изисква новата философия от човека? – Тя изисква от човека да бъде идеалист, но разумен; да знае, че в похвалите на хората се крие известно користолюбие. И тогава, като започнат да го хвалят, той първо ще изяде сиренето, а после ще пее. Който е материалист, и той трябва да бъде умен, да знае какво да каже на идеалиста, за да може да вземе сиренето му. Ако лисицата не би могла да вземе сиренето на петела, баснописецът не би могъл да напише баснята „Петел и лисица“, за да изнесе хитростта на лисицата. Лисицата постъпи по-умно, по-хитро от петела, защото знаеше какво нещо е сиренето. Петелът не знаеше какво нещо е сиренето, затова се захласнал в думите на лисицата и започнал да пее. На втората година лисицата постъпила пак хитро, но петелът бил умен. Това са процеси, които стават постоянно у човека. Щом разбере тия процеси, човек ще знае, че е дошъл на земята да бъде или петел, или лисица, не по форма, но по прояви. Дали ще бъдеш петел или лисица, не е важно; важно е и при едното, и при другото положение да постъпваш разумно, като разумен петел или като разумна лисица. Христос казва: „Бъдете хитри като змиите и незлобни като гълъбите“. На съвременен език преведено: „Бъдете хитри като лисиците и песнопойци като петела“.

Мнозина са недоволни, че не успяват, не постигат желанията си. Те казват: „Каква полза от нашето учение? И ние сме толкова религиозни, колкото и хората от света“. – Има една разлика. Тя седи в следното: Религиозните хора от света се движат в завършените процеси, а вие се движите в незавършените. Смисълът на живота се заключава в незавършените процеси. Те са Божествени процеси. Който работи с незавършени процеси, той е влязъл в смисъла на живота и носи в себе си идеята за щастие, за блаженство, за знание, за Мъдрост, за Любов, не като завършени процеси, а като незавършени. Незавършените процеси обхващат цялата вечност. – „Какво ще стане с нас, след като влезем във вечността?“ – Не съединявайте двата края на нещата. Докато разсъждавате

по човешки, с човешки ум, вие никога няма да разберете Божиите работи. Божиите работи се разбират с Божествен ум.

Сега, помнете следното: „Пътят, по който човек върви, представлява парабола“. – Защо страдам? – Защото се движиш по парабола. Параболата създава на човека толкова щастие, колкото и нещастие. Да бъдеш идеен човек, това значи да приемаш всички неща с радост, с усмивка на устата, защото съзнаваш, че пътят ти е такъв. Ти си търговец, но един ден изгубваш всичките си капитали. Ако си идеен човек, ще повикаш приятеля си, ще му разправиш какво е положението ти, но ще кажеш, че не съжаляваш, понеже пътят ти е такъв – движиш се по линиите на параболата. Ако разсъждава така, човек прилага Божествения ум в живота си. Този е пътят за разрешаване на противоречията. Те представляват незавършени процеси, в които се влива Божественият ток и дава права посока на живота.

И тъй, благодарете на Бога за всичко, което се случва в живота ви. Казано е в Писанието: „Всичко, което се случва с онези, които любят Бога, ще се превърне на добро“.

Т. м.

Лекция от Учителя, държана на 27 юни 1928 г., София, Изгрев.

ЗАКОНИ НА КРАСОТАТА

Размишление.

Тема за следния път: „Условия за самовъзпитанието.“ Ще развиете темата от гледището на старите и новите философи, и то идейно. Всяка мисъл трябва да бъде добре обоснована.

Като ученици на Великата школа на живота, вие се стремите, освен към обикновените науки, още и към окултните. Например, вие искате да изучавате астрология, хиромантия, физиогномия и др. Този стремеж е естествен. Като астролози, вие се интересувате от бъдещия си живот. Всяко новородено дете се намира пред неизвестността на своя живот. Когато мине целия кръг на своя живот, тогава неизвестността става известна. Докато е в утробата на майка си, детето е в пълна неизвестност. То се намира под влиянието на майка си. Щом излезе на бял свят, то влиза в нови условия и заплаква. Плачът означава две състояния: радост и скръб. Когато новороденото дете заплаква, плачът му означава радост. То се радва, че се освобождава от ограничителните условия, в които се е намирало. В утробата на майка си то се намирало между живот и смърт.

Човек трябва да изучава процесите на развитието, през които са минали всички форми на физическия свят, докато дойдат до последната. Човек е последната и завършена форма на физическия свят. Но и той още не е последната форма на природата. В бъдеще ще има още много форми, посъвършени от човека. Както физическите форми претърпяват промени, така се изменят мислите, чувствата и постъпките на човека. Казваме, че човек е бременен с някаква идея, с някакво чувство или с някаква постъпка. Ако е бременен в мисълта си, тежестта пада на мозъка; ако е бременен в чувствата си, тежестта пада върху симпатичната нервна система. Мисълта и чувствата на човека са свързани с дишането. Като мисли право, същевременно човек диша правилно; като чувства правилно, той пак диша правилно. Мисълта има отношение към белия дроб, а чувствата – към черния дроб. Затова, именно, казваме, че човек диша едновременно и с белия, и с черния дроб. Ако белият дроб се подпуши, човек се задушава и престава да мисли; ако черният дроб се подпуши, в човека се зараждат много отрицателни чувства, които тровят кръвта. Каквото е отношението на човека към белия дроб, такова е отношението на жлъчката към черния дроб. Сърцето е поставено между двете крила на белия дроб, като водоразделна линия за енергиите, които текат в човешкия организъм.

Какво представя белият дроб в човека? Той е представител на един висш свят и служи за трансформиране на енергиите, които идат от центъра на земята. Правилното действие на белия дроб определя мисълта на човека. Белият дроб пречиства кръвта, а сърцето я отправя по всички части на тялото. Службата на сърцето не се заключава само в изпращане на кръвта по цялото тяло, но то представя още и възел на електрическата енергия, която се предава на всички клетки, като им дава възможност да участват в целокупния органически живот. Белият и черният дроб представят два трансформатора на енергии: белият дроб е трансформатор на умствените енергии на човека, затова отправя енергиите на мисълта към мозъка; черният дроб е трансформатор на чувствените енергии, като ги отправя към симпатичната нервна система. Чувствата не могат да се проявяват без черен дроб. Колкото по-правилно функционира черният дроб, толкова по-възвишени и благородни чувства има човек.

Без сърце няма живот, но и без жлъчка не може да се живее. Когато жлъчката се излива на време и на място, тя помага при храносмилането. Обаче, когато тя не действа правилно, човек заболява от опасни болести. Когато човек се гневи, дразни, възбужда, жлъчката не действа добре, и в резултат на това се явяват различни разстройства в организма. За да трансформира чувствата си и да асимилира правилно сока на жлъчката, човек трябва да яде такава храна, която му е приятна – главно плодове. Като знаете значението на сърцето, на белия и на черния дроб за организма, пазете в изправност тези органи. Отправляйте към мозъка си нови и чисти мисли, към сърцето си – благородни и възвишени чувства и от нищо не се страхувайте. Който мисли право, той всякога печели; който не мисли право, всякога губи. Мозъкът се храни с чисти и нови мисли, а сърцето – с възвишени чувства. Не допускайте в ума си изопачени и обезсърчителни мисли и в сърцето си отрицателни чувства. Защо човек да не си представя красиви картини, които събуждат светли мисли и благородни чувства? За предпочитане е той да храни ума си със светли мисли и желания, макар и да са непостижими, отколкото да се трови от изопачени и обезсърчителни мисли и желания.

Дръжте в ума си по една свещена идея и в сърцето си – по едно свещено чувство, които постоянно да ви повдигат. Ако падате, пак не се обезсърчавайте. Какво прави падналият плод? – Заравя се в земята, и следната година отново израства. Знайте, че нищо в природата не се губи, но само се видоизменя. Защо трябва да мисли човек? – За да подобри състоянието на своята мозъчна система. – Защо трябва да чувства? – За да подобри състоянието на черния си дроб. Без мозъчна система и без черен дроб животът не може да се прояви. Като мисли човек, силите на главния

мозък отиват в симпатичната нервна система; като чувства, силите на симпатичната нервна система отиват в мозъчната система. Когато тези енергии се кръстосват правилно, човек е здрав, мисли и чувства правилно. У много хора белият и черният дроб не действат правилно, поради което боледуват, страдат и не мислят право. Изучавайте живота от гледището на живите форми, защото те съществуват и във вас. Само така ще се обновите и ще придобиете правилен възглед за живота. Остане ли сам в живота, човек губи всички възможности и условия за щастие. Не може човек да се изолира, да се откаже от семейството си, от обществото и от Бога и да бъде щастлив.

Мнозина казват, че могат да живеят сами, без Бога, без всякакви общества. Това показва, до каква степен тези хора са се индивидуализирали. Обаче, крайният индивидуализъм е създавал положителните сили в природата. Той е причина и за създаване на онези същества, които живеят повече сами. Такива са лъвовете, тигрите – хищните животни. Тревопасните живеят повече на стада и взаимно си помагат. Ако изпадне в положението на хищните животни, човек започва да се уединява, не иска да говори с никого. Той се обезверява, изпитва недоволство, отвращение към всичко, което го заобикаля. Всички казват за него, че е станал голям философ, че иска да живее сам, за да размишлява повече. Според мене, този човек се е уединил, защото има в черния си дроб киселини повече, отколкото трябва. Те го правят неспокоен и го карат да се уединява и да избягва хората.

За да не изпадате в мрачни състояния, трябва да подобрите дихателната си система и черния дроб. Щом подобрите дишането и чувствата си, подобрява се състоянието на нервната и симпатична системи. Това се постига чрез систематично изпотяване. Ето защо, през летния сезон, направете 20 потни бани, в продължение на 20 дена. След всяка баня пийте по две чаши гореща вода, облейте се с топла вода и се преоблечете. Чрез изпотяването се отварят порите на кожата и организмът започва да диша правилно. Повечето хора страдат от подпушване на чувствата, което се отразява на черния дроб, а оттам и на мозъчната нервна система. Не задържайте кисели чувства в сърцето си, за да не разстройвате черния си дроб. Ако мразите никого, дайте си отчет, защо, именно, го мразите. Като анализирате искрено чувствата си към този човек, виждате, че няма причина да го мразите. Щом се освободите от омразата, вие отпушвате чувствата си и психическото ви състояние се подобрява. Човек има право да мисли лошо за някого, само когато този човек има възможност да му помогне в нещастieto му, но го е отминал, без да изпълни дълга си към него. При това, той има право да мисли лошо за него само за дадения момент. В следващия момент той се е изправил. Много естествено. Докато състоянието на вашия черен дроб не е нормално, вие сте лош човек; щом

състоянието ви се подобри, вие ставате добър.

И тъй, ако искате да подобрите състоянието си, трябва да дойдете до онзи психически възел на живота, в който се примиряват всички противоречия. Щом постигнете това, вие ставате любим и привлекателен за всички. С това се обяснява, защо някой човек привлича хората към себе си, а друг ги отблъсква. За първия човек казваме, че е хармонизирал мислите и чувствата си, а вторият още не е дошъл до истинската хармония в живота. Ако искаш хората да те обичат, първо ти обичай. Ако искаш хората да бъдат доволни от тебе, първо ти трябва да бъдеш доволен от себе си. Затова, като се обличаш, гледай да удовлетвориш първо себе си. Бъди всякога спретнат, чист, както за другите, така и за себе си. Някой е нехаен към облеклото си, към обувката си, но, щом му дойде гост, той веднага бърза да се облече, да бъде изправен във всяко отношение. Това не е правилно. Преди всичко, бъди изправен към себе си, за да бъдеш изправен и към окръжаващите.

Стремете се към подмладяване, за да запазите енергиите на организма си. Само така можете да работите правилно и да имате добри резултати. Не може ли да се подмлади, човек лесно се уморява. Каквато работа и да започне, скоро се уморява. Коя е причината за това? – Невежеството му. Той работи, без да знае как; почива, без да знае как да си почива. За да работи и да си почива правилно, човек трябва да възприема само такива мисли, които го интересуват. Гладният се интересува от хляба, жадният – от водата, умореният – от почивката, ученият – от книгата и т. н. Следователно, интересувайте се само от онези мисли и чувства, които могат да внесат във вас сила и живот, да ви помогнат. Силата на човешките мисли се определя от чувствата, и обратно: силата на чувствата се определя от мислите. Постъпките пък се определят от силата на чувствата и мислите.

Ще дам един метод, чрез който да си въздействате при разстройство на черния дроб. Турете дясната си ръка отпред, на корема, с длан към корема, а лявата – на кръста, пак с длан към тялото и мислено прекарайте енергиите на слънцето към центъра на земята. След 10-15 мин. състоянието ви ще се подобри и ще станете весели. Ако този метод не помогне, обърнете се мислено към Онзи, Който носи хармонията в себе си. Щом се свържете с Него, състоянието ви ще се подобри, дишането ви ще стане правилно. За да разберете какво е състоянието на черния ви дроб, гледайте какъв е цветът на лицето ви, светлината на очите и тяхната жизненост. Тези неща предават красота на лицето. Ако очите са жизнени и лицето е жизнено. Погледът на човека трябва да бъде установен, да не блуждае в разни посоки. Като гледаш един предмет, ще насочиш погледа

си само върху него, докато го изучиш добре. След това ще отправиш погледа си в друга посока, докато придобиеш известно познание. Във всяко нещо трябва да намирате същественото. Затова казвам, че всеки трябва да има поне една основна, съществена идея, която да определя посоката на неговото движение. Една от съществените идеи за човешкия живот е идеята за Бога, като добро, като сила, като мисъл, като чувство и т. н. Говорите ли за доброто, за силата, за мисълта и за чувството, чрез които Бог се проявява, разбирате правата, абсолютна и хармонична мисъл, правото чувство и непреодолимата сила. Бог се проявява в неизменното, абсолютното и безграничното.

Задачата на ученика е да бъде красив. Като работи съзнателно върху себе си, той придобива вътрешна красота, с която привлича вниманието на хората, както красивата мома привлича вниманието на младите момци. Кое прави човека красив? – Моралният живот. Под думата „морален живот“ ние разбираме онзи истински, положителен живот, в който Божественото Начало взима връх над човешкото. Природата е щедра към красивите и морални хора. Тя ги приема в своите складове и щедро ги дарява. На грозните и неморални хора тя затваря вратите си, дава им малко от своите блага.

Христос казва: „Ако не станете като децата, няма да влезете в Царството Божие.“ С други думи казано: Ако не станете красиви, ако не станете чисти и светли, няма да влезете в Царството Божие. Който прилага Божиите закони, той става красив и всеки го обича. За какво може да обичате човека? – За неговия светъл ум и за неговото чисто сърце.

Желая ви да бъдете красиви, да прилагате законите на разумната природа, за да бъдете полезни, както на себе си, така и на своите близки.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

35. Лекция от Учителя, държана на
29 юни, 1928 г. (VII г.) София – Изгрев.

НАЧАЛОТО НА ДОБРОДЕТЕЛТА

В светлината на Божия Дух има живот и мир.

Размишление

Докато е на земята, човек се нуждае от известно припомняне. Потребно е от време на време да се припомни на човека онова, което не знае или което е забравил. За пример, ако човек е направен от захар, трябва да му се напомни да не се доближава до вода, за да не се разтвори в нея. Срещне ли вода на пътя си, той трябва да стои далеч от нея. На физическия свят човек е толкова устойчив, колкото захарта. Отделният човек, както и цялото човечество, не съзнават още тази истина, вследствие на което се мисли, че земният живот е устойчив. Доколко земният живот е устойчив се вижда от това, че най-малкото изпитание на човека е в сила да го изкара от релсите му и да изгуби съзнание, разположение, правата си мисъл. Засегнете ли някъде човека, и най-благочестив да е, веднага ще измени и морала, и философията си. – Защо? – Защото е засегнат на слабото му място. Бутнете ли човека на слабото място, захарта му веднага се стопява. Когато захарта срещне вода, тя веднага капитулира. Тя казва: „С всичко мога да се боря, но не и с водата“. Оттук вадим следното заключение: Който не може да устоява срещу водата, той е направен от захар.

Водата и захарта са символи, които трябва правилно да се превеждат. Не можете ли правилно да ги преведете, вие ще изпаднете в грешки. Хората грешат не само по отношение на тези символи, но и по отношение на духовния живот. Като не разбират правилно физическия живот, те не разбират и духовния, вследствие на което дават криви обяснения за небето, за ангелите, за Бога. Те проповядват едно, а друго вършат. В това отношение те приличат на някой неопитен учител по рисуване, който предава на учениците как трябва да рисуват, а като започне да рисува, и той прави грешки като тях. Леките неща и учениците могат да ги рисуват. Дойдат ли до някои сложни рисунки, там учителят се проявява. Понякога и рисунките на учителя не приличат на оригинала.

Днес всички хора говорят за висок морал, но като дойдат до приложението на този морал, те ще изнесат някаква права или крива линия, която донякъде само се съгласява с морала му. Едва ли ще срещнете човек, който може да понесе този морал в неговите тънкости, както е изразен в живата природа. Затова се изисква човек с ум и сърце като Божиите. Обаче ако

при днешните условия човек има ум и сърце като Божиите, в него ще се роди голяма гордост. Малко трябва на човека, за да прояви гордостта си. Гордостта е качество не само на човека, но и на животните, и на растенията. Срещате млад момък или мома, свършили университет, но така дигнали глава, толкова недостъпни, като че цял свят победили. Когато Бог създал комара, последният извадил оръжието си и махал надясно-наляво с него. По едно време той срещнал един лъв в гората, жилнал го с оръжието си по носа и го повалил на земята. Комарът се възгордял и си казал: „Виждате ли колко съм силен? Такова голямо и силно животно – цар на животните, повалих на земята“. По-нататък комарът срещнал една паяжина и се оплел в нея. Паякът веднага започнал да го души. – „Как смееш да ме душиш? Преди малко повалих на земята царя на животните, а ти, толкова малко същество, ме нападаш и душиш!“ Преведете тези символи – комарът, лъвът и паякът и вижте в какви случаи в живота могат да се използват техните качества. Често животните, с някои характерни техни черти, се уподобяват на хора. В случая животните се взимат като символи. От гледището на великия свят всяко живо същество, малко или голямо, е на мястото си. В целокупния живот всяко живо същество представлява такава буква, каквато е буквата във всеки език.

Представете си, че имате няколко букви от азбуката: „И“, „М“, „А“, „Г“, „Р“. Какво ще правите с тия букви, ако не знаете в какъв ред да ги поставите? – Ще се намерите в голямо противоречие. Обаче поставите ли ги в някакъв ред, вие ще образувате една дума, която ще убеди хората в нещо. Ако пишете писмо на своя приятел, в което нареждате буквите по начин, какъвто вие желаете, нищо няма да излезе: „И“, „М“, „А“, „Г“, „Р“. Наредите ли ги в някакво правилно съчетание, вие ще образувате думи, които ще ви подействат или благотворно, или като киселини. Това зависи от начина, по който буквите се размястват. Като разместите буквите, вие сте в състояние да образувате и киселини. Ако не знаете как да постъпвате в живота си, тия киселини могат да произвеждат големи взривове. Като влезе в духовния живот, човек трябва да си служи с положителната наука. Той трябва да знае къде да употребява всяка буква, всеки слог и всяка дума. Не спазвате ли тези закони и мислите, че всичко знаете, че сте завършили еволюцията си, вие сте пред едно голямо отклонение от правия път. – „Аз зная много работи.“ – Много работи знаеш, но още много не знаеш. Да стотвиш боб – знаеш, но да посадиш едно семенце в земята, не знаеш. Да стотвиш някакъв обяд, знаеш. Обаче дойде ли въпрос да помогнеш на някой, който страда от треска, не знаеш как се лекува треска. Ето защо, човек е дошъл на земята, за да научи всичко, да се усъвършенства.

Какво значи да се усъвършенства човек? – Самоусъвършенстването представлява велика задача за човека. Казвате, че Господ е създал космоса,

с всички планети и слънца. Казвате още, че слънцето и звездите били създадени за времена и за години. Какво разбирате под думите „времена и години“? – Животът се проявява във времена: в пролетта, в лятото, в есента и в зимата. Понятието „време“ не е така просто, както някои си го представят. Времето подразбира известни процеси, които се извършват в живота. Без тия процеси времето остава непонятно, защото само по себе си то не може да се прояви. От гледището на Божествения свят времето се уподобява на лист, върху който могат да се пишат различни неща. От написаното се съди кога какво е станало. Времето и пространството в живота вървят заедно.

Какво представлява самият живот? Някои учени казват, че животът се характеризира с движение. В живота има движение, но сам той не е движение. Други учени казват, че където има живот, там има и мисъл. Мисълта дава подтик към живот, но животът не е мисъл. Много качества могат да се припишат на живота, но сам за себе си животът не може да се определи. Как ще определите какво нещо е метърът? Ще кажете, че метърът е мярка за дължина. Обаче това не е достатъчно. Има известни максими в живота, с които определяме, мерим неговите прояви, но тези максими не съставляват още самия живот. Понеже животът, в своята целокупност, не може да се определи, ние се спираме върху максимите, с които той си служи, и ги изучаваме поотделно. За пример, като дойдем до доброто, ние го изучаваме в кръга на неговата деятелност, без да го вадим от рамките му. Следователно не приписвайте на доброто качества, каквито не притежава. Често казвате, че някой човек е добър, но глупав. Това е частично разбиране на доброто. Добрият човек не може да бъде глупав. Доброто е основа на разумността. Без добро умът не може да се развива. Доброто предшества развитието на ума. Следователно, щом доброто се прояви у човека, едновременно с него започва да се развива умът, съвестта, интелигентността. Срещнете ли добър, но глупав човек, тази доброта още не е истинска, не е онази доброта, която е присъща на Божественото у човека. Тя е човешка доброта, а човек не може да взима себе си за мярка на нещата.

Сега, за да не изпаднете в криви разбирания, вие трябва да изхождате от Божествената мярка на нещата, а не от човешката. Божествената мярка само е в състояние да очертае истинската морална физиономия на човека. Без тази мярка човек би бил склонен да съди хората за всяка тяхна грешка, за всяко тяхно престъпление, без да подозира, че и в него се крият възможности за грешки и престъпления. Разликата между един и друг човек се заключава само в степента на възможностите му. Колко хора днес са готови да говорят Истината? Коя млада жена би се осмелила да каже на мъжа си, че харесва еди-кой си млад човек? Има ли нещо престъпно в

харесването? Докато е била мома, тя е могла да харесва този или онзи; щом се ожени, тя вече не е свободна. – Защо? – Защото не познава Истината.

Само Истината прави човека свободен. Тя не познава Истината и не може да я изповяда. Докато нещата се разбират по човешки, вие всякога ще виждате престъпления там, където не съществуват, и ще ги отричате там, където явно съществуват. Има постъпки, които правят водата нечиста. Тези постъпки могат да се нарекат престъпления. Има постъпки, които правят нечистата вода чиста. Те внасят подобрение в тази вода. И единият, и другият резултат се виждат на края. Докато не е дочакал края на нещата, човек мъчно може да се произнесе за дадена постъпка, престъпна ли е тя, или не. Затова е казано в Писанието: „По плодовете им ще ги познаете“.

И тъй, всяка постъпка, която е в състояние да накърни благородството на човека, да внесе известен наклон в пътя на душата му или да внесе елемент на нечистота в живота му, е престъпление. Ама условията в живота заставили човека да сгреша, да извърши някакво престъпление. Това е философия, която не оправдава човека. При всички условия на живота човек може да бъде чист – от него зависи. Щом иска да бъде чист, той може да запази чистотата си. Щом е чист в малките си прояви, човек ще бъде чист и в големите. Не е ли чист в малките си прояви, в големите по никакъв начин не може да бъде чист. Като не разбират законите на живота, хората се виждат в невъзможност да се справят с престъпленията и започват да се морализират: „Това не трябва да се прави, онова не трябва да се прави“. – Какво трябва да се прави? – Разумно трябва да се живее. Въпреки това, когато срещнете, казва, че е свободен да живее, както той иска. – Като живее така, към какво се стреми? – Към придобиване на щастие. Питам: Ако човек живее както иска или както разбира, може ли да бъде щастлив? Според мене само онзи може да бъде щастлив, който живее според ръководството на Божия Дух в себе си. Божият Дух ръководи всички хора, но всички не Го слушат. Там е различието. За пример, в къщата на един професор влиза беден, измъчен човек, който три дни не е ял и спал. Духът отвътре пошепва на професора: „Прояви милосърдието си към този човек. Нахрани го, дай му подслон, да си почине“. – „Зает съм, имам да приготвя лекция. Това може и слугата ми да свърши.“ – И слугата може да свърши своята работа, но каквото той направи, за себе си го прави. Каквото ти направиш, само то е за тебе. Затова прекрати работата си, нахрани този беден човек, дай му възможност да си почине и като го задоволиш, продължи своята работа. Постъпиш ли така, работата ти ще върви успешно. Трябва ли професорът да се оправдава с това, че нямал свободно време?

Той ще каже, че пише книга, в която дава ред максими как да живеят хората и как да се обичат. Това е морализиране. Какво правят тия учени? Като видят човек, който не изпълнява техните максими, те го считат за престъпник. Обаче ако се проследи техният живот, те ни най-малко не изпълняват това, което са писали. В това отношение моралистите приличат на онзи свещеник, който проповядвал един ден в черквата върху стиха: „Който има две ризи, да даде едната на сиромасите“. Като чули тия думи, попадията веднага дала едната риза на мъжа си на един беден, а другата задържала. След това мъжът ѝ потърсил чиста риза да се преоблече. – „Жена, къде е чистата ми риза?“ – „Дадох я на един беден. Нали в неделя ти говори на селяните, че Христос е казал – „Който има две ризи, едната да даде на сиромасите“.“ – „Това се отнася до селяните, до хората, които слушат проповедта, но не и до нас.“

Следователно, когато проповядва някакъв морал, човек непременно трябва да включва в него и себе си. Преди всичко той сам трябва да бъде образец. Ако проповядва на хората върху милосърдието, неговият живот трябва да им служи за пример. Не може ли той да им даде пример, нека намери друг човек, но без образец да не проповядва. Всички хора не са еднакво милосърдни, но едни други се допълват. Това се отнася не само до милосърдието, но до всички чувства и способности у човека. Изобщо, всички хора се намират на различни степени на развитие. Някой мисли, че е много способен. Той може да е способен, но способностите му трябва да се проявят. Това става, като храни своите чувства и способности. Той ще вземе нужната храна от околната среда. За пример, за да прояви Любовта си, човек трябва да живее в общество на хора, а не сам. Как ще прояви Любовта си, ако живее сам? Той ще се познае само когато е в общество, между много хора. Питате: „Защо Бог е създал света?“ Този въпрос е задаван от учени и философи, от адепти, но никой не е получил отговор – и до днес още става неразрешен. Казвате: „Ако светът е създаден за Бога, ние знаем, че Той е свършен, от нищо не се нуждае“. – Бог е свършен, наистина, Той не се нуждае от залъгалки. При това каква нужда има Той от хора, които непрестанно грешат? Защо трябва да се занимава с тях, да ги съди? Щом е свършен, защо допуска толкова несвършени работи в света?

Това са ред въпроси, които мнозина са задавали и продължават да ги задават. Всеки сам трябва да си отговори на тия въпроси. Аз съм си отговорил вече, и вие трябва да си отговорите. Тъй, както аз съм си отговорил, никой друг не може да си отговори. – Защо? – Тези въпроси ще се разрешат лично, от всеки един поотделно. Какво правят момите и момците? Като се срещат, една мома си хареса един момък и се влюбва в него. Друг момък пък харесва втора мома и се влюбва в нея. Всяка мома и

всеки момък намират своите възлюбени и се чувстват щастливи. Всяка мома мисли, че няма друг, подобен на нейния възлюбен. Всеки момък мисли същото за своята възлюбена. Право ли е това? От известно гледище е право. Всеки разрешава този въпрос от лично гледище.

Ето защо, дойдете ли до разрешаване на високи въпроси, вие трябва да имате нужното смирение. Без смирение човек не може да се развива. Виждате, че някой греши. Не го съдете, но вижте причините защо греши. Някоя мома се кичи. – Защо? – Тя сама не се кичи, друг някой я кичи и нарежда. – Кой е този, който я кичи? – Момъкът, когото тя обича. Ако тя не обичаше този момък, никога не би се кичила. В това отношение момата е картина, а момъкът – художник, който рисува картината. Каквото пожелае художникът, това рисува: днес пожелае да сложи едно цветенце на главата ѝ, утре – едно перце и т.н. Докога ще продължава това? – Докато художникът завърши картината. Щом я завърши, той не слага вече никакви краски върху нея. – Кога художникът счита картината си завършена? – Когато я продаде. Щом момата се ожени, тя не е нищо друго, освен продадена картина.

Питам: Защо картините трябва да се продават, т.е. защо хората трябва да се женят? Според мене, докато човек не разреши в себе си въпроса за женитбата, той не трябва да се жени. Ако не разреши този въпрос правилно, и да се ожени, както е влязъл в брак, така ще излезе. Преди грехопадането женитбата е представлявала посвещение. Тогава човек се е учил. Днес, след женитбата мъжът или жената изпълняват роля на съдебен следовател: „Защо си облякъл дрехата си така? Защо шапката ти не е сложена, както трябва? Защо не си се вчесал на път в средата и т.н.“ – Това не е никаква женитба. Женитбата подразбира свързване на две души с противоположни способности и дарби. Женитбата подразбира среща на две души, лице с лице, за да може Истината да се изяви между тях. Мъжът и жената са две огледала, в които човек може да се оглежда. Като се оглежда, човек вижда своето вътрешно отражение – мирът. Тогава той си казва: „Защо съм се толкова навъсил? Защо съм свил вежди?“ Когато навъси веждите си, човек мисли. – Защо? – Защото е недоволен от окръжаващата среда. Недоволният трябва да намери причината за своето недоволство и да я премахне. Някой се погледне в огледалото, не е доволен от себе си – липсва му нещо. Друг пък пише нещо, но и той е недоволен, защото хората щели да го критикуват. Трети е недоволен от себе си, иска да бъде добър към всички: към Бога, към ангелите и към хората. Никой човек не работи и не живее за себе си. Със слизането си на земята човешката душа влиза в съприкосновение с Божия Дух, както майката влиза в съприкосновение с детето си. За детето майката представлява Божествения Дух. И квачката се грижи за пилетата си, както майката за

своето дете. Значи, където и да се обърне човек, навсякъде в живота си среща Божественото, което работи, повдига всяко живо същество.

Като разглеждате нещата по този начин, вие ще имате ясна представа за тях и ще вървите напред, без да се спъвате. Така само ще освободите ума си от излишен товар. Когато влизате в спасителна лодка, колко багаж ви е нужен? – Малко, и то най-същественото. Съществено за вас е това, което можете да вземете със себе си в лодката. Вън от него всичко друго е излишно. Нужни ви били дрехи, шапки, обувки, покъщнина. – Всичко това е за света. За вас е нужен най-малкият багаж, без който не можете. Днес сте в парахода, но утре ще получите призовка, с която ще ви поканят да заминете за невидимия свят. Там ви чакат на аудиенция, да дадете отчет за всичко, което досега сте направили. Сериозна работа е това! Който е готов с отчета си, той ще се радва, че го викат на онзи свят.

Страшно нещо е заминаването на човека за онзи свят! Голям страх, голямо треперене ще бъде. Като се явите на аудиенция при Бога, Той няма да ви съди, но ще ви помогне да отделите същественото от несъщественото. Да се явите на тази аудиенция, това значи да изпитате Любовта Божия върху себе си. Той ще изпрати красива, огнена колесница, придружена от два ангела, да ви вземе. Те ще ви дигнат с чест и слава от земята. Вие ще оставите на земята кожуха си и всичко несъществено, а ще вземете със себе си само същественото. – „Горкият човек! – отиде си.“ – Никъде не е отишъл, но дойде огнена колесница, която го задигна със слава и величие. Ще кажете, че това се отнася до светиите. – Нима светиите не са хора? И те са хора, но са изпълнявали волята Божия. Те напълно са прилагали Божиите закони.

За учениците на окултната школа има една опасност: Те могат да умрат от преизобилие, от пресищане, от преяждане. Окултните ученици са големи гастрономи. Те искат да разрешат всички житейски въпроси: Как е създаден светът, причините за злото, реален ли е животът, какъв е неговият смисъл и т.н. Вследствие на тази голяма алчност за знания те преяждат, разстройват стомаха си. За да задоволят този свой ламтеж, те се натъкват на ред противоречия. Те трябва да знаят, че това, което е необходимо за коня или за вола, не е необходимо и за човека. Копитата на коня и рогата на вола не са нужни за човека. Конят се хвали с копитата си, че може да рита, да се брани от външни нападения. Волът се хвали с рогата си. Той казва: „Който не се съобразява с моята философия, той ще опита рогата ми. С тях лесно се разрешават и най-мъчните задачи“. Идете при някой овчар, да видите как са наплашени овцете. Достатъчно е да се яви срещу тях някой бик, за да се разпръснат веднага. Щом видят някое животно с рога, те му отстъпват първото място. Значи рогата са славата на вола, на бика. Волът, бикът минават за велики същества, благодарение на рогата,

които навсякъде им отварят път. Ето защо, когато някои казват, че им е все едно дали ще предприемат известна работа, или не, защото и в единия, и в другия случай рогата им няма да паднат, те искат да представят силата и респекта на рогата.

Сега, става ли въпрос до символите в природата, или до примерите, които ви изнасям от живота, вие трябва да ги тълкувате правилно. Всеки пример, всеки символ представлява ядка на една Божествена идея. Всеки символ, правилно изтълкуван, внася светлина в човешкия ум. Всеки пример, добре изтълкуван, свързва човека с невидимия свят, както радиото го свързва с всички хора на земята. Щом бутнете ключовете на радиото, вие веднага се свързвате с всички страни по света.

Каквото представляват ключовете на радиото, такова нещо представляват човешките способности. Бутнете ли една от способностите му, той се свързва вече със съответни сили и енергии в природата. Тези енергии пък го свързват с известни области на духовния свят. Разработването на една способност у човека представлява отваряне на един прозорец към обширния свят. Колкото повече прозорци има човек, толкова по-големи са възможностите му за прогресиране, за правилно разбиране. Кривото разбиране на нещата отклонява човека от правия път. А всяко отклоняване създава страдания и мъчности на човека. Сега ще прочета 4-та глава от Първо Петрово послание, като пример на тогавашните разбирания. Като го прочетете, ще видите разликата между тогавашното и сегашното разбиране на нещата.

„И тъй, понеже Христос пострада за нас по плът, въоръжете се и вие със същата мисъл, защото пострадалият по плът – престанал е от греха.“ (– 1-ви стих.) – Значи, след като страда, човек престава да греши.

„За да живее през останалото по плътта време, не вече по човечески похоти, но по Божията воля.“ (– 2-ри стих.) Когато страданията престанат и човек научи уроците си от тях, той започва да живее разумно, т.е. по Божията воля.

„А свършването на всичко е приближило.“ (– 7-ми стих.) – Ако свършването, т.е. краят на лошото в света, беше наближил преди 2,000 години още, когато апостолите са живели, какво може да се каже днес? Днес ние сме още по-близо до края на злото.
„И тъй, разумно живеете и трезвени бъдете в молитвите.“ (– 7-ми стих.)

„А преди всичко имайте усърдна Любов помежду си, защото Любовта ще покрие множество грехове.“ (– 8-ми стих.) – „Защо трябва да любя?“ – За

да се покрият множество от твоите грехове.

Любовта не е етикет. Тя изкупва греховете на хората.

Праведният трябва да люби, за да изкупи както своите грехове, така и тия на своите ближни. Бог ни люби пък, за да ни спаси.

„Бивайте едни към други гостолюбиви, без роптание.“ (– 9-ти стих.) – За да се каже на някой човек, че трябва да бъде гостолюбив, това показва, че той не е гостолюбив. Същото се отнася и за вас. Бъдете и вие гостолюбиви, както и Бог е гостолюбив.

„Блажени сте, ако ви укоряват за името Христово, защото Духът на славата и на Бога почива на вас; от към тях се хули, а от към вас се прославя.“ (– 14-ти стих.) – Ако и вас хулят за името Христово, издържайте. Нека ви хулят така, че да ви изправят.

То е за изпитание. Когато грешните хулят праведния, и те се изправят. По този начин праведният помага на грешните. Когато грешният постоянно държи в ума си един праведен, последният го изправя и подига. Не е лесно човек да издържа хулите на грешните хора. Геройство се изисква за това. Само възрастният може да издържа хулите на грешните хора. Това не е за деца.

Прочетете и вие това Послание и вижте къде се различава от сегашните разбирания на хората. Това Послание е писано приблизително преди 2,000 години. Сега сме 1928 година, значи остават още 72 години, за да се изпълнят цели 2,000 години. Ако апостол Петър живее днес, какво Послание би написал? Нека някой от вас, брат или сестра, се опита да напише едно Послание. Ако не можете да напишете ново Послание, преведете четвъртата глава от Първо Петрово послание на съвременен език, според степента на съзнанието на сегашния човек. Който се наеме с тази работа, той трябва да бъде готов на всичко. Вярващите ще приемат Посланието му както е предадено; невярващите, особено ония, които имат силно критически ум, ще го подложат на голяма критика.

И тъй, да се върнем пак към първия стих на прочетената глава, да видим как може да се преведе на сегашен език. „Понеже Христос пострада за нас по плът, въоръжете се и вие със същата мисъл.“ – С други думи казано: Понеже едно време Христос пострада, въоръжете се и вие със същата мисъл, т.е. пригответе се в мисълта си, че и вие ще страдате. Такова е положението днес. Обаче след време, когато човечеството престане да греша, и страданията ще престанат. И тогава, като дойде Христос втори път на земята, няма да страда вече. Всички хора ще Го посрещнат в слава и величие. Тогава първият стих на това Послание ще бъде преведен по нов

начин, със следните думи: „Понеже Христос дойде на земята в слава и величие и учението Му се прие от всички, и вие ще ходите в слава и величие“. Ако Христос се радва, и вие ще се радвате. Каквото Христос носи в себе си, и вие трябва да имате същото. Когато дойде на земята, Христос ли пожела да страда, или други Му наложиха страданията? Той направи опит да заобиколи страданията, но видя, че са неизбежни, и доброволно ги прие. Той имаше ученици, които можеха да Го запазят, но трябваше да се изпълни волята Божия. Той казваше: „Не дойдох да изпълня своята воля, но волята на Онзи, Който ме е изпратил“. Ако Христос, Който беше Учител, пострада по плът, колко по-голяма е вероятността вие да страдате. Затова пригответе се в мисълта си, защото и вие ще страдате.

Какво трябва да правите, когато дойдат страданията и за вас? – Свържете се с Христос. Само страдащите хора могат да се разбират. Който се е радвал, само той може да разбере радващия се. Значи страдащият разбира страдащия; който се радва, само той разбира радостта на своя ближен. Затова, именно, казват, че богатият не може да влезе в положението на бедния; и бедният не може да влезе в положението на богатия. Те едни други не си вярват. Когато някой не ви разбира, не влиза в положението ви, причината за това е, че той няма същата опитност. Някой се оплаква, че скръбта му е голяма. – Защо скърби? – Направил е някаква грешка или някакво престъпление и последствията го измъчват. Причината за скръбта му не е голяма, но болката, която му се причинява, е голяма. Колкото по-високо стои човек в духовно отношение, толкова по-големи са страданията му. Някой светия минал покрай един беден човек и не обърнал внимание на него. Щом замине, той започва да се измъчва защо не го е погледнал. Философът минава покрай стотици бедни, страдащи, без да се спира пред тях, без да ги погледне, но не страда. – Защо? – От светията се изисква много повече, отколкото от философа. Светията знае, че Бог се проявява чрез бедния като през фокус и той трябва да се спре пред него, да го запита за положението му и тогава да си замине. Това значи, че той е поздравил Бога. Бедният се намира в трудно положение и светията трябва да го подкрепи. Не изпълни ли това, той не е изпълнил волята Божия. Че не е видял бедния, че бил зает – нищо не го извинява. И тъй, който върви в Божествения път, той трябва да има абсолютно чиста мисъл, да остави настрана всички материални предприятия. За да издържи на това, той трябва да се стреми към Бога като към слънце. Това не значи, че човек трябва да се откаже от благата и радостите на живота. – Не, той трябва да знае, че придобиването на тия блага и радости се обуславя от стремежа му към Бога. Най-малкото отклоняване на човека от правия път е свързано със загубване на неговата радост. Ще каже някой, че се е молил на Господа, че мислил за Него и в резултат не само че нищо не е получил, но изгубил и това, което е имал. – За да изгуби човек и онова,

което има, туй показва, че нито молитвата му, нито мисълта му са били такива, каквито трябва. Молитвата на човека трябва да бъде като тази на детето, което познава майка си. Както детето пристъпва към майка си с всичката си простота и свобода, така и човек трябва да пристъпва към Бога. Не е правилно човек да пристъпва към Бога със страх. Кога детето се страхува от майка си и от баща си? – Когато греши и не върши тяхната воля. Същото се отнася и до човека. Когато не върши волята Божия, той се страхува от Бога. Щом върши волята Му, никакъв страх не изпитва. Ако сгреши пред Бога, човек трябва да се изповяда, да каже истината, както си е, и да помоли Бога да му даде време да изправи грешката си. Представете си, че един ученик цяла година бяга от училище, не учи уроците си и накрая показва слаб успех. Трябва ли той да обвинява учителите, другарите си, за да оправдае своя слаб успех? – Не, като види труда и разходите на родителите си около него, той трябва да се разкае и да ги помоли да му помогнат и следващата година, за да изправи грешката си. Ако започне усърдно да учи, да посещава училище, родителите му ще бъдат доволни от него и ще кажат: „Има нещо добро в нашето дете. Радваме се, че изправи грешката си“.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че всички имате слаби бележки в училището, но трябва да работите, да ги поправите. Колкото и да криете двойките си, както правят учениците от обикновените училища, те все ще се видят. Ще кажете, че правите усилия да изправите слабите си бележки. – Не е въпрос в усилията. Придобиване на знание, както и изпълнение на волята Божия, не се постига под влиянието на страха или насилието. Всичко това се постига при приложение на Великия закон на Любовта. От всички се иска изпълнение на волята Божия от Любов. Да изпълним волята Божия, това е най-малкото, което можем да направим заради Господа. Той мисли за всички същества и на всички изпраща своето благословение. Някои казват, че Господ ги е забравил. Според мене, който мисли, че Бог го е забравил, това показва, че той е забравил Господа. Казано е в Писанието: „Търсете ме, докато съм близо до вас“. Това значи: Търсете Бога в момента, когато е близо до вас, когато минава покрай вас. Този момент може да е кратък, но вие трябва да бъдете будни, да приемете благото и милостта, които Бог отправя към вас. Това, което научите в този момент, ви е достатъчно. То ще внесе в душата ви мир, радост, стремеж към знание и светлина, към истина и свобода.

Като ученици, от всички се иска приложение: ако сте писател, приложете новото във вашата поезия; ако сте художник, приложете новото в художеството; ако сте музикант – в музиката; ако сте готвач – в готвенето. Каквато работа и да вършите, във всичко прилагайте идеите на новото учение. Новото учение се характеризира с даване: ако имаш два чифта

обувки, дай единия от тях на бедния си приятел; ако имаш два костюма, дай единия на някой беден човек. Каквото правиш, на никого не казвай. За миналото, било то добро или лошо, не говори. Говори само за настоящето. Достатъчно е да тропнеш само с пръчицата си, за да разберат хората, че ще им дадеш нещо, за да дойдат веднага да те слушат. Мнозина се оплакват, че никой не ги слуша. – Много естествено. Те не дават на никого нищо. Я отворете тенджерите си и започнете да раздавате, да видите няма ли хората да ви слушат. А така, пред празни тенджери, кой ще остане да ви слуша?

И тъй, желая на всеки от вас да вземе съответна длъжност, която да отговаря на вътрешното му разположение. Кой каквото желае – готвач, градинар, поет, писател, учен, философ, свещеник – такъв да стане. Важно е да изпълни работата си според духа на новото учение. Ако писателят описва живота, да го представи такъв, какъвто е в действителност – нито украсен, нито мрачен. Изнасяш една опитност – изнеси я така, както си я преживял, без никакви преувеличения или намаления.

Като четат разни философски и научни книги, хората започват да се влияят от идеите на дадени автори и се запитват защо Господ не оправи света. И като философстват известно време, най-после казват: „Когато Христос дойде втори път на земята, тогава светът ще се оправи“. – Защо трябва да чакате идването на Христос по време и пространство, когато Той всеки момент може да влезе във вашите умове и сърца? Едно топло чувство в сърцето ви и една светла мисъл в ума ви не са нищо друго, освен идването на Христос у вас. Не очаквайте нещата да стават по буква. На чие сърце и на чий ум Христос не е похлопвал? Няма човек в света, когото Христос да не е посетил, но малцина са Го приели. Някои очакват да ги вземат с колесница, впрегната с два ангела. И това е възможно, но при изключителни случаи. Важно е човек да чуе хлопането на Христос и да Му отвори, а по-нататък как ще го вземат, това не е негова работа. Христос живее вече във всеки човек, в душата на когото Любовта работи и в ума на когото новата мисъл прониква. Без Божията Любов и без новата мисъл в себе си човек не може да разбере живота, нито може да постигне щастиято. Какво по-голямо щастие от това да обичате някого? Щастлива е майката, когато обича детето си и когато то я обича. Щастлива е майката, когато детето е добродетелно и разумно. Да имате една добродетел в себе си, това значи да имате любещо и разумно дете. На такава добродетел може напълно да разчитате. Тя е устойчива, както са устойчиви колоните в едно солидно циментово здание. Видите ли, че колоните на това здание се клатят, вие не можете да разчитате на неговия подслон.

Следователно човек може да разчита само на Божественото в себе си, като

на нещо устойчиво, неизменно. Може да се разчита на обещанието само на онзи човек, у когото Божественото се е пробудило. Той е готов на всякакви услуги, на всички жертви. Молитвата на този човек всякога се чува. Някой казва, че с часове се моли на Бога, но не получава отговор на молитвата си. – Истинската молитва не се заключава в много молитви и в много часове. Важно е какво е съдържанието на молитвата. Каква молитва е тази, която е пълна с оплаквания и роптания срещу съдбата? Когато се моли, човек се свързва с общество от светли, възвишени същества, които го слушат и хроникират всяка негова дума. Той е изложен като пред фотографски апарат. Молитвата не е нищо друго, освен свързване на човешката душа с Бога, при което човек изправя грешките си и благодари за всички блага, които всеки ден получава. Щом види портрета си, той лесно се коригира. Не може ли да види своя портрет, човек е спял още и трябва да прогледне. Слепият трябва да се моли да дойде Христос при него и да отвори очите му. Когато Христос, т.е. Любовта, дойде при човека и се докосне до очите на неговото съзнание, на неговия дух, на неговата душа, той моментално ще прогледне и ще почне да славя Бога. Който иска да прогледне, той трябва да приложи новото учение в своя живот. Той трябва да започне от малкото и постепенно да върви към голямото. Малките добродетели са за предпочитане пред големите. Никой Учител, никой светия, никой адепт не се е повдигнал с желанието си да придобие големи добродетели. Малките добродетели повдигат човека, а не големите. Малките добродетели правят човека велик.

Като ученици, вие трябва да знаете какво нещо е молитвата и как да се молите. Като говорите, трябва да знаете какво да говорите. Изобщо, каквото правите, всичко трябва да минава през вашия ум и сърце едновременно, защото у човека има хубави работи, но има и лоши, от които сам трябва да се пази. Лошото трябва да се изкорени и да се изхвърли навън. Човешката душа трябва съвършено да се изчисти, да се освободи от всички плевели. – „Големи са страданията ни.“ – Колкото и да са големи страданията ви, не са по-големи от Христовите. Щом Христос страда, и вие ще страдате. Като минете веднъж през страданията, втори път няма да минавате. Щом веднъж сте минали или минавате през сиромашията, невежеството, безсмислието, втори път няма да минете. Нещата в природата никога не се повтарят. Щом излезете от мъчнотиите на живота, ще влезете в новия живот – живот на радост, веселие, щастие, блаженство.

„Въоръжете се и вие със същата мисъл.“ – С коя мисъл? – Че първо ще страдате, а после ще влезете в новия живот, в който царува Любовта. Това трябва да бъде вашето разбиране и към него да се стремите. Не се поддавайте на чужди мисли, дошли под влияние на ваши приятели, с които дружите. До вчера си се молил, обличал си се чисто, спретнато, и

току изведнъж казваш: „Не искам да се моля, не искам да се обличам. И без молитва може, и без обличане може“. – Това е влиянието на някой мързелив човек, който не иска да се моли, не иска да се учи, да се облича. Пазете се от влиянието на обикновените хора. Свържете се с добрите хора, с мисълта на разумните същества от невидимия свят. Турците казват: „Добро е човек да гледа красивото в света“. Казвам: Добро е човек да люби. Любовта е добродетел. Който не люби, той не може да бъде добродетелен. Любовта е начало на добродетелта. Вложете в себе си мисълта: Да любиш, това е начало на добродетелта; да любиш, това е начало на новия живот; да любиш, това е поставяне първия камък на Божествената сграда. Да любиш, това значи да съградиш в душата си храм, в който Бог да обитава. Този храм съществува на небето, но той трябва да се материализира и на земята. За този храм, именно, говори и Христос: „Отивам да ви приготвя място, та където съм аз, там да бъдете и вие“. Има неща, които на земята не са завършени, но трябва да се завършат. Щом се завършат, ще ви се подпише паспорта, ще ви дадат свободен билет за далечната Ханаанска земя, в която царува Любов, щастие и живот. Който не е завършил работата си, той няма да получи паспорт за напускане на земята. Преждевременно никой не може да замине за Ханаанската земя.

И тъй, работете с Любовта като начало на добродетелта. Никого не се поддавайте на влиянието на чужди мисли, дошли откъде. И вие не налагайте своите убеждения на хора, които не са готови. Ако им се наложите, вие ги излагате на опасност. Всяко пиле трябва да излезе от черупката точно на времето си. Щом прилагате Любовта в живота си, това е приложение на новото учение. За да видя как го прилагате, аз ще посетя гостилниците ви, домовете ви, научните ви кабинети, лабораториите ви, беседите ви и ако видя новото, ще остана между вас; ако нищо ново не намеря, ще взема шапката си и след 2,000 години пак ще ви посетя. 2,000 години представляват два Божествени дни. Ако в продължение на 2,000 години хората не можаха да приложат Христовото учение, ще им трябват още 2,000 години. Христос казва: „Когато Син Человечески дойде на земята, ще намери ли достатъчно вяра между хората?“

Бог е определил на човека хиляди години, за да свърши възложената му работа. Обаче от него зависи да я свърши и за по-малко време. Той може да я свърши за един месец или за един ден. Ако я свърши по-рано, останалото време ще помага на ближните си. Така постъпват Учителите. Когато някой Учител дойде на земята, той свършва работата си за един ден, а останалото време помага на хората, учи ги, лекува ги. Той се интересува от всичко. Същото правете и вие. Учете по-малките от вас. – „Ама те не разбират.“ – Като им обясните нещата от гледището на новата светлина, те непременно ще ви разберат. Ако сте носители на

Божественото, Божието благословение ще дойде върху вас. Соломон е казал: „Няма нищо ново на земята“. Това е едната половина. Аз добавям: „Няма и нищо старо на земята“. – Защо? – Защото е казано: „Бог твори новото в света“.

Дръжте в умовете си мисълта: Любовта е начало на добродетелта. Търсете Любовта в себе си, а не вън от себе си. Докато търсите Любовта у хората, а не в себе си, вие всякога ще бъдете изложени пред големи противоречия и разочарования. Докато не видиш Любовта в себе си, в другите хора никога няма да я видиш. Следователно, търсиш ли красивото в живота, в себе си го търси. Търсиш ли Правдата, в себе си я търси. Приложи Любовта в живота си, ако искаш да се освободиш от всички противоречия. Някой те обидил и ти отиваш при Бога, молиш се за едно, за друго, но обидата седи в сърцето ти, измъчва те. – Защо? – Защото ти си я пуснал толкова дълбоко в себе си, че образът на Бога свършено се е закрил. Изхвърлете обидата от сърцето си и така се явете пред Бога. Всички обиди, всички недоразумения, всички страдания са от захар. Пред лицето на Бога всичко се топи, всичко се разтваря. – „Еди-кой си ми каза, че съм неспособен.“ – Какво лошо има в това? Сложете запетая след частицата „не“ и ще стане: „Не, способен съм“. Запетаята спасява положението. Кажат ли ви нещо отрицателно, сложете запетая след частицата „не“. Искате ли вие да кажете нещо отрицателно, сложете запетая след частицата „не“ и всичко лошо ще се превърне в добро. Казваш на някой човек: „Невнимателен човек си!“ Помисли малко, не бързай, сложи мислено запетая след частицата „не“ и кажи: „Не, внимателен човек си“. Това значи Божествен език, Божествен говор. Такъв е езикът на Любовта, който превръща злото в добро, мракът – в светлина.

В светлината на Божия Дух има живот и мир.

Лекция от Учителя, държана на 4 юли 1928 г., София, Изгрев.

РОДЕН ОТ БОГА

Неделя, 5 ч. с.

Ще говоря само върху три думи от свещената книга: "Роден от Бога".

Често съвременните философи третират въпроса: какъв е смисълът на живота? Аз няма да говоря подробно върху този въпрос, но казвам: когато човек е роден, животът вече има смисъл. Питам: можете ли да определите дължината на една река, която още не е започнала да тече? Можете ли да определите светлината на слънцето, което още не е изгряло? Тогава, как ще определите, какъв е смисълът на живота, ако хората не са още родени? Следователно, животът не може да има някакъв смисъл за човека, който още не е роден.

Някой пита: може ли да излезе нещо от мене? — Ако не си роден, нищо не може да излезе. Чудни сте! Как може да излезе нещо от това, което не е родено? Как може да излезе нещо от земя, на която нищо не си сял? Щом нищо не си сял, нищо не може да излезе. Ако си сял жито, ще излезе жито; ако си сял царевица, ще излезе царевица. Изобщо, каквото си сял, това ще излезе. Да разискваш върху това, какво може да роди една нива, на която нищо не си сял, това е празно философстване. Това аз наричам "философия на празните думи".

Мнозина от съвременните хора питат: как можем да се спасим? — Ако не си роден, не можеш да се спасиш; ако си роден, можеш да се спасиш. Който не е роден, той не е грешил, и няма какво да се спасява. Някой казва: как ще позная Бога? — Ако си роден, ще Го познаеш; ако не си роден, няма какво да Го познаваш. Намерите ли се пред известно противоречие в живота си, разсъждавайте философски: роден ли съм аз, или не съм роден. То значи: посят ли съм на нивата, или не съм посят. — Ама аз трябва да мисля. — Ако не си роден, нищо не можеш да мислиш, главата ти нищо не може да роди. Роден ли си, ще мислиш и ще чувстваш — главата ти ще ражда и сърцето ти ще ражда — всичко в теб ще ражда. То значи: роденият ще сее и плод ще ражда.

Сега, за мене не е важно, дали ще разберете това, което ви говоря, или не. Аз говоря за тези, които са родени и зная положително, че те ще ме разберат. У вас ще се зароди мисълта, дали сте родени или не. Това е задача, разрешението на която се отнася лично до всеки едно. Някой

може да запита: аз роден ли съм, или не? Който задава такъв въпрос, ще мяза на онзи българин Стоян, на когото откраднали магарето. Един ден той тръгнал за града да продава магарето си, но по пътя се уморил и легнал под едно дърво да си почине. За да не открадне някой магарето му, той го завързал с юлара за ръката си и спокойно заспал. В това време покрай него минали няколко деца, и като го видели, че спи, внимателно развързали магарето, като оставили само юлара в ръцете му, и избягали. Като се събудил, Стоян видял в ръката си само юлара, а магарето го нямало. Той поразтъркал очите си, да види, дали не се лъже, и си казал: "Стоян ли съм аз, или не съм? Ако съм Стоян, магарето отиде; ако не съм Стоян, спечелих един юлар." Защо Стоян се запитва, дали е той, или не е? Значи, той е изгубил нещо съществено и казва: "Ако аз съм Стоян, изгубих магарето и съжалявам за него; ако пък не съм Стоян, спечелих един юлар." Той съзнава, че е изгубил нещо важно, но все пак си дава малка утеха и казва: "Поне един юлар спечелих".

Често и ние, съвременните хора, като изгубим нещо съществено в живота — магарето си — се утешаваме поне с юлара. Като влезе в живота и изгуби магарето си, човек съзнава, че по-рано животът му е бил по-лек с магарето. Изгуби ли магарето си, той казва: тежък е животът ми! Защо е тежък животът ти? — Изгубих магарето. После казва: животът ми олекна. Защо? — Намерих магарето си.

"Роденият от Бога грях не прави."

Това учение е основата на живота, начало на една велика философия. Думата "роден от Бога, раждане" не подразбира еднократен процес, но вечен, непреривен процес: ежедневно, ежечасно, ежеминутно ще се раждаш. Да мисли човек, че само един път се ражда, това не е никаква дълбока философия, това е чисто материалистическо схващане. От Божествено гледище "раждането" е вечен процес. Вчера може да си бил роден, а днес да не си роден и обратно: вчера може да не си бил роден, а днес да си роден. И едното е възможно, и другото е възможно. Казвате: в тази мисъл има противоречие. — Ние не се занимаваме с противоречията в живота, оставяме ги сами да се разрешават. Има една философия, която казва: не губете времето си с разрешаване на противоречията в живота. Защо? — Понеже хората на Земята не разполагат с достатъчно време. Вие сте се родили в епоха, в която нямате на разположение много време, затова живеете почти извън времето. Във физическия свят пространство имате достатъчно, но време нямате.

Днес хората съзнават този факт, и затова всички бързат, като казват: време нямаме! Предложете на кого и да е да прочете някоя хубава книга, той ще

ви каже: време нямам! Накарайте някоя домакиня да направи нещо извън своята работа, и тя ще каже: време нямам! Всички хора се оплакват, че нямат време. Всеки момент от времето е зает с определена работа.

Думата "раждане" може да се разгледа в тесен и в широк смисъл. Аз я разглеждам в широк смисъл, за да не се спънете, защото в теснотата се крие злото. Когато човек се спъва, това показва, че той живее в тесния смисъл на нещата. Злото живее в тесния смисъл на любовта, на мъдростта, на истината, на правдата, на добродетелта и т.н. Злото търси място в тесногърдството, но дойде ли до широчината, до широкогърдството, то казва: това място не е за мене, тук не мога да живея, изгубвам се. И действително, всяко нещо трябва да има свое първоначално място, т.е. свое начало. Ако нещата започват от своя първоначален пункт, те ще получат и своя естествен подем. При това положение ще може да очакваме качествата на раждането.

Често хората запитват, на какво се дължат противоречията в живота. За да се обяснят противоречията в живота, ще ви приведа един малък разказ, който се отнася до старите времена. В разказа се говори за някой си граф Карнаци — чуждак човек в своите разбирания и проявления. Той бил затворен, саможив човек, така далеч от хората и техните болки и страдания, че сам не помнил да е направил някому най малкото добро. Богат човек бил граф Карнаци, живеел близо до морето, дето имал обичай да излиза често на разходка. Всички хора, които го познавали, имали лошо мнение за него, като жесток, суров човек — никому благ поглед, никому дума не казвал, на никой просяк милостиня не давал.

Наблизо до къщата на графа живеел беден, скромн човек, но голям философ, наречен Севадин. И той бил голям чуждак: бедно облечен, без шапка и без обуца, от никого нищо не приемал, живеел с каквото имал. Никога не търсил удобства в живота си, задоволявал се с най-малкото, което имал. Занимавал се, обаче, с философия и наука — единственото удоволствие в неговия живот. Прекарвал дните на своя живот като философ-стоик. Един ден Севадин се заинтересувал от живота на граф Карнаци, започнал внимателно да го изучава със сериозното и искрено желание да му помогне по някакъв начин да измени малко своя характер. Ред години той проучвал живота на Карнаци, наблюдавал го в неговите редовни разходки покрай морето. Веднъж му дохожда на ум една светла идея, да отвори тази душа, и си казва: "Ще направя един опит, да видя, какъв резултат имат моите теории."

Опитът му се състоял в следното: отивал всяка сутрин на морето, преди да е дошъл още Карнаци, и там, върху пясъка на морския бряг, написвал по

едно изречение на някой от великите философи, мъдреци или Учители, които са живели от началото на света, до последно време. Написвал изречението и се скривал някъде, откъдето могъл да наблюдава, какво ще направи Карнаци, като дойде покрай морето. Идва Карнаци, разхожда се, наблюдава морето, и изведнъж забелязва нещо написано върху пясъка. Чете, намира, че това изречение е хубаво, дълбока философия има в него и си казва: "Чудно нещо! Кой ще е написал тук това изречение? Жалко, вълните на морето ще дойдат до брега, ще залееят пясъка и ще заличат изречението". Замисля се и си заминава. На втория ден дохожда, вижда друго изречение написано. На третия ден — трето изречение и т.н. Замисля се вече сериозно, как да запази тия изречения, едно от друго похубави и смислени. Севадин отдалеч наблюдавал, какъв ефект произвежда тази замислена от него работа. Карнаци не могъл да си обясни, кой ще е този човек, който пише тия хубави изречения на морския бряг. По едно време си казал: "Да не би това да е някаква илюзия на моя ум, да се заблуждавам някак!" Продължавал да прави всеки ден своите разходки и всякога намирал по едно хубаво изречение, което след малко морските вълни заливали. "Важни са тия мисли, не трябва да се изоставят така на морските вълни, да бъдат заличени", си казва той. Бръква в джоба си да извади молив и намира такъв. Не много далеч от него седи Севадин и наблюдава. Като го забелязва Карнаци, веднага го извиква и го запитва: "Ти без работа ли си?" — Да.

— Беден човек ли си? — Да, беден съм.

— Знаеш ли да пишеш? — Зная. — Вземи тогава този лист и молив и тръгни след мене, ще ти кажа, какво ще правиш.

Сега вече тръгват двамата заедно: Карнаци напред, Севадин след него. Карнаци спира пред първото изречение, започва да чете и казва на Севадин: "Пиши, каквото чуваш". Севадин пише. Отиват на друго място. Карнаци чете второто изречение, а Севадин пише. Отиват на трето, на четвърто място. Севадин преписва всичките написани изречения. Казва му Карнаци: "Ти си прост човек, не разбираш тия изречения, но нищо от това. Утре пак ще дойдеш на същото място. Всичко, което съм ти продиктувал досега, както и това, което ще ти диктувам за в бъдеще, ще препишеш на чисто и така ще ми го донесеш". Ден след ден отивал Севадин на морския бряг и преписвал своите изречения.

И тъй, по този начин, между граф Карнаци и Севадин се създава една вътрешна връзка. По едно време Карнаци чете едно от написаните изречения: "Пий от самоизцедения сок на лозовата пръчка!" След това прочита второ изречение: "Пий от живата вода, която тече". И най-после

прочита трето изречение: "Направи най-малкото добро, което никога досега не си направил". Той се замислил дълбоко върху тия три изречения и казал на Севадин: "Този човек, който пише всеки ден тия изречения по морския бряг, трябва да е някой велик философ. Обаче, не е достатъчно само да преписваме тия велики изречения, но трябва да ги приложим в живота си, да видим техния резултат. Ще приложат третото изречение, да направят най-малкото добро. Кое считаш ти за най-малко добро?" — "Помисли малко!" казва му Севадин. — Добре, ще помисля. Отива Карнаци дома си и влиза в своята стая, на която прозорците били затворени с години. Като влязъл вътре, замислил се и си казал: "Сега не мога да направя друго най-малко добро, освен това, да отворя кепенците на прозорците в моята стая, които не са отваряни откакто са умрели майка ми и баща ми." Отваря кепенците на прозорците и веднага вижда обстановката на цялата стая.

На другия ден Карнаци и Севадин пак отиват на морския бряг и четат написано ново изречение: "Прочети най-прашасалата книга в твоята стая! При това, чети я тъй, както е, с праха заедно, без да го изгърсваш!" Карнаци си казва: имам една такава книга, навярно от никого непипана и неотваряна от ред поколения. Влиза в стаята си, намира тази книга и без да я чисти от праха, започва да я чете. Да четеш една книга, както е прашасала, да не чистиш праха ѝ, това е философия! Чистиш ли праха ѝ и после я четеш, прахът ще влезе в белите дробове и ще повлияе върху ума ти. Не махай праха от книгите. Чети ги с него заедно. Прахът, който е полепнал по книгите на хората, има свое съдържание. Това не може да се доказва, но може да се опита. Ако някой цигулар постави внимателно на цигулката една хартия, посипана с прашец, и полека тегли лъка върху струните, от праха ще се образуват известни линии, по които ще се познае, какви са били тоновете. Ще кажете: за нас е непонятно, как така прахът върху книгите да има свой смисъл и съдържание. Казвам: неразбраните неща в живота имат свой вътрешен смисъл.

Карнаци отваря прашасалата книга, и тя се оказала Библията, която не била четена от преди четири поколения. Той отваря книгата и попада на следното изречение: "Бог е Любов."

Замисля се върху тия думи и си казва: "Вярно е, че Бог е Любов, но Той оставя своите деца да се напращат така, както тази книга, затворена от четири поколения насам." Не е ли малко противоречиво, като казваме, че Бог е Любов, а при това съществуват най-големите страдания в света? Не е ли малко противоречиво, като казваме, че Бог е Любов, а при това смъртта съществува в света? Не е ли малко противоречиво, като казваме, че Бог е Любов, а при това злото съществува на Земята?

Аз приведох този пример, за да ви изясня чрез него положението, в което вие се намирате. Севадин, това сте вие. Карнаци, това са условията, обществото, в които живеете. Мнозина казват: няма работа за нас. Казвам: вземете пример от Севадин. Той не беше богат човек, но намери изходен път, да спечели сърцето на Карнаци и да се сприятелят. Следователно, намерите ли се пред някое противоречие в живота си, трябва правилно да го разрешите. То е вашият Карнаци, с когото вашият Севадин трябва да се заеме, да изучи характера му, да спечели сърцето му и най-после да се сприятели. Вашият Севадин всеки ден трябва да пише по едно ново изречение на морския бряг, без да се страхува, че вълните ще заличат усилията му. Ако едно от тия семенца попадне в ума или в сърцето на Карнаци, целта, към която се стремял Севадин, е постигната.

Каква е била целта на Севадин, няма да обяснявам. Важното е, че той имал близка и далечна цел в живота си, към която се стремял. Аз не говоря за целта на онези, които не са родени от Бога, но за целта на родените от Бога. За последните Писанието казва: "Родените от Бога грях не правят". Това не подразбира, че по време и пространство те не правят грях, но роденият от Бога, за всеки даден момент, когато съзнава това, при каквито изкушения и да изпадне, грях не може да направи. От философско гледище този въпрос е ясен. Богатият не може да краде. Питате: защо богатият не може да краде? — Защото той е задоволен, може да има всичко, каквото пожелае.

Ще кажете: в какво седи тази невъзможност? Допуснете, че вие носите на гърба си един чувал, пълен със скъпоценни камъни и цял сте в пот от тежестта на този товар. Питам: ако намерите по пътя още един такъв чувал, пълен със скъпоценности, ще го вземете ли на гърба си? — Не, ще оставите този чувал за друг път, той сега не може да ви съблазнява. В този момент вие сте богат, задоволен човек. Когато се явяват противоречията в живота ви, това показва, че вие не можете да се справите с положението, защото едни хора носят пълни чували на гърба си, а други носят празни чували. Всеки човек, който носи на гърба си празен чувал, има изкушения. Всички изкушения, скърби и страдания в живота произтичат от празните чували. Човек, който носи на гърба си чувал, пълен със скъпоценности, е цял в пот, пъшка, страда от тежестта на чувала, но той има планове, мечти, мисли, предприема едно, друго — разчита на нещо. Човек, който носи празен чувал на гърба си, обръща се натук-натам, навсякъде вижда безсмислие и пустота, и казва: празен е животът, няма смисъл в него.

Казвам: нека този, който носи празния чувал на гърба си, хване пътя на Севадин и отиде на морския бряг да пише велики мисли. Онзи пък, който

носи пълния чувал на гърба си, е граф Карнаци. Нека той преписва изреченията от морския бряг и ги прилага в живота си. Не постъпвате ли така, всякога ще се намерите пред противоречия в живота си. Обаче, не се опитвайте сами да разрешавате противоречията!

Тази сутрин аз говоря на младите ученици. Млади наричам тия, които сега започват работата си, а стари — тия, които отдавна работят. Това не подразбира, че старите са завършили своята работа, но работят вече. Като се говори, че едни са млади, а други стари, това е по отношение времето на тяхната работа. Някой ученик може да е постъпил в училището преди няколко години, но не учи, не работи. Това показва, че той е още млад, не съзнава, какво трябва да прави. Друг може да е постъпил само преди една година, но той учи, работи. Този ученик е стар, съзнава задълженията си и учи. Често младите ученици са по-способни от старите, а някога старите ученици са по-способни от младите. Способни ученици има и между младите, и между старите. Не разбирайте понятията "млад и стар" в техния буквален смисъл. Способен ученик е този, който идва в училището с готови дарби и таланти в себе си, а училището му дава само условия за тяхното развитие. Благородните чувства също така не се създават нито в училището, нито в обществото, но училището и обществото са само фактори, условия за тяхното развитие. Следователно, човек иде отнякъде с готови заложби в себе си, които той развива и разработва в живота. Откъде иде човек в света, този въпрос ще оставим настрана, защото, ако говорим за другия свят, мнозина ще кажат, че той не е реален. Действително, всеки свят, който не може да даде отпечатък на физическия свят, се счита нереален. Обаче, има светове, които могат да се отпечатват на физическия свят. Същото нещо е и с идеите. Има идеи, които могат да се отпечатват в нашия ум, а има идеи, които не могат да се отпечатват в нашия ум.

Роден от Бога! — Това е началото на истинския, разумния живот в човека, някой казва: за да бъде човек роден от Бога, трябва да е високо учен! Ученикът трябва да започне с тази велика проблема на живота си — да бъде роден от Бога. Правилен ли е процесът на физическото раждане? Колко месеца продължава периодът на бременността за човека? — Девет месеца. През този период зародишът минава през 400,000 форми в утробата на майката, докато се създаде като човек. Освен 400,000 форми, зародишът през тия девет месеца минава и ред други форми, за които сега няма да говоря. През цялото време на бременността вие можете да изчислите, по колко от тия форми се падат на минута, на час, на ден. Когато кажем, че някой е роден от Бога, ние подразбираме пак процеси подобни на зачеването и раждането, както това става и във физическия свят на Земята. Роденият от Бога постепенно ще минава от слава в слава, от знание в знание, от любов в любов, от правда в правда, от истина в истина

и т.н. Когато някой казва, че има широки схващания за живота, аз разбирам, че той се намира в процеса на ново зачеване и отива към новораждането, защото само в този процес има постепенно разширяване.

Ще ви приведа още един разказ, без да споменавам имена на лицата, за които се говори в разказа. Ще ви предам разказа в проста форма, както децата разправят приказки. Една царска дъщеря, благородна, добра мома, се разболяла зле и била почти на умиране. Тя се обърнала към Бога с гореща молба да продължи живота ѝ, да поживее още на Земята. Бог чул нейната молба и решил да продължи живота ѝ с 20 години. За тази цел Той изпраща от небето един ангел с писмо, в което съобщава на царската дъщеря, че животът ѝ се продължава с 20 години. Тя прочела писмото, зарадвала се и погледнала към Божия посланик. В този момент се влюбила в него. Сега вече тя се намерила пред една дилема, която не могла да разреши. Да отиде с ангела на небето — не може, Бог продължил живота ѝ с още 20 години. Освен това, мъчно ще ѝ бъде за майка ѝ, за баща ѝ — искало ѝ се да поживее на Земята. Да остане ангелът при нея — и това не може. Той дошъл на Земята с мисия: да предаде писмото на царската дъщеря и да се върне горе. Какво да прави? Ако знаеше съдържанието на писмото преди да го отвори, тя би пожелала да отиде с ангела заедно на небето. Ами сега? Ако рече да напусне Земята и отиде с ангела, тя ще престъпи Божия закон. Бог ѝ продължава живота с 20 години. Ако ангелът остане на Земята при нея, той престъпва Божия закон, не е изпълнил мисията си, както трябва. Какво да се прави? — Вие ще разрешите тази задача.

Този разказ изобразява сегашния ви живот с всички противоречия, които се срещат в него. Сега животът на всинца ви е продължен с 20 години. Какво ще правите? Любовта дойде, донесе ви писмо от Господа, но ще си замине. С нея не можете да отидете. Беше време, когато можяхте да отидете с нея, но тогава се отказахте. Сега, младите ученици, нека мислят, а старите нека разгадават. Младите ученици да орат, а старите да сеят! Младите да жънат, а старите да вършеят! Младите да копаят лозето, а старите да берат гроздето! Младите да готвят, а старите да ядат! Младите да печелят, а старите да харчат! Това са положения из живота. Това е философия, която всеки ще разбира, както може. Разбирайте я широко, според новите схващания, според великия Божествен за кон, който работи в света. За някои светът е загадка, а за други той е въпрос на разрешение. За някои светът е мъчение, а за други той е светлина. Светът включва различни условия, при които всеки човек се намира. Заключениеята, изводите на този или онзи човек за света, че той е добър, или лош, са субективни. "Отчасти знаем, отчасти мъдруваме", казва Павел.

Някой казва: тежък е животът ми! Аз подразбирам, че неговият живот е тежък, но не и животът на другите хора, нито животът на ангелите. Животът на ангелите е щастлив, смислен. Когато някой каже, че животът е бreme, или че животът е борба, неговият живот е бreme, неговият живот е борба. Никой не може да говори за трудностите на целокупния живот. Когато някой каже, че животът е щастлив, това подразбира неговия живот, но не и живота на другите хора и същества. Това, което в даден случай е вярно за едного, не е вярно за всички. Ако някой човек се намира при същите условия, при които се намирам и аз, и двамата ще имаме една и съща опитност. И тогава, ако аз съм нещастен, и той ще бъде нещастен; ако аз съм щастлив, и той ще бъде щастлив. Като казвам, че и двамата ще имаме същата опитност, не подразбирам абсолютно идентична, но приблизително еднаква. Нещата постоянно се менят по време и пространство. Двама души могат да имат една и съща опитност, но все пак ще има някакви малки различия в опитността на двамата. Роден от Бога! Размишлявайте всички върху тази мисъл. Помислете малко и върху двата малки разказа. Те изясняват някои положения от вашия живот. Казва се в Писанието: "Бог е Любов! Любовта ражда живота." Значи, същевременно Бог е животът, в който се пишат хубавите неща, но идват вълните на морския бряг и заличават написаното. Вълните, това е бурният живот, който заличава всичко. Ако вие, като граф Карнаци, нямате обичай да пишете, светът, бурното море у вас ще заличи всичко. Вие трябва да намерите в себе си този Севадин, който пише всеки ден по нещо ново на морския бряг и после го преписва в чиста тетрадка. Този Севадин се намира във всеки човек. Севадин не е богат, не е силен, не е знатен човек за света, но той разбира живота и за всеки даден случай може да ви помогне.

Казвам: условията, при които живеете, ще определят вашия характер. Всеки човек, който не иска да се състезава с мъчнотиите в живота; който не иска да разрешава проблема на греха, на злобата, на омразата, на съмнението в себе си, той е първокласен охлюв, с два рога. Животът на такъв човек е въздухообразен. Онзи човек, който не иска да страда, той е в положението на охлюв. Станеш ли като охлюва, никакво страдание няма да имаш. Искаш ли човек да станеш, ще напуснеш своя охлювообразен живот. Човешкият живот е придружен, ако не с най-великите задачи, поне с по-високи задачи от тия на охлюва. Вие казвате: чудно нещо! Едно време живеех чист и свят живот, всички мъчнотии в живота си разрешавах лесно. Какво стана сега с мене, че не мога вече лесно да решавам задачите си, не мога да живия такъв чист живот? Казвам: едно време, като охлюв, ти разрешавах лесно задачите си, но сега си човек. И като човек твоите задачи сега са по-трудни, от тебе изискват повече. Какво лошо има в това, че мъчно решаваши задачите си? Радвай се, ти сега си човек! Някой пита: какво да правя тогава? — Ще се мъчиш, ще страдаш и ще се радваш, ще

разрешаваш задачите си. — Ако не мога? — Охлюв ще станеш. Като охлюв няма да имаш големи страдания и щастлив ще бъдеш. Понякога може да те турят в тенджерата, да те сварят. И тогава ще минеш от едно състояние в друго.

И тъй, всеки сам ще избере положението, в което трябва да работи и да решава задачите си. Такъв е Божественият свят — свят на свобода. Всеки сам постъпва в училището. Когато детето отива на училище да учи, учителят ли го заставя да направи това? — Не, то само отива. В детето има силно желание да учи, ученик да бъде. По същия начин и вие сами сте постъпили в училището да учите. Щом е така, ще изучавате предметите, които са турени в програмата на училището. Някой казва: за що влязох в училището? — Да учиш!

— Ама не мога да уча. — Тогава ще излезеш от училището. — Но искам да уча!

— Щом искаш да учиш, ще разрешаваш всички задачи, ще приемеш всички страдания и радости, които ще те следват в живота. Приемете ли тия нища, няма да се оплаквате, че Господ е несправедлив към вас, че учителите не ви разбират и ценят правилно, че хората не ви обичат, че вашият живот е малко по-другояче поставен от този на другите и т.н. Това са второстепенни въпроси. Трябва да знаете, че към способния ученик всички учители се отнасят благосклонно. Той разрешава всички задачи, които му се дават, колкото трудни и да са те.

Казвам: когато хората съзнаят, че положението, в което се намират, е доброволно поето от тях, те ще избегнат голяма част от нещастията и страданията, в които сега изпадат. Някой човек страда, като гледа себе си нещастен и прост, а друг живее чист и свят живот и минава за учен. Преди всичко, всеки сам е причина за своето положение. Питам: коя е нормата ви, чрез която определяте светостта на човека? Коя е вашата норма, чрез която определяте учеността на човека? Коя е вашата норма, чрез която определяте, че някой човек е добър? — Ама така мисля. — Това не е наука. В природата има една положителна, установена мярка, с която се определя, кой човек е лош и кой - добър, кой човек е прост, кой - учен и т.н. Не може да се разчита на онзи човек, който няма мярката на природата, с която да различава злото от доброто, грозното от красивото.

Днес много от съвременните хора си служат с несвършен език. Говори се за неща, които нямат начало. Не може да се определи дължината на река, която още не е започнала да тече. Не може да се определи смисъла на живота, ако той още не е проявен. Не може да се определят качествата на

семето, което още не е посято в земята.

Мнозина питат: как ще познаем новото учение? — По делата на хората. Христос казва: "По делата ви ще познаят, че сте мои ученици". Посели ли сте новото учение в сърцето или в ума си? Някои казват: чели сме нещо по новото учение. — Това още нищо не значи. Ако видите един малък портрет на царската дъщеря, това означава ли, че сте видели действителния ѝ образ? Можете ли да определите характера ѝ по нейния малък портрет? — За да определите точно характера трябва да имате най малко 400,000 портрета от нея, водени от деня на раждането ѝ до последния час. Днес има физиогномисти, които, щом погледнат лицето на някой човек, могат да говорят какъв е той. За такива случаи турците казват: "И да видиш, не вярвай!" Факт е, обаче, че лицето на човека е огледало на душата. Казват за някого този човек е честен, способен, добър. Питам: докъде се простира неговата честност? Един виден инженер преди няколко години ме запитва: "Господине, кажи ми някоя черта от моя характер." Аз му казах: "Ти си честен човек, но твоята честност може да издържи до един милион лева. От един милион нагоре не може да отиде. С един милион лева могат да те подкупят. Със 100,000 лева, със 200,000 лева, със 500,000 лева не могат да те подкупят, но дойде ли до един милион, ти отстъпваш." — "Прав си. С един милион лева могат да ме подкупят: ще замина за странство, там да живея." Казвам: да познаваш хората по този начин, това е наука. Всеки трябва да знае, докъде се простират неговите добродетели и колко може да издържа.

Някой казва: аз съм търпелив човек. — Колко си търпелив? Като ти ударят една-две пръчки, издържаш, но ударят ли ти 25 пръчки, викаш вече: ох, убиха ме! — Това не е търпение. Като ти ударят 25 тояги, всичкото ти търпение се изчерпва. Аз наричам търпелив човек онзи философ, при когото дошло едно малко дете и започнало да го удря с пръчка по главата. Той разрешавал един много важен философски въпрос и тъй дълбоко бил концентриран в мисълта си, че не усетил нито един от ударите на това дете. По едно време вдигнал главата си нагоре и вижда, че детето седи с пръчка в ръка и го запитва: "Детенце, какво правиш тук?" — Ти нищо ли не усети? — Не.

— Чудно нещо! Аз те удрях досега с тази пръчка по главата. — Не съм усетил нищо.

— Не брои ли, колко пъти те ударих? — Не. Колко пъти ме удари? — 1000 пъти. Казвам: това наричам аз търпение. Нетърпеливият човек, когато разрешава някоя важна задача, още от първия удар на това дете ще каже: "Слушай, ти нямаш ли друга работа, ами се занимаваш с мене? Хайде, иди

при баща си и майка си! Не знаеш ли, че аз се занимавам с решението на един много важен въпрос? Ако те ударя един път, ще се търколиш на земята." Питам: какво може да се направи на Земята при такива разбирания за живота? Който върши човешки работи, това е лесно, то всякога може да стане, но що се отнася до Божественото, друг е въпросът. Там се изискват нови разбирания, нови хора.

Сега аз не говоря за човешкия живот

— за него всички хора са майстори. Аз говоря за Божествения живот. за Божественото у нас. Когато Божественото начало живее у хората, те няма да се запитват, дали са родени, или не, но веднага ще се разберат. Двама души, родени от Бога, могат да говорят помежду си за Божествения живот и ще се разбират. Двама души, които не са родени от Бога, могат да си говорят за човешкия живот и ще се разбират. Обаче един човек, роден от Бога, и друг, който не е роден от Бога, не могат да се разбират.

Ще ви приведа един пример за обяснение на мисълта си. Едно младо момче среща на пътя си старец възседнал едно магаре и му казва: "Дядо, хайде да си поговорим за онова, което не може да бъде!"

— А, синко, аз съм философ човек, с опитност в живота, всичко може да бъде.

— Не, дядо, има неща, които не могат да бъдат. Старецът отговаря: "Не е така, дядовото, всичко може да бъде." — Добре, тогава, слез от магарето, за да се кача аз! — А, това не може да бъде! Както виждате, дядото веднага опровергава своята философия. При втори случай дядото среща момчето на пътя си, възседнало едно магаре и му казва: "Синко, хайде да си поговорим за онова, което може да бъде. — Да си поговорим, дядо! — Слез от магарето, за да се кача аз на него! — Може, дядо. Момчето веднага слиза от магарето, и дядото се качва на него.

Питам: защо дядото не можа да слезе от магарето, а момчето слезе? Всичкият спор в живота седи в това, че ние не слигаме от магарето. Някой казва: аз не слигам от магарето — Прав си, но зависи, де си отишъл с това магаре. Ако отиваш на гости при своя приятел, няма ли да слезеш от магарето? — Ще слезеш, защото е непочтително да влезеш с магарето в дома на своя приятел. Магарето ще отиде на едно място, а ти — на друго. Ако искаш да се отдаде на магарето ти същата чест, каквато и на тебе, ти ще обидиш своя приятел. Ако отиваме в Божествения свят с нашето магаре и желаем и на него да се отдаде същата почест, каквато на нас, ние сме на крив път. Когато хората не сполучват в живота си, когато страдат,

причината за това е, че те искат да наложат своите възгледи на Бога, както и на другите хора. Обаче, всеки, който иска да поучи другите хора, трябва да е направил опита на Севадин, да пише велики мисли на морския бряг и да може да заинтересува Карнаци с тях. Чудак е бил Севадин, но успял да заинтересува Карнаци, който казва: "Велик човек е този, който пише тия изречения на морския бряг. Щом той пише на морския бряг, дето вълните всичко заличават, значи Господ го е пратил. В такъв случай аз мога да приложа тия изречения в живота си".

И тъй, младите ученици да пишат, а старите — да прилагат. Наблюдавайте новороденото дете. Нали то учи майка си? Тази майка, която като мома била малко мързеливичка, това не могла да направи, онова не могла да направи, рано не могла да става, като дойде първото й детенце, става вече виден професор, лекции чете. Детето, като млад ученик, изправя се пред нея почтително и казва: "Добър ден, господин професоре!" — и майката започва своите лекции. Като преподаде лекцията си, тя излиза навън и казва: "Ти ще учиш тук урока си, аз скоро ще се върна." Този млад професор има вече и търпение, може да изтърпява своя пръв ученик. Той пише, драска всеки ден, а тя търпеливо чака, надява се, че ще дойде ден, когато този млад ученик ще стане виден, знаменит човек и някои от нейните идеи ще се реализират чрез него. Ако майката знаеше, че от това дете нищо няма да излезе, тя не би се интересуvala от него. Следователно, и учителят, който преподава на своите ученици, работи по същия закон — по закона на Любовта. И Бог, Който създаде света, работи по закона на Любовта. И майката, и учителят, и Бог работят с една и съща определена цел. Разликата е в степента на проявленията.

Някои от младите ученици казват: какво да правим при тия мъчни условия на живота, като виждаме, как хората се разколебават в своите убеждения? Казвам: тия хора никога не са имали убеждения.

— Защо са охладнели в любовта си? — Те не са имали силна любов. Истинската, правилната любов никога не охлажда. — Ама те мислят криво. — Право никога не са мислили. — Лоши хора са станали. — Добри никога не са били. И обратното положение ще срещнете. Ще ви кажат за някого: този човек е добър. — Лош никога не е бил.

— Ама той е истинолюбив. — Този човек никога не е лъгал. — Той е много справедлив. — Неправда той не познава. Резки и положителни трябва да бъдете! Казвате: ние можем да грешим — можем и да не грешим. Ако в даден случай някой човек прави добро, той не може да греша. Доброто изключва всякаква погрешка, всякакво зло. Щом вашият ум е зает с каква и

да е добра мисъл, злото не може да се вмъкне в него. Следователно, в даден момент, всеки човек може да направи някакво зло или някакво добро — зависи от неговите мисли, чувства и настроения през това време. Както мисли, както чувства и както действа, такива ще бъдат и резултатите. Каквито са причините, такива ще бъдат и действията. Каквито са схващанията, такива ще бъдат и заключенията. Прави схващания, прави заключения!

Младите ученици са дошли до едно крайно заключение и казват: какво трябва да правим по нататък? Казвам: най-първо трябва да се родите. Това ще приемете като аксиома. Обаче, раждането не е еднократно, а многократно процес: постоянно ще се раждаме и възраждаме. Тази теория, която наричат "закон за прераждане", подразбира същото раждане, за което се говори в Евангелието. Раждане, прераждане, вселяване е едно и също нещо. Когато човек се преражда, той не разбира дълбокия смисъл на живота, но когато се ражда, той разбира своето Божествено произхождение. Само роденият от Бога разбира дълбокия смисъл на живота. И тогава, приятно е да бъде човек роден. Приятно е човек и да умре. Приятно е да страда, приятно е и да се радва. За кого е приятно това? — Само за родения от Бога. За добрия човек е еднакво приятно и когато му се дава, и когато му се взима нещо. Някои казват, че по-приятно е да се дава на човека, отколкото да му се взима. Така е за човека, който живее с обикновените изисквания и разбирания на живота. За съвършения, за Божествения човек процесите и на взимането, и на даването са еднакви. При това, важно е какво се дава и какво се взима. Еднакво приятно ли ще бъде ако някой ви дава своите дългове, своите престъпления, или ако ви дава скъпоценни камъни, или своето голямо наследство? — Не е еднакво приятно, разбира се. За съвършения човек, обаче, и мъчнотията, и благото, което му се дава, са от еднаква цена и важност, защото в тях той вижда сериозни задачи за разрешение.

Роден от Бога! — Това е първият контакт, чрез който човек може да влезе в съгласие с Първичната Причина, от която е излязъл. Така той ще обнови живота на своята душа. Каквото е началото, такъв ще бъде и краят. В човешкия живот началото е чисто, а краят постепенно става по-мътен и по-мътен. В Божествения живот и началото, и краят са чисти. В същност, водата на края става по-чиста, отколкото е била в началото. Животът в края има по-голям израз.

Сега ще ви дам още един пример, с който ще си изясните някои от противоречията, които срещате в живота си. Например, често вие казвате, че водата тече между два бряга. Това твърдение е наполовина вярно. Защо? — Водата може да тече и без брегове. Ако под думата "брегове" вие

разбирате твърда, суха почва, питам: как можете да си обясните образуването на топлото течение Голфщром в Атлантическия океан, което заема пространство около 150 км.? Как може да се образува това топло течение всред водата, без да има брегове от твърда почва? Следователно, по-слабото движение на водата в морето или в океана може да образува брегове на по силно течение. Значи, слабото течение образува бреговете на силното течение. Тъй щото, оттук извличаме следния закон: силните хора са реки, които текат, а слабите хора са брегове, между които тия реки текат. В това отношение човек може да бъде или бряг, или река — няма друго положение. Ако си силен, река ще бъдеш и ще се движиш в морето; ако си слаб, бряг ще бъдеш, и много бавно ще се движиш в морето.

Казвам: човек може да заема две положения в живота. Когато животът ти се проявява и бързо тече, река ще бъдеш; когато животът ти бавно тече, бряг ще бъдеш, от който постоянно ще се отнемат частици и ще се отнасят в морето. Ако питате, защо еди-коя си река постоянно завлича своите брегове, ние отговаряме: тази река завлича бреговете си, защото е силна в своето движение, живот има в нея. Кажат ли за някого, че този човек завлича всичко, това показва, че той се движи силно, бързо. Ако се противопоставят на живота, който движи света, той всичко ще завлече. Страданията в света произтичат от факта, че тялото, сърцето или умът на човека са нечисти. И тогава, Божествените сили, като влязат в човека, срещат известно съпротивление; но понеже те се движат бързо, завличат всички тия препятствия, вследствие на което се явяват страданията. Ако човек е чист, ако неговото тяло, сърце и ум са чисти, свободни от всякакви нечистотии, върху него могат да падат хиляди електрически искри, без да го умъртвят. Електричеството ще мине и замине през него, без да му направи някаква пакост. Ако вашето тяло, сърце и ум са чисти, страданието, както и електричеството ще мине покрай вас без да ви докосне. Когато в Писанието се казва, че трябва да бъдем чисти, това е по отношение изявленията на живота. Чистотата не е само физиологическа нужда на организма, но тя е и необходимост за истинското проявление на живота. Ако искаш да бъдеш здрав, тялото ти трябва да бъде чисто; ако искаш да бъдеш щастлив, сърцето ти трябва да бъде чисто; ако искаш да бъдеш поет, да имаш светли идеи, умът ти трябва да бъде чист. Някои казват, че едни хора са надарени богато от Бога, а други са по-малко надарени. — Първоначално всички хора са били еднакво надарени, но всички не са обработвали еднакво дарбите си.

Сега казвам на младите ученици: понеже всички вие сте призвани да се учите, правете съзнателни усилия — от вас зависи всичко. Започнете с най-малкото добро, което досега не сте направили. Всеки, който започва с най-голямото добро, се заема с много трудна задача.

Писанието казва: "Роденият от Бога грех не прави". Роденият от Бога започва с Любовта. Както Бог преподава на хората Любовта, така и майката я преподава, на своите деца, така и учителят — на своите ученици. Христос, който беше роден от Бога, казваше: "Както ме Отец ми възлюби, така и аз ви възлюбих. Пребъдете в моята Любов, както и аз пребъдвам в Любовта на Отца си". Само роденият от Бога може да пребъдва в Любовта. Добре е всяка сутрин, като ставате, да се запитвате, не само веднъж, но много пъти през деня, родени ли сте от Бога, или ще се раждате и прераждате.

Някои казват: дотегна ми вече да се раждам и прераждам. Казвам: тия хора още не са започнали процеса на истинското раждане. Щастлив е моментът, когато човек почувства онзи велик акт на своето раждане от Бога. В този момент Бог усилено работи върху човешката душа. Може ли някой да се оплаква при това положение? Нима камъкът, който скулпторът вае със своя чук, трябва да се оплаква, да казва, че му е дотегнало това положение? Щом този скулптор работи върху камъка, той все ще изкара нещо от него. Обаче, ако камъкът е оставен вън, на произвола на природата, тя ще го разсипе на малки парченца, на пясък ще го направи. Когато Бог работи върху вас, Той все ще извае нещо; когато хората и механическата природа работят върху вас, на пясък ще станете. Сега ще ви запitam: Бог ли трябва да работи върху вас, или хората? Ако хората работят върху вас, на пясък ще станете; ако кажете "да бъде волята Божия", от вас, макар и камък, хубава статуя ще се извае. Вие трябва да разглеждате нещата в техния оптимистичен смисъл. За Бога всичко е възможно. Тогава, и за човека на правата мисъл всичко е възможно. В този смисъл Христос казва: "Ако думите ми не пребъдват във вас, нямате живот в себе си". То значи: ако Любовта, Мъдростта и Истината не пребъдват във вас, и вие не пребъдвате в мене, нямате живот в себе си. По-нататък Христос казва: "Ако Словото ми пребъдва във вас и вие в мене, Аз и Отец ми ще дойдем и жилище във вас ще направим." Това са дълбоки философски въпроси, които за в бъдеще ще разрешават и младите, и старите ученици.

Прочетете шеста глава от Евангелието на Йоан, за да придобиете по-широки разбирания за живота. Всеки, който е роден от Бога, да започне да пише велики мисли върху морския бряг. Красиво е да срещне човек някой млад ученик идеалист, с велики мисли и с широки разбирания! Жалко е да срещнете някой млад ученик, който едва що влиза в училището, започва да мисли, как да се препитава, каква работа да започне, като свърши училището. Не мислете каква работа ще започнете и какво ще ядете. Този въпрос е разрешен. Христос казва: "Погледнете криновете на полето, нито

сеят, ни орат." Ако вие сте родени от Бога, този въпрос за вас е разрешен; и ако не сте родени от Бога, въпросът е пак разрешен. Всяко дете, което е родено, има кой да се грижи за него — майка му се грижи. На основание на този Божествен закон, човек трябва да размишлява върху нещата.

Някои казват: изгубихме вече смисъла на живота, не знаем, какво ще става по-нататък. Остаряхме вече и не постигнахме своите идеали. Как ще ги постигнете? По този път, по който сега вървите, и хиляди години да живеете, пак няма да постигнете своите идеали. Като дойдат съмненията в живота, те така го обезсмислят, както морските вълни заличават всичко, което вие пишете на морския бряг. Какво можете да постигнете с такова писане? Ако приложите в живота си всичко това, което е изписано на морския бряг, животът ви ще се разреши другояче. Много от съвременните хора очакват щастието да дойде отвън. Щастието е въпрос на дълбоко разбиране на живота.

Аз говоря на младите ученици. Те често казват: идеализъм, идеализъм, но като дойде грубият живот, той изисква друго нещо. Кой е грубият живот? — Неразбраният живот. Ние не можем да изпълним всичко, което се говори. — Майсторът-шивач, който разбира своя занаят, лесно крои, лесно шие. Онзи майстор, който не разбира добре от занаята си, мъчно крои, мъчно шие. Поетът, който добре разбира своето изкуство, лесно пише стихове. Онзи поет, който не разбира своето изкуство, той само пише и задрасква. Поетът, комуто се удава стихотворството, е придобил с усилие това изкуство. Той като пише се пренася в света на поезията и така твори.

Роден от Бога! Младите трябва да поставят тая мисъл като мотото на своя живот. С него трябва да започне философията на вашия живот. Казвате: какъв е смисълът, каква е задачата на родения от Бога? Онзи, който е роден от Бога, намира смисъл в живота и лесно решава задачите си. И той има мъчности, но ги решава без големи затруднения. Ако мислите, че можете да прекарате живота си без мъчности и страдания, без да ви засегне нещо, вие сте на крив път. Такъв живот съществува в приказките от 1001 нощ. Питам: как са били посрещнати на Земята най-видните учени, велики хора и философи? Как са посрещнали Христа и апостолите на своето време? Цели три години от своя живот Христос беше подлаган на големи изпитания и поругания, а от 2000 години насам Го посрещат с финикови ветки. Днес всеки говори за Него, всеки цитира Неговите думи. Какви ли не паметници, какви ли не храмове се правят в Негово име? Всички се обличат за Христа. Кой не мечтае да бъде посетен от Христа, да изпрати Духа си върху него? Питам: по кой начин дойде Христос? Казвате: Христос е роден от Бога.

Роден от Бога! — Това е философия, от която, ще се спънете, ако не я разбирате. Христос казва на учениците си: "Както аз не съм от този свят, така и вие не сте от този свят." Действително, роденият от Бога не е от този свят. Ако вие искате едновременно да бъдете граждани и на този, и на онзи свят, няма да успеете. Вие ще бъдете граждани на земята, а ще работите за онзи свят, та като отидете там, веднага да станете граждани на Царството Божие горе на небето. В същност, Царството Божие е и долу на земята, и горе на небето — зависи, как живее човек. Турете тази мисъл в ума си. Тя съществува отдавна, но сега ви давам правилото, как да разрешавате правилно мъчнотиите, които срещате в живота си. Каквито задачи и да се дават, ако нямате в ума си основната мисъл — да бъдете родени от Бога — вие не ще можете да разрешите правилно задачите на своя живот. Сиромашията е изключена за родения от Бога. Роденият от Бога грях не прави. Като не прави грях, той не може да умре. Значи, животът е с него. Роденият от Бога не може да бъде нещастен, понеже щастието е с него. Роденият от Бога не познава оскъдност и лишения, понеже е богат. Богатството на човека седи в опитностите на неговата душа. За да бъде богат, човек трябва да се ползва от опитностите на миналото. Опитностите на миналите векове трябва да бъдат и ваша опитност.

Като говоря за миналото, мнозина запитват, дали са съществували в миналото. — Ако си роден, съществувал си; ако не си роден, не си съществувал. Само роденият човек може да разрешава въпроса за раждането. Със светлината, която има, той прониква навсякъде. На онзи, който не е роден от Бога, ще отговорим, както един американски френолог отговорил на един голям богаташ. Този богаташ отива при американския френолог и му казва: "Господине, ако ми кажете нещо от характера, добре ще ви заплатя." Френологът започва да пипа главата му, дано прочете нещо, да каже на богаташа някои негови характерни черти. След дълго изследване, той му казва: "Господине, нито парите ви искам, нищо не искам. Така ситно е писано върху главата ви, че нищо не мога да прочета." Има много хора, на главата на които е писано толкова ситно, че нищо не може да се чете. Какво означава това? Питам: каква глава искате да имате — глава, по която може да се чете, или такава, по която нищо не може да се чете? Някой казва: аз не искам хората да четат по главата ми, да ме познаят, какъв съм. Казвам: преимущество е да може да се чете една книга! Ако хората не могат да четат по моята глава, защо ми е тя? Ако и аз не мога да чета по своята глава, защо ми е тя? Всеки трябва да знае да чете по своята глава, както и по главата на другите. Казвате: ами ако хората узнаят характера ми? — Какво лошо има в това, че ще узнаят характера ви? — Може да открият някои лоши черти. — Какво лошо има в това? Така поне ще можете да изправите грешките си.

Казвам: когато човек чете по главата на някого, той трябва да е просветен човек, да разбира смисъла на нещата. Някои хора, които не разбират смисъла на нещата, казват: в Библията има лоши работи — Не, вие не разбирате дълбокия смисъл на това, което четете. Друг някой казва: хубави работи има в Библията. Това показва, че си започнал да разбираш смисъла на нещата. В този смисъл, всяка написана книга е отворена книга, която всички трябва да четат. Когато човек се натъкне на известни противоречия, не трябва да казва, че Господ го е създал така, но трябва да търси смисъла на тия противоречия.

Роденият от Бога грях не прави. Роденият от Бога не мисли криво. Роденият от Бога зло не прави. Роденият от Бога ученик може да бъде, а който не е роден от Бога, никакъв ученик не може да бъде. В старите времена само княжеските, само царските синове отивали на училище. Днес, понеже има много царски синове, отворили са се много училища, дето царските синове се учат. Ако някой човек не е роден от Бога, за него цялата природа ще бъде една затворена книга, от която той не ще може да чете. За него тя ще бъде ситно написана книга. За родения от Бога природата ще бъде отворена книга, по която той ще чете и ще се учи. Във всеки лист на тази свещена книга той ще намира хиляди интересни задачи, които ще го радват. Ето защо, всеки трябва да се стреми към основното и дълбоко разбиране [на] смисъла на нещата. Някои хора мислят, че знаят много и не искат да учат. Един 90 годишен американец прочел Библията 90 пъти през живота си. Питам: какво е научил този човек от Библията? — Все е научил нещо. Ако ние четем и препрочитаме своя живот 90 пъти, ще научим ли нещо? — Ще научим нещо, разбира се. Какво може да се очаква от човека, който нито веднъж не е прочел своя живот? Някой казва: аз искам да ми се разправи нещо за свещената книга. — Първо ще я прочетеш, и после ще ти се разправя.

Съвременните хора питат: защо сме дошли на земята? Каква е задачата на живота? — Ние сме дошли на земята да четем живата, свещената книга на природата, която стои разтворена пред нас. Първо трябва да се прочете до край, а след това ще се започне нейното основно проучване. Така разбираме ние смисъла на живота, затова няма да се спираме върху дребнавостите, кой как живее, кой какво върши и т.н. За човека, който е роден от Бога, животът е красив във всички свои черти и проявления. Всички постъпки на добрия човек са красиви. Ако отрежете една малка част от някоя картина, или отчупите една малка част от някоя статуя, можете ли от тази малка част да съдите за красотата на цялата картина или статуя? — Не може. По същия начин и ние някога анализираме една малка част от някой човек и се произнасяме, а с това се изгубва красотата на цялото. Красотата седи в целокупността на нещата. Гениален трябва да

бъде човек, за да постави на своето място една малка част, отчупена от някоя статуя. Понякога аз употребявам цяла година, за да поставя на своето[неговото] място някой малък камък, намерен някъде из Витоша. Поставя ли го на своето[неговото] място, започвам вече да чета. Някой казва: аз не мога да употребя толкова време, за да търся мястото на това малко камъче. Време нямам за това. — Ще намериш време. Ами, ако това камъче те е спъвало в живота ти, не е ли интересно да знаеш, кои са причините за това спъване? По същия начин и вие не трябва да отделяте своите постъпки от целия ви живот. Всяка ваша погрешка има свой произход. Тя е част от цялото, и вие трябва да я поставите на своето[нейното] място. Поставите ли я на мястото ѝ, вие ще извадите поука от нея и ще разберете смисъла, който тя крие. Всеки уд, взет в съотношение с цялото, е красив и смислен. Отделно разгледан, той няма вече никаква красота, никакъв смисъл.

Допуснете, че аз нахранвам един човек, като му занасям най-хубавата храна. Този човек преяжда и се разстройва. Питам: кой от двамата е виновен за това нещастие: аз, който занесох яденето ли съм виновен, или той, който нямаше мярка в яденето и преяде? И аз имам известна вина, и той има известна вина. У мене имаше желание да изяде всичкото ядене, защото беше хубаво. И у него имаше желание да изяде всичко, понеже му се харесваше. Обаче, този човек беше болен. Аз знаех, че той е болен и трябваше да го предупредя да не изяде всичко, за да не се повреди повече. Пък и той, като знае, че е болен, трябваше да изяде най-много десетина лъжици, да не се пресилва, а останалото да задържи за втори път. Правилното разрешение на въпроса седи в следното: аз трябва да оставя човека свободен да постъпва, както намира за добре. А той, от своя страна трябва да знае своето положение и да се въздържа. Речете ли да морализирате човека, вие ще мязате на онази жена, която имала обичай да бодне мъжа си с игла, понеже той обичал да яде много и не могъл да се въздържа. Като отивали заедно на гости, тя носела със себе си игла, та като се увеличал мъжа ѝ в яденето, бодвала го от време на време с иглата. Като се връщали дома си, той ѝ казвал: "Много ти благодаря за подсещането, но не трябваше да забиваш иглата така дълбоко. Достатъчно беше само да допреш иглата, аз щях да се сетя, какво искаш да ми кажеш." Сега и на вас казвам: носете иглите си, но не ги забивайте тъй дълбоко. Хората лесно разбират, какво искате да им кажете. Достатъчно е да кажеш на мъжа си следните думи: "Мъжо, знаеш ли де е иглата ми? Искам да шия." Символично ще си говорите. Мъжът ви ще разбере, че не трябва да преяжда.

Един православен свещеник ми разправяше следната своя опитност: "Един ден ми сложиха на обед хубаво опечено прасенце. Понеже ми се вкуси

[услуди], аз не се задоволих с малко, но изядох цял кебап. След това, обаче, лежах на легло цели две седмици. И дълго време помних този кебап." Казвам малко яжте, но добре яжте! Този закон се отнася до много случаи из живота. Казва се: малко разбирайте, но добре разбирайте; малко четете, но добре четете! Не разрешавайте всички задачи изведнъж. Казвате: ние трябва да знаем всичко, което става на небето и под небето. Какво става на небето? Това са велики задачи, достъпни само за Бога. Само Бог знае дълбокия смисъл на живота. Нашата задача е да се радваме на живота, да използваме добре благата, които Бог ни е дал. Ние трябва да се радваме, като гледаме, как Бог разрешава задачите. За всеки ден Бог има определена задача, която трябва да изпълни. Христос казва: "Отец ми работи непрестанно. И както Той работи, така и аз работя." Така и всички ние трябва разумно да работим и правилно да разбираме живота.

Сега, аз вярвам, че родените от Бога ще започнат да работят. Работят ли за Бога, животът им ще се оформи, ще стане по-красив. Умовете им ще станат по-светли, а сърцата — по-чисти. Само така те ще получат благоволенieto на Онзи, Който ги е родил. Няма по-голяма радост за майката от тази, да вижда, че детето ѝ се развива правилно! Няма по-голяма радост за Бога от тази, да вижда, че родените от Него деца вървят по Неговите пътища и славят името Му! Няма по-хубаво нещо от това, когато ние вършим волята Божия на Земята! Не е въпросът за грандиозни работи. Малки работи се изискват от нас! Малко добро е, ако аз мога да отворя кепенците на своите прозорци. Ако мога да отворя кепенците на прозорците си, всичко ще мога да направя. Ако мога да изпея гамата, както трябва, ще мога да изпълня и композициите на Бетовен. Това показва, че съм велик музикант. Тази гама влиза и в произведенията на Бетовен. Не мога ли да изпея гамата, както трябва, нищо не мога да направя. Вие трябва да започвате с елементарни работи. Ако мога да напиша числата от 1 до 10, както трябва, с най-голямо разбиране, аз съм велик математик. Разбирам ли смисъла на тия числа, ще мога да решавам всички задачи в математиката. Това е само въпрос на времето. Не може ли човек да напише, както трябва, числата от 1 до 10, от него нищо не може да стане.

"Роденият от Бога грях не прави." Двата примера, които ви дадох, за Карнаци и за Севадин, както и за ангела и царската дъщеря, постоянно ще държите в ума си, като елементи, необходими за разрешаване задачата на вашия живот. Който не държи в ума си мисълта, че роденият от Бога грях не прави, от него нищо не може да излезе. Който не държи в ума си образите на Карнаци, Севадин, ангела и царската дъщеря, от него нищо не може да излезе. Векът, в който живеете, изисква герои. Сегашният живот не иска слабохарактерни хора; той не иска листа, откъснати от дърветата,

които вятърът навсякъде може да отнася. Сегашният живот иска хора с определени убеждения и разбирания за Божествената Истина; той иска хора, които могат разумно да носят страданията. Който носи страданията разумно, като го бият, не страда. Изкуство е като богат да носиш сиромашията, като учен да носиш невежеството, като праведен да носиш неправдата. Да си неправоен [праведен] и да носиш неправдата, това е тежък товар.

"Роденият от Бога грях не прави". Сега, аз ще поздравя по официалния ред младите с тяхната среща. Аз считам млади ученици само тия, които са родени от Бога. Ако сте родени от Бога, вие сте ученици, и тогава ще имате разумна среща. Поставете този въпрос идейно в ума си. Сега се изискват разумни събирания! Неразумните хора се трупат, а разумните се събират. Ако сте родени от Бога, ако сте ученици, тогава целият невидим свят — Бог, ангелите, светиите, праведните и добрите хора ще вземат участие във вашата работа. Тогава ще се проникнете от хубави и възвишени мисли и идеи. Който върви по стария път, нищо не може да изкара, и в края на краищата казва: "Празна Мара тъпан била". — Не трябва да се бие тъпана напразно. Кога бият тъпана? — Когато се удари тъпанът, всички войници тръгват на поход. Тъпанът за войниците е важен, надалеч се чува гласът му.

Сега вие ще се натъкнете на едно противоречие с досегашните си разбирания. Ще кажете: какво мислихме, а какво излезе! Не разрешавайте сами мъчните въпроси. Ще ви дам обяснение в общ смисъл на следното правило: "Не късай най-тънкия конец! Не късай и най-дебелото въже!" Най-тънкият конец представлява обикновения живот на човека. Каквото и да ви се случи в живота, не късайте този конец! Най-дебелото въже представлява идейния живот на човека. Християнството е това дебело въже, което минава през твой двор. Тури дрехите си на него, но не го късай! Късате ли тънкия конец и дебелото въже, ще изгубите времето си. Сега се образува третият конец, от средна величина. Дайте място и на този конец в себе си! Вие сами трябва да намерите вътрешния смисъл на третия конец. Не късайте тия три конци, т.е. не разваляйте условията за тяхното развитие. Най-тънкият конец и най-дебелото въже ще бъдат в услуга на новия конец, който сега се създава. По него ще разбирате дълбокия смисъл на живота. Той е коментарът на всички прояви в живота. Досега най-тънкият конец и най-дебелото въже са били без коментар. Третият конец, който сега се проектира, е новата светлина, която иде в света, за да обясни всички противоречия и страдания, които смущават човечеството. Тази светлина ще ви обясни, че всичко, което вие сте считали за зло, за лошо в света, е добро, смисъла на което не сте разбирали. Разберете ли това нещо, вие ще се зарадвате и щастливи ще бъдете.

И тъй, третият конец е Божественото благовестие, което сега слиза на земята. То слиза периодически. На човешки език преведено, то представлява Духа Божий, Който отива при царската дъщеря да ѝ каже, че Бог продължава живота ѝ с още 20 години. Обаче, какъв смисъл ще има вашият живот, ако вие се влюбите в този ангел, когото Бог изпраща до вас? Това е ваша лична погрешка, която вие сами трябва да разрешите. Този ангел, Духът Божий, ще слезе до всеки едно, който е роден от Бога. Когато Христос се роди, не само един, но много ангели слязоха от небето да известят, че Христос се роди.

Желая на всинца ви тази опитност — да слезе при вас поне един ангел. Може да дойдат двама, трима, четирима, петима, дори и цяла дружина ангели при вас, но задръжте тази опитност за себе си. Когато дойдат ангелите, бъдете радостни. На вашето небе ще се яви една звезда, която ще означава, че сте се родили от Бога. Който се роди от Бога, звезда на небето ще се яви, и ангел ще слезе върху него.

Желая на всички да бъдете родени от Бога, с чисти сърца и умове, духовно добре облечени, за да бъдете приятни на Бога!

"Роденият от Бога грях не прави." Той на всичко се радва — във всичко намира смисъл. За него Бог прониква навсякъде и във всичко. Той не къса най-тънкия конец, не къса и най-дебелото въже и създава условия за новата светлина, която слиза от Бога.

1928_07_09 Без окови!

младежки събор

БЕЗ ОКОВИ!

---

9 юли. Понеделник, 5 ч. с.

Когато се дават малки упътвания в някоя част или глава от Свещената книга, не мислете, че в тях се заключава цялата Истина, или че от тия упътвания ще дойде спасението на човечеството. Четенето на нещо аз уподобявам на това, когато някой ваш приятел ви даде един обяд или една малка закуска. Ще ви нахрани ли той с тази закуска или с този обяд? – Не, ще ви залъже само. То е равносилно на това, че ви дава един орех, или една ябълка, или лъжичка сладко. Умният човек ще бъде благодарен и на това, но онзи, който не разбира, ще каже: защо не ми дадоха да се наям, както трябва? Обаче, смисълът на живота не е в яденето.

Сега могат да се родят ред въпроси, трябва ли да се яде, или не трябва да се яде? – Яденето е условие, процес, който става в организма на човека. Много процеси се извършват в човешкия организъм, но яденето е един от необходимите процеси, без които човек не може да продължава живота си. Този процес изпъква като голям клон на някое дърво, и като дойдем до този клон, щем не щем, ще се облегнем на него. Това е тъй необходимо, както, когато влизате в някоя къща, непременно ще минете над и под прага на вратата. И царят, и простият човек, като дойдат до вратата, ще минат под горния ѝ праг. Казвате: да махнем този праг, който е над главите ни! – Ако махнете този праг, друг ще дойде на неговото място, и пак няма да бъдете свободни. По този начин, и във всяка прочетена глава все има няколко зрънца, които трябва да сдъвчете и да асимилирате. Яденето има смисъл само тогава, когато храната, която ви се дава, за да подкрепи живота, може да се смели. Ако човек асимилира храната добре, ще може да извлече от нея сила, която ще му даде микроскопическа радост за деня.

В прочетената глава има важни въпроси, като този, какво значи да бъде човек роден от Бога. За да се разбере този въпрос в своята пълнота, трябва да се говори по него с години. Той съдържа в себе си Божията Любов, Мъдрост, Истина – всичко велико и красиво в живота се заключава в този въпрос.

„Що? Мислите ли за невярване, че Бог възкресява мъртвите?“ – 8 ст.

Питам: кой възкръсва? – Който се е родил от Бога. Онзи, който не се е

родил от Бога, може ли да възкръсне? – Не може. Значи, всеки, който веднъж се е родил и умрял, може да се роди изново и да възкръсне. Ако проследите съвременния живот в неговата пълнота, ще видите, че съществуват ред теоретически познания, които ще имат приложение и в бъдещето. Обаче, има ред познания, които са нужни само за настоящия ден. Има обикновени, работнически дрехи, с които се работи всеки ден; има и празнични, великденски дрехи, с които човек се облича само във велики, светли дни, или когато очаква някой свой добър приятел. И делничните дрехи са хубави, и празничните дрехи са хубави. Понякога делничните дрехи са по-хубави, защото с тях се извършва повече работа. Но за делничните дрехи никой не говори така, както за празничните. Обикновените дрехи, които носите, постепенно стават работнически; като започнете да носите празничните дрехи по-често, и те стават делнични, а после – работнически. Щом празничните ви дрехи станат делнични, вие започвате да мислите вече за нови дрехи. Това, което виждаме да става вън с човека, става и вътре с него. Тъй че, всеки процес, всяко явление в живота, има свой външен и свой вътрешен израз.

Казвам: първият акт, когато човек дойде на земята, е да се роди. Де е бил човек, преди да се роди? – У Бога. Значи, Бог е първият, Който извадил човека вън от себе си и го направил жива душа. След това Бог започнал да работи върху тази душа: да я създава и пресъздава, да ѝ предава ред качества, да я надарява с ред дарби и способности. Така Бог работил и продължава да работи, епоха след епоха, вън и вътре в човека. Ето защо, вие трябва добре да разбирате, какво представлява човек сам по себе си, какъв е неговият стремеж, какви са неговите мисли, чувства и действия, какви са неговите задължения, на първо място спрямо Този, Който му е дал живот и импулс за работа в живота. Всеки човек, който съзнава своето положение така, и който има ясна представа за себе си, ще мисли правилно, ще чувства правилно и ще действа правилно. Аз няма да обяснявам сега, какво означава права мисъл, право чувство и право действие. Защо? – Има отношения, които времето, само по себе си, ще обясни; обаче, има и време, когато съзнанието на хората ще се пробуди, и те ще бъдат готови да разбират Истината. Ако сега на съвременното човечество не се откриват известни истини, то е по единствената причина, че още не са готови да ги възприемат. Ако известни истини се посадят сега в съзнанието на хората, те ще израснат, но скоро ще увехнат, без да дадат плод. Ако някой човек приеме едно верую, но няма стимул в себе си, да го следва, то скоро ще изсъхне. Всяка работа в живота, която се започва, трябва да се завърши. Ако един ученик влезе в отделенията и не свърши този основен курс, той не може да влезе и в гимназията; ако влезе в гимназията и не я завърши, той не може да влезе в университета. Въпреки това, ние виждаме много ученици, които се записват в училището, но не

свършват. Всяка започната работа трябва да се завърши! Всяко свършване на една работа подразбира започване на нова – нов развой, нова стъпка в живота на човека.

Мнозина казват: от толкова години насам ние вярваме, но какво придобихме с тази вяра? Казвам: и във вярата трябва да става вътрешно обновяване. Какъв смисъл има вашата вяра, ако вярваш, че първо си дете, после ставаш голям човек, след това – възрастен, докато стигнеш до 120 години и най-после вярваш, че ще умреш, ще отидеш на съд при Бога и оттам ще те изпратят или в ада, или в рая, при светиите, праведните и добрите хора? Питам: след като умрете и отидете на онзи свят, ще можете ли да предадете оттам някоя своя опитност на хората, които са останали след вас на земята? – Не можете. Вашият баща, който е заминал за онзи свят, дошъл ли е някога, да ви каже, какво има там? Ще кажете, че много от заминалите за онзи свят са се проявили чрез някои медиуми тук, на земята. Казвам: тогава и аз мога да ви кажа много неща за онзи свят, но вие ще вярвате ли? Досега никой от обикновените заминали хора не са се явили, да кажат, какво има на онзи свят. За да могат някои от заминалите за онзи свят да дойдат тук и да разправят, какво има на онзи свят, тяхното съзнание трябва да е будно. Тия хора не трябва да са умрели. Под „умрели хора" ние подразбираме тези хора, които след смъртта, изгубват част от съзнанието си, което са имали тук, на земята. Тия хора не виждат пътя, през който минават. При това положение и те сами не знаят, где са, какво е станало с тях и т. н. Следователно, само този човек може да разправя, какво има на онзи свят, който вижда нещата, понеже и в онзи свят той запазва светлината на своето съзнание. И тогава, смъртта за него не е нищо друго, освен събличане на старата дреха и обличане на нова. Само онзи човек вижда, на когото съзнанието е будно да разбира отношенията, които съществуват между този и онзи живот.

Когато някой казва, че разбира хората, това значи, че той възприема техните мисли и чувства. Каже ли някой човек, че еди-кой си го обича, това показва, че той не само чувства неговата любов, но вижда още в лицето му образа на Любовта. Любовта има свой образ. Мъдростта има свой образ. Истината има свой образ. Правдата, Добродетелта също така имат свои образи. Всеки, който има очи, той може да вижда и да разбира тези образи. Представете си, че нарисувам на дъската само чело на човек. Какво означава това нещо? – Човек, който мисли. След това долу, на челото, нарисувам вежди, а под тях – очи и нос. Какво означават сега тия неща? – Че на този човек се дават условия, да вижда и да помиришава нещата. После нарисувам на този образ и уста. Какво показва тя? – Че този човек може вече да говори, да яде, а с езика си – да вкухва. Най-после нарисувам и ушите. Какво показват те? – Че този човек започва да чува и да слуша.

Значи, най-важните неща на главата на човека са: челото, очите, носа, устата, езика и ушите. След това рисувам тялото с краката и ръцете и получаваме цялата фигура на човека. Какво показват краката? – Че този човек може да ходи. Какво показват ръцете? – Че този човек може да работи, да хваща нещата.

Та казвам: когато говорим за човека, за великата Истина, която той включва в себе си, трябва да го рисуваме такъв, какъвто е. Някои от вас рисуват човека много изопачено – такъв, какъвто не е. Поставят го в положение – профил и рисуват половин чело, изкривен нос, едно око, едно ухо и казват: красив е този образ! – Не, в този образ няма никаква красота. Може би хората в духовния свят да имат по едно око, но тук, във физическия свят, хората имат две очи и две уши.

Как ще разберете тия неща? – По човешки не можете да ги разберете. Затова, пазете се от бърза преценка на нещата. Всяко нещо има две страни: човешка и Божествена. Запример, има човешки движения, има и Божествени движения; има човешко знание, има и Божествено знание; има човешко служене, има и Божествено служене. Не смесвайте тия две положения, защото всичките ви понятия ще се объркат, каша ще се получи. Най-първо разберете човешкото, а после Божественото. Ако разберете човешкото, и Божественото ще разберете.

И обратният процес е верен: ако разберете Божественото, и човешкото ще разберете.

Та казвам: когато дойдете до вътрешното разбиране на ония истини, които лежат дълбоко у вас, вие ще разберете и вашата същина, като човек. Най-първо човек трябва да изправи своя ум, за да могат да се развиват правилно неговите умствени способности. След това той трябва да изправи своето сърце, за да регулира чувствата си. Колкото чувства има човек, толкова са и способностите му. Ако чувствата на някой човек не са правилно оформени, и умствените му изводи и заключения ще бъдат неправилни. Някой казва: аз не обичам еди-кой си предмет. – Щом не обичаш този предмет, ти не можеш да го изучаваш. Ако не обичаш Правдата, никога не ще можеш да я изучаваш. Ако не обичаш Истината, не ще можеш да я разбереш. Човек може да изучава само това, което обича.

Често хората третираят въпроса за Истината. Някой казва: аз говоря абсолютната Истина. Друг говори за относителната истина. Трети говори за спасителната истина. Да говориш Истината, това не подразбира да вярваш в нея. Питат някого: ти ли направи това нещо? – Аз го направих. –

Истината ли говориш? – Да, Истината говоря. То значи: тъй ли направи това нещо, както си го мислил, или си вложил някакъв примес в него? Когато се говори за спасителна, за относителна, както и за абсолютна истина, това подразбира, че понятието Истина е широко и постоянно може да се разширява – зависи от самия човек. Колкото по-голяма е широтата на човека, толкова по-близко е той до самата Истина.

Как може да се познае широтата на човека? – По неговото чело. Носът на човека показва, каква е неговата наблюдателност, неговата интелигентност и разумност. По устата на човека се съди, каква е неговата любов: човешка, ангелска или Божествена. Любовта не изтича от устата, но чрез устата се проявява. Ушите също тъй показват разумността на човека. Изобщо, човек се познава по формата на своето чело, на своите очи, уши, вежди, нос, уста. Всички тия удове у човека, както и цялото тяло, са подложени на постоянни промени. Човек не може да измени външните си форми, докато не измени своите вътрешни състояния. Какъв е човек, всичко е написано на него, но вие още не можете да си служите напълно с тази наука. Само просветеният, разумният човек може да си служи с нея. Неразумният човек ще я използва, да търси недостатъците на хората. Непросветеният човек, като види някого с типичен белег на носа, ще му каже: „Аз зная, какъв човек си; ти си от белязаните." Казвам: Бог е белязал всички хора, но едни са белязани за добро, други са белязани за зло. Някои хора са белязани от Бога като поети, други – като писатели, трети – като музиканти, четвърти – като художници и т. н. Добре е човек да е белязан от Бога! По какво ще познаете един ангел? И той е белязан от Бога. Ангелът се отличава с голяма разумност и светлина, с голяма пластичност и подвижност; той може да бъде видим и невидим. Всички негови удове са напълно под контрола на волята му. Той влиза и излиза във вашата стая при затворена врата. Уплашете ли се от него, втори път не идва при вас. Страхът показва, че съзнанието ви не е готово. Влезе ли някой ангел в стаята ви, зарадвайте се, той е изпратен от Бога. Съзнанието на всички хора трябва да бъде готово, защото все ще дойде ден, когато някой ангел ще ви посети.

Допуснете, че днес дойде при вас Учителят на вашата душа, Когото очаквате с години. Какво ще Го запитате най-първо? Вие ще Го запитате: „Учителю, ще бъда ли спасен, или не? Добре ли вървя в пътя, или не?" Това са обикновени работи, за които и светът се интересува и запитва. Кое е най-същественото нещо, което ученикът трябва да каже на своя Учител? Той трябва да Му каже: "Учителю, научи ме да вървя правилно по Твоя път, да позная Бога, както Ти Го познаваш! Научи Ме да Му служа така, както Ти Му служиш! Покажи ми, как да придобия Любовта, която Ти имаш към Бога, към своята душа и към своите ближни!" Пожелае ли

ученикът тия качества, той няма да ги придобие изведнъж, но ще прави усилия за постигането им, ще работи съзнателно върху тях. Всеки ученик, който знае какво иска, той бързо напредва.

Мнозина мислят, че като дойде Учителят им, Той ще влее изведнъж всичко в главата им. Вливането не става изведнъж. Ако водата на някоя река започне да се влива в една голяма празнина, ще може ли за една година да я превърне в езеро? Питам: колко милиони години са били нужни, докато се създаде Великият океан? Колко години текоха небесните реки, за да се образува този океан? Това е задача за учените хора, а не за вас. Вие не се интересувате от този въпрос. В дадения момент, за вас има нещо по-важно от това, как и за колко време се е образувал Великият океан. За всички съвременни хора е важен въпросът за обновяването.

Често на известни места в природата се събира вода, в която, ако не става непрекъснато вливане на ново количество чиста, прясна вода, се развиват отровни, миризливи газове. Тия места със застояла вода се наричат блата, локви. Водата на тия блата се отличава по това, че в нея се образуват жабуняци, а от гниенето на попадналите растителни и животински части започват да се развиват отровните газове. Ако не паднат дъждове, или ако не дойдат бури и ветрове, които раздвижват тази вода, тя не може да се обнови и става разсадник на най-лошите болести за човека. Подобно нещо представляват и застоялите мисли и чувства у човека. Те го правят недоволен от себе си. Как ще се помогне на човека при това негово положение? Кой ще му дойде на помощ? – Висшето съзнание, което действа във великата разумна природа, в тези случаи, изпраща на човечеството някое голямо нещастие, за да го освободи, както от жабуняците, натрупани върху него, тъй и от отровните миризливи газове, които се развили в него. Постоянно трябва да се работи върху хората! По какъв начин? – Чрез страданията. Те са онези спасителни за тях ветрове и бури, които раздвижват застоялите води в техния организъм и по този начин ги обновяват. Върху кои хора работи висшето съзнание? – Върху тия, които са определени да възкръснат и да наследят Вечния Живот. Писанието казва: „Които Бог обича, тях обработва.“ Христос изказа тази мисъл в следната форма: „Аз съм лозата, вие – пръчките, а Отец ми е земеделецът.“ Значи, Бог обработва лозовите пръчки, за да дадат добър плод.

Когато се говори, че човек трябва да бъде роден от Бога, това раждане не е еднократен, но – многократен процес. Роденият от Бога трябва постоянно да расте, да се развива. Много от неговите убеждения и разбирания за нещата ще се изменят. Ще бъде жалко, ако идеите, вярванията и възгледите на този човек останат такива, каквито са били в миналото.

Всеки ден той трябва да има една малка придобивка към своето съзнание. Задачата на човека е да развива и разширява своята душа, защото в нея са складирани опитностите на миналото, а сега се складират тия на настоящето. Колкото повече се разширява съзнанието, толкова повече се обогатява и душата с опитности. Човешкият ум със своите мисли и човешкото сърце със своите чувства, идват като помощници на човешкото съзнание, да го разширят и развият.

Следователно, ако чувствата на човека не се подобрят, и съзнанието му не може да се подобри. Затова, пазете чувствата си, да не огрубяват. Някой хора се влюбват в предмет, който през целия им живот се явява като спънка на тяхното развитие. Например, те се влюбват в парите и цял живот им служат. Парите могат да служат като средство, като условие за постигане на по-висши цели и идеали, но те сами не могат да бъдат нито цел, нито идеал. Да се влюбиш в парите, значи да огрубиш чувствата си. Понякога може да обикнете някого така, че тази обич да бъде спънка във вашия живот. Онзи, когото обичате, трябва да внася всеки ден по нещо ново в живота ви. Някой казва: „Аз искам еди-кой си човек да ме обича.“ Добре, но днес, при условията, в които се намира този човек, той не може да ви обича. Защо? – Днес този човек не може да внесе нищо ново във вас. Тогава, за какво ви е неговата обич? Тя няма да ви ползва в нищо. Ето защо, за да дойде Любовта у нас, да могат хората да ни обичат, и ние да обичаме, трябва да се пристъпи към един подготовителен процес.

И тъй, за до дойде Божествената Любов у нас, ние трябва да бъдем абсолютно чисти, за да не среща тя никакво съпротивление. Само така Тя ще може да предаде своите качества, своите елементи на лицето, което ние любим. Човек, в когото е дошла Божията Любов, трябва да има точно определени отношения към мъжа, към жената, към приятелите, към господарите, към слугите и към всички живи същества, от най-малките до най-големите. Ако обикнете някого и внесете в ума или в сърцето му една непотребна мисъл или едно непотребно чувство, вие го спъвате в живота. Ако някой пианица обикне една жена, която никога в живота си не е пила, и той успее да събуди в нея желание да пие, питам: какво ново е внесъл този човек в душата на своята любима? Той внесе в душата ѝ едно отрицателно качество, с което я осакати, но не я повдигна. Този човек не можа да внесе в душата ѝ любов към Истината, или желание да се самопожертва за великото, за красивото в света.

Казвам: новите разбирания на живота изискват от всинца ни, когато обичаме някого, да имаме силното желание да внесем в душата му нещо хубаво, красиво. И тогава, всеки ще благодари на Бога, че е срещнал човек, който със своята любов е могъл да внесе в ума му една светла мисъл и в

сърцето му едно красиво чувство и желание. Такива хора съществуват в света. Само чистите хора могат да обичат. Хора, които не са чисти по сърце, всякога ще губят в любовта си. В Писанието е казано: „Само чистите по сърце ще видят Бога“. Когато хората страдат, че никой не ги обича, това се дължи на Божествения глас в тях, който им казва: „Докато вие не сте чисти, докато не се отречете от низшето „аз“, не можете да използвате моята Любов.“ Има нещо в човека, което трябва да умре! Павел казва: "Сега вече не живея аз, но Христос живее в мене." Това подразбира, че онзи Павел, който гонил, преследвал Христа, и след това се обърнал към Бога, сега вече Христос живее в него. Питам: когато някой човек влезе в Царството Божие, като Иван, като Стоян, или като Драган ще влезе? – Не, Иван ще отиде при ивановци, Стоян – при стояновци, Драган – при драгановци, а душата ще отиде при Бога. Иван, Стоян, Драган, това са неща, дадени от хората, затова и при тях ще останат. Това, което е Божествено в човека, ще отиде при Бога. Човешките разбирания и човешкото съзнание ще останат при хората, а Божественото съзнание ще отиде при своя Първоизточник.

Някои хора се плашат от смъртта и казват: „Как тъй да умра!“ Чудни са тия хора! Кое е по-хубаво: да лежи човек на легло и да се превива от болки, или да умре това съзнание за болката в него и да се замести с ново съзнание за здраве, на което човек да уповава в живота си и да се радва? Някой се оплаква от живота си и казва: "Голям грешник съм аз, мислите ми са нечисти, чувствата ми са нечисти, действията – също, не знам, какво да правя". Питам: не е ли по-добре, това състояние да се смени с онова здравословно състояние, да се усещаш мощен, здрав, да гледаш с открито лице на света? Често хората се смущават от своите недъзи. Казвам: радвайте се, ако имате недъзи. Те ви създават условия за работа. Чрез тях вие ще създадете характер в себе си, като работите неуморно и постоянно за тяхното изправяне. Някой човек не обича да говори Истината, обича да полъгва малко. Ако този човек погледне малкия си пръст, ще забележи на него едно малко изкривяване. Причината на този недъг не се крие в кривината на малкия пръст, но нейде в ума или сърцето на този човек има нещо анормално. Тази анормалност е изкривила малкия пръст. За да се изправи пръстът, този човек трябва да се върне към първичните причини на това изкривяване, да обикне Истината, да изправи своите мисли и чувства.

Питам: кои са причините, дето някой човек обича да полъгва? Той казва, например, че е учен човек, свършил два факултета, когато всъщност не е свършил даже и гимназия. Друг някой казва за себе си, че е много добър човек, подобен на него няма, а в действителност, той не е добър човек. Благословение за хората е, когато те говорят Истината. Защо човек не казва

това, което е в действителност, а изнася фактите другояче? Ако ти си учен или добър човек, това е благо и за тебе, и за околните хора. Ако ти не си такъв, за какъвто се препоръчваш, ще се намериш в безизходно положение. Хората ще те поставят на работа и ще разберат, какво можеш да направиш. Ако не можеш да свършиш работата, за която се препоръчваш, ти ще се намериш в положението на онзи българин от южна България, който се хвалил, че може да крои и шие хубави български потури. Той се условил на едно място на работа, дето му дали да изработи едни такива потури. Започнал да мери и крои, но потурите се оказвали все още широки. Мерил, кроил, но по едно време вижда, че платът не стига за потурите. – „Е, нищо“, казал си този майстор-кряч. „Ще изкарам от този плат поне една салтамарка.“ Крои салтамарката, реже плата, но и салтамарка не излиза. – "Поне една тютюнена кесия ще изкарам" – Питам: ако от вашето верую не можете да изкарате поне една тютюнена кесия, какво е това верую; какви хора сте вие? Можете ли от вашето верую да изкарате поне една тютюнена кесия?

Някой казва: "Аз вярвам." – В какво? – В Бога. Разговаряли ли сте се поне с Неговите посланици? – Не, аз вярвам в Бога на своя баща, от когото ми е оставен като предание. Казвам: не се осланяйте на старите предания от миналото! Не се осланяйте на водата в блатата, в локвите! Осланяйте се на това верую, което винаги е ново и от което животът произлиза! Осланяйте се на онази прясна, чиста вода от извора, която поддържа живота и винаги свежа остава! За вас е важно да проучавате Великото Начало в света тъй, както днес се проявява то, а не както се е проявявало в миналото. Аз често повтарям следните формули: „Вярвам в Господа, Който е говорил в миналото; вярвам в Господа, Който ми говори сега; вярвам и във Великия и Вечен Дух на Истината, Който ми показва пътя и изработва велики и славни дела на бъдещето.

Онези, които не разбират дълбокия смисъл на тия формули, ще кажат: Каква полза имам от това, да вярвам в онзи Господ, Който е говорил в миналото? Каква полза имам от това, да вярвам в Неговия Вечен Дух, Който ще ми говори за в бъдеще? Ние вярваме само в този Господ, Който сега ни говори." Казвам: тия формули са разбрани и смислени само за онзи човек, на когото висшето съзнание е пробудено. За този човек миналото, настоящето и бъдещето са страници от великата книга на живота. За да разбира целокупността на живота, той трябва да чете и проучава всичките страници на тази книга.

Питам: какво значи да вярва човек в Бога? – Да вярваш в Бога на миналото, на настоящето и на бъдещето, значи да поставиш здрава, солидна основа на живота си. Следователно, Бог на миналото съставлява основата на

живота; Бог на настоящето е строителят на новия живот. Вечният Дух, Който ще говори за в бъдеще, доставя материалите за този живот. И тъй, животът се нуждае от здрава, солидна основа, от строител и от материали за неговия строеж. Същото отношение съществува и в живота на отделния човек: той трябва да има разумно сърце – основа на живота; светъл ум – строител; и устойчива воля – доставчица на материали за новия строеж. Понякога хората правят погрешки, но Великият Дух отвътре им казва: „Това, което сте направили, не е добро, развалете го!“ – Добре, ще го развалим. Архитектът замине, погрешката се замазва отгоре-отгоре, като се самозаблуждават, че всичко е поправено. Дохожда архитектът втори път, поразочоля постройката тук-там и запитва работниците: "Поправихте ли погрешката?" – Поправихме. – Не, не сте я поправили, както трябва. Ще развалите стените на зданието до основа и ще ги съградите отново, както трябва.

Казвате: това са материални положения, които нямат нищо общо с нашия духовен живот. Казвам: има връзка, съотношение между материалните и духовните работи на човека. Каквито са материалните, такива ще бъдат и духовните му работи. Физическите работи на човека са ред опитности, които го ползват и в духовния му живот. Запример, често вашите състояния се сменят: ту сте скръбни, ту весели; ту вярвате в Бога, ту се съмнявате; някога мислите, че сте спасени; някога, че не сте спасени. С една дума, животът ви представлява непрекъсната връзка от радости и скърби, от падания и ставания и т. н. – Това са илюзии на вашето съзнание. На какво се дължат те? – На връзката ви с различни същества. Ако се свържете с човек, на когото съзнанието е пробудено, той ще ви повдигне до своя уровень, и вие ще имате добро разположение. Който вярва в Първичната причина, той има пробудено съзнание. Започне ли този човек да се съмнява, той се връща назад, и съзнанието му се замъглява.

Мнозина от съвременните хора се връщат назад, към своето минало, и по този начин губят светлината на съзнанието си. Всички трябва да се пазят от тази погрешка! Не е достатъчно само човек да казва, че е спасен, но спасението трябва да съставлява положителен факт в неговия живот. Спасението не е завършен процес. Да бъдеш спасен, това не значи царят да отмени твоята присъда, и с това да се изчерпи въпросът. Спасението подразбира ново направление в живота на човека – да върви паралелно с Божия Дух, Който работи в него. Във всички тежки случаи на неговия живот, Духът Божий тихо му нашепва: "Не се обезсърчавай, напред върви! Учи, люби, Истината обикни!" Проговори ли ви този глас, борбите, изпитанията непременно ще дойдат, но вие ще имате сила да ги понесете. Гласът на Бога е толкова силен, че всякога произвежда пертурбации вън и вътре човека. Обаче, тия пертурбации не са нищо друго, освен наместване

на всички изместени, отклонени части от своя път.

Мнозина се обезсърчават, оплакват, че откак тръгнали в пътя на Истината, оголели, станали по-нещастни. Питам: как обличате новата си дреха? Нали първо събличате старата дреха, а после обличате новата? Който не оголее, не може да разбере Истината. Когато Бог създаде първите човеци, Той им направи хубави, свещени дрехи, но те ги изцапаха, окаляха. Като съблякоха окаляните си дрехи, те вече сами се облякоха с дрехи от кожа. Като ги видя така облечени, Бог им каза: „Вървете сега, така облечени, в широкия свят да работите!" И досега ние виждаме всички хора, като блудния син, облечени в тия кожени дрехи, окъсани, немили-недраги. За тия два вида дрехи говори Павел в Писанието: „Има тяло естествено, има и тяло духовно".

Днес всички хора се стремят към придобиване на онези светли, първоначални дрехи, които Бог навремето бе приготвил. За да ни се дадат отново тези дрехи, ние трябва да имаме такова обширно верую, което да включва в себе си целия свят; и такава велика Любов, която да ни свързва с всички живи същества в света.

Често запитвате: "Как трябва да си представяме Бога?" Казвам: когато мислите за Бога, вие трябва да си Го представяте като велика, всеобемаща същина, която обгръща и прониква целия свят с всички свои създания. Във всяко най-малко и най-голямо същество, вие трябва да виждате Божественото проявление. Във всичко и навсякъде трябва да виждате Божественото съзнание, което ви обгръща. В това отношение, каквото и да ви се случи в света, вие трябва да живеете със свещения образ на Бога. Не допускайте никакво съмнение в душата си, защото то е низшето начало в човека, което може да донесе страдания, падания, смърт, изгубване смисъла на живота.

Когато низшето съзнание у човека отстъпи на висшето, тогава той ще бъде свободен, способен за великата наука на живота, да разбере неговия дълбок смисъл и да намери това, което търси. Само по този начин човек ще може да добие истинското щастие. Кога е щастлив длъжникът? – Когато дългът му се прости. Кога е щастлив болният? – Когато болестта го напусне. Изобщо, кога е щастлив човек: когато изгубва, или когато придобива живота? – Разбира се, когато го придобива. Казано е в Писанието: „Това е Живот Вечен, да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога!"

И тъй, познаването на Бога трябва да бъде първата и най-важна задача на всеки човек. Питам: как ще познаете Бога? Как ще познаете вашия Учител?

Учителят не може да се яви на физическия свят като завършен акт. Той не може да се яви и като някакво явление вътре или вън от хората. Учителят се явява само като вътрешна, разумна проява в човека. Често, много хора приемат по внушение някои мисли и считат, че това е техният Учител, който им говори отвътре. Не, това са мисли, приети по внушение, има разлика между говоренето на Учителя и внушението. Внушението е физически акт на насилие. Когато Учителят говори, ученикът се вдъхновява. В това говорене има винаги свобода: ученикът може да приеме или да не приеме съветите на Учителя. Той не насилва никого. Всеки човек, който иска да се наложи, той си служи с насилие.

Казват за някого: "Този човек не е културен, не е просветен, няма диплом, че е свършил някаква наука". Казвам: един диплом има, важен за човека! Това е неговият ум, чрез който той може да проверява истинността на нещата, а не само да говори, че това знае, онова знае. Истинско знание наричам това, което е абсолютно проверено в живота. Затова, пазете се от външните заблуждения в света, че този човек е учен, или онзи човек е учен. Знаещ, учен човек е този, който има не само теоретически знания, но който владее изкуството да живее.

Някои питат: „Как трябва да се считаме, като Синове Божии, или ангели – служители?“ – По същина, човек е Син Божий, произлязъл от Бога, а по служене той е ангел – служител. Някои души са останали при Бога и се радват на хубостите и красотите около Него, а други души са слезли на Земята, да работят. Много от последните са в постоянен спор помежду си, кой получава по-малко, кой повече и т. н. Тези души се намират в положението на блудния син, който, след като живял със своите фантастични идеи, напуснал баща си и отишъл в широкия свят, дето напълно пропаднал.

И тъй, ако държите в ума си свещения образ на Първичната Причина, вие ще бъдете във връзка и с вашия Учител, който ви говори отвътре всеки ден и час.

Учител в света може да бъде само Бог, само Първичната Причина. Вие трябва да знаете, че всеки, който е натоварен с мисията да предаде на света Божията Истина, той не говори от свое име. Затова и Христос казва: „Аз не дойдох в света да сторя своята воля, но волята на Онзи, Който ме е проводил." И до днес хората тълкуват Христовото учение, разглеждат стихове един след друг, пишат трактати върху тях и т. н. Казвам: добре е да се разглеждат стиховете, както е казал Христос, но важно е да се знае, приложимо ли е всичко, което Той е казал, или не. Значи, опити трябва да се правят. Христовото учение не е само теория, но то е живо учение на

опита. Мнозина казват: „Щом е така, нека се направи опит, да възкресят някой мъртав човек." Казвам: може да възкръсне само този човек, който е роден от Бога. Може да се роди само този човек, който е заченат. Коренно може да се излекува един човек и от физическите, и от психическите му недъзи, само ако е заживял духовен живот. Да се лекува човек физически, това е лесно нещо, но за да се лекува психически, иска се духовна обнова. Физическите работи стават лесно, но духовните работи стават мъчно. Съвременното християнство се е спънало, именно, в духовния живот. Голяма опасност очаква човека, ако той се опита да влезе в духовния свят със своите стари разбирания, със своите стари вярвания. Съвременните хора имат много желания. Те искат богатство, имане, къщи, ниви, лозя и т. н. Обаче, религиозните хора се противопоставят на тия желания у светските хора и казват: „Не ни трябва къщи, не ни трябва богатства и имоти. Сам Христос е казал: „Аз отивам при Отца си, жилище да ви приготвя и ще дойда да ви взема." Питам: ами ако Христос не ви направи жилища, какво ще кажете тогава? Не взимайте думите на Христа в буквален смисъл. Докато сте на земята, разумно използвайте условията, при които се намирате и благодарете на Бога за добрите условия, които ви са дадени. И да имате къща на земята, тя е една временна колибка. Не се свързвайте с нея, но я използвайте като условие за вашето развитие. Някой пита: "Позволено ли е на религиозния човек да мисли за нови дрехи?" – Ако имате средства, направете си нови дрехи, но ако нямате, не ходете да правите заеми отгук-оттам; и вие да изпадате в изкушения, и другите да изкушавате. Казвам: истински религиозният човек е напълно свободен в своите действия. Той има мярка във всичко и доброволно се ограничава в своите желания. Казано е в Писанието: „Всяко добро желание е от Бога." Имате ли някое добро желание, изпълнете го. Казвате: "Какво ще кажат хората за това?" – Ако вашето желание е Божествено, изпълнете го и не се интересувайте за мнението на хората.

Не туряйте Божествен характер на човешките си желания, защото сами ще си създадете нещастие. Някой казва: „Аз съм роден от Бога." – Няма защо да казвате, че сте родени от Бога. От плодовете ще ви познаят. Карамфилът казва: „Помириши ме и виж, какъв мирис имам." Черешата казва: „Вкуси ме, и сам ще се произнесеш за моя вкус." Който иска да знае, добър ли съм, или не, нека ме опита. Мнозина от съвременните хора мислят, че добрият човек трябва да бъде кротък, любещ. Казвам: Бог е Любов, но по-справедлив и по-строг от Него няма. По-добър от Бога няма, но и по-строг от Него няма. Казано е: „Земята ще изгори пред лицето на Бога". Той може, в един момент да унищожи хиляди и милиони хора и отново да ги създаде. Кой може да го съди за делата Му? Щом Бог види, че някоя форма, в движението си из света, се е изкривила, Той я унищожава и отново създава. Само Бог е в сила да отнеме живота и да създаде живота

на всички същества. Ако проникнем в Божията Любов, ще видим, че целият свят е създаден, именно, върху тази Любов. Добър човек ние наричаме не само кроткия, но всеки човек, който, в постъпките си спрямо другите хора е такъв, какъвто е спрямо себе си. Ако човек, в постъпките си спрямо другите хора не е такъв, какъвто е спрямо себе си, той не може да се нарече нито добър, нито правдив, нито любещ човек. Такъв човек има две различни мярки, с които определя отношенията си.

Сега, аз ви желая, като ученици, да изучавате себе си, да придобиете нова светлина в съзнанието си. Тия, които прилагат новите разбирания в живота си, са пред прага на Царството Божие. На тях вече майка им може да говори. Кога говори майката на своите деца? – Когато я разбират. Кои деца я разбират повече? – По-възрастните, по-разумните. На тия свои деца майката говори направо, защото те я разбират добре. Желая всинца вие да пиете от чистата изворна вода, и то направо от самия извор, а не от водата, която е далеч от него с километри. Който пие веднъж от тази вода, той няма да казва, че не се нуждае от никого. Който опита и разбере Божията Истина, ще се слее с всички и ще види, че от всички има нужда, защото те са части от голямата Единица. Всички хора, всички същества са части на общия Божествен организъм. Тогава Бог ще живее във вас, и вие в Него – ще се влеете в Бога и ще разполагате с Неговата сила. Само така може да се разбере пълнотата на вътрешния живот. Мнозина се чувстват далеч от Бога и се нуждаят други хора да се молят заради тях. Те казват: „Вие се молете заради нас, понеже Бог не иска да чуе молитвата ни.“ – Не, всеки човек сам поставя преграда между себе си и Великото Начало в живота.

Когато хората се сблъскват с известни противоречия в живота, това се дължи на тяхното съзнание за нещата. Колкото съзнанието на човека е по-пробудено, толкова и противоречията за него са по-малко. Запример, някои хора не разбират дълбокия смисъл на плътта в човека и казват: „Добре щеше да е, ако не съществуваше плътта в света.“ Питам: наистина, какво щеше да бъде, ако всичко беше само дух? – Не, нито плътта може без дух, нито духът може без плът. Великият Създател знае това нещо. Ако нямаше нужда от плътта, Той не би я създал. Както не може без духовното, така не може и без плътското. Те са две начала в човешкото естество, неразривно свързани. Плътта и духът са в постоянна борба. В тази борба, именно, се ражда Божественото, което ги примирява. Ще знаете, че плътта и духът ще се примирят само тогава, когато Божественият елемент влезе между тях. Ще дойде ден, когато плътта и духът ще живеят заедно в Божественото. Тогава всички хора ще имат ново съзнание, с нова светлина, различна от досегашната, и ще бъдат подобни на ангелите. Казано е в Писанието: „Ще бъдете подобни на Христа“.

И тъй, докато реализирате вашия живот разумно, много вода ще изтече, защото вие ще имате ред мъчности и страдания, които трябва да надделее. Сега, като слушате да ви се говори, вие се влияете, съгласявате се с това, което слушате. Като влезете в света – и там ще ви влияят. Четете съчиненията на един автор, на втор автор – те ви влияят. Отивате в някоя църква, слушате един, втори, трети проповедник – и те ви влияят. Най-после се запитвате: наистина, прав ли е този път, в който сега вървим? Питам: кой е правият път? Пътят, по който майка ви и баща ви вървят, прав ли е? Пътят, по който вашите деди и прадеди вървяха, прав ли беше? Откак е излязъл човек от рая и досега пътят му е бил все крив. Обаче, след идването на Христа на земята, пътят на мнозина вече е изправен. Тия хора вече се връщат по обратния път, към онова първично състояние, в което са били някога. Те са на път вече да влязат в рая.

Христос е границата, при която човешкото съзнание минава от едно състояние в друго. Този процес на съзнанието, ние наричаме „просветление на душата“. Христос е пътят на душите към Бога. В светлината, която Христос донесе на света, може да се разграничи обикновеното от просветеното съзнание на хората. Следователно, новият път, който се очертава от Христовата светлина, се отличава със следното качество: във всяка душа, която влезе в този път, се заражда непреодолимо желание да върви напред. И тогава, никоя сила не е в състояние да спре тази душа от нейния път. Това желание е толкова силно, колкото е силно течението на водата, която слиза по наклон. Каквото препятствие да турите на тази вода, тя продължава безспирно да тече. Няма препятствие в света, което може да спре душата в нейния стремеж да върви към Първоизточника на живота. Защо? – Понеже стремежът ѝ е силен.

Казвам: не се плашете от препятствията в живота си! Вървете към великата цел, към новите велики разбирания, чрез които ще влезете в новата наука на живота. Придобийте ли новото съзнание, ще знаете, как да наредите живота си на земята: ще знаете, как да се обличате, как да се храните, какви жилища да си правите, как да възпитавате децата си; ще знаете новите начини и методи за възпитание на цялото общество. Някой пита: „Трябва ли да се откажем от живота?“ Не е въпросът за отказване. Животът е необходимост за всички. Той е вътрешно проявяване на Първичната Причина. Обаче, животът трябва да се разбира от гледището на новата светлина. Пътят, в който Бог прониква, не трябва да се изкривява, служенето, като задача на всяка душа, не трябва да се избягва. Никой не трябва да се меси в работите на другия. Онези, които се месят в работите на другите, не могат да бъдат ученици; онези, които не могат да пожертват всичко заради Бога, и те не могат да бъдат ученици. Аз не говоря за жертва, каквато вие разбирате, но за такава, каквато Бог разбира. При това,

не правете жертва за този или онзи човек, но за себе си, със съзнание за вашия дълг към Великото Начало в живота. Жертвата, която правите, трябва да внесе подобрение, подем в живота ви, в дома ви и във всички, които са около вас.

Мнозина мислят, че като се самопожертват, ще изгубят живота си. Да се самопожертва човек, това не значи да изгуби живота си. Човекът на жертвата е силен човек, истински служител на Бога. От гледището на новото учение, Първичната Причина се схваща като вътрешен подтик на душата да върви напред и все напред. Разколебае ли се човек само за момент и спре движението си, в него настъпва един свещен, Божествен бунт, и той чува в себе си тих глас, който му говори: „Няма да спираш, нито ще се отклоняваш наляво или надясно; всичко си опитал. Сега ще вървиш в красивия живот!" Не е ли смешно за младия човек да търси из стаите на своя дядо и на своята баба вехтории, потънали в прах? Този прах ще го отрови. Казвам: запалете всичките вехтории на вашите деди и прабаби да изгорят и влезте в склада с нови дрехи! Там ще ви посрещнат вашите добри приятели и ще ви предложат да си изберете костюм, какъвто искате. Изберете ли веднъж новия си костюм, няма вече да го събличате. Облечете ли веднъж новия костюм на съзнанието, няма вече събличане. Колкото и да ритате в този костюм, той повече се закрепва. Това значи: служите ли съзнателно на Бога, вие ще придобиете Новия Живот; откажете ли се да служите на Бога, ще изгубите този живот, и отново ще облечете старите си дрехи.

Ще ви приведа приказката за „Рибаря и златната рибка." Живели край морето една баба и един дядо. Бабата била лоша, сърдита жена, постоянно се карала с дядото, че работил малко, и цял живот се разправяли със сиромашията. Праща го тя един ден на морето, да налови много риба – да ядат и да остане за продан. Отива дядото тъжен на морето, хвърля мрежата, нищо не може да хване. В това време една златна рибка излиза от морето и запитва дядото: "Защо си тъжен, дядо? – Имам една лоша баба, изпрати ме да ловя риба, но ето, нищо не мога да хвана. – Върви си, дядо, вкъщи, и не се безпокой. Ще имаш риба, колкото искаш." Връща се дядото дома си и намира много риба. Пита го бабата: "Дядо, отде дойдоха тия риби?" – Като хвърлях мрежата, една златна рибка излезе от водата и като ме запита, за какво съм дошъл, каза ми да се върна дома си; тя ще ми изпрати много риба. – Ех ти, стар глупец, риба ли трябваше да ѝ искаш? Не виждаш ли, че коритото ни е счупено, нямаме в какво да перем? Хайде, пак иди, да ѝ поискаш ново, хубаво корито. Отива дядото на морето, ходи, обикаля покрай брега нажален. Рибката пак излиза от морето и го запитва: „Дядо, какво искаш, защо си нажален?" – Сърди се моята баба, че съм поискал риба. Сега ми каза, че имала нужда от корито. – Върни се дома си, и корито ще има. Отива си дядото, вижда, пред бабата седи ново,

хубаво корито. – Глупец, защо поиска корито? Не знаеш ли, че нямаме къща? Малко ли студове прекарахме толкова години в тази срутена колибка! Иди да ѝ поискаш нова къща, нови дрехи и покъщнина! Отива дядото, по-тъжен от по-рано, обикаля край морето. Рибката го вижда, излиза от водата и го запитва: "Какво искаш, дядо, защо си тъжен?" – Моята баба пак е недоволна; сега иска къща, нови дрехи и покъщнина. – Иди си спокоен вкъщи, и това ще ви се даде. Отива дядото дома си: вижда, вместо старата съборена колибка, нова къща, бабата облечена в нови дрехи, но още по-недоволна и сърдита. – Стар дъртако, защо не поиска от рибката, да те направи цар, а мене царица? Връща се отнрво дядото, оплаква се на рибката от своята баба. – И това ще бъде, дядо, ти само не тъжи. Връща се дядото вкъщи и намира бабата, вече царица, но и този път недоволна. – Защо не поиска от рибката да ни направи като Бога? Отива дядото покрай морето, тъжен и наскърбен, чака, но рибката вече не излиза. Тя се разгневила на старата баба. Връща се дядото вкъщи и какво да види! – Пак старата колибка и бабата насреща му, със същите стари дрехи, със счупено корито, без хляб и без риба – пак при същите условия на стария живот.

Казвам: всеки, който не придобие светлината на новия живот в себе си и не разшири своето съзнание, даже и да се домогне до Божественото благо, той ще го изгуби. Ние наричаме това благо „любов към Първичната Причина на нещата." Като ви говоря тия идеи, аз не искам учениците на новото, на Божественото учение само да преповтарят нещата, но да бъдат истински носители на великото, което се включва в това учение. Всички трябва да работите съзнателно, за да развиете в себе си добродетелите и дарбите, които са вложени във вас. В Писанието е казано: "Всички трябва да бъдете подобни на Бога." Как ще се постигне това? – Чрез усилена съзнателна дейност върху себе си.

Това е великата задача за разрешение, дадена за всеки човек, не само за една година, нито за един живот, но през всичките времена на вековете. Христос казва: „Аз ще бъда с вас до скончанието на века." Това подразбира, че през всичкото време, докато сте на земята, Той ще ви помага да постигнете вашите възвишени желания, да разработите всички свои сили и способности. Но кога ще имате помощта на Христа? – Когато вие сте готови да направите всичко заради Бога. Ако можете да направите за Бога всичко, което се изисква от вас, и Бог ще направи всичко за вас. Няма нещо, което да не може да ви се даде и да не се направи за вас. Не направите ли за Бога това, което се иска от вас, и вие няма да получите нищо.

Това е една вътрешна задача, която всеки ще разреши по своему. Разсъждавайте според това, което Бог ви е говорил в миналото, както ви

говори в настоящето и както Неговият Дух ще ви говори в бъдещето. Възрастните ученици ще следят, до где е стигнало пробуждането на съзнанието у младите. Както по плодовете познават, какво е дървото, така и работата на младите е резултат от работата на възрастните. Същото нещо се забелязва и в училищата с учителите и учениците. Когато някой е назначен за първа година учител, резултатът от работата му е по-слаб в сравнение с този, когато е учителствувал вече 4 – 5 години. Освен това и положението на първите ученици, постъпили в училището е при по-трудни условия, отколкото на тия, които постъпват по после. За тях има повече пособия, повече удобства и затова имат по-добри резултати. Сега и вие, които вървите в духовния път, се намирате при по-леки условия. Вас посрещат навред с финикови вейки. Обаче, ония, които минаха преди вас, прекараха големи мъчения и страдания. Те дадоха такива жертви, каквито вие не можете да си представите. От вас не се изискват същите жертви, но нови жертви, с които да дадете пример на подрастващото поколение.

Сега, аз ви желая да имате абсолютно, положително верую за нещата и да не се критикувате. Ако сте недоволни, и от вас ще бъдат недоволни; ако обичате, и вас ще обичат; ако вярвате във Великото начало на живота, и във вас ще вярват; ако сте справедлив към другите, и към вас ще бъдат справедливи. Такъв е Божественият закон. Спрямо всички хора Бог постъпва така, както и те постъпват към Него. Съмнявате ли се в Него, и другите хора ще се съмняват във вас; обичате ли Го, и хората ще ви обичат; считате ли Го съвършен, вие ще можете сам да си поправите погрешките. Ако Бог бутне някоя ваша погрешка, тя веднага изчезва и вместо нея се явява нещо хубаво и красиво.

От разположението ни към Великия принцип в живота зависи и подобрението на нашия живот. Това е мерилото за нещата. Младите трябва да приложат тази мярка в живота си, а старите да вървят след тях. От младите се изисква смелост, а от старите – смирение. В какво седи това смирение? – Понеже младият обича повече да говори, старият трябва да се смири, внимателно да го изслушва. Изкуство е да можеш да изслушваш човека. За всичко е нужно пречистване на съзнанието, да дойдете до възкресението, да възстановите вътрешната връзка с Първичната Причина, за да разбирате, в какво седи Нейната воля и да я изпълнявате. Много хора казват, че вършат волята Божия, но дълго време ще мине, докато разберат Истината по този въпрос. Казвал съм ви, че Божественото учение е учение на живия опит. Затова, не е достатъчно само говорене, но главно приложение се изисква. Когато човек се заеме с приложението на това учение, ще дойдат ред противоречия в живота му, но те са в реда на нещата. Не е лесно за юнака да повдигне тежък товар. И той трябва да направи усилие, но няма да отстъпи на товара.

Казвам: не туряйте правилата, които ви давам, като спънка във вашия живот. Казвате: „Ние знаем тия работи“. – Не, човек знае само това, което е опитал и от което има плод. Например, едва сега ние вкусуваме от плодовете на всичко това, което Христос е проповядвал преди 2000 години. Колко малко е направило християнството от 2000 години насам! Какво ще постигне съвременното християнство? Казвате, че християнството още не е идеал на цялото човечество. – Така е. Между хората още не е събудено силното желание за самопожертване. Ако рече някой да се самопожертва, веднага след това ще се роди и човешкото, че дал повече, отколкото трябва. Приложи ли се Божественото учение, всички хора трябва да работят заедно, доброволно, всеки според силите си, и всичко, което се придобие от общата работа, да се разпреди равномерно в живота. Тогава всеки, който работи за Бога, ще има общото съдействие. Каквото направи той, всички ще му сърадват. Ако си направи къща, другите ще се радват; ако напише нещо, всички ще го харесат; ако говори нещо, ще го изслушват с внимание, без да го критикуват. Това трябва да бъде идеал за всички!

Ние говорим за вътрешните придобивки. Приятно е да срещнеш душа чиста, откровена, която говори без преувеличение или намаление на фактите! Приятно е да срещнеш душа, постъпките на която се диктуват от Любовта! Който дойде при такъв човек, той ще го приеме с радост, като го покани в специална за него удобна, чиста стаичка. Ще му даде ключа от тази стаичка и ще го покани да влезе вътре. Да имаш за всеки човек специално място в своята душа – това трябва да бъде идеал за всички, които учат и прилагат Христовото учение! Така постъпва само онзи човек, на когото съзнанието е пробудено. Всеки човек трябва да има силно желание да приготви в себе си специална стаичка за своя Учител и специални стаички за приятелите си. При това положение няма да изпъкват никакви противоречия.

Мнозина казват: „Ние се молим на Бога, горещи молитви отправяме за някои работи, но молитвата ни не се приема“. По колко пъти се молите за едно и също нещо? – По много пъти. – Значи, не знаете да се молите. Когато отидете при някой велик хирург, има ли нужда да се молите по няколко пъти, за да ви излекува? Кажете му само веднъж: „Господин докторе, аз ще ти платя, колкото искаш, направи заради мене това, което ти считаш, че е най-добро!“ Кажете ли така, платите ли, колкото иска, молбата ви ще бъде изпълнена. Това показва, че този болен има доверие в лекаря и затова не го моли по няколко пъти. Дойде ли някой болен при лекаря и настойчиво го моли по няколко пъти да му помогне, без да му заплати, той няма да получи никаква помощ. Това показва, че този болен се съмнява в лекаря. По същия начин и Бог не обича да Му се налагаме.

Искайте, молете се, но не се налагайте. Ако вашите желания не са съгласни с Божията воля, Бог никога няма да ви отговори.

Да допуснем, че някой баща има син, за когото е определено, на еди-каква си възраст да замине за другия свят. Този син причинява големи неприятности на своите родители, но въпреки това, бащата плаче, моли се да остане синът му жив. Молбата му се чува, и синът остава да живее на земята. Някога става и обратното. Някой баща има добър син, който тежко заболява и предстои да замине за другия свят. Бащата не се моли за оздравяването на сина си, не вярва в молитвата, и синът му заминава за другия свят. След заминаването на сина, големи нещастия сполетяват бащата. Значи, онзи, който трябва да замине, остава да живее; онзи пък, който трябва да остане жив, заминава.

И сега, аз желая на онези от вас, които трябва да останат – подразбирам вашата душа, вашето съзнание – да останат на земята, като носители на новото учение. За да бъдете носители на Божественото учение, в пълния смисъл на думата, вие трябва да бъдете здраво въоръжени с новите разбирания, с методите на Любовта и със законите на Мъдростта. Висока е мисията на учениците!

По какъв начин можем да изпълним своята мисия, своето предназначение на земята? – В новия път, по който вървите, има много начини и методи за постигане на вашите желания и за разрешение на задачите в живота ви. Всеки ще разрешава задачите си сам за себе си. Никой няма право да се меси в работата на другите. Запример, някой човек е учител, или чиновник някъде, обаче, иска да служи на Бога. Среща го един негов приятел и му казва: „Щом искаш да служиш на Бога, напусни службата си, напусни дома си и иди да проповядваш“. Казвам: всеки да остане на своя пост, и при това положение да служи на Бога. Разните служби, които заемате, са условия, елементи, необходими за решение на задачите ви. Когато се говори за напускане на дома, това е идея, която може да се разгледа в тесен и широк смисъл на думата. В тесен смисъл, напускане на дома подразбира отделяне на бащата или майката от своите близки. В такъв случай, бащата или майката имат право да сторят това, само след като осигурят напълно близките си. В широк смисъл, напускане на дома подразбира отиване от едно място на друго.

Мнозина питат: „Как може човек да придобие свободата си?“ – За да дадеш свобода на човека, ти трябва да му върнеш всичко, което си му взел. Ако този човек е вложил чувства в тебе, своята любов, ти трябва да му я върнеш. Ще кажеш: „Приятелю, когато дойде при мене, ти вложи в моята банка еди-колко си капитал. Сега, понеже ние трябва да бъдем свободни,

ще се разделим, като братя, по любов, за което аз ще върна вложения от тебе капитал, заедно с лихвите по 10 %. И после, каквото аз съм вложил в тебе, по същия начин ще ми го върнеш." Каквото правите, да бъде одобрено от Господа, а не от хората.

Съвременните хора се стремят към богатство, като казват: свободен може да бъде само богатият човек. Кой е богат човек? Ако натоварят един осел със скъпоценни камъни, богат ли е той? – Богат е само онзи човек, който разумно използва Божиите блага. В това отношение, истински богати са великите хора, светиите, праведните хора, ангелите, арахангелите. Ако изпратите едно писмо до ангелите или арахангелите с молба, да ви изпратят някаква парична помощ, те няма да ви отговорят. Защо? – Понеже нямат пряки общения с вас. Ангелите имат отношения с хората чрез растенията, които са техни деца. Арахангелите имат отношения с хората чрез млекопитающите, които са техни деца. Следователно, каквито са отношенията на хората към растенията и животните, такива са отношенията на ангелите и арахангелите към тях.

Какво ще каже съвременния човек по този въпрос? Той ще се учуди на това и ще отрече тази връзка между растенията и ангелите, както и между животните и арахангелите. Питам: на какво основание тогава човек се счита Син Божий? Ако човекът, облечен в тази плът, която умира, може да се нарече Син Божий, защо на същото основание и растенията да не са синове на ангелите? Значи, както в човека има един вътрешен образ, в който се включва Божествената проява, така и в растенията и животните има такъв вътрешен, по-висок произход от този, който виждаме във външната им форма. Тази черта у растенията, на самопожертване, е Божественото начало в тях. Те се жертват за храна на по-високостоящите същества от тях – хора и животни. Когато растенията се жертват за по-високостоящи от тях същества, те същевременно се ползват, понеже висшите същества трансформират техните енергии. Хората пък, от своя страна, когато умират, оставят телата си, като пособия на други, по-низкостоящи същества от тях, за да напредват в своя път. И тъй, идеалът на всички хора трябва да бъде любов към Бога, не пресилена, но естествена, по добра воля и по вътрешен подтик. Вие търсите Бога, само когато сте в нужда. Това всеки е проверил. Докато сте здрави, силни, богати, учени, не Го търсите. Изгубите ли всичко това, вие започвате да Го търсите, и Той ви проговаря. Когато не чувате Божия глас, причината седи в това, че сте облечени в много дрехи, които се явяват като препятствия в живота ви. Премахнете ли тия дрехи, препятствията, веднага ще се свържете с Божественото съзнание.

Казвам: когато някой страда, нека не се отчайва, но да знае, че това е

благоприятен момент в неговия живот, да се свърже с Великото Начало в света, да чуе гласа Му. Бог е в сила да превърне всяко зло в добро за онези, които Го любят. Той е в сила и мъртвия да възкреси. Докато човек се освободи от материалните връзки, от връзките си със света, той много пъти трябва да умира и да възкръсва, много пъти трябва да се ражда и преражда. Онова, което може да освободи човека от неговата съдба, това е любовта му към Бога, чрез която ще научи закона на служенето. Когато човек реши и започне да служи на Бога, тогава той се освобождава от своята тежка съдба, от тъмното робство, в което е изпаднал. Този ден ще паднат и оковите, които свързват нозете му.

Сега, приложете всички ваши хубави желания и светли мисли! Бъдете смели и решителни, и Божието благословение ще дойде върху вас! Помощта ще ви дойде първо чрез добрите хора на земята, които Павел нарича светии. Свържете се с всички добри хора, които работят с любов за Божието дело, без разлика на тяхната народност, или на тяхното религиозно верую. Само така ще разбере човек, защо е дошъл на земята. Един е идеалът на всички хора – любов към Бога и изпълнение на Неговата воля. Проникне ли се от този идеал, човек ще намери и своето място.

Желая на всички да бъдете родени от Бога! Казвате: "Още не сме родени от Бога."

– Ще се родите! – Не сме възкръснали. – Ще възкръснете! – Не сме силни. – Ще станете силни! – Нямаме знания. – И знания ще имате! Всичко старо във вас трябва да изчезне. Само една Божествена искра трябва, за да изгори! Казано е в Писанието: "Бог ще създаде нова земя и ново небе, а старата ще изчезне, ще изгори." Това, което Бог прави, и ние трябва да направим. Бог ще изгори старата земя, и ние трябва да изгорим старата земя в себе си. Бог създава нова земя, и ние трябва да създадем нова земя.

Христос казва: „Както Отец ми работи, така и аз работя“. Каквото синът вижда от баща си, това и той прави. И ние, като Синове Божии, ще правим точно това, което нашият Баща прави. Само така можем да бъдем силни, мощни, не само за един ден, но през всичките времена и епохи.

----

* Деяния на Апостолите, 26

1928_07_10 Към свобода!

младежки събор

КЪМ СВОБОДА

---

10 юли 1928 г., Вторник, 5 ч. с.

„Истината ще ви направи свободни.“ Степента, до която е достигнало съзнанието на съвременното човечество, се отбелязва със силен стремеж към свобода. В такъв случай, недоволството, което се ражда в човешката душа, произтича от външните и вътрешните ограничения на човека. Всеки човек трябва да се справи с ограниченията, на които се натъква. В това се заключава философията на живота. Една от задачите на човека е да си обясни причините за външните и вътрешните ограничения в живота.

Аз няма да се спирам върху причините на Ограниченията, но ги разглеждам като величини, които трябва да се разрешат. Дали тия величини са реални или нереални, това е, второстепен въпрос. Важното е, че и в единия, и в другия случай те ограничават човека. Запример, дохожда при тебе един човек и ти казва, че вън те следят трима души, искат да те убият. Това може да е истина, може и да не е истина, обаче, веднъж влязла тази мисъл в твой ум, ти вече се безпокоиш, страхуваш се, цяла нощ трепериш, не смееш да излезеш вън от къщи. Кое те накарало да трепериш цяла нощ? – Лъжата.

Другото положение е следното. Ти си бѣден човек, нямаш пет пари в джоба си, но дохождат трима твои познати при тебе и казват: „Знаеш ли, че един богаташ, наскоро дошъл от странство, иска да ти помогне, да ти даде една голяма сума“! Ти веднага се зарадваш, цяла нощ не можеш да спиш, все очакваш момента, когато този човек ще влезе в стаята ти. И това нещо не е вярно. Значи, нереалността има две страни: красива и некрасива. Ето защо, всички ще се стремят да се освободите и от красивите, и от некрасивите неща в живота.

„Истината ще ви направи свободни“.

Да придобиеш Истината, това подразбира вътрешно знание, вътрешно разбиране на живота. Свободата е необходима за проявяването на живота, но в това проявяване има ред противоречия. Представете си, например, че вие срещате на улицата един човек красив, снажен, силен. Дето и да се яви всред обществото, на всички обръща внимание. Той се радва, мисли си, че като него други няма. Докато неговата красота не е засенчена от друг, той е щастлив. Дойде ли, обаче, друг, по-красив от него, щастieto го напуска,

той вече остава на втори план. Красотата и силата на по-хубавия човек хвърлят тъмно петно, сянка върху съзнанието на първия, и той остава недоволен. От философско гледище, коя е причината за недоволството в дадения случай?

Сега ще ви изнеса друго противоречие, което се среща в живота. Вървите по улицата и виждате един грозен, слаб човек. Дето мине, на всички обръща внимание; всички му се смеят, подиграват го. Този човек разбира това и страда, скърби. По едно време, отнякъде се задава друг човек, още по-грозен от първия, и всички спират погледа си върху него. Тази голяма грозота произвежда радост в душата на по-малко грозния човек, и той си казва: „Аз мислех, че съм най-грозният човек в света, а то, имало и от мене по-грозни“. Питам: защо красотата и силата на човек, по-красив от вас, ви произвежда скръб? И защо грозотата и безсилието на човек, по-грозен от вас, ви произвежда радост, вместо съжаление? Това са въпроси, с които вие трябва да се справите. Това са положения, които съществуват в свят, дето отсъства свободата.

Казвам; когато намерите, че някой човек е по-красив от вас и страдате или когато намерите, че някой е по-грозен от вас и се радвате, това показва, че разглеждате нещата разединено, без никаква връзка между тях. Схващате ли предметите и явленията в живата природа разединено, те не водят към една обща цел. Едно трябва да знаете: Истината става понятна само тогава, когато между всички неща съществува единство. Истината е само една!

Ще ви приведа един пример за изяснение на тази мисъл. Представете си, че хиляди хора, жадни, със засъхнали гърла, вървят по един общ път и пристигат до голям извор с чиста, кристална вода. Всички тия хора едновременно се зарадват на извора. Защо? – Понеже всички могат свободно да се настанят около извора и да уталожат жаждата си. Всички могат да участвуват едновременно в тази обща радост. Та когато говорим за Истината, ние подразбираме, именно, целокупността в схващане на нещата и идеите. Истината означава такова нещо, от което всички могат да се ползват и пред която всички се чувствуват свободни. От какво? – От жаждата, която до този момент ги мъчеше. Още от какво се освобождават? – От вътрешното безсилие, което жаждата им причиняваше.

Мнозина си правят заключения, като казват: „Не струва да се говори Истината“. Питам: трябва ли жадният да каже, че не струва да се ходи при извора? Не, жадният човек, като намери извора, трябва да се напие от неговата чиста, нектарна вода и да благодари, че го е намерил. И затова когато някой казва, че не трябва да се говори Истината, той не разбира същността на Истината. Тъй както жадният, като отиде при извора и пие

от неговата вода, се чувства свободен от жаждата и безсилието, така и Истината прави човека свободен. Да разбираме Истината, това значи да разбираме своето положение като красиви и като грозни, като силни и безсилни. Ако не разбирате дълбокия смисъл на красотата и на грозотата, какво благо ще допринесе някому вашата красота, или какво нещастие ще допринесе някому вашата грозота?

За изяснение на мисълта ще ви приведа следното сравнение. Допуснете, че някой човек има хубава копринена дреха, красиво ушита, но той я облича, когато температурата вън е 32° под нулата. Друг човек има вълнена дреха, от прост плат, лошо ушита, и той я облича в същия ден, когато е 32° под нулата. Значи, първият човек в дадения случай представлява красотата, а вторият – грозотата. Кой от тия двамата е за предпочитане пред тази ниска температура: красивият или грозният? Сега ще поставя въпроса в друга форма: ако единият е красив, но няма добродетели в себе си, а другият е грозен, но добродетелен човек, кой от двамата е за предпочитане? Та когато разглеждаме външната страна на красотата и на грозотата, ние си съставяме криви, лъжливи понятия за нещата. Красотата у нас трябва да бъде като светлината. Тя трябва да бъде образ на вътрешния живот в човека, а не само като външна форма.

Питам: какво заключение ще извадите от тези две положения, които ви се изтъкнаха? Някои ще кажат: „Човек не трябва да бъде нито грозен, нито красив.“ Не човек трябва да бъде красив! Човек трябва да бъде и грозен! Чудни са хората! Човек трябва едновременно да бъде и красив, и грозен! Красотата и грозотата са две положения за човека. Те са толкова необходими смени в живота, колкото са необходими денят и нощта.

Някои учени казват, че растенията се развиват и растат главно при дневната светлина. Не, при дневната светлина растенията само събират енергия, без да растат, а вечер, при нощната тъмнина, те обработват събраната енергия и тогава растат. Значи, дневната светлина служи на растенията като условие за възприемане на енергия, а нощната тъмнина им служи за обработване на тази енергия.

Казвам: когато се намерим в тъмнина, при неблагоприятни условия на живота, ще има какво да обработваме. Тогава ще обработваме енергията, която сме възприели при светлината, при благоприятните условия. Значи, всеки човек, който попадне при процеса на неблагоприятните условия в живота, ще има, какво да работи. Запример, богатите хора са при условия да работят, но не работят. Богатият човек може да се уподоби на онзи турчин, който седи облечен в своята източна роба, с чалма на глава, пред него наргилето – водата клоkochи в шишето, димът излиза от устата му, а

той само клати глава и казва: „Всичко, което Бог е направил, е добро!“
Защо? – Наргилето седи пред него. Сиромашът пък може да се уподоби на онзи турчин, който няма наргиле и казва: „Господи, какво ще се прави без наргиле на този свят? Този, който има пред себе си наргиле да му дими, той разрешава добре въпросите, ами аз, какво да правя?“

Чудни са съвременните хора, като мислят, че без наргиле животът няма смисъл. Ще ви приведа един пример, да видите, кое е наргилето за майката. Някоя мома се оженила, но няма деца. Тя седи тъжна, замислена, казва си: „Нямам наргиле да ми дими!“ Наргиле е детето, за което тя мечтае. Друга мома, като се ожени, роди 4 – 5 деца, на които се радва, благодари на Бога за тях, смучи наргилето и казва: „Всичко, което Бог е направил, е добро! Хубаво е, като имам това детенце! Малко е днес, но то ще порасне, голямо ще стане, ще се изучи, ще ме гледа на старини.“ Мисли, разсъждава тя, и наргилето пред нея дими. Това са специфични схващания за живота. Ако мислите, че детето, в тази форма, ще ви освободи, вие се лъжете. Няма единство между вашите разсъждения и фактите в действителния живот. Детето расте и пораста, изучава се и нито ви гледа, нито може да ви освободи от ограничителните условия на живота. Всеки сам може да се освободи от тия условия. Как? – Като възприема и възлюби Истината. Истината ще ви направи свободни!

Богатият турчин седи пред наргилето, водата клоkochи в шишето, той смучи, дим излиза от устата му, и си размишлява. След това си пийне едно кафенце и казва: „Аллах“! Вие се смеете на този турчин, но казвам: понякога и съвременните хора са така смешни в схващанията си за идейния живот. Те мязат на тези източни народи. И тия неща са хубави, но не са съществени. Те са временни, преходни положения в живота на човека. Както бедният може без наргиле, така и богатият може без него. Истински идеен живот е този, без който не могат нито богатият, нито бедният. Правилни разбирания за живота са тези, които са еднакви и за бедния, и за богатия. И бедният, и богатият, при каквито условия на живота и да се намират, едновременно трябва да кажат: „Животът има смисъл! Всичко, което Бог е направил, е добро.“

Сега ще ви приведа същото положение в друга форма. Седи някой железар пред огнището със своя мех и с чука си; духа меха, желязото се нагорещява и вместо да го хваща с ръка, хваща го с клещи и го удря с чука. От това желязо излизат искри. Това е наргилето на турчина, което в ръцете на ковача се е видоизменило в желязо. Бедният човек, който по-рано съжаляваше, че няма наргиле да му дими, сега се радва, че има по-
обия огнище, мех, чук и желязо, което туря на наковалнята и чука. Отдалеч се чува: трака-трака! Чукът работи върху

желязото. Значи, когато съединим противоречията в едно цяло, ние намираме, че всички неща имат свое определено предназначение. Когато наргилето се превърне във фабрика, или в работилница, или в ковачница, или в житница, тогава и противоречията сами по себе си ще се осмислят. Казвате: „Какво трябва да правим с противоречията в живота?“ – Да се осмислят. Ако някой човек е грозен, той трябва да осмисли своята грозота. В какво отношение грозотата на човека може да бъде полезна?

В простия народ съществува убеждението, че красивите хора са приятни на всички, че говорят добре, увлекателно. Тогава какви са грозните хора? – Те са работливи, способни. Грозотата е само външен процес, външна обстановка на нещата. Работата е направила хората грозни. Хора, които работят с години, имат черни лица, корави, мазолести ръце. Тия хора пък, които са красиви, още не са започнали своята работа. Като видя някой красив човек, от мое гледище, аз вадя заключение, че на този човек предстои велика работа в света, която той още не е започнал. Като видя някой грозен човек, казвам: той работи вече, но има още много да работи. Грозотата у него е привидна, дължи се на външните условия на живота, които са хвърлили известна сянка върху него. Премахнат ли се външните условия, и грозотата изчезва.

Понякога аз изяснявам доброто и лошото, красотата и грозотата и по друг начин. Казват за някого: този човек е грешен, т. е. грозен. Не, той е отличен човек, но животът е хвърлил известна сянка върху него. За друг някой казват този човек е праведен, т. е. красив. Според мене, праведен човек е този, който още не е грешил, не е влязъл в живота да работи. Той е още при баща си, при майка си, при братята си, при сестрите си, но като влезе в общия живот, и върху неговият живот ще се хвърлят сенки. Казвам: това е едно схващане, което ще ви освободи от обезсърчения в живота ви

Аз виждам сега и млади, и стари, които казват: едно време бяхме красиви, а сега погрозняхме. Едно време бяхме добродетелни, а сега се огрехихме. Представете си дом, в който и бащата, и майката, и децата, и слугите са красиви, но нямат хляб да ядат. Питам: като се гледат всички помежду си и намират, че са красиви, какво ще излезе от тази красота? Бащата ще дойде при сина си и ще му каже: „Погледни лицето ми!“ Синът ще го погледне веднъж, два, три и повече пъти, но ще може ли да се задоволи от красивото лице на баща си. Той ще иска хляб. Красотата няма да го задоволи. Една турска поговорка казва: „Добро е да гледаш красив човек.“ Обаче, в дадения случай между тези красиви хора най-после ще се появи недоволство. Същият закон се отнася и до учените, до добрите хора. В това отношение и те представляват красивите хора в света, но ако никой не работи, между тях ще се роди недоволство. Защо? – Хлебец няма. Някой

казва: „Аз съм добър човек.“ – Хлебец имаш ли? – Нямам. Тогава и аз ще му кажа, че съм добър човек. И той веднага пита: „Хлебец имаш ли?“ – Нямам. В дадения случай нас не ни интересува добротата, нито красотата на човека. Ние търсим в него друго качество, което той е придобил. Добротата и красотата са външната страна на живота. Ние го питаме: „Имаш ли малко хлебец?“ – Нямам. – Ама аз съм учен човек! – Значи, красив човек си. – Ама аз съм болен! – Значи, грозен си. Питам: какво е това знание, това учение, което не може да ви помогне в живота? Трябва да се пазите от тези положения.

Някои казват: „Ние сме добри хора, но не можем да живеем добре“. Казвам вие сте разрешили половината от живота. – Какво трябва да правим? – Да станете грозни. – Какво означава това? – Да отидете на работа. В дадения случай грозотата разрешава важния въпрос в живота – въпросът за хляба. Други казват: „Ние сме красиви хора“. – Имате ли какво да ядете? – Нямаме. В този случай най-малкият син иде отвън одърпан, пращен, грозен на вид, ходил някъде на работа, но той носи пълна торба на гърба си. Всички тичат при него, обикалят го, казват му: „Грозен, си, наистина, но пълна ли е торбата ти?“ – Пълна е. В дадения случай този грозен човек разрешава въпроса за всички ония съществени нужди, които се явяват в душата на човека. Този грозен човек разрешава всички противоречия, от които се ражда свободата.

Казвам: грозните хора трябва да носят пълни торби на гърба си! Защо? – Няма по-лошо нещо от това, да носи човек празна торба на гърба си! Няма по-лошо нещо за грозния човек от това, да носи празна торба! Значи, красивият трябва да работи, да стане грозен, ако иска торбата му винаги да е пълна. И грозният трябва да работи ако иска торбата му да не се изпразва. Аз взимам тия противоречия като типични образи в живота на човека. Красивият човек трябва да включва в себе си и контрастното положение, т. е. той трябва да стане и грозен. Това не подразбира, че той трябва да се роди грозен, но той трябва да работи в света! Когато човек работи на физическия свят, той погрознява. Изобщо, физическата работа не дава спокойствие на човека. Напротив, тя му създава известно безпокойство. Питам: какво придобива онази шивачка, която цял ден шие, изкарва с иглата бод след бод и се разправя с разни хора? Или, какво придобива онзи писар, който по няколко години наред пише по осем часа на ден? След като е преписал хиляди решения на разни съвети, какво е придобил в края на краищата? Какво ще придобие онзи хлебар, който меси хляба с ръцете си или с някакви парни машини? В края на краищата еднообразната работа убива хората.

Обаче, едно трябва да се знае: човек ще дойде до същественото в живота

само по пътя на тези външни механически положения. Онова, което облагородява човека, това са малките добродетели, които Бог е вложил в него. Той трябва да се стреми да реализира малки желания в себе си. Едновременно във всички хора трябва да има желание за работа! Това е красивото в живота. Когато ние знаем, че сме удове един на друг, във всеки случай доброто ще бъде обща цел в живота на всички. Желанието към доброто трябва да живее спонтанно във всички и да се проявява навън във всеки даден случай. На основание на същия закон и Любовта, и Мъдростта, и Истината трябва да живеят спонтанно в душата на всеки един, и при всеки подходящ случай да се изият навън, като обща цел в живота на всички разумни същества. Ако любовта на другите хора ни радва, и нашата любов ще ни радва; ако красотата на другите хора ни радва, и нашата красота ще ни радва; ако добротата на другите хора ни радва, и нашето добро ще ни радва. Само по този начин ние можем да бъдем любещи, красиви, добри хора. Другояче ние ще имаме частични схващания за нещата, които ще внесат в нас вътрешното разединение, което ще обезсмисли живота.

Често в умовете на съвременните хора седят известни противоречия, които се дължат на неразбиране живота, както и предназначението на всяко нещо в живота. За да се избавят хората от тия противоречия трябва да се изяснят някои положения. Например, хората не знаят, за какво са създадени очите им. Те не знаят тяхното специално предназначение, за което са били създадени първоначално. Ще кажете: очите са създадени да гледаме с тях. Какво да се гледа? – Първоначално очите са били създадени да се гледа с тях славата Божия. Значи, обект на човешкото зрение е Бог. Обаче, този обект днес е изменен. И откак хората изгубиха този обект, те обезсмислиха своето зрение. Ти гледаш един, втори, трети предмет, търсиш нещо. Какво търсиш? – Своята слава търсиш. Искаш да намериш онзи, когото обичаш. Ако го намериш, ти се радваш, казваш: „Колко се радвам!“ Твоето зрение вече се осмисля. Ако не го намериш, недоволен си и казваш: „Изгубих си времето!“ Следователно, зрението ви е необходимо, като ставате сутрин, да потърсите Истината, да я намерите, да я прегърнете вътрешно и с нея да ходите, с нея да се разговаряте, да бъдете с нея във всичките си мисли и желания. И когато се запитате как да свършите едн каква си работа, Истината ще ви отговори на този въпрос. Нали сте виждали, как работи даровитият ученик художник? Учителят му седи при него и наблюдава, като му казва само: „Това е така, онова не е така.“ И ученикът рисува, мъчи се, коригира. Понякога и този ученик се намери в противоречие – рисува, но работата му не излиза добре.

Казвам: като намерим Истината, тя ще ни направи свободни в живота. Затова, именно, са създадени очите – да намерим Истината. По същия

начин, запитайте се защо е създаден умът на човека? Защо е създадено сърцето на човека? Ние трябва да знаем, кой е обектът на човешкия ум, както и този на човешкото сърце. Те трябва да имат обект! Аз говоря за идеен обект на човешкия ум и на човешкото сърце. Ние не подразбираме такъв обект, който днес имаш, а утре изчезнал. Под идеен обект разбирам онези първични основни идеи и чувства, които никога не изчезват от живота.

Сега ще разгледаме някои важни положения в живота. Понякога хората са недоволни. Защо? – Недоволството не се дължи на това, че хората са лоши. Ред причини има, поради които хората са лоши. Казвам, обаче: човек трябва да се роди! Раждането е необходима и важна фаза в живота на човека. Някой казва: „Аз съм роден.“ Питам: как си роден, като заек ли? Как се ражда заекът? Той цял ден тича из гората, вслушва се. Шумне нещо из шубраците, и сърцето му веднага трепва. Какво струва това, че си се родил като заек? Цял ден тичаш из гората, тупка ти сърцето, бягаш от хрътката. Като се освободиш от нея, казваш: „Слава Богу, че се освободих“! Но утре ловджията пак излиза с хрътката си на лов, и ти пак си на шрек, тупка ти сърцето.

Друг някой казва: „Аз съм роден.“ Като какъв си роден? – Роден си като някой вол. Утре ще дойде господарят ти, ще те впрегне, ще ти тури юлар и ще каже: „Дий, синко!“ Цял ден ще работиш и вечерта ще се прибереш в дама си, ще въздъхнеш и ще си кажеш: „Слава Богу, освободих се“. Питам: такова раждане има ли смисъл? Хиляди такива съществувания има, но те не носят свободата. Ще се раждаш и прераждаш, докато най-после дойдеш до същинското раждане – да се родиш като царски син. Истинското раждане подразбира такова раждане, при което човек придобива свободата си. Значи, тогава човек ще престане да се ражда при условия на страданията, които ограничават свободата. Човек трябва да стане умен! Разбирайте процеса на раждането в широк смисъл.

„Истината ще ви направи свободни.“

Сега ще ви представя в образ Истината, за която ви говоря. Представете си, че вие сте ангел, който живее на небето, облечен в своите красиви ангелски дрехи, украсен със своите леки, ефирни крилца и обиколен със слава и величие. В това положение ви поставят на изпит и следят, как ще го издържите. Пред вас нареждат около стотина души, все красиви, хубаво облечени и ви казват: „Изберете си от тия хора двама, които искате да ви бъдат майка и баща.“ Питам: кого ще изберете за ваш баща и за ваша майка? Кой ще бъде истинският ви баща? Или коя ще бъде истинската ви майка? Между тези 100 души ще срещнете майката и бащата на вола, на

заека, на вълка, на лъва, на птиците, на бръмбарите, на всички растения, и вие трябва да избирате, да познаете вашите истински баща и майка. Обаче, като не можете да ги познаете, затваряте очите си, посочвате към кого и да е от тях, и казвате: „Този е моят баща, и тази е моята майка.“ Като слезете на земята, виждате, че вашият баща, когото избрахте, не е толкова велик, не е толкова красив, какъвто си го представяхте. Той е един обикновен глог, облечен само в бодили. Като негов син, и вие сте подобен на него. Мине някой човек край вас, закачите го с бодлите си и му скъсате дрехата. Щом постъпвате така, и с вас ще постъпят по същия начин. Намери се някой човек недоволен от вас и си казва: „До кога този трън ще прави тия пакости? Я да взема една брадва да го отсека!“ Взима брадвата и ви отсича. Вие се чудите, защо ви преследват толкова много и казвате: „Аз съм толкова добър човек. Никому пакости не правя. Какво искат хората от мене?“ Казвам: бащата, когото вие сами избрахте, той ви създаде всички тия нещастия. Вие направихте крив избор.

Оттук ние правим следното заключение: кривите избори, които ние сами си правим в живота, ни създават хиляди нещастия. В Писанието се казва: „Роден от вода и Дух.“ Когато на родения от вода и Дух кажат да си избере баща и майка от тия 100 души, той не прави никакъв избор. Така е. Представят ли ви 100 души да направите от тях избор, казвам: не правете никакъв избор! Христос изнася следното положение: „Роден от вода и Дух“. Роденият от вода и Дух познава своя Баща и затова не прави избор. В това отношение, водата представлява Божествения живот. Всеки човек, който има в себе си началото на Божествения живот, на Божествения Дух, т. е. разумното начало, той намира, че между всички неща в света съществува велико единство. И ако отсекаят този човек с брадва, той ще каже: „Аз избрах глога за свой баща в този живот, защото имах нужда от тази опитност. Когато някой човек mine покрай мене, аз нарочно ще го закача с бодлите си“. Той ще ме попита: „Защо ме закачаш?“ – Искам да те опитам, какъв човек си. И като го видя, че иде с брадва да ме отсече, казвам: признавам, че ти си силен човек, защото можеш да отсечеш тръна. Такъв човек е в състояние да изправи и своите погрешки.

От този пример ние вадим заключение за себе си и казваме: във всеки човек, който може да отсече един трън или един глог, има една добродетелна черта, че той може да изправи своите погрешки. Когато ме отсича като трън, или като глог, с това той ми прави голямо добро, защото ме учи, как да изправам погрешките, които правя. И аз трябва да имам брадва, че както този човек постъпва спрямо мене, тръна, който закачам дрехите на хората и ги късам, така и аз трябва да постъпвам спрямо своите вътрешни погрешки. Само така могат да се разрешат въпросите. Мислим ли по друг начин, никакво разрешение на въпросите не може да се

постигне.

Обаче, едно трябва да се знае: човек ще дойде до същественото в живота само по пътя на тези външни механически положения. Онова, което облагородява човека, това са малките добродетели, които Бог е вложил в него. Той трябва да се стреми да реализира малки желания в себе си. Едновременно във всички хора трябва да има желание за работа! Това е красивото в живота. Когато ние знаем, че сме удове един на друг, във всеки случай доброто ще бъде обща цел в живота на всички. Желанието към доброто трябва да живее спонтанно във всички и да се проявява навън във всеки даден случай. На основание на същия закон и Любовета, и Мъдростта, и Истината трябва да живеят спонтанно в душата на всеки един, и при всеки подходящ случай да се изявят навън, като обща цел в живота на всички разумни същества.

„Истината ще ви направи свободни.“

Вие, и като млади, и като стари, трябва да разрешавате въпросите на вашия живот от новото гледище, но няма да ги разрешавате изведнъж. Има ред физически, материални въпроси, които трябва да разрешите; има ред духовни въпроси, които също трябва да разрешите; и най-после, има и ред Божествени проблеми, които трябва да разрешите. Сега се срещат много хора обезсърчени, отчаяни, които казват: „Болен съм, не ще мога да постигна своите желания, не мога да уча, не мога да се подвизавам духовно.“ Нужно е тия хора да направят през лятото най-малко 60 – 70 водни бани, да се изпотят, да се пречисти тялото им, за да добият необходимото за тях здраве и сила. Някой казва: „Аз съм беден човек, нямам дрехи за преобличане, нямам достатъчно време за тия упражнения“. Казвам: ако вие не използвате топлото време и не употребите малко усилие за тия бани, за да изхвърлите из организма си всички утайки, които са наслоени в него, природата сама ще ви застави да направите тези упражнения. По какъв начин ще ви застави природата? – Тя ще ви тури на легло, да лежите най-малко 5 – 6 месеца, и тогава ще се принудите и отпуск да си вземете, ако сте чиновник, и средства да си доставите, ако сте беден.

Казвам: преди да сте се разболели, погрижете се за вашето здраве! Вие чакате конеца ви да се опне, да изтънее, да се скъса и тогава търсите начин, как да го свързвате. Имайте пред вид следното правило: не късайте най-тънкия конец! Не късайте и не връзвайте! Всички трябва да бъдете умни, правилно да разрешавате вътрешните - противоречия, които изпъкват във вас. Ставате сутрин, но сте недоволни нещо. Защо? – Не можем да се молим на Бога. – Радвайте се, че сега, именно, като сте недоволни, имате

най-добри условия да се молите на Бога. Жената е недоволна от живота си; мъжът е недоволен от живота; децата са недоволни от живота. Нека всички се обърнат към Бога и кажат: „Господи, ние сме недоволни от живота, но затова идваме при Тебе, да ни научиш, как да се освободим от недоволството. Прости ни, че сме недоволни. Направихме крив. избор в живота си, но втори път няма да правим никакъв избор. Тогава ще бъдем родени от вода и Дух“. След това отивате при Бога и Му казвате: „Господи, прости ни! Никому добро не направихме, но и на себе си добро не направихме, ние сме големи безверници“. Питам: как познавате, че сте безверници? Значи, вие имате две мерки, две идеи, две съзнания в себе си. Едното съзнание ти казва: ти не вярваш, както трябва. Другото съзнание ти казва: ти вярваш, както трябва. Направиш някакво добро. Едното съзнание ти казва: „Добро е това, което направи.“ Другото съзнание казва: „Не трябваше да правиш това нещо“. Ти седиш, размишляваш и си казваш: „Цели 20 години вече, как вода духовен живот, но светия не мога да стана“. Да станеш светия, това значи да станеш красив човек. Не можеш ли да станеш красив, ти не си разрешил въпроса.

„Истината ще ви направи свободни.“

Разумният човек, който е намерил Истината, при каквото положение и да изпадне, каквито условия и да му се дадат, той ще може да разреши всички мъчнотии в своя живот. Това значи човек с характер. Някой се разгневил, казал няколко думи повече, отколкото трябва – нищо от това. Нека този човек вземе поука от себе си и да започне да работи. Такъв човек ще има по-голямо уважение и почитание в невидимия свят от онзи, който никога не е работил, а е красив. Грешникът, който е падал и ставал, има по-голяма цена в невидимия свет от онзи, който никога не е падал, не е грешил. И ангелът, който е падал и ставал и после се връща при Баща си, е за предпочитане пред онзи, който никога не е грешил. Аз говоря за земния живот, за ония, които са обезсърчени и казват: „Ние не сме постигнали нищо в този свят.“ – Не, много нещо сте постигнали. Казвате: „Какво ни струва горчивата опитност?“ Казвам: трябва да се учите от вашата горчива опитност. от вашата жлъчка! Какво представлява жлъчката? Ако жлъчката не беше горчива, сърцето не би тупкало. Жлъчката взима всички противоречия, които се зараждат в сърцето и ги преработва в себе си, вследствие на което става горчива. Тя предпазва сърцето от всички горчивини, които се набират в него.

Ако попитате стомаха и червата, защо трябва постоянно да работят, те ще ви кажат: „Ние трябва да работим, за да освободим жлъчката от отровите, които ѝ причиняват страдания.“ Ако сте жлъчка, стомахът, червата ще ви кажат: „Прати ни малко от твоята отрова, та като смиламе храната, ще те

освободим от страданията ти.” Всички хора имат нужда от сърце, но имат нужда и от жлъчка. Сърцето без жлъчката не би могло да тупти. Ако някой момент в живота ви се роди едно противоречие, то е тъй необходимо, както жлъчката е необходима за сърцето. Черният дроб е тъй необходим за белия дроб, както симпатическата нервна система е необходима за мозъка.

Казвам: съвременните хора трябва да знаят, че между всички неща има известни съотношения, известна корелация. Обаче, който не разбира тия неща, иска изведнъж да стане ангел, без изпитания, без мъчности, без страдания. Ако човек не мине през изпитания и страдания, най-малките противоречия в живота му ще го спънат. Например, някой твой приятел ти дал гръб, не те поздравил, ти веднага се наскърбяваш и усъмняваш в него. След малко този твой приятел ти даде лицето си, поздрави те любезно, и ти веднага се зарадваш. Питам ви: ако срещнете едного, който има да взима пари от вас, няма ли да се зарадвате, като видите гърба му?— Ще се зарадвате. Радвайте се, когато някой ваш приятел ви даде гърба си. Това е философия! Кога се радват хората? – Когато онзи, който има да им дава, обърне лицето си към тях и каже: „Аз нося пълна кесия. От кога ви търся!” Значи, хората се радват, когато, имат да взимат.

Питам: кога се радва детето? – Когато отиде при крушата. То погледне нагори към плодовете ѝ и казва: „Колко се радвам, че те намерих”! Крушата казва: „От колко време те чакам, пълна кесия нося!” Детето хване крушата, поразтърси я малко, взима си няколко плодове от нея, изяжда ги и казва? „Много хубава е тази круша!” Отива това дете зимно време при крушата и какво вижда? – Тя му обърнала гръб, кесията ѝ е празна. Това са положения, на които се натъкваме в живота. Аз ви давам тия примери, за да гледате разумно на живота. Ако гледате така, всичките ви работи ще вървят добре, от нищо няма да се спъвате. Ако разбирате нещата в техния дълбок смисъл, макар и да имате противоречия при условията, в които сега живеете, Божественият Дух, Истината, която е във вас, ще ви направи свободни. Само по този начин вие ще можете да растете. Ако не можете да гледате така на нещата, никакво растение не може да има. Само така може да се разбере и новото учение.

Всички съвременни хора трябва да държат в ума си следната мисъл: в Бога няма противоречия. Всичко, което Той върши, е добро. Това не значи, че зло не съществува в света. И доброто, и злото съществуват в света, дето имат свое дълбоко предназначение. Обаче, Бог използва и злото за добро. В Писанието е казано: „Ако някой човек каже, че не е грешил, той не говори Истината; и ако някой каже, че не е правил добро, пак не говори Истината. Няма човек в света, който да не е правил добро или зло. Защо? –

Понеже в света, в който живеете, доброто и злото, като две противоположни сили, са в постоянно състезание. Ето защо, злото понякога идва у вас, вън от вашите желания, вън от вашата воля. И доброто понякога се налага, без да го желаете.

И тъй, като говоря за млади и за стари ученици, аз имам по-особено разбиране от това, което съществува в обикновения живот. Като разделям учениците на млади и стари, аз ги разглеждам по отношение степената на тяхното развитие. Млад ученик е този, който се намира още в началото на своето развитие. Стар ученик е този, който е завършил своето развитие, своята еволюция на земята. Между вас няма нито един, който да е завършил своето развитие. Младият ученик всякога има възможност да се срещне с един от учениците, които са завършили своето развитие. Както детето, което ще се роди, ще срещне своята майка на земята, така и младият ученик, който има да се развива и учи, ще срещне по-опитен от себе си, който да го ръководи. Значи, младите ученици ще се срещнат със старите ученици, които са завършили своето развитие и помежду им ще се образува вътрешна връзка. Както между майката и детето съществува вътрешна връзка, така съществува връзка и между младите и старите ученици.

В Писанието е казано: „Ще изпратя Духа си върху вас“. Духът представлява, именно, тия стари ученици, които са завършили своето развитие на земята. Те познават пътя, по който вървят сега младите ученици, и като дойде някой от тях при един млад ученик, той ще му каже: „Аз виждам, че ти си скръбен, обезсърчен; едно време и аз бях като тебе, но ето, сега знам вече, кой е церът на това състояние“. Един го утешава, друг го утешава, докато му помогнат в това затруднено положение, в което е изпаднал. Тия стари братя отварят книгата на живота, четат от нея и помагат на по-малките си братя. На какъвто въпрос и да се натъкне младият ученик, по-старият ученик знае, как да го разреши. Той ще му каже: „Преди толкова и толкова години, ето, как аз разреших този въпрос“. Като го изслуша младият, ще му олекне на душата.

Като ви говоря за старите ученици, не мислете, че старостта им се изразява в бяла брада и мустаци, както и в бели коси. Не, стар ученик наричам този, който се отличава с голяма разумност, с голяма опитност и е проникнат от дълбокото желание да помага на своите по-малко местиче малки братя. Тия по-големи братя се радват на своите по-малки братя и без да се спират пред въпроса, дали са праведни или грешни хора, те веднага са готови на услуга, щом се обърнат към тях. В каквото положение да видят малките си братя, те не им се сърдят, но казват: „Ето, как може да се

направи тази работа"! Ако се обърне към тях някой праведен човек, те ще му кажат: „За да запазиш и занапред чистотата на своите дрешки, ето, какво трябва да направиш: ще си купиш един хубав гардероб, и щом си свършиш работата, ще ги прибереш". Ако пък се обърне към тях някой грешен човек, на когото дрехите са окъсани, изцапани, те ще му покажат начин, как да се изчисти и обнови.

Сега вече е ясен стихът: „Ще изпрати Бог Духа си да ви ръководи". Този Дух ще влезе в сърцата на всички хора и ще ги ръководи. Всеки, който може да ръководи другите хора, той е минал вече по пътя, по който те сега минават. И Христос, Който сега ръководи цялото човечество, е минал по пътя на всички страдания, затова, именно, може да помага на ония, които страдат.

Често младите ученици питат: „Какво трябва да направим, за да постигнем идеалите на своята душа?" – Те трябва да примирят своята красота със своята грозота, своето добро със своето зло, според техните схващания. След това, те трябва да се проникнат от мисълта, че Истината ще ги направи свободни. Тази Истина, взета в широк смисъл, може да се приложи в живота на всички хора. Не допусчайте в себе си мисълта, че това учение, че тази Истина не е за вас и може да се приложи само при благоприятни условия на живота ви. Не мислете така. Знайте, че когато и да е, вие ще се натъкнете на този въпрос. Мнозина казват: за нас още не е дошло времето. Казвам: дошло е времето за всички млади ученици. Не чакайте да ви изкарат насила навън и тогава да видите, че слънцето е изгряло вече. Когато човек не излезе доброволно вън на светлината, условията ще го заставят насила да излезе. Волът е впрегнат насила да оре на нивата, понеже не е разрешил правилно въпросите на своя живот. Хрътката на ловджията гони заека в гората, и той бяга, понеже не е разрешил правилно въпросите на своя живот. Ако човек слуша своя вътрешен глас и се подчинява на великия закон, който работи в него, страданията му ще се превърнат на радост. Ако той не слуша своя вътрешен глас и не се подчинява на този велик закон, страданията му няма да се премахнат.

Днес има благоприятни условия за развитието на всички хора. Кои са тия условия? – Страданията и мъчнотииите. Те са необходимо условие за вашето развитие. Казвате: „Какво ще стане с нас, ако светът се развали?" Да се предполага, че светът ще се развали, това са човешки схващания. Ако светът се развали в едно отношение, Бог ще го пресъздаде отново в друго отношение, и то по-хубаво от първия, който се развалил.

Сега, за да не се обезсърчавате в живота, трябва да разбирате, че Истината

ще ви направи свободни. Помнете, че при великия извор на живота има място за всички, и може да отидете при него, да уталожите жаждата си. Някой запитва: „Защо трябва да вярвам в Бога?“ – Ако нямаш вяра в Бога, твоят живот не може да се изрази напълно и не ще можеш да постигнеш нищо. Какво може да се ползува болният от най-хубавата храна, ако тя не се смила добре в стомаха му? Това ядене повече ще развали стомаха му и ще му причини големи страдания. Да имаш страдания, без да разбираш защо страдаш, това значи да се обезсмисли животът ти; да имаш страдания и да разбираш, защо страдаш, това е осмисляне на живота ти.

Сега всички трябва да знаете, защо сте родени, защо сте дошли на земята, какво трябва да постигнете и какво сте постигнали. Ако знаете, защо сте дошли и ако сте постигнали, каквото трябва, това е добро за вас; и ако не знаете, защо сте дошли и нищо не сте постигнали, и това е добро. Ако страдате е добро, и ако се радвате, пак е добро; ако имате знания е добро; и ако нямате знания, пак е добро – ще дадете възможност на други да работят за вас. В каквото положение и да се намирате, не съжелявайте, благодарете на Онзи, Който ви е пратил на земята, че ви е създал тъкмо такива, каквито сте. Казвате: „Защо не съм се родил цар, да ми служат другите хора?“ Питам: в дадения случай, колко царе може да има на земята? – Ама защо не съм богат? – В дадения случай, колко богати хора може да има на земята? Какво може да желаете при условията, в които сега се намирате. – Да бъдете добри и разумни. За това нещо има възможност и условия. за всички. Всеки може да люби; всеки може да обича Истината; всеки може да бъде правдив; всеки може да бъде разумен; всеки може да бъде добродетелен. Това е изворът, при който има по малко местице за всички, да седнат и да уталожат жаждата си. Тия неща желайте, а оставете другите, които са достъпни само за малцина. Непостижимите желания са само за ония, които са достигнали високите върхове.

Казвам: засега гледайте да постигнете в живота си само достъпните неща за всички, а именно: да бъдете добри и разумни. В тази доброта и разумност ще се осмисли вашият бъдещ живот, върху тях Бог ще гради живота. Те ще бъдат условия за постигане на чистия живот, към който всички се стремят. Значи, всички хора, без изключение, могат да бъдат добри и разумни, и трябва да бъдат добри и разумни – това от тях зависи. При великия извор на живота има място за всички. Достатъчно е вие да направите малко усилие само, за да отидете до извора. С какво канче ще черпите вода от извора, това не е важно; някои могат да си послужат с ръката направо, други – с дървено канче, трети – със стъкло, четвърти – със сребърно, пети – със златно – безразлично е това. Важно е тази вода да влезе във вашето тяло и да придобие свой израз. Не казвайте, че няма

смисъл да отивате при извора, щом нямате сребърно или златно канче. Смисълът на нещата не се заключава във външната форма. По едно време във варненската гимназия, между учениците, се беше явила манията да носят очила със златна верижка, да минават за учени хора. Те имали един учен учител, който носил очила със златна верижка, и повечето от учениците решили да му подражават. Като туряли очила, те се мислели за професори, за учени хора. Казвам: учението не се постига с носене на очила. Напуснете модата. По-добре без очила.

Сега, вие, младите ученици, ще подемете тази задача и ще я приложите в живота си. Всеки ще работи тъй, както разбира. Няма ученик, който да не знае своята програма. Ученикът, който е влязъл в първи клас на гимназията, не знае ли програмата си? – Знае я. Ученикът от втори клас, не знае ли програмата си? – Знае я. Ученикът знае програмата си за всеки ден и час.

Днес ще ви поздравя с влизането ви в училището и със започване ученето, според определената за всеки клас програма. И професорите ще започнат работата си един след друг, някои с очила, друг без очила. На учениците казвам да не подражават на професорите си с очила, а да учат това, което те им преподават.

„Истината ще ви направи свободни“.

Кой ще ви доведе до тази Истина? – Професорите на това велико училище ще ви доведат до вътрешното разбиране на Божествената красота, на Божествената доброта и разумност, които ще ви направят свободни. Тогава вие ще кажете: сега нашият живот добива смисъл.

И сега, аз желая Божието благословение, Божията благодат, Божията милост, които са ви следвали досега, да ви следват и за в бъдеще в пътя на това велико учение. Никой от вас да не се обезсърчава! За всинца има място в училището. Всички няма да бъдете еднакво облечени, но бъдете доволни от своите дрешки.

Някои казват: „Този е последният ден на нашата среща в училището“. Казвам: последният ден подразбира приложение на учението. Последният ден в училището е последният срок, когато учениците могат да приложат това, което са учили през годината. Сега, именно, ще започнете работата. Този ден ще задигнете рала и мотики, ще впрегнете воловете, и всички на работа! Като започнете работа, и музика ще ви свири. С музика ще тръгнете, както военните тръгват на бойното поле: музиката върви напред, а войниците след нея.

И тъй, аз ви поздравявам с работата ви, с музиката, с песните, с всичките ви пособия: книги, раници, рала, мотики и т. н. Вложете Истината дълбоко в душите си! Тя ще ви направи свободни за далечни времена. С нея ще постигнете далечни мечти и копнежи на вашия ум и на вашето сърце.

На вниманието на редакторите - думата "обия" съм отбелязала с червено тъй като се съмнявам, че е "обичай", но така е написана в PDF файла.

ВЪРЗВАНЕ И РАЗВЪРЗВАНЕ

---

13 юли 1928 г.

Всички, които сте поканени тук, не сте дошли за ядене и пиене, нито за забавление, но сте дошли да учите. Затова трябва да внесете в ума си идеята, че сте ученици. Вие не трябва да се спирате само върху това, какво аз ще ви кажа, но сами трябва да мислите. Не е въпросът, как аз ще кажа нещата, но какво вие можете да разберете, да възприемете и да приложите, като ученици. Това ще ви ползува. По какъв начин ще кажа нещата, какво ще кажа за яденето, дали е сладко, или не, това не е важно. Ако научите това, което е нужно, яденето ще бъде сладко; ако не го научите, яденето ще бъде горчиво. Вие можете да си зададете въпроса: каква е целта, какъв е смисълът на живота? Целта на живота е учението. Когато човек научи това, което днес му е предадено, да благодари на Бога. Той трябва целия ден да учи, и вечерта да благодари, че е научил урока си. На втория, на третия, на четвъртия ден пак ще учи. И след като прекара целия живот в учене, ще заминете за другия свет, дето ще продължи учението си. Само чрез учението човек разбира смисъла на живота.

Сега, като ученици, аз искам да бъдете свободни, защото ще ви дам нови обя-

Метея 18: 18.

25

снения за нещата, за които даже и на ум не ви е дохождало. Върху много неща трябва да ви се обърне внимание. Забележете, морякът, който пътува по морето, навред е обиколен от вода, но тази вода не може да се пие. Ако ожаднее и пожелае да пие от тази вода, той предварително трябва да я дестилира, за да извади онези солено-горчиви соли от нея, които правят водата негодна за пиене. Тъй щото, когато в Писанието се казва да не любите света, то е защото го разглеждат като море. И ако вие влезете в това море, света, и пиете от неговата вода, такава жажда ще се възбуди у вас, че нийде няма да си намерите място. Солена, горчива е водата на света. Тази е простата философия, с която се обяснява, защо човек не трябва да люби света. Искате ли да пиете от водата на света, непременно трябва да я дестилирате. Това всички трябва да знаете. И тогава, от дестилираната вода на света можете да пиете, колкото искате. Обаче, както сега светът е построен, водата му е солено-горчива. И вие, искате не искате, корабът ви ще пътува по това море, но трябва да имате в себе си особени реторти, в които да дестилирате по малко от водата на света и да я пиете чиста,

свободна от всякакви примеси.

Аз искам да бъдете добри ученици. Вие имате една слаба страна, че бързате. Всички искате в кратко време да свършите курса на учението, затова гледате да взимате по два класа наведнъж. За вас е важно да свършите един клас на годината, но да го завършите, както трябва. Смисълът на учението не е в бързото минаване на класовете. Можете да минете един клас, а можете да минете и 20 класа, но важно е, какво ще научите. Щом разберете смисъла на това, което учите, ще минете в по-горен клас, ще минете през посвещение, което наричат „разцъфтяване на човешкото съзнание." Това значи да минава човек съзнателно от клас в клас, от по-ниско съзнание в по-високо. Не учите ли съзнателно, вие ще останете в едно поле, в една мъртва сфера, дето няма свобода, няма прогрес и движение напред. Вие ще се намерите в положението на впрегнат кон, който тупа само на едно място, чака момента да тръгне напред. И при това положение вие казвате: тежък е животът! Не, животът не е тежък. Животът е тежък само тогава, когато не любите и не учите. Пръкрасен е животът, когато любите и учите. Няма по-хубаво нещо от това, да любите и да учите!

Сега ще ви прочета 18 глава от Евангелието на Матей, която никога досега не сте чели. Впрочем, вие сте чели тази глава, но при известни условия, при известно състояние на съзнанието си; при сегашното си състояние никога не сте я чели. Тъй както сега ще ви прочета тази глава, тя е свършено нова за вас, нещо ново е вложено в нея. Значи, сега ще ви прочета една нова глава, от ненаписаното още Евангелие, за която нито сте чували нещо, нито на ум ви е дохождало.

В онова време, във времето на Христа, както и в наше време сега, дойдоха учениците Христови, както и сегашните ученици; и запитаха Исуса, както и сегашните Го запитват: „Кой е най-голям в царството небесно» (–1 ст.).

„А Исус повика едно дете, та го постави посред тях. (–2 ст.). – «Колко голямо може да бъде това дете?» Това дете беше на пет години.

И рече: „Истина ви казвам, ако се не обърнете и бъдете, като децата, няма да влезете в царството небесно." (–3 ст.) – Ако се не посее в земята, като житното зърно, и ако се не печете на слънце, никога няма да узреете.

„И тъй, който смири себе си, като това дете, той е най-голям в царството небесно." (– 4 ст.). – И тъй, който донесе вода на баща си, когато е жаден, баща му ще го благослови. И който помогне на майка си да сготви яденето, тя ще го нагости.

„И който приеме едно такова дете в мое име, мене приема". (– 5 ст.). „А който съблазни одного от тези малките, които вярват в мене, за него по-добре би било да се окачеше на врата му камък воденичен, и да потънеше в дълбините на морето." (– 6 ст.). – Това са иносказателни думи. Те подразбират: вържи злото за воденичния камък и го пусни в морето! Когато децата отиват на училище, не ги съблазнявай, не взимай торбичките им, но ги остави да отидат при своя учител, да се учат. Кажеш ли някому да не ходи на училище да учи, ти го съблазняваш. Казваш: не учи, поиграй си още малко, поживей, докато си млад, нека учат простите, невежите хора. Кажеш ли някому това, ти го съблазняваш.

„Горко на света от съблазните! Защото неизбежно съблазните ще дойдат, но горко на оногоз човека, чрез когото съблазънта дохожда! (– 7 ст.). – Горко ономува, който става гарант за човек, който прави престъпления! „И ако те съблазнява ръката ти, или ногата ти, отсечи и хвърли ги от себе си: по-добре ти е да влезеш в живота хром или клосен, а не с две ръце и с две нозе да бъдеш хвърлен във вечния огън." (– 8 ст.). – Ако имаш нож, с който можеш да убиваш хората, хвърли този нож от себе си. Ако носиш в джоба си един съвременен кобур, хвърли го сто крачки далеч от себе си, да не съблазняваш хората.

„И ако те съблазнява окото ти, извади го и хвърли го от себе си: по-добре ти е с едно око да влезеш в живота, а не да имаш две очи и да бъдеш хвърлен в пъкъла огнен." (– 9 ст.). – Ако имаш две врати на къщата си, и през едната влизат разбойници, а през другата влизат приятели, затвори вратата, през която влизат разбойниците, а остави само тази, през която влизат приятелите.

„Гледайте да не презрете одного от тези малките, защото ви казвам, че ангелите им на небеса винаги гледат лицето на Отца моего, Който е на небеса." (– 10 ст.). „Защото Син Человечески дойде да спаси погиналото." (– 11 ст.). „Как ви се вижда? Ако някой си човек има сто овци, и се изгуби една от тях, не остава ли 99-те на горите, и отхожда да търси изгубената?" (– 12 ст.). „И ако се случи да я намери, истина ви казвам, че се радва за нея повече, нежели за 99-те неизгубени." (– 13 ст.). „Така не е по волята на Отца вашето, Който е на небеса, да погине един от тези малките." (– 14 ст.).

Истина ви казвам: „Каквото вържете на земята, вързано ще бъде на небето; и каквото развържете на земята, развързано ще бъде на небето." (– 18 ст.).

Сегашният живот е живот на вързване и развързване. Ти не можеш да развържеш това, което не е вързано; и не можеш да вържеш това, което не

е развързано. Това, което не е вързано, ще вържеш, а вързаното ще развържеш. Ако знаеш да вързваш това, което не е вързано, и ако знаеш да развързваш вързаното, ти можеш да разбереш великия закон на живота. Ако не знаеш да завързваш въжето на кофата, с която ще вадиш вода от кладенеца, ти не можеш да извадиш вода. Ако не можеш да вържеш кофата, както трябва, ти ще я спуснеш долу, но тя ще остане в кладенеца и няма да извадиш вода. Кофата трябва да се върже добре, с три възела, за да се извади с нея вода от кладенеца. Че въжето щяло да страда, да дига шум, това е негова работа. То може да дига шум, колкото иска, важно е да се извади вода от кладенеца. Всяко въже съжалява, когато изгуби кофата си и се радва, когато кофата му е на място.

Следователно, ако вие не можете да вържете, както трябва, някоя ваша мисъл за дръжката на кофата и я спуснете в кладенеца, дето вашият ум и дух работят, какво можете да направите? – Нищо не можете да направите. И тогава, вие можете да имате хиляди кофи, но смисълът на учението не е в многото кофи. Една кофа имайте, но вадете с нея вода! Какво ще ви ползват хилядата кофи, с които не можете да вадите вода? Започвате да четете: една, две, пет, сто, хиляда различни кофи по-големина и по форма, но всички са празни. Какво ще ви ползува много знание без въже? Ако имате много знание, но не можете да го използвате, то е ненужен баласт за вас. Вие се нуждаете от здраво въже и от една здрава кофа, с която да можете, когато искате, да вадите вода от кладенеца. Имате ли много кофи, ще бъдете тъй добри, дето минавате, да оставяте на този, на онзи по една кофа, като задържите и за себе си една. Излишните кофи раздайте на тези, които нямат.

И тъй, превеждайте сега. Доколкото ние разбираме великия принцип на живота – Бога, Който работи в света, и доколкото сме съгласни да изпълним Неговата воля още днес, дотолкова и ние можем да бъдем в Негова услуга. Пред Бога седи цялата вечност, на Него се подчиняват и богове, и мъдреци, и философи, които са завършили своето развитие на земята; на Бога се подчиняват и малките хора на земята, на мнозина от които още трябва да се доказва, защо е нужно да се изпълнява волята Божия; на Бога се подчиняват и бубулечките, и рибите, и птиците, и млекопитаещите. Когато майката изпраща дъщерята си на училище, тя все ще му тури нещо в торбата за ядене. Детето има право да яде, само когато научи урока си. Човек има право да яде, само когато се събуди.

И тъй, ако знаете да вързвате, трябва да знаете да развързвате. Една българска пословица казва: „Вържи попа, да е мирно селото!“ Аз казвам: вържи дявола, да е мирен животът. Вие вързвали ли сте дявола, да знаете, как се вързва? Ако не сте го вързвали и не знаете, как се вързва, казвам: не

развързвай дявола у тебе, който е вързан. Ако не можеш да го вържеш, поне не го развързвай! Такъв е законът. Щом не знаеш да го завързваш, поне не го развързвай, защото после няма да знаеш, как да го завържеш. Някой казва: защо да не го развържа ? Ако можеш да го завържеш, развържи го; пък ако не можеш да го завържеш, не го развързвай. Ако не можеш да разлюбиш един човек, не го залюбвай ; пък ако не можеш да го залюбиш, не го разлюбвай. Защото, ако го разлюбиш, ти ще развържеш дявола, а щом развържеш дявола и не можеш да го завържеш, той ще създаде хиляди нещастия в живота ти. Всички нещастия в живота произтичат от разлюбването. Който може да разлюбва, той може и да развързва. Казвате: аз не обичам вече еди-кой си човек. Щом не го обичаш, ти го развързваш. Казано е в Писанието: „Любете враговете си" Това значи: свържете враговете си! Ако не обичаш врага си, ти си го развързал, и по този начин сам си създаваш неприятел. Така седи този въпрос в живота. Всеки човек, когото си разлюбил, той ти е вече враг. Той постоянно върви след тебе, носи си ножа, дебне да те мушне. Залюбиш ли го, той хвърля ножа настрана, върви подир тебе, но вече е като отворен цвят.

Казвам: аз ви говоря за онези закони, които работят в човешката душа; аз ви говоря за един свят, с който вътрешно вие още не сте запознати, и се занимавате само с външните прояви на този свят и с неговите сили, които действуват, като барута, с който малките деца се забавляват. Представете си, какво може да стане, ако пуснете някое малко дете в един магазин, пълен с барут! То ще запали барута, но какво ще стане след това, нищо не мисли. Казва: ще цъкна, ще запала барута ! Лесно е да се цъкне една клечка кибрит, но след това ще настане цяла катастрофа наоколо. Не се опитвайте, не си играйте със силите на природата! Когато някоя кокошка срещне един вол, тя се напери и му казва: ти знаеш ли, коя съм аз? И волът я пита: ами ти знаеш ли, кой съм аз? Кокошката пак му казва: виж, това са моите деца! Гледай да не ги тъпчеш! – Аз отдавна зная, че те са твои деца, и никога не съм ги тъпкал. Тя го клъвне и му казва: знай, че аз съм кокошка! Волът не се занимава с кокошката. Той е благороден, занимава се с разрешението на свои важни задачи. Волът казва на кокошката: днес имам да разора една нива на своя господар. Той скоро ще ме впрегне на работа. Не ми тежи работата, но откак служа на господаря си, никога не съм го задоволил. Аз търся начин, как да ме залюби моя господар. Той ме е разлюбил, и затова ме впряга и бодне с остен. Искам да ме залюби, да не тегля толкова много. Щом ме залюби, той ще ме освободи от юларя. Не ме ли залюби, ще тегля през целия си живот. Днес всички хора казват, че животът е тежък. И волът казва, че животът е тежък. Казвам: вие теглите, защото господарят ви е разлюбил. Значи, господарят ви е вързал.

Вие трябва да правите преводи на сегашния си живот, за да го използвате

разумно. Мнозина, като не разбират живота, чакат да дойде някой от небето, да ги спаси. Действително, може да дойде някой ангел на спасението, но той няма постоянно да седи при тях. Може да поседи ден, два, три, месец, два, най-много година, и след това ще замине. И ангелът има свое предназначение, свои цели, свои мисли и желания, които трябва да постигне. Той слиза на земята от обич към някого и остава тук, докато свърши работата си. Дойде ли някой ангел на земята, вие искате той да остане постоянно при вас, както майките искат децата им, техните ангелчета, да бъдат постоянно около тях. Те целуват своите ангелчета, радват им се, но щом изникнат крилца на тия ангелчета, те оставят старата си дреха и хвъркват вън от дома си. Майките плачат, скърбят, казват: отидоха си нашите ангелчета! Всеки ангел носи със себе си своята написана книга, листата на която виждате в техните очи, вежди, уста, нос, косми по главата и т. н. Знае ли майката, какво се крие в главата на нейното ангелче? Прочела ли е тя писмата на главата му? Всеки косъм по главата на нейното ангелче е писмо, което тя трябва да прочете. Тя даже не знае, колко косми имаше детето ѝ на главата си, какви бяха веждите му, колко кръга имаше на очите си, каква беше големината на устата, на носа, на пръстите му, каква форма имаха ноктите му и т. н. Написана книга беше то, но непрочетена остана. Какво направи майката за това ангелче? Тя го къпеше, хранеше, обличаше го и си поиграваше с него – нищо повече. Питам: какво можете да научите при такива разбирания за живота? Правилни разбирания са нужни на хората! Дойде някой, задигне тази книга, а вие плачете, страдате и казвате: отиде книгата ми!

Ще прочета няколко стиха от книгата на Амос, глава 7, от 14 стих надолу.

И отговори Амос и рече на Амасия: „Не бях аз пророк, нито пророчески син, но бях говедар и берях черници." (–14 ст.).

И Господ ме взе от подир стадото, и рече ми Господ: „Иди пророчествувай на людеите ми Израиля." (–15 ст.).

Сега, прочее, слушай Словото Господне. Ти казваш: не пророчествувай против Израиля и да не капе от тебе дума против Исааковия дом." (– 16 ст.)

Зато така говори Господ: „Жена ти е блудница в граца. И синовете ти, и дъщерите ти ще паднат от меч. Това значи: мислите и желанията ти ще бъдат посети.

„И земята ти ще се раздели с въже; и ти ще умреш в скверната земя, а Израиля непременно ще бъде закаран пленник от земята си." (– 17 ст.)

Сега, като на ученици, обръщам ви внимание на следното положение. Всички трябва да знаете правилно да вързвате и да развързвате, т. е. правилно да любите и да разлюбвате. Не е важно, как сте били вързани. Не е важно, как сте разлюбили хората. За вас е важно, как днес вързвате и развързвате. Някой казва: защо ме развърза ? Питам: ако ти дойдеш при мене вързан и не си ял цели три деня, и аз те нахраня, развържа и пусна да си вървиш, какво лошо има в това развързване? Добре е гладният да бъде вързан, а ситият – развързан. Когато ситият се развързва, на място е развързването, но когато гладният се развързва, това развързване не е на място. Вържи гладния на едно място! – нищо повече. Развържи сития да си върви по пътя, защото е сит.

Много от учениците се спират върху обикновените отношения между хората и ги сравняват с по-високите, духовни отношения, които трябва да съществуват. Представете си, че някой учител влиза в клас и започва да милва, да гали ту един, ту друг от учениците и след това им казва: хайде, сега, вървете си по домовете! На втория ден той пак повтори същото: този помилва, онзи помилва и ги изпрати по домовете им. Питам: какво ще придобият тези ученици? В тях ще се развие щестлавие и ред още отрицателни черти, каквито и в света се срещат. Какво ще бъде, ако учителят не гали учениците си, но работи с тях? Те ще научат много неща, ще се развиват. Учителят дига един ученик и го запитва: колко правят пет боба и един боб още? – Шест боба, господин учителю! – Като посеете тези шест боба на нивата, колко още ще родят? – Не зная, Господин учителю. – Ако годината е суха, колко боба ще родят? – Не зная. – Ако е дъждовна, плодородна, колко ще родят ? – И това не зная, господин учителю. – Има известни математически отношения, по които точно може да се определи, колко боба ще се родят. Христос говори за житните зрънца, които попаднали в добра почва, и едното дало 30, другото – 60, а третото – 100 зрънца. Като съберете числата 30+60+100, ще получите 190. Като разделите числото 190 на 3, ще получите средно число 63'(3). Остатъкът показва, че този плод не е могъл да се развие, нямало е благоприятни условия за него. Ако приемем същите отношения и за шестте боба, т. е. всеки боб да даде по 63 зрънца, ще получим от тях 378 боба. Сборът на цифрите в числото 378 дава 18. Това е 18 глава от Евангелието на Матей, която четох днес.

Сега ще ви прочета 18 стих на 378 страница от Библията: „И не стана пасха като нея в Израил от дните на пророк Самуила; нито направиха всичките Израелеви царе като пасхата, която направи Иосия и свещениците, и Левитите, и всичкият Юда и Израил, които се намериха, и Ерусалимските жители." (II кн. на лътовн. 35 :18). Пасхата е възпоменание за освобождение от епоха на робство. С пасхата евреите ознаменуваха своето освобождение от робството си в Египет. Когато човек люби, той трябва да направи пасха.

Тя е възпоменание за освобождение от робство. Когато човек иска да се освободи от какво и да е робство, той трябва да направи пасха. Пасхата може да се направи само по закона на Любовта. Ако ти не любиш, никога не можеш да направиш пасха. Защо ? – Защото в Любовта всякога има жертва. Кого ще жертваш? – Себе си. Който люби, той най-първо ще пожертвува себе си. Ако вие не знаете, как да направите пасхата в себе си, ако не знаете, как да се пожертвувате, вие не сте разбрали закона на Любовта. Значи, първо човек трябва да знае как да направи своята пасха, а после, да знае как да се пожертвува. Всички говорим за самопожертвуване, но трябва да знаем, как да става това самопожертвуване. Жертвата е общ закон за всички. Когато някой се жертвува за мене, аз гледам, как той изпълнява закона на жертвата, уча се от него. След това пък аз ще се пожертвувам за него. Първо се жертвува един, после втори и т. н. Законът на жертвата е неизбежен. Няма да остане човек в света, който да не се жертвува. Когато дойдем до закона на жертвата, ние трябва да знаем, как да направим тази жертва. Не я ли направим, както трябва, тя е безполезна. Ако ти ходиш на училище и не разбираш основните принципи на учението, или ако не разбираш дълбокия смисъл на геометрията, на астрономията и на всички науки, които се преподават, какъв смисъл има твоето учение? Всички небесни тела имат своето дълбоко предназначение „за времена и за години.“ Всяка звезда, например, представлява един лист от свещената книга. Свещената книга пък е небето, което виждаме над нас. Слънцето представлява една от отворените вече страници на тази свещена книга. Един ден този лист ще се затвори, и на негово място ще дойде друго слънце, още по-светло, със съвсем друг цвят от този, който сегашното слънце има. Казвам в този смисъл човек трябва да цени тази свещена книга, която му е дадена. Ако вие не разбирате сегашния си живот, както сте създадени, как ще разберете живота, Който е над вас? Тъй както сте събрани тука, не е важно само, какви са отношенията ви едни към други, но всяка сутрин, като ставате, всичките удове на организма трябва да имат правилни отношения към човека, към своя господар: краката трябва да имат правилни отношения към господаря си; очите, ушите, стомахът, дробовете, мозъкът също така трябва да имат правилни отношения към своя господар. Ако отношенията на някой от тези удове не са правилни, тогава в организма на неговия господар се зараждат известни болезнени състояния. Въз основа на този закон, и господарят на тези удове, човекът, трябва да има правилни отношения към тях. Щом е така, и нашите отношения към Божественото трябва да бъдат правилни. Правилни ли са отношенията ни към Божественото, тогава всяка сутрин То ни посещава, след което ние започваме работата си. Щом Божественото те посети, тогава ще дойде твоята майка, твоят баща, твоите братя и сестри, които са слуги на този велик Божествен човек, или тъй наречения истински Баща. Ти няма да видиш Божествения човек, но ще видиш Неговите слуги, на които

ще станеш на крак, както учениците стават на крак, когато учителят им влиза в клас. Когато слънцето изгрява, птичките стават на крак и обръщат погледа си към него. Когато слънцето изгрява, в сърцата, в душите на всички живи същества настава свещен трепет: всички растения, риби, птици, животни, хора, даже и великите духове затаяват дишането си. И когато човек спи, той пак усеща изгряването на слънцето. И затова, правилно е, преди да е изгряло слънцето, ти трябва да бъдеш на крака! Под думата „слънце“ се разбира онова вечно будно съзнание в човека. Когато Бог иде в света, всички трябва да бъдем будни, на крак, за да възприемем Неговите свещени мисли. Той има желание да ни предаде своето знание и да ни остави свободни, да реализираме Неговото знание в живота си.

Казвате: защо трябва да любим, защо трябва да обичаме, защо трябва да учим? На тези въпроси не може да се даде никакъв отговор. Защо трябва да се раждате и да умирате? Защо трябва да спите и да ядете? Няма отговор на тези палеци въпроси, които днес ви занимават. Ако се занимавате така, както досега сте се занимавали, вие никога няма да дойдете до правилно разрешение на тези въпроси. Питам: когато плетете или шиете нещо, от коя страна започвате – от ляво към дясно или от дясно към ляво? Освън това, защо платът, който толкова време сте тъкали, трябва да го разрязвате и после отново да го зашивате? Защо кацарят трябва да нарязва цели дъски на парчета и после да прави от тях каци? Питам: трябва ли всички хора да станат бъчвари, или грънчари? Представете си, че всички хора произвеждат само бъчви, или само грънци, де ще изнасят стоката си за продан? Хората и без това са грънчари, защото мислите, чувствата и желанията, които всеки ден формуват, те ги изнасят на пазар. Има ли кой да купи стоката ви? В това отношение вие мязате на фабриканти, които произвеждат много стока, но стоката им няма пазар. Какво ще ви последва тогава? – Крах. Ще дойдат страдания, недоволства, болести и смърт в живота ви. Като се намерите пред такива изпитания, вие казвате: не разбираме смисъла на живота. Казвам: докато живеете по земному, вие не разбирате смисъла на живота, и той не ви задоволява. Когато станете духовни, започвате да разбирате смисъла на живота, и той вече ви задоволява. Когато един български цигулар тури цигулката на коляното си и започне да свири, вие доволни ли сте от неговото свирене? Не сте доволни. Самото поставяне цигулката на коляното, придава на музиката повече земен характер. Дойде ли някой знаменит европейски цигулар, той туря цигулката под шията си и започва да свири. Неговото свирене ви задоволява, защото самото държане на цигулката, облегната на гърдите, придава на свиренето духовен характер. Всички инструменти, които се подпират на гърдите, са от благородно произхождение.

Сега ние ще се приближим към великата Истина в живота, да си обясним чрез нея всички прояви и явления с целокупния живот. Например, вие искате да свирите. Защо трябва да свирите? – За да влезете във връзка с всички същества. Музиката трябва да мине през няколко фази, през няколко съзнания, докато дойде до вас. Вземете, например, цигулката. Тя е съставена от дърво, от струни – кожени и металически. Първата ви работа е да заставите мъртвото дърво, от което цигулката е направена, да пее. Майсторът, който е направил цигулката, той възкресява дървото, от което тя е направена. Следователно, когато започнете да свирите, първо вие имате отзвук на растението, от което е взето дървото за цигулката. После имате отзвук на животното, от червата на което са направени струните. Значи, първо пеят растенията и животните, които са дали от себе си материал за направата на цигулката.

Ето защо, когато някой свири, вие чувате музика, на която не знаете съдържанието. Тя е музика на растенията и на животните, но не и на човека. Първо се минава през тяхната музика, и когато дойдете до вътрешния смисъл, който е вложен в музикалното произведение, тогава ще схванете музиката на човека. Значи, растенията и животните са отлични музиканти. Първите музиканти в света са растенията. Те свирят на флейта, флейтисти са. Животните пък свирят на цигулка. Те са цигулари. Ако човек не разбира живота на растенията и животните, той не може да свири. Който иска да се запознае с музиката, той трябва да изучава живота на растенията и на животните. Разбере ли човек живота на животните и растенията, щом започне да свири, техните елементи ще влязат в него, а след това и Духът ще влезе в него, като тълкувател на тоновете. Духът ще въздействува на човека чрез ушите му. Духът ще предава, човек ще възприема. Разумният човек пък ще превежда езика на музиката. Когато слушате някой цигулар, вие трябва да тълкувате това, което той иска да изрази чрез цигулката си. Цигуларят предава своята мисъл в образи, и ако човек не може да преведе тези образи, той не разбира музиката. Следователно, ако човек не започне с музиката на растенията и на животните, на млекопитаещите, той не може да дойде до живота на духовните хора. Разбере ли живота на духовните хора, той ще дойде най-после и до вокалната музика. Засега в човешкия гортан се проявява само музиката на животното, но когато той се добере до възвишената мисъл, неговият гортан ще започне да говори чрез музиката.

Сега, за да се доберете до възвишения живот, всички трябва да свирите и да пеете. Ако не можете сега, поне за в бъдеще трябва да се научите. Всеки трябва да мине през дисциплината на пението и свиренето.

Ако някой има силно желание да свири, а няма условия, той може мислено да си вземе някоя китара или друг някакъв инструмент и да си

представя, че свири, че дърпа струните. Ще кажете, че това е залъгалка. Не, това е приготвление за нещо велико. Великите работи в света започват от малките неща. Запример, докато някой писател напише нещо хубаво, той трябва предварително да направи няколко опита, които изглеждат, като играчки, като забавления. По същия начин, искате ли да напишете някоя дума красиво, вие трябва предварително да се упражнявате върху нейните елементи, буквите й, и тогава да я напишете, както искате. В първо време вие ще пишете, както малките деца. По-хубаво от тях не можете да пишете. За да пишете хубаво, вие трябва да знаете правилата за красиво писане. Запример, ако аз напиша думата „мъдрост“ по всички правила на краснописането, който разбира тези знаци, той ще прочете думата и ще каже: вие написате думата „мъдрост“. Който не разбира тези знаци, ще каже: глупост е това! Обаче, не е достатъчно само да познаеш написаната дума, но трябва да разгадаеш, какво нещо е мъдростта.

Питам: що е Мъдростта? Мъдростта е цел, смисъл на човешкия живот, който сега се създава. Когато животът произведе всички свои плодове, т. е. завърши своето развитие, тогава човек ще разбере, какво нещо е Мъдростта, в пълния смисъл на думата. Засега ние пуцаме листа, цъфтим, завързваме плодове, и един ден, когато напълно узреем, тогава ще разберем всички противоречия, които съществуват в живота. Значи, Мъдростта е смисълът на живота. Любовта пък е закон, който помага за реализиране великите задачи на Мъдростта. Истината също така иде като велика помощница в този път. Тя чертае пътя, по който могат да се достигнат целите на Мъдростта. Следователно, Любовта и Истината помагат за реализиране великите цели на Божествената Мъдрост, която цари навсякъде във вселената. И затова всички трябва да обичат Мъдростта с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила. Такъв е законът. Смисълът на живота седи, именно в това – да възлюбите Мъдростта.

Мнозина схващат този въпрос по друг начин. И те имат право, но казвам: Мъдростта е свещеният път, по който трябва да вървите, и в който Бог призовава своите деца. Някой казва: аз не мога да разбирам. Ако искате да разбирате, недейте ходи далеч. Вие не разбирате много неща, защото се стремите да обхванете всичко изведнъж. Когато дойдете до музиката, до поезията, например, стремете се да разберете близките неща, които срещате отляво и отдесно на пътя си. Оставете настрана онези тънки, фини неща, които са още невидими за вас. Радвайте се, че срещате неща, които не разбирате, или които не виждате и не са ясни за вас. Нека бъдещето ви радва. Казвате: какво е нашето бъдеще? Бъдещето е светло. Няма по-велико, по-хубаво нещо от бъдещето. Бог царува в бъдещето. Тогава, има ли смисъл да се плашите от него? Всички условия за вашето повдигане,

всички условия за вашето развитие, всички условия за вашето щастие и сила, всички условия за вашето знание, всички условия за вашето безсмъртие и свобода, всички условия за реализиране копнежите на вашата душа, се крият в бъдещето, в което Бог живее.

И тъй, бъдещето ви чака. Когато дойдете до него, вие трябва да бъдете готови. Не сте ли готови, вие ще останете, като натоварени камили пред вратите на града. Натоварената камила не може да мине през Божествената врата. Дойде ли натоварената камила пред Божествената врата, тя непременно трябва да се разтовари. На същото основание и вие трябва да се разтоварите. Когато имате тежест, неразбирания, всичко това показва, че вие сте натоварени хора. Натоварените хора дигат врява, шум, правят скандали. Кой търговец, който адвокат не дига врява, шум ? Търговецът купува – продава стока, пазари се, дига шум. Двама адвокати дигат шум, врява в съда. Защо? Който не разбира въпроса, ще каже, че те се карат помежду си. Не се карат тези адвокати, но разглеждат дело на някой човек. Единият адвокат го защитава и казва: този човек има право. Другият казва: той няма право. Една американка, женена за богат търговец, помолила един ден мъжа си да я заведе в американската борса, да види, какво правят там. – Няма защо да те водя на борсата, нищо особено няма там, което да те интересува. – Не, искам поне един път да отида в борсата. Най-после мъжът ѝ се съгласява и я завежда в една от горните ложи на борсата. Едва седнала на един стол, тя чула такава врява, такива викове и крясъци, каквито никога в живота си не е слушала. – Слушай, не мисли, че съм толкова глупава. Аз те помолих да ме заведеш в борсата, а ти ме заведе в лудницата. – Слушай, жено, това е борсата. Аз ти казах, че няма нищо интересно за тебе в борсата. Това са учените хора, които от въодушевление викат. – Чудно нещо! Как не ги е срам да викат толкова много. – Ще викат, разбира се. След една минута, или след една секунда всеки от тях може да бъде просяк или милионер. Ако вика, той може да спечели и десет милиона; ако не вика, всичко ще изгуби. Тогава ще го хванат за краката и ще го изнесат навън. Питам: при такова положение на нещата, може ли човек да не вика ? Който вика, той остава член в борсата; който не вика, изнасят го вън.

Докато викате в света, вие сте в борсата. Ама щял някой ваш брат да се разсърди – вие не искате да знаете. Трябва да печелите! Щял някой ваш брат да се съблазни от нещо. И за това не искате да знаете. Вие трябва да печелите! Или пък някой ваш брат изгубил вярата си. Нищо от това, случват се такива работи в света. Този човек си е изгубил вярата, защото вярата му е била слаба, малко кредит е имал той. Казвам: в каквото положение и да се намира човек, животът, който има той, с всички свои противоречия, струва повече, отколкото, ако е в гроба. И най-лошият

живот, който срещаме, струва милиони пъти повече, отколкото живота в гроба. След всичко това, трябва ли да се оплаквате, че вашият живот е неносен? Какво искате да направите в живота си?

Някой казва: аз съм недоволен от живота си, искам да умра. Когато искате да умрете, това показва, че искате да се развържете. Така превеждам желанието ви да умрете. Аз съм готов да освободя кого и да е от вас, но при следното условие: цял ден той ще оре под остена ми на нивата ; и вечерта, като се върне, ще го освободя по всички правила: ще сменя хомата му, ще го нахраня и ще го оставя да си почине. В това се заключава животът. Ние сме вцепнати, и трябва да свършим работата, която ни е дадена за деня. Свършим ли работата си, вечерта господарят ни ще ни освободи, и свободата, която търсим, ще дойде. Онзи, който не е бил вцепан, и който не е извършил работата, която е трябвало да извърши през деня, той не може да бъде свободен. Защо ? – Защото на другия ден ще бъде вцепнат. Ако пък днес извърши работата си, на другия ден ще бъде свободен.

Това е велик закон, който наричаме закон на разумните хора. Ние говорим за разумните хора, а не за големите. Не са големите хора, които ще завладат света; нито пък малките хора ще завладат света. Обаче, разумните хора ще завладат света. Те ще бъдат негови господари. Ако голямото може да завлада света, тогава мамонтите, тези големи, предпотопни животни, досега щяха да го завладат. Ако голямото може да завлада света, преди потопа имаше големи, гигантски дървета, на височина 500–600 м., които трябваше да завладат света, но и те не го завладаха. След тях дойдоха големите млекопитаещи, но и те не го завладаха. После дойдоха хората исполини, които също не завладаха света. Значи, силата не седи във външната големина. И малките същества не можаха да завладат света. Това показва, че силата не седи и в малките неща. Най-после дойдоха новите, разумните хора, които разбраха, че силата седи в мисълта. Силата на човека не е в колебанието, че от него нищо не може да излезе. Напротив, в тази мисъл се крие човешкото безсилие. Казвам: ако си мамонт, нищо няма да излезе от тебе; ако си комар, нищо няма да излезе от тебе; ако си разумен човек, всичко може да излезе от тебе.

Значи, минус и минус при умножението и делението дават плюс. Плюсът е разумното начало в света. Следователно, вие можете да имате грандиозни планове, но не могат да спасят света. Тези грандиозни планове няма да се реализират. Вие може да имате микроскопични планове, като тези на комарите, но и те не могат да спасят света. Обаче, вашите различни желания и мисли могат да служат като тухли и цимент за съграждане на Царството Божие. Тъй щото разумното, което ние

реализираме на земята, Бог го взима и с него съгражда бъдещия живот, в който сега всички трябва да работим. Някой казва: защо трябва да живеем? Ние трябва да живеем, за да събираме материал за съграждане на Царството Божие.

Казвам: върху това, именно, трябва да работят и учениците. Някои казват: ние не сме големи хора в света, не сме силни. – Вие не се нуждаете от сила. – Ние нямаме пари. – И от пари не се нуждаете. – Ние не сме известни хора. – И това не ви трябва. Вие се нуждаете от разумност. Имате ли разумност, бъдещето е с вас. Щом сте разумни, всичко можете да направите. Следователно, нашата сила не седи в богатството, нито във властта, която имаме, нито в знанието, което можем да придобием, но в служенето, което можем да извършим. Да служиш на Бога, да чувствуваш връзка с Него и всякога да си готов на работа за Божието дело, в това седи и силата, и богатството, и властта, и знанието на човека. Някой казва: аз искам да стана проповедник. – Ако всички станете проповедници, кому ще проповядвате? – Аз искам да стана учител. – Ако всички станете учители, кого ще учите? – Аз искам да стана певец. – Ако всички станете певци, на кого ще пеете? – На себе си. – Щом можете да пеете на себе си, тогава ще можете да проповядвате на себе си, ще можете и да учите себе си. На себе си всичко можете да станете, но искате ли да станете всичко това за хората, вие ще чакате вашия ред. Във вечността има място и време за всичко: и цар ще бъдеш, и прост човек ще бъдеш; и философ ще бъдеш, и глупец ще бъдеш – всичко, каквото пожелаеш, може да ти се даде. Що е вечността? – вечността реализира всички противоречия, които съществуват в света. Тя примирява, т. е. тя съгласува плуса и минуса в света.

Казвам: в сегашния си живот вие трябва да разбирате закона на бъдещето. Някой страда, защото е вързан. Щом е вързан в тялото си, той не трябва да страда. Тялото е на Бога, и Той сам ще го развърже. За какво са дадени ръцете на човека? – Да пише. За какво му е дадена главата? – Да мисли, да съчинява поезия. Ако трябва да пишеш, пиши; ако трябва да пееш, пей; ако трябва да свириш, свири; ако трябва да копаяш, копай; ако трябва да работиш, работи; ако трябва да ходиш, ходи! Всяка работа, сама за себе си, е важна според закона на Божията Мъдрост, на която Любовта и Истината са служители. Всяка работа, колкото и микроскопическа да е, тя е свещена. Ако завържеш връзките на общата никому, ти си извършил велика работа; ако си дал някому чаша вода, ти си извършил велика работа. Ти можеш да кажеш някому само една блага дума, но тази дума има толкова тежест, колкото милионите думи в сто тома, написани от някой учен или философ. Всяка дума трябва да се каже на своето място. Ако някой човек напише сто тома, които не са на място, един ден Бог ще го натовари да носи тази своя тежест. Ще видите, как един ден Бог ще натовари всички

писатели, които не са писали на място, да носят своите книги на гърба си – своя собствен товар. Който е много натоварен, много е писал; който е малко натоварен, малко е писал. Някой ще каже: слава Богу, че нищо не съм писал. Питам: знаете ли, какъв товар представляват всички ваши мисли и желания, които сте реализирали и на които се дължи нещастieto в света ? Какво ще правите с този товар? Знаете ли, каква отговорност носите върху себе си?

Време е вече да се ликвидира с миналото. Вие създадохте голяма катастрофа в света. Следователно, както създадохте тази катастрофа, както вързахте света, така трябва да го развържете. Кой ще развържете? Кой ще освободите? Затворите трябва да се отворят, и праведните да се пуснат на свобода. Добрите хора развързвайте! Добрите хора събуждайте! Онези пък, които сега влизат в затворите, тяхното време после ще дойде.

И тъй, важно е сега да схващате основната мисъл на живота – Мъдростта. Какво правите вие? Искате да се осигурите, да се спасите. Оставете вашето спасение настрана. Казано е: „Когато Духът на Истината дойде, Той ще ви научи на всичко.“ И понеже този Дух ще учи хората, и вие трябва да се учите. Това значи, когато Божественото дойде у нас, то ще ни научи на всичко. Там е силата на човека. Ако Бог е с нас, кой ще бъде против нас? Казваме: какво можем да направим ние? Нищо не можем да направим ние сами, но с Бога, който е у нас, всичко можем да направим. Казвате: кои сме ние? Ние, като хора, сме нещо подобно на животните; обаче, ние сме съработници на Бога, които ще завършим Неговата работа. Христос казва на учениците си: „Идете и проповядвайте моето учение, и аз ще бъда с вас до скончанието на века.“ „Даде ми се всяка власт на небето и на земята“. По-нататък Христос казва: „Идете и проповядвайте! Ако ви затворят, аз ще ви освободя. Ако ви бият, аз ще се разправа с тези, които ви бият.“ Казвате: бедни сме, никой не ни дава пари. – Това зависи от вас. Защо ? – Защото всички банкери служат на Христа. Ако сте с Христа, вие ще отидете при някой банкер, и той веднага ще стане и ще каже: заповядайте, има един запис за вас. Ако Христос не е с вас, този банкер ще ви каже: господине, нямам пари на разположение. Щом имате подписа на живия Господ, на Христа, навсякъде ще ви приемат; щом не ви приемат навсякъде, помнете, че Христос не е с вас. Ако се карате и не се разбирате, Христос не е с вас. Ако се карате и биете, но се разбирате, Христос е с вас. Той казва: карайте се, бийте се, масажирайте се, налагайте се по всички правила, но трябва да разбирате, защо се биете.

Някой страда, че има ревматизъм, главоболие или друго нещо. Казвам, това е една трудна задача, която трябва да разрешите. И затова казвам: блажени страдащите ; блажени, които имат болен стомах ; блажени, които

страдат от главоболие; блажени, които нямат пари; блажени, които са бездомници; блажени, които гладуват. В това седи смисъла на живота. По-нататък казвам: щастливи са онези, които имат къща ; щастливи са онези, които ядат; щастливи са онези, които учат. Значи, онези, които нищо нямат, са блажени ; онези, които имат, са щастливи. По това, именно, се отличават блажените от щастливите. Щастливият може да стане нещастен; блаженият е винаги блажен. Защо? – Понеже няма какво да му се вземе. Щастливият, понеже има много неща, като изгуби това, което има, той става нещастен. Затова, именно, блажените седят по-горе от щастливите.

Сега, като слушате тези блаженства, вие се смеете. Аз наричам този смях свещен. Свещеният смях се предизвиква от това, когато ние искаме да се освободим от нещо неестествено в себе си, от някаква нестога в света. Свещеният смях показва, че човек се освобождава от нещо неприятно. Човек, като се посмее малко, олеква му, състоянието му се променя, както на прашния барабан олеква от праха, като го удари барабанчикът. Дойде ли ти никаква скръб или страдание, посмей се малко.

„Каквото вържете на земята, вързано ще бъде и на небето; каквото развържете на земята, развързано ще бъде и на небето." Законът е следният: каквото вържете в себе си ще бъде вързано и горе; каквото развържете в себе си, ще бъде развързано и горе. Затова, вържете нещо в себе си, а друго развържете. Каквото направите в себе си, ще бъде направено и горе. В това седи вашата сила. Всеки ден трябва да вържете нещо и да развържете нещо. Скарал си се с някого. Значи, свързал си се. Какво трябва да направиш? Срещни този човек, прегърни го, цълуни го, раздрусай го, кажи му: не ми се сърди! В това седи силата на човека. Тъй щото, разсърдиш ли се с някого, не ходи да му искаш извинение, но хвани го, прегърни го, целуни го от едната, от другата страна. Речете ли да се извинявате, това са официалности, това са фарисейщини. Направил си грешка. Вземи четката, като художник, и поправи погрешката си. Кажи: не зная, как направих погрешката, но трябва да я поправя. Като поправиш погрешката си, направи едно угощение, покани всичките си приятели и кажи: много съм радостен, ще ви дам банкет. Защо? – Защото изправих една своя грешка. Ако искате да бъдете ученици на новото учение, така трябва да постъпвате. Казвате: хайде, да се примирим! Как ще се примирите? Дадохте ли банкет? Вие още банкет не сте дали, а казвате, че ще се помирите. До края на тази година всеки от вас ще даде банкет, че сте се помирили с един от вашите неприятели. Опитайте се да се помирите с този, когото не можете да търпите, когото не искате да видите. Само по този начин ще опитате вашата сила.

Когато някой иска да извърши една работа, но не успява, той казва: Нямам условия. Какви условия искаш? Казвам: и при вързването и при развързването се изискват Божествени условия. Затова се изискват знания. Например, когато някой човек не може да прощава, той трябва да знае, кои са причините за това. Причината, дето този човек не може да прощава, се дължи на това, че у него не е развит съответният център, който се намира горе на главата. Този център е свързан с известни космически сили. Ако този център не е добре развит у човека, той не може да прощава. Когато този център е в хармония с други сили, с други центрове и способности, които участвуват в човешката душа, тогава и човек е готов да прощава. Ако този център не е в хармония с другите сили и способности в човека, той и да иска да прощава не може. Това място на главата, от което зависи, дали човек прощава, или не, може да се събуди.

Представете си един мъж, който не може да прощава. Нека някоя хубава жена, у която способността да прощава е силно развита, се докосне леко до главата на този мъж, дето е мястото на този център, вие ще забележите, че този човек моментално се променя. Той е готов вече да прости, даже да даде пари, или да направи някаква голяма жертва. Значи, тази хубава жена има противоположни чувства и енергии в себе си в сравнение с тези на дадения мъж, затова тя му действа в благоприятен смисъл. На същото основание, по обратен път, вие можете да заставите някой човек да не прощава. Как? Пратете при него някоя грозна жена, в която способността да прощава не е развита, и я накарайте да пипне този център на главата у мъжа. Този човек моментално се изменя, той вече не е готов да прощава. Това са закони, които действуват в живота. На тези закони ние всеки ден ставаме жертва. Наблюдавайте, да видите, как се проявяват тези закони в самите вас. Ставате сутрин бодри, весели, добре разположени. Не се минава един час, вие вече не сте разположени, сърдите се за нещо. Дайте си отчет, отговорете си философски, коя е причината за това нещо. Бог е същ по отношение на вас, с нищо не се е изменил. Ангелите са същи, а само вие сте недоволни. Коя е причината за вашето недоволство ? Причината не е нито в Бога, нито в ангелите, но вие сте в дисхармония с Божествените сили. Вие си давате един, друг отчет, но все ви мъчи нещо. Най-после, по някакъв начин успявате да възстановите отношенията си към Бога, и веднага това, което ви мъчи, пада, а в съзнанието ви се явява светлина. У хора, които не могат да прощават, очите потъмняват; те са винаги недоволни. Тези пък, които лесно прощават, имат светъл поглед; те са винаги доволни.

И сега, ако вие не се запознаете с вътрешната психология на живота, ще останете в голямо невежество. Когато слънцето изгрява, пред нас се разкрива нова област. То ни дава възможност да видим всичко, което в

тъмнината, в невежеството не можем да разберем и научим. Върху тези въпроси, които разглеждаме сега, ние можем да разискваме само днес, при днешната слънчева енергия. Утре ще се разглеждат съвсѣм други въпроси. Светлината, която ни се изпраща отгоре, мислите, които възприемаме от невидимия свят и желанията, които имаме в себе си днес, всичко това се дължи на участието, което висшите същества взимат, за да ни повдигнат. И ако ние не работим с тях заедно, няма да имаме дял в извършената от тях работа. Ако ги слушате, те ще ви научат, какво да правите, какво да говорите. Невъзможните неща за човека са възможни за Бога. Съзнание се изисква от всички! Вие трябва да разбирате живота разумно, понеже той не може да се измени заради вас. Като казвам, че животът не може да се измени, разбирам, че според законите, които Бог е създал, животът, наистина, е неизменен. Щом е така, ние трябва да изучаваме тези закони и да се приспособяваме към тях, а не законите да се нагаждат към нас. По този начин ние ще се приближим до опитната страна на живота.

„Каквото вържете на земята, вързано ще бъде и на небето; каквото развържете на земята, развързано ще бъде и на небето.“ Сега, онези от вас, които могат да помагат, трябва да помагат; които могат да учат, трябва да учат. От всинѣ ви се изисква ново знание: не какво е казал някога Мойсей, нито какво са казали преди няколко хиляди години пророците, нито какво е казал преди 2000 години Христос. За нас е важно това, което сегашният живот ни носи; за нас е важно това, което сега Мойсей говори; за нас е важно това, което сега пророците говорят; за нас е важно това, което сега Христос говори; за нас е важно това, което Бог сега ни изявява. Условията преди 2000 години са били едни, а сега са други. Следователно, ние трябва да съгласуваме нашето минало с настоящето, понеже миналите погрешки се изправят само в настоящето. Ние не трябва да съгласуваме сегашното си верую с веруюто на миналото. Напротив, ние трябва да съгласуваме миналото си със сегашното, т. е. нашият детински живот трябва да съгласуваме с живота, който сега имаме, когато сме станали по-възрастни. Затова, именно, всички трябва да имате широта, простор в душите си, да прощавате. Няма по-велико нещо от това, човек да прощава, както Бог изисква. Това е велик закон.

Човек трябва да учи, както Бог изисква ; той трябва да обича Истината, както Бог изисква, както небето изисква. Под думата „небе“ аз разбирам всички свършени същества, които са завършили своето развитие. Те имат силно желание да помогнат на всички, които искат да минат по техния път. Те идат да ви посрещнат на пристанището, както онези, които ви обичат, идат да ви посрещнат, когато чуят, че параходът пристига на пристанището. В този случай Любовта прави връзка между вас и висшите същества. За кого ви посрещат? Те ви посрещат за онова Велико Общо

Начало, което живее, както у тях, така и у вас. Те посрещат Бога, който живее у вас; и вие посрещате Бога, който живее у тях. Когато посрещаш някой човек, ще го посрещнеш заради Бога, който живее у него. Когато прощаваш на някой човек, ще му простиш заради Бога, който живее у него; когато залюбиш някой човек, ще го залюбиш заради Бога, който живее у него. Нямах ли тези разбирания, нищо не можеш да постигнеш.

Казвам: вие трябва да дойдете до истинското знание. За тази цел трябва да имате един ключ. Ако нямате елементарните познания, ако нямате необходимия за тази цел ключ, вие ще изпаднете във вътрешно противоречие, във вътрешни погрешки. Ако дам всекиму от вас по един милион стерлинги, какво ще направите? Тук ще останат най-много десет души, а всички останали ще тръгнат по света: някои ще ударят на ядене и пиене; други ще отворят фабрики; трети ще купуват и продават и т. н. И ако ви повикат да дойдете на клас, вие ще кажете: сега сме много заети, нямаме време. Когато бъдем по-свободни, тогава ще дойдем. Досега вие сте били търговци, но сте изiali всичкото си богатство, и затова сте дошли да учите. Като свършите този курс, пак ще ви кредитират, пак ще отидете в света, да видят там, какво сте усвоили от Божественото. Това, което учите, трябва да го приложите.

И тъй, не се спирайте върху личния живот. Не е важно, дали вашата личност е с нещо засегната. Важно е, дали хората почитат Любовта, Мъдростта и Истината. Освен това, важно е още, дали името Божие царува в света, и дали хората се починяват на Божия закон. Ако човек се подчинява на Божия закон, неговата личност ще бъде свещена; не се ли подчинява, и личността му няма да бъде свещена. Като зачитаме този закон и му се подчиняваме, ние ще внесем в съзнанието си мисълта, че трябва да станем проводници на великата Божия мисъл. Всички трябва да станем фарове, да светим. Ние трябва да бъдем като съвременните топове, в които, като турят граната и запалка, да стане силно избухване, вследствие на което гранатата, т. е. мисълта да отлети далеч, да раздруса въздуха наоколо, и всички да познаят, че тази мисъл е Божествена, а не човешка.

Сега, вашите разбирания трябва да бъдат широки, в хармония с общия закон. Запример, като влезете в някой университет, вие трябва да зачитате неговите закони; като влезете в някоя гимназия, вие трябва да зачитате нейните закони; като влезете в някоя държава, също тъй трябва да зачитате установените от нея закони. На същото основание, като влезете в духовния свят, и там трябва да зачитате законите. Ако вие не зачитате законите на държавата, и ако тя от своя страна не зачита законите на друга държава, какво може да се постигне? – Нищо. Разбирания са това!

Казвате: как да завързваме и да развързваме? Христос казва: „Дето са двама или трима събрани в мое име, там съм и аз.“ Значи, ако Христос е между вас, и вие ще знаете, как да вързвате и развързвате. Сега привеждам: ако между вашите мисли и желания се наредят и Христовите мисли и желания, вие всичко можете да направите; ако между вашата любов дойде Христовата Любов, вие всичко можете да направите ; ако между вашето знание дойде Христовото знание, вие всичко можете да направите.

Следователно, каквото вързвате, вързвайте разумно, а не глупаво. Вързвайте разумно, развързвайте разумно! Учете разумно! Обичайте се разумно! Ходете разумно! Всичко правете разумно! Това е задачата на ученика, който е призван в сегашния век да служи на новата епоха, на новата ера, която наставка. Само по този начин и вие ще можете да реализирате всичките си желания. Няма да остане нито едно ваше желание, което да не се реализира, но при условие, щото това желание да бъде в съгласие с желанията на всички свършени същества.

Сега, като на ученици, аз ви пожелавам да вързвате и да развързвате разумно. Пожелавам ви още да бъдете свободни, да учите добре, да ходите в пътя на Истината. И втори път, като ви срещна, всички да бъдете запалени свещи!

2. Беседа от Учителя, държана
на 13 юли, 1930 г. Изгрев.

Книги: Право си отсъдил (VIII Младежки събор (1930). София, 1930)
3 беседи от 13 юли 1928 г. до 12 юли 1930 г.

ЧРЕЗ НЕГО СТАНА

„Всичко чрез Него стана; и което е станало, нищо без Него не стана."
(Йоана 1 : 3)

В живота на човека е потребна поне една опорна точка. Човешкото съзнание се събужда, когато има опорна точка. Когато човек изгуби своята опорна точка, тогава всички негови прояви – мисли, желания, действия, са разпокъсани, безсъзнателни, или тъй наречени свободни, безволеви. Вие си задавате въпроса: тогава, как трябва да постъпим практически, отде да започнем?

„Всичко чрез Него стана." Има нещо у човека, чрез което всичко е станало. То е предпоставка, аксиома, която не може да се доказва, но се приема наготово. Човек трябва да приеме тази аксиома на основание на законите в науката. Ти започваш някаква работа, но непременно трябва да предпоставиш нещо, което да приемеш абсолютно, без никакво съмнение. Ако не приемеш тази предпоставка, нищо няма да направиш. Казваш: какво трябва да правя?

„Всичко чрез Него стана." Щом всичко чрез Него е станало, Той казва, какво трябва да направиш днес. В Неговия план всичко е предвидено. Щом не знаеш, какво да правиш, ти си в безсъзнателния живот. Щом знаеш, какво да правиш, ти си в съзнателния живот. Под самосъзнателен живот ние разбираме етап на животните ; под съзнателен живот разбираме етап на хората, а като се говори за свръхсъзнателен живот, разбира се етап на ангелите. Следователно, съзнанието на животните е на по-ниско стъпало от нашето. Вследствие на това мислите на животните са в зависимост от нашите мисли. Животните правят всичко, каквото ние помислим. Ти намислиш да откраднеш няколко черешки от някое дърво и току-виж – някоя птичка възприеме твоята мисъл: кацне на една череша и си открадне няколко черешки. Кой може да хване тази птичка на черешата? По кой закон ще я съдят? Кой стражар ще тръгне да я гони?

Казвам: всички наши мисли се проектират в съзнанието на по-нискостоящите от нас същества. Един ден, когато нашите мисли се реализират, те ще се върнат по обратен път към нас, и ние ще разберем, каква пакост сами сме си направили. От нас зависи и положението на

животните. Ако ние мислим разумно, и те ще постъпват разумно. В този смисъл казвам: хората са свободни да крадат, но един ден, когато животните започнат да крадат и да ядат техния труд, тяхната работа, както скакалците изяждат нивите, само тогава те ще разберат, какво са направили.

И тъй, първото положение: дръжте в ума си мисълта, че „всичко чрез Него стана." Приемете тази мисъл като аксиома, защото има нещо разумно в живота, на което човек трябва абсолютно да се подчинява. Искаш да направиш нещо – не бързай! Допитай се до разумното начало в себе си, трябва ли да направиш това нещо, или не. Казваш: искам да се проявя. Попитай разумното начало в себе си, да се проявиш ли, и по какъв начин да се проявиш. В какво седи проявлението на човека ? Да допуснем, че някоя мома иска да се прояви. Аз взимам формите такива, каквито са, без да турям друго някакво съдържание в тях. Когато някоя мома иска да се прояви, това подразбира, че тя иска да се облаче хубаво, и дето мине, на всички да обърне внимание. Тръгне по улиците – никого не среща. Отиде на хорото, и там няма хора. Всички са отишли на работа. Тя ходи тук-там, разхожда се, но онзи, за когото се е облякла, не е там, нийде не го среща. И съвременните хора понякога мязат на тази мома, която се е облякла хубаво, но не среща своя любим. Облекат се с най-новата си идея и тръгват на хорището. Като не срещнат това, което търсят, те казват: не стана тази работа! Защо? – Защото гайдарджията го нямаше. Тези, които трябваше да играят на хорото, са отишли по своята работа.

Общата работа в света е Божествена. Това, върху което всички хора едновременно се съгласяват, е Божествено. Човешката работа съставлява средоточие в живота, в което всички органи се събират. Докато всички органи се събират в това средоточие, дотогава всички работи вървят добре. Един ден, обаче, когато или ръката, или пръстите само, или ушите, или очите, или друг някакъв уд кажат, че имат особено мнение върху живота, и се отделят от общия организъм, ние усещаме, че у нас настана някаква вътрешна дисхармония. Същото нещо става и в различните общества. Някой от членовете на дадено общество казва: аз съм на особено мнение. Добре, бъди на особено мнение, но запитай се първо, дали твоето особено мнение е в хармония с Божественото у тебе. Ако е в хармония, в природата ще се забележи един малък придагък. Когато времето се подобрява, в термометъра, както и в барометъра, се забелязва известно повдигане на живака, което показва, че има малка придобивка. За да се придобие нещо ново в живота, непременно известна енергия трябва да се влее, да се предаде към това, което първоначално е било. Например, ако в термометъра се вложи известно количество енергия, която повдига живака, непременно и в барометъра става същото повдигане на живака.

Следователно, щом някоя мисъл е Божествена, тя винаги предизвиква повдигане на живака в термометъра на вашето сърце и в барометъра на вашия ум. Щом във вашите термометри не става никакво повдигане, а напротив, забелязва се спадане на живака у тях, това показва, че имате отрицателни мисли. Представете си, че вие туряте на огъня боб, искате да го сварите много добре. Обаче, забелязвате, че вашият термометър спада на 100 под нулата. При това положение, колко време трябва да държите боба на огнището, за да заври ? Колкото и да седи бобът на огнището, той няма да заври, защото при тази температура огънят не може да гори. Обаче, повдигне ли се температурата на водата до 100°, вие ще знаете, че при тази температура и при съответно нейно налягане, след един час най-много, ще имате добре сварен боб.

И тъй, животът придобива смисъл само в Божествените прояви. Когато изпаднеш в безизходно положение, нямаш опорна точка, не знаеш вече, какво да правиш, ти започваш да мислиш едно, второ, трето, искаш по своему да създадеш своя свят. За да създадеш свой свят, ти непременно трябва да имаш образци. Имате ли образци? Няма. Понякога малките хора са много смешни, когато искат да станат по-умни от Бога и от природата. И затова, слушате някой да казва: аз ще създам нещо. – Какво ще създадеш? – Ще рисувам един образ. Питам: ако един художник се роди сам в света, без никакви образци, какво ще може да рисува той ? Ако няма образци, той нищо не може да рисува. Всеки художник трябва да има модели, от които да рисува. Някой казва: аз трябва да обичам! И когато проявявате любовта си, пак трябва да имате модел. За да обичаш, ти трябва да имаш модел пред себе си. Казвате: ние можем и без модели да обичаме, т. е. без обекти. Аз искам да ви обърна вниманието на това, че Любовта не е от материален характер. Тя не спада към временните прояви на живота. Любовта е извън времето. Тя е най-реалното нещо в живота – нито се губи, нито се създава. Любовта не може да се хване. Тя е непрекъснато течение. Всеки, който има любов в себе си, все може да направи нещо. Някой казва: аз не чувствавам никаква любов. Ако нагласиш съзнанието си в хармония с Божественото, ти можеш веднага да почувствуваш любовта на цялото Битие. Казано е: „Бог е Любов.“ Значи, ангелите горе имат любов, и съществата на земята също имат любов. Щом някой човек каже, че той не познава Любовта, това показва, че неговото съзнание не е в хармония с Божественото, вследствие на което той се чувства нещастен. Нещастieto на хората произтича от факта, че тяхното съзнание не е в хармония с Божественото. На какво се дължи това? – Някакъв бръмбар е влязъл в ума им.

Сега ще ви приведа един пример, да видите, какво представляват бръмбарите, които хората сами създават. Един ден учениците от един

американски колеж решили да изпитат своя професор по зоология, доколко той познава тънкостите на своя предмет. За тази цел те решили да комбинират един особен вид бръмбар, съставен от части, взети от разни видове бръмбари. Така, те взели главата от един бръмбар, крачката от друг, крилцата от трети, трупчето от четвърти, и от тези отделни части съставили цял бръмбар, който поднесли на своя професор с думите: господин професоре, намерихме особен екземпляр бръмбар, но не знаем, как да го класифицираме. Професорът им отговорил: това е хъмбък, т. е. ваш бръмбар, вие сами сте го създали. Той не се отнася към никоя категория на бръмбарите. И вие сега ще създадете подобен бръмбар в ума си и ще кажете: защо Господ тури този бръмбар в ума ни? Господи, какво да правим сега с този бръмбар? Към коя категория на бръмбарите да го причислим? Господ ще ви запита: защо отрязахте главата на живия бръмбар, за да създадете този хъмбък?

Казвам: това е противоречие, наистина, но целият живот е пълен с ред противоречия, на които вие трябва да правите правилни преводи. Например, често дохождат при мене сестри и братя да се оплакват, че едичкой си бил невнимателен, студен към тях. Като дойдат при мене, те сами седят по 2–3 часа, разказват, каквото трябва и не трябва, без да бъдат поне малко внимателни в това, че аз имам някаква важна работа и нямам свободно време да изслушвам техните оплаквания. Те не разбират, че изпадат в същото положение, както онези, от които се оплакват. Щом някой човек е студен към вас, придайте му малко топлина. Как? – Като нахладете под него малко огън. Едичкой си нямал добри обръщения към вас. Дайте му една кесия със златни звонкови монети, и ще видите, какви хубави отношения ще има той към вас. Оплаквате се още, че едичкой си сестра не ви посещавала. Казвам: направете една хубава баница, нагответе най-хубавото и вкусно ядене, изпратете й един автомобил и я поканете, да видите, няма ли да ви посети.

Аз забелязвам, че някои от новите хора мязат на царски синове, имат високо мнение за себе си. Срещам една сутрин едно куче, което върви с увиснала надолу опашка и си казва: не знам, какво да правя. Тази работа няма да я бъде! Като ме видя, то погледна към мене, възприе мисълта ми, вирна опашка нагоре, тръгна напред и си каза: ех, и аз мога да мисля като тебе. В това време срещу кучето излязоха 4–5 деца, взеха камъни от улицата и започнаха да го замерват. То почна да квичи и избяга, с увиснала надолу опашка. Докато вървеше с мене, кучето искаше да ми покаже, че и то може да направи нещо, но като го погнаха децата, излезе, че то не може да направи това, което искаше. Защо? – Защото децата го бият. Като отминаха децата, кучето дойде при мене и ми каза: тези деца не са тъй благородни, като тебе. Какво има? – го попитах аз. То кротко се приближи към мене и започна да се умилква. Аз го погалих малко и му казах: ти

трябва да бъдеш умно куче, защото, като тебе, има много деца с вирнати опашки. С вирната опашка работа не става. С този ум ти нищо не можеш да направиш. Докато носиш този ум, децата могат да ти пукнат главата. Същото нещо се отнася и до хората. Често условията в живота могат лошо да ви изненадат. Разумните хора, като разбират това, избягват условията, които могат да ги изненадат. Например, някой човек седи на пътя, дете минава натоварена кола. Какво трябва да направи той? Ако е разумен, той трябва да се отбие настрана. Не е ли разумен и не се отбие, колата ще го прегazi. Това са положения, с които се обяснява истинският живот.

Истинският живот започва с движения. Има съзнателни и несъзнателни движения. Ако движенията на човека не са в зависимости от съзнанието му, той нищо не може да направи. Неволните, несъзнателните движения са извън човешкото съзнание. Някой човек има обичай да се почесва по носа, зад ухото, някъде по главата, без да разбира смисъла на тези движения. Щом не разбира тези движения, той напразно изживява енергията си. Ако ги разбира и върши съзнателно, тези движения ще му помогнат при много трудни моменти на живота.

Казвам: като ученици, вие трябва да разбирате съзнателните движения в себе си; после трябва да разбирате съзнателните движения на животните, докато дойдете до положение да разбирате съзнателните движения на човека, изобщо. Най-първо трябва да бъдете господари на своето тяло. Човек, който не е господар на своето тяло, не може да бъде господар и на външните условия. Защо ? – Защото външните условия се подчиняват на господаря на органите. Вие можете да срещнете някакво препятствие на пътя си, но ако заповядате на ръцете си, те ще бъдат силни да дигнат това препятствие. Ако не заповядате на ръцете си, те ще бъдат слаби, не ще могат да премахнат препятствието от пътя ви, и вие ще чакате да мине този или онзи човек, да го дигне. С това вие ще изгубите много време. Движенията, които ние правим, имат външна, видима или материална страна, а същевременно имат и невидима, духовна страна. Запример, движенията на ръцете и на краката си ние наричаме материални, но същевременно те представляват съзнателни актове на ангелите. Ако знаете същинските причини за движението на ръцете и на краката си, само с едно драсване на перото вие бихте разрешили всички мъчнотии в живота, както и самия живот. Например, като дигаш ръката си нагоре, в това движение вече е определено, каква работа трябва да свършиш и как да я свършиш. Щом дигаш ръката си съзнателно, ако трябва да учиш, ти ще знаеш, отде да започнеш; ако трябва да рисуващ, ще знаеш, отде да започнеш; ако си сиромаш, ще знаеш, де трябва да отидеш. Ти дигаш ръката си и не знаеш, какво да правиш и де да отидеш. Учен човек си, носиш под мишцата си свещената книга, в която е вложено щастieto на твоя живот, но не можеш

да четеш по нея, не я разбираш.

Сега, среща ви някой човек в гората и казва: горе ръцете! Вие не знаете значението на тези думи. Когато каже „горе ръцете," този човек иска да бъде свободен, да ви обере. Така прави и дяволът. Той дойде при вас, каже ви „горе ръцете», обере ви и си замине. Когато някой разбойник или апаш те обере и те остави жив, ти казваш: обра ме, но слава Богу, че останах жив. При това положение никой не те държи отговорен. Обаче, когато дяволът те обере, той ще те постави в положение да направиш някакъв грях. В този случай вече ти си отговорен за своите действия. Когато обират един човек, съществуват две различни положения: ако те оберат, т. е., ако ти си обраният, сам ще понесеш отговорността. Обаче, ако си слуга при някой богат господар, който ти е дал да носиш парите му и из пътя те оберат разбойници, тогава господарят ти ще те държи отговорен. Ти трябва да върнеш парите, които си изгубил. Същото нещо става и в духовния свят. Дойде дяволът при тебе и ти казва: горе ръцете! Ти дигнеш ръцете си, и дяволът те обере, но в психическия свят тебе държат отговорен, а не дявола. Значи, дяволът прави грехове, а тебе държат отговорен. Казваш: какво трябва да правя? Ти не трябваше да минаваш през този път, дето има засада против тебе.

Един американски лекар ми разправяше една от своите опитности в Ню-Йорк. „Разхождам се из улиците на Ню-Йорк, и, по едно време, един апаш ме спира и ми казва: моля, господине, имате ли да ми размените една сума? Имам нужда от дребни пари. – Извинете, нямам, господине. – Как тъй? Човешко е да услужите, когато Ви молят. Като взе да настоява, аз схванах мисълта му. Той имаше намерение да ме обере. И в това време, докато аз бъркам в кесията да търся дребни пари, той ще я грабне от ръцете ми и ще избяга. И след това, иди го търси из Ню-Йорк! Понякога и дяволът постъпва така с вас. Той дойде при вас и казва: моля ви се, можете ли да ми размените една банкнота? Имам нужда от дребни пари. Вие казвате: чакай да направя едно добро! Бръквате в кесията си да търсите дребни пари, но дяволът я грабва от ръцете ви и уфейква. Казвам: много от споровете между вас се дължат на това, че вие вадите кесии си, за да разменят пари на дявола, но той грабва кесията ви и бяга.

В окултната школа не се позволяват безсъзнателни движения. Там всяка мисъл трябва да бъде строго определена. Влезете ли в някое свято място, вашият ум трябва да бъде зает изключително с велики, със светли мисли. Тъй щото, каквото става, кажете: „Всичко чрез Него стана!" В човека има Божествено Начало, чрез което всичко става. Той може да не знае, кое е Божественото, но това нищо не значи. Нима ученикът, който отива на училище да учи, знае, какво ще преподава учителят му? Той не знае, какво

ще преподава неговият учител, но трябва да влезе в класа, да седне на мястото си и с всичкото си търпение да чака, учителят да преподаде урока. Учителят има свои начини, методи на преподаване, които ученикът не знае. Работата на ученика е само да учи. Като усвои I отделение, той минава във II, после в III и най-после в IV отделение. Ученикът минава от отделение в отделение, от клас в клас, както тоновете в музиката вървят последователно, един след друг, или, както художникът туря една боя след друга, докато нарисува цялата картина.

Казвате: ние знаем всички тия неща. Щом ги знаете, нарисувайте един човешки образ! Вие нарисувате какъв и да е образ и мислите, че това е голямо изкуство. За да може един образ да представлява някакво изкуство, в него трябва да изъкват тези отличителни черти, с които природата го е създала. Ако не можеш да схванеш отличителните черти на едно лице и не можеш да ги нарисуваш, ти не си художник. Например, очите у някои хора са много изпъкнали, у други – много вдлъбнати, у трети – много отворени и т. н. Когато прекарате една хоризонтална линия през очите, от големината на ъглите, които се образуват под и над тази линия, се определя характерът на човека. Ако ъгълът, който се образува, е остър, този човек не може да бъде нито кротък, нито спокоен. Ако имате отношения с този човек, той цял ден ще ви вари, ще ви пече на огъня, както вие варите и печете яденето. Ако главата на някой човек е тъсна при ушите и на темето горе, на този човек вие не можете да разчитате. Той и да иска да свърши някаква работа, не може, няма сили да устои на нея. Ще видите, че той оставя работата на половина. Главата на това място трябва да бъде най-малко 15 см. широка. Ако пък главата на някой човек зад ушите е несъразмерно развита в сравнение с другите ѝ центрове, у такъв човек е силно развито чувството на страха, както у животните. Вследствие на това чувство, краката на много животни се силно продължават. Страхът е най-високото чувство, до което животните са се домогнали. Човек, у когото чувството страх е силно развито, той мисли само за себе си, за своя живот; той не е човек на новите идеи. Ако между линиите на главата, на лицето и на ръката у човека няма правилни съотношения, такъв човек не може да устоява на новите идеи. Още при първите мъчнотии, които срещне, той ще каже: това не е за мене. Мъчнотиите могат да произтичат, както от самите обстоятелства, така и от неразбиране законите на природата.

Често мнозина се спират да обмислят въпроса, дали пътят, по който вървят, е прав, или трябва да вземат друга някаква посока. Това са обикновени разсъждения. За вас е важно да знаете, как да прекарате днешния ден. Този ден е важен за вас. Ако знаете, как да го прекарате, той ще определи останалите дни през годината. Има известни съотношения,

известни възли в природата, които ние наричаме съзнателни възли. Когато дойдете до един от тези възли, вие трябва правилно да го разрешите, защото това определя вашето положение за дълъг период от времена и години.

За изяснение на тази мисъл ще ви приведа следния пример. При един богат американец отиват няколко млади момчета за работа, всяко от тях с препоръчително писмо. Американецът взима писмата на всички просители, прочита ги и намира, че всички са много хубаво написани, но нито едно от тия момчета не го задоволява. Той ги погледва в лицето и им казва: ще ви имам пред вид. Най-после влиза един млад момък, покланя се вежливо и още с влизането си, хвърля поглед из стаята, после към пода, дето вижда един лист. Навежда се, дига листа от земята и се отправя към господаря с думите: господине, аз ида при вас за работа, но нямам никакво препоръчително писмо. Този млад момък не знаеше, че препоръчителното му писмо беше той сам. Той се препоръча още с повдигането листа от земята. Американецът си казва: този млад човек е за мене. Той обича чистотата, той може да въведе ред и порядък.

Казвам: ако способностите в областта на мозъка, дето се намира разумността, съзнанието на човека, не са развити, той всякога ще се натъква на противоречия в живота, и каквато работа започне, няма да я свърши. Преди всичко у вас трябва да бъде развита способността да схващате формите на нещата. Не можете ли да схващате формите, вие не можете да имате и правилни разбирания. Щом знаете формите на телата, вие трябва да знаете и тяхната тежест, да знаете, с какво разполагате във всеки даден случай. И най-после, вие трябва да знаете и обема на телата. Ако един зидар няма понятие от формата, от тежестта и от обема на камъните, с които ще си служи, той няма да знае, де и как да ги постави в постройката. Затова, именно, когато отделните камъни се спояват, трябва да се знае, в какъв ред и порядък да се поставят. Който не знае да ги поставя, той ще създаде голяма неправилност в градежа. След като съградите една къща, вие трябва да я боядисате. За боядисването и вие трябва да разбирате цветовете, да имате в себе си чувството на художник. Ако това чувство у вас не е развито и се заемете с боядисването на някоя къща, втори път никой няма да ви потърси. Ако сте художник, и това чувство у вас не е добре развито, каквато картина и да нарисувате, никой няма да я хареса. Освен това, човек трябва да знае, как да съпоставя нещата. Всяко нещо трябва да се постави на своето място, както числата в математиката се поставят на своето място. В това отношение математиката спада към тъй наречените спомагателни способности у човека. Много от вашите неприятности се дължат на това, че у мнозина тези спомагателни способности не са развити. Освън тези, има и тъй наречените литературни

способности у човека. Литературните способности спадат към музикалните. Между музиката и литературата има нещо общо. Всяко нещо има определен тон, определен звук, който вие трябва да схващате. В този смисъл всяко живо същество има определен начин на ходене, на движение. Ако не разбираш тона, ритмуса на неговото движение, не може да има съединителна нишка между тебе и него, и тогава ти нито ще възприемаш, нито ще даваш.

Следователно, когато почнем да боравим във висшия свят, ще видим, че там тонът е още по-добре проявен. Ако не разбираме тона на Божествения свят и ритмуса на духовния свят, ние не можем да се молим, не можем да имаме съобщения с възвишения свят. От това гледище, молитвата е нагласяване със съзнанията на висшите светове. Това нагласяване е подобно на нагласяване струните на цигулката. Цигуларят първо настройва цигулката си и след това вече започва да свири, според правилата и законите на музиката. Когато някой пита, защо трябва да се моли, то е все едно да пита, защо трябва да свири. Човек трябва да свири, за да дойде във връзка със съзнанието на природата, във връзка с висшия свят. Преди всичко, човек трябва да свири за себе си. По този начин той възприема музиката от висшите светове, а също така я предава. Ето защо, необходимо е всички религиозни общества да започват своята работа с музика и песен. С това те обръщат внимание на възвишените същества от духовния свят, че искат да служат на Бога. Тези същества се интересуват от тях и казват: нека слезем, да видим, какво правят тия хора там. Тези същества, като по-умни от нас, щом слязат на земята, винаги ни оставят по нещо: този остави нещо, онзи остави нещо, и работата тръгва напред. Казвате: живата религия не се нуждае от наука, нито от молитва, но само от мисъл. Как можете да мислите без знания, без молитва? Ако разсъждавате по този начин, вие ще се намерите в положението на евреите, които, преди явяването на Мойсея, са правили тухли в Египет. Определено им е било тогава, по колко тухли на ден трябва всеки от тях да изработи. За тази цел, за изработване на тухлите, Фараонът им давал и слама, и глина, и всички необходими пособия. Но впоследствие, когато те започнали да изискват своето освобождение, Фараонът им отнел материалите, както и всички останали пособия, при което им изисквал пак същото число тухли на ден. То е все едно да ви заповяда някой да направите хляб, без да ви даде брашно, мая, вода и сол. Оттук вадим следното заключение: да мислиш, трябва да имаш брашно, вода, сол, мая и най-последно запален огън, на който да туриш всички тия елементи. По този начин само може да се свърши известна работа.

Казвам: ако вървите по стария път, макар и да сте в нова обстановка, вие пак ще гледате, дано баща ви остави някакво наследство, да прекарате по-

лесно живота си. Така разсъждават и хората от старото учение. Някой от тях, като забатачи много, казва: като се помоля на свети Никола, той все ще ми помогне, ще ми остави нещо за преживяване. Ти не разчитай на свети Никола, но разчитай на себе си. Ти трябва да знаеш, че свети Никола, за да стане такъв, най-първо той е разчитал на себе си. И руснаците разчитаха на свети Никола, но отидоха. Като дойдоха болшевиците в Русия, повече от три милиона народ трябваше да излезе вън от пределите на своето отечество. И ти, ако не мислиш правилно, ще дойдат болшевиците да турят ред и порядък в твоите мисли. Какво трябва да правиш? Ще мислиш, преди още да са дошли болшевиците у тебе. Казвате: това е руският болшевик. – Оставете настрана руския болшевик. Питам: какво ще правиш ти, ако руският болшевик дойде у тебе? Под „болшевик“ аз разбирам всеки, който дохожда в дома ти, разрушава старото и поставя нов ред и порядък във всичко. Когато дойдат разбойници в някоя къща, мислите ли, че след като си заминат те, всичко ще бъде в ред и порядък? Обаче, това е само отрицателната страна на болшевизма. Той има и положителна страна.

Същото се отнася и до Бога. Често ние говорим, че Бог е Любов, благодетел, милосърдие и т. н. Бог е Любов само за онези, които Го любят. За онези, които не Го любят, Той има друго лице. Когато обичаш някого, и когато той те обича, работата върви добре. Дето не съществува любов, работата не върви добре. Любовта е ключ на съзнателните движения. Любовта е сила, която събужда човешкото съзнание. Когато не обичаш някого, ти казваш: пет пари не давам за този човек. Щом го обикнеш, ти вече се събуждаш и си готов да направиш някаква услуга или жертва за него. Щом не обичаш някого, веднага отношенията помежду ви се изменят.

Следователно, Любовта е закон, който определя отношенията между хората. Любовта не е само приятно чувство, нито приятно разположение, но тя представлява правилни отношения на същества с висша интелигентност. С нея ние трябва да разрешим най-трудните задачи в живота.

Ти искаш да бъдеш щастлив и казваш: да се ожения ли, или да не се женя. Ако се ожения, ще имам ли къща, ще имам ли деца, ще бъдат ли живички, ще бъдат ли умнички, ще имам ли свекърва или тъща и т. н. ?

Казвам: ако ти си разумен човек, ако имаш отличен ум и добре развито сърце, и ако твоите природни способности са разработени, тогава всичко, каквото започнеш, ще успееш. Ако имаш разумно сърце, с хармонично развити чувства, ти ще предизвикаш в себе си и хармонични мисли. Сърцето обикновено управлява задната част на мозъка, задната част на главата, а умът – предната част на мозъка, челото отпред. Следователно,

ако твоето сърце е добро, то ще предизвика добри, хубави мисли у хората; ако пък сърцето ти е лошо, то ще предизвика лоши мисли у хората, вследствие на което ти сам ще създадеш нещастieto си. Понеже сърцето управлява задната част на главата, то държи кормилото; умът пък е капитанът, който дава разпорежданията си, определя насоката на движенията. Значи, сърцето изпълнява заповедите на капитана, и, като кормило, обръща парахода на една, или на друга страна. С ума си ние даваме директива на движенията, към които се стремим. Само капитанът знае, към кое пристанище трябва да върви, а сърцето, т. е. кормилото само изменя задната част на парахода.

Някой пита: защо сърцето ми трябва да бъде развито? – Здравото кормило е нужно на парахода. – Защо умът ми трябва да бъде развит? – Защото капитанът трябва да бъде на своето място, на своя кораб. Ако капитанът не е на своето място, и ако кормилото не е на своето място, тогава де ще отиде корабът? Той ще отиде, дето не трябва. В такъв случай тялото е корабът, а умът и сърцето са капитанът и кормилото на този кораб, които ни движат към пристанището на онзи свят, дето ни е определено да стигнем. Сега ние отиваме към пристанището на щастieto. Ако ви запитат някои, накъде отивате, вие ще им кажете, че отивате към пристанището на щастieto. Като стигнем там, ще разтоварим част от стоката си, ще натоварим нова стока и ще тръгнем към пристанището на блажените. Казано е: „Блажени нищите духом.“ Какво значи това? – Блажени онези, които са стигнали до пристанището на щастieto. Ти не можеш да бъдеш блажен, докато не си щастлив. Във всички постъпки на природата има голяма последователност. Ти не можеш да бъдеш добър, докато не си умен; ти не можеш да бъдеш умен, докато не си добър.

„Всичко чрез Него стана.“ Божественото у вас едновременно е и добро, и разумно. То е свършено. Щом всичко стана чрез Него, когато се обръщаме към Божественото у нас, ние трябва да имаме търпение да чакаме, докато получим Неговия отговор. Ние трябва да слушаме добре, с внимание, без да се запитваме, дали Господ ще ни приеме, или не. У Бога има следната отличителна черта: Той никога не отказва на желанията на хората. Каквото му поискате, Той никога не отказва. Бог може само да забави реализирането на вашите желания, но никога няма да ви откаже. Каквото поискате, Той ще ви го даде, обаче, вие ще носите последствията на вашите желания. Ако те са на място, добре ще бъде и за вас; ако не са на място, толкова по-зле за вас. Щом пожелаеш нещо, Бог само те запитва: това, което искаш, обмисли ли го добре? Може някому да дойде на ум да направи нещо зло. Бог го пита: ти обмисли ли добре това, което искаш да направиш? Изобщо, вие трябва да бъдете внимателни към това, което искате. Защо? – Защото, каквото помислите, каквото пожелаете, ще ви се

даде. Ако днес пожелаеш нещо, то може да ви се даде след 20 години. Затова човек трябва да бъде внимателен в своите желания. Запример, някоя млада мома желае да срещне един млад, хубав момък, в когото да се влюби. Обаче, Бог сега, именно, не ѝ праща такъв момък. Тогава тя се оженва за друг, когото не обича, нито харесва и е недоволна от своя живот. Когато стане 40 годишна жена, тя среща 25 годишен млад, хубав момък, в когото се влюбва и се чуди, какво да прави. По този начин идат изкушенията в живота. Или пък някой момък мечтае за красива, хубава мома, а Бог му изпраща една грозотия. Обаче, няма да мине дълго време, и той ще срещне някоя красива жена. Не е лошо човек да се стреми към красотата. Тя е толкова необходима за живота, колкото са потребни хлябът, чувствата и мислите за човека.

Сега, като се говори за Любовта, много от съвременните хора имат извратени понятия за нея, считат я нещо подобно на чувството, което човек изпитва, когато пие. Това не е любов, това е чистене. Всичко онова, което Любовта дава и всичко онова, което Любовта взима, е свещено. Всички прояви на Любовта са свещени. Ако в ума на човека влиза образ, който не е свещен, той вече не спада към свещените образи на Любовта. И ако такъв човек ви обича, вие никога не можете да бъдете доволни от него! Той казва: аз обичам еди-кого си, но вие не сте доволни от него. Тогава едно от двете е вярно: или ти не го разбираш, или той не те разбира. В душата на онзи, който истински обича, има благородство: той не допуска в ума си абсолютно никакви задни мисли. Той е честен, прямолинеен, и всичко, каквото върши, е за негово добро и за доброто на този, когото обича. Ако дойде у дома ви, той ще ви донесе щастие; ако дойде на нивата ви, всичко ще тръгне по мед и масло. Намерите ли се в трудно положение, пак той ще ви даде някакъв съвет, ще ви дойде на помощ. Дойдете ли до закона на Любовта, чрез Него, именно, светът ще се поправи. „Всичко чрез Него стана.“ Ако любовта ти не може да събуди твоя ум, това не е любов; ако твоята любов не може да те направи герой, това не е любов. Любовта прави хората смели, разумни. Чрез нея всичко се постига.

Писанието казва: „Всичко чрез Него стана, нищо без Него не стана.“ Кое е това Него? – Божественото в човека. Щом е така, не търсете помощ отвън. Първо търсете Божественото, а външната помощ ще дойде сама по себе си. Казвате: ние не сме Го намерили още. Не, всички сте Го намерили, и сега трябва да минете във втората фаза. Щом сте намерили Божественото, пазете отношенията си към Него. Представете си, че някой от вас е цигулар, иска да си купи хубава цигулка. Той има приготвени пари за нея, но цигулка търси. Тръгва по дюкяните, отива в един, във втори, в трети дюкян, докато най-после намира цигулка, каквато търси. Щом намери цигулката, той трябва да се научи да я пази. Същото може да се каже и за

вас, намерите ли Божественото, трябва да се научите да го пазите. Изгубите ли Божественото, всеки ден ще губите най-красивите неща, които имате. Вие губите най-хубавите и светли мисли, както и най-хубавите си чувства, за нищо и никакво. Някога имате велики мисли, можете да станете гениални хора, но срещне ви някой, посочи ви една малка погрешка, и вие веднага се спирате в пътя си. По този начин изгубвате случай да влезете в Царството Божие, да постигнете своите идеали.

И тъй, запишете в ума си мисълта: „Всичко чрез Него стана.“ Намерите ли се в някакво затруднение, обърнете ума, сърцето си към Бога, да събудите всичко красиво у вас и кажете: „Всичко чрез Него стана.“ Така ще се събуди вярата, а вярата ще събуди у вас Любов към Бога. Обичате ли Бога, Той ще започне да мисли за вас, и по един или друг начин ще изправи живота ви. Не се ли изправи живота ви, погрешката е ваша. Това показва, че любовта ви е малка.

Мнозина казват: Учителят може да направи всичко. Какво мога да направя, това само аз зная. Вие не знаете, какво аз мога, и какво не мога. Въпросът е, какво вие можете и знаете. Има неща, които аз по никой начин не мога и не искам да направя. Запример, аз пушки не искам да правя; кесиите на хората не искам да взимам; главите на хората не искам да чупя; да лъжа хората, не искам. Тъй щото, колкото съм слаб в едно отношение и не поддържам никакви желания в тази област, толкова съм силен в друго отношение. Същото желая и на вас: за някои неща да бъдете слаби, а за други – силни, да няма подобни на вас. Често се забелязва обратното: вие сте силни в това, което аз не мога и не искам да правя, а сте слаби в това, в което аз съм силен. Казвам: бъдете слаби в това, което и аз не правя, и силни в това, в което и аз съм силен. Този е правият път в живота.

Сега, преведете мисълта ми. Да бъдеш силен в злото, това е качество на дявола. В някои отношения той е много силен. Затова той заслужава похвала. Например, никой не е в състояние да уплаши дявола в тъмнината. Там е неговото царство. В тъмнината той е смел, решителен, всичко може да направи. Обаче, запалите ли една малка свецица, следа не остава от него. Молете се да не правите като дявола и да не изпадате в неговите ръце. Попаднете ли в ноктите му, драснете една кибритена клечка и ще се освободите от него. Тази мисъл преведена, означава: мъчнотиите в света се премахват само чрез светлината на човешката мисъл. Мисълта е Божественото у нас. Когато нашата мисъл светне, когато почнем да мислим, ние знаем, че всичко чрез Него стана. Щом умът ни работи, ние казваме: „Всичко чрез Него стана.“ Щом сърцето ни действа, ние казваме: „Всичко чрез Него стана.“ Оттук виждаме, че Божественото

заповядва и управлява света. И когато ние мислим, Божественото работи у нас; когато ние обичаме, също Божественото работи у нас. Каквото става, чрез Него става. Това, което Бог мисли, това, което Той с ръцете си върши, всичко е на своето място. Аз искам да схванете тази мисъл и да я приложите в живота си, да стане практична. Аз не искам да ви насилвам, непременно да приемете всичко изведнъж. Това, което е хубаво от стария живот, дръжте го, оставете го в къщи, а всички стари, окъсани дрехи изхвърлете навън, изчистете къщите си от тях. Те не са потребни. Направете вътрешен превод на тези думи, какво, именно, представляват старите, окъсаните дрипи.

Философията на живота седи в следното: в каквито отношения или връзки ви е поставил Бог с хората, вие все ще придобиете някаква полза от тези хора. Всеки човек, който ви е обърнал внимание с нещо, той ще внесе доброто във вашия живот; и комуто вие обърнете внимание, по същия начин ще внесете нещо добро в неговия живот. Тъй щото всички ваши срещи, всички познанства, връзки и отношения, които имате, било с някое растение, животно, човек, или с ангел, всички тия същества все ще оставят у вас известни мисли или чувства, известни блага от това, което Бог им е дал. Всичко това ще мине през вашите души. И тогава, ако искате да бъдете богати, мислете върху благоприятните условия, които Бог ви е дал. Радвайте се на телата, които Бог ви е дал; радвайте се на сърцата, на умовете си; радвайте се на своите нови разбирания!

Някой казва: аз не съм като другите хора. Защо искате да бъдете като другите хора? Защо трябва да правите сравнение? Казват някои: ние не даваме пет пари за света. Не, хората на новото учение не трябва да говорят така. Светът е на мястото си, обаче новите хора не трябва да се забавляват със света. В един стих Христос казва: „Аз победих света.“ Значи, светът е победен от Божественото. Щом е победен, той е вече във властта на Христа. Има нещо, с което вие трябва да се борите. Това, с което трябва да поведете разумна борба, е вашата плът. Както Христос победи света, така и вие трябва да победите вашата плът. Бог казва: „Ако вие победите вашата плът, аз пък ще смиря сатаната пред мене.“ Вие сега искате да победите дявола, без да се замисляте върху това, че той е голям пехливанин. Всеки, който се е опитвал да победи дявола, все е бил тъпкан. Да се борите с дявола и да искате да го победите, то е все едно, да играете ролята на някой си Симеон, от еленските села, който се борил с една буга, т. е. с един бик и пожелал да го победи. Като срещнал този бик, той го хванал за рогата и казал: в името на Господа Исуса Христа! – и започнал да се бори с него. Бикът го повалил на земята и започнал да го тъпче. Той викал, молил се за помощ; дошли хора, които едва го спасили. „Чудно нещо!“ – казал Симеон: „нито Исус Христос, нито аз можахме да победим този бик.“

Каква нужда имаше да ходи и да хваща бика за рогата ? Бикът не се побеждава лесно. Борбата е у самите нас. Ние трябва да се изучаваме, а не да се терзаем, че това нямаме, онова нямаме. Всеки от вас е способен за нещо, но той трябва да започне от това, за което е способен. Някой от вас може да не е роден за музикант, но може да пее, да разбира музиката. Друг някой не може да бъде художник, например, но може да разбира художеството. Коя жена не знае да боядисва? Ако не може да бъде художник, тя може да измаже къщата си. И това е изкуство. Ще боядиса къщата си отвън и отвътре с няколко различни бои.

Основната мисъл от цялата беседа е следната: „Всичко чрез Него стана“. Ако ви се преподава тази обективна наука, вие ще се уморите. Дойде ли човек до положението да се проучва, да се анализира, той пада духом. Мнозина имат неправилни възгледи за живота, но като се поставят на научна база, те виждат, че работите им не са така свършени, както са си мислили. Това не трябва да ви обезсърчава. Пред вас седи велика задача: да работите за създаването на новия човек. У човека има нови способности, нови мисли, нови чувства, нови методи, нови условия, при които той трябва да развива гениалността у себе си. Вие преминахте фазата на обикновените хора; сега сте във фазата на талантливите, но целта в живота ви е да влезете във фазата на гениалните. - Гениалността се придобива по строго научен начин. В сегашния живот на хората не се изисква само набожност. Когато човек се моли, той трябва да знае, защо се моли; когато прави добро, той трябва да знае, защо прави добро. Всяко нещо, което човек върши, трябва да бъде строго определено.

Казвам: всеки трябва да се стреми да стане гениален. Гениалният човек има една хубава черта в своя характер: той никога не дава обявления. Той работи за себе си. Дали ще го знаят, или не, той не се инересува за това. Талантливият човек е като американците, каквото открие, съобщава го по всички вестници. Той съобщава не само своите изобретения, но и тези на гениалните хора. Който иска да стане виден човек в света, той трябва да знае, че това не е качество на гениалния човек. Геният е доволен от себе си. Той иска, каквото изнамери и създаде, да го предаде и на другите хора даром.

„Всичко чрез Него стана“. Някои от вас разбират този въпрос добре, а други могат и да го приложат, но в приложението ще срещнат големи мъчности. Трудно е да се дойде изведнъж до този възвишен живот, но в трудните работи има вътрешна красота. Най-лесният начин за постигане на този живот е, когато човек се ръководи от мисълта „Всичко чрез Него стана“. Иначе, ако човек мисли, че сам трябва да уреди живота си и няма кой да му помогне, той ще се намери в тежко положение. Да мислим, че

ние сами трябва да създадем и уредим живота си, то е все едно да мислим, че можем сами да съградим къщата си: да забъркаме калта, да опечем тухлите, да пренесем камъни и дърва за строене и т. н. Ако вървим по този начин, ние ще се натъкнем на нескончаема работа. Никой човек досега не си е съградил сам къщата. Все трябва поне двама-трима души да му помогнат. Дето работят много хора, въпросите лесно се разрешават. Дето е множеството, там е Бог. Единството е в множеството. Вие трябва да изучавате закона на единството. Дойдем ли до този закон, ние ще имаме на страната си всички добри хора, както и съществата от Божествения свят.

„Всичко чрез Него стана“. Представете си, че някой от вас заболее. Какво трябва да направи? Ще каже на болестта: „Всичко чрез Него стана“. Ако тя не си отиде, той ще ѝ каже същото втори, трети, пети, десети път, докато най-после болестта си отиде. Едновременно с това ще запитате болестта: Ти с Него ли работиш, или без Него? Ако работиш с Него, добре дошла; ако работиш без Него, излез навън, на законно основание. Щом болестта работи без Бога, вие ще я принудите да излезе навън.

Искате ли да създадете добри отношения помежду си, откривайте един друг в характера си по една добра черта, която никога да не се мени. И при това, тази черта да е такава, че и сам човек да не си я познава. Днес хората търсят само отрицателните си черти. Това човек сам знае за себе си. Изкуството е да намерите в човека една добра черта, на която винаги да разчитате. Че днес не се е проявявал добре, това нищо не значи. Това е преходното у човека; това са проявите на неговото тяло. Тялото му е конят, а конникът е Божественото у човека.

И тъй, това, което чухте днес, приложете го през годината. За останалото не се грижете. То ще дойде само по себе си. За него са предвидени множество работници. Христос казва: „Не сте вие, които говорите. Каквото трябва да говорите, ще ви се даде“. Задръжте сега мисълта: „Всичко чрез Него стана. Нищо без Него не стана“.

3. Беседа от Учителя, държана
на 14 юли, 1930 г. Изгрев.

Книги: Право си отсъдил (VIII Младежки събор (1930). София, 1928)
3 беседи от 13 юли 1928 г. до 12 юли 1930 г.

ЕДИНСТВО НА СЪЗНАНИЕТО

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди, и Господ на
мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление

За следващия път пишете върху темата: „Разлика между духовна и
естествена свобода“.

Апостол Павел е казал, че естественият, т.е. физическият човек не може да
разбира духовните работи. – Защо? – Духовните работи се разбират по
вътрешен път, по пътя на духовното у човека. За да разбере нещата, човек
трябва да ги подлага на вътрешен анализ. Каква е разликата между
физическия, т.е. плътския, и духовния човек? Кое отвлича ума на ученика
от знанието? – Играчките, забавите. Когато майката иска да отвлече
вниманието на детето си от нещо, което не трябва да му се даде, тя слага
пред него различни играчки и излиза навън. Щом види играчките, детето
веднага престава да плаче и започва да играе с тях. Такива играчки, такива
забави се изпречват на пътя на ученика, които го отвличат от науката.
Докато е на земята, човек се грижи за тялото си, да го облече и нахрани, да
му даде условия да си почине и т.н. Наред с това той има желания да учи,
да се развива, да постигне нещо. Обаче ако даде място повече на нуждите
на тялото си и го задоволи, той се намира в положението на дете, което се
занимава със своите играчки. Той не забелязва как годините минават една
след друга, докато един ден се намери пред смъртта и започне да
съжалява, че не е задоволил копнежите на душата си.

Днес всички хора говорят за физически, за духовен живот, но какво
представлява всеки от тях отделно, не знаят. Някои считат физическия
живот за реален, а духовният – за нереален. В какво се състои реалността на
физическия живот? Някой сънува, че го гонят, затварят го, бият го и той
бяга, мъчи се, тревожи се, но като се събуди, разбира, че е сънувал. Докато
се пробуди и разбере, че сънува, той прекарва големи мъчнотии и
терзания. Има ли някаква реалност в сънищата? Какво остава от този сън?
– Тревогите. – Защо се е тревожил този човек? – За нищо. Тревогите му са
били съвсем напразно. Следователно, каквото представляват сънищата за
будния живот, такова нещо представлява физическият живот на човека по
отношение на духовния. Някой се тревожи, безпокои, че има големи

дългове. Щом изплати дълговете си, всичко забравя. Това не е ли сън? През деня се безпокои за това, за онова, но щом заспи, всичко забравя. Това не е ли сън?

Това се отнася до здравия човек, а не до болния. Болният и в будно, и в сънно състояние не забравя теглото си. Окултният ученик трябва да работи върху себе си, да стане господар на ония мисли и желания, които са в неговата вреда. Той трябва да знае как да се справя с тях. Ученикът трябва да разбира физическия живот, за да може разумно да се справя с борбата, която изпъква между физическия и духовния живот, т.е. между плътта и духа. Плътският живот разрушава красивото, което човек е съградил в себе си. Той представлява червейчета, които влизат в корените на дървото и прегризват малките коренчета, докато един ден цялото дърво изсъхне. Дървото умира, а червейчетата продължават да живеят. Те са големи индивидуалисти. Те не признават идеята за общност, за братство. Ако хората живеят като червеите, всеки за себе си, къде е красотата на живота? Освен тези червеи могат да дойдат още по-големи, изцяло да нападнат дървото и съвсем да го унищожат.

Сега, като се говори за духовен живот, хората трябва да знаят какво представлява този живот. Някой ученик свършва гимназия, университет, но след като е учил цели 16 години, вижда, че всичко е забравил. Какво е придобил от това учение? – Нищо. Щом всичко забравя, учението му е било много повърхностно, не е проникнало дълбоко в него. Такова нещо представлява духовният живот за някои хора. Те стават духовни, учат, прилагат, но един ден всичко забравят и се връщат към своя първичен живот. Силата на ученика, силата на вярващия се заключава във вътрешната връзка между неговата душа и Бога, в будността на неговото съзнание. Щом има тази връзка, щом съзнанието му е будно, той никога няма да изгуби това, което е придобил. Който не е господар на съзнанието си, при най-малката вътрешна борба в себе си, при най-малкото изпитание той всичко изгубва. Духовен живот е онзи, на когото съзнанието не се прекъсва при никакви борби, при никакви изпитания. Този човек се движи в светлина и никога не се спъва. Който няма светлина в себе си, той всякога се спъва. За да познаете кой човек е духовен и кой – физически, поставете ги на изпитание. Ако ги оставите да вървят по гладка, равна повърхност, и двамата ще ходят добре, без никакви спънки. Вие няма да познаете кой от тях вижда и кой не вижда. Обаче ако ги поставите върху неравна, грапава, пълна с препятствия площ, духовният човек ще върви добре, леко, без никакво препъване. – Защо? – Защото вижда. Обаче физическият човек ще се спъва на всяка крачка: ще пада, ще става, ще се удря. Той не вижда, няма нужната светлина в себе си.

Ето защо, каже ли някой, че се спъва, това показва, че той няма светлина. Неговото зрение не е добре развито, вследствие на което той не вижда къде ходи и се спъва. – „Ама едно време аз живях добре.“ – Да, тогава ти се движеше върху гладка повърхност без никакви препятствия. Сега, обаче, пътят ти не е равен и трябва да съзнаеш, че не виждаш, че зрението ти е отслабнало вече. Когато човек се спъва и пада, това показва, че той не вижда препятствията, които невидимият свят е поставил на пътя му. За да не се спъва, човек се нуждае от зрение, от вътрешна светлина на съзнанието. Който се спъва и пада, той ходи със затворени очи. Какво трябва да прави човка, за да прогледне? Той трябва да следва Христос и като Вартимей да казва: „Милост, о Давидов Сине. Ти помилвал си мнозина, Господи, помилвай и мен“. Тази слепота не е била само физическа, но и духовна. Следователно при всички случаи на живота си човек трябва да се моли, да се отворят очите му, да прогледне вътрешно. За тази цел съзнанието на човека трябва да бъде будно. Не е ли будно, разумните същества ще поставят на пътя му ред спънки и препятствия, които ще го заставят да мисли, да работи, да учи. Само така той ще разбере какво му липсва и как може да придобие духовна светлина.

Как се постига духовното, кога ще го постигнете, това са задачи, върху които трябва да се работи, а не да се разисква. Да разисквате върху тях, това значи да се обезсърчите. Човек не е готов още да знае какво го очаква. Той няма нужната вяра. – Кой човек е вярващ? – Вярващ човек е онзи, който при най-големи противоречия в живота си не се разколебава, не се поддава на никакви съмнения. Ако се спъне в нещо и падне, той признава в себе си, че зрението му е слабо или че не разбира живота, и се примирява с положението си. Той се ползва от опитността, която е придобил, и се стреми в други случаи да бъде по-внимателен. Малцина разбират живота, както трябва. Ще кажете, че сте християни, че вярвате в Бога, че се молите.

Християни сте, вярващи сте, молите се на Бога, но дойде ли ви някаква болест, всичко изгубвате. Молите се, но не получавате отговор на молитвата си. – Защо? – Между Божественото съзнание и вашето не съществува никаква връзка. Бог ви държи в съзнанието си като живи души, но вие постоянно прекъсвате връзката си с Него, вследствие на което страдате, измъчвате се, не можете да се справите с положението си. Прекъсването на тази връзка може да се уподоби на отсичането на един от пръстите на човешката ръка. Какво ще стане с този пръст, ако пожелае да се разходи малко и после пак да се върне на мястото си? Той може съвсем да изсъхне, а може и по друг начин да пострада. За предпочитане е да се върне на мястото си, отколкото никога да не се връща. И в единия, и в другия случай страданията са неизбежни: и ръката ще страда, и пръстът ще страда.

Следователно всяко отделяне на човека като уд от Божествения организъм причинява известна дисхармония в Божественото съзнание. Грехът се обяснява само с прекъсване на връзката между Божественото и човешкото съзнание. Иначе той остава необясним. Всеки грях, всяко престъпление помрачават човешкото съзнание, нарушават правилните отношения в живота. Силата на човека се състои именно в правилните отношения между неговата душа и Бога. Щом наруши тия отношения, човек е изложен на големи страдания. И тогава, колкото и да се моли, не получава отговор на молитвата си. – Защо? – Апостол Яков казва: „Зле просите, затова не получавате отговор на просябите си“. Докато детето е малко, покорно още, то се моли на майка си и на баща си и молитвата му всякога се чува. Като порасне, като стане голям, непокорен син, щом се помоли за нещо на баща си и не получи отговор, той веднага се нахвърля върху него и го набива. Той се хвали със силата си. Някои хора се молят на Бога, но щом не получат отговор на молитвата си, те се опълчват срещу Него и се отказват да учат, да работят, да се молят. Те казват, че не вярват в Господа, не вярват в живота – в нищо не вярват. Тези хора не мислят, че като отричат всичко и не искат да работят, пакостят сами на себе си.

И тъй, докато живее в Божествения порядък на нещата, човек не може да се противи. Ако се противи, той ще излезе вън от Божествения организъм и ще се замести с друг уд. Ако един от пръстите на човешката ръка напусне мястото си и излезе вън от нея, друг пръст ще дойде на неговото място. Какво ще бъде положението на първия пръст? Това са разсъждения, които обясняват неестествените положения, неестествените състояния на човешкото съзнание. Тази е причината, поради която някои хора не разсъждават правилно. За пример, грешникът казва: „Нямам ли право и аз да живея?“ – Имаш право да живееш, но нямаш право да грешиш. На това основание всички паразити ще питат: „Нямаме ли право да живеем?“ Недъзите, слабостите, грехът, това са паразити, които живеят за сметка на един живот, по-висок от техния. В Божествения свят това не се допуска. Недъзите, слабостите представляват низш, незавършен живот, от който човек трябва да се пази.

Една от задачите на ученика е да се справи с паразитите на физическия, на сърдечния и на умствения свят. Щом намери паразит в себе си, от който свят и да е дошъл, веднага трябва да го изхвърли навън. – Може ли паразитът да влиза без позволение? – Паразитът влиза без позволение и в царската глава, и във философската, както и в главата на простия човек. Къде ще спре, за него е безразлично. Той иска да намери сигурно място, да посмуче малко кръв. Какво трябва да прави човек, за да се освободи от паразитите? Той трябва непрестанно да се чисти, да дойде до своето

естествено положение, до своите естествени движения. Когато някой паразит нападне човека, той започва да се почесва ту тук, ту там, да прави неестествени движения. Не оставяйте паразитите да взимат предимство у вас. Само малкото дете очаква на майка си. Порасне ли, стане ли голям син, той сам трябва да се чисти, сам трябва да се грижи за себе си. Той трябва да се изучава, да знае произхода на своите недъзи, за да може лесно да се справи с тях. Има недъзи у човека, които са създадени от преди няколко поколения. Също така има добродетели у човека, които са създадени от хиляди години насам. Ученикът трябва да познава произхода на недъзите и на добродетелите си, да знае по какъв начин да работи с тях.

„Познай себе си“ – казва Сократ. Това се отнася за всеки човек, специално и за ученика. Не е достатъчно да каже той, че е във връзка с духовния свят. Това трябва да се докаже. По какво се познава, че човек е свързан с духовния свят? – По усиливане светлината на съзнанието му. Щом светлината на неговото съзнание се усилива, това показва, че той постепенно се приближава към свят, където живеят разумни същества. Когато се казва, че животът е движение, това подразбира, че човешката душа се движи от физическия към духовния свят и обратно – от духовния към физическия. Каквото представлява физическият свят, такова нещо е и духовният. И там има градове, къщи, живи същества, но културата, отношенията между съществата са по-високи от тия на земята. Както на земята има населени и ненаселени места, такива има и в духовния свят. Физическият свят представлява бледо копие на духовния.

Следователно, колкото и да се мъчи човек да отдели в съзнанието си физическия живот от духовния, ще види, че това е невъзможно. Тези два живота са тясно свързани и взаимно се преплитат. Това не се отнася само до човека, но и до животните, и растенията. За пример, когато кокошката снася яйца и започва да ги мъти, в нея прониква вече Божественото съзнание. Това съзнание я заставя да лежи върху яйцата цели 21 дни и след като се излюпят пиленцата, да се грижи за тях. Щом Божественото съзнание се оттегли, квачката напуска пиленцата си и ги оставя сами да се грижат за прехраната си, сами да се защитават.

Често хората говорят за Любовта, но Любовта не е качество на човека. Казано е, че Бог е Любов. Следователно човек проявява Любовта само тогава, когато Бог присъства в него. И тогава той трябва да съзнава, че тази Любов не е негова, но на Бога. Бог в човека люби, а не самият човек. Като знае това, човек не може да изисква да бъде обичан. Любовта насила не се дава. Ако една река минава през двора на някой човек, той няма право да задържи тази вода само за себе си. Той трябва да остави водата свободно да тече, да минава през дворовете на всички негови съседи, да пои

градините им. Щом става въпрос за Божията Любов, не се страхувайте, пуснете я свободно да тече през вас. Тя ще напои и вашата градина, ще напои градините и на вашите ближни. Не се мъчете да я ограничите. Никой не може да ограничи Божията Любов. От човека се иска да бъде справедлив, а не да бъде любвеобилен. За Бога е казано, че е Любов, а не за човека. Ако Бог присъства у човека, последният може да люби. Вън от Бога той не може да прояви никаква Любов. Ето защо, хиляди години човек трябва да живее в Любовта, докато се научи как да я проявява. Казано е за човека, че трябва да възлюби Господа Бога своего. Казано е за Бога, че е възлюбил Истината у човека. Следователно Бог е Любов, а човек трябва да бъде истинолюбив и справедлив. Човек трябва да се отличава от животните по своята справедливост. Качеството на човека е справедливостта, а на Бога – любовта. Когато се говори за Божията Любов, ние разбираме онази Любов, която свързва нещата. В живота на Любовта нещата са така свързани, както е свързано учението. Никой ученик не може да влезе в гимназията, ако не е свършил прогимназия. Ето защо, каквато е връзката между долното, средното и висшето образование, такава връзка съществува между физическия, духовния и Божествения живот. Такава връзка съществува и между различните животи на човека. Тази връзка не е външна, но вътрешна. Затова човек трябва да се стреми към вътрешната връзка на живота, защото само тя осмисля нещата. Докато човек държи здраво тази връзка, той е здрав, весел, разположен, има стремеж за работа, за учене. Прекъсне ли се тази връзка, той всичко изгубва. Всеки човек е опитал това. Който го е опитал и научил урока си, той знае вече как да постъпва. Той работи като велик инженер: първо пресмята, съобразява, а след това пристъпва към строеж.

Съвременните хора са дошли вече до положение правилно да смятат. От тях се иска да пристъпят към малки опити, към малки постройки. Чрез опити те ще проверят докъде са дошли в съзнанието си, т.е. до каква степен на развитие са достигнали. Като не познават живота на съзнанието си, хората се запитват съществува ли рай и ад. И до днес още се запитват Христос възкръснал ли е, или не. Онзи, който е дошъл до висока степен на развитие, той разбира, че и като живее на земята, и като напусне земята, все ще бъде между разумни същества, в свят на пълна хармония и порядък. За него този живот не е нищо друго, освен райски живот. Онзи, у когото съзнанието не е пробудено, и пред смъртта, и след смъртта си ще прекара в ада, място на големи мъчности и страдания. Човек сам създава ада, сам създава и рая. Всичко зависи от човека. Ако живее със съзнание за вътрешна връзка в живота, той е в рая. Няма ли това съзнание, той е в ада. Ако живее с хора, които не разбират Божиите закони, той ще се натъква на големи мъчности и противоречия. Щом живее с хора, които прилагат Божиите закони, той всичко може да направи. Това виждаме в случая с

възкресението на Лазар. Христос дойде при гроба на Лазар и каза: „Лазаре, излез вън!“

Кой е причина за възкресението на Лазар: Христос, или Лазар? – И двамата. Лазар беше човек с будно съзнание, вследствие на което щом чу гласа на Христос, веднага стана и излезе от гроба. Човек, на когото съзнанието е пробудено, никога не може да умре. Събуждали ли сте вие човека с непобудено съзнание? Такъв човек и от сън даже мъчно можете да го събудите, а още по-мъчно да го възкресите. Кой не е изпитвал това състояние? Спи, чува, че някой го вика, но не може да стане, като че ли някой го държи вързан. Щом се разтърси добре, той веднага се освобождава и става от леглото си. В такова състояние човек може да изпадне и в будния си живот: иска да извърши волята Божия, но нещо му пречатства, чувства се вързан, нищо не може да предприеме. Дълго време трябва да се бори с това, което го свързва, за да се освободи и изпълни волята Божия. Като слушат тази лекция, мнозина ще се намерят в положението на героите в приказките от „Хиляда и една нощ“. Те не могат да си представят какво вътрешно мъчение може да изпита човек, щом разполага с всичко: с къща, с пари, със знания, със сила. Прав е този човек, но само докато живее физически. Дойде ли до духовния живот, той се натъква на ред противоречия и мъчности. – Защо? – Защото съзнанието му не е будно. Който влиза в духовния свят, той трябва да има будно съзнание. Не е ли будно съзнанието му, той не може да стане гражданин на духовния свят. Човек с обикновено съзнание може да мине само като екскурзиант в духовния свят. Ще мине, ще замине и нищо няма да разбере. Може ли този човек да каже, че е видял нещо? Видял е само няколко улици, 1–2 гостилници и нищо повече. Обаче улиците и гостилниците не представляват още духовния свят.

Съществата в духовния свят, които са завършили развитието си, са строги и вискателни. Те не допускат в средата си същества, които не са пробудени и внасят дисхармония. Те никого не пъдят, но така постъпват, че всеки, който влезе неподготвен в духовния свят, се вижда изолиран и сам се принуждава да излезе. Така постъпиха ангелите, които отидоха в Содом и Гомор. Като влязоха в дома на Лот, жителите на Содом и Гомор нападнаха къщата на Лот, викаха и удряха на вратата. Те искаха да се подиграят с ангелите. Обаче последните ги ослепиха със светлината си и те не можаха да напишат вратата, не можаха да изпълнят желанието си. В това време ангелите изведоха Лот и жена му от града, без да им се причини някаква пакост.

Духовният и физическият свят представляват още и състояния на съзнанието. Срещате човек разположен, вдъхновен, готов на всички жертви, на всяко служене. – Защо? – Той е влязъл в духовния свят. Срещате

го на другия ден, той се отказва от всичко, за което предишния ден е бил готов да направи. Той казва: „Само аз ли ще отстъпвам? И аз искам да се проява“. – Прав е той. Човек трябва да се прояви, но разумно. Силата на човека се състои в неговата разумност. В главата на светията никакъв паразит не може да влезе. Той не може да издържа на неговия огън. Дяволът има достъп само при онези хора, на които огънят е слаб. На този огън той може да се топли само, но не и да изгаря. На кои хора огънят е слаб? – На грешните. Аз взимам думата „огън“ в преносен смисъл.

И тъй, искате ли да прогресирате, пазете единство на съзнанието си. Докато минавате през противоречия, мъчнотии и недоразумения, вие всякога ще се натъквате на прекъсвания на съзнанието си. Значи, докато човек живее физически, всякога ще се натъква на прекъсвания на съзнанието, което води към мрак и тъмнина. Влезе ли в духовния свят, човек се радва вече на единство на съзнанието си. Където е запазено единство на съзнанието, там владее пълна светлина. Това значи да разбира човек Божиите пътища. Когато разумните същества от духовния свят видят човек, у когото съзнанието е целокупно, те се заинтересуват от него и започват да му помагат, както ние помагаме на бедни, но способни деца. Ето защо, за да се заинтересува духовният свят от вас, вие трябва да бъдете талантиливи, даровити. Всеки човек има някаква дарба, някакъв талант в себе си, но той трябва да работи, да го развива. Не работите ли, не развивате ли дарбите си, грешката е ваша. Никой не може да работи за вас. Силата на човека седи във вътрешния му живот. Много хора са пренебрегнали своя вътрешен живот, вследствие на което вместо да прогресират те остават на едно и също място. Преди всичко те отричат съществуването на душата, без да подозират, че вътрешната работа принадлежи изключително на душата. Които са съзнали това, те започват да работят и казват, че правят големи усилия. Христос казва: „Ако вашата правда не надмине правдата на фарисеите, нищо не се ползвате“.

Следователно, ако вашите усилия не надминат тия на обикновените хора, и вие нищо не се ползвате. Двама светски хора с години спорят за известна сума, искат да знаят кой от двамата има право. В края на краищата въпросът остава неразрешен. Двама разумни хора, обаче, в един момент могат да разрешат този спор. Всеки спор, всяко недоразумение може да се разреши по пътя на самоопределянето. Всеки трябва да си зададе въпроса: за Бога ли живее, или за хората. Ако си отговори, че живее за Бога, въпросите лесно се разрешават. Когато човек замине за другия свят, веднага го спират и преглеждат какво носи със себе си. Намерят ли някакъв дефект в него, веднага го изпращат на земята, да го изправи. Като изправи дефекта си и отново замине за другия свят, пак го подлагат на преглед. Докато не намерят, че всичко в него е в исправност, постоянно го

връщат на земята. Така постъпвате и вие, когато си шиете нова дреха: ходите и се връщате от шивача, правят ви няколко проби, докато дрехата бъде готова, без никакъв дефект. И след това пак я обличате пред шивача, да видите не е ли останал някакъв дефект. Окаже ли се такъв, колкото и да е малък, вие връщате дрехата на шивача, докато ви я донесе добре ушита, без никакъв дефект. Щом ви задоволи, вие взимате дрехата и я обличате. Същото се отнася и до вас: и вие ще ходите в онзи свят и ще се връщате, докато се освободите от всички свои слабости и недъзи.

Като не разбират законите на живота, мнозина мислят, че щом умрат, направо ще влязат в духовния свят и ще живеят между ангелите, където само ще пеят и ще свирят. – Това е детинско разбиране. Знаете ли как живеят ангелите? Те са пръснати из цялата вселена, далеч един от друг. Докато не свършат работата, която им е дадена, те няма да се върнат при Бога, от Когото са излезли. И хората, като ангелите, са пръснати по целия свят, да завършат работата си, но са забравили откъде са дошли и кой ги е изпратил. Разликата между ангелите и хората седи в това, че ангелите знаят кой ги е изпратил на работа и помнят пътя, по който са вървели. Хората са забравили всичко това и днес трябва усилено да работят, да си припомнят откъде са дошли и кой ги е изпратил, за да могат един ден да се върнат към Бога, от Когото са излезли. И вие някога сте били с крила, като ангелите, способни да хвърчите, но днес сте изгубили тази способност. Днес сте в положението на камилската птица, която вместо да хвърчи, бяга. Било е време, когато и камилската птица е хвърчала. За да възстановите загубеното, вие трябва да държите в ума си мисълта: Силата на ученика се състои в схващане целокупността на фактите, а не на тяхната отделност. Силата на ученика се състои в запазване на вътрешната връзка с живота, в единството на неговото съзнание. Силата на ученика седи в приложение на великия закон – Любов към Бога и Любов към ближния.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди, и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Лекция от Учителя, държана на 25 юли 1928 г., София, Изгрев.

ЗАКОНИ НА КРАСОТАТА

Размишление.

Тема за следния път: „Условия за самовъзпитанието.“ Ще развиете темата от гледището на старите и новите философи, и то идейно. Всяка мисъл трябва да бъде добре обоснована.

Като ученици на Великата школа на живота, вие се стремите, освен към обикновените науки, още и към окултните. Например, вие искате да изучавате астрология, хиромантия, физиогномия и др. Този стремеж е естествен. Като астролози, вие се интересувате от бъдещия си живот. Всяко новородено дете се намира пред неизвестността на своя живот. Когато мине целия кръг на своя живот, тогава неизвестността става известна. Докато е в утробата на майка си, детето е в пълна неизвестност. То се намира под влиянието на майка си. Щом излезе на бял свят, то влиза в нови условия и заплаква. Плачът означава две състояния: радост и скръб. Когато новороденото дете заплаква, плачът му означава радост. То се радва, че се освобождава от ограничителните условия, в които се е намирало. В утробата на майка си то се намирало между живот и смърт.

Човек трябва да изучава процесите на развитието, през които са минали всички форми на физическия свят, докато дойдат до последната. Човек е последната и завършена форма на физическия свят. Но и той още не е последната форма на природата. В бъдеще ще има още много форми, посъвършени от човека. Както физическите форми претърпяват промени, така се изменят мислите, чувствата и постъпките на човека. Казваме, че човек е бременен с някаква идея, с някакво чувство или с някаква постъпка. Ако е бременен в мисълта си, тежестта пада на мозъка; ако е бременен в чувствата си, тежестта пада върху симпатичната нервна система. Мисълта и чувствата на човека са свързани с дишането. Като мисли право, същевременно човек диша правилно; като чувства правилно, той пак диша правилно. Мисълта има отношение към белия дроб, а чувствата – към черния дроб. Затова, именно, казваме, че човек диша едновременно и с белия, и с черния дроб. Ако белият дроб се подпуши, човек се задушава и престава да мисли; ако черният дроб се подпуши, в човека се зараждат много отрицателни чувства, които тровят кръвта. Каквото е отношението на човека към белия дроб, такова е отношението на жлъчката към черния дроб. Сърцето е поставено между двете крила на белия дроб, като водоразделна линия за енергиите, които текат в човешкия организъм.

Какво представя белият дроб в човека? Той е представител на един висш свят и служи за трансформиране на енергиите, които идат от центъра на земята. Правилното действие на белия дроб определя мисълта на човека. Белият дроб пречиства кръвта, а сърцето я отправя по всички части на тялото. Службата на сърцето не се заключава само в изпращане на кръвта по цялото тяло, но то представя още и възел на електрическата енергия, която се предава на всички клетки, като им дава възможност да участват в целокупния органически живот. Белият и черният дроб представят два трансформатора на енергии: белият дроб е трансформатор на умствените енергии на човека, затова отправя енергиите на мисълта към мозъка; черният дроб е трансформатор на чувствените енергии, като ги отправя към симпатичната нервна система. Чувствата не могат да се проявяват без черен дроб. Колкото по-правилно функционира черният дроб, толкова по-възвишени и благородни чувства има човек.

Без сърце няма живот, но и без жлъчка не може да се живее. Когато жлъчката се излива на време и на място, тя помага при храносмилането. Обаче, когато тя не действа правилно, човек заболява от опасни болести. Когато човек се гневи, дразни, възбужда, жлъчката не действа добре, и в резултат на това се явяват различни разстройства в организма. За да трансформира чувствата си и да асимилира правилно сока на жлъчката, човек трябва да яде такава храна, която му е приятна – главно плодове. Като знаете значението на сърцето, на белия и на черния дроб за организма, пазете в изправност тези органи. Отправляйте към мозъка си нови и чисти мисли, към сърцето си – благородни и възвишени чувства и от нищо не се страхувайте. Който мисли право, той всякога печели; който не мисли право, всякога губи. Мозъкът се храни с чисти и нови мисли, а сърцето – с възвишени чувства. Не допускайте в ума си изопачени и обезсърчителни мисли и в сърцето си отрицателни чувства. Защо човек да не си представя красиви картини, които събуждат светли мисли и благородни чувства? За предпочитане е той да храни ума си със светли мисли и желания, макар и да са непостижими, отколкото да се трови от изопачени и обезсърчителни мисли и желания.

Дръжте в ума си по една свещена идея и в сърцето си – по едно свещено чувство, които постоянно да ви повдигат. Ако падате, пак не се обезсърчавайте. Какво прави падналият плод? – Заравя се в земята, и следната година отново израства. Знайте, че нищо в природата не се губи, но само се видоизменя. Защо трябва да мисли човек? – За да подобри състоянието на своята мозъчна система. – Защо трябва да чувства? – За да подобри състоянието на черния си дроб. Без мозъчна система и без черен дроб животът не може да се прояви. Като мисли човек, силите на главния

мозък отиват в симпатичната нервна система; като чувства, силите на симпатичната нервна система отиват в мозъчната система. Когато тези енергии се кръстосват правилно, човек е здрав, мисли и чувства правилно. У много хора белият и черният дроб не действат правилно, поради което боледуват, страдат и не мислят право. Изучавайте живота от гледището на живите форми, защото те съществуват и във вас. Само така ще се обновите и ще придобиете правилен възглед за живота. Остане ли сам в живота, човек губи всички възможности и условия за щастие. Не може човек да се изолира, да се откаже от семейството си, от обществото и от Бога и да бъде щастлив.

Мнозина казват, че могат да живеят сами, без Бога, без всякакви общества. Това показва, до каква степен тези хора са се индивидуализирали. Обаче, крайният индивидуализъм е създал положителните сили в природата. Той е причина и за създаване на онези същества, които живеят повече сами. Такива са лъвовете, тигрите – хищните животни. Тревопасните живеят повече на стада и взаимно си помагат. Ако изпадне в положението на хищните животни, човек започва да се уединява, не иска да говори с никого. Той се обезверява, изпитва недоволство, отвращение към всичко, което го заобикаля. Всички казват за него, че е станал голям философ, че иска да живее сам, за да размишлява повече. Според мене, този човек се е уединил, защото има в черния си дроб киселини повече, отколкото трябва. Те го правят неспокоен и го карат да се уединява и да избягва хората.

За да не изпадате в мрачни състояния, трябва да подобрите дихателната си система и черния дроб. Щом подобрите дишането и чувствата си, подобрява се състоянието на нервната и симпатична системи. Това се постига чрез систематично изпотяване. Ето защо, през летния сезон, направете 20 потни бани, в продължение на 20 дена. След всяка баня пийте по две чаши гореща вода, облейте се с топла вода и се преоблечете. Чрез изпотяването се отварят порите на кожата и организмът започва да диша правилно. Повечето хора страдат от подпушване на чувствата, което се отразява на черния дроб, а оттам и на мозъчната нервна система. Не задържайте кисели чувства в сърцето си, за да не разстройвате черния си дроб. Ако мразите никого, дайте си отчет, защо, именно, го мразите. Като анализирате искрено чувствата си към този човек, виждате, че няма причина да го мразите. Щом се освободите от омразата, вие отпушвате чувствата си и психическото ви състояние се подобрява. Човек има право да мисли лошо за някого, само когато този човек има възможност да му помогне в нещастията му, но го е отминал, без да изпълни дълга си към него. При това, той има право да мисли лошо за него само за дадения момент. В следващия момент той се е изправил. Много естествено. Докато състоянието на вашия черен дроб не е нормално, вие сте лош човек; щом

състоянието ви се подобри, вие ставате добър.

И тъй, ако искате да подобрите състоянието си, трябва да дойдете до онзи психически възел на живота, в който се примиряват всички противоречия. Щом постигнете това, вие ставате любим и привлекателен за всички. С това се обяснява, защо някой човек привлича хората към себе си, а друг ги отблъсква. За първия човек казваме, че е хармонизирал мислите и чувствата си, а вторият още не е дошъл до истинската хармония в живота. Ако искаш хората да те обичат, първо ти обичай. Ако искаш хората да бъдат доволни от тебе, първо ти трябва да бъдеш доволен от себе си. Затова, като се обличаш, гледай да задоволиш първо себе си. Бъди всякога спретнат, чист, както за другите, така и за себе си. Някой е нехаен към облеклото си, към обувката си, но, щом му дойде гост, той веднага бърза да се облече, да бъде изправен във всяко отношение. Това не е правилно. Преди всичко, бъди изправен към себе си, за да бъдеш изправен и към окръжаващите.

Стремете се към подмладяване, за да запазите енергиите на организма си. Само така можете да работите правилно и да имате добри резултати. Не може ли да се подмлади, човек лесно се уморява. Каквато работа и да започне, скоро се уморява. Коя е причината за това? – Невежеството му. Той работи, без да знае как; почива, без да знае как да си почива. За да работи и да си почива правилно, човек трябва да възприема само такива мисли, които го интересуват. Гладният се интересува от хляба, жадният – от водата, умореният – от почивката, ученият – от книгата и т. н. Следователно, интересувайте се само от онези мисли и чувства, които могат да внесат във вас сила и живот, да ви помогнат. Силата на човешките мисли се определя от чувствата, и обратно: силата на чувствата се определя от мислите. Постъпките пък се определят от силата на чувствата и мислите.

Ще дам един метод, чрез който да си въздействате при разстройство на черния дроб. Турете дясната си ръка отпред, на корема, с длан към корема, а лявата – на кръста, пак с длан към тялото и мислено прекарайте енергиите на слънцето към центъра на земята. След 10-15 мин. състоянието ви ще се подобри и ще станете весели. Ако този метод не помогне, обърнете се мислено към Онзи, Който носи хармонията в себе си. Щом се свържете с Него, състоянието ви ще се подобри, дишането ви ще стане правилно. За да разберете какво е състоянието на черния ви дроб, гледайте какъв е цветът на лицето ви, светлината на очите и тяхната жизненост. Тези неща предават красота на лицето. Ако очите са жизнени и лицето е жизнено. Погледът на човека трябва да бъде установен, да не блуждае в разни посоки. Като гледаш един предмет, ще насочиш погледа

си само върху него, докато го изучиш добре. След това ще отправиш погледа си в друга посока, докато придобиеш известно познание. Във всяко нещо трябва да намирате същественото. Затова казвам, че всеки трябва да има поне една основна, съществена идея, която да определя посоката на неговото движение. Една от съществените идеи за човешкия живот е идеята за Бога, като добро, като сила, като мисъл, като чувство и т. н. Говорите ли за доброто, за силата, за мисълта и за чувството, чрез които Бог се проявява, разбирате правата, абсолютна и хармонична мисъл, правото чувство и непреодолимата сила. Бог се проявява в неизменното, абсолютното и безграничното.

Задачата на ученика е да бъде красив. Като работи съзнателно върху себе си, той придобива вътрешна красота, с която привлича вниманието на хората, както красивата мома привлича вниманието на младите момци. Кое прави човека красив? – Моралният живот. Под думата „морален живот“ ние разбираме онзи истински, положителен живот, в който Божественото Начало взима връх над човешкото. Природата е щедра към красивите и морални хора. Тя ги приема в своите складове и щедро ги дарява. На грозните и неморални хора тя затваря вратите си, дава им малко от своите блага.

Христос казва: „Ако не станете като децата, няма да влезете в Царството Божие.“ С други думи казано: Ако не станете красиви, ако не станете чисти и светли, няма да влезете в Царството Божие. Който прилага Божиите закони, той става красив и всеки го обича. За какво може да обичате човека? – За неговия светъл ум и за неговото чисто сърце.

Желая ви да бъдете красиви, да прилагате законите на разумната природа, за да бъдете полезни, както на себе си, така и на своите близки.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

35. Лекция от Учителя, държана
на 29 юни, 1928 г. (VII г.) София – Изгрев.

Начало: 05:00

ПРАВИЛНО ХРАНЕНЕ

В светлината на Божия Дух има живот и мир.

Размишление

В природата съществува един закон, според който всяка храна, която човек приема, трябва да се смила добре. Не се ли възприема правилно от човешкия организъм, тя създава болезнени състояния. Същият закон се отнася до мислите и чувствата на човека. Когато мислите и чувствата на човека не се възприемат правилно, те създават известни болезнени прояви – съмнение, гняв, алчност и ред още недъзи, които някога са били добродетели, а впоследствие са се превърнали в отрицателни качества. Желанието на човека да придобива знания, добродетели може да се превърне в алчност към богатство, слава, почести и вместо да се издигне, да пропадне в живота. Като ученици, вие трябва да си отговорите на въпроса: „Главата ли трябва да стане знатна, да се ползва с почести и уважение, или тялото?“ С какво става човек знатен? – С главата си. Главата дава направление в живота на човека. Тялото без глава няма никакъв смисъл. Главата може да създаде тялото, но тялото не може да създаде главата. Цялото създава частите, но частите не могат да създадат цялото.

И тъй, всички хора трябва да знаят, че те сами създават нещастията си. – Как, именно? – Като се хранят неправилно. Вие можете да ядете най-хубав хляб, прясно, хубаво сирене и пак да разстроите стомаха си. – Защо? – Не дъвчете добре храната си. Вие слагате храната в устата си и бързо я гълтате. Така несдъвкана, тя мъчно се смила и причинява тежест на стомаха. Щом стомахът се разстрои, това се отразява на главата, а оттам и върху останалите органи. При това положение вие се чувствате неразположени, недоволни. Това се отнася не само до физическото хранене, но и до възприемане на мислите и чувствата. Човек трябва правилно да възприема своите мисли и чувства, правилно да ги асимилира. Това са процеси, които се подчиняват на един и същ органически закон. – „Не може ли без мисъл, без чувства, без страдания?“ – Може и без мисли, и без чувства, и без страдания, но в края на краищата ще се намерите в положението на Паганини, който давал концерт с три струни на цигулката си. Като свършил концерта, запитали го може ли да свири на две струни. Той свирил и на две струни. – „Ами на една струна?“ – „И на една струна може.“ – „Без струни може ли?“ Паганини слязъл от сцената и повече не се явил.

Човешката душа разполага с четири струни, чрез които може да изрази своите мисли, чувства и действия. Докато тия струни са на нейно разположение, човек може да се развива. Отнемат ли тия струни от нея, той престава да се развива. Цигулка без струни се намира в такова положение, в каквото се намира гладният без хляб. Това е живот, пълен с мъчности. Такова е положението на човек, който влиза неподготвен в астралния свят. Той има чувства, но съответно тяло за чувствата няма. Той е в положението на въздухообразно тяло в пространството. Страшно е положението на този човек: глава, ръце, крака няма; сърце, дробове, стомах също няма. Той има само чувствания, които не може да изрази, да прояви по някакъв начин. Като замине някой за онзи свят, близките му казват, че е отишъл там да прегледа сметките си. – Какви сметки ще преглежда той, щом няма глава, ръце, крака?

Съвременните хора нямат ясна представа за духовния свят. Те нямат представа какво значи да излезе човек вечер от тялото си и да види какви отношения съществуват вън от тялото и вътре в тялото му, вън от Бога и вътре в Бога.

Сега всички трябва да се подложите на пълно пречистване: физическо, сърдечно и умствено. Както жените коренно пречистват къщите си пред големи празници, така и вие трябва да се освободите от всичко старо. Със старото трябва напълно да ликвидирате. Работете върху себе си, да се справите с личния елемент у вас, който е взел надмощие над духовния. Като работи върху себе си, човек трябва да различава личния, индивидуалния и духовния живот, да познава техните отличителни черти. Личният живот представлява физическата страна на човека; индивидуалният представлява духовната, а съзнателният, душевният живот, това е Божествената страна у човека. Това са три категории живот, които се изявяват на физическия свят. Ако не държи главата си в равновесие, човек никога няма да разбере дълбокия смисъл на трите категории живот и да се ползва от тях. Щом изгуби равновесието на своята глава, човек се излага на големи падания, ставания, пукване на главата и т.н. Пукне ли веднъж главата си, човек трябва да бъде много внимателен, да пази пълно равновесие. Защо понякога човек не може да пази равновесие? – Това се дължи на дисхармония между неговите мисли и чувства.

Като наблюдавам хората, виждам, че едни от тях сега започват живота, а други – свършват. Едни са в началото на живота си, а други – на края. Ония, които са в началото на живота си, те се намират пред пълна чиния с мед и потапят първата си хапка. Ония пък, които са в края на своя живот, потапят последната си хапка в меда. Това не значи, че животът им се

свършва, но те отстъпват мястото си на новодошлите и започват да им служат. Който се е нахранил, той трябва да препаше престилка и да започне да слугува на другите, а не да се мъчи още да яде, да преяжда. Пазете се от преяждане. То носи всички нещастия и злини в живота. Като знае това, човек не трябва да преяжда нито на физическия, нито в духовния, нито в умствения свят.

Дойде ли до физическото хранене, човек трябва да яде точно толкова, колкото му е необходимо – ни повече, ни по-малко. Казано е в Писанието: „Бъдете свършени, както е свършен Отец ваш Небесни“.

Свършенството подразбира вътрешен процес – свършенство във всички постъпки. Каквато работа започне, човек трябва да я извърши в свършенство. Пише ли, рисува ли, свири ли, той трябва да бъде свършен във всичко. – Какво ще придобие човек, ако може да пише, да рисува, да свири в свършенство? Да се задава такъв въпрос, това е все едно да питате какво придобива гладният, след като се е нахранил. Както гладният изпитва едно малко спокойствие, задоволяване, след като се нахрани, така и художникът, и музикантът се успокояват, след като се проявят в своята област. Тогава те започват правилно да мислят и да чувстват. Докато е гладен, човек не може да мисли и чувства свободно. Гладът го притиска, обсебва неговите мисли и чувства. Щом се нахрани, в него става разширяване, той се освобождава и започва правилно да мисли, да чувства и да действа.

И тъй, ако човек не разбере правилно въпроса за храненето и не изпълни волята Божия, както трябва, той ще бъде всякога гладен и ще се занимава само със себе си. Опасно нещо е човек да се занимава само със себе си. Да се занимава човек само със себе си, това значи напълно да се изтощи. Според някои учени за смилането на храната и възприемането ѝ от организма са нужни 4 часа. Тази теория е 50% вярна. – Защо? – Правени са опити с хора, които са гладували по 3–4 дни и щом им се даде малко храна, те веднага възстановяват силите си. Ако е вярно, че за усвояване на храната от организма са нужни 4 часа, би трябвало след толкова часа да се възстановят силите на човека, който е гладувал няколко дни. Ако човек често гладува, клетките на организма му започват да се разрушават, вследствие на особените процеси, които се извършват в него. Гладът отваря вратите и прозорците на организма, откъдето клетките излизат навън и казват на господаря си, че не могат повече да му служат.

Всеки човек има велики стремежи в себе си, иска да ги постигне; той иска да изпълни волята Божия, както трябва. Как може да постигне своите стремежи? – Чрез ядене. Ако не яде, човек нищо не може да постигне. Правилно или неправилно, човек все трябва да яде. Христос казва: „Ако не

ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, нямате живот в себе си“. Той взима яденето в неговия първичен вид, както първоначално природата го е установила. Философите и учените започват да разискват какво значи да яде човек плътта на Христос. – Не е важно яденето на плътта, но важно е, че трябва да се яде. Аз тълкувам този стих пред учениците в следната форма: „Ако не ядете“ – ако не изпълните, ако не опазите, ако не се стремите към Бога и не търсите Неговата слава. Който търси славата Божия, той търси своето растене. Само при това положение той може да постигне своите желания. Ако учениците не пазят честта на своя учител, те не могат да станат почетни хора. Ако учителят няма Любов към учениците си, и той нищо не може да постигне.

Често учениците се натъкват на вътрешно недоволство в себе си, без да могат да си помогнат. За да се справят с недоволството си, те трябва да го анализират, да намерят неговия произход, да видят съществено ли е тяхното недоволство, или не. Гладният е недоволен, че му липсва храна. Щом се нахрани, той става доволен. В това няма никакво изключение. Може да се яви само едно изключение – когато гладният има развален стомах. Каквато храна да му се даде, той всякога ще бъде недоволен. Причината за това недоволство е външна, а не вътрешна. Когато храната не се асимилира правилно, тя причинява ред болезнени състояния в човешкия организъм. Същото може да се каже и за мислите и чувствата на човека. Щом мислите и чувствата на човека не се асимилират правилно, те създават ред болезнени състояния в неговия умствен и сърдечен живот. Всеки човек сам трябва да мисли и да чувства, да не се обляга на други хора. Докато детето е малко, майка му дъвче заради него, а то всмуква, наготово се храни. Щом порасне, майка му го отбива, т.е. заставя го вече само да се храни. Детето поплаче известно време и започва само да се храни.

Разсъждавайте правилно и не се смущавайте, когато майката отбива детето си или когато учителят напуска учениците си. – Какво ще стане с детето, когато майка му го отбие? – Ще се научи само да яде. – Какво ще стане с ученика, когато учителят му го напусне? – Ще се научи да работи самостоятелно. – Какво ще стане с детето, ако майката преждевременно умре? – Смъртта е неестествено явление в живота, а неестествените явления не могат да обясняват естествените. Естествено явление е майката да е жива, да отгледа детето си. Ако майката умре, и детето ще умре. Но понеже майката не умира, и детето няма да умре. Майката ще го храни, докато порасне. Щом порасне, ще го отбие. То ще започне само да се храни, да работи, да се развива, докато един ден стане годно да помага на майка си.

Сега, от всички се иска права мисъл, правилно разбиране на процеса на

храненето. Един ден ще ви поставят пред комисия, да ви изпита как дъвчете. От вашето дъвчене ще се познае до каква степен на развитие сте дошли. Голяма философия, голяма наука има в яденето. За да разберат на каква степен на развитие е дошъл даден човек в духовно отношение, ще го държат няколко дни гладен и след това ще му дадат прясна пита със сирене. Като започне да яде, ще го наблюдават как дъвче, как премята храната в устата си и т.н. Начинът, по който човек яде, определя какъв е той в умствено и в духовно отношение. Процесът на яденето представлява свещен акт, към който трябва да се пристъпва с нужната сериозност. Когато се храните, вие трябва да отправите ума си към Бога, да благодарите, да почувствате Божията Любов, да се свържете с всички разумни същества, които са взели участие при създаване на хранителните материали. При яденето трябва да присъстват поне две същества. Ако човек започне да яде, той трябва да се обърне към Бога в себе си, да ядат заедно. Христос е казал: „Ако не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, нямате живот в себе си“. Това подразбира, че вътрешна връзка с живота може да се създаде само когато Бог живее у човека. Тогава става ясна формулата: „В светлината на Божия Дух има живот и мир“.

Това, което сега ви говоря, са елементарни работи, които непременно трябва да се знаят. Елементарните работи спъват ученика. Апостол Павел казва: „Ако земните работи не разбирате, как ще разберете небесните?“ Като започват да ядат, някои хора се помолят на Бога и след това казват: „Ела, Боже, да ядем!“ Това е дълбок вътрешен процес. Този процес се отнася не само до яденето, но и до четенето. Като четете някоя хубава книга, човек непременно трябва да задържи в ума си поне една светла мисъл. За да възприеме и разбере тази мисъл, Божественото трябва да дойде в него, да го освети. Ако дадена книга не се разбере в духа, в който е писана, тя завинаги остава неразтворена, не може да се възприеме.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че не сте яли, гладни сте, обеднели сте. Срещам един, който се оплаква, че едно време имал Любов, а сега няма. Значи този човек не е ял. Любовта е непрерывна сила. Никой не може да попречи на човека в Любовта. Щом Любовта му е отслабнала, той сам е причина за това. Той се е спънал някъде. Спънки съществуват в целия органически свят. Срещате един стар човек, който се оплаква, че едно време виждал добре, а сега не вижда, зрението му е отслабнало. – Защо? – Спънал се е някъде. Според мене зрението на човека би трябвало все повече да се усилюва, а не да отслабва. Две причини могат да предизвикат отслабване на очите: тревоги и неправилна мисъл. Тревогите действат върху нервната система и по този начин нарушават вътрешната хармония в организма. Следователно, ако човек преодолее двете спънки – тревогите и неправилната мисъл, зрението му постепенно ще се усили. Понякога

човек си внушава, че не вижда.

Един наш приятел разправяше една своя опитност. Той обикновено четеше с очила. Един ден взел една книга и започнал да чете. Понеже виждал ясно, приятно му било. Както чел, сторило му се, че очилата му се изместили малко и дигнал ръката си да ги настани добре. Като пипнал носа си, видял, че е без очила. Той се почудил как е възможно да вижда толкова добре без очила. Продължил да чете по-нататък, но вече не виждал ясно. Щом разбрал, че е без очила, той не могъл вече да вижда и престанал да чете. Какво показва това? – Силата на внушението. Мнозина казват, че могат да служат на Бога, могат да обичат хората. – Докато мислят и постъпват по този начин, те виждат ясно, служат си без очила. Щом съмнението проникне в ума им, те престават вече да обичат, сърцето им се втвърдява и намират, че не могат да обичат тъй широко, тъй безогледно. – Какво правят след това? – Понеже престават да виждат нещата ясно, те слагат очила на очите си и през тях гледат. Както виждате, хората сами си създават ред навици, в които се спъват. Срещате един, сложил букаи на краката си, върви с тях и дрънка. – Кой е сложил букаите му? – Той сам. Но като е забравил кога и защо ги е сложил, той мисли, че без букаи на краката не може да се живее. Обаче една сутрин той става от леглото си набързо, забравя да сложи букаите си и тръгва. Гледа натук-натам, чуди се защо е толкова свободен, защо се чувства толкова любвеобилен, готов на всякакви жертви. Поглежда към краката си, вижда, че букаите му липсват. Веднага се сепва, разбира, че не трябва да се разширява много, слага букаите си и тръгва напред. Върви той напред, но букаите дрънкат, спъват го, отнемат неговата свобода.

Следователно, когато човек започва да мисли само за себе си, това не нищо друго, освен дрънкане на неговите букаи. Където мине, чува се само „дрън-дрън“. Снеми букаите от краката си и тръгни леко, свободно, подвижно, никакъв прах да не дигаш, никой да не те чува. Ако река да ви препоръчам как да ходите, бих ви дал за пример котката, а не коня. Котката стъпва по всички правила на модерната гимнастика. Що се отнася до яденето, тя още не е научила това изкуство. Ако река да ви препоръчам да научите изкуството да намирате чиста, хубава вода, ще ви посоча за пример магарето. И досега още човек не знае правилно да ходи. Като върви, той цял се тресе, вследствие на което става сътресение на гръбначния мозък. Това сътресение се предава на главния мозък, а оттам и на цялата нервна система. След всичко това хората се чудят защо са нервни. Как трябва да ходи човек, каква вода и храна да употребява, видно е, че това са странични неща, които създават, обаче, положителна философия за живота. Без тази философия всички хора са изложени на големи падания и ставания, на ред противоречия в живота. Не само обикновените хора се спъват, но и

великите духове се спъват в живота си по единствената причина, че не са спазили някой Божествен закон. Никой човек няма право и не може да изменя Божествените закони. Всичко може да измени човек, но Божественото – никога. Човек не може да отмени нито един Божествен закон, нито едно Божествено правило, нито една Божествена мисъл. – „Ама не е време за приложение на тази мисъл.“ – Щом е Божествена, време е да се приложи. Божественото идва всякога навреме, а човешкото не идва навреме. Когато човек не може да приложи една Божествена мисъл навреме, причината на това се крие в някаква човешка мисъл, която се е намесила в приложението на Божествената. Когато някой казва, че не може да чете без очила, това се дължи на факта, че той сам си е внушил тази мисъл. Бог не го е създал с очила на очите. Чрез самовнушение в мисълта си той е слязъл на физическия свят, вследствие на което очният му нерв е намалил своите трептения. Щом трептенията на очния нерв се намаляват, заедно с това и очите на човека отслабват.

(Четоха се работите върху темата: „Качествата на свободата“.) Какво разбрахте за свободата от прочетените теми? Христос казва: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго Истиннаго Бога“. Значи първо трябва да се яви животът, а после – свободата. Животът предизвиква свободата. Докато живеем на земята, ние говорим, че не сме свободни да направим това или онова, защото нямаме достатъчно време. Хората се оплакват от нямане на време, а духовете – от нямане на пространство. Хората нямат време, имат пространство. Духовете нямат пространство, имат време. Свободата изисква простор, пространство. За да бъде свободен, човек трябва да има простор, да действа. Човек може да бъде абсолютно свободен, когато наред с него, в същото направление, работят ред разумни същества, които му съдействат, но същевременно и той им съдейства. Когато иска да постигне нещо, човек трябва да знае, че като е създавал света, Бог е мислил и за него, имал го предвид. Ако мисли така, той ще постигне своето желание. Рече ли да създава своя самостоятелна мисъл, да наложи волята си на другите хора, той ще влезе в противоречие и със себе си, и с окръжаващата среда и ще изгуби свободата си.

Свободата е вътрешно качество на човека. Човек може да е в затвор, и пак да е свободен; той може външно да е свободен, а вътрешно – ограничен. Има затворници, които разрешават велики въпроси в затвора: въпроса за свободата, за служенето, за любовта. Има свободни хора, които разполагат с пари, с къщи, но всеки момент се страхуват да не изгубят богатството си, да не изгубят живота си. Външно затворникът може да е ограничен, но вътрешно да е свободен. Богатият пък външно може да бъде свободен, а вътрешно – ограничен. Каква свобода е тази, при която човек постоянно живее със страх от смъртта? Мнозина искат да знаят ще се познават ли след смъртта си. Само живите хора се познават, а не умрелите. Само

будните хора се познават, а не спящите. За да се познават, хората трябва да се събудят от сън, да оживеят, да придобият вечния живот. Когато хората влязат във вечния живот, те се познават, обичат се, придобиват Божието благо.

Като ученици на окултна школа, вие се нуждаете от чистота. Вие трябва непрестанно да се чистите. По естество човек е чист, но трябва да пази своята чистота. Детето трябва да пази чиста дрехата си, с която майка му го е облякла. От най-ранна възраст детето трябва да се учи на чистота. Следователно задачата на ученика не се заключава в това как да се чисти, но той трябва да пази чистотата си. Щом има права мисъл и благородни чувства, нищо друго не му остава, освен да пази своята чистота. Това изисква Божественият свят от всички хора. Като не разбират какво се иска от тях, те си поставят задачи, които не им подхождат, нито могат да ги постигнат. Пазете дрехата си чиста, за да не става нужда да я перете. Мъчна работа е прането. Много жени се оплакват, че от пране ръцете им се изтъркали, придобили ревматизъм и т.н. Те не знаят да перат, вследствие на което си причиняват големи пакости. Дрехите трябва да се перат винаги с топла вода. Някои жени перат с топла вода, а други – ту с топла, ту със студена. Прането с топла и със студена вода предизвиква свиване и разширяване на мускулите, което не се отразява добре върху организма. Никога не произвеждайте в себе си два противоположни процеса в един и същ момент. Това е достойние само за боговете, а не за обикновените хора.

Съвременните хора употребяват голяма част от времето си за пране, защото телата им не са чисти. Те отделят много мазнини, от които дрехите стават нечисти. Когато пречистят телата си, те ще икономисват времето си. Според законите на природата човек трябва да облича всеки ден чиста риза. Значи той трябва да има на разположение 365 ризи. Такъв един ден е Божествен ден и се равнява на толкова години, колкото всеки човек прекарва на земята. Един Божествен ден може да включва един физически ден, а може да включва и 120 физически години. Под думата „дреха“, или „риза“, ние разбираме тялото, което човек има на разположение. Тази дреха, именно, той трябва да пази абсолютно чиста. Тази дреха, именно, той трябва всеки ден да променя, т.е. да я преглежда и тогава да я слага на гърба си. Най-малко 365 пъти през годината трябва да я преглежда, да я слага в ред и порядък. Да обличате всеки ден чиста, нова риза, това значи всеки ден да възприемате по една нова мисъл. Новата мисъл внася нещо красиво в живота. Старите мисли правят живота неносен, неприятен.

Сега, от всички млади и стари се иска взаимно почитание и уважение. От всички се искат хармонични отношения. Правилните отношения

определят разстоянието между хората. Както при четенето е определено на какво разстояние трябва да бъде поставена книгата от очите на човек с нормално зрение, така е определено разстоянието, на което трябва да седи един човек от друг при нормални, правилни отношения между тях. Човек трябва да владее очите си, езика си, ръцете си, както и всички останали удове. Чрез разумността си човек може да владее, да управлява всички свои удове. Първоначалните познания, които се дават на ученика, се заключават във владение на езика, на очите, на ръцете, на краката. Ученикът трябва да има правилни, красиви движения. Днес нито ходенето, нито гледането, нито яденето на човека е правилно. Ученикът трябва съзнателно да работи върху себе си, да преустрои своя организъм, да изправи в себе си всичко онова, което от преди хиляди години е изкривил.

Какво правят някои от окултните ученици? Преди да са завършили ученичеството си, преди да са решили своите задачи, те стават учители, започват да учат другите хора. – Не, ученикът трябва да бъде учител само на себе си, няма защо да учи другите хора. Каква полза ще допринесете на човека, ако го научите как да търгува? Ще го направите търговец и той ще търгува 20–30 години, но в края на краищата нищо няма да спечели. Има смисъл да стане човек бакалин, но ако е решил да изправи грешките на миналото си. Той трябва да съзнава, че Бог го е изпратил да стане честен човек. В миналото той пак е бил бакалин, но е давал на клиентите си по 10 грама по-малко. Днес ще им дава по 10 грама повече, за да изправи грешката си. Не само това, но той трябва да продава чиста, доброкачествена стока. Не само търговецът, но всички хора – учени, философи, бащи, майки, ученици, учители, са дошли на земята да свършат една велика работа, с която да изправят грешките си. Вие минавате за учени хора, за философи, но не сте такива. Някой се хвали, че е добър математик, че знае да вади квадратни корени от числата. Щом знае да вади квадратни корени от числата, нека извади квадратен корен от Любовта, от Добродетелта. Ако го питате кой е квадратният корен на Любовта, ще ви каже, че не знае. – На Добродетелта? – Пак не знае. И да ви се кажат квадратните корени на Любовта и на Добродетелта, вие няма да ги разберете.

Да се върнем сега към основната мисъл. Първото нещо, което се изисква от вас, е да бъдете строители. Каквата работа и да ви дадат, да можете да я направите тъй точно, така добре, като добри зидари. Ще опънете концата по права линия и ще започнете да нареждате тухлите една след друга по всички правила на строежа. Не е въпрос до дреболиите на живота, но всеки трябва да поставя нещата на мястото им. Както градите къщите си, така ще строите и вашите мисли и чувства, да образувате от тях здрава, устойчива сграда. Като завършите работата си, изпитната комисия ще

дойде да провери какво сте направили. Ако намери някакъв дефект в работата ви, тя ще я събори и вие отново ще поставите конеца, отново ще почнете да градите. Много от сегашните бакали са били видни философи в миналото си, но поради някаква съществена грешка в философията си са изпратени като бакали, да продават захар, ориз, масло, докато изправят грешката си. Какво по-хубаво нещо може да желае човек от това, да му се даде възможност да изправи грешките си? Когато човек не е готов да изправи грешките си, той иска да умре, да се освободи от мъчнотиите на живота. – И да умре, човек пак няма да се освободи от грешките си. Те вървят след него. Като умре, човек пак ще иска да се върне живота му. Смъртта е безчестие. Щом се намери в това положение, човек започва да се моли на Бога да го избави от безчестието му и да го постави в славата Божия. Казано е в Писанието: „Бог няма да остави преподобния си да види изтление, да види безчестието си“. За да съгради нещо устойчиво, човек се нуждае от цимент, от някаква спойка. Когато зидарят гради, той поставя по-малко хоросан, цимент или друга някаква спойка, която държи тухлите здраво. Такава спойка трябва да съществува между мислите и чувствата на човека. Няма ли никаква спойка, най-малкото изпитание е в сила да ги разпръсне. Такава връзка трябва да съществува навсякъде в живота. Тази връзка е Божествена и към нея се стремят всички живи същества. Тя осмисля живота и внася в него радост и веселие. Стремете се към Божествената връзка в живота си! Като я придобиете, пазете я да не се прекъсне. За да не се прекъсне, вие трябва да имате будно съзнание.

В светлината на Божия Дух има живот и мир.

Лекция от Учителя, държана на 1 август 1928 г., София, Изгрев.

КЛЮЧЪТ НА ЖИВОТА

Ще прочета 20-та глава от Откровението. Няма да дам никакви тълкувания по нея. Нека всеки я разбира тъй, както може. Обаче има един основен закон, който гласи: Всяко същество използва храната, която му се дава, според степента на своето развитие.

Обърнете внимание на четвъртия стих: „И видях престоли, и насядаха на тях, и даде се тям съдба; и видях душите на закланите за свидетелството Иисусово и за Словото Божие; и които не се поклониха на звяра, нито на образа му, и не приеха белега на челото и на ръката си, оживяха и царуваха с Христос тисящата години“. – Днес всички хора искат да царуват на земята. Както виждате, има разлика между техните разбирания за мястото на царуването и това, за което се говори в стиха. Къде трябва да бъде това царуване: на земята, на небето или във въздуха?

Често хората, от каквото общество и да са, приличат на малки деца, които очакват на баща си да им донесе нещо за ядене. Любителите на забавления и удоволствия, като отиват на театър, също така очакват какво ще изнесат актьорите на сцената. Като посее нивата си, земеделецът очаква плод от нея. Като насади лозето си, лозарят очаква от него грозде. Всички хора все очакват нещо. Когато се даде очакваното, хората се радват. Когато представлението излезе сполучливо, всички казват, че ролите са изнесени добре. Когато нивата даде добър плод, казват: „Добре роди тази нива“. Когато лозето даде изобилно плод, казват: „Добро е гроздето“. Когато бащата донесе нещо в къщи, децата се радват и казват: „Добър е нашият баща“. Обаче това представлява едната страна на живота, сегашното разбиране на хората.

Другата страна на живота се изразява в това, че понякога бащата нищо не донася в къщи, нивата нищо не ражда, лозето не дава плод, играта на сцената не излиза тъй, както се очаква и т.н. Тогава хората се разочароват от живота. Първото положение, когато отвсякъде се дава, това напълно отговаря на изискванията на хората и те са доволни. Даже и крадецът се радва, когато успее да открадне това, което иска. Не може ли да открадне това, което иска, той скърби. И праведният се радва, когато получи това, което иска. Той скърби, когато не може да придобие това, което иска. По какво се различава радостта и скръбта на праведния от радостта и скръбта на крадеца? И единият иска, и другият иска. Вие трябва да различавате дали радостта и скръбта ви са като тези на праведния или на грешника.

Това са две различни положения, върху които трябва да мислите. Когато някой каже, че се радва, той трябва да се запита дали радостта му е като тази на праведния, или като тази на грешника. Ако скърби, пак трябва да се запита дали скръбта му е като тази на праведния, или като тази на грешника.

Пазете се от илюзиите на живота. Вие не трябва да имате илюзиите на онези българи-шопи, които ходили някога да превземат Цариград със своите голи овчарски сопи. Цариградчани ги хванали, събрали сопитите им, натрупали ги на куп, а тях разпръснали и върнали назад. Може ли град като Цариград да се превзема със сопи? – Не може. Ако вашите вярвания, ако вашите убеждения, ако вашите молитви и сълзи приличат на тия овчарски сопи, по-силните от вас ще ви ги вземат, ще ги натрупат на куп, а вие ще се върнете назад, без да свършите никаква работа. Когато човек отива да превзема нещо, той трябва да бъде добре въоръжен. – С какво? Ако светските хора, за да постигнат дадена цел, се въоръжават с добри и силни оръжия, тогава какви трябва да бъдат оръжията на един праведен, на един духовен човек?

Ще приведа едно сравнение, за да видите на какво трябва да упоавате в живота си. Заек застава пред вас с два револвера и казва: „Докато съм с вас, косям няма да падне от главата ви. На мене упоавайте, в мене имайте вяра!“ След заека идва мечка, също така въоръжена, и казва: „Докато съм с вас, никой не може да ви докосне. На мене упоавайте!“ Питам: На кого трябва да упоавате – на заека, или на мечката? Ще кажете, че трябва да упоавате на мечката. Наистина, ако упоавате на заека, още при първия гърмеж, дошла не дошла опасността, той ще избяга. Заекът ще бъде пръв, а вие последен. Упоавате ли на мечката, като се намери пред опасност, като види по-голяма мечка от себе си, тя пак няма да бяга. Тогава вие ще бъдете пръв, а тя – последна. Какво ще постигнете, ако упоавате на заека или на мечката? Ако мислите, че един заек или една мечка могат да ви защитят в живота, това значи да се самозаблуждавате. Заекът и мечката са символи, които изразяват външни прояви на човешкия живот. Вие трябва да преведете тези символи в живота си. Да упоава човек на заека, значи да упоава на удоволствията в живота. И в такъв случай, както заекът бяга от най-малката опасност, така и човекът на удоволствията пада духом и от най-малките страдания и изпитания. Най-лесното положение е, когато човек иска да се наслаждава, всичко в живота да му е угодно. Краката на удоволствието са дълги, както на заека, и то бяга като него. Мечката пък изразява грубия живот, който наричаме черен труд. Обаче нито животът на удоволствията, нито животът на черния труд са в състояние да спасят света. Който се наслаждава, стомахът си разваля; който прекалено работи, ръцете си разваля. Какъв смисъл има в това, човек да развали стомаха или

ръцете си? Това е външната страна на въпроса. Мислете върху вътрешната страна, върху дълбокия смисъл на този въпрос.

Днес всички хора се нуждаят от истинско схващане, от истинско разбиране на живота, който Бог им е дал. Към какво трябва да се стреми човек?

Яденето и пиенето не са цел в живота; домът не е цел в живота; синовете и дъщерите не са цел в живота; богатството не е цел в живота. Тогава какъв е вътрешният смисъл на живота? Ако при сегашните условия искате да разрешите една от великите задачи на своя живот, преди всичко трябва да знаете какъв е смисълът на целокупния живот. Някои казват, че не може да се живее без ядене и пиене. – Не разисквайте по този въпрос. Яденето и пиенето са условия само за поддържане на живота, а условията са въвн от нас, за тях няма какво да говорим. Всяко нещо, което е извън нас, нищо не ни ползва. Разсъждавайте върху тази мисъл, докато ви стане ясна.

Представете си, че един човек има хиляда килограма жито в хамбара си и ги държи заключени. Той не ги продава, нито ги смила на брашно, а сам пости, гладува, като казва: „Житото трябва за черни дни. Нека седи в хамбара, няма да го ям“. Друг човек има само един килограм жито в хамбара си, но го изважда навън, смила го на воденицата, прави си от него хляб, опича го, хапва си и казва: „Ще ям, каквото Господ ми е дал“. В кого от двамата е силата – в онзи, който има едно кило жито и го употребява, или в онзи, който има хиляда кила жито и ги затваря в хамбара си? – В този, който има едно кило жито и разумно го използва.

Мнозина искат да станат учени, свети хора без да работят. – Това са празни работи. Това е човек, който има хиляда килограма жито в хамбара си и пости. Силата на човека седи в това, което той придобива всеки даден момент, както и в това, което се крие в неговото съзнание. Бог се проявява в съзнанието на човека. Вън от съзнанието на човека Бог не съществува. Хората знаят за Бога дотолкова, доколкото Той се проявява в тяхното съзнание. Религиозните казват, че Бог може всичко да направи. – Вярно е, че Бог може всичко да направи за вас, но това зависи от възможностите, които са вложени в душата, в ума и в сърцето ви. Представете си, че вие се намирате пред един кладенец и държите в ръката си кофа, вързана с тънко въже, с което можете да извадите едва 10 килограма вода. Аз съм силен човек и със своето въже мога да извадя не 10, а 100 килограма вода, и ви наблюдавам какво правите. Вие пускате вашата кофа с тънкото въже и изваждате само 10 килограма вода. Ако е съзнателно, живо същество, въжето ще остане недоволено от това количество вода и ще каже: „Не мога ли да извадя 100 килограма вода?“ – Опитай се. – Вие взимате друга кофа, която може да събере 100 килограма вода, закачвате я на вашето тънко въже и я пускате в кладенеца. Теглите кофата нагоре, но въжето се скъсва и кофата остава в кладенеца. Вие се чудите защо става това и казвате:

„Господ не може ли да ми помогне да извадя с това въже 100 килограма вода?“ – С това въже не можеш да извадиш 100 килограма вода; с него можеш да извадиш само 10 килограма. Ако мислите, че с това въже можете да извадите 100 килограма вода, това показва, че вие имате погрешно заключение за нещата. Като казвате, че Бог е всемогъщ, това подразбира проява на Бога в Неговата целокупност, а не в Неговите части. Във всяка отделна част, във всеки отделен човек Бог е дотолкова силен, доколкото човек може да Го приеме, да Го разбере и прояви. Следователно, за да извърши работа, по-тежка от своите сили и възможности, човек се нуждае от време. Той трябва да пусне кофата 10 пъти в кладенеца, за да извади 100 килограма вода. Ако иска да свърши тази работа изведнъж, да съкрати времето си, той трябва да търси друг изходен път; иначе въжето ще се скъса.

Хората правят грешки в живота си, понеже бързат – искат да съкратят времето. Някой пита: „Защо Господ не ми даде богатство? Защо не ме направи богат?“ – Въжето ти е тънко. Сам Бог за себе си може да извади милиони и милиарди килограма вода, но въжето на вашето съзнание е толкова тънко, че ако го пуснете в кладенеца, да извадите с него повече от 10 килограма вода, то ще се скъса. Тогава идва обезсърчаването и вие запитвате не може ли този въпрос да се разреши по друг начин. – Има друг изходен път. Това, което ви говоря, е философия, която има приложение в сегашния живот, според степента на съзнанието, с което днес живеете. Изходният път се състои в следното: разумният човек взима 10 тънки въжета, омотава ги едно в друго, закачва на това дебело въже една голяма кофа, пуска я в кладенеца и изважда 100 килограма вода. Тук резултатите щяха да бъдат еднакви с резултатите при тънкото въже, което 10 пъти слиза в кладенеца.

Придобивката обаче щеше да бъде различна. Докато извършвате работата си сами, радостта ви ще бъде по-голяма, отколкото ако се ползвате от чужда помощ. Всички въжета, които взимат участие при вадене на вода, са съзнателни и всяко иска своя дял – плод на извършената работа. Като изтеглите водата, ще искате да задържите всичко за себе си, но въжетата ще се скарат помежду си за дял от придобивката. Едното въже ще каже: „Ако аз не бях, вие нищо нямаше да свършите“. Второто въже ще каже: „Ако аз не бях, вие нищо нямаше да свършите“. И останалите въжета ще кажат същото. – Да, всички въжета са участвали, за да извадят стоте килограма вода, но нито едно от тях не е в състояние само да извади 100 килограма вода. Значи десетте въжета заедно, както и едното въже отделно, ще получат една и съща печалба, само че в първия случай печалбата ще се дели на 10 – на всяко въже ще се падне по 10 килограма вода. Казвате: „Хайде, да се съберем няколко души заедно, да свършим

някаква работа – да извадим заедно вода, или да работим на нивата“. От придобивката всеки ще получи толкова, колкото ако е работил сам същото време. Всъщност, има ли някаква придобивка във взаимната работа? – Има. Истинската печалба се състои в насърчаването, което взаимно си давате. Всички ще бъдете радостни и весели, ще работите усърдно и ще се върнете с песни. Това ще бъде малкият плюс в печалбата. Ако си сам на работа, ще прекараш един мълчалив ден. Ето защо, когато добрите хора работят, трябва да се събират по няколко души заедно. Когато някой иска сам да работи, аз подразбирам, че хората около този човек са лоши, пък и той сам не е добър. Когато всички хора искат само за себе си да работят, това показва, че между тях няма стовор. Разбиранията на тия хора не са правилни.

Често хората се критикуват, че еди-кои си не живеят добре, не живеят по Бога. Коя е мярката, по която съдите кои неща са добри и кои – лоши, или коя работа се върши по Бога и коя – не? Казвам: Никой не може да извърши една работа по Бога, докато уповава само на себе си. Когато работиш нещо, кажи: „Господи, помогни ми да свърша работата си тъй, както ти разбираш!“ Всяка работа, която Бог върши, е много добра. След това кажи: „Господи, сега пък аз в Тебе ще свърша своята работа. И като свърша своята работа в Тебе, Ти ще се произнесеш за нея“. Когато върши своята работа, аз сам не се произнасям за нея, но оставям Бог първо да се произнесе. Щом дойде въпрос до Божиите работи, аз имам само едно мнение. – Защо? – Защото зная, че Божиите работи са всякога добри. Ако всички философи, всички учени хора по света започнат да ме разубеждават в това, те няма да успеят. Аз зная положително, че Божиите работи са добри. Както и да разглеждам Неговите работи, от коя и да е страна, аз зная, че те са свършени. Само разумното, Божественото начало в човека може да се произнася за Божиите работи. За човешките работи пък Бог се произнася. Ако искате да знаете какво аз мога да направя, не питайте нито мене, нито другите хора, но питайте Господа. Следователно не се спирайте върху това какво хората мислят за вас, но какво Бог мисли. Закон е: Блажени сте, ако сами себе си съдите, т.е. ако Бог във вас се произнася за вашите работи.

Днес много хора имат известна философия, известни убеждения и за да угодят на света, казват: „Ние ще излезем пред света, да му покажем какви сме“. Питам: От толкова години насам какво ново е казал светът за добрите хора? Само Бог има право да се произнася за човешките постъпки, а разумният човек има право да се произнася за Божиите работи. – Защо? – Защото в Божиите работи човек не е заинтересуван лично, а в човешките е намесена личността. Когато се казва, че ще бъдем съдени, това подразбира, че за нашите постъпки, за нашия живот, за всичко, което вършим, Бог е единственият капацитет, Който има право да съди и да се произнася.

Както аз не се безпокоя какво ще кажа за Божиите работи, така също не се безпокоя за това какво Бог ще каже за моите работи. За Божиите работи аз имам само едно мнение. От това заключавам, че и Бог ще се произнесе за мене така, както аз се произнасям за Него. Дойде ли съмнението у вас, вие казвате: „Господ може да се произнесе другояче за нас“. – Ако Бог се произнесе другояче за вас, значи и вие сте се произнесли така, имали сте две мнения за Бога. Законът е същият.

Съвременните хора казват: „Какви времена доживяхме! Едно време, в младини, как се обичахме, как живяхме помежду си, а днес не остана нищо от тази любов“. Ще ви приведа един пример за някой си дядо Стоян от село Голяма Могила, който често се хвалил за своето голямо юначество в младините си. Когато станал на 90 години, той взел тоягата си, дошъл до един голям трап и си казал: „Едно време, когато бях млад, лесно прескачах и най-големите трапове. Чакай да се опитам, мога ли и сега да прескоча този трап“. Затичва се и хоп в трапа! Като се видял в това положение, той си казал: „Чудно нещо, на млади години не беше така! Като остарее, човек става за посмешище на хората“. Като излязъл от трапа, поогледал се наоколо, да види няма ли някой да го слуша, и си казал: „Каквото беше на младини, това е и на старини“. – Така е. Силният човек не може да стане слаб. И слабият човек не може да стане силен. Сам по себе си, слабият човек е слаб. Слаб е онзи човек, в когото човешкото е силно; силен е онзи човек, в когото Божественото е силно.

Оттук можем да извадим заключението: Ако вашата любов е човешка, тя е слаба; ако любовта ви е Божествена, тя е силна и непреривна. Божествената Любов и на младини, и на старини е една и съща. Човешката любов на младини е гореща, на старини – студена. Божествената любов – обратно: в началото е слаба, в края – силна. Само любовта на майката към детето е еднаква през всичките му възрасти – като започнете от времето, когато детето е било още в утробата на майка си, и свършите до неговата крайна възраст. Един 90-годишен свещеник често се обръщал към своя 60-годишен син с думите: „Моето момченце!“ – и го потупвал по гърба. Той не виждал пред себе си възрастен човек, с побелели брада и мустаци, но виждал малко момченце. Същите отношения съществуват и в Божествената Любов. Тя нежно се обръща към своите деца с думите: „Синко, моето момченце!“ Докато хората се заблуждават от външната форма на нещата, животът няма смисъл. Всеки, който остарява в живота на Любовта, върви в човешкия път; всеки, който отслабва в знанието, върви в човешкия път; всеки, който греши в живота си, върви в човешкия път.

Два пътя има в живота: човешки и Божествен. Някой се извинява и казва: „Ще ме извините, аз съм малко рязък, груб, имам слабости“. – Няма защо да се извиняваш, но кажи си истината: „Аз вървя в човешкия път“.

Благородството на човека се изразява в постоянното му коригиране. Като направи една грешка, благородният човек казва: „Това е човешко“ – и го слага настрана. Като направи някое добро, той казва: „Това е Божествено!“ – и него слага настрана. И видни философи, и учени хора правят грешки. Няма човек в света, който да не греши. Един писател написал своя забележителен роман, но пожелал да го напечата безпогрешно. И действително, цялата книга била напечатана без грешки, но в заглавието на романа, в едрите букви, се допуснала една грешка. Какво от това, че имало една грешка? – Ще я поправиш! В човешкото погрешките са допустими и неизбежни. Ако в човешкото искате да внесете съвършенство, вие сте на крив път. Съвършенство съществува само в Божественото. Човешкото представлява метод за прилагане на Божественото. Не разбирате ли нещата така, вие сте на крив път и в края на краищата нищо няма да постигнете. Всички велики, всички праведни хора са вървели в Божия път.

В света има два вида хора: едни, които вървят в Божия път, безразлично дали са в някое религиозно общество или в света. Втората категория хора са тия, които вървят в човешкия път. Те са вън, безразлично дали са в някое религиозно общество или в света. Резултатите от човешкия път са едни, а тия от Божествения път – други. Двата пътя трябва да се съединят. Когато слабото, човешкото дойде под контрола на Божественото, то се засилва и изправя. Само Бог в нас е в сила да ни освободи от нашите слабости. И само ние сме в състояние да използваме Божията сила за добро. Всеки иска да използва Божията сила и може да я използва, но трябва да има само едно мнение за Бога, а именно – всичко, което Бог върши в него, е добро. Кажете ли, че това, което Бог върши, не е добро, всичко се свършва. Каквото и да ви се случи, казвайте: „За добро е това!“

Някои от съвременните хора се запитват защо нещата стават по един, а не по друг начин. Всичко става според великите закони на разумната природа. Други пък се запитват кой е правилният начин на молене, къде трябва да се събират за молитва или за решаване на някои въпроси. Вземете пример от птиците. Къде се събират птиците? Те правят своите срещи и събрания във въздуха. Същият въпрос зададе една жена, самарянка, на Христос, преди две хиляди години. Тя Му каза: „Господине, гледам, че Ти си пророк. Бащите ни в тази гора се покланяха, а Ти казваш, че Ерусалим е мястото, където трябва да се кланяме“. Казва ѝ Исус: „Иде час, когато нито в тази гора, нито в Ерусалим ще се поклоните на Отца. Иде време и сега е, когато истинските поклонници ще се покланят на Отец с Дух и Истина; защото Отец такъвиз иска последователите си. Бог е Дух и които Му се кланят, с Дух и Истина трябва да Му се кланят“. Истинското служене на Бога не е във външната форма, не е в физическото. По отношение служенето на Бога ние трябва да бъдем идеални! Които се

кланят на Бога, те трябва да Му се поклонят с Дух и Истина! При това, ако искате да бъдете щастливи на земята, не трябва да търсите щастieto на пясъка, който някои слагат в шишета с чиста вода и постоянно го бълникат и промиват. В това няма никакво щастие.

И тъй, който иска да служи на Бога, той трябва да знае, че Бог живее и работи във всички хора. Мислите ли така, отношенията помежду ви ще бъдат правилни. Мнозина казват: „Време се изисква за всичко. Еволюция е нужна за всяко нещо“. – Да, съгласен съм, време, еволюция трябва, но за кого? – За слабия човек. Еволюция съществува за слабия човек, но не и за силния. Силният човек еволюира, като помага на слабия, като го повдига в неговия път. Силни са разумните, великите хора в света. Ако някой човек има едно тънко въже, с което може да извади само 10 килограма вода, а трябва да извади 1,000 килограма, какво ще направи? – Този човек е слаб. За него се изисква време, докато пусне въжето в кладенеца 100 пъти, за да извади 1,000 килограма вода. Ако въжето му е здраво, дебело, той може моментално да извади 1,000 килограма вода от кладенеца. Това значи, че еволюцията е необходима за слабия, а не за силния. За силния човек нещата стават моментално. На онзи, който не ме е разбрал, ще кажа: Влез в кладенеца от 1 до 100 пъти! Като излезеш оттам, ще те питам какво научи в кладенеца. Ако си научил нещо, повече няма да искаш да влизаш и да излизаш от кладенеца. Това показва, че ти си придобил известна опитност, имаш известни разбирания. Не си ли придобил нужната опитност, нямаш ли необходимите разбирания за живота, ти ще влизаш и ще излизаш от кладенеца. За разумния човек, обаче, водата няма да се извлича по механически начин, чрез помпа, но тя сама ще извира на повърхността на земята във вид на извор.

И тъй, за разумните хора водата сама идва при тях, няма нужда те да слизат при нея. Каквото е отношението им към водата, такова е отношението им към Бога. Когато обичате Бога, Той е вътре във вас; когато не Го обичате, Той е извън вас: ще Го търсите наляво-надясно, нагоре-надолу, но няма да Го намерите. И тогава, като Псалмопевецът, ще казвате: „Със сълзи обливам възглавницата си, но няма Те, Господи“. Коя е причината, че не намираме Господа? – Бог е във вас, не Го търсете вън от себе си. Всеки разбира нещата тъй, както са поставени в него. Правилно е да разбирате нещата така, както Бог ги е създал. Наблюдавайте себе си и ще видите, че както вашето съзнание всеки ден се разширява, така и нещата за вас всеки ден придобиват нов израз. Благата на света, както и самият свят, се крият в човешката душа и в човешкия дух. Сега, не мислете, че даден човек е в състояние да изгаси малкото, микроскопическо светило, което грее във вашата душа и във вашия дух. Това е Божественият огън в човека, който никога не изгасва. При каквито условия и да изпадне човек, този огън никога не изгасва. Човешкият огън прилича на огън от пъздер.

Момите от някои села кладят на седенките си огън от пъздер (останки от конопени стъбла, при обработване на влакното), който се издига високо, но след десетина минути изгасва. Знайте, че всичко онова, което като пъздера се издига високо и скоро изгасва, е човешко. То не остава за дълго време. Ето защо, върху човешкото не трябва да полагате своята вяра. Искате ли да бъдете крепки, уповавайте на Божественото в себе си! Поставете вярата си на Него. В който момент се разколебаете в Него, вие убивате силата си. В който момент повярвате на Божественото в себе си, вие ставате силни. Прекъсвате ли връзката си с Божията мисъл, вие влизате в човешкото, в закона на еволюцията. Свързани ли сте с Божественото, вие влизате в света на Божиите прояви. Човешкият свят е свят на въплътяване, оплитане в материята, а Божественият – свят на вселяване.

Значи ние познаваме два свята: Божествен и човешки. Щом сте силни, вие влизате в проявите на Божествения свят, в закона на вселяването; щом сте слаби, влизате в закона на въплътяването – слизане в материята. Някой казва, че признава само еволюцията, че само чрез еволюция могат да се постигнат човешките идеали. – Така е, но еволюцията е за слабите хора, а не за силните. Божественото трябва да вземе надмощие над човешкото. Не смесвайте тия два свята, а се заемете да очистите съзнанието си от всички странични неща, всеки даден момент да различавате в кой свят живеете.

Коя е най-важната мисъл от всичко, което чухте? Според мене най-важна мисъл за всеки един е тази, която той добре е разбрал и може да приложи в живота си. Тази мисъл представлява за него единия килограм жито, който той може да приготви на хляб и да яде. А всичко онова, което не е разбрал, това са хилядата килограма жито в хамбара. Същият закон съществува в математиката и в другите отрасли на науката. Който разбере числата от 1 до 10, той ще разбере всички правила и манипулации в математиката; който не е разбрал първите числа, той не може да манипулира и с останалите.

Религиозните хора говорят за служене на Бога. – Два начина има за служене на Бога: единият начин е служене с вярвания, а другият – служене с онази беззаветна вяра, в която няма никакво съмнение, никакво колебание. Ако при това служене дойдат страдания и изпитания, човек се усмихва само и казва: „Такава е волята Божия. Всичко е за добро“. Като дойде сиромашията при него, той я запитва: „Кой те изпрати при мене?“ – „Господ.“ – „Тогава аз ще ти кажа защо си сиромашкиня. Ти си сиромашкиня, защото не слушаш Господа.“ Като дойде невежеството при него, той го запитва: „Кой те изпрати при мене?“ – „Господ.“ – „Ти си невежество, понеже не слушаш Господа, не искаш да учиш.“ След

невежеството идва болестта. Той я запитва: „Кой те изпрати при мене?“ – „Господ.“ – „Ти си болест, понеже не обичаш здравето, изключваш го от себе си. Ако искаш да те обичат, здраве носй. Хайде, върви си сега, на добър час, нямам свободно време да се занимавам с тебе.“ Най-после, и грехът дохожда при него. „Кой те изпрати при мене?“ – „Господ.“ – „Иди да служиш на Господа, да изпълняваш Неговата воля. В скоро време криле ще ти израснат.“ – „Ама аз съм грешник.“ – „Иди и не съгрешавай повече. Направи това, което не си направил досега!“ – „Ама аз имам слабост, пия.“ – „Нищо, пий от най-чистата вода.“ По този начин, именно, човекът на беззаветната вяра се справя с всички отрицателни положения в живота си.

Този е правият начин на действие, чрез който всеки може да добие своята свобода. Всеки, който иска да придобие свободата си, нека приложи този начин. Мнозина мислят, че животът им е празен, безсмислен. – Не, колкото и да е малък в сравнение с целокупния живот, човешкият живот има смисъл, но не смисълът на цялото. Както животът на една мравка не разрешава целокупния живот на Битието, така и животът на отделния човек не разрешава целокупния живот на Битието. Само Божественото в човека разрешава живота във всички негови фази. Няма по-хубаво, по-красиво нещо от това да живее човек в Бога! Само тогава той може да разбере какво нещо е Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата, Добродетелта, милосърдието, кротостта, въздържанието и т.н. Всеки, който срещне такъв човек, ще му се усмихне. Всички същества, които живеят при Бога и с Него, се усмихват.

В една от пустините имало езеро, водата на което била чиста като кристал – всичко се оглеждало в нея. Вечер, през големите горещини, всички животни – мечки, тигри, лъвовете, зайци, змии – отивали да пият вода, но никое от тях не причинявало пакост на другите. – Защо? – Всяко животно се навеждало да пие вода и след като се напивало, доволно си отивало на своето място. Голямата жажда изцяло обхващала ума на всички животни и никое от тях не мислило да пакости на другите. Тигри, вълци, мечки, зайци, змии – всички заедно пиели вода. Казвам: Има едно място, където всички хора могат да се разбират. Кое е това място? – Чистото, кристално езеро. Идете всички при това езеро! То е Божествената Любов, при която човешките души трябва да отидат да се напият. – „Как ще намерим това езеро?“ – Идете при животните, те ще ви кажат как намират хубавите извори по планините. Жадната душа сама ще намери този извор. Душа, която не е жадна, не може да го намери.

Сега, помнете следното: Когато Бог започне да работи в съзнанието ви, това е начало на нещата. Началото е добро и краят е добър. Каквото е началото, такъв ще бъде и краят, плодът на работата. Бог казва: „Аз съм

алфа и омега, начало и край“. Когато човек работи в Бога, той е началото, Бог е краят. В Божественото Бог е началото, а човек – краят. В човешкото човек е началото, Бог – краят. В Писанието е казано: „И Господ ще ти бъде задна стража!“. В Божественото е обратно: ние ще бъдем задна стража, а Бог ще бъде началото. Ако разберете тия мисли и ги приложите, ще имате добри резултати; ако не ги разберете, ще останете в стария живот. Започнете да работите и за стария живот не мислете. Какво е било вашето минало, не питайте. Живейте с настоящето и бъдещето, в което се заключава новият живот. Ако сте разумни и живеете съобразно законите на разумната природа, вие можете да измените вашата съдба. Щом Божественото вземе надмощие във вас, животът ви ще се подобри. Умният човек прави нещата красиви, а глупавият – хубавите работи разваля. Всичко зависи от човека. Ако Бог живее в нас, ние ще бъдем силни и всичко можем да направим. Не тръбете пред хората, че Бог живее във вас, но покажете на опит силата си. Ако Бог живее в тебе, ти ще можеш веднага да разрешиш и най-сложните задачи. Божественото разрешава нещата моментално.

Какъв трябва да бъде ученикът на новото учение? – Ученикът на новото учение трябва да има сърце чисто като кристал; ум светъл като слънцето; душа благородна, обширна като цялата вселена и дух мощен като Бога и едно с Бога! Като дойде някоя мъчнотия в сърцето ти, извади правилото за сърцето си и кажи: „Като ученик, аз трябва да имам сърце чисто като кристал – без никаква нечистотия“. Като дойде мъчнотия в ума ти, кажи: „Аз трябва да имам ум светъл като слънцето – без никаква тъмнина“. Като дойде мъчнотия в душата ти, кажи: „Аз трябва да имам душа благородна, обширна като цялата вселена – без никакви дребнавости“. И най-после, дойде ли някоя мъчнотия в духа ти, кажи: „Аз трябва да имам дух мощен като Бога и едно с Бога!“ Следователно, като се намериш в затруднение, извади, според случая, съответното правило и го произнеси няколко пъти наред. Щом кажеш така, злото ще дойде при тебе и ще каже: „Ти можеш да грешиш“. Кажи му: „Не, аз трябва да имам сърце чисто като кристал!“ Прочети правилото и го сложи в джоба си. Ако злото дойде и започне да влияе върху ума ти и каже: „Тази работа може да се направи и по друг начин“. – „Не, аз трябва да имам ум светъл като слънцето.“ След това злото ще дойде да изкушава душата ти. Ще му кажеш: „Моята душа трябва да бъде необятна като Вселената“. И най-после, като дойде да изкушава и духа ти, ще му кажеш: „Моят дух трябва да бъде мощен като Бога и едно с Бога“. След всички тия опити злото ще се намери в затруднение и ще каже: „Учен е този човек, не мога да го изкуся“.

Чисто сърце, светъл ум, обширна, необятна душа и мощен дух – това е веригата, с която можете да вържете злото и да бъдете свободни. Аз искам

вие да бъдете абсолютно свободни, т.е. свободни в своите възгледи, в своите вярвания, чувства, мисли и действия. Представете си, че сте живели във времето, когато Христос е бил на земята и хората около Него са ви убеждавали, че Той, именно, е Христос, очакваният Месия. Други пък ви убеждават в противното. В душата ви се явява смут, вие търсите Христос, смущавате се. Казвам: Уповавайте се на своето вътрешно верую, на своето дълбоко убеждение. Не търсете Христос тук или там. Той е вътре във вас, във вашата душа. Само свободният човек може да намери Бога и да има едно мнение за Него. Следователно, като се срещнеме, ние трябва да имаме само едно мнение един за друг. – Защо? – Защото Бог живее и в двамата. Разсъждавате ли така, ще кажете: „Този брат е отличен, защото Бог работи в него. Този учител е отличен, защото Бог работи чрез него“. Щом сме носители на Божественото, ние ще имаме сърце чисто, ум светъл, душа обширна и дух мощен. Само Бог в нас може да направи това.

Казвате: „Тежък, мъчен е нашият живот“. – Престанете да се мъчите! – „Ама мъчно е да обичаме.“ – Защо се мъчите да обичате? Щом Бог живее във вас, Той ще ви покаже как трябва да обичате. Той ще ви покаже методите на Любовта и законите на Мъдростта. Тогава вие ще обичате и Любовта ви ще бъде свещена. Благословение ще бъде и за този, когото обичате, и за този, който ви обича.

И тъй, обръщам се към всички млади и стари, към тия, които са започнали, както и към тия, които не са започнали, и казвам: Започнете да работите! – „Ама нищо не сме научили досега.“ – Да, знанието, както и добродетелта, с фуния не могат да се влеят в главата ви. Оставете Божественото да работи във вас и като се прояви, постъпете като двамата братя: пожертвайте вашето лично благо за Божественото в себе си. Не постъпвате ли така, ще се яви спор в самите вас. Мнозина питат: „Трябва ли да бъдем учени?“ – Трябва, разбира се. Ние не се задоволяваме с обикновеното знание, с обикновената любов, мъдрост, истина, добродетел и правда. Ако е въпрос за знание, ние се стремим към онова знание, което Бог има; ако е въпрос за любов, за мъдрост, за истина, за правда и за добродетел, ние се стремим да придобием Божията Любов, Мъдрост, Истина, Правда и Добродетел. Обикновените неща не съществуват в нашия речник. Нашият идеал е към Божественото, към възвишеното, към великото, към реалното, към всичко онова, което създава сенките, без то само да е сянка.

Казвате: „Невежа съм“. – Не говорете за невежество. – „Грешен съм.“ – Не говорете за греха. – „Слаб съм.“ – Не говорете за слабостта. Павел казва: „Ние, силните, трябва да носим слабите“. Аз подразбирам, че Бог, Който е силен, може да носи нашите слабости. Всеки, в когото Бог живее, може да носи слабите. На слабия казвам: Бог може да живее в тебе и да бъдеш

силен. Бог може да живее във всинца ви и да бъдете силни. Следователно дайте свобода на Господа в себе си – не Го ограничавайте, не Му давайте правила как трябва да постъпва. Не искайте от Господа дрехи, обувки, шапки – започнете с основното – с живота. Дрехи, обувки, шапки ще дойдат сами по себе си. Дойде ли Божественият живот във вас, всичко ще придобиете. Красив е този живот! Той носи свобода за вашите души. Като станеш сутрин радостен, знай, че това е Божието лице в тебе. Няма по-голямо благословение от това да видиш лицето на Господа радостно и весело.

Мнозина от вас сте заровени в гроба и викате, пъшкате под него. Дигнете плочата на вашия гроб и излезте вън! Като поставиха Христос в гроба, отгоре сложиха плоча и голям камък върху нея. Можа ли Той сам да махне камъка от своя гроб? – Не можа. Христос получи 80,000 удари от римските войници и 4 големи гвоздеи на ръцете и на краката си, вследствие на което беше слаб сам да отмахне камъка върху плочата на своя гроб. Ангел дойде от небето да махне камъка от гроба на Христос и Христос възкръсна. Всички вие сте разпнати на кръста, имате гвоздеи на ръцете и на краката си, обаче между Христос и вас има съществена разлика: Христос умря и възкръсна, а вие сте разпнати на кръста, но още не сте умрели.

Ще приведа един пример за изяснение на мисълта си. Един проповедник в Америка говорил на своите слушатели за щедростта. Той им разправял, че за да се спаси, човек трябва да се жертва за Бога, т.е. да жертва човешкото за Божественото. Един от присъстващите слушатели, голям богаташ, като слушал тази проповед, казал: „И без жертви, и без голяма щедрост човек може да се спаси. Как се спаси разбойникът, който беше прикован на кръста заедно с Христос? Какви жертви беше направил той?“ Проповедникът му отговорил: „Разбойникът на кръста беше умиращ човек, а ти си още жив разбойник“. Същото е и с вас. Вие сте разпнати на кръста, но още не сте умрели. – „Ама и ние ще умрем.“ – Това е друг въпрос. Всичката мъчнотия е докато сте на кръста. Вие сте разпнати на кръста и викате, дигате шум. И Христос, докато беше жив на кръста, викаше: „Господи, защо си ме оставил за присмех, за поругание на хората?“ Но като разбра волята Божия, Той каза: „Господи, да бъде Твоята воля! В Твоите ръце предавам духа си“. Като замина Христос за онзи свят, снеса тялото Му от кръста, сложиха Го в гроба, а отгоре поставиха каменна плоча. На третия ден слезе ангел от небето, махна камъка, дигна плочата от гроба и Христос възкръсна. Така и вие ще викате от кръста: „Боже мой, Боже мой, защо си ме оставил за присмех и поругание на света?“ Господ ще каже: „Свърши се всичко“. След това ще дойде Никодим, ще иска разрешение да снесе тялото ви от кръста, ще ви увие в плащеница, ще ви сложи в гроба, а отгоре ще затвори с каменна плоча и камък върху нея.

Най-после, ще дойдат свещеници да запечатат гроба, да не би учениците ви да дойдат и задигнат тялото ви. След 3 дни ще слезе ангел от небето, ще махне камъка, ще отвори каменната плоча и вие ще възкръснете.

Казвам: Лесно е, когато ви свалят от кръста, но всичката мъчнотия е, докато сте още живи на кръста. Най-после, вие трябва да умрете! Под думата „смърт“ ние разбираме трансформиране на съзнанието. Когато Христос умря на кръста, съзнанието Му се трансформира. Той получи просветление за великия порядък в света, за новото, което иде в живота. Когато новият живот проникне във вас, старият живот ще му отстъпи мястото си и вие ще слезете от мистическия кръст на страданието. След това ще слезе ангел от небето, ще отвали каменната плоча от гроба ви и вие ще влезете в свободата на новия живот – във възкресението. Само така Бог ще влезе да живее във вас и вие ще започнете да работите на земята. След възкресението Христос прекара между учениците си цели 40 дни, невидим за света, като продължаваше да проповядва. Казва се в Евангелието: „И отвори умовете им да разбират Писанията“. Само възкръсналият придобива реалния, вечния, съществения живот – животът на безсмъртието.

Сега вярвам, че разбрахте всичко, което говорих. Това са думи на освобождаване. Онези от вас, които са разбрали думите ми, трябва да образуват помежду си една Божествена верига на хармония и единство: единство в мисли, в чувства, в действия и стремежи във всички посоки. Ние сме за великия живот, който се проявява във всички посоки – във физическия, в духовния и в Божествения живот, като части на общия Божествен организъм. Бъдете носители на това единство! В това се състои Божественото учение, което всеки ден трябва да прилагате в живота си. Щом го приложите и опитате, тогава можете да разправяте на другите хора как сте намерили този път.

И тъй, работете тази година усилено, да приложите Божественото учение. Аз наричам тази година „Божествена“ – година на чистене. Миналата година беше година на Любовта. Като роди детето си, майката започва да го чисти. То може да стане в бъдеще гений, светия, велик учен, но докато порасне, майката го чисти по 2–3 пъти на ден. Чистенето е необходимо и за възрастните хора, докато Божественото укрепне в тях. За възрастния чистенето е така естествено и необходимо, както и за малкото дете. Щом Божественото във вас се усили и вземе надмощие над човешкото, вие ще станете силни и ще живеете възвишен и идеален живот. Докато дойде това време, постоянно се чистете. Всички хора имат слабости. Човешките слабости са условия за проява на душата. Когато душата се намери в ограничителни условия, тя започва да се лута натук-натам, както пчелата се блъска в затворения прозорец на някоя стая, докато се освободи.

Препятствията в света са необходими за прогреса на човека. Щом Божественото дойде във вас, то ще освободи душата ви от всички препятствия и ограничения. Всички хора се нуждаят от абсолютна, положителна вяра. Колкото трудно и да изглежда това учение, кажете: „Ние можем да разберем и приложим Божественото учение“. – „Ама слаба ми е вярата.“ – Ни помен от това! Не е слаба вярата ви. Трябва ли да напуснем света, за да служим на Бога? – Не, в света ще живеете. Който където е, там ще разреши задачата си. – „С какви методи?“ – С методите на Божественото учение. Всички знаете какво са допринесли методите на миналото. Хората на миналото и в горите са живели, и в манастири са служили, и в църкви са се кланяли на Бога, но задачите им и до днес не са разрешени. Сега остава да се приложи служенето по вътрешна свобода. Нека всеки се вслушва дълбоко в себе си, да намери истинските начини на служене. По този начин човек сам ще се освободи. Пробуди ли се Божественото в човека, то ще бъде в състояние да го освободи.

Ще приведа примера за един американски апаш, когото затворили за ред кражби и престъпления. Завързали краката и ръцете му с въжета и така го оставили да лежи на леглото, сигурни, че той е безопасен. Стражарът, който го наглеждал, влязъл една вечер при него със свещ и в бързината си забравил свещта в стаята му. Като се видял сам в стаята, апашът погледнал към свещта и извикал: „Има един начин за спасение!“ Вдигнал краката си към пламъка на свещта и прегорил въжето. След това поставил въжето на ръцете си към пламъка на свещта и то прегоряло. Освободен от въжетата, т.е. от неговите ограничителни условия, той веднага отворил прозореца и избягал навън. Ето защо, ако злото в света е вързало ръцете и краката ви с въжета, а Господ е оставил в стаята ви запалена свещ, трябва ли да питате какво да правите? – Прегорете въжето! – „Ама позволено ли е?“ – Позволено е! Кой е позволил на злото да те вързва? По своя воля всеки може да сложи въжето на свещта, да го прегори и да се освободи. – „През прозореца ли да изляза, или през вратата?“ – През прозореца. Ако прозорецът е затворен, излез през комина! Излез навън, откъдето можеш. Никаква друга философия не ти трябва. Всеки сам трябва да извоюва свободата на своята душа. Това е велик процес. В придобиване на свободата си човек се превъзпитавя, израства, придобива великия морал на живота, при който злото не е в сила да свързва ръцете и краката му с въжета.

Само по този начин новият живот ще влезе в света и ще можете да реализирате всичко, което душата и духът ви желаят. Само така вие ще бъдете благоуходни на Бога и Бог ще бъде благоуходен на вас. Само така вие ще се радвате на Бога и Той ще ви се радва. Кога ще стане това? – Когато Бог дойде да живее във вас. Аз вярвам, че ще направите това,

защото ви говоря великата истина. Аз ви предавам своята опитност. По същия начин и аз придобих свободата си.

Помнете следното: Човек трябва да има само едно мнение за Бога – всичко, което Бог върши в него, е добро. И Бог има само едно мнение за човека: Всичко, каквото човек върши за Бога, е добро и правдиво. Казва Христос: „Отец ми живее в мене и аз живея в Него“. Този е пътят за добиване на вътрешна, духовна свобода и за реализиране на всички блага в света. Друг път няма. Ако не днес, утре, или кога и да е, но само по този път ще придобиете свободата си. Към когото и да се обърнете, ако той знае Истината, ще ви каже същото нещо. Ако не знае Истината, той ще ви залъгва. Христос казва: „Аз и Отец едно сме. Отец ми живее в мене и аз живея в Отца си. Бог работи в мене и аз работя в Него“.

Сега искам и вие да бъдете свободни, защото само тогава ще проявите и разработите вашите дарби и способности. Тогава и Любовта, и Мъдростта, и Истината, и Правдата, и Добродетелта, които проявявате, ще бъдат на мястото си. Приложете ли това учение, ще бъдете бодри и весели, ще бъдете дълбоки като морето и необятни като небето. Дълбочина ви е нужна сега! Живеете ли така, каквито страдания и да ви дойдат, в ума ви ще изпъкне мисълта, че Бог е с вас и вие сте с Него. Мислите ли така, Той ще ви снесе от кръста, на който сте разпнати. Какво трябва да правим за постигане на свободата си? Да се молим ли? Трябва ли човек да се моли за свободата си? – На работа! Сложете въжето, с което сте вързани, на запалената свещ! – Трябва ли да пеем? – Кога пее човек? – Когато свърши работата си. – Кога пеят жътварите? – Когато отиват и се връщат от жътва, но не когато работят. Когато отивахте на работа, вие пеехте. Сега сте на работа вече. Който работи, той не пее. И като свършите работата си, пак ще пеете. Всякога не се пее. Ако в някой горещ летен ден ви накарам да отидете на Витоша за някаква работа, можете ли да пеете? Като се качвате нагоре, можете да пеете в душата си само, но като се качите на Витоша и свършите определената работа, можете свободно да пеете. За всяко нещо има определено време. Следователно и за пеенето има определено време.

Днешният ден е ден за работа – първият ден на вашето съзнание, първият ден за Божествена работа. Досега вие не сте работили. Днешната работа определя бъдещето за цялата вечност. Той е един от най-красивите дни в живота на вечността.

Христос казва: „Отец ми работи, и аз работя“. Аз искам сега всички вие да сте на работа, понеже сте в деня на работата. Не отлагайте работата си за вечерта. – Не, този ден няма вечер. Той е вечен ден, без вечер, в който слънцето не залязва. Той е ден на вечно зазоряване и изгряване на

слънцето – ден, в който нещата имат начало, а нямат край. Той е най-хубавият вечен ден на радостта и веселието. В Писанието се казва: „Когато видя лицето Ти, душата ми ще се развесели“. В този стих се говори, именно, за този хубав работен ден. Само когато човек работи за Бога той може да види Божието Лице и душата му да се зарадва. Ще кажете: „Добре щеше да бъде, ако днес присъстваха всички братя и сестри от провинцията!“ – Всички са тук. – Защо? – Защото всеки брат или сестра от физическия свят, които са записани в Бялото Братство, имат по двама делегати, които ги представят – един в Божествения свят и един в ангелския свят. Ето защо, ако тука бяха дошли 1,000 души, всъщност те щяха да бъдат 3,000 мощни юнаци: 1,000 души на физическия свят, 1,000 – в ангелския свят и 1,000 – в Божествения свят. Силата не е във вас, които сте на физическия свят, но в тия 3,000 души, събрани заедно. И те работят, не само хората на физическия свят работят. Знаете ли какво ще направят тия помощници отгоре? – Те ще свършат работата на Бога. Той работи чрез тях. И тъй, без песни, без молитви, без целуване на ръка! Всички на работа! Отгоре следят кой се готви за работа и кой е започнал работата си.

Поздравявам ви с великия ден на работата. Бъдете герои и съработници на Божията работа! Дошъл е вече този ден. Започнете Божествената работа, защото тя определя бъдещия ви живот.

Беседа от Учителя, държана на 22 август 1928 г., София, Изгрев.

ДЕЙНОСТ И ПОЧИВКА

Размишление.

Дейността и почивката са две състояния, през които човек неизбежно минава. Като работи известно време, той трябва да почива; като почине, пак започва да работи. Ако разумно и на място почива, работата му е приятна и дава добри резултати; ако не почива разумно и на време, работата му не е приятна и не дава добри плодове. Затова е казано: Работи умерено и почивай на време. Когато почива повече, отколкото трябва, човек става ленив; когато работи правилно, той става прилежен. Значи, неправилно приложената почивка се превръща в леност. Правилно проявената дейност се превръща в прилежание. Леност и прилежание са брат и сестра от два различни бащи и от две различни майки. Както дейността и прилежанието вървят заедно, така леността и удоволствието всякога вървят заедно. Каквато е връзката между първите две, такава е връзката и между последните две. Ленивият обича да се удоволствува, а прилежният – да работи. Дейност и работоспособност са две аналогични състояния, през които минава човешката душа. Леността изключва всякаква култура. Ленивият може да се нарече цивилизован, но не и културен човек. Ленивият, слабият не правят усилия за развитието си и казват, че еволюцията, като естествен процес на развитието, ще повдигне и тях. Ленивият не обича да се движи, да мени мястото си, затова търси удобства в живота си и очаква всичко на слуги. Той е обиколен със звънци и постоянно дрънка, вика този или онзи слуга, да му услужва. Щом дрънне звънецът, желанието му се изпълнява по магически начин. Ленивият обича да мечтае, да се пренася в области, каквито приказките рисуват.

Леността е състояние, което съществува и в трите свята – във физическия, в духовния и в умствения. Противоречията, които съществуват в човешкия живот, се дължат на леността, на ленивите състояния на човека, които понякога обхващат ума и сърцето му и препятстват на неговите благородни стремежи. Който търси лесния път, постоянно пита, защо работите стават по този, а не по друг начин. Такъв човек е ленив. Една българска поговорка казва: „Накарайте ленивия на работа, да ви научи на ум“ Значи, ленивите хора са умни. Леността се придружава с едно отрицателно качество – с отлагане. Ако трябва да плаща нещо, ленивият отлага плащането за благоприятни времена; ако трябва да свърши някаква работа, отлага я; ако трябва да се моли, да учи, отлага; ако е дошъл часът на умиране, пак отлага. На каквато работа и да го турите, все ще намери

начин да я отложи, или ще поиска време да помисли, да приеме ли тази работа, или да се откаже от нея. Ленивият не бърза, той гледа през очите на вечността; той няма висок идеал, няма определени идеи. Понеже се стреми към вътрешно спокойствие, затова избягва тревогите. Ленивият се оглежда често в огледалото, страхува се да не се явят бръчки на лицето му; след това пипа кожата на ръцете си, да не са огрубели. Той обича да има мека кожа, главно меки ръце.

Сега аз не говоря за леността, която произлиза от обстановката на къщата, но за онази леност, която произтича от инертната материя в човека. Понякога богатството прави човека ленив, но тази леност е временна. Синът на богатия човек често е ленив, не учи, защото разчита на богатството на своя баща. Понякога леността става причина за лъжата. Ето защо, когато поеме истинския път на живота, човек трябва да се пази от леността и от лъжата. Леността е тихо течение в природата, но попадне ли в него, човек се натъква на големи противоречия и започва да търси щастие там, дето не може да го постигне. Леността не води към щастие, но към разрушение.

Кое е противоположното качество на леността? – Прилежанието. Чрез прилежание човек развива добродетелите си. Прилежанието се явява като спасително средство за човека против леността. – Може ли всеки човек да бъде прилежен? – Може. Прилежанието е качество на човешката душа, което тя е наследила от духа. Казва се за духа, че е неуморен в своята дейност, че постоянно работи. Само чрез прилежанието човек започва нови работи и свършва започнатите. Прилежният ученик всякога учи уроците си за деня; прилежният работник свършва започнатата си работа; прилежният богомолец прави молитвата си на време. Изобщо, прилежният човек върши работите си на време и никога не отлага.

Отличително качество на прилежния човек е и това, че той всякога започва с малки величини и постепенно върви към по-големи. Започне ли една работа, малка или голяма, той я свършва докрай. При великите и грандиозни работи взимат участие различни подбудителни причини, но не и прилежанието. Богатството е родило леността, а сиромашията – прилежанието. Прилежният разбира смисъла на живота. Той учи, работи и знае, защо учи и защо работи. Ленивият прекарва в бездействие и не знае, защо не му се работи.

Кога се ражда леността и кога – прилежанието? Когато хората изгубят своите първични идеали, леността се явява на сцената на живота. Изгуби ли човек посоката на своя вътрешен живот, той става ленив. В този смисъл, леността се определя като резултат от загубването на нещо ценно. Когато

човек намери своя път, т. е. посоката на своя вътрешен живот, явява се прилежанието. Значи, прилежанието е показател на истинския път в живота. Докато човек прилежава в работите си, ще знаете, че той е намерил истинския път на живота. Ленив ли е, ще знаете, че той е извън истинския път на живота. За него животът няма цел и смисъл, затова желанията и мислите му са разхвърляни и неправилни.

Чувате някой да казва, че не иска да учи, не иска да стане учен, философ, поет, музикант, не иска да бъде знатен човек. В подкрепа на своите думи, той цитира стихове от Евангелието, дето се казва, че знанието и придобивките са тежест на духа. Той продължава да убеждава себе си, както и своите близни, че човек трябва да живее спокойно, без тревоги, да знае, защо е живял. Коя е подбuditелната причина, която кара този човек да мисли по този начин? – Ленистта. Само ленивият отрича знанието; само ленивият избягва страданията. Който бяга от страданията и ги отрича, е ленив човек. За да избегне страданията, той си налага привидно вътрешно спокойствие, но то не произтича от онази дълбока философска мисъл, която внася в човека самообладание.

Мнозина смесват ленистта с почивката, но те са две различни състояния. Почивката е естествено състояние, при което човек променя положението си, с цел да възстанови изразходваните си енергии, да обнови организма си. След почивката той се усеща доволен и готов за работа. Ленистта произвежда известна разпуснатост на организма. При ленистта състоянието на човека е едно и също през целия ден. Няма по-опасна болест за младите от ленистта. Ленивият не може да реализира своите идеи. Ленистта не внася подтик, импулс в човека, но спира развитието му. Каквото благородно желание да се яви в него, щом дойде ленистта, той всичко отлага и казва: Няма защо да бързам толкова за тази работа, не е дошло още времето ѝ; когато дойде време за нея, тогава ще я реализирам.

За да изтъкнат резултатите от положителните и отрицателни качества на човека, хората са писали и продължават да пишат басни и поговорки с нравоучителни заключения. Например, в баснята „Щурец и мравка“, щурецът символизира ленистта, а мравката – прилежанието и трудолюбието. Всъщност, заключението не е абсолютно истинно. Щурецът не е ленив, нито мравката е символ на истинско прилежание и трудолюбие. Мравката е, наистина, активна, дейна, но чувството, което я заставя да се прояви такава, не е прилежанието, а стяженолюбието. Щурецът е безгрижен. Със своите песни той е предвестник на нова култура. Между щуреца и заека има известна прилика. Задните крака на щуреца са дълги, като на заека, затова и той лесно скача.

От психологическо гледище, за да свърши една работа, човек трябва да има разположението на щуреца. В това отношение, щурецът прилича на учен човек, който разбира живота по своему и го използва според своите възможности. Мравките пък символизират старата култура, която е изгубила направлението си в живота. Те показват отклонението на тази култура от правия път. Като се проследи животът на мравките, виждаме причините за спиране развитието на една култура в органическия свят. Ако търсите отрицателните, т. е. лошите страни на дадена култура, ще ги намерите в живота на мравките. Между тях има ред и дисциплина, но дисциплина на насилие и жестокост. Мравките са същества на краен материализъм; в тях отсъства всякакъв идеализъм. Когато младият човек казва, че трябва да се работи на млади, за да се почива на стари, тази философия има отношение към културата на мравките.

Като се ръководели от принципа, че трябва да се работи на млади, за да се почива на стари, хората са създали леността. Под понятието „почивка“ те разбират едно успокоително състояние, в което човек само си почива и удовлетворява. Върху този принцип са съградени и някои религиозни разбирания. Турците, например, си представят рая като блаженство: пред тях стои цяла планина от пилаф, полят с масло. Те държат нарگیле в устата си и лъжица в ръка и, от време на време, си пушат и ядат пилаф. Това състояние продължава цяла вечност. Според тях това е живот на вечно щастие и блаженство. Много от съвременните хора си представят живота по същия начин и си казват: Нищо не желая, освен да има пред мене планина от пилаф, и аз да седя с лъжица в ръка пред нея, да бъркам в пилафа, да си хапвам и за нищо да не мисля и да не се безпокоя. В това се крие смисълът на живота. Според мене, това е кривото турско разбиране за рая и за блаженството. Това е изопаченият живот, без мъчности и страдания. Такъв живот съществува само в главите на онези, които търсят лесен път, но не и на разумните хора, които се справят с мъчнотиите и страданията.

Какви идеи могат да се родят при такава култура, при такава цивилизация или при такова разбиране на живота? Днес младите се възпитават по един начин, възрастните – по друг. В края на краищата, като се натъкват на мъчности, противоречия и едните, и другите се запитват, защо светът е създаден така. Мислите ли, че Бог, Който е създал света и мислел с векове, как и по какъв най-добър начин да го създаде, ще внесе толкова мъчности, противоречия и страдания, които да ви спъват? Мислите ли, че Онзи, Който е създал цялата вселена, не е взел във внимание най-добрите методи за развитието на всички живи същества? Мислите ли, че Той не е предвидил всички условия за и против общото развитие на живота? Всичко това е предвидено още преди създаването и проявяването на

живота. И ако днес, в живота на хората, изпъкват известни противоречия, те не са Божие дело, но сенки, които се явяват в съзнанието на недоразвитите още същества. Тези сенки се дължат на нисши съзнания, които проникват в съзнанието на хората и по този начин помрачават тяхната първоначална светлина. Животът, сам по себе си, както е бил първоначално в съзнанието на Бога и проявен вън от Неговото съзнание, е идеален, възвишен и съвършен. Ако човек вложи в живота си абсолютна вяра, че всичко, което Бог е създал, е добро и съвършено, той ще се домогне до истинския, до дълбокия смисъл на нещата, вложен в целокупния живот. Само така човек ще разбере предназначението на привидните противоречия; само така той ще разбере, защо идат мъчнотиите и страданията в живота.

И тъй, за да придобие дълбоко разбиране за живота, човек трябва да схване всички скрити методи, чрез които леността пуца пипалата си и го обхваща. Като открие методите и прийомите, с които леността си служи, човек може да ѝ се противопоставя. Леността е съзнателна сила, която се домогва до човека, за да му противодейства в развитието. Когато силите на човека се урівновесят, т. е. дойдат до границата на безразличието, тогава се явява леността, бездействието. Такова състояние настъпва, когато се борят двама юнаци с равни сили. Те се борят известно време, докато най-после борбата се прекрати без победител и победен. Тази борба е безпредметна, защото е лишена от движение. Затова казваме, че смисълът на живота е във вечното движение, а не във вечната борба.

Когато настъпи в човека състояние на бездействие, в помощ му иде прилежанието. То е сила, импулс, подтик на човешкия дух, който постоянно подтиква ту една, ту друга сила или способност в човека към дейност и го държи в постоянно, съзнателно движение, наречено „работа“. Ето защо, прилежанието трябва да влиза като основен елемент във всеки акт, във всяка мисъл, във всяко чувство. Прилежанието се отличава по това, че превъзмогва всички мъчнотии в живота, а леността отстъпва и при най-малките спънки. За да не се загнезди леността в ума, в сърцето или във волята на човека и да се предаде като болезнено състояние на душата му, той не трябва да отстъпва пред никакви мъчнотии в живота си. Всяка мъчнотия, колкото и да е малка, представя етап, през който човек трябва да мине и замине, без да се спира дълго време там. Всяка мъчнотия е преграда, на която има поне един отвор, през който човек може да излезе навън. С една дума казано, мъчнотиите са формули, подобни на тези, с които си служи математиката. Ако знаеш формулите, ще решаваши правилно задачите. Следователно, ако решавате правилно мъчнотиите си, ще решавате правилно и задачите на своя живот.

Като се говори за леността и прилежанието, трябва да слушате и да разбирате добре, за да не изпадате в противоречия. Понякога ленивият си мисли, че е божество, за което всички трябва да работят. Той счита себе си за център на вселената и мисли, че ако работи или се мръдне от мястото си, редът и порядъкът в света ще се наруши. В известен случай ленивият заема положението на философ или учен, който мисли, че само той има право да учи хората, как да работят и да живеят. Ако някой се осмели да му даде някакъв съвет, той казва: Аз свърших моята работа, свърших с ученето и с молитвата, разбрах, какво нещо е любовта. Сега не ми остава нищо друго, освен да седя неподвижно на едно място, като точка във вселената, около която всички останали точки да се движат и да работят. Този човек може да държи лекции на хората върху прилежанието, без той сам да го прилага. Той търси охолния живот и удоволствията. Говори меко, тихо и спокойно, като философ. С никого не се кара; външно е благ и спокоен, усмихва се наляво и надясно. Ако някой му противоречи и не иска да свърши работата, която му възлага, той вади няколко звонкови монети от кесията си, дава му ги и казва: Искаш ли да станеш прилежен, направи това, което те съветвам, и не ме заставяй да губя спокойствието си. Ако аз наруша спокойствието си, ти ще изгубиш живота си, защото ще станеш причина да се измени равновесието във вселената. Изпълните ли желанието на ленивия, той казва за вас: Ето един будала, който не разбира смисъла на живота.

Ленивият обича да дава съвети на хората. На едного казва: Иди да копаяш на лозето! На друг: Иди да ореш на нивата! На трети: Чети, учи, да не останеш сляп! Той само седи, излежава се, подсмива се на слабостите на хората. Някои наричат ленивия „вътрешен аристократ“. Той се движи бавно, с достойнство и съзнание за себе си, като си дава вид, че всичко разбира.

От кога води началото си леността? – Още от времето на първия човек. Като останал без работа, той пожелал да надхитри природата, да ѝ се наложи. Но разумната природа не обича лъжите, не обича бездействието, не обича да се престъпват нейните закони. Дълго време тя мълчала и наблюдавала човека, докде ще отиде в своето безумие. Като видяла, че тази работа няма да се оправи сама, тя всеки ден туряла на гърба на човека по една пращинка. Понеже се поддавал на леността, човекът не изтърсвал сам праха от гърба си, но очаквал да дойде някой отвън, да го очисти. Дълго време чакал, но никой не дошъл да му помогне, докато най-после на гърба му се събрал толкова прах, че започнал да прониква в съзнанието му. В резултат на това, животът му започнал да се изопачава, да губи смисъла си. Той не разбрал, че причината за помрачаването на съзнанието му е в самия него. Натрупването на човешкото съзнание с прах го довело най-

после до крайно затлъстяване на организма, при което той огрубял, обезобразил се – изгубил своята красота. Той се чудил на положението, в което изпаднал, и си казал: Какво стана с мене, че се измених толкова? Има нещо безсмислено в живота. Ден след ден той се отпуснал, докато се оформил като ленив човек и се поддал на бездействието.

Много от страданията и безпокойствата на съвременните хора се дължат главно на бездействието. Човек може да прояви леността във всяко отношение: в ученето, в придобиване на добродетели, в работата си и т. н. Леността се прояви и в Соломона, като качество на човешкото естество. След като Соломон придоби големи знания и голяма мъдрост, леността тури крачето си и в неговия ум, и най-после той каза: „Суета на суетите, всичко е суета. Многото знание е тежест на духа“. След тази философия Соломон се предаде на ядене и пиене в живота си. Той потърси причината на леността в себе си, но не можа да я намери.

И тъй, правилният и естествен път в живота е път на прилежанието. Докато прилежанието е заседнало дълбоко в човешката душа, човек върви в правия път на живота, в който всички сили и способности се развиват правилно. Прилежният е всякога радостен. Като се връща от работа, той е тих и спокоен, доволен от себе си, че е свършил нещо. Той има свой актив и пасив. Няма по-голямо благо за човека от това, да стане прилежен. Кажете ли някой, че скърби за своите непостигнати желания, това показва, че той е бил ленив. Само ленивият мисли, че не може да постигне желанията си и не прави никакви усилия. Недоволството е състояние, което следва леността. Те вървят заедно. С други думи казано: леността е майка на недоволството, затова ленивият изпитва вътрешно недоволство от себе си.

Изучавайте качествата на леността и на прилежанието от психологическа гледна точка, за да разберете външната страна на новия живот, който искате да придобиете. Прилежанието показва на човека методите и законите, с които може да работи. Леността пък отклонява човека от правия път. До известна възраст някои деца са активни, прилежни, но след това тръгват по пътя на леността и изгубват смисъла на своя живот. Помнете: леността е майка на злото, а прилежанието – майка на доброто. Това е вътрешно, психологическо различие между злото и доброто. Тъй щото, ако ви питат, как и отде се е родило злото, ще знаете, че леността е негова майка. Леността е цивилизация, която е родила злото. Злото има свой ефект в света, защото често произвежда избухвания, експлозии в човека. Едно е утешително, че силата на злото не е постоянна. В злото действа остенът. Волът оре на нивата, върши работа, защото остенът го побутва от време на време. Конят препуска, служи на господаря си, защото камшикът играе върху гърба му. Обаче, нито волът, нито конят

работят по своя добра воля. Остенът и камшикът са причина за тяхната дейност.

Следователно, ако човек има в себе си стимул, подобен на остен или на камшик, който го заставя да работи и върви напред, това не е правилна дейност. Така и ленивият работи. Когато искат да накарат ленивия да работи, насила ще го заставят, но това не е доброволен акт, а насилие. Силите на ленивия са пасивни. Той си казва: Кой ще се мъчи, кой ще прави усилие на мозъка си, да възприема това или онова знание? Няма защо да се мъча, Бог не е създал човека за мъчение. Като излезе вън, на слънце, ленивият погрее малко гърба си, после влезе в стаята, на сянка, и си почива. Кажете ли някой, че не иска да учи, да се моли, да работи, причината за това се крие в леността. Ако те заставят насила да се молиш и да учиш, това не е истинска молитва, нито учене с любов. Ако те заставят насила да правиш добро, това не е истинско добро. Истинското добро подразбира естествен, здравословен акт на човешката душа. То се върши по закона на прилежанието. Като знаете това, дръжте се за прилежанието, а избягвайте леността. Дойдете ли до някоя спънка в живота си, отхвърлете абсолютно леността от себе си. Ако работите ви не вървят добре, откажете се напълно от леността и прилагайте прилежанието. То разрешава противоречията в живота. То разрешава въпроса за съществуването на злото. Ако леността ви посети, не ѝ се сърдете, слушайте я само, какво ще ви говори. Тя ще ви разкаже, какъв е произходът ѝ, отде е дошла, как се е загнездила в човека и т. н. Интересна е историята на леността. Тя е жива сила, която разполага с такива тънки прийоми и методи, че, ако не знаете, как да постъпвате с нея, ще се метне на гърба ви и ще ви накара цял живот да я носите. Не е лесно да се освободи човек от леността. Тя може да се вмъкне в ума и на най-добрия и любим ваш приятел, в когото имате доверие, и да ви заблуди и изкара от правия път на живота.

Представете си, че при вас дохожда най-добрият ви приятел, когото не сте виждали цели 20 години. Тъкмо в това време вие трябва да правите молитвата си. Като види, че се готвите за молитва, приятелят ви казва: Остави сега молитвата си, да се видим първо, толкова време не сме се виждали! Ако отложите молитвата си и се поддадете на съвета на приятеля си, вие влизате в закона на леността. Ако приятелят ви върви по закона на прилежанието, трябва и той да се помоли заедно с вас, а след това да се разговаряте.

Молитвата е свещен акт, който всеки човек трябва да върши на всяко време и неотложно. Как ще направи молитвата си, това зависи от степента на неговото развитие. Какво прави човек, когато се събуди? Първо той отваря очите си, после вдига ръцете си нагоре и става. В духовен смисъл на

думата, отварянето на очите означава „пробуждане на човешката душа“. Отварянето на очите представя същевременно молитва. Кой отваря очите си рано сутрин? – Прилежният човек. Значи, прилежният се отличава с будност на съзнанието. За него всяко отваряне на очите е молитва. Да се молиш, значи, да отвориш очите си, да гледаш красивия Божи свят и да вървиш напред, да свършиш малката работа, която ти е дадена през деня. Който седи на едно място и постоянно чете молитви, е ленив човек. В края на краищата той свършва зле. В какво се заключава лошият край? – В разочароването му в Бога. След като се моли с години, той се чуди, защо Бог не отговаря на молитвите му и се запитва: Защо Господ не задоволи нуждите ми? Не вижда ли, че имам нужда от пари, от слуги, които да ми помагат? Той се чуди, как Господ не обръща внимание на такова божество като него. Бог не се спира върху отрицателните качества на човека и не ги задоволява.

На какво се дължат отрицателните черти на човешкия характер? – На леността. Отрицателните сили в човека помрачават съзнанието му, и той изгубва смисъла на живота си. Това значи, да затвори човек очите си преждевременно. Кога затваря човек очите си? – Само когато спи. Който не спи, а затваря очите си, той е ленив. Обаче, ако прилежният не спи, очите му са всякога отворени.

Сега ние разглеждаме вътрешната същина на леността и на прилежанието, а не тъй, както се разбират в живота. Да си почива човек, това не е състояние на леност, а състояние, в което умът взима активно участие. Когато почива, и когато работи, човек трябва да знае причината, защо почива и защо работи; когато се моли и учи, също трябва да знае причината на това, което върши; когато мисли, той трябва да знае причината, която поражда неговата мисъл и след това да мисли право. Ще каже някой, че животът няма смисъл. Как е възможно, Бог, създателят на света, Който е осмислил всичко, да е създал безсмислен живот? Това е философията на ленивия човек, от която трябва да се пазите. Който се стреми към нов живот и нови разбирания, трябва да бъде благоугоден на Бога. Това значи, да бъде човек способен. Прилежният ученик е способен, а способният – даровит. Даровитият ученик е любим на учителя си и на Бога. Бог се занимава с прилежния ученик, а ленивия предоставя на природата, тя да се занимава с него. Какво прави природата с ленивия? Колкото пъти мине край него, все ще остави по една пращинка на гърба му. След това Бог минава край него и, като го види, потънал в прах, казва: Това дете жъне последствията на своята леност, но ще научи урока си. – Кога ще научи урока си? – Когато влезе в духовния свят и започне да се занимава с духовни работи.

Като се говори на хората за духовни работи, малцина се интересуват от тях. Защо хората не се интересуват от духовни въпроси? – По две причини: или не са готови да ги възприемат, или този, който говори върху тях, не ги засяга по същество. И материалният, и духовният свят имат свои добри страни, следователно и двата свята представят интерес за хората. И в двата свята има нещо реално, неизменно, което улеснява изучаването им. Тази реалност, именно, представя вътрешна връзка между всички прояви на живота. В това отношение, прилежният се солидаризира с дейността на разумните същества от всички светове и работи заедно с тях. Ленивият, обаче, е краен индивидуалист. Той се отделя от съществата на другите светове, живее само на физическия свят, като се ръководи главно от своята личност. Животът на личността, обаче, не представя идеен живот. Чрез леността човек дохожда до криво разбиране на живота, а това го отклонява от правия път на онази естествена дейност, необходима за всяка душа.

И тъй, дръжте в ума си двете идеи – за прилежанието и леността, стремете се към първата, а се пазете от втората. Младите трябва да се пазят от леността, да не остареят преждевременно; старите трябва да прилагат прилежанието, за да се подмладят. Младостта е външен израз на прилежанието, а старостта – външен израз на леността. Добродетелите се развиват в закона на прилежанието, а слабостите и пороците – в закона на леността. Младият трябва да прилага закона на прилежанието и да се ползва от най-малките блага, които Бог му е дал за разрешаване на задачите в неговия живот. Влезе ли в сърцето на младия, леността започва да го съветва да не обича всички хора, да не се отваря за любовта. – Кого трябва да обича младият? – Само себе си. Да обичаш само себе си, това значи, да осакатиш сърцето си. Само онзи не може да обича други хора, освен себе си, който туря пред очите си преграда с тясно отворстие и, от време на време, поглежда през него широкия свят. Какво ще види през това отворстие? – Само онова, което е пред очите му, а то не дава представа за обширния свят, който Бог е създал. При това положение, естествено е, човек да обича само себе си. Ако един човек виждаш през тясното отворстие, естествено е да обичаш само един човек. – Покажи ми, как да обичам всички хора. – Това става моментално: махам преградата пред очите му, и той веднага вижда всичко около себе си. Леността туря такива прегради пред очите на хората и ги води в задънени улици. Те поглеждат на една, на друга страна и се питат: Как може да мине кола по този път? – Този път не е за кола. – Тогава нека дойдат хора да прокарат нов път. – Ти върви по пътя, който Бог отдавна е начертал и не чакай да дойдат хора отвън, да прокарат нов път.

Днес млади и стари, учени и прости критикуват Бога, намират, че светът не е създаден, както трябва, другояче трябвало да се създаде. Хора, които

мислят и философстват по този начин, вървят по закона на леността. Това е аномално състояние за човечеството, защото така, именно, хората слизат от стъпалото на културата и влизат в областта на цивилизацията – една стъпка по-надолу. Човешкият идеализъм роди културата; културата роди цивилизацията, а цивилизацията – дивацията – регресирание, упадък на човечеството. Какво дойде след това? – Хората започнаха да се избиват едни-други. Какво донесоха войните? – Разрушения и нещастия. Това са последствията на леността. Това не може да се нарече еволюция, но – израждане на човечеството. Еволюцията е закон за изправяне на погрешките. Да еволюираш, това значи, да вървиш в пътя на прилежанието. С други думи казано, еволюцията включва усилията на човечеството да влезе в закона на прилежанието, т. е. в правилните прояви на човешката дейност.

Каква е задачата на съвременното човечество? – Да се върне към първичния Божествен живот. Това е новият живот, чиято философия може да се изрази с няколко думи: да живеем, както Бог живее; да се проявяваме, както Бог се проявява; да работим, както Бог работи. Да бъдем като Бога и едно с Него! Постигнеш ли това, всички същества ти стават близки, както са на Бога близки; всички спорове се разрешават моментално. Само така ще чуete тихия глас на Бога, Който ви казва: Прилежание! То води към правилното развитие на живота. Разберете ли прилежанието и леността правилно, те добиват смисъл за вас. Нужно е да разберете смисъла им, за да намерите истината. Всяка дума е вярна, когато изразява истината. Ако описвам вълка, ще го опиша такъв, какъвто е в действителност. Като описвам леността и прилежанието, ще дам същинските им качества, без никакво преувеличаване или намаляване. Само така думите придобиват истинското си съдържание и смисъл.

Ще ви дам метод, как да се пазите от леността. Като минавате край нея, турете на гърба ѝ една прашинка и си заминете. Тя ще се зарадва, защото всяка прашинка носи известно благословение за нея. Не туряте ли на гърба ѝ прашинки, тя ще бъде свободна и ще тръгне след вас. За да разберете смисъла на прашинките, трябва да имате будно съзнание. Който няма такова съзнание и не разбира живота, не трябва да се самоосъжда. Самоосъждането изключва условията да се разбере истината. Който не се самоосъжда и търси причината на своите погрешки, за да ги изправи, той върви в пътя на истината. В края на краищата, той намира, че всички погрешки и неуспехи в живота се дължат на леността.

Мнозина се оплакват от съдбата и се чудят, кой ги е довел до това положение, да се чувстват вързани и ограничени. Много просто – леността ги е вързала. – Как да се развържем? – Като влезете в закона на

прилежанието. От който момент започнете да работите със закона на прилежанието, вие ще се освободите от ограничителните условия на своя живот. Свържете ли се с прилежанието, всякакъв страх ще изчезне от вас. Ако се страхувате и работите с прилежанието, вие ще се намерите в положението на онзи неврастеник, на когото лекарят препоръчал екскурзии. Като започнал да се изкачва по планините, той се уплашил да не се пукне сърцето му, да не изгуби силите си и поел друга посока на движение. Прилежанието е изкачване по високи планински върхове. Който се уплаши от него, слиза в долината на живота и там остава дълго време.

Работите ли със закона на прилежанието, не се страхувайте от бързото движение и от изкачване по планински върхове. За прилежния човек съмнение и безверие не съществуват. Той е човек на положителната и абсолютна вяра. Започне ли една работа, свършва я докрай. Че времето било дъждовно и студено, че условията били неблагоприятни, че имал лоши наследствени черти от майка си и от баща си, той върви напред и работи, не търси причини за оправдание. Леността се оправдава с лоши наследствени черти, а прилежанието търси дарбите и ги разработва. Ако питате леността, какво носи, ще ви отговори: Нося слабости и охолан живот. Какво носи прилежанието? – Дарби и трудолюбие.

Днес говорих достатъчно за леността и прилежанието. Това са интересни въпроси, но ако се говори още по тях, ще забравите другите неща. Достатъчно ви е една трета от въпроса. Ако продължа още, има опасност от преяждане. За да имате импулс към работа, трябва да останете малко гладни. Това изисква законът на прилежанието.

Започнете с новия Божествен ден на прилежанието. Днешният ден да бъде последен на леността и пръв ден на прилежанието. Нека светлината на този ден бъде свидетел на прилежанието!

1. Лекция от Учителя, държана на 24 август, 1928 г. София – Изгрев.

Начало: 05:00

ОГРАНИЧАВАНЕ И ОСВОБОЖДАВАНЕ

Ученикът трябва да размишлява всеки ден върху следните мисли и да си казва: „Като ученик, аз трябва да имам сърце чисто като кристал, ум светъл като слънцето, душа обширна като Вселената и дух мощен като Бога и едно с Бога“.

Съвременните хора често си служат с израза: „Щом се е родил, човек непременно трябва да умре“. – Човек умира, наистина, но важно е как ще умре и кога ще умре. Ако не изпълнява наредбите и законите, които Бог или разумната природа е установила, човек постепенно отпада и най-после умира. Смъртта се придружава с разлагане на организма. Щом организмът започва да се разлага, образуват се газове с неприятна миризма. Като съзнае това, човек започва да работи върху себе си, да живее правилно, съобразно законите на разумната природа. Който изпълнява Божиите закони, той не умира, а заминава. Който не изпълнява Божиите закони, той умира – бавно, или изведнъж. По същия начин умират и възгледите, вярванията и убежденията на хората. Колкото по-стари и криви са възгледите на хората, толкова по-страшна смърт ги очаква. Това се нарича „духовна смърт“. Значи два вида смърт съществува в света: физическа и духовна. За да се освободи от смъртта, човек трябва да върви в правия път, в пътя на Любовта. Казано е в Писанието: „Прави правите пътищата Господни!“ – „Ама нали смъртта е неизбежна? Нали всички живи същества умират?“ – Има два вида смърт: смърт, която ограничава човека, и смърт, която го освобождава. Ето защо, дали физически или духовно ще умре човек, за него е важно да се освободи, да излезе над ограниченията, в които се е намирал. За душата и за духа тялото е затвор, от който може да се освободи само съзнателният, добрият и разумният човек.

Като ученици, вие трябва съзнателно да учите, да дойдете до разумно разбиране и различаване на доброто и на злото. Ученикът трябва да изучава произхода на доброто и на злото, да знае условията и причините на тяхното зараждане. Това са въпроси, които вие сами трябва да разрешите. От правилното разрешаване на тия въпроси зависи вашият бъдещ прогрес. Докато не разреши правилно тия въпроси, човек всякога ще се смущава. Много въпроси има да разрешава човек, но за да ги разреши правилно, той трябва да съзнава положението си като ученик в живота и да учи. Ако не учи, той ще се натъква на ред противоречия, докато един ден каже, че животът няма смисъл, че любовта е празна

работа и т.н. За пример, срещате един млад момък, който иска да служи на Бога, да живее за благото на своите близни. Не се минава много време, виждате, че този момък се е отклонил от пътя си. – Защо? – Срещнал една млада мома, влюбил се в нея и всичко друго забравил. Тази мома е станала за него божество, на което се кланя. Обаче след една година той я разлюбва и казва, че любовта била празна работа. След известно време се влюбва в друга мома, но щом види нещо в нея, което го разочарова, пак я разлюбва и казва, че любовта е празна работа. – Не е достатъчно човек да каже, че любовта е празна работа или че животът няма смисъл. И като се влюбва, и като разлюбва, човек трябва да учи. Той трябва да търси причината първо в себе си, защо се е влюбил и защо е разлюбил. При това той трябва да си отговори кое от двете положения е по-право: да люби, или да разлюбва?

И тъй, не е важно, че човек се е влюбил или че е разлюбил, но той трябва да търси причината на тези явления в своя живот и да се изучава, да дойде до положение да познава себе си. Който не мисли правилно, той ще каже, че причината за влюбването му в някоя мома била нейната красота. После, като видял, че не е толкова красива, както си я представял, че имало по-красиви моми от нея, той я разлюбил. – Не, красотата не е единственият елемент, който може да застави момъка или момата да се влюби. Ние виждаме моми и момци, които се влюбват едни в други само заради богатството. Човек не трябва да гледа повърхностно на любовта. Дойде ли до този въпрос, той трябва да изучава своите мисли и чувства, да прави избор, да отделя низшето от висшето, както прави при храненето. Когато се храни, човек избира добра, чиста храна и знае защо се стреми към добрата храна и защо избягва долнокачествената.

Ще каже някой, че като се е влюбил, той е изгубил свободата си и за да придобие изгубената си свобода, разлюбил. Ако при разлюбване човек веднъж завинаги придобива свободата си, това има смисъл, но ако разлюби и отново се влюби, какво ще придобие? Химикът разлага съединенията и освобождава елементите. Обаче след време същите елементи се съединяват с други някои и отново образуват сложни тела. Какво придобиха тези елементи при първото си освобождаване? – Нищо особено. Едва разбраха, че са свободни, и отново изгубиха свободата си. Какво показва това? – Това показва, че за човека на земята придобиването на свободата е временен процес. Можете ли да наречете свободен онзи момък, който разлюбва една мома, а се влюбва в друга? За свобода може да говори само онзи, който е придобил известна стабилност, известен устой в силите на своя организъм. Докато не е придобил морален устой в себе си, човек всякога ще губи красивото и великото, което е придобил. Днес ще го придобие, утре ще го изгуби. Тогава как ще запази той идеалното, свещеното, което в бъдеще може да придобие?

Кое е свещеното, великото в човека? – Това е Божественото начало в него. Това е животът на Бога в самия човек. Какво остава в човека, ако той загуби в себе си, именно, този живот? Да загубиш Божественото в себе си, това значи преждевременно да умреш. Човек не трябва да губи нищо от онова, което съставя неговата същина, т.е. реалността на неговия живот. За пример, имате една малка свещ. Какво ще направите с нея? Ще я запалите, ще се радвате на светлината и ще четете на нея. Като дойде втора свещ, по-силна от първата, не хвърляйте първата навън, но към нея прибавете втората, да увеличите светлината си и да можете по-добре да четете на нея и да придобиете по-широки възгледи за живота. Ето защо, когато някоя малка Божествена мисъл ви посети, приемоте я с радост и я използвайте разумно. Дойде ли втора мисъл, с по-голяма светлина от първата, прибавете я към нея и работете с по-голямата светлина. Дръжте се за реалността на нещата, в какъвто мащаб и сила да сте я придобили, и ще видите, че тя постепенно расте и се усилява.

Какво представлява реалността? Човек счита реални неща ония, от които може да се ползва всеки момент. Само онази храна е реална за човека, която може да го задоволи в момента, когато той се нуждае от нея.

Представете си, че някой ви говори за хубаво ядене, за сладки, първокачествени плодове, без да ги слага на трапезата пред вас. Вие го слушате, очаквате да ви се предложат, но очакванията ви излизат напразно. Можете ли да наречете тази храна реална? Следователно, колкото и да не е идеален животът ви, той струва много повече от онзи възвишен, идеален живот, който може само да се описва. За вас този живот не е реален още, защото е далеч, непостижим. Като слушате да се говори за него, вие казвате: „Възможно е да съществува такъв живот, но не сме го опитали, не го познаваме“. Животът, който прекарваме на земята, колкото и да не е идеален, поне го познаваме. За нас той е реален и достъпен. Едно е важно за вас: Да живеете разумно, да подобрите сегашния си живот. Работете съзнателно върху себе си, да развивате търпение, да издържате на всички условия в живота си, да се ползвате от тях. Всяко условие крие в себе си известно благо. Мнозина се оплакват от условията на живота си, от хората и казват, че не могат да търпят този или онзи. Защо не могат да търпят? Те казват, че за да търпят хората, трябва да им станат мост, или трябва да станат посмешище на света. Тези хора не си дават отчет, кой може да им се смее и какво значение има смеха на разумния и смеха на глупавия. Ако разумен човек ви се смее, има смисъл да обърнете внимание на този смях. Обаче ако глупав човек ви се смее, това не трябва да ви засяга.

Следователно, като е дошъл на земята, човек трябва да работи върху себе си, да организира своите мисли и чувства, да ги постави в известна връзка

помежду им. Докато не организира своите мисли, чувства и действия, човек всякога ще счита, че животът извън него е лош. Той ще третира въпроса за доброто и злото, без да си дава отчет, че и едното, и другото се крият в самия него. Това, което причинява разлагане в човека, е злото. Това, което гради в него, е доброто. Значи злото е процес на разлагане, на разрушаване; доброто е процес на съграждане, на творчество. Това, което разгражда и не съгражда, е зло. Това, което разгражда и съгражда, е добро. Наистина, за да съгради нещо добро, човек първо трябва да разгради, да разруши старото и отпосле да гради. Такъв е методът на доброто. То всякога работи в свят на ограничения. Дойдете ли обаче до Любовта, там няма никакво разграждане. Там има само творчество, само градеж. Ако искате да подновите един стар град, вие трябва да разградите, да разрушите старите къщи и вместо тях да построите нови. Обаче ако отидете на някоя обширна поляна, където няма нищо съградено, там само ще строите. Там няма какво да разградате. Там само ще местите формите, ще ги преобразявате. Ще вземете камък от някоя канара, ще го сложите на работа. Ще вземете малко пръст от земята, ще образувате от нея каша и ще я сложите на работа. Каквото и да правите, стремете се да бъдете господари на себе си. Само онзи може да бъде господар на себе си, който не влиза в стълкновение със своето вътрешно Аз. За да не се натъква на това стълкновение, той трябва да бъде доволен в недоволството си.

Кога е недоволен човек от себе си? – Често човек е недоволен от себе си, когато не е постигнал желанията си. Някой иска да стане добър цигулар и ако не може да постигне желанието си, той страда, недоволен е от себе си. Той иска да излезе пред публика, да го слушат и да се възхищават от него. Който иска да стане добър цигулар за хората, той никога не може да постигне това. Добрият цигулар първо свири за себе си, а после за хората. Това, което човек може да направи за себе си, може да го направи и за другите. Това, което човек обича за себе си, може да го даде и на другите. Не обича ли нещо за себе си, той не може нито да го предаде, нито да го даде на другите. Музиката е в самия човек, а не в инструмента. Истински музикалният човек може да свири на обикновена дъска, върху която са опнати четири струни. Щом музиката е в човека, той може и навън да я прояви. Няма ли музика в себе си, той не може да я прояви навън. Човек може да бъде музикален и без инструмент. Щом музиката е в него, той може да си направи какъвто инструмент иска. Според мене истински цигулар е онзи, който сам може да си направи цигулка. Очаква ли на хората, те да му направят цигулка, той не е никакъв цигулар. Не всеки, който свири, е майстор.

Съвременните хора се ползват от всичко онова, което е създадено в миналото, и към него те прибавят по нещо, с цел да внесат някакво

подобрение или усъвършенстване. Сегашните хора свирят на цигулки, създадени в миналото. Какво ще правят, ако старият материал изчезне? За да не изпадне в трудно положение, човек трябва да работи, да развива своите творчески способности, сам да твори, да създава, да преобразява формите. Сега, задачата ми не е да говоря върху музиката. Моята цел е да говоря върху живота, който сам създава своите форми. Оттук вадим заключението, че и човек е в състояние да твори, да създава нови форми. Като не познават себе си, нито познават силите, които се крият в тях, хората се оплакват от условията, от обществото, в което живеят, от народа и т.н. Те не подозират, че като творци, като хора със способности, те могат да излязат над всички условия, над всички среди и да живеят, както разбират. От кое общество се оплакват? Събрали се 20–30 души на едно място, не се разбират помежду си и се наричат общество. Щом не се разбират, те не представляват никакво общество. Под думата „общество“ ние разбираме сбор от хора, които се разбират, които живеят в мир и съгласие помежду си. Възвишените и високонапредналите хора представляват духа на обществото. Добрите хора представляват душата на обществото, а обикновените хора представляват тялото на тази душа. Ето защо, когато говорите за дадено общество, трябва да имате предвид за какво се произнасяте: за духа, за душата или за тялото на това общество.

Като ученици, вие трябва правилно да разсъждавате, да не се натъквате на същите мъчнотии, на каквито се натъкват всички хора. Пазете се да не изпадате в противоречия. За пример, казвате, че Бог царува на земята и на небето, а същевременно осъждате даден човек или дадено общество. – Как е възможно Бог да царува навсякъде на земята, а същевременно да е създал толкова лоши хора и общества? Щом Бог е създал света, как ще го оправяте вие? Само силният е в състояние да оправя нещата. Когато иска да оправи една желязна ос, железарят трябва да има съответни инструменти, чрез които да изправи оста. Той трябва да има огнище, въглища, мех, чук и да знае как да си служи с тия пособия. Те представляват неговата сила. Не е достатъчно железарят само да вдига и слага чука, но той трябва да знае как да го вдига и слага. Не владее ли това изкуство, той ще се срещне с онзи, който му е дал да оправи оста, и ще си създаде големи неприятности. Каквата работа и да започне човек, той трябва да я изпълни, както трябва. Не я ли изпълни добре, ще го заставят да плати, да понесе последствията на своето невнимание и небрежност. Много лекари има в света, които правят опити с хората, учат се върху тях. Оттук е излязло мнението, че за да стане лекарят добър, опитен, трябва да умори поне 100 души. Вярно ли е това, или не, то е друг въпрос, но казвам: Лекар, който може да умори 100 души, за да спаси един човек, не е никакъв лекар. Той не е роден за лекар. Какво учение е това, което уморява 100 души, за да спаси един? Това не е никакво учение, то не може и не

трябва да съществува. Верую, което уморява 100 души, а само един спасява, не е никакво верую.

Сега, като говоря по този начин, някои могат да се съблазнят. Щом се съблазняват, това не се отнася до тях. Аз говоря за души с пробудено съзнание, които не се съблазняват. Аз говоря за души, които и да паднат, не се нараняват. За тях ние казваме, че слизат, но не падат. Всеки човек, който се съблазнява, който пада и се наранява, е човек с непобудено съзнание. За онези, които слизат и се качват, без да се нараняват, е казано в Писанието, че тях Бог ще въздигне. Само тези хора съществуват в съзнанието на Бога. Докато човек греши и не се разкайва, докато върши престъпления, без да се бори, този човек отсъства от Божественото съзнание.

Следователно само онзи човек има възможност да се повдигне, който съществува в съзнанието на Бога. – Тогава какво трябва да правят лошите хора? – Много просто – трябва да станат добри. В който момент лошият човек измени посоката на своето движение, Бог моментално го записва в книгата на учениците и в него започва да блика нов живот.

Ето защо, първата работа на човека е да се запита и да си отговори, съществува ли той в съзнанието на Бога, записан ли е в книгата на учениците? Ако в мисълта, в чувствата, в постъпките си човек се ръководи от желанието да изпълнява волята Божия, той непременно присъства в съзнанието на Бога. В това се състои неговата сила. Който може да държи Бога в съзнанието си, и Бог го държи в своето съзнание. Той е придобил Вечния живот. Казано е в Писанието: „Това е живот Вечен, да позная Тебе, Единнаго Истиннаго Бога“. Човек живее, докато е свързан с Бога. Щом прекъсне тази връзка, той умира. И тъй, смъртта не е нищо друго освен прекъсване връзката на душата с Бога. Щом престане да чувства присъствието на Бога в своето съзнание, човек прекъсва връзката си с Него и умира. В това отношение смъртта е процес на разлагане. Когато този процес настане в човека, той започва да се чувства стар, немошен, без никакъв подем, без никакъв идеал в живота си. Той казва: „Всичко е свършено с мене“. Дойде ли до това състояние, човек мъчно може да се повдигне. Той не се подава на никакво възпитание. Той се намира в положението на муха, на която мъчно може да се въздейства.

Аз обичам да наблюдавам мухите, да изучавам техните прояви. Има мухи, които, макар и подсъзнателно, проявяват особени движения, които заслужават изучаване. Като забележи, че съзнанието на човека е будно, мухата не го предизвиква. Щом съзнанието му се отклони, тя каца на носа, на челото му, започва да го безпокои. Щом постигне целта си, тя излиза вън, доволна, че е успяла да го отклони от работата му. После пак се връща и започва да играе, да се върти из въздуха, като че танцува. С това тя иска

да обърне внимание на човека. Ако той спре работата си и започне да я гледа, тя остава доволна и продължава да играе около него. Ако никакво внимание не ѝ обърне, тя излиза вън, недоволна от него. Казвате: „Какво особено има в една муха, заради което заслужава да се занимава човек толкова много с нея?“ Както вие задавате този въпрос, така и едно възвишено същество може да си зададе въпроса: „Какво особено има в човека, заради което заслужава да му се обърне внимание?“ Значи, каквото представлява мухата за човека, такова нещо представлява човека за възвишените същества от невидимия свят. Често и хората постъпват като мухите. Когато Бог е най-много зает, някой човек ще кацне на носа му и ще почне да го безпокои. – „Какво искаш?“ – „Искам да ми обърнеш внимание, да ме погледнеш.“

Често, когато работите на хората не вървят така, както желаят, те се опълчват против Бога. Те започват да роптаят против Бога, защо ги е поставил при толкова трудни условия, защо на еди-кого си е дал толкова много, а на него – толкова малко. Има право човек да задава такива въпроси, но когато той е предприемал една или друга работа, питал ли е Господа, да я започне, или не? Ако човек, като разумно същество, иска сметка от Бога, защо не иска сметка и от себе си, за своите отношения към подобните си? Човек трябва да бъде справедлив: Каквото изисква от Бога, това трябва да изисква и от себе си. За да не изпадат в противоречия, религиозните хора казват: „Бог е свободен да прави, каквото иска, а ние трябва да мълчим“. Те казват така, а всъщност не живеят според своята философия. Значи в това отношение тяхната философия не е права. Те имат право да запитват Господа по различни въпроси, но каквото Той им отговори, те трябва да разбират. И каквото разберат, трябва да го приложат. Светските хора пък се основават на авторитета на някой учен и считат, че са прави. Какво ще кажат те един ден, след като животът им, който са съградили върху известен авторитет, излезе нещастен? Човек трябва да има права мисъл, която да го ръководи. Правата мисъл трябва да бъде авторитет за човека. Той трябва да гради живота си върху правата мисъл. Само тя може да го ориентира в живота му. При това положение той ще знае защо се съмнява, защо се гневи, защо мрази, защо обича и т.н. Каквото преживява, всичко ще му бъде ясно – сам може да си отговори на въпросите, които го занимават.

Хора, които нямат права мисъл, лесно се обезсърчават и казват: „Животът е тежък, пълен с противоречия. Трябва да го напуснем!“ – Не, докато сте в морето, вие не трябва да пускате въжето, за което се държите. Щом ви дадат друго въже, по-здраво от първото, хванете се за него, а старото пуснете. Докато не сте се домогнали до новия живот, дръжете се за стария. Старият живот е за предпочитане пред новия, който още не сте придобили. Новият живот изисква нови разбирания, нов морал. Новият

живот работи с реалността. Живот, който произтича от душата, който не се нуждае от доказателства, е живот на реалността. Докато човек днес обича, утре не обича, днес мисли по един начин, утре – по друг начин, той не познава реалността. Само разумният, само съвършеният човек живее в реалността на нещата. Той приема новия живот за свой господар, а стария живот – за слуга на новия. Който може да застави новия живот в себе си да царува над стария, той минава за божество. За да се постигне и едното, и другото, хората се нуждаят от свобода.

Какво нещо е свободата? Как може да се постигне тя? Апашът, разбойникът обират, убиват хората, с цел да разбогатейт, да придобият свободата си. Те търсят свободата си по крив път, вследствие на което не я намират. Прилежният човек усърдно работи, но и той не придобива свободата си. Обаче животът на крадеца се изражда, а на прилежния – съгражда. За придобиване на свободата има само един път – пътят на Любовта. Вън от този път няма свобода, няма живот.

Казано е в Писанието: „Изпраща Духа си да ни оживи“. Докато Духът Господен е над човека, той живее. Отнеме ли се този Дух от него, той умира. Щом умира, човек се заличава от съзнанието на Бога. Това показва, че той е скъсал връзката си с Бога. Държи ли тази връзка здрава, и да умре, човек пак живее. При това положение животът и на земята, и на небето е красив. Красив е животът на радостта, тежък е животът на мъчението. Красив е животът на щедростта и изобилието, тежък е животът на просията. За да не бъде тежък живота на човека, той трябва да пази своята вътрешна връзка с Бога.

Мнозина искат да бъдат независими, самостоятелни в живота си, вследствие на което считат всичко глупаво. Който е намерил разумното в живота, той има право да се отрича от обикновените, от глупавите неща. Когато малкото момиченце порасне, то се отказва от куклите си. Щом порасне, тя започва да търси другарки, да се разговаря и весели с тях. Като стане мома, тя започва да се облича хубаво, да се докарва, за да обърне внимание на момците. Какво ще бъде положението ѝ, ако не обърне внимание нито на един момък? Тя ще се чувства нещастна. Такова е положението на всеки религиозен, който по цели часове се моли на Бога, плаче и разкайва, но въпреки това Бог не му обръща внимание. В края на краищата той се обезсърчава и казва: „Не струва човек да се моли на Бога. Ще оставя тази работа за друг живот“. – „Трай, коньо, за зелена трева.“ Ако Бог не отговори още днес на молитвата ти, никога друг път няма да ти отговори. Ако днес може да ти отговори, всякога можеш да очакваш отговор. Казано е в Писанието: „Търсете ме, докато съм близо“. Това значи: „Търсете ме още днес“. Ако Бог днес не дойде, и в бъдеще няма да дойде.

Днешният ден е Божествен. Това разбира само онзи, съзнанието на когото е пробудено. Пробуденото съзнание е мярка на нещата. Ако Бог не дойде при човека днес, когато съзнанието му е будно, никога друг път няма да дойде. Ако със сегашното съзнание човек не разбере Бога, никога няма да Го разбере.

Сега, аз говоря по този въпрос, за да се създаде у вас убеждение. Днес хората страдат от липса на убеждение. Ако някой обещава да ви даде 100 английски лири, вие сте доволни от него. На другия ден той отказва да изпълни обещанието си. Вие веднага нахвърляте по негов адрес ред обидни думи. – Това не е убеждение. Такива са отношенията на повечето хора днес към Бога. Докато получават блага в живота си, те вярват в Бога и Го славословят. Щом благата им се отнемат, те започват да роптаят срещу Него. – Не, човек трябва да бъде справедлив, да има едно мнение за Бога. При всички изпитания в живота си той да не се поколебае, да не измени отношенията си към Първата причина. Щом е справедлив към Първата Причина, той ще бъде справедлив и към себе си. И тогава, каквато грешка и да направи, няма да се оправдава със своите слабости, но ще бъде готов веднага да я изправи. Когато съчинява нещо, поетът не трябва да се смуцава от това, че римите не вървят гладко, но да пише и преписва, докато сам хареса това, което е написал. Докато дойде до свършенство в работата си, човек постоянно трябва да се коригира. Така трябва да постъпва човек и по отношение на живота си, да изправя своите мисли, чувства и постъпки непрерывно. Докъде е дошъл в своята вътрешна работа, той ще познае по своето лице.

Сега, като говоря така, аз имам предвид ония ученици, на които съзнанието е пробудено. Те имат вътрешна връзка с мене. Те са в моето съзнание и аз – в тяхното. Който иска да знае, ученик ли е, или не, той трябва да си отговори на въпроса, живее ли в съзнанието на Бога и Бог присъства ли в неговото съзнание. Това значи да имате връзка с Бога. Щом имате тази връзка, животът ви ще се осмисли. Само при това положение човек коренно ще се преобрази и противоречията в живота му свършено ще изчезнат. При светлината на този живот вие трябва да изучавате опитността на миналите векове, опитностите на вашите по-стари братя, които и до днес още са живи и взимат участие във вашия живот. Ако срещнете някой светия на пътя си, той ще ви каже: „Преди хиляди години аз бях пак на земята, минах през мъчности, през които и вие минавате, и ги разреших по еди-кой си начин“. – „Може би тогава условията да са били по-добри.“ – Условията и днес, и тогава са били еднакви, но методите за разрешаване на мъчнотиите са различни. Какво разбирате под думата „условия“? Представете си, че бащата на един млад момък му купил скъпа цигулка, на Страдивариус, хубав лък, кутия, ноти, облякъл го добре и го пратил при най-добрия учител да учи. При всички добри условия, обаче,

този млад човек не напредва, нищо не може да научи. Учителят взима същата цигулка и свири отлично. Къде са условията? – Те се крият в самия човек, а не във външните пособия. Майсторът-цигулар свири добре и на проста цигулка, а ученикът, чиракът не може да свири и на хубава. Значи човек е фактор на условията, той стои над тях.

Мнозина чакат да придобият дарба наготово, по някакъв магически начин. – Не, докато не развие в себе си абсолютна, непоколебима вяра, човек нищо не може да придобие. Изучавайте живота на великите хора, да видите как са придобили те своите дарби. При всички условия на живота си, добри и лоши, при големи изпитания и страдания те са работили, постоянствали са с пълна вяра и надежда за успех. Само по този начин те са дошли до положение имената им да бъдат записани в книгата на великите хора. Имената на някои хора са записани в книгите на света, а на други – в Божественото съзнание. Когато името на някой човек е написано в Божественото съзнание, той става виден човек и в света. Който не е записан в Божественото съзнание, той не може да бъде виден човек в света. Човек трябва да бъде виден едновременно и на земята, и на небето. С други думи казано: Човек трябва да бъде виден в себе си. Човек трябва да бъде проникнат от съзнанието, Бог да бъде виден в него. Щом Бог е виден в човека, и човек ще бъде виден в Бога. Това не е външен процес, но вътрешен. Действително, всеки иска неговия възлюбен да го държи в съзнанието си. Ето защо, невъзможно е някой да ви обича, ако не ви държи като свещен образ в съзнанието си. Докато вашият възлюбен ви държи в съзнанието си, вие сте сигурни, че ви обича. Излезете ли вън от съзнанието му, любовта му към вас е изчезнала. Да държиш един човек в съзнанието си като душа, това значи да имаш пълна вяра в него. Най-малкото съмнение в него е нарушаване на взаимните отношения на обич и приятелство. Всяко съмнение в приятелството води към разлагане на отношенията. За да се освободи от съмнението, човек трябва да държи прави мисли в ума си и стремеж към свещена чистота в сърцето си. Само по този начин човек може да се освободи от противоречията на живота. Докато отношенията на хората са на материална база, между тях винаги ще се явяват противоречия. Щом материалната причина се отстрани, и противоречията изчезват.

Срещате един богат човек, който има 1,000 длъжници: първият му дължи 1 лев, вторият – 2, третият – 3, последният – 1,000 лева. Длъжниците му нямат възможност да платят дълга си и го избягват. Който от тях го срещне, скрива се, не иска да се яви пред очите му, като казва: „Да не ме види моят кредитор!“ Един велик мъдрец познава този богаташ, затова отива в дома му и започва да се разговаря приятелски с него: „Приятелю, гледам, че нещо не си разположен“. – „Имам 1,000 длъжници, които нито ми плащат, нито ме поглеждат като човек. Където ме срещнат, всички ме

избягват, един поглед не ми отправят.“ – „Тогава прости им задълженията към тебе!“ – „Не, това не мога. И аз искам да живея.“ – „Кажи ми колко ти дължат? Аз съм готов да платя за тях. Отгоре на това ще ти дам още толкова, колкото ти дължат.“ – „Добре, съгласен съм.“ Мъдрецът плаща задълженията на хилядата души и по този начин освобождава и тях, и кредитора им. Питам: Всеки от вас не може ли да плати или да прости задълженията на брата си? Каква е вашата любов, ако не можете да простите? Който не може да прости на брата си, той е или говедо, с рога и копита, или мечка – с нокти, или змия – със своята отрова и т.н. Който е готов да прости на брата си заради Бога, той е създаден по Негов образ и подобие. Готовността на човека да върши всичко заради Бога се извява извън времето и пространството. Да прощава човек на ближните си, когато Бог му каже, това трябва да служи като велик импулс в живота му. Това се отнася до ония, на които съзнанието е будно. Това се отнася до ония, които търсят Истината. Какво сте били в миналото, не е важно. За мене е важно готови ли сте още днес, в този момент, да простите на брата си, да скъсате старата полица, срещу която той ви дължи. – „Да си направим сметка, че тогава да видим, можем ли да простим, или не.“ – Не няма какво да мислите. Още сега скъсайте старата полица.

Едно трябва да знаете: Моментът определя човека. Това, че сте били богати, че сте завещали къщите и парите си на своите близки, че сте свършили четири факултета – нищо не значи. Важно е можете ли да простите на брата си заради Господа? – Ама учен човек сте били. – Това е едно понятие само. Учен е само Бог, понеже Той твори вселената, Той всичко знае. Ти, който не знаеш всичко, трябва да имаш смирение и да кажеш: „Аз съм от учениците, които съзнават, че трябва да учат“. Тогава, като на ученик, казвам: Бъди готов всякога да възприемеш новото! Никога не настоявай за старото, което носи смърт. Новото подразбира разумния, съзнателния живот, който носи радост и веселие за човека. Новото изключва смъртта от себе си. Смъртта е случайно явление в живота. Така трябва да разбирате новия и стария живот. Така трябва да бъдат поставени те в съзнанието на човека.

Какво представлява съзнанието? – Според мене съзнанието е свещ, от светлината на която нещата се изясняват и придобиват истински смисъл, такъв, какъвто те действително представляват. Да ви изнеса нещата, както са в действителност, това значи да ви нарисувам една картина и да дам да я изучавате. И тогава красивото и великото, което вие възприемате в нея, ще бъде едновременно красиво и велико за всички хора, за всички ученици, на които съзнанието е пробудено. Когато двама души се обичат, те трябва едновременно да бъдат красиви, добри, любещи. Такъв е законът на безкористната, на Божествената Любов.

Каква е разликата между Божественото и човешкото? – Хиляда души черпят вода от един и същ източник – великият извор на живота. Отивате при първия от тях, да пиете вода. Той ви завежда при една чешма, която едва тече. Водата от нея се точи като конец. Отивате при втория, при третия – водата тече малко по-силно, струята е малко по-голяма. Отивате най-сетне при последния. Той ви завежда при извора на живота, откъдето водата се изтича от самата глава – широко, изобилно. Там водата не тече, но блика. Водата при хилядата души е все от Божествения извор, но користолюбивите човешки сърца я прекарват през тесни отверстия. Те не дават възможност на Божественото в тях да се прояви в своята пълнота. Те ограничават Божественото в себе си и дават простор на човешкото.

Следователно, когато искате да пиете вода, не се спирайте при първата чешма, от която, вместо да задоволите жаждата си, вие повече ще я усилите, но спрете се при последния извор – изворът на Божествената Любов, и пийте от нея. Тя задоволява всички хора едновременно. Доволството е мярка за Божественото. Ако отидеш на един извор и не се задоволиш, иди на друг, по-широк. Ако и от него не се задоволиш, иди на трети, още по-широк. Постоянно върви от един извор на друг, докато се напълно задоволиш. Ето защо, човек трябва да се разширява, докато се задоволи. Щом се задоволи, по-далеч да не отива. Отиде ли по-далеч, той всичко ще изгуби.

И тъй, ако искате да бъдете ученици, да живеете в света, в който няма страдания, няма мъчности, няма смърт, вие не трябва да мислите за условията. Ако така разглеждате нещата, каквото мислите, каквото желаете, ще стане. Няма да има нещо невъзможно. Каквото пожелаете, ще го постигнете. По този начин вие ще се освободите от ограничителните условия, в които живеете. Това нещо е изразено чрез стиха: „Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат“. Смирените, това са разумните, добрите хора в света. На тях Бог всичко дава. Светът съществува за разумните, за добрите хора.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Лекция от Учителя, държана на 29 август 1928 г., София.

ГОРДОСТ И РЕВНОСТ

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

Казано е в Писанието: „Знанието възгордява, а любовта назидава“. Който е изказал тази мисъл, той скрил в нея една дълбока истина. Коя е причината, че знанието възгордява? Да се мисли, че знанието възгордява, това говори за изопачаване на правата мисъл. Само горделивият човек мисли, че всичко знае, или че никой не знае работите като него. Обаче, да знаеш всичко, или да знаеш нещата, както никой друг, това е достояние само на Бога, на висшето съзнание в човека, което схваща всички неща едновременно. Когато някой казва, че знае всичко, че като него няма друг в света, подразбираме, че този човек се намира на първото стъпало на възраставащия живот и едва започва да мисли. Той е застанал на пътя, който води към гордостта, т. е. на кривия път на живота.

„Знанието възгордява“. Една от опасностите, в които горделивият изпада, е, че той заема особено положение към всички същества и мисли, че за него са нужни особени условия, особена обстановка в живота. Горделивият постепенно губи своята вътрешна мекота, чрез която може правилно да се развива. Ще кажете, понеже знанието възгордява, човек не трябва да се стреми към него. Обаче, има нещо неизказано в изречението „знанието възгордява“. Има едно знание, което възгордява, но то не е истинското знание, което душата търси. Истинското знание не възгордява и не спира развитието на човека. Знанието, което личността търси, препятства на човека да се развива правилно. То събужда неговата гордост и му пречи за добрия живот. Човек, в когото гордостта взима връх, престава да се учи. Той мисли вече, че всичко знае. Щом престане да учи, той престава и да живее и казва: Аз съм живял достатъчно, всичко съм опитал и разбрал, няма какво повече да уча. Горделивият човек намира, че всички хора трябва да вървят по неговия път. Щом знае и разбира всичко, той е мярка и за живота на другите. Всъщност не е така.

Какво представя гордостта? – Най-голямата суша, която може да се яви в живота на човека, това е гордостта. Според някои, гордостта представя „запичане на съзнанието“. Така се запича и хлябът, когато не се е още напълно опекъл. Може ли да се яде такъв хляб? – Не може. Следователно,

всяко запичане представя незавършен процес. Същевременно, този процес е и несвършен. Когато хлябът се опече, тогава човек може да го яде сладко и с разположение. Значи, човек яде житото по два начина: или както природата го е дала, в естествен вид, или като го превърне в хляб. И крушата може да се яде по два начина: в естествения ѝ вид, и печена. Всеки плод, който е бил изложен на слънцето, като се откъсне навреме, е печен веднъж. Следователно, за предпочитане е да се употребяват плодовете в естествения им вид.

Човек трябва да се стреми към онзи вътрешен процес в природата, в който животът се проявява естествено. Когато житното зърно расте и зрее на слънце, то придобива този живот в себе си. Обаче, печете ли го във вашите пещи, то губи живота, който природата е вложила в него. В печенето, като процес, изчезва всякакъв живот. Ето защо, когато се запече или напълно опече житото, или какъв и да е плод, в човешка пещ, намираме се пред процес, който е резултат на човешката наука, на човешкото знание. От този процес произлиза една нова наука, наречена „готварство“. Какво е допринесло готварството за човека в сегашната си форма? То е довело след себе си редица изопачавания. Ще кажете: Какво трябва да се прави с житото, ако не се мели, меси и пече? Как ще живее човек, ако не готви храните, които природата му дава в суров вид? Човек има право да си задава този въпрос, но той не е зададен правилно. Трябва да си зададе въпроса така: Необходим процес ли е запичането? Нещата не трябва да се запичат. Като процес, запичането не трябва да съществува в човешкото съзнание. Запече ли се човешкото съзнание, всякакъв живот престава. Запичането се придружава със загниване, мухлясване. Не става ли същото с хляба, който е едва запечен? Като постои два-три дена, той започва да мухлясва. Същият процес се явява и при гордостта. Щом се възгордее човек, след няколко дена в него става процес на мухлясване. Затова справедливо можем да кажем, че горделивият човек мухлясва.

И тъй, първият процес, който трябва да се яви в мисълта на хората, които искат да живеят правилно, е отказването им от желанието да пекат нещата, които природата е създала. Не е лесно да печете нещата. Чувате някой да се оплаква, че го пекат на ръжен. Какво ще придобиете, ако печете жив човек на ръжен! Ако го печете и го спасите и освободите от мъчнотиите му, това печене е на място. Но ако го печете, и той цял живот се оплаква от това печене, нищо не сте му дали. Това печене е безсмислено. Следователно, всички неправилни отношения, мисли и желания на човека представят неестествени процеси на неговото съзнание. В това отношение, гордостта е първото болезнено и неестествено състояние на човешкото съзнание. Горделивият си мисли, че притежава някакви особени качества, каквито другите хора нямат. И външно, и вътрешно той счита себе си за

особен човек.

Как разбираме външното и вътрешното състояние на човека? Тези състояния имат отношение към външния и вътрешния човешки живот. Физическият живот на човека е неговият външен живот, който се отличава с външно разнообразие, а вътрешно еднообразие. Значи, ако живее само земен, физически живот, човек влиза в областта на еднообразието. Същността на живота се крие в духовния живот, дето цари външно еднообразие, а вътрешно разнообразие. Тази е причината, дето духовният човек се отегчава от външните форми на нещата. Рече ли да се моли по стар начин, както някога се е молил, той казва: Дотегна ми вече да се моля. Той не се отегчава от молитвата, като вътрешен, непреривен процес на душата, но като външен, формален процес. Духовният човек се отегчава от формата на молитвата, но не и от съдържанието и смисъла ѝ. Той се стреми към вътрешния израз на нещата. Неговата молитва е чиста и естествена, както молитвата на детето към майката. Детето се моли на майката за хляб, за круши и ябълки, за бонбончета, и майката задоволява желанието му. Ако след като порасне, то продължава да иска от майка си по същия начин, нищо няма да придобие. Значи, молитвата на духовния човек трябва да се отличава от тази на физическия; молитвата на Божествения човек пък трябва да се отличава от тази на духовния.

Съвременните хора са дошли до положение само да искат от Бога: едни искат къщи и имоти, други – дрехи и обуца, трети – сила, здраве, четвърти – удобства и лек живот, без мъчности и страдания. Който отива при Бога, трябва да се откаже от просията. Какво изпитва човек, когато на вратата му хлопат десетина просяци на ден? На едного дава, на втори дава, докато най-после сърцето му се затвори и ожесточи. Бог не се ожесточава, но затваря сърцето си за онези, които само просят, без да дават нещо от себе си. Пазете себе си, и другите от ожесточаване. Понеже горделивият има особено мнение за себе си, като не получи отговор на своята молитва, той се ожесточава и пита, как е възможно да не се отговори на неговите искания. Не знаят ли, че аз съм особен, необикновен човек? Особен може да бъде само свършеният човек. Ако обикновеният човек мисли за себе си, че е особен, той сам се натъква на противоречия.

Когато човек дойде до положение да се отегчава от земния, т. е. от физическия живот, той трябва да влезе в духовния. Истински духовният човек не греши, понеже живее вътрешен, а не външен живот.. За такъв човек е казано в Писанието, че роденият от Бога грях не прави. Докато живее само на физическия свят, човек постоянно е изложен на погрешки. Гордостта така се подкрадва в него, както в младия момък – мисълта за някоя красива мома, че само той има право да се разхожда, да се разговаря

с нея и да ѝ се радва. И момата, в която гордостта взима надмощие, мисли, че само тя има право да се разхожда и разговаря с красивия момък. Горделивият момък и горделивата мома се разхождат заедно и от време на време поглеждат към хората, за да разберат, мислят ли и те, че са един за друг, че само те имат право да се разговарят и разхождат заедно, че само те са особени и необикновени хора. Но самосъзнанието на двамата млади е временно. Момъкът среща по-красива мома от своята възлюбена; момата среща по-красив момък от своя възлюбен. И двамата пожелават да постигнат по-красивото, но не успяват. Като видят, че има нещо красиво, което не могат да постигнат, те започват да се страхуват от своята мисъл, гордостта ги плаши и постепенно изправят разбирането си. Те се плашат и от желанието, което е минало през сърцата им. Същевременно, и на двамата е минала мисълта, че красивата мома и красивият момък могат да ги изместят. Тази мисъл събужда в тях ревността – вторият грях. Първият грях е желанието им да постигнат красивото, което се изпречило на пътя им. Вторият грях се дължи на събудената ревност. Докато момъкът увещавал възлюбената си, че ще остане верен само на нея, в един момент само той измени на обещанието си. Същото прави и момата. Докато говори за верност на своя възлюбен, щом срещне първия по-красив момък от него, тя изменя на своите думи. В желанието си да се разхожда и разговаря с този момък, тя изменя на своя възлюбен.

Това сравнение има отношение към положението, в което съвременните хора често изпадат. Красивата мома, с която се разхождате днес, представя някаква ваша идея, която наричате идеал на вашия живот и на която обещавате да бъдете всякога верни. Обаче, като се натъкнете на друга, по-красива и велика идея, напущате първата и пожелавате да придобиете новата, да работите с нея и за нея. Какво придобива човек, ако постоянно променя своите идеали? Ако всеки момент човек мени идеалите си, той дохожда до равнина на обикновения човек, който живее без собствен идеал и без свои разбирания. Под думата „идеал“ разбираме това, което не може да се замести с нищо друго. Идеалът е това, което може да издържи на всички бури и ветрове, на всички изпитания и страдания. Ако се осмели да замести своя възвишен идеал с друг някой, човек престава да живее. Да заместиш своя идеал с друг някой, това е все едно, да заместиш своя живот с живота на друг човек. Колкото е възможно да направиш това, толкова е възможно да става смяна на един идеал с друг. Всяка подобна смяна води към смърт.

Някой казва, че идеята, която Христос вложил в стиха, „Да станете като децата“, била негов идеал, възхищавал се от нея, но днес отстъпил от тази идея, нещо по-велико го занимавало. Мислите ли, че този идеал може да се замести с друг някой? На физическия свят можете да го заместите, но в

духовния – никога. Никой не може да замени любовта с друго нещо. Външните неща не могат да бъдат подбудителна причина, за да изместят вътрешните, съществени неща. Външната красота не предизвиква проява на любовта. Ако любовта ви се дължи на някаква външна форма, тя не е истинска; ако вашият идеал се предизвиква от някаква външна форма, той не е истински; ако вашият живот се поддържа от някаква външна причина или външен подтик, той не е истински.

Казахме, че в духовния свят има външно еднообразие, а вътрешно разнообразие. Затова, ако погледнете хората в духовния свят, ще видите, че всички са еднакво красиви. Ако един момък от физическия свят влезе в духовния свят и види момите, няма да даде предпочитание на никоя, защото всички са еднакво красиви. Тази е причината, че в духовния свят не стават престъпления, както във физическия. Там престъпления стават само в умствения и в сърдечния свят, т. е. в мисълта и в чувствата. На физическия свят престъпленията са външни. Когато някой човек сгреши в духовния свят, пращат го на земята, да изправи погрешката си. Ако той има известна идея в духовния свят и настоява, че тя е права, пращат го на земята, да разбере истината, да провери, доколко идеята му е права. Възвишените същества му казват: Когато идеята ти стане обективна, ти сам ще се произнесеш за нея. Като слезе на земята, той започва да учи, да работи, да прави опити: днес се разхожда с една мома, после с втора, с трета; пада, става, плаче, радва се, докато най-после казва: Побеля ми главата вече! Научих много неща, но видях и патих. Възвишените същества следят, какво прави той и му казват: Сега можем да те поздравим. Ти разбра, в какво се заключава твоята идея и как може да се реализира. В първо време този човек е бил горделив, мислил е, че всичко знае и всичко може да направи, но, като се натъкнал на неуспехи, станал ревнив. Значи, гордостта ражда ревността.

Какво представя ревността? – Сиромашията на живота. Гордостта произвежда запичане на съзнанието, а запичането създава суша в човешкия живот. Какви плодове могат да излязат от сухата почва? Затова, именно, запичането създава сиромашията, т. е. ревността. Когато се казва за някого, че е ревнив, това значи, че той е осиромашал и умствено, и сърдечно – във всяко отношение. Това може всеки да провери, а мнозина имат опитността на вътрешната и на външната сиромашия. Гордият и ревнив човек губи всичко ценно в живота си – своите велики мисли и чувства. С това той изгубва и радостта си.

Като говоря за гордостта, не разбирам проявената гордост, но за състоянието, което е резултат на гордостта – запичането на съзнанието, когато човек престава да мисли и чувства. Каквото и да се каже на такъв

човек, той отговаря: Аз зная всичко това. Някой му казва: Погледни небето, виж, колко са светли звездите. – Няма защо да гледам небето и звездите; аз зная, от какво и как са направени звездите; зная, каква светлина имат, зная, че са населени с разумни същества – няма какво повече да уча. Нека учат малките деца, които нищо не знаят.

Дръжте в ума си закона: докато има запичане на човешкото съзнание, ще има безплодие. Щом има неплодородие, сиромашията ще дойде като естествено последствие. При неплодородие и сиромашия, човек естествено се лишава от нещо. Ако види, че съседът му разполага с повече неща от него, ревността обхваща сърцето му, и той започва да критикува Господа, че е несправедлив, че на едного дава повече, на друг – по-малко. Той се чуди, как може Бог да постъпва с него така, да му отнема правата и да не го оценява, както трябва. Не знае ли Той, че аз разбирам всичко, че не съм обикновен човек, като другите? Докато се разхождал и разговарял с красивата мома, той поглеждал самодоволно и гордо към всички хора и мислел, че няма по-красива мома от възлюбената му. Като се разхожда нагоре-надолу с красивата мома, все едно, че изнася на изложба нейната красота. В същност, той сам ласкае своята гордост. Не се минава много време, той среща друга мома, по-красива от неговата, и спира погледа си на нея. И момата среща друг момък, по-красив от нейния възлюбен, и спира погледа си върху него. Тя върви с възлюбения си, но вече ѝ става отегчителен, иска да се освободи от него. Това показва, че тя иска да бяга. Тя иска да бъде свободна, той иска да се уедини, оплаква се от обезличаване. В това се крие друга идея, а именно: и двамата са намерили друго божество, на което трябва да се кланят по друг начин. Това е външната страна на вътрешните човешки състояния.

И тъй, който живее във външното разнообразие на живота, той се намира в физическия свят. Обаче, между всички форми на живота съществува известна връзка. Те са съставни части на един общ организъм. Който не може да схване тази велика идея и дава предимство на една или на друга част, сам внася смут в душата си. Духовният човек разбира тази идея и събира всички части на едно място, за да образува от тях целия организъм. В Писанието е казано: „Ще бъде едно стадо и един пастир“. Един ден, когато всички разнообразни форми на живота се съединят в едно цяло, тогава ще излезе на лице истинският, красив и велик образ на Бога, и всички противоречия ще изчезнат. Задачата на човека е, чрез своето висше съзнание, да намери себе си, да намери Бога и най-после – смисъла на живота. Само така той може да съедини всички части в едно цяло – в образа на Бога. Това значи, да се домогне човек до Вечното Начало. Който не Го признава и не Го търси, той е дал място на гордостта в себе си. Влезе ли гордостта в човека, той се излага вече на опасност – запичане на

съзнанието. Оттук, като естествено последствие, иде сиромашията в човека, която го прави ревнив. Когато минава край изораните ниви и увисналите от плод лозя на съседите си, ревнивият поглежда със завистливо око към тях и казва: Да е мое това нещо! Той пожелава това за себе си, но сам не се хваща на работа. Горделивият не може да работи върху своята почва. – Защо? – Твърда, суха е тя. Той страда от твърдост и сухота на съзнанието си.

Какво трябва да прави горделивият, за да се освободи от сухотата на съзнанието си? – Той трябва да се смири. Като разбирали това състояние, в древността още, Великите Учители са проповядвали на учениците си смирение. Гордостта се възпитава чрез смирението. То е вътрешен процес на съзнанието, който се изразява в смяна на условията на живота. За да работи човек, непременно трябва да се сменят вътрешните условия на живота му. Условията на много хора са неблагоприятни – в съзнанието им има сухота, запеченост. На такава почва нищо не може да расте. – Какво трябва да правят тези хора? – Да вземат кофи, пълни с вода, и да поливат. След време тревата ще се освежи, ще стане зелена, и всичко наоколо ще почне да расте. Така, именно, човек ще разбере смисъла на външното и вътрешно разнообразие и еднообразие.

За да разбере смисъла на разнообразието, което съществува във физическия свят човек трябва да влезе в духовния свят, дето се крие смисълът и идеалът на живота. За тази цел, трябва да се съедини външният, физическият живот, с вътрешния, т. е. с духовния; или, външното разнообразие на физическия живот трябва да се съедини с вътрешното разнообразие на духовния живот. Само така животът може да се осмисли; само така може да се разбере голямото разнообразие, което се включва в идеята „Вечно Начало“. Който люби Бога, може да се радва на всичко, което Той е създал – небето и земята, звездите, слънцата, растенията и животните. Той знае, че всичко е създадено за него и за неговите ближни. Помисли ли човек, че всичко, което съществува, е само за него, той веднага ще се намери на физическия свят и ще вижда само частите, но не и цялото. Всички хора, като части на едно Велико Цяло, трябва да влязат в духовния свят, да образуват Великия Божествен организъм. Който може да съедини всички форми на физическия и на духовния свят в едно цяло, той е завършил своето развитие, т. е. престанал е да еволюира, но само се проявява. Той ще минава от физическия свят, дето разглежда външното разнообразие, в духовния – светът на вътрешното разнообразие. Който не разбира разнообразието и на двата свята, натъква се на едно безразличие, като си казва: Защо ли живея? Всичко опитам и разбрах – животът няма смисъл.

Когато човек разбере външната страна на физическия живот и вътрешната страна на духовния живот, той влиза вече в Божествения свят – в закона на единството. Онези, които не са се справили с противоречията, казват, че това е далечна, непостижима цел. За постигането ѝ са нужни милиони години. Не е така, никакви милиони години не са нужни. Дългите срокове са за глупавите хора, а не за умните. Ако някой каже, че за усъвършенстването му са нужни милиони години, той е глупав човек. Ако съединявате частиците на Цялото, една по една без любов, нужни са, наистина, милиони години. Обаче, приложите ли любовта, вие ще ги съедините в един момент и ще образувате общия, красив образ на Бога. Когато любовта действа, всички части се съединяват моментално и образуват Цялото. За да постигне желанията и идеалите си, глупавият се мъчи и изживява много време и енергия. Умният, обаче, без мъчение постига своите желания. – Защо? – Защото той живее извън времето и пространството.

Съвременните хора си служат с понятията „време и пространство“ за изяснение на дадени състояния. Във физическия свят се говори за време, а не за пространство; в духовния свят се говори за пространство, а не за време. Който се е свързал само с физическия свят, той живее във времето; който се е свързал с духовния свят, той живее в пространството. Някой казва, че се движи само по земята, не може да отиде на слънцето и на звездите. Защо не може да посети някоя звезда? – Защото не живее в пространството. Във физическия свят се изучават процеси и състояния, които имат отношения до времето – разнообразието на всички предмети и явления, както и състоянията, които се раждат от тях: недоволство, скръб, радост и др. Отиваш на училище, учиш се, пишеш съчинения, декламираш – радваш се на всичко. Срещнеш някоя мома, влюбиш се в нея, разхождаш се, разговаряш се и казваш, че си намерил смисъла на живота. Не се минава много време, вземат ти възлюбената, и ти започваш да плачеш. И майката има такава радост – детето. Тя го носи на ръце, радва му се и казва, че като нейното няма подобно. Един ден вижда друго дете, по-красиво, и скърби, че и нейното не е толкова красиво. Идеал, който се мени всеки ден, не е никакъв идеал. Това е карикатура на идеалите.

Време е вече, хората да дойдат до здрави, правилни отношения на къщата. Има ли право красивият момък да хване една здрава, силна мома под ръка и да се разхожда с нея? Ако си позволи това, той е направил вече първата погрешка, която има отношение към съзнанието му. В какво се заключава неговата погрешка? Здравият и красив човек, бил той мома или момък, представя красива ваза, пълна догоре с вода. Правилно ли е, от ваша страна, да наливате още вода във вазата? Красивата мома е пълна ваза, но, въпреки това, вие искате да налеее още вода в нея. Тя е богата, има всичко

на разположение, а вие искате да ѝ предадете още нещо, с което да заставите хората да ви отдават нужната почит. Павел казва: „Нито мъж без жена може в Христа, нито жена без мъж“. Идеята, която Павел е вложил в този стих, е съвсем друга от тази, която хората разбират. Един момък среща приятеля си с една красива мома, хванали се под ръка и нежно се разговарят. Той поглежда към тях, въздъхва и си казва: Да бих имал и аз такава мома, и моят живот щеше да има друг смисъл. Този момък търси смисъла на живота в женитбата, но той е на крив път.

Какво се разбира под „женитба“ в широк смисъл на думата? – Свързване на душата със своя велик идеал. Мисълта, която Павел е вложил в цитирания стих, е следната: нито животът може да се прояви без ум, нито умът може да се прояви без живот. Това показва, че животът и умът не са две различни същности, независими една от друга. Те са тясно свързани помежду си и не могат една без друга. В този смисъл, истинската женитба се заключава в създаване на тясна връзка между ума и живота, като велика целокупност. Това обяснение се отнася до онези хора, на които съзнанието е пробудено. Онези, на които съзнанието не е пробудено, правят разлика между ума и живота, между мъжа и жената и ги разглеждат като отделни части, без никаква връзка. И тогава, съберат се мъж и жена да живеят заедно, но веднага се скарват, явяват се спорове и недоразумения между тях. Ние не отричаме женитбата, защото за мнозина тя е такава радост, каквато е радостта на децата, които си играят с кукли. Ние сме против неестествените положения в живота, каквито са гордостта и запичането на съзнанието, защото те лишават човека от възможността да расте и да се развива правилно. Гордостта и ревността внасят сиромашията в живота.

Който е научил законите на прилежанието и леността, нека направи сравнение между гордостта и ревността от една страна, запичането и сиромашията от друга. Как се изразява сиромашията в живота? – В липса на пари, на къщи, на ниви т. н. Парите, къщите, говедата, нивите представят разнообразието в живота. Дойде ли сиромашията, и ревността иде след нея, като нейна спътница. Павел казва за себе си, че бил ревнив в любовта. Това е друг вид ревност. Да бъде човек ревнив в любовта, това подразбира стремежа на душата да постигне нещо велико в живота. Обаче, ревността на обикновения човек води към падение. Такъв човек не живее, но се мъчи. Той се мъчи и като духовен, и като светски. Стане богат, мъчи се; стане учен, мъчи се. Покажете ми един философ, или учен, който да не се е мъчил. Защо се мъчи? – За да създаде една велика идея. Как може човек да създаде такава идея? – Като съедини всички части в едно цяло.

В духовния свят нещата са поставени малко по-другояче от тези във

физическия свят. Каквото направи човек в духовния свят, то е общо за всички. Там идеалът на едного е идеал за всички. Ако в духовния свят един момък хване някоя мома под ръка, никой няма да го пита, защо прави това. На другия ден се разхожда с втора, после с трета, без да му се сърдят другите моми. Ако това стане на физическия свят, между двете моми се явява ревност, спор, несъгласие. Първата мома мисли, че само тя може да бъде идеал за своя възлюбен. Като обръща внимание на втора, на трета мома, с това момъкът иска да ѝ каже, че има и по-красиви моми от нея, не трябва да си въобразява, че тя е най-красивата мома в света.

Това, което ви говоря днес, не е нещо ново, но с примери изяснявам нещата, както стават в духовния и във физическия свят. И младият, и възрастният разбират тези болезнени прояви, които ние наричаме „патология на човешкото естество“. За да бъде духовен, човек трябва да знае, как да се освобождава от болезнените състояния на своята душа. Не може ли да се освободи, той ще се намери в областта на външното разнообразие и вътрешното еднообразие. Еднообразието се заключава в това, че всички се чувстват здрави и намират, че животът има смисъл. Също така разнообразието се заключава в това, че всички започват да мислят право и свободно. Докато мислите и чувствате, вие сте здрави; престанете ли да мислите и чувствате, вие сте болни.

Като ученици, вие трябва да се пазите от запичане на съзнанието, което се ражда от гордостта и от сиромашията, която е последствие на ревността. За да се освободи от болезненото състояние на гордостта, човек трябва да превърне гордостта в самоуважение; за да се освободи от болезненото състояние на ревността, той трябва да превърне ревността в прилежание. Влезе ли в закона на прилежанието, той встъпва в правия път на живота. Когато ревността дойде в помощ на прилежанието, човек се домогва до истинското знание. Да се освобождава човек от своите болезнени състояния, това значи, да е опитал силата си като културен човек. В това се заключава красотата на новия живот и на новата култура. Под думите „нова култура“, ние разбираме новите схващания, новата философия за живота, чрез която може да се реализира високият идеал на човешката душа. В съзнанието си човек се стреми да съедини всички части на своя свят в едно цяло и да създаде първичния образ на Бога в себе си, за да има на кого да се моли. Да се молиш на Бога, това значи, да се свържеш с Него. Тази връзка води към самоусъвършенстване.

Да се говори на човека за самоусъвършенстване, това не е нещо ново. Важно е, всеки човек да има любов към Бога, към себе си и към своя ближен. Който е придобил тази любов, той е на прав път в живота си. В любовта има два важни момента, два важни полюса: в единия полюс е

животът на еднообразието, а в другия – животът на разнообразието. Щом ви дотегне еднообразието, ще минете в разнообразието, и обратно: като ви дотегне разнообразието, ще минете в еднообразието. Ако попаднете в еднообразието на духовния свят, ще слезете във физическия свят; ако попаднете в еднообразието на физическия свят, ще се качите в духовния свят. В слизането и качването на съзнанието се крие спасението на човека. Който се учи и във физическия, и в духовния свят, той е дошъл до естествения път на развитието си. Да се учи човек, да се стреми към съвършенство, това е правият път на живота. Само онзи човек може да постигне съвършенство, който се учи; не се ли учи, никакво съвършенство не може да постигне.

Мнозина казват, че човек може да се учи само на земята, но не и на онзи свят. Не е така, човек учи и на земята, и в духовния свят. Казва се, че процесът на ученето е вечен. Съвършенството показва, че преди тебе има други същества, които са завършили своето развитие, и ти ще се учиш от тях. След тебе пък идат други същества, за които ти си съвършен. Ако си милосърден, ще учиш другите на милосърдие. Всеки човек може да бъде идеал за онези, които по развитие стоят по-долу от него. Той пък ще има за идеал същества, които стоят по-високо от него. Най-после всеки ще дойде до Бога, Който е идеал за всички.

Някои се отказват от ученето, мислят, че са завършили развитието си. Признай в себе си, че си ленив и се обърни към прилежния човек. Докато научиш закона на прилежанието, той ще бъде идеал за тебе. Други казват, че няма защо да се молят, това отдавна вече са научили. Сега, именно, трябва да се молиш. Който не се моли, той е мъртъв. Молитвата е отваряне на очите. Като отвори очите си, човек вижда красотата на света. Само така може да се разбере дълбокият смисъл на молитвата. Няма по-приятно чувство за човека от това, да се моли по свобода на духа, а не насила. Който се моли насила, той затваря очите си. Това показва, че красотата на духовния свят е затворена за него. Има смисъл да затвори човек очите си във време на молитва, но ако пред него се разкрие красотата на великото разнообразие на духовния свят. Като хване под ръка някоя мома, момъкът може да ѝ се радва, да се разговаря с нея – това не е грях. Грехът се заключава в предпочитането на една мома пред друга, т. е. в различието, което се прави във формите. Момъкът не знае, дали първата мома, с която се разхожда и разговаря, не е по-добра, по-умна и способна от втората, която после среща. Във втората мома той харесва главно външността ѝ, а външността не определя човека.

Време е вече да поставите живота си на съзнателна преценка, т. е. на щателен анализ, а не да гледате на него като на забава, както децата се

забавляват със своите кубчета и картинки. Всяко кубче трябва да се поставя на мястото си, никъде в живота ви да не остава празнина. Като изучавате частите на своя живот, ще се научите да ги сглобявате и разглобявате, да си образувате нов, подходящ за вас живот. Така ще възлизате стъпка по стъпка към Божествения свят.

Това са вътрешни процеси на съзнанието, изучаването на които представлява цяла наука. Да влезете в Божествения свят, да наследите Царството Божие, това е идеалът на човешката душа. Който се е домогнал до своя идеал, той се е освободил от болезнените състояния на своята душа, както и от всички наследствени или отпосле придобити недъзи и слабости. Грехът е едно от мъчителните болезнени състояния на душата, от които разумните същества се стремят да освободят човечеството. От това гледище, страданието е метод за лекуване на хората от греха.

Като разглеждаме отношението на момъка към момата, имаме два случая: първият случай, когато момъкът замества своята възлюбена с друга мома, по-красива от нея. Тя започва да плаче, да страда и да ревнува. Във втория случай момъкът замества своята възлюбена с друга мома, по-грозна от нея. Тя се възмущава от възлюбения си, но не ревнува. Тук се накърнява нейното достойнство. В нея заговаря гордостта, и тя казва: Аз ще му покажа, коя съм. Как смее той да предпочита по-грозна мома от мене! Какво се постига в единия и в другия случай? – Нищо не се постига. Въпросите не се разрешават нито с ревност, нито с гордост.

Това са процеси, които стават в съзнанието на човека. Като изучава себе си, както и процесите в природата, човек вижда, че каквито процеси стават във физическия свят, същите стават и в духовния. Или, каквито процеси стават в съзнанието на човека, такива стават и вън от съзнанието му. Когато се разберат вътрешните състояния в човека, тогава ще се разберат и външните промени, които стават с него. Следователно, видете ли, че някой пада духом, ще знаете, че неговата възлюбена е срещнала по-красив момък от него и на другия отдала всичкото си внимание. Когато някой се възгордее, ще знаете, че възлюбената му го е заместила с по-грозен момък. Това са две различни състояния и опитности, през които човек минава. Който разбира дълбокия смисъл на човешките отношения, ще каже на по-красивата мома от себе си: Сестра, ела между нас, да бъдеш идеал и за двамата ни. На по-грозната мома ще каже: Сестра, ела между нас, да те поставим на твоето място. Като част от цялото, ти имаш свое определено място. В цялото тя не е грозна; вън от него тя губи красотата си и минава за грозна. В този смисъл, няма грозни неща в света.

Грозота съществува само там, дето частите не са поставени на местата си.

Поставите ли ги на местата им, както са в Божествения свят, те стават красиви. Това означават думите, че в Божествения свят няма противоречия. Тъй щото, когато някоя идея изглежда грозна, това се дължи на факта, че не е поставена на мястото си. Всяка идея трябва да бъде поставена на това място в ума ви, което Бог ѝ е определил. Тя изглежда противоречива, защото е в сянка. Изнесете я на светло, да я огряват слънчевите лъчи, и тя ще стане красива.

Бъдете носители на светлината, на новата култура, която иде вече в света. Много работа предстои на хората на новите времена. Будно съзнание се изисква от всички; само така ще разберат, защо живеят. Те търсят дълбокия смисъл на нещата, учат, прилагат, размишляват, и по такъв начин стават творци на своите идеи. Като живеят така, противоречията за тях изчезват. Те поставят всяко нещо на неговото място. Дойде ли при тях богатият, сиромашът, ученият, простият, те ги поставят на местата им и така избягват всички противоречия. Това значи, да придобие човек вътрешно щастие, да дойде любовта в душите на хората.

Любовта е израз на Великото Начало, което се проявява в човешката душа. Тя е завършен процес – поставя всяко нещо на своето място. Да любиш, това значи, да поставиш всяка част на мястото ѝ и така да образуваш цялото. Всеки може да намери частите на цялото в себе си още сега, а не след хиляди години. Успее ли да постигне това, човек влиза в закона на съвършенството и става възрастен, на 33 години.

В заключение на всичко, казано досега, повтарям: За да се освободи от своето болезнено състояние, горделивият трябва да внесе в себе си самоуважението, а ревнивият – прилежанието. На всички хора, изобщо, предстои велика задача – да станат носители на новите идеи. Новите времена изискват нови хора – герои. За героя нито светът, със своите изкушения, нито страданията, нито смъртта са в състояние да го отклонят от пътя му, или да го снемат от неговото място. Новият човек е човек на безсмъртието, на Вечния живот.

— Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

— В Истината е скрит животът.

2. Лекция от Учителя, държана на 31 август, 1928 г. София – Изгрев

Начало: 05:00

ПЛАНИНСКИ ВЪРХОВЕ

Размишление

Сега начертайте два триъгълника, които представляват два планински върха, покрити със сняг и лед. Между тях се образува една долина. Снегът, който се е натрупал по върховете, показва, че температурата там е ниска. Ако беше топло, снегът щеше да се стопи и като вода щеше да потече надолу. Според съвременната наука всички тела, колкото и да са студени, съдържат в себе си известно количество скрита, вътрешна топлина. Ако вътрешната топлина се изяви навън, телата започват да се разширяват.

Какво нещо е разширяването? – Проява на топлина. Следователно, когато някой каже, че се е разширил, това подразбира, че се е стопил. Обаче разширяването се подчинява на известни закони. То не може да бъде неограничено. Лете, когато слънцето грее силно, телата постепенно се топят. Дебели пластове лед и сняг се топят от силните слънчеви лъчи. Ако тези ледове и снегове покриват планински върхове, от тях започват да се спускат малки и по-големи вадички, които напояват долините. Колкото по-силно грее слънцето, толкова по-широки стават вадичките, докато се слеят в една широка, обилна река. Когато децата наблюдават разширяването на реката, те питат учителя си за причината на това разширяване. Учителят им дава обяснения. Той казва, че причината за разширяване на реките лятно време, особено напролет, се дължи на слънцето, което започва силно да грее. Колкото повече се разширява реката, толкова повече снегове се топят. Към края на лятото, в големите горещини, реката започва да се намалява, вследствие намаляване на снеговете и силно изпаряване на водите.

Каквито явления стават в природата, такива се извършват и в човешкия организъм. В човешкия мозък също така има високи планински върхове, покрити със сняг и лед; там има долини, обработени и необработени, полета и т.н. Когато се гневи, човек се сгорещява. В този смисъл гневът не е нищо друго освен топлина, която стопява ледовете и снеговете в човешкия мозък, вследствие на което водите, т.е. енергиите на мозъка, потичат надолу. Където мине, тази енергия руши, събаря, влачи камъни. Като видите такъв човек, казвате, че се е разгневил. – Не, снеговете на неговите планини са се стопили, вследствие на което образуваната вода буйно слиза надолу и влече със себе си всичко, което среща на пътя си. Значи колкото е по-голям гневът на човека, толкова по-голяма енергия развива той. – Докога ще се развива тази енергия? – Докато се стопят всички снегове и

ледове по върховете на планините. Това е просто, но научно обяснение на гнева. Колкото повече гневът в човека се намалява, толкова повече и енергията, която той предизвиква, се намалява. Водите се събират в коритата си, започват да текат тихо и спокойно, без шум, без разширявания, без търкаляне на камъни – навсякъде настава мир и съгласие.

Проявата на енергиите, на силите в природата се отличава по това, че докато едни от тях рушат и събарят, други градят, живот носят навсякъде. За пример, докато буйната вода от една страна руши и събаря, от друга тя напоява, освежава растителността, в резултат на което се явяват зрели, вкусни плодове. Значи, от гневната вода, която руши и събаря, каквото срещне на пътя си, се напояват долини и поляни, растителност и плодни дървета. Може ли водата да бъде гневна? – Не, водата, която слиза от планините, е буйна. Когато снегът се топи, превръща се във вода, която има стремеж да слиза в долините, да пои дървета и цветя. Запитвате се: „Каква е целта на моето слизание на земята?“ – Целта за слизането ти на земята е такава, каквато е целта на водата, получена при разтопяването на снега. Целта на тази вода е да слиза надолу, да пои растителността. Следователно и твоята цел е да слезеш от някой висок връх и да изучаваш живота.

Какво представлява животът? За да разберете живота в неговата целокупност, първо трябва да разберете вашия живот. Това значи да разберете онова, което досега е станало, и това, което в дадения момент става. За пример, как ще си обясните глада? Или как ще си обясните нуждата от ядене? Ставате сутрин и започвате да мислите за ядене. Казвате, че сте гладни. Задавали ли сте си въпроса, кога и как е произлязъл гладът? Гладът е първичен процес, който съществува в природата. Стопяването на снега, на леда и превръщането им във вода е също така първичен процес. Обаче разумните същества вземат участие в този процес и продължават по-нататък. Те прокопават канали, през които прекарват водата. По този начин те я впрягат на работа според нуждите на времето и на местните условия. От буйната вода могат да образуват няколко реки, които да текат в противоположни направления. Така става втичане и изтичане на водата. Учените хора се интересуват от природните явления, за причините на които често съдят от самите явления. Те ги изучават, наблюдават и вадят верни заключения. За да дойдат до прави заключения, те си служат с ред уреди и инструменти. За пример, със спектроскопа те определят какви елементи има в слънцето. Всеки елемент дава специална цветна линия на тъмното поле на спектроскопа. Също така и различните звезди имат свой собствен спектър. Спектрите на различните звезди се различават едни от други по цвета, по широчината си. Ако един и същ спектър ту се разширява, ту се смялява,

това показва, че дадена звезда се приближава или отдалечава от земята. Колкото по-широк става спектърът, толкова по-близо идва звездата до земята. Такива заключения учените вадят и за реките. Щом водата на някоя река се увеличава, това показва, че снеговете се топят. Намалява ли се водата и топенето на снеговете се намалява. Стопи ли се окончателно снегът, реката може съвършено да пресъхне. При това положение учените няма какво повече да разсъждават. Те не могат вече да вадят никакви заключения.

Сега като дойдем до науката, ние лесно си обясняваме нещата. Виждаме, че воденици работят, градини се напояват, мотори се движат и т.н. Всичко това е ясно на учения. Той знае откъде идва тази вода, как е впрегната на работа. Обаче простият воденичар, който не знае тия неща, един ден забелязва, че водата намалява и воденицата му спира. Той казва: „Навярно водата е отбита.“ – Това не е знание. Той трябва положително да знае къде е отишла водата. Ето защо, колкото по-мъчно човек си изяснява известен процес, толкова по-сложен е този процес. Първичните процеси са по-достъпни за човека. Щом процесът е сложен, това показва, че по-голям брой разумни същества са взели участие в него. За да се домогне до сложните процеси в природата, човек трябва да влезе във връзка с разумните същества, които са работили в тях. Много има човек да учи, за да разбере смисъла на живота, да разбере защо е слязъл на земята.

Съвременните хора се оплакват от различни заболявания, от неразположения на духа и т.н. Те могат лесно да си помогнат. Аз ви дадох един метод срещу болезнените ви състояния и неразположения. Казах ви, че трябва да се изпотявате, да се подложите на щателно пречистване. Теренът, почвата, т.е. вашите земни пластове са претърпели големи сътресения, вследствие на което тръбите на канализацията ви са огънати, пречупени и не могат да пропускат водата през тях. Те са запушени с пясък. Изпотяването ще предизвика голям напор, ще изтласка пясъка навън и ще даде възможност на водата да тече през тръбите. Не е достатъчно само да констатираме, че воденицата ви е спряла по нямане на вода или че градината и зеленчуците в нея са изсъхнали. Човек трябва да знае причината на тия явления и да потърси начин да я премахне. Каква полза ако човек философства върху въпроса, защо се е развалила канализацията, а не се заеме да я поправи?

Някои учени философстват върху въпроса, защо Господ е създал света, защо е допуснал злото и страданията в него. Тези философи приличат на овчари, които запитват защо е създаден вълкът. Ако вълкът не нападеше овцете им, те никога нямаше да задават този въпрос. Ако вълкът живееше някъде в горите, без да напада стадата им, те никога нямаше да се

интересуват от него. Нападне ли обаче стадото и вземе най-тлъстата им овца, те веднага започват да разискват върху въпроса, защо е създаден вълкът. – Много просто. Вълкът е създаден, за да държи съзнанието на човека будно, да го застави да се моли, да мисли за Бога. Човек най-добре мисли, когато засегнат интересите му, когато го засегнат материално. Щом пострада веднъж, овчарят започва да се моли. На другата вечер вълкът задига още една овца. – Защо? Нали се моли? – Втората овца му задигат, за да го научат да се моли усърдно. Въпреки това, всяка вечер му липсва по една овца, докато най-после и той напусне кошарата.

Ето защо, като разисквате върху въпроса, защо Господ е създал вълка, ще знаете, че той е създаден, за да научи овчаря да търси Бога, да придобие по-голямо внимание и будност на съзнанието. Като види, че една от овцете му липсва, нека проследи, откъде е влязъл вълкът. Като намери дупката, откъдето вълкът се е промъкнал в кошарата, веднага да я запуши, за да не идва вълкът и втори, и трети път. Ако се окаже, че няма никаква дупка в кошарата, тогава овчарят трябва да провери да не би вълкът да е прескочил през оградата. Като се увери в това, нека направи по-висока ограда, да не може вълкът да я прескача. Овчарят трябва да вземе всички мерки, да запуши дупките в кошарата, да направи висока ограда, да запази стадото си от нападения на вълци.

И тъй, каквото и да се случва в живота на човека, природата има предвид неговото възпитание. Да се възпитава или да се самовъзпитава човек, това значи да запуши добре дупките на своята кошара, да не се промъква вълкът през тях; или да направи оградата на кошарата по-висока, да не може вълкът да я прескача. Когато ученият човек мине покрай такава ограда, той разбира, че в тази околност има вълци. Същевременно той разбира, че овчарят, който е огради добре кошарата си, е пати от вълци. Опитността му го е направила внимателен и предвидлив. Като види висока ограда, вълкът не може да прескача. Не само вълк, но и човек може да прескача оградите на хората. Той е научил това изкуство от вълка. Понеже в градовете и селата няма вълци, хората прилагат тяхното изкуство. Те са създали хорото. Следователно хорото не е нищо друго, освен прескачане през оградата на хората и влизане в кошарата им, да грабят овце. Щом грабне една овца, човек прескача оградата и с нея заедно излиза навън. Значи, ако нямаше вълци в света, и хората нямаше да знаят изкуството да скачат и прескачат.

Казвате: „Вярно ли е това заключение?“ – То е толкова вярно, колкото е вярно заключението на детето, че реката се е разширила. Вярно е, че реката се е разширила, но защо е станало това, детето не знае. То вижда последствията на нещата, но причините на явленията не знае. Ученият

обаче всякога казва: „ Реката се е разширила, защото снегът на планината се е стопил.“ Ако кажете това нещо на детето, то ще пита: „ Защо се топи снегът?“- Каквото обяснение и да се даде на нещата, детето винаги ще задава въпроса „защо“. Ето защо дали нещата са верни, или не, това зависи от разбиранията на човека. Ако дадете известно обяснение на възрастния, той веднага разбира и нищо по-нататък не пита. Детето обаче всякога пита. – Защо пита? – Много неща не му са ясни. Възрастният знае, че когато реката се разширява повече, отколкото коритото и събира, може да стане наводнение. Стане ли наводнение, много къщи ще пострадат. – Какво трябва да се прави тогава? – Вие трябва да изнесете дрехите си навън и да напуснете къщата си временно, докато водата се оттегли. Щом водата се прибере в коритото си, и вие можете да се приберете в къщата си. След всичко това ще дойде някой да пита защо трябва да излезе от къщата си. – Много просто. Ти непременно трябва да бягаш далеч от къщата си, защото си я поставил близо до реката. Когато си я строил, тогава още трябваше да мислиш къде и как да я построиш. Сега не остава нищо друго, освен да носиш последствията на своето невежество. Щом реката се подчинява на известни закони и човек трябва да спазва същите закони. Реката казва: „Водата, която е в мене, има свойство да се разширява и стеснява. Когато иде в голямо количество и със сила, тя завлича всичко, каквото срещне на пътя си.“

Тъй щото, който иска да живее приятелски с реката, той трябва да съгради къщата си на такова разстояние от нея, че и като се разширява и като се смалва, винаги да запазва еднакви отношения. Не вземе ли това нещо предвид, приятелските отношения помежду им лесно могат да се развалят. При пръв случай на разширяване, ще стане нужда да бягате от къщата си. Реката не може да измени на естеството си, а ти като разумен човек можеш да предвидиш всичко.

Този закон съществува и в отношенията на хората. Когато двама души не живеят добре помежду си, това показва, че те са построили къщите си близо една до друга. – Какво трябва да направят, за да живеят добре? – Те трябва да раздалечат къщите си. Ако единият построи къщата си на един връх, другият трябва да я построи на друг връх. Къщите им трябва да бъдат разделени една от друга посредством долина. Като знае това, човек трябва да бъде внимателен в отношенията си не само към външния свят, но и към всичко онова, което става в ума, в сърцето и във волята му. Ако две мисли, две чувства и две постъпки в човека се сблъскат поради близкото разстояние, на което се намират, той трябва да вземе мерки да ги отдалечи. Всяка мисъл, всяко чувство и желание в човека се нуждаят от простор, да могат свободно да растат и да се развиват. Голямата близост между тях може да предизвика силно течение, порой,

който да завлече всичко каквото срещне на пътя си. Като се намери пред такава опасност, човек започва да бяга. – Защо? – Защото не може да разсъждава. Единственото му спасение е в бягането. Мине ли опасността, той започва да мисли вече и не бяга. Следователно видите ли, че някой бяга, ще знаете, че той се намира пред някаква опасност и се страхува да не пострада. Значи бягането е в зависимост от страха. Колкото е по-голям страхът, толкова и бягането е по-силно. Учените казват, че някога движението на земята е било по-голямо от сегашното. Оттук може да се извади заключение, че някога, в далечното минало, земята е преживяла голям страх, от който днес се е освободила. Колкото по-голям е страхът на някое тяло, толкова по-голямо е неговото движение. Обаче движението на това тяло не може да бъде безпределно. Ще дойде момент, когато силата, енергията, която кара тялото да се движи, ще се преустанови и то ще спре. Колкото е по-голям страхът, толкова по-малко работи разсъдъкът в човека. Щом разсъдъкът се увеличава, страхът се намалява.

И тъй, нещастията, катастрофите в живота на хората се дължат на обстоятелството, че те са построили къщите си близо до реката: едни са по-близо, други – по-далеч. В случай на наводнение първите ще пострадат повече, а вторите – по-малко. Щом се стопят снеговете и наводнението престава, но разрушенията не могат веднага да се поправят. Едва се поправят разрушенията, следващата година иде ново наводнение. – Какво трябва да се направи, за да се избегнат тия нещастия? – Много просто: или трябва да строите къщите си далеч от реката, или да съборите върховете, от които се стичат водите. Има и трета възможност да се избегнат нещастията в живота на хората, но тя е мъчно приложима. Първата и най-лесно приложима възможност е да построи човек къщата си далеч от реката; втората възможност е да срина върховете, от които водите се стичат; третата и най-мъчно приложима възможност е човек да спре действието на топлината. От трите възможности човек може да се ползва от първата: да построи къщата си на солидна, здрава основа и далеч от реката. За да постъпи по този начин, той трябва да бъде умен, да разсъждава.

Като не разсъждават много, съвременните хора търсят причината на своите нещастия в произхода си, в това, което са наследили от деди и прадеди, от майка си и от баща си. Отчасти това е вярно, но не е абсолютно вярно. Някой се гневи много, без да е наследил тази черта от родителите си. Гневът се дължи на това, че той има високи върхове в себе си, по които се натрупват много снегове. Щом снеговете започнат да се топят, гневът се проявява. При това, колкото по-високи и по-големи са тия върхове, и гневът е по-голям. Колкото по-малки са върховете,

и гневът е по-малък. Един ден, когато тия върхове се сринат, и гневът ще изчезне. – Възможно ли е свят без върхове? – Възможно е, но при други условия на живота. Докато дойде този ден, човек трябва разумно да използва енергията на гнева. Който може разумно да използва тази енергия, той ще се благослови; който не може разумно да я използва, той ще носи последствията и ще търпи ред пакости и нещастия от нея.

Като ученици вие трябва да изучавате всички енергии в себе си като движения, които имат определена сила и посока. Докато гледате на гнева като на сила, която гради, той не е опасен. Не можете ли да го впрегнете на работа, не можете ли да го канализирате, той е опасен. Колкото повече се гневи човек, толкова по-голямо е движението в него. Разумните, възвишените същества използват гнева на хората на място. Когато им трябва тази енергия, те слизат на земята със своите мехове и започват да духат тук-там между хората, да ги разгневяват. Гневът произвежда топлина, която започва да топи снега по върховете. Щом водата започне да се стича по върховете, хората се залавят усилено на работа: воденичарите мелят брашно, градинарите поливат градините и бостаните си и т.н. Като приемат нужното количество енергия, възвишените същества затварят меховете си и топенето на снега спира. Значи възвишените същества се ползват от енергията на по-нискостоящите от тях същества. По същия начин и хората могат да използват енергията на по-нискостоящите от тях същества, без да питат защо светът е създаден по този, а не по-друг начин. Вие трябва да приемете, че така, както светът е създаден, е най-правилният начин на създаване. Приемете това като аксиома. Ето защо, дойдете ли до въпроса, що е светът, що е животът, ще знаете, че това са аксиоми, които не се доказват. Че живее човек, това е аксиома. Кой може да докаже, че човек живее? – Никой друг освен самият човек. Някой учен доказва, че човек живее. Друг учен доказва, че човек умира. Първият учен, който доказва, че човек живее, е опитал нещата. Той знае, че човек живее и на този, и на онзи свят. Вторият учен, който доказва, че човек умира, няма опитност, не разбира живота в неговата целокупност. От това, че умрелият не се движи, не говори, той съди, че е умрял. Всъщност това, което умира, не е истинският човек. Това е временното, преходното в човека – неговата дреха, която може да се облича и съблича. В доказателствата си, тия двама учени приличат на хора, които спорят дали дадена круша е сладка, или не. Първият е вкусил крушата и доказва, че тя е сладка и породиста. Вторият не е вкусил крушата и не вярва на първия. Той казва: „Виждам формата, големината, цвета на крушата, но не мога да кажа, че е сладка.“

Как могат да се разрешават спорните въпроси в живота? – Много лесно. Щом става спор за крушата, дали е сладка, или не, тя трябва да се раздели

на две половини: първият ще опита едната половина, вторият ще опита втората половина. След това и двамата ще доказват едно и също нещо, а именно, че крушата е сладка и доброкачествена.

Следователно не бързайте да доказвате въпроса за смъртта, че човек умира, но запитайте се що е смъртта. И по аналогия на посаденото житно зърно, ще кажете, че смъртта не е нищо друго, освен посадване на човека в земята, да покълне, да възрасте и и отново да възкръсне. Докато е в хамбара, житното зърно е изложено на опасност: мишка, човек или някое животно могат да го изядат. Заровите ли го в земята, след време то възкръсва, започва нов живот. И човека заравят в земята, разкопават около него, поливат го, за да израсте един ден и да възкръсне. Жената пита: „Къде е мъжът ми?“ – Израснал е, подал е главата си над гроба, който е добре обрасъл наоколо с трева. – „Защо не говори тогава?“ – Защото се смущава. – „Ще проговори ли някога?“ – Да, в скоро време ще проговори. Някои учени казват, че като умре, човек отива при Бога, при ангелите. – Възможно е, но аз го виждам в тревата: седи спокойно и чака. Като казват, че той е между ангелите, те имат предвид цветята, тревата като деца на ангелите. Те се занимават с тях и ги изучават. Ето защо, който иска да влезе в ангелския свят, той трябва да мине по пътя на тревата, на цветята и на дърветата. Той няма да стане като тях, но ще мине през техния път. И водата не става тръба, но минава през тръби. Това са ред разсъждения, които водят човека до правата мисъл. Има ли права мисъл, човек е спокоен и добре разположен. Изгуби ли правата мисъл, с нея заедно той губи своя мир и разположение.

Съвременните хора се оплакват от неразположение на духа, от изтощаване, от нервност. Коя е причината за тези състояния? –

Многобройните им желания. Те имат много желания, а малко почва, малко земя. При тези условия желанията им не могат да растат, нито да се реализират. За да израсте, да даде плод, растението се нуждае от земя. Посадите ли много цветя на малко земя, ако по някакъв начин израстат, те няма да дадат плод. Следователно искате ли желанията ви да се реализират, посадвайте ги на големи пространства, далеч едно от друго, да могат да растат и добре да се развиват. Нямайте ли много земя, не хранете много желания. Човек трябва да има малко желания, но силни, добре отгледани. Щом желанията на човека са силни и добре отхранени и мислите му ще се развиват добре. Зад всяка силна мисъл живее едно силно желание. И обратно: силното желание изразява силна мисъл. Прекъснете ли мисълта в човека, желанията му не могат правилно да се подхранват. Човек със силни желания, но без мисъл, става разсеян. И да мисли нещо, мисълта на разсеяния е без връзка, разхвърляна, неопределена. Когато желанията на човека се развиват естествено, мислите в него текат правилно. Силните, но естествени желания развиват

ума. Те внасят разширяване, движение в човека. Силните желания внасят разширяване в човека, а силните страсти – движение, интензивност. Значи всяка мисъл има за основа желание и страст. Желанието внася разширяване на мисълта, а страстта – сила, движение. За да се реализира една мисъл, тя трябва да има широчина, сила и движение. Възвишените чувства пък придават на мисълта дълбочина. Обаче желанията, чувствата и страстите на човека трябва да бъдат канализирани. Канализират ли се те, мисълта на човека се изправя. Само правата мисъл е в състояние да изправи света. Правата мисъл е Божествена. Когато всички енергии в човека се канализират правилно, той се радва на един уреден свят в себе си.

Съвременните хора се стремят, от една страна, към самовъзпитание, а от друга – към възпитание на обществото. Това може да се постигне само тогава, когато хората разполагат с положителна философия за живота, когато имат една свещена идея в себе си. Каква е идеята на съвременните хора, когато те всеки момент се колебаят има ли Господ, или няма? Един ден вярват в Бога, а друг ден не вярват. Един ден одобряват живота, а друг ден не го одобряват. Това не е никаква философия. Какво убеждение е това, всеки ден да доказвате на човека съществуването на Бога? Бог е величина, за която нищо не може да се говори, нито може да се доказва. И за живота нищо не може да се говори. Единственото доказателство за живота е това, че човек живее. Щом живее, щом съществува, няма какво повече да му се говори. Когато животът на човека е приятен, това показва, че той е умен; щом животът му не е приятен, той не е умен. Човек се намира в различни положения в живота, вследствие на което се раждат различни възгледи за нещата. За пример, той може да прекара с години в хамбара, а може и да бъде посаден в почвата. Тия две положения създават различните гледища за човека. В хамбара няма страдания, няма противоречия, но и растене няма. В почвата има страдания, има противоречия, но същевременно има богати условия за растене.

Какво представляват противоречията? – Противоречията са нещо фиктивно, недействително. Те не представляват никаква реалност. Причината за противоречията в живота се крие в самия човек. Някой носи тежка раница на гърба си и пъшка под тежестта и. Настига го друг един, добър, услужлив човек и му предлага да носи известно време раницата му, докато си почине. Умореният пътник дава раницата си и се чувства доволен, че може да си почине. Обаче скоро след това той започва да се съмнява в добрия човек, да го подозира да не би да задигне раницата му. Подозрението му става причина за явяване на известни противоречия. Ако е искрен, той ще каже на добрия човек, че се е усъмнил и ще го помоли да върви близо до него, да не се отдалечава от пътя си. Ако не е

искрен, нищо няма да му каже, но ще се смущава и безпокои, докато най-после поиска раницата си назад.

След всичко това казват, че съвременната култура е много напреднала, че хората са прогресирали в развитието си и т.н. – Какъв прогрес е този, когато ще дадеш няколко хиляди лева назаем на човека, а същевременно ще му представиш ред условия: гаранция, полица, падеж на полицата и т.н.? И този човек мисли, че като вземе парите, ще спечели нещо. С тези пари той ще намери нещастieto си. Парите не носят щастие. Който мисли, че с пари, с богатство може да влезе в духовния път, той не е разбрал истината. За да влезе в духовния свят, в Царството Божие, човек се нуждае от добродетели, а не от пари. При това там се изискват такива добродетели, които да отговарят на милиарди златни лева. Добродетелният човек може само да надзърне през вратата на Царството Божие, да види, какво има там и пак да слезе на земята да работи. Следователно човек е дошъл и дохожда на земята да работи, да придобива богатство, изразено в добродетели, за да може някога да влезе в Царството Божие. С други думи казано: никой не може да влезе в Царството Божие, докато Бог не го обича. Бог обича само ценните неща. Значи, за да бъде обичан от Бога, човек трябва да бъде ценен.

И тъй, когато Бог се проявява между две души, това показва, че те са ценни, т.е. отношенията между тях са правилни. Човек трябва да се научи правилно да разсъждава. Когато погледне към изгряващото слънце, човек не трябва да пита защо Господ създаде слънцето, но да се замисли как да използва неговата енергия. Като отиде при някоя река, той трябва да се запита, откъде извира тази река, а не защо е създадена. Така именно той може да се добере до великата истина на живота, до Онзи, Който е създал нещата. Като мисли правилно, човек може да използва своята висша енергия, своите морални чувства за преработване на низшите енергии и чувства в себе си. Така той ще се справи със своя гняв, със своите неразположения и мрачни състояния. Като се натъкне на известни противоречия в себе си, които не можете да разрешите правилно, не питайте защо ви са дадени умът и сърцето, но старайте се да възстановите правилни отношения между ума и сърцето си, т.е. между мислите и чувствата си. Щом постигнете това, вие имате възможност вече да изучавате звездите, небето, природните сили и да се ползвате от тях.

Като ученици вие трябва да изучавате планетите, както и тяхното влияние върху човека. За тази цел човек може сам да си направи хороскоп, да предвиди всичко, което предстои да му се случи. По този начин той ще знае каква работа да предприеме и с какво да се занимава. Ако човек не попадне на работа, която му отговаря, той ще си създаде ред нещастия

и неприятности. От астрологическо гледище на човека се препоръчва да започне първо с най-силната си способност или добродетел, за да предизвика движение в себе си. Ако в някой човек вярата е най-силна, той трябва да започне с нея. Ако в друг някой надеждата или любовта е най-силна, той трябва да започне с тях – с надеждата или с любовта в себе си.

Едно трябва да знаете: като сте дошли на земята, вие можете всичко да постигнете, но затова се изискват работа и условия. Щом е така, вие можете да постигнете онова, което при дадени условия е възможно. За пример, човек може и трябва да приложи своя ум в живота си, да съобрази къде да постави къщата си, далеч или близо до реката, далеч или близо до планината. Обаче по никой начин той не може да намали или увеличи топлината на слънцето, за да се топят или да не се топят снеговете. Като ученици вие трябва да се отличавате със своята разумност, със своя живот. Вие не сте дошли още до границата на Божествения живот, по което именно ученикът се отличава. За ученика Божественият живот е камертон, по който той се нагласява. Този живот тече и прониква в неговия ум и в неговото сърце. По този камертон именно и вие ще нагласявате живота си. Като ставате сутрин, първата ви работа е да се нагласите според този камертон, и ако сте сам, ще изпълните едно соло. Ако сте двама в дома си, мъж и жена, ще изпълните един дует. Ако сте трима, ще изпълните едно трио. Ако сте четирима – мъж, жена, дъщеря и син, ще изпълните един квартет. Ако сте повече от петима, шестима, ще образувате оркестър. Всеки трябва да свири, да владее своя инструмент и добре да изнася своята част. Щом му се представи случай да свири, той трябва да бъде готов да изпълни своя номер. Никога обаче той не трябва да се извинява, че не му се свири. Хората плащат и искат да слушат музика. Който не свири, той нищо няма да получи. Всяка разумна работа се възнаграждава. Какво ще бъде възнаграждението, това зависи от хората, които ще оценяват работата. Вие трябва да знаете, че живеете между разумни, между добродетелни същества.

Как се придобиват добродетели? – За да придобие някаква добродетел, човек трябва да мисли, да чувства и да постъпва правилно. Това подразбира човек да върви по пътищата, които Бог е начертал. Който се отрече от тези пътища, той създава зло в себе си. Зло не е нищо друго, освен отклоняване на човека от първичния план на живота. Доброто и злото всякога са в стълкновение помежду си. Като резултат на това стълкновение, всякога може да стане следното: или маслото да се отдели от млякото, т.е. доброто да възтържествува, или съдът да се счупи – злото да вземе връх над доброто. Казват за някой човек, че се

блъска много в себе си. – Какво ще стане с него? – Едно от двете; или съдът му ще се счупи и той ще умре, или маслото му ще се избие. Цената и смисълът на живота се заключава в доброто, което показва правия път на човека. Доброто създава истинската култура на живота. Обаче ако доброто не се приложи в живота, новата култура няма да дойде. За да дойде тази култура на земята, мъже и жени, всички трябва да мислят, да чувстват и да постъпват по новия начин. Мъжът, това е умът в човека; жената, това е неговото сърце. Умът не може без сърце, но и сърцето не може без ум. Ако сърцето спре да работи и мозъкът спира своята дейтелност. Ако мозъкът спре да работи и сърцето спира. И обратното е вярно: ако мозъкът работи добре и сърцето няма да престане. Между мозъка и сърцето на човека трябва да съществува правилно отношение.

Казано е в Писанието: „Плът и кръв няма да наследят Царството Божие." Мнозина са говорили върху този стих, но не са го изяснили правилно. При сегашните условия на живота, плътта е необходима на човека. Без плът на земята той не може да расте, не може да се развива. Плътта и духът в човека са в постоянна борба. Докато тази борба съществува, човек има условия за развиване. Духът е разумното начало в човека. Като се бори с плътта, духът докарва енергията и в движение и по този начин я възпитава. Движението, което духът предава на плътта, е хармонично. Това хармонично движение прави плътта разумна. Ето защо стихът: „Плът и кръв няма да наследят Царството Божие", се отнася до неразумната плът. Разумната плът обаче ще наследи Царството Божие. Разумната плът представлява доброто, а неразумната – злото. Значи злото няма да наследи Царството Божие. Разумната плът, доброто е дрехата, с която духът се облича, за да влезе в Царството Божие.

И тъй, за да превърне неразумната плът в разумна, човек трябва да вярва в Бога. Да вярва човек, това значи да има интуиция, да предвижда нещата. Който няма интуиция, той не може да вярва. Вярата подразбира процес на единство. Знанието подразбира процес на множество. За да придобие знание, за да придобие вяра, човек трябва да бъде умен. Когато работи, умният никога не причинява пришка на ръцете си. Когато пътува по планини, той никога не ранява краката си. Пришките на ръцете не показват, че човек е работил много. Те са рани, причинени от неразумността на човека. Раните, причинени на ръцете или на краката на човека, не го правят по-добър, отколкото е бил по-рано. Раните, недъзите са създадени от самия човек, а не от Бога. Той е създал човека за добър, за разумен живот. Кой баща не иска децата му да живеят добре? Значи, ако хората не живеят добре и страдат, причината за това са техните криви разбирания. Те не разбират законите на разумната природа, вследствие на което не ги изпълняват. Когато не изпълняват тия закони, страданията неизбежно ги следват.

Като ученици вие трябва да работите съзнателно върху себе си, да извадите навън и доброто, и злото. Като мислите правилно, вие ще разберете, че доброто и злото са в самия човек. Те са резултат на неговия живот. Като се натъквате на изпитания, на изкушения, вие трябва да работите върху въздържанието. Дали боледувате, дали ви обиждат, вие трябва да се въздържате. Някой отива на планината, но случайно се спъва, пада и удря крака си. Това е един случай да се прояви въздържане. Вместо да започне да плаче и да вика, той трябва да се спре, да хване между ръцете си удареното място и да започне да размишлява върху причината на падането. Щом започне да размишлява, болката му постепенно минава и той продължава пътя си.

Велика сила е човешката мисъл. Тя може да върши чудеса. Упражнявайте мисълта си за добро. За пример, срещате един банкер, който ви разправя, че има да взема няколко хиляди лева от двама души. Той ви показва полиците на тия хора и им се заканва, че ако навреме не платят дълга си, ще ги даде под съд. При това той допълва, че тия хора са бедни, но въпреки това ще им даде добър урок, да го помнят. Вие вървите заедно с него, но по едно време банкерът се спъва, пада и счупва крака си. Веднага го завеждате в дома му, викате лекар и го оставяте, домашните му да се грижат за него. Той започва да вика един, втори лекар да му помогнат по-скоро и по този начин изхарчва повече пари, отколкото му дължат двамата бедни хора. Защо банкерът падна и счупи крака си? Като започне да размишлява и си направи сметка за похарчените за лекуване пари, той ще разбере, че причината за това се дължи на нежеланието му да прости дълга на бедните хора. Когато длъжниците ви са богати хора, вие можете да искате от тях да си платят дълга, щом са бедни, трябва да бъдете готови да им простите. Не сте ли готови да простите дълга на бедните хора, природата ще ви постави на легло и ще ви накара да похарчите същата сума за лекари.

Съвременните хора са дошли до положение да се иска от тях да живеят разумно. На богатия не се позволява да отсрочва дълговете си, нито да не ги плаща. На бедния обаче се позволява да отсрочва плащането на дълга си, докато се улесни, а в краен случай може съвсем да му се прости. В постъпките си човек може да бъде разумен. Новият живот се отличава по своята разумност. Ето защо, когато богатият се удари, нека прояви готовност да прости дълга на бедния. Той трябва да извади от джоба си полицата на бедния, да я скъса и да каже: „Прощавам дълга му.“ После да се обърне към Господа с думите: „Господи, благодаря Ти, че ми даде добър урок, да зная как да постъпя с полицата на бедния.“ Като постъпвате по този начин, болестта ви моментално ще мине. За

да постъпвате по този начин, от вас се иска будно съзнание.

Кое е отличителното качество на стария живот и кое – на новия? Старият живот се отличава по това, че човек търси своето право. Той изважда полиците от джоба си и казва: „Имам законно право да получа парите си. Дал съм пари и трябва да ги получа.“ Новият живот обаче се отличава по това, че и при законното право да иска парите си, човек казва: „От мене да мине. Не искам и не търся правото си.“ Който постъпва според духа на новия живот, той получава Божието благословение. Следователно новият живот подразбира свободна и права мисъл, свободни чувства и свободни постъпки. Който е придобил тази свобода в себе си, той свободно може да си каже: „Аз живея и се радвам на Божия свят, на всичко, което Той е създал.“ Когато някой иска да му се докаже съществуването на всичко, което Бог е създал, ще го хвана за ръка и ще го заведа в градината си, в библиотеката си, в кабинета си, където правя своите научни изследвания и ще поставя пред очите му един телескоп, който увеличава десет милиона пъти, после – друг, който увеличава няколко милиарда пъти и ще го заставя да наблюдава звездите. След това той може да говори за онова, което и аз зная. А сега, като влезете в някой дом, не намирате нито микроскоп, нито телескоп и каквото и да говорите, нищо не остава в главата на човека.

Съвременните хора говорят за доброто, за ангелите, за Бога, но нищо не са приложили. Те говорят за идеен живот, но не са го още приложили. Говорят за добър живот, но и него не са приложили. Човек трябва да се стреми да учи, а не да бъде учен. Силата на ученика не се състои в желанието, в стремежа му да бъде учен. Силата на ученика е в стремежа му да учи и прилага. Всички хора могат да учат, но всички не могат да бъдат учени. Силата е в знаенето, а не в знанието. Всички хора трябва да учат! Те мислят, че са придобили голяма наука, но се самозаблуждават. Науката е капитал, който принадлежи само на банкерите. В света има много злато, но то е достъпно само за богатите, за банкерите. Обаче истинската звонкова монета, с която работният може да изкара своята прехрана, това е неговият ум, неговото сърце и неговата воля. Тази монета струва повече от всичко друго. Всеки ден човек трябва да благодари за този малък капитал, за да може чрез своята форма, в която е поставен, да придобие щастлив живот. В това седи щастието на човека. Който няма това щастие, той не разбира живота. Щастието се състои в правилното разбиране на Божиите закони. То е постижимо само при разумния живот на човека. Ако човек е щастлив в един момент само, а във втория не е щастлив, той не е придобил истинското щастие. Казвате: „Защо Бог създаде вълка?“ – Оставете този въпрос настрана. Не е ваша работа да знаете защо Бог е създал вълка. Знайте, че щастието е постижимо. -

„ Откъде влезе вълкът: отдолу или отгоре?” - И това не е важно. Може да е влязъл отдолу. - „ Ама дупка няма.” – Тогава може да е прескочил отгоре. – Щом си нещастен, вълкът е влязъл или отдолу, или отгоре. Ако е влязъл отдолу, трябва да запушиш дупката; ако е прескочил отгоре, трябва да направиш оградата си по-висока. Тогава овцете ти ще бъдат здрави. Ще вземете вълната, млякото им и ще се веселите, ще бъдете щастливи.

И тъй, щастието е реалност, към която хората се стремят. Те трябва да се стремят към щастието! Всички хора на земята търсят щастие и трябва да вкусат от него. Ако не вкусат от щастието, всички мъчности и страдания, които са преживели, остават безпредметни. Който е претърпял всичко заради щастието, той заслужава да вкуси от неговите плодове. Ето защо и вие като ученици трябва да бъдете разумни, че като ви дадат от плодовете на щастието, да вкусите от тях, без да философствате защо са създадени и как са създадени. Благодарете за тия плодове, бъдете доволни от тях и не питайте дали щастието ще остане при вас за дълго време. Щастието остава завинаги с човека, при условие любовта, мъдростта и истината да царят в него.

3. Лекция от Учителя, държана на 5 септември 1928 г. София – Изгрев

МЪРТВАТА ТОЧКА

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

Размишление.

Коя точка наричаме мъртва? Къде има мъртви точки? На бойното поле, например, има мъртви точки. Мъртва точка на бойното поле наричаме тази, в която никой не може да бъде убит. Оттук вадим заключението, че във всяко поле има мъртви, безопасни точки, дето не се позволява никакво убийство. В това отношение, мъртвата точка е наречена Божия. Който попадне в тази точка, той е сигурен за живота си. Освен на бойното поле, мъртви точки има и в търговията. Ако сравним мъртвата точка на бойното поле с тази на търговеца, ще намерим грамадна разлика. За войника, който отива на бойното поле, мъртвата точка е благословение, обаче за търговеца тя е нещастие. Когато търговията му попадне в мъртвата точка, работите му остават назад: никой не влиза в дюкяна му, всички приходи се прекъсват, и той е принуден да фалира. Мъртви точки има и в религията, и в науката. Знанието на човека се заключава в това, да определи той, къде се намират мъртвите точки в живота му – в науката, с която борави ли, с религията, която изповядва, или в търговията, с която се занимава. След това той трябва да определи, какъв резултат произвеждат мъртвите точки в живота му и какво отношение има към тях.

Когато човек попадне в мъртвата точка на бойното поле, разумният свят иска да му каже, че войната не е за него: той няма право да убива, но и него няма да убият; когато попадне в мъртвата точка на търговията, с това искат да му кажат, че трябва да я напусне, тя не е за него; когато попадне в мъртвата точка на религията, искат да го предупредят, че веруюто, на което служи, не е за него и трябва да го напусне. Ако попадне в мъртвата точка на науката, пак искат да му кажат, че науката, на която е посветил десетки години, не е за него, и трябва да се откаже от нея.

Каква е опасността, когато човек попадне в някоя мъртва точка? Ако е попаднал в мъртвата точка на търговията, човек става песимист, гледа мрачно на нещата. Той седи по цели дни в дюкяна си, но никой не го посещава. При съседа му идат много клиенти, купуват от стоката му, а той няма никакъв оборот. Друг някой работи в областта на науката, посвещава

десетки години на нея, но един ден попадне в мъртвата точка на своята специалност и преживява голямо разочарование, че трудът му пропада и се обезсмисля. Същото може да се случи и с някой религиозен човек. Дохожда ден, когато попада в мъртвата точка на своето верую и всичко се обезсмисля за него. Съзнанието му се помрачава, и той се обезверява. Обаче войникът на бойното поле се радва, когато попадне в мъртвата точка. Той знае, че животът му е вън от всякаква опасност и се радва на това. Значи, мъртвата точка прави човека някога песимист, а някога – оптимист. И в растителното царство има мъртви точки. Кога? – Когато нищо не расте и не се развива.

Мислете върху мъртвите точки в живота, за да разберете тяхното велико предназначение. За човека те носят голямо благословение, затова ги наричаме още „правите точки“. Те показват на човека правия път в живота. Те са постове, през които се минава. Който знае да чете по тях, ще намери правата посока в живота. Обаче, дойдете ли до един от тези постове, никакво спиране не се позволява – ще минете и заминете край него, без никаква спирка. Хиляди хора минават през тази точка, без да ги засегне огънят, или бурята на живота. Затова, именно, наричаме мъртвата точка „Божия показател“. Тя посочва правия път на разумните души. Всички хора имат желание да учат, да пишат, да станат учени, писатели, поети, философи, но попаднат ли в мъртвата точка, не могат да реализират желанията си. Това не трябва да ги отчайва и обезсърчава. Мъртвата точка не е място за проявяване, нито за реализиране на човешките желания, но място за ориентиране. Застане ли в тази точка, макар и за момент, човек поема правия път. Тук той се ориентира, каква посока на движение и действие да вземе.

Като ученици, вие трябва да знаете, какво представят мъртвите точки, за да се справяте с мъчнотиите, които срещате на пътя си. Например, някой казва, че не му се чете, учи, работи, няма желание да се проявява, няма никакво вдъхновение. Друг пък казва, че е завършил своето развитие, няма какво повече да работи. Това са временни, преходни положения, в които човек е изпаднал. Това показва, че той се намира в някоя мъртва точка на живота. Щом съзнае това, нищо друго не му остава, освен да потърси изходен път. В мъртвите точки на живота не може да се работи. Там човек трябва да мисли коя посока да вземе, за да излезе на правия път. Преди да е дошъл до мъртвата точка, човек се е намирал в безизходно положение, в кривия път на живота. Щом стигне до мъртвата точка, той трябва да знае, че има разумни същества, които искат да го спасят. Те му посочват правия път. Не поеме ли този път, той рискува сам да се осакати.

Необходими ли са мъртвите точки в човешкия живот? Докато човек живее

и в негативната страна на живота, дето злото царува, мъртвите точки са необходими. Човек се занимава и с негативната страна на науката, следователно, и тук минава през мъртви точки. Например, той се занимава с бактериология, дето изучава вредното влияние на бактериите и микробите; изучава патология, част от медицината, която изследва болезнените състояния на организмите. Това е отрицателната страна на науката, която човек изучава с цел да ограничи злото. Ще дойде ден, когато човек няма да си служи, нито с лекарства, нито с дезинфекционни средства, но ще разполага с жизнения еликсир. Една капка от него ще бъде в състояние да го обнови и подмлади. Докато дойде това време, хората ще си служат с лекарства, с треви и билки, временно поне да ограничат злото. Съвременните хора не могат абсолютно да изкоренят злото от своя организъм, понеже не знаят причините, които ги предизвикват. Щом намерят причините и ги отстранят, и злото, само по себе си, ще изчезне.

И тъй, както мъртвите точки в известен случай са благословение за човека, а в друг – носят неговото нещастие, така и числата, написани по различен начин, представят различни стойности и величини. Например, числото 23456789101112, разгледано като едно голямо число, е съставено от цифри, които имат различни стойности, в зависимост от реда, който заемат. В даденото число двойката е най-голяма по стойност, след това иде тройката, после четворката и т. н. Като дойдем до последната двойка, която заема реда на единиците, тя е най-малка по стойност. Значи, една и съща цифра, двойка, в началото на числото има най-голяма стойност, а на края – най-малка. Обаче, ако напишем същите числа, отделени едно от друго със запетаи, всяко от тях има своя специфична стойност. В този случай, двойката е по-малко число от тройката, тройката – от четворката и т. н. Ако дадено число не се изменя, то се намира в мъртвата точка на някоя система. На същото основание, казвам: Ако човек не може да вземе различни положения в системите на живота, да става голям и малък, той се намира в някоя мъртва точка. – Трябва ли човек да става мост на хората? – Трябва. Някога ти ще станеш мост, да минат хората по тебе; някога те ще станат мост – да минеш ти по тях. И по твоя гръб ще минават, и по техния гръб ще минаваш. Често бащата носи детето на гърба си. Има ли нещо лошо в това? Няма да го носи цял живот на гърба си. Ще го носи година-две и след това ще го пусне на земята да ходи. Растенията не стават ли мостове на хората? Ако хората са били някога растения, и те са били мостове на по-високостоящите от тях същества. Днес, като хора, вие не искате да ставате мостове на никого. Според мене, щом е дошъл на земята, човек все ще стане някога мост. Който е дошъл до някоя мъртва точка на живота си, неизбежно ще стане мост; който не е дошъл до мъртва точка, няма да стане мост. Обаче, никой не може да избегне мъртвите точки. Кога и да е, той все ще стигне до някоя мъртва точка, дето ще се огъне, ще стане

мост и по него ще минават.

Като говорим за числата, ние ги разглеждаме като живи величини, а не само като количества. Например, числото едно, единицата, като количество, представя мъртва точка, в която се крият много не проявени сили. Единицата, като живо число, представя един мъж, една жена, едно дете, които са в процес на движение. В този смисъл, единицата крие в себе си разумни сили, които, изявиени навън, ѝ дават възможност да строи, да работи, а с това да преодолява мъчнотиите и препятствията, които се крият в нея, като мъртва точка. Ако до единицата поставим друга единица, получаваме числото две – две единици – II или $1 + 1 = 2$. Единицата представя положението на търговец, който се намира в мъртва точка на живота – в безизходно положение. Щом излезе от тази точка, той влага капитала си в обръщение и го разработва. От единица той се превръща в числото две. Мъж и жена, които образуват семейство, докато нямат деца, те се намират в някоя мъртва точка. Ако мъжът и жената са бездетни, имаме действията $2 \times 2 = 4$ или $2 + 2 = 4$. Числото четири съдържа 1, 2 и 3. Като ги съберем, получаваме числото 10. Значи, $1 + 2 + 3 + 4 = 10$. Казваме, че $2 \times 2 = 4$. Това действие показва посоката, към която числото две трябва да се движи. Оттук вадим заключение, че двойката определя посоката, по която трябва да се движи единицата; тройката определя посоката на движение на двойката, четворката – на тройката и т. н. В това отношение числата са посоки, които излизат все от мъртвата точка. Да изучава човек живите сили, които се крият в мъртвите точки, това значи, да има условия за развитие и да може да ги използва.

Мнозина са дошли до положението, да изучават числата, като мъртви точки, поради което изпадат в големи суеверия. Чувате някой да казва, че четвъртък е мъртва точка за него. Каквато работа започне този ден, не му върви. Друг казва, че петък е мъртва точка за него. Българинът пък счита за мъртва точка в живота си вторник и петък. За евреите мъртва точка е събота, затова те я посвещават на Бога. Те цитират стиха, в който Бог казва: „Шест дена ще работите, а седмия ще почивате“. Това значи: шест дена ще работите за себе си, сами ще правите опити, а седмия ден ще посветите на мене, аз ще ви покажа в коя посока да вървите. Почивката е мъртва точка или Божия точка. Посветиш ли един ден от седмицата на Бога, Той ще ти покаже посоката, в която трябва да вървиш.

Какво представят мъртвите точки? – Центрове, в които се крият Божествени истини. Който знае това, може сам да си помага, но може да помага и на ближните си. Не знае ли как да излезе от мъртвата точка, човек неизбежно пада. Тъй щото, падне ли човек, ще знаете, че той се намира в някоя мъртва точка. Така е било в миналото, така е и днес. Който

познава законите на мъртвите точки, лесно се справя с мъчнотиите си. Той знае посоката на правия път и тръгва по нея. Както френологът чете по главата, какви чувства, способности и сили се крият в човека, така всеки човек може да чете по мъртвите точки – да си обясни, къде се намира той сам, на какво място са неговите близки и как може да излезе от трудните моменти на живота си и да поеме правия път.

Днес ви говоря за мъртвите точки. Това е съвсем нова идея, която трябва да се разбере не само теоретически, но и в нейното приложение. За да приложите това знание, трябва да бъдете устойчиви, да издържате на мъчнотиите. Всяка мъртва точка е пост, на който войникът трябва да издържа. Кога войникът напуска поста си? – Когато дойдат да го сменят. Напусне ли преждевременно поста от страх, той е подобен на заек, който хуква от най-малкото шумолене. Мнозина попадат в мъртва точка, но някои се плашат като заека и казват: Страшна е тази работа, тя не е за мене. – От гледището на заека, тази работа не е за него, но и от гледището на онзи, който поставя заека на пост, това не е за него. Какъв войник може да стане от заека? С два револвера да го въоръжите, щом зашумоли нещо, той ще хвърли револверите настрана и ще бяга. Заекът е страхлив, не може да разчитате на него, Като знаете това, не поставяйте вашите чувства, мисли и способности там, дето те не могат да свършат възложената им работа.

Като ученици, всеки от вас трябва да знае, кои мисли, чувства и способности са най-силни в него, за да може да работи с тях. Само те могат да бъдат ръководно начало в живота им. Само на тях може да се разчита при всички случаи. Например, някои учени казват, че ако умът на даден човек е силен, той трябва да управлява чувствата. Други казват, че моралните сили трябва да ръководят чувствата. Трети пък казват, че волята трябва да ръководи чувствата. За коя воля се говори? – За разумната воля. Само тя е в състояние да издържи на своя пост при всички мъчнотии и изпитания на човека.

Мнозина дохождат до състояние на безразличие, до отпадане на духа и се чудят, на какво се дължи това състояние. Те не подозират, че са попаднали на някоя мъртва точка в живота си. Благодарете, че сте попаднали на тази точка, защото тя ще ви спаси този ден. Тя ви спасява от някакво нещастие, като ви посочва правия път. Като разбере, къде се намира, човек се отчайва и казва: Не остава вече място за мене. – Ако искаш да останеш още на бойното поле, ще знаеш, че там няма място за тебе. Напусни го и ще видиш, че другаде веднага се отваря място за тебе. Тъй щото, натъкнете ли се на такова състояние, веднага потърсете посоката, която разумните същества са ви определили. Съществува един закон, според който, след

всяко обезсърчаване, след всяка несполука, иде някое добро. Неуспехите представят мъртви точки в човешкия живот. Достатъчно е след всеки неуспех да се вслушаш в гласа на Провидението, или да се обърнеш към разумните същества, за да се превърне неуспехът ти в успех, а злото – в добро. Радостта и доброто, които преживееш, отговарят на злото и страданието, през които си минал. Каквото е било страданието на човека, такава ще бъде и радостта му. Това показва, че в природата съществува закон на равновесие, който регулира силите. Забелязано е, че колкото голяма е била радостта на майката при раждането и отглеждането на детето ѝ, толкова голямо ще бъде страданието ѝ, когато един ден то замине за другия свят.

Всички хора се стремят към живота, искат да избегнат смъртта. Ще дойде ден, когато ще влязат в областта на безсмъртието. Това значи, да излязат от полето на мъртвите точки. Днес, обаче, мъртвите точки са спасителни положения; те показват на човека, че трябва да измени посоката на своето движение и да вземе онази, която води в правия път. Дойдете ли до някое голямо изпитание, ще знаете, че сте попаднали на мъртва точка. Бъдете внимателни и будни, да изберете правата посока, за да влезете в областта на новото. Всяка мъртва точка показва, че човек трябва да напусне стария живот и старите разбирания и да влезе в областта на новото. Остане ли още в старото, той сам се излага на опасност. Старите и нечисти храни произвеждат втръсване. Опитайте се да накарате някой човек да яде от храната, която му се е втръснала. За нищо в света не може да го накарате да яде от тази храна. Това показва, че и в храненето има мъртва точка. Попадне ли веднъж човек на една мъртва точка, втори път не стъпва на нея. Нещата в природата не се повтарят. Мъртви точки има и в човешкото щастие. Тази е причината, дето някои хора, като изпитат веднъж земното щастие, избягват го за вечни времена.

Когато дойдете до мъртвите точки на живота, обърнете се към Бога, да ви покаже правия път. Така постъпиха евреите. Когато дойдоха до най-големите изпитания в живота си, т. е. до мъртвите точки, те се обърнаха към Бога с молба да им помогне, да ги спаси от непоносимите и тежки условия, в които се намираха. Бог чу молитвата и изпрати Мойсея да ги освободи от робството. Мойсей видя, че ако не помогне на евреите да излязат от областта на мъртвите точки, ще се задушат и умрат. Щом са на бойното поле, те могат да останат временно в мъртвата точка. Останат ли повече време, тази точка ще се измести, и смъртта непременно ще ги засегне. При всяко ново сражение мъртвата точка се измества, не остава в същото положение. Следователно, за да не бъдеш убит, ти трябва да се местиш заедно с мъртвата точка.

Един войник разправяше следната опитност. При едно голямо сражение той бил натоварен да ръководи една група войници. За да могат да обстрелват добре неприятеля, той избрал едно закрито място, дето прекарали целия ден. Огън и жупел се сипело около тях, но нито един куршум не ги засегнал. На другия ден сражението продължило. Той предложил на войниците си да преместят позицията си, но повечето от тях се отказали, под предлог, че вчерашното място било безопасно. Наистина, за вчерашния ден мястото било безопасно, защото попаднали в мъртвата, т. е. спасителна точка, дето никой не може да бъде убит. Обаче, тази точка се преместила. Взводният, който ръководел групата, се преместил с няколко войника. Какво се случило? Групата войници, които останали на старата си позиция, били убити до един. Взводният, с малката група войници, които били на нова позиция, останали живи и здрави. Ще знаете, че не можете да седите дълго време на мъртвата точка. Тя сама предупреждава човека, колко време може да остане на едно място. Кажете ли ти нещо отвътре да стоиш на едно място, слушай гласа си; каже ли ти да се преместиш, пак слушай. Всяка лоша мисъл, всяко лошо чувство и всяка лоша постъпка са мъртви точки в човешкия живот, на които не трябва да оставате дълго време. Търсиш ли благото за своята душа, бягай от тези мъртви точки. Мини и замини край тях, без да се спираш дълго време. За кратко време можеш да се спреш при тях. Те носят благото за твоята душа.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

3. Лекция от Учителя, държана на 7 септември, 1928 г. София – Изгрев.

Начало: 05:00

МНОГО ЗНАНИЯ

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Бог е Истина. Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

Едно изречение казва: „Който много знае, той много страда“. Защо многото знание, именно, носи много страдания? Значи, който знае много, той страда много. Всъщност, който много знае и много страда, той не знае всичко, затова страда. Ще излезе, че за да не страда човек, не трябва да знае много. Това е изопачена мисъл. Знанието всякога носи щастие в себе си.

Знанието огражда щастиято; знанието огражда здравето; знанието огражда малките придобивки на човека. Ако знанието не може да огражда тия неща, то няма никакъв смисъл, никакво приложение. Само по себе си знанието представлява възможности на човешката душа, или на мисления човек. Умът на човека съдържа условия за повдигането му, затова той трябва да бъде високо организиран.

Представете си, че вие имате градина, насадена с красиви, ароматни цветя, с зеленчуци и с различни плодни дървета. Вашият съсед, обаче, има голям двор, в който отглежда кокошки, патици, гъски, прасета, козички, крави и т.н. Отвреме навреме кокошките, прасетата на съседа ви минават във вашата градина и ровят, кълват цветята – развалят вашите посеви. Вие казвате на съседа си да внимава, да не пуска своите кокошки и прасета да ровят градината ви, но те не го слушат. Вие се чудите как е възможно думата на господаря да не се чува! Защо трябва да се чудите? Не само кокошките и прасетата не слушат господаря си, но и децата не слушат родителите си. Майката и бащата казват на децата си да не ходят на реката да се къпят, че могат да настинат или да се удавят, но те не искат да знаят, не ги слушат. Бащата казва на децата си да не ходят да късат плодове от чуждите градини, но те не слушат. Те правят, каквото искат. Какво показва това? – Това показва, че и в човека има същите пориви, каквито в кокошките и прасетата. Значи всеки човек, който не слуша, е прасе. Прасето символизира известен род човешки желания, които мъчно се поддават на възпитание. Само един високо повдигнат човек може да управлява този род желания в себе си.

Какво представлява прасето? Прасето символизира човек на удоволствия. Прасето обича да се търкаля в тинята и като се обръща на една или на

друга страна, казва: „Това е живот! Повече не може да се желае“. Като изучавате живота на прасето, вие се домогвате до низшия живот, който е вложен в дадената форма. От формата, в която е вложен животът, можете да съдите за нейната интелигентност. Като изучавате формите на всички животни и растения, от най-малките до най-големите, вие ще дойдете най-после до познаване на онази висша интелигентност, която е работила в тях. Същевременно, в целия органически свят, между растения и животни съществува вечна борба за запазване на рода, за първенство. Това говори за слаба интелигентност, за отсъствие между тях на онази разумност, която примирява противоречията. Навсякъде стават кражби и убийства. Каква поезия може да съществува в такъв свят? В това отношение земята представлява голям затвор с множество затворници, всички с вериги. Желанието на разумните същества, които са създали растенията и животните, е да пробудят съзнанието им, да ги повдигнат на по-висока степен на развитие. Като метод за пробуждане на съзнанието им, те са избрали страданието и ограничението.

Сега ние не говорим за целокупния човешки живот, но за онези вътрешни състояния, през които човек минава. Какво виждате днес в живота на всички живи същества, от най-малките до най-големите? Една риба гълта друга, една птица сграбчва друга и я изяжда, едно млекопитаещо напада друго и го изяжда, един човек убива друг и му взима богатството. Какво се придобива от това? – Нищо особено. Убийствата и грабежите не само че нищо не придават към щастието на човека, но увеличават нещастията и страданията му. Когато някой човек убива своя ближен, ако възмездие не дойде веднага върху него, ще дойде върху неговите синове и дъщери. И след това трябва да минат ред поколения, докато престъплението се изглади. За да оправдаят делата си, хората изнасят ред философии. Каквато философия и да изнесат, те не изясняват въпросите. Те мислят, че като умрат, с тях всичко се свършва. Те мислят, че между този и онзи свят няма никаква връзка и никой няма да ги държи отговорни за делата им. Ако биха знаели, че сегашните им постъпки ще носят последствията си в бъдещия живот, хората биха живяли добре. – „Има ли прераждане?“ – Това не е важно. Дали човек ще се преражда или вселява, законът е един и същ. Хората трябва да се стремят към онова знание, което носи свобода за духа и разширяване на душата. Мнозина очакват да получат това знание по магически начин. Те очакват да получат наследство от баща си в един ден и като отидат в странство за няколко месеца, да придобият нужното знание. Вие трябва да знаете, че където и да отидете, пак ще се върнете в родното си място и ще разправяте какво сте научили. Ако отидете в Америка, ще разправяте за културата на американците. Ако отидете във Франция, в Германия, в Италия, в Русия или другаде, ще разправяте за културата на тия народи. Всеки народ има своя култура. Обаче нито една

от съвременните култури не може да се нарече култура на щастието. Някои от съвременните култури не носи още щастието, което хората търсят. Всички търсят щастието, всички се стремят към нови придобивки, но не успяват. – Защо? – Защото се движат по една гладка площ, без никакво съпротивление. Като се засият нагоре, веднага се хлъзгат и падат. Те стават и падат, без да придобият нещо. И в края на краищата се обезсърчават. Всичките им опити остават безрезултатни, понеже нямат опорна точка в живота си. При това положение кой е изходния път, за да застанат на краката си? Срещате един млад, идеалист човек, готов на всякакви жертви за своя идеал. Не се минават много години, срещате същия човек, който се оплаква от живота и намира, че идеализмът е временно състояние. – Защо се е изменил този човек? – Защото се движи по една гладка повърхност и постоянно се хлъзга. Такава гладка повърхност представлява земята за човека, затова той непрекъснато пада и става. Такива падания и ставания има и в любовта. Днес обичате някого и мислите, че любовта ви никога няма да се измени. Не се минават много години и любовта ви се изменя. Днес имате добро мнение за някого, но утре мнението ви се изменя. Това не става по желанието на човека, но по причина на неговото разбиране. При това той не вижда добре нещата, нито отблизо, нито отдалеч, няма истинска представа за тях.

Сега, като слушате да се говори по този начин, казвате, че всичко разбирате. Разбирането се основава на опити. Човек трябва да преживее, да опита нещата и тогава да говори за разбиране. Който не ходи на училище, и той учи, и той придобива знания, но неговите знания се различават от тия, които ученикът придобива в училището. Ученикът, който изучава музика в консерваторията, се различава в свиренето си от този, който учи извън консерваторията. В съзнанието на учените хора, на професорите има единство, докато в съзнанието на обикновените хора това единство липсва. Обикновеният музикант знае няколко парчета и постоянно ги повтаря. Няма нищо по-лошо в света от повторението на нещата. Повторението уморява човека. Природата никога не повтаря себе си. Бог говори на човека за едно и също нещо най-много три пъти, и то по три различни начина. Първият път ще го каже на ума на човека; вторият път – на сърцето му; третият път – на волята му. Като проговори три пъти на човека, Бог спира вече да му говори. Когато говори на ума на човека, Бог казва: „Слушай, това, което мислиш, не е право“. Ако не послуша думите на Бога, човек си изработва някаква крива форма в ума, която се възприема от сърцето му и той започва да страда. За да предпази човека от страдания, Бог идва до сърцето му и започва да говори: „Слушай, в умствения свят ти изработи една изопачена форма, която възприе със сърцето си, но тя ще ти причини страдания. Внимавай да не реализираш тази форма на физическия свят, защото нещастия и страдания ще те

сполетят“. Като не послуша и този глас, човек започна да реализира своята мисъл, но веднага се натъква на ред страдания, физически и психически. След това той се чуди откъде идват тия страдания.

И тъй, знанието, което човек придобива, е необходимо, за да запази чрез него живота си. Ако той не прилага знанието си, то ще изгуби своето значение. Като е дошъл на земята, човек трябва да учи, както постъпва ученикът на Божествената школа. Първо, той трябва да започне с водата. Който познава законите на водата, той владее магическата ръчица. Който не знае тия закони, той нищо не може да постигне. Щом има вода и разбира свойствата ѝ, човек може да въздейства на твърдата почва, на въздуха и на огъня. Чрез водата той може да регулира всички сили в природата. Следователно водата е един от важните елементи в природата, които ученикът трябва да изучава. Който владее законите на водата, той има светла и трезва мисъл. Той може да даде на мисълта си каквато посока иска. Който разбира и владее законите на водата, той може да регулира и своите чувства. И най-после, който разполага със своята воля и може навреме да я прилага, той знае как да обработва твърдата почва. Без вода твърдата почва не може да се обработва, не може да се владее. Има хора, на които долината на чувствата е суха, а климатът – горещ. Какво може да роди тази долина? Каквото растение и да се посади на такава почва, в края на краищата то ще изсъхне. Този човек се намира в преходни условия на живота. В миналото си той е бил добър човек, но сухата почва показва, че се е намирал в критически условия. Когато пипнете ръката на някой човек, усещате, че тя е влажна и студена. Това показва, че в живота на този човек ваят проливни дъждове, които правят почвата му мочурлива. Същевременно това показва, че той не обича да работи, вследствие на което посевите му изгниват от влага. Ако е работлив, той ще канализира излишната вода и ще я използва за напояване на зеленчуците си във време на суша.

Следователно голямата суша, както и голямата влага, причиняват големи пакости на човека. Хората, на които почвата е много влажна, са големи мечтатели. Те седят, мечтаят и казват: „Ако имаме щастие, на крака да ни дойде. Добър е Господ, Той ще ни изпрати всичко, каквото ни е нужно“. – Така може да говори само разумният човек, който е работил известно време и е свършил известна работа. Този човек казва: „Господи, разорях нивата, която ми даде, посях я и сега, моля Те, да изпратиш дъжд да я полее“. Молбата на този работник ще бъде чута и Господ ще изпрати дъжд, да полее житото му. Който е разбрал и посял нивата си добре, той ще пожъне добри плодове. Какъвто е господарят, такова ще бъде и житото, и лозето му. Всяка работа прилича на своя господар. Каквото човек е пипнал с ръката си, напълно прилича на него. Житото на разумния

човек е хранително, едро, доброкачествено. Като знае това, за своите успехи и неуспехи, човек трябва да счита виновник себе си и никого друго. Каквото е изработил, такива ще бъдат и плодовете на неговата работа.

Сега, като се говори по този начин, мнозина мислят, че всичко е насочено срещу тях. В това отношение те приличат на царски синове или дъщери, към които трябва да бъдете много внимателни. Знанието изключва човешката личност. Личността под индивидуалността на човека е външна обвивка. Тя не представлява истинския човек. Чувствата на човека представляват друга обвивка, по-тънка от първата, но и тя още не е истинският човек. Като дойдете до мислите на човека, имате трета обвивка, по-възвишена от първите две, но и тя не е истинският човек. Като разглеждате картината на един художник, по нея вие можете да съдите за самия художник, но все още тя не показва най-високата степен, до която художникът може да достигне. Когато някой гениален художник не може да твори, това показва, че той няма на разположение такива четки и бои, които да се поддават на неговата ръка. Мнозина мислят, че като вземат перо в ръка, ще напишат велики работи. Взимат перо в ръка, но нищо не могат да напишат, нищо не им се поддава. Кога ще могат да напишат нещо велико? – В бъдеще, когато дойде новата култура. Ако се намери човек, който може да напише нещо велико в света, знаете ли какъв резултат би имало това описание? Небивали резултати ще се получат, но важно е, че днес това не се поддава още никому.

Великото не се поддава нито на разказване, нито на рисуване. Това са опитали всички художници, всички поети и писатели. Някой художник иска да нарисува едно красиво лице, както го вижда. Започва да го рисува ден-два-три-година, но все не остава доволен. Чертите е нарисувал правилно, но като погледне портрета, вижда, че нещо му липсва. Какво липсва на портрета? – Красотата, която прави човешкото лице велико, вдъхновено. Това, именно, е Божественото в човека, което не се поддава на човешка ръка. Най-после, художникът захвърля настрана четката, боите и се отказва да рисува. – Не, човек не трябва да се обезсърчава. Той трябва да е доволен от това, което днес, при дадените условия, може да направи. В бъдеще, когато развие своите заложби, той ще може да постигне нещо повече. Сегашните условия на живота представляват предисловие на целокупния живот. Човек има много още да учи, докато дойде до дълбоко разбиране на законите на материята, върху която той живее. Той не подозира даже, че твърдата почва, върху която стъпва, е мъртва, съставена от милиарди умрели, мъртви трупове, както и от множество заспали същества, с непробудено съзнание. Когато житното зърно, което е живо същество, се посади в земята, между мъртвите същества, то започва да

страда. То побутне едно от тия същества, побутне второ, но никое от тях не му отговаря. Оттук поиска помощ, оттам поиска помощ, никой не му се отзовава. Като види, че никой не му обръща внимание, че никой не му отговаря, житното зърно се вглъбява в себе си и започва да работи отвътре. Първият процес, който става с житното зърно в земята, е процес на пропукуване на външната обвивка. След това настъпва разлагане. Когато частиците на житното зърно забележат, че за тях настъпва смърт, те веднага се обединяват в задружна работа: започват да правят канализация нагоре, да пробиват земята, да излязат на бял свят. Щом пробият земята, от житното зрънце нагоре се подава едно малко стръкче. Те наричат този процес прорастване, покълване или растене на житното зърно. Житното зърно нарича този процес спасение, освобождаване от мъртвите и заспали същества в земята. Същевременно житното зърно пуска малки коренчета, чрез които дава живот на някои от мъртвите, заспали същества в земята. Стръкчето пък нагоре развива своите разклонения. Значи задачата на житното зърно не е само в неговото лично размножаване, но и в спасяване на някои свои мъртви или заспали съседи. – Как ги спасява? – Като пробужда живота им. Размножаването на житното зърно не е нищо друго, освен събуждане живота на няколко умрели или заспали клетки. Когато се казва, че едно житно зърно родило 30, друго – 60, а трето – 100 житни зрънца, това показва броя на пробудените клетки. Ако земеделецът разгледа с микроскоп тия житни зрънца, ще види, че те се различават едно от друго по елементите, които са придобили от почвата, от условията, при които са се развивали.

Следователно, каквото е положението на житното зърно в земята, такова е положението на някои хора между техните окръжаващи. Те се движат в среда на мъртви хора. Като срещнат някои от тях, те започват да им проповядват своя велик идеал, но остават неразбрани. Тук се обърнат, там се обърнат, никой не им отговаря. – Защо? – Спят хората, почиват си. Някои от живите хора, на които съзнанието е пробудено, вземе цигулката си и отива да свири някъде. Като види някой човек, той започва да настройва цигулката си и му казва: „Слушай, искам да ти изсвирия една ария, която току-що съм научил“. – „Моля ти се, освободи ме. Свири си сам. Утре имам много работа, сега трябва да си почина. Не ми се слуша музика.“ Вземеш Свещената книга, отвориш я, искаш да прочетеш нещо на някого, но той веднага ти казва: „Остави книгата настрана. Хляб нямам, трябва да работя, да изкарам прехраната си“. Какво ще свирите на такива хора! Или какво ще им четете Свещената книга! Каквото и да правите, едва ли ще намерите в живота си десетина души, които да мислят като вас. Да разбирате хората и да ви разбират, в това се състои щастието, в това се състои придобивката на живота. Сега и ние търсим будните души със свещ, както едно време Диоген е търсил истинския човек.

Съвременните хора търсят щастието с фенер, със запалена свещ. Запалената свещ подразбира човешкия ум, който търси нещо. Диоген е тръгнал посред ден със запалена свещ да търси човеци. Защо му е трябвало свещ при силната слънчева светлина? Значи при слънчевата светлина не може да намерите човека, когото търсите, затова трябва да запалите свещ. За да разберете на кого можете да проповядвате, вие трябва да запалите свещ. Който иска да намери човека, на когото да проповядва, той трябва да запали свещ. Обаче около него веднага ще се съберат хора и ще го нарекат смахнат, ще се чудят защо е запалил свещ посред ден. Да запали човек свещ посред ден и да тръгне с нея да търси човеци, това все има някакво практично приложение. Наистина, не е лесно човек да запали свещ и да тръгне с нея из града. В древността на окултните ученици са давали такава задача. Докато е на физическия свят, човек трябва да пази свещта си, да не изгасне. Обаче в духовния свят, където нещата стават бързо, свещта, огънят трябва да изгасва и отново да се запалва. Да изгасиш една свещ на физическия свят, това значи да я умъртвиш. Щом я умъртвиш, ти ще усетиш нейната миризма. Бог никога не изгасва своите свещи: звездите, луната, слънцето. Те горят вечно и услужват на човечеството.

Съвременните учени разискват върху въпроса колко милиона години още слънцето ще изпраща светлината си на земята, но това е външен въпрос. Слънцето никога не може да изгасне. Що се отнася до огъня, който хората палят, може да се говори за изгасване. Достатъчно е да се полее отгоре с малко вода, за да изгасне. Ето защо, водата е един от елементите за гасене на огъня. Гасенето на огъня с вода представлява практически метод за работа. Много методи има за работа, но като ученици, вие трябва да знаете какви методи трябва да употребявате при всички специални случаи в живота си. Някои хора не подозират, че за всеки ден е определена специална програма, която трябва да изпълнят. Те стават, лягат, обличат се, ходят по разходки, по работи и все очакват нещо ново. В това отношение те приличат на млада мома, в сърцето на която за първи път трепва желание да обича и да бъде обичана. Тя започва да си фантазира, да очаква някой млад момък. Какво ще ѝ донесе този момък? – Чрез него тя ще познае любовта. Мисълта за любов показва, че младата мома се е натъкнала на Божествения принцип и Бог, т.е. Любовта ще я посети, ще влезе в душата ѝ. Чрез Любовта си Бог посещава хората, учи ги, като същевременно следи за тяхното поведение, за уроците им. В първо време момата е вдъхновена, доволна, очаква идването на някой ангел. Като минат няколко години и ангелът не се яви, тя започва да си представя някой млад момък без крила, но с черни мустачки, с черни очи. Тя си го представя във въображението, както децата рисуват своите картини. Не само децата

рисуват такива картини, но и някои художници се мъчат да рисуват хубави картини, а те излизат несполучливи. Като погледне портрета, който е нарисувал, художникът сам се чуди на това, което е излязло. И за да го коригира, той му поставя мустаци и брада. Великият художник рисува гладки лица, без мустаци и брада. Първоначално човек се е родил без брада и мустаци. Впоследствие, когато мъжът и жената не са живели добре, израсли им косми по лицето, откъдето се виждат задълженията им, т.е. законите, на които те служат.

Жената, в сравнение с мъжа, представлява дете. Мъжът пък е баща, човек със задължения. Щом хване един косъм от брадата или мустациите си, това показва, че той се е натъкнал на известен закон, който трябва да изпълни. Мъжът е по-възрастен от жената, защото Бог първо създаде мъжа, а после жената. Ето защо, когато мустациите и брадата на мъжа паднат, тогава ще израстат на жената. Засега мъжът живее в груба, неблагоприятна среда, а един ден жената ще живее в тази среда. Това е необходимо условие за каляване. Тук, обаче, виждаме разумността на природата. Тя използва и добрите, и лошите условия все за добро. Доброто, което природата раздава, не се отнася само за човека, но за всички живи същества. Обаче в един и същ момент, едно и също нещо не е еднакво полезно за две същества. За пример, въглеродният двуокис, в един и същ момент, не е еднакво полезен за човека и за растението. Растението поглъща въглеродния двуокис и го използва за храна, а човек се задушава от него. Някои наши мисли скъсяват живота ни, а на други същества дават подтик за живот.

И тъй, като ученици, вие трябва да използвате и доброто, и злото, защото и в двете се крие нещо велико. Който не разбира това, той постоянно се запитва защо му е дошло дадено страдание. Ученикът не трябва да си задава такъв въпрос. Като изпраща едно страдание на човека, Бог му казва: Едно страдание е дошло при тебе; ако го приемеш добре, то ще работи за твоето повдигане. Защо е дошло страданието, не питай. Веднъж говорих на ума ти, не ме послуша. Втори път говорих на сърцето ти, пак не ме послуша. Трети път говорих на волята ти, също не ме послуша. Сега не остава нищо друго, освен да приемеш страданието и да го използваш за добро. Като пострадаш известно време, ще изпълниш волята Божия и ще започнеш да учиш.

Сега, какво изисква новото учение от човека? – Безстрашие, смелост. Когато дойде лекарят да лекува счупения крак на някой човек, той веднага ще разбере, герой ли е този човек, или не. Ако болният се съгласи лекарят да намести крака му без упойка, той минава за герой. Искан ли да го упоят, той не е герой. И тогава за него не остава нищо друго, освен да легне на операционната маса и да диша от упоителната течност, докато изгуби

съзнание. Това показва, че този човек е непостоянен, страхлив и неустойчив. Някои хора, при изпадане в дълбок магнетичен сън, могат лесно да се лекуват. Ония, на които съзнанието е будно, могат да се лекуват само с мисълта си. Щом заболяят, те веднага се издигат в мисълта си и там изправят грешката си, която е причина за болестта им. После те слизат в сърцето си, където също изправят грешката, която е причинила болестта им. Най-после те слизат в областта на волята си и там изправят грешката си. След това казват: „Да бъде волята Божия!“ Щом кажат така, болестта или мъчнотията им изчезва.

Следователно задачата на ученика е чрез съзнателна работа върху себе си да оживи материята на своя организъм, както прави житното зърно с почвата, в която се посажда. Ако някой човек не може да мисли, причината за това е, че известни мозъчни клетки са мъртви. Те трябва да се събудят, да оживеят, да проявят своята деятелност. Който разбира законите на разумната природа, чрез мисълта си той може да изправи всички външни и вътрешни повреди на своя организъм. Мощно нещо е мисълта, но с нея могат да работят гении, светии. И обикновеният човек може да има резултати в тази област, но за това се изисква повече време. Това, което светията може да направи в една минута, за обикновения човек са нужни най-малко 10 години. Може ли той при развитието, при което се намира, да мечтае за някакъв възвишен свят? Колкото и да мечтае, той не може да живее там. Ако обикновеният човек попадне между същества от възвишения свят, той ще се види в чудо. Той няма да разбира нито езика, нито отношенията, нито науката им и ще гледа по-скоро да слезе на земята. Бързината, с която възвишените същества се движат, е толкова голяма, че те са почти невидими. Като погледнете към тях, вие виждате само светлина без никакъв образ. Ако човешкият мозък и вибрациите на нервната система на човека са еднакво нагласени с тия на възвишените същества, той би могъл да види техния образ, да се слее с тяхното съзнание. Значи, ако умът и сърцето на човека са нагласени според ума и сърцето на някой ангел, на някое възвишено същество, той би могъл да влезе в съобщение с него, би могъл да го разгледа добре, да види неговото лице, неговите очи, уши, уста, нос. Само при това положение ангелът би могъл да се спре пред човека. Той ще му се усмихне, ще го поздрави, ще му даде такъв прием, какъвто никой не му е давал. Не сте ли нагласени в хармония с ангелите, с възвишените същества, те никога няма да се спрат за вас. Никакви молитви, никакви плачове не са в състояние да предизвикат тяхното внимание. И тъй, искате ли да постигнете своите красиви желания и копнежи, следвайте пътя на житното зърно. То дава пример на пълно безкористие, на готовност да помага на ближните си, на оръждаващата среда. Помагайте на себе си, помагайте и на ближните си. – Как може човек да помага на себе си? – Много начини има, чрез които

човек може да си помага. Като работи, като учи, като се моли, човек си помага. Обаче едно нещо трябва да имате предвид: избягвайте еднообразието.

Еднообразието, повтарянето на нещата убива човека. Ето защо, учи ли, работи ли, моли ли се, човек трябва да внася нещо ново в себе си. Трябва ли все за едно и също нещо да се моли човек на Бога? Защо трябва всеки ден да се моли да се напълни хамбара му? Хамбарът му е пълен, няма какво повече да иска. Ще кажете, че човек трябва да мисли за бъдещето си, да се осигури. – Не, човек има право да се осигури само за един ден. Той няма защо да се осигурява за утрешния ден. Днешният ден принадлежи на човека, а утрешният – на Бога. Не изпадайте в положението на богатия, който като напълни цели хамбари с жито, мисли, че се е осигурил, и решава само да яде и да пие – за нищо да не мисли. Обаче той не подозира, че смъртта върви в стъпките му и коси неговия живот. При това положение за предпочитане е човек да бъде сиромас, но праведен, и всяка вечер да благодари на Бога за това, което му е дадено през деня, и да легне спокойно да спи, да не мисли за утрешния ден. Човек е дошъл на земята да учи, а не да се удоволства. Какво по-голямо благо за него от това, че той може да учи?

Съвременните хора са в положението на ученици и те трябва да учат, да работят, да преобразят, да оживят окръжаващата среда. На всеки човек е дадена работа, която той неотклонно трябва да свърши. Не я ли свърши, той няма да получи Божието благословение. Ще кажете, че човек трябва да мисли за себе си. И като мисли за себе си, той трябва да знае какво да прави. За пример, някой човек се намира в голямо затруднение. Той трябва да знае как да си помогне. Какво ще се ползва от това, че мисли за себе си, ако не знае как да излезе от своето затруднение? Затруднението показва, че е навлязъл в гъста материя. За да се освободи от затруднението си, той трябва да се изкачва нагоре, в по-рядка материя. Ако не можете да живеете с някой човек добре, това показва, че този човек се нуждае от някакъв елемент: въздух, вода, твърда материя, светлина или топлина. Щом разберете от какво се нуждае, доставете му този елемент и ще видите, че отношенията между вас ще станат хармонични. Хората трябва да си помагат. Бог работи чрез техните умове и сърца. По този начин Той възкръсва мъртви, спасява грешници, повдига паднали.

Съвременните хора, особено религиозните, постоянно говорят за спасяване, но въпреки това още не са спасени, както трябва. Спасението е вътрешен, органически процес. Да се спаси човек, това значи да придобие в себе си такава устойчивост, че никакви бури и ветрове, никакви мъчнотии и противоречия да не го разклащат. Затова се изисква усилена работа.

Човек трябва да работи върху себе си, да координира своите светли мисли в една стройна система и с тях да живее. Той трябва също така да координира своите благородни чувства и възвишени постъпки в други системи. Като се движи в хармоничните системи на своите мисли, чувства и постъпки, човек ще изгради здрав физически и духовен организъм и ще осмисли живота си. Докато е на земята още, човек трябва да работи върху себе си, да се освободи от всички болести на физическия и духовния си организъм, че като заминае за онзи свят, да бъде свършено свободен от тях. Какъв смисъл има живота на човека, ако след като е живял 60–70 години на земята, занесе своите физически и психически недъзи и на онзи свят? Тук е страдал от ревматизъм, подпирал се е с тояга, но и на онзи свят го виждате, че куца. – Хвърли тоягата и върви изправен, без куцане, без прегърбване. – „Не мога без тояга.“ – Докато беше на земята, както и да е, временно тоягата ти беше нужна, но сега нямаш нужда от нея. – „Нали живея на земята?“ – Не, от 20 години насам ти си заминал за онзи свят, където тоягите не са нужни. Този човек е заминал за другия свят, но не може да се опомни. Дълго време трябва да му се говори, докато се убеди, че не е на земята и не се нуждае от тояга. Срецам друг човек с кесия в ръка, пази парите си. – Хвърли тази кесия. – „Как ще я хвърля? Пари ми трябва, сиромашия ще ме налегне.“ – Тук няма сиромашия. На земята има сиромашия, но условията, при които сега живееш, са други. Тук пари не са нужни. – „Ами ако ме излъжеш и остана без пари?“ И този човек не може да се осъзнае, да разбере, че е попаднал в нови условия на живота.

Сегашните хора живеят на земята, но прекарват състояния на свои близки, заминали на онзи свят. Заминалите за онзи свят пък преживяват състояния на живите. Като не съзнават промяната, която е станала с тях, десетки години наред те продължават да живеят. Преди няколко дни дойде при мене един господин. Той плаче и ми разправя, че жена му умряла. Казва, че не може да се успокои и постоянно плаче за нея. Аз му обясних, че причината за неговия плач се дължи на това, че жена му не може да се ориентира в другия свят и плаче за изгубените условия. Тя сега вижда, че не е работила, както трябва, и се намира в тежко положение между два свята: нито е на земята, нито в духовния свят. Той възприема нейното състояние и плаче вместо нея. Тази жена трябва да работи в онзи свят най-малко 20 години, докато се пробуди.

Сега и на вас казвам да работите съзнателно върху себе си, да използвате условията, които ви са дадени на земята, че като влезете в духовния свят, да бъдете готови. Ще кажете, че Бог е милостив, всичко може да направи. – Бог всичко може да направи, но никога няма да пристъпи един от великите закони на Битието заради някой ленив и несъзнателен човек. Той е дал всички добри условия на човека за разумен живот, за съзнателна

работа. Който пропусне тия условия, той ще се намери в духовния свят при големи мъчности, в мрак и тъмнина. Той ще се намери в положението на житното зърно, заровено в земята. Дълго време ще плаче, ще страда, ще прави усилия, докато покаже главата си на повърхността, при по-добри условия на живот. За да избегне тия страдания, човек трябва да живее според законите на Божиите мисли, чувства и желания, които са написани в самия него.

Като ученици, вие не трябва да се страхувате от страданията, но трябва да търсите причината на тия страдания. Щом намерите причината на някое страдание, вие ще можете да го отстраните. Има страдания, обаче, на които причината не може да се намери. Щом се натъкнете на такова страдание, приемоте го търпеливо и чакайте времето, когато причината сама ще ви се открие. Мнозина мислят, че като се обърнат към Бога, страданията ще ги напуснат. Дали ще страда човек, или не, това не е важно. За човека е важно да бъде роден от Бога, а не да бъде само обърнат към Бога.

Писанието казва: „Роденият от Бога грях не прави“. Роденият от Бога никога не говори за себе си. Кажете ли на някого, че е роден от Бога, той веднага ще бъде подложен на изпитания. Роденият от Бога е вътрешно богат. Той не се нуждае от пари. Видите ли, че някой се оплаква от немотия, знайте, че той не е роден от Бога. Може да ви говори за себе си, за своето духовно развитие, но вие ще знаете, че той още не се е изпитал, не се е познал. Роденият от Бога не се нуждае от пари. Той никога не може да бъде банкер, нито се стреми към външно богатство. Пеперудата не може да бъде гъсеница, нито гъсеницата – пеперуда. Ангелът не може да бъде банкер, нито банкерът – ангел. Ако човек иска пари назаем от някой ангел, последният ще му каже, че не се занимава с материални работи, и ще го изпрати при банкерите на земята. Ангелът ще каже на банкера: „Кредитирай този човек!“ – „Добре, ще го кредитирам, но ти ще се подпишеш вместо него.“ – Не, ангелът не може да се подписва за никого. Преди всичко той не е гражданин на земята, не може да се подписва. За да се подпише, той трябва да съблече своята дреха и да облече човешка. Като светло същество, като небесен жител, ангелът може само да помага на хората, да ги съветва да си услужват взаимно. Който изпълни съветите на ангела, той ще бъде благословен. Банкерът, обаче, не се нуждае от такова благословение. Той е готов да даде пари назаем, но с лихва и с условия да получи парите си на определения срок. Такъв е редът на земята.

„Роденият от Бога грях не прави.“ Като знаете това, стремете се към новораждането, за което Христос говори. Работете върху себе си с ума, със сърцето, с волята си, да се преобразите, да се родите наново. Това

означават думите на Христос: „Търсете, хлопайте, искайте“. Като не разбират дълбокия смисъл на тези думи, хората хлопат от врата на врата, искат да им се даде някаква помощ. Те криво разбират Христовите думи. Първо, човек трябва да хлопа на вратата на своя ум, на вратата на своето сърце и на вратата на своята воля. И ако при това положение не получи нещо, тогава само има право да хлопа на чуждите врати. Мнозина, без да са хлопали на своите врати, хлопат на чуждите и ако нищо не получат, роптаят, обиждат се. Защо трябва да се сърдите? Може би този, при когото отивате, да не е у дома си. Или може да не е разположен, да няма пари в касата си. Ако отивате да взимате само, без да давате нещо от себе си, вратите на хората ще бъдат затворени за вас. Човек трябва едновременно да дава и да взима – да става правилна обмяна. Казано е в Писанието: „Даром сте взели, даром давайте“. Това се отнася за всички хора. Следователно, ако един е получил едно благо даром, на това основание той трябва да даде част от това благо на своя ближен. Какво правят хората с богатата, които всеки ден изобилно получават? – Те ги задържат за себе си. Давайте на хората, на ближните си от любовта, от светлината, от радостта, които изобилно ви се дават. Благото на едного е благо за всички. И обратно: Общото благо е благо и на едного. Ще кажете: „Какво ще остане за нас, ако раздадем всичките си блага?“ – Не се страхувайте. Ако сте разумни и изпълнявате волята Божия, вие ще бъдете и богати, и здрави, и силни, и учени. Имате ли тези качества в себе си, и в затвор да ви сложат, пак неповреден ще излезете. Заради клевета Йосиф прекара 2,000 в затвор, но благодарение на знанието, с което разполагаше, фараонът заповяда да го извадят оттам. Скоро след това той зае първо място при фараона.

И тъй, и вас като Йосиф трябва да ви затворят, да проявите знанието и мъдростта си. Докато не проявите знанието и мъдростта си, няма да излезете от затвора. Две години прекара Йосиф в затвора заедно с царския виночерпец. При излизане на последния от затвора Йосиф го помоли да спомене на фараона за него. Виночерпецът, обаче, като се освободи, забрави молбата на Йосиф. Но Бог не забрави Йосиф. По това време фараонът сънувал сън, който и най-големите мъдреци на Египет не могли да изтъкуват. Едва сега виночерпецът си спомнил за Йосиф и казал на фараона, че в затвора има един млад, учен човек, който може да тълкува сънища. Той навярно ще може да изтъкува съня на фараона. Тогава фараонът заповядал да извадят Йосиф от затвора. Като излязъл от затвора, Йосиф изтъкувал съня на фараона, заради което го поставил на най-високото място – управител на Египет.

Следователно стремете се и вие да придобивате знания, доброта, сила, с които да се издигнете над себе си, да проправите своя път. Работете върху

себе си, но по такъв начин, че да не влизате в стълкновение помежду си. Не съдете ближния си и не го одумвайте. Трябва ли да се смеете на ближния си, че му паднали два зъба, когато и на вас е паднал един? Какво лошо има в това, че на някого са паднали 2–3 зъба? Лошото се състои в това, че без тези зъби той не може да се храни и след време стомахът ще престане да работи. Здрави трябва да бъдат зъбите на човека! И на 120 години да стане, зъбите му трябва да бъдат здрави, един до друг наредени като керемидите на къщите. Днес малко хора се радват на здрави зъби. Причината за ранното разваляне и падане на зъбите се дължи на живота на ред минали поколения. Те са живели така, че са разслабили венците си. Човек трябва да има здрави зъби, здрава мисъл, здрави чувства. Ученикът трябва да изучава средата, в която живее. Той трябва да изучава своя организъм, своя ум и своето сърце. Не е достатъчно само да кажете, че сте лоши хора, но трябва да работите. Лош е онзи човек, който не е обработил нивата си. Какво трябва да прави, за да стане добър? – Да вземе мотика, рало и да се впрегне на работа.

„Роденият от Бога грях не прави.“ Новораждането е непрерывен процес. Да се роди човек отново, подразбира всеки ден да се ражда. То не е завършен процес. Който мисли, че като е роден веднъж, повече няма да се ражда, той сам се спъва.

Новораждането е вечен процес. Когато е в съгласие с Божиите закони, човек е новороден. Щом наруши един от тия закони, той веднага пада. Щом се разкае и изправи грешката си, той отново се ражда. Това показва, че в природата съществува процес на вечно възстановяване на нещата. Когато боледува, човек отслабва, пожълтява, но щом оздравее, отново придобива цвета на лицето си и по-красив става. Колкото повече страда човек, физически или психически, толкова по-красив и благороден става. Колкото повече пада и става, толкова повече човек се обработва и придобива особена вътрешна красота. Работете с ония сили и възможности, които са вложени във вашия организъм. Те представляват кръга на вашата дейтелност. Вън от този кръг вие не можете да излезете. Достатъчно е за вас да използвате силите на вашия организъм като реактиви за извършване на ред вътрешни, алхимически реакции. Работете с възможностите на живите клетки в своя организъм, за да събудите мъртвите клетки. Ползвайте се от лъчите на животворното слънце, което събужда всичко мъртво, а на живота дава подтик за работа. Слънчевите лъчи оживяват и привличат. Обаче докато сте на земята, не се стремете да отидете на слънцето. Използвайте лъчите, които слънцето ви изпраща, като държите съзнанието си будно, за да приемете благата на живота, да разберете и радостите, и скърбите. Използвайте малките блага, които всеки ден получавате. В малките блага се крият големи вътрешни

богатства. Имате 500 метра място. Трябва ли да мечтаете да построите на това място голяма къща, на 5–6 етажа? Тази къща ще струва милиони и ще стане причина да задлъжнеете толкова много, че цял живот да се заробите за нея. Какво ще придобиете в края на краищата? – Тревоги, безпокойство, ограничения, а най-после и смърт. – Не, за предпочитане е да си направите малка къща, с две стаи и кухня, но да запазите своя вътрешен мир и спокойствие, отколкото да направите голяма къща, която да ви отнесе в гроба. Започвайте от малкото и постепенно отивайте към голямото. Като се замогнете, тогава можете и палати да строите. Докато нямате възможности за голямото, използвайте малкото, на което всякога ще разчитате. Това е волята Божия. Така са работили всички напреднали братя, които са завършили вече своето развитие.

„Роден от Бога.“ Всички хора имат желание да се родят от Бога. Какво трябва да прави онзи, който се е родил вече? – Той трябва да помага на ония, които не са родени. Неродените, обаче, трябва да се въоръжат с търпение, да не викат много. Достатъчно е един път да изплаче малкото дете, за да покаже, че е гладно. Истинската майка е отзивчива. Тя се притичва в помощ на детето още при първия му зов.

Сега, както виждате, на всички предстои една практическа работа, от която да придобиете нещо. Всеки трябва да опита силата на своята мисъл като творчески акт в съграждането и в разрушаването. Старото ще рушите, новото ще съградите. Следователно едновременно ще бъдете и зидар, и рушител. Сам ще събаряш, сам ще градиш, без никаква чужда помощ. Който не може сам да събаря, той не може и сам да гради. – „Не може ли само да градим, без да събаряме?“ – В природата такъв процес не съществува. Ученикът сам руши, сам съгражда. В това отношение той прилича на видния професор по химия или по физика, който сам нарежда приборите на своите опити. Той завъртва, отвъртва канелки, поставя цеви, каучукови тръби, съединява ги с колби, с реторти. Не свърши ли сам тази работа, не предвиди ли всички условия, които помагат при опита, той може да бъде изненадан зле. В дадения случай този професор е слуга, сам нарежда опитите си. Той има и асистенти, но те повече се учат от него, отколкото да му помагат. Видните професори всякога са били слуги на своята работа, защото знаят какви условия са нужни за дадени елементи. Остави ли други лица да се месят в неговите опити, те непременно ще развалят работата му.

И тъй, каквато работа и да вършите, знайте, че вие сте в своята лаборатория пред някакъв научен опит. Асистентът нека седи настрана и гледа какво правите. А вие, като слуга, ще се впрегнете на работа: ще направите 1, 2, 3, 10, 100 опита, докато дойдете до положителни резултати.

Щом сте сигурни вече в резултата на своите опити, ще излезете от лабораторията си с открито лице, със сигурна стъпка напред. Като ученици на Великата Школа, сега ви се дава задача, която сами трябва да решите в своята лаборатория. Тази задача се заключава в изучаване физическото влияние на водата върху човека. Ще носите вода година, две, три, цял живот, докато решите задачата. Тази задача не може да се реши в една или в няколко години. Хиляди години са нужни за правилното ѝ решаване. Всички ще носите вода и ще изучавате свойствата ѝ. Който никога не е носил вода, той сега ще носи и ще се учи.

Божията Любов носи пълния живот.

Лекция от Учителя, държана на 12 септември 1928 г., София, Изгрев.

ВЪНШНИ И ВЪТРЕШНИ ВЛИЯНИЯ

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

Размишление.

Представете си, че ви дадат да развиете тема върху „наклонената площ.“ Какво ще пишете по този въпрос? Ако развивате темата от гледище на физиката, ще пишете едно; ако я развивате от гледище на философията, или на моралните науки, ще пишете друго. Когато казват за някого, че върви по наклонена площ в живота, това значи, че е изгубил равновесието си в морално отношение. Като се говори за наклонена площ, трябва да се определи, на колко градуса е наклонена плоскостта. Колкото по-голям е наклонът, толкова по-опасно е положението на човека. Като се намалява наклонът, и опасността се намалява. Най-после плоскостта става хоризонтална; с това и опасността от падане почти изчезва. Ако ви дадат избор, да се движите по наклонена или хоризонтална площ, коя от двете ще предпочетете? Ако предвиждате опасността от наклонената площ, непременно ще изберете хоризонталната площ. Онзи, който се движи с бързината на водата, ще избере наклонената площ. Това става и в природата: реките се движат бавно, когато текат в равнини. Щом срещне наклонена площ на пътя си, водата започва да тече бързо и, като слиза надолу, завлича всичко, каквото се изпречи на пътя ѝ.

Физиогномията, като наука, е дошла до положение, да определи условията, при които човек живее: дали се движи по наклон, или по хоризонтална плоскост. Природата е съчетала така всички възможности в човека, че едни на други да си помагат. Както в природата наклонената площ има отношение към хоризонталната, така и в човека двата пътя – път на наклонената и хоризонталната плоскости взаимно си влияят и допълват. Допълване, изобщо, става при всяко съприкосновение на две тела: едното дава нещо от себе си, а другото взима.

Като се говори за двата пътя, по които човек се движи, явява се въпрос: кой е пътят, по който човешките души слизат на земята? Това е задача на науката. Тя е доказала, че всички хора не слизат и не се движат по един и същ път. Някои слизат по наклонена площ, а други – по крива линия, докато дойдат до хоризонтална плоскост. Защо всички души не слизат по

един и същ път, за това има много причини. Който е развил в себе си центъра или способността за търсене на причини и последствия, той лесно намира пътя на своето движение.

Всяко нещо в живота и в природата следва или пътя на наклонената площ, или пътя на хоризонталната площ. Как сее земеделецът житото и царевицата: на наклонена, или на хоризонтална площ? Ще кажете, че това не е важно. Кое е важно тогава? – Да има жито и царевица. Обаче, дали ще има повече или по-малко жито и царевица, това зависи от плоскостта, върху която са засети. Питайте, обаче, сина на земеделеца, не е ли важно, върху каква плоскост ще расте житото или царевицата. От плоскостта зависи плодородието, а от плодородието – възможността за сина да следва, или да не следва в странство. Характерът на човека също се определя от плоскостта, по която се движи. Енергични, импулсивни характерни са онези, които се движат по наклонена площ. Ако площта е хоризонтална, характерът на човека е повече пасивен. Такива хора минават за флегматици. Деца, които се движат по наклонена площ, са енергични, живи, подвижни. Когато искат нещо от баща си или майка си, те трябва да го получат. Не го ли получат, плачат, сърдят се, викат. Коя е причината за това? – Наклонът е голям. Разумният баща се противопоставя на тази енергия с пръчица. Така той трансформира състоянието на детето: част от енергията му минава в пръчицата, а оттам в бащата, който я складира в себе си като богатство, което ще предаде в бъдеще на детето си. Ако бащата не възпитава детето си така, то няма да забогатее.

Съвременните хора не разбират значението на плоскостите, по които се движат, и изпадат в противоречия. Като не могат да разрешат противоречията правилно, те се запитват: Защо светът е създаден така? Защо съществува гладът и сиромашията? Те се страхуват от глада, без да подозират, че той е велика, мощна сила, която движи цялото органическо царство. Ние говорим за глада, като сила, която внася импулс, подтик в човека, а не за онова състояние, в което човек гладува известно време, умори се и заспи. Това е прегладняване, а не глад. Прегладняването не внася никакъв импулс в човека, затова трябва да се пазите от него. Както всяко пресилване е вредно, така и прегладняването не води към добър край.

Кои хора се движат по наклонена площ? – Разумните. Те прилагат ума и волята си, за да не попаднат по течението на силите, които действат в тази посока. Страшно е положението на онзи, който няма спирачка и се спуска по наклонена площ. Казва се, че човек не трябва да върви по течението на силите, действащи по наклон. Така е за онзи, който е лишен от спирачка. Параходът се движи и по течението, и срещу течението. И човек може да

се движи и по течението, и срещу течението – важно е да си служи с ума и с волята – като спирачки на природните сили. Някои казват, че човек не трябва да върви срещу общественото мнение – като течение на живота; други казват, че не трябва да се върви по течението на обществото. Кое от двете положения е по-право? – И двете са прави. Ако живееш покрай река, която е далеч от града, ще се движиш и по течението ѝ, и срещу течението. Ще вземеш лодка и ще отидеш в града – ще се движиш по течението на водата; като се връщаш у дома си, ще се движиш срещу течението. Докато си на земята, ще се движиш и по течението, и срещу течението на природните сили. – Не може ли без зло в света? – Не може. Злото е по-голям, или по-малък наклон, който внася енергия, импулс, подтик в човешките души. Без наклон няма учение, няма никакво движение. Наклонът на плоскостите наричаме зло.

Зло без добро не съществува, както и добро без зло не съществува. Злото подразбира движение срещу течението, а доброто – движение по течението. В първия случай се изразходва повече енергия, а по-малко работа се върши; във втория случай се изразходва по-малко енергия, но повече работа се върши. Който работи със злото, губи; който работи с доброто, печели. Има случаи, когато и с доброто човек губи, но това е временно. В края на краищата, загубата се превръща в печалба. За да не губи при доброто, човек трябва да знае, кога и как да го прилага. Същото се отнася и до злото. Разумният може да използва силите на злото за добро. Той еднакво си служи и с доброто, и със злото.

Като не разбират доброто и злото, хората избягват злото, а търсят само доброто. Така те искат да бъдат щастливи, да вземат първото място – първия билет, който печели най-много. Те искат да бъдат богати, учени, силни. Каква е вероятността да спечели човек най-голямата сума? Понеже вероятността е малка, той трябва да приеме условията на живота такива, каквито му се дават, и да започне да ги изучава, да се ползва от тях. После трябва да изучи условията на окръжаващата среда, живота и характера на своите деди и баби, на своя баща и на своята майка, за да определи своето истинско положение. Провидението е определило специфични условия за всеки човек и, който познава условията на своя живот, той ще се ползва. Без да мисли много, някой казва: Какво ще спечеля, ако вярвам в Бога? – Много ще спечелиш. Трябва ли цигуларят да пита, какво ще спечели, като знае да свири на цигулка? Трябва ли майсторът да пита, какво ще спечели, като знае да работи с чук и тесла? Трябва ли човек да се пита, защо е нужно да мисли право? Като мисли право, той може да стане творец. Като не мисли право, нищо не може да стане от него.

Като се говори за проявите на човека, дохождаме до външните и вътрешни

влияния, при които той се намира. Казваме, че човек е изложен на влиянието на планетите. Наистина, върху всеки човек влияят известни планети, като му оказват благоприятно или неблагоприятно въздействие. Изучавайте характера на човека, с цел да откривате влиянието на едни или други планети върху него. Какъв характер ще има човек, който се намира под влиянието на Венера, при добро съчетание на Марс, на Слънцето и на Сатурн, който е на най-високата точка в неговия хороскоп? По отношение на Венера, Сатурн се явява като неин баща. Като се движи към баща си, Венера среща на пътя си красиви момци, които ѝ влияят. Понеже бащата обича дъщеря си, и момците я обичат. Сатурн взима предохранителни мерки, да запази Венера от лоши влияния. Той счита, че има най-голямо право над нея и затова иска да се чува неговата дума. Когато се движи по известна орбита към баща си, човек се натъква на вътрешни влияния в своя живот, с които трябва да се справя. Тази е причината, че синът и дъщерята, при всяка своя мисъл или предприятие, се съобразяват с волята на баща си. Те искат, преди всичко, да чуят неговата дума. Когато се свърже с Бога, като свой Баща, човек пак иска да се намира под Негово влияние. Значи, Бог се явява като вътрешно влияние в човека. Покрай вътрешните влияния се явяват и много външни. Когато външните влияния са в съгласие с вътрешните, човек се намира под влиянието на Бога. Той може да каже за себе си, че е вярващ. Обаче, ако между външните и вътрешните условия на човека няма съгласие, той говори едно, а проявява друго. Казва, че е вярващ, а всъщност не вярва. Той вярва в преходни и лъжливи неща, а не във вечните и истински. Вярно ли е твърдението на вълка, че е роден от овца? Ако пасе трева, вярно е, че майка му е овца. Обаче, ако не пасе трева, майка му е вълчица. Вярно ли е твърдението на агнето, че е родено от вълчица? Ако яде месо, то е, наистина, родено от вълчица. Едно твърдение е вярно само тогава, когато се подкрепя и отвън, и отвътре. Между това, в което човек вярва, и самия него трябва да има нещо общо. Не може човек да вярва в Бога, без да прилича по нещо на Него. Някой мисли, че, като вярва в Бога, ще изгуби ума си, т. е. ще оглупее. Човек оглупява, когато не вярва в Бога, а не когато вярва. Мнозина си създават във въображението някакви богове и мислят, че ще постигнат нещо със своята вяра. Не само че нищо не постигат, но изгубват и това, което са имали. Какво са допринесли идолите на човечеството? Те са плакали, молили се, но никакъв отговор не са получавали. Молете се на Живия Господ, Който чува и разбира нуждите ви. Той влиза в положението на всички същества и им помага. Някой се оплаква на Бога, че се лутал по цели дни и нощи, без да си помогне. Какво ще му каже Господ? – Щом се луташ, ще знаеш, че си в нощта на своя живот. За да не се луташ, влез в дома си, прекарай нощта спокойно и, сутрин, когато се съмне, излез от стаята си и тръгни на път. На дневна светлина нещата се виждат ясно, и човек не може да обърка пътя си.

Природата не търпи никакво еднообразие. В нощта нещата изглеждат еднообразни. Следователно, обърнете се към Бога, като към велика Разумност, в която нещата се менят всяка секунда, всяка минута, всеки ден. Само така човек може да види величието на Бога. Той не се изявява само в една форма, или по един начин. Казват за някого, че е религиозен, умен човек. – Може да е религиозен, но не е умен. Щом не е умен, той сам си е създал идол и не може да се освободи от него. Докато мисли, че свири хубаво и няма като него друг музикант, той е на крив път. За да стане добър цигулар, той трябва да свири много, да придобие голяма техника и изпълнение. Обаче, над неговата техника има друга, по-съвършена. Човешкото знание, както и животът на хората е забава за възвишените същества. Когато искат да се забавляват, те слизат на земята. Някой ангел създал цяла слънчева система и, за отмора от работата си, слиза на земята. Взима си фотографията и, каквото интересно види, фотографира го. Тук вижда, че някой плаче и пъшка, веднага го фотографира – интересува се от ъглите, които се образуват на лицето му; там вижда, че някое дете краде плодове, и него фотографира, иска да запечата на плоча движенията, които детето прави, като краде. Ангелите се интересуват от проявите на хората. Те не ги делят на морални и неморални, но изучават психологическата им страна. Според тях, кражбата на детето не е престъпление. Те имат друг, несравнено по-висок морал от човешкия.

Едно бедно дете влязло в градината на един богат плантатор да си откъсне няколко ябълки. Слугата го видял и започнал да го бие. Господарят чул плача на детето и веднага отишъл при него. – Не бий детето, казал той на слугата си, – нека си откъсне няколко ябълки. След това се обърнал към детето с думите: Можеш и друг път да влезеш в градината и да си откъснеш няколко ябълки. Господарят мисли и постъпва по един начин, а слугата – по друг. Защо? – Защото господарят е свободен, той разполага с богатството, но знае, отде иде то; знае също, че над него има друг господар.

Моралът на някои хора прилича на морала на слугата. Те се страхуват да дават от своите блага, за да не осиромашеят. Божиите блага са безкрайни. Давай от Божиите блага и не се страхувай. Кражба ли е, ако човек вземе вода от някой планински извор? Водата и без това тече. Престъплението не е в това, че човек откъснал една ябълка от някоя градина или че нагребал една кофа вода от някой извор, но в нежеланието на човека да се обърне към Бога, да поиска позволение от Него и, като му се разреши, да Му благодари. Има блага в света, които никога не могат да станат частна собственост. Щом се натъкнеш на тях, вземи си, колкото можеш да употребиш в дадения случай, и благодари на Бога. Живейте с морала на богатия плантатор, с неговото широко сърце, ако искате да имате дълъг живот на земята.

Стрежете се към възвишения морал на разумните същества, които се движат и по хоризонтална, и по наклонена плоскост. Те не само слизат по наклонена плоскост, но могат и да се качват. И ученикът трябва да се движи по двете плоскости. Мъчно е, наистина, качването и слизането по наклонена плоскост, но е красиво. Мъчните и тежки условия са най-красивите неща. Колкото по-големи мъчности среща човек на пътя си и ги преодолява, толкова по-големи придобивки ще има. Малките мъчности носят малки придобивки. За да преодолява мъчнотиите си, човек трябва да знае, коя е основната черта в характера му, за да разчита на нея. Неуспехите на хората се дължат главно на това, че не познават себе си. Започне ли една работа, човек трябва да знае, на какво, в себе си, да разчита. Следователно, задачата на всеки човек е да намери една основна идея в себе си, на която да разчита при всички условия. Същевременно, той трябва да знае, коя черта от характера му е най-силна, за да разполага с нея при реализиране на основната си идея. Само така той може да развива своите дарби и способности, да стане талантлив и гениален. Ако идеята на човека не издържа при всички изпитания, тя не е истинска; ако добротата му не издържа при най-големи напрежения, тя не е истинска; ако постоянството му не може да види резултатите на своя труд и работа, и то не е истинско.

За оправдание на своите неуспехи, мнозина казват, че вярата им е отслабнала. – Истинската вяра никога не отслабва. Други пък казват, че Бог ги изоставил. Това е неразбиране и непознаване на Бога. Любовта на Бога е неизменна. А любовта никога не изоставя човека. Това е все едно, момата да казва, че нейният възлюбен ще я разлюби, ще умре и ще я остави сама в живота. Отде знае, че ще стане така? Понеже всички хора умирали, и той ще умре. Не е така, за истинската любов не съществува смърт. Тя продължава и след смъртта, тя е непреривна. За да не изпада в заблуждения, ученикът трябва да се освободи от всички криви разбирания, от всички лоши черти, получени по наследство. Време е вече хората да се освободят от заблужденията си, да знаят, с какво разполагат. Малък капитал да им остане, но да знаят, че никой не може да им го отнеме и да разчитат на него при всички условия. Всяко нещо, придобито по изкуствен начин, набързо, е чужд капитал, не може да се разчита на него.

Един млад момък отишъл при един виден германски професор по философия и поискал да му препоръча някакъв кратък курс, за шест месеца да свърши философия. Професорът му отговорил: Когато Бог иска да създаде една тиква, употребява малко време – шест месеца; когато иска да създаде дъб, употребява сто години. Това, което тиквата придобива,

лесно го изгубва; това, което дълбоко придобива, е вечно и трайно. Ти какво искаш да станеш: тиква, или дълбоко?

Помнете: има добродетели, които се придобиват за шест месеца, като тиквата; има добродетели, които се придобиват за сто години, като дълбоко. Има знания, вярвания, убеждения, които се придобиват за шест месеца; има и такива знания, вярвания и убеждения, които се придобиват за сто години. Някой се страхува, че животът бил кратък. Това показва, че той е от рода на тиквите, съзнава, че ще живее малко. Кажете ли някой, че животът е вечен, той има здрави разбирания, живее като дълбоко. Не ходете по пътя на тиквата, в кратко време да постигнете велики работи. Следвайте пътя на дълбоко, който работи здраво, с вяра и постоянство. Той не бърза, но работи с постоянство и сигурно. Каквото придобие, запазва го за вечни времена. Който бърза да постигне всичко изведнъж, тиква става; който работи бавно, последователно и с прилежание, дълбоко става. Постиженията на тиквата са малки, а на дълбоко – големи. Който иска големи постижения, трябва да има устойчивост, да издържа на всички мъчности и изпитания. Това се постига чрез усилена работа, чрез постоянство. Не се лакомете, но работете и прилагайте онова, което сте придобили. Най-малкото приложение носи благословението на Бога. Не събирайте храна за повече дни, да се осигурявате. Човек се нуждае от храна само за един ден. Не постъпвайте като евреите, които събираха манна за няколко дена. Те искаха да се осигурят, но манната се разваляше.

Защо се осигуряват хората? – Защото не вярват в Бога. Те говорят за Него, за любовта Му, но не вярват на думите. Бог е неизменен. Ако се изменя, Той не е истински Бог. Откажете се от старите си вярвания за Бога, за любовта, за да станете истински вярващи, да влезете в областта на творческата вяра. Пазете се, да не изпаднете в положението на онзи ученик, който запалил 10 свещи на св. Никола, за да му помогне в изпитите. Голяма била изненадата му, когато се явил на изпит и пропаднал. Той запитал свети Никола: Защо не ми помогна? Запалих десет големи свещи за тебе. Ученикът разсъждавал криво. Той не знае, че св. Никола няма нужда от неговите свещи и не се интересува от изпитите му. Най-после св. Никола му отговорил: По-добре запали една свещ и започни да учиш, отколкото да ми палиш много свещи и да не учиш. Друг ученик казва: Аз не палих никакви свещи, не се молих на никакъв светия, но учих и добре издържах изпитите си. Значи, ученикът трябва да учи с любов и постоянство, а не да очаква на ангели и на светии. Ангелите са заети с други работи. Те не могат да оставят своята работа и да помагат на ученици, които не учат. Ако оставят своята работа, ще създадат голяма катастрофа във вселената.

Време е вече, младият да възприеме новото, а старият да се освободи от старото. Който се обезсърчава, е стар; вярващият е млад. Който престава да учи, е стар; който учи с любов, е млад. Сиромасът е стар, богатият – млад. Бъдете, прочее, млади, пълни с живот, вяра и любов!

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

4. Лекция от Учителя, държана на 14 септември, 1928 г. София – Изгрев.

Начало: 05:00

РАЗУМНИ НАРЕДБИ

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Бог е Истина. Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

Съвременните хора се подчиняват на ред наредби, външни или вътрешни, както и на известни свои навици. Както в живота на хората съществуват наредби, така и в природата. Тя заставя човека да се подчинява на нейните наредби. За пример, пиенето на вода, яденето на хляб, спането, това са наредби от природата, без които човек не би могъл да живее на земята. Правилно е човек да изпълнява наредбите, които разумната природа е установила, но той трябва да се запита какво е придобил, след като 60–70 години редовно е изпълнявал тия наредби.

Като ученици на новата култура, вие трябва да мислите върху всичко, което правите, да ликвидирате със старото. Защо яде човек? Вие ще кажете, че човек яде, за да придобива живот, енергия в себе си. За колко време задържате придобитата енергия от яденето? – Най-много за 3–4 часа. След това пак ядете. Тази е причината, задето човек яде по 3 или 4 пъти на ден, а болният – по-често. Яденето, пиенето на вода, спането представляват упражнения, без които живият човек не може. Само умрелият не прави упражнения. Колкото човек е по-здрав, толкова повече упражнения прави. Мисленето, чувстването на човека са упражнения, които природата му е определила. Мисълта определя човека. Без мисъл, той не е човек. Чувствата определят дали даден човек е благороден, или не. Без мисли и без чувства, вие нямате представа за човека. Като мисли и чувства, човек се стреми определено към два центъра: към центъра на слънцето и към центъра на земята. Понеже слънцето е по-голямо от земята, то я привлича към себе си. Тази е причината, поради която стремежът на Божественото в човека е насочено към слънцето.

Като наблюдавате явленията в живота и природата, вие казвате, че

малките рекички образуват големите реки. Малките морета образуват големите. Това отчасти само е вярно. В действителност, обаче, не е така. Малкото не може да създаде голямото. Голямата река и голямото море се разпръсват в малки реки и в малки морета. Малките мисли, чувства и постъпки са получени от големите. Когато голямото не може да се обхване изцяло, то се раздробява на малки части и по този начин става достъпно за обикновения човек. Дойде ли една малка мисъл в ума ви, едно малко чувство в сърцето ви и една малка постъпка във волята ви, вие трябва да ги приемете, да им дадете възможност да се проявят. Те представляват процес, който се е започнал вече и трябва да се завърши. – Защо човек трябва да вярва в Бога? – За да се стреми към нещо. Вярата е стремеж. Който не се стреми към Бога, той е осъден на смърт.

Често хората говорят за вяра и за безверие. Някои от тях казват, че са вярващи, а други – безверници. Последните казват, че не вярват в Бога, не вярват в друг свят, освен във физическия. В този смисъл те не са абсолютно безверници, но не вярват в това, в което другите хора вярват. Обаче те вярват в парите, в насилието и др. Те не са безверници, но фанатици. В какви ли не кумири вярват хората! Аз бих желал да срещна човека, който да е абсолютно свободен от заблуждения и който абсолютно да не вярва. Каква вяра е тази, ако човек днес вярва в доброто, а на другия ден вече се съмнява в него?

Хората на новото учение трябва да имат характера на детето, да вярват без съмнение, без никакво колебание. Само при такава вяра те могат да имат добри резултати. Когато дадете на малкото дете чаша с вода и захар и му кажете да сложи захарта във водата, да се разтвори, то не философства, не се колебае, но пристъпва направо към опита. Щом захарта се изгуби, детето веднага вдига чашата с вода и пие. След това то казва: „Понеже захарта е сладка, и водата е станала сладка“. Дайте чаша с вода и няколко бучки захар на възрастния човек и му кажете да сложи захарта във водата, той веднага ще започне да философства: ще стане ли водата сладка, какви са свойствата на захарта и т.н. – Как трябва човек да вярва? – Като детето. Вземи захарта, сложи я във водата и опитай вкуса на получения разтвор.

Човешкият живот представлява верига от малки опити, от наредби, дадени от природата. Ако всеки ден човек не мисли, не чувства и не действа, той ще дойде до положението на дядото, ще престане да вижда, да чува, докато един ден умре и го опеят. Човек трябва да бъде абсолютно честен, да изпълнява само ония наредби, които природата е предвидила за неговото растене и усъвършенстване. Това не значи, че той ще допуска само доброто, а ще отблъсква злото. Щом е дошъл на земята, човек ще допуска в живота си и доброто, и злото като възможности, а той сам, като

разумно същество, ще седи в средата, между доброто и злото, и ще работи. Колкото и да се пази от злото, човек все ще се намира под негово влияние, както и под влиянието на доброто. Обаче за да не изпитва разрушителното влияние на злото, човек не трябва да го допуска в ума, в сърцето и във волята си. Вън от човешките мисли, чувства и постъпки злото не е опасно. То е сила, която може да се използва разумно. Докато развалената храна не се приеме и асимилира от организма, тя не е вредна. Приемете ли се от организма, тя става вредна. Такова нещо представлява злото за ума, за сърцето и за волята на човека.

Лошите мисли и чувства са отрова за ума и за сърцето на човека. За пример, някой се моли на Бога да му даде пари, да забогатее. Щом не получи отговор на молитвата си, той се разколебава в съществуването на Бога. Щом човек се разколебава в съществуването на Първата Причина, това показва, че желанието му да забогатее не е било на място. Който иска пари, той трябва да се обърне към онзи, които ги е сякъл, а не към Господа. Едно време, когато поискали пари от Христос, да плати данък на държавата, Той не отиде при банкерите, да търси пари от тях, нито при Господа, но каза на Петър: „Хвърли мрежата в морето и ще извадиш една риба, в устата на която ще намериш една златна монета заседнала. Извади монетата и плати за мене и за тебе“. И да не е имало монета в устата на рибата, като се продаде, пак ще се получат пари за нея. Съвременните хора продават говеда, овце и агнета все за пари. Те едни други се продават пак за пари.

Сега вие минавате за учени хора, но не си давате отчет за всичко, което преживявате. Съмнявате се – дайте си отчет защо се съмнявате. Гневите се – дайте си отчет защо се гневите. Боли ви глава, сърце, стомах – трябва да си дадете отчет защо ви боли. Не е достатъчно само да констатираме нещата и да се страхувате да не умрете, но трябва да си давате отчет за всяко нещо, което се случва в живота ви. Всяко малко бодване, всяка болка е резултат на някаква слаба експлозия, която става в нервната система на човека. Това са малки избухвания, причинени от електрически пълнежи, които се пукат като електрически бомби. Някои бомби се пръскат нагоре, а някои – надолу. Има мисли в човека, които са силно електрични, вследствие на което предизвикват големи експлозии в нервната система. Тези експлозии постепенно разрушават човешкия организъм. Пазете се от мисли, които рушат нервната система.

Следователно, за да бъде здрав във физическо, в умствено и в сърдечно отношение, човек трябва да знае как да регулира енергиите на своята мозъчна и симпатична нервна система. Ще кажете, че Господ пази и спасява човека. – Веднъж Господ е спасил човека, втори път няма да го

спасява. Той му е дал всички условия да пази своето спасение. Кой каквото е заробил в себе си, сам трябва да го освободи. Спасението е външно и вътрешно. Външно хората спасяват, а вътрешно – Бог. Ако някой не е спасен вътрешно, външно трябва да се спаси. Като влезе в морето, човек сам трябва да се пази, да не се удави. Щом има ръце и крака, той ще ги движи според вълните, ще държи главата си над водата и така ще плава. Който не знае да плава, той е осъден на удавяне. Светът е море, в което всеки човек трябва да знае да плава, да не очаква на хората да го спасяват. Който не знае да плава, той трябва да стои на брега или да има спасителен пояс. Знанието на човека да плава представлява неговата вяра. Вярващият може да плава без пояс и без поддръжката на чужди хора. Добрият плувец и в бурното море е в безопасност. Той прави различни движения, гмурка се във водата, излиза на повърхността, прави различни маневри и в края на краищата излиза неповреден. Някои плувци не смятат да се гмурнат във водата. Те се страхуват да изменят положението на главата си. Щом е влязъл в морето, човек ще влиза под водата, ще излиза над водата, но винаги ще пази главата си. Като е дошъл на земята, човек все ще влезе да живее в някаква система, но той трябва разумно да използва силите на тази система. Той ще се движи по прави и криви линии в тази система. Що е права и що е крива линия? Според сегашните учени правата линия е най-късото разстояние между две точки. А когато ред точки се намират на еднакво разстояние от една вътрешна, централна точка, образува се крива линия. Когато правата престане да функционира, тя се превръща в крива. И когато кривата престане да функционира, тя се превръща в права. Същото се отнася и до мислите. Когато правата мисъл стигне до своя краен предел, тя се превръща в крива линия. Кривата линия се определя от разстоянието на точките, които я образуват, по отношение на вътрешната, централна точка. Ако всички точки на кривата са еднакво отдалечени от централната, тогава и постъпките на човека ще бъдат отмерени, правилни. Обаче ако точките не са еднакво отдалечени от централната, имаме елипса. Тогава казваме, че в постъпките на даден човек има някаква несъразмерност, някакво отклоняване от нормалното положение. Когато се движи по крива линия, човек образува една система. Щом образува система, непременно някой ще се върти около него. Ако някой човек казва за себе си, че се върти около слънцето, това подразбира, че той представлява земя. Тогава пък луната ще се върти около него.

Следователно, както планетите се въртят една около друга, така и хората се въртят едни около други. Същият закон се отнася и към мислите на човека: около силните мисли винаги обикалят по-слаби и по този начин се образуват системи от мисли. Една от великите задачи на човека е така да създаде своя мисловен свят, че да образува един космос, в който мислите да бъдат наредени в планомерни системи. Между системите на външния

космос и тия на мисловния свят на човека има известно съотношение. С други думи казано: Макрокосмосът съответства на микрокосмоса. Каквото става във външния свят, същото става в мислите, чувствата и постъпките на човека. Учените са опитали тия неща, но и обикновеният човек може да ги провери. За да се домогне до истината, човек трябва да намери съответствието между външния и вътрешния свят в себе си. Като върви правилно в своя път, човек ще разбере и приложи Божиите закони, както са ги разбирали и прилагали всички наши братя, които са завършили своето развитие.

Какво представлява човек в развитието си? Той представлява десетия кръг на Битието. Значи в пътя на своето развитие човек образува кръг, вътрешно движение по отношение на дадена система. Той още не живее изцяло в този кръг, но някога все ще живее. Засега му предстои грамадна работа. Като не могат още да проникнат във висшите сфери на мисловния свят, хората се занимават с дребнавости. Някои искат по-скоро да умрат, да отидат между ангелите, да видят как живеят. И да отидат между ангелите, пак нищо няма да научат. Те могат да видят само външната дреха на ангелите, както детето иска да види офицер, облечен в парадни крехи. Те виждат, че някой ангел прави опити, създава светове, но като не са учени, нищо няма да разберат. Те виждат, че ангелите пишат нещо, правят някакви изчисления, но не разбират какво означават тия изчисления. И ученикът вижда своята тетрадка по български език, нашарена с червено мастило, но всичко не разбира. В процеса на ученето си ученикът все още прави грешки. Той ще греша, а учителят му ще коригира. Светът, в който хората живеят, допуска грешки. В Божествения свят, обаче, никакви грешки, никакви дефекти не се допускат. Пише ли някой човек писмо, той трябва да внимава, да не допусне нито една грешка. Там правописът е строго определен и не се изменя, вследствие на което всяка буква отива на своето място. Божественият език е сложен, състои се от много думи, затова има ангели, които и досега още не са го научили. Красив е Божественият език!

Всички хора се стремят към Божествения език, защото е красив. Момата иска да бъде красива по практически съображения. Ако е красива, тя има по-голяма вероятност да се ожени без зестра. Щом е красива, тя има по-голяма възможност да се ожени за богат, за учен мъж. Момъкът иска да бъде интелигентен, по-добре да нареди живота си. Значи на физическия свят красотата и интелигентността се използват за користолюбиви цели. В Божествения свят те имат свършено друго предназначение. На физическия свят всеки гледа да се докосне до красивата дреха на човека, да я пипне, да опита качествата ѝ, вследствие на което тя лесно се цапа. В Божествения свят красивата дреха се гледа отдалеч, с благоговение. На

физическия свят всеки иска да се докосне до ума на интелигентния човек. Щом се докосне, все ще го оцапа, ще го развали. В Божествения свят се отнасят особено предпазливо към интелигентността на човека.

Като ученици, които сте слезли на земята, от вас се изисква голямо смирение, да не се бъркате в работите на своите ближни, да не се осъждате. Че някой не мисли право – това не е ваша работа. – „Еди-кой си не постъпва право.“ – И това не е ваша работа. Щом осъдите някого, вие веднага се свързвате с неговата отрицателна черта. Който се осмели да осъди някого в духовния свят, той веднага се нагърбва да поеме половината от неговия недостатък и да плати за него като за свой дълг. Минеш ли покрай някой човек, който носи голям товар, и го осъдиш, ти веднага се задължаваш да поемеш половината от товара му. Ако минеш покрай някой човек, който носи малък товар, ти трябва да му дадеш половината от своя товар. Значи от големия товар ще взимате половината, а на малкия товар ще придавате половината от своя. От натоварената кола ще вземеш половината багаж, а на празната кола ще прибавиш половината от своя товар. Такива са отношенията между разумните същества. И тъй, когато хората казват, че животът е тежък, това подразбира, че те са претоварили колите си и не могат свободно да се движат. И при това положение те ламтят за къщи, за пари, за богатства. Това е неразбиране на живота. Богатият е натоварил къщата си на кола, тегли я и пъшка – стръмен е неговият път. Бедният върви леко, без никакви мъчности. Той се качва бързо, без запъхтяване. Като стигне на върха, той има и къщи, и пари, и каси. Ако богатият е оставил къщата и парите си долу, той не може да се връща да ги носи нагоре.

Всички хора се запитват какъв е смисълът на живота. Смисълът на живота се заключава в служенето. Да служи на Бога, това е главната задача, която човек трябва да реши. Реши ли тази задача правилно, всичките му работи ще се наредят. Когато човек реши да служи на Бога, сърцето му се изпълва с радост, умът му – със светлина, а волята му – с активност. Истински човек е този, който мисли за Бога. Престане ли да се изпълва от тази мисъл, той не може да се нарече човек, в пълния смисъл на думата. Ангелът се отличава от човека по това, че служи на Бога. Престане ли да служи, той вече не е ангел. Следователно човек се отличава от животните по това, че мисли. Престане ли да мисли, той се превръща в животно. Ангелът се отличава от човека по това, че служи. Престане ли да служи, той се превръща в човек. Като човеци, вие не трябва да губите човешкото в себе си – мисълта.

Съвременните хора са недоволни от положението, в което се намират. Те се стремят към нещо по-високо. По-високо положение от това, в което

човек се намира, е положението на ангела. Значи човек иска да стане ангел, да служи на Бога. Докато дойде до ангелското състояние, той трябва да постави мисълта си за основа на своя живот. Ако не може да мисли, човек никога няма да стане ангел. По-долу може да слезе, но по-горе не може да се качи. Мисълта води човека към служене. Може да служи само онзи човек, който живее в пълна хармония със себе си. Ангелският свят е свят на хармония. Казват, че ангелите живеят на небето. Значи небето е място на хармония. Погледнете ли към небето, осеяно с безброй светове, слънца и звезди, вие чувствате хармонията между тях. Те представляват възвишени, разумни същества. Като гледам къщите, аз знам, че те не са разумни, но в къщите живеят разумни същества. Къщата е построена от разумни същества, но и в нея живеят такива. Колкото по-красива е къщата, толкова по-разумни същества живеят в нея. На същото основание всяка звезда е жилище на разумни същества, които изпращат своите светли мисли по целия свят. За тях земята представлява предметно учение. Понеже разумните същества влизат в системи, създадени от Първата Причина, затова те мислят за всичко, за което и Тя мисли. Някои хора гледат ограничено на живота и казват, че не искат да се интересуват от звездите, но се интересуват само за себе си. – Не, синът трябва да се интересува от живота на баща си, на майка си, на сестра си, на брата си, на господаря си, на приятеля си и т.н. Изобщо всеки човек трябва да се интересува от живота на ония, които влизат в неговата система.

Като ученици, пазете се от ограничения. Човек сам се ограничава, външно или вътрешно. Той казва: „Това не трябва да правя, онова не трябва да правя“. Ден след ден той се ограничава, свързва се с известни постановления и наредби, докато се види напълно заробен. Няма защо да се обвързвате. Вие знаете вече старите наредби, опитали сте резултатите на досегашните си навици. Време е да се освободите от старото. Яденето, пиенето, дишането, мисленето, чувстването, волевите действия са все стари наредби, но не може да ги напуснете. Не можете да ги напуснете и не трябва да ги напуснете, но нещо ново трябва да внесете в тях: яж по нов начин, пий по нов начин, дишай по нов начин, мисли, чувствай и работи по нов начин. Човешкият живот е изтъкан от наредби, но те трябва всеки ден да се обновяват. Чиновник ли си, изпълнявай службата си по нов начин. Ученик ли си, учи по нов начин. Каквата работа и да предприемеш, работи в духа на новото. Работата е разумно нещо, тя внася радост и веселие в живота на човека. Тя го прави щастлив. Бездействието го прави нещастен.

Като ученици, вие всеки ден трябва да решавате по една малка задача. За решаване на задачите ви са дадени ред условия, които разумно трябва да използвате. Ще дойде някой при мене, да му кажа какъв ще бъде краят на

живота му. Той иска да знае истината по този въпрос, за да разбере има ли смисъл да работи, да прави усилия. Щом иска да му кажа истината, ето каква е тя: Краят на живота ви ще се ознаменова с това, че ще умрете гладен. Такъв ще бъде и вашият край, такъв ще бъде краят и на царя, и на банкера, и на последния сиромас. Всички хора ще заминат от този за онзи свят гладни и жадни. – Какво ще стане с детето, което току що се ражда? – Ще живее.

Новороденото дете подразбира начало на живота. Който се ражда, той слага начало на своя живот. Началото подразбира истината. Който започва, т.е. слага начало на живота си, той ще живее. Който слага край, т.е. свършва с живота, той умира. Докато момата храни в ума си мисъл за женене, тя живее. Щом престане да живее с тази мисъл, тя умира. Докато се учи, ученикът живее. Щом престане да учи, той умира. Това е закон. Човек трябва постоянно да се учи, да придобива знания.

Какво представлява знанието? – Знанието е стремеж на душата към нещо. Земята се стреми към слънцето. Момата се стреми към момъка, а момъкът – към момата. Значи, като се стреми към слънцето, земята може да се уподоби на мома, която се стреми към момъка. Колкото момата може да владее момъка, толкова и земята може да владее слънцето. По отношение на слънцето земята е бебе. Слънцето е милион и половина пъти по-голямо от земята. Изобщо, никой никого не може да владее: нито момата – момъка, или момъкът – момата. Когато говорим за любовта на хората, ние имаме предвид техните вътрешни отношения – отношения на души. Едно от качествата на Любовта е, че тя дава живот. Който не може да даде живот, той не обича. Христос казва: „Аз затова дойдох, да им дам живот и да го имат преизобилно“. Ето защо, говори ли ви някой за Любов, а не ви дава живот, ще знаете, че той не говори истината. Който има Любов в себе си, той дава живот на другите и сам не умира. Слънцето всеки ден изпраща живот на земята. Значи земята живее благодарение на живота, който слънцето ѝ изпраща. Слънцето свети благодарение на Любовта, която земята има към него. Ако земята не го обичаше, слънцето щеше да потъмнее. С други думи казано: Който вярва в Бога и Го люби, той свети. Усъмни ли се в Него и престане да Го люби, той веднага потъмнява. Един е Господ, в Когото трябва да вярваме и на Когото трябва да служим. На Него се подчиняват и доброто, и злото.

Какво нещо е доброто и какво – злото? В пътя на своето развитие човек е дошъл до положение да познава доброто и злото. От времето на Адам още човек направи първия опит за познаване на доброто и на злото. Този опит водеше човека в низходяща посока. Сега човек постепенно се издига, върви във възходяща посока. Той прави втория си опит, но не за познаване на доброто и на злото. Вторият опит на човека е за познаване на самия живот,

който ще го застави да обича живота. Казано е, че човек трябва да се отрече от живота. – Той трябва да се отрече от временния живот, а да разбере и обикне вечния живот, носител на Божествената Любов. Казано е в Писанието: „Това е живот вечен, да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога“. Да познаем Бога, да познаем Любовта, това е една от великите задачи на човешкия живот. Някой казва, че иска да бъде абсолютно свободен, с нищо да не се занимава. – Не, човек не може да бъде абсолютно свободен, все ще се занимава с нещо. Той не може да се откаже от старите наредби, но поне правилно да ги изпълнява: правилно да мисли, да чувства, да действа; правилно да яде, да пие, да диша. Всяка наредба има смисъл дотолкова, доколкото може да се възобнови, да се изпълни по нов начин. Наредбите, наставленията, по които рибите живеят, не се отнасят нито за птиците, нито за млекопитаещите, нито за хората. Сегашният човек се намира в преходно състояние. Той върви към нов свят, за който се изискват нови наредби. И слънчевата система днес не е същата, каквато е била преди хиляди години. Ще дойде ден, когато слънчевата система ще се намира под влиянието на друга система, която коренно ще измени живота на земята – в положителен смисъл. При новите условия на живот злото свършено ще изчезне. Гняв, обида, огорчение няма да съществуват. Как ще се гневите на огъня, на водата, на хляба, на въздуха, на светлината? Човек не може да се гневи на това, от което има нужда. Човек може да се сърди само на това, което не му е необходимо.

Хората се оплакват, че не успяват в живота си. Те не успяват, защото се стремят към големи работи, към велики постижения. Стане ли въпрос да извършат някоя малка работа, те я избягват. Запример, правили ли сте опит, да видите с колко хапки хляб се храните на обяд? Направете този опит за една седмица, да видите, когато ядете с голям апетит или когато ядете без апетит, колко хапки хляб ще употребите. Добре е човек да прави такива изчисления, да знае средно по колко хапки хляб употребява на обяд. Ще кажете, че това е дребна работа. – Може да е дребна работа, но от нея зависи успеха на човека. Ако ученикът преяжда, не може правилно да решава задачите си. Изобщо, когато умът или сърцето на човека са заети с някаква работа, той яде малко или никак. Първо свършва работата си, а после яде. Когато вярващият, религиозният иска да се моли на Бога, той нищо не яде. При такива случаи стомахът на човека трябва да бъде празен, за да могат умът и сърцето да възприемат правилно.

Казано е в Писанието: „Търсете първо Царството Божие и всичко друго ще ви се приложи“. Като ученици, вие трябва да търсите първо Истината, която ще ви направи свободни, и всичко друго ще ви се придаде. Що е свобода? Свободата представлява разумно отношение между всички души. Разумните отношения между душите не предизвикват никакви стълкновения, никакви противоречия. Те имат одобрението на всички

напреднали, възвишени същества. Разумността подразбира правилни отношения към хората и към ангелите. Дойде ли ви наум някоя малка мисъл, приложете я. Тя идва от някой ангел. Давайте път на малките мисли и чувства в себе си. Те са Божествени. Те идват от някое възвишено същество, от някой ангел. Запример, отивате на работа, но в това време идва в ума ви мисълта да се спрете малко пред едно бедно момиченце, да му кажете няколко думи и да си заминете. Поглеждате момиченцето, но си казвате: „Работа имам сега, нямам време да се отклонявам от пътя си. Не искам нито да дам нещо от себе си, нито да взема“. Постъпите ли по този начин, вие сте отблъснали една Божествена мисъл. Който нито дава, нито взима, той е умрял човек, той е морален инвалид. Човек трябва да дава толкова, колкото взима. Ако малко взима, малко ще дава; ако много взима, много ще дава. Бог ни е дал изобилно живот, изобилно мисъл и чувства. Той ни е дал всичко в изобилие. Следователно давайте от изобилието, в което живеете. Не давайте ли от изобилието на живота, от изобилието на своите мисли и чувства, вие вършите престъпление. Дайте път на Божествения Дух във вас! Който не се подчинява на този закон, той ще се върне назад в развитието си.

Това е философия, която се отнася до учените хора, до пробудените души, до родените от Бога. Онези, които не са родени още, които не са пробудени, нека спят. На тях не е дадено още да чуят и да разберат Истината. Ето защо, искате ли да се повдигнете, да придобиете свободата си, да имате съдействието на разумните същества, обичайте Истината. Този е правият път, по който можете да получите отговор на вашите желания. Не вървите ли в този път, колкото и да се молите, ще ви се отговори: „С каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмери“. При това положение ти ще страдаш, ще боледуваш, ще гладуваш, ще изгубиш близките си и т.н. – Защо? – Защото не си обичал Истината, противодействал си на разумното в света и т.н. Когато човек не изпълнява великите закони на Битието и се отклонява от правия път, лесно може да се предскаже какво ще му се случи. Който разбира това, той може да бъде добър астролог. Когато Бог работи в света, хората трябва да Му се подчиняват. Не се ли подчиняват, те ще носят тежките последствия на своето непослушание.

Христос казва: „Ако дясното ти око те съблазнява, извади го навън. Ако дясната ти ръка те съблазнява, отсеци я и я хвърли настрана“. Този стих се отнася до глупавите хора, които не изпълняват волята Божия. Очите на разумния човек, обаче, гледат едновременно на една и съща страна. Следователно няма защо да вади едното от тях. Ръцете на разумния човек работят съобразно волята Божия. Следователно няма защо да отсека едната от тях. Обаче глупавият, който гледа с едното си око там, където не трябва, и пипа с едната си ръка на забранени места, по-добре е да влезе в

живота с едно око и с една ръка, отколкото да върши престъпления. Но какъв ще бъде вашият живот, ако влезеш в него с едно око и с една ръка? – Не, човек може да живее така, че да не се съблазнява. Той трябва да влезе в живота с две очи, с две уши, с две ръце и с два крака.

Първото нещо, което се изисква от вас, е да имате непреодолима Любов към Истината. Съзнанието ви трябва да бъде толкова будно, че нищо в света да не ви изкушава. Мислите, чувствата, действията ви трябва да бъдат безпогрешни. Направите ли някаква грешка, веднага трябва да я коригирате. Не можете ли сами да я изправите, обърнете се към учителя си. За пример, пишете буквата „А“, но сте я написали неправилно. Учителят ви ще напише същата буква и като имате красив образец за нея, вие ще можете да изправите грешката си. Човек трябва да се упражнява, да изработи красив почерк. По почерка се съди за характера на човека. Колкото по-красив и правилен е почеркът, толкова човек е по-благороден. Значи характерът на човека се познава по почерка, по лицето, по челото, по носа, по устата. Разумният свят пък определя отношенията си към човека според неговия вътрешен живот. Щом човек измени, в смисъл подобри своя вътрешен живот, и разумният свят подобрява отношенията си към него. Това е закон на съответствие, който съществува навсякъде в природата. Като влезе в затвор, човек се облича в халат. Щом излезе от затвора, той съблича халата и облича хубави, нови дрехи. И тъй, щом сте дошли на земята, трябва да разберете в какво се състои смисъла и красотата на живота. Човек е дошъл на земята за две неща: да се научи право да мисли – да се определи като човек, и да служи с Любов на Бога – да се определи като ангел, т.е. като човек, който е дал ход на Божественото начало в себе си.

Желая ви да мислите право и да служите на Бога с Любов.

Радвайте се и за едното, и за другото.

Божията Любов носи пълния живот.

Лекция от Учителя, държана на 19 септември 1928 г., София, Изгрев.

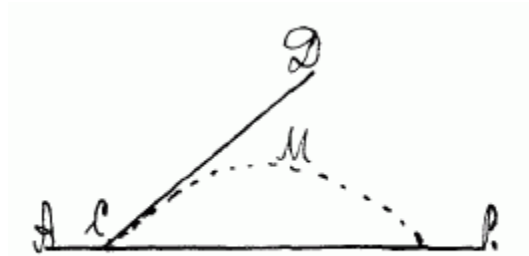

ВЪЗМОЖНИ НЕЩА

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

Размишление.

Често се говори за художеството, като постижение на човешката ръка. Защо художникът рисува човешките лица? Кога едно лице е добре нарисувано? – Когато има израз, когато предава истинския образ. Кое лице е по-красиво: което има прави, или което има криви линии? Кривите линии предават по-голяма красота на лицето от правите. Казват за някой човек, че не е красив, защото чертите на лицето му са остри. Значи, човек трябва да се движи в живота си не само по прави, но и по криви линии.

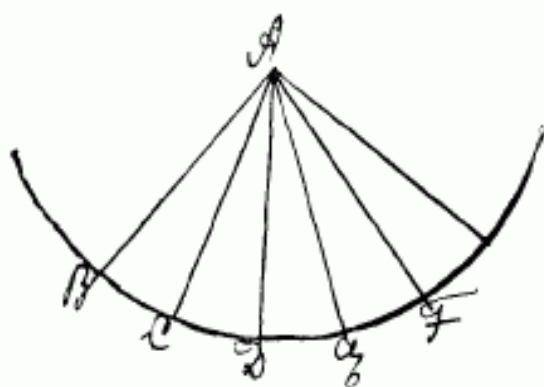
фиг. 1.

На фиг. 1. имаме правата линия АВ. От точка С на правата излиза друга права – СД под известен ъгъл. Ако правата СД не срещне никакво съпротивление на пътя си, тя ще продължава в същата посока до безконечност. Обаче, срещне ли някакво съпротивление, тя се отклонява от пътя си и образува кривата линия М. Съпротивленията намаляват силата на правата СД и постепенно я отклоняват. Казваме, че тази линия се е огънала. Огъването и пречупването на правите линии е неизбежен процес. Така се създават нови форми и нови посоки на движение.

Какво трябва да направи човек, като стрेशи или извърши някаква пакост? – Той трябва да се огъне. В случая, огъването не е нищо друго, освен признаване на погрешката си и казване на истината. Някой не иска да се огъва, защото не е готов да каже истината. Той мисли, че като каже истината, наказанието му ще бъде по-голямо. Ти кажи истината и не мисли за последствията. Някой учител се разгневил на един ученик, ударил го силно и му счупил ръката. След това се страхува да признае

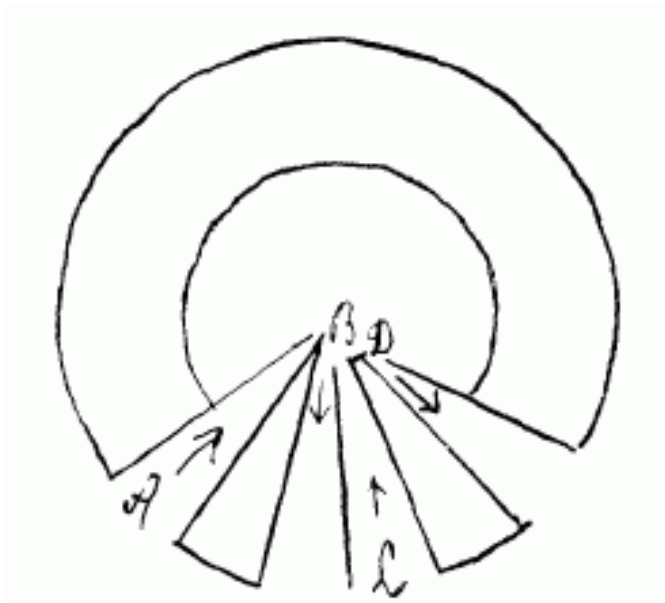
вината си. Няма защо да скрива истината. Който разбира нещата ще схване, че в случая, учителят не е могъл да постъпи по друг начин. Той ударил ученика, понеже последният го е предизвикал. Силите в този ученик се проявяват така, че предизвикват не само учителя, но всички, с които влиза в общение. Погрешката на учителя се състои в това, че ударът е бил по-силен, отколкото трябва. Има хора, които никога не предизвикват близките си. Силите в тях са хармонични. Който влиза в общение с тях, чувства се добре разположен. Много естествено. Всеки отива с разположение към сладките и вкусни плодове на дървото. Докосне ли се до някой кисел или стипчив плод, като го вкуси, веднага го хвърля. Значи вътрешните сили на човека определят отношенията на другите към него.

Кога учителят се ползва с уважението на своите ученици? – Когато от ума му излиза светлина, която учениците могат да възприемат. Кога учителят обича учениците си? – Когато възприемат светлината, която той им дава. Не могат ли да се ползват от неговата светлина, те остават чужди за учителя си, и той – чужд за тях.

фиг. 2.

Кои постъпки са по-красиви: които вървят по права линия, или които вървят по крива? Красиви постъпки са онези, на които изходният път е правата линия, а пътят, който образуват при движението си, е крива. Например, от точка А, фиг. 2. излиза лъч, с посока АВ. Като дойде в точка В, лъчът среща известно съпротивление и се връща назад, не по същата посока, а по посока СА. След това от точка А излиза друг лъч – АД, който среща препятствие и се връща назад, по посока ЕА и т. н. Така се образува кривата линия ВР. Значи, всички постъпки, които, при излизането си от даден център, вървят по права линия, а при движението си в пространството образуват крива линия, наричаме добри, хармонични, красиви. Само красивите и прави постъпки носят печалби за човека. В началото на добрите постъпки човек губи, но в края всякога печели.

фиг. 3.

Ще изясня последната мисъл със специфичен пример. Представете си, че известна енергия тече по канала А – фиг. 3. Като дойде до някакво препятствие, енергията спира, не може да върви нагоре. Тя се удря в ограниченото пространство и търси път за излизане. Понеже каналът А е пълен с прииждаща енергия, последната влиза в канала В, отдето изтича навън. Същото става и с енергията, която влиза в канала С и изтича през канала Д. Такова движение на енергия става в житното зърно, което се намира под напора на две енергии: собствената – на зародиша, която действа отвътре-навън, и енергията на природата, която действа отвън-навътре. Така се обяснява разпукването на житното зърно, което постепенно покълва, расте, цъфти, дава плод и узрява. Привидно, житното зърно се изгубва, но след това то израства и, вместо едно, дава десетки зърна – умножава се. Следователно, изгубите ли нещо, радвайте се, че имате възможност да спечелите друго нещо. Не казвайте, че сте изгубили една своя идея. Идеята не е загубена, но енергията на тази идея е отишла в пространството, да свърши някаква работа. Ако черупката на вашия морал не се пукне, да изтече енергията му навън, вие никога няма да се домогнете до новия морал. Ако житното зърно не се пукне и не израсте, то ще остане в земята и ще изгние.

Оттук вадим заключението: в природата съществуват две течения – едното иде от центъра към периферията, а другото – от периферията към центъра. И в човека има две течения: от Божия Дух към душата на човека и от душата на човека към Божия Дух. Който използва тези течения в себе си като условия за самовъзпитанието и за развитието си, той може да се

нарекче добър, благороден човек. Да се справя човек разумно с тези течения, това значи, да е придобил положителното знание в живота. Който не разполага с това знание, като се натъкне на двете течения, казва: Голямо напрежение чувствам, иде ми да се пръсна! – Можеш да се пръснеш, но трябва да знаеш изкуството да се събереш. Ако не знаеш, как да се събереш, по-добре не се пръскай.

Какъв процес е пръскането? На кое аритметическо действие може да се уподоби? – На делението. Ако не знаеш да делиш правилно, не можеш и да събираш. Човек събира само това, което е делил. Събирането се предшества от делението. Ако някой днес събира, това се дължи на факта, че в миналото някога той е делил, но забравил, че е минал през този процес. Казват за някого, че днес събира плодовете на своя труд. Ние казваме: Той събира плодовете на своето деление. Като събирате плодове, вие ги изяждате и казвате, че сте ги унищожили. Не сте ги унищожили, но сте приели енергията им в себе си. Всеки плод – физически, сърдечен или умствен съдържа специфична енергия в себе си. Ябълката дава един род енергия, крушата – друг род. Същото може да се каже и за човешките мисли и чувства. Ако влезете във връзка с един музикант, ще възприемете един род енергия от него; ако влезете във връзка с един художник, ще получите друг род енергия; от поета ще получите трети вид енергия. Това не е достатъчно за вас. Като ученици, вие трябва да знаете, точно колко енергия възприемате от всеки плод, от всяка човешка мисъл и човешко чувство и каква е тази енергия. Енергията на човешките мисли и чувства се предава и чрез пространството – нищо не може да я ограничи. При това, колкото по-разумно е едно същество, толкова по-бързо се предава енергията на неговите мисли и чувства.

Какво може да направи човек, ако се движи с бързината на светлината? – За осем минути ще отиде на слънцето и за толкова минути ще се върне отново на земята. Той ще знае положително, какво има на слънцето. Ако се движи с бързината на трена, той ще стигне на слънцето за 250 години; ако се движи с бързината на биволска кола, ще стигне на слънцето за хиляда години. Значи, бързината съкращава времето и пространството. Затова казваме, че невъзможните неща за човека са възможни за Бога. С други думи казано: невъзможните неща за биволската кола са възможни за трена; невъзможните неща за трена са възможни за светлината и за човешката мисъл. Възможното за ума е възможно и за живота.

И тъй, не туряйте прегради между душата си и Бога; не туряйте времето и пространството като препятствие за реализиране на вашите идеали. Това, което е невъзможно днес, след милиони години ще бъде възможно. Кажете ли някой, че и след хиляди години не може да постигне своя идеал, това

показва, че този човек не е напреднал. Той е обикновен човек, с ограничени възможности и условия. И тогава казвам, че невъзможното за човека е възможно за ангела. Всяко нещо, допустимо за човешката мисъл, може да се реализира. Не туряй в ума си мисълта, че нещо може да се реализира днес или утре, но кажи си: Всичко в живота е възможно и постижимо. Думата „невъзможно“ внася в човека обезсърчаване и обезсилване. На каквато мъчнотия и да се натъкнеш, кажи си: Всичко е възможно! Кажеш ли, че мисълта е светлина, трябва да имаш предвид енергията, която излиза от Първата Причина. Приемете ли една Божествена мисъл в ума си, не казвайте, че не можете да я реализирате. Не се противопоставяйте на Божествените мисли. Каквато мисъл да приемеш, щом е Божествена, тя може да се реализира. – Мога ли да хвърча? – С мисълта си можеш да хвърчиш. – Мога ли да стана ангел? – Можеш. Като изчистиш ума и сърцето си, ти можеш да станеш и светия, и ангел. За Божественото всичко е възможно, но не и за човешкото.

За да дойдете до положителни резултати, дръжте в ума си положителни мисли. Не казвайте, че не можете да станете музиканти, учени или поети, но кажете си: Аз мога да стана музикант; мога да стана учен, мога да стана и поет. Като турите в ума си положителната мисъл, че можете да постигнете всичко, което желаете, ще изпитате една малка радост. Ако днес не сте музикант, например, някога ще станете такъв. Музикантът не е станал такъв изведнъж. Много години той е работил в областта на музиката, докато стане добър музикант. В приложението на доброто, време и пространство не съществуват. Доброто има отношение към духовния свят, а не към физическия. Следователно, време и пространство съществуват само на физическия свят, а не и в духовния.

Време е вече, всички хора, религиозни и светски, да дойдат до убеждението, че в Бога всичко е възможно. Кога? – Когато човек дава ход на Божествените мисли и чувства в себе си, за да могат да се реализират. Работниците на новата епоха трябва да се отворят за Божественото, за да станат неуязвими. Дойде ли някой да ги бие, да въстане против тях, той ще почувства силата на Божественото и ще отстъпи назад. Не е лесно да се борите с праведни хора. Вибрациите в тялото на праведните хора са толкова бързи, че никой не е в състояние да посегне върху тях. Всеки куршум, всеки снаряд, отправен към тях, отстъпва, без да произведе своя ефект.

Някои се оплакват, че животът бил тежък. – Не е тежък животът. Той носи известни тежести само за онези, които не го обичат и не го разбират; обаче, за онези, които го обичат, той не е тежък. Не мислете, че не можете да разберете живота, но кажете си: В Бога всичко е възможно. – Можеш ли

да носиш земята на гърба си? – Щом тя ме носи, и аз мога да я нося. В това отношение, и децата могат да носят земята. Земята е съставена от милиарди малки частици, които имат разумни центрове. Който знае законите, на които се подчиняват тези частици, той ще влезе във връзка с тях и ще носи земята на гърба си, като че ли няма никаква тежест. Който вярва в Първичната Причина, може да носи земята на гърба си; не вярва ли в нея, той не може да носи даже сто килограма тежест. Всичко велико и красиво може да се реализира. Бог подтиква всички разумни същества напред, като ги убеждава да вярват във всичко, което лежи в Божиите ръце. Щом реализирате нещо на земята, ще знаете, че живеете във време и пространство – физическите условия на земята. Докато е на земята, човек трябва да се учи да възприема и от децата. Нютон извлече своя Всемирен закон от ябълката. Като виждаше, че ябълките падат от дърветата, той извлече закона за земното притегляне или гравитация. Така са работили всички велики хора. Те били готови да се учат и от възрастните, и от децата.

Запишете си думите: За разумния всичко е възможно; за глупавия нищо не е възможно. Така сами ще си определите, разумни ли сте, или глупави; към възможното ли да се стремите, или към невъзможното.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

5. Лекция от Учителя, държана на 21 септември, 1928 г. София – Изгрев.

Всичко е възможно

Божествените условия (Специален (младежки) окултен клас. VIII година (1928–1929). София, 2006)

28 беседи от 9 октомври 1927 г. до 1 март 1929 г.

Възможни неща

Божествените условия (Младежки окултен клас. Година VIII (1928–1929). Том I. София, 1942)

27 беседи от 22 юни 1928 г. до 1 март 1929 г.

Начало: 05:00

АКУСТИКА НА СЪЗНАНИЕТО

Сега ще говоря върху „акустика на съзнанието“. Думата „акустика“, „акустичен“ се употребява в случаи, когато искат да обяснят как става предаването на звука. Казват, за пример, акустичен салон. Това подразбира такъв салон, в който звука на даден инструмент, или гласа на певеца, на говорителя, се предава еднакво силно, ясно и чисто от всички места на салона. На който край и да застане човек, все добре ще чува. Акустиката има приложение в музикални салони, в читалища, където се държат сказки, в театри. Акторът може да е много добър, но ако театърът не е акустичен, публиката няма да чува добре. Ораторът може да е много добър, но ако салонът не е акустичен, слушателите няма да чуват добре и един след друг ще си излязат. Като знаят значението на акустиката, турците правят баните си акустични. Като влезе човек един път в турска баня, пожелава пак да отиде. Има акустика и на човешкото съзнание. Когато човек има акустика на съзнанието си, всички го разбират и остават доволни от неговата мисъл. Няма ли акустика на съзнанието, никой не го разбира. Мисълта му може да е права, но щом не е акустична, хората не могат да я възприемат.

Акустика съществува не само в театрите и салоните, но и в науката. Едни науки са акустични, а други – не са акустични. Ония науки, които се изучават с приятност и увлечение, са акустични. Всички науки, които не се изучават с увлечение, нямат акустика в себе си. За пример, старите езици не са акустични. Каква акустика може да има в анатомията на предпотопните животни? Много учен трябва да бъде човек, за да може от останките на някое предпотопно животно да възстанови цялото животно. Много от човешките мисли, чувства, действия, разбирания са разхвърляни в пълен безпорядък, без никаква система, както са разхвърляни костите на предпотопните животни. Както учените могат да съберат разпръснатите кости и да възстановят животното, така има учени, които от безпорядъка на човешките мисли, чувства и желания могат да създадат стройна, хармонична система. Ще кажете, че докато се постигне това, главата на човека ще побелее. Какво лошо има в побеляване на главата? Има смисъл да побелее главата на човека, но поне да научи нещо. Ако нищо не е научил, а главата му е побеляла, това побеляване е безпредметно. Като изтъкат платното, жените го слагат да се бели. Беленото платно е за предпочитане пред небеленото. Красив е белият цвят, но когато има акустика в него. Виждате хора с побелели коси, но космите им са чисти, меки, приятни за гледане и пипане. Има хора с бели коси, на които

косъмът няма приятен бял цвят и на пипане е остар, твърд. Той няма акустика в себе си.

Съвременните хора казват, че животът е сериозно нещо и не може да се живее, както и да е. Вярно е, че животът е сериозен, но същевременно той е идеен и красив. В това са съгласни всички разумни хора, както са съгласни, когато пред тях сложат добре стотвено ядене. Всички се нареждат около трапезата и казват, че навсякъде съществува ред и порядък. Обаче какво ще правите, ако пред вас сложат няколко съда с ядене, приготвено от няколко дни: в единия съд – най-старо ядене, в другия – по-прясно, а в последния е сипано ядене, което току-що е свалено от огъня. Каквото и да е положението на човека – цар, владика или прост работник, всеки ще протестира, ако му сипят ядене, готвено от няколко дни насам. – Защо ще има протести? – Защото качеството на яденето не е еднакво, а същевременно се прави разлика: на бедни и прости хора се сипва от старото ядене, а на богати и учени – от прясното. Различното качество на храната поражда недоволство между хората. Недоволството пък става причина за изгубване на акустиката на съзнанието им.

В живота има много случаи, при които човек лесно губи акустиката на своето съзнание. За пример, една сутрин ставате весел, разположен, готвите се да излезете, да уредите някои важни работи. Вървите из пътя доволен, подсвирквате безгрижно с уста, но изведнъж срещате един ваш познат, който бързо слага в джоба ви една книжка, на която виждате написана сумата 15,000 лева. Спомнете си, че това е ваша полица, която трябва да изплатите още днес. Разположението ви веднага изчезва. – Защо? – Изгубвате акустиката на съзнанието си. Вие се намирате пред една важна задача, която непременно трябва да решите. Срещате една млада, красива мома, която се разговаря с двама млади, учени хора. Тя е доволна, засмяна, защото и двамата я обичат. Докато не се намира пред въпроса кого от двамата да избере, тя счита, че всичко е в ред и порядък. Обаче изправи ли се пред нея въпроса за избор, мирът ѝ се нарушава, тя не знае какво да прави. Външно и двамата са млади, красиви, учени, но какви отрицателни качества крият в себе си, тя не знае. Една бъдеща възможност за някакво нещастие я плаши и тя става вече замислена, сериозна. – Защо? – Изгубила е акустиката на своето съзнание. Всеки човек се намира пред мъчности, които могат да причинят нарушаване на акустиката в неговото съзнание.

Ако искате да разберете повече нещо върху акустика на съзнанието, прочетете 18-та, 19-та и 20-та глава от Евангелието на Матей. Като ги четете, вижте какво отношение имат те към вас. В тези глави се описва сегашното състояние на човешкото съзнание.

Сега ще пристъпим към един научен въпрос. Представете си, че имате два планински върха А и В. Да допуснем, че връхът А е богат със златни, сребърни, медни руди, с въглища, каменна сол и др. Същевременно този връх е осеян с много извори, поточета, реки. Другият връх В, обаче, е беден. Освен трева, нищо друго няма по него. Това голямо различие на двата върха създава различие и в живота, който се развива около тях. Около върха А се развиват индустриални центрове: рудите се използват, водите се впрягат на работа – за воденици, за електрически мотори. Връхът В се използва само като добро пасбище и се посещава от овце, агнета, говеда и т.н. Около върха А кипи живот, който бързо се развива, а връхът В остава назад в развитието си. Връхът А представлява разумен, културен център, а връхът В минава за добро пасбище.

Какви елементи са необходими за проява на културата? Във физическо отношение злато, сребро, мед, сол, въглища, вода са елементи, необходими за проява на културата. Като се ползват от това положение на нещата, хората казват, че без злато, без пари живот не може да съществува. Вярно е, че без злато няма живот. Златото е необходим елемент, както в грубоматериалния живот, така и в органическия. Човек трябва да има злато не само в кесията си, но и в своята кръв – органическо злато. Без злато кръвта не може да действа. В този смисъл златото е проводник на живота. Ако кръвта на човека не може без злато, колко повече външният живот не може да се развива без злато. Златото е разменна монета между хората, между различните държави. В органическия свят, обаче, златото е най-добрият проводник на живота. Който иска да стане безсмъртен, той трябва да придобие съответно количество злато в кръвта си. Следователно, който няма нужното количество злато в кръвта си за поддържане на живота, той умира. Както човек умира от отсъствие на злато в кръвта си, така и търговецът пропада от отсъствие на злато в касата си. Колкото книжни пари да има човек, той трябва да разполага с известно количество злато, ефективен, както в касата си, така и в своята кръв. Без злато, като алхимически елемент, животът е немислим. Като знае това, ученикът има право да се стреми към придобиване на злато, не като външен, материален елемент, но като вътрешен, органически елемент в кръвта – носител на живота. Колкото повече злато има човек в кръвта си, толкова по-изобилен е животът в него. Колкото по-малко злато има в кръвта си, толкова по-малко живот тече в него.

Така трябва да гледа човек на нещата, за да може правилно да се ползва от всичко, което му се дава. Нови разбирания, нови убеждения, нови условия са нужни за човека. Ще кажете, че както ви е създал Господ и при каквито условия ви е изпратил на земята, това сте вие и това ще останете. – Не, условията, от които зависи живота и развитието на човека, не са само

външни, но и вътрешни. Ако някой човек се е родил при условия, които върхът А дава, той може по-бързо да се развива. Той се намира при благоприятни външни условия. Ако друг някой се е родил при условия, които върхът В дава, той не може бързо да се развива. Хората, които живеят на тия два върха, могат да се съобщават. Благодарение на възможността да се съобщават, жителите от В, които имат добри вътрешни условия, могат да се ползват от външните благоприятни условия на А и да се развиват добре. Културните хора от върха А имат злато, сребро, мед, въглища, сол, но тия неща не могат да се ядат. Те ще влязат във връзка с жителите на върха В и ще заимстват от тях мляко, сирене, масло, вълна и т.н. По този начин около В ще се образува друг културен център. Ако хората от центъра В са разумни, те веднага ще пренесат енергията си от В към А. При тази обмяна на живота, именно, се образува особено акустично движение.

Каквито отношения съществуват между върховете А и В, такива отношения съществуват и между хората. Когато двама души се съберат на едно място, винаги единият от тях е по-даровит. По-даровитият представлява върха А – изобилие на богатства и енергия, а вторият – върха В. Върхът А представлява плюс единица, а В – минус единица. Между тези две числа има известно съотношение, или както казваме в живота – обмяна. Енергиите от А минават във В, а тия от В минават в А. Изобилието на живота, на културата е в плюс единицата, която някога ще се прехвърля във В. Първоначално културата в А е трескава, бърза, активна. Когато се пренесе във В, тя става тиха, спокойна. Двете култури, А и В, представляват две фази на човешкия живот. Първата фаза в развитието на човека е неговото физическо развитие – животът на физическото съзнание. Това е животът на детето – живот на промени. Детето е пъргаво, активно, скача, ходи. В движенията си детето е работник, който обработва земята, разкопава я, вади руди от нея и ги пренася от едно място на друго. Ако работникът е разумен, той ще знае, че единствената посока на движение на енергиите му е посоката В. Спази ли този закон и порядък на природата, неговият характер правилно се развива. Не спази ли закона на природата, той се натъква на ред противоречия, които изопачават, огрубяват неговия характер. Щом изпадне в това положение, той започва да вярва в щастие. Да очакваш щастieto, това значи да се надяваш на някакво външно благоприятно стечение на обстоятелствата. Наистина, все трябва да дойде някой човек отвън, да ти каже в коя посока да се движиш, т.е. накъде да отправяш своите енергии. Когато работите на човека не вървят добре, колкото и да е учен, той започва да търси гадатели, разни врачки, циганки, да му кажат защо няма успех в живота си. Ще дойде една циганка, ще извади един охлюв, ще го върти натук-натам и най-после ще извади нещо черно от него. След това ще вземе едно яйце, ще го чукне и ще каже, че

черното от охлюва, което е било причина за неуспеха в живота на този човек, е отишло в яйцето. Тя ще зарови яйцето в земята, а с него заедно ще зарови и пръчките в живота на дадения човек. На другия ден го срещате весел, обнадяден, с вяра, че работите му ще се оправят. Наистина, като даде известно възнаграждение на циганката, в него става някакво отпусване и енергиите започват да текат към В. Човек все трябва да пожертва нещо от себе си, за да тръгнат работите му напред.

Охлювът, на който циганката гледа, е завит спиралообразно. Той дава представа за създаването на света. Щом светът е създаден разумно, непременно ще има живот. Когато охлювът е празен, това показва, че животът е спрял, т.е. работите на човека не вървят добре. Пълен ли е охлювът, работите на човека се развиват добре. Охлювът, който не се движи, е празен. Движи ли се, той е пълен – живот има в него. Движението на охлюва от едно място на друго показва, че животът, енергиите трябва да се местят от един център в друг. Когато охлювът е празен, в него няма живот, няма злато, сребро, мед – нищо няма в него. Понеже животът в този охлюв е престанал, в него се е събрала кал, която циганката изважда навън. Това е черното, което тя изважда от охлюва. Щом извади черното, което е спъвало правилното движение на енергиите отвън навътре и отвътре навън, животът потича и работите на човека тръгват напред. Който разбира живота правилно, той може да превежда символите. Охлювът, яйцето са символи в живота, които трябва правилно да се разбират и превеждат. Правилното разбиране и превеждане на символите не е нищо друго, освен наука, която наричат магия.

И тъй, неблагоприятните условия, препятствията в живота на човека показват, че той няма акустика на съзнанието си. За да придобие тази акустика, човек трябва да бъде разумен, да постави в хармония всички противоречиви елементи в своя живот. Той трябва да се обърне към някой учен човек, вън или вътре в себе си, да му помогне. Както и да мисли, човек все трябва да потърси някой по-учен от себе си, да му преведе символите в живота. Тази циганка все трябва да дойде при човека. Като ѝ даде една голяма сума, работите му ще тръгнат напред. В дадения случай циганката играе роля на вярата. Щом дойде вярата в човека, работите му постепенно започват да се нареждат. Това не значи, че мъчнотиите ще изчезнат, но разумността започва да се проявява и човек се убеждава, че може да се справя с мъчнотиите и да върви напред. При каквито мъчнотии и да се намира човек, все ще дойде някой учен, добър, вярващ, който ще му помогне. Ето защо, добре е понякога да те срещне циганката, да усили вярата ти. – Кога трябва човек да срещне циганката? – Когато няма акустика на съзнанието си. Обаче има ли акустика на съзнанието си, добре е човек да срещне своя Учител, Който да му разправя красиви, велики

работи.

И тъй, като ученици, вие трябва да имате нови схващания за живота, правилно да превеждате противоречията и мъчнотиите си. Да правите правилен превод на дадено противоречие, това значи да намерите посоката на вашето движение. Да намери човек посоката на своето движение, това значи да определи за какво е роден, с какви дарби разполага и да работи за тяхното развитие. Инженерът ще поеме посока към върха А, където има заровени златни, сребърни и медни руди. Той ще копае и ще се ползва от тях. Земеделецът ще поеме посока към върха В, в подножието на който има богати полета за обработване и пасбища за отхранване на добитъка. Музикантът, художникът, проетът също ще намерят посоката на своето движение.

Изобщо, всеки човек първо трябва да развива онези дарби, с които е роден, а не тия, които отпосле е придобил. Тия дарби, които човек днес придобива, ще останат за бъдеще.

Следователно човек трябва да започне със силните дарби, вложени в него, и с тях да работи. Това означава определяне посоката на движението. Който е определил посоката на своето движение, той има акустика на съзнанието си. Който има акустика на съзнанието си, той може правилно да трансформира енергиите си. След големи и тежки упражнения той веднага пристъпва към малки, прости, за да се освободи от голямото напрежение, в което се намира. Малките, слаби упражнения не са нищо друго, освен отдушници. Чрез тях човек отпушва крановете на своя физически и душевен живот, да изтече навън напора на енергиите в него. Когато енергията в човешкия организъм не може да се отправя към посоката, която ѝ е определена, тя създава известни страдания на човека. За да се освободи от тия страдания, той трябва да намери някакъв отдушник в себе си, чрез който да прекара излишната енергия навън. В това отношение музиката, поезията, художеството са отдушници, които спасяват човека от големи вътрешни напрежения. Щом се намери под натиска на някакво голямо напрежение, човек трябва да започне да пее, да пише, да рисува. Да си поет, учен, музикант или художник, това значи да изучаваш и прилагаш законите на акустиката на човешкото съзнание. По тези закони човешкото съзнание може да се развива.

Мнозина, особено религиозните, се изказват против науката. Те намират, че като се стреми към Бога, човек не се нуждае от наука. – Не, науката е толкова необходима за човека, колкото и храната. Човек може да се обяви против някои шаблонни разбирания на известни учени, но не и против самата наука. Науката е съществувала преди човека. Тя е съществувала и

преди ангелите, херувимите и серафимите. Божествената наука, поезия, музика, художество са съществували преди всякаква наука, поезия, музика, изкуство, за които днес се говори. Това, което хората наричат музика, поезия и наука, представляват вълни, отражения на Божествената наука, музика и поезия, които долитат до човешкия ум и сърце и се изнасят навън. Съзнателно или несъзнателно, човек се стреми именно към тази първична енергия, която единствена е в състояние да определи посоката на неговото движение. Само при това положение, човек може правилно да се проявява.

Съвременните хора се натъкват на противоречия, на недоразумения помежду си и се запитват кои са причините за това. Много просто! Причината за противоречията и недоразуменията между хората се дължи на отсъствие на акустика на тяхното съзнание. Когато двама души се карат, това показва, че те нямат акустика на съзнанието си. И двамата са положителни. Обаче два плюса не разрешават въпросите. Ако търговецът увеличава капитала си, а стоката му се намалява, той ще се превърне в банкер. Щом иска да върти търговия, от една страна той ще получава пари, а от друга ще дава за стока. В търговията има взимане и даване.

Същият закон се отнася и до човешкия живот. Колкото повече се увеличава златото в кръвта на човека, толкова повече се увеличава и животът. Този живот трябва да се вложи в работа, в движение. Не се ли сложи в действие, той ще се увеличи толкова много, че ще превърне човека в банкер. При тези условия човек ще се натъкне на ред противоречия. Ето защо, ако изобилието на живота, на жизнена енергия в човека не се сложи в действие, тя произвежда противоречия в неговия живот. Някои майки се оплакват от децата си, че били буйни, палави, не седали на едно място. – Защо? – Тия деца имат много злато в кръвта си. Това злато внася в децата излишък от живот, от жизнена енергия, която те не знаят как да използват. Майките трябва да бъдат просветени, да знаят с какво да занимават децата си и по този начин да впрягат на работа излишната енергия в тях.

Едно се иска от човека: да намери посоката на своето движение и в това направление да насочи своите енергии. Не попадне ли човек в посоката на своето движение, той за цял живот остава недоволен. Като не знаят този закон, родителите често насилват децата си, карат ги да учат това, което не им е присърце. Един свещеник, от варненските села, имал един син. Като станал на училищна възраст, бащата го записал в училище да учи. Обаче детето не обичало да учи. То бягало от училище и отивало в една съседна на тях воденица, където цели часове се занимавало с правене на колелца за воденици. Въпреки силното желание на бащата да изучи сина си, да стане свещеник, синът станал воденичар. Казвам: В каквото направление и да се

прояви животът на даден човек, важно е той да върви в посоката на неговото съзнание. Върви ли в тази посока, животът на човека се изяснява правилно. В този смисъл, каквато работа и да изпълнява човек, щом помага на неговото лично повдигане, както и за благо на цялото човечество, тя е благородна.

Често хората се обезсърчават, изпадат в песимизъм. – Защо? – Не са намерили посоката на своето движение. Песимизмът се дължи на подпушване на енергиите в човешкия организъм, или на изгубване на акустиката на съзнанието. За да се освободи от своя песимизъм, човек трябва да намери оная циганка, която ще му гадае на охлюв и на яйце. Щом му каже няколко думи, песимизмът изчезва. Да мисли човек, че циганката му е помогнала, това е все едно, когато някой се търкаля от планина и дрехата му се закачи на някой трън, да счита, че трънът го е спасил. Колкото циганката може да освободи човека от неговия песимизъм, толкова и трънът може да задържи човека от падане. Трънът е поставен в пътя на човека като препяствие, да се застави да мисли. И циганката е изпратена при човека от разумни същества, да го накарат да мисли, че от него зависи да бъде щастлив или нещастен.

Сега, като ученици, от вас се иска да мислите право, по нов начин. Мислите ли по стар начин, вие ще бъдете нещастни, бедни хора, няма да имате злато в кръвта си. Дойде ли до това положение, човек престава да съществува, т.е. неговата фирма изчезва. Като види, че е изпаднал в пълна несъстоятелност човек казва за себе си, че е голям грешник. Грешникът не е нищо друго, освен фалирал търговец, който не може да изплати задълженията си. Ако някой грешник е готов при най-големи лихви да изплаща задълженията си, той е надежден – неговата фирма се задържа. Тялото на човека представлява фирмата му, с която той върши своите търговски операции на земята. Като знаете това, пазете тялото си да не фалира. Не е лесно човек да фалира! Докато създаде нова фирма, той трябва да пази старата. За да запази старата си фирма, човек трябва да уравнива капиталите си със стоката, със своето производство. Като пази равновесие между капитала и стоката си, между мислите и чувствата си, човек лесно се справя с мъчнотиите си.

Какво представляват мъчнотиите? Мъчнотиите в живота на човека не са нищо друго, освен изплащане на полици. Щом си взел стока, трябва да я платиш. Когато някой роптае против мъчнотиите, това показва, че той е взел стока, продал я, но е забравил да я плати. Макар по-късно и с по-голяма лихва, но той трябва да изплати тази полица. Мъчнотиите са полици, които човек неизбежно трябва да плаща. Или ще плаща, или ще върне стоката. Какво трябва да прави човек, ако нито парите може да

плати, нито стоката да върне? Тогава той трябва да вярва в щастие, в късмет. Ето защо, човек първо започва с противоречието, с дисхармонията в живота и постепенно върви към хармонията. Човек сам вижда противоречията в себе си и сам ще ги примири. Някой друг не може да види неговите противоречия, нито може да ги примири. Щом примири противоречията в себе си, едновременно с това той се справя и с външния свят. Той започва да вижда хармонията във външния свят, която по-рано не е виждал.

Мнозина мислят, че като разрешат противоречията в живота си, ще бъдат на първо място в небето. Те се заблуждават. Небето е училище. Както ученикът на земята минава от по-долно отделение в по-горно, от по-долен клас в по-горен, докато един ден влезе в университета, така и ученикът на небето не може да влезе в университета, докато не е минал през по-долните класове на училището. Майката може да хване детето си за ръка и да отиде с него в университета, при голямия му брат, но това не значи още, че детето е студент. Ако се развива правилно, един ден детето ще влезе в университета, ще стане студент, какъвто брат му някога е бил.

Като ученици, вие трябва да имате правилни разбирания за живота. Първо трябва да разберете своя вътрешен живот, а после външния. Човек не може да разбере външния живот, докато не е разбрал своя вътрешен живот. Като не разбере нищо, човек се обезсърчава. Какво означава неразбирането или незнанието? Че не знаеш нищо, това подразбира, че не можеш да свириш като велик музикант, че не можеш да рисуваш като велик художник, че не можеш да пееш като велик певец, че нямаш силата на някой голям борец и т.н. Когато някой казва за себе си, че не разбира и не знае нищо, това показва, че той е ученик в първо отделение и сега се запознава с буквите. Той не може да знае и да разбира толкова, колкото знаят и разбират учениците в гимназията и студентите в университета. Трябва ли да се обижда човек, че не знае и не разбира някои неща? Щом не знае и не разбира, той трябва да се радва, че има какво да учи. Докато не се научи да пее добре, човек не трябва да излиза на сцената. Излезе ли на сцената неподготвен, ще го освиркат и ще му дадат урок, втори път да не се подиграва с тях. Да се обижда или да не се обижда човек, зависи от това как той гледа на нещата.

Веднъж дошъл на земята, човек трябва да привежда всички явления в физическия свят, както и тия в живота, към акустика на своето съзнание. Художник ли е човек, или поет, музикант, учен, той трябва да свежда всичко към акустика. Постигне ли това нещо, той е дошъл до възкресението, което води към новия живот. Това не може да се постигне изведнъж. Кой където е стигнал, оттам ще започне и ще върви напред.

Старото ще остава назад, а към новото ще се стреми. Казано е в Писанието: „Старото небе и старата земя ще преминат; ново небе и нова земя ще се създадат“. Новият живот се нуждае от нови знания, нови разбирания. Между старото и новото няма никакви противоречия. Старото е изиграло ролята си. То се оттегля от сцената, да дойде новото и да заеме неговото място. Всички актьори, които са определени за новата сцена, ще дойдат да свършат своята работа. Новото, което сега идва, представлява златото, носител на живота. Който се откаже от новото, той ще фалира. Ако не се откаже, той ще придобие живот и ще го има изобилно. За да използва правилно този живот, човек трябва да бъде разумен, свободен, да има светлина в ума си. Това значи, да има човек акустика на съзнанието си. За да придобие акустика на съзнанието си, човек трябва правилно да изпълнява всички наредби на природата. Яде ли, спи ли, диша ли, мисли ли, човек трябва да знае законите, по които тези процеси се извършват. Когато възприема светлина, човек трябва да знае под какъв ъгъл да я приема. Когато мине през ред мъчнотии, противоречия и страдания, човек идва най-после до правата мисъл, която го поставя в посоката на неговото движение. При това положение противоречията на човека ще се намалят и между енергиите от двата върха в него ще става правилна обмяна. Това значи „раждане на новата култура“ – култура на новия живот.

Кажете сега, кой въпрос е най-важен по отношение акустиката на съзнанието? Един ще каже, че еди-кой си въпрос е важен. Друг ще изтъкне съвсем особен въпрос. Това зависи от разбиранията на човека. Според мене всички пасажии в музиката, в поезията са еднакво важни. Различието се състои само в местата, на които са поставени. В една музикална пиеса всички тонове са еднакво важни, само че едни от тях са поставени на първо място, вследствие на което изпъкват повече от другите. Махнете ли някой от тоновете, които считате маловажни, веднага ще се образува един дисонанс. От различното съчетаване на тоновете се образува или хармония, или мелодия. Хармонията създава широта на съзнанието, а мелодията – дълбочина. Съзнанието се нуждае едновременно от хармония и от мелодия. Когато човек има акустика на съзнанието си, хармонията и мелодията в него се сливат в едно цяло. При такова съзнание мислите, чувствата и действията на човека са необикновени, изпълнени с хармония и мелодия.

Сега, като ученици, пред вас се разкрива една велика задача, от правилното разрешаване на която зависи вашето велико бъдеще. За решаване на тази задача вие разполагате с грамаден капитал – вашата фирма. Сложете в действие този капитал! Задачата на всекиго е различна: на ученика от отделенията е дадена задача да свърши отделенията и да

влезе в прогимназията; той от прогимназията трябва да мине в гимназията; който е свършил гимназия, той трябва да свърши университет. На някои са дадени задачи да станат учени, богати, поети, музиканти, художници и т.н. Какво се иска от вас в дадения момент? Да давате даром. Това, което даром сте взели, даром давайте. Това, което с пари сте взели, с пари давайте. Има неща, които не могат да се дават даром. По какъвто и да е начин, но човек всякога трябва да плаща за онова, което му се дава. За пример, интензивното желание на ученика да слуша учителя си като пее или свири е особен начин на плащане. Когато ученикът е доволен от учителя си, последният се вдъхновява и възнаграждава за своята работа.

Каквото човек даде, в края на краищата то пак ще се върне при него. Обаче когато дава, човек трябва да знае посоката на своето движение, както и състоянието, в което възприемателят се намира. Ако човекът, към когото сте изпратили мисълта си, не е бил акустично разположен, мисълта ви ще се върне към вас, но като дисхармонична. Срещнете ли човек, който иска да ви прочете или изсвири някое свое произведение, не го отблъсвайте, изслушайте го внимателно. Пък и той от своя страна трябва да бъде внимателен. Като пожелае да ви прочете нещо, но вие не се заинтересувате, нека се откаже от намерението си. Четете, пейте, свирете на хората само тогава, когато видите, че в тях естествено се явява някакъв интерес към вас. Щом сте заинтересувани от него, той ще ви чете, а вие ще пишете, ще си вадите бележки. Дойде ли на ума ви някаква светла мисъл, вземете бележника си и я запишете. Това е предсказанието на циганката, която гледа на яйце и на охлюв. Вярно е казала тя. Щом циганката си замине, работите ви постепенно ще почнат да се нареждат. Тази циганка представлява, от една страна, вярата в човека, а от друга – науката. Днес нито вярата се зачита от всички хора, нито науката.

И тъй, когато циганката дойде при вас, приеете я. Тя е скромно облечена. Ако я приеете, тя ще отвори дисагите си, ще извади охлюва и яйцето и ще почне да гадае. Това са нейните пособия, с които работи. Който не вярва в циганката, т.е. в науката, ще каже, че това са измислени теории, които нямат практическо приложение. – Не, добре гадае циганката.

Слушайте какво ви казва. С циганката е лошо, скъпо плащате за гаданието ѝ, но без циганката е още по-лошо. С науката е лошо за някои, но без науката е два пъти по-лошо. Изучавайте онова, което се крие в охлюва и яйцето, като символи, ако искате сами да си помогнете. Всеки ден внасяйте по нещо ново в съзнанието си. Старото е отживяло вече времето си. Вложете новото в съзнанието си и вървете напред. Не поставяйте никакви ограничения на Божественото в себе си. Този е начинът, по който можете правилно да се развивате.

Сега, поставете за основа на живота си следното правило: Без морал, но с Любов; без морал, но със светлина; без морал, но със свобода. Моралът е изиграл вече своята роля. Сега започва новият живот на Любовта, на светлината и на свободата.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

Лекция от Учителя, държана на 26 септември 1928 г., София, Изгрев.

ОБХОДА КЪМ СЕБЕ СИ И КЪМ ПРИРОДАТА

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

Размишление.

Често се говори за възможни и невъзможни неща. Някои казват, че всичко е възможно. Това не е доказано. Други казват, че нищо не е възможно. Това е отричане на нещата, което също не е доказано. Първите казват, че човек може да хвърчи; вторите отричат това. Кое от двете положения е по-право? Ако се каже, че птицата хвърчи, това твърдение не се нуждае от доказателство. Следователно, твърденията, че птицата хвърчи и човек хвърчи, не са еднакво приемливи. Едното се приема без противоречие, а второто внася известно противоречие. Друг е въпросът, ако кажете, че воденичното колело се върти. Тук изпъква само въпроса: Кога се върти колелото? – Когато водата тече върху него. Щом престане течението на водата, и колелото престава да се движи. Значи, движението на колелото е в зависимост от течението на реката. Тук има две движения, които се различават в посоките си: реката се движи в плоскост, а колелото – около себе си. Реката е работила дълго време, за да приготви своя път. Колелото е в зависимост от реката. Тя го движи, и след това то определя посоката на своето движение. В случая, реката се явява като интелигентно, разумно същество, което само си пробива път. Обаче, за да се движи колелото, друга интелигентност му помага. Тя го поставя в такова положение, че да използва енергията на водата.

Когато реката се образувала, имала ли е предвид колелото? – Ни най-малко. В случая, колелото се изпречило съвсем непредвидено на пътя ѝ. Ще кажете, че Онзи, Който е направил реката, имал пред вид колелото. Това е въпрос, който се нуждае от доказателство. Като мисъл, реката е важна, а колелото се явява като допълнителна, вторична мисъл. На същото основание намираме, че някои от мислите на човека са първични и естествени, а други – вторични, неестествени, които се явяват на пътя на първите, както колелото се изпречва на пътя на реката. Ако колелото се движи и върши работа, то е поставено на място; ако не се движи и не върши работа, то няма никакво предназначение. Следователно, и животът, като колело, има своето велико предназначение. Той туря в действие всички органи на човешкото тяло. В такъв случай, умът, сърцето и волята

на човека имат също велико предназначение.

Като се вглеждате в живота, виждате, че една велика Разумност определя движенията на частите и отношенията им към себе си и към Цялото. Тези движения и отношения наричаме с общо име „обхода“. Следователно, когато казваме, че човек трябва да има правилна обхода, разбираме правилно отношение към частите на Цялото и към самото Цяло. Дето има правилна обхода, там съществува разумност в отношенията, или съгласуване на частта с великата Разумност на живота. За да се определи степента на разумността, която работи в живота, трябва да проследим условията, при които тя е действала. Например, ако воденичното колело е поставено на такова място, че при всички условия издържа на напрежението на водата, казваме, че разумен човек го е поставил там. Ако колелото не издържа на напрежението на водата и често отскача от мястото си, казваме, че разумността, която го поставила, не е голяма. Тя е изпуснала много неща от пред вид, поради което стават малки или големи катастрофи в работата на воденицата.

Какво представя реката? – Животът, който носи условията, при които човек се ражда и развива. Животът не зависи от човека. Той си върви по права линия. Обаче, от разумността на човека зависи, къде да постави своето колело, за да се движи правилно и равномерно, при всички условия, при всички външни мъчности и изпитания. На какво може да се уподоби колелото? – На човешкото тяло. Какво ще стане с воденицата, ако колелото не може да се върти? Задачата на човека се заключава в това, именно, така да постави колелото, че при всички условия да използва енергията на водата и да се върти. Следователно, както колелото използва енергията на реката, така и човек трябва да използва енергията на живота. – Трябва ли човек всякога да върви по течението на живота? – Това зависи от неговите разбирания и интереси. Как се движи параходът в морето? – Някога по течението на водата, а някога – срещу течението. И човек някога се движи по течението на живота, а някога – срещу течението.

Каква е разликата, когато човек се движи по течението на живота и когато се движи срещу течението? В първия случай той изразходва по-малко енергия, отколкото във втория. Това показва, че той върви по гладък път, без мъчности и съпротивления. Той прилича на параход, който се движи леко, безпрепятствено по течението на водата. Това наричат хората щастие. Обаче, какво щастие е това, да стигнеш до едно място, да разтовариш стоката си и да не можеш да се върнеш за нова стока? Какво щастие е това, да се качиш някъде и да не можеш да слезеш? Следователно, нежно е човек да се движи и срещу течението на живота, т. е. да минава през мъчности и изпитания, за да занесе старата си стока на

едно място и да купи нова. Нужно е човек да се качва на височини и сам да слиза. В този смисъл, животът, като велико училище, трябва да се използва с мънотиите и препятствията си. Само така човек се калява и развива. Само така той расте, цъфти, връзва и дава сладки, вкусни плодове.

И тъй, когато срещне известно препятствие в живота си, човек трябва да знае, с каква физическа енергия разполага, за да може да се справи с положението си. Друг е случаят, когато вашите сили и силите на природата вървят успоредно и в една посока. Обаче, има случаи, когато вашите сили и тези на природата вървят в противоположни посоки. При това положение се явява борба между природата и човека. Как се свършва тази борба? – Или в полза на човека, или в полза на природата. Някога побеждава човек, а някога – природата. В повечето случаи природата излиза победителка. За да не бъде бит, човек трябва да върви в съгласие с законите на разумната природа. Така постъпва разумният воденичар. Той използва и горното, и долното течение на водата; колелото се върти, и воденицата му работи. Ето защо, разумният човек, за да не губи енергията си, трябва да върви по течението на реката, а не срещу течението ѝ. Това значи, да познава човек действието и противодействието на силите на своя организъм. Който познава този закон, той лесно решава задачите си. Като живее, човек неизбежно се натъква на противодействия, но със силата на волята и на характера си, той ги преодолява. Трябва ли човек да отложи известна работа, или да не изпълни обещанието си, само за това, че времето се развалило, и трябвало да чака, докато се поправи. Който държи на обещанието си, ще се справи с времето. Че имало буря, че валило силен дъжд или сняг, това не може да бъде за него пречка.

Мнозина изпадат в несъгласие с природата, с външния свят и отдават всичко на външни причини. Има и външни причини за дисхармонията в човешкия живот, но някои причини се крият и в самия човек. Като знае това, той трябва да изучава външните и вътрешните причини и да се справя разумно с тях. Ако течението на реката е силно и отвлече воденичното колело настрана, причината за спиране на воденицата не е само във водата. Воденичарят трябва да предвижда това и да постави колелото на друго място, дето течението е по слабо, да не го завлича водата. Бъдете разумни, да не се поставяте на пътя на механичните природни сили, защото те могат да ви завлекат. Ако трябва да застанете на пътя им, вземете всички предпазителни мерки, да можете да се справите с тях. – Може ли без воденици и воденичари в живота? – При сегашните условия на живота не може. Докато хората мелят житото, ще има и воденици, и воденичари. Един ден, когато житото се яде в естествения му вид, воденичарите и водениците, сами по себе си, ще изчезнат. Животът на воденичаря е най-грубата форма на живот. Колкото по-нагоре се изкачва

човек, толкова повече се отдалечава от живота на воденичаря.

Когато се говори за разумна и правилна обхода на човека към себе си и към природата, имаме пред вид живота на човек, в когото душата се проявява. В този живот не съществуват никакви воденичари и воденици. Воденицата, в която се мели житото, представя човешкия стомах; меленето на житото е подобно на храносмилането. Ако стомахът мели храната, както воденицата – житото, човек би се изложил на много болести. Меленето на житото е само механически процес, а храносмилането – освен механически, още и органически процес. Новите научни изследвания доказват, че храносмилането е още и психически процес. Забелязано е, че добрите мисли и чувства се отразяват благотворно върху храносмилателната система, а лошите – неблагоприятно. Лакомството и чрезмерното желание на човека да се удоволствува разстройват стомашната система. Когато стомахът не работи, и мозъчната система се разстройва. Значи, между стомаха и мозъка има известно съотношение. Щом стомахът не работи добре, и мозъкът не действа правилно, а оттам и обходата на човека не е издържана.

Всяка енергия трябва да се използва правилно, т. е. за възвишени и разумни цели. Ако енергията на водата се използва за някакво разумно предприятие, тя трябва да се употреби за някаква възвишена цел. Следователно, воденицата трябва да се използва за някаква разумна цел, за нуждите на хората, а не само за печалба. Всяко предприятие, което има пред вид първо печалби, а после ползата за човека, се отразява вредно върху целия човешки живот. Докато човек живее, за да бъде полезен на себе си и на своите близки, работите му вървят добре. Измени ли на този принцип, животът му се влошава. Как познаваме, кога воденицата, т. е. стомахът на човека работи добре? – По неговата обхода, по неговата работоспособност и жизненост. Който има здрава и нормална храносмилателна система, той е весел, жизнерадостен, работлив. Срещнете ли човек с изсъхнало лице, жълт, неразположен за работа, ще знаете, че храносмилателната му система не е в изправност. Той не може да работи, гледа на всичко мрачно, песимистично, няма вяра в живота. За да не изпадате в такова положение, дръжте храносмилателната си система в изправност – от нея зависи благосъстоянието на човека на физическия свят – първото стъпало на живота.

Върху доброто състояние на стомаха, т. е. воденицата на човека, голямо влияние оказват порите на кожата. Когато порите са отворени, стомахът действа добре; запушат ли се порите, храносмилането става неправилно. Порите представят канали, чрез които енергиите на природата се вливат в човешкия организъм. Когато казваме за някой човек, че е абсолютно здрав,

ние подразбираме, че вливането на енергиите на природата в неговия организъм става правилно. Стане ли сутрин от сън, първата работа на човека е да приведе тялото си в изправно положение, за да могат енергиите на природата да се вливат в организма му. Бъдещето възпитание на децата ще има като първа задача, да следи за състоянието на храносмилателната система. Здрава и нормална храносмилателна система осигурява и нормална мозъчна система. Щом двете системи са в изправност, и дихателната система действа добре. Това са трите главни системи, които регулират човешките мисли и чувства. Щом работят добре, мислите и чувствата на човека се изявяват правилно. Такъв човек мисли и чувства право, има правилни разбирания за живота и природата.

Един американски проповедник страдал от разстройство на стомаха, поради което проповедите му имали песимистичен характер. Един ден, при голямо стомашно разстройство, той държал проповед, с която наплашил слушателите си. Той им говорил за ада, за вечния огън, за страшния съд, който очаква всички хора и т. н. Силно изплашени, слушателите излезли от събранието и започнали да се разговарят помежду си, какво да правят с проповедника, за да го заставят да измени своя мрачен поглед за небето, за другия свят, за страшния съд. Като разбрали, че той страда от разстройство на стомаха, посъветвали го да се прегледа при някой виден лекар. Проповедникът отишъл в една болница на лечение, дето промили няколко пъти стомаха му и, след няколкодневно лекуване, той се върнал у дома си. Като очистил стомаха си от излишните киселини, той започнал да държи проповеди с оптимистичен характер. Той проповядвал за рая, за Божията Любов, за идване Царството Божие на земята, за братство и приятелство между хората. Значи, киселините в стомаха му били причина за отрицателно гледане на живота. Щом киселините изчезнали, погледът му към живота се изменил.

Следователно, чувате ли някой да казва, че характерът му се изопачил, ще знаете, че има киселини в стомаха си, които го безпокоят. Какво трябва да прави човек, за да освободи стомаха си от киселините? – Трябва да го промие няколко пъти. Ако и това не помогне, нека пости. Промий воденицата си с чиста вода, а след това я спри, да не работи няколко дена. Подложи се на строг пост, да не ядеш два-три дена нищо. Постът пречиства стомаха, освобождава го от излишните киселини, които изопачават характера на човека и внасят в ума му мрачни, криви разбирания за живота.

Когато се натъквате на препятствия, които изопачават характера ви, вижте, дали те са външни, или вътрешни. Като намерите произхода им, потърсете начин да се справите с тях. Не се ли справите разумно с

препятствията, вие изпадате в погрешки, които могат да ви причинят мъчности и нещастия. Направите ли една погрешка, изправете я. – Как? – С мисълта си. Разумната мисъл изправя всички погрешки. Да изправя човек погрешките си, това е благо, първо за самия него, а после за окръжаващите и за природата. За да не правите погрешки, дръжте стомаха си в изправност. Не казвайте, че днес работите ви няма да се наредят добре. Сутрин като станете, кажете си: Ще работя, ще мисля право, за да наредя работите си добре. Който не внася положителни мисли в ума си, той мисли и чувства неправилно. Оттам и стомахът му не работи добре – в него се натрупват излишни киселини, които го правят песимист. Ако е студент и с такова настроение се яви на изпит, непременно ще пропадне. Когато храносмилателната система не работи добре, човек става раздразнителен, недоверчив и страхлив. Който е смел и решителен, той има доверие в себе си и в своите близки. Това показва, че неговата храносмилателна система действа добре.

Какво представя храносмилателната система? – Основа на физическия живот. Веднъж създадена тази система, човек трябва да я пази, като основа на своя живот, Ето защо, вие трябва да обърнете внимание на храненето, да се смила храната добре. Първото условие при храненето е дъвкането. Който яде без да дъвчи храната, съкращава живота си. Като ядете плодове, пак трябва да дъвчете. Мнозина ядат гроздето бързо, като гълтат цели зърна. В люспицата на гроздето се намират много витамини, които могат да се използват, само при много дъвкане. Добре е семките на гроздето да не се гълтат. Човек трябва да гледа на храненето като на свещен акт. За сутринната закуска трябва да употребява половин час, за обед – около 40-50 минути и за вечеря пак половин час. Който се храни бавно, с разположение и съзнателно, той всякога ще бъде здрав. Правилното хранене е музикален процес. Приятно е да гледаш, когато някой човек яде музикално. Ходете на нивите, когато житото зрее, вземете няколко стръка, изяжте ги и, като ядете, разговаряйте се с тях, да покажете, че съзнавате жертвата, която житото прави. Житото, плодовете, зеленчуците правят голяма жертва за човека. Затова колкото по-съзнателно се отнася човек към тази жертва, толкова по-голяма полза извлича.

Каквото е отношението на човека към храната, такова е отношението му и към неговите мисли, чувства и желания. Те са плодове, към които трябва да се отнасяте съзнателно и с любов. Ще ги разгледате внимателно, ще вземете от тях само онова, което може да ви ползва в дадения момент, а непотребното – семената им ще посадите в земята. Всяка мисъл, всяко чувство и всяко желание трябва да се дъвче добре, да се използват хранителните му сокове. В мислите, чувствата и желанията на човека, както и в житото, което храни цялото човечество, се крие Божествен

елемент. Разумният човек съзнава това и се отнася правилно, както към храната, която приема, така и към своите мисли, чувства и желания. Щастieto на човека зависи от правилното хранене и от правилното отнасяне към своите мисли и чувства.

Задачата на човека на физическия свят е да държи в изправност храносмилателната си система – външно и вътрешно. Ако не спазвате законите на природата, ще влезете в разрез с нея и сами ще се натъкнете на големи страдания. Разумната природа пести енергията си. Тя не е разточителна, но не е и скъперница. Тя дава изобилно, но само на онези, които разумно използват енергиите ѝ. Като се отнася добре със себе си, със своята храносмилателна система, човек може да се отнася добре и с природата, и със своите близки. Това значи, да бъде човек доволен от себе си, както и от условията, при които живее.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

6. Лекция от Учителя, държана на 28 септември, 1928 г. София – Изгрев.

Правилна обхода къмъ себе си и къмъ природата
Божественитѣ условия (Специаленъ (младежки) окултенъ класъ. VIII година (1928–1929). София, 2006)
28 беседи от 9 октомври 1927 г. до 1 март 1929 г.

Обхода към себе си и към природата
Божествените условия (Младежки окултен клас. Година VIII (1928–1929). Том I. София, 1942)
27 беседи от 22 юни 1928 г. до 1 март 1929 г.

Начало: 05:00

БЕЗ ПРЕГРАДИ

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Бог е Истина. Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят пълното щастие.

Размишление

В живота на човека има няколко важни неща, които той трябва да изучава. От познаването на тия неща зависи неговото бъдеще. Днес тия важни неща представляват за човека неизвестни величини. Животът на човека е построен, именно, върху тия неизвестни. Една от неизвестните величини за човека е животът. Какво представлява животът, и той не знае, но трябва да го изучава. Животът има две страни: положителна и отрицателна. Двете страни на живота го определят като щастлив и като нещастен. Когато животът се проявява така, както изтича от Бога, той е щастлив. Когато не се проявява такъв, какъвто е в действителност, той е нещастен. Когато се стреми към нещо и не може да го постигне, човек се чувства нещастен. Постигне ли го, той е щастлив. В този смисъл щастието и нещастията са вътрешни състояния в човека. Човек се стреми към нещо, но към какво, и той не знае. Значи и стремежът на човека представлява нещо неизвестно.

Какво представлява стремежът и защо човек се стреми? Стремежът не е нищо друго, освен слизание и качване на човека по наклон. Когато пуснете някое тяло в пространството, то пада на земята под влияние на земното притегляне. Такава сила представлява стремежа на човека. Под влиянието на своя подтик към нещо човек върви стремително в дадена посока. – Докога ще се движи в тази посока? – Докато стигне предмета, към който се стреми. Щом стигне този предмет, т.е. своя идеал, той спира. Значи предметът, към който човек се стреми, спира неговото движение. По-далеч от този предмет той не може да отиде. Следователно всеки предмет, към който се стремим, е в състояние или да ни отклони от пътя, или да спре вашето движение. Ако някой човек се стреми да отиде далеч някъде, т.е. в идеалния живот, но постави на пътя си някакъв предмет, сам ще прегради пътя си, сам ще спре движението си. Вървете в правия път без прегради, без препятствия. Какво трябва да прави човек, за да не препятства на

движението си? Щом си препятства, това показва, че е поставил на пътя си някакво желание. Всяко човешко желание е преграда, поставена на пътя на наклонената площ. Тръгне ли човек по тази наклонена площ, да реализира своето желание, той неизбежно ще спре. Това желание, именно, определя посоката на движението на даден човек. Животът на този човек ще върви в тази посока, в която е поставено желанието му. При това положение животът сам по себе си ще се прояви.

Следователно, когато някой казва, че желае нещо, това не е нищо друго, освен стремеж към предмета, който е поставен в известна посока. Той привлича човека. Човек започва да се стреми към тази посока, именно, и животът му се проявява по един или по друг начин. Който разбира този закон, той знае каква посока ще вземе неговият живот. Желанията могат да бъдат силни и слаби. При силните желания наклонът, бил той във възходяща или в низходяща посока, е голям. При слабите желания наклонът е малък. Понеже при силните желания, които водят в низходяща посока, наклонът е голям и бързината на движението е голяма. При бързото движение човек неизбежно пада, защото предметът, към който се стреми, не може да го спре. Често човек завлича със себе си и самия предмет. Понякога това бързо движение става причина човек да изгуби желанието си. Изгуби ли желанието си, той става нещастен. Когато силно се удари в желанието си, човек може да го умъртви, да го раздроби на части.

И тъй, какво в същност представлява животът, това е неизвестно за човека. В човека има някаква сила, която му подсказва, че живее, но откъде идва, защо е дошъл на земята, какво е неговото предназначение, и той не знае. Казвате, че човек трябва да се храни, да расте и да се развива. Защо трябва да се храни? Защо трябва да расте? Какво се постига с растенето? Човек не може да отговори не само на тия въпроси, но и на много още. Той знае, че като е дошъл на земята, трябва да живее, да яде, да пие вода, да се движи, но защо е нужно всичко това, не може да си отговори. Това, именно, показва, че човек се движи и живее с неизвестни величини.

Когато се говори за материята, ние имаме предвид нейните четири състояния: твърдо, течено, въздухообразно и огнено, или светлинно. Тези състояния на материята се срещат и в човека. Когато твърдата материя преобладава в човека, той минава за твърд. Ако течната материя преобладава в него, той минава за мек. Когато въздухообразната материя преобладава в човека, той има разположение към разширяване, към заемане голям обем в пространството. И най-после, има случаи, когато огнената материя преобладава в човека. Тогава той е горещ, огнен и където мине, всичко сгорещява. Понеже животът се извява чрез четирите

състояния на материята, човек непременно ще бъде и твърд, и течен, и въздухообразен, и огнен. Ако не е твърд, човек ще бъде или течен, или въздухообразен, или огнен. Ако не е течен, той ще бъде или твърд, или въздухообразен, или огнен. Ако не се проявява нито в едно от тия състояния, той никакъв не е, т.е. животът в него не може да се прояви. Докато пулсът на човешкото сърце бие, докато в него има външна и вътрешна топлина, и живот има. Твърдостта и огънят са крайният предел на земния живот. Човек гори, докато е твърд. Щом твърдостта престане, и горенето престава. Човек е твърд, докато гори; той е горещ, докато е твърд. Изгуби ли твърдостта си, и горенето престава. Щом горенето престане, и твърдостта се губи.

Това са научни положения от алхимията, които трябва да преведете в съзнанието си. Преведете ли ги, вие ще разберете отношенията, които съществуват между тях. Какво предава твърдостта на телата? – Форма. Твърдостта е основа на формите. Без твърдост телата не могат да имат никаква форма. Формите се моделират, когато се предаде на телата известна мекота. Който иска да моделира формите на своите мисли, чувства и желания, той трябва да познава законите, които управляват твърдата материя. Едни от човешките желания са твърди, други – течни, трети – въздухообразни и четвърти – огнени. Желанията непременно трябва да съдържат известни качества, за да се различават едни от други, да знае човек как да се справя с тях, как да ги реализира. Ако не разбира своите мисли, чувства и желания, човек може да ги изгуби. Някой говори за морал, за характер в себе си, без да мисли за твърдостта. Докато не придобие твърдост в себе си, човек не може да говори за морал, за устой на характера си.

Представете си, че имате две семена, които са в твърдо състояние. Докато не ги посадите в земята, животът им се намира в латентно състояние. Посадите ли ги в земята, те намират влага и започват да се разпукват, т.е. животът, който е бил скрит в тях, се проявява. Ако едното семе задържа влагата, както и всички останали условия, само за себе си, ние казваме, че това семе няма никакъв морал. То трябва да задържи за себе си само една част от условията и благата на живота, колкото му са нужни, а останалите да изпрати към другото семе.

Следователно, когато човек задържа всичките блага на живота само за себе си, казваме, че той не е морален, т.е. няма морал. Изпраща ли част от благата, които получава, и към другите хора, той има морал. Който отнема условията за живот от даден човек, той не постъпва морално. Никога не отнемайте условията за живот на кое и да е живо същество. Оставете живота като река свободно да тече във всички живи същества и да ги

напоява. Ако богатият, който има на разположение къщи, ниви, лозя, градини, добитък, спре тия блага само за себе си, като се сили да премахне всички пречки на пътя си и постави преграда между себе си и своите близни, няма да мине много време и той ще изгуби всичко.

Земята се върти и теченията на живота се движат от една посока в друга. Ще дойде ден, когато благоприятните условия ще потекат в посока, противоположна на първата. Тогава богатият ще осиромашее, а сиромашът ще забогатее. Има един Велик закон в Природата, който регулира нещата. Благата на живота не текат само в една посока. Те менят посоката на своето движение. В природата постоянно има приливи и отливи, а не само приливи или отливи. Въз основа на този закон ние приемаме, че и реките се движат в две противоположни посоки, а не само в една посока, както мнозина твърдят. Ако приемат последното твърдение за вярно, тогава законът за приливите и отливите в природата се отнася само за известни случаи. Всъщност не е така. Този закон е общ и се отнася не само до физическия, но и до психическия живот.

Кои са причините за приливите и отливите, това е друг въпрос. Теченията в природата се регулират от една вътрешна причина. От това гледище, именно, казваме, че теченията в живота също се сменят. Който разбира този закон, той никога не би се осмелил да постави преграда между себе си и своя ближен, с цел да задържи блага само за себе си. Той знае, че всяка преграда, която е поставил, един ден ще се обърне против самия него. Като не разбира този закон и не го спазва, човек сам си създава нещастия. Преди всичко човек трябва да знае, че не е той, който създава блага. Друг създава блага. Щом знаем това, от нас се изисква само едно: да не поставяме преграда на Божествените блага, които текат към нас. Що се отнася до човешките блага, който иска, той може да поставя прегради. За Божествените блага, обаче, никакви прегради не се позволяват. Земеделец работил цяло лято, събирал жито от нивата си. Той има право да прибере житото си в хамбара. В случая хамбарът представлява една преграда. Божествените блага, обаче, не се нуждаят от хамбари. Единственият хамбар, който самата природа е предвидила за някои Божествени блага, това е стомахът. Всеки има право да сложи в този хамбар само толкова, колкото е нужно за случая. Сложи ли повече, отколкото трябва, веднага ще дойде наказанието. Ако някой се нуждае от повече храна, позволява му се да слага по-често, но по-малко. Тук не се позволява никакво осигуряване, никакъв запас. Рече ли някой да се осигури за утрешния ден, да складира нещо в хамбара си за следния момент, веднага му пращат писмо от невидимия свят, с което го викат да даде отчет защо е престъпил един от великите закони на Битието, защо е сложил преграда на Божиите блага. Като учен човек, той много знае, искат

да го назначат на служба в невидимия свят.

И тъй, помнете: Божественото благо е общо за всички живи същества.

Божественото е достъпно за всички същества, но всяко същество може да се ползва от него повече или по-малко, според степента на своето развитие. И мухата, и вълкът, и човекът имат право да се ползват от живота, обаче никое живо същество няма право да слага преграда на живота. Щом се осмели да сложи преграда на живота, смъртта неизбежно го следва. Защо убиват вълците? – По единствената причина, че спират растенето на овцете. Някои вълци са станали кучета, да пазят овцете, но всички вълци не искат да станат кучета. Борбата между живите същества, която виждаме в природата, съществува и в човека. Тази борба е причина за недоволството, за страданията, за противоречията в живота. Често в човека се сблъскват две противоположни мисли, чувства или желания, вследствие на което той става недоволен. Това сблъскване, тази борба се дължи на факта, че в един и същи момент двете мисли в човека или двете чувства искат да заемат първото място в него. Невъзможно е две мисли или две чувства едновременно да заемат първо място в човека. Ако той иска да възприеме и двете мисли, първо ще приеме едната, а после другата. Започнат ли те да се борят в него, човек става недоволен. Как ще се справи с недоволството си? За да излезе неповреден от тази борба, човек трябва да стои настрана, да не взима никакво участие. Като се поборят известно време, те сами ще решат въпроса.

Борбата между две мисли, чувства или желания в човека излиза и вън от него. Ние виждаме как двама братя или две сестри се борят за едно и също нещо, за един и същ идеал. За пример, баща има две дъщери, и двете красиви и образовани. В дома им идва млад, знатен момък, от княжески род. Двете дъщери се влюбват в него и всяка иска да го задържи за себе си. Бащата се чуди как да разреши този въпрос. Той започва да увещава по-малката да отстъпи, да почака малко и за нея ще дойде също такъв знатен момък. Обаче тя не отстъпва. Голямата дъщеря пък настоява, че момъкът трябва да принадлежи на нея. И тя не отстъпва. Как ще се реши този въпрос? Всеки иска първото място, първия кандидат, първата хапка и т.н.

Съвременните хора се натъкват на ред такива положения и мислят, че са ги разрешили. Видимо те са ги разрешили, но всъщност тези въпроси и досега още не са разрешени. Някой казва, че като отстъпил, разрешил въпроса. Това е привидно отстъпване. Малцина познават и прилагат закона на отстъпването. Повечето хора отстъпват външно, а вътрешно остават непримирени. Да набиеш човек, да го затвориш и по този начин да го заставиш да отстъпи, това не е никакво отстъпване. И бащата на двете дъщери можа да разреши въпроса така, но това не е правилно разрешаване. Той може да набие малката дъщеря, да я затвори временно,

да я изпрати в друг град, докато ожени голямата, и да каже после, че въпросът е разрешен чрез взаимно споразумяване. – Не, това не е никакво разрешаване. В края на краищата малката дъщеря ще каже: „Можете да ме биете, да ме затваряте, но ще знаете, че аз го обичам“.

В такова положение се намира всеки човек поотделно. Той представлява княжески или царски син, в когото са влюбени двете дъщери на богатия баща. Едната дъщеря представлява земния живот, а другата – небесния. Другояче представени, двата живота не са нищо друго, освен живот на плътта и живот на духа в човека. Първият живот казва: „Аз имам право на този човек“. Вторият живот казва: „Аз имам по-голямо право на него“. Когато двата живота в човека се борят, той трябва да стои настрана и да наблюдава как ще се свърши борбата. Мнозина си въобразяват, че са разрешили този въпрос, но когато най-малко очакват, те се изненадват от себе си и виждат, че не са го още разрешили. Той е един от неразрешените въпроси. И най-великите мъдреци на миналото не са могли да го разрешат. Това не значи, че човек трябва да се безпокои и да се откаже от неговото разрешаване. Колкото и да е труден, човек трябва да се занимава с този въпрос. Ще дойде ден, когато човек ще се домогне до неговото правилно разрешаване.

Какво представляват любовта и омразата в живота? Те са две дъщери на един и същи баща, които имат един и същи стремеж, но в противоположни посоки. Онзи, който те обича, и онзи, който те мрази, еднакво се интересуват от тебе. Където мръднеш, и двамата те следят. И единият, и другият искат да знаят къде ходиш, какво правиш. И двамата ти пишат любовни писма. Единият пише: „Слънце на моя живот, откак те видях, ти огря всичките ми кътчета, стопли душата ми. Без тебе не мога да живея“. Другият пише: „О, ти мое препятствие, мое нещастие. Когато помисля за тебе или като те видя, настръхвам от ужас. Ти ме водиш в дъното на ада“.

Сега, ти четеш и едното, и другото писмо и търсиш начин да ги примириш в себе си. Това нещо става всеки ден в самия човек. Дойде една светла мисъл в него и той се повдигне. Дойде една мрачна мисъл и той падне на дъното на ада. След това седи и мисли дали наистина е слънце на живота, без което хората не могат, или е страшилище на живота, което ги води в ада. Ти не знаеш, радост ли носиш на хората, или страдания. Един ден мислиш, че си добър, че може да излезе нещо от тебе. На другия ден казваш, че не си добър, че няма да станеш човек. – Защо става това? – Защото се поддаваш на писмата, които всеки ден получаваш, ту от този, който те обича, ту от онзи, който те мрази.

Ето защо, когато човек е весел, разположен, това показва, че той е получил любовно писмо, в което му пишат, че е слънце на живота и без него не могат да живеят. Не е ли разположен, той е страшилище, което води към дъното на ада. И едното е толкова вярно, колкото и другото. Това са състояния на съзнанието. Човек изпада в тия противоположни състояния, защото е поставил прегради в своя живот. Щом премахне тия прегради, животът му ще потече нормално, без вътрешни борби и бушувания. В това се състои разрешаването на въпроса. Когато Христос казва, че човек трябва да се отрече от себе си, това подразбира да се върне той назад в своя живот и да премахне всички прегради, които е поставил на Божествените блага. Щом разберат намерението на човека, моралистите ще започнат един след друг да се изреждат, да го съветват как и доколко да премахне тази преграда. Един ще го посъветва да махне една малка част от нея. Друг ще го съветва да махне по-голяма част, но не цялата. Трети ще го съветва да махне цялата преграда, но да остави корените, основата ѝ, да не стане някаква катастрофа. – Не, цялата преграда ще махнеш, с корените ѝ заедно. Останат ли корените ѝ, останал е зародишът на злото. Започнете ли да воювате със злото, или изцяло ще го победите, или никак не се залавяйте с него.

Сега, ако искате да се справите със злото, създайте в себе си правилна обхода. Пазете се да не допускате лъжливи неща в себе си. Обвиняват някого в кражба. Ти излизаш против него и казваш, че си го видял да крие нещо под дрехата си. Кога е било това, какво е носил, не знаеш, но твоето свидетелство усилва обвинението срещу този човек. Щом не си видял какво той крие под дрехата си и не помниш кога е било това, по-добре мълчи. Не поставяйте прегради в живота си, ако искате да бъдете господар на себе си, на противоречивите състояния, които ви нападат. Следователно, докато човек не е господар на себе си, докато не различава откъде идват противоречията в живота му, той се намира в областта на относителния морал. Той няма ясна представа за живота, за това, кое е морално и кое не е. Той е поставил преграда на пътя на Божественото благо и трябва да я махне, животът му да протече нормално.

Какво се разбира под думите „морален и неморален живот“? Представете си, че наблюдавате две дървета, расли при различни условия. От външния вид на дърветата, от тяхното растене, от техните плодове вие съдите за условията, при които те са се развивали. Ако едното дърво е буйно, добре развито, с добри плодове, вие казвате, че то е расло при благоприятни условия: влагата е била изобилна, климатът – мек, светлината и топлината също са били изобилни. Второто дърво, което е израсло слабо, ниско и дало хилави плодове, говори за оскъдните условия, при които се е развивало. Следователно кажем ли, че някой човек е неморален, ние

подразбираме, че той се е развивал при неблагоприятни условия. Моралният човек се е развивал при благоприятни, външни и вътрешни условия. Обаче това не трябва и не може да служи за оправдаване на човека. – Защо? – Защото условията и теченията в природата и в живота се сменят.

Казано е: „Който изтърпи докрай, той спасен ще бъде“. Човек трябва да изтърпи условията на живота си докрай, за да бъде спасен, т.е. да мине в благоприятните условия на доброто растене и развиване. Човек трябва да има предвид следното нещо: когато е при благоприятни условия, да не поставя преграда на Божествените блага, които идват към него. Когато е в неблагоприятни условия, да не се озлобява, да не се мъчи да събаря преградите на ония, които са ги поставили. Всеки сам трябва да премахне преградите, които е поставил. Според закона на карма в един живот човек ще бъде богат, в друг – сиромаш. – Защо? – Теченията на живота се сменят. Щом теченията на живота се сменят, богатият изгубва всички блага, които по-рано е имал, и става сиромаш. Тия блага отиват към страната на онзи, който е бил сиромаш. Като е поставял прегради на Божествените блага, богатият е станал причина да се изменят теченията в живота, вследствие на което е изгубил благоприятните условия в полза на сиромаша. Това говори за Великия закон на равновесие, който съществува в Природата. Този закон има приложение не само по отношение на външните блага, но и по отношение на благата на сърцето и на ума. Ако сърцето на човека постави преграда на благата, които идват към него, и по този начин препятства да отиват в посока на ума, сърцето се развива добре, а умът остава хилав. Но понеже теченията в живота се сменят, благата ще почнат да текат в посока на ума и преградата, която сърцето само е поставило на пътя си, ще пречи на тия блага да минават към него. Тогава то ще остане хилаво, слабо. Когато човек пожелае да развива правилно и ума, и сърцето си, той трябва съзнателно да работи върху себе си, сърцето да махне преградите, които само е поставило на пътя си, а умът – своите. Съзнае ли това, човек трябва да остави свободно силите, които минават през сърцето му, да отиват и към ума, за да може, когато теченията се сменят, силите, които минават през ума, да отиват и към сърцето. Като не спазват този закон, хората са осакатили, изопачили нормалното си развитие. За пример, срещате човек с отличен ум, а с хилаво сърце. Или обратно: с добре развито сърце, а с хилав ум. Това са аномални положения в живота. Човек трябва да има добре развит ум и добре развито сърце. – Как ще се премахнат тия аномалии? – Като се махнат преградите, които хората са поставили на Божествения път. Запишете в ума и в сърцето си следната мисъл: „Благата, които Бог дава, трябва да се оставят свободно да текат, да се ползват всички живи същества“. – Какви ще бъдат последствията от това? – За последствията не мислете. Живейте без страх. Щом постъпвате по

Божествен начин, не мислете за последствията.

Когато дава, Бог предвижда всичко. В Божествения живот последствията са всякога добри. Като не разбира този закон, човек се страхува от изобилието и мисли, че ако му се даде нещо в изобилие, ще полудее, няма да знае как да се справи с него. Щом сложи преграда на това благо, той наистина ще полудее. Ако сложи преграда на Любовта, на Мъдростта и на Истината в себе си, човек непременно ще полудее. Не сложи ли никаква преграда, той се разширява, цъфти и забогатява. Някой се оплаква, че сърцето му е малко, не може да вмести благото, което му се дава. – Щом сърцето на човека не може да събере благото, което Бог му дава, в него има преграда. Човек трябва да премахне тази преграда, да освободи сърцето си, за да могат енергиите да текат свободно в него, да се отправят към ума.

Защо хората не успяват в живота си, въпреки своя стремеж към новото, към красивото в света? Те не успяват, защото като се стремят към новото, не прилагат нови методи, но стари. Който иска да успява, той трябва да се върне назад, да събори преградите, които някога сам е поставил на пътя си. Като наблюдавам хората, виждам какъв страх ги е овладял. Те слушат да им се говори нещо хубаво, разбират, че трябва да махнат преградата в своя живот, и решават да съборят една малка част от тази преграда. Като съборят една малка част от нея, те казват: „Голям преврат стана днес с мене“. – Днес е станал голям преврат с някой човек, а на другия ден работите му пак не вървят. – Не, приятелю, събори тази преграда изведнъж. Събаряш ли я част по част, животът ти няма да се оправи. Животът не се оправя с палеативни средства. Човек трябва да бъде смел, безстрашен. Дойде ли до тази ограда, ще я ритне, изведнъж да се събори.

Това е философия за светиите, за адептите, за великите учители, които са живели без прегради. Те са давали изобилно от благата, които са получавали от Бога. Всички ония, които са поставяли прегради на пътя си, които са задържали Божествените блага за себе си, са останали назад в развитието си и днес отново започват да пъплят, да стигнат до мястото, откъдето някога са се отклонили. Като се намери в големи затруднения, човек се запитва колко време му е нужно, докато се върне в правия път, т.е. докато събори преградата, която е поставил на пътя си. За да се отговори на този човек, трябва да му се направи хороскоп. Хороскопът на човека се определя от големината на преградата, която той си е поставил.

Фигуративно, тази преграда се представя във вид на окръжност, равна на 360 градуса. Ако за извървяването на всеки градус е нужен един живот на земята, то за извървяване на цялата окръжност са нужни 360 живота. Значи 360 прераждания са нужни на човека, да събори преградата, която

сам е поставил. Щом събори преградата, той ще се освободи от страданията и нещастията в живота си. Този е пътът на обикновения човек. Обаче съзнателният, разумният човек може да събори преградата изведнъж, с едно удряне на главата. Трябва ли човек да удари 360 пъти главата си в преградата, за да разбере, че тя му пречи и трябва да я събори? Като се удари веднъж в нея, той трябва да направи всички усилия да я събори, да не чака 2-ро, 3-то и 350-то прераждане, да удря главата си. Трябва ли човек да се преражда 360 пъти, за да събори една преграда? Ще кажете, че чрез прераждане човек придобива опитности. Какви опитности придобива магарето, като носи вода всеки ден, а отгоре на това го бият? Единствената придобивка на магарето от постоянното носене на вода и опъване на врата е порастване на ушите му. Значи животът, енергията на магарето се локализира главно в неговите уши. Като го набият, магарето казва: „Сега съм вън от всякаква опасност“. Значи то се е научило да понася бой и ругатни. – Не, това не е никаква опитност, никаква придобивка. Мнозина поддържат мисълта, че не може без страдания. Вярно е, че без страдания не може, но кога? Когато страданията се използват разумно. Ако човек не използва страданията разумно, той ще бъде в положението на магаре, което носи вода и го бият. В резултат на това ушите му порастват. От тия страдания магарето нищо не придобива. Ние не сме за страдания, каквито магарето има. Те не осмислят живота. Страданията имат смисъл само тогава, когато човек намира в тях начин за проява на своята деятелност. Да намери човек правия път на своята деятелност, това значи да съгласява своята деятелност с великите Божии закони. Когато едно страдание посети човека, втори път същото страдание не може да го посети. Като дойде веднъж, човек трябва да го покани в дома си, да го нагости добре и като си отиде, да му даде някакъв подарък, че като го срещне втори път, отдалеч да го познава. Ако едно и също страдание посети два пъти един и същи човек, това показва, че той не е умен, не е научил урока си. Ако от първия път още не научи урока, който дадено страдание носи, човек не е направил крачка напред в развитието си.

Следователно, когато казваме, че човек трябва да страда, имаме предвид разумното страдание. – „Нали трябва да реформираме живота си?“ – Веднъж ще го реформираме, и то обмислено, съзнателно, а не два пъти. – „Трябва да учим.“ – Веднъж трябва да учим, а не два пъти. Защо трябва да учим и да преповтаряме старото? Щом сме научили старото, ще вървим към новото, а новото не трябва да се повтаря – то всеки момент върви към ново и по-ново. Дай свобода на ума си, не го ограничавай, не го преграждай. Стъпка по стъпка той ще върви в правия път, в пътя на новата наука. Пресечеш ли го, ти ще дойдеш до науката на възлите, която не спасява човека. От единия до другия край краят трябва да бъде равен, гладък, без никакви възли. Вързаното всякога се къса. Дрехата на човека не

трябва да бъде вързана. Тя може да бъде преплетена, но без възли.

Никакви възли не се допускат на дрехата на хората. Щом дрехата няма възли, човек лесно може да се изхлузва от нея. Кой човек е по-умен: който лесно се изхлузва, или който не може да се изхлузва? По-умен човек е онзи, който лесно се изхлузва. Съвременните хора са дошли до морала, според който за предпочитане е човек да стои на мястото си, където е поставен, отколкото да се изхлузва. Ако този морал е прав, какво трябва да прави дървото, в което е набит клин? Според този морал дървото трябва да остане цяло, да не позволява на клина да влиза в него. Дървото, обаче, се изхлузва, т.е. разцъфва се на две, и изхвърля клина вън от себе си. По този начин хората се ползват от дървото. В дадения случай дървото се подчинява на разумната воля на човека, която поставя по-високо от своята. Защо и за какво дървото трябва да се цепи и изгаря, това е друг въпрос. Днес дървото се цепи и изгаря по единствената причина, че някога е спряло Божественото благо само за себе си. На същото основание, ако човек спира Божиите блага, и за него ще дойде брадвата и клинът, ще го поставят на страдания и нещастия, докато му отнемат всичко онова, което е надвзел. Сега, аз давам тия обяснения, за да разберете добре всички противоречиви състояния, които минават през съзнанието ви, и да ги използвате разумно. Иначе те ще минават и заминават през съзнанието ви, без да се ползвате от тях. Какъв смисъл има изучаването на математиката, ако не я приложите в живота си? Математиката има голямо приложение в живота. Който разбира смисъла на числата от 1 до 10, той е разбрал живота. Числото едно, единицата, символизира бащата, двойката – майката, тройката – детето. Единицата представлява мъжкия принцип, а двойката – женския. Ако вземете числото 1212, имате повторение на единицата и на двойката. Първата единица и първата двойка представляват бащата и майката – първата степен на тия числа. Втората единица и втората двойка представляват син и дъщеря – втората степен на същите числа. Значи числото 1212 представлява баща и майка, които имат един син и една дъщеря. Същото число показва и условията, които са помогнали за възпитанието на сина и на дъщерята.

Съвременната математика работи с числата, без да разбира тяхното вътрешно значение. Истинските учени знаят това, но обикновените учени даже не подозират, че всяко число има не само външно количествено значение, но и вътрешно. От разумното съчетание на числата зависи успеха на човека в умствения, сърдечния и физическия свят. Глупавите хора изразходват голямо количество средства, условия, енергия, а умните – пестят. Глупавият разпилява, а умният – икономисва. Глупавият се облича разкошно и слага много украшения върху себе си, а умният се облича скромно и с вкус. Той се облича според правилата и изискванията на

природата. Според природните закони дрехата трябва да отговаря на формата на тялото. Който не живее според законите на природата, той изразходва много енергия. Тогава числото 1212 се увеличава, превръща се в 121212 и т.н. Колкото повече се повтарят числата 1 и 2, толкова повече интелигентността и чувствителността на децата се намалява. Колкото повече човек повтаря тия числа, толкова повече той се стреми към осигуряване. Този човек не вярва в Божия Промисъл и се надява на себе си. Той пълни един след друг хамбарите си с жито, трепери за него и казва: „Ако човек не помисли за себе си, никой няма да се погрижи за него“. Този човек е прав в заключенията си, но само при сегашните условия на живота, когато хората са поставили прегради на пътя си. Това заключение е право само при организъм, в който всеки уд мисли за себе си. Обаче това заключение не е право, когато цялото тяло мисли за всички удове. Човек пък мисли за цялото си тяло, за всеки отделен уд. Ако човек не отделя от Божествените блага, които получава, специфична част за всички свои удове, той е осъден на смърт. Той сам подписва своята смъртна присъда.

Следователно, щом човек влиза като уд в Божествения организъм и изпълнява великите закони на Битието, и Бог ще го зачита. Щом е в хармония с Първата Причина, той ще бъде в хармония и с цялото си тяло, както и с всички негови части. Само при това положение могат да се сбъднат думите на Христос: „Преди да сте поискали, ще ви се отговори“. Това значи човек да е премахнал преградата от пътя на своя живот. Това значи да бъде човек силен, да върви в пътя си без препятствия, без противоречия. Колкото по-големи са противоречията на човека, толкова по-голяма е преградата на неговия път. Махнете преградата от пътя си и знайте, че благата на живота идват от две противоположни посоки: от посока на сърцето към ума и от посока на ума към сърцето. Постави ли човек преграда между тези две течения в себе си, между ума и сърцето си, ще се яви спор. Този спор и до днес още съществува, не само между сърцето и ума – вътрешно, но и между жената и мъжа – външно. В миналото благата са идвали чрез мъжа и той слагал преграда на пътя им, да не отиват към жената. И тя постъпва като мъжа, слага преграда на пътя им, да не отиват към мъжа.

И тъй, когато мъжът заграби всички блага за своя сметка, жената няма условия да се развива и издребнява. Когато жената заграби всички блага за своя сметка, тя става причина за издребняване на мъжа. Хората едни-други се осакатяват, а после търсят някакъв външен начин да загладят грешката си. – Не, тази грешка не се загладва лесно. Всеки, който е лишил ближния си от благата на живота, той трябва да премахне преградата, която е поставил на пътя му, да потекат благата и към него. С нищо друго не можете да го задоволите. Който се е лишил от Божиите блага, той всякога

и от всичко е недоволен. Той постоянно се оплаква, че е лишен от благата на живота, вследствие на което не е могъл да порасне като другите хора.

Следователно, да знае човек как да махне преградата от своя живот, за да могат благата, които той получава, да потекат към всички хора, това значи да се е домогнал до правилната обхода, до новия морал. Без този морал човек ще се намира в положението на магарето, което носи вода. Той ще се ражда и преражда, докато измине 360 градуса. Който не иска да приеме новия морал, той ще се освободи от противоречията на живота едва след завъртване на кръга от 1 до 360 градуса, т.е. след изживяване на своя хороскоп. Докато не приеме новото в себе си, човек няма да влезе в Царството Божие. Тази мисъл Христос е изказал пред Никодим със следните думи: „Ако човек не се роди изново, не може да влезе в Царството Божие“. Като не разбрал дълбокия смисъл на новораждането, Никодим запитал Христос как е възможно стар човек отново да влезе в утробата на майка си. Христос му отговорил: „Ти си учител Израилев, и не знаеш ли това?“ Никодим не разбрал как може човек да се роди отново, защото имал преграда за Божественото благо. Христос му казал, че за да разбере смисъла на думите, които му говори, той трябва да махне преградата, която сам е поставил. – Може ли сам да я премахне? – Това, което човек сам е съградил, сам може да го събори. Човек сам може да оправи своя живот. Никой друг не е в състояние да оправи неговия живот. Бог внесе живота и благата в човека, но човек сам може да изправи онова, което е изопачил. От Бога е животът, знанието, светлината, свободата, но от човека зависи приложението на това, което му се дава. Да живее човек, това значи да съзнава откъде идва животът. Да има светлина на ума си, това значи да знае откъде идва тази светлина и да не поставя преграда на пътя ѝ, да се ползват и другите от нея. Да бъде човек свободен, това значи да съзнава откъде идва свободата и да не ограничава свободата на другите хора.

И тъй, махнете преградите, които сте поставили на пътя на Божествените блага, и пуснете Божествения живот да тече през вас. Той ще ви очисти от греховете, ще махне всички пречки, които са спъвали развитието ви, и вие ще тръгнете напред. Божественият живот ще тече през вас и никога няма да изтича. Това, което тече и не изтича, което гори и не изгаря, е вечно. Вечният живот е Божествен. В този живот няма никакво прекъсване. Животът, който се прекъсва, е човешки.

Следователно всяка мисъл, всяко чувство и всяко действие, в което има прекъсване, е резултат на един неестествен, човешки порядък. Щом констатираме това, не се плашете, но повдигнете мисълта и чувствата си в по-висок свят. Неестествените мисли и чувства в човека са причина за

известни болезнени състояния. Запример, когато заболее стъпалото ви, това показва, че сте нарушили нещо в умствения свят. Ако ви заболят пицялите, нарушили сте нещо в чувствения свят. Ако ви заболи бедрото, нарушението се отнася до физическия свят. Като знаете това, ще изправите грешката си в съответния свят и болката ви ще мине. Махнете ли преградата от пътя си, болката ви ще изчезне. Иначе, каквито лекарства и да взимате, болката ви няма да се махне. Ако ви заболи ръката, пак ще потърсите причината на болката в нарушаване на някакъв закон във физическия, сърдечния или умствения свят. Като намерите причината на това заболяване, ще потърсите начин да го премахнете. Щом махнете причината на дадена болка, тя сама по себе си ще изчезне. Когато знае причината на болестта, човек лесно се лекува. Като ученици, вие трябва да работите с мисълта си, да помагате на ближните си и на себе си. Ако някой от вас заболее, не бързайте да търсите лекар, но мислено се лекувайте. Вземете един килограм чиста, планинска вода и мислено си представете, че внасяте в нея енергиите на вярата, на милосърдието и на обичта. След това пийте от тази вода три пъти на ден по една супена лъжица, както лекарите препоръчват. Това лекарство има сила, когато се употребява навреме. При всяко пиене на водата винаги дръжте в ума си мисълта, че в нея са вложени енергиите на вярата, на милосърдието и на обичта. Нещата имат сила, когато се употребяват навреме. Да платите дълга си навреме, заедно с лихвите му, това значи доверието да отвори вратата си за вас. Който всякога е бил изправен в работата си, той се ползва с доверието на Бога. Каквото и колкото поиска, Бог ще каже: „Този човек има отворен кредит пред мене. Дайте му, колкото иска“. Обаче ако си е позволил само един път да излъже, Господ казва: „Криза има, не можем да дадем нищо на този човек. Нека почака малко“.

Следователно, искате ли да възстановите кредита си пред Бога, махнете преградата, която сте поставили на пътя на Божествените блага.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Бог е Истина. Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

Тази формула има смисъл и е вярна само тогава, когато човек премахне преградата, която е поставил на пътя на Божествените блага.

Лекция от Учителя, държана на

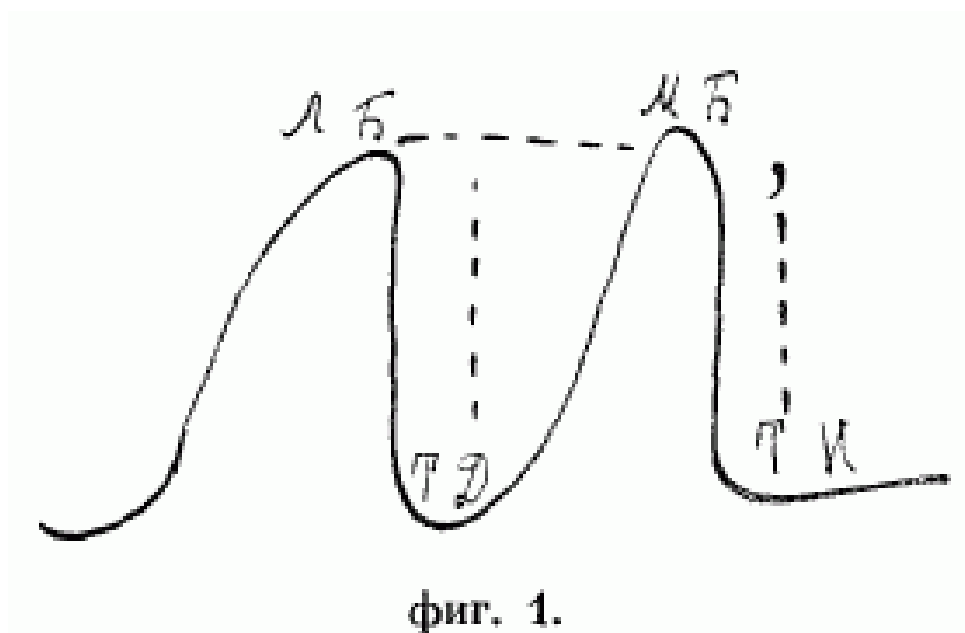
3 октомври 1928 г., София, Изгрев.

ТВОРЧЕСКА ЛИНИЯ

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

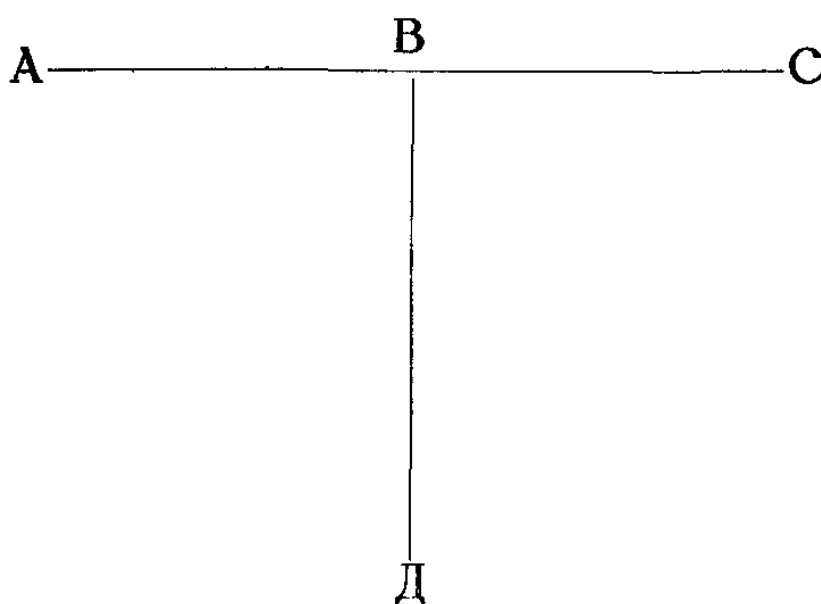
Размишление.

фиг. 1.

Какво представя кривата линия на фигура първа? – Творческа линия на Битието, път на Битието, или път на живота. Значи, пътят на живота не е права, а крива линия. Правата линия представя малка отсечка от кривата. Значи, най малката част от кривата линия е права. Цялата линия, обаче, е крива. Който може да чете по нея, ще разбере пътя, по който е вървял, и сам ще се учи от това, което е минал и преживял. Всеки човек, всяко живо същество се подчинява на законите, по които се образува кривата линия. По форма, кривата линия прилича на змията. Когато е мъртва, змията се изправя и образува права линия. При свиване и разпуцане на мускулите, змията се движи и върви напред. Такова движение съществува и във вселената. При движението, което става във вселената забелязваме два момента: възходящи – ЛБ и МБ и низходящи – ТД и ТИ. Възходящите моменти представят Божествени начала, които творят, т. е. създават всичко във вселената, а низходящите – реализиране на Божественото, т. е. проявените и въплътени форми.

Слизането на човека на земята не е нищо друго, освен слизание в долина. Земята представя живот в долината, а небето – живот на планинските върхове. Не можеш да живееш на земята, без да си слязъл в долина и без да си разбрал живота на низината. Качването по върховете подразбира пробуждане на човешката душа. Щом се пробуди, човек определя посоката на своето движение. Посоката се определя от мисълта, а мисълта е правата линия на движението. Значи, на върха ЛБ човек се пробужда и отправя мисълта си към върха МБ – посока на движение на неговата мисъл. Обаче, човек не може да остана завинаги на върховете. Той пожелава да слезе в низината на живота, да приложи мисълта си и да реализира своето желание.

фиг. 2.

Казахме, че кривата линия, която има змиевидна форма, представя творческата линия на Битието. Следователно, можем да кажем, че змията е символ на творческата линия на Битието. Който не разбира смисъла на тази линия, не може да се домогне до Божествените истини. В кривата линия виждаме две посоки: АС – хоризонтална и ВД – отвесна. Хоризонталната линия показва посоката на човешкия стремеж, а отвесната – самия стремеж. Хоризонталната посока, означена с правата АС, представя линия на разумността, а отвесната – ВД представя линия на волята. Волята не може да се прояви без разумност. С други думи казано, волята не може да се прояви без права посока на движение. Човек не може да се стреми към реализиране на известна идея, ако няма определена посока, по която трябва да върви идеята. Една идея подразбира една посока. Ето защо, когато иска да реализира дадена идея, човек трябва да концентрира вниманието си в една посока, да не се раздвоява. Много образи, много идеи разсейват съзнанието, и човек гледа в много посоки, не

знае коя от тях да хване. Щом спре вниманието си върху един образ, човек взима известна посока и се движи съзнателно. Така постъпват всички хора, които се движат към велика цел. Докато поемат определената посока, те се движат, мислят, решават. Решат ли веднъж, те политват нагоре, към върха на своята цел, и неотклонно следват определения път.

И тъй, всяко движение подразбира определена посока. Желанието е движение, а движението е свързано с определена посока. Някой желае да стане от леглото си, но се запитва, какво трябва да прави. Ако си студент по математика, ще решаваши задачи; ако си художник, ще вземеш четката да рисуваши; ако си музикант, ще свириши; ако си дърводелец, ще строиши, ще деляши с инструментите си и т. н. Като си слязъл на земята, ще желаеш да постигнеш нещо, т. е. ще проявиши воля, с която ще реализираши желанието си; колкото по-силно е желанието ти, толкова по-голямо съпротивление ще срещаш на пътя си. Щом махнеш съпротивлението, ти тръгваш в права посока и в скоро време реализираши желанието си. Колкото по-голямо е било препятствието, което си преодолял, толкова по-лесно ще реализираши желанието си. Някой иска да стане учен, добър, силен, но не прави усилия да преодолее мъчнотиите на живота си. Помнете: човек не може да постигне желанията си, ако не работи съзнателно върху себе си, да премахне всички външни и вътрешни препятствия.

Всеки първичен импулс, който действа в човешката душа, има определена посока и движение. Щом е така, никога не поставяй препятствие на тази посока и на това движение. Никога не казвай, че животът ти няма смисъл. Щом си дошъл на земята, животът ти има смисъл. Ако спреш живота си, ти сам се осакатяваш, ставаш инвалид. Не се чуди след това, защо природата създава инвалиди. Хората създават инвалидите, а не природата. Грехът прави човека инвалид. Животът се обезсмисля, когато човек греши. Яви ли се в тебе желание да изправиши погрешките си, животът ти отново се осмисля. Всяко недоволство в човека показва, че той е поставил преграда на пътя на Божественото в себе си. Докато не махне тази преграда, недоволството ще виси над главата му като меч. Следователно, докато плоскостта на съпротивлението не се махне от пътя на даден човек, той всякога ще се намира под тормоза на недоволството и мъчението. Щом се освободи от недоволството, той се огъва и тръгва напред. Огъването показва, че човек образува върхове в живота си – върховете ЛБ и МБ. Ако огъването върви по посока ЛБ към МБ, човек е в безопасност, той излиза на добър път. Обаче, върви ли в две противоположни посоки, огъването е опасно, защото има възможност да слезе неочаквано в долините – ТД и ТИ. Всяко неестествено огъване води към катастрофа. Мислете върху буквите ЛБ и МБ, ТД и ТИ, като символи в живота.

Съвременните хора се оплакват от живота на земята, недоволни са от него; мнозина искат да отидат на друга планета, при други условия. Засега това е невъзможно. Докато човек не стане на земята чист и свят, на никаква планета не може да отиде. Задачата на всеки човек, дошъл на земята, е да води чист и свят живот, да съдейства за изправяне на оста на земята. Един ден, когато оста на земята се изправи, тя ще се осветява от всички страни. Днес земята се осветява през деня от слънцето, а през нощта – от луната. В бъдеще тя ще се осветява от слънцето, и то от всички страни. Това са символи, които трябва да се преведат във вашия живот, да се осмислят и използват.

Христос казва: „Бъдете умни като змиите и незлобливи като гълъбите.“ Думата „змия, змиевидна линия“ е взета като символ на движение. Змията се движи без крака. Това движение е неестествено за човека. То представя отклонение от правилния път на движение. Човек се движи с крака, които имат успоредна посока. Успоредните линии са символ на разумност. Значи, движението на човека е разумно. Като стъпи на краката си, човек трябва да каже: Мога да работя, и всичко, каквото Бог желае от мене, ще го направя. Стъпваш ли на краката си и свободно вървиш напред, ти си самостоятелен човек и разчиташ на себе си. Трябва ли след това да се обезсърчаваш? Който се движи свободно и стъпва леко на краката си, няма право да се обезсърчава. Щом се обезсърчи, той става инвалид в духовния свет и очаква на чужда помощ. Пазете се от мисълта, другите хора да ви помагат. Доброволно те могат да ви се притекат на помощ, но без вие сами да изисквате и очаквате тяхната помощ. Левият и десният крак представят двата върха, между които човек се движи. Ако вложи в себе си мисълта, че не може сам да се движи, той поставя между двата върха преграда, която слиза към долината ТД – фиг. 1. Тази преграда наричаме Вавилонска кула – кула на невъзможните неща.

За да не спре развитието на човечеството, да не попречи на неговата култура, разумният свят си постави задачата да премахне тази кула, т. е. да махне препятствието, което човек е поставил на пътя си. Защо се създаде Вавилонската кула? – Защото хората искаха по неестествен начин да премахнат страданията от пътя си. Разумният свят не искаше да се бори с тях, и затова размеси езиците им, да изгубят възможност да се разбират. Хората не се разбират, когато изгубят разумността си. Божествената енергия разпръсна онези, които строяха кулата, и тя остана незавършена. След това те започнаха да орат и копаят, да сеят, да учат, да пишат и т. н. Хората и до днес още вършат същата работа. Божествената енергия работи между тях и ги подтиква към дейност. И сегашните хора се стремят към старата идея – да построят кула, подобна на Вавилонската.

Виждате млад поет и писател, пише едно голямо съчинение, иска да се преведе на всички езици, да стане известен на целия свят. Това е Вавилонската кула. Но ще дойде Божественото, ще размеси езиците, и кулата ще остане незавършена. Какво ще прави поетът при това положение? Ще вземе лопата и мотика и ще започне да работи. Днес ще изучава един занаят, утре – друг, докато влезе в правия път на живота. Като поет, ще възпява върховете и долините и ще пише: О, планини високи, долини дълбоки! Мъчно се качва човек по планинските върхове, мъчно слиза и в дълбоките долини – и едното, и другото е свързано с опасности. За да избегнете опасностите, ще свържете върховете с долините, няма да поставяте прегради между тях. Не туряйте никакви препятствия на пътя си, за да избягвате лошите последствия в живота. Махнете причините, които водят към лоши последствия, за да избегнете самите последствия. В това се заключава философията на живота. Следователно, когато някой се оплаква от страданията, казвам: Махни причините за страданието, и последното само по себе си ще изчезне. – Невежа съм. – Махни причините за невежеството, и ще ти се дадат условия да станеш учен. Обикни мъдростта, знанието и светлината, и ти ще станеш учен човек. Знанието дава възможност на човека да върви в правия път на живота.

Като ученици, вие трябва да следите движенията си, да бъдат разумни. Дето е разумността, там е творчеството; дето е разумността, там процесите са непрекъснати. В природата не съществува никакво прекъсване. Щом се реализира едно желание, ражда се второ, трето и т. н. В тези постижения, именно, се гради зданието на бъдещия живот. Който не работи и се отказва да реализира желанията си, той сам събаря сградата, която някога е започнал да гради. Всяко чисто и красиво желание, всяка чиста и светла мисъл трябва да се реализират. Те са постижими Само нечистите мисли, чувства и желания са непостижими и не трябва да се реализират. Какво трябва да правите с лошите си мисли и желания? Като се стремите да реализирате чистите си мисли и желания, нечистите сами по себе си ще се махнат.

Представете си, че някой ваш неприятел иска да ви бие, да си отмъсти за нещо. Щом видите, че той приближава към вас с тояга, веднага му дайте един хляб. Като види пресния и топъл хляб, той веднага туря тоягата на земята и казва: Ще ме извиниш, щях да направя една глупост. Той взима хляба в ръката си и благодари, че чрез него може да се освободи от лошото си желание. Значи, хлябът му даде нова посока на движение. Тъй щото, изпаднете ли в лошо разположение, дайте нова посока на неорганизираните енергии в себе си. Новата посока трябва да бъде

естествена и разумна. За да не изпадате в лошо разположение на духа си, не се стремете да реализирате всичките си желания изведнъж. Като реализирате едно желание, тогава ще реализирате второ, после трето и т. н. Това значи, да се стреми човек към изпълнение на Божията воля.

Две неща са нужни на ученика: воля и разумност. Ако волята не е разумна, тя не е истинска. Защо понякога човек не може да реализира известно свое желание? – Защото желанието му е лишено от посока на движение. Без посока на движение, човек не може да реализира нито едно желание, нито една своя идея. Той трябва да се движи змиеобразно, за да има определена област на действие И веждите на човека представят два планински върха. Те символизират известен брой енергии, с определена посока на движение. Долната линия на носа, която образува ноздрите, също се извива змиевидно и образува върхове и долини. Това показва, че тази линия е творческа – с нея работи природата навсякъде.

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

7. Лекция от Учителя, държана на
5 октомври, 1928 г. София – Изгрев.

Книги: Божествените условия (Специален (младежки) окултен класъ.
VIII година (1928–1929). София, 2006)
28 беседи от 9 октомври 1927 г. до 1 март 1929 г.

Творческа линия

Божествените условия (Младежки окултен клас. Година VIII (1928–1929).
Том I. София, 1942)
27 беседи от 22 юни 1928 г. до 1 март 1929 г.

Начало: 05:00

КАКВО СА РАЗБРАЛИ

Т. м.

Размишление

(Чете се резюме на миналата лекция.)

Представете си, че на една маса е сложено месо, а от двете страни на масата има тревопасни и месоядни животни. В кои животни ще се възбуди апетит към месото? – В месоядните. Тревопасните обаче ще стоят тихи и спокойни, като че нищо няма на масата. Значи животните, които са от едната страна на масата, ще се раздвижат, ще се нахвърлят към месото. Тия от другата страна на масата ще запазят спокойствието си. Обаче ако на масата се сложи трева или сено, тревопасните, които бяха спокойни, ще се раздвижат и ще се отправят към масата, по направление към тревата.

Задавали ли сте си въпроса кое е онова, което стимулира месоядните и тревопасните животни? Задавали ли сте този въпрос и на себе си? Кое е онова в живота ви, което ви стимулира? Какъв е вашият идеал? В ранното си детство, човек се привързва към родителите си и развива сърцето си. В юношеската си възраст той започва постепенно да се разширява, да създава отношения с повече хора, а в зряла възраст почва да се готви за онзи свят. Хората говорят за онзи свят, четат за него, но въпреки това нямат ясна представа какво всъщност е онзи свят. И като не могат да си представят какъв е онзи свят, в който отиват, започват да се безпокоят. Тази е причината, задето почти всички хора заминават за онзи свят с тъга, с безпокойствие, със страх. Малцина са заминали за онзи свят с радост. Това са били светиите само, или някои духовно напреднали хора. Всички останали, въпреки големите страдания, които са преживели на земята, пак се разделят от нея с мъка. Какво са разбрали тия хора от земния живот, щом го напускат с мъка?

Съвременните хора не могат да се разделят лесно от земния живот, защото силно са свързани с желанията си. Да се отделят от желанията си, те не могат, но същевременно не могат и да ги постигнат. В това отношение те приличат на животни, били месоядни или тревопасни, на които е сложено месна храна или сено, като същевременно господарят им е поставил преграда между тях и храната. Месото привлича месоядните, а сеното – тревопасните. И едните, и другите се хвърлят към храната, възбуждат се, напират се, но желанието им да задоволят глада си остава непостигнато.

Яденето е постижимо желание, но в случая нито месоядните, нито тревопасните могат да го постигнат. Човек яде по три пъти на ден. Какво постига той с яденето? – Успокоява се. Докато не е ял, той е неспокоен, раздразнен, недоволен. Щом се нахрани, той се успокоява. Ето защо, когато яде, човекът или животното се успокоява. Яденето внася успокояване във всички живи същества. Освен желанието на човека да яде, той има още много желания, постижими и непостижими, които го държат здраво за земята.

Хората се успокояват не само когато се нахранят, но и от всяка мисъл и от всяко чувство, които са в състояние да разсеят техния страх. За пример, човек се страхува от смъртта, понеже мисли, че с нея заедно и животът престава. Започне ли да вярва в задгробния живот, той постепенно се успокоява. Следователно, както яденето уталожва глада и успокоява човека, така и мисълта за съществуването на задгробния живот успокоява човешката душа. Човек мисли за гостилничаря, докато е гладен. Щом задоволи глада си, той не мисли вече за него, не се интересува съществували ли някакъв гостилничар, или не. Такъв е интересът на човека за Бога. Значи отношението на човека към Бога е такова, каквото е отношението му към гостилничаря. Щом се намери в известни изпитания, човек започва да търси Бога, да се моли по няколко пъти на ден. Като забогатее, като придобие знания, той пак Го забравя и си казва: „Дали съществува Бог, или не, това е въпрос. Ако съществува, Той е някъде горе, далеч от хората, и няма никакво отношение към техния живот“.

Трябва ли човек постоянно да мисли за гостилничаря? Той ще мисли за него само докато е гладен. С това хората искат да се оправдаят защо търсят Бога само когато се намират в нужда. Както и да се извиняват, те не могат да се оправдаят. Казано е, че Бог е Любов, Мъдрост, Истина, живот, знание, светлина, свобода и т.н. Следователно човек трябва да търси Бога във всички случаи на живота си. Човек трябва да бъде свързан с Бога, ако иска да придобие Вечния живот, който внася в него Любов, Мъдрост, Истина, свобода, знание, светлина.

И тъй, за да постигне Вечния живот, човек трябва да се стреми към нов морал, който да не почива само на теория, а на нещо конкретно. Не е достатъчно човек само да каже, че съществува едно слънце в света, което може да вижда навсякъде и по всяко време през деня. Той трябва да бъде потопен в неговата светлина и топлина. Накъдето и да се обърне човек, все слънцето вижда. Докато човек търси слънцето, нищо не може да го засенчи, нищо не може да го скрие от неговия поглед. Обаче случва се понякога, че на хоризонта се явяват облаци, малки и големи, които успяват да скрият слънцето от погледа на човека. Тогава той започва да се колебае, съществува ли слънцето на небето или не съществува. Той се запитва

облаците ли са по-големи, или слънцето. Тъмнината ли е по-мощна, или светлината? Облаците на небето не са нищо друго, освен човешките желания, които временно само могат да засенчат слънцето и да го скрият от очите на човека. Какви ли не желания се явяват в живота на човека, които като облаци затъмняват яснотата на идеята за Бога в него и той започва да се колебае съществува ли Бог, или не. За пример, желанията на човека да яде, да пие, да придобива богатства, слава, почести се наслояват в съзнанието му като облаци и закриват светлината на неговото слънце. Те казват: „Не само Бог е голям, но и ние сме големи. И за нас трябва да мислиш“. И вие гледате как човек се раздвоява, как се натъква на противоречия, които не може да разреши.

На какво се основават противоречията в човешкия живот? Имат ли право облаците да се месят в работите на човешкото съзнание? Преди всичко, между слънцето и облаците няма никакво отношение. Облаците са изпратени само като поливачи, да разнасят влагата от едно място на друго, да свършат известна работа. Да се мисли, че като са се спрели на едно място, облаците закриват слънцето, това е хипнотическо състояние, от което човек трябва да се освободи. Щом човек се осъмни, разколебае или обезвери, облаците веднага застават между слънцето и него, т.е. между съзнанието и ума му, и той изпада в противоречия и започва да страда. За да освободи човека от тия облаци, невидимият свят изпраща вятър, който ги разпръсва, пренася от едно място на друго или излива във вид на дъжд. Където падне, дъждът носи своето благословение.

И тъй, яви ли се някаква мъчнотия в съзнанието ви, знайте, че тя представлява облак, който няма за цел да засенчи слънцето, но да се излее някъде във вид на дъжд и да донесе своето благословение. В края на краищата всяка мъчнотия трябва да се превърне на дъжд. Кой мъж и коя жена не са проливали дъжд при големи мъчнотии? Кой човек, при голяма простуда, не е бил поставян на парила и не е отделял изобилно пот от тялото си във вид на дъжд? Щом се разболеете физически, човек трябва да се изпоти. Щом се изпоти, той е вън от всякаква опасност. Човек трябва да се изпотява не само физически, но и духовно. В духовния живот на човека страданията представляват нещо подобно на изпотяване. Ако не може физически да се изпоти, човек е изложен на опасност. И ако не страда, човек пак е изложен на опасност.

Следователно радостите и скърбите в човешкия живот не представляват нещо положително, нещо съществено. Те са само упражнения. Като страда и като се радва, човек се упражнява. Животът е пълен с упражнения: ученикът се упражнява да чете, музикантът – да свири, художникът – да рисува и т.н. Обаче ако ученикът прекали в упражненията си, уроците му

се втръсват. Същото изпитва и музикантът, и художникът. Втръсне ли се веднъж на музиканта да свири, повече не можете да го накарате да свири. Човек трябва да се упражнява само дотогава, докато му е приятно. Всяко нещо, в което прекали, не е приятно нито за самия него, нито за ближните му.

Често слушам някой да говори за себе си, че е духовен човек. – Кое му дава право да мисли, че е духовен? – Защото не водел светски живот, чел няколко пъти Библията, занимавал се с духовни въпроси и т.н. Това са упражнения, но още не е никаква духовност. Истински духовен човек е този, който разполага с голяма интелигентност и култура, вътрешна и външна; той предвижда неща, които ще се сбъднат най-малко след 20–30 години. Няма събитие в живота, което може да го изненада. Ако е търговец, той предвижда колко стока му е нужна. Той никога не взима повече стока, отколкото му трябва. Неговият актив и пасив винаги се уравновесяват. Той не разчита на вероятности, на щастие, но винаги уповава на онзи велик вътрешен закон, който работи в Битието. Който не се ръководи от този разумен закон, той казва: „Човек е слаб, не може да не греши, но понеже Бог е милостив, ще му прости“. – Не, Божията милост няма никакво отношение към греховете на хората. Божията милост е последният пункт, на който човек може да се опре. Като греши, той непременно ще падне, но поне да падне на меко, да не счупи главата си. Ако Бог не прилагаше милостта си по отношение на хората, те щяха да бъдат пълни инвалиди, а така само се контузват, натъртват тук-там и продължават да учат.

Милосърдието насърчава човека, дава му възможност да изправи грешките си. Няма грешка в живота на човека, която да не може да се изправи. Милосърдието дава възможност на човека да изправи грешките си и да върви напред, да постигне своите добри желания.

Като ученици, вие не трябва да се спирате пред въпроса, ще се простят ли греховете ви, или не, но трябва да учите, да се занимават с всички отрасли на науката, да проникнете в техния дълбок смисъл. Като изучавате математиката, за пример, вие разглеждате действията с числата, степенувате ги, но не се замисляте върху значението на дадено число, повдигнато в степен. Запример, числото 2 представлява две единици, т.е. едно количествено отношение. Ако напишете 22, 23, 24, 25, какво ще получите? Числото 22 означава 2, умножено само на себе си: $2 \cdot 2 = 4$; $23 = 2 \cdot 2 \cdot 2 = 8$; $24 = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 = 16$; $25 = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 = 32$. Числото 2 означава жена. Щом не е повдигнато в степен, числото 2 представлява жена, която се движи само между 2 точки А и В – бащата и майката. Когато числото 2 е повдигнато във втора степен, това показва, че жената е станала майка. Тя е започнала

да се движи между 2 точки още – своя син и своята дъщеря. Числото 2, повдигнато в куб, в трета степен, показва, че майката е оженила вече дъщеря си, станала е баба, има си внучета. Кубът има 6 страни. Следователно числото 2, повдигнато в куб, показва, че в него влизат толкова семейства, колкото страни има кубът. Когато двойката се повдигне в четвърта степен, имате тесаракта. Това показва, че майката е наредила и децата си, и внучетата си. Те са заели някаква длъжност в обществото. И най-после, когато двойката се повдигне в пета степен, това показва, че всички членове на дадените семейства са придобили нещо от живота и се готвят вече за другия свят.

И тъй, човек трябва да се изучава, да познава, какви сили и възможности се крият в него, да познава себе си като дадено число. Всеки човек представлява едно число, със скрити сили и способности в него. Това число може да бъде еднозначно, двузначно, тризначно и т.н. За пример, някой човек може да бъде числото 123,456. Цифрите на това число могат да вземат и друг ред, да получиме числата 132,546 или 165,423 и т.н. Всяко едно от тия числа има различно значение. Първото число обаче, в което цифрите са наредени в естествения ред на числата, а именно, числото 123,456, представлява човек, който е дошъл до големите илюзии на живота. Първоначално този човек е бил единица, но мислил, че трябва да се ожени. Като намерил мома, в която се влюбил, той се убедил още повече, че трябва да се ожени, да стане двойка. Без нея животът му няма никакъв смисъл. Като се оженил, започнал да мечтае за детенце. Той разбрал, че дом без деца нищо не струва. Така, със сина си заедно, той станал тройка. После дошла и дъщерята – станал четворка. Той започнал да се грижи за семейството си, да изучи децата си, срещу което искал от тях уважение и почитание. Това е числото 5 – човекът със своите изисквания от живота. Като пораснали децата му, той ги оженил и скоро след това станал дядо с внучета. Той се превърнал в числото 6 – число на илюзии. Като се видял в това число, той се убедил, че нищо не е разбрал от живота. Защо се оженил, защо имал деца, защо станал дядо с внучета – това са въпроси, които останали неразрешени. Дотук този човек е вървял правилно. Той трябва да продължава в същия път, т.е. от човешкото да мине в Божественото, където ще намери разрешение на всички въпроси. Той трябва да се превърне в числото 123,456,789. Това число представлява нормално развит човек, с всички качества и възможности в себе си. Всяка цифра в даденото число е жива. Тя крие в себе си живи сили, които човек може да възприеме. Всеки човек, който представлява числото 123,456,789, е бил свидетел и участник при създаването на земята, на цялата слънчева система. Той е минал през всички епохи и периоди на развитие на земята, през всички култури. Това число показва пътя на човешкото развитие и проявление като душа.

Сега, като говоря за числата, имам предвид да обърна вниманието ви към тях като към наука, която има практическо приложение. Всяка наука има значение за човека дотолкова, доколкото може да се приложи в живота. Изучавайте числата, правете опити с тях. Напишете последователно числата от 1 до 10 на един лист и наблюдавайте какво ще изпитате при всяко едно от тях. После, пишете ги разбъркано и пак наблюдавайте какво влияние ще окаже всяко число върху вас. След това комбинирайте по две, по три от тия числа заедно, като двуцифрени или трицифрени, и правете наблюдения върху себе си. Когато сте неразположени, напишете едно число, второ, трето, докато неразположението ви изчезне и вижте при кое от написаните числа е станала тази смяна. Гледайте на числата не само като на количества, но и като носители на живи сили. Всяко число има свое специфично значение. За мнозина числото 13 е фатално. За лошия човек числото 15 подразбира уволняване от служба; числото 16 – обръщане на работите му наопаки. В българската история числата 17 и 18 са играли фатална роля. Числото 14 е закон на жертви. В 1914 година започна Всеобщата война. Добре е всеки от вас да си припомни ония години, месеци и дни от своя живот, които са свързани с нещо велико, красиво и приятно за него. Спомнете си и годините на неприятностите, и страданията, които сте преживели, като си направите една таблица. Така ще видите, че между числата съществува правилно съотношение. Така ще видите, че радостите и скърбите в живота на всеки човек вървят по определен закон на числата. В този закон се забелязва едно правилно редуване на радости и скърби. И тъй, изучавайте науката за числата – кабалистиката, да дойдете до положение да гледате на тях не само като на количествени величини, но и като на сбор от живи, разумни сили, разумни единици. За пример, числото 12 представлява общество от 12 души. Числото 13 – общество от 13 души и т.н. Ако влезете в общество от 12 души, добри музиканти, вие ще научите нещо от тях. Но ако влезете в общество от 13 души борци, атлети, какво ще придобиете? В края на краищата вие ще излезете от това общество с пукната глава.

Сега, колкото и да ви говоря за числата, вие не можете изведнъж да станете кабалисти, както всички хора не могат изведнъж да станат музиканти, учени, философи, поети и т.н. За да придобие нещо, човек трябва да работи дълго време в известно направление. Докато достигне това, той трябва да има правилно разбиране за нещата и върху него да гради. Следователно, иска ли да постигне своя идеал, човек трябва да се стреми към правилно разбиране на великите Божии закони и пътища. В този стремеж, именно, се крие облагородяването на човешкото сърце. Като работи в това направление, човек ще дойде до положение да разбира астрологията – влиянието на числата, на планетите като живи, разумни

сили върху човешкия живот, върху неговата съдба. Човек може да направи хороскоп на една своя радост или скръб, да види колко време ще продължава. Хората са забелязали, че радостите в живота се сменят със скърби и обратно, скърбите се сменят с радости. Тази е причината, поради която разумните хора не се поддават на влиянието на големи радости и скърби. За пример, случвало се е някой човек да получи наследство от няколко милиона лева и докато не се е нарадвал още, синът му умира. На голямата радост отговаря голяма скръб.

Всеки човек носи със себе си някакво щастие или нещастие. На един беден чиновник, останал без служба, се родило детенце. Той се видял в чудо, как ще посрещне нуждите си. Излязъл из града да срещне някой приятел, да му поиска известна сума назаем. Той вървял замислен и в този момент видял на земята една банкнота от 100 лева. Взел банкнотата, върнал се у дома си и посрещнал с нея най-належащите си нужди. 2–3 дни след това отново го назначили на служба. От деня на идването на детенцето в неговия дом работите му тръгнали добре. Детето расло, станало на 14 години, а положението на бащата все повече се подобрявало. Обаче един ден детето заболяло и умряло. От този час работите на бащата тръгнали назад. Наскоро го уволнили от служба и той пак дошъл на първото си положение – беден чиновник.

Като ученици, вие трябва да изучавате живота. Като го изучавате, ще видите, че някои хора, като това дете, носят щастие, а други – носят нещастие. Не само хората, но също така и мислите, чувствата и желанията на човека носят щастие или нещастие за него. Като знае това, разумният човек прави избор на мислите, чувствата и желанията, които минават през него, и ги отделя: ония, които носят щастие в себе си, слага на една страна; тия, които носят нещастие, слага на друга страна. Той разбира законите и условията, при които желанията трябва да се реализират. Някой иска да стане офицер. Той постига желанието си, но скоро след това се обявява война, в която взема участие. Щом излезе на първата бойна линия, няколко часа след това го изнасят на носилка – ранен. Какво се ползва от това, че е постигнал желанието си? Той постигнал желанието си, но станал инвалид. Друг някой имал желание да стане химик. Той станал химик, но при един от опитите изгубил окото си. Добре е човек да реализира желанията си, но трябва да знае кога и как, за да не би, като ги реализира не на време, да стане инвалид.

При сегашните условия на живота няма човек, който да не е инвалид поне в едно отношение. Добре е всички хора да бъдат здрави, а не инвалиди. Като е дошъл на земята, човек трябва да бъде здрав. Щом е дошъл на земята, човек трябва положително да знае защо е дошъл. Той трябва да

има една основна идея в живота си, която да бъде като звено на всички негови идеи и от това звено да може правилно да се ориентира във всички посоки. Ще кажете, че вярвате в Бога. Вярата ви в Бога не подразбира още онази основна идея, която определя посоката на вашето движение. Дали човек е станал търговец, лекар, учител, свещеник, майка или баща, това не е важно. Каквото положение и да заема в обществото, за човека е важно да има една основна идея, като ръководител в неговия живот. Като лекар, той трябва да намери онзи свой пациент, чрез когото да се добере до основната си идея и да ликвидира с медицината в тази форма, в каквата днес съществува. Да намери човек основната идея в своя живот, това значи да стане коренен преврат с него. Същото се отнася и до търговеца, и до учителя, и до свещеника, и до майката и бащата. Основната идея преобразява човека. Намери ли я, човек ликвидира със старото и влиза в новия живот. При това положение всички негови идеи се централизират към основната и придобиват ценност. Основната идея е скъпоценен камък, за който човек продава всичко, само да го купи. Да притежава човек този скъпоценен камък, това значи да стане силен. Силен човек е онзи, който е съградил живота си върху своята основна идея.

Коя е основната мисъл в тази лекция? Мъчно можете да намерите основната мисъл. Като ви се говори много, вие се намирате в положението на човек, който мисли само за пари или за страданията си и в края на краищата казва, че е разбрал, че животът е пълен със страдания или че без пари не може да се живее. – Лесно е да се каже, че животът е тежък, пълен със страдания, или че без пари не може. Човек не трябва да очаква наготово да получи нещо. Той трябва сам да си изработи това, което му е нужно. Като работи съзнателно върху себе си, човек ще дойде до вътрешно разбиране на числата, до познаване на себе си и на другите хора. Като четете стихотворенията на поетите или като слушате произведенията на музикантите, той ще може да определи какъв е поетът или музикантът, какво число представлява той и към кого отправя своята поезия или музика. От езика, с който човек си служи, се познава както неговата възраст, така и възрастта на ония, към които се обръща.

И тъй, без основна идея животът на човека няма смисъл. Както човек не може да живее без обич, така не може да живее и без основна идея. Човек трябва да обича, но разумно. Обич без разумност не е обич. И разумност без обич не е разумност. Това значи да бъде човек силен. Никакви външни или вътрешни пертурбации не са в състояние да разколебаят силния човек. Той трябва да бъде истински плувец, да се гмурка под водата, да излиза над нея, без да пострада. Радвайте се на успехите на приятелите си като на свой успех. Радвайте се на онзи успех, който е придобит с труд, с работа, с постоянство. Само по този начин вие можете да се повдигнете.

Помнете: Разумност без обич и обич без разумност нищо не допринасят. Ако един разумен и любещ човек отиде в някое село, между непознати, той скоро ще се опознае и ще си пробие път. – Как? – Той ще види от какво имат нужда селяните. Ако нямат вода, той веднага ще изпита къде има вода и ще я прекара през селото. После, той ще ги подтикне към работа, към учене. Щом събуди в тях подтик за учене, веднага ще им намери учител, който ще започне да ги учи. Искат ли човек да бъде добре приет между хората, той трябва да им бъде полезен, както е полезен на себе си.

Божията Любов носи пълния живот.

Лекция от Учителя, държана на
10 октомври 1928 г., София, Изгрев.

ЗАКОН ЗА ПОСТИЖЕНИЕ

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

Размишление.

Какво се разбира под думите „постигнато и непостигнато желание“? Какво се разбира под думата „погрешка“? Който не се е родил, може ли да греши? Може ли нероденият да стане умен? Само роденият може да бъде умен или глупав, но не и нероденият.

Какво означават знаците плюс и минус? Без посока и без движение, тези знаци са безрезултатни. Те са подобни на непостигнатите желания. Някой иска да стане богат и се впуска в различни предприятия. Той работи десетки години, но, в края на краищата, нищо не придобива. Това е непостигнато желание. Друг някой иска да стане учен, но не успява – и това е непостигнато желание. Хората постигат желанията си по два начина: бърз и бавен. Бързият начин е или нечестен, или почива на строг, научен метод – на математически гадания и изчисления. Който постига желанията си по нечестен начин, в края на краищата губи. Друг е въпросът, ако известно желание е постигнато по научен път – чрез изчисления. Както астрономът изучава планетите и звездите чрез наблюдения и математически изчисления, така човек може да определи силата на своите желания, големината и посоката, отдето излизат те. Значи, всяко желание има определен път, по който се движи: едни желания се движат по пътя на Венера, други – по пътя на Меркурий, трети – по пътя на Марс, Юпитер, Земята, Слънцето и т. н.

Като говорим за път на желанията, дохождаме до слънчевите, и казваме, че те не принадлежат само към слънчевата система, но са и вън от нея. Понеже Луната е спътница на Земята, нейните желания имат отношение първо към Земята, а после към Слънцето. Лунните желания имат отношение главно към въображението. Който има добре развито въображение, е силен човек. Той събира много идеи в себе си, затова трябва да бъде силен, да ги носи. Тъй щото, когато някой казва, че може да си въобразява всичко, той не разбира законите на Битието. Не можеш да си въобразяваш всичко, защото не можеш да носиш тежестта на всички идеи. Всяка мисъл има определена тежест, която оказва влияние върху

мозъка. Тежестта на мислите няма отношение към физическия живот на човека, но се отразява върху умствения му живот. Затова, казвам: Не претоварвай мозъка си с повече мисли, отколкото той може да носи. Някой мисли, че е свободен да си въобразява, каквото иска, но не знае, че той сам ще се натовари да носи непосилната тежест на идеите си. Ти ще бъдеш магарето, което ще носи скъпоценностите, а друг някой ще бъде господар, който ще те побутва, ще играе роля на повелител. Така, именно, човек изпада в противоречие със себе си и търси случай да дойде някой отвън, да го освободи. Колкото и да се пази човек, все може да се обиди от нещо. Обаче, разумният човек не се обижда. Може ли да потъне разумният човек? – Всяко нещо, което няма никакво тегло, не може да потъне. То не може и да се движи. Когато се срещнат две еднакво големи сили, които действат в противоположни посоки, те се взаимно унищожават. Както говорим за тегло на мисълта, така говорим и за тегло на човека. Казваме за някого, че е тежък човек. Това значи, че той има идеал. За друг казват, че се държи тежко. Това подразбира две неща: или гордост, или разумност. Понякога човек се държи тежко от гордост, а някога – от разумност.

И тъй, когато се говори за постигане на човешките желания, ще знаете, че само онези от тях са постижими, които влизат в неговата система. Всички желания на слънчевата система могат да се реализират от слънцето. Затова казваме, че около слънцето се движат само онези планети, които влизат в неговата система. Ето защо, когато дойдете до някое непостижимо желание, не се обезсърчавайте, но знайте, че то не е влязло още във вашата система. Трябва да чакате известно време, докато то влезе във вашата система. Има слънчеви желания, за реализирането на които са нужни 20 милиона години. Ако попаднете на едно от тези желания, трябва да се въоръжите с велико търпение, да дочакате времето за реализирането му. За реализирането на едно Меркуриево желание са нужни три месеца – времето за обикалянето на Меркурий около Слънцето. Желанията на Луната се реализират бързо. Луната обикаля земята за 27 дена и няколко часа. Ако едно желание се движи по пътя на Венера, нужни са 240 дни за реализирането му. Значи, любовните желания се реализират за 240 дни.

Когато се говори за интелигентността на човека, ще знаете, че тя се определя от Меркурий. На какво разстояние се намира Меркурий от Слънцето? – На 67 и половина милиона километра. Меркурий е най-близо до Слънцето, За да прояви интелигентността си, човек трябва да се намира на такова разстояние от Слънцето, на каквото се намира Меркурий от Слънцето. Сатурн определя разумността на човека и склонността му към философстване. Юпитер пък определя неговото благородство. Върху духовните хора оказват влияние планети Уран и Нептун.

Като ученици, добре е да изучавате астрология, да знаете, какво влияние оказват различните планети върху човека. Това са интересни научни твърдения, на които мнозина гледат с недоверие. Ученият, обаче, прави своите изводи и не се смущава от подозрението на хората. Той еднакво се интересува от охлюва, мидата, мравката и човека. Като разглежда охлюва, спира вниманието си върху спиралообразната му черупка; като дойде до мидата, разглежда двете ѝ черупки, прави разлика между едната и другата, както и между черупката на охлюва и на мидата. После той спира вниманието си върху белите мравки, които, макар че живеят в тропически места, всякога имат влага в мравуняците си. Един учен открил причината на това явление: белите мравки прокопават канали в земята, на дълбочина 28 метра, дето са водните извори и оттам изнасят водата на повърхността на земята. Като изучава животните и растенията съзнателно, човек неизбежно се натъква на факта, че съществува една Висша Разумна сила, която създава, твори, организира живота. Тя работи, както върху нисшите, така и върху висшите същества. Като съзнавате това, следвайте пътя на тази Велика Разумност, за да постигнете желанията си и да се развивате правилно. Естествено е човек да търси тази Разумност и да се интересува от нея. От разумното всеки се нуждае, а неразумното избягва. Следователно, естествено е да се реализират разумните желания, а неразумните да се възпитават. Да се възпитава човек, това значи, да придобие самообладание, да се справя лесно с мъчнотиите си. Който иска да развива интуицията си, т. е. Божественото чувство, той трябва да е придобил самообладание, да се справя правилно с всички изненади, с всички мъчнотии и изпитания. Интуицията пък му е нужна, за да предвижда събитията, да разбира хората и да се отнася разумно към всички живи същества.

Една от задачите на човека е да проявява естествено чувствата си. От това зависи неговата мисъл и здравето му. Здравите чувства подразбират здрава мисъл и здраво тяло. С това се обяснява, защо човек може да изучава, или да не изучава, известна наука. Човек изучава само онова, което обича. Щом не обича даден предмет, той не го изучава. Първо трябва да почувстваш любов към известен предмет, за да започнеш да мислиш върху него, да търсиш начин, как да го възприемеш най-правилно. Ще каже някой, че не се нуждае от много знания. Ние пък казваме, че малкото знание умъртвява човека, а многото знание го възкресява; малкото знание заробва, а многото знание събужда мисълта и повдига човека.

Какво придобива човек със своите големи знания? Ако е геолог и знае, как е устроена земята, къде, какви богатства се намират, той ще копае тук-там, да намери скъпоценни камъни, руди и метали, и в скоро време ще

забогатее. Ако знаеш законите на електричеството и можеш да го използваш, дето трябва, пак ще забогатееш. Ако познаваш анатомията и физиологията на човека, както и психиката му, ще бъдеш добър педагог, всички ще се отправят към тебе. Ще кажете, че човек се е родил с възможности и условия в себе си, да стане богат. Вярно е това, но от него зависи да използва или да не използва своите възможности и условия. От човека зависи да развие своите дарби и способности, да стане учен, силен и богат. Според философията на източните народи, човек има седем тела, от които три главни – физическо, астрално и умствено, а останалите четири – допълнителни. Щом е така, той трябва да има по седем органа: седем глави, седем сърца, седем стомаха, 14 очи, 14 уши и т. н. Каквито органи има физическото тяло на човека, такива трябва да имат и останалите тела. Те няма да бъдат еднакво устроени, но ще изпълняват подобна служба на физическото. Знае ли човек, къде се намират тези органи и как да се ползва от тях? Значи, щом се говори за седем тела, те все ще приличат по нещо на физическото.

Като се говори за астрално и ментално тяло, т. е. за сърдечно и умствено тяло, мнозина ги отричат, в смисъл на неразвити тела. Те казват, че човек е развил и продължава да развива само физическото си тяло. Всъщност, не е така. Човек носи всичко в себе си, но известни сили са в потенциално състояние, а други – в кинетическо. В яйцето се крие всичко. Щом пилето се излюпи, казваме, че то е вече в динамическо състояние, но крие в себе си множество сили в потенциално състояние. Следователно, докато е на земята, човек работи главно с физическото си тяло – най-подходящ инструмент за земята. Обаче, той мисли, чувства, търси причините и последствията на нещата. С какво мисли човек? – С умственото си тяло. С какво чувства? – С астралното си тяло. – С какво издирва причините и последствията на нещата? – С причинното си тяло. Както физическото тяло не е еднакво развито във всички хора, така и останалите тела в човека не са еднакво развити. Това показва, че на човека предстои голяма и велика работа – да развие всички свои удове до съвършенство.

Сега, не е въпрос да се разисква върху твърдението, дали човек има седем тела, или само едно. Разискване, което отива към критика, не ползва човека. Критиката е спомагателно средство на науката, но не е наука. Важно е, че човек е създаден така, както и природата. В това отношение той представя малка вселена, малка природа. Да мисли човек, че е създаден по образа на природата, че е едно с Бога, това не е противоречие, но действителност. В Битието е казано: „И създаде Бог човека по образ и подобие свое“. Като изучава природата, човек познава себе си. Той е свързан с нея, а тя се отразява в него, като в огледало. При това положение, естествено е за човека да изучава природата в малък мащаб, в себе си,

отколкото в голям мащаб, отвън. Следователно, казвам: Когато говорите на човека, говорете му на разбран език. Кажете му, че сте дошли на земята, за да живеете разумно; че трябва да се ползвате от силите на светлината и топлината, за да придобивате знания и опитности; че трябва да изучавате растенията и животните, за да разбирате техния език. Като му говорите по този начин, той е съгласен с вас, намира, че сте прав. Обаче, кажете ли му, че се разговаряте с растенията и животните, че сте едно с Бога, той не е съгласен с вас. Затова, ако искате да бъдете разбран от хората, говорете им на прост език, който те знаят. Една от погрешките на религиозните хора е, че те говорят на класически език, неразбран за тях. Трябва ли синът, който се връща от странство, да говори на баща си за законите на гравитацията, на действие и противодействие? Както и да му говори, бащата не може да го разбере. Десетки години той е само орал, копал и сял, не познава друга наука. Ето защо, за се разберат двамата, синът трябва да говори с баща си само върху онова, което той знае.

Като изучавате проявите на природата и силите, които действат в нея, ще забележите две характерни природни течения: първото е динамично, с енергия, която се изявява; второто течение е пасивно, инертно. То всякога се явява като противодействие на първото. Значи, на всеки подтик, на всяко действие се явява известно съпротивление. Благодарение на законите на действието и противодействието, силите на природата се уравновесяват, както в махалото. За да постигне своите желания, човек трябва да излезе от закона за действието и противодействието. Всеки трябва да си изработи метод, чрез който да премахне съпротивленията, които среща на пътя си. Например, някой има желание да отиде на Луната, но среща известно съпротивление. Той трябва да направи един апарат, чрез който да изчисли силата на съпротивлението, а след това да потърси начин, как да премахне това съпротивление. Затова са нужни висока интелигентност и големи знания.

По какъв път се постигат желанията? – По крива линия. За да постигне едно желание, човек тръгва по права линия, но, като срещне известно съпротивление, което е неизбежно, трябва да се огъне, да се справи с него. Значи, огъването на правата линия е метод за справяне със съпротивленията. Представете си, че имате нужда от пари. Отивате при един банкер, от когото искате известна сума. Докато стигнете при него, вие вървите по права линия. Обаче, той веднага ви казва: Ще ви услужа, ако намерите човек, който да поръчителства за вас. Вие се сепвате веднага. Защо? – Срещате съпротивление на пътя си. Ако знаете, как да се огънете, ще намерите поръчител и ще получите желаната сума. По същия закон върви и стремежът на човека към някакъв идеал, към Бога. Вървиш по права посока, но веднага срещаш противодействие. За да постигнеш

желанието си, трябва да намериш поне един човек, едно същество, което да ти помогне. Това същество е твоят поръчител, който ще те заведе при Бога. Ти ще се огънеш пред него и ще реализираш желанието си. Човек среща противодействия и в мислите, и в чувствата си, но, като мисли за Бога и се стреми към Него, той може да реализира своите мисли и желания. Бог е кредиторът, поръчителят на всеки човек. Той му отваря пътя за реализиране на желанията.

И тъй, за да постигне желанията си, човек трябва да се стреми към великата Разумност на живота, която ще го огради и запази от всички мъчности и изпитания. Чрез тази Разумност човек придобива знания, започва да познава себе си, своите близни и, каквато работа предприеме, свършва я с успех, без никакви катастрофи. Не следва ли пътя на Разумността, на всяка крачка той се натъква на препятствия и, в края на краищата, свършва с катастрофа. Да познаваш ума и сърцето на човека, това значи, да си свързал приятелство с него. Познанството подразбира естествена връзка между душите. Не се ли познават хората, те не са свързани.

Какво се иска днес от човека? – Да бъде разумен, добър, любящ, да има светли мисли и чувства, благородни постъпки. Същевременно, той трябва да реализира мислите и чувствата си. Само така се проявява животът. Всички мисли, чувства, действия и стремежи на човека, събрани заедно, дават подтик към идеалния живот. Стремете се към този живот, като условие за постигане на всички светли и възвишени желания.

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

8. Лекция от Учителя, държана на
12 октомври, 1928 г. София – Изгрев.

Книги: Божествените условия (Специален (младежки) окултен класъ.
VIII година (1928–1929). София, 2006)
28 беседи от 9 октомври 1927 г. до 1 март 1929 г.

Закон за постижение
Божествените условия (Младежки окултен клас. Година VIII (1928–1929).
Том I. София, 1942)
27 беседи от 22 юни 1928 г. до 1 март 1929 г.

Начало: 05:00

ВЪЗПРИЕМАНЕ И ПРЕДАВАНЕ

Т. м.

Съвременните учени изследват процесите, които се извършват в природата, и се стремят да ги осмислят. Щом ги осмислят, те ще дойдат до истинската наука. Днес всеки човек работи с числата, без да разбира техния вътрешен смисъл. Всеки може да брое от едно до милиони и милиарди, без да прониква в същината на тия числа. Казвате: Единица, двойка, тройка, или $1+1=2$, $2+1=3$, $2-1=1$ и т.н. При обикновеното смятане процесите събиране и изваждане се извършват лесно, но в живата математика тия процеси са мъчни. Като събира капиталите си, човек се радва, но като събира мъчнотиите и страданията си, той скърби. Ако изважда страданията или дълговете си един след друг и се освобождава от тях, той се радва; ако изважда пари, за да плаща дълговете си, той скърби. – Защо? – Защото остава без средства.

Ето защо, събирането не произвежда всякога радост, както изваждането не произвежда всякога скръб. Ако от числото две – жената – отнемем единица – мъжа, ще остане пак единица – мъж. Тази единица е осиромашала. Които не разбират висшата математика, те намират, че числата са прости величини. Обаче, които разбират висшата математика, те знаят как се образуват числата, какво е тяхното значение и т.н. В обикновената математика числото 2 е еднородно, обаче във висшата математика, с която невидимият свят се занимава, то е разнородно число, понеже е образувано от 2 числа.

Следователно, разнородното в невидимия свят образува еднородното във физическия свят. С други думи казано: Две съзнания, които съдържат в себе си различни възможности, се съединяват в едно тяло и работят в него като единица. Ние наричаме това тяло единица, т.е. един човек. В това тяло, което представлява единица, едновременно живее и една жена – числото 2, което иска да реализира една идея.

Защо жената се стреми към мъжа и мъжът – към жената? Защо не са доволни от себе си? Защо всеки човек иска да има приятел, който да го обича? Това са въпроси, на които само учените, просветените хора могат да отговорят. Всеки човек представлява известно число и от прибавяне или отнемане на това число към друго дадено число се създават добри или лоши отношения. Приближаването на даден човек към друг някой може

да се отрази така, както ако от стоте лева в касата на някого отнемат 50 лева. Щом види, че от касата му липсват 50 лева, той изпитва недоволство, неразположение. Ако дойде друг някой и сложи в касата 50 лева, неразположението на този човек изчезва. Той се отнася добре с човека, който е внесъл в касата му 50 лева и го счита за добър, за честен човек. Значи всяко приближаване или отдалечаване на един човек от друг може да се уподоби или на събиране, или на изваждане. Всеки човек или дава нещо от себе си на своя ближен, или взима, вади нещо от него. В този смисъл отношенията между хората представляват особен род математика, която трябва да се изучава.

Защо мъжът се стреми към жената и жената – към мъжа? – За да се увеличат. Жената представлява числото две, а мъжът – единица. Следователно мъж и жена, събрани на едно място, дават числото 3: $2+1=3$. Как ще примирите това противоречие? Как е възможно мъж и жена, събрани на едно място, да дадат числото 3? Това е един метафизически въпрос, който не може лесно да се разреши. Щом не можете да го разрешите, вие изпадате в съмнение, в подозрение и в ред отрицателни състояния. Всяко отрицателно състояние пък представлява за човека бремене, което той не иска да носи със себе си.

Събирането и изваждането, които се изучават в математиката, са живи процеси. Те имат приложение в живота, в отношенията на хората, в техните взимания и давания. Някой човек внася 100,000 лева в банката. С тези пари капиталът на банката се увеличава. Един ден той чува, че банката е пред фалимент, и веднага изважда парите си. Той се радва, че не е изгубил нищо, но банката скърби. Тя е недоволна, че ден след ден губи капиталите си.

Момък се оженва за красива, добра мома. С оженването си за тази мома той печели, придобива нещо. Обаче той е сприхав, нервен, груб и като не може да се приспособи към неговия характер, жена му го напуска, отива при баща си. Мъжът започва да скърби, защото вижда, че губи нещо от предишното си положение. Това е събиране и изваждане на разумни величини, на живи числа. Който не разбира тези процеси в природата, той казва, че Бог е наредил така нещата, че съдбата на хората е такава или законите на природата са такива и т.н. – Не, колкото и да се мъчите да примирите противоречията в живота си, едно трябва да знаете: на разумен мъж се дава разумна жена. Ако мъжът не е разумен, ще вземат жена му; ако жената не е разумна, ще вземат мъжа ѝ. Разумната жена и разумният мъж трябва да благодарят, че са се освободили от глупавия мъж и от глупавата жена. Във всеки човек има по един мъж и по една жена, които трябва да се разбират. Не се ли разбират, по-глупавият от тях ще бъде изпъден навън, там да се възпитава.

Сега, докато работите с обикновената математика, вие лесно събирате и вадите числата и получавате от тях известни резултати. Казвате: $1+1=2$; $2+1=3$; $3+1=4$. Вие разбирате тези действия, лесно се справяте с тях, но като ги заместите с жива величина, работата върви малко по-особено. Казвате $1+1=2$, т.е. един мъж и една жена дават двама души. Обаче ако един момък едновременно обича две момичета, от това действие не може да се получи никакъв резултат. Невъзможно е в един и същ момент един момък да обича две момичета и да ги задоволи. Невъзможно е в един и същ момент човек да има двама приятели, две жени, две идеи и т.н. Невъзможно е в един и същ момент човек да извади и да събере две числа.

И тъй, когато се натъква на някое отрицателно състояние, което се изразява чрез известно число, човек може да си помогне само ако познава онзи закон, според който реалността на нещата се крие в центъра на неговото съзнание. Разбира ли този закон, той ще разбере и своите състояния, ще знае как да се справя с тях. Следователно, докато отрицателните мисли и желания на човека се намират в центъра на неговото съзнание, злото не е проявено. Обаче излязат ли от този център и отидат към периферията, злото е вече проявено. Същото се отнася и до доброто. Докато добрите мисли и желания на човека се крият в центъра на неговото съзнание, доброто в него не е проявено. Щом излязат на периферията, доброто е проявено вече. Когато доброто и злото излязат на периферията на човешкото съзнание, човек се намира в постоянна борба между тези две сили в себе си, но върви напред, развива се. Ако живее само в центъра на своето съзнание, човек се намира в покой, в непроявено състояние. При това положение той не може да се развива. В центъра на човешкото съзнание няма никакво движение, никакви противоречия. Щом няма противоречия, човек не може да расте, не може да се развива. Когато слугата иска да заеме мястото на господаря си, той да заповядва, а господарят му да работи, между тях се явяват недоразумения, спор, противоречия. В тези противоречия, именно, се изясняват нещата. След всяка борба, която става в човека, между едно отрицателно и едно положително чувство, между едно неприятно и едно приятно състояние, се ражда вътрешен мир, вътрешно равновесие. Това показва, че борбата е разрешена в полза на положителното, на възходящото състояние в човека. Човек не може да придобие вътрешен мир в себе си, докато не знае, че злото, като космическа сила, е толкова необходимо за него, колкото и доброто. Като знае това, човек не трябва да се бори със злото, да мисли, че може да го унищожи. Исква ли по някакъв начин да се справи със злото, той трябва да му противопостави доброто.

Следователно, когато човек иска да се освободи от злото, което се е

загнездило в центъра на съзнанието му, той трябва да сложи на негово място доброто. Щом доброто влезе в центъра на човешкото съзнание, злото излиза на периферията. При това положение човек вижда злото като външен неприятел и търси начин как да се освободи от него. Когато две злини, които идват от две противоположни посоки, се нахвърлят върху човека, той трябва да постави доброто между тях като клин. В дадения случай доброто ще избави ума на човека от напрежението на двете злини. Този закон работи навсякъде в живота. Представете си, че двама души се мразят. Омразата между тях се е породила, например, за някакъв дълг. Единият е взел от другия известна сума и не иска да я плати. Те могат да се примирят само ако единият има дъщеря, а другият – син, и решат да ги оженят. Като ги оженят, и единият, и другият ще дадат всичкия си имот на младите. Синът и дъщерята представляват доброто, което влиза като клин между родителите и ги примирява.

Като окултни ученици, вие трябва да разбирате този закон и да го прилагате. Не го ли прилагате, вие постоянно ще се натъквате на противоречия, недоволства и недоразумения. Какъв ученик е този, който не може да се справи с една своя мъчнотия? Трябва ли да се оплаква човек, че някой откраднал 100,000 лева от касата му? Сиромашът, който няма пари в касата си, може да се оплаква, че му взели 100–200 лева, но богатият не трябва да се оплаква. Изобщо, богат или беден, човек трябва да се издигне над обикновените неща в живота, да си създаде правилна философия. Дойде ли някой да иска от вас пари назаем или да му станете поръчител, отворете първо касата си, вижте колко пари имате. Ако намерите, че с парите, които имате, ще можете да посрещнете задължението на този, за когото поръчителствате, услужете му. Нямате ли пари в касата си или не сте ли готови да платите вместо него, не ставайте поръчители. По този начин вие ще се предпазите от горчивите чувства, които можете да преживеете.

Сега, като ви наричам ученици, аз имам предвид само ония, които са способни да възприемат Истината. Учител може да бъде онзи, който е способен да предаде Истината. Ученик е онзи, който е способен да възприеме Истината. Обаче в един и същ момент човек не може да бъде учител и ученик. Когато е способен да предаде Божествената Истина, човек минава за учител. Когато възприема тази Истина, той е ученик. Щом учителят види, че не е способен да предаде Истината, той трябва да се постави в положението на ученик, да възприема. Ако и като ученик не може да възприема Истината, човек се намира в центъра на квадрата, затворен и атакуван от всички страни: от жена си, от децата си, от приятелите си, от познатите си и т.н. Страните на квадрата, които се пресичат във върховете на този квадрат, не са нищо друго, освен сили,

които го атакуват. Значи, докато живее с много и разнообразни идеи, човек всякога се намира в квадрат, изложен на атаките на тия идеи, които се блъскат една в друга и създават в него ред стълкновения. Щом се натъква на пресечните точки в квадрата, човек започва да върши престъпления. С други думи казано: Човек върши престъпления, когато не може да предава Истината, нито може да я възприема. Престъпленията, които той върши, се дължат на лъжата, на кражбата. Умът трябва да предава Истината на сърцето, а сърцето да я възприема. Ум, който не може да предаде Истината на сърцето и да го накара да живее правилно, не е на мястото си. Умът трябва да предава Истината на сърцето, което ще я възприеме и обработи. Докато умът не предаде Истината на сърцето и докато сърцето не я възприеме и преработи в себе си, човек не трябва да яде. – Колко време не трябва да яде човек? – Един ден: от изгряването на слънцето до залязването му. Това е времето, през което умът предава Истината на сърцето, а сърцето я възприема. Щом се извърши този процес, човек има право да яде. Той се намира в почивка. Всяка почивка подразбира ядене. Да си почине човек, това значи да яде. Яденето пък подразбира свършване на една велика работа: предаване и приемане на Истината.

Защо трябва да яде човек? Някои ще кажат, че яденето е необходимо за поддържане на физическото тяло на човека. – Яденето подразбира дълбок вътрешен процес на живота. Христос казва: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето. Който яде плътта ми и пие кръвта ми, той има живот в себе си“. В този смисъл яденето подразбира вътрешен процес, който се ознаменува с предаване и възприемане на Истината. Тя има отношение към самия човек, към неговия ближен и към Бога. Да схване човек плана на своята работа и да я изпълни, това значи да бъде в хармония с великата Истина. Да придобие човек Истината, това значи да разполага с положителната наука на живота. Докато не е дошъл до тази наука, човек работи в областта на относителната наука, на относителните понятия в живота.

Относителната наука създава ред противоречия за човешкия ум. При това положение човек счита смъртта на своите близки за голяма загуба. Ако жена му или някое от децата му замине за онзи свят, той не може да го прежали. Той гледа на смъртта като на процес, при който е изгубил нещо безвъзвратно. Който може да предава и да приема Истината, той не знае какво нещо е загуба. За него загуба не съществува. Всички процеси в него се уравниават. – Защо? – Защото разбира процесите събиране и изваждане. Който не разбира тия процеси, той всякога се натъква на непонятни въпроси, които никога не може да разреши. Той се жени, без да разбира смисъла на женитбата. Впуска се в една или в друга работа, без да знае защо прави това.

Сега, като ученици, вие трябва съзнателно да работите, да прилагате изваждането и събирането в живота си. Ако разбира смисъла на тия процеси, ученикът може всякога да прави равностметка на своите мисли, чувства и действия. Ученикът трябва да бъде изправен, както в сметките си на физическия свят, така и в тия на духовния свят. Ако по някакъв начин се затрудни материално, той не трябва да проси оттук-оттам, нито да взима пари назаем. Той трябва да работи и по този начин да се прехранва. Туй трябва да бъде правило в неговия живот. Не постъпва ли според това правило, той не може да се нарече окултен ученик. Просията огрубява човешкия характер, а работата го облагородява. Ще кажете, че Христос е поддържал мисълта „Искайте и ще ви се даде“. В дадения случай думата „искайте“ може да се преведе с думата „работете“. Може ли човек да иска жито от нивата си, ако нищо не е сял? Може ли да събира плодове от градината си, в която нито едно плодно дърво не е посадил? Може ли да счита, че има право да тегли пари от банка, в която нищо не е вложил? Да искате нещо от баща си или от приятеля си, това подразбира да сте вложили нещо в него. Да искате нещо от Бога, това подразбира да сте вложили нещо в Него. Какво може да вложи човек в Бога, това е въпрос, но важно е, че Бог е вложил много нещо в човека, заради което последният е свободен да иска от Него. Човек има право да иска от Бога добри условия, за да развива дарбите и способностите, които Той е вложил в него. Важно е човек да знае от кого да иска и как да иска. Ако отиде някъде да учи нещо, но го изпъдят навън, това показва, че невидимият свят го намира за работоспособен и го заставя да работи.

Освен физически, човек трябва да работи и духовно над себе си. Като работи по този начин, човек осмисля живота си. Иначе той всякога ще казва, че животът няма смисъл. Като е дошъл на земята, човек сам трябва да намери смисъла на живота. Ако малкото пиленце, което току-що е излязло от яйцето, тръгва след майка си да си търси храна, колко повече човек, който е учил, свършил е университет, сам може да изкарва прехраната си и да осмисли своя живот.

Един млад човек, който е свършил университет, отишъл в едно министерство да търси служба. След големи обещания от страна на министъра той не получил никаква служба, но не се отчаял. Взел едно точило, закачил дипломата си на него и започнал да точи ножове. Така той изкарвал повече, отколкото някои чиновници. Човек с висше образование да точи ножове, това е характер! Той предпочел честно да изкарва прехраната си, отколкото да очаква на милостта и благоденствието на хората. Друг млад господин искал да следва университет, но нямал средства. Като мислил откъде да си достави средства за учене, без да се

отчайва, той станал ваксаджия. Със собствени усилия той свършил университет. Рядко се срещат такива хора, но като ги срещнете, вие трябва да се поучите от тях.

Следователно, когато човек дойде до положение да предава и да възприема Истината, той трябва да бъде готов на всичко. Всеки трябва да каже в себе си: „За Истината съм готов на всички жертви“. Започнете ли да се безпокоите какво ще стане с вас, вие не можете нито да предадете, нито да възприемете Истината. – „Ами ако умрем от глад, от лишения?“ – В смъртта няма нищо страшно. Важно е как човек ще умре. Ако човек правилно е възприемал и предавал Истината, ангелът на смъртта ще дойде, ще го вземе и ще го занесе на небето, където му се готви тържествен прием. Не е ли възприемал и предавал Истината добре, ангелът не може да му помогне. Кредиторите му ще го чакат пред вратата и веднага ще го поемат. Докато не изплати всичките си дългове, те няма да го пуснат. Като знае това, човек не трябва да чака последния час, тогава да се разплаща. Приживе още той трябва да е разчистил сметките си, да е изплатил всичките си полици. Щом изплати задълженията си, той трябва да чака своя жених, както младата мома го очаква, за да отидат на венчило. Венчилото представлява заминаване за онзи свят. Който е ликвидирал със старите си сметки, той спокойно заминава за онзи свят, сбогува се с близките си, благодари на майка си, на баща си, на братята, на сестрите си, че са живели добре с него, че е благувал между тях и сега отива да работи, да служи на ближните си.

Когато напуска бащиния си дом, младата мома мисли, че отива при своя възлюбен да благува. – Не, младата мома благува, докато е при майка си и при баща си. Напусне ли бащиния си дом и отиде при своя възлюбен, при господаря си, при дере-бей, тя започва да слугува. Същото се отнася и до младия момък. И той мисли, че отива при своята възлюбена – дере-бейка, да благува. Не, работа, служене го очаква там. Щом дере-бейт и дере-бейката се съберат на едно място, между тях се поражда търкане. Където има търкане между хората, там всякога Божественото разбиране на нещата е изключено.

Съвременните хора са недоволни от живота, от всичко, което им е дадено. Те живеят в мислите, в чувствата, в благата на Бога и пак са недоволни. Бог е вложил в тях ред дарби и способности, и пак са недоволни. Въпреки всичко това те търсят някакъв щастлив живот отвън някъде. Това значи да търсят своя дере-бей или своята дере-бейка. Като се срещнат дере-бейт и дере-бейката, ще се хванат за косите и цял живот ще се разправят. Това е неразбиране на живота. Когато напуска бащиния си дом, момата трябва да благодари на майка си и на баща си за всичко, което е получила от тях, и

да каже: „Аз отивам сега да слугувам на своя възлюбен. Като свърша работата си при него, пак ще се върна при вас. Каквото придобия, ще го донеса във вашия дом“. Бащата и майката ще благословят дъщеря си, ще я изпратят при нейния възлюбен да слугува и да учи. По същия начин трябва да постъпи и синът.

Човек слиза на земята да слугува на дере-бея или на дере-бейката. Като свърши работата си, както трябва, той ще се сбогува с него и ще се върне при баща си и при майка си, от чийто дом е излязъл. Той трябва да е работил при господаря си добре, за да се раздели господарят му с мъка, със съжаление, че губи такъв добър слуга. Каквато работа и да вършите, вършете я с Любов, всички да съжаляват, че сте ги напуснали. С душа и дух трябва да работите. Който работи по този начин, той е истински ученик. Разумен трябва да бъде ученикът, да не си създава излишни страдания. Достатъчно са на човека страданията, които Бог му е определил. Само тия страдания носят благословение за него. Вън от тях всички страдания не са на мястото си. Те ожесточават човека, но не го повдигат. Няма по-голямо престъпление за човека от това, той сам да си създава излишни страдания.

Сега, мислете върху идеята: Малките желания крият в себе си големи блага. Силата на огъня е в кибритената клечка. От малкото пламъче се разгаря голям огън. Малките мисли създават велики работи. Малките чувства, малките подтици, малките усилия проникват от разумността, развиват велика деятелност. Разумността работи с малки величини. Какво прави неразумният? Едва повярвал в Бога, той веднага отива да преобразява света. Където отиде, все за името Господно говори. Отива при някой банкир, иска да изтръгне от него някаква сума в името Господно. Банкирът му казва, че не вярва в никакъв Господ. – „Ами в човешината не вярваш ли?“ – „Нито в Господа вярвам, нито в човешината. Иди да работиш!“ Който истински вярва в Бога и Го обича, той никога не излага Божието име, нито името на Христос. Затова казвам: Не излагайте името Божие, името Христово за нищо на света. За предпочитане е човек да гладува, но да запази името Божие свето и неопетнено. Дойдете ли до Божието име, до Божествената наука, там се иска приложение, работа и труд. Там никакви проповеди не са в състояние да обърнат сърцето на човека. Ако някой религиозен е изпаднал материално, нека се помоли да му се даде някаква работа, да направи нещо, да послужи на някого, но в никой случай да не петни името Божие. Името Божие не се проповядва с пари.

Имайте характера на апостол Павел, който е казвал за себе си, че проповядва името Божие даром. Не изисквайте от хората това, което вие не сте им дали. Как ще искате хората да ви бъдат братя, когато вие не сте

показали никакво братство към тях? Как ще искате от хората любов, когато вие никога не сте имали любов към тях?

Като ученици, вие трябва да имате правилни отношения, правилни разбирания. Човек трябва да бъде свободен, да не се самоизлага, да не се ограничава. Всеки човек разполага с ум, сърце, воля, душа и дух, с ред дарби и способности, които трябва да развива. Има ли тия неща в себе си, той е богат. От усилията, които ще направи за развиване на дарбите и способностите си, зависи неговото бъдещо благо. Ще каже някой, че е произлязъл от богат, знатен род и не може да се прояви като прост работник. – Да разсъждава човек така, това е криворазбран аристократизъм. Стане ли въпрос за името Божие, човек трябва да бъде готов да слезе до най-долното стъпало и оттам да започне да пъпли. – „Ама знаете ли какъв беше моя баща?“ – Знаем. Според теорията на Дарвин твоят баща, както и всички хора, са произлезли от маймуна. Според теорията на Дарвин първоначално твоят баща е бил дивак, който е живял в пещерите и се е обличал в кожи. Какво благородство е имало в твоя баща? При това положение твоят баща е извършил хиляди престъпления. С какво благородство ще се хвалите? Не се хвалете с благородството на баща си, но хвалете се с великото и благородно Божие име. Ако речете да се хвалите със своите деди и бащи, вие сте пропаднали. Не се хвалете със своите деди и прадеди, нито със своите бащи, нито със себе си. Откак е слязъл на земята досега, човек е вършил и не престава още да върши престъпления. Той е убивал и убива хора, животни, говеда; той изсяжда милиарди тонове жито, царевица, плодове и т.н. И след всичко това казва за себе си, че е създаден по образ и подобие Божие. Къде е този образ, къде е това подобие? Днес човек на човека, брат на брата си създава ред нещастия, страдания и мъчности и въпреки това иска да се представи за морален. Това, което днес виждаме в живота, е обикновен морал. Това не е великият Божествен морал. Искате ли да заслужите името човек, работете върху себе си, да събудите Божественото във вас. Само Божественото прави от човека истински човек, създаден по образ и подобие Божие.

Какво се иска днес от човека? – Съзнателна, разумна работа. Човек мисли идеално, обаче не прилага идеално. Както мисли той, така трябва и да прилага. Каквото прави, човек предварително трябва да го обмисли. Колкото и да е малко онова, което човек е извършил, щом е добре обмислено, това го прави доволен. Щом човек е доволен от себе си, и Бог, и окръжаващите ще бъдат доволни от него.

Сега, като ви се говори по този начин, нещо вътре във вас ви казва: „Лесно се говори, но мъчно се изпълняват нещата. Пък и не е нужно всичко да се

направи точно, както ви се казва. Може би друго нещо да се разбира. Човек не трябва да приема нещата абсолютно“. – Не, всяко нещо, което Бог ви казва, е абсолютно. То не търси никакво тълкуване. Срещате един човек, обременен, скърбен. Трябва ли да мислите, да му помогнете, или не? Трябва ли да се бавите в даване на помощта си? Виждате, този човек преживява толкова голямо напрежение, че ако не му помогнете, струните му ще се скъсат. Помогнете му веднага и то по такъв начин, че да не уроните неговото достойнство. Като знаете през кой път ще мине той, посадете няколко плодни дървета, да си откъсне няколко сладки плодове и да продължи пътя си. Поставете на пътя, през който ще мине, една чешма, да пие, да утоли жаждата си. Никъде не поставяйте името си, но пишете: „Пътниче, като минеш покрай тази плодна градина, откъсни си, колкото плодове искаш, но не взимай никакъв запас в торбата си. Пий вода, колкото искаш, но не пълни манерката си, да имаш в запас“. Чешмата е близо до тебе. Като ожаднееш, иди при нея да се напиеш. Това значи да прави човек добро. Доброто представлява градина със зрели, сладки плодове. Доброто представлява извор с чиста, планинска вода. Дайте на уморения пътник от плодовете на тази градина и от водата на този извор, да уталожи глада и жаждата си. Да прави човек добро, това не значи още, че трябва да задоволи всички нужди на човека. Един велик Учител може да възкреси мъртвия, да излекува болния, да даде знание на невежия, но никога не би могъл да дава пари назаем, нито да създава условия на хората да забогатяват. Човек трябва да бъде готов да услужва навреме и намясто. Това значи да бъдете ученици. Да бъде човек изправен, да живее съобразно Божиите закони, това не значи, че трябва да бъде светия. Не е лесно да стане човек светия. Сегашните църкви са пълни със светии, но това не са светии, признати от небето. Христос казва: „Син Человечески не дойде да Му послужат, но да послужи“. Христос дойде да послужи на човечеството, а Неговите последователи казват, че не са дошли на земята да слугуват. Това не са истински Христови последователи. Последователите на Христос, както и учениците Му, трябва да приличат на Учителя си. И те трябва да кажат като Христос: „Не дойдохме да ни послужат, но да послужим“. Който не може да каже за себе си така, той не разбира Христовото учение.

Сега, като ученици, от вас се иска работа, която облагородява сърцето; труд, който укрепва ума, и постоянство, което калява волята. При това положение ученикът ще може да възприеме Истината, която Учителят му преподава. Който не постъпва по този начин, той не може да възприеме Истината. Щом не възприема Истината, той се осакатява, става инвалид. Ние не поддържаме учение, което прави хората инвалиди; ние не поддържаме болниците, защото светът има грижа за тях; ние не поддържаме бедни, защото благотворителните дружества ги подкрепват. Ние сме за онова учение, което носи новото – животът. Ние сме за онова

учение, което възкръсява хората, което носи Любов, Мъдрост, Истина, знание и свобода. Ние сме за онова учение, което носи изкуство и музика. Без Любов живот не съществува. Без Мъдрост няма знание, няма светлина в света. Без Истина няма никаква свобода. Без тия добродетели няма растене, няма никакво развитие. Без тия добродетели никаква организация, никакво общество не може да съществува.

Ученикът на новото учение може да възприема Любовта и да я предава. Той може да възприема Мъдростта и да я предава. Той може да възприема Истината и да я предава. Той може да възприема Добродетелта и да я предава. Той може да възприема Правдата и да я предава. Това са петте добродетели – петте скрижали за развитието на човешката душа. Който е придобил тези велики добродетели в себе си, той е силен човек. Каквато болест и да го нападне, той лесно се справя с нея. Той е господар на всички микроби, които причиняват различните болести. Микробите са малки същества, които живеят паразитно. Те оставят нечистотиите си в човешката кръв, вследствие на което причиняват различни болести. Чрез мисълта си човек може да забрани на тия паразити да се размножават в него и ги изпъжда навън. Светлата мисъл може да преобрази човека, да го освободи от всички мъчнотии. За да се справи с болестите, човек трябва да бъде още смел и безстрашен. Има ли тия качества в себе си, той може да застави ангела на смъртта да се върне назад, без да вземе душата му. Страхливата майка може да стане причина да изгуби детето си. Като види, че ангелът на смъртта обикаля леглото на детето ѝ, тя казва: „Господи, Ти ми даде това дете, Ти можеш да го вземеш. Да бъде твоята воля!“ Като умре детето ѝ, тя плаче, страда, вика към Господа: „Господи, защо взе детето ми?“ Обаче смелата и безстрашлива майка упорства докрай. Тя не дава детето си и казва на ангела: „Господ е изпратил това дете при мене, да го възпитавам. Докато не го възпитам, няма да го пусна. Бог му е дал условия да живее, а не да умира. Върни се на небето и кажи на Господа, че не давам детето си“. Като види смелостта и безстрашието на майката, ангелът се връща на небето, без да вземе душата на това дете. Човек трябва да бъде готов да изпълни докрай задълженията си, да изплати всичките си дългове. Мнозина искат по-скоро да заминат за другия свят, да се освободят от дълговете си. Обаче добрият, справедливият човек иска по-дълго време да живее на земята, да изплати докрай дълговете си. Да изплати човек дълговете си, това е задачата на неговия живот. Сега, обръщам вниманието ви, будни да бъдете. Казано е в Писанието: „Будни бъдете, за да не би, като дойде Духът, да ви намери заспали“. Като ученици, ще работите над себе си, да развивате положителното, благородното. Вие няма да постигнете всичко изведнъж, но трябва да работите. С плач нищо не се постига. Някои плачат, че не успяват да постигнат желанията си. Има смисъл да плаче човек, но когато е посял

нещо. Ако земеделецът е разорал и посял нивата си, има смисъл да плаче. Но ако не я е разорал и посял, колкото и да плаче над коравата и необработена земя, нищо няма да постигне. Някой плаче за изгубените си пари, за непостигнати желания, за някаква обида, която му нанесли, и т.н. Аз съжалявам всеки човек, който плаче за такива работи. Има смисъл да плаче човек, когато е изгубил възможността да направи едно добро, да послужи на някого. Това е истинска загуба. Всичко друго е освобождаване. Открадването на парите е освобождаване на човека от излишен товар. Чрез болестите и страданията човек се учи. Това са уроци, които той трябва да научи. От човека зависи да бъде здрав или болен. От човека се иска работа и учение.

Често хората не успяват в живота си, защото очакват, като богатите, да дойде автомобил, да излязат някъде да се разходят. – Не, като е дошъл на земята, човек трябва да работи, да прави усилия, сам да постигне своите желания. Как сте живели досега, какво сте правили, за това няма да ви съдят. Това е живот на вашето минало. Ако рекат да ви съдят за миналото, с вас заедно трябва да съдят всички поколения, които са живели преди вас. Как е изгрявало слънцето в миналия ви живот, не е важно. Важно е как днес изгрява слънцето. За вас е важен сегашният ви живот. Той определя вашето бъдеще. Някой казва, че едно време е бил по-добър. Той се лъже. Едно време той е бил по-лош, отколкото сега. Днес той има по-голяма светлина, която му показва това, което по-рано не е виждал. В миналото той не е виждал това, което днес вижда, затова мисли, че е бил по-добър. Ако и тогава е виждал толкова поне, колкото днес вижда, той щеше да знае, че не е толкова добър, колкото си е мислил. В бъдеще пък той ще е по-добър, отколкото днес. Като знаете това, използвайте днешния ден, днешното разбиране, днешната светлина. За миналото не мислете. Някой седи на камък, пролива сълзи, плаче и нарежда, че бил неспособен.

Казвам: Не чакай да те бутат с остен. Стани, вдигни камъка, на който си седнал. Някога дядо ти е заровил под този камък гърне със злато. Извади оттам гърнето и го използвай в живота си. Всички на работа! Кой където е седнал, под него има заровено голямо богатство. Стани, вдигни камъка, на който седиш, и започни да копаеш. Извади оттам богатството и започни съзнателно да работиш. Във всеки човек е скрито голямо богатство – неговите дарби и способности, които той трябва да разкопава и обработва. Не губете времето си! Всеки на работа! Сложете старите методи настрана и приложете новите. Старото учение сте опитали вече, знаете го. Опитайте новото учение, новите методи и вървете напред!

Т. м.

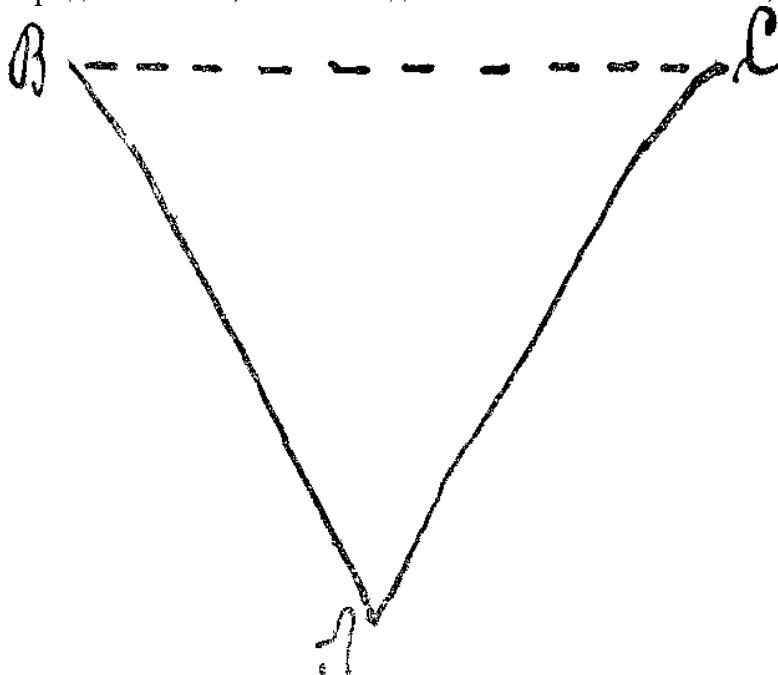
Лекция от Учителя, държана на 17 октомври 1928 г., София, Изгрев.

РАЗВИВАНЕ НА ДАРБИТЕ

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

Представете си, че имате две наклонени плоскости, АВ и АС, – фиг. 1.,

които се срещат в една точка – А. Ако плоскостите са две реки, те ще се срещнат в точка А и ще се слейт. По закона на падането може да се изчисли, каква енергия се развива при спущането на реките към точката А. По същия начин може да се определи, доколко енергичен е даден човек. Както инженерът може да изчисли енергията, която се развива при спускането на водата по известен наклон, така и психофизикът може да определи количеството енергия, която даден човек проявява. Когато водата слиза по наклонена плоскост, развива се известно количество енергия. Какво става с човека като слиза по наклонена плоскост? Ако слиза внимателно, и наклонът не е голям, той ще стигне най-ниската точка, без да си причини някаква пакост. Обаче, ако наклонът е голям, и той се спуща стремглаво, катастрофата е неизбежна. Изобщо, катастрофите стават по наклонените плоскости. Колкото повече наклонът се намалява, толкова повече се намаляват опасностите и мъчнотиите. С намаляване на мъчнотиите, намалява се и количеството на образуваната енергия. Най-после, когато двете наклонени плоскости се слейт в една права, хоризонтална линия, мъчнотиите се намаляват до нула. Тогава човек се намира вън от всякаква опасност.

Какво представят в съвременното общество точките А, В и С? Точките В и С са длъжници, които внасят дълговете си в касата на кредитора А. Един ден длъжниците В и С решават да се съюзят и престават да внасят капиталите си в точка А. По този начин наклонените плоскости изчезват и се образува правата ВС. Те образуват едно кооперативно сдружение. Хората се кооперират, когато искат да улеснят живота си, да минават без мъчности и страдания. Такъв живот е лек, лесно се управлява. Ще кажете, че се стремите към лек живот, като този на капелмайстора, който, само с махане на ръка, управлява цял оркестър. Когато капелмайсторът излезе на сцената, работата му е лека, но той е употребил десетки години усилия, работа и труд, изразходвал е много енергия, докато дойде до резултата на своята дейност, да маха с ръка или с пръчица, да управлява всички музиканти. Във всяка машина има два капелмайстора: единият тегли напред, другият бута отзад, и колата върви.

Кога движението е праволинейно? – Когато не среща на пътя си никакво съпротивление, никаква мъчнотия. Можете ли да имате живот без мъчнотии? – Не може. Каквото и да правите, вие не можете да избегнете от мъчнотиите, но можете да ги превърнете. Техниката преодолява много трудности при превръщане на мъчнотиите. Както горивото изгаря, за да се използва енергията му в топлина, така и при превръщане на мъчнотиите, енергията им трябва да се увеличава. Енергията на мъчнотиите трябва да се превърне от потенциална в кинетическа. Този процес в науката е известен под името „горене“. При горенето става разреждане. Каквото представя горенето на физическия свят, такова нещо са мъчнотиите в духовния свят. При мъчението се развива топлина, която стрява. Ако не знае законите, чрез които да се справя с мъчнотиите си, човек може или да изгори, или да се удави – зависи докъде е стигнал. Попадне ли по наклонената плоскост, по която се стича водата, той може да се удави; натъкне ли се на енергията, която се развива при движението на водата, той може да изгори. За да не се удави, нито да изгори, трябва да дойде никой разумен човек, да впрегне енергията на водата или за каране на воденица, или за осветление.

Може ли човек да живее без мъчнотии? – Не може. При сегашните условия на живота би било страшно да живее човек без мъчнотии. – Защо? – Защото щеше да бъде грозен. Красив човек е онзи, който е минал през големи мъчнотии. Красивите хора са толкова опасни, колкото красивите и високи планински върхове. Който тръгва на път към високите върхове, трябва да носи въже, тояга, за да се справя с мъчнотиите, които среща на пътя си. Ето защо, когато срещнете красив човек, ще се въоръжите, като турист, с въже и тояга, да не пострадате. Красивите и високи върхове са

студени, там човек може да измръзне. Такива са и красивите хора. Красив е Монт-Еверест, но, който не знае условията, които съществуват там, ще стигне до известно място и няма да се върне назад.

Сегашните хора живеят в един културен и красив свят, но, въпреки това, срещат големи мъчности. Защо са мъчнотиите? Могат ли да се премахнат? – Могат. Достатъчно е да знае човек, как да впрегне енергията им, да създаде нещо ценно и полезно от нея, за да се освободи от тях. За да се постигне това, знание е нужно на човека. Какво може да придобие човек на една равнина, като Тибетската, която се намира на височина четири-пет хиляди метра над морското равнище? Там жито, царевица не виреят. Тамошните жители са повече овчари, отглеждат стада. Можете ли при тези условия да бъдете вегетарианци? Друг е въпросът, ако се прекарат шосета, железници, да свържат високите места с низините, да пренасят богатата на низините горе, а богатата на висините – в долините. Тибетските високи места са добри, но за разумни, културни същества, а долините – за обикновените хора. Най-устойчивото място засега е точка А – фиг. 1. Тук човек може да складира капитала си и да очаква големи приходи.

Помнете: Колкото по-големи мъчности има човек, толкова по-добри са условията за неговото развитие. Кой работи са мъчни? – Неразбраните. Всички разбрани работи са лесни. Например, когато хората са просветени духовно, по-лесна работа от музика, художество и поезия не съществува. Цигуларят взима цигулката и лъка си и свири; художникът взима четката и боите и рисува; поетът взима перо и хартия и пише. Попаднат ли в среда, която не ги разбира, те срещат големи мъчности и препятствия. Хората разбират цигуларя, когато се веселят; те разбират изкуството и художеството, когато дойдат светли моменти в живота им и трябва да се облекат добре; те разбират поезията, когато искат да предадат своите чувства.

Има специфични моменти в човешкия живот, когато човек може да прояви своята дейност и развие своите дарби. Всеки трябва да се запита, кога се проявяват тези специфични моменти и по какво се отличават. Който губи тези моменти, той всякога прави погрешки. Всяко нещо е ценно, когато се направи на време, в неговия специфичен момент. Кой човек греши? – Който има капитал. Същевременно, той става причина, и другите хора да грешат. Понеже е богат, мнозина се домогват до него, с намерение да го оберат. Никой не може да обере сиромаша, но богатия – всички. Кражбата не е естествен процес, но, въпреки това, става. Казано е в Писанието, че крадецът не иде, освен да погуби, заколи и да открадне. Значи, той нарушава естествените закони на Битието. Той взима, без да е дал нещо от себе.

А М В

Крадецът сам се излага на опасности. Представете си, че той се намира в точка А, на лоста М и се стреми към В, да открадне нещо. Докато е стоял в точка А, лостът се намирал в равновесие. Щом се подвижи към В, лостът изгубва равновесието си, и човек пада. За да не губи равновесието си, той трябва да тури на мястото на А друга тежест, равна на изместената, и тогава да се отправи към В. Значи, доброто трябва да се уравни със злото, и обратно: злото – с доброто. Не става ли това, човек може да се обърне с главата надолу и да падне в пропастта. Оттук виждаме, че животът се проявява между полюси, т. е. между контрасти. Тази е причината, дето при гениалния всякога има по един глупец. Колкото по-мъдър е човек, толкова по-големи глупци го обикалят. Следователно, не се оплаквай, че днес сърцето ти се свило, че си притеснен. След 24 часа сърцето ти ще се отвори и разшири. Ако днес си невежа и мислиш, че от тебе нищо няма да стане, ти си на крив път. Тръгни да търсиш по-невежи от себе си, да те подтикнат към наука и знание. Като работиш известно време върху себе си, ти ще станеш учен човек. И мъдрецът, и глупецът могат да подтикнат човека, да събудят в него любов към знанието и светлината.

Като разглеждаме ъгъла ВАС, фиг. 1, виждаме, че той има граници, т. е. върхът А може да стигне най-много до центъра на земята. С други думи казано: всяка мъчнотия може да стигне най-много до центъра на земята – по-долу не може да отиде. Колкото по-долу слиза една мъчнотия, толкова по-големи възможности носи в себе си за развиване на дарбите и добродетелите. Като знаете това, радвайте се, че имате мъчнотии, изпитания, изкушения, страдания, падания. Чрез тях вие обработвате и развивате дарбите си. Не съжалявайте, че сте паднали, но използвайте падането си за своето повдигане и възлизане нагоре. Така се е създала културата. Адам и Ева паднаха, но създадоха условия за повдигане на човечеството. Който мисли право, той вижда доброто, което се крие в мъчнотиите и изпитанията. Ученикът на Божествената школа трябва да знае, че на всички отрицателни сили в природата отговарят положителни сили, т. е. добродетели и дарби. Това е закон, който трябва да знаете. Човек се учи не само от положителното, но и от отрицателното. Важно е, да използва човек разумно всички условия, при които живее. И непослушанието, което е спънало първите човеци, дава добри уроци.

Един професор по химия дал на един от своите любознателни студенти да носи шише с амоняк, силно концентриран, като го предупредил да внимава да не го отваря. Студентът не послушал професора си: отворил

шишето и го помирисал толкова дълбоко, че миризмата на амоняка проникнала в дробовите му. Той се задушил от силната миризма и паднал на земята. След това, колкото пъти виждал професора си да носи шише с амоняк, той се отдръпвал назад – научил урока си. Какво представя шишето с амоняка? – Това е злото, което събаря човека на земята, с цел да го обере. Пазете се от крадци и разбойници, които обират. Ако не можете да ги избегнете, поне ще научите един урок, да бъдете внимателни и послушни.

Работа се иска от ученика. Каквата задача му се даде – мъчнотия, изпитание, изкушение – да я реши правилно. Природата го удостоила с внимание, за което той трябва да благодари.

Когато професорите ви дават задачи, те имат предвид събуждането на съзнанието ви. Колкото по-мъчни задачи ви дават, толкова по-голяма вяра имат във вас. Те виждат, че сте талантиливи, че от вас може да излязат добри ученици и съдействат за пробуждане на съзнанието ви, както и за развиване на вашите дарби. Природата е обширно, велико училище, в което работят способни професори. Те имат предвид повдигането на всички души и работят усърдно за тяхното развитие. Не казвайте, че сте остарели, че не можете да работите. Това е криво разбиране, т. е. разбиране на личността. Гледайте на нещата с очите на Великото. Считайте, че възможностите на Цялото са и ваши възможности. Постиженията на едного са постижения на всички. Радвайте се на успехите на своя ближен, за да се радва и той на вашите успехи.

Да се върнем пак към въпроса за мъчнотиите. Ще знаете, че колкото по-големи мъчнотии има човек, толкова по-големи са и придобивките му. И обратно: колкото по-малки са мъчнотиите, толкова по-малки са придобивките. Като се вглеждате в ъгъла ВАС на фиг. 1, точките В и С представят очите; точката А, дето достига мъчнотията, е устата, а правата ВС – разстоянието между двете очи. Колкото по-голямо е това разстояние, толкова повече впечатления получава човек. Ако разстоянието е малко, човек получава малко впечатления. Ако впечатленията са много, мъчно се обработват. Щом са малко, лесно се обработват.

Когато говорим за мъчнотиите, ние имаме предвид тези, които природата дава на човека, а не ненужните, които той сам си създава. Как се разрешават правилно мъчнотиите? – Според Христовия закон, който гласи: „Ако те ударят от едната страна, дай и другата.“ Този закон има смисъл само тогава, когато те удари мъдър, разумен, любещ човек. Енергията, предадена чрез неговата ръка, носи благословение за човека. Следователно, радвайте се, когато разумната природа ви наказва и

изпраща мъчнотии. Казано е в Писанието, че праведният ще влезе в Царството Божие с големи мъчнотии и страдания. В този смисъл, мъчнотиите представят път към пробуждане на Божественото съзнание в човека. Колкото по-големи мъчнотии има, толкова по-големи са възможностите му за превръщане на потенциалната енергия в кинетическа. Не бягайте от мъчнотиите, но използвайте разумно енергията, която се развива във вас и кажете си: Ще работя върху себе си, ще вървя в съгласие с природата, за да стана истински човек.

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

9. Лекция от Учителя, държана на
19 октомври, 1928 г. София – Изгрев.

Книги: Божествените условия (Специален (младежки) окултен клас.
VIII година (1928–1929). София, 2006)
28 беседи от 9 октомври 1927 г. до 1 март 1929 г.

Развиване на дарбите
Божествените условия (Младежки окултен клас. Година VIII (1928–1929).
Том I. София, 1942)
27 беседи от 22 юни 1928 г. до 1 март 1929 г.

Начало: 05:00

ВРЪЗКИ НА СЪРЦЕТО И НА УМА

Размишление

Всички хора се стремят към свобода. Всеки иска да бъде свободен, но не знае как да придобие свободата си. Само онзи човек може да бъде свободен, който знае как да възприема Истината. Който не може да възприема Истината, той е роб на условията. Този човек е осъден на вечни безпокойства, на страх и на тревоги. За да придобие свободата си, човек трябва да даде път на Божественото начало в себе си. Остане ли само с човешкото, той може да се уподоби на парче изсъхнала земя. Човешкото се отличава с твърдост, с коравина. човешкото е лишено от пластичност, от пъргавина. Божественото придава на човека качества, подобни на водата – подвижност и пъргавина. То е носител на живота. Следователно, когато човек пресече пътя на Божественото в себе си, т.е. когато връзката между Бога и душата му се прекъсне, той се лишава от живота. Ето защо, грешките, които хората правят, се дължат на прекъсване на връзката между Първата Причина и техните души. Щом тази връзка се прекъсне, страданията неизбежно следват човека. Някои философи обясняват страданията на хората със съществуването на някаква космическа, мирова скръб, на която те се натъкват и започват да страдат. Наистина, има някаква космическа скръб, но тя не е вън от човека. Тя е в самия човек. Тя представлява съвкупност на неговите страдания, както и на тия на неговите близки. Само хората страдат, но не и Бог. В Бога има само съжаление, милост към страдащите.

Сега, като говоря за връзката между Първата Причина на нещата и човешката душа, имам предвид само ония хора, на които съзнанието е пробудено. Само те могат да се справят с мъчнотиите и страданията в живота си. Каквито пакости и да се причиняват на такъв човек, той никога не отмъщава.

Представете си, че някой ступи шишето ви, в което държите водата си. Трябва ли да му отмъщавате? Трябва ли да му се сърдите? Колкото и да му се сърдите, той не може да изправи грешката си, не може да върне шишето ви. Обаче разумният живот е в състояние да върне на човека не едно шише само, но много повече. – Кога? – Това е въпрос на време. Ако вие не можете да получите помощта на Бога още днес, това не показва, че Той не иска да ви помогне. Бог всякога е готов да помага на хората, обаче условията, при които те се намират в даден момент, не им благоприятстват да приемат Неговата помощ.

Съществува един закон в Битието, според който не е позволено да се пилеят великите блага на живота. Всяко благо трябва да се даде точно навреме и намясто. Когато дадена душа е готова да приеме известно благо, то ѝ се дава преизобилно. Това е Истина, която всеки момент можете да проверите. Ако човек би имал възможностите на един ангел, да владее законите на материята, да владее своите мисли и чувства, да пътува от една система в друга, той би могъл да седи пред Божия престол, да се ползва направо от Неговата светлина и знание, от Неговата Любов и свобода.

Днес хората страдат, преживяват ред горчивини, защото не разбират великата Истина на живота, нито могат да я възприемат. Скърбите и страданията, които човек преживява, се отпечатват върху неговото лице. Когато физиономистът погледне човека, по чертите на лицето му той познава страдал ли е много, или не. Възвишените мисли и благородни чувства също така се отпечатват върху човешкото лице. Те му придават особена красота. Който може да чете по чертите на човешкото лице, той познава дали даден човек е добър, благороден и т.н.

В човешката глава пък е вложен Божественият капитал, за обръщението на който е нужна цяла вечност. Казано е в Писанието: „Глава на Твоето Слово е Истината“. Значи Истината е първичният капитал, който е вложен в човешката душа. За да се развие този капитал е нужна цяла вечност. Само част от този капитал е вложен в обръщение. Той е в човешкото лице. Всеки капитал, който се слага в обръщение, трябва да принася някакъв приход, т.е. някаква печалба. Тази печалба, именно, се изразява чрез човешките ръце. На ръката на човека е написана печалбата, която той е придобил от капитала си, вложен в обръщение. Следователно главата на човека представлява основния, Божествения капитал; лицето е капиталът, вложен в обръщение; ръцете пък представляват това, което човек е изработил и придобил. По главата, по лицето и по ръцете на човека може да познаете как е живял в миналото, от ред поколения насам, как живее днес и как ще живее в бъдеще. Който вижда нещата, той може да чете по тях. Който е спял, той нищо не знае, защото не може да чете.

За изясняване на мисълта си ще приведа едно предание, което датира още от времето на християнската епоха. Един от окултните ученици по това време решил да се посвети на Бога, в кратко време да стане светия. Според разбиранията, които имал, той се уединил на една планина, където прекарал цели 20 години в молитва и размишление. Един ден, като се разхождал, една мечка излязла срещу него, хвърлила се отгоре му и започнала да го души. Той преживял голям страх. Когато мечката се отдалечила от него, той станал от земята, но от страх ослепял. С пипане едва успял да намери колибата си. Влязъл вътре и започнал да

размишлява върху въпроса: Кой му е създал това изпитание – Бог или сатаната? Ако Бог му го е създал, каква цел е имал, какво е искал от него? Ако пък сатаната му е създал това изпитание, навярно той е имал намерение да го унищожи, да не пръска светлина в тъмния свят. Ако наистина сатаната му е устроил това премеждие, как той не е могъл отдалеч да забележи мечката и да я избегне. Значи и в него има някаква вина. Дълго време размишлявал върху този въпрос, искал сам да си отговори, да знае къде е истината.

Един ден, като седял пред колибата си, покрай него минало някакво живо същество, човек, който му проговорил с мек, кротък глас: „Братко, защо не се движиш?“ – „Не мога да се отдалечавам от колибата си, защото съм сляп.“ – „Искаш ли да прогледнеш?“ – „Това е най-голямото щастие за мене.“ Непознатият човек веднага сложил ръцете си на очите му и той прогледнал. Какво било очудването му, когато видял пред себе си млада, красива мома, като ангел. Сърцето му трепнало и тъкмо искал да ѝ проговори, тя му казала: „Сбогом, служи на Бога с Любов!“ Като се видял сам, отшелникът отново се почувствал нещастен и си казал: „Какво стана с мене? По-рано бях нещастен в тъмнина, а сега съм нещастен в светлина. Кой изпрати тази мома, този ангел да ми отвори очите? Кой допусна да се влюбя в нея и да страдам? Защо не остана малко време при мене, поне да ѝ целуна ръка и да ѝ благодаря, задето отвори очите ми?“ Докато си задавал тези въпроси, той се запитал: „Защо искам да целуна ръка на този ангел – от благодарност към него, или по друга някаква причина?“

Сега, аз оставям настрана противоречията, които възникнали в душата на отшелника. Важно е, че когато е сляп, човек се счита нещастен. Когато прогледна, пак се счита нещастен. И едното, и другото нещастие показват, че човек не разбира дълбокия смисъл на живота. Но с това преданието не се свършва. Един ден същата мома се явила при отшелника и му казала: „Идвам при тебе да ти стана ученичка. Ти ще ме учиш, а аз ще ти слувам“. Наистина, тя изпълнявала работата си много добре: мела, чистила къщата му, готвила, но той страдал. По цели дни се молил на Господа и питал: „Господи, защо ми изпрати това страдание? Защо ме постави на този огън? Как мога да се справя с него?“

Как може човек да разреши това противоречие? – Докато не се откаже от себе си, докато не възлюби Господа с всичката си душа и сила, с всичкия си ум, с всичкото си сърце, човек не може да разреши това противоречие. Щом възлюби Господа, той ще възлюби ближния си като себе си. Разреши ли това противоречие в живота си, човек е придобил благата, към които се стреми. Какво по-голямо благо можете да искате от това, всеки ден да виждате слънцето, да срещате хора, да си разменяте по няколко сладки

думи и мили погледи? Всеки ден носи в себе си велики блага за човешката душа. Човек трябва да бъде буден, да ги използва правилно. В човека са вложени всички възможности и условия да прояви своята доброта. Доброто е капитал, вложен в човека отначало още, и той трябва само да го разработва, да го пуска в обръщение. Затова се казва, че от човека зависи да бъде добър.

Следователно от човека зависи да бъде добър, да възприема Божията Любов. Бог е Учител, а ние сме ученици. Той всеки ден идва да ни предаде Истината. Ако не възприемаме Истината, ние не сме Негови ученици. Мнозина казват, че Бог като Учител живее в хората и те не се нуждаят от външни учители. – Дали Бог живее в хората, се познава по светлината, която те имат. Когато вътрешният Учител предава Истината на човека, той е в рая. С него са всички добри хора, всички ангели, всички светии. Тогава източниците на живота са отворени за него. Щом този Учител не му предава Истината, той се намира в ада, в най-големите противоречия. Каквато философия и да има, нищо не може да постигне.

След всичко това онези, които не познават Истината, залъгват хората, че има еволюция в света. – Човек еволюира само когато работи. Не работи ли, никаква еволюция не съществува. Когато жената плете и взима бримка след бримка, има еволюция за нея. Щом не плете, никаква еволюция не съществува. Ако всеки ден човек не може да изплита поне по една бримка, той не може да разчита на никаква еволюция. Бримките ли правят човека, или човекът – бримките? Бримките, които жената плете, усъвършенстват нейното изкуство, но тя прави бримките, а не те нея. Много бримки може да изплете човек в живота си. Ето защо, като плете, като работи съзнателно върху себе си, човек се ползва с кредита на разумните същества. Може ли при това положение той да фалира? Ако се ползва с кредита на някоя английска банка, човек няма да фалира. Обаче ако се ползва с кредита на някоя обикновена банка, той непременно ще фалира.

Често някои хора се хвалят с земното си богатство. – Колко голямо е тяхното богатство? Според мене богат човек може да се нарече само онзи, който има поне 125 милиона златни лева. Други пък се хвалят с любовта на добрите, на разумните същества към тях. – Ако тия същества наистина ги обичат, те трябва да бъдат готови да им дадат всичко, каквото имат. Ако нищо не им дават, те не ги обичат. Който ви обича, той има готовност всичко да ви даде. Онзи, който получава всичко, трябва да се пази никога да не злоупотребява с Любовта. Злоупотреби ли само един път, той изгубва разположението на хората към себе си.

Човек трябва да знае, че от него зависи да се ползва от благата на живота. Ако той е разумен и живее съобразно законите на природата, благата сами

ще дойдат при него. Като живеете по този начин, диамантите сами ще дойдат при вас. Като станете сутрин, на пръста си ще видите голям, красив диамант. – „Възможно ли е това?“ – В разумния живот всичко е възможно. Разумният живот е съзнателен, а не механически. Който ви обича, той сам ще ви донесе диаманта. Работете за придобиване на разумността и не мислете за материалните блага.

Материалните блага ще дойдат сами по себе си. Търсете добри приятели в света и не очаквайте никакви материални блага от тях. Стремете се да имате за приятели ангелите, светиите, добрите хора и за нищо друго не мислете. Щом имате добри приятели, работите ви ще се наредят толкова добре, колкото никога не сте очаквали. Диамантът, който вашите приятели ще сложат на пръста ви, показва, че вие сте разумен човек и може да се разчита на вас.

Сега, като говоря за разумността, имам я предвид като качество, което прави човека силен, външно и вътрешно.

Разумността е качество на ума. Ако жената е разумна, а мъжът не е разумен и от време на време бие жена си, трябва ли тя да се моли на Бога да я освободи от ръцете на мъжа ѝ? – Не, тя трябва да го хване за краката и да го издигне нагоре, във въздуха, да му покаже, че не може да си играе с нея. Неразумният мъж представлява човешкия ум. Разумната жена представлява Божественото сърце. Човек трябва да слуша Божественото и на него да се подчинява, а не на човешкото. Низшето трябва да се подчинява на висшето. Ученикът трябва да се подчинява на учителя си, а не учителят на ученика. Някои окултни ученици искат да подчинят учителя си, той да ги слуша, а те да му заповядват. Това е невъзможно. Невъзможно е Божественото да се подчини на човешкото. Божественото слага мотиката на работа на човешкото и го впряга на работа. Така и Бог постъпва с всички хора. Той ги учи, впряга ги на работа. Влезете ли в духовния свят, между напреднали същества, вие ще ги слушате и ще им се подчинявате.

Същият закон се прилага и на земята. Ако отидете в една чужда държава между по-напреднали и по-културни хора от вас, вие ще ги слушате. Ако вие сте велик музикант, учен или философ, те ще ви слушат. Обаче ако един обикновен овчар влезе в общество на културни хора, никой няма да му обърне внимание. На разумния човек всеки обръща внимание, но на глупавия – никой. За да обърне внимание на хората, човек трябва да даде път на Божественото в себе си. Казано е в Писанието: „Бог е възлюбил Истината в човека“. Истината е Божественото начало в човека. Следователно Бог е възлюбил Истината в човешкия ум, в човешкото сърце, в човешкия дух и в човешката душа. Истината прави човека мощен и

велик. Поставете Истината за основа на вашия живот, за да бъдете мощни и велики. И тогава, каквато работа и да започнете, ще я свършите с успех.

Пътят на Истината е път, по който трябва да вървите. Вървете напред и не се колебайте. Дълъг е този път, но красив. Като вървите в пътя, вие можете да се молите, да учите, да пеете, да свирите, да рисувате, да скачате, но всичко да бъде за ваше добро и за добро на ближните ви. Всичко можете да ядете, но без да засягате месото на животните. Всички дрехи и обувки можете да носите, без да засягате кожата на животните.

Този е пътът, по който трябва да вървите. Това се иска от вас. Като влезете в този път, вие ще разберете стиха от Писанието, който казва: „Небето и земята ще преминат, но нито една резка от Божия закон няма да се отмени“. Никой не може да измени великия закон на Любовта. Любовта дава всичко и взима всичко. Когато дойде до положение всичко да дава и всичко да взима, човек е едно с Бога и може вече правилно да работи. Докато не придобие Любовта в себе си, човек ще живее в заблуждения, в противоречия и ще мисли, че много знае. Като човек, той знае много, но не и като ангел. Като човек, той знае да си причинява страдания, но не знае как да се справя с тях, не знае как да си създава радости. Съвременните хора знаят да отварят войни, да излагат милиони хора на страдания, но не знаят как да избегнат тия страдания. Учените знаят да приготвят задушливи газове, да правят бомби, но не знаят какво да правят, за да бъдат щастливи. Хората искат да отидат направо на небето, да се спасят, без да са се справили с живота на земята. Те искат да бъдат учени, да се натоварят като камили, без да знаят имат ли сила да носят този товар. Следователно, за да реализират желанията си, хората трябва да се стремят към Божествената наука. Като изучават небето, с неговите слънца и звезди, като изучават живота, във всичко те трябва да виждат Божественото. Срещнете ли някой човек, потърсете доброто в него. Лошото е преходно, то само по себе си ще отпадне. В човека ще остане само Божественото, изразено в Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата и Добродетелта. Стрежете се към това, именно, да виждате доброто в човека. Това трябва да става по свобода. Нищо не може човек да постигне насила. Любовта, Мъдростта, Истината могат да се постигнат само при абсолютна свобода.

И тъй, вървете в пътя на Любовта, Мъдростта и Истината. Те осмислят всичко в живота. При Любовта всички неща придобиват смисъл. Яденето се осмисля, когато ядеш с човек, когото обичаш. Кой е този, когото обичаш? – Бог. Следователно, обичате ли Бога, и яденето, и пиенето, и обличането, и учението, и правенето на къщи, е осмислено. Вън от Любовта нещата нямат смисъл. Какво виждаме в света? – Хората се срамуват от Любовта. – Защо? – Считат я за глупаво нещо. – Не, в Любовта

няма глупави неща. Глупости има извън Любовта, а не в Любовта. Всичко, което се върши с Любов, е священо. Каква любов е тази, при която днес храниш кокошка, а утре клъцнеш главата ѝ? Днес всички хора – учители, ученици, господари и слуги, майки и бащи, все глави кълцат. Където има кълцане на глави, там няма Любов. Това е пътят на лъжата. Това не е Божествен път.

Сега, като изучавам човешкия живот, аз се чудя на великото търпение на Бога. Хората грешат, а Той поправя грешките им. Бог поправя грешките на хората, но последствията на грешките оставя на техния гръб. Страданията на хората не са нищо друго, освен последствия от техните грешки. Ето защо, човек трябва да знае, че не може да се освободи от последствията на своите погрешки. Това е неизбежен закон. Който иска да се освободи от страданията, той трябва да живее разумно. Този закон е общ за всички хора. Истината, Любовта, Мъдростта, доброто са еднакви и за учителя, и за ученика. Истината или Любовта не може да бъде за мене една, а за вас друга. Един е великият закон в Битието и той трябва да се прилага от всички еднакво. За да разберете този велик закон и да го приложите, вие трябва да имате отношения към Бога. Щом имате отношения към Бога, вие ще бъдете в състояние да изправите живота си и да поставите Любовта за основа на този живот. Щом поставите Любовта за основа на своя живот, с нея заедно ще дойдат Мъдростта, Истината, доброто и справедливостта. Бъдете готови да приемете това благо, както посятото семе в почвата е готово да приеме светлината, топлината, дъжда като велики благословения на живота.

Сега, желая ви да бъдете бодри, весели, засмени, да пеете и да хвалите Бога. Това е вечното благо на живота, това е Вечният живот.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Бог е Истина. Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

Лекция от Учителя, държана на
24 октомври 1928 г., София, Изгрев

ЕДИННИЯТ

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

Тема за следния път: „Връзки между две разумни същества.“

В математиката е казано, че между две точки може да се прекара само една права. Между четири точки колко прави могат да се прекарат? За точката се знае, че няма никакво измерение. Обаче, с какво се измерва правата линия? С какво се измерва плоскостта? – С права линия.

Всички ученици изучават математиката, но тя е основана на метафизиката. Значи, тя е отвлечена наука. Дълго време трябва човек да се занимава с математиката, за да я приближи до себе си, да стане реална наука, да се ползва от нейните резултати. Понеже в математиката се казва, че най-късото разстояние между две точки е правата линия, ние си представяме точките толкова близо, че едва с микроскоп можем да ги видим. Значи, права линия е тази, която се отличава с по възможност микроскопическа дължина. Стане ли по-дълга, тя се изкривява вече. Правата линия не може да бъде точка, защото е образувана от две точки. Явят ли се три точки, тя става крива. Всяка точка, която се проявява в природата, може да се движи само в една посока. Тази посока, именно, наричаме права линия. Когато се казва за човека, че трябва да определи по принцип, накъде се движи, подразбираме само една посока – към чистия, идеален живот. Този живот представя път на правата линия.

Да се движи човек по права линия, това значи, да е дошъл до истинския морал, да се качва и слиза съзнателно. Който няма този морал в себе си, той губи равновесието си и пада. Страшно е, когато човек падне и не може да стане. Къде пада човек? Често хората падат в касата на богатите. Като намери крадеца в касата си, богатият се чуди, как е станало това. Едва сега той разбира, че има някаква грешка в ключа на касата му. Той мислел, че ключът на касата му се отвъртва само отдясно наляво, а крадецът го отвъртял в обратна посока – отляво надясно. Има случаи, когато падналият вижда касата, пожелава да я отвори, но не изпълнява желанието си; в друг случай той отваря касата, но не взима парите; и най-после, отваря касата и взима парите. Като падне, човек все ще стане, но някога забравя да се изчисти, да се освободи от праха по дрехите си. Защо

забравя? – Защото той мисли за причината на падането. Исква да разреши задачата си, за да не пада и друг път по същия начин. Като реши задачата си, тогава изтръсва праха от дрехите си. Човек пада, когато среща препятствия на пътя си. Той е тръгнал по права линия, но препятствието не позволява на правата да се продължи. Обаче, силите, които започнали да се проявяват, не могат да се спрат, поради което човек пада. За да не падне, човек трябва да измени посоката на движението си. Той пак ще се движи по права линия, но вече не хоризонтално, а перпендикулярно, нагоре. Така се образува плоскостта. Следователно, когато човек срещне известно препятствие на пътя си, във форма на изкушение, изпитание, мъчнотия, нищо друго не му остава, освен да поеме посока нагоре, по перпендикуляр. Значи, перпендикулярът спасява положението.

И тъй, права линия се образува между две точки, а плоскост – между четири. Когато плоскостта се подвиги в посока, различна на своето движение, образува се тяло. Когато дойдете до тялото, животът става съзнателен, т. е. триизмерен. Кубът, като тяло, представя форма, в която зародишът крие своите възможности. Казахме, че правата линия е образувана от две разумни същества, плоскостта – от четири, а кубът – от осем. Според езика на метафизиката, правата линия се пази от два ангела, плоскостта – от четири, а кубът – от осем: $2 + 4 + 8 = 14$. Всъщност, само $2 + 4$ сили са впрегнати на работа. Шесторката представя кинетически сили, а осморката – потенциални. Оттук вадим следното отношение: потенциалните сили се отнасят към кинетическите, както числата 8:6.

Като се говори нещо върху метафизиката, хората се смуцават, отричат я. Те не подозират, че и да я отричат, и да не я отричат, тя действа в живота им. Животът е основан върху физическа и метафизическа основа. Човек трябва да изучава и двете основи. Например, докато е малко, детето живее само физически. То яде, диша, расте, без да има съзнателно отношение към тези процеси. Майка му го къпе, облича, но то не съзнава, какво тя прави за него. Като порасне, детето става голямо момче или момиче и започва да се оглежда в огледалото, първо за себе си, а после за друг никой. Това е вече съзнателно отнасяне на човека към нещата. Той иска да срещне приятел, на когото да се хареса. Тук се поражда отношение между две души и се образува права линия. Докато правата линия следва своя път, двамата млади са доволни от живота си. Щом се яви трета точка между тях, равновесието им се нарушава, и те започват да се смуцават.

Христос казва: „Да не се смуцава сърцето ви“. Кога не се смуцава човешкото сърце? – Когато има само една мярка в живота си; когато има само една идея в ума си; когато служи само на Бога. Тури ли две мерки в живота си, внесе ли две идеи в ума си, служи ли на много богове, човек е

изменил посоката на живота си и сам се излага на смущения и страдания. Следователно, ако се обличаш, ще правиш това заради Бога. Ще гледаш да се харесаш на Него. Дойдеш ли до това положение, ти си се пробудил вече. По много начини се облича човек, но, всъщност, един е истинският начин на обличане. Всички други са отклонения от правилния начин. Най-красивото и просто облекло е, когато човек се облича за Едного. Щом се облича за много хора, облеклото се усложнява. Много естествено, едно е положението, когато човек се облича за едного; друго е, когато се облича за мнозина. Много хора – много вкусове. Кой вкус ще удовлетвориш? Какъв роман ще напише писателят, ако иска с него да задоволи вкусовете на всички хора? Каква картина е тази, която задоволява вкусовете на всички хора? Не е лесно да удовлетвориш различните вкусове. Човек трябва да знае, за кого се облича, за кого пише книги, за кого рисува, за кого свири и т. н. Някой казва, че прави всичко само за себе си: живее, храни се, облича се, пише книги, рисува, свири само за себе си. Който живее само за себе си, е лош човек. Ако живееш за едного, този Единният трябва да бъде Бог, а не ти сам.

Представете си, че сте слуга при добър господар, който ви дава голяма сума пари и ви заставя да свършите една работа. Вие взимате парите в ръцете си и още първата вечер отивате в една кръчма и се напивате. Забравяте, че парите ви са дадени за работа и си купувате автомобил, да се разхождате с него по улиците. Разумният свят се интересува от вас и чака да види, какво ще правите.

Това са неща, които стават с вас. Ето защо, като тръгнеш на път, не се спирай пред никакви гостилници, не се запознавай с никого, не прави приятелство с никого. Като свършиш работата си, тогава посещавай гостилници. Не губи времето си напразно, за да не става нужда да дохождат ангели с меч в ръка, да те заставят насила да свършиш работата си. Отклониш ли вниманието си, ти непременно ще се спънеш. Ако си студент, ще пропаднеш на изпита; ако си музикант, ще сбъркаш като свириш. За да не се спъва и пропада, човек трябва да държи в ума си само един образ – на Бога, на Единния. Това е естественото положение в живота.

Кое положение наричаме неестествено? – Когато човек живее само за себе си. За да излезеш от това положение, живеи само за Бога. Живей за Онзи, Когото обичаш. – Как познавате, че обичате Бога? – По проявите си. Ако любовта ви е неизменна, вие Го обичате. Щом се измени любовта ви, вие сте скъсали връзката си с Него. Любовта на човешката душа към Бога е вечна и неизменна. Онова начало, към което любовта на човека е вечна, неизменна, наричаме Вечно, Безконечно, Безначално, Необятна сила, Разумна природа и т. н. Човек може да обича само онова, което е над него.

Ето защо, качествата на Вечното Начало са безгранична сила, доброта, разумност.

Кого обича човек? – Само онзи, когото не може да замести с никого нито по ум, нито по сърце, нито по постъпки. Можеш ли да замениш своя възлюбен с друг някой, твоята любов е временна. Временните, преходните неща не са реални. Те са сенки на нещата. Колко струва сянката на едно плодно дърво? Самото дърво има цена, но сянката му не струва нищо. Много мисли, желания и чувства на човека са подобни на сенките на дърветата. На тях не може да се разчита. Човек разчита само на онези неща, които при всички случаи в живота си не може да замени с други. Мома обича някой момък, но се страхува да не го изгуби. Момък обича една мома, но се страхува да не му изневери. Каква е тази любов? – Временна. Щом любовта на едного може да се замести с любовта на друг някой, тя се отнася към преходната любов, която малко издържа. Любовта на Единния, обаче, е вечна и неизменна. Тя се проявява извън времето и пространството. Тя е безкраен процес, без начало и без край.

Къде можете да приложите идеята за вечната любов, т. е. за любовта на Единния? – При всички мъчнотии, противоречия и обезсърчения, които срещате в живота си. Представете си, че сте неразположен, обезсърчен, недоволен от себе си. Какво трябва да правите? Започнете да мислите за майка си и за баща си, които са ви родили; за създаването на света, за създаването на животните и на растенията; за смисъла на живота. Като разсъждавате върху нещата метафизически, т. е. отвлечено, неразположението и недоволството ви ще изчезнат. Как е постъпил онзи млекар, който всеки ден продавал млякото си? Животът му не бил розов, но той носел гърнето с млякото на главата си и размишлявал за красиви неща. Той си мислел, как ще продаде млякото, как с парите ще купи една-две кокошки, ще развъди пиленца; като ги продаде, ще си купи агне, после крава и т. н. Като забогатее, ще се ожени за царската дъщеря. От радост той подскочил, но гърнето с млякото паднало от главата му и се счупило. Той си въздъхнал горчиво и казал: Разлях млякото, но поне се ожених за царската дъщеря.

Ще кажете, че не искате да бъдете като този млекар, който си въобразявал, че ще се ожени за царската дъщеря. Философ е той, оптимистически гледа на живота. Защо човек да не гледа с радост на живота? За предпочитане е да мислите, че всичко можете да постигнете, отколкото да се обезсърчавате и да гледате мрачно на живота. Може би за дадения момент желанието ви да е непостижимо – това нищо не значи. Един ден ще го постигнете.

Като ученици, вие трябва да се пазите от обезсърчения и отчаяния.

Дойдете ли до такова състояние, приложете въображението си. Не мислете, че сте беден, че работите ви не се нареждат добре, но си представяйте, че заемате високо положение в обществото, като професор, висш началник на някое министерство и работите ви вървят добре. Дето и да се обърнете, каквото и да поискате, всички ви услужват, всички нужди ви се задоволяват. Така ще прекарате няколко часа в мечти и надежди. Като се огледате и видите, че истинското ви положение не е добро, ще си наложите философско търпение, ще станете стоик. Мислете тогава за Единния, Който ви обича, за да опитате Неговата сила и любов. Той ще ви помогне чрез някой човек, близък или далечен. Все някой ще възприеме мисълта ви, ще схване положението ви и ще се притече на помощ.

Прилагайте въображението си и не се страхувайте. Казано е, че въображението е майка на идеите. Богат човек е онзи, който има идеи. Колкото по-възвишени са идеите му, толкова по-богат и силен е той. Ако идеите му не могат да се реализират днес, ще се реализират утре – важно е, че непостижимото ще стане постижимо, макар и в далечното бъдеще. Не е лошо, когато идеите не се реализират; лошо е, когато изворът им пресъхне. Следователно, не желайте да измерите количеството на водата на една чешма. Речете ли да измерите водата й, тя ще спре. Щом е така, не казвай, че някога си много обичал, или много страдал. Радвай се, че си обичал, че си страдал и не се отказвай и днес от радостта и от страданието. Благодари за всичко, което е станало с тебе и се радвай на всичко, което днес става.

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

10. Лекция от Учителя, държана на
26 октомври, 1928 г. София. – Изгрев.

Книги: Божественитѣ условия (Специаленъ (младежки) окултенъ класъ.
VIII година (1928–1929). София, 2006)
28 беседи от 9 октомври 1927 г. до 1 март 1929 г.

Единният
Божествените условия (Младежки окултен клас. Година VIII (1928–1929).
Том I. София, 1942)
27 беседи от 22 юни 1928 г. до 1 март 1929 г.

Начало: 05:00

НАКЪДЕ

Размишление

(Чете се резюме на миналата лекция.)

Когато някоя канара се търкала по известен наклон, прави ли избор откъде да мине? Канарата не прави никакъв избор в своя път. Ако някой човек се изпречи срещу канарата, може ли да спре движението ѝ, или да я отбие на една или на друга страна? – Не може. Канарата върви по своя път, без да се интересува кой е застанал на пътя ѝ. Някои вярващи мислят, че като се помолят на Бога, земята даже ще спре движението си заради тях. Те се лъжат. Те си дават голяма тежест, като мислят, че земята може да спре движението си заради тях. Това е невъзможно. Направете опит и ще видите, че не можете да поместите земята на един милиметър от нейния път. Защо трябва да правите такива големи опити? Като заболее, направете опит, да видите доколко Бог слуша молитвите ви. Помолете се на Бога, да видите доколко молитвата ви е силна. Силната молитва е в състояние да премахне всякакви болки на човека. Да мисли човек, че може да спре движението на земята или изгряването на слънцето, това показва до каква степен той е горд и тщеславен. – Не, никой човек не е в състояние да измени законите, които Бог е поставил.

Като е дошъл на земята, задачата на човека не се състои в това да изменя законите на Битието, но да се учи. Той има право да запитва защо слънцето изгрява и залязва, защо земята се движи около себе си и около слънцето, защо човек трябва да еволюира, да минава през хиляди форми и т.н. Като си задава тия въпроси, същевременно той наблюдава процесите в природата и ги изучава. Човек не трябва да бъде повърхностен. Той трябва да си дава отчет за всичко, което става около него. Щом си зададе някакъв въпрос, човек трябва да си отговори. Като отговаря на зададените въпроси, той трябва добре да ги изучава, да не оставя никакви междини. Не е достатъчно човек да си каже, че е добър или лош. Той трябва да знае причините, защо понякога е лош, а понякога – добър. Като знае причините на своите прояви, той може да се справя със себе си. Човек трябва да се познава, да знае как реагират върху него външните условия и доколко издържа на тях. Някой казва, че е самостоятелен, че нищо не може да му влияе. Това се отнася за нормалните условия на живота. Обаче ако външната температура се увеличи или намали много, той веднага се поддава на нейното влияние. При голямата горещина той пъшка, мъчи се,

не може да издържа. При големия студ започва да трепери, да се свива. И при двата случая той не може да работи, поддава се на влиянието на температурата и казва: „Не зная какво става с мене, не мога да си намеря място“.

Следователно самостоятелен човек е онзи, който при всички изпитания, при всички случаи в живота си запазва своето първоначално състояние, не се разколебава, не се обезверява, нито се обезсърчава. Да бъде човек самостоятелен, това значи да е придобил самообладание. За пример, върви един човек по пътя доволен, спокоен, защото знае, че има 100 златни английски лири в джоба си. С този се разговаря, с онзи се разговаря, но разчита на парите в себе си. Обаче един апаш успява да вземе 99 лири и му оставя само една. Какво ще бъде положението на този човек? Сега, именно, ще се познае доколко той може да се владее. Ако разположението му се измени и започне да се смущава, той не е имал никакво самообладание. Обаче ако запази присъствието на духа си и каже, че нищо особено не е станало, освен смяна на числата, вместо 100 лири е останала само една, това е човек, който има самообладание. Стрежете се да гледате на парите като на математически числа, а не като на условия, без които не можете да живеете. Вместо да се ужасявате, че сте изгубили 99 лири, кажете си, че числото 100 се е превърнало в единица. И след това продължете пътя си, без никакво смущение.

Едно се иска от човека: всичко, което става в неговото съзнание, в неговия ум или в неговото сърце да се предава точно. Точността на нещата, точността на речта води човека към правилен живот. Той трябва да каже, че числото 100 се е сменило с числото 1, а да не казва, че е изгубил 99 лири. – Защо? – Защото нищо в природата не се губи. Някой казва, че вижда трима души, които идват срещу него. Какви са тия трима души? – Мъж, жена и дете. Могат ли тия разнородни величини да се съберат? – Не могат. Разнородни величини не могат да се събират. При това тия трима души са на кола, не вървят пеш. Ето защо, когато говори, човек трябва да предава мисълта си точно, без никакво двусмислие. Всяка дума, всяка мисъл, всяко чувство трябва да се изказва с думи, които точно отговарят на съдържанието им. Всяка мисъл, всяко чувство трябва да изразяват точно това, което съдържат. Само при това положение те могат да произведат нужния ефект.

Сега, като се вгледате в живота на материалистите, ще видите, че те се стремят към нови неща, за да опресняват живота си, но въпреки това не успяват. – Защо? – Защото не мислят правилно. Те се стремят към разнообразие, а самите им мисли и чувства са еднообразни. Като не могат да придобият вътрешно разнообразие, те се стремят към външно

разнообразие. Обаче външното разнообразие убива човека. Задачата на новата философия на шестата раса е насочена именно към това, да внесе вътрешно разнообразие в човека. Това се постига чрез изправяне на неговите мисли, чувства и желания. Мислите, чувствата и желанията на съвременния човек са подобни на бури и виелици, които изкореняват красивото в човека. Както бурите и ураганите в природата изкореняват вековни дървета, така и мислите и желанията на съвременния материалист изкореняват от него това, което първоначално е било вложено в душата му. Те задушават красивото, благородното в човека, както плевелите задушават цветята, не им позволяват свободно да растат.

Днес всички живи същества – хора, животни и растения страдат. Хората се запитват какво представляват страданията и защо трябва да страдат. Страданията представляват езика на човечеството. Страданията са първия, класическия език, на който хората са говорили в миналото, говорят и днес. Радостите пък представляват езика, на който ангелите говорят. Като страда, човек се учи. Той поумнява чрез страданията. Учените, великите хора страдат, както и обикновените, но те изучават смисъла на страданията. Те изучават страданията като език и идват до положение да разбират какво носят страданията за човека. След всяко страдание те знаят положително какво предстои да дойде. Както в езиците има правила, които трябва да се спазват, така и при страданията има правила, които неизбежно трябва да се спазват. Не се ли спазват, идват лоши последствия. За пример, в българския език правилно е да се каже „аз ходя“, а не „ходя аз“. Всяко страдание е последствие на нещо. Като знае това, човек трябва да бъде разумен, да върви от последствията на нещата към тяхната причина. Щом намери причината на страданията, той ще може да ги избегне. Който не разбира този закон, той казва: „Да си поживея сега, както разбирам, че за последствията не мисля“. – Не е така. Ще дойде ден, когато страданията му ще се увеличат толкова много, че той ще започне да мисли за причината на тия страдания. Докато не разбират законите на живота, хората казват, че не се страхуват от огъня в задгробния свят. Те казват, че не е страшен този огън, с който ги плашат. Материалистът казва, че щом умре, с него всичко се свършва. Следователно идеята, че душата на човека се подлага на вечен огън, е неоснователна и няма защо да се страхува от този огън.

За да разбере човек положението, в което може да изпадне в другия свят, аз изнасям следния пример. Представете си, че някой човек изгуби съзнание и временно се пренесе в другия свят. Като не могат да го свестят, погребват го. В това време той чувства всичко, което става с него, но не може да се обади, не може да каже, че е жив. Заровен в земята, той преживява всички ужас на положението, в което се намира, но е

принуден да търпи. Като изнасям този факт пред хората, те веднага разбират положението на този човек и намират, че е много страшно. Като им се говори за вечния огън, на който се подлагат грешните хора, те не го разбират. Обаче, като им се опише положението на човека, жив заровен, те го разбират и се ужасяват. Те не подозират, че тъкмо такава е положението на всеки умрял човек, който отива неподготвен на онзи свят. Той запазва съзнанието си, а всички негови низки желания и страсти се подлагат на огън. Понеже съзнанието му не изчезва, той следи всички перипети, през които минава, и преживява големи страдания. Какъв по-голям огън от този можете да си представите? Следователно, за да разбере пътя на развитието си, както на земята, така и в невидимия свят, човек трябва да се занимава с новата философия на живота, да си изяснява всички въпроси.

За да дойде до новата философия, човек трябва да работи съзнателно върху самовъзпитанието си. Само чрез новото самовъзпитание той ще може правилно да се развива – да развива своите дарби и способности. Да се развива човек правилно, това значи с малко енергия да постигне големи резултати. Природата не позволява да се изразходват силите ѝ напразно. Хората се спират повече върху външната страна на нещата, вследствие на което вадят криви заключения. Като разглеждат написаното от някой човек и намерят няколко правописни грешки, те веднага се произнасят, че този човек не е културен, не е учен. Не бързайте да се произнасяте за нещата от техния външен вид. Вижте първо, има ли някаква идея в написаното. Ако има някаква идея, сложете нея на първо място, а после правописа. Добре е и правописът да бъде спазен, но той е на второ място. И природата има свой правопис, свои препинателни знакове, които трябва да се спазват. Там, където природата е сложила точка, ти трябва да спреш и да си отдъхнеш. Там, където е сложила удивителен и въпросителен знак, ти трябва да се спреш, да се запиташ върху това, на което тя обръща вниманието ти, и да си отговориш. Добре е човек да има възвишени идеи, но добре е да познава правописа, добре е и да пише красиво. Всяка буква трябва така да бъде написана, че да изразява точно това, което е вложено в нея като символ. Да пише човек правилно и красиво, това значи да работи върху самовъзпитанието си, върху създаване на характер. В българския език буквата „Д“ се пише по два начина – „горно Д“ и „долно Д“. Кое от двете е по-практично? Ще кажете, че това зависи от навика на човека. Навикът е създаден от човека. Той не е закон. За да улеснят работите си, хората си създават известни навици, от които после трябва да се отвикват.

Когато искат да се оправдаят за някои свои слабости, хората казват: „Така съм навикнал“, или: „Така съм роден“. Какво означават думите „Така съм роден“? Да бъдеш така роден, това подразбира добрите или лошите

условия, при които си роден. Някой е роден при добри условия, от здрави и богати родители. Той има възможност да учи, да се развива добре. Друг някой е роден при лоши условия, родителите му били прости хора. Благодарение на тези условия, той не е могъл да учи, да развива своите дарби. Като сравнява своето положение с това на първия, роден при добри условия, той обвинява Бога – търси вината във външните условия. Този човек не разсъждава право. Човек може да се развива извън университета. Има хора, които свършват университет, но нищо не са постигнали. Има и такива, които без университет са постигнали много работи.

Следователно не е достатъчно да се каже, че някой човек е роден при добри условия, а друг – при лоши условия. Тази мисъл трябва да се обясни добре. Който е роден при добри условия, той минава с по-малко страдания, с по-малко работа. Роденият при лоши условия е осъден на по-големи страдания, на по-голям труд и повече работа върху себе си. Страдали човек повече, трябва да работи повече. Той трябва да мисли повече, да търси начин за преодоляване на условията.

В света има хора, на които каквото и да се говори, те мислят, че много знаят. Щом знаят много, нека кажат каква е съществената разлика между един жител на небето – ангел – и един жител на ада – дяволът. Те ще кажат, че ангелът е светъл, а дяволът – тъмен. Това не е истинско определение. Преди всичко, те не са виждали нито ангел, нито дявол. Съществената разлика между дявола и ангела е тази, че дяволът винаги напада, а ангелът се брани, защитава се. Дяволът живее за себе си, ангелът – за другите. По своя инициатива ангелът никога не напада. Следователно, който напада, той е на кривата страна; който се защитава, той е на правата страна.

Казано е в Писанието: „Защитавайте се, но не нападайте“. Ако някой те нападне, ти трябва да се защитаваш, без да му отмъщаваш. Ще бъдеш сръчен, ще вземеш оръжието му, ще го счупиш и ще го хвърлиш настрана. Или ще го събориш на земята, ще го натиснеш по главата и по краката, без да го убиваш. Или ще го вържеш. Който напада, той винаги има за цел да убива. Който се защитава, той мисли, търси начин да обезоръжи нападателя, без да го убива. Престъпленията и грешките се крият в нападението. Човек напада кокошките, коли ги и по този начин върши престъпления. В яденето всякога има нападение. Казвате, че който напада, той е силен човек. – Не е така. Който се защитава и се справя с нападателя, без да го убие, той е силен човек. Той е тих и спокоен и само се брани. Двама души тръгват от един център. Кой от тях е на правата страна: който върви направо, или който криволичи? Човек може да криволичи в пътя си и пак да върви по права линия. Той може да върви все направо и пак да е

на кривата страна.

Криволиченето е неизбежно в живота. Колкото и да иска човек да върви все в прав път, това е невъзможно. Той все ще изкриви някъде пътя си. Това изкривяване не е връщане назад. То е съзнателно, стратегическо избиране на този път, с цел да се изразходва по-малко енергия. В даден момент мисълта на човека върви по права посока, а в следния момент тя взима друга посока, т.е. прави известно отклоняване. – Защо? – Срећнала е някакво съпротивление на пътя си. Някой човек говори плавно, отмерено, красиво. Изведнъж речта му се отклонява, взима крива посока. – Защо? – Това става по две причини: или в него е станала някаква промяна, или се е явило някакво външно влияние. Изобщо, правите и кривите посоки в живота на човека се преплитат. В това кръстосване, именно, той расте и се развива. Защо идвате сутрин в клас? Защо ставате сутрин рано? Защо ядете? Който обича Истината, той е готов всякога да си даде правилен отчет за всяко нещо, което прави. Ще кажете, че ядете по навик. – Не, яденето не е навик. То е свещен акт. Ставането от сън подрабзира възкресение. Заспиването означава смърт. Когато спи, човек отива на онзи свят. И като го питат какво е видял там, той казва, че е сънувал нещо, но не помни какъв е бил сънят му. Когато хората се връщат от онзи свят, съзнанието им за този свят се прекъсва и те нищо не помнят. Това прекъсване на съзнанието се държи на факта, че светлината им не е достатъчна. Колкото по-голяма е светлината на човешкото съзнание, толкова и паметта на човека е по-силна. Колкото по-силна е паметта на човека, толкова повече енергия изразходва той. Който иска да има силна памет, той трябва да се стреми към увеличаване светлината на съзнанието си.

Съвременните хора се занимават с високи идеи, с големи работи, а на дребните не се спират. Щом се отнася до ред, порядък, чистота, те считат тия неща за маловажни. Обаче природата изисква от човека именно тия неща: чистота, ред и порядък. Тя иска всяко нещо да се поставя на мястото си. Тя иска всяка дума да се поставя на своето място и да изразява точно това, което съдържа в себе си. Когато момъкът каже на момата, че много я обича, това означава, че той има намерение да я изяде. Коя домакиня не обича кокошките си? Тя ги обича много, защото има предвид да ги заколи и изяде. Като заколи кокошката си, тя ще я изчисти, ще я опече с цел да я сложи на трапезата пред гостите си, да се похвали с това, което е отгледала. – Това не е обич. Да те обичат по човешки, това значи да те изядат. За предпочитане е по-малко да те обичат, за да не те изядат. В обичта си човек започва добре, свършва зле. Само вечните неща могат да се обичат, а не временните. Като обичате вечните неща, вие се сливате с тях, ставате едно цяло. Когато две същества на небето се обичат, те се

вливат едно в друго и стават едно цяло. Техните мисли, чувства и желания се сливат в едно, вследствие на което силата им се увеличава. И на земята обичта трябва да бъде такава. Ако две същества могат по мисли, чувства и желания да се слоят в едно, те истински се обичат. Ще кажете, че тази обич е достойние само на ангелите. – Че и ангелите някога са били като вас. Нима сегашните изследователи, сегашните велики хора никога не са били малки, немощни деца?

Човек трябва да разсъждава правилно, да си дава отчет за всичко, което става вътре и вън от него. Той трябва да знае, че всички хора са излезли от Бога. Ако не помните кога сте излезли, това е друг въпрос. Важно е, че всички хора като души са живели в Бога и са излезли от Него. С излизането си от Бога те са прекъснали връзката си с Него, вследствие на което са изгубили свободата си. – На какво се дължи изгубването на човешката свобода? – Човек е изгубил свободата си, понеже са го вързали някъде: било с желанията му, било със слабостите му, било с неговите навици. – Какво трябва да прави той, за да не го вързват? – Ако иска да бъде свободен, никой да не го вързва, човек не трябва да се спира на място, откъдето минават крадци и разбойници. Спре ли се на такова място, непременно апаша и разбойници ще минат покрай него, ще го оберат и ще го вържат. Щом го вържат, това показва, че той не е умен човек. За да бъде свободен, човек трябва да се откаже от своите временни желания, от всички лоши навици. За пример, върви някой по улицата и наляво, и надясно плюе. – Не, той няма право да плюе по улиците. Щом го уловят, че е нарушил това хигиенично правило, веднага ще го глобят. В това отношение човек трябва да има правилна обхода, да спазва поне елементарните хигиенически правила.

Днес всички хора говорят за хигиена, за запазване на здравето, но малко правят в това отношение. Когато е неразположен, човек трябва да прави ред упражнения, да се разположи, да придобие добро състояние. В такива случаи той трябва да издърпва пръстите си. Ще държите ръцете си свободно и с дясната ръка ще дърпате пръстите на лявата. После, с лявата ръка ще дърпате пръстите на дясната. Като направите това упражнение 2–3 пъти, ще почувствате известно облекчение. Изтегляйте не само пръстите, но всички стави по тялото си, да става прииждане на кръв. По този начин могат да се лекуват всички болести. – „Нямаме време за тия упражнения.“ – Чудни са хората, когато нямат време за малки работи. Ако природата ги сложи на легло и ги застави по цели месеци да служат на известна болест, тогава ще намерят време. А така, доброволно да употребяват всеки ден по 10–15 минути за упражнения и размишления, нямат време. Всяка сутрин, като ставате от сън, употребявайте по 5–10–15 минути за размишление върху някакъв философски или религиозен въпрос. Каквото

неразположение и да имате, ще го смените в добро. Като размишлявате, изправете главата си нагоре, вложете в сърцето си мир и спокойствие, благодарете на Бога за всичко, което ви е дадено, и вие незабелязано ще придобиете абсолютна свобода на душата си.

Сега, като ученици, вие трябва да отделяте всеки ден поне по половин час за размишление и молитва. Ще кажете, че нямате време за това. Един от видните американски проповедници, Муди, всеки ден се е молил по 2 часа. Силата на неговата реч и проповед се дължи, именно, на молитвата и размишлението, които той правил всеки ден. Ще кажете, че трябва да учите различни науки, за което ви е нужно време. – По-велика наука от науката на живота, т.е. от Божествената наука, не съществува. Тази наука развива човешкото естество изцяло, когато всички останали науки развиват някои специални центрове. И те са полезни, но като спомагателни средства към Божествената наука. Който се занимава с тази наука, той се вглъбява в себе си, в нещата, и не обръща внимание на външния свят. Всякаква критика е изключена за него. Той прилича на онзи човек, който бил осъден на смърт, но по царска милост и по царско решение той ще може да се освободи от смъртното наказание, ако се наеме цял ден да разнася пълно гърне с мляко на главата си, без да разлее капка от него. Знаете ли какво концентриране, какво вглъбяване в себе си се иска от човека, за да изпълни тази задача? Правилното изпълнение на задачата ще определи, ще живее ли този човек, или ще умре.

Следователно, като е дошъл на земята, човек трябва да бъде съсредоточен, вглъбен в себе си. Всеки момент могат да го извикат на ауденция в невидимия свят. Тази ауденция може да трае дълго или кратко време – това не е важно. Човек трябва да бъде готов за ауденция, а колко време ще трае тя, не зависи от него. – Какво нещо е Господ? – Като ви повикат при Него, ще Го видите. Който веднъж само е отишъл на такава ауденция коренно преобразява човека. За да бъдете готови за ауденция, вие трябва всяка сутрин да размишлявате. Без размишление за великите и красиви неща, вие не можете да се повдигнете нито на един милиметър. – Защо? – Вие сте мочурлива или песъчлива почва, върху която нищо не расте. За да расте посятото върху нея, тя трябва да се наторява с години, за да се измени нейния състав. Това е възможно само при разумен живот. Когато човек каже за себе си, че от него нищо не може да излезе, той разсъждава криво, той вади криви заключения. Докато има криви разбирания за живота, човек наистина не може да се повдигне. Обаче измени ли разбиранията си, той може да се повдигне, от него човек може да стане.

Питам: Какво ще придобие един обикновен религиозен човек, който по цели часове чете, моли се, пали свещи? Гледате го, току отваря Библията и

я затваря, но все бърза, по-скоро да свърши тази работа. – Не, бързото четене нищо не допринася. Човек може да прочете само една страница, но бавно, с размишление. На всяка мисъл той трябва да се спира и да размишлява. Човек трябва бавно да чете, бързо да мисли. В умствения свят човек трябва да бъде бърз, подвижен, със светкавична мисъл. Дойде ли до физическия свят, там се изисква бавност, понеже този свят не е напълно организиран и човек може да влезе в стълкновение с него. Може ли една кола да се движи свободно, където иска, в един населен град? – Не може. Коларят трябва да бъде внимателен, да обикаля, да се движи бавно, защото конете могат да стъпчат някого. Ако коларят кара безразборно, веднага стражарят ще се изпречи пред него, ще го спре и ще го застави да плати глоба. – Човек трябва да бъде бавен на думи, бърз в мислите си. Бъди бърз в мисълта си, бавен в говора си.

Като ученици на окултна школа, от вас се иска будно съзнание. Щом влезете в клас, вие трябва да знаете какво ще ви се говори. Ще кажете, че това е невъзможно. Как е възможно това за учениците на обикновените училища? Когато отива на училище, ученикът предварително знае какво ще говори учителят му. Той има програма, по която се води, и знае, за пример, че днес първия час има български език, втория – математика, третия – естествена история, четвъртия – пеене. Той знае програмата си за всеки ден и по нея се води. Вие знаете ли вашата програма? Не знаете, а трябва да я знаете. Ако днес имате рисуване, утре ще имате пеене, после – астрология, хиромантия и т.н. Ученикът трябва да знае програмата на училището и на класа, които посещава.

За следващия път опитайте се да нарисувате един гълъб. Като рисувате, ще видите колко мъчно се предават нещата. Лесно се говори, лесно се критикува, но мъчно се правят нещата. Лесно е да кажеш, че една картина не ти харесва, но опитай се да я нарисуваш, тогава ще видиш колко мъчно се рисува. Когато художникът рисува една картина от природата, той среща големи трудности, защото природата всеки момент се мени. Щом природата се мени, заедно с нея и ние се меним, а това е добре. Не е добре да остава човек дълго време с едни и същи мисли, чувства и желания. Старото трябва да се замества с ново. Затова, именно, човек трябва да учи, да развива своите дарби и способности. Така той ще познае себе си, ще познае и своите близки. Като се запознава със себе си и с хората, човек вижда кой къде е силен. Някой е силен в математиката, друг – в музиката, трети – в речта, четвърти – има силна памет.

Казват за някого, че много говори. – Богат е човекът. Да говори човек много, но на място, това е благословение. Ако е философ, той ще има избрани мисли; ако е богат по сърце, той ще изразява чувствата си красиво; ако е поет, стихът му ще бъде цветист. Вътрешното и външното богатство определят мястото на човека. Колкото по-богат е човек външно и вътрешно, толкова повече се стреми към последното място. Рече ли да

седне на първо място, той се излага на голяма опасност. Физическият свят е отражение на Божествения, затова нещата в него са точно обратни на Божествения. Който е заемал първо място на физическия свят, той ще бъде на последно място в Божествения. И обратно, ако на физическия свят е бил на последно място, в Божествения ще бъде на първо място. Където и да е, на земята или на небето, първото място е свързано с големи отговорности и задължения.

И тъй, изучавайте себе си, изучавайте и хората около вас. Човек трябва да познава чертите на своето лице и да следи промените, които стават с него. Така той ще види как природата рисува върху него. Като изучавате човешкото лице, ще видите, че има главно три форми лица: валчести, овални (продълговати) и крушообразни. Колкото по-широка е брадата, долната част на човешкото лице, толкова по-силно е застъпен физическият свят в него. Когато брадата е по-тясна, умственият свят е по-добре застъпен в човека. Формата на животните, на растения са букви, символи, по които може да се чете какво е вложила природата в тях. Като изучава проявите на своето сърце, както и тия на своя ум, човек може да разбере какви същества са взели участие в създаване на неговото сърце, на неговия мозък, и оттам да работи усилено върху себе си, да измени условията си, средата, в която е поставен, и да се свърже с разумни, с възвишени същества. Това може да се постигне само когато човек се свърже с Бога. Когато човек се свърже с Първата Причина на нещата, работите му се нареждат добре, не изведнъж, но постепенно. Той изменя условията и средата на своя живот, свързва се с добри, с възвишени възпитатели, които му помагат при всички мъчности и страдания. Те му посочват правия път на живота, от който може да излезе на свобода. Ако иска да разреши правилно задачите на своя живот, човек трябва да се проникне от желанието да изпълнява волята Божия.

Представете си, че на някого от вас се даде задачата да отидете в дома на една болна вдовица с малко детенце, да ѝ помогнете. Какво ще направите? Всеки ще каже, че е чиновник, или професор, или студент и не може да изпълни тази задача. Тази задача е дадена от Бога, тя представлява Неговата воля. Какво ще направите? Според мене, щом става въпрос до волята Божия, на каквато работа и да сте, вие ще поискате отпуск за 3–4 часа по някаква важна работа. Щом ви се даде отпуск, ще отидете при болната жена, ще донесете вода, ще накладете огън, ще пригответе топла храна, ще окъпете детето, ще изчистите къщата и и след това ще се върнете на работа, доволен, пълен със сила за нова работа. – „Какво ще стане с нас, ако всеки ден ни се дават такива задачи?“ – Бъдете уверени, че такава задача може да се даде само един път в живота ви. Така ще проверите, че светът се ръководи от разумни сили. Който изпълнява волята Божия, той

никога няма да се натъква на неприятности.

Желая ви да бъдете толкова интелигентни, чувствителни и досетливи, да можете правилно да възприемате волята Божия и разумно да я изпълнявате. Няма ли тези условия в себе си, вие можете правилно да мислите и да чувствате, но да не постъпвате правилно. Значи в пътя на вашето движение е поставено някакво препятствие, което пречупва вашата мисъл, и вместо да нарисувате гълъбче, както сте желали, нарисували сте петле. Докато става това, човек ще знае, че не е господар още на своите мисли и чувства. Той трябва да работи върху себе си, да стане господар на мислите и на чувствата си. Това значи да живее човек по нов начин, да е изменил вече средата и условията на своя живот.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Бог е Истина. Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят пълното щастие.

Лекция от Учителя, държана на
31 октомври 1928 г., София, Изгрев.

НАЙ - ВИСОКОТО МЯСТО

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

Размишление.

Прочетете романите „Война и мир“ от Толстой и „Клетниците“ от Виктор Юго и направете сравнение между идеите, които са застъпени от двамата автори.

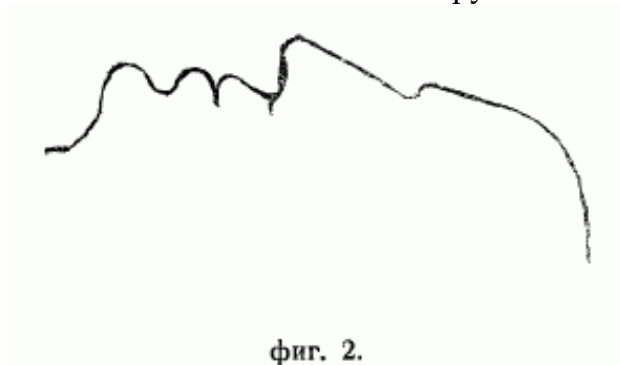
Запитали едно дете: – Защо Господ направил птиците с два крака? – За да ходят бързо. – Защо направил човека с две ръце? – За да работи. – Защо кучето има уста? – За да лае. Какво ще каже детето за човешката уста? Защо е устата на човека: да се храни с нея, или да говори?

Представете си, че сте написали числата от 1-9 в естествения им ред. Кое е най-голямо от тези числа? – Деветорката. – Защо? – Защото има девет единици. Обаче, ако напишем числата от 1-9 така, че да представят едно число, тогава единицата ще бъде най-голяма: 123,456,789. Ако имате една кошница пълна с ябълки, единицата ще бъде най-голяма. – Защо? – Защото, колкото ябълки да извадите от кошницата, те ще съставят част от цялото. Десет ябълки представят само част от всичките ябълки в кошницата като единица. Или, ако разделим една ябълка на десет равни части, всяка част е по-малка от цялата ябълка. Кое деление предпочитате: първото или второто? Ако сте десет души, при първото деление всеки ще получи по една ябълка, а при второто – по една десета част от ябълката. Какво ще направите със семките на ябълката, като я изядете? Ако сте разумен, ще ги посадите. Добре е, като ядете плодове, сладки и кисели, да броите по колко семки има във всеки плод, а след това да ги посадите, да видите, какви дървета ще израснат. Забелязано е, че сладките и вкусни плодове, например, дините, съдържат по-малко семки от безвкусните. Значи, сладостта на динята е отишла в семките. Колкото по-малко семки има една диня, толкова е по-сладка, защото сладостта остава в тъканта ѝ. Този закон действа и в човешкия живот. Семейства, в които има много деца, са по-бедни от тези, които имат малко деца. При това, родители, които имат повече деца, са по-слаби от тези, които имат едно-две деца. Друг е въпросът, ако децата, които се раждат в едно семейство, са от висока култура. При това положение, макар, че са повече деца в семейството, те предават голяма енергия на родителите си. Когато децата са от низка

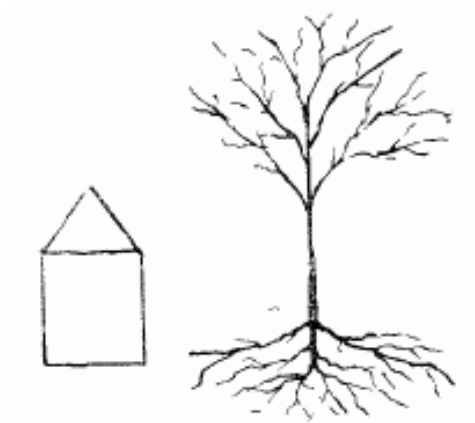
култура, майките осиромашават и отслабват; когато децата са от висока култура, майките разбогатяват и се засилват. Същият закон има отношение и към човешките мисли и чувства. Когато мислите и чувствата на човека са от нисш характер, той губи силата си; когато са от висш характер, той придобива енергия и става способен за работа. Като ученици, вие трябва да разглеждате формите в природата, да видите, какви мисли и разсъждения събуждат те във вас. Ако видите линиите на човешкото лице във

фиг. 1., вие започвате да мислите върху човека, какво представлява той. Ако същите линии се поставят в друго положение,

фиг. 2, вие ще мислите върху други неща. Тези линии ще ви напомнят по-скоро някакъв терен в природата, със своите извивания и начупвания, отколкото човешко лице. Ако пък погледнете рисунките на

фиг. 3.

фигура 3, ще кажете, че първата представя кошер, а втората – плодно дърво. Ако кошертът и дървото са, в гората, от кошера ще се възползва мечката, като любителка на меда, а от дървото – детето, като любител на плодове. Като се намери пред яденето, човек се проявява като майстор. Най-лесната работа за човека е яденето. Без да е изучавал това изкуство, той знае да яде. Кой е вътрешният стимул, който кара човека да яде? – Печалбата. Който яде, все придобива нещо. В това няма никакво изключение. Следователно, всяко нещо, от което човек придобива, става лесно. Има случаи, когато човек работи без да придобива нещо, или малко придобива. Коя е причината за това? – Неправилното работене. Ето защо, всяка работа, правилно извършена, е лесна; а работа, неправилно извършена, е мъчна. В този смисъл, храненето, правилно извършено, е лесна работа; ако не се храни правилно, човек се натъква на големи мъчности. За учения храненето е сложен процес, който трябва да се извършва правилно. За невежия храненето е прост процес. Той не се храни съзнателно, и затова си създава големи мъчности и нещастия.

Храненето е един от важните икономически въпроси, за разрешаването на който ръководителите на човечеството са мислили дълго време. След разрешаването му, хората ще започнат истински да творят. Храненето е свързано с въпроса за обмяната на веществото. Без храна човек отслабва. Следователно, храната е необходима за всяко живо същество. Колко храна е нужна на слона? – Дневно по пет крини ориз. На лисицата? – Една кокошка. На гълъба? – 20 житни зърна. На мравката? – Едно житно зрънце. На човека? – Различно. Както различните хора употребяват различно количество физическа храна, така и в умствения свят, човек храни различно количество идеи: едни се нуждаят от повече храна, а други – от по-малко. Затова казваме, че едни идеи имат характера на слона – за тях употребяват дневно по пет крини ориз; други имат характера на лисицата, на гълъба, на пчелата, на мравката и т. н. Това, именно, създава различни

противоречия в човешкия живот.

Когато хората се натъкват на противоречия, ще знаят, че причината е в техните идеи. Някой има идеи, големи като слона, но природата не му дава условия да ги реализира. Той се блъска натук-натам, мъчи се да ги постигне и се пита, защо не успява. Много просто. Природата знае, с какви средства разполага той и не му дава нужните условия. Може ли да изхрани той една идея, голяма като слона? – Не може. Вместо да задлъжне и да обърка сметките си, природата му противодейства в реализиране на неговото желание. Един иска да бъде красив, друг – силен, трети – богат, четвърти – гениален. Това са велики идеи, като слона – за реализирането на които са нужни стотици килограми ориз. Как ще се изхранят те? Гениалните и талантливите хора се мъчили да създадат нещо велико, но малцина от тях са успели. – Защо? – Защото всички са стигнали до едно място и там са спрели – нито се качват нагоре, нито слизат надълбоко. Дойдете ли до идеите, стремете се да стигнете най-високото място, защото там водата е най-чиста. Идеите слизат от най-високото място в света. Кое е това място? – Дето Бог живее. На никое живо същество кракът не е стъпил на това високо място. В този смисъл, Бог не е нищо друго, освен най-високият идеал, към който човек се стреми. Ще кажете, че понятието Бог е отвлечено. Зависи, какво е съществото, което се стреми към високия идеал на живота. Ако е мравка, за нея понятието висок идеал, висок връх, е крайно отвлечено.

Като се говори за Бога, ще знаете, че Той е най-високото място, на което никое същество не е стъпило. Някои философи наричат Бога Абсолютно, Безгранично, Безконечно, Несъизмеримо начало. Христос казва: „Отивам при Отца си“. Въпреки това, и Той не е стигнал до най-високия връх. Когато детето отива при баща си, той му дава столче да седне до него, а сам сяда на висок стол. Клонът не може да стигне височината на дървото. Дървото съдържа нещо по-високо от клонете. Колкото и да се издигат във висините, клонете не могат да стигнат дървото, от което са произлезли. На това основание, казвам: Никой смъртен досега не е дал обяснение за Абсолютното, Безграничното, Безконечното начало. Безконечното подразбира непреривно движение, без начало и без край. Затова казваме, че докато конецът е здрав, хвърчилото всякога ще хвърчи. Изтъни ли се конецът, той непременно ще се скъса, и хвърчилото ще падне на земята. Това значи: всяко същество може да се движи, докато е свързано с конец, който се намира в постоянно движение. Обаче, конецът, който движи нещата, сам се управлява. Той не се нуждае от никого. С други думи казано: Абсолютното Начало се отличава с пълна свобода и независимост; никой не Го движи, никой не Го управлява. Идеите на Абсолютното се идентифицират с идеите на вечността. Затова казваме, че Бог е без начало

и без край.

Основната идея на днешната лекция е, че природата има своя икономия. Човек слиза на земята и живее на нея според закона на икономията. Според този закон, всеки се ползва от богатата на природата дотолкова, доколкото тя го кредитира. Някой се оплаква, че отива на онзи свят с отворени очи, че не е реализирал желанията си. Много естествено, природата не го е кредитирала. Тя му казва: Това, което желаеш, не е за тебе. Когато някой казва, че отива на онзи свят с отворени очи, това подразбира, че не е умрял, но се преструва на умрял. Кога човек остава касата си отворена? – Когато не е приключил сметките си. За да не отивате на онзи свят с отворени очи, ликвидирайте с дълговете си. Щом изплатите дълговете си, очите ви се затварят за този свят, и вие свободно го напущате. Кога още човек не затваря касата си? – Когато има някое непостижимо желание. Например, иска да има един голям скъпоценен камък. Защо му е този камък? Ако го придобие, с него ще си навлече големи нещастия и мъчности. Всеки ще прояви любопитство, да види, кой е този човек, който притежава такава скъпоценност. От друга страна, някои ще пожелаят да откраднат камъка; други пък ще задигнат и камъка, и човека. Като знае това, природата постъпва разумно. Тя никога няма да даде един скъпоценен камък на човек, който не може да го запази.

Всяка ценност има смисъл само тогава, когато от нея се ползва главно онзи, на когото е дадена. Природата влага велики идеи само в онази глава, която може да ги възрасти, отхрани и приложи. Не може ли да направи това, човек си остава със своето непостигнато желание дотогава, докато сам не заякне, не стане годен да го реализира и приложи. Желание, което не иде навреме, не може да се реализира. Когато иска да постигне известно желание, човек трябва да си даде отчет, има ли гръбнак да издържа на неговите изисквания. Ако желанието е голямо като слон, той трябва да се запита, има ли достатъчно храна да го поддържа. Какви желания и идеи искате да имате: като тези на слона, или като на лисицата, на гълъба, на пчелата, на човека? За предпочитане е да имате желания и идеи на човека – в тях има разумност. Другите желания не го ползват. Какви са. желанията на гълъба, например? – Да намери няколко зрънца, за да прекара деня. Щом сте хора, стремете се към желанията на подобните си, за да можете да растете и да се развивате правилно. При това, не се обезсърчавайте, ако не можете веднага да реализирате желанието си. То носи своето благо, независимо това, дали скоро, или късно ще го реализирате. Всяко реализирано желание се придружава с радост, а нереализираното – със скръб. Човек се движи между радости и скърби и така расте. Радостта подразбира придобивка, а скръбта – загуба. Животът се движи между полюси – радост и скръб.

Какво, всъщност, представя реалният живот? – Разумно оценяване на радостите и скърбите, или на печалбите, и загубите. Трябва да се ценят и най-малките работи. Казват за някого, че е лукова глава. С това искат да кажат, че няма стойност. Това е криво разбиране. И лукът има своята цена. Изучавайте свойствата му, и той ще ви помогне. Може да лекувате с него. Ако някой се оплаква от болка в крака или в ръката, наложете болното място с печен лук и малко масло. Лукът смекчава болката и отнема температурата. Болният ще ви благодари и възнагради. Значи, простият лук ще ви помогне да спечелите един приятел, а също така ще ви улесни и материално. Не пренебрегвайте малките неща, за да се ползвате от богатата, които крият в себе си.

Като ученици, вие трябва да спазвате закона за икономията в природата. Кажете ли ви тя, че това, което желаете, не е за вас, не настоявайте да го получите. В това отношение природата е строга. Тя не позволява на своите деца никакви излишни неща, никакви удоволствия. Тя дава на всекиго според дарбите и способностите му. Не се стремете към големи работи, за реализирането на които са нужни големи разходи. Те причиняват ненужни страдания. Дето има загуби, там има страдания; дето са печалбите, там са и радостите.

Какво е нужно на човека при сегашните условия? – Здраво тяло, добро сърце и светъл ум, който слугува на сърцето. Умът подтиква, подкрепва и забавлява сърцето. Както майката се справя със своенравното си дете чрез играчки, забави и сладки работи, така умът се справя със своенравното сърце. Той поддържа огъня на сърцето.

Защо е нужно човек да изучава закона на икономията? – За да не страда. Природата не обича разточителността. Самовъзпитанието има за цел да научи човека, кои от желанията си да реализира и как да ги реализира. Ако е богат, той може да реализира желания, подобни на тези, които слонът има; ако е беден, нека реализира само желания, подобни на желанията на гълъба. Благодарни на гълъбчето, ако може да ти донесе радостни вести. Гълъбът донесе на Ноя маслиново клонче, с което му съобщи радостната вест, че на земята има вече условия за живот.

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът .

11. Лекция от Учителя, държана на
2 ноември, 1928 г. София – Изгрев.

Книги: Божественитѣ условия (Специаленъ (младежки) окултенъ класъ.
VIII година (1928–1929). София, 2006)
28 беседи от 9 октомври 1927 г. до 1 март 1929 г.

Най-високото място
Божествените условия (Младежки окултен клас. Година VIII (1928–1929).
Том I. София, 1942)
27 беседи от 22 юни 1928 г. до 1 март 1929 г.

Начало: 05:00

ДАДЕНО ПО НЕЩО

Размишление

Има неща в живота, които всички хора, млади и стари, са опитали. За пример, всички хора познават жаждата. Всички хора познават глада. И затова, когато кажат на някой човек, че трябва да пости или да гладува 10 дни, той протестира. – Защо? – Защото познава глада и не иска да се мъчи. Кажете ли му, че трябва да яде по три пъти на ден, той няма да протестира. – Защо? – Защото и без това яде по три пъти на ден. Значи има заповеди, които човек не иска да изпълни. Има ли смисъл да заповядате на човека да не яде цяла година? Няма смисъл. Да се даде такава заповед, това значи да се обърне цяло течение на природата в обратна посока. Злото не се крие в яденето. Напротив, яденето поддържа живота, а неяденето води към смъртта. Който дълго време не яде, той е осъден на смърт.

Можете ли да заповядате на човека да чувства или да не чувства. И без да му заповядате да не чувства, той пак ще чувства. Някой се оплаква, че е станал много чувствителен. Какво по-добро може да се иска от чувствителността? Колкото по-чувствителен е известен инструмент и може да схваща най-деликатните вибрации, толкова по-ценен е той. Колкото един камък по-добре пречупва слънчевата светлина, толкова по-ценен е той. Колкото една душа по-добре пречупва Божествената мисъл, толкова по-ценна е тя. Следователно, според степента на пречупването на Божествените мисли, някои души са подобни на скъпоценни камъни, а други – на прости, обикновени камъни и стъкла.

Като ученици, вие трябва да напуснете стария начин на разсъждение и да разсъждавате по нов начин. Като разсъждавате по нов начин, вие ще дойдете до заключението, че всички живи същества, малки или големи, мислят и чувстват. Разбира се, че най-добрият образ на мисълта е човешката. Човек се отличава от животните по красотата на своята мисъл. Ако разглеждате човешката мисъл с окото на ясновидеца, ще забележите, че тя е съставена от множество малки свецици. Светлината на човешката мисъл е силна, мека и приятна. На нея може да се чете. Човешката мисъл е подобна на запалена свещ. Колкото по-добре свети тази свещ, толкова човек е по-добър, по-интелигентен и по-право мисли. Колкото повече мисълта, чувствата и желанията на човека се усилят, толкова по-добре за него. Щом мислите, чувствата и желанията на човека се подпушват, той се

натъква на големи нещастия. Злото се заключава в подпушването. Когато човешките мисли, чувства и желания срещат някакво противодействие, човек се подпушва. Като последствие на подпушването в човека, раждат се ред нещастия и страдания. Като знаете това, не поставяйте съзнателно никакви прегради на човешките мисли и желания. Те не са негови. Те идват от друг източник, по-висок от самия него. В човека става само пречупване на мисълта, но не и създаване. Човек не създава мислите. Той само ги възприема и предава.

Мисълта на хората не е създадена от тях. Мислите, които минават през човешкия ум, идват от разумни същества на умствения свят. Техните мисли изпълват цялото пространство. Всеки човек възприема такива мисли, които вибрират еднакво с неговия умствен апарат. Значи всеки човек е отзвук на разумната дейтелност на природата. Тази дейтелност е разнообразна. В природата престъпления не съществуват. Който живее съобразно законите на разумната природа, той не върши престъпления. Наруши ли се един от нейните закони, престъплението вече идва. За пример, ако едно 4–5 годишно дете влезе в кухнята, с намерение да вземе една чиния от полицата, в това няма никакво престъпление. Понеже е малко и не стига до полицата, то взима един бастун със закривен край и се опитва да свали с него една чиния. Щом бутне с бастуна, чинията пада на земята и се счупва. Детето продължава да сваля чиниите една след друга и ги чупи. Като влезе майката в кухнята и види какво е направило детето, тя му дава добър урок, да знае, че е направило престъпление, защото е свалило чиниите без нейно позволение. За да му прости, детето започва да плаче. То разбира, че само плачът е в състояние да смекчи наказанието му. Същевременно детето започва да мисли. То вижда, че е нарушило някакъв закон, някакво правило в дома. В този случай майката е капелмайстор, а детето – музикант. Докато майката вдига и слага пръчицата и дава такт, никой няма право да се меси в работата ѝ.

Въз основа на същия закон ние казваме: Когато човек, като това дете, нарушава законите на разумната природа, или на Божествения свят, той върши престъпления. За всяко престъпление той получава по един добър урок от своята велика майка. Хората наричат този урок наказание, изпитание. Когато тази велика майка – природата, вдига и слага пръчицата си, трябва ли някой отвън да ѝ се противопоставя? – Никой няма право да се меси в нейните работи. Тя е капелмайстор, учи своите музиканти да свирят правилно. Като стрешат някъде, тя ги изправя. Плачът на детето е музикално упражнение. По отношение на задачите, дадени на човека, той е подобен на дете. Той знае, че му трябва чиния от полицата на природата. Какво ще стане с нея, първоначално той не мисли и не иска да знае. Обаче, като счупи няколко чинии и като заиграе

пръчицата на капелмайстора върху гърба му, той започва да мисли и вижда, че е нарушил нещо във великия порядък на живота. Всяко нарушаване на този порядък води след себе си страдания, нещастия.

Като не разбира причината на страданията, които го сполетяват, човек казва: „Не струва да се живее между хората“. – Това отчасти само е вярно. Ако това заключение е вярно, ще излезе, че без хора може да се живее. – Не, едно е вярно, а именно: мъчно се живее с неразумни хора; добре и леко се живее с разумни хора. Обаче без хора никак не може да се живее. Кое е по-добре: да имаш сърце и да страдаш, или да нямаш сърце и да не страдаш? За предпочитане е човек да има сърце и да страда, отколкото да няма сърце. За предпочитане е човек да има ум, макар и да греши понякога, отколкото да няма ум и да не греши. Ако отнемат ума, сърцето и волята на човека, той ще бъде абсолютно свободен от греха, но нищо не може да придобие. Без ум, без сърце и без воля човек нищо не може да постигне. Щом има ум, сърце и воля, той ще греши и ще се изправя, ще пада и ще става, ще върви напред – ще се развива.

И тъй, човек се нуждае от свобода. Той трябва да има свобода да мисли, да чувства и да постъпва според своите разбирания. Докато дойде до положение да хармонизира своите мисли, чувства и постъпки с Божиите мисли, чувства и постъпки, той неизбежно ще греши, ще прави грешки. Обаче, като има свобода да греши, той ще бъде свободен сам да изправя грешката си. За да греши човек, причината не е само в него. Много фактори има в света, които са причина за грешките и престъпленията на хората. За пример, за да счупи детето няколко чинии, вината не е само в него. До известна степен и майката е виновна за грешката на детето. Тя трябва да заключи кухнята, да не влиза детето вътре. – Защо майката е оставила кухнята отключена? – За да може, като огладнее детето, свободно да влезе и да си вземе хляб. Майката не е предполагала, че детето ще вземе бастун и ще се мъчи да сваля чинии с него. Ако тя беше заключила кухнята, детето щеше да бъде гладно. Кое е разумното, което трябваше да се направи в случая: кухнята да бъде затворена, детето да не влиза да чупи чинии и да седи гладно, или кухнята да е отворена, детето да влиза и излиза свободно навън, без да бутва чиниите? Най-разумно е детето да бъде така възпитано, че и да намери кухнята отворена, свободно да влиза и да излиза, без да прави пакости.

Сега, като ученици, вие трябва да се самовъзпитавате. Влезете ли в кухнята на природата, вземете си парче хляб, което тя е сложила наблизко до вас, да не гладувате, но чиниите, които е сложила на високо място, не бутайте. Ако ви трябва една чиния, почакайте малко, докато дойде майка ви и сваля тази чиния от полицата. Грешките и престъпленията на хората се

дължат на факта, че те искат да реализират своите идеали без позволение на майката и в нейно отсъствие. Също така, когато човек реши да реализира една своя идея в отсъствие на Бога и без Негово позволение, всякога се ражда злото, престъплението в света. – Не може ли човек свободно да мисли, да чувства и да желае? Човек може да бъде свободен, но той трябва да има търпение, да почака малко, докато майка му дойде, и тя да вземе участие в реализиране на неговите мисли и желания. Като влезете в лабораторията на природата, ще видите, че всички прибори, с които тя си служи – чинии, чаши, шишета, са изпочупени. От хиляди години насам нейните непослушни деца влизат без позволение в лабораторията ѝ и пипат, където им попадне. Като се вглеждате в живота на съвременния човек, ще видите, че много от неговите мисли, чувства и желания са също така изпочупени и напукани, както приборите на природата, вследствие на което не можете да си служите с тях. За пример, думата „любов“, с която съвременния човек иска да изрази нещо велико, представлява една счупена чиния. Каквото съдържание и да налеете в тази чиния, то изтича навън, не се задържа.

Думите „трябва да се живее идейно“, представляват друга счупена чиния, която нищо не задържа в себе си. „Логично трябва да се говори“ – това е трета счупена чиния. – Защо? – Защото хората говорят едно, вършат друго. Те говорят логично, а не живеят според своята логика. Каква логика ще приложиш, като те срещне мечка? – Ще бягаш без никаква логика – нищо повече. Като мине опасността, тогава ще прилагаш логиката си. Истинската логика е в самия човек. Тя му дава възможност още в първия момент да съобрази как най-правилно да постъпи. Стремете се към към онази наука, според която да знаете точно времето и начина, по който да правите нещата. Духовният свят, в който искате да влезете, се отличава с ред и порядък. Той е свят на свобода. Там вие сте свободни да правите, каквото искате, но същевременно ще носите последствията на най-малкото нарушаване на законите. За престъпленията, които правите там, никой нищо няма да ви каже, но щом се обърнете, ще видите, че вратата за този свят е затворена вече и вие се намирате вън от неговата градина. Ето, от 8,000 години насам вратата на райската градина е затворена за хората. Ева първа се осмели да откъсне без позволение един плод от „дървото на доброто и на злото“, но и до днес още не може да се върне в райската градина. Всички мъже и жени стоят вън от райската градина, чакат да се отвори по някакъв начин, да влязат вътре. Никакви молитви, никакви плачове не могат да им помогнат да влязат в рая. – Защо? – Защото не е позволено да се ядат плодовете на дървото за познаване на доброто и злото. Хората и днес още не са се възпитали, не са се дисциплинирали да се подчиняват на Божиите заповеди. Ако днес ги пуснат в рая, те ще направят същата грешка, каквато Адам и Ева направиха.

Съвременните хора се нуждаят от вътрешно възпитание, от вътрешна дисциплина, да могат разумно да се ползват от свободата, която им е дадена. Щом придобие тази дисциплина и възпитание, човек е готов вече да изпълнява всяка заповед, която Бог му дава. Няма ли нужната дисциплина и възпитание в себе си, при всеки неустой и при всяко неизпълнение на дадената заповед, той започва да се извинява. Както и да се извинява, нищо не е в състояние да го оправдае. Човек е пътник, екскурзиант и ако иска навреме да стигне на определеното място, той трябва точно да изпълнява заповедите на ръководителите. Десетина души тръгват на екскурзия. Преди да са тръгнали още, те разпределят работата си, кой какво трябва да направи. По-здравите и бързоходците отиват напред, да наклаждат огън, да сложат вода да ври. Други носят храна, трети – дрехи и т.н. Който е бил натоварен с наклаждането на огъня, той не трябва да се извинява, че бил уморен, че трябвало да си почива. Тук никакво извинение не помага. Той трябва да познава силите си и като се наеме с една работа, да я свърши навреме. Ако човек не може да изпълни изискванията на един обикновен свят, как ще изпълни изискванията на света с висок морал, с необикновен ред и порядък? Ако човек не може да работи добре с числата от 1 до 10, как ще работи с числата от 10 до 100, от 100 до 1000, от 1000 до 10,000, от 10,000 до 100,000, до 1,000,000 и т.н.? Колкото по-нагоре се качва, толкова повече нещата се усложняват. Ако човек не може да свърши обикновените работи, както трябва, как ще свърши по-сложните, по-сериозните?

Казвате, че някой човек е много учен и много неща знае. За пример, той познава какво ще бъде времето, чете по звездите и т.н. – Възможно е това. Има хора, които познават кога ще се развали или поправи времето. Накарайте обаче такъв човек да направи един календар за една година само, да определи за всеки ден какво ще бъде времето, вие ще видите докъде отива знанието му. Има неща, по които хората са специалисти, но не по всичко. За пример, днес има много добри майстори и архитекти за правене на къщи, но накарайте тия специалисти на друга работа, нищо няма да направят.

На всеки човек е дадена една работа, която той сам трябва да свърши. При каквито условия и да се намира, той трябва да свърши своята работа. – Може ли човек да работи при лоши условия? – Може. Това се вижда най-добре в живота на гълъба. От хиляди години насам гълъбът не е изменил на вегетарианството. И при най-лошите условия на живота той е останал вегетарианец. И до днес той се храни само със зрънца. При каквито трудни условия за хранене да се е намирал, той е издържал на своята идея. Ако гълъбът може да издържа на неблагоприятни условия на живота, колко

повече човек може да издържа. В това отношение гълъбът е символ, който, приложен в живота, показва, че за разумния човек не съществуват неблагоприятни, лоши условия. При всички условия на живота той може да издържи своя изпит.

Съвременните хора, както и животните, се делят на вегетарианци и на месоядци според храната, която употребяват. Да говориш лошо за хората, това е месоядство; да говориш добро за хората, това е вегетарианство. Значи има вегетарианство и месоядство в тесен и в широк смисъл на думата. Човек трябва да знае, че като говори лошо за някого, има възможност и той да попадне при същите условия, да се прояви като лош човек. Чувате, че слугата на вашия приятел обрал господаря си. Вие веднага се произнасяте за него, че е лош човек. Не се минава дълго време и вие постъпвате като този слуга: виждате касата на приятеля си отворена и взимате известна сума без негово позволение. Щом се отнася до вас, вие не казвате, че сте лош човек или че сте постъпили лошо. Вие започвате да се оправдавате и да осъждате приятеля си, че като богат човек, никога не се е сетил да ви помогне материално. Вие намирате даже, че по този начин ще му дадете добър урок, да стане щедър, да се вглежда в нуждите на ближните си. Обаче какво щяхте да кажете за слугата си, за приятеля си, ако вие бяхте богат човек, а те ви оберат? Тогава щяхте да кажете, че никой няма право, да бърка в касата ви без ваше позволение. – Не, човек трябва да бъде справедлив. При всички случаи на живота си той трябва да отсъжда справедливо. Дали в неговата каса бъркат, или в чужда, той трябва да има едно мнение, което да почива на абсолютната Правда. Наистина, Бог дава възможност на човека да мисли, да чувства и да постъпва свободно, но и при това положение той трябва да се запитва в себе си дали неговите мисли, чувства и постъпки са съгласни с великите закони на Битието. При това положение само човек може да решава задачите си правилно. Като е дошъл на земята да се учи, човек трябва строго да спазва Божествените закони, които са вечни и неизменяеми. Човешките закони са временни. Те важат за ден, два, месец, година – бързо се сменят. За пример, един човек има голяма овощна градина, насадена с най-доброкачествени плодове. Той издава заповед на слугите си, никой от тях да не влиза в градината му без негово позволение и да къса от плодовете на дърветата. Тази заповед е човешка, тя е валидна за един ден – от изгряването до залязването на слънцето. За другия ден господарят ще издаде друга заповед. Случва се, че дъщерята на господаря се влюбва в един от слугите – млад, красив, интелигентен момък, и съобщава това на баща си. Щом разбере тази работа, бащата изменя вчерашната си заповед, но само по отношение на един от слугите си. На този слуга той позволява свободно да влиза в градината и да си къса, каквито плодове иска. Слугата се чуди на вниманието на господаря си, не знае как да си обясни

причината на тази внезапна промяна към него. Значи вчерашният закон на господаря се изменя само по отношение на един от слугите.

Коя е причината, задето господарят отменя заповедта си? Докато разумното начало не влезе в живота на човека, той всякога е готов да дава заповеди, с които да ограничава както себе си, така и своите ближни. Любовта, която е посетила дъщерята, представлява разумното начало в човешкия живот. Щом Любовта посети дома на човека, той е готов вече на всякакви жертви. Значи, докато разумността не влезе в човека, той е подложен на ред ограничения от природата. Той иска да стане поет, художник, музикант, учен, философ, богат човек, но навсякъде среща спънки и противодействия. Природата сама го ограничава. Щом разумността влезе в него, природата щедро отваря вратите си и му дава всички блага, които той е желал.

Разумният човек може да постигне всички свои желания. Докато не е в състояние да постигне своите желания, човек не е разумен, не разбира условията на живота и не познава хората, между които живее. Като изучавате живота на съвременните хора, виждате, че те са изложени на страдания: болести, глад, ограничавания и т.н. Светът е пълен с болници, затвори, бесилки. Това показва, че хората са лишени от онази разумност, която внася хармония и съгласие между тях. Войните, затворите, неразбиранията между хората няма да изчезнат, докато разумността не влезе между тях. В процеса на самовъзпитанието си, човек трябва да се вглежда в отношенията, които съществуват между възвишените същества и да им подражава. Силният, добрият, любещият, ученият човек ще носи на гърба си слабия, лошия, невежия. Това виждаме навсякъде в живота. Голямата сестра и големият брат носят малкото братче на гърба си. Те му сипват ядене, а то чака да му се даде наготово. Малкото дете не е в сила само да задоволи своите нужди. То очаква на услугите на големите. В това отношение високите планински върхове представляват големите братя и сестри, по гърбовете на които се качват малките същества, хора и животни. И тъй, помнете закона: Силният да носи слабия, ученият – невежия, добрият – лошия и т.н. – „Другояче не може ли?“ – Не може. Човек може да ходи само по повърхността на плоскост, която е закрепена от двете страни добре и поставена във въздуха. На долната част на плоскостта, обаче, той не може да ходи. Мухата може да ходи отгоре и отдолу на плоскостта, но човек може да ходи само на горната ѝ част. Законът на природата е такъв. Рече ли да наруши този закон, човек е счупил вече една от чиниите на природата. Щом счупи една от чиниите на природата, нищо друго не му остава, освен да изправи грешката си. Кажеш ли една обидна дума на някого, ти вече си счупил една от чиниите на природата. Някога е лесно човек да изправи грешката си, но някога е мъчно. Докато са на земята, хората лесно изправят грешките си. Обаче ако обидите един

човек и той замине за другия свят, мъчно можете да изправите грешката си. Не се поправят лесно такива грешки. Двама светии живели дълго време заедно и добре се подвизавали. Според отношенията, които съществували помежду им, никой нямал право да направи някаква забележка на другия. Всяка забележка, направена от страна на когото и да е от двамата, водела към разрыв на отношенията им. Единият от тях излязъл един ден по работа накъде, а другият останал в къщи да готви. Той сложил боб на огъня, но увлечен в размишление и молитва, забравил да сложи сол. Като започнали да обядват, първият светия казал на другаря си: „Защо забрави да сложиш сол в боба? Къде беше умът ти?“ Тази забележка се отразила на светията толкова зле, че той трябвало да замине на другия свят. Заминаването му за онзи свят се отразило силно на първия светия. Той с години плакал, страдал, не могъл да си прости за направената грешка. Вместо да прави забележка на другаря си, светията трябваше сам да сложи сол на яденето. А така, като обидил другаря си, това показва неразбиране на нещата.

Питам: Кой от съвременните хора не е казал на приятеля си една дума, която да го обиди? Кой не е направил бележка на другаря си, защо не е сложил сол в яденето? Днес има хора, особено вегетарианци, които не употребяват много сол. Някои даже съвсем избягват употребата на сол. Българите обикновено употребяват повече сол. Те съзнателно употребяват повече сол, за да могат по този начин да предизвикат жажда в себе си. Като се яви жажда в тях, те пият повече вода, която е нужна за здравословното им състояние. Водата е проводник на жизнени сили, необходими за организма на човека. Понеже българинът страда от сухота, чрез водата той внася в организма си необходимото количество влага. Да се стреми човек към солено ядене, с цел да предизвика жажда, която да го застави да пие повече вода, това е изкуствен начин за внасяне влага в организма. Вкусът на яденето, изобщо, не седи в голямото количество сол. Напротив, за предпочитане е да се сложи по-малко сол в яденето, а който се нуждае от повече сол, той сам ще си добавя нужното количество. Водата е носителка на живота, но не и солта. Какво е предназначението на солта в природата? Мислете по този въпрос, сами да си отговорите. Защо в природата съществуват солени морета и езера, както и сладководни води? Има причини за съществуването на тия води. Какво може да се каже за чистия живот: солен ли е, или безсолен? Чистата мисъл солена ли е, или безсолна? Химиците имат думата по този въпрос. Те могат да правят анализа на всички сладки плодове, да видят какъв процент сол съдържат в себе си.

Едно се иска от съвременните хора: нов начин на разсъждаване, нова мисъл, нова философия. Само новата мисъл, новата философия е в

състояние да съблече старата дреха на науката и да я облече в нова. Както човек се нуждае от ново облекло, така и науката се нуждае от нова дреха, т.е. от нови хипотези и теории. Като проследяваме пътя на развитието на науката, ние виждаме, че те постоянно прогресират. В областта на науката всеки ден се създават все по-нови и нови теории, които я водят към абсолютната истина. Както науката се обновява всеки ден с нови теории и хипотези, така и религията трябва да се обновява. Както науката, така и религията, трябва да се менят, без да се изменят.

Сега, като ученици, вие трябва всеки момент да се опреснявате, да внасяте в себе си нови мисли и желания. Като направите една грешка, не се спирайте. Изправете грешката си и вървете напред. Направите едно добро дело. Не се спирайте върху това добро. Всеки ден правете добрини и вървете напред. Кажете ли, че днешното добро е по-ценно от вчерашното, вие сте на крив път. Всяко добро дело, направено навреме, е на мястото си. Трябва ли основите на къщата да спорят с постройката над тях, че те са на първо място в цялата къща? Всяко нещо е ценно, когато е поставено на мястото си. Дали мъжът или жената трябва да заеме първо място в живота, това е въпрос, който нищо няма да допринесе на човечеството. За мъжа и за жената е важно всеки да разреши правилно въпросите на живота. Докато не ги е разрешил, човек се намира в покой, в състояние на бездействие, в каквото се намират някои индуски факири. Те седят на земята, кръстосват краката си и прекарват в това положение с часове. Въсъщност, това не е състояние на почивка, защото през това време, именно, сърцето, умът и волята са чрезмерно активни. Външно те могат да почиват, но не и вътрешно. Понякога духът и душата могат да почиват, но що се отнася до ума, сърцето и волята на човека, те трябва да бъдат в постоянно движение, напълно активни. Ако човек внесе пълен покой във вътрешния си живот, той ще се превърне в мумия. Изобщо, ако през известен период в живота си човек е външно активен, той трябва да намали малко вътрешната си активност. Ако пък вътрешно е силно активен, той трябва да намали външната си активност. Не може ли да компенсира енергиите си по този начин, той ще бъде едновременно и външно, и вътрешно активен. Това състояние ще го измори, ще го разстрои.

Една американка, жена на професор, отишла един ден да слуша лекция върху електричеството. Лекцията била придружена с опити, които ѝ направили силно впечатление. Вечерта, като легнала да спи, през ума и започнали да се преповтарят всички опити, които видяла през деня. Това я довело до силна възбуда. В съня си тя чула, че някаква кола се движи по улицата и това събудило отново впечатленията ѝ, които получила през деня, и започнала да вика: „Гръм, искра, светлина!“ Мъжът и чул тия

викове и станал да види какво иска жена му. Тя започнала да му вика: „Стой, не мърдай от мястото си, защото гвоздеите на обувките ти ще залепнат на земята“. Той стои на едно място, чака заповеди. – „Хайде, върви сега свободно, но пази се от искрите.“ Той започва да се движи, но тя пак го спира. „Стой, ще те убият, гръм се чува.“ Той сяда на стол. – „Не сядай тук! Столът има гвоздеи, които ще се привлекат от електричеството.“ Така тя разкарвала мъжа си цял час, не му давала спокойствие. Най-после, той отворил прозореца и казал на жена си: „Виж, вън е тихо и спокойно. Небето е ясно, няма никакво електричество“. Жената погледнала навън и се успокоила.

Следователно, когато се наруши вътрешната хармония в човека, той започва да се страхува и изпада в положението на тази американка, която слушала лекция по електричество. Съвременните хора са наплашени, вследствие на което най-малката причина може да ги изкара от равновесие. Някой пипне пулса на сърцето си и вижда, че се е намалил. Той започва вече да се страхува. – Няма нищо страшно в намаляване или усиляване на пулса. Животът не седи в пулса на сърцето. Достатъчно е сърцето един път само да бие, за да има живот в човека. И при това положение той може да се спаси.

Увеличаването и намаляването пулса на сърцето се държи на отливите и приливите, които стават в човека. Ако пулсът се намали до един удар, пак има възможност за спасяване на човека. Той може да прекара цели три дни с такъв слаб пулс. Ако мисълта на близките на този човек е отрицателна, те могат да го уморят. Държат ли положителна мисъл, пулсът му постепенно ще се ускори, ще започне да бие 2, 3, 4, 5 пъти, докато стигне до 72 удара. Когато близките на болния се молят за него, поддържат положителна мисъл, те ще го спасят. Ето защо, не се страхувайте за сърцето си. И при единица пулс, пак има надежда за спасяване.

Всичко в природата пулсира, не само сърцето. Този общ пулс може да се увеличи, може и да се намали. Разумният човек разбира законите за увеличаване и намаляване на пулса и не се страхува. Неразумният, обаче не ги разбира и често преживява кризи: физически, сърдечни и умствени. Когато богатството на човека се намали, дойде до единица, той започва да се отчайва. – Не, има възможност този пулс да се увеличи, да стигне до 72. Когато ученият изгуби паметта си, той се отчайва, пулсът му е дошъл до единица. Щом държи положителни мисли в себе си, той ще възстанови паметта си и учеността му ще дойде до 72 удари. Докато сте на земята, вие ще слизате и ще се качвате, ще падате и ще ставате. Това е животът. Само Бог е извън тези закони. Всичко, което става с човека, е за негово добро.

Той трябва да го използва за самовъзпитанието си.

Ето защо, работете съзнателно за самовъзпитанието си. По-голямата сестра, или по-големият брат, трябва да носи на гърба си своите малки братчета и сестричета. Малките пък трябва да им се подчиняват и да ги слушат. Големата сестра ще сипва ядене на братчето си, а то ще я слуша. Ако тя не изпълнява задълженията си към него, както трябва, и то няма да я слуша. Каквито са отношенията между големата сестра и малкото братче, такива трябва да бъдат и между силния и слабия. Силният ще заповядва и помага на слабия, а слабият ще слуша и изпълнява заповедите му.

Желая ви, сега, всички да се облечете в нови дрехи, от главата до петите: нова шапка, нов костюм, ново палто, нови обувки. Облечете се в новото, външно и вътрешно. Облечете се в новото физически, сърдечно и умствено. Тази е новата философия на живота, към която всеки се стреми.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Бог е Истина. Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

Лекция от Учителя, държана на
7 ноември 1928 г., София, Изгрев.

ГЛАВНИЯТ ФАКТОР

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

Размишление.

Преди да разглеждате подробно романите „Клетниците“ и „Война и мир“, какво можете да кажете за вътрешната страна в характера на Юго и Толстой? Те са от различни раси и от различни нации. Юго произхожда от латинската раса, а Толстой – от славянската. Поради това различие, те не могат да пишат еднакво. Всички народи живеят при различни условия, затова и писателите им се различават. Писател, който живее в полярните страни, пише за снеговете и ледовете; който живее в тропическите страни, пише за големите горещини, за циклоните, за слоновете, за големите змии и т. н. Тъй щото, всеки писател описва това, което вижда около себе си.

Когато разглеждате двама писатели, ще ги поставите при условията, при които те живеят. Единият писател минава за светски, а другият – за духовен. Кой от двамата е по-богат на образи? Как познавате, че някой писател е духовен? Ще кажете, че той пише за небето, за рая, за ангелите. Отде знае той тези неща? Бил ли е някога в рая, или на небето? Виждал ли е ангели? Ако сам не е видял това, а пише за него, то не отговаря на действителността. Какъв писател е този, който пише неверни неща? Ще кажете, че това, което описва той, е приблизително вярно. Така не се говори. Истинският писател трябва да описва само онова, което сам, непосредствено е видял, преживял и разбрал.

Какво ще кажете, ако, като учен, правите своите изследвания на една река? За да дадете точно описание на реката, вие трябва да проследите цялото ѝ течение, да видите пътя, по който тя минава, препятствията, които среща и т. н. Първите изследвания се различават от тези, които направили след десетина години. Първоначално реката е текла спокойно, безпрепятствено, без никакви бентове. След десет години, обаче, виждате много бентове по течението ѝ. Като учен човек, вие търсите причината на тези бентове и се произнасяте, че те са направени от воденичари, фабриканти, с цел да използват нейната енергия. Оттук вадим заключението: всяко явление в природата има своите дълбоки причини. За да се обясни явлението, човек трябва да проникне в причините, които са го създали. Хиромантиците, например, като изучават човешката ръка и пръстите, обръщат внимание

на формата на пръстите и ги делят на конусовидни, възлести, лопатовидни и т. н. Обаче, това не е достатъчно. Като се изучават ръцете и пръстите, трябва да се обяснят причините, защо някой пръсти са възлести, а други – конусовидни. Ще каже някой, че пръстите му са възлести, по наследство, от деди и прадеди. Това донякъде е вярно, но защо на друг някой, пак по наследство, пръстите са конусовидни или лопатести? Всяко нещо има своите причини, които трябва да се знаят. Не е достатъчно да кажете за една река, че пътят ѝ е такъв или онакъв, но трябва да се знаят причините, защо някъде върви равно, гладко, а някъде среща бентове, които я подпушват.

Да се върнем към Юго и да видим, кои са подбудителните причини да създаде той един герой като Жан Валжан. Какво иска да изнесе той чрез своя главен герой? Юго живее в едно културно общество, със строго определени закони и порядки. Той иска да хвърли светлина в умовете на своите съвременници, да им покаже, какви са последствията от неспазването на съществуващите закони и наредби. Същевременно, той иска да даде ново разрешение на един социален проблем. Всъщност, съществували ли са като типове Жан Валжан, Жавер, епископ Мириел? Те съществуват като колективни типове, а не като единични. Защо Жан Валжан мина през толкова големи страдания? – Защото открадна един хляб, да задоволи глада си. Защо в латинската раса съществува такъв строг закон против кражбата? Според този закон, Жан Валжан беше наказан на петгодишен строг затвор. Като прекара известно време в затвора, той направи опит да избяга. В разказа си за Жан Валжан, Юго иска да покаже на хората, какво влияние оказват условията на живота върху характера и психиката на човека.

Едно трябва да имате предвид: когато се разглежда един въпрос, той трябва да се постави на строго научна основа. Под думите „научна основа“ разбираме разглеждане на известен въпрос всестранно, в зависимост на съотношението му с други въпроси. Ако искате да разрешите една математическа формула, на първо място трябва да я съпоставите с други, да видите как е изведена тя и тогава да говорите за приложението ѝ. Как мислите, раждат ли се формулите, или се създават? – Създават се. Например, Питагор не роди формулата или правилото на своята теорема, но я създаде, Има случаи, когато възгледите създават научните твърдения. Например, възгледът, че външните условия създават и добрите, и лошите хора, е доведен до научно заключение. Обаче, има случаи, когато научните заключения почиват на строго математически изводи. Например, твърдението, че доброто представя здравословно състояние на човешкия организъм, а злото – болезнено състояние, е получено като резултат от ред математически изчисления. В този смисъл, доброто и злото представят

полюси на една същина. Доброто представя сладък, зрял плод. Който го яде, всякога бива здрав. Злото представя кисел, неузрял плод. Който го яде, той боледува. Обаче, животът се проявява между доброто и злото. Ето защо, нито само със сладки неща се живее, нито само с кисели. Те взаимно регулират своите сили. Ако съществуваха само сладки неща, животът щеше да се обезсоли; ако съществуваха само киселини, животът щеше да се разруши. За да се проявява правилно, животът се нуждае еднакво и от сладки, и от кисели неща.

Много окултни писатели се произнасят за доброто, като проява на любовта в живота, като зрели плодове на любовта. Според тях, злото представя киселите, незавършени плодове на мъдростта. Значи, доброто и злото имат отношение към любовта и мъдростта. Един ден и злото ще се превърне в сладък, добър плод на любовта. Че това е така, виждаме в героя Жан Валжан. Злото в него се превърна в добро – в плод на любовта. Всички учени хора и писатели вярват, че злото може да се видоизмени, да се превърне в добро и лошите хора да се поправят. Колкото е от значение превръщането на злото в добро, толкова е от значение за човека да знае причината за проявата на доброто и на злото. Ще кажете, че средата и условията са причина за създаване на доброто и на злото. Това е отчасти вярно. Ако, наистина, условията и средата правят човека добър или лош, това показва степента на неговата устойчивост и интелигентност. Има хора, които, както металите, се поддават на окисляване; има хора, които не се поддават на окисляване. Златото не се поддава на окисляване, платината – също; медта, калаят лесно се окисляват. Коя е причината за окисляване на елементите? – Сродството им към кислорода. Значи, лесно се окисляват онези елементи, които имат голямо сродство към кислорода. Онези елементи, които нямат сродство към кислорода, или имат малко сродство, не се окисляват.

Във връзка с окисляване на елементите, се явява един обществен въпрос: Защо се пие много вино? – Защото има много консуматори. Защо се яде много хляб? – Защото хората имат голямо сродство към него. Някои хора, като българите, например, ядат много хляб. Защо? – Сродството им към хляба е по-голямо, отколкото на други народи. Както съществува сродство между елементите, така съществува и между хората. Затова, именно, казваме, че царската дъщеря може да се ожени за царски син – вероятността е 100%. Обаче, царската дъщеря не може да се ожени за един свинар – между тях няма никакво сродство, т. е. няма условия. Обаче, това не значи, че, ако се откаже от свинете, свинарят има възможност да се ожени за царската дъщеря. Не само свинете са пречка за това. За да се ожени за царската дъщеря, той трябва да бъде интелигентен, разумен, да има добро и благородно сърце. Интелигентността и благородството са

условия, за да се яви сродство между две разумни души.

Мнозина съзнават, че не са добри и се питат, защо не могат да проявят доброто. Естествено е да съжалява човек, че не е добър. Защо съжалява той? – Защото не може да се ожени за царската дъщеря. – Защо не мога да се ожена за царската дъщеря? – Защото пасеш свинете. Общественият строй не позволява на царската дъщеря да се ожени за свинар. Какво представя свинарството? – Занаят, при който човек прави погрешки и престъпления. Като греши, той не може да прояви доброто. Като пасе свине, човек се влияе от тях и не може да се повдигне. Затова българската поговорка казва: „С какъвто дружиш, такъв ще станеш“. Трябва ли свинарят да дружи със свинете? – Не трябва. Свинете могат да живеят и без свинар. Докато са в диво състояние, те не се нуждаят от свинар. Човек сам си създава нещастieto. Той улавя свинете от гората, вкарва ги в кочината и се назначава на служба, да ги пази. Свинете нямат нужда от господари, от проповедници и учители, да ги учат, как да ровят земята. Те знаят това изкуство, няма нужда друг да ги учи. Смешно е положението на свинаря, тръгнал с тояга след свинете и ги води на паша. Той си мисли, че върши някаква работа, а всъщност, напразно губи времето си. Свинарството е най-долният занаят, който човек може да избере.

Това са разсъждения, които дават права насока на мисълта. Ще кажете, че занаятите, които човек извършва, са резултат на обществения строй. На кой обществен строй? Вие знаете, че един обществен строй се предшества от друг. Всъщност, кой строй е меродавният? Кой строй е по-добър: миналият, или сегашният? Нещата се познават от проявите и последствията им. Ако днес намерите някъде останали трици от брашно, вие заключавате, че преди вас са живели хора, които са мляли житото, пресявали са го и са яли чисто брашно, а триците са хвърляли. Вие взимате триците, пресявате ги още веднъж, изваждате хранителните елементи, а непотребните изоставяте. След вас идат други хора, които използват вашите трици, взимат нещо от тях и непотребното изхвърлят. Това са все култури, които си заимстват по нещо и се хвалят със способността си да се нагаждат на новите условия. Първите култури са имали по-богати условия и възможности от последващите. Важно е всяка предшестваща култура да остави на последващата не своите трици, но онова, което е вечно, неизменно и съществено. Чистото брашно е същественото, а не триците.

Сегашните хора трябва да мислят по нов начин, да се откажат от старите си възгледи и разбирания. Дойдат ли до науката и живота, те трябва да се откажат от всички дребнавости, от всички обиди и огорчения, да не се занимават с обикновени неща. Това значи, да придобие човек истината,

според някои наречена „голата истина“, а според нас – „красивата истина“, да разглежда въпросите обективно, по Божествен начин, да знае причините и последствията на нещата.

Като се говори за причини и последствия, мнозина се спират върху въпроса за грехопадането и търсят причините, защо Адам и Ева са сгрешили. Една от причините е непослушанието. Те не изпълниха думите на Господа, Който им каза: „Яжте от всички плодове, с изключение на плодовете на дървото за познаване на доброто и на злото.“ Втора причина е користолюбието. Те пожелаха да опитат всички блага в рая и да ги задържат за себе си. И третата причина е желанието им да изпъкнат над другите. Змията каза на Ева, че, ако ядат от забранения плод, ще станат подобни на боговете. У Ева се яви желание да стане като Бога и престъпи заповедта, която им беше дадена. Това е личното чувство в човека, което го кара да изпъква над всички. Има ли право човек да храни своето лично чувство? По начало всички хора са еднакви. Всички са излезли от един и същ Източник. Срещате, например, две реки в природата, които излизат от един и същ извор, текат в една посока, успоредно, имат еднаква дълбочина и дължина. По едно време едната река получава няколко притока, които я правят по-дълга, по-дълбока и пълноводна; другата, обаче, остава в първоначалната си дължина и дълбочина. Реката, която има притоци, подчертава своето преимущество над другата, счита себе си за по-силна, по-голяма. Това я прави горда. Така се отнасят и хората помежду си. Онзи, който е чел повече книги, изучавал повече науки, се счита по-високостоящ от другите и започва да се гордее. Той иска да изпъкне над всички, да се покаже пред хората, да го ценят и уважават. В какво се заключава неговото преимущество? – В притоците, които са го направили пълноводен. И простият човек може да стане учен. Достатъчно е да се влеят няколко притоци в него, за да му предадат особени качества. Двете реки могат да се различават, освен по пълноводност, още и по чистота. Едната ръка тече по каменисти места, затова е чиста; другата, обаче, тече през различни почви и носи в себе си тиня, кал, която я размътва. В началото си двете реки са били еднакво чисти, но в края втората река изгубила чистотата си, размътила се. Първата ръка се уподобява на чист, праведен човек, а втората – на грешен. Как мислите, праведният от само себе си ли стана такъв? – Условиата го направиха праведен. И грешният човек не е станал грешен по собствено желание. Условиата го направили грешен.

Двамата писатели, Юго и Толстой, разглеждат едни и същи въпроси от живота, само че Юго ги разглежда индивидуално, а Толстой – общо. Юго взима като действащи лица Жан Валжан и епископ Мириел, а Толстой – Наполеон и Кутузов. Юго поставя Жан Валжан, преследван от една страна

от Жавер, а благодетелстван, от друга страна, от епископ Мириел. Толстой поставя от една страна Наполеона със своята армия, а от друга страна – генерал Кутузов със своята армия. Единият напада, а другият се оттегля. Наполеон изкушава Кутузов и му казва: Бъди герой! Започни да се сражаваш. Обаче, Кутузов се оттегля навътре в Русия, с което увлича Наполеона и го отдалечава от военната му база. Кутузов отстъпва съзнателно и казва: Колкото по-навътре влезе неприятелят, толкова по-голяма е възможността за нас да го атакуваме. Наполеон иска да застави неприятеля си, преди да влезе в Русия, да се сражава с него, да го срази и да стане цар, да подчини и Русия. Това е тщеславието, което го предаде. Кутузов му отговори, че той не може да победи тази голяма страна, която сама се пази. В своя роман, Толстой изнася идеята за Божествения Промисъл, който регулира нещата. Изобщо, Толстой пише открито; той си служи с действителни лица – Наполеон и Кутузов, а Юго – с фиктивни: Жан Валжан и епископ Мириел. Толстой работи в по-широк мащаб от Юго. Наполеон вярваше в себе си, а Кутузов – в Бога. С това Толстой изнесе идеята, че само онзи печели, който вярва в Бога. Той всякога има надмощие над онзи, който вярва в себе си. Юго пък тури своето убеждение в устата на епископ Мириел, който каза: За да повдигнеш ближния си, трябва да вярваш в него. Този е твой ближен, в когото вярваш и поставяш на едно ниво със себе си. Епископът постъпи благородно с Жан Валжан, с което го повдигна. За да не го предаде в ръцете на властта, той каза, че му е подарил свещника. Всъщност, свещникът бил на епископа, но той добре разбирал, че същината на живота е в ръцете на Онзи, Който го е вложил във всяка душа. Толстой изнесе идеята, че когато хората повярват във Великия живот, в Бога, войната ще престане. Същевременно, той прокарва идеята за гениалността и казва, че не е гениален онзи, който избива хиляди хора. На Наполеона се гледаше като на гениален човек, но Толстой отрича тази гениалност. Задачата на Наполеона не беше да завладее света. Кутузов му показва, че не може да завладее даже Русия, а още по-малко целия свят.

Толстой и Юго разглеждат едни и същи социални въпроси, но между тях се явява спор. Те не се сходят във възгледите си. Толстой казва, че единствен фактор в живота е Бог. Той регулира живота, както на отделните личности, така и на обществата и народите. Юго, обаче, поддържа възгледа, че хората и обществата са главните фактори в живота, няма защо Бог да се меси в отношенията. Единият поставя Бога в къщата, а другият – вън от къщата. Онзи, който не допуска Бога в къщата си, има господар, който не обръща внимание на неговия живот. Той казва: Аз давам къщата си под наем. Как живеят мъжът и жената, не се интересувам. Могат да се карат, да се бият, за мене е важно да пазят къщата, да държат в изправност инсталацията, канализацията и да си плащат честно. В този смисъл, всеки трябва да си отговори, собственик ли е на къщата, в която живее, или е

наемник. Никой човек не е собственик. Сегашните хора са наемници. Природата не е установила още частната собственост. Тя допуска човека да живее под наем известно число години, от една до 120, и като мине този срок, праща господаря на къщата да си я вземе. Той казва: Ще излезеш вече навън, ще напуснеш къщата, защото искам да я поправам.

Сегашните хора се намират в големи мъчности, не могат да дойдат до правото разбиране на живота. Това виждаме и в Толстоя, и в Юго. Кой от двамата е по-прав? И двамата са прави. Вярно е, че и индивидът, и обществото, и Бог са фактори, но те трябва да се съединят в едно цяло. Индивидът, семейството, обществото, народът са удове на Божествения организъм. Малките единици не трябва да се противопоставят на големите, а големите не трябва да се противопоставят на Бога. Народите не трябва да мислят, че могат всичко да направят. И те са в зависимост от нещо по-високо. Индивидът е в зависимост от обществото; обществото е в зависимост от човечеството, а човечеството – от Бога. Индивидът разрешава своите проблеми според законите на личния живот; обществото разрешава своите проблеми в зависимост от законите на общественения живот. Човечеството разрешава своите проблеми в зависимост от законите на целокупния живот. Най-после човек ще дойде до законите на Бога. Само така той ще дойде до едно правилно схващане на живота. Законите на индивида не са приложими към обществените; и обществените не са приложими към общочовешките. Който се осмели да наруши един велик закон, ще опита пръчицата на майката-природа, която има за цел да го възпита.

Съвременните хора са разделени на категории: едни вярват в себе си, други – в обществото, а трети – в Бога. Трябва, обаче, да се даде нова насока на човешките възгледи. Когато обществото те атакува, ще знаеш, че това е Наполеон и ще постъпиш като Кутузов: ще отстъпваш и ще се укрепваш. Ще запалиш Москва, т. е. ще я пожертваш, за да спасиш свободата на Русия. В случая, Москва представя човешкото начало, а Русия – Божественото. Наистина, човешкото трябва да се жертва за Божественото. Днес не воювате вие, но Наполеон във вас. Защо Юго внесе, като действащо лице, Козета? Защо трябваше Жан Валжан да се влюби в Козета? – За да разреши един социален въпрос. Той го разреши чрез себеотричане. Като се отказа от Козета – човешкото в себе си, Жан Валжан даде ход на Божественото Начало. Козета представя Москва. Ако Жан Валжан се беше оженил за нея, Наполеон щеше да превземе Русия и да стане неин господар. Той отстъпваше, както Кутузов, и по този начин спаси Русия. Във „Война и мир“ Наполеон се явява още отначало и остана до края. В „Клетниците“ Наполеон се яви, освен в лицето на Жан Валжан, още и в лицето на Мариус, който се ожени за Козета. В началото на романа

Наполеон се явява в лицето на обществения строй, който осъди Жан Валжана на петгодишен затвор, отдето той успя да избяга и се изложи на преследването на властта.

Като четете романите на Толстой и на Юго, трябва да правите тънък психологически анализ, да схванете дълбоките идеи, които се крият в ума и на двамата. Права е идеята на Толстой, че трябва да се отстъпва, но само с отстъпване въпросите не се разрешават. И Христос казва: „Не противи се на злото!“ Кутузов е приложил тази идея. Той спаси Русия чрез отстъпване. Силният може да се противи на злото; слабият трябва да отстъпва, докато се засили.

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

12. Лекция от Учителя, държана на
9 ноември, 1928 г. София – Изгрев.

Книги: Основните идеи на Викторъ Хюго и Толстой въ „Клетниците“ и „Война и миръ“

Божествените условия (Специаленъ (младежки) окултенъ класъ. VIII година (1928–1929). София, 2006)

28 беседи от 9 октомври 1927 г. до 1 март 1929 г.

Главният фактор

Божествените условия (Младежки окултен клас. Година VIII (1928–1929).

Том I. София, 1942)

27 беседи от 22 юни 1928 г. до 1 март 1929 г.

Начало: 05:15

СМЕНИ В ПРИРОДАТА

Размишление.

Сегашните хора се нуждаят от сериозни работи в живота. Те избягват забавите. За тях забавата е почивка. Те не се нуждаят от такъв род почивка. За децата, обаче, забавата е необходимост. Чрез забавите децата растат, развиват способностите си и се готвят за сериозен живот. Понеже съвременните хора са минали вече фазата на детинството, сега те се готвят за нов живот, за нова работа. Те казват, че човек трябва много да мисли. Наистина, отличителната черта на човека е способността му да мисли, но мисълта, мисленето не е единичен процес. Мисълта е колективен процес. Всички хора мислят. Поради способността си да мисли, човек минава за мислещо същество, а ангелите - за разумно същество, надарено с висока интелигентност. Мисълта на човека може да бъде положителна и отрицателна. Под отрицателна мисъл не трябва да разбираме лоши мисли, но мисли с отрицателна енергия.

Сега, каквото и да се говори на човека, от него се иска приложение. Човек може да разбере живота само чрез приложение. Животът се изразява в три направления: в областта на мисълта, в областта на чувствата и в областта на постъпките. Значи, човек се движи, освен в областта на чувствата и на постъпките, още и в областта на мисълта. Затова е казано за човека, че е мислещо същество. За човека мисълта е нещо постоянно, а за животните - развлечение, празненство. Както посещението на някой беден дом от царя е велико празненство, така и всяка мисъл попаднала в главата на някое животно, е велико, царско посещение.

Като ученици, вие трябва да разбирате отношението, което съществува между обикновените и царските работи. Те се различават и по форма, и по съдържание, и по смисъл. Мислите менят формата, съдържанието и смисъла си. Тази е причината, поради която дадена мисъл интересува човека до известно време само и после престава да го интересува. Запример, ако имате едно шише, пълно с някакво хубаво съдържание, вие ще се интересувате само от съдържанието му. Обаче, ако знаете, че някои шишета имат красива форма, а същевременно и добро съдържание, вие се интересувате и от формата, и от съдържанието им. Всяко шише, което е пълно с хубаво съдържание, интересува човека заради съдържанието му. Щом съдържанието му се свърши, той оставя шишето настрана, не се интересува вече от него. Ако има съзнание, шишето ще се чуди, защо го

взеха с уважение, а сега го остават настрана. То не разбира, че уважението се е отнасяло до неговото съдържание, а не до формата му. Щом сипят ново съдържание, човек отново се интересува за шишето.

По същия начин, човек се интересува от мисли с добро съдържание. Щом приеме съдържанието им в себе си, той оставя формите им настрана, не се интересува от тях. Обаче, има такива мисли, в които формата и съдържанието са неразделни, не могат да се отделят една от друга. В този случай, човек еднакво се интересува от формата и от съдържанието на тия мисли. Цената на тия мисли остава постоянна, както цената на скъпоценните камъни. Искате ли да продавате скъпоценни камъни, едновременно ще продавате и формата, и съдържанието им. Диамантът, запример, може да се уподоби на чистата човешка мисъл, през която слънчевите лъчи на живота се пречупват и образуват спектър. Когато лъчите на живота се пречупват в чистите човешки мисли, заедно с това растат и чувствата на човека. Като знаете цената на вашите мисли, вие не трябва да ги продавате. Продавате ли ги, непременно ще пострадате по някакъв начин.

Страданията ще дойдат неизбежно във вашия живот, но стремете се поне да избягвате онези страдания, които вие сами си причинявате. Този род страдания създават противоречия за човека, от които той лесно може да се освободи. Тия страдания представляват неорганизирана материя, която трябва да се впрегне на работа. Човек страда от това, че не може да задоволи някое свое желание. Запример, някой иска да стане цар и страда, че не може да постигне желанието си. Преди да даде ход на това свое желание, човек трябва да направи изчисление, каква е вероятността да стане цар. Щом направи изчисление, той ще види, че това желание не може да се реализира и ще се откаже от него, без никакви страдания. Как се е зародила в човека идеята да стане цар? Ако трябваше да стане цар, със слизането си на земята, той щеше да носи със себе си акредитивни писма, че го пращат на земята цар да стане. Ако беше определен за цар, с него заедно щеше да слезе цяла свита от помощници и придворни, със сила и власт, да го учат и да му помагат. А тъй, без никакви писма, без никаква свита, дошъл като обикновен човек на земята, той започва да мечтае цар да стане. На място ли е родена тази идея? - Не е родена нито на място, нито на време.

Този род мисли ние наричаме неестествени. Те се зараждат във всеки човек. Някой иска да бъде философ, учен човек. Философът не се ражда философ, нито ученият се ражда учен. За да стане човек философ или учен, той трябва дълго време да работи. Работа, труд, постоянство се иска от човека, за да придобие нещо. Каквито и да са идеите на човека, в тях

има нещо общо. Разликата се заключава само в това, че някои хора представят корени на някоя идея, други - листа, трети - цветове. Обаче, всички заедно съставят идеите на целокупния живот. Ако, според мястото, което заема, не реализира своите идеи, човек ще остане в положението на корен на растение. В това положение, той само ще смуче сокове от земята, ще плаче, ще страда, докато един ден мине през състоянието на животно, поне да може да се движи от едно място на друго. От животно, той ще се стреми да стане човек. Човекът пък ще се стреми да стане ангел. Ангелът се стреми към още по-високо положение.

Като слушате да се говори така, вие си задавате въпроса: Къде е краят на живота? Какъв е неговият смисъл? - Краят на живота и неговият смисъл са във вечността. Тя съдържа всичко в себе си. Защо човек трябва да се стреми към вечността, какъв е смисълът на това стремление, никой философ не може да отговори. Каквито философи и да съществуват в света, някои от тях дохождат до някакъв край, а други - до никакъв край. Като размишляват по този въпрос, някои хора казват за себе си, че са начало, глава на работата. Други пък съзнават, че са край, опашка на работата. Обаче, нито началото може без края, нито краят без начало. Началото и краят, т.е. главата и опашката вървят заедно. Зараждането на дадена идея е начало на тази идея; реализирането ѝ това е нейният край. Краят на тази идея пък води към началото на друга идея. Идеите са неразривно свързани една с друга. Тъй щото, когато някой казва, че е свършил училище, той е свършил само един род училище, както ученикът свършва една учебна година и си почива, за да започне нова. Човек непрестанно учи, минава от училище в училище - всякога има, какво да учи.

Като изнасям тия мисли, имам за цел да обърна вниманието ви към постоянните промени, на които човешкият живот е изложен. Формите на човешкия живот постоянно се менят. Когато се казва, че човек минава в положението на растение и на животно, това не значи, че той се превръща на растение или на животно. Човек минава само през състоянията на растение и на животно, без да взима тяхната форма. Докато само расте, седи на едно място и почива, човек минава през положението на растение. Такова е състоянието на новороденото дете, което расте, без да се движи от едно място на друго. Щом в него се роди желание да се движи, да промени мястото си, детето е в положението на животно. То започва да пълзи, да лази по земята на четири крака, като животно. Когато мисълта започне да действа, в човека се явява желание да се изправи на краката си и свободно да ходи. Той минава вече във фазата на истински човек, който мисли, работи и се стреми да мине в ново положение, във фазата на ангел. Като минава от едно положение в друго, човек е изложен на страдания, които го повдигат, т.е. съдействат за неговото развитие.

Съвременните хора, особено някои религиозни, мислят, че като отидат на онзи свят, всичко ще им тръгне напред и ще могат да научат това, което не са успели да придобият на земята. Наистина, много неща могат да се научат на онзи свят, но затова се изисква по-усилена работа, отколкото на земята. - Ама ние сме завършили своята еволюция, завършили сме вече развитието си на земята. - Още по-добре. На онзи свят работят, именно тия, които са завършили развитието си. На земята работят и умните, и глупавите, а на небето, между ангелите, само умните работят. Глупавият може да отиде само на гости при ангелите, да поседи ден-два и да слезе на земята да работи. Докато е на земята, човек не трябва да изпуска моментите за работа, да мисли, че може да живее, както иска, и да очаква по-добри условия в бъдеще. Той трябва да научи урока, който му е даден още днес, без никакво отлагане за утрешния ден, или за друг живот. Днешната задача още днес ще решиш - нищо повече. Ще кажете, че условията ви препятствали, или не сте разбрали задачата. - Никакво извинение не се приема. - Тогава в какво да вярваме? - Ще вярвате, че в света съществува един Бог, Който е Любов. Той е дал условия на хората да живеят, да работят и да учат. Бог е Мъдрост. Следователно, Той е вложил разумност в човека, научил го е да мисли и да чувства.

Когато младата мома и младият момък се влюбят, те мислят, че тогава само чувстват. В края на краищата, момата се оплаква, че момъкът я изгорил, а момъкът се оплаква, че момата я изгорила. Какво показва това? - Това показва, че те са вложили един в друг повече енергия, отколкото трябва. Щом момата и момъкът се оплакват един от друг, те не са умни, те са играли с огън. За онзи, който си играе с огъня, е добре, но за онзи, на ръката на когото е турен огънят, не е добре. Какви са последствията на тази игра? - Изгубване на доверие. За да не изгуби вяра, както в себе си, така и в другите, човек трябва да възпитава своите чувства. Мисълта е дадена на човека, именно, за това, да възпитава неговите чувства. Той трябва да чувства всякога, а не само когато се влюби. Такива са отношенията и на Бога към нас. Той всеки момент отправя своите мисли и чувства към нас. Когато хората отричат това, причината е в тях. Със своя неправилен живот, те се затварят за Бога, вследствие на което Той временно престава да им изпраща ония блага, които те искат. Той знае, че ако при техния неправилен начин на живеене, им изпраща блага, вместо да им помогне, ще им причини големи вреди. Като не разбират това, хората, като своенравни деца, роптаят, защо на еди-кого си е дадено повече, а на тях - по-малко. Много естествено! Здравият всякога може да яде от яденето, което се слага на трапезата: обаче, болният ще яде малко и то лека, специална храна. Неговият стомах е слаб, не може да издържа на всякаква храна. Когато оздравее, и той ще се ползва от благата, които здравите хора

имат.

Като ученици, вие трябва да се спирате на положителните мисли в живота, а не върху това, кой колко знае и какво е неговото верую. Апостол Павел е казал: „Отчасти знаем, отчасти мъдруваме“. Не е въпрос човек изведнъж да порасне, да стане голям, знатен. Радостта на ученика се заключава в постепенното растене и придобиване на знания. Някой, като свърши гимназия или университет, мисли, че е станал учен човек, че много знае. Къде кого срещне, все за своето минало разправя: когато бях ученик в еди-кой си клас, или на еди-кой си семестър, това и това беше, такива и такива знания придобих. Добре е човек да си спомня нещо от миналото, но животът непрестанно върви напред. Науката също крачи напред. Това, което е било преди 10-20 години, сега не е същото. Сега сте пъргави, но след 20-30 години ще станете сериозни, ще се движите бавно, ще философствате. Ще кажете: „Едно време бяхме млади, а сега остаряхме“. - Защо остаряхте? Коя е причината за остаряването ви? Старостта е вашият кредитор. Ако искате да не остарявате, трябва да спазвате правилото: още преди да е дошъл кредиторът ви вкъщи, вие да сте му платили. Дойде ли дома ви, веднага трябва да изпратите слугата си в кантората му, да платите дълга си. Ако нямате пари да платите дълга си, трябва да избягате някъде, да не се явявате пред очите на своя кредитор.

Следователно, искате ли да не остарявате, ще направите едно от двете: или ще платите на кредитора си, преди да ви е потърсил, или ще се скриете някъде, да ви не среща. - Трябва ли човек да бяга от задълженията си и да не плаща? - Плати тогава! - Ама нямам пари. - Щом нямаш пари, бягай! Две положения има в живота: добро и зло, ден и нощ, радост и скръб. Човек трябва да избере едно от двете. Казвате на някого: Ти трябва да правиш добро! - Не мога. - Щом не можеш да правиш добро, ще правиш зло. - Не мога да правя зло. - Тогава добро ще правиш. Има неща, които човек не може да избегне. Той трябва да върви напред - не може да се връща назад. Обаче, има случаи в живота на човека, когато спасението му седи във връщането му назад. Запример, ако човек е тръгнал в крив път, в посока на злото, той трябва да се върне назад. Като се върне назад, той ще поеме посоката на доброто и ще тръгне напред. Мисълта на човека определя посоката на неговото движение.

Често хората се гордеят със своите мисли и чувства, радват се, че са много производителни. Не е достатъчно човек само да ражда мислите и чувствата си, но същевременно той трябва да знае, как да ги пази, да не се губят. Срещате един човек, и той започва да се оплаква: Какви красиви мисли и чувства имах на младини, но свърши се това време, изчезнаха моите светли мисли и възвишени чувства. - Къде отидоха те? - Не зная, но

нищо не остана от тях. Отиде красивото и светлото! Няма вече да се върне. - Щом си изгубил красивото в своя живот, това показва, че не си бил умен човек. Като не можете да върнете красивото, което сте изгубили, и като не знаете причината за това, вие дохождате до една крива философия и казвате: „Това е в реда на нещата, така ще си отидем на онзи свят“. - Не, това не е в реда на нещата. В реда на нещата е чешмата постоянно да тече, и коритото всякога да бъде пълно с вода. Щом чешмата престава, и коритото не е пълно с вода, едно от двете е вярно: или в чешмата има някаква повреда, или водата се е отбила от своя път. В Божествения порядък на нещата, чешмата всякога трябва да тече, и коритото да бъде пълно с вода. С други думи казано: мислите и чувствата на човека непрестанно трябва да текат и да пълнят коритото, от което хора, растения и животни могат да се ползват.

И тъй, човек не трябва да губи своите красиви мисли и чувства. Щом погледне към резервоара, в който са се втичали, той веднага трябва да си спомни своята младост, като мома или момък, и да се върне към нея. Който владее това изкуство, той моментално ще почерни косата си, ще премахне бръчките на лицето си и ще се превърне в млада мома или млад момък. Ще кажете, че това е приказка от „Хиляда и една нощ“. За невежия е така, но за учения всичко е възможно. Каква наука е тази, която убеждава хората, че те трябва да умират, да боледуват, да грешат? Това не е никаква наука. Божествената наука изключва всички тия неща. Човек трябва да се стреми към тази наука. Дойде ли до нея, той ще разбере, че раят и небето са създадени за добрите, за умните хора. Адът и чистилището са създадени за лошите, за глупавите хора. Ледницата е създадена за леда. Болницата е създадена за болния. - Ама защо трябва да отида в ада? - Защото си глупав. - Защо трябва да отида в чистилището? - Защото си лош. - Защо трябва да отида в къпалнята? - Да се окъпеш, да станеш чист. Това показва, че в света съществува велик ред и порядък - всяко нещо се поставя на мястото си. Дето има ред и порядък, там има и закони, които трябва да се изпълняват. Никой не е в състояние да измени тия закони. Даже Бог не ги изменя. Измени ли ги, Той се обръща против себе си. Да мисли човек, че може да измени великите закони на живота, това значи, да не е способен да мисли право, или да мисли само за себе си.

Сега вие се запитвате: Какво трябва да правим, като сме загубили своя вътрешен мир? Питам: Какво трябва да прави цигуларят, който, при хубава цигулка и здрави, доброкачествени струни, не може добре да свири? Външната влага влияе върху струните, и той е принуден да прекъсва свиренето, да нагласява цигулката си. Като знаете това, ще можете да си обясните, защо понякога струните на вашето сърце и на вашия ум се отпускат, и вие не можете да свирите добре. Има някаква

влага, която им влияе. Пазете се от влагата, която се отразява върху вашите мисли и чувства и пречи да разсъждавате правилно. Правилното мислене определя вашето днешно състояние. Днешното ви състояние пък служи за основа на много бъдещи дни. Какво виждаме днес в живота на съвременното човечество? Срещате едно 12 годишно момче, силно, здраво, побеждава всички мъчнотии. Като стане на 21 години, вместо да стане пехливанин, здрав момък, той отпада, губи силите си. Коя е причината за това? - Този момък е преживял нещо силно, което е внесло разрыв между ума и сърцето му, т.е. между мислите и чувствата му. Искан ли да възстанови силите си, той трябва да хармонизира своите мисли и чувства.

Сега, като изучаваме научно фазите на човешкото развитие, ние можем да ги разделим главно на три: в първата фаза на човешкото развитие, от 1-7 годишна възраст, човек минава през положението на растение. Като наблюдаваме живота на детето до седемгодишната му възраст, виждаме, че периферията, около която се движи, е малка. Тази е причината, поради която детето не смее да се отдалечава от дома си. От 7-14 годишна възраст, човек минава през фазата на животно. Той започва свободно да се движи и се отдалечава от дома си. От 14-21 годишна възраст, човек започва да мисли, влиза във фазата на истинския човек. След 21 годишна възраст, човек отново минава в същите фази - има едно повтаряне. От 21-28 години той влиза във фазата на растение, от 28-35 - във фазата на животно, от 35-42 - във фазата на човек. Тези фази се повтарят и по-нататък, до дълбока старост. Когато минава през фазата на растение, научно човек може да каже за себе си, че се занимава с ботаника, изследва произхода на растенията. Същевременно той изучава себе си, определя, към коя категория растения да се причисли: към водораслите, към сухоземните, към низшите или висшите и т.н. Когато минава през фазата на животно, човек се занимава със зоология, изучава произхода на животните, изобщо, както и своя произход, специално. Най-после, като дойде до фазата на човека, той изучава антропология, занимава се със своя организъм, с епохите през които е минал като човек.

Мнозина казват, че не се интересуват от тия работи. Наистина, днес хората се интересуват повече от материални въпроси: кога ще свършат училище, дали ще ги назначат на служба и т.н. Някой свършил естествените науки, иска да стане учител. Назначават го учител, но след пет години го уволняват. Той се интересува за назначението си, а не се интересува колко време ще го държат на служба. Когато уволняват някой чиновник от служба, това показва, че друга работа е предвидена за него. Като не съзнава това, той страда, иска отново да се върне на същата служба. Животът на човека е пълен с промени. В промените е красотата. Докато стават промени с човека, той трябва да се радва. Престанат ли промените в

неговия живот, това показва, че развитието му се е спряло. Следователно, дали минава през състоянието на растение или на животно, човек трябва да се радва. Като растение, той трябва да изучава закона на търпението. В каквото положение и да изпадне, човек трябва да учи. Иначе, той може само да философства, без да придобива опитности. Като се намерят пред известни изпитания, или пред разрешаване на известни въпроси, тия философи, вместо да уреждат, развалят работите.

За един такъв малък философ, разправят следния случай. Едно 10 годишно момче обичало да философства, само да решава задачите си. Един ден, това било на великия четвъртък, преди Великден, майката купила 250 яйца, турила ги в кошница да ги боядисва. Като видяло толкова много яйца в кошницата, момчето решило да си избере най-якото яйце, с което да чука яйцата на другарчетата си. То взело две яйца, чукнало ги едно в друго. Едното се счупило, а другото останало здраво. Така то опитало всички яйца, да избере най-якото от тях. В резултат на този опит, всички яйца били счупени, и в ръцете му останало само едно здраво яйце. Момчето сметнало, че това яйце, именно, е най-яко и ще му послужи за борец, с който ще чупи всички останали яйца. Питам: Правилно ли е решило задачата си? Когато влязла в стаята, майката се ужасила от това, което видяла - пълна кошница със счупени яйца. - Защо счупи яйцата? - запитала детето си. - Търсих борец, с който да чупя яйцата на другарчетата си.

Често и съвременните хора изпадат в положението на това момче. Като решават въпросите си само по пътя на ума, чрез философстване, те дохождат най-после до положение да изпочупят всички яйца - условията, дадени в живота им, като остават само с едно здраво яйце в ръката си. - Не, въпросите не се решават по този начин. С едно здраво яйце в живота нищо не може да се постигне, нищо не може да се реши. Човек не е дошъл на земята да живее охолно. Той е дошъл на земята да се учи, а що се отнася до радостта и веселието, това са почивки, промени на състоянието му. Като се учи ученикът е радостен. Не се ли учи, той ще получава единици и двойки, които ще го смущават. Опасно е да не го обикнат единиците и двойките. Обикнат ли го, той не може да мръдне в по-горен клас. Единиците и двойките представят преграда, която пречи на ученика да мине в по-горен клас. Като се намери пред тази преграда, ученикът трябва да употреби всичките си усилия да я прескочи. Мине ли преградата, той е герой. Дойде ли до положение да получава само единици и двойки, ученикът се превръща в безплодно дърво, което трябва да се отсече и хвърли в огъня. За да не го изхвърлят навън, той трябва да работи усилено, да превърне единицата в двойка, двойката - в тройка, тройката - в четворка, да дойде най-после до шесторка. Свърши ли училище с шест, всички го признават

за даровит, за способен ученик.

Сега, онези от вас, които не разбират значението на числата, казват, че това са числа, които нямат никакъв смисъл. Наистина, ако са без съдържание, числата нямат никакво значение. Обаче, имат ли съдържание, те представят вече известно напрежение, известно количество енергия. Запример, ако вземем числата 740 мм или 700 мм атмосферно налягане, не е безразлично за кое число ще говорим. При 740 мм налягане ние имаме добро време; при 700 мм налягане имаме дъжд, буря. Като знаете, колко е атмосферното налягане, вие ще решите, можете ли да отидете на планината, или не можете. Ако при 700 мм налягане отидете на планината, трябва да се облечете добре, да вземете със себе си мушама, защото дъжд ще вали. Ако пък налягането е 690 мм времето ще бъде още по-лошо. Както виждате, всяко число има значение. Числата не са произволни величини. Те крият в себе си известно количество сила, напрежение.

Следователно, всяко число в природата, както и в живота, има строго определен вътрешен смисъл. Тъй щото, когато хората се спират върху благоприятното или неблагоприятно влияние на известни дни и числа в техния живот, това не е суеверие. За мнозина вторник и петък не са добри дни. За някои хора числата 13, 17 и др. са неблагоприятни. В тези дни и числа, те не започват никаква работа. Каквото и да е влиянието на числата, човек трябва да държи в ума си положителни мисли. Казвате, че за да избегне фаталностите на живота, човек трябва да бъде набожен. - Това е лесна работа. Да бъде човек набожен, това значи, да вярва в Бога и да прави добро. Хората не знаят, че като вярват в Бога и като правят добро, те се учат, придобиват опитности. Дали върши добро или зло, човек постоянно се учи. И при единия, и при другия случай го държат отговорен за това, което върши. Някои мислят, че в смъртта ще намерят спокойствие. - Не, и умрелият го държат отговорен. - Защо? - Той трябва да отговаря, защо мирише толкова много и разваля въздуха. За да освободят хората от умрелия, в помощ им изпращат червеите. Значи, абсолютна почивка няма нито на този, нито на онзи свят. От време на време, добрите и разумните хора могат да почиват, но глупавите и грешните нямат право да почиват. Те са длъжни всеки момент да дават отчет за делата си, за да могат да се учат, да вървят напред.

Какво разбираме под думата „грешен човек“? Грешен човек е онзи, който се противи на волята Божия. В който момент реши да върши волята Божия по любов, а не от страх, той е праведен. От човека зависи да бъде добър или лош, праведен или грешен. Желанието на Бога е да бъдем добри и разумни. Той има всички условия да направи лошия човек добър,

а грешника - праведен. За това се иска работа. И при Бога да отиде, човек все трябва да работи. Нищо не се дава даром, без работа и труд. Знание, добродетели, сила се придобиват с работа, с усилия. - Не може ли по благодат да се получат нещата? - Не може. Благодатта подразбира добрите условия, дадени на човека, а от него се иска работа, да върши волята Божия. Който върши волята Божия, той е под Неговата благодат. Който не върши волята Му, той няма никаква благодат. Той е изложен на страдания, понеже е престъпил Божиите закони. И Бог не престъпва своите закони. Който изпълнява Божиите закони, той благува. Послушанието към Бога и изпълнението на волята Му прави човека щастлив. За да изработите в себе си тази готовност, вие трябва да държите в ума си мисълта, че Бог е благ, грижи се за всички хора, желае тяхното добро и им помага. Мрачните мисли, черните облаци в съзнанието ви, са ваше изобретение. Те са плод на вашите отрицателни състояния. За да премахнете облаците от съзнанието си, вие трябва да живеете по нов начин. Речете ли пак да се върнете в стария живот, облаците още повече ще се съгъстят. Какво печели човек, ако всеки ден слиза все по-надолу? - Нищо не печели. Един ден ще се намери на дъното на ада, отдето отново трябва да иждиви хиляди години, докато излезе на повърхността.

Мисълта, която трябва да остане в ума ви, е следната: вашето щастие, вашето добро е в ръцете ви. Искате ли да придобиете наука, изкуство, музика, поезия, всичко зависи от вашето послушание. Имате ли това послушание, и музикант, и художник, и поет, и учен ще станете, но не сега, нито в един живот. Много дни, много месеци, много години, много животи ще минат, докато човек придобие тези неща. Тури ли веднъж начало, работите му добре ще се наредят.

Съвременните хора се нуждаят от търпение. Те не трябва да се отегчават от живота, но да гледат на всички неща положително. Някой се оплаква, че живее в ада. - Защо живее в ада? - Защото мисли за всички хора лошо. Постоянно го чувате да казва, че този е лош, онзи е грешен. Понякога толкова се забравя в своята критика, че си позволява да не одобрява и Бога, и ангелите. Всички са лоши за него, само той е добър. Какво трябва да прави този човек? Той трябва да мисли, че всички хора са добри, че Бог е благ и милостив. Докато не възстанови хармонията между мислите и чувствата си, той няма да бъде здрав, няма да се развива правилно. Човек трябва да преобрази своя ум, да внесе в себе си нови, положителни мисли, които могат да го подмладят. По този начин само, той може да се подмлади. Искате ли да се подмлади, човек трябва да внесе любовта в себе си, да обича всички хора, да бъде доволен от живота, от условията, при които се намира. Не внесе ли любовта в себе си, колкото и да говори за нея, той ще се намира в положението на човек, който се хвали със своите

ябълки, но не може да ги извади от защития чувал, да ги предложи на хората, да ги опитат. Останат ли ябълките в чувала, те са осъдени на изгниване.

Какво определение може да се даде за любовта? Какво нещо е любовта? Да любиш, това значи, да даваш на другите от благото, което имаш. Това е най-простото определение на любовта. Българинът пише думата любов с шест букви: Любовъ. Англичанинът я пише с четири букви: Love. След буквата „l“, англичанинът пише буквата „o“, той съкращава „ю“ в „o“, защото е практичен. Той казва: „Времето е пари“. Буквата „b“ в българската дума любов, показва, че за да люби, човек трябва да работи, да оре, да сее и след време посятата семка да израсте. Англичанинът бърза. Той иска посятото семе скоро да израсте, да получи нещо от него.

Като говорите за любовта, вие трябва да научите нейната песен. Думата любов има своя песен и свои движения. Истински музикалният може да изпее думата любов с движения. Изпее ли я по този начин, тя ще произведе нужния ефект. Всяка дума, музикално изказана и придружена с хармонични движения, е в състояние да внесе тласък в човешката душа. Представете си, че един човек излиза на сцената да говори, но стои изправен и неподвижен като дърво, без никакъв израз в думите, без никакво движение. Знаете ли, какво впечатление би произвел този човек в публиката? Един след друг хората ще започнат да излизат и ще го оставят сам. Ние не сме за живот без движения. Когато човек говори, очите, ръцете, лицето му трябва да бъдат израз на думите, които излизат от неговата уста. В движенията, в хода на човека трябва да има нещо пластично, хармонично, да се радва, че живее. Всеки може да стане красив, да изработи пластика в движенията си - от човека зависи това. Усилия, работа се иска от него, за да стане той истински човек. Ако ангелът трябва да мине през хиляди изпитания, докато стане истински ангел, през колко повече изпитания трябва да мине човек, докато стане истински човек! Колко пъти ще се ражда и преражда той, докато стане истински човек!

Като ученици, искате ли да напредвате, вие трябва да се освободите от съмнението. Ще вярвате в Бога, в Божия Дух, в себе си, без никакво съмнение, без никакво колебание. Най-малкото съмнение ще ви заведе в ада, в света на тъмнината и обезсърдението. Ще каже някой, че мисли, че вярва, че обича хората. - Няма какво да мисли. Този въпрос трябва да бъде разрешен в него. Той трябва да каже: Аз вярвам, аз обичам. В Божествената любов, има само даване, а в човешката - даване и взимане. При едни случаи човек ще обича и ще дава, при други случаи - ще обича и ще взима. Божественият и човешкият свят имат допирни точки помежду си, но са диаметрално противоположни един на друг. Много трябва да учи човек,

докато разбере Божествения свят. За развитието на човешката душа има хиляди възможности. Пред човека се открива велико бъдеще. Несметни богатства се разкриват пред неговия поглед. За да реализира всичко това, нужни са не една, но безброй вечности. Това може да послужи като подтик в живота ви, да знаете, че можете да постигнете вашите възвишени идеали, да реализирате вашите стремежи. Искате ли да постигнете това, всяка сутрин, като станете от сън, преди да започнете работата си, идете при Господа. Не правите ли това, нищо няма да постигнете. Бог ще ви научи, какво да правите и как да работите през деня.

Сега, ще прочета 103 Псалом на Давида, да видите, какво е писал той преди три хиляди години.

„Благославяй, душо моя, Господа...” (1-12 стих) - В тия стихове Давид описва отношенията на Бога към човека.

„Колкото отстои изток от запад, толкова е отдалечил от нас престъпленията ни.” (12 стих) - Бог държи престъпленията и греховете на хората далеч от съзнанието си, с което им дава възможност да не се спъват, да вървят напред. Съгреши ли някой, Той му казва: „Стани, напред върви!” Падне ли някой, Той му казва: „Стани, напред върви!”

„Както жали отец чадото си, така жали Господ онези, които Му се боят.” (16 стих) - На сегашен език преведено, значи: Така жали Господ онези, които Го обичат. Страхът е животинско състояние, а любовта - състояние на човека. В пророческите времена, във времето на Давида, човек е бил повече във вазата на животно, затова е употребена думата страх. Сега човек е повече мислецо същество, а по-малко животно, затова думата страх от Господа трябва да се замести с любов към господа.

„А милостта Господня е от века и до века върху онези, които Му се боят.” (17 стих) - Милостта Господня е върху онези, които Го любя, които Го слушат. Днес страхът е превърнат в послушание.

И тъй, като ставате сутрин, обърнете се към душата си със следните думи: Душо моя, благославяй Господа и виж, какво е написал Той в тебе. След това взemi букварчето си и иди на училище, да се учиш. Каквито мъчности срещнеш през деня, ще ги разрешаваш според написаното в душата си. По този начин само, съучениците ти могат да те обичат. Щом разрешавате задачите си правилно, вие ще бъдете признат и на земята, и на небето, за даровит, способен ученик. Докато дойдете до това положение, вие ще плачете и ще се смеете, ще бъдете доволни и недоволни. Желая ви да бъдете даровити и способни ученици, за да

разберете смисъла на живота. Само способните и даровити ученици могат да образуват истинско духовно общество, дето любовта се проявява. Обаче, на каквато степен на развитие и да се намира, човек всякога трябва да проявява любовта. Всяка сутрин си казвайте: „Благославяй, душе моя, Господа!“ Ако преди три хиляди години Давид можа да каже това, защо и вие днес да го не кажете? От време на време прочитайте този Псалом и си правете преводи. Някои думи, които не ви харесват, можете да ги заместите с такива, които отговарят на днешното ви състояние.

Христос казва: „Аз съм лозата, вие сте пръчките“. Какво означават тия думи? Христос уподобява себе си на лоза, а човека - на лозена пръчка, за да покаже, че в Божествения свят човек се намира в положение на растение. Стремехът на човешката душа към възкресение е стремех да излезе от гъстата материя, от положението на растение и да влезе във фазата на животно, да може свободно да се движи. И после, от фазата на животно, човек ще мине във фазата на истински човек - светия. Обаче, засега човек е още растение, затова Христос казва: „Аз съм лозата, вие - пръчките. Всяка пръчка, която не дава плод, отсича се и се хвърля навън; всяка пръчка, която дава плод, се отглежда“. Растенията не са глупави същества. И те мислят, но мисълта им се различава от човешката, както човешката - от ангелската.

Сега, пак ви пожелавам да бъдете даровити. Не казвайте за себе си, че не сте даровити, или че сте грешни. Знайте, че сте даровити, но още не сте проявили дарбата си. Учителите се занимават с даровити и способни ученици, а Бог, Който има на разположение всичко, се занимава с грешните ученици, както и с тия, които не са проявили още своите дарби. Срееще ли такъв ученик, Той му казва: „Стани, учи и напред върви!“ Искате ли да учите, да се развивате, дръжте в ума си една свещена идея за Бога. Каквото и да се случи, приемайте всичко с благодарност. Всякакви недоволство, всякакви кисели и горчиви чувства - да изчезнат от вас. Знайте, че Божията милост и благост е велика. Каквото отношение заемате към Бога, същото отношение ще запазите и към Божия Дух, и към себе си. Спазвате ли тия отношения, вие можете да разрешавате всички въпроси в живота си. - Ама еди-кой си няма добро мнение за мене. - Щом няма добро мнение за тебе, това показва, че преди всичко той няма добро мнение за себе си. Кой какво мнение има за вас, това не е важно. За вас е важно да имате три свещени идеи в себе си: една свещена идея за Бога, една свещена идея за Божия Дух и една свещена идея за себе си - за своята душа. Всичко можете да забравите в живота си, но винаги помнете: любов към Бога, любов към Божия Дух и любов към душата си. Каква трябва да бъде тази любов? - Чиста, безкористна - любов без всякаво съмнение. Живеете ли по този начин, вие ще образувате такава връзка помежду си, че

никаква сила в света не ще може да я разкъса.

И тъй, за да държите връзката си с Бога здрава, всяка сутрин отивайте при Него. Изповядайте пред Бога прегрешенията си и прочетете, какво е написал в душата ви, за да го приложите през деня. Кажете в себе си „благославяй, душе моя, Господа“, и започнете да работите. Не е лесно човек да види грешките си, да ги изповяда и да ги изправи. Не ги ли изправя, последствията ще бъдат лоши. Той непременно ще бъде теглен под отговорност, както касиерът на някоя банка отговаря за всяко погрешно изчисление. В математиката нулата нищо не значи, но забрави ли касиерът да я тури на края на някое число, или отнеме ли я по погрешка от някое число, последствията са лоши. Като пише, човек няма право нито да отнема, нито да прибавя - точно трябва да пише. Погрешките на хората не са големи, те са забравили да напишат някое число, или са прибавили някое число, но последствията на погрешките им са големи. Затова, направят ли някаква погрешка, те веднага трябва да я изправят. Дойде ли до изправяне на грешките си, човек трябва да бъде смел. По-велик е онзи, който, като е правил погрешки, всякога ги е изправял, отколкото онзи, който никога не е грешил. Първият е минал през големи мъчности, а вторият е вървял по гладък път. Мине ли по пътя на първия, и той ще прави погрешки.

Сега, запомнете съществените мисли от тази лекция. Всяка сутрин отивайте при Бога, при Божия Дух и при душата си с любов. Признайте дълбоко в себе си, че не сте работили за развиване на своите дарби. Започнете да работите с велико постоянство и послушание. По сто пъти на ден да се изпотявате, не се обезсърдявайте - работете и прилагайте любовта. Като се изпотите, ще се преоблечете, както правите през лятото. Колкото повече се изпотявате, толкова повече порите ви ще се отварят, ще можете свободно да възприемате чистия, планински въздух. Каквото и да ви се случва в живота, кажете си: „Благославяй, душе моя, Господа за всички добрини, които ти е дал!“

Божията Любов носи щастие.

Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

Лекция от Учителя, държана
на 14 ноември 1928 г.

ПОСТОЯННИ И НЕПОСТОЯННИ ВЕЛИЧИНИ

Размишление.

Съвременните хора се стремят към сила, затова казват: „Правото е на страната на силния“. По какво се отличава силният от слабия, ученият от невежия?

Сега, като задавам известни въпроси, отговаряйте в себе си, не е нужно всеки да даде мнението си. За вас е важно да мислите. Само онзи може да даде мнението си, който знае истината. По този начин той ще помага на ближните си. Обществото, в което се движите, не е религиозно. То е свободно общество. Кой каквото върши, трябва да го върши по свобода, по любов, а не по някакво външно задължение или чрез насилие. Това общество е за здрави хора, а не за инвалиди. Ако е въпрос за помагане на бедни хора, светът отдавна е научил това изкуство и го прилага. Който има любов във себе си, той свободно може да помага на своите близки. Турите ли правила, как и доколко да помагате, вие нищо няма да направите. Заповядайте ли на някой човек да ви люби, насила той не може да даде любовта си. Можете ли да кажете на въздуха да бъде чист и да влиза в дробовете ви? Можете ли да кажете на светлината да ви осветява? Можете ли да кажете на любовта да ви облива с топлината си? - Не можете. Изворът сам проправя пътя си.

Често, като се говори на хората, личните им чувства се засягат. Щом се засегнат личните чувства, всякакво развитие на човека спира. Много ангели, много велики духове са паднали, поради своите лични чувства, поради гордостта си. Адам сгреши и излезе от рая, поради своето непослушание. Учениците на окултната школа падат често, поради своето особено мнение върху нещата. Окултният ученик не може да има особено мнение. Рече ли един ученик да се отдели от съучениците си, поради своето особено мнение, той се е спънал вече. Щом има особено мнение, нека каже, каква е разликата между постоянните и непостоянните величини. Щом се постави пред този въпрос, той не може да даде истинско определение за тия величини. Непостоянната величина всякога се увеличава и намалява, когато постоянната величина нито се увеличава, нито се намалява. Тя е неизменна величина. В този смисъл, Бог е постоянна и абсолютно неизменяема величина, във всичките си отношения.

И тъй истинският живот произтича от постоянни величини, а

материалният, физическият - от непостоянни, променливи величини. Същото нещо виждаме и в умствения и в чувствения свят. Следователно, има постоянни мисли, има и непостоянни, преходни мисли; има постоянни чувства и желания, има непостоянни, променливи чувства и желания. - Коя е причината за това? - Естеството на самите мисли, чувства и желания. Запример, водата минава за непостоянна величина. При обикновена температура тя е течна. Обаче, щом се намали външната температура, водата замръзва и се превръща в лед. Ако ледът се постави при температура над нула градуса, той постепенно започва да се топи и се превръща във вода.

Значи, външните условия стават причина да се прояви естеството на веществата, на величините. Мнозина запитват, не може ли без лед в света. - Не може. Щом има студ, ниска температура, и лед ще има. Щом има топлина, висока температура, вода и пара ще има. Студът и топлината са две състояния, които неизбежно съществуват. От студа телата се свиват, т.е. материята се свива, сгъстява. Изключение прави само водата, която от студа се разширява. От топлината пък телата се разширяват. В съществуването на студа няма никакво зло. Както има добро и зло, светлина и тъмнина, радост и скръб в света, така трябва да има студ и топлина. За да се развива правилно, човешката душа трябва да минава, именно, през две противоположни състояния. Като минава през такива състояния, човек трябва да пази вътрешното си равновесие. Тъй щото опасността за човека не седи в това, че минава през противоположни състояния или течения, но в това, че има възможност да изгуби своето равновесие. За да пази равновесието си, човек трябва да има будно съзнание, да разбира естеството на своите радости и скърби. Като се радва или скърби за нещо, той трябва да знае, защо се радва или защо скърби, и колко време може да трае известна радост или скръб. Човек се стреми към радостта, защото произвежда разширяване, а избягва скръбта, защото причинява свиване. Ако разбираше законите на природата, той еднакво би се радвал и на радостта, и на скръбта. Човек не може да живее само с радостта, т.е. да се намира под постоянно разширяване. И най-сладките неща, като се употребяват дълго време, произвеждат втръсване. Радостта подобрява кръвообращението на човека и му съдейства за възприемане на добри мисли.

Изобщо, нормалната радост и нормалната скръб са условия за растене и развиване на човека. Но анормалните радости и скърби спират всякакъв умствен процес в човека. Тия анормални състояния в човека създават ред отрицателни прояви, като гняв, отмъщение, злоба и т.н. Щом попадне в една анормална скръб, човек желае да отмъсти на онзи, когото той счита за външна причина на неговата скръб. Отмъщението в човека не е нищо

друго, освен желание да се освободи от товара си, да го прехвърли на гърба на друг някой. - Кой ще бъде този човек? - Това ще бъде онзи, когото той мисли за виновник на своята скръб. Отмъщението, само по себе си, не е толкова страшно. Страшното седи в това, че човек излива гнева си тъкмо там, дето няма никакво право. Почти във всички случаи, отмъщението на хората не почива на реална основа.

Като ученици, вие трябва да се стремите към придобиване на повече светлина, да не се спъвате от противоположните състояния, през които неизбежно минавате. Ако не можете да се справите с тях, вие ще изпаднете в пълна индиферентност. Докато сте в радостта, вие ще имате стремеж към Бога, към великото в света. Влезете ли в скръбта, вие веднага ще изгубите разположението си и можете да се усъмните във всичко: в любовта, във вярата, в красивото в света. Дойде ли до това положение, човек тръгва вече по отъпкания път, по пътя на обикновените хора. Това е живот на индиферентност, на пълно обезсърдяване. Като дойде до това състояние човек казва: „Исках да стана добър, но не можах. Тогава лош ще стана.“ Като говори така, вътрешно той има желание да дойде някой при него, да го подеме, по някакъв начин да му помогне. Той не иска да остане в това положение. Божественото в човека иска да се прояви. Колкото и както да пада човек, Божественото в него е в сила да го повдигне. Всеки човек - прост и учен, цар и обикновен, минава през големи борби, но в края Божественото начало в него взима надмощие.

Човек трябва да дойде до положение да разбира своите вътрешни състояния, да се справя лесно с тях. Не ги ли разбира, той постоянно ще преживява обиди, огорчения, смущения. Това е естествен път на развитие. Не само човек, но и животното преживява подобни състояния. Опитайте се да ритнете някое куче или котка без причина, да видите, как ще се обиди. Гълъбът, който е приет за символ на кротост, може да те клъвне, ако го закачиш. И той се обижда. Ще кажете, че животното, пък и човек трябва да се защитава. Искате да кажете, че обидата е особен род чувство на самозащита. В пътя на човешкото развитие, и обидата, и самозащитата имат своето място. Естествено е, че докато човек се защитава и обижда, той иска хората да се интересуват от него. Обаче, като иска това за себе си, трябва да отдава същото право и на другите. И той трябва да се интересува от хората. Това е естествен процес в природата - процес на поляризиране. Според закона на поляризирането, каквито са мислите на човека, такива ще бъдат и неговите желания. И обратно, каквито са желанията му, такива ще бъдат и неговите мисли. Следователно, ако иска да измени едно свое желание, човек трябва да знае, каква мисъл, какъв образ произвежда това желание. Щом намери мисълта и я измени, с нея заедно ще измени и желанието си. Като знае този закон, човек може да го прилага при

самовъзпитанието си. Само по този начин той може правилно да се развива. Иначе, той ще изпадне в процеса на натрупването. При механическите процеси всякога става външно нарастване, натрупване и увеличаване. При органическите процеси, обаче, става вътрешно растене и развитие. Това значи, да разбира човек законите на своя ум и на своето сърце.

Съвременните хора искат да бъдат обичани и уважавани. Това желание е естествено, но за да бъде обичан, човек трябва да има такива качества, от които окръжаващите се нуждаят. Ако един силен човек влезе между слаби хора, всички ще го обичат и уважават, защото се нуждаят от него. Ако един учен влезе между невежи хора, всички ще го обичат, ще му се радват, защото той ще им бъде полезен, ще отвори очите им. Всеки човек, който носи известно изкуство в себе си, било музика, художество, пение, той ще бъде добре приет между хората, защото всички обичат изкуството. Някои хора, без да имат особени качества, искат да бъдат почитани и уважавани. Те казват: „Ние имаме достойнство, искаме да бъдем уважавани“. В какво седи достойнството на човека? Достойнство има онзи човек, който разполага със своето добро сърце и счита, че всички хора са създадени добри. Човек с достойнство е онзи, който има обработен ум и схваща правилно отношенията на нещата. Гледайте и вие на хората като на добри по естество, а не по прояви. Ръката на човека е добра дотогава, докато е свързана с тялото и функционира правилно. Следователно, човек е добър, докато е свързан с цялото и правилно изпълнява своята служба.

Оттук изваждаме два важни закона: Закон за цялото и закон за частите. Законът за цялото включва в себе си закона на частите, но законът на частите не може да обхване закона на цялото. Законът на частите може да има някои специфични закони, които да не се отнасят към закона на цялото, но всички закони на цялото са едновременно и закони на частите. Тъй щото, добър човек е онзи, който функционира правилно в Божествения организъм. Ако човек вярва в любовта на Бога, той трябва да вярва, че по естество всички хора са добри. Това е отношение към цялото, което същевременно трябва да бъде закон и за частите. Който вярва в Бога и Го обича, той трябва да има същите отношения и към хората. Вън от цялото, човек не може да обича. Това значи: докато ръката на човека е свързана с тялото му, тя може да работи, да прави добро, да милва хората. Откъсне ли се от цялото, тя престава да бъде добра - не може вече да изпълнява своите функции.

Следователно, докато човек е свързан с цялото, с Божествения организъм, той функционира правилно, изпълнява всички негови заповеди. Този човек е добър, любещ. В който момент човек се откъсне от общия

организъм, от цялото, и престане да изпълнява неговите заповеди, той губи своите качества, губи доброто в себе си. Той не може да бъде вече полезен нито на себе си, нито на окръжаващите. Отделянето, откъсването на човека от Божествения организъм наричат „грехопадение“. Това отделяне е отчасти само подобно на отделянето на ръката от човешкия организъм. Откъсне ли се веднъж ръката от тялото, тя не може вече да се прилепи. Обаче, човек може повторно да се прилепи към Божествения организъм. Както вещият хирург може да залепи обелената кожа на ръката на човека и да я направи да зарасне, така всеки човек се прилепва към Божествения организъм и продължава да се храни от Него.

Отделянето на човека от Първата Причина, от Божествения организъм и връщането му отново към Него, е въпрос на съзнанието. Тия процеси се изживяват в съзнанието, затова човек винаги трябва да бъде буден. Няма ли будно съзнание, той всеки момент може да прекъсне връзката си с Божественото съзнание. Щом се усъмни в Първата Причина, човек се отделя от Нея. Щом започне да мисли лошо за хората, той пак прекъсва връзката си с Божественото съзнание. И тъй, ако намерите, че някой човек е лош, знайте, че той се е отделил от Божествения организъм, затова направете опит да му помогнете отново да се прилепи към Него. Щом се върне на мястото си, той моментално става добър. Това значи да обърнеш човека към Бога. Когато искате да обърнете човека към Бога, вие трябва да поставите съзнанието му на мястото, отдето се е отделило. Всяко нещо трябва да се постави на мястото си. Постави ли се, хармонията сама по себе си се възстановява. Някой човек е касиер на банка. Той изпълнява добре службата си. Един ден материалните му работи се объркват. Като брои парите на банката, той започва да се изкушава и взима една златна монета, да посрещне нуждите си, но с намерение да я върне на мястото ѝ. На другия ден взима още една монета, после - трета, четвърта, пета и т.н. Докато се улесни материално и може да ги върне, дохожда инспектор на банката и прави внезапна ревизия. Оказва се, че стотина златни монети липсват. Кой е виновен? - Касиерът. Веднага го уволняват от служба, да му докажат, че никой няма право да бърка в касата на банката. На същото основание казвам: Никой няма право да бърка в Божествената каса, да взима златни монети и да ги туря в своя джоб. Ще възразите, че човек е свободен да прави, каквото иска. - Не е така. Ако наистина човек е свободен да прави, каквото иска, никакъв закон не би трябвало да го хваща. Щом законите, човешки или Божествени, го хващат, той не е свободен.

Какво представя свободата? Как и в какво се изразява? Свободата се изразява в доброволно и съзнателно ограничаване. Когато изкушението дойде и кара човека да яде, а не яде, той е свободен. Когато има желание да пие, а не пие, той е свободен. Когато има желание да бръкне в чужда каса

да вземе пари, но се въздържа, той е свободен. Докато задоволява желанията си да яде, да пие, да се облича, човек не е свободен, той е роб на своите желания. Когато жадният се откаже от водата, той е свободен. Когато гладният се откаже от хляба, той е свободен. Когато бедният не поглежда към отворената каса на богатия, той е свободен. Това са психологически моменти в живота на човека, които определят свободата. Ще възразите, че човек не може да живее без вода, без хляб, без пари, без дрехи и т.н. - Това е друг въпрос. Човек не може без тия неща, но временно, 40 дена може да прекара без вода и без хляб. Следователно, поне 40 дена човек може да бъде свободен. В това време в него ще се роди вътрешна борба между желанието му да яде, от страх да не умре от глад, и желанието му да издържа, да бъде свободен. Най-после човек ще дойде до заключението, че трябва да яде, за да живее. И като яде, човек пак не е доволен, намира, че животът е тежък, няма смисъл да се живее. Ако цели 40 години човек е ял и пил и намира, че животът няма смисъл, че тежко се живее, какво е придобил от това ядене и пиене? Не е въпрос човек да не яде и да не пие, но яденето и пиенето трябва да се осмислят. Щом те се осмислят, и животът на човека се осмисля. Той трябва да знае защо яде и защо пие.

Свободата към която човек се стреми е извън времето и пространството. На физическия свят свободата има различни прояви. Детето е свободно, докато майката се грижи за него. Тя поема всичкия му товар, а то е свободно да ходи, да играе, за нищо да не мисли. Когато майката престане да се грижи за детето, на свой ред то се ограничава. Изобщо, желанията ограничават човека. Ограниченията биват различни, по-големи или по-малки. Има степени на ограниченията. Когато гърлото на човека е пресъхнало от жажда, и той пие толкова вода, колкото да набави изразходваната енергия, в този случай желанието му е нормално. Пие ли вода повече, отколкото трябва, желанието му е аномално. Ако човек яде толкова, колкото е нужно за подкрепа на организма, желанието му е нормално. Яде ли повече, отколкото трябва, вследствие на което разстройва стомаха си, желанието му към ядене е аномално.

Човек трябва да изучава законите на яденето. Той трябва да яде умерено, да ходи свободно, да не туря букаи на краката си. Който яде много, той трябва да бъде богат човек, външно и вътрешно, да може да носи. Всеки човек иска да бъде богат, но не знае, как да печели богатството. Придобиването на богатството е незавършен процес в природата. Обаче, хората искат да станат толкова богати, че да нямат нужда от по-голямо богатство. С това те искат да превърнат този процес от незавършен в завършен. Това е невъзможно. Тази е причината, поради която между природата и човека се заражда борба. Запример, богат баща изпраща

сина си в странство, и всеки месец го осигурява с пет хиляди лева. Синът е недоволен, иска още пет хиляди лева. Бащата не му изпраща и започва да се сърди, иска сметка от сина си, къде харчи тия пари. Най-после синът дава точна сметка на баща си. Последният изпраща на сина си още пет хиляди лева, но се отнася вече към него с недоверие. Така се явява разногласие между бащата и сина, както между природата и човека.

Когато човек слиза на земята, той намира, че бюджетът, който Бог му е отпуснал, не е достатъчен, и започва да иска повече. Той намира, че баща му е богат и трябва да задоволи неговите нужди. Ако бащата е богат, трябва ли да даде всичките пари на сина си? Син, който харчи много, той не обича баща си, нито го уважава. Отношенията между този син и бащата не са правилни. Когато синът икономисва от парите, които баща му изпраща, това показва, че той обича баща си, има правилни, синовни отношения към него. Отношенията между бащата и сина трябва да бъдат такива, каквито са отношенията между цялото и частите. Бащата представя цялото, а синът - частите.

Следователно, когато между хората съществуват вътрешни, духовни отношения, те трябва да бъдат правилни, хармонични. Ако отношенията на хората, които живеят на земята не са правилни, как ще бъдат правилни отношенията им към небето? Ако хората на земята не са научили да ценят вътрешните отношения помежду си, на небето никак не могат да ги оценят. - Защо? - Защото там отношенията са вътрешни само. В духовния свят красотата е вътрешна, а не външна, както на физическия свят. В духовния свят видимо съществува голямо еднообразие. Влезете ли в този свят, всички неща ще бъдат непоносими за вас. Светлината, топлината, водата ще бъдат съвсем различни от тия на земята, и вие ще гледате час по-скоро да слезете долу. Ако в духовния свят човек изпита най-малкото недоволство или противоречие, веднага го изпъждат, заставят го да слезе на земята. Грехът съществува на земята само. Загнезди ли се някъде, мъчно можеш да го изпъдиш навън. В това отношение той е подобен на кърлеж.

Дойде ли до духовния свят, човек трябва да бъде готов за него, да има прави мисли и действия. Няма ли прави мисли, чувства и действия, той ще се спъва на всяка крачка. Такъв човек не може да прекрачи границата на духовния свят. Човек трябва да знае, че се намира под влиянието на закона за общността, който има отношение и към доброто, и към злото. Следователно, по силата на този закон, лошите или добрите мисли на един човек се отразяват върху всички хора. Всички хора в света, които се съмняват, образуват едно общество. Всички хора, които имат любов в себе си, които любят, съставят друго общество. Тъй щото човек трябва да знае, че като се усъмни, той вече не е сам. Около него дохождат по-големи

майстори на съмнението, които започват да го учат. Допусне ли човек някаква отрицателна мисъл в ума си, чрез нея той се свързва с всички хора, които живеят със същата мисъл. Около него се групира цяло общество. В това общество той среща учители, майстори, които започват да го учат на законите на черната ложа, които до това време той не е знаел. Същият закон се отнася и за доброто. Допусне ли човек една добра мисъл в ума си, той се свързва с общество на добри хора, които живеят със същата мисъл.

Съвременните хора не са се научили още да говорят както трябва. Като срещнат някой безверник, или някой грешен човек, те казват: „Този човек е голям безверник, или голям грешник“. - Не, срещнете ли такъв човек, вие трябва да кажете: Този човек се нуждае от повече вяра. Онзи пък трябва да води чист и свет живот. Невежият не трябва да казва за себе си, че е невежа, но да каже: „Аз трябва да бъда учен човек“. Да каже човек за себе си, че трябва да бъде учен, това не подразбира, че може изведнъж да стане учен, но да внесе в себе си подтик към придобиване на знание. Да говорите положително, да си служите с положителен език, това значи, съзнателно да се самовъзпитавате.

Човек трябва да се научи да говори истината. По какъв начин трябва да говори истината? Да кажете за човека, че не вярва в Бога, че обича да лъже, да краде, това още не е истина. Да кажете за човека, че вярва в Бога, че обича правдата, че обича хората, това е истината. В естеството на човека е вложено доброто, истината, любовта и т.н. За предпочитане е човек да си служи с положителен, а не с отрицателен език, понеже той не знае крайната цел на мирозданието. Той не знае защо един човек е лош, а друг - добър, нито знае всъщност, кой човек е добър, и кой - лош. Запример, плодовете на ябълката първоначално са кисели, после узряват, стават сладки, но като поседят известно време, те започват да гният и миришат лошо. Когато ябълката е кисела, това не значи още, че тя е лоша. Когато узрее и стане сладка, и това не значи, че е добра. Има добродетели в човека, които постоянно се менят. Те са подобни на ябълката. Някой човек казва за себе си, че е добър. Той е добър, докато го ядат. Не го ли ядат и го оставят известно време да седи на открито, той започва да се разлага, да се вкисва и мирише неприятно. Друг пък казва за себе си, че е кисел. - Радвай се, че си кисел, защото ще се запазиш да не те изядат преждевременно. Докато гроздето не е узряло, пчелите и осите не го нападат. Узрее ли, те разкъсват ципата и изсмукват соковете му.

Хората искат да се повдигнат, да бъдат обичани и уважавани. За да бъде обичан и уважаван, човек трябва да има добро сърце и светъл ум. Всеки обича добрия, силния, любещия, разумния човек. Силният всякога се отзовава в помощ на слабия. В този смисъл, слабите заповядват, а силните

изпълняват. Детето, запример, плаче, вика, заповядва на майка си, иска от нея хляб, мляко. Щом се нахрани, успокоява се. Тогава започва да се смее, прегръща майка си, баща си, иска да им покаже, че тяхното щастие зависи от него. Замине ли детето на онзи свят, родителите стават нещастни. Детето, което насилва майка си, е насилник, не е разумно. Това дете не може да стане велик човек. Както се проявява човек в обикновения живот, така ще се прояви и в духовния. Ако един насилник влезе в едно духовно общество, и там ще се прояви като насилник. Той ще иска да заповядва, навсякъде да бъде пръв. Обаче, той скоро ще се натъкне на противоречия, ще види, че на любовта не може да се заповядва. Любовта е свободен процес. Когато създаваше света, Бог беше абсолютно свободен, никой не Му се налагаше. Той доброволно създаде света. Той даде добри условия на всяко живо същество, правилно да расте и да се развива. Като знаете това, вие трябва да използвате тия условия разумно. За тази цел, човек трябва да се върне към първичния живот, да види, какви условия са предвидени за него и да почне правилно да работи. Той ще намери името си записано в първичния план на живота и ще види, отде трябва да започне своята работа.

Като ученици, всеки от вас трябва да намери плана на своя живот и да го реализира. Щом намерите този план, вие ще придобиете вътрешен мир, вътрешна радост. Да реализирате плана на своя живот, това значи, да работите с постоянни величини. Днес повечето хора работят с непостоянни величини, вследствие на което един ден се чувстват добре и мислят, че напредват; на другия ден казват, че не са добри, че не прогресират. Прогресирането е подобно на процесите, през които ябълката минава. В първо време тя е кисела, постепенно зрее, докато един ден напълно узрява и става сладка. След това презрява и започва да гние. Това са процеси, през които и човек минава. Като изучавате плодните дървета, вие казвате, че дървото се познава по своя плод. Обаче, в плода се крие и друго нещо - живот. Когато изядете един плод, вие придобивате неговия живот, който започва постепенно да расте във вас, да се увеличава. Животът, който сте приели от ябълката, представя нейният капитал, който един ден, тя обратно ще получи. Тъй щото, прогресът, било за човека, било за всяко живо същество, има смисъл дотолкова, доколкото запазва живота, придобит чрез него. Следователно, някога, в близкото или далечно бъдеще, човек ще плаща за всички блага, които днес даром получава: за светлината, за въздуха, за водата. Как ще плаща човек за светлината? - Много просто. той обработва светлината, която приема в себе си, и един ден тази светлина ще излиза от него, ще осветява пътя на страдащите, на заблудените, на обременените. Каква по-голяма заплата от тази може да се иска? Няма по-голямо благо от това, да осветиш пътя на човека, когато той броди, търси изход в тъмна, бурна нощ. Това означават

думите: „Даром сте взели, даром давайте“.

Сега, като изучавате процесите в природата, ще видите, че всеки уд, всяко живо същество е натоварено с известна служба, която неизбежно трябва да извърши. Същото се отнася и до човека. Когато намери своята служба, животът му се осмисля, и той започва постепенно да се усилва, да се проявява като душа. Ние наричаме този процес „новораждане, раждане от вода и дух, или разцъфтяване на съзнанието“. Докато не е дошъл до този процес, човек е недоволен от себе си, от всички окръжаващи. В който момент съзнанието му се разшири и цъфне, той се повдига над окръжаващата среда и разбира, че причината за неговото недоволство се дължи на сблъскването му с Божественото съзнание. Само при това положение, човек разбира причините и последствията на нещата. Свързването на човешкото с Божественото съзнание е велик вътрешен процес, а не външен, механически, както мнозина мислят. Нищо в живота не се придобива по външен начин. Учителят може да съдейства на ученика, за развиване на неговите способности, но иска ли да придобие знание, ученикът трябва да учи, да разбира това, което му се преподава.

И вие, като ученици, вървите от непостоянните величини към постоянните. Постоянните величини се намират в постоянно, в непрекъснато движение. Запример, любовта е постоянна величина, и като такава, тя е в постоянно движение. Който се опита да спре движението на любовта в себе си, той се натъква на големи страдания. Вярата, надеждата, милосърдието, кротостта са постоянни величини. Като постоянни величини, и те са в непрекъснато движение. Следователно, никой човек, никаква сила не е в състояние да спре тяхното движение. Никой не може да си даде отчет, защо вярва в нещо. Някой вярва в своя приятел, но същевременно вярва и в неговите близки - жена, деца. Срещате един човек и казвате, че вярвате в главата му. - Защо? - По главата на този човек виждате особени ъгли, особени черти, които ви карат да разчитате на него. Вие виждате, че този човек никога няма да ви излъже. Срещате друг човек, веднага се спирате върху ръката му, тя ви прави впечатление. Казвате: Този човек има здрава, мускулеста ръка. Вие веднага вадите заключение, че той е силен човек.

Съвременните хора съдят за нещата по външната им форма, вследствие на което изпадат в големи противоречия. Как могат да се ръководят от външната страна на нещата, когато тя е подложена на постоянни промени? Човешкият живот постоянно се мени. С него заедно се менят всички величини, чрез които той се проявява. Запример, доброто в човека също така се мени. То непрекъснато расте и се увеличава. Като изучавате човешкото лице, ще забележите, че линиите в него постоянно се изменят,

едни се продължават, други се скъсяват. И в мозъка на човека стават промени: удължаване на известни линии, вдлъбване на някои мозъчни възли и т.н. През времето, докато стават тия промени, човек е изложен на ред страдания. Понякога е нужно едно малко, микроскопическо удължаване на линиите на носа, за да може дейтелността на човешкия ум да се прояви нормално. Понякога едно удължаване на линиите с една стотна част от милиметъра е в състояние да внесе подобряване на човешкия живот. Такова удължаване на линиите става, изобщо, и в областта на сърцето, на ума и на волята на човека.

И тъй, за да разбира и познава, както себе, така и своите ближни, човек трябва да бъде добър хиромантик, френолог, физиогномист. Познава ли тия науки, по лицето на човека той ще чете като по книга. Великите, гениалните хора носят в себе си тази наука, и като погледнат човека, те веднага го познават. Тази е причината, поради която те гледат на хората спокойно, философски. Кой какво прави, как се облича, какво говори, това не ги смущава. Великият, гениалният човек има за задача да прокара вода през пустинята, дето хората са изложени на големи страдания. Като не разбират задачата на гениалния човек, хората го считат смахнат. Обаче, един ден, когато видят, че през пустинните места на техния живот тече вода и напоява, подобрява цялото им благосъстояние, тогава едва ще разберат, какво е направил този човек за тях. Гениалните хора идат в света, за да дадат тласък на обикновените хора. Те внасят подтик, нова струя в техния органически живот. Освен външно проявление, гениалните хора указват и вътрешно, органическо въздействие върху човешкия живот. Въз основа на същия закон, ученикът трябва да знае, че и неговата задача не е само във външното изявяване на неговите идеи, в написване на някоя книга или някое музикално произведение, но и в онзи вътрешен подтик, който би могъл да внесе със своите идеи в цялото човечество.

Сега, като ученици, вие ще знаете, че ученикът не е като гения, но със своята чиста мисъл, той може да даде поне микроскопически тласък на човечеството. Може ли това да направи, той изпитва доволство в себе си. Той има одобрението на висшия свят, на напредналите същества. Задачата на ученика е да възприема Божествените мисли и да ги предава. По този начин той се свързва с хиляди напреднали същества, с един колективитет, какъвто Божественият организъм представя. В този смисъл, геният не е израз на възможността на една душа само, но той представя колективно усилие на множество души, които от векове работят в известно направление. Като намерят един подходящ организъм, те се проявяват чрез него. Ние наричаме този човек гений. И доброто не е резултат на една човешка душа, но на множество души, на цялото небе. Каквата велика мисъл мине през вашия ум, вие трябва да й дадете ход. Щом й дадете ход,

вие се свързвате вече с този велик колективитет, отдето тя е излязла. Като знаете това, не се смущавайте, какво ще стане с вашите велики мисли. Великите мисли имат Божествен произход. Следователно, има кой да се грижи за тях. И да заминете за онзи свят, те пак ще продължават да текат, да проникват в човешките улове.

Често хората се запитват какво могат да направят. Казвам: Човек може да направи всичко и нищо. Когато е свързан с Божествения свят, той може да направи всичко. Откъсне ли се от него, както ръката от организма, той е осъден на смърт. При това положение, той нищо не може да направи. За да бъде цигуларят гений, ръката му трябва да бъде на мястото си и да се движи със светкавична бързина по струните на цигулката. С цигулката си само, гениалният музикант трябва да представя едновременно и китара, и флейта, и пение - цял оркестър. Гениите са първите прелетни птици в света, които съобщават на хората, че пролет иде, че още много птици като тях ще дойдат. Значи, всеки човек може да бъде гениален. За това се изисква работа, усилие. Ако за гения са нужни десет години усилената работа, за обикновения човек са нужни 102 години усилената работа и труд.

Сега, моето желание е да бъдете истински ученици, да разбирате онова, което природата е вложила във вас. То трябва да ви служи за подтик. Школата, която следвате, изисква от вас, вие сами да се подтиквате, а същевременно да давате подтик и на другите хора. Това значи, да бъдете верни на Бога, верни и на себе си. Щом сте верни на Бога, и Той ще ви бъде верен. Неговата вярност към вас се извява с благословието, което Той всеки момент ви изпраца. Божието благословение се предава чрез хората. Те са носители на великите Божии блага. Всички дарби, всички таланти, всички блага идат отгоре, от великия свят. Достатъчно е човек съзнателно да погледне нагоре, към небето, да се учуди на техниката на великите майстори, които са създали хиляди слънца. Какъв велик вътрешен строеж представят те! Каква велика закономерност ги управлява! Те са в постоянно движение, и всяка звезда или всяко слънце върви по строго определен път. Достатъчно е човек да насочи вниманието си към своя организъм, към външните и вътрешните си органи, да види, каква велика функция изпълнява всеки от тях, да разбере величието на света, в който е поставен.

След всичко това, човек се осмелява да говори за себе си, че е грешен, че нищо не може да направи и т.н. - Ти си грешен човек, без дарби, само защото си се откъснал от Първата Причина. Свържеш ли се с Нея, всичко в тебе ще потече, както е текло някога. Тогава ще познаеш себе си, своите дарби и способности, които Бог е вложил в тебе. Който иска да бъде даровит, гениален, той трябва да работи. Така са работили всички велики музиканти и художници, всички велики хора. Всеки може да бъде

гениален. Това е въпрос на време. Гений е всеки човек, който изпълнява волята Божия, дава тласък на цялото човечество. - В какво отношение? - В музика, в поезия, в наука, в изкуство, в религия. Гениален човек е всеки, който понася страданията и мъчнотиите в живота си с радост. Бедният Лазар, който живееше пред вратата на богатия, беше гениален човек. Той поглеждаше към своите рани и не роптаеше. През всичкото време се молеше за богатия, да го просвети Господ. Затова, именно, Лазар отиде в лоното на Аврама, а богатият - в ада. Големи бяха страданията на Лазара, заради което го възнаградиха. Невежият не може да влезе в лоното на Аврама. Следователно, за да се повдигне, човек трябва да мине през големи страдания. Ако човек разумно понесе страданията, без протести и роптания, големи блага го очакват. Тъй щото, страда или се радва, човек трябва съзнателно да живее, да използва благата и на страданията, и на радостите. Желая ви да имате характера и търпението на Лазара!

Желая ви сега, като мислите и прилагате постоянните величини в живота си, да направите вътрешна връзка с Първата Причина на нещата. Работете върху себе си така, че ангелите да ви носят и в този, и в онзи свят. Мнозина се страхуват да не дойдат ангели да ги вземат. - Не, ангелите могат да носят само онзи, който е свързан с Бога. Само онзи може да се повдигне, да развие своите дарби и способности, който се е свързал с възвишения свят, с Всемирното Бяло Братство. Който иска да се развива бързо, той трябва да се свърже с Великия свят. Тази връзка може да превърне простия в учен, обикновения в гениален. Възстановяването на тази връзка не става чрез насилие, но доброволно, по любов. - Кога може да стане това? - Всякога, когато човек искрено пожелае. Да направите съзнателно тази връзка, това значи пробуждане на вашето съзнание. Да се пробуди съзнанието на човека, това значи възкресение. Когато всички хора направят връзка с възвишения свят, т.е. когато съзнанията им се пробудят, това значи светът да се запали от всички страни, от четирите си краища. Всички лъжливи теории и учения ще паднат, всички съмнения и заблуждения ще изчезнат, и хората ще се освободят от черния дим и сажди, от влиянието на черната ложа. Те ще започнат да се хранят с чистата храна на Словото, ще дишат свеж и пресен въздух, ще пият чиста, кристална вода, ще възприемат Божествената светлина и ще се радват на новия живот, на новата наука, на новата любов, на новата мъдрост и истина.

Стремете се към възстановяване на вътрешната връзка с Бога, с разумния свят. Новата 1929 година, която иде, благоприятства за връзки с напреднали същества, със същества от Божествения свят.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Божията Любов и Божията

Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Бог е Истина. Божията
Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят
пълното щастие.

Лекция от Учителя, държана на
21 ноември 1928 г., София – Изгрев

Книги: Постоянни и непостоянни величини

Смени в природата (Общ окултен клас. Година VIII (1928–1929). Том II.
София, 1938)

14 беседи от 14 ноември 1928 г. до 13 февруари 1929 г.

Начало: 05:00

НЕ ПРОТИВИ СЕ НА ЗЛОТО

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

Размишление.

Всяко нещо, което става в живота и в природата, има свои подбудителни причини. Следователно, за да напише Толстой романа „Война и мир“, а Юго – „Клетниците“, и двамата са се ръководили от известни подбуди. Подбудите били различни, защото те не гледали еднакво на въпросите. Защо? – Не са еднакво надарени. Ако двама души наблюдават околността от два различно високи върхове, те ще имат различни схващания. Колкото върхът е по-висок, толкова и схващанията на човека ще бъдат по-широки, по-обща; колкото е по-нисък върхът, толкова схващанията на човека ще бъдат по-ограничени и индивидуални.

Като изучавате тези романи, дохождате до два различни метода. Юго си служи с метод, чрез който може да се влияе върху отделната личност. За герой на романа той взема Жан Валжан, у когото има скрити сили, способности и чувства, които трябва да се събудят. За събуждането им той поставя като фактори, от една страна, страданията и мъчнотиите, а от друга – благородното отношение на отделните лица към него. Добрата и благородна постъпка на епископа произвежда преврат в душата на Жан Валжан. Той беше цвете, което можеше да вирее само при добри условия. В романа си Толстой изнася два характера – на Наполеон и на Кутузов, като силни личности. Характерното у Наполеон е това, че каквото намисли, трябва да го направи. Той си казва: Това, което реших, ще го изпълня, другояче не може. Той налага своите решения като Божествени закони, които не търпят никакво отлагане. Когато разумният реши нещо, трябва да го направи; когато глупавият реши да направи нещо, дълго време трябва да мисли, да го приложи или не. Глупавият има право да отменя решенията си. И разумният, обаче, има право да отменя решенията си. – Кога? – Когато има някакво колебание в себе си. Например, при Бородино Наполеон даде заповед за сражение, но веднага отмени заповедта си – той се разколеба и започна да губи почва под краката си.

Като четете двата романа, можете да сравните Жан Валжан с Наполеона, да видите, че между тях има нещо общо. Жан Валжан представя мястото,

отдето Наполеон е излязъл и постепенно се е издигал. Жан Валжан не е нищо друго, освен Наполеон при лошите условия на живота. Толстой, в лицето на Наполеона, представя точно обратното: постепенното падане на човек, който е заемал високо положение. С това иска да каже, че и разумният човек, като не изпълнява Божиите закони, както и законите на Великата Природа, е осъден на падане. Според Юго и простият човек, като изпълнява Божията воля, може да се издигне. Както разумният може да прави погрешки, така и обикновеният и прост човек може да изправя погрешките си.

Мнозина искат да бъдат като Наполеона, да станат силни, велики хора. Само онзи може да заеме положението на Наполеон, който преди това е бил на мястото на Жан Валжан. Станеш ли преждевременно Наполеон, ще те свалят от мястото ти, ще те детронират и ще те изпратят на заточение на остров св. Елена. Тук Наполеон мина през положението на Жан Валжан в затвора, да си завърши школата. Който се е повдигнал, трябва да постъпва разумно, да не падне от висотата, до която е достигнал. Ето защо, в пътя на самовъзпитанието човек трябва да започне от положението на Жан Валжан, да се издига постепенно, за да не се сгромоляса. Той трябва да мине през световния университет, да познае мъчението, неправдата, преследването и, като се издигне, да запази мястото си. Цели 19 години Жан Валжан следва тази школа, докато най-после издържа изпита и получи свободата си. След като опита несправедливостта на хората, Жан Валжан се натъкна на тяхната човештина. Той срещна епископ Мириел, който го приема в къщата си като гост, поставя го на равни начала със себе си. Тук се събужда изопачената природа на Жан Валжан и вместо благодарност, той го обира. Открадва сребърния свещник и се измъква от къщи, когато всички спели. Когато полицията го улавя и го довежда при епископа, от когото предполага, че е откраднал вещите, вместо да бъде изобличен, епископът казва, че той му е подарил и другия свещник, който Жан Валжан забравил да вземе. От този момент се пробужда съзнанието на затворника. Благородството на епископа силно му действа, в него става вътрешна борба, но все още той е под влиянието на стария живот. Едва се освободил от ръцете на полицията, той постъпва зле с детето, което си играло на пътя с една сребърна монета. Като я подхвърляло, тя паднала под крака на Жан Валжан, който я настъпил. На молбата на детето да повдигне крака си, за да вземе монетата, той го прогонил с такъв страшен глас, че детето избягало далеч. След това Жан Валжан съзнава погрешката си и почва да вика момченцето, да му върне парите, но то било вече много далеч. Оттук Жан Валжан се преобразява, отказва се от стария живот и влиза в нова фаза – става Наполеон. Той се издигна високо пред себе си.

Толстой и Юго дават методи за възпитанието на човека, но те не са

единствените, нито най-правилните. Все пак и те са дали добри резултати. В своята „Изповед“ Толстой се бори със себе си, не е доволен от живота, не намира смисъл в него и иска да тури край на живота си. Най-после, след голяма борба, той дохожда до заключението, че самоубийството не разрешава въпросите на живота и търси друг път. Един прост случай го довежда до извода, че има правилен начин за разрешаване задачите на живота, който се заключава в мисълта: „Не противи се на злото“.

Следователно, натъкнеш ли се на някакво страдание или на някаква мъчнотия или сиромашия, не питай, защо страдаш и защо си сиромаш, но давай от себе си, каквото имаш и се оттегли настрана. Не мисли, че си гладен и беден. Допуснеш ли тази мисъл в себе си, сиромашията и гладът ще те посетят. Гледай на глада като велико благо, а не като страдание. Страданието не произтича от глада, а от силното желание да го удовлетвориш час по-скоро. Ако не си ял 24 часа не мисли, че ще умреш от глад. Който е гладувал 48 часа, страданието му се увеличава. Значи, колкото повече гладува човек, толкова повече страда. Има хора, които съзнателно са гладували по 10 – 15 дена, без да умрат. Значи, страхът от смъртта увеличава страданието, а не самият глад. Страшен е гладът, когато човек е в пустинята, дето няма никаква храна и всеки момент смъртта го дебне. От този глад и дяволът, най-големият герой в света, се страхува.

Един ден дяволът стресил с Божественото знание и за наказание го подложили хиляда години на огън. Като го извадили от огъня, той казал: Готов съм още хиляда години да стоя в огъня, но свободата си не давам, не се отказвам от своите действия. Държали го още две хиляди години в огъня, но той все не се отказвал от свободата си, не отстъпвал от своето разбиране. Разумните същества заместили първото наказание с глад, държали го хиляда години гладен. Като минал срокът, той казал: Отказвам се от свободата си, отказвам се от своите убеждения. Готов съм да изпълня Божия закон. Подчинявам се на Неговата воля.

Всички хора искат да бъдат свободни; всички говорят за свобода, но не са свободни. Всяка мисъл, всяко чувство, всяко действие, които ограничават човека, не носят никаква свобода. Всяка истина, всяка любов, всяко знание, които ограничават човека, не са истински. Любовта не е насилствен акт, но свободен. Човек се подчинява на любовта доброволно, както на дишането. Да гледаш слънцето, това е свобода. Слънцето изгрява и дава изобилно светлина и топлина на всички. То е всякога засмяно, на никого не се сърди. Докато гледа слънцето и му се радва, човек всякога е свободен. Щом затвори очите си за него, сам се ограничава и спъва. Пазете се от знание, което ограничава. Пазете се от любов, която ограничава и заробва. Казват за някого, че сляпата любов го хванала. Пазете се от сляпата любов и сляпото знание. Да казвате, че има сляпа любов, сляпо знание, това значи,

да си служите със символи. Любовта не може да бъде сляпа. Тя всякога носи светлина. И знанието всякога носи светлина. Не можеш да обичаш нещо, което не си виждал.

Ние говорим за истинската любов и за истинското знание, които излизат от Бога, а не за изопачената човешка любов и за изопаченото човешко знание. Следователно, човек проявява любов към всичко, което вижда. Ще възразите, че човек обича Бога, без да Го е виждал, защото и в Писанието е казано, че никой не е виждал Бога. Думата „никой“ подразбира онзи, който не носи любовта в себе си. Любящият е виждал и вижда Бога. Ако не е така, стихът, че направи Бог човека по образ и подобие свое, ще внесе противоречие. Който носи любовта в душата си, носи образа на Бога. Щом срещнете такъв човек, в неговото лице виждате образа на Бога. Мислите, чувствата, постъпките му са подобни на Божиите. Сегашният човек е изопачил образа на Бога и затова не можем да Го познаем. Но все пак, ако търсите Бога на земята, ще Го намерите в човешкото лице. Задачата на човека се заключава именно в това, да изправи своя образ, да му даде първоначалния вид. Затова повтарям, че човек може да обича само това, което е виждал.

Ние говорим за виждането, а не за пипането. То се е явило по-късно. При това, пипат се само близките предмети, а не далечните. Как ще пипнеш слънцето, звездите? Ще каже някой, че вярва само в онези неща, които може да пипне. Обаче, има неща, които можеш само да ги гледаш и то отдалеч. Виждането предшества пипането, то е качество на ума.

Съвременните хора говорят за любов, за свобода, за сила, за богатство, за знание, но това може да се постигне при едно условие – да имат права мисъл. Почне ли да се колебае, човек изгубва правата мисъл. Той се намира в положението на Наполеона, който се колебае пред сражението при Бородино. Следователно, ако човек се колебае в реализирането на своята идея, нищо друго не му остава, освен да се върне назад, да види къде е слабото му място и оттам да започне. Всяко колебание показва, че пътят, по който върви човек, не е прав. Задачата на Наполеона беше да обедини Франция, а не да отива в Русия да я завладее. Понеже той измени на мисията си, пратиха го на остров св. Елена в положението на Жан Валжан, там да научи урока си. Който иска да се повдигне, трябва да работи върху себе си, да изправи погрешките си, да се освободи от своите недъзи. Това значи, да излезе от затвора и да се преобрази, да заеме високо положение. Това стана и с Жан Валжан. Ще кажете, че човек трябва да се бори със себе си. Не трябва да се борите със себе си, но да бъдете зрители на борбата, която става във вас и да държите равновесие. Понякога човек се страхува да не изгуби вътрешното си равновесие. Вътрешната борба в човека е

резултат на борбата на злото и на доброто, които действат в него. Задачата му се заключава в това, да се присъедини към една от страните, без да се бори. Ако се присъедини към доброто, неговото развитие и напредък са осигурени. Вътрешната борба определя степента на човешкото развитие. Колкото по-голяма е борбата, толкова по-големи са и придобивките. За гениалния човек тази борба представя велико посвещение.

Съществуват три вида посвещения. Едното посвещение е за обикновения човек. Той минава през страдания, докато прояви доброто в себе си. Талантливият човек минава през второто посвещение, докато развие силата си. Гениалният минава през третото и най-тежко посвещение, докато развие висшата разумност в себе си. Като се съединят трите придобивки – доброто, силата и разумността, имаме истинския човек. Докато мине тези посвещения, човек ще бъде оскубан като пуяк, ще забрави своето величие и ще се смири. Колко пъти човек ще пада и става, колко пъти ще бъде неразположен, докато най-после се изправи на краката си! Това са изпити, през които неизбежно трябва да се мине.

Всеки трябва да си зададе въпросите: Какво представям аз? Какво е положението ми в живота? На каква степен на развитие се намирам? Докъде съм достигнал? Който е искрен в себе си, ще си отговори, че е в положението на Жан Валжан или преди затвора, или в затвора, или избягал вече от затвора. След това ще отиде в дома на епископа; после ще срещне детето, на което настъпил монетата и т.н. Обаче, като минава през всички положения, човек дохожда най-после до себеотричането. Ще кажете, че не може да се живее без пари. – Но парите не трябва да бъдат идеал на човека. Не е страшна формата на нещата, страшно е съдържанието им. Например, бомбата е страшна поради съдържанието си. Затова парите трябва да бъдат средство за размяна, а не цел на човешкия живот. Човек не се нуждае от пари, но от отличен ум, отлично сърце и отлична воля. Умът намира ценностите в живота. И тогава всеки ще разбере, че парите се добиват чрез ума. Парите са за разумните хора, а не за глупавите.

Човек се нуждае от ново разбиране на живота, да цени ума, сърцето и волята, които Бог му е дал. Без тези удове – ум, сърце и воля, той прекъсва връзката с любовта. Щом прекъсне тази връзка, той се лишава от живота; щом изгуби живота си, той губи всички свои дарби и способности, чрез които се свързва с разумните души. Както са свързани светлината, въздухът, водата, храната с човека, така са свързани и разумните души помежду си. Тези връзки наричаме естествени. Те не трябва да се късат, защото чрез тях иде животът. Естествените връзки са средата, в която човек расте и се развива. Като знаете това, бъдете внимателни към себе си и към

ближните си, да не излизате от средата, в която сте поставени да живеете.

В заключение на лекцията казвам: Носете в ума си образа на Наполеона и на Жан Валжан. Наполеон се издигна до най-високото място, но като наруши великия закон, слезе от висотата на своето положение и завърши живота си на заточение. Жан Валжан пък излезе от затвора и се издигна до най-високото положение на своя живот. Той се самоотрече – изпълни великия закон. Толстой и Юго изнасят по два героя: Наполеон и Жан Валжан, които настъпват; Кутузов и епископ Мириел, които отстъпват. Последните герои прилагат закона: „Не противи се на злото“. Героите на Толстия са исторически личности, а тези на Юго – не са известни. Това показва, че Толстой е реалист. Той изнася познати лица пред света и показва какви са последствията при неизпълнение на Божиите закони и какви – при изпълнението им.

Защо направихме сравнение между Толстой и Юго? – За да се научите да съпоставяте нещата. Всяко нещо, което работите и изучавате, трябва да се свързва така, че да се види отношението му към вас. За да се ползва от работата си, човек трябва да намери връзката, която съществува между него и природата, от една страна, и между него и разумните души, от друга страна. Като знаете това, вие трябва разумно да се справяте със своите герои. Вие не сте Наполеон, нито Кутузов, нито епископ Мириел, нито Жан Валжан, но имате в себе си Наполеоновци, Кутузовци, епископи, като Мириел, Жан Валжановци и др. Възпитавайте героите в себе си и не ги сваляйте от високите им места; ако са в затвор, съдействайте за освобождаването им.

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

13. Лекция от Учителя, държана на
23 ноември, 1928 г. София – Изгрев.

Книги: Основните идеи на Виктор Хюго и Толстой във „Клетниците“ и „Война и мир“ (продължение)

Божествените условия (Специален (младежки) окултен клас. VIII година (1928–1929). София, 2006)

28 беседи от 9 октомври 1927 г. до 1 март 1929 г.

Не противи се на злото

Божествените условия (Младежки окултен клас. Година VIII (1928–1929). Том I. София, 1942)

27 беседи от 22 юни 1928 г. до 1 март 1929 г.

Начало: 05:30

НАСОКА НА ЖИВОТА

Размишление.

Съвременните хора имат стари схващания за живота, а старите схващания, старите разбирания не допринасят никаква полза. Новото схващане, това е Божественото, което иде сега. Божественото внася разширение в човешкото съзнание. То дава насока на живота. Божественото, което носи новото в света, е процес, който не може да се задържи на едно място. Тръгнеш ли в посоката, в която Божественото се движи, ти ще се въртиш в кръг, в спирала, по права линия, ще падаш и ще ставаш, но нищо не е в състояние да те спре. Ако си в трен, ти видимо ще седиш на едно място, но тренът се движи. Ако тренът спре на някоя гара, земята продължава да се движи. Ако земята спре движението си, слънцето продължава да се движи. Такова нещо представя Божественото - вечно движение. Това вечно движение дава насока на живота. Щом престане това движение, т.е. щом насоката на живота се прекрати, настанва състояние на покой, което наричат смърт. Пожелае ли човек да се успокои, той навлиза в областта на смъртта. Всяко движение, което определя насоката на живота, е служене. Щом стане от сън и започне да се движи, човек взима известна насока в своя живот. Всяка насока на живота има своя специфична форма. Различните насоки на живота могат да се представят във вид на лъчи на изгряващото слънце. Тия лъчи показват дългия път, който животът е изминал. Тия лъчи са съществували преди лъчите на светлината.

При сегашното си развитие, хората говорят за светлината, но всъщност те познават светлината само в нейната сянка. Това, което те наричат светлина, е само сянка на светлината. Докато живеят в сянката на светлината, те всякога ще се спъват. Наистина, недоволството, безверието, съмнението и всички отрицателни прояви не са нищо друго, освен спънки в човешкия живот. Някой е недоволен, че е ял малко. Какво ще придобие, ако яде много? Щял да стане голям, едър. Смисълът на човешкия живот не седи в това, човек да стане голям, едър. В сегашните скъпи години, няма смисъл човек да бъде много голям. Ако е много голям, мъчно ще се прехранва. Големината на човека трябва да отговаря на неговото съзнание. В природата съществува закон на икономията. Да бъде човек голям, силен, добър, учен, това са насоки на живота. За да придобие тия качества, човек трябва да разполага със съответни сили, които равномерно да разпределя.

Като дойдат до съзнателния живот, хората намират, че той е сериозен, че

носи големи страдания. Страданията имат за цел изправяне на кривите насоки на живота. Било е време, когато човек не е страдал, но това не е най-голямото благо. Ние намираме, че сегашното положение на човечеството, е най-добро. Пътят, по който сегашното човечество върви е най-добрият. Той води към съвършенство, но още не е най-съвършен. Да мислите, че този път е съвършен, това значи, да се намирате в положението на болния, който казва, че се чувства най-добре, когато лежи на кревата си. За болния е така, но за здравия това положение не е естествено.

Като изучаваме формите, през които животът е минал, виждаме, какво голямо усилие са правили тия форми, за да подобрят своето положение, да дойдат до най-съвършената форма на земята, каквато е човешката. Всички форми са търсили път, насока на своя живот, но само човек е постигнал това. Благодарение на своето съзнание, човек е дошъл до точно определен път на движение. Когато в неговия път се е родила идеята за Бога, той е намерил своя духовен изток. Идеята за Бога в човека представя насоката на неговия живот - неговото изгряващо слънце. Когато човек намери своя изток, съзнанието му се разцъфтява. Разцъфтяването на човешкото съзнание е подобно на зазоряването. Щом настъпи този процес в човека, животът му се осмисля, и той тръгва в определена посока, без много лутане. Докато намери своя път, човек непрекъснато се лута в съзнанието си. Това състояние е подобно на заблуден пътник, в тъмна, зимна нощ, всред снежни преспи и виелици. Тук-там той вижда светлинки, но щом стигне до тях, една след друга те изгасват. Уморен, измръзнал, той пада на снега, отдето някой негов приятел го изважда и спасява.

Като изучавам живота на съвременните хора, виждам, че положението им не е много сигурно. Ще кажете, че вие имате вяра и убеждения. Колко е силна вярата ви и какви са вашите убеждения, това се вижда във време на изпитания. Като се намерите пред някое голямо изпитание, вие веднага се разколебавате, започвате да роптаете против съдбата си, против Бога и казвате: „Ако, наистина, съществува Бог, Който е Любов, как е възможно да изпраща такива големи изпитания?“ Какво показва вашето роптание? Щом роптаете, вие не познавате Бога. Той не е такъв, какъвто философите, учените, моралистите и богословите Го описват. Той се проявява чрез различни форми и по различни начини. Човек трябва да изучава Бога във всички форми, в които се проявява, докато един ден дойде до положение да се слее с Него и безпогрешно да изпълнява волята Му. Дойде ли до това положение, човек никога не се колебае в своя велик Баща, в своя Създател.

Като ученици, вие трябва да знаете, че страданията, изпитанията, сиромашията, болестите неизбежно ще ви следват. За учения, за адепта

тия неща са почивки. Като дойде сиромашията при него, той ляга под крушата и си почива. От време на време хапва една круша и разхлажда устата си. Като дойде богатството при него, той го туря на гърба си като раница и тръгва с него по света да раздава на бедни, на страдащи. Който не разбира смисъла на сиромашията, той казва: „Да не ти дава Господ сиромашия! Голямо тегло е тя.“ Според него, тегло е за човека, ако му се дадат условия да си почине. Да отхвърляте сиромашията от себе си, това значи, да отбягвате от почивката. Хората се плашат от сиромашията, защото мислят, че ако тя ги посети, те са осъдени на глад, на голотия. - Не, сиромашията е облечена с хубави дрехи, като пеперуда, която цял ден хвърка от цвят на цвят. Тя не мисли за житници, нито за хамбари. Цял ден хвърка и дето закъснее, там остава да спи. Богатият не познава състоянието на сиромаша. Той мисли, че всякога трябва да носи товара на гърба си. Рече ли да хвърли временно поне товара си, тогава разбира, какво нещо е истинската почивка, какво нещо е свободата.

Сегашните хора се страхуват от изпитанията, от сиромашията, защото са напласнени. Ако погледнат на живота с новата светлина, ще видят, каква светлина съществува във всичко. Човек трябва да разбира процесите, които се извършват в природата, и да се въоръжи с търпение, да дочака техния край. Трябва ли умрелият да тъжи и плаче, че тялото му гние и се изгубва? Като изгние, тялото му ще се превърне във вода и газове. Водата ще проникне в земните пластовете, отдето ще излезе във вид на чист извор. След време изворот ще се превърне в река, която ще се отправи към морето, отдето някога е излязла. Газовете пък ще отидат високо някъде в пространството. Какво лошо има в това преобразуване? - Нищо лошо няма. Човек се е превърнал във вода и въздух. Лошото седи в това, че хората се страхуват от преобразуванията, от промените в живота. Страхът в човека е остатък от животинското състояние, през което някога е минавал, благодарение на което той е готов с години да се върти на едно и също място, и нищо ново да не предприеме. Не правят ли същото и животните? Куче гони един заек. Заекът скача от мястото си и започва да бяга. Колкото и да бяга, виждате, че той се върти около старото си място, най-много един километър далеч. С лаенето си, кучето го заставя да бяга. Ако разбира законите, заекът няма да се върти на едно и също място, но ще удари на бяг, ще се отдалечи от опасността най-малко на пет-шест километра. А тъй, като се върти на едно и също място, заекът попада в устата на неприятеля си, или опитва куршума на човека.

Какво представят мъчнотиите в живота? - Мъчнотиите, това са ловджийските кучета в живота, които преследват човека. И човекът, като заек, се движи в един затворен кръг, от който не може да излезе. Кучетата го преследват, докато ловджията, със своята пушка, го прицелва и сваля на

земята. След това казват, че еди-кой си човек умрял. - Не, не е умрял този човек, но ловджията го е убил и го носи в дома си, заради вкусното му месце и хубава кожа. - Какво трябва да прави човек, за да се освободи от мъчнотиите си? - Той трябва да тръгне по нов път, да заживее с нови идеи. Някой казва: Аз съм човек, ходя на два крака, заемам високо обществено положение. - Докога ще бъдеш човек, който се отличава от другите животни по това, че ходи на два крака и заема известно обществено положение? След 20-30 години ще те уволнят и ще се намериш в положението на инвалид, неспособен за работа. Тогава ще кажеш: „Какво беше едно време, а какво е сега!“ Най-последно, ще си не си, ще се примириш с положението си, ще кажеш: Така трябва да бъде. Какво да се прави, старост е това. - Не, така не трябва да се разсъждава.

Какво нещо е старостта? Когато изгуби силите си, човек започва да остарява. - Защо губи човек силите си? - Защото е изгубил посоката на своя живот. Онзи, който не е изгубил посоката на своя живот, той не знае, какво нещо е старост. Следователно, старостта показва, че човек трябва да мине в нова форма на живота, да се подмлади. Старостта е преходна фаза, в която човек не може да остане дълго време. Дойде ли до старостта, той непременно трябва да търси изходен път.

Един китайски император искал да стане член на Всемирното Бяло Братство. За тази цел го изпратили между животните, да учи техния език. Като поживял известно време между тях, той започнал да разбира езика им. Един ден той срещнал две мравки, които спорили за една хапка. Двете мравки хванали хапката и я държат, не я пуцат. Едната казвала, че хапката е изпратена за нея. И другата настоявала, че това благословение е изпратено от небето за нея. Всяка мислила, че има право на хапката и не я давала на другата. И двете държат хапката, спорят за нея и не ядат. Императорът наблюдавал този спор и мислил, как да го разреши. Наблизо някъде той видял един овчар. Отишъл при него и го попитал: Имаш ли малко трошици хляб? - Имам, торбата ми е пълна с трошици, току що ядох. Императорът взел в ръката си трошиците и ги турил пред спорещите мравки. Като видели това изобилие на трошици, те пуцнали първата спорна хапка и се хвърлили върху новото благословение. С това спорът се прекратил.

Императорът продължил пътя си и видял, че две кучета се дават за една кост. - Какво правите? Да не разрешавате някакъв научен въпрос? Едно от кучетата отговорило: „Снощи моят господар даде голямо угощение на гостите си, и след свършване на угощението, хвърли и на мене една кост, да опитам нещо от яденето. Този неканен гост дойде от някъде и се хвърли върху костта ми, иска да я изяде. И да искам да я разделя с него, не мога,

никакъв инструмент нямам. Понеже костта е моя, аз имам право на нея.“ Императорът веднага отишъл при господаря на кучето и го запитал: Имаш ли още една кост, останала от угощението? - Пълен кош с кости съм изхвърлил. Вземи, колкото искаш. Той взел няколко кости, хвърлил ги на кучетата, и те престанали да спорят. Изобилието разрешило въпроса.

Императорът се замислил и продължил пътя си, но се натъкнал на двама земеделци, които спорили за няколко сантиметра земя. Между тях се повдигнал въпросът, къде трябва да бъде синорът на нивите. Единият настоявал, че съседът е взел малко земя от нивата му. Другият настоявал, че земята е негова. Нито единият отстъпвал, нито другият. И двамата цитирали членове от закона, че никой няма право да мести синора на съседа си, с цел да вземе от неговата земя. Императорът се приближил към тях и ги запитал: Можете ли да отложите спора до утре и да дойдете при мене, аз да го разреша? - Кой си ти? Императорът написал своите инициали, дал им бележка, в която определил часа на срещата. На сутринта и двамата съседи отишли на определеното място и получили по десет декара земя. Щом получили това изобилие на земя, те забравили спора за десетте сантиметра и се върнали дома си доволни. Така императорът научил от животните, че при липса на известни блага в живота, всякога възниква спор. Дадат ли им се тия блага в изобилие, спорът се прекратява. Значи, изобилието разрешава спора и мъчнотиите в живота. Същият закон се отнася и до човешкото царство.

И тъй, намерили насоката на своя живот, човек лесно разрешава мъчнотиите си. Щом намери насоката на живота си, той разумно се справя с мъчнотиите, недоразуменията, споровете и страданията си. Като разбира законите на природата, човек знае, как да трансформира състоянията си, да превръща скърбите в радости. Според закона на контрастите, всяка мъчнотия, всяка болка се лекува с нещо противоположно на нея. Учените са открили някакви малки, микроскопически същества, по-малки от микробите - микрояди, които изядат микробите. Ако някой човек заболее от някаква заразителна болест, лекарите вкарват в организма му микрояди, които се размножават много бързо, и по този начин изядат микробите, причинители на болестта. Така, именно, болният оздравява. Този начин на лекуване се отнася и към човешките мъчнотии. Когато се намери пред някаква мъчнотия, човек трябва да извика микроядите на помощ, да изядат микробите, които са причинили мъчнотията. Щом микробите на мъчнотиите изчезнат от човека, той се освобождава от тях. На научен език, ние наричаме тия малки същества „микрояди“, а на духовен език - ангели, невидими помагачи.

Всички хора, в които шестото чувство е развито, могат ясно да виждат

борбата между микробите и микроядните в човешкия организъм. Те виждат, че пред човека се изправя една тъмна сянка, т.е. един силует. Веднага след това се явява втора, светла сянка, противоположна на първата. Тъмната налита върху светлата, както пеперудата към светлината. Между тъмната и светла сянка започва борба, в която ту светлата побеждава, ту тъмната. Ако светлата сянка победи, светлината и топлината ѝ се увеличава и запалва тъмната сянка. В тази борба броят на тъмните и светли сенки постепенно се увеличава, докато най-после светлите победят. Интересна картина е да гледате, как отляво и отдясно на човека се борят светли и тъмни сенки, с цел - първите да го спасят, а вторите - да го унищожат. Голяма борба става около един праведен човек, или един светия, когато се намери пред големи изпитания. Ако борбата се свърши в полза на светията, лицето му започва да свети, и той благодари, че се е освободил от мъките и терзанията на душата си. Това става не само с праведни и свети хора, но с всички хора. Обаче, колкото по-напреднал е човек, толкова и борбата около него е по-голяма. Милиони същества воюват около човека. Това е една от вътрешните страни на живота, от великите тайни на Битието. Тази борба е предвидена от Божествения Промисъл. Под думата „Божествен Промисъл“, разбираме съзнателна, разумна работа на множество възвишени същества, които изпълняват изключително волята Божия. Когато казваме, че съществува Божествен Промисъл, ние имаме предвид насоката на живота, и вярваме в нея.

Като ученици, вие трябва да изучавате всички науки: химия, физика, ботаника, зоология, биология и т.н. Всяка наука ще ви запознае с елементите, с които тя борави - химически елементи, растения, животни, минерали. От друга страна, те ще ви запознаят с произхода на живота, на различните форми, начина, по който те се размножават и т.н. Като изучи живота на различните форми във от себе си, във физическия свят, човек ще проникне и в своя организъм, ще разбере, че същите форми съществуват и в него. И тогава, като знае техния произход, начина на размножаването им, той ще познае по-добре и себе си, т.е. своя физически и психически живот. Колкото по-високо се издига човек, толкова повече навлиза в умствения и в причинния свят, дето няма никакви животни. Това значи, да живее човек в съзнанието си, дето има само чиста вода и плодни дървета. Това е рай на земята, т.е. животът на пълно блаженство. Когато този човек се затъжи за животните, той слиза на физическия свят, на земята, в зоологическата градина.

Според някои учени, каквито животни и растения съществуват на земята, същите животни и растения се срещат и във висшите светове. Вярно е това твърдение, но не в буквален смисъл. Всяко животно и растение е емблем, символ на нещо. Запример змията е символ на хитрост, на знание, а

гълъбът - на кротост. Христос казва: „Бъдете хитри като змиите и незлобиви като гълъбите“. В този смисъл, гълъбът е противоположност на змията. Кое качество е противоположно на хитростта? - Знанието. Следователно, когато се казва, че и във висшите светове срещаме същите животни, каквито и на земята, подразбираме, че там съществуват само техните символи, като принципи. Крилата на гълъба представляват вярата на човека, който разбира законите на природата и работи с тях. Освен кротост и незлобие, отличителната черта в характера на гълъба е неговата устойчивост във възгледите му. При каквито условия и да се намира, той никога не изменя на своите убеждения по отношение на храненето си. При всички условия на живота си, той остава вегетарианец. От това гледище, цитираният по-горе стих, даден от Христа, може да се преведе с думите: „Бъдете учени и незлобиви“.

Като изнасям тия положения, мнозина се запитват: Възможно ли е, при сегашните условия на живота, човек да бъде незлобив? - Възможно е. Щом на едната страна на живота седи змията, на другата непременно ще седи гълъбът. Щом има тъмна сянка, ще има и светла. Животът се движи в контрасти, в противоположности. Тъмната сянка е същество, което живее в гъста материя и се стреми да погълне човека. Светлата сянка е същество, което живее в рядка материя и се стреми да помогне на човека, да го освободи от мъчнотиите му. Тази е причината, поради която между светлите и тъмни сенки всякога съществува борба. Ако тъмната сянка вземе надмощие в човека, светлината напуска своето място. И обратно, ако светлата вземе надмощие, тъмната изчезва.

Два вълка се влюбиха в една овца и започнали да ѝ пишат любовни писма. Като я видели сама, далеч от стадото ѝ, те се затичали към нея, с намерение да ѝ дадат първата си целувка, израз на техните любовни писма. Понеже и двамата искали едно и също нещо, те се хвърлили един върху друг и започнали да се бият. Овцата се спряла и започнала да гледа, кой от тях ще надвие. - Не, овцата не трябва да стои при тях и да гледа, как ще се свърши борбата, но да разчита на краката си и да удари на бяг, колкото силите ѝ държат. В бягането е спасението на овцата. Рече ли да се спре и да чака края на борбата, тя е загубена.

Такава борба става и в човека. Когато някой казва, че се бори със себе си, той трябва да знае, че всъщност не се бори той, но силите в него се борят. Докато силите в тебе се борят, ти плюй на краката си и бягай. Искаш ли да наблюдаваш тази борба, качи се на някое високо място и оттам гледай. Следователно, когато силите в човека се борят, той не трябва да взема участие в тяхната борба, но отдалеч само да наблюдава и да се учи. Какво прави човек при такива случаи? Той взема своето малко ножче и излиза

срещу воюващите страни да се бори с тях. Понеже не е дошъл до положение да воюва със силните същества, той веднага отстъпва. Не отстъпи ли, от него нищо не остава. Помнете: вашата задача не е да воювате. Вие трябва отдалеч да гледате и да се учите. Тъмните и светли същества ще воюват заради вас. Това е задача, в която те разрешават въпросите си. Вас обаче, никой не ви е викал на война. Вие не сте дорасли още до големите борби в живота.

И тъй, когато човек се намери пред някаква мъчнотия, или някакво изкушение, около него започва усилена борба между светлите и тъмни същества. Тази борба може да продължи ден, два, седмици, месеци или години, но ако човек е свързан с Първата Причина, в края на краищата борбата ще се свърши в негова полза. Който се намира под ръководството на разумния свят, той лесно ще се справи със своята карма. Кармическият закон не е нищо друго, освен съдбата на човека. Кармата е закон на необходимостта, през който всеки човек минава. С други думи казано: кармата представя неблагоприятните условия в живота на човека. Някой човек си направи къща, но скоро я изгубва; ожени се родят му се деца, но след няколко години изгубва и жена си, и децата си. Това са все кармически отношения. Човек трябва да работи съзнателно, да ликвидира правилно със своята карма. Като ликвидира с кармата си, човек влиза в Божествения Промисъл, в закона на благодатта, или в тъй наречената „дихарма“. Такъв човек борави с магическата пръчица. Щом е дошъл на земята, човек трябва да работи правилно, да ликвидира с кармата си още в този живот, да не става нужда пак да се преражда. Да се преражда човек, това значи, да живее в закона на кармата. Да се ражда, това значи, да живее в закона на благодатта. В този закон човек расте и се развива, без никакво прекъсване на съзнанието.

Сега, като слушате да се говори по тези въпроси, някои остават недоволни. Те мислят, че въпросът за прераждането не е важен, понеже в този момент пари нямат, хляб нямат - гладни са. Въпросът за парите и хляба може лесно да се разреши. Щом влезе в живота на благодатта, човек ще има и пари, и хляб, и дрехи. Каквото пожелае, лесно може да го придобие. Обаче, какво трябва да прави, докато дойде до това положение? Ще кажете, че докато дойдете до този закон, вие трябва да се раждате и прераждате, да се усъвършенствате. Това зависи от човека. В един живот той може да се развие, да ликвидира със своето минало и да влезе в закона на благодатта. Докато прави разлика между хората, между едно и друго верую, човек не е влязъл в този закон. Докато хората спорят, кой е спасен, те не познават още религията. Въпросът за спасението на душите се отнася до Бога. Той се грижи за спасението на хората, а всеки човек трябва да мисли за себе си, да спазва великите закони на Битието, да върши волята

Божия.

Човек трябва да изучава своите вътрешни състояния, за да се справя лесно с тях. Слушате някои хора да се оплакват, че са остарели, че краката им не държат, че сиромашия ги налегнала, че никой не ги обича, че даже Господ ги забравил. Всичко това е лъжлива философия. Това не са верни положения. Всяко допускане или определяне на нещата ни най-малко не определя истината. Виждам, че в едно гърне се вари боб и допускам, че той е осолен вече. Опитвам боба и намирам, че солта още не е турена. Значи, моето допускане не е вярно. Както виждате, има разлика между твърденията за нещата и действителното положение, в което те се намират. Някой казва: Допусни, че съм щастлив човек. - Не е въпрос да допускам. Аз искам да зная, щастлив ли си в действителност, или не си щастлив. Ако си щастлив, както твърдиш, ще те опитам. Видя ли, че не си щастлив, разбирам, че още не си осолен. Тогава взимам сол, осолявам те, и ти ставаш щастлив. Една дума само може да направи човека щастлив. Срецам една вдовица, прегърбена, нещастна, няма работа, не може да изкара хляба си. Десет години вече, как мъжът ѝ отсъства, безследно изчезнал, и тя ходи по къщи да работи. Аз се приближавам до нея, тихо ѝ пошепвам: „Днес мъжът ти пристига“. Той бил някъде по чужбина, спечелил много пари и сега се връща здрав и богат. Вдовицата веднага забравя нещастията си, усмихва се и излиза вън да посрещне мъжа си. Мъжът ти си иде - това е магическата тояжка, която прави бедната вдовица щастлива. Срецам един ученик, държал изпита си, но се съмнява в успеха си. Казвам му: „Бъди спокоен, ти изкара изпитите си благополучно“. Той веднага става от мястото си, радостен и доволен. Следователно, знайте, че за всяко положение в живота има по една магическа пръчица, която човек трябва да знае, кога и как да я приложи.

Сега, като слушате тия неща, вие си мислите, на какъв ли край ще излезете, накъде ще ви изкара този път. Едно трябва да знаете: този път ще ви изкара на добър край. По-добър път от този няма. Той е единственият най-добър път. Една дума само е в състояние да ви убеди в истинността на това твърдение. Трябва ли да ви се доказва с часове, работата е свършена. Истината не се нуждае от много доказателства. Щом се стремите към правия път, вие трябва да вземете нова насока в живота. Вие имате насока на живота, но тя трябва да бъде правилна, да не предизвиква никакви колебания във вас. Да имате нова насока в живота си, това значи да вървите по този път смело, с убеждение, никоя сила да не е в състояние да ви отклони. Често хората менят убежденията си и после страдат. Не е лошо човек да мени убежденията си, но важно е новите му убеждения да го повдигат, да внасят разширяване в неговия ум и в неговото сърце. Не придобива ли това, по-добре да се държи за старите си убеждения. Човек

трябва да знае, че на каквито влияния се поддава, такъв става. когато върви в правия път, той непрестанно се разширява. Това разширяване внася в него вътрешно подобряване. Човек трябва да завършва деня с някаква придобивка, с нещо ново в себе си. В това седи Божественото. Каквито мъчности и да имате, те представят условия, с които можете да опитате Божественото начало в себе си, да видите, доколко сте му дали ход да се прояви. Като мисли и работи върху себе си, човек може да разреши задачите си правилно. Рече ли да плаче и да се вайка, той нищо няма да направи. Съзлите не могат да умилоствят Господа.

Какво представят съзлите? Защо човек плаче? Човек плаче, когато иска да влезе в новия живот. След като се е разочаровал в стария живот, той иска да излезе от него, да заживее по нов начин. Само при това положение съзлите имат смисъл. Обаче, ако след плача човек пак остава в стария живот, съзлите му са безпредметни. Когато отидеш при Бога и заплачеш, това показва, че ти даваш подписа си, в знак на съгласие, да изпълняваш волята Божия. Изпълнение на волята Божия подразбира великото, красивото в света. То внася свобода, простор, разширяване на ума, на сърцето и на волята на човека. Който върши волята Божия, той е в положението на способния ученик. Каквата задача му даде учителят, той я решава, без никакви спънки и мъчности. Учителят преподава, ученикът учи. При това положение и двамата са доволни. Който изпълнява волята Божия, той владее магическата пръчица. Достатъчно е да тропне с нея на масата, за да получи всичко, което му е нужно. Той ще вдига и слага пръчицата си, и ще благодари на Бога за всичко, което му се дава. - Къде е тази пръчица? - Навсякъде в живота. Богатството не е ли тази магическа пръчица? Знанието не е ли тази магическа пръчица? Вярата, надеждата, любовта в човека не са ли тази магическа пръчица? Обаче, не показвайте магическата си пръчица на никого. Ако някой ви попита, в какво вярвате, отговорете му: Вярвам във въздуха, който дишам. Вярвам във водата, която пия. Вярвам в хляба, който ям. Вярвам в светлината, която възприемам с очите си. Вярвам в земята, върху която стъпвам. - И аз вярвам в същото. - Щом и ти вярваш в същото, ние си приличаме - едно сме.

Различието между хората седи в това, кой как използва благата на живота. Ако човек не знае, как да се ползва от водата, той може да се удави в нея. Ако не знае как да използва въздуха, той може да го помете. Колкото е тих и спокоен въздухът, толкова е и страшен. Той може да задига дървета, къщи, добитък, хора и да си играе с тях. Ако не знае, как да използва светлината и топлината, и те могат да го задигнат. Като е дошъл на земята, човек трябва да изучава свойствата на водата, на въздуха, на светлината, на топлината, на земята, защото от тях зависи неговият живот. Като се ползвате от тях, вие трябва да им благодарите. Да диша човек, това значи

да мисли. Да пие вода, това значи, да живее. Да възприема светлината, топлината, значи да твори, да бъде свободен. Светлината е носителка на свободата. Ако при изгряването на слънцето светлината не влиза в твоя ум, ти няма да имаш правилни разбирания. Всяка мъчнотия крие зад себе си нещо хубаво. Щом разреши мъчнотията си, човек придобива светлина. Как се решават мъчнотиите? - С любов.

Един млад момък искал да изпита своята възлюбена, доколко го обича. Той решил да направи това по особен начин. За тази цел той се облякъл в груби дрехи, начернил лицето си, турил голяма шапка на главата си, да се не вижда, и в такъв страшен вид влязъл в гората да пресрещне своята възлюбена, която обичала сама да се разхожда. Той насочил револвер насреща ѝ, спрял я в пътя ѝ и казал: Стой, ще те убия! - Защо? Какво съм направила? - Ти не си достойна да тъпчеш земята. Ти си направила големи злини, опасна си. Един човек се оплаква от тебе, че си му причинила голямо зло. Ако искаш да се спасиш, само една дума може да ти помогне. - Коя е тази дума? - Да кажеш, че го обичаш. Ако кажеш тази дума, ти си спасена. Не я ли кажеш, нищо не може да ти помогне. Ето, револверът е пред тебе. - Обичам го.

Сега и на вас казвам: Само една дума може да ви спаси. Кажете ли тази дума, вие ще бъдете спасени. Кажете: Обичам го. - Кого? - Господа. Обичам Господа и съм готов всичко да направя за Него. Така постъпил и младият момък. Като чул от момата думата „обичам го“, той веднага се измил, преоблякъл се и се представил пред нея. Наистина, една дума е в състояние да спаси човека от известно бедствие. Ако кажеш на онзи, който те съди, че ще платиш, той веднага ще измени отношението си към тебе. Намираш ли се пред известна мъчнотия, кажи: „Ще изпълня закона, ще изпълня волята Божия“. Щом кажеш тази дума, и мъчнотията изчезне, ти си казал думата, както трябва. Кажеш ли нещо и не стане, ти не си казал думата на място. Всяка дума казана на място, на време и с любов, винаги дава добри резултати.

Сега, аз говоря за ония положения, за ония принципи, които имат отношение към вашия живот. Новите принципи, новите положения, новите вярвания не са нищо друго, освен идеалът, към който всеки човек се стреми. Под думата „идеал“, ние разбираме стремежа на човека да създаде нови форми в живота си, в които да влее своите нови разбирания. Всеки ден, от изгрев до залез на слънцето, човек трябва да прибавя по нещо ново към своя идеал. Ако човек всеки ден прибавя по нещо ново към своя основен идеал, за една година той ще има 365 придобивки. Какъв е вашият основен идеал? Ще кажете, че основният идеал на живота ви е да любите Бога. Това значи, да осолите боба. Бобът не е осолен, а трябва да се осоли.

Като расте и се развива, едновременно с това човек трябва да мени и идеала си. Това, което днес е идеал за него, не може да бъде идеал и за утрешния ден. Както детето всеки ден расте и прибавя по нещо към своя ръст, така и човек всеки ден трябва да прибавя по нещо към своите разбирания. Не е достатъчно само да предполага, че прави нещо, но той трябва да разширява съзнанието си, да усилва вярата си, да върви напред. Убежденията на човека трябва да пуснат корени в материята, да се закрепят. Материята, наречена според индусите „майя“, представя външната обвивка на нещата. Тя съдържа в себе си неизброими богатства. Материята създава големи мъчности и страдания на хората, но това са маски само, чрез които невидимият свят ги изпитва. Страхливият ще се уплаши и ще бяга, ще се крие от живота, а смелият ще се ползва от мъчнотиите и страданията, ще се учи от тях. Като изучава уроците си добре, той ще извлече от материята онова богатство, което Бог е вложил.

Следователно, докато е на физическия свят още, човек трябва да се справи с материята, да реши задачите си. За да реши задачите си правилно, той трябва да смята добре, да прави верни изчисления. Като ученици, вие трябва да се занимавате, освен със смятане, още и с пение, с рисуване. Щом сте свободни, попейте малко, или вземете да нарисувате нещо. Човек трябва да развива всички свои дарби и способности, да не се спира само върху една от тях. Докато е жив, човек трябва да влага капиталите си в обръщение, да търгува с тях. - Позволена ли е търговията за окултния ученик? - Позволена. - Нали е човешка работа? - Зависи, как се прилага? Ако се прилага по човешки начин, тя е човешка работа. Ако се прилага по Божествен начин, тя е Божествена. В света работят едновременно и двата метода. Който не може да работи по закона на благодатта, той ще работи по закона на необходимостта.

Основната мисъл, която трябва да задържите в ума си, е следната: всеки ден да придобивате по една нова форма, която да разширява съзнанието ви, за да укрепвате във вярата и в любовта. Често хората губят любовта, вярата, знанието, силата си, защото нищо не прилагат към тях. В Писанието е казано: „Растете от сила в сила, от знание в знание“. И до последния час на живота си, човек трябва да има будно съзнание, светла мисъл, да придобива по нещо ново. Като дойде часът на заминаването му, той да извика приятелите си и да каже: „Радвам се, че прекарах между вас толкова години. Времето на прекарването ми в затвора се свърши. Сега съм свободен вече и отивам при своите си, които обичам, и които ме обичат. Ако съм обидил някого от вас, моля да ме извините. Искам да си замина спокоен, без дългове на земята. Един ден и вие ще заминете при вашите близки, и там ще се видим.“ Когато се казва, че ще заминете за онзи свят, вие се страхувате. Според мене заминаването не е нищо друго,

освен излизане на човека от стеснителното положение в което се намира. Нищо страшно няма в заминаването. Да замине човек, това значи да възкръсне, да мине от един свят в друг.

Като ученици, вие трябва да правите опити, да познавате силата си. Не е достатъчно да казвате, че сте носители на Божиите мисли, но да правите опити, да изпитате думите си. Отивате при някой болен и казвате: „Ще оздравееш, не се безпокой“. Щом кажете това, думите ви трябва да се сбъднат. Щом отидете при някой болен, кажете му. След три деня ще оздравееш. Ако след три деня болният оздравее, мисълта и желанията ви са били силни. Срещате един беден, страдащ човек и му казвате: „След три деня положението ти ще се подобри“. Ако, наистина, положението на този човек се подобри, мисълта ви е била силна. Мисълта на човека е силна само тогава, когато е свързана с Божествената. Щом опитите ви излязат сполучливи, обърнете се към Бога и благодарете, защото е проявил своята любов, милост и благост чрез вас. Благодарете, че този ден сте имали възможност да Го познаете. Пожелайте в себе си, Бог да ви се открива всеки ден по-малко. Помагайте на страдащите, без да съжалявате, че страдат. Когато някой човек страда, това показва, че учителят му го изпитва. Един ученик е надежден, обещава нещо, докато учителят има вяра в него и го изпитва. Престане ли да го изпитва, той е безнадежен ученик. Страданията и радостите са неизбежен път в живота на човека. Чрез тях човек познава великото и красивото в света.

Зората на новия живот се пукна веч и носи Божиите блага, които растат на светлина в Божествената градина.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Бог е Истина. Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

Лекция от Учителя, държана на
28 ноември 1928 г., София – Изгрев

Книги: Насока на живота

Смени в природата (Общ окултен клас. Година VIII (1928–1929). Том II. София, 1938)

14 беседи от 14 ноември 1928 г. до 13 февруари 1929 г.

Начало: 05:00

ДЕЙНОСТ И ЗАМИСЪЛ НА ПРИРОДАТА

— Верен, истинен, чист и благ всякога бъди, и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.

Размишление.

Теми за следния път: „Съществените различия, от една страна, между водорода, кислорода, азота и въглерода, от друга страна – между почвата, водата, въздуха и светлината“.

Като изучавате различните отрасли на науката и различните области на живота, виждате, че и в науката, и в живота съществува мода. Какво разбирате под думата „мода“? Тази дума произлиза от латинската „modus“, която означава начин. Модата има отношение към външността на нещата, например, към облеклото, като външна дреха на човека; към мебелите и предметите, с които си служим. Външността на нещата не е съществено нещо. Съществено е вътрешността, съдържанието на нещата. Що се отнася до дрехата съществено е нейното качество, да държи топло, да пази тялото от простуда. Дойдем ли до външността на дрехата, имаме пред вид, колко е красива. Дрехата може да бъде модна, без да е удобна, без да пази тялото от външните условия – горещина и студ. Обущата също могат да бъдат модни, но неудобни, тесни и да стягат краката. Минеш ли с тях четвърт километър, чувстваш нужда веднага да ги свалиш от краката си. Трябва ли да вървите дълъг път с тях, в скоро време ще се откажете.

Представете си три вида крака: човешки, конски и котешки. Случайни ли са тези форми, или постоянни? Ако са случайни, те са временни, а всяко временно нещо е резултат на модата. Значи, временните или случайните неща в природата също можем да наречем мода. Постоянните форми пък вървят по установен ред. Във всяка форма се крие известна интелигентност. Колкото по-сложна е формата, толкова по-голяма е интелигентността, която тя проявява, защото съдържа повече елементи. Разгледайте внимателно крака на човека, на коня и на котката, да видите, каква е разликата между тях. Същевременно, вие ще извадите заключението, че, за създаване на разните форми, природата е вложила известна интелигентност и замисъл.

Както природата мисли и работи, така и човек трябва да съгласува своите мисли и чувства, за да прояви волята си. Между ума и сърцето има

известно съотношение, затова човек трябва да мисли и чувства правилно. Само така той може да бъде активен, да прояви правилно своята дейност. Този закон действа и в природата. Забелязано е че ако дейността на ума отслабва, и зрението на човека отслабва. Децата имат по-силно зрение от възрастните, защото напъргат ума си, искат всичко да разберат и научат. Възрастният не се интересува много от външния свят, той се вглъбява в себе си, мисли за един далечен свят, поради което обективният ум отслабва. С обективния ум заедно отслабва и зрението. Тревогите, безпокойствата също стават причина за отслабване на зрението. Защо трябва да се безпокои човек, че може да остане гладен, да се лиши от богатството си? Всяко безпокойство на човека показва, че той не разбира законите на природата, не вярва в нея и губи опора в живота си. Едно трябва да знаете: законите на разумната природа са вечни и неизменни. Те се различават коренно от човешките. Който живее в съгласие със законите на природата, никога не се изненадва. Измени ли на тези закони, човек се обезверява и казва: Не мога да живея повече, нямам условия да се развивам и т. н. Кое дава право на човека да мисли така? Това са предположения, които не търпят никаква критика.

Какво означават думите „нямам условия да живея“? Представете си, че имате една стомна с две отворения: през едното се налива вода, а през малкото водата изтича навън. Докато двете отворения са отворени, водата влиза и излиза правилно от стомната. Обаче, ако едно от отворенията се затвори, водата не може лесно да се влива или излива – станало е някакво запушване. Следователно, когато човек казва, че няма условия за живот, това подразбира, че в него е станало някакво подпушване – или втичането, или изтичането на енергиите в неговия организъм е неправилно. Какво можете да очаквате от човек, който не се храни добре? Ако стомахът му не работи правилно, той яде бавно, без апетит и с неразположение. Както се храни, такава е неговата работа. Ако искате да знаете, дали даден човек е работлив, наблюдавайте го, как яде. Колкото по-енергично и съзнателно яде, толкова по-енергично и с разположение работи той. Значи, между начина на храненето и дейността на човека има известна връзка. Щом е така, родителите и учителите трябва да обръщат внимание, как се храни детето, докато този процес стане съзнателен за него.

Задачата на съвременните училища се заключава в култивиране на ума и на волята на човека, с цел да му създаде интерес и любов към работата. Задачата на училището не е само да даде знания на ученика, но те трябва да се приложат. На теория мнозина знаят, къде се намират Китай, Япония, Патагония, Мексико, както и най-забутаните провинции и държави, но, какво е отношението между различните провинции и държави, какво е значението им в космоса, малцина знаят. Всяка външна форма в

природата има отношение към човешката мисъл. Мислите пък имат отношение към човешките органи. Например, когато мислите, които са свързани със зрението, отслабват, тогава отслабва и зрението. Същото може да се каже и за мислите, които са свързани със слуха, с вкуса, с обонянето, с речта и т. н. Няма орган в човешкото тяло, който да не се управлява от известен род мисли и чувства. Като знаете това, пазете ума и сърцето си в изправност, за да могат те правилно да възприемат мислите и чувствата, които идат от възвишения свят. Съществата от този свят ще помагат на човека дотогава, докато мислите, които са създали неговите органи, проникнат в съзнанието му. Това значи, да дойде човек до положение, да владее своите органи, да стане господар на себе си.

Днес всички хора се стремят към господарство, всеки иска да бъде господар. Добре е човек да бъде господар, но първо на себе си, да заповядва на своите мисли и чувства. Който владее мислите и чувствата си, лесно се справя с тях. Чрез мисълта той може да си създаде, каквито органи иска, да се върне в първоначалното си положение, когато е бил създаден по образ и подобие Божие. Дойде ли до този образ, той сам ще види своето отклонение и пътя, по който е вървял. Ако ученикът учи добре, ще минава от клас в клас, докато свърши университет. За такъв ученик се казва, че върви от слава в слава, от знание в знание. Защо? – Защото е живял в съгласие със законите на разумната природа. Ученик, който не следва законите на природата, сам се осъжда на невежество. Вместо да се развива и да върви напред, той остава на едно и също място и се чуди, защо работите му не вървят добре. Природата държи сметка за всичко и отдава на всекиго заслуженото.

Като разглеждате трите вида крака – човешки, конски и котешки, вие можете да четете по тях, като по книга. От крака само можете да създадете образа на човека, на коня и на котката. По крака на човека можете да определите неговия морален ръст, както и неговата интелигентност. По пръстите на крака можете да кажете много неща. Големият и малкият пръст на човешкия крак определят неговата умствена дейност. Помнете: в живота на всеки човек има известни мисли, чувства и действия, които постоянно се развиват, независимо от условията. Върху тях се гради животът на човека. Те представят основа на морала. Под думата „морал“ разбираме здравословното състояние на човешката душа. В моралния човек всички умствени и духовни сили действат нормално. Следователно, морал и здраве са синоними. Моралният човек е здрав и обратно, здравият е морален. Физически здрав е онзи, на когото всички органи са в изправност. Той е в хармония, както със себе си, така и с разумната природа. Въпреки това, човек не може да избегне страданията. Има страдания, които не зависят от него. За тях той не носи никаква

отговорност. Отговорен ли е човек, че вълн е много студено, или много горещо? Не е виновен, но той не може да се освободи нито от студа, нито от горещината.

Като ученици, вашата задача не се заключава в търсене методи, как да се освободите от страданията, но да използвате енергията, която се крие в тях. Задачата на ученика се заключава в изучаване красивите форми на природата. Като наблюдавате човешкия крак, виждате, каква работа и какъв замисъл е вложила природата в неговото устройство. Обаче, като сравнявате човешкия крак с крака на коня и на котката, виждате прояви на различна интелигентност. За създаването на човешкия крак са работили по-интелигентни същества от тези, които са работили върху крака на коня и на котката. Както разумните същества се различават по интелигентност, така се различават и хората. Колкото по-активни са техните мисли и чувства, толкова повече се увеличава и интелигентността им. За това им помагат великите учени, писатели, поети, философи, музиканти. С тяхната мисъл те будят мислите и чувствата на обикновените хора и ги подтикват към работа.

Учените са доказали, че възвишените мисли оказват влияние върху външната форма на човека, а специфично и върху някои негови удове. Например, виждате, едно дете минава покрай една плодна градина и гледа надолу. Какво гледа? – Исква да види, има ли плодове под дърветата. След това гледа нагоре. Казвате, че то се готви да къса плодове. После пак гледа надолу, търси камък, да бруля плодовете. Като намери камък, отново гледа нагоре. Като наблюдавате, как очите на детето се движат ту нагоре, към дървото, ту към земята, вие вадите заключение, че то има намерение да къса плодове. Ако някой художник гледа нагоре, към един от прозорците на третия етаж на една къща, вие заключавате, че той е харесал този прозорец и го рисува. Обаче, ако рисуването на прозореца продължи няколко месеца, даже и години, казвате, че той не е харесал толкова прозореца, колкото друго нещо, което гледа през прозореца. Ако видите, че някой астроном гледа към небето, ще кажете, че той наблюдава звездите. Каквито заключения и да правите, важно е, че във всички случаи подтиктът е любовта. Детето е влюбено в плодовете, художникът – в някоя мома, астрономът – в небето. Различните мисли и чувства се отразяват различно върху удове на човешкия организъм. Едни усилват зрението, слуха, а други причиняват отслабване. За да усилвате дейността на своите органи, допускайте в ума и в сърцето си възходящи мисли и чувства. Има смисъл човек да гледа към небето, към високите планински върхове, към чистите и буйни извори. Това гледане събужда светли и възвишени мисли в неговия ум. Благословение е за човека да гледа красиви и велики неща. Всичко останало е мода, т. е. временно и преходно. Всяко влюбване е мода,

защото минава и заминава. Някой казва: Едно време обичах да чета романи, сега не обичам. Защо? – Мода е било. Едно време обичах да се обличам хубаво, да се моля, да пиша красиво, да пея и т. н. Защо днес не обичаш тези неща? – Защото са били мода. Модата включва несъществените неща в живота. Но има съществени неща, които през всички времена и епохи остават еднакво ценни. Яденето мода ли е? – Готвенето е мода, но яденето е необходимост. От най-ранното детство до края на живота си човек все яде. Дишането, пиенето на вода, мисленето, чувстването също са необходими и съществени неща. Модата иде само като спомагателно средство в човешкия живот, затова често се мени. Като не постига целта си с установената за даден случай мода, човек сам я сменя. Понякога и природата си служи с модата, като специфичен метод за постигане на някаква цел. И в науката, особено в хипотезите и теориите, има мода, която води към една съществена цел. Една от задачите на науката е да направи живота на човека сносен. Астрономията, като наука, дава ред научни сведения за състоянието на планетите, за разстоянието им от земята, за влиянието им върху нея и т. н. В бъдеще тя ще намери начин, по който хората ще се съобщават с жителите на другите планети и системи. Така всички хора ще разберат, какъв е животът на другите планети, какви жители има там и т. н. Ще дойде ден, когато истинските учени ще се съобщават чрез писма и телеграми с жителите на другите планети, които днес остават затворени светове за нас.

За да постигне високите цели на своя живот, човек трябва да прилага своята воля, всеки ден да придобива нещо ново, но не и да губи или осакатява това, което е придобил. Трябва ли човек да се прегърбва? Право ли е това? Трябва ли да допуска да се изкриви някой орган на тялото му? За съзнателния човек това не е позволено. Ако стане някакво изкривяване, то се дължи на атавизъм, на влиянието на неговия дядо или прадедо. Как ще си помогнете, ако сте изкривили някой от своите удове? – С мисълта си. Като изправите мисълта си, ще изправите и удове си. Правата мисъл подразбира връзка на човека с разумната природа, с нейната дейност и замисъл, да станете съработници с нея. Интересувайте се от работите на природата, от методите, с които тя си служи. Щом вие се интересувате от нея, и тя ще се интересува от вас. А това значи, да се интересува и Бог от вас.

И тъй, първата мисъл, която трябва да поставите в ума си, е да се интересувате от дейността и замисъла на природата. Казвате: Може ли човек да се интересува от природата? Не само че може, но това е толкова естествено, колкото и ученикът да се интересува от своите учители и от своя директор. Естествено е и слугата да се интересува от господаря си. Положението на ученика зависи от дейността и замисъла на учителите му, а на слугата – от неговия господар. Ако ученикът не знае, как да постъпва с

учителите си, а слугата – със своя господар, и двамата ще си създадат големи мъчности и изпитания. Природата е учителка и господарка на всеки човек. Следователно, като влезете в нея, трябва да знаете, какво иска тя от вас и как да я задоволите. Тя ще постави програмата си пред вас, а вие трябва да я изпълните точно. Най-малкото нарушаване на нейните правила и закони води към нещастия. Вие сте в дома на природата. Още със ставането си от сън, ще видите, какъв е нейният замисъл за деня и ще гледате да го изпълните. Ще кажете, че искате да бъдете свободни, да живеете, както разбирате. Трябва да знаете, че вашият живот зависи от този на природата. Първо тя живее, а после вие. Ако тя живее, и вие ще живеете. Тя е параходът, който ще ви пренесе на определеното място. Параходът ли трябва да бъде здрав, или пътникът, който се е качил на него? Щом сте се качили на парахода, вие зависите от него: от неговото кръвообращение, от неговата артериална и венозна кръв, от неговата мисъл и т. н. Ако кръвообращението, дихателната и стомашна системи не действат добре, вашето здраве не може да помогне на парахода. Ето защо, влезете ли в природата, ще знаете, че вашият живот почива върху нейния. Щом параходът, т. е. природата мисли, чувства и действа правилно, вашият живот ще бъде в безопасност.

Защо човек се обезсърчава и отчайва? – Защото параходът му не е в изправност. С други думи казано: човек се отчайва, или защото има криви разбирания за живота, или защото не е в съгласие със законите на разумната природа. За да се справите с отчаянието или обезсърчението си, още като станете от сън, явете се пред господарката си – природата, и кажете: Каква е волята на моята господарка? Какво мога да направя днес за нея? Когато отивате на училище, или в университета, чия воля изпълнявате: своята, или на вашите учители и професори? Вие изпълнявате волята на вашите учители и наставници, и по този начин получавате знания. Те се интересуват за вас и ви дават светлина, да разбирате нещата. Следователно, ако искате Бог, природата и учителите ви да се интересуват за вас, да ви помагат и да ви учат, и вие трябва да се интересувате за тях, да сте готови да следвате техния път. Няма учител, на когото да не е приятно и да не се радва на ученици, които се интересуват от неговия предмет. Казано е в Писанието: „Всяко дихание да хвали Господа“. Да хвалите Господа, това значи, да се интересувате от Неговата Мъдрост и знание, от всичко, което Той е създал. Щом вие се интересувате от Него, като от професор, и Той се интересува от вас. Ще знаете, че няма по-велик и по-мъдър професор от Господа.

Изучавайте природата във всички нейни прояви, във всичко, което тя е създала. Ще каже някой, че не се интересува от малките неща. Малко нещо ли е да изучаваш човешкия крак и постепенно да слизаш до краката на

всички млекопитаещи. Като изучиш устройството на крака, ще се заемеш с изучаването на човешката ръка, око, ухо, стомах, дробове и т. н. Така ще дойдеш до онези велики закони, чрез които природата е работила. Не само това, но и нокътят крие в себе си велики знания. Ако го изучавате, ще видите, каква голяма разлика има между различните хора. По формата на нокътя познавате, дали човек е гениален, талантлив или обикновен; песимист ли е или оптимист; морален или неморален; учен или невежа; упорит или отстъпчив. Ноктите на упорития човек са широки, на тях вода не се задържа. В това отношение те приличат на място, дето водата се разлива широко. В тази вода се развиват микроби, както в блатистата. За да се премахне заразата, водата трябва да се канализира, да ѝ се даде път да тече. Упоритият не иска да работи, никого не слуша, на никого не се подчинява. Как трябва да се постъпи с него? Как може да го накарат да работи? – Като го канализират, т. е. като го поставят при лоши условия на живота. Майка, баща, приятели – всички трябва да се откажат от него. Като се намери при трудни условия, той започва да работи, сам си пробива път.

Ще приведа един анекдот от българския живот, да видите, как животът учи хората на всичко. Двама млади, мъж и жена, живели охолно: яли, пили, изяли всичко. Жената била мързелива, нищо не работила. Мъжът често казвал : Жена, окъсахме се, трябва да изтъчеш нещо. – Лесна работа, отговаряла тя. От време на време взимала по едно вретено, да преде. Изпрела едва три вретена, но те нищо не я ползвали, трябвало да се тъче. Един ден майка ѝ я поканила в родното ѝ село, да отиде с мъжа си на сватба. – Какво ще правим сега? – запитал мъжът ѝ? Как ще отидем на сватба, като нямаме дрехи да се облечем? – Лесна работа, отговорила тя. Ще вземем големия кюп, ще го занесем до края на селото. Аз ще вляза вътре, а ти ще отидеш при майка ми и ще поискаш дрехи за мене и за тебе и ще ги донесеш да се облечем. Така и двамата ще влезем в селото облечени и пременени. Мъжът ѝ бил хитър, скроил ѝ една изненада. Като отишъл при тъща си, тя го запитала, къде е жена му, защо иде сам. – Тя остана на края на селото, иска да дойдат сватбарите, да я посрещнат с музика и песни. – И това ще се нареди, ще задоволим желанието ѝ. Тръгнали гайдарджии, зурли, да посрещат дъщерята. Като чула, че свирят гайди, тя си подала главата от кюпа, да види, какво става навън. Силно изплашена, тя изскочила от кюпа необлечена и хукнала към дома си. Веднага взела хурката и започнала да преде. Мъжът ѝ се върнал от сватбата, сготвил качамак и поканил жена си да яде. – Слушай, тури кашата на рамо, нямам време да се отклонявам от работата си.

Когато човек не иска да работи, да мисли, да изучава законите и замислите на природата, и тя постъпва с него така, както постъпил мъжът с мързеливата си жена. Тя го поставя при трудни, мъчни условия, докато се

научи съзнателно да работи, да мисли и чувства. Така тя го заставя да се заинтересува от нея. Това значи, да се свърже човек съзнателно с природата, да се интересува от нейната дейност и замисли. Това значи, човек да се самовъзпитава и развива съзнателно.

Изучавайте всички форми, създадени в природата от същества с различна интелигентност. Така ще придобиете истинското знание, чрез което ще създадете и своите бъдещи форми. Това значи, да се свърже човек с онези мисли на природата, които са създали неговите сетива, както и неговите вътрешни органи. Само така той може да бъде здрав и да се радва на живота си.

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

14. Лекция от Учителя, държана на
30 ноември, 1928 г. София – Изгрев.

СМЯНА НА СЪСТОЯНИЯТА

Размишление върху радостта

Сега ще прочета 140-ти Псалом, върху който да размишлявате цяла седмица. Спирайте се на вътрешната, а не на външната страна на Псалома. Ако го изучавате по буква, нищо няма да научите.

Представете си, че ви се даде темата, да определите конкретно, какво нещо е истината. Какво ще кажете? Какво може всеки ученик да каже или да напише за истината? Като ученици, вие трябва да дойдете до най-простото разбиране на истината, както и на всички важни въпроси в живота. Само по този начин можете правилно да се развивате. Да се развива човек, това значи, умът му да укрепва, да дойде до положение да разбере истината в нейната пълнота.

Следователно, човек трябва да работи, да развива ума и сърцето си, да разбира истината, и да я прилага. Запример, какво ще разберете, ако ви се каже, че човек някога е живял в огъня, както днес живее във въздуха? Някога човек е живял във водата, както рибата живее днес във водата. Какво ще разберете от тези твърдения? Човек постепенно е променял средата, в която е живял, докато е слязъл най-после на твърдата материя, на земята. Да си на твърдата почва и да живееш в нея, това са две различни положения. Как ще разберете това? За да разберете тия неща, вие трябва да имате ум, да сте дошли до високо разбиране на нещата. Тези въпроси не са за деца, те са за възрастни хора, които имат зрял ум. Това не подразбира, че децата трябва да се откажат от тази философия. Не мислете, че всичко изведнъж ще ви стане ясно. Това е неестествен процес. То е все едно да изисквате от окото си да възприеме всичката слънчева светлина. Това е невъзможно. За вас е важно два-три лъча да влязат в очите ви и да се ползвате от тях.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че някои от вас са недоволни, защото не са учени. Те мислят, че за да бъдат учени, непременно трябва да са свършили гимназия и университет. Всеки може да бъде учен, ако се стреми към знанието с радост. Докато учението радва човека, то е постижимо за него. Престане ли да се радва, то се отдръпва от него. За този човек знанието е непостижимо. Този закон се отнася и до здравето на човека. Докато човек се радва на здравето и го цени, то е постижимо за него. Щом престане да се радва и да не го цени, здравето го напуска. Дето

здравето отсъства, там болестта присъства. Следователно, човек се движи между две състояния, които постоянно се сменят: радост и скръб. Докато се радваш и надяваш, че можеш да станеш учен човек, радостта ти е на място. При това положение ти всеки ден ще придобиваш по нещо. Щом се усъмниш в придобиване на знанието, ти започваш да се обезсърчаваш. Щом дойде обезсърчението, с него заедно иде и скръбта. Тогава и знанието се отдръпва. При радостта и вярата в постижение на нещата, човек печели придобива нещо. При обезсърчението и скръбта, той губи. Като дадете ябълка на детето, то се радва. Щом отнемете ябълката му, то скърби.

На какво се дължи недоволството? - На непостигнато желание. Искате ли да помогнете на човека, да го освободите от недоволството, насърчете го, дайте му възможност да постигне своето желание. Някой се обезсърчил, че не може да свърши училище. Кажете му, че след няколко години ще свърши благополучно. Нека посещава училището, нека учи, той сам да види, какви препятствия има вътре и вън от себе си, да познае своите сили и способности. Кажете ли му, че няма да свърши, той предварително ще спре развитието си. Стремещт е важен в човека. Като се стреми към известна цел, която не може да постигне, човек придобива други неща, които го ползват. Казвайте на човека, че може да постигне желанието си. Никога обаче не му казвайте, че това или онова негово желание е непостижимо. Виждате, как един грешен човек пада и става. Не му казвайте, че не може да стане праведен човек. Правдата, светостта са постижими неща. От съзнанието на човека зависи един ден да стане праведен и свет човек, и в един ден да се огреши.

Съвременните хора говорят за реалността и казват, че реални неща са тия, които могат да се постигнат. - Не, всяко постигнато нещо не представя още самата реалност. Когато постигне нещо, човек се радва. Радостта внася разширение в съзнанието. Щом постигне нещо, човек става доволен. Докато се надяват, че могат да постигнат нещо, хората са доволни, радостни. В който ден се усъмнят в постигането на своите желания, те стават недоволни и скръбни. За да не дойдат до това положение, хората не трябва да поставят никакви прегради на своите идеали. Не се противопоставяйте на великия ред и порядък на природата! Като говоря за този процес, имам предвид човешката съвест. Съвестта е особен инструмент, особена мярка, с която точно се измерва същината на нещата. От тази мярка зависи степента на човешката радост, както и количеството на неговите придобивки. Колкото по-развита е съвестта на човека, толкова по-ясни са неговите мисли, чувства и действия. От развитието на човешката съвест зависят правилните или неправилните отношения на човека към Първата Причина. Когато съвестта измерва нещата и човек разбере, че е постъпил право, той става недоволен. Външно недоволният е

навъсен, кисел. Обаче, недоволството няма нищо общо с песимизма. Песимизмът е патологическо състояние в човека, което се лекува по особен начин.

Светските хора изучават живота, както и религиозните го изучават. Обаче, време е вече последните да се простят със старите форми на религията. Религията представя крайния предел на материалния живот. Когато са уреждали материалния си живот, хората са създали религията. Казват, че религията свързва хората с Бога. - Как става това свързване, не знаем. Преди всичко, свързването е чисто материален процес. Не е лошо да бъде човек свързан с Първата Причина, с хората, но той не може да се ползва от тази връзка. - Защо? - Защото вързаният не може да мисли. Божествено нещо ли е религията или човешко? Религията е човешко нещо, понеже се изменя. Тя се изменя така, както мени думата си и не устоява на нея онзи, който е взел пари на заем, със задължение да ги изплати след три месеца. При това задължение има две вероятности за неустояване на думата: или длъжникът не внася парите на банкера навреме, или банкерът иска парите си преди изтичане на срока.

Когато казвам, че някога човек е живял в огъня, вие се запитвате, как е възможно това. Възможно е. Тогава светлината е била среда за човека, както въздухът е днес негова среда. Светлината е била гъста като вода. Следователно, каквото водата представя днес за рибата, такова нещо светлината е представляла за човека. В стремежа да намери своята среда, човек е минал през всички среди: през светлината, през водата, през въздуха. Като е слизал на земята, той е вървял по инволюционен път. Сега минава по обратния път - по пътя на еволюцията. Тази е причината, поради която, това, което някога е било среда за човека, днес е станало условие. Човек е излязъл от твърдата материя, но не е останал да живее в нея. Днес той използва твърдата материя като условие. Той копае, оре, разработва земята. Някога водата е била среда за човека, но днес е условие. Когато водата престане да бъде условие за човека, той ще придобие Вечния живот. При това положение, водата ще бъде реалност за човека. Тя ще извира от него.

Тъй щото, когато казваме, че някой човек е извор, имаме предвид, че водата е влязла вече в него и извира навън. Да живееш във водата като среда, да я използваш като условие за живот, и да я приемеш в себе си, за да изтича вън от тебе във вид на извор, това са три различни състояния, през които човек минава. Това са отвлечени мисли, върху които трябва да размишлявате, за да обясните състоянията си, през които минавате.

Казвате: Като отидем на онзи свят, тогава ще си обясним всичко. - Това е

материално разбиране на онзи свят. Като отидете на онзи свят, вие ще бъдете като дете, което е свършило първо отделение и минава за второ. По-горе от второ отделение, обаче, не можете да отидете. Такъв е законът на развитието. Колкото и да е учил човек на земята, неговото знание се равнява на знанието на дете, което е свършило първо отделение. Като отидете на онзи свят, ще постъпите във второ отделение. Щом свършите второ отделение, отново ще ви пратят на земята, да следвате трето отделение. Като свършите трето отделение, ще отидете на онзи свят, да следвате четвърто отделение. Първо и второ отделение съставят един завършен кръг. Трето и четвърто отделение съставят друг завършен кръг. Докато е на земята, човек е мъж, следва в първо отделение. Като отиде на онзи свят, той става жена, следва второ отделение. Като слезе на земята, той пак става мъж, следва трето отделение. Щом замине за другия свят става жена, следва четвърто отделение. Значи, в първо отделение човек развива своя ум, своите умствени способности и сили. Във второ отделение той развива своето сърце. Обаче, в природата съществува обратен процес, според, който влезе ли в невидимия свят, човек постъпва в първо отделение и става жена. Щом слезе на земята, той постъпва във второ отделение и става мъж.

Сега, това са мисли за разсъждение, за да си обясните състоянията на доволство и недоволство, през които минавате. Когато се чувстваш доволен, разположен, господар на положението, ти си мъж. Това не значи, че ти си във формата на мъжа, но минаваш през неговото състояние. Мъж е всеки, който мисли и разбира нещата. Това прави мъжа свободен. Когато се чувстваш недоволен, неразположен, ти минаваш през състоянието на жената. Недоволният всякога иска да се жени. Само недоволният иска да се жени. Следователно, женитбата се дължи на недоволството на човека. Когато човек е лишен от нещо, когато му липсва нещо съществено, той иска да се жени. В този смисъл, когато жената и мъжът искат да се женят, те са все жени.

Като изнасям тия положения, ни най-малко не казвам, че трябва или не трябва да се жените. Когато е недоволен, човек естествено търси нещо, което да осмисли живота му, да запълни празнотата на неговата душа. Човек все търси някакъв идеал в живота си. Докато е млад, той мечтае, фантазира, че ще намери своя възлюбен, който ще осмисли живота му. Щом намери възлюбения си, той започва да му пише любовни писма, да му носи цветя, подаръци, докато един ден се разочарова в него и види, че не е намерил това, което търси. Като мисли, че е намерил своя идеал, човек първо се очарова, а после се разочарова и изпада в положението на Йоан Веслей, виден реформатор в областта на религията, който се оженил за една англичанка, но три деня след това казал на приятеля си: „Не струва

човек да се жени. Не намерих тази, която търсих.“ Един млад момък отишъл при него и му казал, че се влюбил в една красива, благородна мома, благочестива християнка, и желае да се ожени за нея. Йоан Веслей му отговорил: „Момата е добра, красива, ревностна християнка; тя може добре да живее с Христа, но не и с тебе.“

И тъй, каквото е отношението на човека към външните хора, такова е отношението му и към себе си. Тази е причината, поради която понякога човек е недоволен от известни свои постижения. След като дълго време се е стремил да постигне нещо, щом го постигне, той става недоволен. Какво трябва да прави човек, ако е недоволен от своя възлюбен, за когото се е оженил? В живота този въпрос се разрешава чрез развод. Хората могат да се развеждат и от идеите си. В Евангелието този въпрос се решава по следния начин: човек има право да се разведе от една идея само тогава, когато тя го отдалечава от Бога. На същото основание казвам: Мъжът има право да се разведе с жена си само тогава, когато тя го отдалечава от Бога. И жената има право да се разведе с мъжа си само тогава, когато той я отдалечава от Бога. В широк смисъл на думата, подразбирам: Отхвърли от себе си всяка мисъл, всяко чувство, всяка постъпка, които те ограничават, които спъват твоето развитие, които те отдалечават от Бога.

Сега, всички говорят за любов към отечеството, както и към цялото човечество. Какво представя любовта? Любовта представя отношения между души, които живеят във видимия и невидимия свят. Когато изразява любовта в нейната пълнота, човек изпитва голямо доволство. Всяко нещо, което повдига душата към Бога, е любов. Всяка идея, която повдига човека и хвърля светлина в неговия ум, е плод на любовта. Любовта преобразява човека. Тя може да измени и най-големия пияница. Щом любовта го посети, той веднага се отказва от пиенето и тръгва след нея. Той се отказва от вино, от месо и се обявява за въздържател. Каквито теории да му проповядват за ползата от виното и от месото, той никого вече не слуша. Веднъж е опитал тия неща, той не иска да се връща към тях. Той знае, че по-добра храна от хляба и по-добро питие от водата не съществуват. Всички храни произлизат от житото. Житото представя първичната материя, която е дала подтик на органическия свят. Този подтик е Божествен. Следователно, който иска да приема този подтик в себе си, той трябва да се храни с жито. Който се оплаква, че объркал сметките си и не може да намери правия път на живота, той трябва да се храни с жито. Житото е в състояние да му помогне, да му покаже начина, по който може да уреди всичките си работи. - Вярно ли е това? - Опитайте и ще се убедите. Преди да се съмнява и да отрича нещата, човек трябва да ги опита. Иначе, той ще се натъква на противоречия, които не го ползват. Има противоречия в живота, които са необходими.

Като е дошъл на земята, човек все трябва да бъде лишен от нещо, да му недостига нещо. Това, което му недостига, ще бъде подтик в живота му. Недоволството е необходим елемент в човешкия живот, както и в цялата природа. Окоето е недоволено, че вижда само, а не може да слуша. Ухото е недоволено, че слуша само, а не вижда. Носът е недоволен, че не може да вижда, да слуша, а само мирише нещата. Езикът се оплаква, че само вкухва нещата, а не може да мисли, да чувства. Кое положение трябва да заеме човек: положението на око, на ухо, на нос, на език, на мозък или на сърце? При каквото положение и да се намира, човек трябва да бъде смел. Смел човек е онзи, който мисли право. Който обича истината и мисли за нея, той е смел, безстрашлив човек. Искате ли да бъдете свободни, напуснете всичко, което ви свързва. Напуснете онази религия, онази наука, които ви свързват. - Какво трябва да правя? - Люби Бога. Който иска да люби Бога, а е свързан с нещо, той не може да прояви любовта си. Щом иска да прояви любовта си, той трябва да разкъса всички свои връзки. Кога майката обича детето си? - Когато се освободи от него, т.е. когато се скъса връзката, с която детето е било свързано в утробата ѝ. Докато не го е родила, майката е изпитвала повече страх за себе си, отколкото любов към детето. Ако не разберете положението на бременната жена, на бащата, който се грижи за прехраната на дома си, вие не можете да разберете и себе си. Като ученици, вие трябва да разбирате състоянията на майката, на бащата, на детето, за да разбирате и своите състояния.

Ще кажете, че това не се отнася до вас. - Именно до вас се отнася. За вас е важно, какво трябва да правите сега. Ще учите. Ако сте на земята, ще бъдете мъж или жена в първо отделение. Ако сте в невидимия свят, ще бъдете мъж или жена във второ отделение. Дали човек е горе или долу, той ще бъде или мъж, или жена, или дете. Мнозина казват, че не искат да бъдат нито жени, нито деца. Те искат да бъдат мъже. - От човека зависи, какъв да бъде. Според това, което носи в себе си, човек може да бъде мъж, жена или дете. Други пък не искат да бъдат мъже. Слушате някой мъж да казва, че втори път иска да се роди жена, да седи вкъщи на топло, да посреща и изпраща мъжа си. Дотегнало му цял ден да тича нагоре-надолу, да се грижи за прехраната. Дотегнало му да ходи по бойните полета да воюва. Друг пък иска да бъде дете, да му се радват, да го милват и на ръце да го носят. И това положение е добро, но какъв щеше да бъде светът без майки и бащи, а навсякъде само деца? Дето и да се обърнете, само плачове ще чувате. Красотата на живота седи в разнообразието. Красив е животът, когато срещаме бащи, майки и деца. Когато има майка и баща, детето е доволно, не плаче. Щом изгуби майка си, то започва да плаче с едното си око - с лявото. Като изгуби и баща си, то плаче и с двете си очи. Да изгуби човек баща си и майка си, това значи, да изгуби условията на живота си.

Щом изгуби всички условия на живота си, човек се превръща в суха чешма и престава да тече. Детето е символ на живота. То съдържа ред условия и възможности за развитието си. Затова Христос е казал: „Ако не станете като малките деца, няма да влезете в Царството Божие“. Детето носи в себе си велика, Божествена идея.

Като говоря за мъже и жени, някои ме разбират криво. Под мъже и жени ние разбираме отношения на души, каквито са били в първичния живот, според Божествения порядък на нещата. Според този порядък на нещата, отношенията между хората са съвсем различни от сегашните. Запример, ако отидете при някой банкер и му поискате 20'000 лева на заем, със срок 20 дня, той веднага ще ви обслужи, без да записва в книгите си. - Защо? - Той има пълно доверие в човека. Обаче, вие, които взимате парите, записвате в тефтера си сумата и деня, в който трябва да я изплатите. Като дойде определения ден, вие отивате при банкера, внасяте парите и благодарите за услугата. Сега банкерът отваря книжата си и пише, че получил сумата 20'000 лева. Той пише в книжата си само суми, които получава, а не и ония, които дава. В дадения случай и двамата благодарят, че са могли да се запознаят, да си услужат и да станат добри приятели. Следователно, нуждите, лишенията на хората са условия да се срещнат, да познаят характерите си, всеки да види, докъде е дошъл в развитието си. Как постъпват съвременните хора? Ако отидете при някой банкер да искате пари на заем, той ще мисли, ще ви разпитва, какво е положението ви и най-после ще каже, че може да ви кредитира, ако представите трима поръчители. След това веднага ще подпишете полица и ще вземете парите.

Каква култура, какво християнство може да съществува при такива отношения? Когато хората уреждат отношенията си, своите взимания и давания, при подписа на трима души, това не са истински отношения, това не е никаква любов. Правилните отношения имат за основа любовта. Дето отсъства любов и доверие между хората, там никакви отношения не съществуват.

Съвременните хора са дошли до положение, за всяко нещо да искат по трима поръчители. Тримата поръчители, това са бащата, майката и детето. Ако детето отиде при някой банкер да иска 20'000 лева на заем, последният му казва: „Извикай баща си и майка си, да се подпишат като поръчители. Аз искам да зная имаш ли баща и майка.“ Като види бащата и майката, банкерът дава на детето сумата 20'000 лева, написва една полица, дава я да се подпишат и я задържа в себе си. - Не, полицата трябва да бъде в ръцете на бащата и майката. Банкерът е хванал вече в ръцете си бащата и майката като поръчители. За него те са достатъчни. Щом

забравят изплащането на полицата, банкерът веднага хваща бащата, майката и детето и казва: „Плащайте сега!“

Питам: Какво щастие може да съществува при такива отношения? Това е порядъкът на човешкия свят. В Божествения свят, обаче, такъв порядък не съществува. Там всички банки са отворени, и всеки може да си вземе, колкото и каквото му е нужно. Божествените банки представят чешми, които всякога са отворени. Кой колкото вода иска, толкова може да си налее, но всичко се пише. Там нищо не се дава даром. Там всичко се плаща. - С какво? - С добър живот. Не живеете ли добре, веднага полицата излиза налице. Водата, въздухът, светлината са Божествени банки, от които човек свободно може да черпи, колкото иска. Добрият живот определя кредита на човека. Някога, когато хората са живели добре, в далечното минало, житото е ставало голямо, като дърво. То се е отличавало по състав от сегашното, било е по-едро, по хранително и по-вкусно. Обаче, след грехопадането, житото е изгубило и от големината, и от вкуса, и от хранителността си. В последно време се забелязва подобряване на житото. Подобряването на житото е във връзка с подобряване живота на хората.

Този закон има отношение и към живота на отделния човек. Щом възстанови отношенията си с Първата Причина, човек се подмладява и започва да мисли, да чувства и да действа. При това положение човек става отзивчив към страданията на хората, вслушва се в техните болки и се стреми да им помогне. Ако разбира законите на водата, той може да лекува с нея. Водата е носителка на живот, на жизнена прана. Който знае да се ползва от тази прана, той може лесно да се лекува. Чрез водата, човек може да лекува всички органически болести. Някой е работил цели 20 години по отрицателен път, докато създаде известна болест в себе си, а очаква да я излекува за няколко дена. Това е невъзможно. Такъв закон в природата не съществува. За да не създава условия в себе си за органически болести, човек трябва да живее добре. Лошите условия, вън и вътре в човека, наричаме съдба. За да се справи със съдбата си, човек не трябва да се бори с нея. Който се е борил със съдбата си, той всякога е бил побеждаван. Някой се хвали, че се бори със себе си. Бори ли се със себе си, човек попада в ръцете на съдбата, която го тъпче, мачка, докато го победи. Щом престане да се бори със себе си, съдбата му се подчинява, и той излиза победител. Защо трябва човек да се бори със себе си?

Казано е в Писанието: „Възложете товара си на Господа“. Това значи: Не се борете със себе си, със своята съдба. Дойде ли някакво страдание, не се борете с него, нито се отчайвайте, но хванете го, помилвайте го, поносетете го малко на ръце, докато се примирите с него. Щом се примирите със страданието си, във вас настанва дълбок, вътрешен мир. - Защо трябва човек

да се примирява със страданието? - За да стане велик. Христос е велик, защото се примири със страданието. Той знаеше, че страданието Му е изпратено от Бога и трябва да го приеме с радост. Така са постъпвали всички хора на миналото, които считаме велики. Много начини имаше, чрез които Христос можеше да избегне страданията, но знаеше, че ако Той се откаже от страданията си, цялото човечество ще страда. Той прие страданията, за да облекчи положението на човечеството. Следователно, ако чрез страданията си, човек облекчава страданията на цялото човечество, заслужава да страда. От Божествено гледище, има страдания, които са необходими за човека. Те крият в себе си известни блага.

Всички хора искат да бъдат щастливи. Естествено е това желание, но трябва да се знае, че за придобиване на щастие са необходими известни условия. Като е дошъл на земята, човек ще получава известен дял и от страданията. Каква е разликата между щастие и нещастие? От какво зависи човек да бъде щастлив или нещастен? Срещате някой беден човек, но той е доволен, щастлив от положението си. Срещате един богат, но той е недоволен, нещастен, нещо му недостига. Значи, разбиранията на човека определят неговото щастие или нещастие. Щастие и нещастие на човека се определят от неговото съзнание. Понякога и най-добрите условия, и най-светлите идеи могат да направят човека нещастен, да му причинят болезнени състояния. При болен стомах и най-хубавата храна причинява страдания. Обаче, всяко днешно страдание на човека носи в себе си бъдеще щастие. За да провери това, човек трябва да има търпение, да дочака това време. Такъв е законът. Ако спазваме великите Божи закони, ще видим, че всяко страдание, всяко изпитание, всяко нещастие носи след себе си велики блага. В Божествения свят, в Бога страдания няма. Следователно, Бог е в сила да превърне страданията на хората в радости. Казано е в Писанието: „Всичко, което се случва в живота на онзи, който люби Бога, ще се превърне на добро“. Това е закон за смяна на състоянията.

Като ученици, вие трябва да държите в ума си положителни мисли. Който може всякога да държи положителни мисли в себе си, той е ученик и може да учи. Истински човек е онзи, който никога не се обезсърчава. Като се обезсърчи, човек казва: Свърши се моята работа. - Не, тя едва сега започва. - Пари нямам. - Ще дойдат. - Здраве нямам. - Ще дойде. - Приятели нямам. - И приятели ще имаш. - Кога ще дойде всичко това? - Когато издържите изпитите си, когато се справите с противоречията на живота. Имайте вяра в положителното в живота. Да имате вяра във великото и красивото, в положителното в света, това не е религия. Това е истинската философия на живота.

Сега, като говоря по този начин, целта ми не е да ви заставя да мислите като мене. Това е невъзможно. Моята цел е да събудя красивото, мощното, което е вложено във вас от памети-века. Когато красивото и великото в човека изникне и започне да расте, тогава всички хора ще се разберат. Във вашата градина ще започнат да растат круши, ябълки, сливи, грозде, портокали, мандарини, и вие ще продавате от тях. Като дойда в градината ви, ще пожелае да си купя от вашите плодове. Ако килограмът на някои плодове струва 50 лева, аз ще ви дам 100. Така ще се създадат приятелски, любовни отношения. Един на друг ще имаме вяра. Такива трябва да бъдат истинските отношения между хората. - Кога ще бъде това? - Един ден. Този ден може да бъде още днес, а може да бъде след хиляди и милиони години - от вас зависи. Каквото човек мисли, това става. Мислете положително, за да дойдат положителни, красиви неща. Мислете за красотата, ако искате да станете красив. Мислете за доброто, ако искате да станете добър. Мислете за любовта, ако искате тя да ви посети. Мислете право. Мислете красиво и положително за всичко. Правата и положителна мисъл е път за постигане на всички блага в живота.

Сега, някои ще кажат, че тия работи им са познати, няма защо да се говорят. Не е въпрос, дали ги знаят или не, важно е, правят ли ги. Каква полза, че знаеш нещо, а не го правиш? Каква полза, че знаеш една песен, а не можеш да я изпееш? - Не, има неща, които човек не знае и трябва да ги учи, да ги прилага. Да пее човек, това значи, да има добри външни и вътрешни условия. Певецът пее, защото има разработен глас. Той пее, защото има публика, която го слуша. Той пее, защото салонът е добре отоплен и осветен. Нека да излезе да пее пред умрели хора, в студен, тъмен салон и вижте, ще пее ли този певец. За всяко нещо се искат условия. Следователно, за да пее, да учи, да работи, човек трябва да има права, положителна, велика мисъл. Мисълта е условие, без което човек не може да живее. Тя отваря пътя му към великия свят, отдето идат всички блага.

И тъй, от ученика се иска знание, да различава положителните мисли от отрицателните и да може да ги сменя. Той трябва непрестанно да учи, да не спира развитието си. Учете непрестанно! Любете непрестанно! Любовта с любов се храни, мъдростта - с мъдрост, доброто - с добро. Като се обезсърчи, човек казва: Няма вече да правя добро. - Колкото повече правиш добро, толкова повече душата ти се разширява, толкова повече умът ти закрепва и става по-мощен, толкова повече сърцето ти се облагородява. Друг пък казва: Не искам да мисля повече. Главата ми ще се пръсне от мисъл. - Чудно нещо! Когато стомна пълна с вода се изложи на студа и се пръсне, от мисъл ли се е пръснала? Главата на човека се пръска от тревоги, от безпокойствия, но никога от мисъл. Чистата, права мисъл повдига човека и му помага. И в най-трудните моменти той излиза на прав

път. Тя има за основа онова знание, което може да помогне на човека във всички случаи на неговия живот.

Сега, като говоря за страданието, аз имам предвид великия закон на любовта, на мъдростта и на истината. Така разбрани, страданията представят път към познаване на великото, красивото, възвишеното в света. Те водят към познаване и придобиване на любовта. Заслужава човек хиляди години да страда, за да опита един момент на любовта. Дойде ли любовта в човека, тя заличава всички страдания, всички мъчности и нещастия на вековете. Един момент на любовта заличава вековните страдания. Любовта ще покаже, че и най-големите страдания на човека са били все любов, но неразбрана. Любовта ще превърне страданията на миналото във велика симфония на душата, във велика хармония между всички души.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Бог е Истина. Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

Лекция от Учителя, държана на
5 декември 1928 г. София – Изгрев

Книги: Смени на състоянията

Смени в природата (Общ окултен клас. Година VIII (1928–1929). Том II. София, 1938)

14 беседи от 14 ноември 1928 г. до 13 февруари 1929 г.

Начало: 05:00

ХИГИЕНА НА ЖИВОТА

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

Размишление върху истинското щастие.

За какво говорят хигиенистите? – На първо място те имат предвид храната, водата, въздуха, светлината, облеклото и жилището. Това са елементи на живота, с които се занимава хигиената. За да бъде жилището удобно, да отговаря на изискванията на хигиената, преди всичко човек трябва да чувства нужда от него. После трябва да съзнава, че има нужда от прозорци и да знае колко големи да бъдат. Ако не съзнава това, той не се нуждае от никаква хигиена. Същото може да се каже и за неговото тяло като жилище. Не е достатъчно само да се роди човек, но неговата форма трябва да отговаря на хигиеничните условия на живота. Това значи да бъде човек здрав. Ако той постоянно боледува, жилището, т.е. тялото му, не е съградено по правилата на хигиената. Между външното жилище – къщата, в която човек живее и вътрешното жилище – тялото, трябва да има известно съответствие. Има богати хора, които живеят в големи, просторни, светли къщи, но въпреки това боледуват. Ще кажете, че болестите се дължат на храненето. Обаче, богатите хора се хранят добре. Защо боледуват? Значи, не е само до богатата и силна храна, но здравето на човека зависи и от количеството храна, която човек употребява. При това, здравословна храна е онази, от която човек дълго време изпитва радост и разположение. Ако след всяко ядене човек изпитва тежест и неразположение, това показва, че храната не е хигиенична. Същото се отнася и до жилището. Само онова жилище е хигиенично, в което човек през целия ден изпитва радост.

Друг елемент на хигиената на физическия свят е облеклото. Хигиенично облекло е това, което приляга добре на тялото, направено е от мека материя, приятна на пипане и същевременно е добър проводник на светлината и топлината. С една дума, то е добър проводник на живите сили на природата. Хигиеничното облекло прави човека радостен и разположен. Той се чувства в него толкова удобно, като че е част от тялото му. Мнозина пренебрегват хигиената на облеклото и следват строго модата. Обаче, модата няма нищо общо с хигиената. Тя отговаря на други изисквания, които са далеч от природните.

Освен хигиена на физическия живот, има и хигиена на психическия. Тя включва в себе си три елемента: мисъл, чувство и действие. Значи, има хигиена на мислите, на чувствата и на постъпките. Една мисъл е хигиенична, когато пламъкът или светлината ѝ никога не се намалява. Щом светлината на мисълта се намалява, тя вече не е хигиенична. Чувство, което никога не губи интензивността си, е хигиенично. Започне ли да губи своята интензивност, то не е хигиенично. Всяко действие, което има права посока на своята проява, е хигиенично. Щом започне да се извращава или да изкривява своята посока, то не е хигиенично. Следователно, чуete ли някой да казва, че животът му е тъмен, това показва, че пламъкът или светлината на неговите мисли се е намалила. Какво трябва да се прави, за да стане животът му весел? – Да внесе в мисълта си единица любов. Как ще внесете тази единица любов в ума си? – Като намерите едно същество, което иска да учи, търси някой да му помогне да задоволи този жар. Ако му се притечете на помощ, неговият жар ще внесе светлина в мисълта ви и ще възстанови първото положение на вашия ум. Да услужите на едно такова същество, това е в реда на нещата, защото е казано да обичате ближния си като себе си. Правилото е вярно, но можете ли да го приложите, както трябва? Преди всичко, малцина знаят, как да обичат себе си. Само онзи обича себе си правилно, на когото пламъкът на мисълта никога не изгасва, интензивността на чувствата никога не се намалява и правата посока на действията никога не се изкривява. Това се отнася за микроскопическите мисли, чувства и постъпки, а не за великите и възвишените, които са достояние на великите хора. Човек трябва да цени, уважава и люби своите най-малки прояви. В противен случай, той никога не може да има правилно отношение към своя ближен. Цени, уважавай и обичай себе си, за да проявиш същото и към ближния си. Като любиш себе си в ближния си, ти ще любиш и него. Това означават думите Христови: „Аз живея в Отца си и Отец ми живее в мене“. Когато Бог ни люби, Той люби себе си в нас. Когато ние Го любим, ние любим себе си в Него. Първо Бог трябва да ни обикне, а после ние да Го обикнем. Това е въпрос, който има отношение към съзнанието на човека.

Като се говори за любовта на Бога към човека и на човека към Бога, хората искат обяснение на този въпрос. Любовта не се обяснява, тя се приема, както се проявява. Ако я обяснявате, ще изгубите и това което имате. Не мислете, че всичко, което се обяснява, може да се разбере. Какво знае детето за прясната пита? Нищо не знае и не разбира, но щом я вземе в ръката си и доближи до устата, то изпитва вътрешна радост. В случая и детето, което нищо не разбира от хляба, и възрастният, който всичко знае, еднакво се радват пред прясната пита. Радостта показва, че и в детето има вътрешно разбиране на нещата. Човек се домогва до живота не само чрез външни знания и разбиране, но и по вътрешен път. Важно е да имате

светлина в съзнанието. Тази светлина води човека в правия път на живота. Ще каже някой, че не виждате нещата. Това е въпрос на опит. Хвърлете една игла на 20-30 метра разстояние и вижте, кой ще я намери: който вижда външно, или който вижда вътрешно. Който вижда вътрешно, той ще я намери. Който никога не се спъва в живота си, той има здрави, нормални очи. Той вижда и външно, и вътрешно. Който се спъва, той има слаби, анормални очи. Работете за развиване и пробуждане на съзнанието си; то е окоето на човека. Там, дето съзнанието е будно, никакво спъване не става. Спъвате ли се, търсете причината в себе си. Работете върху съзнанието си, което носи условията на живота. На всеки са дадени условия, но работа се изисква от нас. Ако нямаме условия, всички усилия щяха да бъдат безпредметни. Значи, животът, като първо условие, е даден на всеки човек. Той носи в себе си пламъка на мисълта, на чувствата и на постъпките. Ползвайте се от този пламък, пазете го никога да не загасва. От вас зависи да ходите в светлина или в тъмнина.

И тъй, пазете се от мисли, чувства и действия, които понижават вашия живот. Те не са здравословни. Щом се натъкнете на такава мисъл, турете я настрана, като непотребна. Някой казва, че иска да свърши университет, но след няколко дена се отказва от желанието си, не иска да учи. Първото желание е здравословно, но второто не е. Този човек прилича на работник, който един ден работи усилено да спечели нещо, а на другия ден се наяде, напие, остане без пет пари в джоба си. Какво е спечелил той? Не само, че нищо не е спечелил, но даже и здравето си разстроил. Да работи човек е хигиенично, но да яде и да пие до забрава, това не е хигиенично. Всяка мисъл, всяко чувство и всяко действие, които разстройват човешкия организъм, не са хигиенични. Какъв смисъл има срещата с един приятел, която ще понижи живота ти? Следователно, пазете се от всички мисли, чувства и действия, които понижават живота. За предпочитане е да имаш една мисъл, едно чувство, едно действие, колкото и да са малки те, колкото скромно и да са облечени, но да ви повдигат, отколкото богатите и натруфени, които понижават живота и рушат здравето. Стремете се и към богати мисли, чувства и действия, но само към такива, които нямат никакъв дефект. Те носят истинска радост, истинска топлина и светлина.

Сегашният век се изразява в усилена дейност на човешкия ум, сърце и воля. Защо? – Защото при възпитанието са допуснати криви неща, които трябва да се изправят. Някой казва: Аз трябва да се проявя. – В какво трябва да се проявиш? – Трябва да бъда полезен. – В какво трябва да бъдеш полезен? – Да се организирам. – Как ще се организираш? Ако искаш да се организираш, а свършиш със смърт, какво си организирал? Не е достатъчно човек само да създаде нещо, но създаденото от него вечно да живее. Какъв смисъл имат картините на един художник, ако една-две

години след изработването им се развалят? Ще кажете, че един трябва да умре, за да се роди друг. – Това не е философия. Кое е по-добро: да държиш воловете при себе си и да ореш с тях нивата си или да ги продадеш на някой касапин? За предпочитане е да ореш нивата си с воловете, отколкото да ги продадеш на друг, който ще ги заколи. Както ти живееш и работиш, така трябва и те да живеят и работят заедно с тебе. Ако останеш сам, ще свършиш толкова работа, колкото магарето върши. Който греши, върши работата на магарето. Който греши, е магаре. В този смисъл, магарето представя символа на греха. Значи, който не мисли, не чувства и не постъпва право, греши. Докато не приложи правилно закона на жертвата, човек всякога ще греши. Не се жертва онзи, който мисли само за себе си. Не е умен онзи, който мисли само за себе си. Буквата „М“ в думата магаре означава материализъм. Буквата „А“ – бременност, тежест, която човек носи. Буквата „Г“ означава кука, с която овчарят хваща нещата. Има смисъл да си служи човек с куката, или с гегата на овчаря, но когато иска да извади давящия се от водата, а не да открадне това-онова за себе си. Буквата „Р“ означава чук в ръката на юнака. Който иска да си служи с този чук, трябва да го приложи по отношение бедните и сираците, да им изкове нещо, да им помогне, а не да удря хората по главата. Буквата „Е“ е знак за умножение. Който разполага със силите на тази буква, може да помага на хората, но ако магарето няма тези сили, не може да бъде полезно нито на себе си, нито на окръжаващите. За да превърне енергиите, които се крият в понятието „магаре“, човек трябва да знае, как да се справи с елементите, които причиняват погрешките. Когато домакинята иска да разплете един чорап, тя трябва да знае, отде го е започнала. И като хване първата бримка, целият чорап се разплита. Магарето крие в себе си необуздани сили. Когато в характера на човека има нещо магарешко, той мъчно се справя с него. Умен трябва да бъде човек, за да организира силите на магарето в себе си. Не можете да разчитате на магарето. Достатъчно е да отвори устата си, за да ви издаде. Каквото и да прави, то все реве – в него няма благоприличие, нито някакъв морал. Човек вижда, че на магарето липсва благоприличие, но себе си не вижда. Колко пъти той не проявява никакво благоприличие! Въпреки това, този човек, както и магарето, заемат почетно място в обществото.

Английската кралица Виктория имала едно магаре, което яздеа – обичала да се занимава с него. Ако се случвало да заболее, тя викала 12 лекари да го гледат. Умно е било това магаре. Значи, има и умни магарета. Като видите никое умно магаре, забелязвате, че то омеква. Такова магаре не реве, но цял ден спокойно си пасе. Като види господаря си, тогава започва да реве. Сутрин, като изгрива слънцето, то се спира, отправя поглед към него и след това коленичи на предните си крака. След това се изтърква и тръгва отново да пасе. Това показва, че и най-отрицателните

сили в света претърпяват някакво преобразование. Важно е да знае човек, как да се справя с енергиите на магарето.

Човек носи в себе си не само магарето, но и вола, и коня, всички животни. Изобщо силите на цялото животинско и растително царство се включват в човека. Те имат определени места и центрове, чрез които се проявяват. Например, френолозите вземат магарето като емблема на човешката твърдост и воля. Наистина, няма по-твърдо същество от магарето, също така е крайно издръжливо. От друга страна, магарето е гордо и тщеславно, всякога излиза напред. Ако го турите на работа между камили или овце, то излиза напред, да ги води. Магарето никога не остава назад. Добре е да има човек високо мнение за себе си, но когато е заслужено.

Като ученици, вие не трябва нито да се надценявате, нито да се подценявате. Ще мислите за себе си това, което сте в действителност. – Не съм толкова надарен. – Дарбата се придобива. Тя е резултат на усилието, което човешкият дух прави, за да постигне нещо. Даровитият е работил в миналото и днес се ползва от плодовете на своя труд. Ако искаш и ти да бъдеш даровит, работи усилено, да развиеш дарбите си и в бъдеще да се ползваш от техните плодове. Някои хора още в този живот придобиват големи постижения. Те правят големи усилия и се радват на резултатите си.

Да се върнем към въпроса за хигиената на живота. Според нея, права мисъл е тази, която запазва всякога своята светлина. Човек се познава по светлината на своята мисъл. Колкото по-голяма е светлината му, толкова по-голям мъдрец е той. Да познаваш колко голяма е светлината на твоята мисъл, това още не значи, че познаваш себе си. И най-големите мъдrecи не се познават абсолютно. Частично човек се познава, но не и абсолютно. Това показва, че много работа още предстои на човека, много знания му са нужни, за да проникне в същината на своята душа. Да проникне човек до душата си, това значи да обхване всички възможности, които се крият в ума, в сърцето и във волята му. Който отрича душата, отрича своите възможности. Такъв човек не може да се развива.

Мнозина признават ума и сърцето, но отричат душата. Някои признават само ума, а сърцето и душата отричат. Който не признава проявите на ума, на сърцето, на душата и на духа в себе си, не е пълен човек, т. е. не е истински човек. Той прилича на онези хора, които ходят на църква, слушат проповедника, трогват се от думите му, съжаляват бедните и страдащите, а като излязат вън, срещат на пътя си много бедни и страдащи, но сърцето им не се трогва. Човек, на когото само мисълта работи правилно, е една трета човек; онзи, на когото и умът, и сърцето

работят правилно, е две трети човек; и най-после онзи, на когото и умът, и сърцето, и волята работят правилно, е три трети човек – истински човек или мъдрец. Пламъкът на неговите мисли, чувства и постъпки е постоянен. Той не се влюбва и разлюбва, както обикновените хора. Щом люби, той е постоянен и неизменен. Каквото прави мъдрецът, както и да се проявява, каквито мисли и чувства да храни, той никога не съжاليا. Всичко върши съзнателно и разумно.

Турете в ума си идеала да станете мъдреци, за да има нещо, което да ви радва. Правата и светла мисъл е достояние на мъдреца. Ако търсите истинското знание, ще го намерите в мъдростта; ако търсите възвишеното, ще го намерите в любовта. В който свят да търсите възвишеното – във физическия, в ангелския или в Божествения, ще го намерите в любовта. Тя представя идеала, към който човешката душа се стреми. Ще каже някой, че е разочарован в любовта. Разочарование има в чувствата, но не и в любовта. Който люби, никога не се разочарова. Обаче, щом човек пожелае да бъде обичан, разочарованието иде; той е нещастен, че няма кой да го люби. Значи, има два вида нещастни хора: едните са нещастни, че не любят, а другите, че няма кой да ги люби. Мъдрецът се отличава от обикновения човек по това, че е щастлив и когато не го любят. Защо е щастлив? – Защото, и като не го любят, той люби, без да изисква нещо. Ако никой не го обича, той си казва: Хората още не са ме опознали, не съм се открил за тях. Ще дойде ден, когато ще ме познаят и ще ме обикнат. Ако днес не стане това, утре ще стане. Той не туря големи срокове. Обикновените хора работят с големи срокове и с големи величини; всъщност, големите величини са достояние само на велики хора, на адепти, на мъдреци, които избягват да работят с тях. Когато се възпитава, човек работи с малки величини.

Кога може човек да се възпитава правилно? – Когато пламъкът на неговите мисли, чувства и действия постепенно се увеличава и внася в него радост и разширяване. Когато всички мисли и чувства се съберат на едно място, светлината им се увеличава, радостта става голяма и любовта се проявява. Това изисква от човека съвременната наука и хигиена. Това значи да дойде човек до положение да знае какво количество въглерод се намира в неговия организъм и как може да го използва. Количеството на въглерода в човешкия организъм е математически точно определено, обаче, какъв е този въглерод, не се знае. Съществуват три вида въглерод. Единият не гори, не се изменя във въздуха; не се съединява с други елементи, нито гори, нито загасва. Следователно, когато мислите и желанията на човека не загасват, той е от първата категория. Въглеродът, който се отнася до втората категория, е променлив. Той гори и се променя, става черен. Каже ли някой, че мислите и чувствата му са потъмнели, той се отнася към

втората фаза на живота, дето въглеродът се изменя. За да не се изменя, ще го върнете в първото състояние, ще му прибавите единица любов и две единици мъдрост. Това значи, да намериш три същества, на които да помогнеш, да ги отправиш към света на любовта и на мъдростта. След това ще намериш един свят човек, да видиш как прилага любовта и двама мъдреци – как прилагат мъдростта. При това положение ти няма да станеш нито светия, нито мъдрец, но ще вземеш малко подкваса и от двамата, да има какво да работиш.

Задачата на човека е да учи и да работи. Като учи, той непременно ще се обезсърчава – такъв е законът. Защо се обезсърчава? – Защото пламъкът на неговите мисли, чувства и постъпки се намалява – влязъл е някакъв страничен елемент. За да се справи с обезсърчението си, той трябва да премахне страничния елемент и да усили отново пламъка си. Приложи разума си, направляван от мъдростта, за да усилиш пламъка на своите мисли и чувства. Без мъдрост разумният човек става жесток. Жестокостта се сломява от милосърдието, а милосърдието подразбира закон на жертва. Значи, буквата „М“, като символ на материализма, трябва да се превърне в милосърдие. Това се постига чрез съзнателна и разумна воля.

В заключение казвам: За да спазвате хигиената на физическия свят, обърнете внимание на трите елемента – жилище, храна и облекло; за да спазите хигиената на духовния свят, обърнете внимание на другите три елемента – мисли, чувства и постъпки.

- Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
- В истината е скрит животът.

15. Лекция от Учителя, държана на
5 декември, 1928 г. София – Изгрев.

Книги: Хигиена на живота

Божественитѣ условия (Специаленъ (младежки) окултенъ класъ. VIII година (1928–1929). София, 2006)

28 беседи от 9 октомври 1927 г. до 1 март 1929 г.

Хигиена на живота

Божествените условия (Младежки окултен клас. Година VIII (1928–1929). Том I. София, 1942)

27 беседи от 22 юни 1928 г. до 1 март 1929 г.

Начало: 05:00

РАЗБИРАНЕ НА ЖИВОТА

Размишление върху веселието на Божия Дух.

Животът представя условие за разбиране на любовта. Без живот любовта е неразбрана. любовта произтича от живота. Който разбира живота, само той може да разбере любовта. Човек е достигнал до разбиране на любовта само чрез живота. Животът тече непрекъснато в човека, но понякога това течение отслабва, а понякога се усилява. Когато животът отслабва, човек боледува. Когато животът се усилява, човек е здрав и бодър. Здравето на човека е мярка за силата на живота, който тече през него. Като знае това, човек трябва да пази здравето си.

Животът функционира едновременно в три свята: във физическия, в духовния и в Божествения. По какво се различават тия три свята? Кога живее човек на физическия свят, кога - в духовния и кога - в Божествения свят? Да живее човек само на физическия свят, това значи, съзнанието му да е отвън. За такъв човек казваме, че живее несъзнателно, като камъните в природата. Да живее човек в духовния свят, това значи, съзнанието му да е отвътре. Да живее човек в Божествения свят, това значи, съзнанието му да е и вън, и вътре. Божественият свят включва в себе си и физическия, и духовния. Ако не е готов още за духовния свят, човек изпада в същата опасност, в която се намира параходът, когато вълните проникват в него. Докато вълните го бият отвън, той е в безопасност. Проникнат ли вътре в него, в скоро време той ще опита дъното на морето. Следователно, ако съзнанието на физическия човек проникне вътре в него, той непременно ще потъне. Едновременно той не може да живее и на физическия, и в духовния свят. Това са два свята, диаметрално противоположни един на друг. Докато живее със съзнанието си на физическия свят само, човек трябва да приема нещата както са, без да се рови в тяхната същина. - Защо боледувам? - За да изправиш някоя своя погрешка и да научиш нещо. Философстваш ли много, никакъв отговор няма да получиш. - Защо? - Защото не си готов. Може ли човек да изкара два килограма масло от един килограм мляко? - Не може. Значи, невъзможно е да ви се отговори на въпроса, защо боледувате. - Защо хората не ме обичат и уважават? - Защото не си богат, нямаш знание, боледуваш и т.н. Искаш ли да те уважават и почитат, стани богат, учен, здрав. На физическия свят е така. В духовния и в Божествения свят, обаче, отношенията между хората са други.

Съвременните хора се оправдават за своите неуспехи и непостигнати желаниа с отсъствие на време. Щом се е родил на земята и живее във време и пространство, човек има време за всичко. Обаче, това не подразбира, че от един килограм мляко могат да излязат два килограма масло, т.е. в един живот обикновеният човек да стане светия. Реалният живот има предвид постигане на близки цели. Целта на човешкия живот седи в правилно използване на днешните блага и условия. Утрешният ден има нова програма. Земеделецът пита: Какво трябва да правя днес? - Ще впрегнеш колата си, ще отидеш на нивата и ще ореш. - Докога? - Докато имаш сили и време на разположение. За всеки ден е определено, каква работа трябва да свършиш. Жената пита: Какво трябва да правя днес? - Ще работиш в къщи: ще готвиш, ще переш, ще чистиш и т.н. - Колко време трябва да работя? - Определено е, колко време трябва да работиш и какво да направиш за даденото време. Казано е: Не отлагай днешната работа за утре. - Какво трябва да правя, като стана от сън? - Ще се молиш, ще четеш, ще работиш в къщи. Ако няма какво да правиш, ще играеш. Играта е почивка, смяна на състоянията.

Следователно, докато човек живее на физическия свят, съзнанието му е външно. Той има отношение повече към външния свят, към материалната страна на нещата. Тази е причината, поради която той прави погрешки като дете. Какво трябва да правите, когато детето греши? Ще отидете при майка му и баща му, ще им разправите, какво е направило детето и ще оставите те да се разправят с него. Ако вие се разправяте с детето, няма да му въздействате. Прилагайте този закон и към възрастните хора. Понеже те са деца на Бога, като направят някаква погрешка, не се разправяйте с тях, но идете при техния Баща. Той ще оправя работите им, без никакво влошаване. Следователно, искате ли да влезете в право отношение с физическото съзнание на тия деца, вие нищо няма да постигнете.

Този закон има отношение и към идейния свят. Запример, вие сте беден човек, имате жена, деца, но сте без работа. Търсите тук-там работа, но не можете да намерите. Децата ви нямат хляб за ядене, нито дрехи, обувци, книги и т.н. Най-после вие дохождате до отчаяние, искате да откраднете нещо отнякъде, да купите хляб. Като започнете да мислите, вие се ужасявате от тази мисъл в себе си и влизате в борба с нея. - Не, не се разправяйте с отрицателните мисли, които минават през вас. Оставете ги на родителите им, те да се разправят с тях. - Какво да правим с глада? - Идете на лозето да копаете. - Пришки ще излязат на ръцете ми. - Ще излязат, разбира се. Обаче, за предпочитане е да излязат пришки на човешките ръце от работа, отколкото от лъжа. Това показва, че и при лъжата излизат пришки на човешките ръце. Разликата седи само в това, че като работи, човек е доволен от себе си, а като краде и лъже, е недоволен.

И тъй, научете се да разграничавате идеите. Всяка идея, на която съзнанието е отвън, трябва да се отнесе към съответния свят. Отношенията на нещата в света са строго определени. Всяко нещо в света има свой господар, който го управлява. Реките, горите, въздухът, светлината, макар и да са дадени за наше ползване, имат свои господари. Какво показва това? - Това показва, че на земята ние сме слуги, обиколени с много господари. Положението на слугата зависи от неговата разумност. Само разумността е в състояние да повдигне човека. Щом си въобрази, че е някаква голяма величина, човек веднага среща господарите на водите, на горите, на въздуха, на светлината и т.н. Как ще се справи с тия господари? - Чрез разумността. Ако не си разумен, ще се натъкнеш на ред противоречия и ще кажеш, че това не можеш да направиш, онова не можеш да направиш, не можеш да учиш, животът е безсмислен и т.н. - Не, така не се разсъждава.

Какво не може човек да направи? - Не мога да се моля. Как да не можеш? Една дума не можеш ли да кажеш? Като ти се объркат работите, не можеш ли да кажеш: „Господи, бъди милостив към мене! Загазих, не мога да си помогна.“ Щом си загазил, ти си попаднал в някоя река. Бог веднага ще изпрати господаря на реката да те извади навън. Силната молитва се състои от две-три думи. Ако си гладен, иди при някой свой приятел и кажи: „Гладен съм!“ Той ще те разбере и ще те нахрани. Трябва ли да му разправяш, как си изпаднал до това положение? Можеш да говориш много, но многото думи са разказ, или някакъв роман, без който можете да минете. Понеже хората са свързани един с друг, всеки човек е доволен, когато му се представи случай да послужи на ближния си. Ако при вас дойде някой учен, радвайте се, че можете да научите нещо. Хората трябва едни на други да си помагат. Ако този, когото сте нахранили, е добър цигулар, той ще извади цигулката си и ще ви посвири. Гладът е станал причина да се запознаете с него.

Като ученици, вие трябва да разглеждате живота разумно. Каквото и да ви се случва в живота, това са скрити възможности за проява на Божественото в света. Колкото по-близо сте до Божественото разбиране на нещата, толкова повече съзнанието ви се разширява. Съзнанието на човека представлява капитал, без който не може да се работи. Ако съзнанието ви не се разширява, каквито блага, каквито знания и да придобивате, няма да ги задържите в себе си. Всички блага и придобивки, които човек може да задържи в съзнанието си, остават за вечни времена. Не може ли да ги задържи, те са временни и сами по себе си ще отпаднат. Като знаете това, вие трябва да се стремите към онези блага, които са постоянни, вечни. Те причиняват вечна радост на човека. Радостта на човека е постоянна, когато

той разбира отношенията, които съществуват в Божествения, в духовния и във физическия свят и живее съобразно тях. Божественият свят включва всички придобивки и блага, които човек е придобил на физическия и в духовния свят. Тези придобивки вървят с човека заедно, и на този, и на онзи свят.

Като слушате да се говори по този начин, казвате, че знаете много неща за Бога, за Божествения свят. - Какво знаете за Бога? - Знаем, че Той е любов. - Какво знаете за любовта? - Знаем, че животът произтича от любовта. - Какво знаете за живота? - Знаем, че животът представя сбор от множество различни форми, над нас и под нас. Наистина, докато не разбере живота, човек никога няма да разбере любовта. Без живота, любовта остава неразбрана. Дето е животът, там има непрекъснато движение. Щом дойде до любовта, човек спира движението си. Който срещне красива мома, или красив момък, той се спира, захласва се и започва да гледа. Дали той е професор, учител, свещеник, майка или баща, ще се спре пред любовта. Който срещне любовта, той непременно трябва да се спре, докато тя замине. любовта ще мине покрай него, ще го поздрави и ще си отmine. Щом го поздрави, той ще продължи пътя си, ще отиде да свърши работата си. Който не се спира пред любовта, той е изгубил едно от великите условия на живота. Най-малкият проблясък на любовта в душата на човека струва цял живот. Без нея нито богатство, нито знание, нито изкуство имат някакъв смисъл. Без любовта всичко е „майя“. Един поглед на любовта дава сила през целия живот на човека. Той остава за винаги паметен. Срещате някой старец, на 70-80 годишна възраст, но щом стане дума за любовта, той започва да ви разправя, че като бил млад, една красива мома го погледнала така, че и до днес не може да забрави този поглед. Очите й били огън, който и до днес топли сърцето му. - Той е почувствал погледът на любовта, но не я разбрал. Очите на красивата мома не са любовта, но през очите на тази мома е минал Божественият пламък на любовта. Той живее в душата на човека и оттам излиза навън. Ето защо, дето видите Божественото, в мъж или в жена, спрете се да го погледате. То прави нещата красиви. Турците казват: „Благословение е за човека да гледа красивото в света“.

Съвременните хора още не разбират любовта, вследствие на което са изопачили и най-красивите неща. Тази е причината, поради която те изпадат в големи заблуждения и противоречия. - Не, срещнете ли любовта, спрете се и благодарете, че сте я видели. Не питайте, коя е тази красива мома или момък, коя майка ги е родила. Каквото и да правите, вие никога няма да намерите майката на любовта. Красивата мома и красивият момък, които срещате, са израз само на любовта. Обаче, красотата не е физическо качество. Красотата не принадлежи нито на

физическия, нито на духовния свят, но се проявява чрез тях. Красотата е достойние на Божествения свят. На физическия свят тя трае кратко време, в духовния свят остава за по-дълго време, а в Божествения свят - за вечни времена. Красотата е идеал за човека. Той се стреми към красивото в света, като към свой идеал. Красиви мисли, красиви чувства, красиви постъпки, това е идеалът на човешката душа. Красотата радва човека. Лошото за човека седи в това, че при всяко изпитание той губи радостта, силата си и казва, че всичко е празна работа. - Не, когато се радвате, вие сте дошли до вътрешната, а не до външната красота. Дръжте се за красивите мисли и чувства, които дават тласък в живота ви. Те са онази светлина, онзи пламък, който излиза от очите на красивата мома и на красивия момък. Колкото пъти и да срещнете красотата, израз на любовта, спрете се пред нея, не я отминавайте. Ако първият път се спрете и я поздравите, тя ще ви срещне и втори път, и ще се задържи за по-дълго време при вас.

Сега, аз желая всички да бъдете захласнати от любовта, без да изгубите съзнанието си; да сте готови, като видите любовта, да забравите, че сте тръгнали някъде да правите зло. Запример, някой тръгнал да отмъщава на брата си, но на пътя среща любовта - красива мома, която го поглежда мило и го поздравява. Той се спира захласнат пред нея и забравя, че е тръгнал да отмъщава. Като замине красивата мома, той започва да мисли: „Има Бог в света, има любов, има защо да се живее“. Радостен и доволен, той продължава своя път. Кажете ли, че това е празна работа, той се излага на смърт. Който отрича живота, той приема смъртта. Това е неизбежен закон. След живота иде смъртта, а след смъртта - животът. Кажете ли някой, че не иска да живее, той кани смъртта при себе си. Така не се живее. Така живеят само своенравните деца, които се сърдят на баща си, на майка си, на близките си, че не им дават всичко, каквото желаят. Защо ще се сърдите на Бога, че сте създадени такива, каквито сте днес?

Едно време, когато създавал животните, Бог създал и слона, но дребно, малко животно, не като сегашният слон. Хората го преследвали, гонили го, използвали го. Недоволен от положението си, слонът се обърнал към Бога с думите: „Господи, дотегна ми този живот, да ме преследват хората и големите животни. Направи ме голямо животно, че още отдалеч да внушавам страх, всички да бягат от мене.“ Бог чул молбата му и го направил голямо, едро животно, каквото го виждаме днес. И при това положение, обаче, хората го използват, впрягат го на работа. Значи, като малки, вие ще имате един род мъчнотии. Като големи, ще имате друг род мъчнотии. И при едното, и при другото положение вие не можете да бъдете господари. Кой слон досега е станал господар?

Съвременните хора имат същото желание, като на слона, да се освободят

от едно положение, от влиянието на дадени условия и да станат господари. Каквото и да правят, те никога няма да се освободят от влиянието на условията, при които са поставени да живеят. Ако се освободят от едни условия, ще попаднат под други. Колкото красивата мома може да се освободи от момците, красивият момък - от момите, гладният - от мисълта за хляба, толкова и вие можете да се освободите от влияния. - Ама няма ли воля човек? - Човек има воля, когато задоволи глада си. Докато не е задоволил глада си, той мисли за хляб, за красиви моми и момци. Като гледа на една, на втора, на трета красива мома, най-после момъкът казва: „Ще се ожения!“ Женитбата подразбира задоволяване глада на човека. Не задоволи ли глада си по някакъв начин, той е осъден на смърт. Така трябва да разбирате нещата. Щом си гладен, ще влезеш в гостилница, ще се нахраниш и ще благодариш, че яденето е било вкусно. След това ще отидеш на работа. По същия начин благодарете и вие, когато срещате красиви моми и момци, които са внесли нещо добро в душата ви, дали са ви подтик към възвишеното в света. Каквато и да е красотата, тя внася нещо хубаво в човешката душа. Красотата е едно от великите блага на живота.

Като ученици, вие трябва да вървите в правия път, без никакви отклонявания. Всяко отклоняване води към лоши последствия. Вървите по един стръмен, планински път, но пожелавате да се отклоните, да вземете друг, по-лек път. В желанието си да намерите по-лек път, вие задръствате някъде и с часове се лутате, докато излезете на пътя, от който сте се отклонили. През това време вие се сърдите на Бога, на хората, защо не са разработили всички пътища, или защо са допуснали да се отклоните. Не се сърдете на никого. Вие сами сте виновни за положението си. Защо не следвахте пътя, по който бяхте тръгнали? Той беше най-краткият път. По него са минавали много планинци. Той е изпитан път. Щом си се отклонил от правия път, ти сам се натъкваш на мъчности, на изпитания и на страдания. За да не страдаш, ти или трябва да минеш направо през пътя, който е изпитан, или като се отклониш, отново да се върнеш по същия път.

Днес всички хора правят известни отклонявания, големи или малки. Лошото не е в отклоняването, но в нежеланието на човека да се изправи, да се върне назад и да започне оттам, отдето се е отклонил. Запример, някой се е родил за земеделец, а става музикант. Той ходи натук-натам, лута се, но нищо не излиза от неговата музика. Най-после напуска музиката и става земеделец. Той може да учи музика, но да не очаква, че ще стане виден музикант. А така, като работи земята, той ще направи хубава плодна градина, с доброкачествени плодове, и който мине покрай градината му, ще се спре, ще се полюбува на хубавите плодове. Като влезе вътре, ще го

угости със сладките плодове на своята градина. Каква по-хубава музика от тази може да очаквате? Ако някои от вашите гости са добри музиканти, ще ви посвирят с цигулката си, и ще задоволят вашият глад за музика. Вие ще ги задоволявате с плодовете си, а те - със своята музика. Щом сте дошли на земята да се учите, вие трябва да знаете, коя дарба е най-силно развита във вас и с нея да започнете. Работете първо със силните дарби и постепенно пристъпвайте към слабите.

Сега, като ученици, вие трябва да се пазите от еднообразието. Учите ли, молите ли се, избягвайте еднообразието. То действа убийствено върху човека. Един албанец напуснал Албания, за да избяга от боба, който навсякъде му предлагали. На гости ли ще отиде, боб ще му предложат. На гостилница ли отиде, пак боб. Един ден решил да замине за Цариград, да избяга от боба. Обаче, какво било учудването му, когато още на първата гостилница в която влязъл, му предложили пак боб. Той гръмнал с револвера в чинията си и избягал навън. Пазете се от еднообразието, но пазете се и от критиката. Защо трябва да бързате с мнението си за картината на някой художник? - Той едва е сложил няколко черти и точки върху платното, и вие веднага се произнасяте. - Ние разбираме, какво ще излезе от тази картина. - Нищо не разбирате. Преди всичко, картината не е завършена.

И тъй, когато се произнасяте за живота, казвам: Не бързайте да давате мнението си. Не мислете, че разбирате живота. Той едва сега се рисува. Велики художници, велики хора, разумни същества работят върху живота на земята, а вие сте само зрители и слушатели. Вие сте поканени на угощение от господаря на живота, който, от време на време ви поканва да вземете участие в общата работа. Приятно е на човека да работи върху картината на живота. Тази работа внася в него подтик към великия, целокупния живот, а с това заедно и мисълта му закрепва. Без мисъл, без любов животът е безпредметен. Колкото по-голяма е любовта на човека, толкова и мисълта му е по-обширна, толкова и животът му е по-приятен. Ако любовта на човека е малка, и мисълта му е малка, дребнава. Дребнавата мисъл създава нещастия за човека. Изобилната любов ражда изобилния живот; изобилният живот ражда великата мисъл; великата мисъл пък прави човека щастлив. Щастieto и нещастieto в живота вървят едно до друго. Ако човек не е свързан с любовта, ако животът му не произтича от нея, и ако мисълта му не е свързана с живота, човек не може да бъде щастлив. Той ще се намери в един мъртъв свят. Всички имате тази опитност, но не трябва да я повтаряте. Продайте опитностите, които имате, за да си купите скъпоценния бисер на живота, който ще ви направи щастливи.

Какво нещо е бисерът? - Бисерът не е нищо друго, освен правилно разбиране на живота. Като не може вярно да реши задачите си, човек казва, че най-добре е да се откаже от живота. - За да се откаже от нещо, човек трябва да бъде готов, да постави на негово място нещо по-високо. Не е ли намерил нещо по-високо от живота, човек трябва да бъде доволен на това, което днес му е дадено. Той е изпратен на земята в едно велико училище и трябва да е доволен, че има възможност да се учи. - Ама не съм пръв. - Пръв или последен, това нищо не значи. Достатъчно е, че можеш да учиш. Във всяко училище има и първи, и последни ученици. Все трябва един от учениците да бъде последен, т.е. на опашката. - Кой ще бъде последният? - Който е дошъл последен и който е с най-слаби дарби. Обаче, ако изпълни задачите на последното място правилно, един ден главата и опашката ще се съберат на едно място. Това е целта и на съвременната наука.

И тъй, когато енергията отива от главата към опашката, образува се един кръг. При това преминаване на енергията се произвежда светлина. Значи светлината върви от главата към опашката. Опашката представя човешкия ум, той не иска да бъде опашка. Той счита за обида да бъде опашка в живота. Въпреки това, гениалните хора са все опашки. Когато говорим за някой гениален човек, няма да казваме, че той е опашка, но ще кажем, че той е гениален човек, с отличен ум. Докато движи опашката си, животното е здраво. Престане ли да движи опашката си, казваме, че животното е болно. Докато движи очите си на една и на друга страна, човек е здрав. Щом престане да движи очите си, ръцете и краката му престават да се движат, и той се вдървява, минава за мъртъв човек. Добре е човек да се движи, но движенията му трябва да бъдат правилни и разумни.

Сега, дали ученикът е пръв или последен в училището, не е важно. Дали е свършил с отличие или със среден успех, не е важно. За него е важно да учи, да върви напред. Има случаи, когато някои ученици са последни в училището, а първи в живота. Други пък са първи в училището, а последни в живота. Като ученици, вие трябва да учите, да разбирате предметите, които ви се преподават. Това се изисква и от обикновения ученик, и от окултния. Окултният ученик е онзи, който познава себе си, т.е. познава силите и способностите с които разполага. Като погледне ръката си, той може да чете. Той знае своите слабости. Той знае, кое е станало причина някъде в миналото си да се спъне. Като знае това, той може да изправи живота си. Но същевременно, ученикът знае и своите добри черти. Не само това, но окултният ученик разбира законите на природата и живее съобразно тях. Щом се намери всред природата, той знае, къде може да бутне. Той разполага с ключовете на природата и знае, как да се лекува. Той познава тревите и техните лечебни свойства.

Като ви наблюдавам, виждам, че вие имате физическо разбиране за живота, вследствие на което искате да постигнете всичко по механически начин. - Не, по физически, по механически начин ще разберете и придобиете само една трета от нещата. Искате ли да придобиете нещо повече, ще влезете в областта на духовния свят. Искате ли да придобиете всичко, ще влезете в Божествения свят. Там нещата се придобиват, сто на сто. Вие сами не сте доволни от вашите възгледи и убеждения за живота. Като ги прилагате, виждате, че те не работят, не дават никакви резултати. Какво трябва да направите, за да проработят вашите възгледи? Вие трябва да внесете повече светлина и широта във възгледите си.

Като ученици, вие трябва да изучавате силата на вашите възгледи. Ако някой от вас заболяе, нека приложи своите възгледи, да види, доколко може да се лекува с тях. Какво прави ученикът? Щом се разболе, той търси лекар да му помогне. Едно трябва да имате пред вид: дали лекар ще ви лекува, или вие сами, преди всичко, трябва да знаете причината на болестта. Който не знае причината на дадена болест, той не може да я лекува. Всяка болест има своя далечна или близка причина. Намерете причината и я отстранете. Щом отстраните причината на болестта, и самата болест ще изчезне. Ако някога сте се присмели на болестта на някой човек, тази болест непременно ще ви посети. Намерете човека на когото сте се присмели, искайте извинение от него. Щом се извините и докажете, че влизате в положението на страдащите, болестта ще ви напусне. В каквото положение и да се намирате, едни за други представяте предметно учение и трябва да се учите, разумно да се ползвате от условията.

Съвременните хора искат да се освободят от страданията си, да забравят своето минало. Това може да се постигне само чрез любов. Те трябва да бъдат отзивчиви към страданията на своите близки, да гледат на тях като на братя. Когато между хората се възстановят братски отношения, страданията им изчезват. Както по-големият, по-ученият, по-силният брат в един дом помага на по-слабите, така и в по-големите единици - общества и народи, хората могат да спазват същите отношения. Природата балансира своите сили. Тя разполага с всички форми, слаби и силни, и ги уравновесява. При това, положение страдания са неизбежни. Невъзможно е човек да живее на земята, на физическия свят, без страдания. Обаче, има ли Божествената Любов в себе си, той може да бъде щастлив и в ада, и на небето. Единствена тя е в състояние да организира всички сили в човека, за да ги използва разумно.

Всички хора се страхуват от влияния. Ако им се каже, че някой човек е

лош, че има лоши влияния, те ще се изплашат. - Не, не казвайте на човека, че е лош, или че е черен, но запитайте го, колко хиляди лева е дал за боята. Кажете му, че боята, която е на лицето му, е от най-скъпите бои. Научете се да гледате еднакво на всички хора. Като виждате злото в другите хора, така трябва да го виждате и в себе си. Не е въпрос да виждате злото и да се съдите, но вие трябва да разбирате произхода му и да го избягвате. Някой върви по улицата, но бърза. Среща го един човек и се блъска в него. Първият се разгневи, защо го бутнали. Кой е виновен, че са те бутнали? - И двамата са виновни: първият е виновен, че бърза много, а вторият, че не внимава. Качвате се на трамвай, бързате да седнете. Като бързате да седнете, този ще ви блъсне, онзи ще ви блъсне, и ще изгубите разположението си. За да не изгубите равновесието си, вървете пеш. - Защо се блъскат хората? - Защото са изгубили пространството, разстоянието, на което трябва да стоят един от друг. Изменят ли тия разстояния, страданията неизбежно ги следват.

Следователно, когато човек иска да се прояви, трябва да му дадете пространство и свобода, простор. Някой иска да пее, да се прояви. Дайте му свобода, дайте му място на сцената, и той ще излезе да пее. - Ама не пее хубаво. - Изслушайте го без присмех. Ако днес не пее хубаво, в бъдеще ще излезе от него добър певец. Друг пък иска да чете нещо. Дайте му подтик да чете, да се упражнява. Един ден той ще излезе по-добър четец, отколкото е днес. Умните, силните, трябва да помагат на невежите, на слабите. Всякога желайте доброто на своя ближен, за да желаят и вашето добро.

Един старец отишъл при един млад момък да го остриже. - Знаеш ли да стрижеш? - Зная, разбира се. Момъкът взима ножиците и стриже, както му падне. Поглежда се дядото в огледалото, но остава недоволен. След това той отива при майстор бръснар, който остригва косата му до кожа, но трябвало да минат месеци, за да израсте нова коса на дядото. Къде е погрешката му? Той искал да мине без пари. Ако беше отишъл при бръснаря, щеше да плати известна сума, но нямаше да става нужда да оголва главата си. Смешно е положението, в което дядото е изпаднал, но често и вие изпадате в такова положение. Като се отклоните от правия път, вие се натъквате на такива идеи, които ви оголват и след това трябва да търсите майстори, да изправят погрешката ви. Окултният ученик често се натъква на стригачи, които стрижат безпощадно и причиняват големи пакости. Дойдете ли до такава идея, изслушайте я внимателно, без да се произнасяте, дали е права или не, и продължете пътя си. Както и да мисли човек, в даден случай мисълта му е права. Като мине през големи изпитания, човек казва: „Животът няма смисъл“. За дадения случай той е прав, но не и в абсолютния смисъл на думата. Друг пък се оженил и е

нешастен в женитбата си. Той казва: Няма щастие в света. - Прав си. - Няма честни хора в света. - Прав си. Този човек се е натъкнал на десетина души, които го излъгали, вследствие на което вади заключение, че няма честни хора в целия свят. Обаче, като помисли добре, той сам ще се убеди в обратното. Светът не се състои от десет души. Милиарди хора има в света, между които ще срещнете и добри, и честни, и разумни. Някой казва: Яйце да хвърлиш, няма къде да падне. - Това са хиперболи, фигури на речта. Всъщност, нещата не са така, както се представят. Като искаш да отидеш някъде, все ще намериш място.

Фигурите на речта показват, че човек понякога е наклонен да преувеличава нещата, а понякога - да ги намалява. Някой казва за себе си, че от него нищо не може да излезе. Друг пък казва, че всичко може да постигне. - И двете неща не са верни. Човек е дошъл на земята да направи нещо. Следователно, искаш ли да станеш учен, кажи в себе си: „Аз мога да стана учен“. Кажи и започни да учиш. Така можеш да станеш и философ, и поет, и музикант, но от тебе се изисква непреривна работа. Каквото желание и да имате, дръжте го в себе си, но не го изнасяйте пред хората. Кажете ли на някого, че искате да станете философ и говорите много за философия, тази философия ще избяга от вас. Това е един от окултните закони. Не говорете за желанията си, но пристъпвайте към тяхното реализиране.

Като ученици, вие трябва да работите върху себе си, без да се спирате върху мисълта, доколко сте напреднали, или дали сте вече към края на развитието си. В който момент помислите, че сте напреднали, че сте станали добри, вие ще се спънете. Изкушението дебне човека на всяка стъпка. Не мислете, че сте станали по-добри или по-лоши. Вие сте толкова добри или лоши, колкото и по-рано. Проявите на човека са различни, но не и силите, които се съдържат в него. Някога човек ще се прояви като добър, а някога - като лош. Обаче, само един път в живота си човек може да се прояви истински добър и един път - истински лош. Това се дължи на силите и способностите в човека, които постепенно се издигат до своя зенит и постепенно слизат надолу. Запример, Толстой е писал много романи, но един е романът „Война и мир“. Той представя зенита на неговото творчество в областта на романите. Най-хубавият роман на Виктор Юго е „Клетниците“, на Сенкевич - „Камо Грядеши“. Когато някой писател, поет или музикант дойде до зенита на своето творчество в известна област, по-високо от нея не може да се качи. Тази точка представя плод, който е завързал и узрял. Щом стигне върха на своето творчество в дадена област, писателят трябва да мине в друга. Остане ли още в първата област, той ще се прояви като обикновен човек.

Човек непрестанно расте от слава в слава, от знание в знание, от сила в сила. Мислите ли, че това, което сте достигнали, е достатъчно, вие се намирате в заблуждение. Човек всякога има какво да учи. Едва сега вие влизате в ученичеството. Ако мислите, че сте стари, вие се заблуждавате. Нито сте стари, нито сте млади. Млад е онзи човек, който има правилни отношения към природата. Млад е онзи, който няма никакви противоречия, който има абсолютна вяра. Каквото се каже на този човек, той напълно вярва. Младият има само едно разбиране за живота. Той се ръководи от своите вътрешни чувства, от гласа на своето разумно сърце. Каквото сърцето му каже направи, така постъпва. Младият казва: „Каквото мога да направя за себе си, това мога да направя и за ближния си“. Това е любов. Старият, обаче, има две разбирания за живота, вследствие на което изпада в големи противоречия и заблуждения.

Днес и религиозните, и светските хора говорят за братство, за братски живот. - Братският живот представя градина, в която има хиляди първокачествени плодни дървета. Обаче, тия дървета не са израсли наведнъж. Години наред градинарят е посадил дръвче след дръвче, докато дойде до известен резултат. Следователно, ако и вие, ден след ден, посадите в своята Божествена градина - в душата си - светли мисли и чувства, те непременно ще израстат. Който има плодове в градината си, той не може да се разочарова. Като нямат придобивки, мнозина дохождат до отчаяние и обезсърчение и казват: Няма защо да следваме окултна школа. И религията ще ни даде същото, каквото и окултната школа. - Не, голяма е разликата между окултната школа и религията. Религията изучава остатъците на предпотопните животни, а окултната школа изучава животните в сегашния има вид, както и тия, които сега се раждат. Религията е наука за миналото, а окултната наука изучава сегашния живот, както днес се проявява.

Съвременните религии са остатъци от езичеството, вследствие на което, като форми, те не могат да спасят света. Днес хората се нуждаят от наука, да изучават живота тъй, както всеки момент се проявява. Религията е нещо установено, неизменно, а ние знаем, че само мъртвите не се изменят: нито растат, нито се смаяват. Житното зърно, обаче, посадено в земята, израства, класи и узрява. Ученик е онзи, който постоянно расте и се развива. Спре ли растенето му, той става религиозен. Като влезе в черква, религиозният започва да се кръсти. Ако се кръсти само, без да мисли, той нищо не придобива. Кръстът подразбира, че човек трябва да мисли с ума си, да чувства със сърцето си, да работи с волята, с душата и с духа си. Не впрегне ли тия сили в себе си на работа, той не се е кръстил, но механически е движил ръката си.

Сега, мнозина се спират на своето минало, дали са били добри или лоши. Окултната наука не се занимава с тия въпроси. Тя изисква от човека да учи. В света и доброто, и злото имат смисъл. Лошото седи в това, че понякога злото е по-голямо, отколкото трябва. Докато е на огнището, огънят е потребен. Щом излезе от огнището, той става опасен, може да обхване цялата къща. Когато излезе от своето огнище, и любовта става опасна. Когато излезе от своето корито, и животът става опасен. Животът е река, която, дето минава, напоява, освежава, изчиства. Дойде ли наводнение и изкара живота от бреговете му, той става опасен - завлича растения, животни и хора. Изобилният живот, обаче, носи едновременно блага за всички души и помага за тяхното правилно растене. Днес всички хора се стремят към изобилие: изобилие на живот, на мисли, на чувства. Изобилието трябва да облагодетелства, както отделния човек, така и неговите близки.

Следователно, искате ли да се ползвате от изобилието на живота, благодарете на Бога за всичко, което ви е дадено. При каквито условия и да се намирате, благодарете. Щом можете да учите при тия условия, вие сте ги използвали разумно. След това ще ви се дадат по-добри условия. Условията, при които живеете, са предметно учение за вас. Гледайте да не ги пропуснете, без да научите нещо. За всичко благодарете на Бога, без да Му разправяте, че сте грешни, или че хората не ви обичат и т.н. Това са излишни разговори. Бог знае това по-добре от вас. Има смисъл човек да се изповядва, но той трябва да отиде при всички хора, които е обидил, изнасилил, онеправдал и да изправи погрешката си. На този да даде едно угощение, на онзи едно угощение, и да се върне дома си спокоен, с вътрешен мир и радост, с готовност за нов живот.

И тъй, приложете правилото: всеки ден да се изповядвате пред себе си и веднага след това да пристъпите към изправяне на своите погрешки. Ще кажете, че лесно се говори, но мъчно се прилага. - Ако това не можете да направите, как бихте понесли грешките на своето далечно минало? Някои искат да знаят своите минали прераждания, за да се изправят. Те не могат да понесат и изправят грешките, на които всеки ден се натъкват, че ще изправят миналото си. Ако знаете своите минали животи, вие ще се спънете. И бъдещето може да спъне човека, както и миналото. И в бъдещето на човека има положителни и отрицателни възможности и условия. Като живее правилно, човек незабелязано прониква в миналото си и го изправя, като същевременно чертае добър бъдещ живот. За да открие своите тайни, природата изисква от човека чистота, доволство и правилно разбиране на живота.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.
Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Божията Любов и Божията
Мъдрост носят пълното щастие.
Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Бог е Истина. Божията
Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят
всичкото щастие.

Лекция от Учителя, държана на
12 декември 1928 г., София – Изгрев

Книги: Разбиране на живота
Смени в природата (Общ окултен клас. Година VIII (1928–1929). Том II.
София, 1938)
14 беседи от 14 ноември 1928 г. до 13 февруари 1929 г.

Начало: 05:00

УЧЕНЕ И ПРИЛАГАНЕ

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

Размишление.

Тема за следния път: „Противоречие и съгласие, и произход на противоречието и съгласието.“

Какво бихте писали върху темата: „Задача и цел на съвременната наука“? Какво бихте писали върху темата: „Любов към знанието“? Каква разлика има между един учен и интелигентен човек и друг – неучен, но интелигентен? Да се мисли върху тази тема, това е все едно, да вариш боб. Бобът съдържа хранителни елементи в себе си, но трябва да го вариш дълго време, докато омекне. Първата вода с люспите му даже трябва да се хвърли. По какво се различава ученият от неучения човек? Ученият разполага със систематизирани знания. Той придобива не само нови знания, но се ползва и от тези, които учените преди него са придобили и систематизирали. Интелигентният пък има знания, придобити от своята лична опитност, или от опитността на своята душа. Ученият придобива знания отвън, интелигентният – отвътре, а неученият не разполага с никакви знания. Ученият разполага с известен капитал, а неученият няма никакъв капитал. Мъдрецът може да бъде учен и неучен. Ако е неучен, чрез светлината, която носи в себе си, той лесно придобива знания: по пътя на самообразование или по наследство. Има знания, които се предават от поколение на поколение. Например, стремежът към музиката се предава лесно от родителите на децата. Ако майката е музикална и е изучавала музиката в миналите си животи, стремежът ѝ към музика се предава и на децата. Всяко нещо, върху което човек е работил съзнателно, лесно се предава. Предаването на дарбите и способностите наследствено изглежда несъзнателен, механически процес, но всъщност, не е така. Това се дължи на вътрешен, съзнателен напор, който се проявява навън. Така се обяснява размножаването на клетката чрез деление. Клетките са разумни, разбират езика на вътрешната сила, която ги подтиква към размножаване и постепенно усъвършенстване.

Слушайте гласа на разумното начало в себе си, за да се развивате правилно. Ако на мястото на разумното начало, или на душата, поставите

своя ум, вие ще се натъкнете на голямо противоречие. Тогава, вместо да си помогне, човек повече се обърква. Например, умът знае причините на болестите, но не може да ги лекува. Душата лекува болестите. Достатъчно е да пожелае тя да излекува една болест, за да постигне желанието си. Обаче, умът и да желае, не успява. Защо? – Възможностите му са малко. Умът се проявява повече външно, а душата – вътрешно. Една от проявите на душата е интуицията. Чрез нея човек решава лесно задачите си. Ако сте загубили някакъв ценен предмет, интуицията веднага ще ви подсказва, къде е предметът, и лесно ще го намерите. Оставете ли тази работа на ума, ще изгубите много време и пак няма да я разрешите.

Представете си, че сте изпратили на една и съща работа двама слуги; дали сте им срок да свършат работата и да се върнат на време вкъщи. Те започват да работят, но скоро се отказват и се връщат при господаря, когото искат да убедят, че е невъзможно да свършат тази работа. Господарят, който е заинтересуван от работата, отива заедно с тях и ги застава да направят още един опит. В този случай с негова помощ, те свършват работата. Слугите представят ума и сърцето на човека, които имат по-малко възможности, а господарят – интуицията, т. е. човешката душа. Кажете ли душата, че може да направи нещо, трябва да вярвате. Кажете ли умът, че човек не може да се откаже от слабостите си, не му вярвайте. Душата има интуицията. Тя знае, че човек може да се справи със своите слабости и да ги превъзмогне. Щастieto на човека се заключава в това, когато умът и душата му са пробудени и са в пълно съгласие помежду си. Има случаи, когато някои хора имат буден ум, а спяща душа; други пък имат непобуден ум, а будна душа. И в двата случая човек разбира нещата едностранчиво: или само външно, или само вътрешно. За да не изпада в противоречие, той трябва да ги разбира и външно, и вътрешно, т. е. и с ум, и с душа.

Мнозина казват, че трябва да се държи за общественото мнение. Какво нещо е общественото мнение? – Наука, която разглежда положителната и отрицателната страна на нещата. Ако общественото мнение поддържа мисълта, че човек трябва да води чист и свят живот, съгласен съм с него. Обаче, ако поддържа мисълта, че човек трябва да воюва, да отваря войни, да се избиват хората, с това не съм съгласен. Войни стават, но това не значи, че те са необходими. Ще дойде ден, когато хората няма да воюват и ще се разбират по мирен начин. Изобщо, трябва да се зачита онова обществено мнение, което почива на здрава, непоколебима основа. За да почувствате правотата на общественото мнение, приложете го към своя личен живот. Тогава ще разберете, трябва ли да го поддържате, или не. Истинската наука поддържа само онези мисли, които укрепват живота на човека. науката не трябва да бъде средство, чрез което човек да се прехранва, но да

сочи правия път в живота. В желанието си да придобива знания, да стане учен, човек не трябва да се претоваря, но да носи само толкова, колкото мозъкът му издържа. Колко храна трябва да носи туристът в своята раница? – Колкото му е нужно по пътя. Щом стигне първата станция, той ще вземе още храна, докато дойде до втората станция

Кой човек наричаме учен? – Истински учен е онзи, който постоянно се учи. Който обича науката и на когото душата е будна, той постоянно се учи. Има хора, които, след свършване на училището, престават да се учат. Те се задоволяват със старите теории; каквото някога са учили, все него повтарят. Каква нужда има да разправят едни и същи неща? При това, и децата вече знаят, което те някога са учили. Да повтаряте неща, които всички знаят, това е все едно, да предупреждавате прелетните птици, че есен наближава, времето се разваля, и те трябва да си отидат в топлите страни. Без да им се казва това, те знаят, че времето се разваля и трябва да напуснат студените места. Как познават птиците, че есен наближава? – По вътрешното си настроение. Те отиват в топлите страни на курорт, както правят хората. Докато е топло, приятно им е. Щом наближи есента, настроението им се променя, те изпитват известна неприятност и прелитат в топлите страни. Значи, птиците не си служат с външни барометри, като хората, но вътрешно усещат, че става някаква промяна на времето. Същото става и с хората. Почти 99% от настроенията на хората се дължат на промяната на времето. Какъвто вятър вее, така и човек мисли. Някой е песимистически настроен. Защо? – Времето му действа така. Друг е настроен оптимистически – пак в зависимост от времето. Ще възразите, че много от настроенията ви нямат нищо общо с времето. Възможно е, но как ще си обясните неприятното разположение, предизвикано от празната кесия? Как ще си обясните неприятността и неразположението, което изпитвате от глада? Много естествено четири дена вали дъжд, никой не ви вика на работа. Като не работите, кесията ви е празна, а празната кесия не радва човека. Вие сте учител, занимавате се с ученици, преподавате им. По едно време се явява епидемия между децата, и училищата се затварят. Щом няма ученици, не можете да давате уроци; а без тях и кесията ви е празна, и стомахът ви е празен. На кого ще се сърдите? – На времето. Вън вали дъжд, хваща голям студ или голяма горещина, развиват се различни болести, а всичко това влияе на кесията, на стомаха и на разположението на човека.

Какво трябва да прави човек, за да се освободи от настроенията? – Да излезе вън от времето и пространството. Докато живее във времето и пространството, човек всякога ще има добри и лоши настроения и разположения. Има ли състояния, при които човек излиза вън от времето и пространството? – Има. Спането, например, е състояние, при което

човек е извън времето и пространството. Като спи, той не се смущава, дали има пари или няма. Влезе ли във времето и пространството, времето му оказва вече влияние. Всички мисли и чувства на човека, всички негови опитности се складират във време и пространство. Ако дядо ви и баща ви се наплашили от времето и вие, като тях, се боите да не изгубите парите си.

И тъй, 99% от мъчнотиите се дължат на времето. Обаче, времето се определя от миналото, от настоящето и от бъдещето. И тогава, за по-ясно казваме: 99% от мъчнотиите се дължат на миналото, а само 1% – на настоящето. Това, което сега изживявате, е само 1%. Щом не сте разположени, казвате, че времето не е добро, барометърът спада, влага има и т. н. Въпреки всичко това, има 1% от мъчнотиите, които са задача на сегашния живот, тях трябва да разрешите правилно. Следователно, когато някой казва че среща големи мъчнотии в живота си, това подразбира, че той има да разрешава само 1% от всички въпроси – 99% са задачи на миналото. Как се разрешава единицата мъчнотия? Представи си, че си гладен, три дена не си ял. Вървиш по нивите, мислиш, отде да вземеш малко хляб. Спираш се пред един орач и започваш да разговаряш с него. Той се оплаква, че е болен, има силна хрема, не може да работи. Той те запитва: Не знаеш ли някакъв цяр против хремата? – Зная, но понеже не съм ял три дена, не мога да ти помогна, докато не се нахраня. – Заповядай, хапни си от моето ядене. Орачът отваря торбата си, дава ти хляб, сирене, мляко. Ти сядаш, задоволяваш глада си и започваш да го лекуваш. Стопляш малко вода, туряш сол в нея и му даваш да смръкне няколко пъти от солената вода. После туряш в едно шише от солената вода, да направи още няколко смръквания вечерта и на другата сутрин. След две-три смръквания хремата минава. Солената вода препятства за размножаване на микробите, които причиняват хремата.

Това е един от начините за разрешаване на единицата мъчнотия. От човека се иска готовност да услужва на хората. Има ли тази готовност, той ще помогне на себе си, ще помогне и на ближния си. Дръжте в ума си само по една основна мисъл. Ако се товарите с много мисли, положението ви ще се влоши. Една основна мисъл в ума и едно основно, съществено чувство в сърцето са в състояние да разрешат 99% от мъчнотиите ви. Кой е единият случай, в който основната мисъл не може да ви помогне? – Когато човек сам не иска да си помогне. Никой не може да застави човека да направи това, което той сам не иска. Понякога той се поставя като божество и мисли, че е на правата страна, и всички около него мислят криво. При това положение, никой не може да го измести от пътя му. Каквото реши, ще го направи. Както и да го убеждават, той не отстъпва от решението си. Дойде ли до това високо съзнание за себе си, човек сам се натъква на вътрешни

страдания. Карат го да яде, той не иска, отказва се от всякакво ядене. Не яде ден, два, три, докато огладнее, и сам иска да яде. Карат го да работи, пак не иска. Не работи два-три дена, но на четвъртия сам търси работа. Това са състояния, които се дължат на вътрешната упоритост в човека. Той трябва да работи върху себе си, да смекчи тази коравина.

Като говорим за вътрешната работа, мнозина я свързват с окултизма. Те казват, че окултизмът е наука, която се занимава с тайното знание. Ние пък казваме, че окултизмът е наука, която изучава действието на силите в живия организъм. Например, задават на едного един важен въпрос, на който той не може да отговори. Какво прави? Веднага се почесва по носа или по главата; после туря ръката си на кръста и търси лек начин за разрешаване. Той търси начин, как по-удобно, по-лесно да хване предмета. Като знаят това, грънчарите правят стомни с дръжки, да се хващат удобно. – Не може ли човек да не се чеше по носа и да не си туря ръката на кръста? – И без това може, но ако има план на работата си, или ако разполага със знания. Когато инженерът строи къща и се затрудни, веднага изважда книгата си, прелиства я, туря ръката на челото си и чете и мисли. Щом разреши въпроса, затваря книгата и дава разпореждания на майсторите. Обаче, ако майсторът се затрудни, той непременно се почесва по челото и туря ръката си на кръста, мисли, как по-лесно да хване предмета. Чесането по носа е прелистване на инженерската книга. Като я прелисти, казва: Разбрах, какво трябва да направя. Той прилага знанието си, дава заповеди и действия. Значи, когато няма план на работата си, човек се почесва по носа. Когато има план, прелиства книгата си и не се почесва по носа. Ако не искаш да се почешеш по носа, ще намериш друг майстор, да ти покаже, как да работиш. Чесането по носа е остатък от една стара наука. То представя кратко действие. Наместо да ходиш по библиотеки, да прелистваш книги, ще се почешеш по носа, ще събереш всичките си скрити сили и способности, да извикаш знанието си, което носиш в себе си и ще разрешиш въпроса. Мнозина изучават окултните науки, но сами не вярват в тях, защото нямат опитности.

Ако физиогномистът разглежда човешката брада, ще намери най-малко три характерни типа бради: брада на волев човек, която е широка долу, заема голям простор. В този човек действат повече груби, физически сили. Той се намира под влияние на Марс. Ако и главата му горе е широка, той се отличава с голяма упоритост – с девет чифта биволи не можете да го мръднете от мястото му. Вторият вид брада е на човек, в когото сърцето работи повече от ума – човек на чувствата. Брадата е по-малко широка, заоблена. Колкото по-тясна и остра става брадата, толкова повече се проявява умът. Този човек се намира под влиянието на Меркурий. Изобщо, острата брада напомня нещо остро – нож, игла. Дето мине, той

реже с ума си.

Когато изучавате някой отдел от окултните науки, например, хиромантия, вие получавате едностранчиви знания, които повече ви объркват, отколкото да ви улеснят. Хиромантикът, заедно с хиромантията, трябва да изучава френология, физиогномия и астрология. Само така четенето по ръката има смисъл. Това се отнася и до лекарите. Съвременните лекари изучават главно признаците на болестите. Всъщност, истинският лекар трябва да познава преди всичко признаците и проявите на здравия организъм, за да може да ги сравнява с болния. Не е изкуство да определиш диагнозата на болния човек. Изкуство е да определиш диагнозата му поне десет години преди да е заболял, за да вземе мерки предварително. Това може да направи само онзи лекар, който познава окултните науки. Преди да затлъстее човек, трябва да му кажете, какво да направи, за да предотврати затлъстяването. Изобщо, по-лесно се лекува човек преди заболяването си, отколкото след заболяването.

Като се говори за окултните науки, някои не вярват в това, че по ръката, лицето, главата, очите, по цялото тяло може да се чете като по книга. Не вярват, защото нямат опитност. Други не вярват, защото не искат да плащат дълговете си. Някой богат човек не вярва, че страданията, които днес има, са резултат на неправдите, които е вършил в миналото. Той не вярва, защото не иска да плаща. Обаче, безверието не смекчава съдбата на човека. Вярваш или не вярваш, ще плащаш. Вслушвайте се в своята интуиция, в говора на душата си, тя сама ще ви открие истината. Ако се излъжете, ще знаете, че умът ви е проговорил. Душата никога не се лъже. Когато тя говори, слушайте я и изпълнявайте това, което ви казва. Щом сте дошли на земята, вашата задача е да се изправите, да платите дълговете си, да определите отношенията си към Първата Причина и към природата.

Помнете: всичко, което става в света, се ръководи от всемогъщото Божествено съзнание, което прониква в цялата природа и хроникира нещата. Божественото съзнание никога не забравя. То отдава на всекиго заслуженото. Рано или късно, човек ще понесе последствията на своя живот – добри или лоши. Като знаете, че човек носи отговорност за всичко, което мисли и върши, не се страхувайте, но живеете така, че да поставите здрава основа на бъдещия си живот. – Дотегна ми вече да уча и работя. – Това не те спасява. Искаш или не искаш, ще учиш и ще работиш. Един слуга се оплаква от положението си. Гледам на ръката му, остава още един месец да ликвидира с това положение. Ако напусне преждевременно работата си и не се справи с противоречията си, ще плати с лихвите заедно. Той трябва да изтърпи докрай и тогава ще стане господар. Ако не изтърпи, положението му ще се усложни. Човек става слуга за лошите си

постъпки, за лошия си живот, а господар – за добрите си постъпки. Следователно, ако искате да бъдете господари, живеете добре. Ако живеете лошо, ще станете слуги. Аз взимам думите „господар и слуга“ в красив смисъл, а не както днес се разбират. Бъдете господари и слуги първо на себе си, за да изправите своя живот. След това можете да бъдете господари и слуги на близките си. Дойдете ли до това положение, вие се убеждавате, че добрият живот носи добри последствия и определя условията на бъдещето ви развитие.

Стремете се към разумния живот, който носи бъдещите блага. Не мислете, че с ропот ще облекчите положението си. Ако Жан Валжан не бягаше от затвора, щеше да ликвидира скоро, щеше да лежи само пет години. Понеже избяга от затвора, наказанието му се увеличи на 19 години. И тогава, вместо пет години, той прекара цели 19 години в затвор. Този закон действа и в природата. Когато тя ти наложи някакво наказание, не роптай, но бъди готов да платиш дълга си. Щом платиш доброволно и съзнателно задълженията си, ти ставаш господар, влизаш в неограничените условия на живота. Ако роптаеш и противодействаш на природните закони, ще увеличиш наказанието си с още 14 години.

Желая ви да бъдете съзнателни господари и слуги, да не правите нови дългове, а старите да си изплащате без протест и недоволство.

Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

16. Лекция от Учителя, държана на
14 декември, 1928 г. София – Изгрев.

Книги: Учение и прилагане. Господарь и слуга
Божественитѣ условия (Специаленъ (младежки) окултенъ класъ. VIII
година (1928–1929). София, 2006)
28 беседи от 9 октомври 1927 г. до 1 март 1929 г.

Учене и прилагане
Божествените условия (Младежки окултен клас. Година VIII (1928–1929).
Том I. София, 1942)
27 беседи от 22 юни 1928 г. до 1 март 1929 г.

Начало: 05:00

ИЗРАЗ НА ЖИВОТА

Размишление върху пълнотата на Божията Любов.

Сега ще прочета 71-ви Псалом.

Като слушате този Псалом, вие казвате, че той е писан преди 2'500 години. От гледището на по-високо съзнание, обаче, този Псалом е писан преди два дена и половина. Значи, 2'500 години за обикновеното човешко съзнание се равняват на два дена и половина за едно високо съзнание.

Днес ще говоря на тема „израз на живота“. Изразът на живота представлява една съзнателна проява. През всички времена и епохи, хората са се спирали повече върху несъщественото в живота. Несъщественото, това е външната страна на живота. Запример, да се облече човек добре, да мебелира къщата си хубаво, да се вози с автомобили и файтони, това е външна, несъществена страна на живота. Под думата „израз на живота“, ние подразбираме този момент от живота на човека, когато съзнанието му осмисля неговите идеи и ги свързва в едно цяло. Някой казва: Трябва да се живее! - За да живее, човек трябва да даде израз на своя живот. И реката може да каже, че трябва да тече, но за да тече, тя трябва да има израз, посока, в която да се движи. Няма ли определена посока на движение, тя ще се движи в кръг, без да намери път, изход в своето движение. Стремезът на реката е да влезе в морето.

И тъй, да даде човек израз на живота си, това значи, да не очаква на окръжаващите, да получи нещо от тях. Дето и да влезе, човек трябва да даде нещо от себе си. Който очаква хората да го обичат, той не може да даде израз на своя живот. Който обича, без да очаква да бъде обичан, той може да даде израз на живота си. Който слуша само, какво хората говорят, той не може да даде израз на живота си. Който сам говори, той дава израз на своя живот. Каквото човек върши, с оглед мнението на Бога, той дава израз на живота си. Върши ли човек всичко с оглед на общественото мнение, той не може да даде израз на своя живот.

Когато се каже думата „Бог“, мнозина се запитват, какво нещо е Бог. За да разберете това понятие, ще си послужи с един пример за реката. За да се увеличи, т.е. за да се засили, реката не отива за помощ към морето, но тя получава силата си отгоре. Дъждът, снегът, които идат отгоре, от пространството, правят реката силна, буйна, пълноводна. На същото

основание, ние казваме, че, Този, от Когото идат всички притоци на живота, е над нас и Го наричаме Бог. Всеки дъжд, колкото и да е малък приток, в него се крие Божествено начало. Искате ли да даде израз на своя живот, човек трябва да се запознае с притоците на великия живот. Най-слабият израз на живота причинява вътрешна радост в човека. Да се радваш, това значи да съзнаваш, че прилагаш един велик закон, който обхваща целокупното съзнание на Битието и дава израз на живота. В това се заключава великата хармония на живота. Не може да не се радва онзи, който в най-малка степен даже, участва в тази велика хармония. Достатъчно е да отправите мисълта си към този възвишен свят, към разумните същества, за да потекат техните енергии към вас, като притоци към реки, за да се увеличи вашия живот, вашата мощ и вашата вътрешна радост. Каквото дъждът представя за реките, такова нещо представят възвишените същества за хората на земята. Като гледат страданията и нещастията на хората, възвишените същества имат желание да слязат близо до тях, да им помогнат. Те не мислят, че могат да се огрешат, да се оцапат. Те знаят, че който се влива в морето, той не може да се оцапа. Само онази вода може да изгуби чистотата си, която е на тясно, или край бреговете. Но вода, която се влива във вътрешността на морето, в безпределната широчина и дълбочина, не може да се цапа. Следователно, само онзи човек може да се огреша, да се цапа, който живее с тесни, с ограничени възгледи за живота. Тия възгледи ние наричаме кал, грях, който цапа човека, но само отвън. Тази кал никога не може да проникне в душата, т.е. в дълбочината и в широчината на морето, да го обхване. Калта никога не може да обхване дълбочината на живота.

И тъй, който се спира върху калта, той не разбира смисъла на живота. Наистина, калта изменя условията на живота за съществата, които живеят във водата, но присъствието на калта във водата не е постоянно. Водата ту се изчиства, ту се размътва. Хората наричат тия промени лоши и добри условия в живота. Когато човек е лишен от храна, от дрехи, от къща за живеене, условията са лоши за него. Има ли всичко, което му е нужно за живота, условията са добри. Кой е виновен за лошите условия в живота на детето? То само е виновно. Всеки дом има свои закони, на които всички членове от дома се подчиняват. Щом някой член от дома не се подчинява на тия закони, условията стават лоши за него. Значи, който се оплаква от лошите условия, в които е поставен да живее, той е нарушил законите на своя дом. Щом изпълни законите на своя дом, едновременно с това и условията му се подобряват.

Съвременните хора страдат, защото са изменили израза на своя живот. Като последствие на това, те са изгубили насоката на своя вътрешен стремеж. Запример, срещате един цигулар, който свири добре, но с цел да

се прослави в света. Той не само, че няма да успее в своето желание, но ще изгуби и това, което е придобил. Като излезе на сцената да свири, той ще разчита на благоволението на присъстващите, които не са на еднакъв уровень в музикално отношение, и ще се свърже с тях. Като се свърже със съзнанията на присъстващите, той ще усети известно неразположение. Техните съзнания, като притоци, ще потекат към неговото, като по наклонена площ, и ще предизвикат едно вътрешно безпокойство. Законът е такъв. Когато някой ви хвали, едновременно с доброто, което внася във вас, той внася и злото, което крие в себе си. Това са изпитали всички хора, това изпитват и младите моми и момци. Докато се обичат, те имат определена насока на движение. Щом се оженят, любовта между тях изчезва, и те се стълкновяват. Докато любовта действа между хората, те се намират под влиянието на възвишени, разумни същества, които непрекъснато ги хранят със своите чисти и красиви мисли и чувства. Щом любовта ги напусне, те изпадат под влиянието на неразумни, низши същества, които всичко рушат и изкореняват. В първия случай хората минават през рая, а във втория - през ада.

Какво представя адът? - Адът представя сбор от същества, които искат да създадат своето щастие на гърба на другите. Във всеки човек има същества, които мислят само за себе си. Тия същества стават причина да се колят кокошки, агънца, да живеят на тяхна сметка. Като изядат голяма част от кокошките и агънцата, хората казват: „Ще оставим десетина кокошки и агънца за домазлък“. Като съберат десетина наполеона, те казват: „Ще запазим тия пари за черни дни“. Щом домазлъкът се увеличи, хората пак започват да ядат и да пият, да мислят само за себе си.

Като не знаят как да разрешат задачите в живота си, хората казват: Защо светът е създаден така? - На този въпрос ние отговаряме - защото в него няма никаква философия. Питате: Защо това дете не се подчинява на законите на своя дом? - Много просто. Това дете преждевременно е израсло в съзнанието си. То си е въобразило, че представя нещо особено, даже и от майка си и от баща си. То мисли, че неговото присъствие в бащиния му дом е особено щастие за всички и счита, че е свободно от всякакви закони и задължения. Ако майката познава детето си и знае, как да му въздейства, тя ще го застави да изпълнява законите на дома, както и неговите братя и сестри. Тя няма да му казва, че е лошо дете, да го накара да се гневи, но ще поддържа в него мисълта, че е добро дете и постепенно ще му влияе.

Какво означава думата „добър човек“? Да бъде човек добър, това значи, да има равновесие между силите на неговия ум и на неговото сърце. Този човек разбира законите, на които се подчиняват силите в неговия

организъм. Както лодкарят знае, в коя посока да постави платната на своята лодка, за да не се вълнува от вятъра, така и добрият човек знае, на коя страна на лодката си да постави платното, за да може на всяко време да уравни силите на своя организъм срещу бурите и ветровете, които се бушуват навън. Разумният, добрият лодкар не може да измени посоката на вятъра, но може да измени посоката на своята лодка, да я запази от теченията на ветровете. Измени ли посоката на своята лодка, каквито ветрове да веят, от каквато посока и да идат, той не се смущава. Понякога се случват попътни ветрове. Те представят благоприятни условия за лодкаря. Не са ли попътни ветровете, той ги счита за лоши условия при движението му. Щом е разумен и добър, нищо друго не му остава, освен да измени посоката на своето движение, да превърне неблагоприятните условия в благоприятни.

Като ученици, вие трябва съзнателно да работите, да разбирате условията, при които живеете, и разумно да се справяте с тях. Докато престане вятърът, вие трябва да обръщате платната на вашата лодка ту на една, ту на друга страна. Ако духа южен вятър, а вие отивате на изток, ще обърнете платното на север. Ако духа северен вятър, ще обърнете платното на юг. Ако ви питат защо платното ви е обърнато на юг, ще кажете, че се пазите от северен вятър. - Ами защо платното ви е обърнато на север? - Защото духа южен вятър. - Може ли лодката да пътува без платно? - Може. Едно време не е могло, но сега може. Някога сегашното положение е било бъдеще, което днес е вече реализирано. Днес параходите пътуват без платна, но без дим не могат още. Оттам и къщите не могат без дим. Значи, всяка къща представя особен параход, с който човек пътува. Било е време, когато не е имало дим. Запример, в къщите на рибите, на птиците няма никакъв дим. Един ден и в къщите на хората няма да има никакъв дим. Дето има дим горението не е пълно. Когато горението е пълно, никакъв дим, никакви сажди не се образуват.

Учените хора се стремят да заменят въглищата и дървата с електрическата енергия. Внесе ли се електричеството навсякъде, никакъв дим няма да съществува. Обаче, и при електричеството горението не е пълно. Като се качим в умствения свят, ще видим, че и там горението не става пълно. Една от причините за неправилното горение се крие в комините, в кюнците. Често и комините в живота на отделния човек не са поставени на мястото си, вследствие на което горението не става правилно. Какво трябва да прави човек за да избегне дима? - Той трябва да подобри вътрешния израз на своя живот.

И тъй, добрият, разумният човек трябва да се справи с условията на живота. Той е доволен от условията, при които е поставен, и разумно ги

използва. Ако обувката му са скъсани, той не изстива. Излезе ли с тия обувка на снега, той е доволен, че има възможност така да концентрира мисълта си, че да не се простуди. И с мокри крака да бъде, пак да не се простуди. Всичко зависи от мисълта на човека. Като знае това, човек може да излиза зимно време на снега бос и да тича по него около 5-10 минути, даже и повече, без да се простуди. Когато мисълта на човека е концентрирана към дадено място, простуда не може да има. Като концентрира мисълта си към краката, запример, човек привлича умствените си енергии към тях, и по този начин се предпазва от простуда. Обаче, този опит трябва да се прави само от силни хора, които могат да се концентрират. Като потича известно време по снега, човек трябва да влезе на топло, да изтрие краката си с вълнен парцал, докато се стоплят. Следователно, никога не допускайте в себе си мисълта, че можете да се простудите. Допуснете ли тази мисъл, вие сте поканили вече болестта на гости.

Съвременните хора сами канят болестите в дома си. Разболеят ли се, те се страхуват, че ще умрат. Казано е в Писанието, че Бог не съизволява на смъртта на грешника, но благоволява в живота на праведния. В Бога всички са живи. Той не желае смъртта на хората, но същевременно не поддържа тяхното чрезмерно размножаване. За дървото за познаване на доброто и злото се казва, че имало 12 плода. Числото 12 е образувано от 1 и 2, от 10 и 2. Числото 10 показва пътя, който е изминала единицата, докато дойде до числото две. Числото десет е число на движение. Знаем, че животът е движение. Следователно, числото десет е число на живота. Когато радиусът се движи около една точка, образува се окръжност, едно цяло, т.е. единица. Диаметърът дели цялото, т.е. кръга на две равни части, на две единици. Такова деление съществува между хората, както и в природата.

Числото две показва, че когато е било единица, образувало един кръг. След това е образувало още един кръг, т.е. то е минало в друга еволюция и се е превърнало в числото две. От единицата можем да образуваме числата 12 и 21. Домът може да бъде основан или върху числото 12, или върху 21. Дом, в който мъжът, т.е. положителните сили, взимат надмощие, е основан върху числото 12. Първото дете в този дом, ще бъде момче. Ако творческите сили взимат надмощие в дома, т.е. ако женският принцип преодолява, това показва, че този дом е основан върху числото 21. Първото дете, което ще се роди в този дом, ще бъде момиче. Следователно, за да се роди момче в един дом, бащата трябва да бъде много умен. За да се роди момиче в някой дом, майката трябва да бъде любеща. Когато мъдростта има надмощие в даден дом, ражда се момче. Когато любовта има надмощие, ражда се момиче. Това показва, че децата не се раждат

произволно, но по известни закони. Не се ли спазват тия закони, много момчета и момичета могат да се родят, но те по форма само ще бъдат такива. Всъщност, те не съдържат качествата на момчето или на момичето.

И тъй, който иска да има добре развит ум, той трябва да дава надмощие на положителните сили в себе си, т.е. на мъдростта. Искан ли да има добро сърце, той трябва да даде надмощие на творческите сили в себе си, т.е. на любовта. Който има и добър ум, и добро сърце, той е дал място в себе си и на любовта, и на мъдростта. Той владее и двете числа - 12 и 21. Когато децата от един дом спадат в системата на своите родители, те остават да живеят при тях. Ако не спадат към тяхната система, те напускат бащиния си дом и отиват в друга някоя система. С това се обяснява, защо синът на някое семейство, като се ожени, отива да живее при родителите на своята жена и се чувства там по-добре, отколкото при своите родители. Същото става и с дъщерята. Тя отива при родителите на своя мъж и понякога там се чувства по-добре, отколкото при своите майка и баща. От гледище на човешките разбирания, това е неестествено; от гледище на Божествения порядък на нещата, това е естествено. За хората е неестествено, синът да влезе в някой дом като приведен зет. Майката и бащата страдат за него, искат да бъде при тях. - Защо трябва да страдат? Нека родят още един син. - Няма време. Кога ще се роди, кога ще порасне и ще стане голям. - Вечността е пред вас. Има време за постигане на всички човешки желания.

Когато говоря за вечността, аз имам предвид възможностите, които се крият в човешката душа. За реализиране на това, което душата носи в себе си, е нужна цяла вечност. Милиони години са нужни за развиване на човека. Като знаете това, не ограничавайте своя живот. Не мислете за сегментите на своя живот. Не гледайте на живота си като на парче от целия кръг и не мислете, че животът ви е къс. Колкото малка част да представя вашия живот от великия Божествен кръг, все пак сте част от него и се сливате с цялото. Ако разглеждате живота си като нещо отделно, вие няма да му придадете никакъв израз. Вие искате хората да ви почитат, а сами не се почитате. - Лош човек съм. - В какво седи твоята лошавина? - Мога да убия човек. - Какво ще спечелиш, ако убиеш една част? - Добър човек съм. - В какво седи твоята добрина? - Мога да повдигна човека. - Какво ще спечелиш с това?

Добрината и лошавината на човека се заключават в това, как ще използва силите, които са вложени в него. Ако използва силите си за свое лично благо, той е извършил едно престъпление, той се е отделил от кръга. Всяко клонче, отделено от дървото, е осъдено на изсъхване. Всяка мисъл, всяко чувство, отделени от цялото, са осъдени на изсъхване. Човешкият живот, отделен от Божествения, представя непрекъсната редица от погребения:

погребения на мисли, на чувства, на идеали, на любов, на стремежи, на свои близки и т.н. И след всичко това, някои казват, че животът им е идеален. - Може ли да бъде идеален живот този, който е пълен с мъртъвци? На земята идеален живот не може да съществува. Здраве, сила, знание, любов не излизат от земята. Всичко това иде отгоре, от възвишения свят.

Следователно, които ви любят, те са горе; които служат, те са долу. Търсите ли слуги, на земята ще ги намерите; търсите ли онези, които ви любят, на небето ще ги намерите. Баща ми, който ме обича, ще напълни кесията ми със златни, със звонкови монети. Заради тези монети всички ме уважават: и гостилничарят, и хазяинът, и приятелите ми. Обаче, това уважение ми се отдава заради любовта на баща ми. Не ме ли обича баща ми, и хората не ме уважават. Значи, хората обичат и уважават баща ми, а не мен. Човешката душа е ценна за това, което е вложена в нея. Кесията е ценна, докато има звонкови монети в нея. Сърцето е ценно, докато излива красиви и благородни чувства. Добрият, умният човек представя пълна кесия, пред която келнерът на живота оказва всичкото си уважение. Лошият, глупавият човек представя празна кесия, на която не се оказва никакво уважение.

И тъй, за да предаде израз на своя живот, човек трябва да има стремеж към нещо велико. Той трябва да се стреми да даде израз на Божествения живот в себе си. Когато човек може да даде правилен израз на своя живот, Бог се весели в него. Някой казва, че иска да бъде радостен и весел. - Ако Бог се радва и весели в тебе, и ти ще бъдеш радостен и весел. Ако Бог не е радостен и весел, и ти няма да бъдеш радостен и весел. Отвори сърцето си, да се всели Бог в тебе. - Калутерски ли да живея? - Калутерският живот не е Божествен. - Сиромашки ли да живея? - Сиромашкият живот не е Божествен. - Като учен ли да живея? - Животът на учения не е Божествен. Ще живееш Божествен живот без да си калутер, без да си учен, без да си сиромаш, без да си богат. Ще бъдете свършени, както е свършен Отец ваш небесен. Да бъдеш добър, учен, богат, сиромаш, това са методи за придобиване на нещо.

Студент по химия прави опити, но един от опитите му излиза несполучлив. Ретортата му се пръсва и парченца от нея хвъркват във въздуха и го удрят по главата. Щом го превържат той започва да мисли и вижда, че е пропуснал нещо. Той не е познавал свойствата на някои елементи, вследствие на което опитът му не е излязъл сполучлив. Този студент не е учен човек. Той не знае свойствата на всички елементи и не знае, че и те имат свои особени прояви, като своенравни деца на богати родители. Ако не познавате характера и свойствата на тия деца, те ще ви

създават пакости, които с години ще помните. Който иска да подчини тия деца на своята воля, той трябва да бъде по-умен от тях. Ако е като децата умен, той ще влезе в борба с тях. Ако е по-глупав от тях, тя ще го подчинят и ще го заставят да им слугува. Някой казва: Голяма борба имам с хората. - Като тях си по ум. - Слуга ме направиха хората. - По-глупав си от тях. - Господар станах на хората. - По-умен си от тях.

Като ученици, вие трябва да знаете как да се отнасяте с хората. Това ще научите от числото две. Числото две е добър търговец. Като влезе някой клиент в неговия магазин, той не се изпъчва напред, но веднага излиза срещу него, учтиво му се покланя и любезно го запитва: „Какво обичате господине? На ваше разположение съм.“ Клиентите остават доволни от него и го препоръчват на своите близки. Така работите на този търговец вървят добре. Прилагате ли неговия метод, и вашите работи ще вървят добре. Искате ли да спечелите сърцето на хората, не се изпъчвайте пред тях, но наведете се малко и учтиво ги приемерте. Това са особени линии на поведение, на обхода, които човек трябва да спазва. Измени ли една от тия линии, работите му остават назад. Който е тръгнал в Божествения път, той трябва да спазва красивите линии на природата. Изкриви ли една от тия линии, той се натъква и на съответни резултати. Всяко изкривяване на линиите говори за наследствени черти в човека, с които той разумно трябва да се справя. Тръгне ли по тия линии, той изразява своя живот. Външният израз на неговия живот е израз и на неговата душа. Изразът на душата му е израз на неговия ум и на неговото сърце.

Сега, за да даде правилен израз на своя живот, човек трябва да бъде доволен от всичко, което му е дадено. Да даде човек правилен израз на живота си, това значи, да има красиви линии на тялото, на лицето, на движенията си. Това се постига само, ако мислите, чувствата и постъпките на човека са красиви. Може ли човек да даде израз на живота си, всичките му работи се нареждат добре. Като става сутрин от сън, той не трябва да бърза, да прочете една-две молитви, да се каже, че се е молил, но трябва да се измие, да се облече спокойно и да започне да размишлява, да нагоди нервната си система във възприемателно положение. След това той може да започне да се моли и да следи, какво ще му се каже. В това време може да му се яви небесната майка. Тя ще се усмихне и ще му изпрати своето благословение. Това значи, да решава човек задачите си правилно.

Мнозина се стремят към разумен живот. Щом решават задачите си правилно, те ще дойдат до този живот. За това не се изисква много време. Достатъчно е всеки ден да отделяте по 5-10 минути за размишление, за вътрешна работа върху себе си. По този начин човек ще се домогне до красотата в живота, която ще остави неизгладими спомени в него.

Един 70 годишен старец разправял една своя опитност. Някога, в младините си, той видял една млада, красива мома, с ангелско лице и ангелски поглед. Тя го погледнала и му се усмихнала. Той запечатал погледа и усмивката ѝ в себе си, и ги носил цял живот. И жена имал, и деца имал, всички измрели и ги забравил, но погледът и усмивката на тази мома останали паметни и живи в съзнанието му завинаги.

Красивото, великото, Божественото трябва да остане паметно в съзнанието на човека, както образът на красивата мома е останал завинаги в съзнанието на дядото. Красотата, това е израз на живота. Дядото се чудил, каква била тази мома, която през целия му живот не е излязла от неговото съзнание. Какви ли опити не е правил, за да я забрави, но не могъл. На пост и молитва се подлагал, пред свещеници се изповядвал, наказания си налагал, но красивата мома не излязла от ума му. Тази красива мома не е била нищо друго, освен ангел, въплътен в човешка форма, дошъл на земята да покаже на хората смисъла на живота. Тя имала светъл ум, добро сърце, възвишена душа. Който веднъж срещне тази мома в живота си, той не може да бъде нещастен. Тя носи своето благословение. Това, което се запечатва в човешката душа за вечни времена, е красотата, величието на живота. То е Божественото в света, което няма начало, няма край.

И тъй, не се измъчвайте от красивите неща. Дядото, който видял красивата мома, цял живот се измъчвал, но не се осмелил да каже на жена си, или на някой свой близък, че носи в себе си спомена за красивата мома. Защо трябва да се измъчва? Той е срещнал ангел и не може да го забрави. Той носи този ангел в себе си като велика идея. Добре е всички хора да имат такава идея в себе си. Имат ли тази идея, те могат да бъдат поети, писатели, учени, философи, майки, бащи. Тази идея представя ръководно начало в техния живот. Тази идея дава израз, насока на човешкия живот. Тази идея представя река, която се стреми към морето, към великия океан на живота.

Сега, от всички хора се изисква чистота. Те трябва да пресеят, да филтрират своя живот, да го освободят от неопределените мисли, чувства и желания, които, като еднокдневки, минават и заминават през тях. Като пречистят живота си, в тях ще остане само Божественото. Какво трябва да остане в човека? - Числата 12 и 21. Според кабалата, числото 12 е израз на разумността, на мъдростта в човека. Числото 21 е израз на великата любов, която осмисля живота. Тя внася безсмъртието в живота. Числото 21 се състои от $10+10+1$. Това са елементи, живи числа, които показват, че всяко число може да се разлага на своите съставни, живи единици. Двете десетки в числото 21 са от две различни категории. Едната десетка е свързана с

един род разумни същества, а другата - с други разумни същества. Едните и другите същества взаимно си помагат. Те имат отношение към хората, интересуват се от техния живот. Възвишените същества представят ангели, красиви моми, които си служат с магическата пръчица. В който дом влязат, те турят всичко в ред и порядък. Ангелите, боговете не са нищо друго, освен красивите моми, към които всеки се стреми. С ангелите, които ви посещават, ще говорите по един начин; с боговете - по друг начин. Както и да се разговаряте с тях, те оставят своето благословение. Ангелите изучават и прилагат любовта, а боговете - служенето. В това отношение, човек може да бъде или ангел, или божество. Като ангел, той ще прилага любовта; като божество, той ще служи. Това значи, да даде човек израз на своя живот. В това седи силата на човешкия живот.

Следователно, който иска да бъде ангел, той трябва да пази законите и интересите на боговете. Който иска да бъде божество, той трябва да пази законите и интересите на ангелите. Между всички разумни и възвишени същества има пълно разбиране. Неразбиране съществува само между хората. Те искат да бъдат ангели и божества, без да разбират техните закони, без да пазят интересите им.

Като знаете смисъла на числата 12 и 21, работете съзнателно с тях. Като работите съзнателно с тия числа, вие ще преодолеете всички препятствия в своя живот. Ако искате да развивате сърцето си, прилагайте мъдростта, т.е. законите на боговете. Ако искате да развивате ума си, да бъдете Синове Божии, прилагайте любовта, като основен принцип в живота си. Като работите по този начин, вие неизбежно ще правите погрешки, но това да не ви спъва. Стремешт на човека е важен. - Готови ли сме за тази работа? - Готови или не, вие трябва да прилагате. Не прилагате ли, ангелът на смъртта ще дойде да ви вземе. - Ще бъдем ли готови за онзи свят? - И това няма да ви питат. Готови ли сте или не, ще ви вземат. Като умре човек, тогава се определя мястото му. От мястото, в което се намира, той познава доколко е бил готов. Казва се в Писанието: „Умря бедният Лазар и го занесоха в лоното на Авраама. Умря богатият и го занесоха в мястото на мъчението“. Значи, едни ще отидат при добри условия, а други - при лоши.

Сега, като ученици, научете се да разлагате нещата на съставните им части. Като ги разложите, непотребното ще турите на една страна, а потребното - на друга. Така ще разложите и живота си, за да отделите своите дарби и да ги развивате. Съвременните хора очакват да дойдат благата отвън някъде. Те казват: Да дойде Божието благословение върху нас. - Божието благословение се излива върху вас всеки момент, но вие трябва да умеете разумно да го използвате. - Ама не мога да се моля. - Ще се научиш. Преди

да се молиш, застани прав, със свободни, отпуснати мускули на тялото си като за почивка, и отпрати мисълта си нагоре. В това време хората могат да ти се присмиват, да те ругаят, но ако останеш тих и спокоен, без да прекъснеш молитвата си, своята мисъл е силна. Така са се молили светиите, мъчениците, апостолите. Те са били подлагани на мъчения, на изгаряне, но не са прекъсвали връзката си с Бога. Какво са постигнали хората, като са преследвали светиите и апостолите? Ако са изгаряли един християнин, десет нови са се явявали. Ако са изгаряли десет, сто нови са се явявали. Хората са се учудвали на държанието, на поведението, на устойчивостта на тия мъченици. Това означава вътрешен израз на живота.

Сега, желая ви да бъдете спретнати в своите мисли, чувства и постъпки, да предадете израз на своя живот. И тогава, като дойде Божието благословение върху вас, вие ще го приемете и задържите в себе си за вечни времена.

Божията Любов носи щастие.

Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

Лекция от Учителя, държана на
19 декември 1928 г., София. – Изгрев

Книги: Израз на живота

Смени в природата (Общ окултен клас. Година VIII (1928–1929). Том II. София, 1938)

14 беседи от 14 ноември 1928 г. до 13 февруари 1929 г.

Начало: 05:00

МЕТОДИ ЗА НАБЛЮДЕНИЯ

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

Размишление.

Чете се темата: „Произход на противоречието и съгласието“.

Тема за следния път: „Отличителни черти на господаря и на слугата“.

За да пише върху известен въпрос, човек трябва да е правил опити и наблюдения. По какво се отличават научните методи и наблюдения от обикновените? Например, някой иска да изучава хиромантия. Първата му работа е да прави наблюдения върху човешката ръка. Много ръце трябва да наблюдава той, за да извади някакви научни заключения. При това, неговите заключения ще бъдат отчасти верни. За да дойде до абсолютни, истински заключения, той трябва да изучи още няколко науки – физиогномия, френология, астрология, като допълнителни науки на хиромантията. След това трябва да съпостави всички данни към ръката и тогава може да говори за своите научни придобивки. Докато човек прави обикновени, повърхностни наблюдения, знанията му не са точни, те търпят промяна. Когато направи стотици опити в различни направления и съпостави получените изводи едни с други, едва тогава той разчита абсолютно на своите знания. Като изучава ръката, в първо време човек разглежда общата ѝ форма – дължина, широчина, вид. Ако ръката е голяма, той вади едно заключение; ако е малка, прави друго заключение. Но това още не е достатъчно. След това ще изучава линиите ѝ в подробности. Най-после ще се обърне към всички допълнителни науки на хиромантията и ще съпостави получените знания.

Голямата ръка отговаря на голямо шише, което събира много нещо; малката ръка отговаря на малко шише. Кое шише предпочитате? Ако ви сипват в шише сладък гроздов сок, за предпочитане е голямото пред малкото. Голямото шише ви причинява голяма радост, а малкото шише – малка радост. При голямото шише вие се радвате, а онзи, който сипва от своето шише, не е радостен. – Защо? – Шишето му се изпразва. Той се радва, ако шишето ви е малко. Изобщо, за поддържане на голямото шише са нужни големи средства, но същевременно то върши повече работа. За поддържане на малкото шише са нужни малки средства, но то свършва

по-малка работа. Наблюдавайте, кой човек е по-активен: който има малка, или който има голяма ръка.

По какво се отличава научният метод за наблюдение от обикновения?

Научният метод води към причини и последствия на нещата, а обикновеният – само констатира фактите. При обикновения метод вие казвате само, че някой е учен или невежа, добър или лош. При научния метод, обаче, вие не се задоволявате само с факта, но търсите причините и последствията на нещата, искате да знаете, защо един човек е учен, а друг – невежа; защо един е добър, а друг – лош. Всеки метод, който само до известно място издирва нещата, а след това спира и се основава на дадени доказателства, е обикновен или догматически. Ще кажете, че добрината на някого е доказана. Това е догматическо твърдение. Добротата на човека не е завършен процес, нито е постоянен. Докато някой дава, всички се произнасят за него, че е добър; щом престане да дава, и добрината му се прекратява. Докато печката гори и топли, всички я обикалят, считат я добра; щом изгасне, и добротата ѝ престава. Тъй щото, не е научно това твърдение, което почива само на временните прояви на нещата. Това е догма. Научното наблюдение и заключение подразбира нещо постоянно, неизменчиво. Според обикновеното наблюдение, добро е това, от което се ползваме само в даден момент; щом нещо не ни е полезно в даден момент, то не е добро за нас. От гледище на научното наблюдение, ние казваме, че човек е добър, защото имаме пред вид причината за неговата доброта. И казваме, че човек е добър, защото Бог го е създал. Значи, доброто, като проява на човека, представя следствие на нещо. Причината е Бог, а доброто в човека – следствие на това, което Той е направил. Бог е направил или създал човека добър. Доброто в него е необходимо, за да го топли, както огънят в печката гори и сгрява окръжаващите. При обикновеното наблюдение съзнанието на наблюдателя е вън от предметите, които изучава; при научното наблюдение съзнанието е отвътре. При самовъзпитанието човек си служи с двата метода на наблюдение: понякога само констатира фактите – обикновено наблюдение, а понякога – издирва причините и последствията на нещата – научно наблюдение. Например, някой казва: В мене има нещо лошо и нещо добро. Това е обикновено наблюдение. Важно е, като констатира доброто и злото в себе си, да потърси причините, които го заставят някога да прояви доброто, някога – злото. След това той трябва да проследи последствията от доброто и от злото. Това е научно наблюдение. Тъй щото, не е достатъчно да знаеш, че има нещо добро и нещо лошо в тебе. Ти трябва да търсиш причините и последствията на всяка проява.

Като изучавате хиромантия или друга окултна наука, търсете причините и последствията на нещата, т. е. правете научни наблюдения. Не е

достатъчно да знаете само службата на пръстите в човешката ръка, но и тяхното постепенно създаване. Важно е да знаете, кой пръст кога е създаден и във връзка с какво. Кога е създаден първият пръст, т. е. показалецът? – Когато съзнанието на човека се е пробудило, когато за пръв път той се е почувствал разумно същество, отделно от всички останали същества. С други думи казано, първият пръст е създаден, когато човек се е индивидуализирал, когато е съзнал, че има известни права и задължения. Като вдигне първия си пръст нагоре, човек казва: Аз съм отговорен за всичко, което правя.

Коя е причината за създаване на палеца? Кога е създаден той? – Когато човек е почувствал желание да бъде свободен. Палецът означава стремеж на човека към свобода. От формата и големината на палеца зависи и свободата на човека. Палецът на престъпниците е къс, неразвит, във вид на боздуган. Престъпникът е готов да убива, да върши престъпления. Ако работи съзнателно върху себе си, човек може да измени формата на пръстите си, както и на цялата ръка. Забелязано е, че колкото по-развит е човек в умствено и сърдечно отношение, колкото по-голям и правилен е стремежът му към свобода, толкова по-красив и добре оформен е неговият палец.

Като изучавате проявите на пръстите си, забелязвате, че само палецът, за отличие от останалите пръсти, съдържа три елемента – мисъл, чувство и приложение. Другите пръсти съдържат по два елемента – мисъл и чувство. Те не са дошли още до приложението. Затова, когато питате някой човек, къде се намира еди-кое село, той ще ви покаже посоката с показалеца, но няма да вложи приложение. Ако действа с палеца си, освен че ще ви посочи направлението, той ще тръгне напред и ще каже: Върви след мене. Който обича да изпъква, да излиза напред, всякога си служи с показалеца. Който не обича да изпъква, не си служи с показалеца, но тръгва с тебе заедно, завежда те до селото и се връща назад. Той действа под импулса на палеца. Това наричаме ние в моралния свят приложение. Физическият свят работи главно с два елемента – с мисъл и с чувство, а духовният – с три: с мисъл, чувство и приложение. Следователно, чуete ли, че някой говори за ученост за доброта, а не прилага нещата, той не може да бъде нито учен, нито добър. Той сочи само с показалеца си, без да прилага. Който прилага, той живее едновременно и в двата свята – и на физическия, и в духовния.

Като се говори за трите шишета и за трите пръста на ръката – палеца, показалеца и средния пръст, човек не може да намери връзката между тях и казва, че има нещо объркано в това сравнение. Има нещо объркано, защото човек прави обикновени наблюдения. При научните наблюдения,

той спира вниманието си върху великата разумна сила, която създава нещата, вижда отношението им към природата и към себе си, и тогава разбърканите неща се оправят. Истинска наука е тази, която ни показва, какви са отношенията на Първата Причина към нас. Кажете ли, че Бог ни обича, това е обикновено наблюдение. Кажете ли, че Бог ни обича и се жертва за нас, задоволява всичките ни нужди, дава ни изобилно блага, това е вече наука. Ти знаеш, защо Той прави всичко това, защо се жертва и т. н. Когато знае истинската причина на нещата, човек е устойчив, разчита на нещо в себе си. Той си служи с вътрешни, научни наблюдения.

Целта и задачата на окултната наука се свежда към това, да създаде правилни отношения и здрава връзка между човека и природата, от една страна, и между човека и Бога, от друга. Така не може да съществува никакво съмнение. Съмнението съществува само при обикновените наблюдения, но не и при научните. Последните изключват всякаво съмнение. При научното наблюдение се изследват фактите, обобщават, свързват се с цялото и тогава се изнасят навън, като неща напълно доказани, със своите причини и последствия.

При посочване с показалеца, ъгълът, който се образува при вдигането на този пръст, е различен – от 1° – 30° . всяка постъпка, направена при 5° , 10° , 15° и т. н., се отличава една от друга. Причините и последствията ѝ са различни, в зависимост от големината на ъглите. Това, което се сее през пролетта, се различава по резултатите си от сятото през есента. Плодовете, които зреят през май и юни, се различават от тези, които зреят през август и септември. Който иска да бъде весел, жизнерадостен, нека яде череши, които зреят рано, в началото на месец май. Който иска да бъде философ, мъдър, да яде грозде – късен плод. Обикновените хора само констатира, че някои плодове зреят рано, а други късно и тук спират, не се интересуват повече. Те правят обикновени наблюдения. Ученият, обаче, не спира тук. Той прониква по-дълбоко, търси причините, защо едни плодове зреят рано, а други – късно. Той търси и последствията на нещата: как се отразяват едни плодове върху човека, и как – други. Обикновеният човек казва: Няма защо да сея ряпа на корена, т. е. няма защо да издирвам работите до край. Ако си философ, издирвай ги; ако не си философ, не губи времето си напразно, нито смущавай ума си с работи, които нямат никакво отношение към тебе. Поговорката: „Не сей ряпа на корена“ подразбира: „Не рови нещата, да не миришат“. Обаче, ряпата няма само едно качество – миризма – тя има ценни качества. Когато има големи мъчности, човек трябва да яде ряпа. Тя помага против много болести. Взяма се като символ за преодоляване. Когато работите ви не вървят добре, яжте ряпа! – Как действа ряпата? – Щом задавате този въпрос, наблюденията ви се превръщат от обикновени в научни. Вие започвате да

мислите, правите изследвания и дохождате до някои научни заключения.

И тъй, като говорим, че всеки ъглов градус оказва известно влияние върху човешкия живот, дохождаме до кръга, който се дели на 360° . Всеки градус представя едно условие. Значи, $360^\circ - 360$ условия на живота. Всяко условие изменя живота. В този смисъл, човешкият живот представя кръг, колело, което се намира в постоянно движение. Като влезе в условията на своя кръг, човек трябва да ги използва. Ако не ги използва, те ще го използват. Големината на кръга е в зависимост от големината на ръката и нейната форма. Малката, но добре оформена ръка, показва, че умът се проявява добре. Умът работи с малко материя. Човек с такава ръка е интелигентен. Ако ръката е малка и не добре оформена, това показва бедност, умствени лишения на човека. Изобщо, умствените типове малко ядат. Те дават малко и взимат малко. Физическите типове взимат много и дават много. Философи, които работят повече с ума си, казват, че човек не се нуждае от много. Това твърдение е вярно в духовния свят, а не и на физическия. Разбира се, човек не трябва да има тялото и желанията на слона и да казва, че не му трябва много. На голямо тяло отговарят големи желания, и обратно: но малко тяло – малки желания. Никой философ не може да докаже, че голямата форма се задоволява с малко. Това е невъзможно. Научните наблюдения не са съгласни с това.

Какво, всъщност, представя науката? Тя е съзнателна сила, която посочва на човека истинския път на живота. Науката внася светлина в човешкия ум и го кара да търси причините и последствията на нещата. Затова всички хора искат да бъдат учени. Като изчисляват разстоянието на земята и на другите планети от слънцето, те ще си обяснят в бъдеще, защо, именно, земята трябва да стои на такова разстояние от слънцето, а не по-близо или по-далеч от него. Значи, близостта или далечината на земята от слънцето определя качествата на хората. Ако турите един човек на Юпитер или на Меркурий, той ще измени качествата си. Затова, именно, някои хора се отдалечават от известен човек, а други се приближават. При близост на човека до слънцето, в него се развиват едни качества и разположения, а при далечината – други. В това отношение, природата поставя всеки човек на такова разстояние от слънцето и от другите планети, каквото е нужно, за да се развият известни качества и способности. Този закон е верен не само за хората на земята, но за всички същества, за жителите на Юпитер, на Венера и т. н. По качествата, които имат различните същества, познавате, от коя планета идат те – от Юпитер, Венера, Сатурн или от Меркурий. В бъдеще всички същества ще се съберат на Слънцето, да образуват нов тип. Слънцето е центърът, в който се събират всички същества, носители на доброто и на светлината. Това е обикновено твърдение, което, за да стане научно, трябва добре да се обоснове и докаже.

Учете, без да се обезсърчавате. Кажете си: Аз съм клон от дървото на живота, има кой да се грижи за мене. Дръж се за дървото, и не губи връзката си с него. Кажете ли си човек, че е клон от дървото, т. е. частица от общия, целокупен живот, разбираме, че животът на частите образуват Цялото, и Цялото обединява всички части.

За да разберете идеята за частите и за Цялото, първо трябва да я посадите в ума и в сърцето си, да изникне, израсте, да даде плод. Имайте търпение, докато тя даде плод и го опитате.

- Божията Любов носи щастие.
- Божията Мъдрост носи пълното щастие.
- Божията Истина носи всичкото щастие.

17. Лекция от Учителя, държана на
21 декември, 1928 г. София – Изгрев.

Книги: Методи за наблюдения. Обикновени и научни
Божествените условия (Специален (младежки) окултен клас. VIII
година (1928–1929). София, 2006)
28 беседи от 9 октомври 1927 г. до 1 март 1929 г.

Методи за наблюдение
Божествените условия (Младежки окултен клас. Година VIII (1928–1929).
Том I. София, 1942)
27 беседи от 22 юни 1928 г. до 1 март 1929 г.

Начало: 06:05

НАПРАВЛЕНИЕ НА ИСТИНСКИЯ ЖИВОТ

Размишление върху Божията радост.

Съвременните хора трябва да разбират и оценяват истинския живот. Под думата „истински живот“ разбираме реалния живот, който е неизменен и от който човек никога не се разочарова. Условиата на живота, при които сме поставени, представят сянка на истинския живот, вследствие на което те постоянно се менят. Следователно, промените, които стават в човешкия ум и в човешкото сърце, не произтичат от самия живот, но от неговите сенки, от обстановката на условията, които животът произвежда. Щом обстановката на условията се мени, както часовете на деня, и състоянията на човека се менят. Смяната на тия състояния зависи от направлението на човешкия живот. Ако не попадне в направлението на истинския живот, човек може да изгуби и най-красивите си състояния. Запример, тъкмо придобиете някаква велика радост, изведнъж я загубите. - Защо? Какво е станало? - Някаква микроскопическа спънка е дошла отвън и станала причина да се измести човек от направлението на истинския живот. В това положение човек започва да прилича на празна бъчва, която вдига голям шум. Пълната бъчва не вдига шум.

През време на освобождението, един руски войник, барабанчик, попаднал в дома на един български чорбаджия. Един ден чорбаджийката заклала няколко пуйки, изчистила ги добре и ги оставила настрана някъде, да ги готви, когато им дойде време. Като видял пуйките, барабанчикът се съблазнил и в отсъствие на домакините, отворил барабана и турил пуйките в него. В това време капитанът извикал барабанчика и му заповядал да бие тъпана. Тъпанът не може да пее, Ваше високо благородие. Войникът не казал, че барабанът е пълен с пуйки.

Съвременните хора изпадат в положението на този барабанчик, не могат да бият тъпана си, т.е. не могат да пеят. - Защо? - Защото животът им е пълен с неестествени желания, които им пречат да се проявят правилно. Мисли ли войникът, че като напълни барабана си с пуйки, е осигурен? Такава мисъл може да се загнезди в ума на всеки човек, да напълни своя барабан, и след това да казва, че не е разположен. - Кога човек не е разположен? - Когато внася чужди мисли в ума си и чужди чувства в сърцето си. Като не може да се освободи от чуждите неща, човек търси правия път - направлението на истинския живот. Той търси пътя към

Божественото учение чрез една идея, която не почива на здрава основа. Той иска да придобие знание, да научи природните закони, както и тайните на Битието, с цел да прави чудеса, да се слави името му. В края на краищата, след като учи 10-20 години, той дохожда до състояние, в което вижда, че знае по-малко, отколкото е знаел по-рано. Той не е измерил силите си, вследствие на което повече изгубил, отколкото спечелил.

Виден музикант излиза на сцената да свири. Първоначално той е смел, самоуверен в силите си, но като излезе на сцената, изгубва вдъхновението си и не може да свири. - Защо? - Станало е нещо, причината на което и той сам не знае. Публиката го освирква и той се прибира обезсърчен, недоволен. Той счита публиката виновна за неговия неуспех и решава втори път да не излиза на сцена. Не се минава много време, той пак се насърчава, започва да свири и решава да даде втори концерт. Това показва, че има нещо вън от човека, което го обезсърчава и насърчава. Като знае това, човек трябва да познава силите си. И при обезсърчение, и при насърчение да знае, колко са неговите сили и способности, да се справя с мъчнотиите на живота. Кое е по-добро за вас: да имате мъчнотии или да нямате? Добре е човек да влезе в градина, в която няма никакви бодили. И такива светове има, но в света в който ние живеем, има бодили. И в науката има лъжливи положения. Това са идеите, до които са дошли ония учени, които нямат достатъчно светлина. Те не лъжат съзнателно, но нямат светлина, за да видят фактите такива, каквито са в действителност.

В живота си хората се натъкват на съзнателни и несъзнателни лъжи. Запример, дали сте на някой човек сто лева на заем. След един месец той носи парите ви и казва: „Ето, давам ти 50 лева, още 20 лв., още 30 лв. - всичко сто лева.“ Вие чувате, че ви дава 50, 20 и 30 лв., но това става толкова бързо, че не можете да разберете в действителност, колко пари ви е дал. Като си отиде, поглеждате в ръката си и виждате само 50 лева. Къде са останалите 50 лв., вие не знаете. Търсите тук-там, но не можете да ги намерите. Това може да бъде съзнателна, а може да бъде и несъзнателна лъжа. Дойде ли до света на идеите, човек изпада в същото положение: в ума изпъкват една, втора, трета, четвърта идея, сто идеи, но като рече да види, какво е реализирал, вижда само 50 идеи на лице, а останалите ги няма. Интересно е да се види, как седи въпросът в психическо отношение. Ако търговец постъпва по този начин, вие трябва да знаете, съзнателно ли задържа парите в себе си или несъзнателно.

В живота се случва и обратното: даваш повече, отколкото трябва. Отивате някъде да говорите истината. След като говорите повече, отколкото трябва, пипате в джоба си и виждате, че парите ги няма. Казвате: „Обърнах към Бога един човек, но и той ме обърна“. Някои казват, че това е изчерпване. -

Никакво изчерпване не е това, но вие сте поставили нещата там, дето не трябва. Когато говори истината, човек трябва да постъпва така, както разумната майка постъпва с детето си. Когато го храни, тя му дава толкова храна, колкото е необходимо. По никой начин тя не го пресища. Тъй щото, и на вас казвам: Никога не пресищайте човека. Нека остане в него малко свободно място, той сам да работи, да прави усилия.

Когато говорим за направление на истинския живот, имаме предвид онзи път, онази посока, по която човек може да разреши всички въпроси в живота си, да трансформира своите отрицателни състояния в положителни. Съмнение, подозрение, завист, омраза, това са състояния, които ще минат през човека, но той трябва да се справи с тях, да разбере, отде идат и да ги отбие от пътя си. Човек може да преживее едно любовно състояние, без да е негово. Той го е възприел отвън. Като намери причината на това състояние, той лесно може да го отстрани. Двама млади се любуват край брега на морето, а случаен човек, който се разхожда по брега, преживява едно любовно състояние. Той се чуди, отде е дошло това чувство в него и търси причината. Като се огледа натук-натам, той вижда двамата млади, далеч от него, че се разговарят любовно. Значи той е възприел тяхното състояние. Те се разговарят за любовта, т.е. за Бога. Първо той говори за Бога, а тя слуша. После тя говори, а той слуша. Те се намират в положението на двама учени, които едновременно държат една книга: първият обърне един лист и чете. После вторият обърне друг лист и чете.

Двама млади, мома и момък, влизат в една евангелска църква и седат един до друг. Момъкът харесва момата и, като отваря Библията, намира стиха „Бог е Любов“. Той дава книгата на момата. Тя отваря своята Библия, намира стиха „Ако ме любите, ще опазите моите заповеди“, и я подава на момъка. Той отваря Библията и дава на момата да чете: „Аз и Отец ми едно сме“. Тя пак отваря своята Библия и я подава на момъка: „Аз за този час дойдох“.

Сега, от религиозно гледище, можем да кажем, че това, което тия млади вършат, е светотатство, или пък един красив разговор. За да не мисли криво, да не вади криви заключения, човек трябва правилно да поставя нещата в живота си, както текат. Ще кажете, че човек трябва да бъде сериозен. Да бъде човек повече или по-малко сериозен, това зависи от степента на неговата любов, разумност, интелигентност и т.н. Обаче, влюбването още не е любов. Влюбването е спор, война между двама души. Дето има спор, там непременно ще се яви някакво недоразумение. Любовта, обаче, се отличава от влюбването по това, че е крайно предвидлива. Любещият човек предвижда всичко. Няма мъчнотия в света,

която любовта да не е в сила да разреши. Влюбването е само направление, посока, която води човека към любовта, но не е любов.

Следователно, като върви в посоката на любовта, човек люби целия свят. Отдето мине, ще играе, ще се извива като река: ту около дървета, ту около камъни, ту около треви и цветя. Ще се движи, ще скача, без никакво спиране, докато се влее във великото море. Човек трябва да се върне там, отдето някога е излязъл. Колкото и каквито хора срещате по пътя си, те представят за вас растение, дърво, камъче, пеперудка, насекомо. Вие ще минете покрай тях, ще им се усмихнете и ще продължите пътя си. Спрете ли се, вие изменяте посоката на движението си, т.е. отклонявате се. Всяко отклоняване от правия път носи страдания на човека. Който е намерил посоката на своя живот, той за нищо на света не трябва да се спира. Пътят към Бога е вечен, непреривен. Колкото малко и да напредва, човек непрекъснато трябва да върви. В Божествения път не се позволява никакво отклоняване, никакво спиране.

Кое е отличителното качество на правия път? Който върви в правия път, той има ясна представа за нещата. Както изображенията на предметите във фокуса на телескопа са ясни, така и движението на човека в правия път му дава ясна представа за всички явления. Следователно, когато мислите и желанията на човека в Божествения фокус на душата са ясни, и изображенията им са ясни. При това положение човек е спокоен, от нищо не се смущава. Всяко смущение показва, че човек не е намерил посоката на своя живот.

Като се намерят в затруднения, в смущения, мнозина казват, че упоават на Бога, Той ги ръководи. Това ръководство се крие в техния ум, в тяхното сърце. Учителят дава светлина на учениците си, но той не решава задачите им. Те сами трябва да решават задачите си. Правилното разрешаване на тия задачи определя бъдещето на ученика. От него зависи, доколко може да се повдигне, доколко може да развие своите дарби и способности. Ще кажете, че човек трябва да вярва в Бога. Не е въпрос само до вярата. Човек трябва да вярва в Божията Любов, Мъдрост и Истина, и да ги проявява. Казано е в Писанието: „Бъдете свършени, както е свършен Отец ваш небесни“. Това подразбира: проявявайте любовта, мъдростта и истината в живота си, при каквото положение и да се намирате. Метачът трябва да мете улиците, но същевременно да прилага великите принципи на живота. Какво от това, че е метач? Службите на хората са разпределени: едни събират, други хвърлят, т.е. изнасят навън, а трети метат. Това са методи, по които хиляди учени, философи, музиканти, поети и писатели са работили в съответни области.

Нашата задача, както и тази на съвременните хора, се заключава, именно, в това, всеки да допринесе нещо към великия процес на Битието. Велико бъдеще се крие зад този процес. Когато проникнал във великото бъдеще на човечеството, апостол Павел казал: „Око не е видяло, и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за тези, които Го любят“. До този момент той се е оплаквал, че имал някакъв трън в плътта си, но когато стигнал до третото небе, казал, че вече може да се похвали със своята немощ и своето неразбиране. Не само апостол Павел може да се похвали със своята немощ и неразбиране, но всеки човек трябва да каже същото за себе си. Кой може да дигне земята на гърба си? Кой може да дигне една планина? Кой може да мисли едновременно за всички хора? Невъзможно е за обикновения човек да направи тия неща. Какво може да направи той? Какво се иска от човека? - Човек трябва да има такава вяра в себе си, че при всички условия на живота си да не се колебае. Той трябва да има непоколебима вяра в неизменните закони на Битието. Земята и небето да се мръднат от мястото си, той не трябва да се колебае в тия закони. Докато човек вярва в неизменността на тия закони, косъм няма да падне от главата му.

Когато дойдат мъчнотиите в живота, хората започват да се страхуват и губят вяра във всичко. Ако Бог е с вас, кой ще бъде против вас? Бог не съизволява в смъртта и страданията на грешника. Каквито грехове и да имате, Той не се спира пред тях. - Какво да правим с кармата си? - Ще плащате и ще вървите напред. Не само обикновени хора, но и адепти се спъват в своята карма, в живота на своите деди и прадеди. И тях ги притискат, но те прилагат вярата, любовта и мъдростта, и преодоляват своите изпитания. Всеки човек малък или голям, ще бъде изпитан.

Като ученици на окултната наука, вие ще имате по-големи страдания от тия на обикновените ученици. - Защо? - В окултната наука има опасни места, в които ученикът неизбежно ще нагази. Запример, той ще се натъкне на закона, според който, каквото мисли човек, добро или зло, непременно ще го привлече към себе си. Ако мислиш, че някой човек е лош, ти непременно ще привлечеш лошавината му. Ако мислиш, че някой ще те излъже, ти непременно ще привлечеш лъжата към себе си. Мислиш ли положително за някого, че той ще изпълни дълга си, така става. Каквото човек мисли, това става. - Нали трябва да се каже истината на човека? - В какво седи истината? Истината се заключава само в положителното. Сенките на живота не влизат в истината. Те нямат нищо общо с положителния живот. Когато познава истината, човек познава и лъжата; когато има знание, той познава и невежеството. Обаче, ако си невежа, ти никога няма да знаеш, какво нещо е знанието; ако познаваш лъжата, никога няма да знаеш, какво нещо е истината. Само истината познава лъжата. Само мъдростта познава глупостта. Само любовта

познава омразата. Само доброто познава злото. Тогава как да научим злото? - Злото не се учи. За да познаеш злото, ти трябва да изучаваш доброто. Щом познаваш доброто, ти непременно ще знаеш, какво нещо е злото. Отрицателното не се учи. В стремежа си към положителното, без да иска, човек греши и се поддава на отрицателното в живота.

И тъй, за да познаете, дали даден човек лъже, вие трябва да знаете абсолютната истина по дадения въпрос. - Еди-кой си не постъпва добре. - За да знаете, кой как постъпва, вие трябва да имате абсолютната мярка за доброто. - Еди-кой си не свири правилно. - Ти дай чист тон и покажи, как трябва да свири. Добрият музикант не си служи с камертон, защото и с него не може да получи чист тон. Материалът от който е направен камертона, се изменя: ту влагата му влияе, ту сушата. Верният тон е в самия човек. Като пее или свири по този тон, той е доволен от себе си. Аз не говоря за доволство, което почива на неразбиране на музиката. Когато някой пее или свири, всичките му способности трябва да участват, да подкрепват неговия тон. Не е пение това, когато умът и сърцето не взимат участие в самите тонове. Човек трябва да пее, за да привлече живота в себе си. Като падне духом, като се обезсърчи, човек трябва да пее, да свири, да трансформира състоянията си. Колкото по-добре човек разрешава задачите си, толкова по-добре пее.

Следователно, музиката се препоръчва като метод за трансформиране на състоянията, за премахване на известни недъзи в човешкия живот. Всички животни и птици, които могат да пеят, си служат с пението. Които не могат да пеят, те скачат, играят. Когато някое животно, запример куче или котка, не е разположено, то не позволява да се докосват до него. Щом е разположено, то скача, играе. И животните търсят начин да трансформират състоянията си. Гледате някое куче се търкаля по снега. От една страна то си играе, а от друга - сменя състоянието си.

Като ученици, вие сами трябва да разрешавате задачите си. Мъчни задачи ще срещате, но трябва да ги разрешавате. Ако сами не се грижите за себе си, никой няма да се грижи за вас. Казано е: „Помисли за Бога, и Той ще помисли за тебе“. Някой се оплаква, че е сиромаш, че ходи гладен, бос, окъсан и не иска повече да живее. - Това не е разрешение на въпроса. Не е само той сиромаш. Всички хора са сиромаси и окъсани: някой във физическо отношение, друг - в сърдечно, а трети - в умствено. Каквото и да е положението на човека, той може да намери някакъв изход. Ученикът не трябва да се обезсърчава, но да се учи. Когато сиромашията го посети, той трябва да знае, че му е дадена задача, да мисли не само за физическия свят, но за сърдечния, и за умствения. Той трябва да се заеме да работи и в трите свята, да облече тялото си със здрави, нови дрехи, сърцето си - с

благородни, възвишени чувства, а умът - със светли и красиви мисли. Да оголее човек, това е в реда на нещата. - Кога? - Когато отива на баня. Като отиде на баня, човек се съблича съвсем гол, за да се измие, да се освободи от всички нечистотии. Така изчистен, той облича нови, чисти дрехи и излиза от банята. Банята представя живота, в който човек е дошъл да се окъпе и изчисти. Като излезе от банята, ще изпие една чаша гореща вода, да се стопли и ще благодари, че се е окъпал и изчистил добре. Ще благодарите, че сте имали възможност да се облечете с нови, чисти дрехи и да продължите започната си работа. Окъпването, изчистването е един от начините, по който човек може да се справи с противоречията си. От време на време и ангелите слизат на земята да се окъпят в някоя човешка баня.

Какво представя къпането? Къпането е процес, при който порите на човешкия организъм се отварят, за да може да се възприеме живота. Когато ангелът се окъпва в някоя човешка баня, той отваря порите на тялото си, за да възприеме човешкия живот. Като го възприеме, той се радва, че е придобил едно ново разбиране на живота. Наистина, ангелът трябва да възприеме човешкия живот в себе си, за да разбере неговото вътрешно съдържание и смисъл. Щом се върне на небето, ангелът разправя своята опитност от земята, радва се, че е придобил нещо ново. Такова е положението на всеки човек, който е имал възможност да проникне в ангелския свят. Той слиза на земята обогатен, радостен, че е видял и разбрал нещо ново, по-високо от човешкия свят.

И тъй, когато се стреми към науката, човек трябва да се свърже с ония възвишени същества, които са истински нейни представители. Науката иде от възвишени области на невидимия свят, а не от земята. На земята науката само се проектира. Когато адепти, посветени хора отиват във висшите области на невидимия свят, те се стремят да видят и проучат културата, науката на онзи свят и тогава слизат отново на земята. Те изучават методите, чрез които там решават задачите си. Като придобият нещо от тази наука, животът им на земята се осмисля. За такива хора казват, че имат широки сърца и светли умове. Широко сърце и светъл ум има само онзи човек, който, макар че живее на земята, е свързан с възвишени същества от невидимия свят. Физически, този човек живее на земята, но с ума и със сърцето си е свързан с напредналите същества. Всички истински учени, професори, поети, музиканти са ходили и продължават да ходят в невидимия свят между възвишените същества. Който не е ходил там, той не може да бъде нито учен, нито поет, нито музикант. Тия хора са с широки души, с широки възгледи. Едно от отличителните им качества е смирението. Когато им разправят нещо, те слушат като деца.

Следователно, докато не се качи горе, в духовния свят, човек никога не може да стане учен. Истинската наука иде отгоре, от духовния свят. На земята ще работите, а в невидимия свят ще учите. Каквото научите в духовния свят, на земята ще го обработвате и прилагате. Когато влезете в Божествения свят, вие ще имате истинска представа за нещата и явленията на физическия свят. Без този свят, физическият остава неразбран. При това положение, вие отчасти само можете да разберете физическия свят. Той е малка отсечка от Божествения свят.

Съвременните хора говорят за реалния живот и не се интересуват от духовното. Според тях истински реален живот е този, на малките отсечки или на обикновеното знание. Те наричат реално знание, запример, $2+2=4$, $2 \times 2=4$, $3+3=6$, $3 \times 3=9$, $1+1=2$, $1 \times 1=1$ и т.н. Лесно е да събирате и да умножавате числата, но мъчно е да обясните, защо е така. Запример, защо $2+2=4$ и $2 \times 2=4$. Както виждате, тук и при събирането на числото 2 с 2, и при умножаването му, се получава един и същ резултат. Числото две е закон на любовта. Значи, докато любовта действа, резултатите и при събирането и при умножаването са едни и същи. Дойдете ли до тройката, четворката и другите числа, резултатът вече не е един и същ. Запример, $3+3=6$, $3 \times 3=9$, $4+4=8$, $4 \times 4=16$ и т.н. При числото три срещаме една мъчнотия, която не може да отиде по-далеч от числото девет - закон за наследствеността. Значи, всяко престъпление се проявява най-късно до четвъртия род. Това се отнася до рода. А що се отнася до личния живот на човека, всяка мъчнотия може да се разреши след шест години. Числото три е самият човек. Като прибавите към него числото шест, ще получите девет - резултат, разрешение на известна мъчнотия. Ако мъчнотията е по-малка, ще се разреши след шест часа. - Не може ли да се избегне дадена мъчнотия или страдание? - Има закони, по които страданията и мъчнотиите могат да се избягнат, но ако една мъчнотия се избегне, вместо нея ще дойде друга, два пъти по-голяма. Такъв е законът. Като знаете това, бъдете готови да посрещнете с радост страданията, които Провидението ви изпраща. Сложете богата трапеза, облечете се с нови дрехи и поканете страданието на трапезата. Разговорете се с него любезно, кажете му, че сте доволни от неговото посещение. Знайте, че това, което Бог е определил за човека, не може да се измени. Божествените работи носят придобивки, а човешките работи - загуби. Не мислете, че ако имате знания, ще избегнете страданията. Знанието може да ви помогне само да смекчите страданието, да го понесете по-леко, но не и да го избегнете. Разумният човек лесно се справя със своя вътрешен живот.

Сега от вас се изисква да се справяте разумно със своите вътрешни състояния, за да можете да учите добре. Щом сте дошли на земята, вие

трябва да се учите, да свършите училището, за да помагате на своите близки. Да свършите училището успешно, това значи, да разполагате с такова знание, че като видите човека да можете да четете по лицето, по главата, по ръката му, по космите му даже. Ще кажат за вас, че сте магьосник. Какво означава думата „магьосник“? Магьосник, маг е човек, който разполага със знания, с мъдрост. Знаем, че знанието облагородява. Значи, магьосникът е мъдър, добър човек. Всеки, който се занимава с магия, впряга ума си на работа. Преди това умът му е бил в бездействие, а сега работи. Казват, запример, че някоя мома завъртяла ума на един момък. Какво лошо има в това? Докато не беше видял тази мома, по цели дни и нощи, той обикаляше кръчмите: в тази кръчма ще пие с приятели, в онази кръчма ще пие и нищо не работи. Откак момата му завъртя ума, той напусна кръчмите и започна да пише: „Възлюбена моя, откак те видях, забравих кръчмите, забравих скитанията, искам да живея добър, чист живот“. Майката се чуди, какво е станало със сина ѝ, че по цели дни седи в къщи, пише и въздиша. - Щом пише любовни писма, щом въздиша, живот има в този момък. Радвайте се на новия живот, който тече в него. Научете се да тълкувате нещата правилно. Който не разбира тия работи, той се възмущава, че даден човек се е оставил една жена да го води. - Не е така. Важно е човек да бъде спасен. Кой ще го спаси, това не е важно. Може да го спаси жена, дете, кон - безразлично е. Ако един кон може да води човека в града, защо една жена да не може да го заведе?

В една от войните на човечеството, един офицер паднал от коня си ранен и не могъл да стане от мястото си. Конят му го хванал със зъбите си за дрехата и го отнесъл далеч от бойната линия, дето го превързали. Кой спаси този офицер? - Конят му. Следователно, ако един кон спасява господаря си, последният трябва свещено да държи образа на този кон в ума си и в съзнанието си. Ако момата спасява един момък, последният трябва свещено да държи образа ѝ в съзнанието си. Не е конят, нито момата, които спасяват. Чрез тях действа Божественият Промисъл. Да разбирате Божествения Промисъл, това е велика наука. Това значи, да е дошъл човек до направлението на истинския живот. Този е пътът, по който човек може да се справи с противоречията в живота. Справи ли се с противоречията си, той ще разбере истината.

Днес мнозина говорят за окултната наука, без да са се справили с противоречията си, без да познават истината. Що е окултната наука? Окултната наука е пособие на Божествената наука, както сегашната наука е пособие на окултната. Пред окултната, днешната наука представя малко дете, което едва сега започва да учи. Такова е отношението на окултната наука пред Божествената. Изправен пред тази наука, окултистът заема положението на малко дете, което едва сега започва да учи. Каква по-

голяма наука искате от тази, да превърнете стара баба в 21 годишна мома? Обаче, сегашният човек, със своя ум и със своето сърце, със сегашното си разбиране и възпитание, не може да се домогне до тази наука. Тя не се предава по обикновен начин. Пък и да ви се предаде, вие не можете да я задържите, не можете да я носите. Как ще носите един тон злато на гърба си? Ще кажете, че ще го пренесете на части. Да, но този тон злато представя цяла буца, не се режи, пък и не разполагате с инструмент, да я надробите по някакъв начин. Ще стоите пред златото, ще го гледате и не можете да го поместите. Това злато, обаче, трябва да се пренесе в дома ви. Стоите пред него, гледате го и съжелявате, че не можете да го постигнете. Такова нещо представя Божествената наука за неподготвения: чува, вижда, пипа я, но не може да я възприеме. За да възприеме Божествената наука, човек трябва да има в себе си такъв елемент, чрез който да влезе в контакт с нея. Затова Христос казва: „Да бъде според вярата ви!“ Христос изцеляваше само ония, които имаха вяра. Когато хората се трупаха около Христа да слушат проповедите Му, Той ги задържа да ядат заедно. Учениците му, обаче, имаха на разположение само пет хляба. Христос благослови хлябовете, разчупи ги и нахрани с тях множеството, което беше се събрало около Него. - Факт ли е това? - Като факт го изнасят. Христос знаеше закона да увеличава нещата. Той имаше вяра и с нея работеше.

Христос казва: „Да бъде според вярата ви!“ Вярата почива на знанието. Това, което за нас е вяра, в духовния свят е знание, наука. Понеже хората на земята са още деца, те трябва да вярват. Един ден тяхната вяра ще се превърне в знание, в наука. Днес хората се измъчват, безпокоят се, страдат, защото нямат вяра. Всички мъчности могат да се разрешат чрез разумността. В разумността е Бог. Когато човек стане разумно дете, всички негови нужди се задоволяват, всичките му мъчности се разрешават, и той става радостен и весел. За да дойде до това положение, човек трябва да даде път на Божественото в себе си. Отнесе ли се критически към Божественото, той затваря пътя за неговото идване. За да отвори пътя си към Божественото, човек се нуждае от знание така, както млекарят - от цедилка за прецеждане на млякото. Знанието трябва да мине през ума на човека, както млякото - през цедилката. Това знание няма да дойде нито от горите, нито от планините, но от вашите лични опитности. Като страдате и се мъчите, вие трябва да изучавате начините, с които Бог работи и превръща всичко в добро. Бог разрешава и урежда мъчнотиите и противоречията на хората чрез самите тях. Срещате един човек, огорчен, обиден от някого, не иска никого да погледне. Как ще се махне това огорчение? Провидението дава възможност на онзи, който е нанесъл обидата, да спечели десет хиляди лева. Същевременно го праща при обидения, да сподели с него печалбата си, да му даде пет хиляди лева. Като получи тази сума, обиденият изменя състоянието си. В лицето на

този човек вижда вече свой приятел.

Хората се страхуват от даването, да не би да осиромашеят. Те казват: „Ако човек дели всичко с хората, къде ще му отиде краят?“ Ако даваш, краят ще бъде добър; ако не даваш, краят ще бъде лош. Кое е по-добро: да сее човек или да не сее? - И за него, и за близките му по-добре е да сее, отколкото да не сее. Даването е Божествен закон. Не е въпрос човек да раздава богатството си, но каквото прави, трябва да е от любов. Ако давате от любов, това ползва и вас, и онзи, на когото давате. Не давате ли с любов, нищо не се ползвате. Вложите ли любовта, тя ще оправи всичките ви работи. Велика, мощна сила е любовта.

Сега, аз ви говоря много неща, но всичко не е разбрано. Един ден ще разберете всичко. Когато гледате семето на някое растение, вие не го разбирате, не знаете, какво ще излезе от него. Обаче, щом го посадите, то ще израсте, и вие ще познаете, какво е било това семе. Следователно, мислите, които днес не разбирате, представят семенца на растения. Щом се поставят в съзнанието ви, те ще изникнат, ще се развият, и вие ще започнете да разбирате. Вие сте дошли на земята като ученици, да свършите някаква работа за Бога. Щом свършите тази работа, ще свършите и своята работа, и тази на своя ближен. Тази е задачата, която е дадена на всеки човек. Той първо ще работи за Бога, после - за себе си, и най-после - за своя ближен. Тези три работи трябва да се съединят в едно, за да реши човек правилно задачата си.

Основната мисъл на тази лекция е, че физическият свят е отчасти само реален. Невъзможно е външният, физическият свят, който е свят на промени, да бъде реален. И духовният свят не представя още абсолютната реалност. Той е наполовина реален. Затова, именно, хората на земята са разделени на мъже и на жени, на умове и на сърца. Мъжът и жената представят двете половини на земята. Когато мъжът е осветен, жената е в тъмнина. Когато жената е осветена, мъжът е в тъмнина. Невъзможно е едновременно мъжът и жената да бъдат осветени или тъмни. Когато жената казва, че мъжът ѝ е черен, тъмен, това показва, че той е в тъмнина. - Черна, тъмна е жена ми. - Тя е в тъмнина. И двамата трябва да имат търпение, да почакаат 24 часа, да се завърти земята около оста си и да се освети. - Лошо сърце има този човек. - Не е осветен от слънцето. - Лош ум има този човек. - Не е осветен от слънцето. Това са фази, през които човешкото съзнание минава. Това са неизбежни положения. Като минава през деня и нощта на своето съзнание, човек се учи, придобива знания.

Съвременното човечество минава през нови области на живота. Сега става голямо преустройство на човешкото съзнание. Всички неща се разместват,

едни се изхвърлят навън, други се ремонтират, трети се разместват, но вие трябва да имате търпение, да дочакате новия ред и порядък на нещата, новите разбирания. Който не разбира това нещо, той ще изпадне в обезсърчение, че е загубил всичко, без да придобие нищо. - Не, това е заблуждение. Който върви в правия път, той нищо не може да загуби. Казано е в Стария завет: „На онези, които чакат Господа, силата им ще се възобнови“. Любовта всичко предвижда.

Бог е Любов. Божията Любов носи щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Божията Любов и Божията Мъдрост носят пълното щастие.

Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Бог е Истина. Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина носят всичкото щастие.

Лекция от Учителя, държана на
26 декември 1928 г., София – Изгрев

Начало: 05:00

ПРЕЧУПВАНЕ НА СВЕТЛИНАТА

— Само светлият път на мъдростта води към истината.

— В истината е скрит животът.

Размишление върху красотата на живота.

Ако имате една окръжност, в нея можете да прекарате колкото искате радиуси. Можете да прекарате и два радиуса само, които да образуват прав ъгъл, т.е. ъгъл, равен на 90° . Какво представя всеки градус от окръжността? – Една тристашестдесета част от цялата окръжност. Може ли правият ъгъл да има повече от 90° ? – Щом говорим за прав ъгъл, не можем да имаме повече от 90° . Ако 90 -те градуса показват една естествена мярка в природата, то всяко отклонение на светлината представя един градус. Значи, правият ъгъл подразбира отклонение на светлината на 90° . При всяко пречупване на светлината предметът става видим. Даже и при пречупване на светлината на един градус, предметът е пак видим. Оттук вадим заключение, че образите на предметите се виждат по причина на отклонението или пречупването на светлината. В този смисъл кръгът не е нищо друго, освен пречупване на светлината. Щом лъчите на светлината се пречупват и линията се изкривява. Светлината се изявява чрез пречупване на нейните лъчи.

На какво се дължат противоречията в живота? – На правия ъгъл. В правия ъгъл има 90 пречупвания на светлината, т. е. 90 възможности. Ако правата линия се пречупи, ще се образува светлина; ако не се пречупи, светлината ще мине край нас, ще имаме известно усещане, известно движение, което ние наричаме „закон на съзнанието“. При пречупване на лъча едновременно се получават два образа. Ъгловият градус е част от човешкия живот, а кръгът – целият човешки живот. Едната половина на кръга, осветената, представя благоприятните условия на живота – успехи, здраве, богатство, сила и др.; втората половина представя неблагоприятните условия – неуспехи, болести, сиромашия, безсилие и др. Дойде ли радостта в живота, трябва да очаквате и скръбта. Като си помислите, че сте млад, веднага ще дойде и обратната мисъл, че ще остарее. Ако си кажете, че сте учен, ще помислите, че може да изгубите знанието си. Кажете ли си, че сте добър, ще помислите, че може да станете лош. Това са противоположности, които съществуват като закони на природата. Ползвайте се от противоположностите, да си помагате. Ако си болен, не мисли, че не можеш да оздравееш, но кажи си определено: Мога да бъда здрав или ще бъда здрав. – Възможно ли е това? – Както е възможно

едното, така е възможно и другото. Това са известни величини.

Природата си служи както с известни величини, така и с неизвестни. Човек се занимава с три от неизвестните на природата: x – Бог, y – самият човек и z – външните условия. – Какво означават тези неизвестни? Че не познаваш нито Бога, нито себе си, нито своя ближен. Щом среща неизвестни в живота си, човек се стреми да ги разреши. В този смисъл и мъчнотиите са неизвестни. Като разрешава неизвестните, човек започва от първото неизвестно – x и после отива към y и към z . В химията има три известни величини: киселина, основа и сол. Солта се образува при взаимодействието на киселината и на основата. При това количеството на образуваната сол зависи от количеството на киселината и на основата. Какво представят киселината, основата и солта в човешкия живот? Това са трите неизвестни – Бог, човек и външните условия или обществото. Външните условия, т. е. обществото, представя солта. Някои казват, че външните условия определят положението на човека. Не е така. Взаимното отношение на Бога към човека и на човека към Бога определя какви ще бъдат външните условия. Добрите условия на човека зависят от неговото отношение към Бога. Той е силата, която твори и направлява всички неща. За да измени съдбата си, човек трябва да измени отношенията си към Бога. Правилните отношения създават добра съдба.

Мнозина се оплакват от живота си, недоволни са от условията, в които се намират. Те не знаят, че по този начин затварят пътя си към Бога. Щастието на човека се заключава в правилното му отношение към Бога. Може ли недоволният, неразположеният да намери щастието? За да бъде щастлив, човек трябва да обича и да бъде обичан. Любовта носи топлината на живота. Кога житното зърно е щастливо? – Когато поникне. А това зависи от слънчевата топлина и светлина. Като покълне, житното зърно вижда външния свят и се радва на възможностите, които му се откриват. И човек е щастлив, когато покълне, т. е. когато се отвори прозорецът на неговата душа, да вижда външния свят, да осмисля живота си и да се радва на всичко, което го обикаля.

Да се върнем към въпроса за лъчите на светлината. Те стават видими само когато се пречупват; пречупването става, когато минават в известна среда, по-рядка или по-гъста от тази, в която се разпространили първоначално. Както се пречупват и видоизменят лъчите на светлината, така и с човешкия ум стават всевъзможни промени, положителни или отрицателни. Обаче това са само възможности, които могат и да се избегнат. Всяка промяна в човешкия ум и в човешкото сърце показва, че в човека се извършват някакви процеси – някое висше същество работи над него. Следователно, не се смущавайте от промените, които стават във вас,

но се учете от тях, да придобивате знания. За да станат видими лъчите на светлината, непременно трябва да се пречупят, да се измени посоката на тяхното движение. Щом лъчът се пречупи, явява се известен образ. Образите дават възможност на човека да мисли, да чувства и да действа. Това създава в него последователно и непрерывно движение.

Като не разбират смисъла на живота, хората го търсят в радостта. Дойде ли им някаква скръб, те се отегчават от нея, искат да се освободят, да им олекне. Всъщност, радостта създава тежестта, а не скръбта. Какво представя голямата радост? – Чувал, в който има сто килограма чисто злато. Ден-два носиш чувала на гърба си, радваш се, че можеш да реализираш всичките си желания, но постепенно тежестта се увеличава и ти търсиш начин да ти олекне. Скръбният, обаче, не носи нищо на гърба си. Той върви свободен, размишлява върху живота и решава задачите си. Като го срещне радостният и види, че гърбът му е свободен, започва да го моли да вземе част от товара му. Когато товарът и на двамата се изравни, те се сближават и заедно продължават пътя си. Това е истинското състояние, което човек трябва да постигне – нито да се радва много, нито да скърби много. Обаче, ако радостният даде 99 кг от тежестта си на скръбния, последният ще се радва временно, след което ще търси друг някой, на когото да стовари тежестта си. Така не се разрешават въпросите. Човек трябва да се задоволява с малко, да се радва на всичко, което му е дадено.

Много хора търсят щастието и мислят, че ще го намерят в парите. Те искат да имат много злато, но друг да носи товара им. Природата не дава такова богатство. Който иска злато, сам ще го носи на гърба си. Да натовариш богатството си на чужд гръб, а ти да бъдеш свободен – това не се позволява. Природата казва на човека: Щом искаш богатство, давам ти, но само толкова, колкото можеш да носиш. Това, което не можеш да носиш, не е твое. Натовариш ли се повече, отколкото трябва, постепенно ще се разтоваряш, докато остане на гърба ти само един килограм злато – това ти е достатъчно. Човек може да носи и хиляда килограма на гърба си, но ако има знание. Ще знаете, че щастието не е в многото, нито нещастieto в малкото. Щастието се заключава в правата мисъл. Който мисли право, той е щастлив. Ако такъв човек има сто килограма злато, той няма сам да се нагърби да го носи, но ще го сподели с приятелите си. Ще раздели богатството си на десет равни части, ще извика девет души, свои приятели и ще даде на всеки по десет килограма. Девет души са девет банки, в които той влага златото си. Случи ли се да изгуби богатството си, поне една от тези банки ще му се притече на помощ. Светските хора правят същото. Те схващат идеята за приятелство и за взаимно споделяне на благата, но, като не са готови да я реализират по този начин, намират

външни банки или банкери и там турят богатството си, да им дава лихви.

Законът за приятелството има приложение и към мислите и чувствата на човека. Кой е истинският начин за израз на приятелство? – Като споделиш благата, които ти са дадени, със своя ближен. Споделиш ли ги, ближният ти става приятел. Един ли е твоят ближен? – Много са. Следователно, когато една Божествена мисъл или едно Божествено чувство те посетят, намери поне още девет души, с които да споделиш благото, което ти е дадено. Така, именно, ще разбереш, че Божествената мисъл или чувство могат да са изразят не само по един начин, но по много начини. Всяко разумно същество е проводник на Божественото и го предава по свой, специфичен начин. Красотата на живота се заключава във великото разнообразие.

Като ученици на Великия живот, от всекиго се изисква готовност да споделя благото, което има, с ближните си. Ще каже някой, че малко му е дадено, не може да дава нищо. Не е така. Колкото малко и да имаш, все можеш да дадеш нещо от себе си. При това, изкуство е да се радваш на малкото, което имаш и на малкото, което ти се дава. Какво прави детето? – Ако му дадат един орех, то ще се радва цял ден, ще го подхвърля, ще си играе с него. Обаче, дадете ли на стария един орех, той няма да му обърне никакво внимание. Детето се радва на малките работи, а възрастният – на големите. Той се радва на всичко, което му дава сила и може да го повдигне.

Кои са отличителните качества на стария и на младия? Старият носи в себе си мъдрост и знание, а младият – възможности и условия. Старият се радва на това, което е придобил, а младият – на това, което може да придобие. Старият е реализирал условията и възможностите, които е имал като млад, а младият се стреми да ги реализира. Старият се отегчава от живота, а младият се радва на живота. Какво очаква старият? – Смъртта. Той не знае, че и в смъртта има състояние на отегчаване. Щом се отегчи от смъртта, ще иска да се роди. След това иде растене, възмъжаване, остаряване и пак смърт. Това не е разрешаване на въпросите. Човек трябва да дойде до положение на новораждане, при което нито животът да го отегчава, нито смъртта. Животът се изразява чрез кръг, в който се крият всички възможности и условия. Смъртта пък представя права линия. Като използва правилно условията и реализира всички възможности, човек намира смисъла на живота и става щастлив.

И тъй, да бъде човек щастлив, това значи да е решил неизвестните x , y , z , да е познал Бога, себе си и ближния си, т. е. външните условия. Бог представя първичната среда и първичните условия, при които ние

живеем. Затова Той се изразява чрез единицата. Нулата пък е човекът, който използва средата и условията. Кои са условията, при които човек живее? – Светлина, топлина, въздух, вода, почва и храна. Пертурбациите, през които човек минава, също са условия. Всяко условие е разумно – важно е човек да го използва за своето растене и развитие. Който може да използва правилно условията, ще постигне, каквото желае: сила, знание, мъдрост, богатство. Иначе, той всичко ще изгуби. Мъдрецът използва всички условия, а обикновеният – само някои.

Каква е разликата между мъдреца и обикновения човек? Мъдрецът намира щастието навсякъде и във всичко, а обикновеният – само в специфични неща и места. Глупавият пък намира нещастieto навсякъде и във всичко. Мъдрецът намира щастието в кръга, обикновеният човек – по периферията, а глупавият – извън периферията и извън кръга. Ако намирате щастието в Бога, мъдрец сте; ако го намирате в себе си, обикновен човек сте; ако никъде не го намирате, глупав сте. Глупавият очаква щастието отвън, хората да го направят щастлив. Много ще чака той, докато хората го ошастливят. Никой никого не може да направи щастлив. Защо? – Защото всеки е зает първо със себе си. Всеки носи торбичката си и мисли как да я напълни. Много хора ще срещнеш, но едва ли един от тях ще те спре и ще запита за тебе, къде отиваш, от какво имаш нужда и, като разбере нуждите ти, да ти помогне. Този Единният ще бъде Бог, проявен чрез мъдреца – човека на щастието. За мъдреца всички неща са важни, за обикновения – само някои, а за глупавия нищо не е важно. Ако всичко разбираш, мъдрец си; ако отчасти разбираш нещата, обикновен си; ако нищо не разбираш, глупав си.

Упражнение. Движение на ръцете отпред и настрана. Какво означава това движение? – Каквото е в сърцето ми, т. е. в Бога, Който е в мене, това е и в ума ми.

Ръцете отпред, на гърдите. Дългообразно отваряне на ръцете настрана. Това движение означава растене и разцъфтяване. Всяка добра мисъл, всяко добро желание могат да се реализират само тогава, когато черпят сила от Първичната Причина. При това, каквато работа предприеме човек, трябва да вложи вяра. Сама по себе си вярата е висше знание, което е придобито благодарение на дългия опит, който човек е имал в живота си. Затова, именно, вярата не се нуждае от доказателства и разсъждения.

Движение на ръцете настрана, с бързи трептения, като хвъркане. Това движение подразбира освобождаване на човека от всички мъчнотии.

- Само светлият път на мъдростта води към истината.
- В истината е скрит животът.

18. Лекция от Учителя, държана на
28 декември, 1928 г. София – Изгрев.

ИК "Жануа 98", 2006г., София

Трите неизвестни. Пречупване на лъчите, светлината

КНИГА: Божествените условия МОК VIII година (1928–1929), Том I

28 беседи от 9 октомври 1927 г. до 1 март 1929 г.

Начало: 06:00

Край: 07:15